ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

ΒΟΥΛΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ
ΤΗΣ
ΒΟΥΛΗΣ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ΄,
ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄
ΘΕΡ. ΜΓ΄–5η
21/4/1855–25/10/1855

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1855.

55

002
ΠΡΒ
ΠΕΡ.Δ
ΣΥΝ.Β
1854-1855
Τ.2

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

ΒΟΥΛΗΣ

ΤΗΣ Β'. ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Δ'. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΓ'.

Τῆς 21 Ἀπριλίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν βουλευτῶν Γ. Τσάκρη καὶ Π. Χρυσοβέργη, ἡ Βουλὴ ἐχορήγησεν αὐτοῖς ὑπὸ τὸν ὅρον μηνιαίαν ἀπουσίας ἄδειαν.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας νομοσχεδίου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Σ. Κοπανίτσα καὶ Χ. Ράγκου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 81.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας διὰ τὸ ἔτος 1855, Ναὶ ἢ Ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	. . . . .	Δημήτριος Τσάκρης	. . . N
Δημήτριος Ὀρεινός	. . .	Γεώργιος Τσάκρης	. . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Νικόλαος Ἰατρός	. . . . N
Πέτρος Καμπάνης	. . . . N	Σκαρλάτος Σοῦτσος	. . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . .	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. .	Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . . .

Σταῦρος Βλάχος	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Σωτήριος Στράτος . . . . N	Π. Κολπαδίνος . . . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . N	Γ. Πανοπριρτόπουλος . . . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . . N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Νικόλαος Τσέλιος	Χρῆστος Ράγκος . . . . N
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . . N	Νικόλαος Ματθαίου . . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου .	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N
Γεώργιος Κονδύλης . . N	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Α. Κορριωτάκης . . . . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .	Γ. Γιατράκος . . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Λουκᾶς Στεράνου . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .
Δημήτριος Ζῶτος	Ι. Ν. Ταμπακόπουλος . . .
Γ. Ι. Γιολδάσης . . . . N	Γ. Ν. Γεβελιώτης . . . . N
Ν. Α. Γρανίτσας	Παναγιώτης Βάρβογλης . . N
Λύσανδρος Βιλαέτης . . . N.	Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N
Σ. Χ. Στερανόπουλος . . . N	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . N
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . N	Α. Μαυροειδὴς . . . . . N
Σῶλων Κρεστενίτης . . . N	Γ. Κεφάλας . . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου . . . N	Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N
Γεώργιος Διαμάντης	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας . . . . . N	Κωνστ. Ι. Κουρκουμέλης . N
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N
Ν. Βαρβαρῆγος	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . .
Λεωνίδας Ν. Πετμεζᾶς . . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . . N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . . N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N	Π. Δημητρακόπουλος . . .
Γρηγόριος Κορριωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης .	Δ. Κοκοτάκης . . . . .
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . N
Ἰωάννης Μπαλάρας . . . N	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . N

Νικόλαος Πιεράκος . . . N	Μιχαὴλ Σολωμὸς. . . . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . N	Ἀν. Ρενουάρδος . . . . . N
Δημήτριος Πουλικάκος . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Παναγ. Ψάθης . . . . . N
Π. Χριστόπουλος . . . . N	Νικόλαος Νάζος . . . . . N
Π. Κανελλόπουλος	Ἀναγν. Παπατσώρης . . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος. . . N
Σπ. Πήλληκας	Κυριάκος Πανηρόπουλος . N
Ν. Πανουργιᾶς	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . . .
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N	Δημ. Σταΐκος . . . . . N
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N	Α. Κιζάνης . . . . .
Σιδέρης Πράτσικας	Παντολ. Κουντουριώτης . .
Π. Πατρινός . . . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . . N
Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Περικλῆς Καλαμογδάρτης. . N	Μ. Χουρμούζης . . . . N
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . N	Καλαμάρης Τσουκαλᾶς . . N
Ν. Α. Μπότασης . . . . N	Γεώργιος Ριζόπουλος . . N
Δ. Καλλέργης	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Κ. Δαρειώτης . . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀθέρωφ . . . N
Ἰωάν. Σκαβέντζος . . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . N
Γ. Νικολάου . . . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Γεώργιος Ναύτης	

Ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 1. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, ὅσα εἰσπράττονται δι' ἐνοικιάσεως, προσδιορίζονται διὰ τὸ 1855 ἔτος ὡς ἑξῆς·

Α'. Ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν.

Ἔγγειος φόρος 10 τοῖς 0/0, δικαίωμα ἐπικαρπίας 15 τοῖς 0/0.

Β'. Ἐπὶ τοῦ ἐλαίου καὶ τῶν ἐλαιῶν.

Ἔγγειος φόρος ἐπὶ μὲν τοῦ ἐλαίου 10 τοῖς 0/0, ἐπὶ δὲ τῶν ἐλαιῶν, ὅσαι χρησιμεύουσι πρὸς βρῶσιν ἢ παράγονται εἰς δήμους ἔνθα δὲν ὑπάρχουσιν ἐλαιοτριβεῖα, λεπτὰ δύω τὴν ὀκάν.

Δικαίωμα ἐπικαρπίας λεπτὰ δύω ἐρ' ἑκάστης ὀκᾶς ἐλαιῶν.

Ὅταν ὁ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου ἔγγειος φόρος εἰσπράττηται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου, ὁρίζεται οὗτος εἰς λεπτὰ ὀκτὼ τὴν ὀκάν.

Γ'. Ἐπὶ τῶν κουκουλίων.

Ἔγγειος φόρος 10 τοὶς 0/0.

Δ'. Ἐπὶ τῶν ξηρῶν σύκων Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης.

Ἔγγειος φόρος 10 τοὶς 0/0.

Δικαίωμα ἐπικαρπίας 10 τοῖς 0/0.

Ε'. Ἐπὶ τῆς σταφίδος Ἠλείας, Ὀλυμπίας καὶ Γόρτυνος.

Ἔγγειος φόρος 10 0/0.»

Ϛ'. Ἐπὶ τῆς ῥητίνης, κατράμης καὶ λοιπῶν δασικῶν προϊόντων, πλὴν τοῦ πρινοκοκκίου.

Ἔγγειος φόρος 10 τοὶς 0/0.

Δικαίωμα ἐπικαρπίας ἐπὶ τῆς ἐξ ἐθνικῶν δασῶν παραγομένης ῥητίνης 15 τοῖς 0/0.

Ἀνεγνώσθη εἶτα τὸ 2 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἐπομένη γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς·

«Εἰς τὰς ἐκτιμήσεις λαμβάνεται συνήθως ὡς μονὰς ἡ δεκάς, διότι τὸ κλάσμα τῆς δεκάδος ὑπεθέτει μαθηματικὴν ἀκρίβειαν, ἥτις δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ εἰς ἐργασίαν, στηριζομένην εἰς τεκμήρια καὶ συμπεράσματα· κατὰ συνέπειαν ἐκτιμοῦν συνήθως εἰς 10, 20, 30 κτλ. καὶ ποτὲ εἰς 13, 17, 18 κτλ. Ἡ κλασματικὴ ἐπομένως βαθμολογία τοῦ νομοσχεδίου, βάσιν ἔχουσα τὴν ἐκτίμησιν, δὲν εἶναι ἀκριβὴς καὶ ἀναιρεῖ τὴν ἴσην διανομὴν τῶν φόρων, λαμβάνουσα ἐκ τῆς παραγωγῆς ἄλλοτε πλέον καὶ ἄλλοτε ἔλαττον τοῦ δεκατημορίου. Ἐπὶ βαθμολογίας πχ. ἀπὸ 10—19 ὁ φόρος δραχ. 1,50 τοῦ μὲν παράξαντος 11 ἀφαιρεῖ πλέον τοῦ δεκατημορίου, τοῦ δὲ παράξαντος 18, ἔλαττον. Ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τοῦτο εὗρεν ὀρθώτερον τὸ μέτρον τῆς βαθμολογίας τοῦ μέχρι τοῦδε ἐπικρατήσαντος περὶ ἀμπελώνων νόμου, παρεδέχθη ὅμως καὶ ἠκολούθησε τὸ εὐεργετικὸν σύστημα τοῦ νομοσχεδίου τοῦ νὰ μὴ ἀκριβολογήσῃ ὡς πρὸς τὴν ἐξακρίβωσιν (τὸ ὁποῖον ἄλλως εἶναι ἀδύνατον) τῆς παραγωγῆς ὑπὲρ τοῦ φορολογουμένου. Τὸ νομοσχέδιον μὴ λαμβάνον ὡς ὅρον φορολογίας τὸν ἀνώτερον τῆς βαθμολογίας ἑκάστης τάξεως, ἀλλὰ τὸν μέσον, καὶ ἐπ' αὐτοῦ μετροῦν τὸν φόρον, χαρίζει τὸ περιπλέον εἰς τὸν φορολογούμενον· ὁ ἐπιεικὴς ἄλλως κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον προσδιορισμὸς τοῦ φόρου θέλει ἐξοικειώσει εὐκολώτερον τὸν λαὸν μὲ τὸ νεοεισαχθὲν σύστημα τῶν δηλώσεων, χρησιμεύων ὡς προκαταβολή, τρόπον τινά, τῶν ἐπαγγελλομένων βελτιώσεων ἀπέναντι τῶν ἐλλειμμάτων τοῦ παρελ-

θόντος. Ἡ ἐπιτροπή σας ἐκτὸς τούτων, κατὰ συνέπειαν καὶ πολλῶν πληροφοριῶν, πεισθεῖσα ὅτι οἱ ἐλάχιστοι τοῦ νομοσχεδίου ὅροι εἰσὶ πολλὰ ὑψηλοί, περιώρισεν αὐτοὺς καὶ ἐτροποποίησε τὸ νομοσχέδιον ὡς ἀκολούθως·

Ἀμπελοι.

Μέχρι τῶν δραχ. 10	Δραχ.	1.
ἀπὸ 10 — 20	»	1,50.
ἀπὸ 20 — 30	»	2,50.
ἀπὸ 30 — 40	»	3,50.
ἀπὸ 40 καὶ ἐπέκεινα	»	4,50.

Περιβόλια.

Ἔλαττον τῶν δραχ. 30	Δραχ.	2.
ἀπὸ 30 — 60	»	4.
ἀπὸ 60 — 100	»	6.
ἀπὸ 100 καὶ ἐπέκεινα	»	10.

Λαχανόκηποι κλπ.

Ἔλαττον τῶν δραχ. 20	Δραχ.	1.
ἀπὸ 20 — 50	»	3.
ἀπὸ 50 — 70	»	5.
ἀπὸ 70 καὶ ἐπέκεινα	»	7.

Καπνὰ καὶ κοκκάρια.

Ἔλαττον τῶν δραχ. 30	Δραχ.	1,50.
ἀπὸ 30 — 50	»	3,50.
ἀπὸ 50 — 70	»	5,50.
ἀπὸ 70 καὶ ἐπέκεινα	»	7.

Βαμβάκια.

Ἔλαττον τῶν δραχ. 20	Δραχ.	1.
ἀπὸ 20 — 30	»	2.
ἀπὸ 30 — 40	»	3.
ἀπὸ 40 καὶ ἐπέκεινα	»	4,50.

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ὁ προσδιορισμὸς ἀπὸ 10 —20 κλπ. συμπεριλαμβάνει καὶ τὸ 20, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει ὡς ἀνωτάτη βαθμὶς τάξεως.»

Κατὰ τῆς ἀνωτέρω δὲ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἐξέθηκεν, ὅτι διὰ βραχέων θέλει παραστήσει τὰς ἀφορμὰς, διὰ τὰς ὁποίας διαφωνεῖ πρὸς τὴν τῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσιν. Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι ἡ ἔκθεσις αὕτη δύο περιέχει μέρη· ἓν εἰσαγωγικὸν καὶ θεωρητικὸν, καὶ ἕτερον, τὸ ὁποῖον περιέχει τὴν ἀλλοίωσιν τῶν ποσῶν τοῦ 2

ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἔλαβε τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς. Καὶ τὸ μὲν θεωρητικὸν μέρος εἰσάγει ὡς ἀνάγκην ἐπὶ τῆς φορολογίας τὴν προγραφὴν παντὸς κλάσματος τῆς δεκάδος καὶ τὴν κατὰ τὸ δεκαδικὸν σύστημα φορολογίαν. Ἀλλὰ τί ἐστὶν ἐκτίμησις κατὰ τὸ δεκαδικὸν σύστημα δὲν δύναται εἰλικρινῶς νὰ ἐννοήσῃ. Ἡ ἐκτίμησις ἐπὶ φόρων, ὡς καὶ ἐπὶ παντὸς πράγματος, εἶναι ἡ ἀναγνώρισις καὶ διακήρυξις ἀξίας τινὸς αὐτοῦ προϋπαρχούσης, ἡ δὲ ἀκριβὴς τοῦ δεκαδικοῦ συστήματος ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῶν ἐκτιμήσεων καὶ τῶν φόρων εἶναι ὅλως καινοφανής. Κατά τινα νόμον τοῦ **1836**, ἀνεκτέλεστον μέχρι τοῦδε, εἰσάγεται ἓν σύστημα μέτρων καὶ σταθμῶν, στηριζόμενον εἰς τὸ δεκαδικὸν, τὸ ὁποῖον ὁ νομοθέτης παρέλαβεν ἐκ τοῦ δεκάκις ἑκατομμυριοστοῦ τοῦ τόξου τοῦ μεσημβρινοῦ τοῦ περιλαμβανομένου μεταξὺ τοῦ ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ ἀρκτικοῦ πόλου, καὶ ὑποπτεύει ὅτι καὶ ὁ φίλος του εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἠθέλησε νὰ συνδέσῃ τὰς ἐκτιμήσεις μὲ τὴν ἁρμονίαν τοῦ παντὸς, καὶ διὰ τοῦτο εἰσῆξεν εἰς τὰς ἐκτιμήσεις τὸ δεκαδικὸν σύστημα. Τὸ σύστημα δὲ τοῦτο ἐπεκτείνει τὰ ὅρια τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας, προστιθέμενον πλησίον τοῦ ἀναλογικοῦ καὶ προοδευτικοῦ. Ἡ κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς φορολογίας, καθὸ συντείνουσα εἰς τὴν προαγωγὴν τῶν φορολογουμένων διὰ τῆς προστασίας, ἣν χορηγεῖ εἰς αὐτούς, καὶ διὰ τοῦτο συμμερίζεται τῶν ὠφελειῶν των· τὸ δὲ Σύνταγμα ἡμῶν λέγει, ὅτι ἕκαστος συνεισφέρει ἀναλόγως τῆς περιουσίας του, κἀνὲν δὲ Σύνταγμα δὲν ἀναφέρει ὅτι ἡ φορολογία ἐνεργεῖται κατὰ τὸ σύστημα, ἐφ' οὗ στηρίζεται ὁ περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν νόμος· ἑπομένως ἡ ἐκτίμησις, καθὼς καὶ ἡ φορολογία, γίνεται ἀναλόγως τῆς περιουσίας, εἶναι δὲ ἀδιάφορος ἡ ἀριθμητικὴ καλλονὴ ἢ ἀσχημία, διότι ἡ ἐκτίμησις δὲν ἐκφράζει εἰμὴ τὴν ἀληθῆ ἀξίαν τοῦ πράγματος, ἐφ' οὗ πρόκειται νὰ ἐπιβάλωμεν τὸν φόρον.

Μετὰ τὴν αὐστηρὰν ἐπίκρισιν τοῦ συστήματος, ἐφ' οὗ στηρίζεται τὸ νομοσχέδιον, ἡ ἐπιτροπὴ ἔρχεται εἰς μίαν ἐντελῆ αὐτοῦ ἀναγνώρισιν καὶ παραδοχὴν, λέγει δὲ εἰς τὴν ἔκθεσίν της, ὅτι τὸ νομοσχέδιον λαμβάνει ἐκ τῆς παραγωγῆς ποτὲ μὲν πλέον, ποτὲ δ' ἔλαττον τοῦ δεκατημορίου. Ἀλλ' ὅταν μακρυνθῶμεν τοῦ συστήματος τῆς ἀποδεκατώσεως, τὸ ὁποῖον ἀκολουθεῖ καὶ τιμωρεῖ τὴν πρόοδον τῆς παραγωγῆς, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ἔλθωμεν εἰς τὴν ἀνάγκην κλίμακός τινος, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἀναγκαίως θέλουν ὑπάρξει διαφοραί, καὶ τοῦτο ἀναγνωρίσασα καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, ἐφήρμοσε πληρέστατα εἰς τὰς τροπολογίας της τὸ αὐτὸ τοῦ νομοσχεδίου σύστημα. Ἐπὶ τῶν ἀμπέλων πχ. τὸ νομοσχέδιον ἐπὶ εἰσοδήματος ἐλάσσονος τῶν δραχ. **10** ἐπιβάλλει φόρον μίαν δραχμὴν· ἐπὶ εἰσοδήματος δραχ. **10—19**, δρ. **1,50** καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἀλλὰ φέρων τὸ παράδειγμα τῶν ἀμπέλων, ὀφείλει νὰ καταδείξῃ τὰς σπουδαίας μεταβολὰς, τὰς ὁποίας ἐπέφερεν ἐπὶ τῆς μέχρι τοῦδε φορολογίας αὐτῶν. Κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον, ἄμπελος ἀποφέρουσα πρόσοδον ἐλάττονα τῶν δραχ. **10** κατὰ στρέμμα, ὑπεβάλλετο εἰς φόρον **1** δραχμῆς, ἀπὸ **10** δὲ μέχρι **19**, **2** καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἀλλ' ἑνεκα τῆς ἐνσκήψασης εἰς τὰς ἀμπέλους νόσου ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ ἐλαττώσῃ τὸν φόρον, καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ εἰσοδήματος δραχμ. **10—19** ἐπέβαλε φόρον δραχ. **1:50**, ἤτοι τὸν μέσον ὅρον τοῦ δεκάτου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν **10—20** δραχ. καὶ τὸν φόρον τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τοῦ εἰσοδήματος τῶν δρ. **10**. Ἡ δὲ μεταβολὴ αὕτη, καθ' ὑπολογισμοὺς γενομένους ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ ὑπουργείου, θέλει ἐπιφέρει πρὸς ὄφελος τῶν φορολογουμένων ἐλάττωσιν τοῦ ποσοῦ τοῦ φόρου τῶν ἀμπέλων ἐξ **100,000** δραχμῶν.

Ἐπανερχόμενος δὲ εἰς τὸ σύστημα τοῦ νομοσχεδίου, παρατηρεῖ, ὅτι κατ' αὐτὸ ὡς ὅρος ἀναντίρρητος λαμβάνεται τὸ εἰσόδημα τῶν **10** δραχμῶν, τὸ ὁποῖον πληρόνει φόρον δραχμὴν μίαν· δι' εἰσόδημα δὲ ἀπὸ δραχμῶν **10** μέχρι **19** λαμβάνεται ὁ μέσος ὅρος τοῦ **10** καὶ τοῦ **10—19**, ἤτοι, πληρόνεται φόρος **1 1/2** δραχμή. Καὶ εἶναι μὲν βέβαιον ὅτι ὁ ἔχων πρόσοδον δρ. **11** πληρόνει φόρον ἴσον μὲ τὸν ἔχοντα πρόσοδον δραχ. **19**, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀτόπημα τοῦ συστήματος τῆς κατὰ τάξεις φορολογίας, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι νέον, ἀτόπημα ὅμως περιέχον καὶ πλεονέκτημά τι ὑπὲρ τοῦ φορολογουμένου, διότι τὸν ἀναγκάζει νὰ βελτιώσῃ τὸ κτῆμά του καὶ νὰ τὸ καταστήσῃ παραγωγικώτερον, ἵνα μὴ ζημιοῦται. Τοῦτο δὲ τοσοῦτον ἀληθὲς εἶναι. ὥστε ἐν ᾧ κατακρίνει ἡ ἐπιτροπὴ τὸ σύστημα τοῦ νομοσχεδίου, τὸ παρεδέχθη πληρέστατα, διότι καὶ κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ὁ ἔχων εἰσόδημα δραχ. **11, 12, 13**, πληρόνει τὸν αὐτὸν φόρον μὲ τὸν ἔχοντα πρόσοδον ἐκ τῆς ἀμπέλου του δραχ. **16, 17** καὶ **18**. Ἡ ἐπιτροπὴ λοιπὸν δὲν ἔπραξεν ἄλλο τι, εἰμὴ νὰ ῥίψῃ μίαν μομφὴν ἐπὶ τοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὴ παραδέχεται. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι, ἀφ' οὗ ἡ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζουσα τὴν ἀνάγκην ἐλαττώσεως φόρου τινος, ἐπιφέρει ἐλάττωσιν σπουδαίαν ἐκ δραχμῶν **100,000**, δὲν εἶναι δίκαιον ἡ ἐπιτροπὴ, διὰ νὰ φανῇ δῆθεν

ἐπιεικεστέρα, νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν ἐλάττωσιν ἐπὶ εἰσοδήματος κατὰ μίαν δραχμὴν μείζονος, ὡς ἔπραξεν ἤδη, θέσασα ἀντὶ δραχ. 19, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, δραχ. 20, καὶ ἀντὶ 29, 30. Ὅταν ἡ Κυβέρνησις, ὁμολογοῦσα τὰ παθήματα μιᾶς τάξεως φορολογουμένων, ζητῇ πρὸς θεραπείαν αὐτῶν τὴν τῶν Βουλῶν συνδρομήν, εἶναι δίκαιον ν' ἀπαντᾷ καὶ εἰλικρίνειαν καὶ ἑτοιμότητα.

Ἤδη δὲ θέλει εἴπει καὶ πόθεν ἐπορίσθη τὰς τιμάς, αἵτινες ἐχρησίμευσαν ὡς βάσεις τοῦ φορολογικοῦ πίνακος τοῦ ἄρθρου 2. Ἡ Κυβέρνησις ἔχει μὲν τοὺς ὑπαλλήλους της, παρ' ὧν λαμβάνει τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας ἐπὶ σπουδαίων ἀντικειμένων, αἵτινες χρησιμεύουν πρὸς καταρτισμὸν νέου νομοσχεδίου, ἀλλ' ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουσι καὶ σύλλογοι, οἵτινες ἂν καὶ δὲν ἀντιπροσωπεύουσιν, ὡς ἡ Βουλή, καθ' ὁλοκληρίαν τὸν λαόν, ἀντιπροσωπεύουν ὅμως εἰδικά τινα συμφέροντα καὶ δικαιώματα τῶν πολιτῶν, καὶ τοιαῦτα εἶναι τὰ ἐπαρχιακὰ καὶ γεωργικὰ συμβούλια, ἅτινα τείνουν νὰ συμβιβάσωσι τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου μὲ τὰ τῶν φορολογουμένων. Ἐξ αὐτῶν λοιπὸν τῶν συμβουλίων συνέλεξε τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, τὰς ὁποίας τοσοῦτον μᾶλλον ἐσεβάσθη, καθ' ὅσον μεταξὺ τῶν συγκροτούντων αὐτὰ προσώπων ἀπήντησε καὶ ὀνόματα σεβαστά, ὡς τὸ τοῦ Μπενάκη καὶ Ῥούφου, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ διακινδυνεύσωσι τὴν ὑπόληψίν των, δίδοντες ψευδεῖς πληροφορίας. Ἀφ' οὗ δ' ἐκ τῶν πληροφοριῶν αὐτῶν ἐσχημάτισε τοὺς ἐλαχίστους ὅρους, δὲν ἦτον δύσκολον νὰ προβῇ καὶ εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν λοιπῶν κατὰ τὸ σύστημα, ὅπερ ἐξέθεσε. Τὸ δὲ σύστημα τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἂν ἀντιπροσωπεύῃ τὴν ἀληθῆ ἰδέαν τοῦ προϊόντος, τὴν ἀντιπροσωπεύει τυχαίως, διότι οὐδεμίαν ἔχει βάσιν.

Θέλει δὲ προσθέσει δύω λέξεις εἰσέτι, ἐξηγῶν τοὺς λόγους, δι' οὓς ἐπολλαπλασίασεν ἐπ' ἄπειρον τὰς κατηγορίας τῶν κτημάτων. Πολλοὶ ἔφοροι, καθὼς καὶ δύω γεωργικὰ συμβούλια, παρῆνεσαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ ἕνα μόνον ὅρον μεταξὺ τοῦ ἀνωτάτου καὶ ἐλαχίστου εἰσοδήματος, καὶ ἐπ' αὐτοῦ νὰ στηρίξῃ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ φόρου, διότι, ἔλεγον, ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν τάξεων θέλει ἐπιφέρει μεγάλην αὐθαιρεσίαν εἰς τὴν κατάταξιν τῶν κτημάτων, ἡ δ' ἑνότης θέλει συντείνει εἰς τὸν ἐξευγενισμὸν τῆς καλλιεργείας. Καὶ τῷ ὄντι ἡ πληθὺς τῶν κατηγοριῶν φέρει καὶ ἀμοιβαίας δολιεύσεις καὶ πολλάκις αὐθαιρεσίας διὰ τὸ δύσκολον τῆς ἐκτιμήσεως, ἐν ᾧ ὁ περιορισμὸς αὐτῶν ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν βελτίωσιν τῶν κτημάτων πρὸς ἀπορυγὴν τῆς δυσαναλογίας τῶν φόρων.

Ἐκτὸς δὲ τούτου ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν κατηγοριῶν πλησιάζει τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν εἰς τὸ σύστημα τῆς ἀποδεκατώσεως, καὶ διὰ τοῦτο τὸ νομοσχέδιον περιωρίσθη πρὸς τὸ παρὸν εἰς τρεῖς μόνον κατηγορίας.

Ἐπιφυλαττόμενος δὲ νὰ λάβῃ καὶ πάλιν τὸν λόγον ἐφ' ἑκάστου ἀντικειμένου, ὅταν ταῦτα ἀναπτυχθῶσιν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ἐνόμισε πρὸς τὸ παρὸν ἀναγκαῖον, πρὸς τῇ ἐγγράφῳ ἐκθέσει τῇ συνοδευούσῃ τὸ νομοσχέδιον, νὰ ἐκθέσῃ καὶ προφορικῶς τοὺς λόγους, οἵτινες τὸν ἠνάγκασαν νὰ συντάξῃ ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον. Ἐν τούτοις ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι σήμερον δὲν πρόκειται νὰ νομοθετήσωμεν μόνιμον ἀλλ' ἐνιαύσιον νόμον, καὶ ὅτι ἡ πεῖρα θέλει μᾶς ὁδηγήσει εἰς καταλληλον μεταβολὴν τοῦ συστήματος, ἐφ' οὗ στηρίζεται τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, καὶ ἐπομένως δὲν βλέπει τὸν κίνδυνον, τὸν ὁποῖον προαναγγέλλει ἡ ἐπιτροπή. Τὸ σύστημα τοῦ νομοσχεδίου εἶναι εὐεργετικόν, διότι ἀπαλλάττει τὸν φορολογούμενον ἀπὸ τὰς ἐκτιμήσεις, τὰς ὁποίας καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ κατεδικάσατε, καὶ διοτι στηρίζεται εἰς πληροφορίας τῶν ἐπαρχιακῶν καὶ γεωργικῶν συμβουλίων, ἅτινα ἀντιπροσωπεύουσι τὰ συμφέροντα τῶν φορολογουμένων.

Τὸν ὑπουργὸν ἀντικρούων ὁ εἰσηγητὴς, ἐξέθηκεν, ὅτι εἶπον ἄλλοτε οἱ ὑπουργοὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, ὅτι ἦλθον νὰ καθιερώσωσι τὴν ἐλευθερίαν τῆς συζητήσεως, αὐτὸς δὲ πιστεύσας εἰς τοὺς λόγους των τούτους, ἐτόλμησε νὰ ζητήσῃ διασαφήσεις ἐπὶ ἀντικειμένου τινός, καὶ διὰ τοῦτο κατεδικάσθησαν οἱ σκοποί του, ἡ διάνοιά του. Ἀπήντησαν ἑπομένως, κατὰ κοινοβουλευτικὸν ἔθιμον, νὰ αἰτιολογῶνται αἱ ἐκθέσεις τῶν ἐπιτροπῶν, καὶ πάλιν αὐτὸς, πιστεύσας εἰς τὰς ἀπαντήσεις των, ἔσπευσε νὰ συμμορφωθῇ μετ' αὐτῶν, ἡ δ' οὕτω αἰτιολογημένη ἔκθεσις του κατεδικάσθη καὶ αὐτὸς περιεπαίχθη σκληρῶς. Διεκήρυξαν ἀλλοτε, ὅτι σκεπτόυουν ν' ἀπαλλάξουν ὅσον τὸ δυνατὸν τὸν λαὸν ἀπὸ τὸ βαρὺ τῶν φόρων φορτίον, καὶ ὅτι προτιμοῦν μάλιστα νὰ θυσιάσωσιν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ ποσὸν, τὸ ὁποῖον αἱ ἐκτιμήσεις παράγουν, καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτὴν καθιερόνουσι καὶ διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ἀρίνοντες ἀφορολόγητον τὸ ἀπὸ 15 μέχρι 19 δραχμῶν εἰσόδημα· μέρος δ' αὐτὸς, παραδεχθεὶς ὡς εἰλικρινεῖς τὰς διακηρύξεις των, ἠθέλησεν ἐν τῇ ἐκθέσει ν' ἀκολουθήσῃ τὸ σύστημα τοῦτο, καὶ διότι τὸ ἠκολούθησεν, ὁ ὑπουργὸς ψέγων τὴν ἐπιτροπὴν, εἶπεν, ὅτι σκοπὸν μόνον εἶχε νὰ προσάψῃ μομφὴν εἰς τὸ νομοσχέδιον καὶ ὄχι νὰ φέρῃ ἔργον σπουδαῖον καὶ με-

λέτης ἄξιον. Οὕτω λοιπὸν ἐπανειλημμένως ἐτιμωρήθη διὰ τὴν μωραπιστίαν του, καὶ διὰ τοῦτο οὐδόλως παραπονεῖται.

Ἀλλ' εἶναι τῷ ὄντι τὸ σύστημα τῆς ἐκθέσεως τοσοῦτον αἴολον καὶ γελοῖον, ὁποῖον παρέστησεν αὐτὸ ὁ ὑπουργός, ἢ τοὐναντίον στηρίζεται εἰς τὸ Σύνταγμα; Τὸ Σύνταγμα, εἶπεν ὁ ὑπουργός, ἐπαναλαμβάνει δὲ καὶ οὗτος, λέγει, ὅτι ἕκαστος συνεισφέρει ἀναλόγως κτλ., τὸ δ' ἐπικρατοῦν φορολογικὸν σύστημα ἀφαιρεῖ τὸ δέκατον ἐκ τῶν εἰσοδημάτων ἑκάστου, καὶ ἑπομένως ἡ ἐπιτροπὴ ἐβάδισεν ἐπὶ τῶν κανονισμένων, ἐν ᾧ τὸ νομοσχέδιον ἐπὶ προσόδου δραχ. 20 ἐπιβάλλει φόρον δραχ. 2:50. Ἀλλ' εἶναι τοῦτο, κατὰ τὸ Σύνταγμα, τὸ σύστημα τῆς ἀναλογίας; Εἰς δὲ τὰ περιβόλια θέλετε ἀπαντήσει ἄλλην μεγαλειτέραν δυσαναλογίαν, διότι, ἐν ᾧ ἐπὶ εἰσοδήματος 99 δραχ. πληρόνεται φόρος 8 δραχμῶν, ἐπὶ εἰσοδήματος δραχ. 100, ὡς ἐλαχίστου ὅρου, πληρόνεται φόρος δραχ. 12. Ἀλλ' εἶναι αὕτη ἀνάλογος τῶν φόρων διανομή; ἡ δὲ πληρωμὴ φόρου δραχ. 2 1/2 ἐπὶ εἰσοδήματος δραχ. 20 δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸ παραδεδεγμένον σύστημα τῆς φορολογίας 1 ἐπὶ τῶν 10, καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ Σύνταγμα; Ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸ μέχρι τοῦδε ἐπικρατοῦν σύστημα, καθὼς καὶ τὴν παράλειψιν, τὴν ὁποίαν καὶ τὸ ὑπουργεῖον παρεδέχθη εἰς τὸ νομοσχέδιόν του, ἀλλ' ἔθεσεν ὡς ὅρον τοῦ εἰσοδήματος τὰς δραχ. 20, 30, 40 καὶ οὐχὶ τὰς δραχ. 19, 29 καὶ 39, διότι, κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν φορολογικὸν σύστημα, ἡ εἰκ δραχ. 20 πρόσοδος πληρόνει φόρον δραχ. 2 καὶ οὐχὶ 2:50, καὶ κατὰ τὸ Σύνταγμα πᾶσα φορολογία πρέπει νὰ ἦναι ἴση. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν λοιπὸν αὐτὴν ὁρμωμένη καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, παραδεχθεῖσα καὶ τὴν τοῦ νομοσχεδίου ἐλαττωσιν, ὥρισε φόρον μέχρι μὲν δραχ. 10 δραχμὴν μίαν, ἀπὸ 10 δὲ μέχρι τῶν 20, καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου, δραχ. 1:50 καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἂν ὅμως τὸ ὑπουργεῖον ἀναλάβῃ τὴν χάριν τῆς ἡμισείας δραχμῆς, τότε εἰλικρινῶς φερόμενον, ἂς παραδεχθῇ τοὐλάχιστον τὸ μέχρι τοῦδε ἐπικρατοῦν, ἤτοι, διὰ μὲν τὰς δραχ. 10 φόρον δραχ. μίαν, διὰ δὲ τὰς 20 δραχ. δύω καὶ καθεξῆς.

Τὸ νομοσχέδιον ἐθεώρησεν ἡ ἐπιτροπὴ ἄνισον, διότι εἰς τοὺς ἀμπελῶνας π.χ. λαμβάνει ὡς μέσον ὅρον τὰς δραχ. 15, ἐλάχιστον δὲ τὰς 10, ἐν ᾧ ἡ παραγωγὴ δύναται νὰ ἦναι καὶ ἐλάσσων καὶ πλειων τῶν 15, καὶ τότε ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιστάσει ἐπιβάλλομεν φορολογίαν ἄδικον, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ κάμνομεν διωρεὰν ἐπίσης ἄδικον, ἐν ᾧ ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ εἰσοδήματος δραχ. 20—30 ἐπιβάλλει φόρον δραχ. 1:50, διότι τὴν ἄλλην

ἡμίσειαν ἐδώρησε τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὸν φορολογούμενον καὶ τὴν δωρεὰν αὐτὴν παρεδέχθη καὶ ἡ ἐπιτροπή.

Ἐκ τούτων λοιπὸν κατανοεῖ ἡ Βουλὴ ὅτι δὲν συνετάξαμεν τὴν κλίμακα τυχαίως καὶ μὲ σκοπὸν μομφῆς, ἀλλὰ κατὰ πεποίθησιν, διότι εἰς αὐτὴν ἀπηντῶμεν τὴν ἀλήθειαν, εἰς δὲ τὴν τοῦ νομοσχεδίου, τὴν ἀδικίαν.

Ἀλλ' ἡ παραγωγὴ, ἣν πρόκειται νὰ φορολογήσωμεν, δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ εἰς κλάσματα; Ὁ προσδιορισμὸς τῆς παραγωγῆς ἀναγκαίως πρέπει νὰ στηρίζηται εἰς διδόμενα βέβαια καὶ ἀσφαλῆ, καὶ τότε δύνασθε νὰ εἶσθε πεπεισμένοι ὅτι ὁ ἐκτιμητὴς θέλει εἰπεῖ, ὅτι τὸ δεῖνα κτῆμα θέλει παράξει καρπὸν 100 ὀκάδ. καὶ 300 δράμια. Ἀλλ' ὅταν οἱ ἐκτιμηταὶ, ὡς συμβαίνει συνήθως, προσδιορίζουν ἐκ συμπερασμοῦ τὴν παραγωγὴν ὡς ἔγγιστα κατ' ἀνώτατον ὅρον, ἐκτιμοῦν εἰς 10, 20 καὶ καθεξῆς, οὐχὶ δὲ εἰς κλάσματα, καὶ ἑπομένως ἡ κλασματικὴ ἐκτίμησις ἐκ τῆς πείρας ἀποδεικνύεται ἀδύνατος καὶ φανταστική.

Εἶπε δὲ ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἀναγνωρίζει μὲν καὶ αὐτὸς ὅτι οἱ ἔχοντες ἄμπελον, ἀποφέρουσαν πρόσοδον ἐλάττονα τῶν 15 δραχμῶν, ἀδικοῦνται πληρόνοντες φόρον ἴσον μὲ τὸν ἔχοντα ἐκ τῆς ἀμπέλου του πρόσοδον δραχμὰς 19, ἀλλὰ τὴν ἀδικίαν αὐτὴν ἔπραξαν ἐκ προθέσεως, διὰ νὰ βελτιώσωσι τὴν γεωργίαν καὶ τὰ κτήματα. Ἂν καὶ δὲν ἔχει μεγάλην οἰκονομολογικὴν πεῖραν, πρώτην ὅμως φορὰν ἤκουσεν ὅτι ὅσον ἐπιβαρύνομεν μὲ φόρους κλάδον τινὰ βιομηχανίας, τοσοῦτον ὁ κλάδος οὗτος ἀναπτύσσεται καὶ βελτιοῦται. Ἀλλὰ καὶ ἀληθὴς ἂν ἦτον ἡ ἰδέα ὅτι ἡ αὔξησις τῶν φόρων ἠδύνατο ν' ἀναπληρώσῃ πᾶσαν ἔλλειψιν τῆς γεωργίας ἡμῶν, καὶ νὰ βελτιώσῃ τὴν ποιότητα τῆς γῆς, τότε πάλιν ἠδυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὴν τοιαύτην αὔξησιν, ἐὰν ἐνομοθετοῦμεν διαρκῆ νόμον· ἀλλ' ὁ ἤδη συζητούμενος ἀφορᾷ μόνον τὴν φορολογίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, τοῦ ὁποίου αἱ πρὸς καλλιέργειαν ἐργασίαι ἐτελείωσαν ἤδη.

Ὀφείλων δὲ ν' ἀπαντήσῃ εἰς πᾶν ὅ,τι εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, καὶ διὰ ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἐνήργησεν οὗτος ἐκ πεποιθήσεως, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἀξία τῶν γεωργικῶν συμβουλίων, εἰς τὴν γνωμοδότησιν τῶν ὁποίων εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἐστήριξε τὸ νομοσχέδιόν του, ἠλαττώθη δι' αὐτὸν πολὺ, ὅτε ἤκουσε μεταξὺ τῶν συγκροτούντων αὐτὰ προσώπων καὶ τὸ ὄνομα ἀνδρὸς τῷ ὄντι σεβαστοῦ καὶ ἐναρέτου, ἀλλὰ τοσαύτην ἔχοντος γνῶσιν τῶν γεωργικῶν, ὥστε, ὅτε ποτὲ ὁ Βασιλεὺς μεταβὰς εἰς Καλάμας, ἐπεσκέφθη ἓν περιβόλιον ἀνῆκον εἰς αὐτὸν, ἐρωτηθεὶς οὗτος

ὑπὸ τοῦ Βασιλέως εἰς τίνα ἀνήκει τὸ περιβόλιον ἐκεῖνο, ἀπήντησεν, ὅτι ἀγνοεῖ. Πιστεύει δὲ ὅτι καὶ ἄλλος τις ἐξ ἄλλης ἐπαρχίας μέλος ὢν γεωργικοῦ συμβουλίου, πρόσωπον δὲ ἐπίσης σεβαστὸν κατὰ τ' ἄλλα, ὀλίγον διαφέρει ἐκείνου κατὰ τὰς γεωργικὰς γνώσεις, καὶ ἑπομένως ἡ γνωμοδότησις γεωργικῶν συμβουλίων, οὕτω συντεθειμένων, δὲν δύναται βέβαια νὰ ἦναι χρησμός. Ἀλλ' ἀφ' οὗ ἡ γνώμη τῶν συμβουλίων τούτων χρησιμεύει πρὸς σύνταξιν νόμων, δὲν βλέπει τότε τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως τῶν Βουλῶν, καὶ ἑπομένως παραδεχόμενοι τυφλῶς τὰς γνωμοδοτήσεις τῶν γεωργικῶν συμβουλίων, κηρύττομεν τὴν ἀχρηστίαν ἡμῶν. Παρατηρεῖ λοιπόν, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ληφθῇ ὡς βάσις ἑνὸς νομοσχεδίου ἡ γνώμη τῶν συμβουλίων, πολὺ δὲ μᾶλλον νὰ χρησιμεύσῃ ἀπέναντι ἡμῶν πρὸς ὑποστήριξιν αὐτοῦ. Καὶ ἠδυνάμεθα μὲν νὰ ἐνδώσωμεν, ἐὰν ἀπῄτουν νὰ σεβασθῶμεν τὰς πεποιθήσεις τοῦ ὑπουργείου, ἀλλὰ τὸ νὰ ὑποχρεώμεθα νὰ σεβασθῶμεν καὶ τὰς γνώμας τῶν γεωργικῶν συμβουλίων, τοῦτο εἶναι περιφρόνησις.

Ἀλλὰ πιστεύει ὅτι καὶ ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἠθέλησε τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν τάξεων, ὅπου δὲ κατέφυγεν εἰς τὸ μέτρον τοῦτο, εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην. Ἀλλ' ἂν ἦναι ἰσχυρὸς λόγος ὅτι αἱ τάξεις δὲν πρέπει νὰ πολλαπλασιάζωνται, διότι ὁ πολλαπλασιασμὸς φέρει τὴν ἀδικίαν, τότε, διὰ νὰ λείψωμεν ἀπ' αὐτὸ τὸ τέρας τῆς ἀδικίας καὶ τῶν καταχρήσεων, ὁρίσατε μίαν μόνον τάξιν, καὶ ἐπειδὴ ἐρρέθη ἄλλοτε, ὅτι ὁ σχηματισμὸς τῶν κατωτέρων τάξεων παρακινεῖ τοὺς φορολογουμένους εἰς τὸ νὰ κατατάττωσι τὰς ἀμπέλους εἰς αὐτὰς πρὸς ἀποφυγὴν μεγαλειτέρου φόρου, καταστρέψατε ὅλας αὐτὰς τὰς τάξεις. Ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπουργεῖον, καθὼς καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ παραδεχθῇ τὴν εἰς διαφόρους κατηγορίας κατάταξιν τῶν ἀμπέλων.

Ἂν δὲ καὶ εὔχεται νὰ εὑρεθῇ ἠπατημένος, νομίζει ὅμως ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ὑπουργοῦ, κατὰ τὸν ὁποῖον τὸ νέον σύστημα ἐπιφέρει ἐλάττωσιν τοῦ φόρου 100,000 δραχ., δὲν εἶναι ἀκριβής. Κατὰ τὸ παρελθὸν σύστημα, ἡ ἐξ ἀμπέλων πρόσοδος ἀνέβαινεν εἰς δραχ. 551,017, κατὰ δὲ τὸ τοῦ νομοσχεδίου, ἀναβαίνει εἰς 629.140, ἤτοι παρουσιάζεται ἀντὶ ἐλαττώσεως αὔξησις 80,000 δραχ. κατὰ τὸ σύστημα ὅμως τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπιφέρεται 10,000 δραχμῶν ἐλάττωσις ἐπὶ τῆς παλαιᾶς προσόδου. Βλέπετε λοιπὸν ὅτι μ' ὅλην τὴν καλὴν θέλησιν τοῦ ὑπουργοῦ, τὴν ὁποίαν καὶ οὗτος ἀναγνωρίζει, τὸ σύστημα, ὅπερ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ παρεδέχθη, φέρει αὔξησιν, καὶ τοῦτο βεβαίως θέλει λυπήσει τὴν καρδίαν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, ὅστις ἐκ πεποιθήσεως ἐπιθυμεῖ τὴν ἐλάττωσιν. Αὐτοὶ λοιπὸν εἰσὶν οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν ἔκθεσιν καὶ τὸ σύστημα, ὅπερ παρεδέχθη αὐτή.

Τὸ ὑπουργεῖον δέχεται ὡς ἀνώτατον ὅρον μεταξὺ τοῦ εἰσοδήματος δραχ. 10 μέχρι 20 τὰς δραχ. 19 καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπιβάλλει φόρον δρ. 1:50. Ἐπὶ δὲ τῶν 20 ἀντὶ νὰ ἐπιβάλῃ φόρον δραχ. 2, κατὰ τὸ δεκαδικὸν σύστημα, ἐπιβάλλει δραχ. 2 1|2. Ἡμεῖς δὲ μέχρι μὲν τῶν 10 ἐπιβάλλομεν δραχ. μίαν, ἀπὸ τῶν 10 δὲ μέχρι τῶν 20, δραχ. 1 1/2, διότι δωρούμεθα τὴν ἡμίσειαν, ἣν καὶ ὁ ὑπουργὸς ἐδωρήσατο.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι, ἐπειδὴ πρόκειται περὶ εἰλικρινείας, νομίζει ὅτι ἂν κατὰ τὸν προαγορεύσαντα τὸ σύστημα τοῦ νομοσχεδίου φέρῃ ἀντὶ ἐλαττώσεως αὔξησιν 80,000 δραχμῶν, τότε τὸ ψεῦδος προῆλθεν ἐκ τῶν ἀριθμῶν, οἵτινες ὅμως ποτὲ δὲν ἐψεύσθησαν, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ἡ μαθηματικὴ ἀλήθεια κατέστη παροιμιώδης. Κατὰ τὸ παρελθὸν σύστημα, ἐπὶ εἰσοδήματος μέχρι μὲν δραχ. 10 ἐπληρώνετο φόρος δραχ. μία, ἀπὸ 10 δὲ μέχρις 20, 2, ἐν ᾧ, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἐπὶ εἰσοδήματος δραχμῶν 10—19 πληρώνεται φόρος δραχ. 1:50, ἤτοι ἐλάσσων τοῦ περυσινοῦ κατὰ ἡμίσειαν δρ. καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ διὰ ποίας ἀριθμητικῆς μεθόδου καὶ συνδυασμοῦ παρήγαγεν ὁ προαγορεύσας τὴν αὔξησιν τοῦ φόρου καὶ τῶν εἰσοδημάτων.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ σύστημα τοῦ νομοσχεδίου, παρατηρεῖ, ὅτι καὶ ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τοῦτο μὲ μίαν μόνην διαφοράν, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ πράξῃ ἄλλως, ἀφ' οὗ ἡ ἀπὸ τοῦ συστήματος τῆς δεκατώσεως ἀπομάκρυνσις συνεπάγει ἀφεύκτως καὶ τὴν κατ' ἔλαττον ἢ κατὰ μεῖζον ἐπιβολὴν τοῦ φόρου· ἡ δὲ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ νομοσχεδίου καὶ τῆς ἐκθέσεως συνίσταται εἰς τὸν ἀνώτατον ὅρον, τὸν ὁποῖον ἡ μὲν ἐπιτροπὴ ὥρισεν ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος ἐκ δραχ. 10—20, εἰς δραχ. 20 καὶ καθιξῆς, τὸ δὲ νομοσχέδιον εἰς δραχ. 19. Ἀλλά, καὶ κατὰ τὴν ἔκθεσιν καὶ κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἄμπελος ἀποφέρουσα πρόσοδον δραχ. 21 ὑποβάλλεται εἰς τὸν αὐτὸν φόρον, ἤτοι, εἰς δραχ. 2:50.

Ὡς πρὸς δὲ τὸ λοιπὸν τῆς ἀγορεύσεως τοῦ εἰσηγητοῦ μέρος θεωρεῖ ματαίαν τὴν ἀπάντησιν, διότι νομίζει ὅτι θεμελιοῦται εἰς παρεννόησιν. Μᾶς εἶπεν, ἐν παραδείγματι, διὰ τί νὰ καθιερώσωμεν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τὴν εἰς πέντε τάξεις διαίρεσιν

τῶν ἀμπέλων, ἀφ' οὗ εἴμεθα ἐναντίοι τῆς πληθύος τῶν τάξεων· ἀλλ' αἱ ἄμπελοι εἶναι ἐκ τῶν κτημάτων ἐκείνων, ἅτινα ὑπόκεινται εἰς μόνιμον δήλωσιν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας θὰ εἰσπραχθῇ καὶ ὁ ἐρετεινὸς φόρος, καὶ ἑπομένως δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ περιορισμὸν τῶν τάξεων καὶ κατὰ συνέπειαν ἀνατροπὴν ῥιζικὴν εἰς τὴν φορολογίαν αὐτῶν. Κακῶς δ' ἐνόμισεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει νὰ παραδεχθῇ τὸ ἀδιαίρετον τῶν τάξεων, καθ' ὅσον εἶπε μόνον, ὅτι συμφέρει ν' ἀποφύγωμεν τὸν πολλαπλασιασμὸν αὐτῶν πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἀδικιῶν καὶ αὐθαιρεσιῶν, τὰς ὁποίας ὁ πολλαπλασιασμὸς συνεπάγει, διότι ὁ ἔχων ἄμπελον δίδουσαν πρόσοδον δραχ. 11 πληρόνει φόρον ἴσον μὲ τὸν ἰδιοκτήτην ἀμπέλου ἀποφερούσης εἰσόδημα 19 δραχμῶν. Ἑπομένως, εἶπεν, ἡ ἀνισότης αὕτη καίτοι οὖσα ἀτόπημα, θέλει ὅμως συντελέσει εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν κτημάτων, καὶ ὄχι, ὡς ἐσφαλμένως ἐξήγησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ αὔξησις τοῦ φόρου συνεπιφέρει τὴν βελτίωσιν τῆς ποιότητος τῆς γῆς.

Εἰς πρὸς δὲ τὰ γεωργικὰ συμβούλια νομίζει ὅτι, θέλων νὰ λάβῃ ὅσον ἔνεστιν ἀκριβεῖς καὶ θετικὰς πληροφορίας ἐπὶ ἀντικειμένων ἀφορώντων τὴν γεωργίαν, δὲν ἠδύνατο ν' ἀποταθῇ εἰς ἀρμοδιώτερα πρόσωπα ἀπὸ τὰ συγκροτοῦντα τὰ συμβούλια ταῦτα, τ' ἀντιπροσωπεύοντα τὰ διοικητικὰ τοῦ λαοῦ συμφέροντα, καὶ τὰς πληροφορίας ταύτας ἐζήτησε διὰ νὰ σχηματίσῃ πληρεστέραν πεποίθησιν καὶ οὐχὶ διὰ νὰ τὴν ἐπιβάλῃ εἰς τὴν Βουλήν, τῆς ὁποίας ὁλοκλήρου ἡ γνώμη εἶναι βεβαίως κρείττων τῆς τῶν συμβουλίων. Ὅταν ὅμως εἷς ἢ δύο βουλευταὶ θέλουν νὰ ἐπιβάλωσι τὴν γνώμην των ἐφ' ὅλου τοῦ Σώματος, οἱ βουλευταὶ οὗτοι εἶναι ὀλιγώτερον συγγνωστοὶ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις θέλει νὰ ὑποστηρίξῃ γνώμην, στηριζομένην εἰς συμβουλὰς προσώπων σεβασῶν, καθ' ὧν ἀδίκως ἐπεχύθη σήμερον μομφή τις.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι μετὰ πολλῆς λύπης ἤκουσε νὰ προσβάλλωνται ὑπὸ τοῦ ἀγορεύσαντος εἰσηγητοῦ τὰ γεωργικὰ συμβούλια, τῶν ὁποίων ἔχει τὴν τιμὴν νὰ ἦναι καὶ αὐτὸς μέλος· ἡ λύπη του δὲ ἦτον τοσούτῳ δικαιοτέρα, καθ' ὅσον συγκροτοῦνται ἐκ προσώπων διακεκριμένων, ἐφ' ᾧ δὲν ἦτον δίκαιον νὰ ῥίπτωνται τοιαῦται φράσεις κατὰ τῶν συμβουλίων ταύτων. Ἄλλως τε, ἂν ἀνεγίνωσκεν ἡ Βουλὴ τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος πρᾶξιν τοῦ γεωργικοῦ συμβουλίου π. χ. τῆς Ἀχαΐας, ἤθελεν ἴδει βεβαίως ὅτι εἶναι πολὺ καλλιτέρα τῆς ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ φερομένης γνώμης. Ἀναγνοὺς δὲ τὴν πρᾶξιν, παρετήρησεν, ὅτι μέλος τοῦ συμβουλίου τούτου εἶναι ὁ Κ. Ῥοῦφος, εἷς τῶν πρώτων σταφιδοκτημόνων, καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐσυμπέρανεν εἰπὼν, ὅτι δὲν ἔχει τί νὰ παρατηρήσῃ, καθ' ὅσον οὐδεμίαν βλέπει διαφορὰν μεταξὺ τοῦ νομοσχεδίου καὶ τῆς ἐκθέσεως, ἢ ὅτι τοῦτο μὲν προσδιορίζει τὸν φόρον μέχρι 19, ἐκείνη δὲ μέχρις 20 δραχμῶν.

Ἐξέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι τὸ μέχρι τοῦδε ἐπικρατοῦν σύστημα τῶν ἀμπέλων ἦτον ἡ κατὰ στρέμμα βαθμολογία, καὶ ἑπομένως πᾶν ὅ,τι ἀντέταζεν εἰς τὰς παρατηρήσεις του ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς δὲν εἶναι ἀκριβές. Οὕτω π. χ. τὸ μὲν νομοσχέδιον πέραν τῶν 19 δραχμῶν προσδιορίζει φόρον δρχ. 2 1/2, ἡ δὲ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς λέγουσα «συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν 20» δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὸ μέχρι τοῦ 30 ἀριθμητικὴν διάστημα καὶ ἐννοεῖ νὰ δίδηται φόρος 2 1/2 δραχμῶν, ὅταν συμπληρωθῇ τὸ 30. Ἄλλως τε, προκειμένου νὰ ὁρισθῇ κατ' ἐκτίμησιν, α') ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἐκτάσεως, β') τὸ ποσὸν τῆς παραγωγῆς καὶ γ') τὸ ποσὸν τῆς γῆς, αἱ τοιαῦται ἐκτιμήσεις, ἃς παραδέχεται τὸ νομοσχέδιον, δὲν εἶναι ἀκριβεῖς, καθ' ὅσον μάλιστα ἐνεργοῦνται ὑπὸ τοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ἐπάρχου. Γνωρίζει δὲ ὅτι ἔφορός τις, ἐπιθυμῶν νὰ προσδιορισθῇ ὁ φόρος ἴσος πρὸς τὸν τοῦ λήξαντος ἔτους, ἐπέμεινε νὰ συνταχθῇ πρωτόκολλον ὅμοιον μὲ τὸ τοῦ ἔτους ἐκείνου, ὁ δὲ ἐκτιμητὴς συνέταξεν αὐτὸ ἐντὸς τῆς οἰκίας τοῦ ἐφόρου. Καὶ ὁ μὲν ὑπουργὸς ἠθέλησε διὰ τοῦ νομοσχεδίου του νὰ ἐλαφρύνῃ ἐν μέρει τοὺς φορολογουμένους, ἀλλ' ἐν ᾧ διὰ τὸν μέχρι 15 δραχμῶν παράγοντα ἐλαττόνει τὸν φόρον, διὰ τὸν ἔχοντα πλειοτέραν παραγωγὴν προσδιορίζει πλήρη τὴν ὑποχρέωσιν. Ἡ ἐπιτροπὴ λοιπὸν παραδεχθεῖσα μετ' εὐρημίας τὸ εὐεργέτημα, εἶπεν, ὅτι πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ἄνευ ἀνωμαλίας καὶ διακρίτεως· ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἡ ἐπιτροπὴ θέλει νὰ μὴ καθιερώσωμεν τὸ ἄνισον τῆς φορολογίας, καὶ ἐντεῦθεν ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τροπολογία της. Ἄλλως, ἂν ἡ Βουλὴ θέλῃ νὰ ἦναι αὕτη, ἂς παραδεχθῇ κἂν τὸν φόρον κατὰ δεκαδικὴν χιλιοστά. Ἀλλὰ λυπεῖται διότι τῷ ἀπεδόθη ὑπό τινος ὅτι προσέβαλε τὰ γεωργικὰ συμβούλια καὶ πρόσωπα διακεκριμένα, ἐν ᾧ καὶ τιμᾷ ταῦτα καὶ φιλικὰς σχέσεις τὸν συνδέουσιν. Ἂν δὲ εἶπεν, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος δὲν ἔχουσι πολλὴν εἰδικότητα, δὲν ἔπεται ὅτι προσέβαλε ταῦτα. Ἐν γένει δὲ τί εἶπε περὶ τῶν γεωργικῶν συμβουλίων; Ὅτι ἡ γνώμη αὐτῶν δὲν ἔπρεπε νὰ ἐλθῃ ὡς ἐπιχείρημα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, καθ' ὅσον καὶ πρὸς τὴν πεποίθησιν

ενός μόνου βουλευτοῦ δὲν δύναται νὰ ἀντιταχθῇ ἡ γνώμη τοῦ ἰδιώτου.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι πᾶσα φορολογικὴ κλίμαξ στηρίζεται ἐν μέρει εἰς τὸ αὐθαίρετον, διὸ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ γίνηται καὶ πρόξενος ἀδικημάτων. Ἐντεῦθεν καὶ διὰ τοῦ συζητουμένου νομοσχεδίου ὁ αὐτὸς ἐπιβάλλεται φόρος ἐπὶ τῆς παραγωγῆς τῶν 10 δραχμῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς τῶν 19. Ἀλλὰ τὸ αὐθαίρετον τοῦτο τῶν κλιμάκων ὑπαγορεύεται ὑπὸ σκοποῦ συνήθως ὀρθοῦ, καὶ πρὸς ἀπόδειξιν φέρει, ὅτι, ἐνῷ ἡ βάσις τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τοῦ χαρτοσήμου εἶναι 1|4 τοῖς ἑκατόν, ἐπειδὴ ἀπέβαινε δύσκολον διὰ πᾶσαν ποσότητα νὰ τεθῇ καὶ ἰδίαν φύλλον χαρτοσήμου, ὡρίσθη τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἀπὸ τῶν 100 μέχρι τῶν 200 δραχμῶν. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ὅσον καὶ ἂν ἐπρόσεξεν εἰς τὰς σκέψεις τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τῆς εἰσηγήσεως, δὲν ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ λόγον τινά, ἐξ οὗ νὰ ἐννοήσῃ πόθεν ὑπαγορεύεται ὁ σχηματισμὸς τῆς ἐν αὐτῷ κλίμακος. Ὁ ὑπουργὸς μάλιστα ἐβεβαίωσεν ὅτι ἡ ἐκτίμησις ἐνεργεῖται καὶ ἐπὶ τῆς παραγωγῆς 11, 12, 13 καὶ καθ' ἑξῆς δραχμῶν, ἐν περιπτώσει δὲ τοιαύτῃ δὲν βλέπει τὸν λόγον τῆς ὑπάρξεως κλίμακος, ἀφ' οὗ ἡ φορολογία μετὰ τοσαύτης ἐφαρμόζεται ἀκριβείας. Ἀλλ' ἐὰν παρατηρήσῃ τις τὸ νομοσχέδιον, εὑρίσκει ὅτι, ὅταν εἷς φορολογούμενος καταβάλλων 10 δραχμὰς πρὸς καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου του, παράγῃ πρόσοδον 15 δραχμῶν· ἄλλος δέ τις τὴν ἴσην καταβάλλων δαπάνην, ἔχῃ παραγωγὴν 30 δραχμῶν· ἀμφότεροι οὗτοι ὑποχρεοῦνται νὰ πληρώσωσι φόρον 1 καὶ 1/2 δραχμήν, ἐν ᾧ ὁ ἔχων τὴν διπλασίαν πρόσοδον ἔπρεπε νὰ ὑπόκειται καὶ εἰς φορολογίαν ἀνωτέραν. Διὰ νὰ θεραπευθῇ λοιπὸν τὸ ἀδίκημα, νομίζει ἀναγκαῖον νὰ ἐλαττώσωμεν τὸν φόρον ἐπὶ τῶν μικρῶν τάξεων, νὰ αὐξήσωμεν δὲ αὐτὸν ἐπὶ τῶν μεγάλων. Ἐπὶ τούτῳ δὲ φέρει τροπολογίαν ἐπὶ τῶν ἀμπέλων τὴν ἑξῆς κλίμακα·

«Ἔλαττον τῶν δραχ.	10	. . . . .	50
Ἀπὸ 10 ἕως »	19	. . . . .	1,25
Ἀπὸ 20 » »	29	. . . . .	2,50
Ἀπὸ 30 » »	39	. . . . .	3,75
Ἀπὸ 40 καὶ ἐπέκεινα		. . . . .	5.»

Ὑποστηριχθείσης δὲ ταύτης καὶ ὑπ' ἄλλου, ἐπέφερεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι δὲν θεωρεῖ παραδεκτέαν τὴν πρότασιν, καθ' ὅσον πρὸς ὑποστήριξιν ταύτης λαμβάνει ὁ προαγορεύσας ὡς ὁμολογούμενα πράγματα μὴ ἀποδεδειγμένα καὶ ἀληθῆ. Οὕτω π. χ. εἶπεν, ὅτι

διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀμπέλων ἴσα πολλάκις δαπανῶνται κεφάλαια καὶ ἡ παραγωγὴ αὐτῶν εἶναι διάφορος. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τοῦτο ὡς ἀληθὲς, διότι, διὰ νὰ βελτιωθῇ ἡ γῆ καὶ παραγάγῃ πλειοτέραν ὠφέλειαν, ἀπαιτεῖ, ἐννοεῖται, καὶ πόνους καὶ δαπάνας μεγαλειτέρας. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, ἐν ᾧ ὁρμᾶται εἰς τὰς σκέψεις αὐτοῦ ὁ ἀγορεύσας ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ προσδευτικοῦ συστήματος, παρατηρεῖ, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν τὸν προσδευτικὸν φόρον, ἐπειδὴ ἡ βάσις αὐτοῦ ἀντίκειται πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος.

Ἄλλος μετὰ τοῦτον ἀνέπτυξεν, ὅτι ἡ σύγχρουσις τῶν ἰδεῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου προκύπτει, ἐπειδὴ οἱ ἀποκρούοντες τὸ ἄρθρον πιστεύουσιν ὅτι τὰ ἐκ τῆς γῆς παραγόμενα προϊόντα ὑπόκεινται εἰς ἔγγειον φόρον 10 τοῖς 0|0. καὶ τὴν ἰδέαν των ταύτην στηρίζουσιν εἰς σειρὰν νόμων καὶ εἰς τὸν νόμον ἔτι τοῦ 1853, σημειοῦντα «ἔγγειος φόρος 10 τοῖς 0|0 *ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς.*» Ἐν ᾧ λοιπὸν ἐντεῦθεν ὁρμώμενοι, ἐνομίζομεν πάντες ὅτι τὸ αὐτὸ ἀκολουθεῖ σύστημα καὶ ὁ ὑπ' ὄψιν φορολογικὸς νόμος, ὁ ὑπουργὸς ἐρχόμενος λέγει, ὅτι δὲν ἀναγνωρίζει δεκατισμὸν, καὶ ἕκαστος πληρόνει, κατὰ τὸ Σύνταγμα, ἀναλόγως τῆς περιουσίας του. Ἐν ᾧ δὲ διὰ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου οὐδὲ μνεία γίνεται ὅτι τὰ προϊόντα τῆς γῆς ὑπόκεινται εἰς φόρον 10 τοῖς 0|0, διὰ τοῦ 2 ἄρθρου αἱ ἄμπελοι φορολογοῦνται κατὰ κλίμακα πενταμερῆ, ἐξ ὧν ἡ πρώτη ἀρχίζει τὴν φορολογίαν ἀπὸ τῆς 1 δραχμῆς ἕως τῶν 10, ἐν ᾧ ὁ μέχρι τοῦδε νόμος ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς παραγωγῆς τῶν 10 δραχμῶν, ἐξαιρεῖ τὴν κλάσιν τὴν ἔλαττον τοῦ ποσοῦ τούτου παράγουσαν. Ἐντεῦθεν δὲ ἐκ τῆς προσθήκης τῆς μιᾶς κλάσεως γεννᾶται ἡ κατ' ἀναλογίαν αὔξησις τῆς κλίμακος ὅλης, διότι ἡ κατὰ τὸ νομοσχέδιον ϛ'. κλάσις εἶναι γ'. κατὰ τὸν προϋπάρξαντα νόμον, καὶ ὁ φόρος ὁ ὁριζόμενος εἰς 2 δραχμὰς ὑπὸ τούτου ἀναβαίνει κατὰ τὸ νομοσχέδιον εἰς 2 1|2, καὶ οὕτω βαθμηδὸν προχωρεῖ αὐξανόμενος. Οἱ κτηματίαι λοιπὸν τῶν ἀμπέλων, οἱ ἐκ τῆς νόσου τῆς σταφίδος καταστραφέντες, ἀντὶ νὰ τύχωσι μερίδος ἐκ τοῦ νομοσχεδίου ἀνακουφίσεως, ἐπιβαρύνονται ἔτι πλέον. Ἀλλ' ἐν τῷ προγενεστέρῳ νόμῳ καὶ ἄλλη τις ὑπῆρχε παραμυθία, ὅτι ἡ ἐκτίμησις τῶν ἀμπέλων ἐδικάζετο ὑπὸ τοῦ ἐφόρου, τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ πέντε τῶν μᾶλλον φορολογουμένων ἐξ ἀμπέλων, ἐν ᾧ καὶ ἡ παραμυθία αὕτη ἐξέλιπεν ἤδη, διότι, κατὰ τὸν ψηφισθέντα διαρκῆ νόμον, θέλουσι προσλαμβάνεσθαι ἁπλῶς πέντε κτηματίαι, καὶ ἂς ἔχωσιν οὗτοι μίαν σπιθαμὴν γῆς. Τοιουτοτρόπως ἡ ἐξουσία

μόνη καὶ οὐδεὶς ἄλλος θέλει προσδιορίζει τοῦ λοιποῦ τὸν φόρον, καὶ συγχρόνως αἱ ἀμπελοι θέλουσιν ὑπάγεσθαι εἰς ἑτέραν κλάσιν. Ἐὰν δὲ συνδυάσῃ τις ἀμφότερα ταῦτα, θέλει ἐννοήσει κατὰ πόσον αὐξάνεται ὁ φόρος των ἀμπελοκτημόνων. Καὶ διὰ τὸ συμφέρον λοιπὸν τοῦ δημοσίου καὶ λόγῳ δικαιοσύνης πρέπει νὰ ἐξετάσῃ ὁ ὑπουργὸς ὅλα ταῦτα, διότι, ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον, οὐ μόνον ἐλάττωσιν δὲν θέλει φέρει κατὰ τὴν ἐφαρμογήν, ἀλλὰ καὶ αὔξησιν ἐπὶ 30 τοῖς ἑκατόν. Τέλος, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος προταθεῖσαν νέαν κλίμακα, παρατηρῶν, ὅτι δι' αὐτῆς ἐπέρχεται ἐλάττωσις τις ὑπὲρ τῶν ἐνδεῶν τάξεων, δέχεται καὶ ὑποστηρίζει τὴν πρότασιν.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἀπέχων πάσης ἐπιδεικτικῆς ἰδέας, ἔρχεται εἰς τὸ βῆμα ὅπως ἐκπληρώσῃ καθῆκον ποπολιτείας καὶ δικαιοσύνης. Δύο ἐπαρχίαι, ἡ τοῦ Ἄργους καὶ τῆς Ναυπλίας, παράγουσιν, ὡς γνωστόν, μεγάλην δόσιν καπνοῦ μεταφερομένου εἰς διάφορα μέρη, ὁ δὲ καπνὸς οὗτος οὐδέποτε ἐπωλήθη πλέον τῶν 35, 40 ἕως 50 λεπτὰ τὴν ὀκάν· ἀλλ' ἐν τῷ νομοσχεδίῳ παρατηρεῖ, ὅτι ὁ φόρος τοῦ προϊόντος τούτου σημειοῦται εἰς 3 1|2 δραχ. ἐπὶ παραγωγῆς ἑλάττονος τῶν 50, ὥστε εὐκταῖον ἦτον ἂν ἐξεδίδετο ὁ νόμος ὀλίγον πρὶν, ἵνα μὴ ἐπιχειρήσωσι κἂν τὴν φυτείαν αἱ ἐπαρχίαι ἐκείναι. Διὰ νὰ ἐπαναστῇ εἰς φόρον τοιοῦτον, πρέπει νὰ παράξῃ τὸ στρέμμα 100 ὀκάδας καπνοῦ, ἐν ᾧ τὰ γονιμώτερα τούτων δὲν φέρουσι πλειον τῶν 60 ἢ 80 ὀκάδων, ἐκτὸς ὅτι καὶ δαπάνη ἀπαιτεῖται 25 λεπτῶν τὴν ὀκὰν διὰ τὴν συλλογήν, καὶ ἡ ποιότης του πολυειδῶς διαφέρει καὶ ὑπὸ τῆς βροχῆς εὐκόλως δύναται νὰ καταστραφῇ. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν βαμβακίων φόρος δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἐπαχθὴς, διότι ἀδύνατον εἶναι νὰ παράξῃ πλέον τῶν 40 ὀκάδων τὸ στρέμμα, ἐν ᾧ ἄλλα παράγουσιν 25 καὶ ἄλλα 15 μόνον. Διὸ παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ φέρῃ ἐλάττωσίν τινα ὑπὲρ τῶν προϊόντων τούτων.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι, ἀφ' οὗ ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι ἕκαστον στρέμμα παράγει 60 ἕως 80 ὀκάδας καπνοῦ, ἔπεται ὅτι ὁ ἐλάχιστος ἢ καὶ ὁ ἀνώτατος ὅρος τοῦ φόρου προσδιορίζεται ἀπὸ τοῦ β'. παραγράφου τοῦ ἄρθ. 40 τοῦ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας νόμου, ἔχοντος οὕτω· « λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς συνήθους τιμῆς τῶν προϊόντων.

Ἀπαντήσας δὲ ὁ ὑπουργὸς, ὅτι καλῶς ἔλυσε τὸ ζήτημα ὁ προαγορεύσας, προσέθηκεν, ὅτι ὑπαρχούσης ἀμφισβητήσεως ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν καπνῶν, δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν ἐλάττωσίν τινα,

τὴν ἐλάττωσιν δὲ ταύτην συμφωνεῖ μάλιστα νὰ φέρωμεν ὑπὲρ τοῦ βαμβακίου, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει εἰς ὑφαντισμὸν τοῦ χωρικοῦ, καὶ ἡ παραγωγή του ἔπαθεν ἐκ τῆς τοῦ φόρου καταπιέσεως. Προτείνει λοιπὸν τὰς ἑξῆς ὑπὲρ τῶν προϊόντων τούτων ἐλαττώσεις·

Καπνὰ καὶ κοκκάρια.

« Ἔλαττον τῶν δρ. 50	δρ. 2: 50	δρ. 3: 75
Ἀπὸ δρ. 50 ἕως 69	» 6: —	» 9 —
» » 70 καὶ ἐπέκεινα	» 8: 50	» 12:75.

Βαμβάκια.

Ἔλαττον τῶν δρ. 20	» 1: —	» 1:50
ἀπὸ δρ. 20 ἕως 29	» 2: —	» 3 —
» » 30 ἕως 39	» 3: —	» 4:50
» » 40 καὶ ἐπέκεινα	» 4: —	» 6. »

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι δὲν θεωρεῖ δίκαιον ἄλλων μὲν προϊόντων νὰ ἐλαττοῦται ἡ φορολογία, ἄλλων δὲ νὰ αὐξάνηται, ἐν ᾧ οὐδ' εἰς τοὺς ἀγροὺς οὐδ' εἰς τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς ἐλαττοῦμέν τι. Νομίζει δὲ ὅτι, ἐπειδὴ αἱ φορολογικαὶ κλίμακες τίθενται κατὰ μακρὰς τῆς παραγωγῆς ἀποστάσεις, ἐντεῦθεν προκύπτει καὶ ἡ τῶν φόρων δυσαναλογία. Ἐὰν λοιπὸν περιστείλωμεν τὴν κλίμακα, ὁρίζοντες τὸν φόρον ἀπὸ δραχμῶν 10, 15, 20 καὶ καθεξῆς, ἔρχεται ἡ ἀναλογία διὰ τῆς βάσεως τοῦ δεκατισμοῦ.

Ἀντέταξεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τὸ σύστημα τῶν κατηγοριῶν δὲν δύναται ν' ἀρμοκοιωθῇ πρὸς τὸ τοῦ δεκατισμοῦ, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ἄδικον, διότι δὲν δύναταί τις μικρὰν νὰ φέρῃ παραγωγὴν χωρὶς νὰ μὴ ἐπέλθῃ καὶ ἡ ἐπιβολὴ φόρου. Ἂν ἠλαττώθῃ δὲ ἤδη ὁ ἐπὶ τοῦ καπνοῦ φόρος, εἶναι διότι ἀμφισβητεῖται ἡ ἀληθὴς τοῦ τιμή, ἀλλὰ διὰ τῶν κατηγοριῶν τείνομεν εἰς ἀναλογίαν φόρου, πρὸς ἣν ἐὰν δὲν φθάσωμεν ἀμέσως, ἐγγίζομεν βαθμηδόν.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα πρῶτον ἂν παραδέχηται τὴν διὰ τὰς ἀμπέλους προταθεῖσαν κλίμακα τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος, δὲν παρεδέχθη ταύτην μὴ ἀναστᾶσα.

Ἐρωτηθείσης δ' ἔπειτα τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς διὰ τὰς ἀμπέλους τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχούσης οὕτως·

Ἀμπελοι.

« Μέχρι τῶν δραχ. 10	Δρ. 1.
ἀπὸ 10 — 20	» 1.50.
ἀπὸ 20 — 30	» 2.50.
ἀπὸ 30 — 40	» 3.50.
ἀπὸ 40 καὶ ἐπέκεινα	» 4.50. »

Δεν διεκρίθη ἡ δι' ἀναστάσεως ψηφοφορία. Οὕτω δὲ γενομένης αἰτήσει δέκα βουλευτῶν ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Ζῶτον καὶ Α. Βιλαέτην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὴν τροπολογίαν διὰ ψήφων 54 κατὰ 33, καὶ ἐπομένως ἐγένετο δεκτὴ ἡ κλίμαξ τῶν ἀμπέλων ὡς ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς φορολογίας τῶν ἀμπέλων, Ναὶ ἢ Ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Βασίλειος Νώνης	Ο
Δημήτριος Ὀρεινός		Σταμάτ. Μήτσας	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Δ. Ζῶτος	Ο
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Γ. Γιολδάσης	Ο
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ο	Ν. Γρανίτσας	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	Ν	Λύσανδρος Βιλαέτης	Ν
Δημήτριος Τσόκρης		Στέρ. Στεφανόπουλος	Ν
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ν
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ο	Σόλων Κριστενίτης	Ν
Σκαρλάτος Σῶτος		Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ν. Δελένδας	Ο
Σταῦρος Βλάχος		Δ. Γαβρᾶς	Ο
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ν. Βαρβαρῆγος	
Σωτήριος Στράτος	Ο	Θ. Α. Ζαΐμης	Ο
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ο	Ἀεωνίδ. Ν. Πετμεζᾶς	
Φίλων Φίλωνος	Ν	Χ. Θεοχαρόπουλος	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ν	Ἠλ. Παπαδαῖος	Ο
Νικόλαος Τσέλιος		Ἀθαν. Δανηλόπουλος	Ν
Κωνσταντῖνος Γριβογεώργης	Ο	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ο	Ἰωάννης Ζάρκος	
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	Ο	Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου		Βελισ. Νικολαΐδης	Ο
Γεώργιος Κονδύλης	Ο	Ἰωάννης Μπαλάφας	Ο
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	

Κωνς. Λαμπρινόπουλος		Νικόλαος Πιεράκος	Ο
Νικόλαος Μπούκουρας		Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Π. Κολποδῖνος	Ν	Δημήτριος Πουλικάκης	
Ἐμ. Ἀντίπας		Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ο
Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν	Π. Χριστόπουλος	Ν
Μ. Τριανταφυλλόπουλος		Π. Κανελλόπουλος	
Χρῆστος Ῥάγκος	Ν	Ν. Μοσχούλας	Ν
Εὐθ. Κανελλόπουλος		Σπ. Πηλλήκας	
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Ν	Νάκος Πανουργιᾶς	
Νικόλαος Ματθαίου	Ν	Κωνσταντῖνος Βλάμης	
Σ. Κοπανίτσας	Ο	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ο
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ο	Σιδ. Πράτσικας	
Α. Κορφιωτάκης		Π. Πατρινός	Ο
Γ. Γιατράκος		Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Ο
Λουκᾶς Στεφάνου	Ο	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν
Ἰω. Παπαλουκόπουλος		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	Ο
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	Ν	Ν. Α. Μπότασης	Ο
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Ο	Δ. Καλλέργης	
Παναγιώτης Βάρβογλης	Ο	Κ. Δαρειώτης	Ο
Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ο	Ἰω. Σκαβέντζος	Ν
Ἀναγ. Δεδόπουλος	Ο	Γ. Νικολάου	Ο
Α. Μαυροειδὴς	Ο	Γεώργιος Ναύτης	
Γ. Κεφάλας	Ν	Σταμάτιος Δάρας	
Ἀναγ. Τσάκας	Ο	Μιχαὴλ Σολωμός	
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος	Ο	Ἀν. Ῥενουάρδος	Ο
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος	Ο
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	Ν	Παναγ. Ψάθης	Ο
Παναγ. Παπατσώνης		Νικόλαος Νάζος	Ο
Ἰω. Προβιλέγιος		Ἀναγ. Παπατσώρης	
Ἰω. Ταταράκης	Ο	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Σ. Βαρότσης	Ν	Κ. Πονηρόπουλος	Ο
Χ. Σουμαρίπας	Ο	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Π. Δημητρακόπουλος		Δημήτριος Στάϊκος	Ο
Π. Χρυσοβέργης	Ν	Α. Κιζάνης	Ο
Α. Παπαδημητριάδης	Ο	Παντολ. Κουντουριώτης	
Δ. Κοκοτάκης		Δημήτριος Βουδούρης	Ν
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκός	Ο
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ο	Μ. Χουρμούζης	Ο
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	Ν
Γεώρ. Μπάνης	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ο

Εὐαγ. Κοντογιάννης	0	Νικόλ. Β. Μπουδούρης	0
Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	0	Α. Μάντσαρης	0

Ἐρωτηθεῖσα δὲ κατὰ σειρὰν καὶ ἐπὶ τῶν ἐρεξῆς τροπολογιῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν περιβολίων, λαχανοκήπων, καπνῶν κλπ.

Περιβόλια.

«Ἔλαττον τῶν δραχμῶν 30	2.
ἀπὸ 30—60	4.
ἀπὸ 60—100	6.
ἀπὸ 100 καὶ ἐπέκεινα	10.

Λαχανόκηποι κλπ.

Ἔλαττον τῶν δραχμῶν 20	1.
ἀπὸ 20—50	3.
ἀπὸ 50—70	5.
ἀπὸ 70 καὶ ἐπέκεινα	7.

Καπνὰ καὶ κοκκάρια.

Ἔλαττον τῶν δράχ. 30	δραχ.	1.50
ἀπὸ 30 — 50	»	3.50
ἀπὸ 50 — 70	»	5.50
ἀπὸ 70 καὶ ἐπέκεινα	»	7.»

Ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη οὐδεμίαν τούτων μὴ ἀναστᾶσα. Παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὴν ἐπὶ τῶν καπνῶν προταθεῖσαν ὀλίγον ἀνωτέρω τροποποίησιν τοῦ ὑπουργοῦ.

Ὡσαύτως ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ καὶ ἐπὶ τῆς ἀκολούθου τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν βαμβακίων·

Βαμβάκια.

« Ἔλαττον τῶν δραχμῶν 20	1.
ἀπὸ 20—30	2.
ἀπὸ 30—40	3.
ἀπὸ 40 καὶ ἐπέκεινα	4:50.

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ὁ προσδιορισμὸς ἀπὸ 10 μέχρις 20 κλπ. συμπεριλαμβάνει καὶ τὸ εἴκοσι, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει ὡς ἀνωτάτη βαθμὶς τῆς τάξεως.»

Ταύτην μὲν δὲν παρεδέχθη μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀνωτέρω ὑποβληθεῖσαν.

Παρεδέχθη δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ 2 ἄρθρου δι' ἀναστάσεως, ὡς εἰς τὰ καθ' ἕκαστα ἐτροπολογήθη, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. Ὁ κατὰ στρέμμα εἰσπραττόμενος ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῶν κατωτέρω κτημάτων καὶ

προϊόντων προσδιορίζονται ἀναλόγως τῆς κατὰ μέσον ὅρον ἐτησίας προσόδου ὡς ἑξῆς·

Ἄμπελοι.

Κατὰ μέσον ὅρον ἐτησία πρόσοδος τοῦ στρέμματος.	Ἔγγ. φόρος.	Δικ. ἐπικαρπίας.
Ἔλαττον τῶν δραχμῶν 10	δρ. 1.	δρ. 1.
ἀπὸ 10—19	» 1:50.	» 1:50.
» 20—29	» 2:50.	» 2:50.
» 30—39	» 3:50.	» 3:50.
» 40 καὶ ἐπέκεινα	4:50.	» 4:50.

Περιβόλια.

Ἔλαττον τῶν δραχμῶν 60	δρ. 4.	δρ. 4.
ἀπὸ 60—99	» 8.	» 8.
ἀπὸ 100 καὶ ἐπέκεινα	12.	» 12.
Ἀμυγδαλέαι ἄνευ διακρίσεως ποιότητος	2.	» 2.

Λαχανόκηποι, σικυώνες, γιώμηλα, κρόμμυα καὶ σκόροδα.

Ἔλαττον τῶν δραχμῶν 45	δρ. 3.	δρ. 4:50.
ἀπὸ 45 - 64	» 5:50	» 8:25.
ἀπὸ 65 καὶ ἐπέκεινα	8.	» 12.

Γραιδία καὶ τριφύλλια.

Ἔλαττον τῶν δραχμῶν 30	δρ. 2.	δρ. 3.
ἀπὸ 30 καὶ ἐπέκεινα	3:50.	» 5:25.

Καπνὰ καὶ κοκκάρια.

Ἔλαττον τῶν δραχμῶν 50	δρ. 2:50.	δρ. 3:75.
ἀπὸ 50—69	» 6.	» 9.
ἀπὸ 70 καὶ ἐπέκεινα	8:50.	» 12:75.

Βαμβάκια.

Ἔλαττον τῶν δραχμῶν 20	δρ. 1.	δρ. 1:50.
ἀπὸ 20—29	» 2.	» 3.
» 30—39	» 3.	» 4:50.
» 40 καὶ ἐπέκεινα	4.	» 6.

Τὰ συστάδην περυτευμένα ὀπωροφόρα δένδρα ἐξομοιοῦνται μὲ περιβόλια.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλε, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος·

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.

Εὐθ. Κεχαγιᾶς.

Π. Κολοκοτρώνης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΔ'.

Τῆς 22 Ἀπριλίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας διὰ τὸ ἔτος 1855 νομοσχεδίου, ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρον 3, τὸ ὁποῖον, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

« Ἀρθρ. 3. Ὅλοι οἱ ἐντὸς τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρω πίνακι ἀναφερομένων κτημάτων παραγόμενοι καρποὶ ὑπόκεινται εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν. »

Ἀνεγνώσθη εἶτα τὸ ἄρθρον 4 καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης τὴν ἐξάλειψιν τῆς λέξεως « περιβόλια. »

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ἐξέθηκεν, ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν προτεινομένην ἐξάλειψιν, καθ' ὅσον οὐδεὶς κίνδυνος ὑπάρχει παραγνωρίσεως τῶν περιβολίων, τὰ δὲ σποράδην κείμενα ὀπωροφόρα δένδρα ἐξαιροῦνται τῆς φορολογίας.

Ἐπήνεγκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι περὶ μὲν τῆς φορολογίας τῶν λεμονοπορτοκαλλίων Τροιζηνίας, Ἐρμιονίδος κτλ. γίνεται λόγος ἐν τῷ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας νόμῳ. Ἐν τούτοις καὶ εἰς ἄλλα τινὰ μέρη ὑπάρχουν περφυτευμέναι ἐντὸς τμημάτων γῆς λεμονέαι καὶ πορτοκαλλέαι, σπείρονται δὲ συγχρόνως καὶ λάχανα ἢ ἄλλα τοιαῦτα εἴδη, ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν ὁποίων ὁ ἰδιοκτήτης ἀνακουφίζεται κατὰ μικρὸν ἀπέναντι τῶν πρὸς καλλιέργειαν δαπανῶν του· τοὐναντίον δὲ πάλιν ἐντὸς λαχανοκήπων ὑπάρχει καὶ τις ἀσήμαντος ἀριθμὸς δένδρων ὀπωροφόρων. Ἐρωτᾷ λοιπὸν ἂν εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν θέλει πληρόνεσθαι διπλοῦς φόρος καὶ διὰ τὰ δένδρα καὶ διὰ τὰ λάχανα, εἰς δὲ τὴν δευτέραν, ἂν θέλουσι φορολογεῖσθαι ἰδίᾳ ὁ μικρὸς αὐτὸς ἀριθμὸς τῶν δένδρων.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ὁ νόμος εἶναι ἀρκετὰ σαφὴς, καὶ ἑπομένως διὰ τῆς ἐξηγήσεως, ἣν ζητεῖται νὰ δώσῃ, δὲν θέλει οὔτε νὰ προσθέσῃ οὔτε ν' ἀφαιρέσῃ τι ἐξ αὐτοῦ.

Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι τὸ ἄρθρον 3 τοῦ παρόντος νόμου ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἄρθρον 36 τοῦ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως, κατὰ τὸ ὁποῖον, ὅταν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ κτήματος σπείρωνται πολλὰ προϊόντα, φορολογεῖται τὸ ἐπικρατέστερον. Ἐπίσης δὲ καὶ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον εἶναι σαφὲς, καὶ ἑπομένως, ἐὰν τὰ δένδρα κεῖνται σποράδην ἐντὸς τῶν ἀγρῶν, κατὰ τὸ ἐδάφ. 3 τοῦ ἄρθρου 12 ἐξαιροῦνται πάσης φορολογίας, ἡ δὲ λέξις *ἀγρὸς* εἶναι τοσοῦτον ἐλαστική, ὥστε δὲν ἔπρεπεν ὁ προαγορεύσας ν' ἀμφιβάλλῃ. Ὡς πρὸς δὲ τὴν πρώτην περίστασιν τῆς ἐρωτήσεως ἐννοεῖται ὅτι, ἐὰν ἐντὸς τῶν περιβολίων σπείρωνται καὶ ὀλίγα λαχανικὰ, ταῦτα δὲν ὑπόκεινται εἰς χωριστὴν ἀλλ' εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν τῶν περιβολίων κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον 2. Δίδων δὲ τὴν ἐξήγησιν ταύτην, δὲν ἐννοεῖ νὰ παραμορφώσῃ τὴν σαφῆ τοῦ νομοσχεδίου ἔννοιαν.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον καὶ τὰς δοθείσας ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐξηγήσεις, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 4. Τὰ ἐν ταῖς ἀμπέλοις καὶ περιβολίοις κείμενα δένδρα, τῶν ὁποίων τὸ προϊὸν κατ' ἄλλον τρόπον ἀποδίδει τὸν ἔγγειον φόρον, δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν. »

Ἐπίσης ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον καὶ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον 5, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 5. Εἰς τὴν πληρωμὴν δικαιώματος ἐπικαρπίας κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 ὑπόκεινται οἱ ἐξ ἐθνικῶν ἀγρῶν παραγόμενοι καρποὶ, καὶ τὸ προϊὸν τῶν φυτειῶν, ὅσαι ἐγένοντο ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς τῇ ἀδείᾳ τῶν πρώην ἰδιοκτητῶν αὐτῆς ὀθωμανῶν, καθὼς καὶ τῇ ἐγκρίσει ἢ μὴ τῆς Κυβερνήσεως. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 6 ἄρθρου λαβών τις τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι, κατὰ τὰς διαβεβαιώσεις τοῦ ὑπουργοῦ, ὑποβάλλεται μετὰ μικρὸν εἰς τὴν τῶν Βουλῶν ἐπιψήφισιν τὸ δασμολόγιον. Πιστεύει δὲ ὅτι, σύμφωνα μὲ τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ μὲ τὸ καλῶς ἐννοούμενον συμφέρον τῶν τε πολιτῶν καὶ τοῦ δημοσίου, καὶ μὲ τὰς ἐν τῷ Β. λόγῳ διακηρυττομένας ἀρχὰς τοῦ ὑπουργείου, θέλει ἐπέλθει ἂν ὄχι ἐντελὴς κατάργησις, τοὐλάχιστον ἐλάττωσις τοῦ ἐξαγωγικοῦ τέλους. Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τῆς σταφίδος προσδιορίζομεν ἐξαγωγικὸν τέλος 9 δραχ. ἐπὶ τῇ βάσει τῶν 6 τοῖς $0/0$, ἐὰν διὰ τοῦ νέου δασμολογίου ἐλαττωθῇ τὸ 6 τοῖς $0/0$ εἰς 4, τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος τῆς σταφίδος δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου θέλει μένει ἐννέα, καὶ διὰ τοῦτο πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἀτοπή-

ματος τούτου γνωμοδοτεῖ νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν λέξιν *τέλος* ἡ φράσις « ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐν ἰσχύϊ δασμολογίου. »

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δύω φορολογικοὶ νόμοι δὲν δύνανται βεβαίως νὰ συνυπάρξουν, καὶ ἑπομένως αἱ διατάξεις τοῦ νέου δασμολογίου ἢ θὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἀμέσως ἐφ' ὅσων ἀντικειμένων ἐπίκειται ἀνάγκη, καὶ τότε αἱ τυχὸν προϋπάρχουσαι διατάξεις καταργοῦνται, ἢ ἂν ἡ ἐφαρμογὴ διατάξεών τινων ἀναβληθῇ, θέλει μνημονεύεσθαι ὅτι ἡ δεῖνα διάταξις ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τῆς δεῖνα ἐποχῆς.

Τὸ δασμολόγιον θέλει ἐντὸς ὀλίγου παρουσιασθῆ, καὶ κατ' αὐτὸ ὄχι μόνον ἐλαττοῦται τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος, ἀλλὰ καταργεῖται βαθμηδὸν, διότι λείψανον τουρκικῆς βαρβάρου συνηθείας δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ εἰς τόπον, ἔχοντα τοσαύτην ἀνάγκην ἀναπτύξεως τῆς γεωργίας. Διὰ ταῦτα παραδέχεται τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος προταθεῖσαν προσθήκην.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος ἐὰν ἡ σταφὶς κυκλοφοροῦσα διὰ θαλάσσης ἐντὸς τοῦ Κράτους, ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν ἐξαγωγικοῦ τέλους· ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τοιαύτη ἐρώτησις δὲν ἦτον ἀξία ἀπαντήσεως, καθ' ὅσον δὲν ἐξάγεται ἐκ τοῦ νομοσχεδίου ὅτι σταφὶς, κυκλοφοροῦσα ἐντὸς τοῦ Κράτους, ὑπόκειται εἰς ἐξαγωγικὸν τέλος. Δὲν ἀποδέχεται δὲ τὰς ἐνγένει παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἄλλως δὲν προτείνει καὶ ἄλλο σύστημα φορολογίας, διότι ὁ κατὰ τὸ νομοσχέδιον προσδιορισμὸς τοῦ φόρου ἐθεωρήθη ἀνάλογος καὶ ἀπ' ἐκείνους ἀκόμη τῶν σταφιδοκτημόνων, τῶν ὁποίων τὸ προϊὸν κατέστρεψεν ἡ νόσος.

Παρατηρεῖ δὲ, καὶ ἡ παρατήρησίς του αὕτη ζητεῖ νὰ τεθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ὅτι τὰ σῦκα τῶν Καλαμῶν, τὰ ὁποῖα καταναλίσκονται ἐντὸς τοῦ τόπου τῆς παραγωγῆς, μένουν ἀφορολόγητα, διότι φορολογοῦνται ἢ ὅταν ἐξάγωνται ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἢ ὅταν διὰ θαλάσσης μεταφέρωνται. Ἐπειδὴ δὲ περὶ τούτου δὲν γίνεται λόγος ἐν τῇ συνοδευούσῃ τὸ νομοσχέδιον ἐκθέσει, ἐνόμισεν ἀναγκαῖον, καὶ τοι μὴ ἐρωτηθείς, νὰ κάμῃ τὴν τοιαύτην διασάφησιν.

Ἐνταῦθα ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω προσθήκην τοῦ βουλευτοῦ Παρνασσίδος.

Μετὰ ταῦτα ἐξεθηκέ τις, ὅτι τὰ βαλανίδια τῆς Λακωνίας εἰς τρεῖς διαιροῦνται ποιότητας, καὶ τὰ μὲν τῆς α. πωλοῦνται τὸ πολὺ μέχρις 27 λεπτῶν τὴν ὀκὰν, τὰ τῆς β. μέχρι 20 καὶ τὰ τῆς γ. μέχρι 14, ἤτοι, κατὰ μέσον ὅρον πρὸς 20 λεπτὰ τὴν ὀκὰν· χίλιαι δὲ ἑνετικαὶ χονδραὶ λίτραι ἰσοβαροῦσι πρὸς

400 τουρκικὰς ὀκάδας, ἤτοι, ὡς ἔγγιστα δέκα καντάρια. Ἑπομένως, κατὰ τὸν μέσον ὅρον τῆς τιμῆς, ἑκάστη χιλιὰς, ἴση μὲ 400 ὀκάδας, πωλεῖται ἀνὰ δραχ. 80, ὁ δ' ἔγγειος φόρος δι' ἕκαστον καντάριον ἔπρεπε νὰ ὁρίζηται εἰς λεπ. 80 καὶ οὐχὶ εἰς 110. Ἐπειδὴ δὲ ὁ φόρος οὗτος πληρώνεται εἰς τὰ τελωνεῖα, οἱ φορολογούμενοι δὲν ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ παραπονηθῶσι, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐφρόντισε νὰ ἐξετάσῃ καὶ ἐπιφέρῃ τὴν ἀνήκουσαν διόρθωσιν. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὸν ὑπουργὸν, ἀφ' οὗ ἐξετάσας βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ἐκτεθέντων, νὰ ἐπιφέρῃ διὰ τὸ μέλλον τοὐλάχιστον τὴν δέουσαν θεραπείαν.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι, ἐπειδὴ ἐπίκειται ἡ σύνταξις τοῦ φορολογικοῦ νόμου τοῦ 1856, θέλει λάβει ὑπὸ σπουδαιοτάτην σκέψιν τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος καὶ ἐπιφέρει τὴν ἀπαιτουμένην ἐλάττωσιν· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 6 μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Παρνασσίδος γενομένην προσθήκην καὶ μὲ τὰς ἐξηγήσεις τοῦ ὑπουργοῦ, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 6. Ὁ ἐπὶ τῶν κατωτέρω προϊόντων ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, ὅσα εἰσπράττονται εἰς τὰ τελωνεῖα, καθὼς καὶ τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐν ἰσχύϊ δασμολογίου, προσδιορίζονται ὡς ἑξῆς.

	ἔγγειοι φόροι		ἔγγειοι φόρ. καὶ δικ. ἐπικαρπίας		ἐξαγωγικὸν τέλος	
	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
Σταφὶς δι' ἑκάστην χιλ. ἑνετικῶν λιτρῶν Βαλανίδια.	15	·	·	·	9	·
1) Διὰ τὸν νομὸν Μεσσηνίας . .	·	·	3	·	·	60
2) Διὰ τὰς ἐπαρχίας Πατρῶν καὶ Ἠλείας	·	·	2	50	·	60
3) Διὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριχωνίαν	·	·	2	·	·	60
4) Διὰ τὴν Κέαν, Λακωνίαν καὶ Λακεδαίμονα	1	10	·	·	·	65
5) Διὰ τὴν Ἀττικὴν, Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα καὶ λοιπὴν Πελοπόννησον	1	50	·	·	·	60

Κικίδια.		Δ.	Δ.	Δ.	Δ.	Δ.	Δ.
1) Διὰ τὴν Μεσσηνίαν, Πάτρας, Ἦλείαν, Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριχωνίαν . . .	Ἐφ' ἑκάς. ὀκ.	.	.	.	25	.	6
2) Διὰ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Κράτους.			10	.	.	.	6
Πρινοκόκκιον ἐφ' ἑκάστης ὀκᾶς . . .		1	50	.	.	.	90
Ῥιζάριον ἐφ' ἑκάστου κανταρίου . . .		2	.	.	.	1	20
Ξηρὰ σῦκα » » . . .		1	.	.	.	.	60
Ἀμύγδαλα ἐφ' ἑκάστης χιλιάδος . . .		1	.	.	.		60
Πορτοκάλλια » » . . .		2	.	.	.	1	20
Κίτρα ἐφ' ἑκάστης ὀκᾶς			2	.	.	.	01

Ἐὰν ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς σταφίδος Ἦλείας, Ὀλυμπίας καὶ Γόρτυνος, καὶ τῶν ξηρῶν σύκων Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης δὲν ἐνοικιασθῇ, εἰσπράττεται ὁ μὲν ἐπὶ τῆς σταφίδος κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν σύκων κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν καὶ τὴν διὰ θαλάσσης μεταφοράν, ἀμφότεροι μετὰ τοῦ τέλους τῆς ἐξαγωγῆς εἰς τὰ τελωνεῖα, κατὰ τὸν ἀνωτέρω πίνακα.

Ἐὰν δέ τινα ἐκ τῶν προϊόντων τούτων ἀποδίδωσι τὸν ἔγγειον φόρον εἰς χρήματα 3 τοῖς 0|0, εἰς αὐτὰ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐγγείων φόρων κλπ. νόμου.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ἄρθρου 7 μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης νὰ μεταβληθῇ ἡ λέξις *πέντε* εἰς *ἑπτὰ*, παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν, καθ' ὅσον ἐξετάσας εἰδήμονας περὶ τὰ τοιαῦτα καὶ τοὺς ἁρμοδίους τοῦ ὑπουργείου ὑπαλλήλους, ἐπληροφορήθη ὅτι ἂν καὶ ὁ φόρος οὗτος ἐπαναλαμβάνεται κατ' ἔτος ἐπιψηφιζόμενος, οὐδὲν μολαταῦτα ἠγέρθη παράπονον. Οὐχ ἧττον ὅμως αἱ παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς θέλουν χρησιμεύσει εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὡς ἀντικείμενον μελέτης διὰ τὸ μέλλον.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι καὶ ἡ τροποποίησις τῆς ἐπιτροπῆς ὀλίγον διαφέρει τοῦ νομοσχεδίου, καθ' ὅσον καὶ τὰ 7 ἐτῶν ἡλικίας μορεόδενδρα τὴν αὐτὴν ἀποφέρουσιν ἀσήμαντον πρόσοδον, οἵαν καὶ τὰ πέντε ἐτῶν. Ἐκτὸς δὲ τούτου τὰ μὲν ἐθνικὰ εἰσὶ βεβαίως πολὺ ἀνωτέρας ἡλικίας, τὰ δὲ ἰδιόκτητα καὶ ἐθνικοϊδιόκτητα δὲν φορολογοῦνται κατὰ δένδρον, ἀλλ' εἰς κουκούλια. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκ τῶν φύλλων πρόσοδος εἶναι ἀσήμαντος, διότι

μόλις ἡ ἀξία αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς 25 λεπτὰ κατὰ δένδρον, διὰ τοῦτο καὶ δὲν ἔγινεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον κανὲν τοιοῦτον παράπονον.

Οὕτω δὲ τῆς ἐπιτροπῆς μὴ ἐπιμενούσης εἰς τὴν γνωμοδότησίν της, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 8, 9 καὶ 10, κατὰ τὸ νομοσχέδιον. Ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 7. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ μὲν τοῦ πραϊόντος τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων σαφιδαμπέλων προσδιορίζεται 10 τοῖς 0/0, ἐπὶ δὲ τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων μορεοδένδρων 5 λεπτὰ ἐφ' ἑκάστου δένδρου ἡλικίας πέντε ἐτῶν συμπεπληρωμένων.

Ἄρθρ. 8. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῶν προϊόντων τῶν δύω ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου προσδιορίζεται ὡς ἑξῆς·

Ἐπὶ τοῦ ἐλαίου λεπτὰ ὀκτὼ τὴν ὀκάν.

Ἐπὶ τῆς κατειργασμένης καὶ ἀκατεργάστου μετάξης πρὸς δραχ. 2: 50 τὴν ὀκάν.

Ἐπὶ τῶν κουκουλίων δραχ. μίαν τὴν ὀκάν.

Ἐπὶ τῶν λοιπῶν προϊόντων, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ μούστου, 10 τοῖς 0/0 εἰς χρήματα κατὰ τὴν ἀγοραίαν τιμήν.

«Ἄρθρ. 9. Οἱ ὅροι τῶν συμβολαίων, παραχωρητηρίων ἢ ἐγκρίσεων, ὑφ' οὓς παρεχωρήθησαν κτήματα εἰς μετανάστας ἢ ἄλλους πολίτας, διατηροῦσι τὴν ἰσχύν των.

«Ἄρθρ. 10. Τὰ ὑφ' οἱονδήποτε τίτλον παραχωρούμενα κτήματα ἀποδίδουσιν ἔγγειον φόρον καὶ δικαίωμα ἐπικαρπίας, ὅταν τὸ παραχωρητήριον ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου παραδοθῇ τοῖς δικαιούχοις μετὰ τὴν ἀ. Ἀπριλίου 1855.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 11 ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ ἐγγείου φόρου κλπ. νομοσχεδίου ἐπρότεινε νὰ ληφθῇ πρόνοιά τις διὰ τὰς κατεστραμμένας ἐκ τῆς νόσου ἀμπέλους, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀπήντησε τότε, ὅτι ὁ οἰκεῖος τόπος τῆς προτάσεώς του ἦτον τὸ προκείμενον νομοσχέδιον. Ἐπειδὴ ὅμως οὐδεὶς καὶ ἐνταῦθα γίνεται περὶ αὐτῶν λόγος, ἡ δὲ ἐλάττωσις, περὶ ἧς γίνεται λόγος καὶ ἐν τῇ ἐκθέσει, ἐὰν ἦναι πραγματικῶς ἐλάττωσις, πιστεύει ὅτι οὐδεμίαν ἐπιφέρει ἀνακούφισιν εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν κατεστραμμένων ἀμπέλων· καὶ ἐπειδὴ αἱ δηλώσεις γίνονται κατὰ τὸν Ἀπρίλιον, ὅτε αἱ ἄμπελοι δεικνύουσιν εὐφορίαν, περὶ δὲ τὸν Σεπτέμβριον καταστρέφονται ἐκ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν καὶ οὐδεμίαν ἀποδίδουσι πρόσοδον· δι' ὅλα ταῦτα προτείνει νὰ τεθῇ

ὡς ἰδιαίτερον ἐδάφιον ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρῳ τὸ ἑπόμενον·

« Ἀπαλλάττονται τῆς πληρωμῆς τοῦ ἐγγείου καὶ ἐπικαρπίας φόρου, τοῦ διὰ τοῦ νόμου τούτου ἐπιβαλλομένου, αἱ ἄμπελοι, αἵτινες κατὰ τὸ προπαρελθὸν ἢ παρελθὸν ἔτος προσεβλήθησαν ὑπὸ τῆς ἐνσκηψάσης νόσου, καὶ αἱ ὁποῖαι τυχὸν καταστραφῶσιν ὁλοτελῶς καὶ κατὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος, ἀφοῦ προηγουμένως βεβαιωθῇ ἡ ἐκ τῆς νόσου καταστροφή των δι' ἐπισήμου ἀποδεικτικοῦ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου. »

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι αἱ ὀλίγαι ἐν τῇ ἐκθέσει λέξεις περὶ τῶν ἀμπέλων, ὅσον καὶ ἂν ἀνακριθῶσι καὶ ἐξετασθῶσιν, ἐκφράζουσιν ἐλάττωσιν ἐξ **100,000** δραχμῶν ὑπὲρ τῶν ἀμπελοκτημόνων· αἱ λέξεις δ' αὗται δὲν ἐρρίφθησαν τυχαίως, διότι πραγματοποιοῦνται διὰ τοῦ ἄρθρ. **2.** Καὶ εἶναι μὲν βέβαιον ὅτι ἡ τάξις τῶν ἰδιοκτητῶν τούτων εἶναι ἀξία πάσης περιθάλψεως, ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθῶμεν μίαν τοσοῦτον ἐλαστικὴν πρότασιν, κατὰ τὴν ὁποίαν μάλιστα ὁ δήμαρχος θέλει ἀποφασίζει περὶ τοῦ φορολογητέου ἢ μὴ τῶν ἀμπέλων. Ἀλλ' ἐντεῦθεν γεννᾶται ἓν ζήτημα πολὺ σπουδαιότερον, καθ' ὅσον ἐκ τοῦ συστήματος τῆς κατὰ στρέμμα φορολογίας, τὸ ὁποῖον ἐφέτος ἐλάβε πλειοτέραν ἐπέκτασιν, πρόκειται ἡ ἀνάγκη νόμου τινός, ὅστις νὰ προβλέπῃ τὴν περίστασιν, καθ' ἣν καταστρέφεται τὸ προϊὸν ἑνὸς κτήματος, διότι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ φορολογῆται πρόσοδος μὴ ὑπάρχουσα. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν εἶναι τυχαῖον καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ λύσωμεν σήμερον καὶ μάλιστα διὰ τροπολογίας. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς κατεστραμμένας ἐντελῶς ἀμπέλους, ἐπειδὴ οἱ ἰδιοκτῆται αὐτῶν θέλουν ἀναγκασθῇ νὰ τὰς ἐκριζώσωσι, θέλει συνταχθῇ περὶ τούτου πρωτόκολλον, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν θέλουν ὑποβληθῇ εἰς φορολογίαν.

Ἐπανέλαβεν ὁ τὴν πρότασιν ὑποβαλών, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν περὶ τῆς καταστροφῆς βεβαίωσιν, τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ λάβῃ ὅσα ἐγκρίνει ἀσφαλιστικὰ μέτρα, ἀνατιθέμενον τοῦτο εἰς ἄλλα παρὰ τὸν δήμαρχον πρόσωπα τῆς ἐμπιστοσύνης του. Ὡς πρὸς δὲ τὸν νόμον, τὸν ὁποῖον ὁ ὑπουργὸς θεωρεῖ ἀναγκαῖον, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐγκαταλείψωμεν ἄνευ προστασίας τινὸς τοὺς δυστυχεῖς ἀμπελοκτήμονας μεχρισοῦ συνταχθῇ ὁ νόμος οὗτος. Ὕστερον δὲ ἀπὸ τόσους κόπους καὶ δαπάνας, τὰς ὁποίας κατέβαλον διὰ τὴν φύτευσιν τῶν ἀμπέλων, δὲν δύνανται ἤδη νὰ τὰς ἐκριζώσωσιν, ἐλπίζοντες ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος τὴν ἐκ τῆς νόσου ἀπαλλαγήν των.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι πολλοὶ πολλάκις ἐκριζόνουσι τὰς ἀμπέλους των καὶ ὑγιεῖς οὔσας, ὅταν βλέπωσιν ὅτι δὲν ἀποφέρουσιν ἀνάλογον πρόσοδον, καὶ διὰ τοῦτο ἐνόμισεν ὅτι πολὺ μᾶλλον θέλουν ἀναγκασθῇ νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸ μέτρον τοῦτο ὡς ἐκ τῆς νόσου, ἥτις εἶναι τῷ ὄντι μέγα δυστύχημα, καὶ ὁμολογεῖ ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοιά τις περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ σήμερον. Ἄλλως τε διαβεβαιοῖ τὴν Βουλήν, ὅτι διοικητικῶς ἡ Κυβέρνησις θέλει δώσει ὅλας τὰς δυνατὰς εὐκολίας εἰς τοὺς παθόντας.

Ἐπὶ τούτοις λαβὼν τὸν λόγον ὁ πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, παρετήρησεν, ὅτι ὅπως καὶ ἂν συνταξώμεν μίαν τροπολογίαν ἐξ ἀπροόπτου, δὲν θέλομεν κατορθώσει τέλειόν τι. Ἡ ἐκ τῆς νόσου τῶν ἀμπέλων δυστυχία εἶναι ἀναντίρρητος, καὶ οἱ ἰδιοκτῆται αὐτῶν δικαιοῦνται νὰ ζητῶσι νὰ μὴν ὑποβληθοῦν εἰς φόρον δι' εἰσόδημα, τὸ ὁποῖον δὲν ἀπέλαυσαν, ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο δὲν εἶναι ἔργον μιᾶς ἡμέρας. Οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἀμπελοκτήμονες, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ προηγούμενα, θέλουν φροντίσει νὰ κάμωσι ἤδη τὰς δηλώσεις των μετά τινος προφυλάξεως, ἡ δὲ Κυβέρνησις θέλει ἐνασχοληθῇ εἰς τὴν σύνταξιν νομοσχεδίου, διὰ τοῦ ὁποίου ν' ἀνακουφίζωνται οἱ ἀληθῶς ἐκ τῆς νόσου παθόντες, διότι ἡ δυστυχία οὔτε γενικὴ οὔτε ἴση ἦτον ἀπανταχοῦ, αἱ δὲ τοιαῦται περιστάσεις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προληφθοῦν διὰ μιᾶς τροπολογίας.

Προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι μετὰ τὰς διαβεβαιώσεις τοῦ πρωθυπουργοῦ, ὁ ὑποβαλὼν τὴν τροπολογίαν θέλει βεβαίως ἀνακαλέσει αὐτήν, διότι ἂν καὶ αὐτὸς ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν παθόντων ἀμπελοκτημόνων, πείθεται ὅμως ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν σήμερον διὰ μιᾶς τροπολογίας νὰ ἐπιφέρωμεν τὴν ἀπαιτουμένην θεραπείαν.

Ἐπέμενεν ἕτερος, ὅτι ἀποδεχόμενος καθ' ὁλοκληρίαν τὰς ἐξηγήσεις τοῦ πρωθυπουργοῦ, πιστεύει ὅτι ταχέως θέλει ληφθῇ φροντὶς περὶ τῶν ἀμπελοκτημόνων. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι καὶ διοικητικῶς θέλει χορηγήσει εἰς αὐτοὺς πᾶσαν εὐκολίαν, παρατηρεῖ, ὅτι μ' ὅσην καὶ ἂν ἔχῃ αὐτὸς θέλησιν, οἱ ὑπάλληλοι δὲν θέλουν ἐφαρμόσει εἰλικρινῶς τὸν περὶ καθυστερούντων νόμον, καὶ ἐπὶ τούτου ἐριστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργοῦ.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ διαβεβαιώσαντος, ὅτι θέλει ἐπιτηρήσει αὐστηρῶς τὴν ἀκριβῆ τοῦ νόμου ἐκτέλεσιν, καὶ τοῦ βουλευτοῦ Ὀλυμπίας μετὰ τὰς δοθείσας ἐξηγήσεις ἀποσύραντος τὴν τρο-

πολογίαν τοῦ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 11 ὡς ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

«Ἄρθρ. 11. Ἐξαιροῦνται τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας·

1) Αἱ ἄμπελοι μέχρι 5 ἐτῶν συμπεπληρωμένων.

2) Αἱ ἐνοικιαζόμεναι ἐθνικαὶ ἄμπελοι καὶ αἱ τῶν ἐπισκοπῶν καὶ τῶν διαλελυμένων μοναστηρίων.»

Ἀνεγνώσθη τέλος τὸ 12 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα ὡς ἕπεται·

«Τὸ ἄρθρον 12 § 2 τοῦ νομοσχεδίου σκοπὸν ἔχει νὰ ἐξαιρέσῃ τῆς φορολογίας ἓν στρέμμα γῆς ὑπὲρ τοῦ πολίτου, καὶ οὐχὶ εἴδη τινα προϊόντων· ἀλλ' ὁ περιορισμὸς τῆς σπορᾶς εἰς λάχανα ἢ ὅσπρια μόνον δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ· προτείνεται διὰ τοῦτο ἡ ἀκόλουθος τροπολογία, «πάσης σπορᾶς βρωσίμων εἰδῶν, δι' ἰδίαν χρῆσιν τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ καλλιεργητοῦ χρησίμων.»

Ἐπὶ ταύτης εἷς μὲν ἐπρότεινεν ἡ λέξις *βρωσίμων* νὰ μεταβληθῇ εἰς *χρησίμων*, διότι δύναται ὁ ἰδιοκτήτης ἢ καλλιεργητὴς νὰ σπείρῃ ἐν τῷ στρέμματι τούτῳ βαμβάκιον ἢ ἄλλο τι χρήσιμον εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον νὰ μὴν ὑπάγηται εἰς τὰ βρώσιμα εἴδη. Ὁ δὲ εἰσηγητὴς ἀπήντησεν, ὅτι ἀσμένως δέχεται τὴν τροπολογίαν, ἐπειδὴ σκοπὸς τῆς ἐπιτροπῆς ἦτον νὰ δοθῇ ἀπολύτως ἓν στρέμμα γῆς εἰς τὸν γεωργόν, τὸ ὁποῖον νὰ διαθέτῃ κατ' ἀρέσκειαν. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἠρκέσθη σημειοῦσα τὴν λέξιν *βρωσίμων*, διὰ νὰ μὴ τυχὸν εἴπωσιν, ὅτι ἐπεκτείνει ὑπὲρ τὸ δέον τὴν προσφοράν.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ὁ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ καὶ τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπιτροπῆς τεθειμένος ὅρος *δι' ἰδίαν χρῆσιν* ἐγέννησε πολλὰς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ἀμφισβητήσεις, διότι οἱ ἐνοικιασταὶ ὁρίζοντες τὸ πρὸς τροφὴν τοῦ γεωργοῦ ἀναγκαῖον ποσὸν, ἐζήτουν νὰ φορολογήσωσι τὸ ὑπόλοιπον τῆς παραγωγῆς τοῦ ἑνὸς στρέμματος, ἐντεῦθεν δὲ πολλαὶ διαφωνίαι, τὰ δὲ δικαστήρια ἢ ἠγνόουν τί νὰ ἀποφασίσωσιν ἢ ἀπεφαίνοντο ὑπὲρ τῶν ἐνοικιαστῶν. Τὸ στρέμμα λοιπὸν τῆς χάριτος πρέπει νὰ παραχωρηθῇ οὕτως, ὥστε οἱ φορολογούμενοι ἀντὶ μικροῦ καλοῦ νὰ μὴ πίνωσι μᾶλλον πικρίας. Ἐὰν δὲ ὁ γεωργὸς καλλιεργήσας ἐν τῷ στρέμματι τούτῳ μεγαλείτερον ἀριθμὸν γεωμήλων, ἐφύτευσεν ὀλιγώτερα κρόμμυα, δὲν ἕπεται ὅτι πρέπει νὰ φορολογήσῃ τὰ γεώμηλά του ὁ ἐνοικιαστής, ἐπειδὴ διὰ τῆς πωλήσεως τούτων θέλει ἀγοράσει κρόμμυα καὶ θέλει προμηθευθῇ ὅ,τι τῷ ἐλλείπει.

Ἂν λοιπὸν ὁ νόμος προτίθηται τὴν παραχώρησιν ἑνὸς στρέμματος γῆς, πρέπει νὰ ἐξοβελισθῇ ἡ φράσις *δι' ἰδίαν χρῆσιν τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ καλλιεργητοῦ*, καὶ τοῦτο προτείνει τροπολογῶν τὸ ἐδάφιον, διότι ἄλλως ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν ἔφορον ἢ τὸν ἐνοικιαστὴν ἡ ματαίωσις τῆς χάριτος ταύτης.

Ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀποδεχόμενος τὴν ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς ἐπεξήγησιν αὐτῆς φέρει ὅτι διὰ τῶν λέξεων «πάσης σπορᾶς βρωσίμων εἰδῶν» δὲν πρέπει νὰ ἐννοηθῶσιν οἱ δημητριακοὶ καρποὶ οὐδ' ἄλλη τις φυτεία ἐμπορευσίμου εἴδους, ἀλλὰ τὰ λαχανικά, τὰ ὄσπρια καὶ ὅ,τι τοιοῦτον. Ἐπὶ τῇ ἐπεξηγήσει δὲ ταύτῃ δέχεται τὴν τροπολογίαν, ἀφ' ἧς προτείνει νὰ ἐξαλειφθῇ ὡς παρέλκουσα ἡ λέξις *χρησίμων*. Δὲν δέχεται δὲ τὴν τροπολογίαν τοῦ νὰ ἐκλείψῃ ἡ φράσις *δι' ἰδίαν χρῆσιν τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ καλλιεργητοῦ*, διότι θέλουσι μὲν παύσει αἱ ἀναφυόμεναι διενέξεις, ἀλλ' εἰς ἐπαρχίας τινὰς, ὡς εἰς Σύρον καὶ ἀλλαχοῦ, ἓν στρέμμα γῆς ἔχει μεγάλην ἀξίαν, καὶ θέλουσιν ἐμπορεύεσθαι οἱ καλλιεργηταὶ τὰς ἐξ αὐτοῦ ὠφελείας ἐπ' ἀδίκῳ ζημίᾳ τοῦ δημοσίου.

Ἀντέλεξεν ὁ τὴν τροπολογίαν προτείνας, ὅτι νομοθετοῦντες, δὲν πρέπει δι' ἐνδεχομένην τυχὸν κατάχρησιν νὰ ἐμποδίζωμεθα διατάξεων, τὰς ὁποίας θεωροῦμεν καὶ ἐπωφελεῖς καὶ δικαίας. Ἄλλως τε ὑπάρχουσι παντοῦ αἱ ἀναγκαῖαι ἀρχαί, αἵτινες εἶναι εἰς θέσιν νὰ προλάβωσι καὶ μικράς τινας καταχρήσεις ἐνδεχομένας. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἰδιαιτέρως τῷ παρετηρήθη, ὅτι διὰ τῆς τροπολογίας αὐτοῦ δύνανται ν' ἀποφεύγωσι τὴν φορολογίαν καὶ οἱ ἔχοντες ἓν στρέμμα περιβολίου, ὑπενθυμίζει ὅτι τὰ συστάδην κείμενα δένδρα δὲν ἀπαλλάσσονται τοῦ φόρου καὶ μόνον τὰ σποράδην χαίρουσι τὸ πλεονέκτημα τοῦτο, ὥστε καὶ ὁ ἐντεῦθεν φόβος δὲν ἔχει ὑπόστασιν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ φράσις «δι' ἰδίαν χρῆσιν τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ καλλιεργητοῦ» δὲν παρεδέχθη ταύτην μὴ ἀναστᾶσα. Ἐρωτηθεῖσα δ' ἔπειτα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, κατὰ τὰς ἐπ' αὐτῆς γενομένας ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐπεξηγήσεις καὶ ἀφαιρέσεις τῆς λέξεως «χρησίμων.»

Ἀκολούθως παρετήρησέ τις, ὅτι εἰς ὅλους τοὺς ἀγροὺς τοὺς παράγοντας καλαμπόκιον οἱ γεωργοὶ σπείρουσιν ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ὀλίγα φασόλια πρὸς τροφὴν των ἰδίαν, τὰ ὁποῖα πολλάκις τρώγουσι καὶ νωπὰ μὴ ἔχοντες ἄλλο τι βρώσιμον. Ἀλλ' οἱ ἐνοικιασταὶ ἐπὶ τῇ βάσει δήθεν τοῦ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων νόμου οὐ μόνον ἐμποδίζουσι τοὺς γεωργοὺς τοῦ

νὰ κάμωσι χρῆσιν τῶν ὁσπρίων τούτων πρὶν ἀποξηρανθῶσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ξηρῶν ὑπολογίζουσι ποσόν τι καταναλωθὲν ἄθθεν ἐν νωπῇ καταστάσει. Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο εἶναι παράνομον, προτείνει νὰ προστεθῇ ἐν τῷ 7 ἐδαφίῳ τοῦ ἄρθρου καὶ ἡ ἐξαίρεσις τῶν φασολίων.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι διὰ τῆς πράξεως των ταύτης παρανομοῦσιν οἱ ἐνοικιασταὶ καὶ δύνανται νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς δίκην· ἀλλ' ὅτι δὲν δύναται νὰ τεθῇ διὰ τοῦτο ἡ πρότασις τοῦ ἀγορεύσαντος ἐντὸς τοῦ νομοσχεδίου· καὶ ὅτι θέλει γράψει πρὸς τὰς οἰκονομικὰς ἀρχὰς νὰ ἐμποδίζωσι τὰς τοιαύτας τῶν ἐνοικιαζῶν καταπιέσεις· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἐπὶ τοῦ 7 ἐδαφίου ἐξηγήσεων τοῦ ὑπουργοῦ. Ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον οὕτως·

« Ἄρθρ. 12. Ἀπαλλάττονται παντὸς ἐγγείου φόρου καὶ δικαιώματος ἐπικαρπίας·

1) Τὰ ἄχυρα.

2) Ἓν στρέμμα γῆς ὅπου καὶ ἂν κεῖται πρὸς καλλιέργειαν πάσης σπορᾶς βρωσίμων εἰδῶν δι' ἰδίαν χρῆσιν τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ καλλιεργητοῦ.

3) Τὰ σποράδην ὀπωροφόρα δένδρα τὰ ἐντὸς τοῦ ἀνωτέρω στρέμματος, ἢ εἰς τοὺς ἀγροὺς, αὐλὰς καὶ ἀμπελῶνας εὑρισκόμενα.

4) Τὰ ἀσταχολόγια, ἀνὰ δύο μόνον κοιλὰ δι' ἕκαστον ἀσταχολόγον.

5) Οἱ σπόροι τοῦ λιναρίου, καναβίου, ῥιζαρίου, τριφυλλίου καὶ κρομμύου.

6) Τὰ φύλλα τῶν συκαμινοφορεῶν ὡς πρὸς τὸν ἔγγειον φόρον.

7) Ἡ ῥώθη, ὁ βίκος καὶ τὰ ἀγριολάθουρα, ὅταν δὲν ἀλωνίζωνται, καὶ

8) 50 ὀκάδες ἐκ τῶν πρὸς βρῶσιν χρησίμων ἐλαιῶν πρὸς ἰδίαν χρῆσιν ἑκάστου ἰδιοκτήτου, ὡς πρὸς τὸν ἔγγειον φόρον. »

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Αὐγερινὸν καὶ Ν. Καίρην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 87. Ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, ὅσα εἰσπράττονται δι' ἐνοικιάσεως, προσδιορίζονται διὰ τὸ 1855 ἔτος ὡς ἑξῆς·

Α'. Ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν.

Ἔγγειος φόρος 10 τοῖς 0|0· δικαίωμα ἐπικαρπίας 15 τοῖς 0|0.

Β'. Ἐπὶ τοῦ ἐλαίου καὶ τῶν ἐλαιῶν.

Ἔγγειος φόρος ἐπὶ μὲν τοῦ ἐλαίου 10 τοῖς 0|0, ἐπὶ δὲ τῶν ἐλαιῶν, ὅσαι χρησιμεύουσι πρὸς βρῶσιν ἢ παράγονται εἰς δήμους, ἔνθα δὲν ὑπάρχουν ἐλαιοτριβεῖα, λεπτὰ δύω τὴν ὀκάν.

Δικαίωμα ἐπικαρπίας λεπτὰ δύω ἐρ' ἑκάστης ὀκᾶς ἐλαιῶν.

Ὅταν ὁ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου ἔγγειος φόρος εἰσπράττηται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου, ὁρίζεται οὗτος εἰς λεπτὰ ὀκτὼ τὴν ὀκάν.

Γ'. Ἐπὶ τῶν κουκουλίων.

Ἔγγειος φόρος 10 τοῖς 0|0.

Δ'. Ἐπὶ τῶν ξηρῶν σύκων Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης.

Ἔγγειος φόρος 10 τοῖς 0|0.

Δικαίωμα ἐπικαρπίας 10 τοῖς 0|0.

Ε'. Ἐπὶ τῆς σταφίδος Ἠλείας, Ὀλυμπίας καὶ Γόρτυνος.

Ἔγγειος φόρος 10 τοῖς 0|0.

Ϛ'. Ἐπὶ τῆς ῥητίνης, κατράμης καὶ λοιπῶν δασικῶν προϊόντων, πλὴν τοῦ πρινοκοκκίου.

Ἔγγειος φόρος 10 τοῖς 0|0.

Δικαίωμα ἐπικαρπίας ἐπὶ τῆς ἐξ ἐθνικῶν δασῶν παραγομένης ῥητίνης 15 τοῖς 0|0.

Ἄρθρ. 2. Ὁ κατὰ στρέμμα εἰσπραττόμενος ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῶν κατωτέρω κτημάτων καὶ προϊόντων, προσδιορίζονται ἀναλόγως τῆς κατὰ μέσον ὅρον ἐτησίας προσόδου ὡς ἑξῆς·

Εἶδος κτήματος ἢ προϊόντος	Κατὰ μέσον ὅρον ἐτησία πρόσοδος τοῦ στρέμματος	Ἔγγειος φόρος		Δικαίωμ. ἐπικαρπ.	
		Δ.	Λ.	Δ.	Λ.
Ἀμπελος. »	Ἐλαττων τῶν δρ. 10	1	.	1	.
	Ἀπὸ 10 ἕως 19	1	50	1	50
	» 20 » 29	2	50	2	50
	» 30 » 39	3	50	3	50
	» 40 » καὶ ἐπάνω . .	4	50	4	50

		Δ.	Λ.	Δ.	Λ.
Περιβόλια . . .	Ἔλαττον τῶν δρ. 60	4	.	4	.
	Ἀπὸ δρ. 60—99	8	.	8	.
	» » 100 καὶ ἐπέκεινα . .	12	.	12	.
Ἀμυγδαλέαι . .	Ἄνευ διακρίσεως ποιότητος . . .	2	.	.	.
Λαχανόκηποι, οἰκιῶνες, γεώμηλα, κρόμμυα καὶ σκόροδα . .	Ἔλαττον τῶν δρ. 45	3	.	4	50
	Ἀπὸ δρ. 45 ἕως 64	5	50	8	25
	» » 65 καὶ ἐπέκεινα . .	8	.	12	.
Γραοῖδια καὶ τριφύλλια . . .	Ἔλαττον τῶν δρ. 30	2	.	3	»
	Ἀπὸ δρ. 30 καὶ ἐπέκεινα . .	3	50	5	25
Καπνὰ καὶ κοκκάρια . . .	Ἔλαττον τῶν δρ. 50	2	50	3	75
	Ἀπὸ δρ. 50 ἕως 69	6	.	9	.
	» » 70 καὶ ἐπέκεινα . .	8	50	12	75
Βαμβάκια . . .	Ἔλαττον τῶν δρ. 20	1	.	1	50
	Ἀπὸ δρ. 20 ἕως 29	2	.	3	.
	» » 30 » 39	3	.	4	50
	» » 40 καὶ ἐπέκεινα . .	4	.	6	.

Τὰ συστάδην πεφυτευμένα ὀπωροφόρα δένδρα ἐξομοιοῦνται μὲ περιβόλια.

Ἄρθρ. 3. Ὅλοι οἱ ἐντὸς τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρω πίνακι ἀναφερομένων κτημάτων παραγόμενοι καρποὶ ὑπόκεινται εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν.

Ἄρθρ. 4. Τὰ ἐν ταῖς ἀμπέλοις ἢ περιβολίοις κείμενα δένδρα, τῶν ὁποίων τὸ προϊὸν κατ' ἄλλον τρόπον ἀποδίδει τὸν ἔγγειον φόρον, δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν.

Ἄρθρ. 5. Εἰς τὴν πληρωμὴν δικαιώματος ἐπικαρπίας, κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2, ὑπόκεινται οἱ ἐξ ἐθνικῶν ἀγρῶν παραγόμενοι καρποὶ καὶ τὸ προϊὸν τῶν φυτειῶν, ὅταν ἐγένοντο ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς, τῇ ἀδείᾳ τῶν πρώην ἰδιοκτητῶν αὐτῆς Ὀθωμανῶν, καθὼς καὶ τῇ ἐγκρίσει ἢ μὴ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 6. Ὁ ἐπὶ τῶν κατωτέρω προϊόντων ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, ὅσα εἰσπράττονται εἰς τὰ τελωνεῖα, καθὼς καὶ τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐν ἰσχύϊ δασμολογίου, προσδιορίζονται ὡς ἑξῆς·

	Ἔγγειος φόρος		Ἐπικαρπία ἐπὶ τοῦ ἔγγειου φόρου		Ἐπικαρπία ἐπὶ τῆς ἀξίας	
	Δ.	Λ.	Δ.	Λ.	Δ.	Λ.
Σταφὶς δι' ἑκάστην χιλιάδα ἑνετικῶν λιτρῶν .	15	.	.	.	9	.
Βαλανίδια.						
1) Διὰ τοὺς νομοὺς Μεσσηνίας	.	.	3	.	.	60
2) Διὰ τὰς ἐπαρχίας Πατρῶν καὶ Ἦλείας .	.	.	1	50	.	60
3) Διὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριχωνίαν	.	.	2	.	.	60
4) Διὰ τὴν Κέαν, Ἀκκωνίαν καὶ Λακεδαίμονα	1	10	.	.	.	65
5) Διὰ τὴν Ἀττικὴν, ἀνατολικὴν Ἑλλάδα καὶ λοιπὴν Πελοπόννησον	1	05	.	.	.	60
Κικίδια.						
1) Διὰ τὴν Μεσσηνίαν, Πάτρας, Ἦλείαν, Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριγωνίαν	.	.	.	25	.	6
2) Διὰ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Κράτους .	.	10	.	.	.	6
Πρινοκόκκιον ἐφ' ἑκάστης ὀκᾶς	1	50	.	.	.	90
Ῥιζάριον ἐφ' ἑκάστου καντάριου	2	.	.	.	1	20
Ξηρὰ σῦκα	1	.	.	.	.	60
Λεμόνια ἐφ' ἑκάστης χιλιάδος	1	.	.	.	.	60
Πορτοκάλλια	2	.	.	.	1	20
Κίτρα ἐφ' ἑκάστης ὀκᾶς	.	02	.	.	.	01

Ἐὰν ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς σταφίδος Ἦλείας, Ὀλυμπίας καὶ Γόρτυνος, καὶ τῶν ξηρῶν σύκων Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης δὲν ἐνοικιασθῇ, εἰσπράττεται, ὁ μὲν ἐπὶ τῆς σταφίδος κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν σύκων κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν καὶ τὴν διὰ θαλάσσης μεταφορὰν, ἀμφότεροι μετὰ τοῦ τέλους τῆς ἐξαγωγῆς εἰς τὰ τελωνεῖα κατὰ τὸν ἀνωτέρω πίνακα.

Ἐὰν δέ τινα ἐκ τῶν προϊόντων τούτων ἀποδίδωσι τὸν ἔγγειον φόρον εἰς χρήματα 3 τοῖς 0|0, εἰς αὐτὰ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐγγείων φόρων κλπ. νόμου.

Ἄρθ. 7. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ μὲν τοῦ προϊόντος τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων σταφιδαμπέλων προσδιορίζεται 10 τοῖς

100, ἐπὶ δὲ τῶν ἐθνικοῖδιοκτήτων μορεοδένδρων 5 λεπτὰ ἐφ' ἑκάστου δένδρου ἡλικίας πέντε ἐτῶν συμπεπληρωμένων.

Ἄρθρ. 8. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῶν προϊόντων τῶν δύο ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου προσδιορίζεται ὡς ἑξῆς.

Ἐπὶ τοῦ ἐλαίου λεπτὰ ὀκτὼ τὴν ὀκάν.

Ἐπὶ τῆς κατειργασμένης καὶ ἀκατεργάστου μετάξης πρὸς δρ. 2: 50 τὴν ὀκάν.

Ἐπὶ τῶν κουκουλίων δραχ. μίαν τὴν ὀκάν.

Ἐπὶ τῶν λοιπῶν προϊόντων συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ μούστου 10 τοῖς 100 εἰς χρήματα κατὰ τὴν ἀγοραίαν τιμήν.

Ἄρθρ. 9. Οἱ ὅροι τῶν συμβολαίων, παραχωρητηρίων ἢ ἐγκρίσεων, ὑφ' οὓς παρεχωρήθησαν κτήματα εἰς μετανάστας ἢ ἄλλους πολίτας, διατηροῦσι τὴν ἰσχύν των.

Ἄρθρ. 10. Τὰ ὑφ' οἱονδήποτε τίτλον παραχωρούμενα κτήματα ἀποδίδουσιν ἔγγειον φόρον καὶ δικαίωμα ἐπικαρπίας, ὅταν τὸ παραχωρητήριον ἐγγραφὸν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου παραδοθῇ τοῖς δικαιούχοις μετὰ τὴν 1 Ἀπριλίου 1855.

Ἄρθρ. 11. Ἐξαιροῦνται τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας·

1) Αἱ ἄμπελοι μέχρι 5 ἐτῶν συμπεπληρωμένων.

2) Αἱ ἐνοικιαζόμεναι ἐθνικαὶ ἄμπελοι καὶ αἱ τῶν ἐπισκοπῶν καὶ τῶν διαλελυμένων μοναστηρίων.

Ἄρθρ. 12 Ἀπαλλάττονται παντὸς ἐγγείου φόρου καὶ δικαιώματος ἐπικαρπίας.

1) Τὰ ἄγυρα.

2) Ἓν στρέμμα γῆς ὅπου καὶ ἂν κεῖται, πρὸς καλλιέργειαν πάσης σπορᾶς βρωσίμων εἰδῶν δι' ἰδίαν χρῆσιν τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ καλλιεργητοῦ.

3) Τὰ σποράδην ὀπωροφόρα δένδρα τὰ ἐντὸς τοῦ ἀνωτέρω στρέμματος, ἢ εἰς τοὺς ἀγροὺς, αὐλὰς καὶ ἀμπελῶνας εὑρισκόμενα.

4) Τὰ ἀσταχολόγια, ἀνὰ δύο μόνον κοιλὰ δι' ἕκαστον ἀσταχολόγον.

5) Οἱ σπόροι τοῦ λιναρίου, καναβίου, ῥιζαρίου, τριφυλλίου καὶ κρομμύου.

6) Τὰ φύλλα τῶν συκαμινομορεῶν ὡς πρὸς τὸν ἔγγειον φόρον.

7) Ἡ ῥώξη, ὁ βίκος καὶ τὰ ἀγριολάθουρα, ὅταν δὲν ἀλωνίζωνται, καὶ

8) 50 ὀκάδες ἐκ τῶν πρὸς ἔρωσιν χρησίμων ἐλαιῶν πρὸς ἰδίαν χρῆσιν ἑκάστου ἰδιοκτήτου, ὡς πρὸς τὸν ἔγγειον φόρον.

Ἄρθρ. 13. Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς παραγγέλλεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου.

Ψηφισθεὶς δ' οὗτος παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας διὰ τὸ ἔτος 1855, Ναὶ ἢ Ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Δημήτριος Ζῶτος	N
Δημήτριος Ὀρεινός		Γ. Ἰω. Γιολδάσης	N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	N	Ν. Α. Γρανίτσας	N
Πέτρος Καμπάνης		Αὐσανδρος Βιλαέτης	
Νικόλαος Π. Καΐρης	N	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	N	Ἀνδρέας Αὐγερινός	N
Δημήτριος Τσάκρης	N	Σόλων Κρεστενίτης	N
Γεώργιος Τσάκρης	N	Δημήτριος Ἀθανασίου	N
Νικόλαος Ἰατρός	N	Γεώργιος Διαμάντης	N
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ν. Δελένδας	N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N	Δ. Γαβρᾶς	N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ν. Βαρβαρῆγος	
Σταῦρος Βλάχος		Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	N
Ἀνδρέας Ἴσκος	N	Λεωνίδας Ν. Πετμεζᾶς	
Σωτήριος Στράτος	N	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N	Ἠλίας Παπαδαΐος	N
Φίλων Φίλωνος	N	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	N	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Νικόλαος Ταΐλιος		Ἰωάννης Ζάρκος	N
Κωνστ. Γριβογεώργης	N	Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	N	Βελισάριος Νικολαΐδης	N
Γεωρ. Δ. Τσιγκουράκος	N	Ἰωάν. Μπαλάφας	N
Ἀναγνώσ. Παπαθανασίου		Πέτρος Δελιγιάννης	
Γεώργιος Κονδύλης	N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Κωνσταντ. Λαμπρινόπουλος	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Νικόλαος Μπούκουρας	N
Βασίλειος Νώννης	N	Π. Κολποδῖνος	N
Σταμάτιος Μήτσας		Ἐμ. Ἀντίπας	

Γ. Παναπριωτόπουλος . . N	Π. Χριστόπουλος . . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . N
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .	Σπ. Θ̔ήλληκας . . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . N	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . .	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Π. Πατρινός . . . . .
Γ. Γιατράκος	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Νικόλαος Α. Χ. Αναργύρου. N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .	Ν. Α. Μπότσης . . . . N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . N	Δ. Καλλέργης . . . . .
Παναγιώτης Βάρβογλης . N	Κ. Δαρειώτης . . . . . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος . .	Ἰω. Σκαβέντζος . . . . N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Α. Μαυροειδής	Γεώργ. Ναύτης . . . . . N
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμός . . . .
Ἀναγνώστης Τσάκας . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . N
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης N	Παναγιώτης Ψάθης . . . N
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .	Νικόλαος Νάζος . . . . N
Παναγιώτης Παπατσώρης .	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . .
Ἰω. Προβιλέγιος	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Ἰω. Ταταράκης . . . . N	Κυριάκος Πονηρόπουλος . . N
Σ. Βαρότσης . . . . . N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Χ. Σουμαρίπας . . . . N	Δημήτριος Στάϊκος . . . N
Π. Δημητρακόπουλος . . .	Α. Κιζάνης . . . . . N
Π. Χρυσοβέργης . . . . N	Παντολέων Κουντουριώτης .
Α. Παπαδημητριάδης . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Δ. Κοκοτάκης	Σταμάτιος Γ. Δοκος . . . N
Ἰωάν. Ἀμβροσιάδης . . . N	Μ. Χουρμούζης . . . . N
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Γεώργιος Μπάνης	Εὐαγέλης Κοντογιάννης . N
Νικόλαος Πιεράκος . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . N
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον, ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἀφ' οὗ ὁ περὶ καθυστεραούντων ἐκ προικοδοτήσεων νόμος πρὸ πολλοῦ ἤδη εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλήν, ἔλαβε μὲν αὐτὸν ὑπ' ὄψιν ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ καὶ ἐπρόκειτο νὰ φέρῃ τὴν ἔκθεσίν της, ἀλλὰ μέχρι τοῦδε δὲν ἔπραξε τοῦτο. Ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς ἀγνοεῖ τὰ ἐκ τοῦ μνησθέντος νόμου καλὰ, προτείνει, ἂν μέχρι τῆς ἐπερχομένης δευτέρας δὲν ὑποβληθῇ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς, νὰ προβῇ τὸ Σῶμα καὶ ἄνευ ἐκθέσεως εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου.

Συναινοῦντος δὲ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην δι' ἀναστάσεως.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ βουλευτοῦ Κ. Τσουκαλᾶ, ἐχορηγήθη αὐτῷ ὑπὸ τὸν ὅρον δεκαπενθήμερος ἄδεια ἀπουσίας, ὁ δὲ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Π. Κολποδῖνος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΕ'.

Τῆς 25 Ἀπριλίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρετήρησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ βουλευτὴς Ναυπλίας Ἰωάννης Εὐσταθίου, ἀπελθὼν εἰς Σύρον μὲ ἄδειαν ἀπουσίας 24 ὡρῶν, ἀναφέρεται ἐκεῖθεν εἰς τὸ προεδρεῖον, ζητῶν δευτέραν ἄδειαν εἴκοσιν ἡμερῶν, διότι ἐμπορικαὶ ὑποθέσεις του τὸν ἀναγκάζουσι νὰ μεταβῇ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ἐξαιτεῖται τὴν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης τοῦ βουλευτοῦ ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς. Αὕτη δ' ἐχορήγησε τὴν ζητουμένην ἄδειαν, ὡς καὶ ἑτέραν μηνιαίαν εἰς τὸν βουλευτὴν καὶ ταμίαν τοῦ Σώματος Ἀβέρωφ, ὅστις δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὸ προεδρεῖον ἀφίκησιν ἀντιπρόσωπον τὸν βουλευτὴν Μάντσαρην. Εἰς δὲ τὸν βουλευτὴν Εὐρυτανίας Ν. Γρανίτσαν ἐχορήγησεν ἐπίσης μηνιαίαν ἀπουσίας ἄδειαν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον.

Ἐξέθηκεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ὁ παρὰ τοῖς ἐνταῦθα πληρεξουσιοδίκαις εἰσαγγελεὺς εἶχε ζητήσει παρὰ τοῦ προεδρείου πληροφορίας τινὰς σχετικὰς πρὸς τὸν ἐμπρησμὸν τοῦ καταστήματος,

τὸ δὲ προεδρεῖον συλλέξαν ὅσας τοιαύτας ἠδύνατο, διεύθυνεν αὐτὰς δι' ἐγγράφου του πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργεῖον. Ἀλλ' ὁ ἀνακριτὴς μὴ ἀρκεσθεὶς εἰς αὐτάς, ζητεῖ ἤδη διὰ τοῦ ὑπουργείου νέας, τὰς ὁποίας νομίσας ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ δώσῃ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς, ἐξαιτεῖται τὴν ἀπόφασίν της, ἀφ' οὗ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔγγραφον. Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἐγγράφου αὐτοῦ ὑπό τινος τῶν γραμματέων κατ' ἐντολὴν τοῦ προέδρου, παρετήρησέ τις, ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι σπουδαῖον, καθ' ὅσον ὁ ἀνακριτὴς ζητεῖ ἐν ἄλλαις λέξεσι λόγον τῶν πράξεων τῆς Βουλῆς, καὶ ἐπομένως δὲν δυνάμεθα εὐθὺς ν' ἀποφανθῶμεν ἐπ' αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο προτείνει ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις, διὰ νὰ σκεφθῶμεν ἂν πρέπει νὰ δώσωμεν τὰς ζητουμένας πληροφορίας.

Προσθέντος δ' ἄλλου, ὅτι, ἐπειδὴ πρόκειται περὶ προφυλακισμένων, ἐκ δὲ τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, οἱαδήποτε καὶ ἂν ἦναι αὕτη, ἐξαρτᾶται ἡ ταχεῖα τῆς ἀνακρίσεως ἀποπεράτωσις, ἀνάγκη νὰ συζητηθῇ αὖριον τὸ ἀντικείμενον τοῦτο· ἡ Βουλὴ συνεφώνησε μετὰ τῆς ἀνωτέρω προτάσεως.

Παρελθὼν εἶτα ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν ἀπὸ προικοκτησίας καθυστερούντων ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ κυρία ἀφορμὴ ὅλων τῶν δυσχερειῶν καὶ ὅλων τῶν ἀτοπημάτων, ἐξ ὧν ἐπήγασαν αἱ καθυστερήσεις, εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς προικοδοτήσεως παραδεχθεῖσα ἀρχὴ τῶν δημοπρασιῶν· ἕνεκα αὐτῆς ὑπερτιμήθησαν παντοῦ τῆς Ἑλλάδος αἱ γαῖαι, ὅσον εἰς κανὲν μέρος τοῦ κόσμου. Καὶ αὐτῶν τῶν εὐθηνότερα πωληθεισῶν εἶναι ὑπέρμετρος παραβαλλομένη πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν γαιῶν καὶ τοῦ πληθυσμοῦ ἄλλων ἐπικρατειῶν, καὶ πρὸς τὴν ὑποσχομένην ἐκ τῆς ἑλληνικῆς γῆς παραγωγήν.

Ἔπρεπε, διότι ἦτο δικαιότατον, ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀποβλέψῃ εἰς τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα τῆς διὰ δημοπρασίας προικοδοτήσεως. Ἂν ἤθελε λείψει τὸ σύστημα τῆς διὰ δημοπρασίας ἐκποιήσεως, ἂν ἡ γῆ ἤθελεν ἀπ' ἀρχῆς δοθῇ ἄνευ δημοπρασιῶν, ἡ κατάστασις τῆς ἰδιοκτησίας ἤθελεν εἶσθαι σήμερον πολὺ διαφορετική, καὶ τὰ δημόσια εἰσοδήματα ἤθελον εἶσθαι πρὸ πολλοῦ ἴσως διπλασιασμένα.

Τὸ προτεινόμενον νομοσχέδιον ἀνακουφίζει βεβαίως τὴν θέσιν

τῶν προικοδοτηθέντων, προποποιήσεις ὅμως τινὲς εἶναι ἀναγκαῖαι καὶ δίκαιαι.

Πολλαὶ προικοδοτήσεις μετεβιβάσθησαν εἰς ἄλλους παρὰ τοὺς προικοδοτηθέντας· ἕπεται ὅτι τὰς ἐκ τοῦ νόμου ὠφελείας πρέπει νὰ λάβωσι καὶ οἱ δυνάμει νομίμου τίτλου κατέχοντες τὰ ἐκποιηθέντα κτήματα. Ὅθεν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νομοσχεδίου κρίνει ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγκαῖον νὰ μεταρρυθμισθῇ οὕτω πως·

« Οἱ λαβόντες προικοδότησιν δυνάμει τῶν ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 13 Σεπτεμβρίου 1836 νόμων, ὡς καὶ οἱ πρὸς οὓς περιῆλθον δυνάμει νομίμου τίτλου προικοδοτηθέντα εἰς ἄλλους κτήματα κλπ. ἀπαλλάττονται. »

Ἡ ἐπιτροπὴ εὑρίσκει ὀρθώτερον, δικαιότερον καὶ ὁμαλώτερον, ὥστε ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε πληρωθέντα νὰ ἐκπεσθῶσιν ἐξ ὑπαρχῆς ἀπὸ τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον, ἀντὶ νὰ γείνῃ ἔκπτωσις ἀναλόγου ποσοῦ ἐξ ἑκάστης τῶν δόσεων· ὅθεν προτείνει τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ § ά. τοῦ ἄρθρου 3 οὕτω πως·

« Τὰ μέχρι τοῦδε πληρωθέντα ὑπὸ τῶν προικοδοτηθέντων ἢ τῶν πρὸς οὓς μετεβιβάσθησαν τὰ προικοδοτηθέντα κτήματα διὰ χρεωλύσια, δεκαετεῖς πιστώσεις, τόκους συμπεφωνημένους καὶ ὑπερημερίας θέλουν ἐκπεσθῇ ἀπὸ τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον, τὸ δὲ ὑπόλοιπον θέλει διαιρεθῇ εἰς τριάκοντα πέντε ἴσας δόσεις. »

Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νομοσχεδίου περιέχει μεγαλειτέραν παρ' ὅλα τὰ λοιπὰ ἀφορμὴν εἰς παρατηρήσεις σοβαρὰς καὶ ἀξίας ἀκροάσεως καὶ μελέτης καὶ ἐκ μέρους τῆς νομοθετικῆς καὶ ἐκ μέρους τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας.

Ὁ νομοθέτης καθιερώσας τὴν φορολογίαν τοῦ 3 0/0 εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν ν' ἀπαλλάξῃ ταχέως τοὺς Ἕλληνας τῆς εἰς εἶδος ἐπαχθοῦς φορολογίας, τῆς κυρίας ταύτης ἀφορμῆς τῆς ἐξασθενήσεως τῆς γεωργίας καὶ τῆς πενίας τοῦ λαοῦ. Ὅθεν ἐνόμισε κατάλληλον, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐπρόκειτο ν' ἀνακαινισθῇ, οὕτως εἰπεῖν, ἡ ἑλληνικὴ ἰδιοκτησία, νὰ κάμῃ ἀρχὴν τοῦ ἔργου. Καὶ τῷ ὄντι ἔκαμε καλὴν ἀρχὴν μέλλοντος ἀγαθωτέρου. Ἐκ τῶν δύω νόμων τῶν εἰς τὸ νομοσχέδιον ἀναφερομένων τοῦ 1835 καὶ 1836 ἂν καὶ διαφερόντων μεγάλως ἀπ' ἀλλήλων, τοῦ ἑνὸς μὲν ὄντος περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν, καὶ τοῦ ἑτέρου περὶ ἐκποιήσεως φθαρτῶν κτημάτων, προκύπτει ἐναργῶς ὅτι ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὑπεστηρίχθη ἀμετακλήτως εἰς τοὺς προικοδοτηθέντας καὶ εἰς τοὺς ἀγοραστὰς φθαρτῶν κτημάτων νὰ μὴ πληρώνωσι τὸν φόρον των *κατ' οὐδένα ἄλλον τρόπον εἰμὴ εἰς χρήματα*, καὶ ὄχι περισσότερον τοῦ

3 0/0 *μέχρις οὗ ἐφαρμοσθῇ τὸ γενικὸν περὶ φορολογίας σύστημα, ἤτοι τὸ διανεμητικόν.*

Ὁ ὅρος οὗτος καθιερώθη ἀνυπέρβλητος καὶ διὰ τὸ δημόσιον καὶ διὰ τοὺς προικοδοτηθέντας καὶ ἀγοραστὰς ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων καὶ παραδεχθέντας τὸ 3 0/0. Οἱ τοιοῦτοι ἀπέκτησαν τὸ δικαίωμα αὐτό, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ τοὺς τὸ ἀφαιρέσῃ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον, σεβόμενον τὸ κεκτημένον τοῦτο δικαίωμα, δὲν ἀφαιρεῖ ἀμέσως αὐτό, ἀλλὰ τὸ ἀφίνει εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐχόντων συμφέρον· ἀλλ' ὅταν οἱ μὴ θέλοντες νὰ παραιτηθῶσι τῆς φορολογίας τοῦ 3 0/0 ἀποστερῶνται τῶν διὰ τοῦ νομοσχεδίου παραχωρουμένων ἀνακουφίσεων πρὸς ὅλους τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας, ἡ ἐξαίρεσις αὕτη σημαίνει ὅτι οἱ ἀποκτήσαντες τὸ δικαίωμα τοῦ 3 0/0 ὑποβάλλονται εἰς εἶδος καταναγκασμοῦ, τοῦ ὁποίου τὴν χρῆσιν ὁ νομοθέτης δὲν πρέπει ποτὲ νὰ καταδεχθῇ. Ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις ἀναφέρει ὅτι ἡ πλαγία αὕτη κατάργησις τῶν 3 0/0 σκοπὸν ἔχει νὰ παύσῃ τὸ μικτὸν σύστημα τῆς φορολογίας, τὸ ὁποῖον πολλὰς καταχρήσεις προξενεῖ καὶ ὄχι ὀλίγας δυσχερείας εἴς τε τοὺς ἰδιοκτήτας καὶ τοὺς ἐμπόρους. Ἀλλ' ἂν πρέπει νὰ παύσῃ τὸ μικτὸν τῆς φορολογίας σύστημα, πρέπει κυρίως νὰ παύσῃ καταργουμένης ὀλίγον κατ' ὀλίγον τῆς ἀποδεκατώσεως καὶ καθολικευομένης βαθμηδὸν τῆς εἰς χρήματα πληρωμῆς τοῦ ἐγγείου φόρου. Τὸ ἀντίστροφον, τὸ ὁποῖον διώκει ἡ εἰρημένη διάταξις τοῦ προτεινομένου νομοσχεδίου, εἶναι προφανὴς ὀπισθοδρόμησις. Ἀλλ' εἶναι ἀρά γε ἀληθὴς ὁ διϊσχυρισμὸς ὅτι διὰ τῆς διατάξεως ταύτης φθάνομεν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ καθιερωθῇ ἓν καὶ μόνον εἶδος φορολογίας; μ' ἄλλους λόγους ἡ διάταξις αὕτη εἰμπορεῖ νὰ ἔχῃ τὴν πρακτικὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν δίδει εἰς αὐτὴν ἡ ἔκθεσις τοῦ ὑπουργείου; Ὄχι. Καὶ πρῶτον κάνεις ἴσως ἢ ὀλίγιστοι θέλουν ἀπορασίσει νὰ θυσιάσωσι δικαίωμα τοσοῦτον πολύτιμον, δικαίωμα αἰώνιον, ἀπαλλάττον αὐτοὺς ἀπὸ τὰς ὀχληρίας, τὰς δαπάνας καὶ τὰς καταθλίψεις τῆς ἀποδεκατώσεως διὰ νὰ εὐκολυνθῶσι προσκαίρως εἰς τὰς μετὰ τοῦ δημοσίου δοσοληψίας των· ὥστε δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι καὶ πάλιν θέλομεν ἔχει ἐξ αὐτῶν τῶν προικοδοτηθέντων φορολογουμένους προτιμῶντας τὸ 3 0/0 καὶ ἐμμένοντας εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς φορολογίας· ἐκτὸς τούτου ἔχομεν τοὺς φαλαγγίτας, οἵτινες κατ' οὐδένα λόγον δὲν συμπεριλαμβάνονται οὔτε δύνανται νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ προτεινομένου νομοσχεδίου, ὥστε ὁπωσδήποτε καὶ ἂν ἀποβῇ τὸ πρᾶγμα, αἱ ὑπὸ φαλαγγιτῶν προσ-

αποκτηθεῖσαι γαῖαι θέλουν πάντοτε φορολογεῖσθαι μὲ τὸ 3 0/0. Ἀλλ' ἐν ᾧ πρόκειται νὰ καταργηθῇ διὰ τοῦ νομοσχεδίου τὸ 3 0/0 διὰ τοὺς μέχρι τοῦδε προικοδοτηθέντας, ὁ ἀρχικὸς νόμος, ὁ καθιερώσας τὸ εἶδος τοῦτο τῆς φορολογίας, μένει εἰς πλήρη ἐνέργειαν, ἤτοι, ὁ περὶ προικοδοτήσεως νόμος, καὶ καθεὶς σήμερον δύναται νὰ ζητήσῃ νὰ προικοδοτηθῇ καὶ νὰ προταποκτήσῃ γαίας μὲ τὸ 3 0/0, καὶ κάνεις βεβαίως δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν νόμου ζῶντος καὶ εἰς πλήρη ἐνέργειαν εὑρισκομένου.

Ἐκ τῶν εἰρημένων λοιπὸν συνάγεται ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἐκπληρωθῇ, τοῦ νὰ καταστα θῇ δηλαδὴ ὁμοιόμορφος ἡ φορολογία, διότι αὐτὰ τὰ πράγματα ἀντίκεινται, αὐτοὶ οἱ νόμοι τοῦ κράτους πολεμοῦν τὴν ἰδέαν αὐτήν. Ὅ,τι δὲ εἶναι ἐναντίον τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων, δὲν ἠμπορεῖ βεβαίως καὶ νὰ κατορθωθῇ. Ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις βαδίζουσα ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀρχῆς τοῦ ν' ἀπαλλαχθῶσιν οἱ πολῖται τῆς ἀποδεκατώσεως, κατήργησεν ἐσχάτως ὅλας τὰς ὀχληρὰς καὶ καταθλιπτικὰς διατάξεις τὰς περὶ τὴν φορολογίαν τῶν περιβολίων, κήπων καὶ λοιπῶν, καὶ καθιέρωσε τὴν εἰς χρήματα φορολογίαν, ἀσπασθεῖσα προσέτι καὶ τὴν εἰς χρήματα φορολογίαν τῶν ἀμπέλων, καθιερωθεῖσαν πρὸ ἐτῶν, καὶ περιπλέον καὶ αὐτὰς τὰς σταρίδας ὑπήγαγεν εἰς τὴν εἰς χρήματα φορολογίαν. Δὲν εἶναι λοιπὸν βάσιμος ἡ παρατήρησις τῆς ἐκθέσεως, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ προτεινομένου νομοσχεδίου συντελεῖ εἰς τὸ νὰ καταστα θῇ ἡ φορολογία ὁμοιόμορφος ἢ νὰ καταργηθῇ τὸ μικτὸν σύστημα, διότι καὶ μετὰ τὴν διάταξιν ταύτην τὸ μικτὸν σύστημα θέλει ὑπάρχει, καὶ ἡ Κυβέρνησις θέλει ἀναγκαίως προχωρεῖ, ὅσον τῆς εἶναι δυνατόν, εἰς τὴν γενίκευσιν τῆς εἰς χρήματα φορολογίας. Ὅθεν εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι ἂν τῷ ὄντι κατωρθώναμεν ὁμοιόμορφον τὴν φορολογίαν, ὄχι ὅμως ὀπισθοδρομοῦντες πρὸς τὴν ἀποδεκάτωσιν, ἀλλὰ προχωροῦντες μὲ περισσοτέραν ταχύτητα, ἂν ἦτο δυνατόν, εἰς τὴν κατάργησιν αὐτῆς καὶ εἰς τὴν ἐν γένει καθιέρωσιν τῆς εἰς χρήματα φορολογίας.

Ἀπέναντι τῶν εἰρημένων λόγων ὅλοι οἱ λοιποὶ λόγοι εἶναι ἀσήμαντοι. Ὁ λόγος τῶν ἐκ τῆς μικτῆς φορολογίας καταχρήσεων δὲν εἶναι βάσιμος· τὰ δέκατα ἐνοικιάζονται καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ ἔχουν συμφέρον καὶ δύνανται ν' ἀνακαλύπτωσι τὰς καταχρήσεις, ἀρκεῖ νὰ γίνωνται ἐγκαίρως αἱ ἐνοικιάσεις. Αἱ δυσκολίαι δὲ, τὰς ὁποίας ἀναφέρει ἡ ἔκθεσις, ὡς προκύπτουσαι

κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν, ἐκλείπουσι πλέον, προσδιοριζομένου σταθεροῦ φόρου ἐπὶ τῶν σταρίδων, οἱ δὲ ἔμποροι δὲν παρεπονέθησαν ποτὲ κατὰ τῆς διατάξεως τοῦ 3 τοῖς 0|0. Τὰ παράπονα αὐτῶν ἀπηυθύνοντο πάντοτε κατὰ τῶν πρωτοκόλλων τῆς ἀποκοπῆς τῆς τιμῆς, καὶ δὲν εἶχαν τίποτε κοινὸν μὲ τὸ εἶδος τῆς φορολογίας. Ἐπίσης καὶ οἱ ἰδιοκτῆται ποτὲ δὲν παρεπονέθησαν διὰ τὰς ἐνοχλητικὰς διατυπώσεις πρὸς ἀπόδειξιν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου, διότι κἀμμίαν ἐνόχλησιν δὲν προξενεῖ εἰς αὐτοὺς τὸ νὰ λαμβάνωσιν ἁπλῶς ἀπόδειξιν ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον ταμεῖον. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐνόχλησις αὕτη, ἂν ἦναι ἐνόχλησις, παύει διὰ τῆς καθιερώσεως τοῦ σταθεροῦ τῶν σταρίδων φόρου.

Δι' ὅλους τούτους τοὺς λόγους ἡ ἐπιτροπὴ δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἦναι σύμφωνος εἰς τὸν τρόπον τῆς συντάξεως τοῦ ἄρθρου πέμπτου, καὶ προτείνει ν' ἀφεθῇ τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν ἐλευθέραν τῶν προικοδοτηθέντων θέλησιν, ἂν προτιμῶσι νὰ παραιτηθῶσι τοῦ 3 0|0, χωρὶς ὅμως νὰ ἐξαρτᾶται παντάπασιν ἐκ τῆς μὴ παραιτήσεώς των ἡ ἀπόλαυσις τῶν ὠφελειῶν τῶν λοιπῶν τοῦ νομοσχεδίου διατάξεων. Τοιαύτη ἐξαίρεσις γενομένη κατὰ τῶν συμφερόντων τῆς μερίδος ἐκείνης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἥτις διὰ τῆς φιλαπονίας της καὶ δι' ἀπείρων στενοχωριῶν καὶ κινδύνων κατώρθωσε ν' ἀνεγείρῃ ἐκ τοῦ μηδενὸς τὰς ὡραιοτέρας ἰδιοκτησίας τοῦ Κράτους, ἤθελεν εἶσθαι ὀλεθρία εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ τόπου καὶ ἀπελπιστικὴ ἀποθάρρυνσις εἰς τὴν γεωργικὴν τάξιν. Κατὰ συνέπειαν προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ νὰ καταρτισθῇ ὁ πρῶτος παράγραφος τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ ὡς ἑρεξῆς, νὰ λείψῃ δὲ ὁλωσδιόλου ὡς περιττὸς ὁ πρῶτος παράγραφος τοῦ 10 ἄρθρου.

«Ἄρθ. 5. Οἱ εἰς τὸν ἔγγειον φόρον τοῦ 3 τοῖς 0|0 ὑποβληθέντες δύνανται, ἂν θέλωσι, νὰ παραιτηθῶσιν αὐτοῦ καὶ νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸν ἔγγειον φόρον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμου.»

Ἡ συνετωτάτη διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νομοσχεδίου ἀναγκαῖον θεωρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ μὴ περιορισθῇ εἰς μόνην τὴν ἔκδοσιν τῶν τῆς ἰδιοκτησίας ἐγγράφων τῶν ἀφορώντων προικοδοτήσεις, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν τίτλων ὅλων ἐν γένει τῶν δυνάμει ὁποιουδήποτε νόμου προσαποκτησάντων ἐθνικὰ κτήματα· ὅθεν γνωμοδοτεῖ νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἄρθρον αὐτὸ οὕτω πως·

«Ἐπιτρέπεται νὰ ἐκδοθῶσι τὰ δι' ἔλλειψιν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, ἢ διὰ παράβασιν τύπων περὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς δημοπρασίας μήπω ἐκδοθέντα προικοκτησίας ἔγγραφα ἢ ἄλλα

παραχωρητήρια δημοσίων κτημάτων, ἐκποιηθέντων δυνάμει ὁποιουδήποτε νόμου, ἂν τὰ προικοδοτηθέντα ἢ ἐν γένει ἐκποιηθέντα κτήματα περιῆλθον εἰς τὴν κατοχὴν τῶν ἀποκτησάντων αὐτὰ ἢ ἐκείνων, πρὸς οὓς δυνάμει νομίμου τίτλου μετεβιβάσθησαν τὰ δικαιώματά των, καὶ ἀποδεικνύεται ἡ ταυτότης, ἡ ἔκτασις καὶ τὸ τίμημα τῶν κτημάτων αὐτῶν.»

Ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει ἀναγκαίαν τὴν προσθήκην εἰς τὸ νομοσχέδιον καὶ τῶν ἀκολούθων διατάξεων·

Α'.) Τὰ φαλαγγιτικὰ γραμμάτια ἐξεδόθησαν ἀντὶ χρημάτων καὶ θεωροῦνται ὁμολογίαι τοῦ δημοσίου εἰς προσαπόκτησιν γαιῶν. Προκειμένου μάλιστα λόγου περὶ πληρωμῆς ἀντιτίμου γαιῶν ἢ ἄλλων φθαρτῶν κτημάτων, τίποτε δικαιότερον παρὰ νὰ δέχηται αὐτὰ τὸ δημόσιον ἀντὶ μετρητῶν. Τὰ μέχρι τοῦδε μὴ πραγματοποιηθέντα φαλαγγιτικὰ γραμμάτια δὲν ὑπερβαίνουν τὰ 3 ἑκατομμύρια, ποσὸν ἐλάχιστον ἀπέναντι τῶν ἀπείρων καθυστερήσεων, ὑπερβαινουσῶν τὰ 45 ἑκατομμύρια, τῶν ὁποίων τὴν ἐξόφλησιν προτίθεται τὸ προκείμενον νομοσχέδιον. Ἀφ' ἑτέρου λαμβάνοντος τοῦ δημοσίου, ἀντὶ μετρητῶν, τὰ εἰρημένα γραμμάτια, θέλει εὐκολυνθῇ ἐν μέρει ἡ ἐξόφλησις τῶν καθυστερήσεων, πρᾶγμα διευκολῦνον τὰς λογιστικὰς τῆς Κυβερνήσεως ἐργασίας, καὶ τὸ ἔθνος οἰκονομεῖ, οὕτως εἰπεῖν, τρία ἑκατομμύρια διὰ τοῦ τοιούτου συμψηφισμοῦ, ἐν ᾧ ἄλλως τε πρέπει νὰ τὰ ἐξοφλήσῃ διὰ παραχωρήσεως γαιῶν ἴσης ἀξίας. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ταχυτέραν τῶν καθυστερήσεων ἀπόσβεσιν, κρίνει ὠφέλιμον ὥστε νὰ ψηφισθῇ ἡ παραδοχὴ τῶν φαλαγγιτικῶν ἀπέναντι πάσης οἱασδήποτε καθυστερήσεως. Ὅθεν προτείνει νὰ προστεθῇ τὸ ἑφεξῆς ἄρθρον·

«Πρὸς πληρωμὴν τόσον τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος νόμου ἐκδοθησομένων ὁμολογιῶν ὡς καὶ πάσης ἄλλης καθυστερήσεως, προερχομένης εἴτε ἀπὸ ἐκποίησιν φθαρτῶν κτημάτων εἴτε ἀπὸ οἱανδήποτε ἄλλην αἰτίαν, θέλουν γίνεσθαι δεκτὰ τὰ φαλαγγιτικὰ γραμμάτια εἰς τὴν ἀξίαν, τὴν ὁποίαν φέρουν ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐκδόσεώς των.»

Τέλος πάντων πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς εἶναι δίκαιον, συμφώνως καὶ μὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, νὰ περιορίζηται ἡ ὑποθήκη ἐπὶ τῶν προικοκτησιῶν καὶ ἄλλων προσαποκτηθέντων ἀπὸ ἰδιώτας ἐθνικῶν κτημάτων, ἀναλόγως τῆς ἐλαττώσεως τοῦ χρέους ἢ τῆς αὐξήσεως τῶν βελτιώσεων. Ὅθεν προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὸ τελευταῖον τοῦτο ἄρθρον·

« Ἀναλόγως τῆς ἐλαττώσεως τοῦ χρέους ἢ τῆς αὐξήσεως τῶν βελτιώσεων θέλει περιορίζεσθαι ἡ πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου ὑποθήκη, ὁ δὲ περιορισμὸς θέλει γίνεσθαι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου. »

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Ἀπριλίου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Α. Δ. Αὐγερινὸς, Σ. Κρεστενίτης.

Ν. Α. Ἰατρὸς,

Ὁ εἰσηγητὴς
Α. Βιλαέτης.»

Ὁ δὲ πρόεδρος, συναινέσει τῆς Βουλῆς, ὁρίσας ὡς ἡμέραν τῆς συζητήσεως τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου τὴν προσεχῆ Τετάρτην, καὶ ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν ἀ. ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω θέματος περὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸ ἔγγραφον τοῦ ἀνακριτοῦ, καὶ β'. ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς διὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Π. Κολποδῖνος.
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΓ'.

Τῆς 26 Ἀπριλίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις περὶ τῆς εἰς τὴν αἴτησιν τοῦ ἐνταῦθα ἀνακριτοῦ ἀπαντήσεως, λαβών τις τὸν λόγον, ἐξέθηκεν, ὅτι τὸ κυριαρχικὸν δικαίωμα τῆς Βουλῆς εἶναι ἀναμφισβήτητον, οὐδεὶς δὲ δύναται νὰ προσβάλῃ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῆς ἐξουσίαν, τὰς δὲ πράξεις τοῦ γραφείου της καὶ τὰ ἐν αὐτῷ εὑρισκόμενα ἔγγραφα οὔτε εἰσαγγελεὺς, οὔτε ἀνακριτὴς οὐδ' ἄλλος τις τῶν ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ ὑποβάλλῃ εἰς δημοσίαν ἔρευναν καὶ ἐξέλεγξιν. Ἅπασαι αἱ πράξεις τῆς Βουλῆς, αἱ ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει γινόμεναι, δημοσιεύονται λεπτομερῶς, καὶ πᾶς τις δύναται νὰ λαμβάνῃ γνῶσιν αὐτῶν, ἡ δὲ Βουλὴ δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ δίδῃ εἰς ἕκαστον λόγον τῶν πράξεών της.

Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου στρέφων τὸν λόγον, παρατηρεῖ, ὅτι ὁ παρὰ τοῖς ἐνταῦθα πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελεὺς ζητεῖ νὰ δώσωμεν εἰς αὐτὸν ἔγγραφα καὶ ἄλλας πληροφορίας, ἐν ἄλλαις λέξεσι ζητεῖ νὰ τὸν ἀρήσωμεν νὰ εἰσδύσῃ εἰς τ' ἀπόῤῥητα τῆς κυριαρχικῆς τοῦ Σώματος ἐξουσίας, καὶ οὕτως ἡ Βουλὴ νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν κοινὴν ἐπιθεώρησιν, χωρὶς τοὐλάχιστον νὰ γνωρίζῃ πρὸς τίνα σκοπὸν, ὑπὲρ ἢ κατὰ τίνος προσώπου θέλουν χρησιμεύσει τὰ ζητούμενα ἔγγραφα.

Νομίζει δὲ ὅτι οὐ μόνον ἡ Βουλὴ ἐν τῇ κυριαρχικῇ αὐτῆς ἐξουσίᾳ δὲν ὀφείλει νὰ δώσῃ τοιαῦτα ἔγγραφα, ἀλλ' οὐδ' ἄλλη τις δημόσιος ὑπηρεσία ὑποχρεοῦται νὰ προδιδῇ τὴν μυστικότητα τῆς ἀλληλογραφίας της ἢ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῆς ἐργασίαν. Τότε δὲ μόνον ἡ Βουλὴ ἠδύνατο νὰ παραχωρήσῃ ἔγγραφα εἴς τινα, ὅταν τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἦσαν τίτλοι χορηγοῦντες δικαιώματα εἰς ἰδιώτην, εἰς δημόσιον κατάστημα, εἰς κοινότητα ἢ εἰς σωματεῖον, ὡς π. χ. πωλητήρια, παραχωρητήρια, ἔγγραφα δωρεᾶς καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἐὰν εὑρίσκοντο ἐν τῷ ἀρχείῳ της.

Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος αἴτησις τοῦ ἀνακριτοῦ ἰσοδυναμεῖ μ' ἐξέτασιν τῆς ὑλομελείας τοῦ Σώματος, καὶ διὰ νὰ πεισθῆτε ὅτι τὸ τοιοῦτον ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ δι' αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἴδετε τὸ ἄρθρον 115 τῆς ποινικῆς δικονομίας.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐνδέχεται νὰ εἴπῃ τις, ὅτι τὰ ζητούμενα ἔγγραφα δὲν χρήζουσιν ἐχεμυθείας, ἀπαντᾷ εἰς αὐτὸν ὅτι διὰ πᾶν τὸ δημοσιευόμενον δύναται ὁ βουλόμενος νὰ καταφύγῃ εἰς τὰ πρακτικά.

Προτείνει λοιπὸν νὰ δοθῇ ἀπάντησις, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ παραχωρήσῃ τὰ ζητούμενα ἔγγραφα, ἢ τοὐλάχιστον νὰ εἴπωμεν, ὅτι δὲν δυνάμεθα ν' ἀποφανθῶμεν ὁριστικῶς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, πρὶν ἢ μᾶς πληροφορήσῃ ὁ ἀνακριτὴς πρὸς τίνα σκοπὸν καὶ ὑπὲρ τίνος ἢ κατὰ τίνος προσώπου θέλουν χρησιμεύσει τὰ ζητούμενα ἔγγραφα. Ἄλλως, ἐὰν παραδεχθῶμεν τὴν ἐναντίαν ἀρχὴν, δὲν εἶναι παράξενον νὰ ζητήσουν μετ' ὀλίγον νὰ ἐνεργήσωσι καὶ κατ' οἶκον ἔρευναν ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ τούτου καὶ ἀπαραβιάστου περιβόλου.

Πιστεύει δὲ ὅτι ἡ Βουλὴ ἅπασα θέλει συμφωνήσει μετὰ τῆς προτάσεώς του, ἥτις οὐ μόνον μετὰ τοῦ νόμου συνάδει,

ἀλλὰ καὶ μετὰ τῆς ἀξιοπρεπείας καὶ τῆς κυριαρχικῆς ἐξουσίας τῆς Βουλῆς.

Ἐνταῦθα παρελθὼν ὁ πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἀνέγνω, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν, νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τοῦ ναυτικοῦ, καὶ ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτω·

Κύριοι.

«Παρουσιάζοντες εἰς ὑμᾶς τὸ ἐσώκλειστον νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ καὶ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας, ἐπικαλούμεθα τὴν ταχεῖαν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, διὰ νὰ δυνηθῶμεν, ἐφαρμόζοντες τὸν νόμον, νὰ συμπληρώσωμεν τὰς ἀριθμοθείσας καὶ ἀριθμουμένας καθ' ἑκάστην τάξεις τοῦ στρατοῦ καὶ ἐπαρκέσωμεν εἰς τὰς ἀπολύτους πολυειδεῖς ἀνάγκας τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, καὶ νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν δημοσίαν τάξιν, μάλιστα εἰς τὰς παρούσας δυσχερεῖς περιστάσεις, καθ' ἃς παρίσταται πλειστέρα ἀνάγκη.

Ἐκ τοῦ νομοσχεδίου τούτου θέλετε πληροφορηθῆ ὅτι ἡ μὲν δύναμις τοῦ ναυτικοῦ προσδιορίζεται διὰ τὸ ἔτος 1855 εἰς χιλίους ἑκατὸν τεσσαράκοντα ἕνα ἄνδρας, ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς, ναύτας καὶ λοιπούς· ἡ δὲ δύναμις τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, εἰς δέκα χιλιάδας πεντακοσίους τεσσαράκοντα ἑννέα ἄνδρας, ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς, στρατιώτας καὶ λοιπούς. Ἀλλ' εἰς τὴν δύναμιν ταύτην τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς οἱ μὲν 9,752 εἶναι τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς καὶ τῆς χωροφυλακῆς, οἱ δὲ 797 εἶναι τῆς φάλαγγος καὶ τοῦ λόχου τῶν ἀπομάχων. Εἰς τὴν δύναμιν ὅμως ταύτην συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ ἑξῆς προθῆκαι·

ά. Διὰ τὸν ὑγειονομικὸν κλάδον, κατὰ τὸ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1854 Ὑψηλὸν Βασιλικὸν διάταγμα, ἄτομα	17
β'. Διὰ τὸ ἱππικόν, μίαν ἴλην	105
γ'. Διὰ τὸ πυροβολικόν, ἕνα λόχον	104
δ'. Διὰ τὸ μηχανικόν	37
ε. Διὰ τὸ λόχον τῶν σκαπανέων καὶ πυροσβεστῶν .	98
Ὁλικῶς ἄτομα	361.

Αἱ προσθῆκαι αὗται ἐθεωρήθησαν λίαν ἀναγκαῖαι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν καὶ κύρωσιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου θέλομεν προκαλέσει τὰ ἀπαιτούμενα ὀργανικὰ διατάγματα.

Πρὸς τούτοις τὸ πεζικὸν τῆς γραμμῆς θέλομεν ὀργανίσει καὶ διαιρέσει εἰς τρία συντάγματα, ἀνὰ δύω τάγματα ἕκαστον, ἐπειδὴ ὁ σχηματισμὸς οὗτος εἶναι καταλληλότερος καὶ διὰ τὴν συγκέντρωσιν καὶ εὐκολίαν τῆς ὑπηρεσίας καὶ διὰ τὴν ταχεῖαν ἐκκίνησιν τῶν λόχων καὶ ὁλοκλήρων τῶν ταγμάτων, καθ' ὅσον αἱ ἀποθῆκαι τοῦ ὑλικοῦ καὶ τοῦ ὁπλισμοῦ ἐν γένει δὲν θέλουσιν εἶσθαι, ὡς μέχρι τοῦδε, χωριστὰ εἰς ἕκαστον τάγμα, ἀλλὰ συγκεντρωμέναι εἰς ἕκαστον σύνταγμα, ὥστε καὶ διὰ τὴν λογιστικὴν ὑπηρεσίαν ὁ σχηματισμὸς οὗτος καθίσταται καταλληλότερος καὶ οἰκονομικώτερος, ἐπειδὴ ἀφαιρεῖται ἐξ ἑκάστου τάγματος ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιτελῶν καὶ ὑποτελῶν, καὶ περιορίζεται εἰς μόνους τοὺς ἐπιτελεῖς καὶ ὑποτελεῖς τοῦ συντάγματος.

Προσθέτομεν δὲ, ὅτι δυνάμει τοῦ ἀπὸ 12 Αὐγούστου 1854 Ὑψηλοῦ Βασιλικοῦ διατάγματος ἐσχηματίσθησαν καὶ τρία αὐθύπαρκτα τάγματα τῶν ἀκροβολιστῶν. Ὁ σχηματισμὸς τῶν ταγμάτων τούτων ἐθεωρήθη ἐπίσης ἀναγκαῖος πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ πεζικοῦ τῆς γραμμῆς. Οἱ ἀποτελοῦντες μέρος εἰς τὰ τάγματα ταῦτα, ἐκτὸς ὅτι ἔχουσιν ἱματισμὸν καὶ ὁπλισμὸν ὁμοιόμορφον καὶ ἐξασκοῦνται εἰς ὅλα τὰ εἴδη τῶν γυμνασίων τοῦ πεζικοῦ τῆς γραμμῆς, μανθάνουσι προσέτι νὰ πολεμῶσι καὶ εἰς διεσπαρμένην τάξιν. Τὰ γυμνάσια ταῦτα τῶν ἀκροβολιστῶν εἶσι πολὺ χρήσιμα ἰδίως εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἥτις περιέχει πολλὰ ὀρεινὰ καὶ δύσβατα μέρη. Γνωρίζετε, Κύριοι, ὅτι ὁ καλῶς ἐννοούμενος στρατὸς δὲν χρησιμεύει εἰς ἄλλο εἰμὴ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῶν νόμων καὶ εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ἔθνους κατὰ τοῦ ἐνδεχομένου ἐξωτερικοῦ ἐχθροῦ.

Ὅθεν ἐλπίζομεν ὅτι χορηγοῦντες ἅπαντες τὴν συνδρομήν μας, ὅπως ἀποκτήσωμεν στρατὸν καλῶς ὠργανισμένον, θέλωμεν φθάσει ὅσον τάχος εἰς τὸ ποθούμενον καὶ θέλωμεν καταστήσει τὸ ἔθνος ἡμῶν σεβαστὸν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν, καὶ ἡ ἐσωτερικὴ τάξις καὶ ἀσφάλεια θέλει κατασταθῆ ἀκράδαντος.

Πρὸς τούτοις θέλετε παρατηρήσει, ὅτι μολονότι ἔχομεν ἀνάγκην πλειοτέρας δυνάμεως πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀριθμουμένων τάξεων τοῦ στρατοῦ, δὲν ἐζητήσαμεν πλέον τῶν 1500 νεοσυλλέκτων, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνωμεν τὸ ἔθνος, χάριν τῆς γεωργίας καὶ τῆς βιομηχανίας.

Ἀθῆναι, 20 Ἀπριλίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν
Α. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ.»

Ο Θ Ω Ν κλπ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῇ εἰς τὰς Βουλὰς ἀπὸ τοὺς Ἡμετέρους ὑπουργοὺς τῶν στρατιωτικῶν, τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν ναυτικῶν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν. Ἀθῆναι, 19 Ἀπριλίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Δ. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ, Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοῤῥώνως μετὰ τῆς ἀουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Ἡ δύναμις τοῦ ναυτικοῦ προσδιορίζεται διὰ τὸ ἔτος 1855 εἰς χιλίους ἑκατὸν τεσσαράκοντα ἕνα ἄνδρας, ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς, ναύτας καὶ λοιπούς.

Ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς προσδιορίζεται διὰ τὸ ἔτος 1855 εἰς δέκα χιλιάδας πεντακοσίους τεσσαράκοντα ἐννέα ἄνδρας, ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς, στρατιώτας καὶ λοιπούς.

Ἄρθρ. 2. Ἡ διὰ τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς στρατολογία καὶ ἡ διὰ τὸ ναυτικὸν ναυτολογία προσδιορίζονται διὰ τὸ ἔτος 1855 εἰς χιλίους πεντακοσίους ἄνδρας.

Οἱ χίλιοι πεντακόσιοι οὗτοι ἄνδρες θέλουσι διανεμηθῇ κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ ὑπὸ μὲν τῶν νομαρχῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπάρχων εἰς τοὺς δήμους.

Ἄρθρ. 3. Αἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 2-10, συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου, διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας νόμου τοῦ 1851 ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν στρατολογίαν τοῦ 1855 ἔτους.

Ἄρθρ. 4. Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἀντικρούων δὲ τὸν προαγορεύσαντα, ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν ἀρχὴν, ὡς ἀποκλειστικῶς ἔθεσεν αὐτὴν ὁ προαγορεύσας, ὅτι δηλ. ἂν ἡ δικαιοσύνη ἤθελε λάβει ἀνάγκην ἐγγράφου τινὸς πρὸς ὑποστήριξιν κατηγορίας κατὰ προσώπου ἄλλου παρὰ βουλευτοῦ, τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς δύναται ν' ἀρνηθῇ νὰ δώσῃ τὸ τοιοῦτον ἔγγραφον. Ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ ἐξελεγχθῇ ἡ διαχείρισις τῆς Βουλῆς ὑπό τινος ἀρχῆς τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἢ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ἤθελε βεβαίως συμφωνήσει καὶ οὗτος ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται τοιαύτη ἐξέλεγξις, διότι ἡ Βουλὴ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ της συντάττει διὰ τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν δαπανῶν της καὶ δίδει αὐτὴ εἰς ἑαυτὴν ἀπολογισμόν. Ἀλλ' ἀφ' οὗ δὲν πρόκειται οὔτε ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ Σώματος νὰ προσβληθῇ οὔτε ἡ διαχείρισις

του νὰ ἐξελεγχθῇ, δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, διότι πάντες ἔχομεν συμφέρον εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ἐγκλήματος, καὶ πάντες ὀφείλομεν νὰ δίδωμεν τὴν μαρτυρίαν μας, οὐδ' αὐτῶν τῶν βασιλοπαίδων ἐξαιρουμένων. Ὁ πρόεδρος κατὰ τοὺς τύπους ἠθέλησε νὰ ζητήσῃ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὴν συγκατάθεσιν τῆς Βουλῆς, ἐν ᾧ καὶ ἄνευ αὐτῆς ἠδύνατο νὰ δώσῃ τὰ ζητούμενα ἔγγραφα, καθ' ὅσον μάλιστα τὰ ἔγγραφα τῆς Βουλῆς δὲν ἀπαιτοῦσιν ἐχεμύθειαν, διότι ὅλαι αὐτῆς αἱ πράξεις ἀνήκουσιν εἰς τὴν δημοσιότητα, ὁ δὲ προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς τῶν ἐξόδων της συζητοῦνται καὶ ἐπικυροῦνται δημοσίᾳ. Νομίζει λοιπὸν ὅτι εἰς τὸ γραφεῖον ἀνήκει ἡ ἐκτίμησις ἂν πρέπει νὰ δοθῶσι τὰ ζητούμενα ἔγγραφα.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἅπαντες συμφωνοῦμεν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ὅτι, ἐὰν δικαστικὴ τις ἐξουσία ἐζήτει ἔγγραφα πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν πράξεων ἢ τῆς διαχειρίσεως τῆς Βουλῆς, ὀφείλομεν ν' ἀρνηθῶμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοιαύτης αἰτήσεως· ἀλλὰ νομίζει ὅτι σήμερον δὲν πρόκειται περὶ τούτου, διότι ὁ ἀνακριτὴς ἐρωτᾷ ἐν παραδείγματι ἂν οἱ ταμίαι τῆς Βουλῆς δίδωσιν ἀπολογισμὸν τῆς διαχειρίσεώς των, ἡμεῖς δὲ εἰς ἀπάντησιν δυνάμεθα νὰ τὸν παραπέμψωμεν εἰς τὸ ἄρθρ. 107 τοῦ κανονισμοῦ, κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ ταμίαι ὑποχρεοῦνται εἰς τοιαύτην λογοδοσίαν. Ζητεῖ νὰ μάθῃ τὰ ὀνόματα τῶν κατὰ καιροὺς ταμιῶν, τὸ δὲ γραφεῖον δύναται νὰ τῷ ἀποστείλῃ σημείωσιν αὐτῶν. Τὸ προεδρεῖον ἀπαντῶν εἰς τὸ πρῶτον ἔγγραφον τοῦ εἰσαγγελέως, ἐχορήγησεν αὐτῷ ὅσας ἠδυνήθη νὰ συλλέξῃ πληροφορίας, τὰ δὲ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς δημοσιεύονται διὰ τοῦ τύπου καὶ ἕκαστος δύναται νὰ λάβῃ γνῶσιν αὐτῶν. Ἐὰν ὅμως ὁ ἀνακριτὴς ὑποπτεύῃ πρόσωπόν τι ἀνῆκον εἰς τὴν Βουλὴν, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν περὶ ἀνακρίσεως αὐτοῦ ἄδειαν τοῦ Σώματος, τὴν ὁποίαν βεβαίως δὲν θέλομεν ἀρνηθῇ.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι τὸ προεδρεῖον ἁπάντων εἰς τὸ πρῶτον ἔγγραφον τοῦ εἰσαγγελέως, ἐπληροφόρησεν αὐτὸν ὅτι ἐν τῷ ταμείῳ δὲν ὑπῆρχον χρήματα, ἐν ᾧ ἤδη ἀποδεικνύεται ὅτι ὑπῆρχε ποσόν τι ὀκτακοσίων περίπου δραχμῶν· ἀπήντησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι προκειμένου νὰ δώσῃ τὰς ζητηθείσας πληροφορίας, ἠρώτησε τὸν προκάτοχόν του ἐὰν ὑπῆρχον ἐν τῷ ταμείῳ χρήματα, οὗτος δ' ἐν ἀγνοίᾳ τὸν ἐβεβαίωσεν ὅτι δὲν ὑπῆρχον, καὶ ἐντεῦθεν προέκυψε τὸ λάθος.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι μία πρᾶξις ἐγένετο, ὡς γνωστὸν τοῖς πᾶσι, καὶ ἡ πρᾶξις αὕτη ἔχει τὰ φαινόμενα ἐγκλήματος. Η

πυρπόλησις τοῦ καταστήματος τῆς Βουλῆς πιθανὸν νὰ ἦτον τυχαία, ἀλλὰ δύναται νὰ ἦναι καὶ ἔγκλημα, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ἡ ἀνάκρισις ἐπροφυλάκισε καὶ ἄτομά τινα. Τὸ ἔγκλημα ἐπράχθη ἐντὸς τοῦ καταστήματος τῆς Βουλῆς, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀνάκρισις πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἐναχῆς ἢ τῆς ἀθωότητος τῶν κρατουμένων ὡς ὑπόπτων ζητεῖ παρ' αὐτῆς τῆς Βουλῆς πληροφορίας τινὰς, τὰς ὁποίας ὀφείλει νὰ δώσῃ χάριν μάλιστα τῆς ἀξιοπρεπείας της. Κατὰ τὸ Σύνταγμα, τὸ ἀπόῤῥητον τῶν ἐπιστολῶν εἶναι ἀπαραβίαστον, καὶ ἂν ὁ ἀνακριτὴς θελήσῃ νὰ παραβιάσῃ τὸ ἀπόῤῥητον μιᾶς ἐπιστολῆς, ὁ πολίτης δύναται νὰ παραπονεθῇ κατ' αὐτοῦ ὡς παραβιάσαντος τὸν νόμον. Ἀλλ' ὑποθέσατε ὅτι ὁ ἀνακριτὴς λέγει εἰς τινα, ὅτι ἔχει ἐν τῷ ταχυδρομείῳ μίαν ἐπιστολὴν, τῆς ὁποίας ἡ ἀνάκρισις ἔχει ἀνάγκην διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἐξ αὐτῆς περί τινος ἐγκλήματος· ἐνταῦθα νομίζει ὅτι ὁ πολίτης ἂν καὶ μὴ ὑποχρεούμενος, χάριν ὅμως τῆς τιμῆς ὀφείλει νὰ παραχωρήσῃ τὴν ζητουμένην ἐπιστολήν. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου φαίνεται ὅτι ἐκ τῆς πρώτης τοῦ προεδρείου ἀπαντήσεως ἡ ἀνάκρισις δὲν ἐπείσθη ἀρκούντως, καὶ διὰ τοῦτο ἠναγκάσθη νὰ ζητήσῃ νέας πληροφορίας, τὰς ὁποίας ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ δώσῃ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας εἶπεν, ὅτι ὤφειλεν ὁ ἀνακριτὴς νὰ εἴπῃ πρός τινα σκοπὸν καὶ ὑπὲρ τίνος ἢ κατὰ τίνος προσώπου ζητεῖ τὰ ἔγγραφα, παρατηρεῖ, ὅτι αἱ ἐνέργειαι τῆς ἀνακρίσεως ἀπαιτεῖται νὰ καλύπτωνται ὑπὸ τὴν μεγαλειτέραν ἐχεμύθειαν, ὁ δὲ ἀνακριτὴς δὲν δύναται νὰ δώσῃ τὴν ἐλαχίστην πληροφορίαν χωρὶς νὰ παραβῇ τὸ καθῆκόν του. Εἶπε πρὸς τούτοις, ὅτι εἰς ἀπάντησιν δυνάμεθα νὰ παραπέμψωμεν τὸν ἀνακριτὴν εἰς τὸν κανονισμὸν καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, ἀλλ' ὁ ἀνακριτὴς ἐνηχολημένος εἰς τοσαύτας τῆς ὑπηρεσίας του ἐργασίας, δὲν δύναται νὰ καταφύγῃ εἰς τόσον ὀγκώδη πρακτικὰ τῆς Βουλῆς πρὸς ἀνεύρεσιν ἀντικειμένου τινός, καὶ ἑπομένως τὸ γραφεῖον δύναται νὰ τὸν ὁδηγήσῃ εἰς ποῖον μέρος αὐτῶν ὀφείλει νὰ προσδράμῃ, διὰ νὰ λύσῃ τὴν ἀπορίαν του, καὶ οὕτως ἡ Βουλὴ θέλει συντελέσει εἰς τὴν ὑπὸ τῆς δικαιοσύνης ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας. Νομίζει δὲ συγχρόνως ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς δικαιοσύνης δὲν πρέπει νὰ σταματᾷ ἀπέναντι προσκομμάτων, καὶ ὅτι ἂν π. χ. ἐπί τινος ἐγγράφου τῆς Βουλῆς ἤθελεν ἀνακαλυφθῇ πλαστογραφία, ὁ δὲ ἀνακριτὴς ἐζήτει παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ τοιούτου ἐγγράφου πληροφορίας, ἡ Βουλὴ ὤφειλε νὰ δώσῃ αὐτάς.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον λαβὼν τὸν λόγον, ὅτι ὁ μετ' αὐτὸν ἀγορεύσας εἶπεν, ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ δώσῃ τὰ ζητούμενα ἔγγραφα, ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἀγνοεῖ καὶ ἂν ὑπάρχῃ κατηγορία καὶ τίς ὁ κατηγορούμενος, ἐπιτακτικῶς δὲ μόνον ὁ ἀνακριτὴς ζητεῖ νὰ τῷ στείλωμεν ἔγγραφά τινα, ἐν ᾧ ὤφειλε, πρὸς τὴν Βουλὴν ἀποτεινόμενος καὶ ὄχι εἰς ἄτομον, νὰ κατονομάσῃ καὶ τὸν σκοπὸν καὶ τὰς αἰτίας, δι' ἃς ζητεῖ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἔγγραφα. Ἤδη δὲ, ἀγνοοῦσα ἡ Βουλὴ ταῦτα, δὲν ὀφείλει ν' ἀπαντήσῃ, καθ' ὅσον μάλιστα τῶν πράξεών της δημοσίᾳ γινομένων, ἕκαστος δύναται νὰ λάβῃ γνῶσιν. Ἐρωτᾷ π. χ. πόσα χρήματα ἔλαβον οἱ ταμίαι, καὶ ἂν τὰ ἐδαπάνησαν ὅλα. Ἀλλὰ πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ δίδῃ εἰς ἕκαστον ἀπολογισμὸν τῶν ἐξόδων της, ἀφ' οὗ οἱ ταμίαι δίδουσιν εἰς τὸ Σῶμα λόγον τῆς διαχειρίσεώς των; Καλῶς δὲ ποιῶν ὁ πρόεδρος ἐζήτησε τὴν συγκατάθεσιν τῆς Βουλῆς, διότι εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπρόκειτο νὰ ἐξελεγχθῇ ὁλόκληρος ἡ Βουλή. Νομίζει λοιπὸν ὅτι ὁπωσδήποτε ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ δώσῃ τὰ ζητούμενα ἔγγραφα, πρὶν ἢ τοὐλάχιστον πληροφορηθῇ παρὰ τοῦ ἀνακριτοῦ πρός τίνα σκοπὸν καὶ ὑπὲρ ἢ κατά τίνος προσώπου θέλουν χρησιμεύσει ταῦτα.

Δὲν παραδέχεται δὲ οὔτε τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι τὸ γραφεῖον ὀφείλει νὰ καθοδηγήσῃ τὸν ἀνακριτὴν εἰς ποῖον μέρος τῶν πρακτικῶν δύναται νὰ προστρέξῃ πρὸς λύσιν τῆς δεινᾶς ἀπορίας του, καθ' ὅσον ἀνακριτὴς μὴ γνωρίζων τοὺς νόμους καὶ τὸν κανονισμὸν τῶν βουλευτικῶν σωμάτων δὲν πρέπει νὰ κατέχῃ τοιαύτην θέσιν, διότι τότε, προκειμένου περὶ τῆς ἐφαρμογῆς νόμου τινος, θέλει ζητεῖ νὰ τῷ ὑποδειχθῇ ὁ νόμος διὰ νὰ τὸν ἐφαρμόσῃ. Ἄλλως τε αὐτὸς νομίζει ὅτι δὲν ἀρμόζει εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Βουλῆς ν' ἀπαντᾷ ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων εἰς ἕνα δικαστικὸν ὑπάλληλον.

Ἀντέλεξεν ἕτερος, ὅτι ἐκ τοῦ ἐγγράφου τοῦ ἀνακριτοῦ προκύπτει ὅτι ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης βασανίζεται τὸ ζήτημα, ἐὰν ἡ πυρπόλησις τοῦ καταστήματος συνέβη τυχαίως ἢ ἐκ προθέσεως, καὶ ἑπομένως ἡ ἀνάκρισις ἐπιληφθεῖσα τοῦ ἀντικειμένου τούτου καὶ ἔχουσα ὑπὸ κράτησιν πρόσωπα ὕποπτα, ὀφείλει νὰ ἐναγχληθῇ πρὸς ἀνακάλυψιν παντὸς μέσου, δυναμένου νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἐναχὴν ἢ τὴν ἀθωότητα τῶν κρατουμένων. Ἐπειδὴ δὲ φαίνεται ὅτι οἱ κρατούμενοι διϊσχυρίζονται ὅτι δὲν εἶχον συμφέρον τι εἰς τὴν πυρπόλησιν τοῦ καταστήματος, καὶ ἑπομένως ὅτι δὲν ἠδύναντο νὰ πράξωσι τοιοῦτον ἔγκλημα, διότι, διὰ νὰ πράξῃ τις ἔγκλημα, ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νὰ ὁρ-

μᾶται ἢ ἐκ συμφέροντος ἢ ἐκ τοῦ αἰσθήματος τῆς ἐκδικήσεως, ὁ ἀνακριτὴς ἔχει ἀνάγκην νὰ πληροφορηθῇ ἐὰν οὗτοι δὲν εἶχον πραγματικῶς συμφέρον τι. Ὁ ἀνακριτὴς ἐρωτᾷ ἐὰν ἐντὸς τοῦ καταστήματος ὑπῆρχον σπουδαῖα ἔγγραφα, ἐξ ὧν ἠδύνατο ν' ἀποδειχθῇ κατάχρησις ὑπαλλήλου τινος ταμείου. Ἀλλὰ τῶν τοιούτων ἀντίγραφα ὑπάρχουσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐπομένως οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς ἀπωλείας αὐτῶν.

Συμφωνῶν δὲ καὶ οὗτος μετά τινος τῶν προαγορευσάντων, νομίζει ὅτι ἡ Βουλὴ οὔτε πρέπει οὔτε δύναται ν' ἀρνηθῇ τὰς ζητουμένας πληροφορίας, παρεμβάλλουσα οὕτω προσκόμματα εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν λειτουργῶν τῆς δικαιοσύνης· παρατηρεῖ δὲ μόνον, ὅτι πρέπει καὶ νὰ διαγράψωμεν εἰς τὸν πρόεδρον τὸν τρόπον, καθ' ὃν οὗτος θέλει ἀπαντήσει εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ ἀνακριτοῦ.

Τοῦτον δ' ἀντικρούων τις ἐξέθηκεν, ὅτι εἶναι σφόδρα ζηλωτὴς τῶν βουλευτικῶν δικαιωμάτων, λάτρις δὲ τῶν δικαστικῶν, ὡς καὶ παντὸς ἄλλου δικαιώματος, καὶ διὰ τοῦτο συμφωνῶν μετὰ τοῦ βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου, λέγει, ὅτι βάσις τῶν πράξεών μας πρέπει νὰ ἦναι ἡ δικαιοσύνη, ἡ δὲ δικαιοσύνη ἀπαιτεῖ νὰ μὴ παραβλέπῃ τις τὰ δικαιώματα τοῦ ἄλλου. Εἶπεν ὁ βουλευτὴς τοῦ πανεπιστημίου, ὅτι ἂν καὶ κατὰ τὸ Σύνταγμα τὸ ἀπόῤῥητον τῶν ἐπιστολῶν εἶναι ἀπαραβίαστον, ἐὰν ὁ ἀνακριτὴς ὑποπτευθεὶς ὅτι ἐκ τινος ἐπιστολῆς δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ μία πρᾶξις ἐγκληματική, ζητήσῃ αὐτὴν παρὰ τοῦ πολίτου, εἰς ὃν αὕτη ἀνήκει, ὁ πολίτης χάριν τῆς τιμῆς του ὀφείλει νὰ παραχωρήσῃ τὴν ἐπιστολήν· ἀλλ' ἂν ὁ πολίτης δὲν στέρξῃ, βεβαίως ὁ ἀνακριτὴς δὲν δύναται νὰ λάβῃ τὴν ἐπιστολὴν διὰ τῆς βίας, διότι οὕτω παραβαίνει τὸ Σύνταγμα. Ἐνταῦθα λοιπὸν δὲν πρόκειται περὶ τοῦ τί δύναταί τις νὰ πράξῃ ἐξ ἀῤῥοφροσύνης, ἀλλὰ περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς Βουλῆς, καὶ νομίζει ὅτι ἡ δικαστικὴ ἐξουσία δὲν ἠδύνατο ν' ἀπευθύνῃ πρὸς τὴν Βουλὴν τοιαύτην ἀπαίτησιν.

Ἐκ τοῦ ἐγγράφου τοῦ ἀνακριτοῦ ἐξάγεται ὅτι θέλει νὰ βεβαιωθῇ ἂν ταμίας τις ἦτον ἐλλειπὴς εἰς τὴν διαχείρισίν του, ἀλλ' αἱ διαχειρίσεις τῶν ταμιῶν ὑποβληθεῖσαι εἰς τὴν ἔρευναν τῆς Βουλῆς, ἐνεκρίθησαν ὑπ' αὐτῆς καὶ δὲν δύνανται νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς ἄλλης ἀρχῆς τὴν ἐξέλεγξιν. Νομίζει λοιπὸν ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ ὑποβληθῇ εἰς τοιαύτην τινα ὑποχρέωσιν.

Ἐνταῦθα δὲ παραχωρήσαντος τοῦ προέδρου τὴν ἕδραν εἰς τὸν ἕτερον τῶν ἀντιπροέδρων, λαβὼν τὸν λόγον ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων φρονεῖ ὅτι τὸ ζήτημα στηρίζεται εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ ἀνακριτοῦ, ἂν ἐκ τῆς συμβάσης πυρπολήσεως ἐξηφανίσθησαν ἔγγραφα, ἐκ τῶν ὁποίων ἠδύνατο ν' ἀνακαλυφθῇ κατάχρησις ὑπαλλήλου τινός. Ὅτι δὲν εἶναι ἴδιον ἀξιοπρεπείας ὄχι μόνον τῆς Βουλῆς, ἀλλ' οὔτε ἀτόμου, νὰ παρεμποδίζῃ τὴν πρόοδον τῆς ἀνακρίσεως, σκοπὸς τῆς ὁποίας εἶναι ἡ ἀνακάλυψις τῆς ἀληθείας, τοῦτο οὐδεὶς διεφιλονείκησεν. Ἀλλ' εἶπον τινές, ὅτι αἱ ἐρωτήσεις τοῦ ἀνακριτοῦ πιθανὸν νὰ τείνωσιν εἰς τὴν κατηγορίαν προσώπου, κατὰ τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ἀνάκρισις ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τοῦ Σώματος. Ἀλλ' αὐτὸς νομίζει ὅτι δὲν ὑπάρχει τοιοῦτος σκοπός, διότι ἡ ἀνάκρισις θέλουσα νὰ πληροφορηθῇ ἂν ὁ ἐμπρησμὸς συνέβη τυχαίως ἢ ἐκ προθέσεως, καθ' ὅσον ἐπροφυλακίσθησαν καὶ πρόσωπα τὰ ὁποῖα ὑπηρέτουν ἐντὸς τοῦ καταστήματος, ζητεῖ νὰ μάθῃ ἂν ἠδύνατο ἐκ τοῦ ἐμπρησμοῦ νὰ προκύψῃ ὑλική τις ὠφέλεια, καὶ ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ παρεμποδίζωμεν τὴν ἐνέργειαν τῆς δικαιοσύνης. Νομίζει μάλιστα ὅτι ἡ Βουλὴ ὤφειλε νὰ δώσῃ τὰς ζητουμένας πληροφορίας, καὶ ἂν ἐπρόκειτο ν' ἀποδειχθῇ ἡ ἐνοχή τινος τῶν μελῶν αὐτῆς, ἐκτὸς ἂν διὰ τοῦ μέσου τούτου ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία σκοπὸν εἶχε ν' ἀφαιρέσῃ ἐκ τῶν κόλπων τῆς Βουλῆς τὸ μέλος τοῦτο.

Δὲν δυνάμεθα ν' ἀπαιτήσωμεν ἀπὸ τὴν ἀνάκρισιν νὰ μᾶς ἀνακαλύψῃ τὸν σκοπὸν τῆς ἀνακρίσεως, μολονότι ὁ ἀνακριτὴς ἐν τῷ ἐγγράφῳ του ἐκτίθησι καὶ τὰς αἰτίας, διὰ τὰς ὁποίας ζητεῖ τὰ ἔγγραφα καὶ τὰς ἄλλας πληροφορίας. Ἐπειδὴ δέ τις τῶν προαγορευσάντων εἶπεν, ὅτι ὁ ἀνακριτὴς ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ τὸν κανονισμὸν καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, παρατηρεῖ, ὅτι ὁ δικαστὴς μόνον τοὺς νόμους ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ, καὶ ὄχι τὸν κανονισμὸν καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, τῶν ὁποίων τὸ περιεχόμενον οὐδ' αὐτοὶ ἴσως οἱ βουλευταὶ γνωρίζουσι κατ' ἀκρίβειαν, αὐτὸς δὲ μάλιστα ἀγνοεῖ καὶ τοὺς κατὰ καιροὺς ὑπάρξαντας ταμίας. Φρονεῖ λοιπὸν ὅτι ἡ χορήγησις τῶν ζητουμένων πληροφοριῶν δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Σώματος, τὸ δὲ προεδρεῖον δύναται νὰ κατονομάσῃ τοὺς διαφόρους ταμίας, παραπέμπον τὸν ἀνακριτὴν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἀπολογισμούς, εἰς τὸν κανονισμὸν τῆς Βουλῆς, καὶ πληροφορούν αὐτὸν ὅτι τῶν ἐμπρησθέντων λογιστικῶν ἐγγράφων ἀντίγραφα ὑπάρ-

χουσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅθεν δύναται νὰ τὰ ζητήσῃ.

Ἐνταῦθα δ' ἀποφανθείσης τῆς Βουλῆς, ὅτι ἐφωτίσθη, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀνακεφαλαιῶν τὰ λεχθέντα, εἶπεν, ὅτι δύω ἐπροτάθησαν γνῶμαι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, κατὰ τὴν ἑτέραν τῶν ὁποίων ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ δώσῃ τὰς ζητουμένας πληροφορίας πρὶν ἢ μάθῃ πρὸς τίνα σκοπὸν καὶ ὑπὲρ ἢ κατὰ τίνος προσώπου ζητοῦνται αὗται. Ἐπὶ ταύτης δὲ ὡς ἀπωτέρας ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ, ἀπέρριψεν αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα.

Προκειμένου δὲ νὰ ἐρωτηθῇ καὶ ἐπὶ τῆς δευτέρας, καθ' ἣν ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ χορηγήσῃ τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος πληροφορίας, καὶ διαφόρων ἐκτεθεισῶν γνωμῶν ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς θέσεως τοῦ ζητήματος, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος συμβιβάζων αὐτὰς, ἔθηκε τὸ ζήτημα οὕτω·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ ὅτι ὁ πρόεδρος δύναται νὰ δώσῃ τὰς ἀποχρώσας πληροφορίας, σύμφωνα μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν κυριαρχίαν τοῦ Σώματος; »

Ἡ δὲ Βουλὴ συμφωνήσασα εἰς τὴν θέσιν τοῦ ζητήματος, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω γνώμην.

Τελευταῖον ὁ προεδρεύων ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ καθυστερούντων ἀπὸ προικοκτησίας νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
Δ. ΖΩΤΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Π. Κολποδῖνος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΖ'.

Τῆς 27 Ἀπριλίου 1835.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου, τοῦ προεδρεύσαντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ καθυστερούντων ἀπὸ προικοκτησίας νομοσχεδίου, λαβών τις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τὸν λόγον, ἐξέθηκεν, ὅτι διὰ τῆς ἀγορεύσεώς του μηδόλως προτιθέμενος νὰ πολεμήσῃ τὴν εὐεργετικὴν τοῦ νομοσχεδίου ἀρχὴν, θέλει μόνον ἐκθέσει παρατηρήσεις τινὰς, ἐχούσας ἐπ' αὐτῆς ἐπιρροήν. Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι πρόκειται περὶ διαθέσεως περιουσίας, ἀνηκούσης εἰς ὅλους τοὺς πολίτας Ἕλληνας, καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλομεν νὰ προσέξωμεν μήπως καταστήσωμεν τὸν νόμον ἄδικον, εἰς ἄλλους μὲν δι' αὐτοῦ χαριζόμενοι, ἄλλους δὲ ἀδικοῦντες. Ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ θεωρῇ τοὺς πολίτας ὡς τέκνα, ἔχοντα ἴσα ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ δημοσίου δικαιώματα, ἡ δ' ἀρχὴ αὕτη ἔχει ἐπιρροὴν οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ὑλικῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἠθικῶν συμφερόντων τοῦ πολίτου, διότι εἰς κοινωνίαν, εἰς ἣν εἰσχωρεῖ ἡ ἀδικία, ἐκεῖ τὸ μῖσος, ὁ φθόνος, ἡ ἀργία καὶ ἡ καταστροφὴ, τοὐναντίον δὲ, ὅπου ἐπικρατεῖ ἡ δικαιοσύνη, ἐκεῖ ἡ ἀγάπη, ἡ συνδρομὴ, ἡ ἐνέργεια, ἡ πρόοδος.

Κατὰ τοὺς περὶ προικοκτησιῶν νόμους τοῦ 1835 καὶ 1836, πᾶς πολίτης ἠδύνατο νὰ λάβῃ προικοκτησίαν ἐπὶ πιστώσει ἐν τόκῳ πρὸς 5 τοῖς 0/0 διὰ 35 ἔτη, ἢ πρὸς 6 τοῖς 0/0 διὰ δέκα ἔτη, καὶ πρὸς 8, ἐὰν τὸ τίμημα ὑπερέβαινε τὰς 6,000 δραχμῶν. Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν νόμων τούτων οὐδεὶς ἠδικεῖτο, διότι καὶ ἂν ὑποτεθῶσι βαρεῖαι, ἦσαν ὅμως αἱ αὐταὶ δι' ὅλους. Πολλοὶ ὅμως πολῖται, ἀγοράσαντες κτήματα δυνάμει τῶν ἀνωτέρω νόμων, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς ὑποχρεώσεις των, καὶ ἐκ τούτου ἔμειναν καθυστεροῦντες εἰς τὸ δημόσιον ὄχι μόνον τὸ τίμημα, ἀλλὰ καὶ τοὺς τόκους αὐτοῦ. Ἡ Κυβέρνησις λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν δυσάρεστον θέσιν τῶν τοιούτων ὀφειλετῶν, ἐνόμισε δίκαιον νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν αὐτῶν διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, οὐ μόνον δωρουμένη τοὺς καθυστεροῦντας τόκους, ἀλλὰ καταβιβάζουσα καὶ διὰ τὸ μέλλον τὸν τόκον ἀπὸ 5, 6 καὶ 8 τοῖς 0/0 εἰς δύω μόνον. Αἱ δωρεαὶ αὗται εἰσὶν ὁμολογουμένως καὶ γενναῖαι καὶ δίκαιαι, ἀλλ' οἷος λόγος ὑπηγόρευσεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἄλλοτε μίαν παραχώρησιν διὰ τῶν περὶ προικοκτησίας νόμων, ὁ αὐτὸς ἔπεισε καὶ τὴν παροῦσαν νὰ προβῇ εἰς γενναιοτέρας παραχωρήσεις. Οἱ νόμοι ὅμως ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ αὐτοὶ δι' ὅλους τοὺς πολίτας, ἐν ᾧ ὁ προκείμενος νόμος χαρίζεται μὲν εἰς μίαν πολιτῶν τάξιν, ἀδικεῖ δὲ ἐκείνους, οἵτινες εἰς τὸ μέλλον θελήσουσι νὰ προικοδοτηθῶσιν, ἐν ᾧ ἡ περιουσία, τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ παραχω-

ρήσωμεν, ανήκει εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας. Ὀνομάζει δὲ ἄδικον τὸν παρόντα νόμον, διότι ἀφορᾷ μόνον τοὺς ἐκ προικοκτησιῶν καθυστεροῦντας, οὐδαμοῦ δὲ γίνεται λόγος περὶ τῶν μελλόντων νὰ προικοδοτηθῶσι.

Παραδεχόμενος λοιπὸν τὴν ἀρχὴν, ἐπιζητεῖ τὴν ἐπέκτασιν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος, ἐπιφυλάσσεται δὲ νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὰ καθέκαστα τὰς ἀνηκούσας τροποποιήσεις, σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι ἡ γενίκευσις τῶν διατάξεων καὶ τῶν ἀναλόγων εὐεργετημάτων τοῦ παρόντος νόμου καὶ διὰ τοὺς μέλλοντας νὰ προικοδοτηθῶσι, καθ' ὅσον τὰ δύω αὐτὰ ἀντικείμενα θεωρεῖ καὶ ἀχώριστα καὶ σύγχρονα.

Ἀντείπεν ἄλλος, ὅτι ἡ πρόταοις τοῦ προαγορεύσαντος, ἥτις ἄλλως δύναται νὰ ἦναι εὔλογος, εἶναι ἄκαιρος, διότι σήμερον δὲν πρόκειται νὰ μεταβάλωμεν τὸν ἐν γένει περὶ προικοδοτήσεων νόμον, ἀλλὰ μόνον νὰ ἐλθωμεν εἰς βοήθειαν μιᾶς τάξεως πολιτῶν, ἥτις ὡς ἐκ τῶν βαρέων διατάξεων τῶν περὶ προικοδοτήσεως νόμων ὑπέκυψεν εἰς καθυστερήσεις. Πρόκειται λοιπὸν περὶ μέτρων ἐξαιρετικῶν, ὁποῖα ἐλάβομεν ἄλλοτε καὶ περὶ τῶν ἄλλων καθυστερούντων ὀφειλετῶν, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον δι' ἀντικείμενα, χρῄζοντα ἰδίας μελέτης καὶ σκέψεως, δι' ἀντικείμενα ἄλλου νόμου, νὰ ἐμποδισθῶμεν ἀπὸ τοῦ νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐξαιρετικοῦ καὶ εὐεργετικοῦ τούτου νομοσχεδίου· δυνάμεθα δὲ νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὸν ὑπουργὸν τὴν εἰσαγωγὴν νέου περὶ προικοδοτήσεων νόμου, στηριζομένου ἐπὶ τῶν αὐτῶν εὐεργετικῶν διατάξεων, ἐφ' ὧν στηρίζεται καὶ ὁ προκείμενος.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον λαβὼν τὸν λόγον, ὅτι κακῶς ὁ προαγορεύσας παρέβαλε τὸ προκείμενον νομοσχέδιον πρὸς τὸν περὶ καθυστερούντων νόμον, τὸν ὁποῖον ἠναγκάσθη ἡ κυβέρνησις νὰ νομοθετήσῃ πρὸς τὸ ἴδιον αὐτῆς συμφέρον, διότι οὐδεμίαν ἀσφάλειαν εἶχεν ἀπέναντι τῶν ὀφειλομένων, ἐν ᾧ ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὐδένα τὸ δημόσιον διατρέχει κίνδυνον, καθ' ὅσον ἔχει ὑπεγγύους αὐτὰς τὰς γαίας.

Νομίζει δὲ ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον ἐκείνους, οἵτινες ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ νόμου καὶ τὰς πρὸς ἐκπλήρωσιν αὐτῶν δυσκολίας, δὲν ἐτόλμησαν νὰ προικοδοτηθῶσι, νὰ ἐξαιρέσωμεν τῶν εὐεργετημάτων, τὰ ὁποῖα χορηγοῦμεν εἰς ἄλλους, οἵτινες, τολμηρότεροι καὶ ἀπερίσκεπτοι, ἐζήτησαν καὶ ἔλαβον κατὰ τοὺς νόμους τῶν **1835** καὶ **1836** προικοδότησιν.

Ἐπὶ τούτοις λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἐξέθηκεν, ὅτι ἐνόμιζεν, ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἐζητεῖτο καὶ περιεμένετο μετ' ἄκρας ἀνυπομονησίας, καὶ ἡ κυβέρνησις ὑποβάλλουσα τοῦτο εἰς τὰς Βουλὰς, ἐθεώρησεν ὅτι ἐκπληροῖ ἓν καθῆκον, τὸ ὁποῖον αἱ παρελθοῦσαι κυβερνήσεις, τὴν αὐτὴν ἔχουσαι καλὴν πρόθεσιν, δὲν ἠδυνήθησαν ὅμως ἐκ τῶν περιστάσεων νὰ πραγματοποιήσωσιν. Ἀλλὰ παρ' ἐλπίδα ἤκουσε σήμερον μίαν πρότασιν, ἥτις ἂν καὶ δὲν περιέχει κακόν τινα σκοπὸν, θέλει ὅμως ἔχει τὴν συνέπειαν τῆς ἀναβολῆς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, καθ' ὅσον διὰ μιᾶς τροπολογίας ἐντὸς νομοσχεδίου τινὸς δὲν δυνάμεθα νὰ καταστρέψωμεν ὑπάρχοντα νόμον. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἓν νομοσχέδιον δὲν εἶναι, ὡς ἁπλῆ τις διαταγὴ, ἔργον ἑνὸς ὑπουργοῦ, ἀλλὰ προσυζητεῖται ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ, καὶ πρὶν ἡ ὑποβληθῇ εἰς τὰς Βουλὰς λαμβάνεται καὶ ἡ συγκατάθεσις τοῦ Βασιλέως, καὶ ἐπομένως παραβλάπτει καθῆκον ὑπουργικὸν, παραδεχόμενος τροπολογίαν, ἥτις καταστρέφει προϋπάρχοντα νόμον.

Ἁπάντων δὲ καὶ εἰς τὴν δευτέραν τοῦ προτείναντος ἀγόρευσιν, παρετήρησεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ῥίπτωνται ἐκρράσεις, αἵτινες ἂν καὶ ἀθῶαι, δύνανται νὰ παρεξηγηθῶσιν· ἡ λέξις ἀπερισκεψία, ἥτις ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐρρέθη κατὰ πέντε χιλιάδων οἰκογενειῶν προικοδοτηθεισῶν, νομίζει ὅτι πρέπει ν' ἀνακληθῇ, διότι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὀνομάζωμεν ἀπερισκεψίαν ἢ ἁπλοϊκίαν τὴν ἐπιθυμίαν τῶν Ἑλλήνων τοῦ νὰ κατασταθῶσιν ἰδιοκτῆται. Ἐκ τῆς ἐπιθυμίας ταύτης συνέλαβον ἐλπίδας, αἵτινες δὲν ἐπραγματοποιήθησαν οὔτε ἠδύναντο νὰ πραγματοποιηθῶσι, διότι ἐπίστευσαν ὅτι ἡ γῆ παράγει θησαυροὺς, καὶ ἐκ τῆς ἀπατηλῆς ταύτης ἐλπίδος ὑπέπεσαν εἰς ψευδεῖς ὑπολογισμούς. Ἀλλ' αἱ ἐλπίδες αὐταὶ καὶ οἱ ὑπολογισμοὶ κέντρον εἶχον, ὡς εἶπε, τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ κατασταθῶσιν ἰδιοκτῆται, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὕτη ἦτον ἡ κυρία τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἀφορμὴ, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ κατακρίνωμεν τοὺς ἐκ τῆς ἐπιθυμίας ταύτης ἡμαρτημένους ὑπολογισμούς.

Ἀλλὰ τί γίνονται οἱ περὶ προικοδοτήσεως ὑπάρχοντες νόμοι; Καταργοῦνται διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου; νομικῶς ὄχι, διότι δὲν ἔχει σκοπὸν τοιοῦτον τὸ νομοσχέδιον. Πραγματικῶς ὅμως καὶ ἠθικῶς ἐπέρχεται μυστική τις ἐκείνων κατάργησις, διότι λέγομεν ἤδη, ὅτι πᾶς ὁ λαβὼν προικοκτησίαν δὲν δύναται νὰ ὑποφέρῃ βάρη ἄλλα τῶν ἐν τῷ παρόντι νομοσχεδίῳ, οὕτω δὲ καταδικάζομεν τοὺς ὑπάρχοντας νόμους, καὶ οὐδεὶς βεβαίως δὲν θέλει λάβει προικοκτη-

οίαν δυνάμει ἐκείνων, καὶ ἐκ τούτου θέλει ἀναγκασθῆ ἡ Κυβέρνησις, ὁρμωμένη ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν, αἵτινες ὑπηγόρευσαν καὶ τοῦ προκειμένου τὴν σύνταξιν, νὰ φέρῃ νέον περὶ προικοδοτήσεως νόμον, οἱ ὅροι τοῦ ὁποίου θέλουσιν ἔχει τὰς αὐτὰς μὲ τὸν ὑπὸ συζήτησιν βάσεις. καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα πρέπει νὰ ἐπιψηφίσωμεν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο.

Τοῦ δὲ προαγορεύσαντος ἀρκεσθέντος εἰς τὰς διαβεβαιώσεις ταύτας τοῦ ὑπουργοῦ, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Π. Καλαμογδάρτου καὶ Ν. Καΐρου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 81.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν ἀπὸ προικοκτησίας καθυστερούντων, Ναὶ ἢ Ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	. . . .	Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . .
Δημήτριος Ὀρεινὸς	. . . .	Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	. . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . .	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	.
Πέτρος Καμπάνης	. . . .	Γεώργιος Κονδύλης	. . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . N	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. N	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . .
Δημήτριος Τσόκρης	. . . N	Βασίλειος Νώνης	. . . . .
Γεώργιος Τσάρης	. . . N	Σταμάτιος Μήτσας	. . . .
Νικόλαος Ἰατρὸς	. . . . .	Δημήτριος Ζῶτος	. . . . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	. . . .	Γ. Ι. Γιολδάσης	. . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N	Ν. Α. Γρανίτσας	. . . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .	Λύσανδρος Βιλαέτης	. . N
Σταῦρος Βλάχος	. . . . N	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	. . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Ἀνδρέας Αὐγερινός	. . . N
Σωτήριος Στράτος	. . . .	Σόλων Κρεστενίτης	. . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . . N	Δημήτριος Ἀθανασίου	. . N
Φίλων Φίλωνος	. . . . .	Γεώργιος Διαμάντης	. . . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . .	Ν. Δελένδας	. . . . . N
Νικόλαος Τσέλιος	. . . . .	Δ. Γαβρᾶς	. . . . . N
Κωνστ. Γριβογεώργης	. . .	Ν. Βαρβαρῆγος	. . . . .

Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	. . .	Ἀ. Προβιλέγιος	. . . . .
Ἀτωνίδας Ν. Πετμεζᾶς	. . N	Ἰω. Ταταράκης	. . . . .
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	. .	Σ. Βαρότσης	. . . . . N
Ἠλίας Παπαδαΐας	. . . N	Χ. Σουμαρίπας	. . . . . N
Ἀθανάσιος Δαννιλόπουλος	N	Π. Δημητρακόπουλος	. . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. .	Π. Χρυσοβέργης	. . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος	. . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης	. . .
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	.	Δ. Κοκοτάκης	. . . . .
Πελισάριος Νικολαΐδης	. . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	. . N
Ἰωάννης Μπαλάρας	. . . N	Ἰωάννης Εὐσταθίου	. . . .
Πέτρος Δελιγιάννης	. . . N	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	. N
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	. . . .	Γεώργιος Μπάνης	. . . . N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	. .	Νικόλαος Πιτράκος	. . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας	. . N	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	. .
Π. Κολπαδίνος	. . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος	. . N
Φρ. Ἀντίπας	. . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας	. . N
Γ. Πανοπριφτόπουλος	. . .	Π. Χριστόπουλος	. . . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	.	Π. Κανελλόπουλος	. . . .
Χρῆστος Ῥάγκος	. . . . .	Νικόλαος Μασχούλας	. . . N
Εὐθ. Κανελλόπουλος	. . . N	Σπ. Πηλλήκας	. . . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	. . N	Ν. Πανουργιᾶς	. . . . .
Νικόλαος Ματθαίου	. . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης	. . N
Σ. Κοπανίτσας	. . . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	. . . . . N
Ἐμμ. Μελετόπουλος	. . . N	Σιδέρης Πράτσικας	. . . .
Α. Κορφιωτάκης	. . . . .	Π. Πατρινὸς	. . . . . N
Γ. Γιατράκος	. . . . .	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	. . . . N
Λουκᾶς Στεράνου	. . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	. N
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	. N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	. .
Ἰωάννης Ν. Ταμπακόπουλος	N	Ν. Α. Μπότασης	. . . . .
Γ. Ῥεβελιώτης	. . . . N	Δ. Καλλέργης	. . . . .
Παναγιώτης Βαρβογλης	. . N	Κ. Δαρειώτης	. . . . . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος	. . N	Ἰω. Σκαβέντζος	. . . . N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	. N	Γ. Νικολάου	. . . . . N
Α. Μαυροειδὴς	. . . . .	Γεώργιος Ναύτης	. . . . N
Γ. Κεφάλας	. . . . .	Μιχαὴλ Σολωμὸς	. . . . .
Ἀναγνώστης Τσάκας	. . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος	. . . . . N
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	.	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . . N
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	. N	Παναγιώτης Ψάθης	. . . N
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	. N	Νικόλαος Νάζος	. . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης	. .	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	. .

Δημ. Πολυχρονόπουλος	Ν	Μ. Χουρμούζης	
Κυριάκος Πονηρόπουλος	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	Ν
Γεώργιος Ι. Στάϊκος	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Δημήτριος Στάϊκος	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	Ν
Α. Κιζάνης	Ν	Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ	
Παντολέων Κουντουριώτης		Νικόλαος Β. Μπουδούρης	Ν
Δημήτριος Βουδούρης	Ν	Α. Μάντσαρης	Ν
Σταμάτιος Γ. Δοκὸς	Ν		

Ἀνιγνώσθη εἶτα τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτω·

«Πολλαὶ προικοδοτήσεις μετεβιβάσθησαν εἰς ἄλλους παρὰ τοὺς προικοδοτηθέντας· ἕπεται ὅτι τὰς ἐκ τοῦ νόμου ὠφελείας πρέπει νὰ λάβωσι καὶ οἱ δυνάμει νομίμου τίτλου κατέχοντες τὰ ἐκποιηθέντα κτήματα. Ὅθεν τὸ ἄρθρον πρῶτον τοῦ νομοσχεδίου κρίνει ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγκαῖον νὰ μεταῤῥυθμισθῇ οὕτω πως.

«Οἱ λαβόντες προικοδότησιν δυνάμει τῶν ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 13 Σεπτεμβρίου 1836 νόμων, ὡς καὶ οἱ πρὸς οὓς περιῆλθον δυνάμει νομίμου τίτλου προικοδοτηθέντα εἰς ἄλλους κτήματα κλπ. ἀπαλλάττονται.»

Ἐπήνεγκε δὲ ὁ ὑπουργὸς, ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν ἀνωτέρω γνώμην, ὄχι διότι θέλει νὰ διαιωνισθῶσιν οἱ αὐτοὶ ὀφειλέται εἰς τὰ βιβλία τοῦ δημοσίου, ἀλλὰ διότι θεωρεῖ αὐτὴν περιττήν. Τὰ κτήματα ταῦτα μεταβαίνουσιν εἰς ἄλλα πρόσωπα εἴτε διὰ κληρονομίας, εἴτε διὰ δωρεᾶς εἴτε δι' ἀναγκαστικῆς ἢ ἑκουσίας ἐκποιήσεως· ἑπομένως εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς περιστάσεις ὁ ἐκδοχεὺς λαμβάνει τὰ αὐτὰ δικαιώματα τοῦ κυρίου. Τοιαῦτα κτήματα ἐπωλήθησαν ἀναγκαστικῶς ὑπὸ δανειστῶν, καὶ κατεκυρώθησαν ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν, τὸ δὲ ὑπουργεῖον τοὺς ἐθεώρησεν ὡς ἰδιοκτήτας. Νομίζει δὲ ὅτι αἱ ἐξηγήσεις αὗται εἰσὶν ἀρκοῦσαι, καὶ ὅτι καθίσταται περιττὴ ἡ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένη προσθήκη.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος ἐὰν ὁ ἐκδοχεὺς ἀναλαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ προικοδοτηθέντος, καὶ τοῦ ὑπουργοῦ καταφατικῶς ἀπαντήσαντος· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρον 1. Οἱ λαβόντες προικοδότησιν, δυνάμει τῶν ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 13 Νοεμβρίου 1836 νόμων, ἀπαλλάττονται τῆς πληρωμῆς τῶν συμπεφωνημένων τόκων ἐπὶ τῶν διαφόρων πιστώσεων τῶν χορηγηθεισῶν εἰς αὐτοὺς καὶ τῶν τόκων τῆς ὑπερημερίας, διὰ τὰς ληξάσας ἤδη δόσεις τῶν πιστώσεων τούτων.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 2 ἐζήτησέ τις νὰ ὁρισθῇ ὡς ἐποχὴ πληρωμῆς ἑκάστης δόσεως ἡ ἀ. τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου ἀντὶ τοῦ Σεπτεμβρίου, διότι κατὰ τὸν Σεπτέμβριον μικρὸν μέρος τῆς σταφίδος ἐναποταμιεύεται, καὶ οἱ ἰδιοκτῆται θέλουν ἀναγκάζεσθαι νὰ πωλῶσιν εἰς ἐκπεσμένην τιμὴν τὸ προϊόν των, διὰ νὰ πληρώνωσι τὴν δόσιν. Ἐὰν ὅμως παραταθῇ ἡ προθεσμία μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου, ἐν ᾧ δὲν ζημιοῦται τὸ δημόσιον, δίδεται καὶ εὐκολία τις εἰς τὸν ἰδιοκτήτην.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ παραδεχθέντος τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι σκοπὸν ἔχων νὰ ἐπιφέρῃ τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2, ὡς καὶ τοῦ ἑπομένου 3, παρατηρεῖ, ὅτι τὸ κεφάλαιον τῶν ἐντόκων δανείων ἀποδίδεται εἰς τὸν δανειστὴν κατὰ δύω τρόπους εἴτε διὰ μιᾶς εἴτε κατὰ δόσεις, τὸ δὲ ποσοστὸν ἑκάστης δόσεως ὀνομάζεται χρεωλύσιον. Δύω δὲ συστήματα χρεωλυσίας ὑπάρχουσι, τὸ τῆς ἁπλῆς χρεωλυσίας καὶ τὸ τῆς συνθέτου. Καὶ κατὰ μὲν τὸ σύστημα τῆς ἁπλῆς χρεωλυσίας, ἐν ᾧ πληρώνεται ὁ δουλευθεὶς τόκος, πληρώνεται συγχρόνως καὶ ὡρισμένον μέρος τοῦ κεφαλαίου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἴσον εἰς ὅλας τὰς δόσεις. Ὑποτεθείσθω π. χ. ὅτι δανείζεται τις 100 δραχμὰς πρὸς 5 τοῖς $0|_0$ διὰ 10 ἔτη· ἡ ἀ. δόσις τοῦ χρέους θέλει ἀναβαίνει εἰς δραχ. 15, συγκειμένη ἐκ δραχ. 10 διὰ χρεώλυτρον καὶ ἐκ δραχμῶν 5 διὰ τόκον, ἡ β'. ὅμως δόσις δὲν θέλει ἀναβαίνει πλέον εἰς δραχ. 15, ἀλλ' εἰς 14 καὶ 50, ἤτοι θέλει σύγκεισθαι ἐκ δραχ. 10 μὲν διὰ χρεώλυτρον, 4 καὶ 50 δὲ διὰ τόκον, διότι μετὰ τὴν πληρωμὴν τῆς ἀ. δόσεως τὸ κεφάλαιον ἠλαττώθη εἰς 90 δραχμάς, τῶν ὁποίων ὁ τόκος πρὸς 5 τοῖς $0|_0$ εἶναι δραχ. 4 καὶ 50, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς ἐλαττουμένου τοῦ τόκου εἰς ἑκάστην δόσιν. Κατὰ τὸ β'. σύστημα τῆς συνθέτου χρεωλυσίας, ἅπασαι αἱ δόσεις εἰσὶν ἴσαι, συγκείμεναι ἐκ δραχ. 15· ἀλλ' ἡ μὲν ἀ. δόσις περιέχει δέκα μὲν δραχμὰς διὰ χρεώλυτρον, πέντε δὲ διὰ τόκον, ἡ δὲ β'. 10 δραχ. καὶ 50 χρεώλυτρον καὶ 4 καὶ 50 τόκον, ἡ γ'. 11 καὶ 3 χρεώλυτρον καὶ 3 καὶ 97 τόκον, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι οὕτως ἐξοφλεῖται ταχύτερον τὸ χρέος, ὥστε κατὰ μὲν τὸ πρῶτον σύστημα, αἱ δόσεις εἶναι ἄνισοι, προερχομένης τῆς ἀνισότητος ἐκ τῆς βαθμηδὸν ἐλαττώσεως τῶν τόκων, κατὰ δὲ τὸ δεύτερον σύστημα, εἶναι μὲν ἅπασαι αἱ δόσεις ἴσαι, ἀλλὰ τὸ χρεώλυτρον τῆς μιᾶς διαφέρει ἀπὸ τὸ τῆς ἄλλης, αὐξανόμενον βαθμηδὸν, καθ' ὅσον ἐλαττοῦται ὁ τόκος.

Τὸ ἄρθρον 2 στηρίζεται εἰς τὸ σύστημα τῆς συνθέτου

χρεωλυτίας, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ ὀφειλέτης ὀφείλει εἰς ἑκάστην δόσιν νὰ γνωρίζῃ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ κεφαλαίου, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 4, δύναται νὰ πληρώσῃ διὰ μιᾶς τὰ χρέη του. Οὔτος ὅμως δὲν παραδέχεται οὔτε τὸ σύστημα τοῦ νομοσχεδίου, οὔτε τὸ τῆς ἁπλῆς χρεωλυσίας, τὸ ὁποῖον παρέχει εἰς τὸν ὑπάλληλον ὀχληρὰν ἐργασίαν, διότι ὀφείλει πάντοτε νὰ ὑπολογίζῃ τὸν τόκον ἑκάστης δόσεως, ἀλλ' ἔτι ἐπὶ τι σύστημα ἁπλούστερον, τὸ ὁποῖον οὔτε εἰς τὸ δημόσιον οὔτε εἰς τὸν ὀφειλέτην ἐπιφέρει ζημίαν. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον ὁρίζει ὡς τόκον 2 τοῖς 0|0, ἐν ᾧ ὁ τόκος εἰς κανὲν μέρος δὲν εἶναι ἐλάσσων τῶν 4, 6 καὶ 8 τοῖς 0|0. Προτείνει λοιπὸν ἀντὶ νὰ πληρώνεται τὸ τίμημα εἰς 35 ἔτη μὲ τόκον 2 τοῖς 0|0, νὰ ἐξοφλῆται εἰς 20 ἔτη ἀτόκως, χωρὶς οὔτε τὸ δημόσιον νὰ ζημιωθῇ λεπτόν, ὡς διὰ παραδείγματος θέλει ἀποδείξει. Ὑποθέσατε ὅτι ὁ τόκος τῶν χρημάτων εἶναι ὡρισμένος εἰς 8 τοῖς 0|0, καὶ ὅτι δανείζει τις εἰς φίλον του 100 δραχ. διὰ 10 ἔτη πρὸς 4 τοῖς 0|0 χάριν τῆς πρὸς αὐτὸν φιλίας του. Εἰς δέκα λοιπὸν ἔτη θέλει λάβει ὡς τόκον τῶν 100 δραχ. τεσσαράκοντα δραχμάς. Ἀλλ' ἐὰν, ἀντὶ νὰ δανείσῃ τὰς 100 δραχμὰς διὰ 10 ἔτη πρὸς 4 τοῖς 0|0, τὰς δώσῃ ἀτόκως διὰ 5 ἔτη, πάλιν θέλομεν ἔχει τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, διότι δανείζων οὗτος εἰς ἄλλον τὰς 100 δραχμὰς πρὸς 8 τοῖς 0|0 διὰ τὰ λοιπὰ πέντε ἔτη, θέλει λάβει ὡς τόκον δραχμὰς 40. Προτείνει λοιπὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ τρόπος οὗτος καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ἐν τῇ ἐκθέσει λέγει ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τίμημα διὰ δραχμὰς 2,000, κατὰ τὸ σύστημα τοῦ νομοσχεδίου, προστιθεμένων καὶ τῶν τόκων, ἐξοφλεῖται εἰς 35 ἔτη διὰ δραχ. 2,800 ἑπομένως 1,000 δραχ. ἐξοφλοῦνται διὰ δραχ. 1,400, ἑκατὸν δὲ, διὰ δραχ. 140, ὥστε ἐν διαστήματι 35 ἐτῶν τὸ δημόσιον θέλει λάβει τόκον 40 τοῖς 0|0. Ἐὰν λοιπὸν παραδεχθῇ ἡ κυβέρνησις νὰ πληρώνηται τὸ τίμημα εἰς 20 ἔτη ἀτόκως, τότε, ἐν ᾧ καὶ τὸ δημόσιον θέλει εὐκόλως γνωρίζει τί ἔχει νὰ λάβῃ, καὶ ὁ ὀφειλέτης τί ὀφείλει, θέλει εἰσπράξει τὸ ὅλον τοῦ κεφαλαίου εἰς 20 ἔτη ἀντὶ 35, ἤτοι, κατὰ 15 ἔτη ταχύτερον. Ἀλλὰ δανειζόμεναι αἱ 100 δραχ. πρὸς 6 τοῖς 0|0 μόνον διὰ 15 ἔτη, θέλουν φέρει τόκον 90 δραχ. ἀντὶ 40, τὰς ὁποίας θέλει ἀπολαμβάνει τὸ δημόσιον, κατὰ τὸ σύστημα τοῦ νομοσχεδίου. Ἀλλὰ δύναταί τις νὰ εἰπῃ, ὅτι καὶ μετὰ 25 ἔτη, πληρονομένων κατὰ τὸ νομοσχέδιον 4 τοῖς 0|0 κατ' ἔτος, τὸ δημόσιον θέλει εἰσπράξει τὰς 100 δραχ., αἵτινες πάλιν δανειζόμεναι πρὸς 6 τοῖς 0|0 διὰ 10 ἔτη, θέλουν φέρει τόκον δραχ.

60, εἰς τὰς ὁποίας προστιθεμένων καὶ τῶν 40, ἔχομεν συγκριτικῶς τόκον δραχ. 100, ἤτοι, δραχμὰς 10 πλέον τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προτεινομένου συστήματος. Ἀλλ' ἡ ζημία αὕτη τῶν δραχ. 10 ἀναπληρόνεται ἀπὸ τὸν ἀνατοκισμὸν τοῦ μεγαλειτέρου ποσοῦ τῶν δόσεων, διότι, κατὰ μὲν τὴν πρότασιν α' τοῦ, θέλει πληρώνεσθαι 5 τοῖς 0|0 κατ' ἔτος, κατὰ δὲ τὸ νομοσχέδιον, μόνον 4 τοῖς 0|0. Διὰ ταῦτα ἀντὶ τῆς ἁπλῆς καὶ συνθέτου χρεωλυσίας προτείνει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἀτοκον διὰ 20 ἔτη, πληρόνοντος τοῦ ὀφειλέτου 5 τοῖς 0|0 χρεωλύσιον κατ' ἔτος. Ἀλλὰ τότε θέλομεν ἀναγκασθῇ τὸ μὲν 3 ἄρθρον νὰ μεταβάλωμεν εἰς 2, τὸ δὲ δεύτερον εἰς 3ον, διότι, κατὰ μὲν τὸ 1ον ἄρθρον, οἱ λαβόντες προικοδότησιν ἀπαλλάττονται τῶν τόκων κτλ., μετὰ ταῦτα δὲ περιμένομεν νὰ ἴδωμεν τί γίνεται καὶ διὰ τοὺς πληρώσαντας τὰ χρεωλύσια καὶ λοιπά, περὶ ὧν γίνεται λόγος εἰς τὸ ἄρθρον 3 ν, κατὰ τὸ ὁποῖον τὰ πληρωθέντα συμψηφίζονται μὲ τὰς ἐτησίας δόσεις, ἤτοι, ἐκπίπτονται ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν ἀρχικὴν ὀφειλὴν τοῦ τεμάχιστος, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς τόκους αὐτοῦ διὰ τὰ 35 ἔτη. Τοῦτο δ' ἔπραξεν ἡ κυβέρνησις διὰ νὰ ἐξοικονόμῃ τὸ ἀρχικὸν ποσὸν μὲ τοὺς δουλευθησομένους τόκους, διὰ νὰ μὴ ἀναγκασθῇ νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ πλεονάζοντα, ἐὰν τὰ πληρωθέντα διὰ χρεωλύσια, τόκους κτλ. ὑπερβαίνωσι τυχὸν τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον. Νομίζει ὅμως ὅτι ἡ ἀνάγκη αὐτὴ δὲν ὑπάρχει, διότι, κατὰ τὸν 2 § τοῦ ἄ. θ ου 3, τὸ τυχὸν ὑπερβάλλον ποσὸν δὲν ἐπιστρέφεται, καὶ ἑπομένως θεωρεῖ ἁπλούστερον νὰ ἐκπίπτωνται ταῦτα ἀπὸ τὴν ἀρχικὴν ὀφειλὴν, καὶ οὐχὶ νὰ συμψηφίζωνται μὲ τὰς δόσεις, εἰς ἃς περιέχονται καὶ οἱ μέλλοντες τόκοι, διότι ἄλλως θέλει εἶσθαι καὶ δύσκολος ἡ εὕρεσις τοῦ ὀφειλομένου εἰσέτι κεφαλαίου εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ὀφειλέτης θέλει προπληρώσει αὐτὸ, πρὶν παρέλθωσι τὰ 35 ἔτη. Προτείνων λοιπὸν τὴν ἐναλλαξὶν μεταβολὴν τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3, ἐπιφέρει ἐπ' αὐτῶν τὴν ἑπομένην τροπολογίαν·

« Ἄρθρον 2. Τὰ μέχρι τοῦδε πληρωθέντα ὑπὸ τῶν προικοδοτηθέντων διὰ χρεωλύσια, δεκαετεῖς πιττώσεις καὶ τόκους συμπεφωνημένους καὶ ὑπερημερίας, θέλουσιν ἐκπεσθῇ ἀπὸ τὸ ἀρχικὸν ποσὸν, ἐφ' ᾧ κατεκυρώθησαν εἰς ἕκαστον προικοδοτηθέντα τὰ ἐθνικὰ κτήματα. »

« Ἄρθρον 3. Τὸ ὑπόλοιπον τῆς ὀφειλῆς θέλει ἐξοφληθῇ ἀτόκως εἰς 20 ἐτησίας ἴσας δόσεις, πληρωτέας ἀνὰ πᾶσαν α. Ὀκτωβρίου, ἀρχομένης τῆς πληρωμῆς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1855. »

Ἀντείπεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι χωρὶς νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν

τῶν διαφ'ρων χρεωλυτικῶν συστημάτων, παρατηρεῖ, ὅτι τὸ σύστημα, καθ' ὃ ὁ τόκος μένει ἀμετάβλητος, ἐλαττοῦται δὲ κατὰ δόσιν τὸ κεφάλαιον, εἶναι τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον παρεδέχθη ὁ περὶ προικοδοτήσεως νόμος, τὸν ὁποῖον δὲν καταστρέφομεν σήμερον, ἀλλὰ διορθόνομεν μόνον ὡς πρὸς τὰ μέρη ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐπεβάρυνον τὸν προικοδοτούμενον. Τὸ σύστημα δὲ τοῦτο, κατὰ τὸν προαγορεύσαντα, ἔχει τὸ ἐλάττωμα τοῦ ὅτι ποτὲ ὁ ὀφειλέτης ἢ ὁ ταμίας δὲν γνωρίζουσι τὸ ὑπολειπόμενον χρέος. Νομίζει ὅμως ὅτι κατὰ τοῦτο δὲν ἐξηγήθη εἰλικρινῶς, ἀλλ' ὡς λογιστὴς περὶ λογιστῶν ὁμιλῶν, ὑπεβλήθη εἰς τὴν ῥῆσιν ἀκεραιεὺς κεραμεὺς κοτέειν. Διαβεβαιοῖ λοιπὸν τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι τὸ λογιστικὸν τοῦ ὑπουργείου εἶναι τοιοῦτον καλῶς ὠργανισμένον, ὥστε δὲν διατρέχομεν τοιοῦτόν τινα κίνδυνον, χωρὶς καὶ νὰ διϊσχυρισθῇ ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑποκύψῃ καὶ εἰς μικρά τινα σφάλματα, εἰς τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ ὑποπέσωσι καὶ οἱ μαθηματικώτεροι διδάσκαλοι.

Ἀντικρούων δὲ τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ προγραφὴ τῶν τόκων δὲν εἶναι ἐπιθυμητὴ, διότι ἀντίκειται εἰς αὐτὴν τῶν πραγμάτων τὴν φύσιν. Ὁ ἔχων ἓν χρηματικὸν κεφάλαιον θέλει νὰ ὠφεληθῇ ἐξ αὐτοῦ, καθὼς ὁ ἰδιοκτήτης γῆς ὠφελεῖται ἐκ τῶν προϊόντων. Ἑπομένως τὸ δέλεαρ τοῦτο τῶν ἀτόκων δανείων εἶναι ψευδὲς καὶ ἀπατηλὸν, διότι καὶ κατὰ τὸ χρεωλυτικὸν σύστημα καὶ κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος προτεινόμενον, ὁ τόκος ἐνυπάρχει πάντοτε, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι, κατὰ μὲν τὸ πρῶτον σύστημα, ὁ τόκος εἶναι φανερὸς, κατὰ δὲ τὸ δεύτερον, ὑποκεκρυμμένος, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα τὸ ὑπουργεῖον ἐπροτίμησε νὰ παραδεχθῇ τὸ πρῶτον σύστημα, μὴ θέλον νὰ φαίνηται ὅτι χαρίζει ὅ,τι πραγματικῶς λαμβάνει· κατεβίβασε δὲ τὸν τόκον εἰς τὸν ἐλάχιστον ὅρον τοῦ 2 τοῖς 0|0.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις συμφωνεῖ μετ' ἐκείνης τοῦ προαγορεύσαντος, παρατηρεῖ, ὅτι, κατὰ τὸ σύστημα τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ἐκ δραχ. 2,000 τίμημα ἐξοφλούμενον εἰς 35 δόσεις, ἀναβιβάζεται μετὰ τοῦ τόκου αὐτῶν εἰς δραχ. 2,800. Καὶ εἶναι μὲν βέβαιον ὅτι τὸ δημόσιον, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ τὸ ἔθνος αὐτὸ, ἠδύνατο καὶ πλειότερον νὰ δωρηθῇ, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε νὰ κάμῃ μεγαλειτέρας παραχωρήσεις δι' ὃν λόγον ὁ προαγορεύσας ἐθεώρησεν ἄδικον τὸ νομοσχέδιον, ὡς χαριζόμενον μὲν εἰς τὴν τάξιν τῶν προικοδοτηθέντων, ἀδικοῦν δὲ τοὺς εἰς τὸ μέλλον θελήσοντας νὰ προικοδοτηθῶσι. Τὸ

ὑπουργεῖον λοιπὸν, ἂν καὶ δὲν ἀποκαλεῖ ἀπερισκέπτους καὶ πλεονέκτας τοὺς προικοδοτηθέντας, δὲν ἐθεώρησεν ὅμως καὶ δίκαιον νὰ προβῇ εἰς μεγαλειτέρας δι' αὐτοὺς ὠφελείας, καθ' ὅσον καταργουμένων, ὡς προεῖπε, τῶν ὑπαρχόντων περὶ προικοδοτήσεως νόμων διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον ἢ οἱ διάδοχοι αὐτοῦ θέλουν ἀναγκασθῇ νὰ φέρωσι νέον περὶ προικοδοτήσεως νόμον, καὶ τοῦτο ἔχων ὑπ' ὄψιν, δὲν ἠθέλησε νὰ ἀδικήσῃ τοὺς μέλλοντας νὰ προικοδοτηθῶσι, περιορίζων ὅλας τὰς ὠφελείας εἰς μόνους τοὺς ἤδη προικοδοτηθέντας. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ κυβέρνησις δὲν ἠδύνατο νὰ προβῇ πέραν τῶν ὁρίων τοῦ νομοσχεδίου, διότι εἶχεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ διανομῆς ἐθνικῆς καὶ οὐχὶ ἀτομικῆς περιουσίας. Διὰ ταῦτα λοιπὸν δὲν παραδέχεται οὔτε τὴν τοῦ προαγορεύσαντος οὔτε τὴν τῆς ἐπιτροπῆς τροπολογίαν, καθ' ὅσον μάλιστα τὸ νομοσχέδιον φέρει χαρακτῆρα συμβιβαστικὸν μεταξὺ τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου καὶ τῶν πολιτῶν, εἰς τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ τις ἀλληλεγγύη.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι ἂν καὶ θεωρεῖ περιττὰ τὰ προοίμια, παρατηρεῖ μολαταῦτα, ὅτι σκοπὸν δὲν εἶχε νὰ ἔλθῃ εἰς πόλεμον μετὰ τῶν λογιστῶν, ἀλλὰ τοὐναντίον μάλιστα νὰ ἁπλοποιήσῃ τὴν λογιστικὴν ἐργασίαν, τῆς ὁποίας τὰς δυσκολίας ἀναγνωρίζει καὶ αὐτὸς ὡς λογιστὴς, καὶ διὰ τοῦτο ἐπρότεινε μέτρον εὐκολώτατον, κατὰ τὸ ὁποῖον τὸ δημόσιον δύναται εὐκόλως νὰ γνωρίζῃ τὴν περιουσίαν του.

Ὁ ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ὁ περὶ προικοδοτήσεως νόμος στηρίζεται εἰς τὸ χρεωλυτικὸν σύστημα, ἀλλ' ὁ νομοθέτης ἐκεῖνος συνίστα συγχρόνως καὶ ταμεῖον χρεωλυτικὸν, τοὐτέστιν ἐθεώρει τὸ χρεώλυτρον ὡς περιουσίαν τοῦ δημοσίου καὶ ὄχι ὡς πρόσοδον. Ὁ σκοπὸς ὅμως αὐτὸς τοῦ νομοθέτου δὲν ἐξεπληρώθη, διότι εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς σημειοῦνται καὶ αἱ δόσεις, αἵτινες περιέχουσι καὶ τὸν τόκον καὶ τὸ χρεώλυτρον, τὸ δὲ χρεώλυτρον θεωρεῖται ὡς περιουσία καὶ ὄχι ὡς πρόσοδος, ὅπως θεωρεῖται ὁ τόκος, τὸν ὁποῖον δαπανῶμεν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, καὶ διὰ τοῦτο ἐθεώρησε περιττὴν μίαν διάταξιν, ἥτις δὲν ἐκτελεῖται.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν περιπλέον πληρωθέντων ἀπὸ τὴν ἀρχικὴν ὀφειλὴν, ἂν καὶ ὁ ὑπουργὸς δὲν ἀπήντησεν εἰς τὰς παρατηρήσεις του, ἐπαναλαμβάνει, ὅτι διὰ τῆς προτάσεώς του δὲν πρόκειται νὰ χαρίσωμεν τίποτε, καθὼς τοῦτο διὰ παραδειγμάτων ἀπέδειξε.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι θεωρεῖ ἀρκούσας τὰς παραχωρήσεις τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ὅτι εἶναι ἄδικον χάριν τῆς ἁπλοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας νὰ χαρίζωμεν τὴν περιουσίαν τοῦ δημοσίου· καὶ ἄλλου ὑποστηρίξαντος τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος περὶ τῆς ἀτόκου ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος εἰς 20 ἔτη, ὡς συντελούσης καὶ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 περὶ τῆς διὰ μιᾶς ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα κατὰ σειρὰν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω τροπολογιῶν τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ νομοσχεδίου, ἀπέρριψεν αὐτὰς μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3, ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ κεῖνται, ἔχοντα οὕτως·

Ἄρθρον 2.

«Τὸ ποσὸν, ἐφ' ᾧ κατεκυρώθησαν εἰς ἕκαστον προικοδοτηθέντα ἐθνικὰ κτήματα, θέλει ἐξοφληθῆ χρεωλυτικῶς εἰς 25 ἐτησίας ἴσας δόσεις· ἑκάστη δόσις, περιέχουσα 2 τοῖς 100 χρεωλύτρων καὶ 2 τοῖς 100 τόκου ἐπὶ τοῦ τιμήματος, θέλει πληρώνεσθαι κατὰ πᾶσαν ἀ. Ὀκτωβρίου, ἀρχομένης τῆς πληρωμῆς ἀπὸ τοῦ 1855 ἔτους.

Ἄρθρον 3.

Τὰ μέχρι τοῦδε πληρωθέντα ὑπὸ τῶν προικοδοτηθέντων διὰ χρεωλύσια, δεκατεῖς πιστώσεις καὶ τόκους συμπεφωνημένους καὶ ὑπερημερίας, θέλουσι συμψηφισθῆ μὲ τὰς ἐτησίας δόσεις, ἐκπιπτομένου ἀναλόγου ποσοῦ ἐξ ἑκάστης αὐτῶν.

Ἐὰν ὅμως τὰ παρ' αὐτῶν πληρωθέντα ποσὰ ὑπερβῶσι τυχὸν τὸ ὅλον τῶν ἐτησίων δόσεων, δὲν δύνανται ν' ἀπαιτήσωσι τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ὑπερβάλλοντος ποσοῦ.»

Ἀναγνωσθὲν μετὰ ταῦτα, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 4 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 4.

«Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους των ἀπαιτουμένου χρόνου δύνανται οἱ προικοδοτηθέντες νὰ πληρώσωσι διὰ μιᾶς τὸ κεφάλαιον τῶν κατὰ τὰ προηγούμενα 2 καὶ 3 ἄρθρα ἐκδοθησομένων ὁμολογιῶν.»

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ 5 ἄρθρον μετὰ τῆς ἑπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ὁ νομοθέτης καθιερώσας τὴν φορολογίαν τοῦ 3 0|0, εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν ν' ἀπαλλάξῃ ταχέως τοὺς Ἕλληνας τῆς εἰς εἶδος ἐπαχθοῦς φορολογίας, τῆς κυρίας ταύτης ἀφορμῆς τῆς ἐξαθενήσεως τῆς γεωργίας καὶ τῆς πενίας τοῦ λαοῦ. Ὅθεν ἐνόμισε κατάλληλον τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἐπρόκειτο ν' ἀνακαινισθῇ, οὕτως εἰπεῖν, ἡ ἑλληνικὴ ἰδιοκτησία, νὰ κάμῃ ἀρχὴν τοῦ ἔργου. Καὶ τῷ ὄντι ἔκαμε καλὴν ἀρχὴν μέλλοντος ἀγαθωτέρου. Ἐκ τῶν δύω νόμων τῶν εἰς τὸ νομοσχέδιον ἀναφερομένων τοῦ 1835 καὶ 1836, ἂν καὶ διαφερόντων μεγάλως ἀπ' ἀλλήλων, τοῦ ἑνὸς μὲν ὄντος περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν, καὶ τοῦ ἑτέρου περὶ ἐκποιήσεως φθαρτῶν κτημάτων, προκύπτει ἐναργῶς ὅτι ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὑπεσχέθη ἀμετακλήτως εἰς τοὺς προικοδοτηθέντας καὶ εἰς τοὺς ἀγοραστὰς φθαρτῶν κτημάτων νὰ μὴ πληρόνωσι τὸν φόρον των κατ' οὐδένα ἄλλον τρόπον εἰμὴ εἰς χρήματα, καὶ ὄχι περισσότερον τοῦ 3 0|0, μέχρις οὗ ἐφαρμοσθῇ τὸ γενικὸν περὶ φορολογίας σύστημα, ἤτοι τὸ διανεμητικόν.

Ὁ ὅρος οὗτος καθιερώθη ἀνυπέρβλητος καὶ διὰ τὸ δημόσιον καὶ διὰ τοὺς προικοδοτηθέντας καὶ ἀγοραστὰς ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων καὶ παραδεχθέντας τὸ 3 0|0. Οἱ τοιοῦτοι ἀπέκτησαν τὸ δικαίωμα αὐτὸ καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ τοὺς τὸ ἀφαιρέσῃ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον, σεβόμενον τὸ κεκτημένον τοῦτο δικαίωμα, δὲν ἀφαιρεῖ ἀμέσως αὐτὸ, ἀλλὰ τὸ ἀρίνει εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐχόντων συμφέρον· ἀλλ' ὅταν οἱ μὴ θέλοντες νὰ παραιτηθῶσι τῆς φορολογίας τοῦ 3 0|0 ἀποστερῶνται τῶν διὰ τοῦ νομοσχεδίου παραχωρουμένων ἀνακουφίσεων πρὸς ὅλους τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας, ἡ ἐξαίρεσις αὕτη σημαίνει ὅτι οἱ ἀποκτήσαντες τὸ δικαίωμα τοῦ 3 0|0 ὑποβάλλονται εἰς εἶδος καταναγκασμοῦ, τοῦ ὁποίου τὴν χρῆσιν ὁ νομοθέτης δὲν πρέπει ποτὲ νὰ καταδεχθῇ. Ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις ἀναφέρει, ὅτι ἡ πλαγία αὕτη καταργησις τῶν 3 0|0 σκοπὸν ἔχει νὰ παύσῃ τὸ μικτὸν σύστημα τῆς φορολογίας, τὸ ὁποῖον πολλὰς καταχρήσεις προξενεῖ καὶ ὄχι ὀλίγας δυσχερείας εἴς τε τοὺς ἰδιοκτήτας καὶ τοὺς ἐμπόρους. Ἀλλ' ἂν πρέπει νὰ παύσῃ τὸ μικτὸν τῆς φορολογίας σύστημα, πρέπει κυρίως νὰ παύσῃ, καταργουμένης ὀλίγον κατ' ὀλίγον τῆς ἀποδεκατώσεως καὶ καθολικευομένης βαθμηδὸν τῆς εἰς χρήματα πληρωμῆς τοῦ ἐγγείου φόρου. Τὸ ἀντίστροφον, τὸ ὁποῖον διώκει ἡ εἰρημένη διάταξις τοῦ προτεινομένου νομοσχεδίου, εἶναι προφανὲς ὀπισθοδρόμησις. Ἀλλ' εἶναι ἀρά γε ἀληθὴς ὁ διαχωρισμὸς ὅτι διὰ τῆς διατάξεως ταύτης φθάνομεν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ καθιερωθῇ ἓν καὶ μόνον εἶδος φορολογίας; Μ' ἄλλους λόγους, ἡ διάταξις αὕτη εἰμπορεῖ νὰ ἔχῃ τὴν πρακτικὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν δίδει εἰς

αὐτὴν ἡ ἔκθεσις τοῦ ὑπουργείου; Ὄχι. Καὶ πρῶτον κάνεις ἴσως ἢ ὀλίγιστοι θέλουν ἀποφασίσει νὰ θυσιάσωσι δικαίωμα τοσοῦτον πολύτιμον, δικαίωμα αἰώνιον, ἀπαλλάττον αὐτοὺς ἀπὸ τὰς ὀχληρίας, τὰς δαπάνας καὶ τὰς καταθλίψεις τῆς ἀποδεκατώσεως, διὰ νὰ εὐκολυνθῶσι προσκαίρως εἰς τὰς μετὰ τοῦ δημοσίου δοσοληψίας των· ὥστε δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι καὶ πάλιν θέλομεν ἔχει ἐξ αὐτῶν τῶν προικοδοτηθέντων φορολογουμένους, προτιμῶντας τὸ 3 0|0 καὶ ἐμμένοντας εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς φορολογίας. Ἐκτὸς τούτου ἔχομεν τοὺς φαλαγγίτας, οἵτινες κατ' οὐδένα λόγον δὲν συμπεριλαμβάνονται οὔτε δύνανται νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ προτεινομένου νομοσχεδίου, ὥστε, ὁπωσδήποτε καὶ ἂν ἀπυθῇ τὸ πρᾶγμα, αἱ ὑπὸ φαλαγγιτῶν προσαποκτηθεῖσαι γαῖαι θέλουν πάντοτε φορολογεῖσθαι μὲ τὸ 3 0|0. Ἀλλ' ἐν ᾧ πρόκειται νὰ καταργηθῇ διὰ τοῦ νομοσχεδίου τὸ 3 0|0 διὰ τοὺς μέχρι τοῦδε προικοδοτηθέντας, ὁ ἀρχικὸς νόμος, ὁ καθιερώσας τὸ εἶδος τοῦτο τῆς φορολογίας, μένει εἰς πλήρη ἐνέργειαν, ἤτοι, ὁ περὶ προικοδοτήσεως νόμος, καὶ καθεὶς σήμερον δύναται νὰ ζητήσῃ νὰ προικοδοτηθῇ καὶ νὰ προσαποκτήσῃ γαίας μὲ τὸ 3 0|0, καὶ κάνεις βεβαίως δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν νόμου ζῶντος καὶ εἰς πλήρη ἐνέργειαν εὑρισκομένου.

Ἐκ τῶν εἰρημένων λοιπὸν συνάγεται ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἐκπληρωθῇ, τοῦ νὰ καταστα θῇ ὁλαδὴ ὁμοιόμορφος ἡ φορολογία, διότι αὐτὰ τὰ πράγματα ἀντίκεινται, αὐτοὶ οἱ νόμοι τοῦ κράτους πολεμοῦν τὴν ἰδίαν αὐτήν. Ὅ,τι δὲ εἶναι ἐναντίον τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων, δὲν εἰμπορεῖ βεβαίως καὶ νὰ κατορθωθῇ. Ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις βαδίζουτα ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀρχῆς τοῦ ν' ἀπαλλαχθῶσιν οἱ πολῖται τῆς ἀποδεκατώσεως, κατήργησεν ἐσχάτως ὅλας τὰς ὀχληρὰς καὶ καταθλιπτικὰς διατάξεις τὰς περὶ τὴν φορολογίαν τῶν περιβολίων, κήπων καὶ λοιπῶν, καὶ καθιέρωσε τὴν εἰς χρήματα φορολογίαν, ἀσπασθεῖσα προσέτι καὶ τὴν εἰς χρήματα φορολογίαν τῶν ἀμπέλων, καθιερωθεῖσαν πρὸ ἐτῶν, καὶ περιπλέον καὶ αὐτὰς τὰς σταφίδας ὑπήγαγεν εἰς τὴν εἰς χρήματα φορολογίαν. Δὲν εἶναι λοιπὸν βάσιμος ἡ παρατήρησις τῆς ἐκθέσεως, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ προτεινομένου νομοσχεδίου συντελεῖ εἰς τὸ νὰ καταστα θῇ ἡ φορολογία ὁμοιόμορφος ἢ νὰ καταργηθῇ τὸ μικτὸν σύστημα, διότι, καὶ μετὰ τὴν διάταξιν ταύτην, τὸ μικτὸν σύστημα θέλει ὑπάρχει, καὶ ἡ Κυβέρνησις θέλει ἀναγκαίως προχωρεῖ, ὅσον τῆς εἶναι δυνατὸν, εἰς τὴν

γενίκευσιν τῆς εἰς χρήματα φορολογίας. Ὅθεν εὐχῆς ἔργον ἦθελεν εἶσθαι ἂν τῷ ὄντι κατωρθώναμεν ὁμοιόμορφον τὴν φορολογίαν, ὄχι ὅμως ὀπισθοδρομοῦντες πρὸς τὴν ἀποδεκάτωσιν, ἀλλὰ προχωροῦντες μὲ περισσοτέραν ταχύτητα, ἂν ἦτον δυνατόν, εἰς τὴν κατάργησιν αὐτῆς καὶ εἰς τὴν ἐν γένει καθιέρωσιν τῆς εἰς χρήματα φορολογίας.

Ἀπέναντι τῶν εἰρημένων λόγων ὅλοι οἱ λοιποὶ λόγοι εἶναι ἀσήμαντοι. Ὁ λόγος τῶν ἐκ τῆς μικτῆς φορολογίας καταχρήσεων δὲν εἶναι βάσιμος· τὰ δέκατα ἐνοικιάζονται καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ ἔχουν συμφέρον καὶ δύνανται ν' ἀνακαλύπτωσι τὰς καταχρήσεις, ἀρκεῖ νὰ γίνωνται ἐγκαίρως αἱ ἐνοικιάσεις. Αἱ δυσκολίαι δὲ, τὰς ὁποίας ἀναφέρει ἡ ἔκθεσις, ὡς προκύπτουσαι κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν, ἐκλείπουσι πλέον, προσδιοριζομένου σταθεροῦ φόρου ἐπὶ τῶν σταφίδων, οἱ δὲ ἔμποροι δὲν παρεπονέθησαν ποτὲ κατὰ τῆς διατάξεως τοῦ 3 τοῖς 100. Τὰ παράπονα αὐτῶν ἀπηυθύνοντο πάντοτε κατὰ τῶν πρωτοκόλλων τῆς ἀποκοπῆς τῆς τιμῆς, καὶ δὲν εἶχον τίποτε κοινὸν μὲ τὸ εἶδος τῆς φορολογίας. Ἐπίσης καὶ οἱ ἰδιοκτῆται ποτὲ δὲν παρεπονέθησαν διὰ τὰς ἐνοχλητικὰς διατυπώσεις πρὸς ἀπόδειξιν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου, διότι κἀμμίαν ἐνόχλησιν δὲν προξενεῖ εἰς αὐτοὺς τὸ νὰ λαμβάνωσιν ἁπλῶς ἀπόδειξιν ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον ταμεῖον. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐνόχλησις αὕτη, ἂν ἦναι ἐνόχλησις, παύει διὰ τῆς καθιερώσεως τοῦ σταθεροῦ τῶν σταφίδων φόρου.

Δι' ὅλους τούτους τοὺς λόγους ἡ ἐπιτροπὴ δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἦναι σύμφωνος εἰς τὸν τρόπον τῆς συντάξεως τοῦ ἄρθρου πέμπτου, καὶ προτείνει ν' ἀφεθῇ τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν ἐλευθέραν τῶν προικοδοτηθέντων θέλησιν, ἂν προτιμῶσι νὰ παραιτηθῶσι τοῦ 3 0 0, χωρὶς ὅμως νὰ ἐξαρτᾶται παντάπασιν ἐκ τῆς μὴ παραιτήσεώς των ἡ ἀπόλαυσις τῶν ὠφελειῶν τῶν λοιπῶν τοῦ νομοσχεδίου διατάξεων. Τοιαύτη ἐξαίρεσις γενομένη κατὰ τῶν συμφερόντων τῆς μερίδος ἐκείνης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἥτις διὰ τῆς φιλοπονίας της καὶ δι' ἀπείρων στενοχωριῶν καὶ κινδύνων κατώρθωσε ν' ἀνεγείρῃ ἐκ τοῦ μηδενὸς τὰς ὡραιοτέρας ἰδιοκτησίας τοῦ Κράτους, ἤθελεν εἶσθαι ὀλεθρία εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ τόπου καὶ ἀπελπιστικὴ ἀποθάρρυνσις εἰς τὴν γεωργικὴν τάξιν. Κατὰ συνέπειαν προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ νὰ καταρτισθῇ ὁ πρῶτος παράγραφος τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ ὡς ἑξῆς, νὰ λείψῃ δὲ ὁλωσδιόλου ὡς περιττὸς ὁ πρῶτος παράγραφος τοῦ 10 ἄρθρου.»

«Ἄρθρ. 5. Οἱ εἰς τὸν ἔγγειον φόρον τοῦ 3 τοῖς 100 ὑποβληθέντες δύνανται, ἂν θέλωσι, νὰ παραιτηθῶσιν αὐτοῦ, καὶ νὰ

ὑποβληθῶσιν εἰς τὸν ἔγγειον φόρον, κατὰ τὰς διαταξεις τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμου.»

Ταύτην ἀναπτύσσων, ἐξεθηκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, πιστεῦον ὅτι ὁ περὶ προικοδοτήσεως νόμος τοῦ 1835 περιλαμβάνει ἐταχθεῖς διαταξεις, ἤθε νὰ καταστήσῃ ἰδιοκτήτας ἐν πράγματι τοὺς μέχρι τοῦδε προικοδοτηθέντας. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ τότε Κυβέρνησις, ἧς ἀπετέλουν μέρος οἱ Κύριοι Πραΐδης καὶ Θεοχάρης, ἐκδίδουσα τὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον, εἶπεν, ὅτι, ὡς ἐκ τῆς ἱστορίας ἀποδεικνύεται, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ οὔτε Κυβέρνησις, οὔτε Κράτος οὔτε οἰκογένεια ἄνευ ἰδιοκτησίας· αὐτὸς δὲ προστίθησιν ὅτι ἄνευ πλούτου ὁ ἄνθρωπος οὐδὲ καλὸς σύζυγος, οὐδὲ φίλος οὐδὲ πολίτης δύναται νὰ ἦναι, καὶ διὰ τοῦτο πᾶσα πατρικὴ καὶ νοήμων Κυβέρνησις πρῶτον μέτρον λαμβάνει τὸ νὰ καταστήσῃ τοὺς πολίτας ἰδιοκτήμονας. Ὅταν δὲ τὸ πλεονέκτημα τοῦτο περιορίζηται εἰς ὀλίγους, ὅταν τὸ πλεῖστον μέρος τῶν πολιτῶν ὑποφέρῃ, ἡ κοινωνία τότε ταράσσεται εἰς τὰς βάσεις της. Ἐκ τῶν λόγων λοιπὸν τούτων ὁρμωμένη ἡ Κυβέρνησις τοῦ 1835, ἔφερε τὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον, εἰποῦσα, ὅτι διὰ τοιούτων νομοθετημάτων δημιουργοῦνται τὰ Κράτη, ἐπειδὴ, μὴ ὑπαρχούσης ἰδιοκτησίας, εὐκόλως ἐξανίστανται οἱ πολῖται καὶ ἡ δημοσία τάξις κινδυνεύει. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἐκείνη προσέθηκεν, ὅτι ἄνευ ἰδιοκτησίας οὐδὲν σύστημα δύναται νὰ ὑπάρξῃ, οὐδὲ ὅροι νὰ κατασταθῶσι καὶ κατὰ συνέπειαν οὐδὲ Κυβέρνησις νὰ σχηματισθῇ. Παρ' ἡμῖν ὅμως, εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἄλλος τις συνηγορεῖ λόγος ὑπὲρ τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου, τὸ νὰ ἀναγνωρισθῇ, ὡς λέγει καὶ ἡ τότε Κυβέρνησις, ἰδιοκτησία τῶν Ἑλλήνων τὸ ἔδαφος τῆς πατρίδος των, τὸ ὁποῖον ἀνεκτήσαντο διὰ τοῦ ἡρωϊκοῦ αἵματός των. Δὲν μᾶς παραχωρεῖται λοιπὸν ἡ γῆ αὕτη ὡς δωρεὰ, δὲν λέγεται εὐεργέτημα οὐδεμία παραχώρησις, καὶ πᾶσα τοιαύτη εἶναι ἄδικος προσβολή. Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μάλιστα τούτου ἔχομεν πλειότερα δικαιώματα ἢ ἄλλοι λαοὶ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τῆς χώρας των, διότι καὶ δι' αἵματος καὶ διὰ χρηματικῶν τὸ ἀπεκτήσαμεν θυσιῶν. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν εἰρημένων λόγων, ἡ τότε κυβέρνησις ἐφιλοτιμεῖτο νὰ πείσῃ διὰ παντὸς μέσου τοὺς Ἕλληνας νὰ δεχθῶσι τὴν προικοδότησιν, ὑποσχομένη τὴν ἐκ τῆς συστάσεως τραπέζης εἰδικὴν εὐκολίαν ὅσων ἤθελον προικοδοτηθῆ, καὶ ἐγγυηθεῖσα πλήρη ἐπὶ τοῦ ἐγκτητικοῦ φόρου ἀτέλειαν ἐπί τινα ἔτη, καθ' ὅσον ἐγνώριζεν

ὅτι ἐξηλθομεν μὲ μόνον τὸν χιτῶνα ἐκ τοῦ ἀγῶνας καὶ ὅτι ἡ γῆ ἦτον δικαίωμα παθημάτων μας. Ἐντεῦθεν ἡ τότε Κυβέρνησις τὰς αὐτὰς ὑποσχομένη παραχωρήσεις καὶ εἰς τὸ μέλλον, ἀποφαίνεται ὅτι διὰ τῆς εἰς χρήματα φορολογίας οὐχὶ μόνον ὁ ἰδιώτης ἀλλὰ καὶ τὸ δημόσιον αὐτὸ ὠφελεῖται, ἐν ᾧ τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως ἢ τῆς εἰς εἴδη φορολογίας εἶναι πάντῃ ἀβέβαιον καὶ ἐπισφαλές. Ἀλλ' ἂν μεθ' ὅλα ταῦτα ὁ περὶ προικοδοτήσεως νόμος δὲν ἐπέτυχεν, αἴτια εἶναι οὐχὶ οἱ προικοδοτηθέντες πολῖται, ἀλλ' ἡ κακὴ θέλησις τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως, οἵτινες ἐπὶ τρία ἢ τέσσαρα ἔτη ἀνέβαλλον πολλάκις τὴν ἔκδοσιν τῶν παραχωρητηρίων. Ἂν δὲ ὑπάρχωσιν ἐν τῷ νόμῳ καὶ διατάξεις τινες ἐμπαθεῖς ἢ δύσκολοι, εἰς τοὺς κυβερνῶντας ἀπέκειτο νὰ φέρωσιν ἄλλας διευκολυνούσας τὴν τοῦ νόμου ἐφαρμογήν. Ἀλλ' ἐρχόμενος ἐπὶ τοῦ κυρίου ζητήματος, παρατηρεῖ, ὅτι ἐν ᾧ ὁ βουλευτὴς Παρνασσὸς ἀνέμνησεν ἐν ἀβρότητι καὶ τὸ δικαίωμα τῶν εἰς τὸ μέλλον προικοδοτηθησομένων, ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐν εἰλικρινείᾳ εἶπεν, ὅτι δὲν δυνάμεθα διὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας νόμου νὰ φέρωμεν εἰς ἀχρηστίαν τὸν πρϋπάρχοντα, καὶ ὅτι ἀντὶ τούτου θέλει εἰσαχθῇ ἕτερος, ἐπὶ τῶν διατάξεων βαίνων τοῦ προκειμένου. Δὲν ἦτον ὅμως ἀκριβέστερον ἂν ἔφερε πρῶτον ὁ ὑπουργὸς τὸν περὶ προικοδοτήσεως νέον νόμον καὶ εἰσῆγεν ἔπειτα τὸν ὑπὸ συζήτησιν; Καὶ εἶπε μὲν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι συμφέρει καὶ εἰς τὸ δημόσιον καὶ εἰς τοὺς ἰδιώτας νὰ ὑπαχθῶσι τὰ κτήματα εἰς φορολογίαν ὁμοιόδη, ἀλλὰ δὲν ἐνθυμήθη, φαίνεται, ὅτι ὑπάρχει νόμος περὶ προικοδοτήσεως ἐν ἐνεργείᾳ, καθ' ὃν δὲν δύναται νὰ παύσῃ τὴν φορολογίαν τοῦ 3 τοῖς $0/0$, ἐκτὸς ἂν διὰ βίας ὑποβληθῶσιν οἱ προικοδοτηθέντες εἰς τὴν ἀποδεκάτωσιν. Ἂν θέλῃ λοιπὸν νὰ φέρῃ ὁ ὑπουργὸς ἰσότητα φόρων, δύναται νὰ ὑπαγάγῃ ὅλους εἰς τὸ σύστημα τῶν 3 τοῖς $0/0$ καὶ οὐχὶ εἰς τὸν ζυγὸν τῆς ἀποδεκατώσεως. Τί θέλει δὲ πράξει ὁ ὑπουργὸς ἂν σήμερον ζητήσωμέν τινες προικοδότησιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ 3 τοῖς $0/0$; Ἀναμφιβόλως θέλει βιασθῇ νὰ τὴν δώσῃ, καὶ ἰδοὺ ὅτι ἡ ἀνωμαλία ὑφίσταται εἰς τὴν φύσιν της οὐδ' εἶναι δυνατὸν νὰ μεταβληθῇ· ἂν δὲ ὑπάρχωσιν ἴσως καὶ προικοδοτηθέντες μὴ ἀρεσκόμενοι εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ 3 τοῖς $0/0$, ὁ ὑπουργὸς δύναται νὰ ἀφήσῃ εἰς ἕκαστον τὴν ἐλευθέραν ἐκλογὴν τῆς φορολογίας. Ἀλλ' ἀφ' οὗ τὸ διανεμητικὸν σύστημα ἠπάθη ὁλόκληρος ἡ Εὐρώπη, ἀφ' οὗ διὰ τοῦ 3 τοῖς $0/0$ ἐπ' αὐτοῦ ἐβεβαίωσεν ἡ Κυβέρνησις εἴκοσιν ἔτη, τὸ νὰ ζητῆται νὰ παλινδρομήσωμεν εἰς

τὸ τουρκισμοῦ ὄζον σύστημα τῆς ἀποδεκατώσεως, εἶναι καὶ ἀνεφάρμοστον καὶ ἄδικον καὶ ὀπισθοδρομικόν.

Ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐὰν ὑπάρχῃ νομοσχέδιον, ἐφ' οὗ ἐπεθύμει γενικὴν τῆς Βουλῆς ὁμοφωνίαν, προερχομένην ἐκ τῆς γενικῆς ἱκανοποιήσεως ὅλων τῶν συμφερόντων καὶ δικαιωμάτων, εἶναι ἀναμφιβόλως τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, διότι ἐκπληροῦσα ἡ Κυβέρνησις ὑπόσχεσιν προϋπάρξασαν, δὲν ἦλθεν εἰς τοὺς μὲν νὰ παραχωρήσῃ δικαιώματα, τοὺς ἄλλους δὲ θυβιάζουσα νὰ καταπίεσῃ. Ἀλλ' ἡ τοιαύτη ὁμοφωνία δὲν ἀπαντᾶται συνεχῶς καὶ εἰς τοὺς πλέον ἐπιεικεῖς νόμους οὐ μόνον παρ' ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ πολλαχοῦ τῆς Εὐρώπης. Οὕτω π. χ. ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν Γαλλίᾳ εἰσάγονται νόμοι ὅλως ὑλικοί, οἵτινες διαιροῦσι τὰς ἐπαρχίας κατὰ συμφέροντα καὶ δι' ἀντιθέτων τοὺς κρίνουσιν ἰδεῶν ἔθνη, ἐφ' ὧν ἐπέθεσαν οἱ αἰῶνες τὴν ἑνότητα τῆς ἐνεργείας καὶ τῆς θελήσεως. Καὶ εἰς τὴν ἀρκτῴαν δὲ Ἀμερικὴν, τὸν τύπον τοῦτον τῆς δημοκρατικῆς συμπνοίας, δὲν εὑρίσκει τις ἐπὶ τοιούτων νόμων ἀπόλυτον ὁμοφωνίαν, ἐπειδὴ τοῦτο μὲν τὸ μέρος τῆς Ἀμερικῆς συνίσταται ἀπὸ χειροτέχνας, ἐκεῖνο δὲ ἀπὸ γεωπόνους. Δὲν εἶναι λοιπὸν παράδοξον ἂν καὶ παρ' ἡμῖν ὑπάρχωσι συμφέροντα ἐναντία, καὶ τοῦτο λέγων, ἐπιρίπτει λήθην ἐπί τινος ἰδέας τοῦ εἰσηγητοῦ, εἰπόντος, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ δωρεᾶς . . . Εἰσαγαγὼν διάφορα νομοσχέδια, τυχόντα εὐμενοῦς, ὡς νομίζει, ὑποδοχῆς παρά τε τῶν νομοθετικῶν σωμάτων καὶ τῆς κοινῆς γνώμης, ποτὲ δὲν εἶπεν, ὅτι τὰ ἐξ αὐτῶν καλὰ προέρχονται ἐν ὀνόματι αὐτοῦ ἢ ἐκείνου τοῦ ὑπουργοῦ, οἱοιδήποτε καὶ ἂν ἦναι οὗτοι. Ὅταν ἡ κυβέρνησις ἔρχεται νὰ πραγματοποιήσῃ καινὰ δικαιώματα, ἡ κυβέρνησις τότε εἶναι ἡ ὅλη συνταγματικὴ ἐξουσία, εἶναι τὸ ἔθνος αὐτὸ, καὶ ἡ ἐπίρριψις μέμψεων ἦτον ὅλως ἀνάρμοστος, διότι ὡμίλησε πάντοτε μὲ σέβας καὶ ἐνδόμυχον συναίσθησιν τῶν δικαιωμάτων καὶ συμφερόντων τῶν πολιτῶν. Τὸ νομοσχέδιον ἐν τῷ 5 ἄρθρῳ αὐτοῦ λέγει, ὅτι μεταξὺ τῶν ὑποβληθέντων εἰς τὸν ἔγγειον φόρον 3 τοῖς 0/0, οἱ βουλόμενοι νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῶν ὁρισμῶν τοῦ παρόντος νόμου θέλουν ὑπαχθῆ εἰς τὸν ἔγγειον φόρον, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμων. Ἐὰν λοιπὸν ἀναγνωρίσωμεν ὅτι ὑπῆρξε συνάλλαγμα μεταξὺ κυβερνήσεως καὶ προικοδοτηθέντων, ἡ κυβέρνησις δὲν ἦλθε νὰ διαρρήξῃ τὸ συνάλλαγμα τοῦτο, ἀλλ' εἶπεν εἰς τοὺς προικοδοτηθέντας· « ἀφίνεσθε εἰς τὴν χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων σας, ἀλλὰ πρέπει νὰ ὑπαχθῆτε καὶ σεῖς εἰς τὴν

ἰσότητα τῆς φορολογίας. » Ἐὰν δὲ ὁ περὶ προικοδοτήσεως νόμος παρέχῃ τὸ δικαίωμα φόρου εἰς 3 τοῖς 0/0, ὑπάρχει ἀνώτερός τις νόμος, τὸ Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον κηρύττει ἰσότητα τῶν πολιτῶν καὶ κτημάτων. Τὸ αἴσθημα τῆς ἰσότητος ἐν Ἑλλάδι θεωρεῖ τοσοῦτον ἰσχυρῶς ῥιζωμένον, ὥστε εἶναι τὸ πλέον εὐγενὲς ἀλλὰ καὶ τὸ πλέον ἀνεξάλειπτον αἴσθημα πάντων. Φέρουσα λοιπὸν ἡ κυβέρνησις ἕνα ὑπὲρ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ νόμον, δὲν ἠδύνατο νὰ φέρῃ αὐτὸν ἢ δι' ἴσων πλεονεκτημάτων, δι' ἴσης φορολογίας, κατὰ τὸ Σύνταγμα, καὶ διὰ τοῦτο εἶπε πρός τινας· « ἀπελθύθητε ὅσων ἔχετε πλεονεκτημάτων, ἵνα ἔλθητε εἰς τὴν θέσιν, εἰς ἣν καὶ οἱ λοιποὶ συμπολῖται σας. » Καὶ εἶπε μὲν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν δύναταί τις νὰ καταστρέψῃ τὸ παρελθὸν, ἀλλ' ἐν ᾧ συνομολογεῖ τοῦτο καὶ ὁ θεμελιώδης νόμος, ὀφείλει νὰ σέβηται πᾶν συνάλλαγμα· ἐνταῦθα δὲ τὸ μεταξὺ κυβερνήσεως καὶ προικοδοτηθέντων συνάλλαγμα δὲν εἶναι αἰώνιον, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος θέλει τὴν πλήρη μεταξὺ προικοδοτημένων ἰσότητα. Ἄλλως τε ὅταν συνάλλαγμά τι ἀπαγορεύῃ πᾶσαν μεταβολὴν, δεσμεύει οὕτω τὴν ὑπερτάτην τοῦ ἔθνους κυριαρχίαν, καταστρέφει τῶν νομοθετικῶν σωμάτων τὴν ἰσχὺν καὶ μετ' αὐτῶν πᾶσαν ἐνέργειαν τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας, τοιοῦτον δὲ συνάλλαγμα δὲν δύναται αὐτὸς νὰ ἀγνωρίσῃ. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον, ἐὰν π. χ. ἀποφασίσῃ ἡ κυβέρνησις νὰ ἐπιβάλῃ κοινόν τι ἐξαγωγικὸν τέλος ἐφ' ὅλα τὰ στρέμματα τῆς σταφίδος, οἱ περιλαμβανόμενοι εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ 3 τοῖς 0/0 εἶναι εὔκολον νὰ ἐξεγερθῶσι καὶ νὰ εἰπωσιν εἰς τὸ ἔθνος, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τι, ἐπειδὴ εἰς αὐτοὺς μόνον ἀνεγνωρίσθη τὸ δικαίωμα τοῦ 3 τοῖς 0/0. Ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ νομίζει ὅτι ἤθελεν εἶναι ἄτοπος ἡ ἀξίωσις των, καὶ ἡ συνταγματικὴ ἐξουσία, ἤτοι Κυβέρνησις καὶ Βουλαὶ, δὲν δύναται νὰ δεσμευθῇ κατὰ τοῦτο. Δὲν πρέπει δὲ ἡ διάταξις τοῦ 5 ἄρθρου νὰ ἐξηγηθῇ, κατὰ τὴν σκέψιν τοῦ εἰσηγητοῦ, ὡς τείνουσα νὰ διαιωνίσῃ τὴν ἀποδεκάτωσιν, ἐπειδὴ τοὐναντίον ἔφερεν ἡ Κυβέρνησις νόμους ἀποκρούοντας τὸ σύστημα τοῦτο καὶ ζητεῖ νὰ παρασκευάσῃ μέλλον φορολογίας καλλίτερον, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τοῦ πρὸ ὀλίγου ψηφισθέντος νόμου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας. Ἐμελέτησε δὲ καὶ μελετᾷ τὴν ἐν γένει τοῦ φορολογικοῦ συστήματος ἐπανόρθωσιν, ὥστε μετὰ τρία ἢ τέσσαρα ἔτη θέλομεν φθάσει ἴσως εἰς τὴν ἰσότητα, ἣν ἐπικαλοῦνται ἤδη τινὲς ἐπὶ σκοπῷ ἀνισό-

τητος. Πᾶσα ἐπαρχία, δῆμος ἢ καὶ ἄτομον, τὸ ὁποῖον δι' ἀδρῶν κεφαλαίων καὶ μόχθων ἐγονιμοποίησε τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος, εἶσὶν ἐπάξιοι τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ ἔθνους, διότι πᾶν ἄτομον πλουτοῦν, συνεισφέρει εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ ὅλου. Ἀλλ' ἡ εὐγνωμοσύνη αὕτη δὲν πρέπει ἐπὶ τοσοῦτον νὰ μᾶς παρασύρῃ, ὥστε νὰ θυσιάσωμεν τὴν ἰσότητα τῶν δικαιωμάτων ὡς πρὸς τὰς ἄλλας ἐπαρχίας, τοὺς δήμους, τὰ ἄτομα. Ἄλλως τε οἱ ἐκπροικοκτησιῶν ὀφειλέται ἀπέκτησαν, ὡς γνωστόν, καὶ ἄλλο πλεονέκτημα, τὸ ἐκ τῶν καθυστερήσεων, διότι τὸ νὰ καταναγκασθῶσιν εἰς πληρωμὴν δὲν ἦτον συμφέρον οὔτε διὰ τὴν Κυβέρνησιν οὔτε διὰ τοὺς ἰδιώτας, τὸ δὲ δημόσιον δὲν ἤθελε νὰ φανῇ ἐπαχθὲς εἰς καθυστερήσεις. ἐξ ἐγγείων φόρων 3 τοῖς 0|0 πραιρχομένας. Ἐντεῦθεν δὲ ἡ καθυστέρησις αὕτη ἀναβαίνει ἀπὸ μόνου τοῦ **1851** μέχρι τοῦ **1855** εἰς **322,000** δραχμῶν, ἐν συνόλῳ δὲ συγκεφαλαιοῦται εἰς ἓν περίπου ἑκατομμύριον. Περαίνων τὸν λόγον, ἐκφράζει πάλιν τὴν ἀληθῆ λύπην του διότι τὸ νομοσχέδιον δὲν ἠδυνήθη νὰ συμβιβάσῃ ὅλας τὰς μερικὰς ἀνάγκας καὶ νὰ φέρῃ ὁμόφωνον ἀποτέλεσμα. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εὑρίσκετο ἦτον νὰ ἐπεστέρετο μὲ τὴν ψῆφον ὅλων. Τέλος ὅ,τι εἶπε περὶ τῶν ὑπαρχόντων παλαιῶν νόμων, νομίζει ὅτι εἶναι σαφέστατον. Τοὺς νόμους τούτους δὲν θεωρεῖ, ὡς εἶπε, καταργημένους καὶ πᾶς τις δύναται νὰ προικοδοτηθῇ κατ' αὐτούς· ἀλλ' ἐθεώρησεν ὅτι οὐδὲ συμφέρει εἰς τοὺς πολίτας νὰ προικοδοτηθῶσιν ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν, οὐδὲ δύναταί τις, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὸν προκείμενον νόμον, νὰ δεχθῇ προικοδότησιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παλαιῶν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ περὶ μελλούσης προικοδοτήσεως νομοσχέδιον, θέλει βεβαίως στηριζεσθαι ἐπὶ τῶν αὐτῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου, ἀλλ' ἡ ἐφαρμογή του πρέπει νὰ γίνῃ ἐντὸς μιᾶς φορολογικῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν νὰ προστηγγίζωμεν εἰς τὸ διανεμητικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον θέλομεν ἐφαρμόσει κατὰ μικρὸν καὶ ἐπὶ τῶν σταριδίων.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι περαίνων τὸν λόγον, εἶπε μὲν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἔχει ἕκαστος τὸ δικαίωμα νὰ προικοδοτηθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παλαιῶν νόμων, ἀλλ' οὐδεὶς θέλει δεχθῇ τοῦτο μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ παρόντος νόμου· Κυβέρνησις ὅμως κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἀθετοῦσα τὰ παραδεδεγμένα, ἀδικεῖ ἑαυτὴν καὶ βιάζει τοὺς προϋπάρχοντας νόμους. Ἐν ᾧ δὲ, διὰ νὰ ἀποκρούσωσι τὸν ἐνοικιαστὴν, οἱ φορολογούμενοι εἶσὶν ἕτοιμοι νὰ ὑποστῶσι πᾶν ἄλλο εἶδος φόρου, τοῖς ἐμποδίζεται σήμερον καὶ τοῦτο ἀκόμη. Κακῶς δὲ εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι δὲν πρέπει νὰ

ἀποβλέπωμεν εἰς ἀτομικὰ συμφέροντα ἀπέναντι κοινῶν συμφερόντων, ἐπειδὴ πάντοτε ὑψώσαμεν τὴν φωνὴν ὑπὲρ ἄλλων, καὶ δὲν ἁρμόζει νὰ ἔρχωνται καθ' ἑκάστην καὶ παρεμβάλλωσι τὴν ἐκ τοῦ Συντάγματος ὁριζομένην ἰσότητα, ἐφαρμόζοντες καὶ ἐνταῦθα τὴν πολιτικὴν ῥῆσιν « διαίρει καὶ βασίλευε. » Ἂν δὲ χρεωστῆται εὐγνωμοσύνη, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ εἰς τὸ ἄτομον τὸ συντελέσαν εἰς γονιμοποίησιν τῆς ἑλληνικῆς χώρας, εὐεργεσία εἶναι νὰ καταστρέφηται σήμερον τὸ δικαίωμα τόσων πολιτῶν, τοὺς ὁποίους ἡ Κυβέρνησις παρεκάλεσε νὰ δεχθῶσι τὸ δικαίωμα τοῦτο; Ἄρετε νὰ καταστραφῇ ἡ τάξις τῶν σταριδοκτημόνων, καὶ θέλετε σεῖς τὸ μετανοήσει. Ἐὰν ἡ τάξις αὕτη ἦναι μικρὰ, προσφέρει τὰς μεγαλειτέρας εἰς τὸ δημόσιον ὠφελείας. Δὲν ἐννοεῖ τῇ ἀληθείᾳ πῶς μεταβάλλονται τὰ πρόσωπα διαφόρως! Ὁ νῦν πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου κατεπολέμησεν ἄλλοτε τὸν μακαρίτην Παπαλεξόπουλον, εἰπὼν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεταβληθῇ ὁ ἔγγειος φόρος τοῦ 3 τοῖς 0|0, καὶ σήμερον τὰ αὐτὰ πρόσωπα ὑποστηρίζουσιν ὅ,τι κατεπολέμησαν ἄλλοτε. Ἀλλ' εἶναι ἐπαινετὴ ἡ Κυβέρνησις ἡ μεταβάλλουσα, ὅταν θέλῃ, τὰς μετὰ τῶν ἰδιωτῶν συνθήκας της; Ἐὰν δὲ δύναται τοῦτο, παραβιάσεις τοιαῦται δὲν διερεθίζουσι τὸν λαόν; Μία φορολογία κατὰ τὸ **1832** ἔφερε κινδυνώδη ἀποστασίαν. Καὶ τότε μὲν ὁ νόμος ἐκεῖνος ἦτον ἐτήσιος, ὁ δὲ ὑπ' ὄψιν ἡμῶν ψηφίζεται διαρκής. Ἡ δύναμις τῶν κυβερνήσεων κρηπίδα ἔχει τὴν ἠθικὴν ὑπόληψιν, Κυβέρνησις δὲ μὴ στηριζομένη ἐπὶ τῶν πεποιθήσεων, δὲν ἔχει ἰσχύν. Ἐφ' ὅσον ἐκυβερνᾶτο τὸ ἔθνος ἄνευ Συντάγματος, οἱ ἐκ τῶν γραφείων πολιτικοὶ ἐδύναντο νὰ μᾶς διοικῶσι καὶ ἡμεῖς νὰ διακαιώμεθα ὡς ἀμέτοχοι πάσης ἐξουσίας. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ Συντάγματος ὅ,τι καὶ ἂν συμβῇ ἄτοπον ἐπιβαρύνει ἡμᾶς αὐτούς, διότι ἢ σιωπῶμεν ἢ ἀσθενῶς ἐπιμένομεν. Τέλος συμπεραίνει ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον θέλει ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ βλάβῃ τῆς περιουσίας πολλῶν, καὶ δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ καταργῇ οἱονδήποτε θέλει νόμον. Τὸ δὲ νὰ καταστῇ ἡ φορολογία ὁμοιόμορφος εἶναι ματαία ἐλπὶς, καὶ θέλουσιν ἀδικηθῇ μόνον οἱ εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ 3 τοῖς 0|0 ὑπαγόμενοι.

Ἐπέφερεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ἐξ ἐγγείων φόρων εἰσόδημα, εἰς ὃ περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἀμπελοι, οἱ ἐλαιῶνες, τὸ πρινοκόκκιον κλπ., ἀναβαίνει εἰς ἑπτὰ ἑκατομμύρια ἐτησίως, πᾶσα δὲ χρῆσις ἀφίνει καθυστέρησιν ἓν ἑκατομμύριον, ἥτις ἀναλογεῖ

εἰς 14 περίπου τοῖς 0|0. Ἀπ' ἐναντίας δὲ ἡ ἐκ τοῦ 3 τοῖς 0|0 καθυστέρησις ἀναβαίνει εἰς 70 τοῖς 0|0, ὥστε δὲν ὑπάρχει ἡ ἐλαχίστη ἀναλογία, καὶ ταῦτα μόνον ἀρκεῖται νὰ εἴπῃ πρὸς ὅσα ἐλέχθησαν.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον, ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἀρά γε ἡ ἀγόρευσις αὐτοῦ θέλει εἶναι ὁ ἐπικήδειος δικαιωμάτων ἐνταφιαζομένων ἢ θέλουσιν ἐγερθῇ αἰσθήματα γενναῖα ὑπὲρ τοῦ δικαίου; Τοῦτο θέλει ἀποδείξει ἡ ψῆφος τῆς Βουλῆς. Ἡ Κυβέρνησις ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, ἐκπληροῦσα καθῆκον ὀρθῆς πολιτικῆς, προσεκάλεσε τὸν Ἕλληνα νὰ γίνῃ ἰδιακτήτης ἐπὶ τῆς γῆς του, καὶ πρὸς τοῦτο ἐκανόνισε τὰς ὑποχρεώσεις καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ διὰ νόμου. Αἱ ὑποχρεώσεις δὲ αὗται συνιστάμεναι εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν 3 0/0, δὲν ἀπέβλεπον τὸ συμφέρον μόνον τοῦ ἰδιακτήτου, ἀλλ' ἁπάσης τῆς κοινωνίας, καὶ διὰ τοῦτο, ὅτε ἡ Κυβέρνησις ἐξέδωκε τὸν περὶ φθαρτῶν κτημάτων νόμον, ἐπέτρεψε μόνον τὴν εἰς εἶδος πληρωμὴν ἐπὶ τῷ ἀποδείξει ὅτι καλλιεργοῦνται τὰ κτήματα ἀληθῶς. Ἐπίσης δὲ τὸ σύστημα τῆς πληρωμῆς τῶν 3 τοῖς 0|0 καθιερώθη ἵνα ἐμψυχωθῇ ἡ καλλιέργεια εἰς ἀγαθῶ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς κοινωνίας, καὶ τὸ σύστημα τοῦτο τὸ καθιερωθὲν ἐν πρώτοις ὡς ὑποχρέωσις, φέρεται σήμερον ὡς δικαίωμα κεκτημένον. Τὸ δικαίωμα τοῦτο δύνασθε νὰ τὸ καταργήσητε διὰ νόμου ἢ δι' ἰδιαιτέρας τινὸς συμφωνίας; Ὁ νόμος ὁ κανονίσας τὸ 3 τοῖς 0|0 εἶναι ἰδιαιτέρα συμφωνία μεταξὺ τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ πολίτου, καὶ δὲν δύνασθε νὰ καταστρέψητε τὸ ἐντεῦθεν δικαίωμα, διότι οὕτω παραδέχεσθε ἀρχήν, ἥτις καταστρέφει ἀντικρὺς τὰς βάσεις τῆς κοινωνίας, καθ' ἃς διὰ νόμου δὲν καταστρέφονται δικαιώματα κεκτημένα. Ἀλλ' οὐδὲ διὰ συμφωνίας ἰσχύετε νὰ καταργήσητε τὸ μνησθὲν δικαίωμα, διότι ὁ περὶ προικοδοτήσεως νόμος λέγει, ὅτι τὸ δικαίωμα τῶν 3 τοῖς 0|0 δὲν ἐξαγοράζεται, καὶ ἑπομένως τὸ ἀπαγορεύει δι' ἓν μέγα κοινωνικὸν συμφέρον. Καὶ εἶπε μὲν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι δεσμεύεται ἡ κυριαρχία τοῦ ἔθνους, ὅταν δὲν ἔχῃ τὴν ἰσχὺν νὰ μεταβάλῃ τὸ φορολογικὸν σύστημά του· ἀλλ' ὁ ἴδιος ὑπουργὸς εἰπὼν, ὅτι τὸ δικαίωμα τῶν 3 τοῖς 0|0 στηρίζεται εἰς συνάλλαγμα, τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις δὲν ἦλθε νὰ διαρρήξῃ ἐν βίᾳ, διὰ τῶν φράσεων τούτων συνωμολόγησεν ὅτι ἡ ἰσχὺς τοῦ συναλλάγματος εἶναι ἀπρόσβλητος, διότι τὸ 3 τοῖς 100 δὲν εἶναι φορολογία πηγάζουσα ἀπὸ νόμον φορολογικόν. Ἄλλως, πρέπει νὰ εἴπωμεν εἰς τὴν κοινωνίαν, ὅτι δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ τῇ ἀφαιρέσῃ ὅ,τι ἀπέκτησε καὶ νὰ τὴν καταβλίψῃ μὲ

ὅσα βάρη οὐδεὶς ἐκ τῶν ὁμοίων της τὴν κατέθλιψεν. Ἀλλ' ἡ εὐφυΐα τοῦ ὑπουργοῦ εὐλόγως ἀφεῖσα τὰ ἐν τῇ ἐκθέσει ἐπιχειρήματα, ὡς λίγον φέρει τὴν ἴσην τῆς φορολογίας μοῖραν, λόγον σπουδαῖον ἀλλ' ὄχι ἀκριβῆ· διότι διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπικαλεσθῶμεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἴσην διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων; Καὶ ὅταν τὸ ὑπουργεῖον λέγῃ, ὅτι αἱ διὰ τοῦ νόμου τούτου παραχωρούμεναι εὐκολίαι δύνανται νὰ παραχωρηθῶσι καὶ εἰς ἡμᾶς, ὅταν ἀρνηθῶμεν πᾶσαν προλαβοῦσαν βελτίωσίν μας, δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν καὶ ἡμεῖς, ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχομεν διὰ προϋπάρξαντος νόμου δὲν δύναται νὰ καταγορηθῇ σήμερον ὡς ἀνισότης; Ἀλλὰ θέλει τοὐλάχιστον πραγματοποιηθῇ διὰ τῆς θυσίας ταύτης ἡ ἐπιζητουμένη ἰσότης τῶν φόρων; Δυστυχῶς οὐδὲ τοῦτο, ἐπειδὴ ἂν π. χ. ζητήσῃ τις προικοδότησιν, ὁ ὑπουργὸς θέλει τὴν χορηγήσει πρὸς 3 τοῖς 0|0. Ἐντεῦθεν λαβὼν ἀφορμὴν κατά τινα προλαβοῦσαν συνεδρίασιν, εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἡ ἰδέα τῆς ἰσότητος εἶναι ὁ ἀστὴρ, εἰς ὃν ἀφορῶμεν, ἀλλ' εἰς ὃν θέλομεν βαθμηδὸν προσεγγίζει, καὶ ὅπου δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ προσέγγισις, πρέπει νὰ μὴ ἐμμένωμεν ἀπὸ τοῦδε. Καὶ ἤδη θέλετε νὰ παραδεχθῆτε ἄνευ σκοποῦ ὅ,τι ὁ νόμος ἀπαγορεύει; Πράξατε κατὰ βούλησιν, διότι εἶσθε πλειοψηφία, ἀλλὰ θέλετε πράξει ὅ,τι καταδικάζεται ὑπὸ τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς κοινωνίας. Οἱ προικοδοτηθέντες εἶναι οἱ κάτοικοι 18 ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐπροικοδοτήθημεν ὅτε εἰς καταστρεπτικὸς ἀγὼν, μία δουλεία παλυπαθὴς μᾶς ἔῤῥιψεν εἰς τὴν κοινωνίαν γυμνοὺς καὶ ἀστέγους, ὅτε δὲ ἡ προικοδότησις ἐνηργήθη, κεφάλαια παρ' ἡμῖν δὲν ὑπῆρχαν καὶ πᾶσαν ἔλλειψιν ἀνεπλήρωσεν ἡ ἀτομικὴ δραστηριότης. Ῥίψατε ἓν βλέμμα ἐπὶ τῆς σταρίδος, καὶ θέλετε ἴδει ὅτι ἀπὸ 10—20 ἑκατομμυρίων λιτρῶν ἀνέβη εἰς 80· ἀλλὰ δι' ἔλλειψιν χρηματικῶν μέσων δὲν ἠδυνάμεθα νὰ ἐπεκτείνωμεν ἄχρι τέλους, ἡ καλλιέργεια ἔπαυσε τὴν παραγωγήν της καὶ τότε ἡ καθυστέρησις ἦτον ἄφευκτος. Ἐν ᾧ δὲ καταβάλλομεν πᾶσαν προσπάθειαν ἄνευ ἀπολαυῆς, καὶ ἐπίβουλος νόσος καταστρέψῃ τὰς ἐλπίδας μας, ἤδη μᾶς λέγουσι « πληρώσατε μόνοι οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὸν φόρον 3 τοῖς 0|0, ἢ ἀπεκδύθητε τοῦ δικαιώματος τούτου, τὸ ὁποῖον σᾶς ἀρνούμεθα. » Καὶ ὅμως ἂν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ὅτι διὰ μεγάλης ὑπερτιμήσεως ἐπροικοδοτήθημεν, ὅτι ὁ φόρος ἐπιβάλλεται ἀνάλογος τῆς ὑπερτιμήσεως ταύτης καὶ ὅτι τὸ διὰ νόμου κεκτημένον δικαίωμά μας ἀμφισβητεῖται, τότε τὸ κέρδος εἶναι μηδὲν καὶ αἱ ἐλπίδες μας κατεστράφησαν. Ἀλλὰ καὶ μεγάλη ἂν ὑπετίθετο

ἡ ὠφέλειά μας, ἁρμόζει εἰς Κυβέρνησιν νὰ πολυπραγμονῇ τοῦτο; Εἷς μόνα τὰ μικρὰ καὶ χαμερπῆ ἄτομα εἶναι συγχωρημένον νὰ ἐπορθαλμιῶσι τὴν ὠφέλειαν τοῦ ἑτέρου, ἀλλ' εἰς τὴν κοινωνίαν εἶναι ἀνάξιον νὰ λέγῃ « δὲν ἀνέχομαι τὴν ὠφέλειάν σου· θέλω νὰ ζήσῃς δίκην Παρίου. » Ὅταν τὸ ὑπουργεῖον κατέκρινε πάντοτε τὸ σύστημα τῶν σπαγήδων· ὅταν, σύμφωνοι σεῖς, τὸ κατεδικάσετε ὡς ὀπισθοδρόμησιν· ὅταν ἀρνηθέντες ἓν δικαίωμά σας, ἀσπασθῆτε τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως, θέλετε δώσει εἰς τὴν κοινωνίαν νὰ ὑποθέσῃ ὅτι κατ' ἐπιφάνειαν θέλετε τὰ καλὰ καὶ εἶσθε ὀπαδοὶ τῶν παλαιῶν ἐξέων. Τὸ κατ' αὐτὸν, διαμαρτύρεται ἐναντίον ὑπονοίας τοιαύτης, ἐχούσης ἰσχυρὰν ἐπιρροὴν εἰς τὸ μέλλον. Καὶ εἶπον μὲν, ὅτι οἱ ἔχοντες τὸ δικαίωμα τοῦ 3 τοῖς 0|0 δύνανται νὰ παραδεχθῶσιν ἢ ὄχι τὰς ἐκ τοῦ νόμου τούτου διατάξεις, ἀλλ' ἀμφότερα ταῦτα εἶναι ποτήρια ὁλληνηριασμένα, μεταξὺ τῶν ὁποίων πρόκειται νὰ ἐκλέξωμεν, ἐπειδὴ λέγουσι πρὸς ἡμᾶς, ὅτι δέχονται νὰ μᾶς ἀπαλλάξωσι τῶν κακῶν τῆς καθυστερήσεως, ἀλλὰ πρέπει νὰ ὑποκύψωμεν εἰς τὴν ἐνοικίασιν. Εἶναι αὕτη ἐκλογὴ ἐκουσία; ὑπάρχει ἐλευθερία θελήσεως; Δὲν εἶναι δὲ ἀκριβὴς ἡ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ ὑπολογισθεῖσα καθυστέρησις, διότι ἐκπηγάζει αὕτη ἀπέναντι τῆς ὅλης ὀφειλῆς, καὶ οὐχὶ τοῦ φόρου 3 τοῖς 0|0, ὅστις τακτικῶς ἐπληρώνετο. Ἀλλ' ἐν ᾧ ἡ διάταξις τοῦ προκειμένου νόμου δὲν βλάπτει μόνον τὴν ταξιν τῶν σταφιδούχων, οἵτινες ἐτησίως προσφέρουσιν 800,000 δραχμῶν εἰς τὸ δημόσιον, ἂς ἐνθυμηθῇ ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχαίαν ῥῆσιν, ὅτι τότε εὐδαιμονοῦσιν αἱ κοινωνίαι, ὅταν τὰ ἄτομα αἰσθάνωνται ὡς ἰδίαν τὴν γενομένην εἰς τὸν ἕτερον ἀδικίαν. Θέσατε λοιπὸν τὴν δεξιὰν ἐπὶ τῆς καρδίας καὶ φέρετε τὴν ψῆφον ὑμῶν ὡς ἡ συνείδησις σᾶς ὑπαγορεύσῃ.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἡ Βουλὴ, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προεδρεύοντος, δὲν παρεδέχθη τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, μὴ ἀναστᾶσα. Ἐρωτηθεῖσα δ' ἔπειτα, παρεδέχθη τὸ ἦ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ κεῖται, ἔχον ὡς ἑρεξῆς·

Ἄρθρ. 5.

« Μεταξὺ τῶν ὑποβληθέντων εἰς τὸν ἔγγειον φόρον 3 τοῖς 0|0, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 νόμου καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1836, οἱ βουλόμενοι νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῶν ὁρισμῶν τοῦ παρόντος νόμου

θέλουν ὑπαχθῆ εἰς τὸν ἔγγειον φόρον, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμων.

Τὰ ἐξ ἐγγείου φόρου 3 τοῖς 0|0 μέχρι τοῦδε καθυστερούμενα, συγκεφαλαιούμενα ἀτόκως, θέλουν προστεθῆ εἰς τὸ ἀρχικὸν τίμημα τῶν κτημάτων καὶ πληρωθῆ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος νόμου. »

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀνήγγειλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
Δ. ΖΩΤΟΣ. Οἱ Γραμματεῖς
Π. Κολποδῖνος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΗ'.

Τῆς 28 Ἀπριλίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀναβληθείσης δὲ τῆς ἀναγνώσεως τῶν πρακτικῶν διὰ τὴν αὔριον, παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς καὶ πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐξέθηκεν, ὅτι ἅμα πληροφορηθεὶς ὅτι ἔπαυσεν ὁ ἀποκλεισμὸς τοῦ Δουνάβεως καὶ ἐπετράπη εἰς τὰ πλοῖα τῶν οὐδετέρων δυνάμεων νὰ εἰσπλέωσιν, ἐζήτησεν ἀμέτως διὰ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει προσωρινῶς ἐπιτετραμμένου τὰς ἑλληνικὰς ὑποθέσεις Κ. Βαρότση νὰ συγχωρηθῇ ἡ εἴσπλευσις καὶ εἰς τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα, ἡ ἄδεια δὲ αὕτη ἐδόθη ὑπὸ τῶν συμμάχων δυνάμεων καὶ τινα πλοῖα εἰσέπλευσαν εἰς τὸν Δούναβιν. Ἀλλ' ἀνεφάνη ἔπειτα νέον ἐμπόδιον, διότι ἡ Ῥωσσία δὲν ἐπέτρεπε τὸν ἀπόπλουν πλοίων, φερόντων φορτίον δημητριακῶν καρπῶν. Μαθὼν ὅμως ὅτι ἐδόθη ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας ἄδεια εἰς τὰ αὐστριακὰ πλοῖα, ἐζητήσατο νὰ δοθῇ τοιαύτη καὶ διὰ τὰ ἑλληνικὰ, τὴν ὁποίαν τῷ ὄντι ἔδωκεν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅμως ὅρους, ὑφ' οὓς ἐχορήγησεν αὐτὴν καὶ διὰ τ' αὐστριακὰ, νὰ μὴ μεταφέρωσι δηλαδὴ τὸ φορτίον εἰς Κράτη ἄλλα, παρ' εἰς τὰ ὁποῖα ἐδόθη ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ὑπόσχεσις,

νὰ δίδωνται δὲ καὶ ἀποδεικτικά, φέροντα τὸ ὄνομα τοῦ πλοιάρχου, τὴν χωρητικότητα τοῦ πλοίου, καὶ τὸ μέρος, εἰς ὃ πρόκειται νὰ ἀπέλθῃ τὸ πλοῖον. Ὁ ἐν Γαλαζίῳ Ἕλλην πρόξενος πληροφορεῖ τὸ ὑπουργεῖον ὅτι τριάκοντα πλοῖα εὑρίσκονται ἐντὸς τοῦ Δουνάβεως, καὶ ὅτι ἅμα ἔμαθον οἱ πρόξενοι τῶν ἄλλων οὐδετέρων δυνάμεων ὅτι παρεχωρήθη τοιαύτη ἄδεια διὰ τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα, ἀπετάθησαν εἰς τὰς Κυβερνήσεις των, προτείνοντες νὰ ζητηθῇ καὶ παρ' αὐτῶν τοιαύτη ἄδεια, νὰ τοῖς σταλῶσι δὲ καὶ τ' ἀνήκοντα ἀποδεικτικά. Σήμερον ὅμως δὲν πρόκειται περὶ τούτου, ἀλλὰ περὶ τῆς ποινῆς, ἣν πρέπει νὰ ἐπιβάλλωμεν εἰς τοὺς παραβαίνοντας τὰς ὑποσχέσεις των πλοιάρχους, καὶ ἐπὶ τούτῳ γενομένου δικηγορικοῦ συμβουλίου, εἰς ὃ ἔλαβε μέρος καὶ ὁ βουλευτὴς τοῦ πανεπιστημίου, παρεδέχθησαν δι' ἑνὸς ἄρθρου νὰ ἐπιβάλληται ἡ τοιαύτη ποινὴ εἰς τοὺς περὶ ὧν ὁ λόγος πλοιάρχους, καὶ ἐπὶ τούτῳ ὑποβάλλει εἰς τὴν ταχεῖαν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς τὸ περὶ τούτου νομοσχέδιον. Ἀναγνωσθέντος δὲ αὐτοῦ, ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ προβῇ εἰς τὴν ἄμεσον συζήτησίν του. Ἐγένετο οὕτως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἐμ. Μελετόπουλον καὶ Γ. Μαδεμοχωρίτην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 80.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξις ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβλητέας ποινῆς εἰς τοὺς παραβαίνοντας τοὺς τύπους τῆς μεταφορᾶς τῶν δημητριακῶν καρπῶν τῶν παραδουναβίων Ἡγεμονιῶν, Ναὶ ἢ Ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Σκαρλάτος Σούτσος	
Δημήτριος Ὀρεινός		Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Ἀνδρέας Μεταξᾶς	
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Σταῦρος Βλάχος	
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Ἀνδρέας Ἴσκος	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	Ν	Σωτήριος Στράτος	
Δημήτριος Τσάκρης	Ν	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν
Γεώργιος Τσάκρης	Ν	Φίλων Φίλωνος	Ν
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ν

Νικόλαος Τσέλιος		Χρῆστος Ῥάγκος	Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Ἀναγν. Παπαθανασίου		Σ. Κοπανίτσας	
Γεώργιος Κυνδύλης	Ν	Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Α. Κορριωτάκης	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Γ. Γιατράκος	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Λουκᾶς Στεράνου	
Σταμάτ. Μήτσας		Ἰω. Παπαλουκόπουλος	
Δ. Ζῶτος	Ν	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	Ν
Γ. Γιολδάσης	Ν	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Ν
Ν. Γρανίτσας	Ν	Παναγιώτης Βάρβογλης	Ν
Λύσανδρος Βιλαέτης	Ν	Β. Π. Δημητρακόπουλος	
Σ. Χ. Στερανόπουλος	Ν	Ἀναγ. Δεδόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Λύγερινὸς	Ν	Α. Μαυροειδὴς	Ν
Σόλων Κρεττενίτης	Ν	Γ. Κεράλας	
Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν	Ἀναγ. Τσάκας	Ν
Γεώργιος Διαμάντης	Ν	Ἀλεξ. Μαυροκορδάτος	Ν
Ν. Δελένδας	Ν	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν
Δ. Γαβρᾶς	Ν	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	Ν
Ν. Βαρβαρῆγος		Παναγ. Παπατσώνης	
Θρασύβουλος Ζαΐμης	Ν	Ἰω. Προβιλέγιος	
Λεωνίδ. Ν. Πετμεζᾶς	Ν	Ἰω. Ταταράκης	Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν	Σ. Βαρότσης	Ν
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν	Χ. Σουμαρίπας	
Ἀθαν. Δανηλόπουλος	Ν	Π. Χρυσοβέργης	Ν
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Α. Παπαδημητριάδης	
Ἰωάννης Ζάρκος	Ν	Δ. Κοκοτάκης	
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης		Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	
Βελισ. Νικολαΐδης	Ν	Ἰωάννης Εὐσταθίου	
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν	Γεώργ. Μαδεμοχωρίτης	Ν
Πέτρος Δελιγιάννης		Γεώργ. Μπάνης	Ν
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Νικόλαος Πιεράκος	
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Νικόλαος Μπούκουρας	Ν	Δημήτριος Πουλικάκος	Ν
Π. Κολποδῖνος		Γρηγόριος Πατριαρχέας	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν	Π. Χριστόπουλος	Ν
Γ. Πανοπριστόπουλος		Π. Κανελλόπουλος	
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος		Νικόλαος Μοσχούλας	Ν

Σπ. Πήλληκας		Παναγιώτης Ψάθης	N
Ν. Πανουργιᾶς		Νικόλαος Νάζος	N
Κωνσταντῖνος Βλάμης	N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	N
Σιδέρης Πράτσικας		Κυριάκος Πονηρόπουλος	N
Π. Πατρινός	N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	N
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	N	Δ. Στάϊκος	N
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	N	Α. Κιζάνης	N
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	N	Παντολέων Κουντουριώτης	
Ν. Α. Μπότασης	N	Δημήτριος Βουδούρης	N
Δ. Καλλέργης		Σταμάτιος Γ. Δοκός	
Κ. Δαρειώτης	N	Μ. Χουρμούζης	N
Ἰω. Σκαβέντζος	N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	N
Γ. Νικολάου	N	Γεώργιος Ριζόπουλος	N
Γεώργιος Ναύτης		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Μιχαὴλ Σολωμός		Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Ἀν. Ρενουάρδος	N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	N
Ἰωάννης Σαγρέδος	N	Α. Μάντσαρης	N

Δεκτοῦ δὲ γενομένου τοῦ 1 καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου δι' ἀναστάσεως, ἐγένετο ὁμοία τῇ ἀνωτέρω ψηφορία, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 80. Ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Πᾶς πλοίαρχος, ὅστις ἤθελε παραβῆ τὴν δοθεῖσαν παρ' αὐτοῦ ὑπόσχεσιν ἐνώπιον προξενικῆς ἢ ἄλλης ἑλληνικῆς ἀρχῆς περὶ τῆς εἰς ῥητοὺς τόπους μεταφορᾶς δημητριακῶν καρπῶν ἐκ τῶν παραδουναβίων λιμένων, καὶ περὶ μὴ παραχωρήσεως αὐτῶν εἰς πρόσωπα διὰ τοῦ ὑποσχετικοῦ ἀποκλεισμένα, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἓξ μηνῶν μέχρι πέντε ἐτῶν, στερεῖται δὲ καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς πλοιαρχίας.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεῖσθαι ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Οὕτω δὲ ἑτοιμασθέντα τὰ πρακτικὰ καὶ ἀναγνωσθέντα διὰ τὸ κατεπεῖγον, ἐνεκρίθησαν καὶ ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τοῦ ἀνωτέρω μέρους τῶν πρακτικῶν παρετήρησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος ὑπέβαλε πρότασιν περὶ μεταβολῆς τοῦ περὶ διαμονῆς τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν νόμου, τὴν ὁποίαν κατὰ τὸν κανονισμὸν θέλει παραπέμψει εἰς τὰ τμήματα.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ βουλευτοῦ Ν. Ἰατροῦ, ἡ Βουλὴ ἐχορήγησεν αὐτῷ 15 ἡμερῶν ἄδειαν ἀπουσίας.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ τῶν ἀπὸ προικοδοτήσεις καθυστερούντων νομοσχεδίου, λαβών τις τὸν λόγον, ἐξέθηκεν, ὅτι μὴ προτιθέμενος νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς τὰ γῆθες συζητηθέντα καὶ ἀποφασισθέντα, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι, ὡς ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργοῦ, τὸ νομοσχέδιον σκοπὸν ἔχει ν' ἀπαλλάξῃ τοὺς ὀφειλέτας ἀπὸ καθυστερήματα, μὲ τὰ ὁποῖα εἰσὶ βεβαρυμένοι, διότι ἠγόρασαν εἰς ὑπερβολικὰς τιμὰς τὰς γαίας, καὶ διότι αἱ διατάξεις τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου ἦσαν δυσεκπλήρωτοι. Ἐπομένως πολλοὶ τῶν πληρονόντων τὸ 3 0/0 ἀντὶ ἐγγείου φόρου, διὰ νὰ ἀπολαύσωσι τῶν εὐεργετημάτων τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, πιθανὸν ν' ἀναγκασθοῦν νὰ παραιτηθῶσι τοῦ 3 0/0· ἀλλὰ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ πληρόσωσι τὸν φόρον τοῦτον καὶ διὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς φυτείας, καθ' ἃ, χωρὶς οὐδεμίαν ν' ἀπολαύσωσι πρόσοδον, ἐπλήρονον μόνον διότι ἀπῆλαυον αὐτοῖς τοῦ δικαιώματος, τοῦ ὁποίου σήμερον τοὺς ἀποστεροῦμεν, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι δίκαιον νὰ τοὺς ὑποχρεώσωμεν καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν αὐτήν. Τὴν πρότασίν του ταύτην θεωρεῖ δικαίαν, καὶ ὡς τοιαύτην πιστεύει ὅτι καὶ ὁ ὑπουργὸς θέλει παραδεχθῆ, ὅταν μάλιστα λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ ἐκ τῆς νόσου ἐπισυμβάντα αὐτοῖς δυστυχήματα. Προτείνει λοιπὸν νὰ προστεθῇ ὡς 6 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου τὸ ἑπόμενον·

«Ἀπαλλάττονται τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου τῶν 3 0/0 ἐπὶ 5 ἔτη, οἱ παραιτηθησόμενοι τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ διὰ τὰς παρ' αὐτῶν ἐμφυτευθείσας γαίας.»

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ἡ ἀνωτέρω πρότασις περιέχει εὐχάριστόν τινα ὁμολογίαν. Μεταξὺ τῶν λαβόντων γαίας λόγῳ προικοδοτήσεως καὶ ὑποβληθέντων εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν 3 τοῖς 100, τινὲς δὲν ἔκαμαν μονίμους ἐπ' αὐτῶν φυτείας, καὶ οὗτοι ἐπιζητοῦν τὴν εὐκαιρίαν τοῦ

νὰ παραιτηθῶσι τῆς πληρωμῆς ταύτης καὶ νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὸν ἔγγειον φόρον, ἡ δὲ πληροφορία αὕτη εἶναι ἀδιαφιλονείκητος, καὶ διαβεβαιοῦ ὅτι καθ' ὅλην τὴν Στερεὰν καὶ τινα μέρη τῆς Πελοποννήσου, ὅπου δὲν ἐγένοντο μόνιμοι φυτεῖαι, οἱ λαβόντες γαίας διὰ προικοδοτήσεως ἐζήτησαν νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν εἰς εἶδος ἀπόδοσιν τοῦ ἐγγείου φόρου. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ πρότασις αὕτη ἐμφαίνει καὶ ἄλλο τι ἐπίσης εὐχάριστον, ὅτι δηλ. τὸ νομοσχέδιον τοῦτο θέλει καταστῆ ἐπωφελὲς καὶ εἰς ἐκείνους, οἵτινες προικοδοτηθέντες, ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ 3 0 0. Ζητεῖ ὅμως ὁ προτείνας βουλευτὴς Μεσσηνίας νὰ μένωσιν ἀφορολόγητοι διὰ 5 ἔτη ἐκεῖνοι, οἵτινες θέλουν ἀπολαύσει τῶν εὐεργετημάτων τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλὰ τὸ ἀφορολόγητον εἶναι ἀντικείμενον ὅλως ξένον τοῦ προκειμένου, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν πρότασιν, μηδεμίαν ἔχουσαν σχέσιν μὲ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, οὔτε δύναται, ἀπροπαρασκεύαστος ὤν, νὰ παραδεχθῇ πρότασιν περὶ πενταετοῦς ἀσυδοσίας μιᾶς τάξεως πολιτῶν, καθ' ὅσον μάλιστα τὸ τοιοῦτον διαφεύγει τὴν ὑπουργικήν του ἁρμοδιότητα. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο παρέβλεψε τόκους ὀφειλομένους, παρέτεινε προθεσμίας, κατεβίβασε τὸν τόκον εἰς τὸν ἐλάχιστον ὅρον, ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμπεριλάβῃ καὶ τὸ ἀφορολόγητον.

Κατά τινα προηγουμένην συνεδρίασιν, γενομένου λόγου περὶ τῆς νόσου τῶν ἀμπέλων καὶ τῶν ἐκ ταύτης παθόντων ἀμπελοκτημόνων, εἶπεν, ὅτι θέλει γίνει μελέτη περὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτον ζήτημα φορολογικὸν ὅλως νέον, δὲν ἠδύνατο ἐκ τοῦ προχείρου ν' ἀποφασίσῃ καὶ τὸ παραδεχθῇ χωρὶς πιῶτον νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν σύσκεψιν καὶ συζήτησιν τῶν καταλλήλων προσώπων. Διὰ τὸν αὐτὸν λοιπὸν λόγον δὲν παραδέχθη καὶ τὴν σήμερον γενομένην πρότασιν.

Ἐπανέλαβεν ὁ προτείνας, ὅτι, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, οἱ τόκοι τῆς ὑπερημερίας καὶ τὸ κεφάλαιον συγχωνευθέντα εἰς ἕν, ὠνομάσθησαν καθυστερήματα, καὶ οὕτως ἐξέλιπεν ἡ διάκρισις. Ὅ,τι λοιπὸν προτείνει δὲν εἶναι ἀπαλλαγὴ φορολογίας, ἀλλ' ἐλάττωσις καθυστερήματος, τὴν ὁποίαν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν, καθὼς παρεδέχθημεν καὶ τὴν τῶν τόκων ἐλάττωσιν. Δὲν ζητεῖ νὰ κηρύξωμεν ἓν μέρος πολιτῶν ἀφορολόγητον οὔτε νὰ ἐγγίσωμεν τὸ κεφάλαιον τοῦ χρέους, ἀλλὰ προτείνει νὰ ἐλαττωθῇ μία καθυστέρησις, τὴν ὁποίαν παρουσιάζουν ἀδιαίρετον, διότι θεωρεῖ ἄδικον νὰ πληρώνωσιν ὅ,τι ἐπλήρωνον, διὰ νὰ ἔχωσιν ἓν δικαίωμα, τὸ ὁποῖον σήμερον τοῖς ἀφαι-

ροῦμεν. Ἂν ὅμως ὁ ὑπουργὸς, ἀπροπαρασκεύαστος ὤν, ἔχῃ ἀνάγκην νὰ σκεφθῇ καὶ μελετήσῃ τὴν πρότασιν, δυνάμεθα ν' ἀναβάλωμεν διὰ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, χωρὶς νὰ ἀπορρίψωμεν τὴν πρότασιν, οὔτε νὰ ἀδικήσωμεν μίαν τάξιν πολιτῶν, οἵτινες καλῇ τῇ πίστει ἐπλήρωνον δι' ἓν δικαίωμα, τὸ ὁποῖον σήμερον τοὺς ἀποστεροῦμεν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι καὶ χθὲς καὶ σήμερον γίνεται λόγος περὶ ἀδικιῶν καὶ περὶ ἀφαιρέσεως δικαιωμάτων, ἐν ᾧ ἡ Βουλὴ οὔτε ἠδίκησέ τινα, οὔτε ἀφείλετο δικαιώματα ἀπ' ἐκείνους, οἵτινες ἐπροικοδοτήθησαν δυνάμει τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου, διότι εἶχον ὑπ' ὄψιν τὸν νόμον, καὶ ὅσοι κατώρθωσαν ν' ἀγοράσωσιν ἐπὶ δημοπρασίας τὰς γαίας πρὸς 20 μέχρι 50 δραχ. τὸ στρέμμα, ἐπροτίμησαν ὡς συμφερώτερον νὰ πληρώνωσι 3 0/0. Ὅσοι ὅμως ἠγόρασαν τὰς γαίας εἰς τιμὰς ἀνωτέρας, αὐτοὶ ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸν ἔγγειον φόρον, τὸν ὁποῖον ἐπλήρωσαν ἀφ' οὗ ἡ φυτεία των ἤρχισε ν' ἀποφέρῃ πρόσοδον, ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι ἐπλήρωνον τὸ 3 0/0 ἀφ' ἧς ἠγόρασαν τὰς γαίας καὶ χωρὶς νὰ λάβωσι πρόσοδον. Ἀλλ' οὗτοι ἐπλήρωνον κατὰ μέσον ὅρον μίαν δραχμὴν κατὰ στρέμμα, ὥστε δι' ἑπτὰ ἔτη, καθ' ἃ δὲν ἀπήλαυσαν πρόσοδόν τινα, ἐπλήρωσαν ἑπτὰ δραχ. δι' ἕκαστον στρέμμα· ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ὄγδοον ἔτος ἐξεκαλούθησαν πάλιν νὰ πληρώνωσι μίαν δραχμὴν, ἐν ᾧ οἱ πληρώνοντες τὸν ἔγγειον φόρον, ἐπειδὴ ἕκαστον στρέμμα ἐδίδε πρόσοδον τοὐλάχιστον εἴκοσι ταλλήρων, ἐπλήρωσαν τὸ ὄγδοον ἔτος δύω τάλληρα, ἤτοι, δραχμὰς 12, ὅπλ. 4 δραχμὰς περιπλέον τῶν ἄλλων, ὥστε οὐδεμία προσγίνεται εἰς αὐτοὺς ζημία, ἐὰν ἐπλήρωσαν καὶ διὰ τὰ ἑπτὰ, καθ' ἃ δὲν εἶχον πρόσοδόν τινα, καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶναι δίκαιον νὰ παραπονῶνται ὅτι ἄδικον ἠδίκησεν αὐτοὺς ἡ Βουλή.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσας, ὅτι δὲν ζητοῦσι τίποτε πλειότερον ἀφ' ὅ,τι εἶχον δυνάμει τοῦ νόμου, καὶ τὸ ὁποῖον ἀδίκως τοῖς ἀφαιρεῖται σήμερον. Μολαταῦτα παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ νέαν συζήτησιν ἐπὶ ζητήματος, τὸ ὁποῖον χθὲς ἔλυσε διὰ τῆς ψήφου της, οὔτε νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς ὅ,τι ἐρρέθη, διότι τότε πιθανὸν νὰ προέλθωμεν εἰς διαπληκτισμοὺς ἀμοιβαίους ἄνευ ἀποτελέσματος, καὶ ἐναντίον μάλιστα τῆς ἀξιοπρεπείας καὶ τῆς σοβαρότητος τοῦ Σώματος. Ἀπορεῖ δὲ πῶς ὁ προαγορεύσας δὲν ἀντέκρουσε χθὲς τὰ λεχθέντα, ἀλλὰ μάλιστα ἐφάνη διὰ τῆς σιωπῆς του ἐπιδοκιμάζων αὐτά, καὶ σήμερον μετὰ εἴκοσιν ὡρῶν ἀνάπαυσιν ζητεῖ νὰ προσβάλῃ ὅ,τι καὶ χθὲς καὶ σήμερον ἐρρέθη. Μὴ θέλων

λοιπὸν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ χθὲς λεχθέντα καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς κυρωθέντα, ἐπικαλεῖται μόνον τὴν ἐπιείκειαν τοῦ ὑπουργοῦ ὑπὲρ μιᾶς τάξεως πολιτῶν ἀδικουμένης.

Ἐπήνεγκεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι οὔτε πρέπον οὔτε δυνατὸν εἶναι νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς ὅ,τι χθὲς ἐπεψήφισεν ἡ Βουλὴ, καὶ κατὰ τοῦτο συμφωνεῖ μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος. Ἐπειδὴ ὅμως εἶπεν, ὅτι ἐπαναλαμβάνει καὶ σήμερον νὰ θεωρῇ ἄδικον τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5, ἂν καὶ δὲν θέλει νὰ παραβιάσῃ τὴν αὐτονομίαν τῆς συνειδήσεώς του, διότι ἡ συνείδησις εἶναι ἀνωτέρα καὶ αὐτοῦ τοῦ νόμου, παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι δὲν εἶναι πρέπον ν' ἀποκαλῇ ἄδικον μίαν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἐπελθοῦσαν ὕστερον ἀπὸ σπουδαίαν καὶ πάνδημον συζήτησιν, διότι ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀντέκειτο εἰς τὰ ἀτομικὰ αὐτοῦ συμφέροντα.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἡ πρότασις τοῦ βουλευτοῦ Μεσσηνίας δὲν εἶναι ξένη τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἂν καλῶς ἀντελήφθη, περιορίζεται εἰς μόνους ἐκείνους, οἵτινες δὲν ἔλαβον εἰσίτι εἰσοδήματα, καὶ τότε ἔχομεν δύω περιστάσεις· καὶ κατὰ μὲν τὴν μίαν παρῆλθον τὰ 5 ἔτη, κατὰ δὲ τὴν ἑτέραν δὲν παρῆλθον. Εἰς τὴν 6'. περίστασιν, τὰ ὑπολειπόμενα ἔτη θέλουν ὑποβληθῆ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου· ὡς πρὸς τὴν 6'. ὁ ὑπουργὸς δικαιοῦται νὰ μὴ παραδεχθῇ τὴν πρότασιν, διότι ἂν καὶ μὴ ξένη τοῦ νομοσχεδίου, ἔχει ὅμως τὴν μορφὴν ἀπαλλαγῆς φόρου καὶ οὐχὶ ἀπαλλαγῆς χρέους. Δύναται ὅμως νὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὴν εἰσαγωγὴν νόμου, ἢ ἄλλως, ἂν ἡ Βουλὴ ἐγκρίνῃ, συμφωνεῖ καὶ οὗτος ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις, διὰ νὰ σκεφθῇ ὁ ὑπουργός.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει ἐνασχοληθῇ, σχηματίζον ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴν ὑπὸ βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν, εἰς τὴν σύνταξιν νόμου περὶ τῶν κτημάτων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἤθελον καταστραφῆ, καὶ τότε θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Μεσσηνίας.

Οὕτω δὲ ἀρκεσθέντος ἐκείνου εἰς τὴν διαβεβαίωσιν ταύτην τοῦ ὑπουργοῦ, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 6 καὶ 7, τὰ ὁποῖα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκατέρου ἀναστάσεως μετὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7 μεταβολὴν τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου εἰς «Ὀκτωβρίου.» Ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 6. Οἱ μέχρι τοῦδε προικοδοτηθέντες δύνανται νὰ παραιτήσωσι τὰ λόγῳ προικοδοτήσεως παρ' αὐτῶν ληφθέντα ἐθνικὰ κτήματα, ἐὰν δηλώσωσι διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, τὴν ἀπόφασίν των εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαρχίας των.

Ἐκ τῶν παραιτουμένων κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον οἱ μὴ λαβόντες κατοχὴν τῶν κτημάτων ἀπαλλάττονται πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸ δημόσιον, οἱ δὲ λαβόντες κατοχὴν ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσιν ἀτόκως λόγῳ δικαιώματος ἐπικαρπίας 2 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ τιμήματος δι' ἕκαστον ἔτος τῆς κατοχῆς των, ἔτι δὲ δι' ἔγγειον φόρον ἕτερα 3 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος τιμήματος, ἐὰν ἐσυμφωνήθη ἡ πληρωμὴ αὐτοῦ εἰς χρήματα.

Ἄρθρ. 7. Ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ὀφειλομένου ποσοῦ θέλουσιν ἀφαιρεθῆ ὅλα τὰ τυχὸν μέχρι τοῦδε πληρωθέντα, εἴτε λόγῳ ἐγγείου φόρου 3 τοῖς 0/0, εἴτε ἀπέναντι τῶν δόσεων τοῦ τιμήματος εἴτε λόγῳ συμπεφωνημένων ἢ ὑπερημερίας τόκων, τὸ δὲ ὑπόλοιπον, ἐξασφαλιζόμενον δι' ὑποθήκης, θέλει πληρωθῆ ἀτόκως εἰς δώδεκα ἴσας ἐτησίας δόσεις, ἀρχομένης τῆς πληρωμῆς αὐτῶν ἀπὸ τὴν 1 Ὀκτωβρίου ε. ε.

Ἐὰν ὅμως τὰ παρ' αὐτῶν πληρωθέντα ὑπερβαίνωσι τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὀφειλόμενον ποσὸν, οἱ παραιτηθέντες δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν οὐδεμίαν ἀπαίτησιν ἐπιστροφῆς τοῦ πλεονάσματος τούτου.

Οἱ παραιτούμενοι δὲν ἔχουσι δικαίωμα ν' ἀπαιτήσωσιν ἀποζημίωσιν διὰ βελτιώσεις, τὰς ὁποίας τυχὸν ἐπέφερον εἰς τὰ κτήματα ταῦτα ἢ δι' ἄλλον οἱονδήποτε λόγον. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 8 ἄρθρου μετὰ τῆς ἑπομένης τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς·

« Ἐπιτρέπεται νὰ ἐκδοθῶσι τὰ δι' ἔλλειψιν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, ἢ διὰ παραβίασιν τύπων περὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς δημοπρασίας μέχρι ἐκδοθέντα προικοκτησίας ἔγγραφα ἢ ἄλλα παραχωρητήρια δημοσίων κτημάτων, ἐκποιηθέντων δυνάμει ὁποιουδήποτε νόμου, ἂν τὰ προικοδοτηθέντα ἢ ἐν γένει ἐκποιηθέντα κτήματα περιῆλθον εἰς τὴν κατοχὴν τῶν ἀποκτησάντων αὐτὰ ἢ ἐκείνων πρὸς οὓς, δυνάμει νομίμου τίτλου, μετεβιβάσθησαν τὰ δικαιώματά των, καὶ ἀποδεικνύεται ἡ ταὐτότης, ἡ ἔκτασις καὶ τὸ τίμημα τῶν κτημάτων αὐτῶν. »

Παρετήρησέ τις, ὅτι ἐνταῦθα γίνεται μὲν λόγος δι' ἐκείνους, οἵτινες ἔλαβον εἰς τὴν κατοχὴν των τὰ κτήματα, ἀλλ' ἐπειδὴ πολλοὶ φαλαγγῖται καὶ ἄλλοι, ἀναδειχθέντες τελευταῖοι πλειοδόται κατὰ τὴν δημοπρασίαν, δὲν ἔλαβον εἰσέτι τὰ παραχωρητήρια ἔγγραφα, διότι συνέβη παρατυπία τις ἢ ἔλλειψις ἀποδεί-

ξεώς τινος κατὰ τὴν δημοπρασίαν, παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ προνοήσῃ καὶ περὶ αὐτῶν, ὥστε νὰ λάβωσι τὰ παραχωτήρια.

Ἐξέθηκεν ὁ ὑπουργός, ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς ὡς ἐπεκτείνουσαν τὴν διάταξιν τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἐπὶ ἀντικειμένων ὅλως ξένων τοῦ προκειμένου, διότι ἐνταῦθα δὲν γίνεται λόγος εἰμὴ περὶ τῶν ἐκ προικοκτησίας κτημάτων. Πιθανὸν νὰ ὑπάρχωσι τοιαῦται ἐλλείψεις καὶ διὰ κτήματα προσκτηθέντα δι' ἄλλων νόμων, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ ἰσχὺς δὲν καταργεῖται. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸν Β. λόγον ὑπόσχεται καὶ νόμον περὶ τῶν δεκαετῶν πιστώσεων, ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς θέλει πραγματοποιηθῇ ἐν ἐκείνῳ τῷ νόμῳ.

Παρετήρησέ τις, ὅτι παραδεχόμενος τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ ὑπουργοῦ διὰ τὰ κτήματα τὰ ἐπὶ δεκαετεῖ πιστωσει προσκτηθέντα, ἐξαιτεῖται, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐκ προικοκτησίας κτήματα, νὰ διασαφηνίζῃ ὁ ὑπουργὸς ἐὰν θέλουν ἐκδοθῇ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἔγγραφα καὶ ἐπ' ὀνόματι τῶν κληρονόμων, ἐὰν οἱ προικοδοτηθέντες ἀπέθανον, ἢ ἐκείνων, εἰς οὓς περιῆλθον τὰ προικοδοτηθέντα κτήματα διὰ πωλήσεως κτλ.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι ὅσα εἶπε χθὲς ἐρωτηθεὶς περὶ μεταβιβάσεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ προικοδοτηθέντος καὶ εἰς τοὺς ἐκδοχεῖς τῶν κτημάτων, τὰ αὐτὰ ἐπαναλαμβάνει νὰ διαβεβαιώσῃ καὶ σήμερον ὡς πρὸς τὴν ἔκδοσιν τῶν τῆς προικοκτησίας ἐγγράφων.

Ἀπαντῶν δὲ καὶ εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος περὶ ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἔλαβον τὴν κατοχὴν τῶν κτημάτων, διαβεβαιοῖ αὐτὸν ὅτι θεωρεῖ δυστύχημα νὰ μένῃ ἐκκρεμὴς ἡ ἰδιοκτησία, καὶ θέλει καταβάλει πᾶσαν σπουδὴν νὰ ἐκλείψῃ τὸ ἀτόπημα τοῦτο.

Οὕτω δ' ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 8 μὲ τὰς διαβεβαιώσεις τοῦ ὑπουργοῦ ὡς ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 9. Ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 8. Ἐπιτρέπεται νὰ ἐκδοθῶσι τὰ δι' ἔλλειψιν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, ἢ διὰ παράβασιν τύπων περὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς δημοπρασίας μήπω ἐκδοθέντα προικοκτησίας ἔγγραφα, ἐὰν τὰ προικοδοτηθέντα κτήματα περιῆλθον εἰς τὴν κατοχὴν τῶν προικοδοτηθέντων, καὶ ἀποδεικνύηται ἡ ταὐτότης, ἡ ἔκτασις καὶ τὸ τίμημα τῶν κτημάτων αὐτῶν.

Ἄρθρ. 9. Ἐὰν, γενομένης ἀναθεωρήσεως τῆς καταμετρήσεως προικοδοτηθέντων κτημάτων, προκύψῃ ἔλλειμμα, θέλει ἐκπίπτεσθαι τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὸ ἔλλειμμα τοῦτο χρηματικὸν ποσὸν

ἐκ τοῦ τιμήματος τοῦ κτήματος· ἐὰν δὲ προκύψῃ πλεόνασμα, τὸ ἀντίτιμον τοῦ πλεονάσματος τούτου θέλει πληρωθῆ εἰς τὸ δημόσιον παρὰ τοῦ προικοδοτηθέντος, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, καὶ κατ' ἀναλογίαν τοῦ τιμήματος, εἰς ὃ παρεχωρήθη τὸ κτῆμα. Ἄλλως, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως, τὸ δημόσιον ἀναλαμβάνει αὐτοδικαίως τὴν κατοχὴν καὶ τὴν κυριότητα τοῦ πλεονάσματος, ἄνευ τινὸς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν δι' οἱανδήποτε λόγον. »

Ἀναγνωσθέντων ἔπειτα τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

« Τὰ φαλαγγιτικὰ γραμμάτια ἐξεδόθησαν ἀντὶ χρημάτων καὶ θεωροῦνται ὁμολογίαι τοῦ δημοσίου εἰς προσαπόκτησιν γαιῶν. Προκειμένου μάλιστα λόγου περὶ πληρωμῆς ἀντιτίμου γαιῶν ἢ ἄλλων ῥιζικῶν κτημάτων, τίποτε δικαιότερον παρὰ νὰ δέχηται αὐτὰ τὸ δημόσιον ἀντὶ μετρητῶν. Τὰ μέχρι τοῦδε μὴ πραγματοποιηθέντα φαλαγγιτικὰ γραμμάτια δὲν ὑπερβαίνουν τὰ 3 ἑκατομμύρια, ποσὸν ἐλάχιστον ἀπέναντι τῶν ἀπείρων καθυστερήσεων, ὑπερβαινουσῶν τὰ 45 ἑκατομμύρια, τῶν ὁποίων τὴν ἐξόφλησιν προτίθεται τὸ προκείμενον νομοσχέδιον. Ἀφ' ἑτέρου λαμβάνοντος τοῦ δημοσίου ἀντὶ μετρητῶν τὰ εἰρημένα γραμμάτια, θέλει εὐκολυνθῆ ἐν μέρει ἡ ἐξόφλησις τῶν καθυστερήσεων, πρᾶγμα διευκολῦνον τὰς λογιστικὰς τῆς Κυβερνήσεως ἐργασίας, καὶ τὸ ἔθνος οἰκονομεῖ, οὕτως εἰπεῖν, τρία ἑκατομμύρια διὰ τοῦ τοιούτου συμψηφισμοῦ, ἐν ᾧ ἄλλως τε πρέπει νὰ τὰ ἐξοφλήσῃ διὰ παραχωρήσεως γαιῶν ἴσης ἀξίας. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ταχυτέραν τῶν καθυστερήσεων ἀπόσβεσιν, κρίνει ὠφέλιμον ὥστε νὰ ψηφισθῇ ἡ παραδοχὴ τῶν φαλαγγιτικῶν ἀπέναντι πάσης οἱασδήποτε καθυστερήσεως. Ὅθεν προτείνει νὰ προστεθῇ τὸ ἑρξῆς ἄρθρον·

« Πρὸς πληρωμὴν τόσων τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος νόμου ἐκδοθησομένων ὁμολογιῶν, ὡς καὶ πάσης ἄλλης καθυστερήσεως, προερχομένης εἴτε ἀπὸ ἐκποίησιν ῥιζικῶν κτημάτων εἴτε ἀπὸ οἱανδήποτε ἄλλην αἰτίαν, θέλουν γίνεσθαι δεκτὰ τὰ φαλαγγιτικὰ γραμμάτια εἰς τὴν ἀξίαν, τὴν ὁποίαν φέρουν ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐκδόσεώς των.

Παρετήρησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι ἂν παραδεχθῶμεν ἐν γένει τὰ φαλαγγιτικὰ γραμμάτια, τὸ δημόσιον θέλει ἔχει τότε ἀντὶ χρημάτων γραμμάτια. Ὁσάκις ὅμως ὁ προικοδοτηθεὶς θέλει νὰ ἐξοφλήσῃ διὰ μιᾶς τὸ ὅλον τοῦ χρέους του, δίκαιον εἶναι νὰ δίδῃ καὶ χρεμμάτια, διότι, ἐν ᾧ ἀπαλλάσσει τὸ δημόσιον πάσης

λογιστικῆς ἐργασίας, μετὰ τοῦ καταβαλλομένου κεφαλαίου πληρόνει, οὕτως εἰπεῖν, καὶ τόκον, ἐπειδὴ ἡ παρ' αὐτοῦ ἀποδιδομένη ὁλικὴ ποσότης εἶναι παραγωγὸς τόκου. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ὁ ἐξοφλῶν, ὡς ἐρρέθη, πάσας τὰς δόσεις δὲν πληρόνει ἢ τὸ κεφάλαιον, διότι ἦθελεν εἶναι ἄδικον νὰ δίδῃ καὶ τόκους διὰ χρέος, τὸ ὁποῖον προεξοφλεῖ. Διὰ τὴν ἀπόσβεσιν λοιπὸν τοῦ ἐκκαθαρισθέντος χρέους τῶν τοιούτων ὀφειλετῶν συμφωνεῖ νὰ δίδηται τὸ 1/5 τῆς ἐξοφλήσεως εἰς γραμμάτια, ἐφ' ᾧ προτείνει ὡς 10 ἄρθρον τὸ ἑξῆς·

« Ἄρθρ. 10. Ὅταν οἱ προικοδοτηθέντες θελήσωσι νὰ πληρώσωσι διὰ μιᾶς τὸ κεφάλαιον τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 ἐκδοθησομένων ὁμολογιῶν, θέλουσιν εἶσθαι δεκτὰ εἰς τὴν πληρωμὴν τὰ φαλαγγιτικὰ γραμμάτια μόνον κατὰ τὸ ἓν πέμπτον. »

Ἐπὶ τούτοις συγχωνευσάσης τῆς ἐπιτροπῆς τὴν ἰδίαν γνώμην εἰς τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἀνωτέρω προστεθὲν 10 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ δοθεισῶν ἐξηγήσεων παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ.

Ἀνεγνώσθησαν δὲ καὶ αἱ λειπόμεναι παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαι οὕτω·

« Τέλος πάντων πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς εἶναι δίκαιον, συμφώνως καὶ μὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, νὰ περιορίζηται ἡ ὑποθήκη ἐπὶ τῶν προικοκτησιῶν καὶ ἄλλων προσαποκτηθέντων ἀπὸ ἰδιώτας ἐθνικῶν κτημάτων, ἀναλόγως τῆς ἐλαττώσεως τοῦ χρέους ἢ τῆς αὐξήσεως τῶν βελτιώσεων. Ὅθεν προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὸ τελευταῖον τοῦτο ἄρθρον·

« Ἀναλόγως τῆς ἐλαττώσεως τοῦ χρέους ἢ τῆς αὐξήσεως τῶν βελτιώσεων θέλει περιορίζεσθαι ἡ πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου ὑποθήκη, ὁ δὲ περιορισμὸς θέλει γίνεσθαι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου. »

Ἐφ' ὧν παρετήρησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι περιττὴν λογίζεται τὴν πρόνοιαν ταύτην, καθ' ὅσον ὁ περὶ ὑποθηκῶν νόμος, ἐπιγενέστερος ὢν τῶν περὶ προικοκτησιῶν ὑπαρχόντων νόμων, ἐννοεῖται ὅτι ἔχει πᾶσαν ἰσχὺν ἐπ' αὐτῶν. Ἄλλως τε ὁ περὶ ὑποθηκῶν οὗτος νόμος, ἔργον τοσοῦτον πλῆρες καὶ ἀκριβές, εἶναι ἡ καλλιτέρα πάσης ἄλλης ἐγγύησις τῶν ἰδιοκτησιῶν.

Γενομένης δ' ἐνταῦθα τῆς παρατηρήσεως, ὅτι καὶ οἱ λαβόντες δυνάμει νομίμου τίτλου προικοδοτικὰ κτήματα ἔχουσι τὰ αὐτὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα καὶ οἱ προικοδοτηθέντες· ἡ Βουλὴ ἀρκεσθεῖσα εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐξηγήσεις τοῦ ὑπουργοῦ, μετέβη

εἰς τὸ 10 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἐγένετο ἤδη 11.

Προτείναντος δέ τινος ἐπ' αὐτῶν νὰ ἐπεκταθῇ ἡ χορηγουμένη προθεσμία εἰς ὀκτὼ μῆνας, ὁ ὑπουργὸς παρέτεινε ταύτην εἰς ἕξ.

Ἐπὶ τούτοις δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίαν τοῦ ὑπουργοῦ. Ἔχει δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 11. Οἱ μὴ θέλοντες νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τοὺς ὅρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου ὀφείλουσι νὰ ἐπιδώσωσι διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς τὴν ἀρμόδιον οἰκονομικὴν ἔφορον ἔγγραφον περὶ τούτου δήλωσιν ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, εἰδὲ μή, θεωροῦνται ὡς ἀποδεχθέντες τὰς τοῦ παρόντος νόμου διατάξεις. »

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἰλ. Παπαδαῖον καὶ Γ. Τσιγκουράκον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 77 πρὸς 6. Ἔχει δὲ τὸ σύνολον ὡς ἐπεψηφίσθη οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Οἱ λαβόντες προικοδότησιν δυνάμει τῶν ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1836 νόμων, ἀπαλλάττονται τῆς πληρωμῆς τῶν συμπεφωνημένων τόκων ἐπὶ τῶν διαφόρων πιστώσεων τῶν χορηγηθεισῶν εἰς αὐτούς, καὶ τῶν τόκων τῆς ὑπερημερίας διὰ τὰς ληξάσας ἤδη δόσεις τῶν πιστώσεων ταύτων.

Ἄρθρ. 2. Τὸ ποσὸν, ἐφ' ᾧ κατεκυρώθησαν εἰς ἕκαστον προικοδοτηθέντα ἐθνικὰ κτήματα, θέλει ἐξοφληθῇ χρεωλυτικῶς εἰς 35 ἐτησίας ἴσας δόσεις· ἑκάστη δόσις, περιέχουσα 2 τοῖς 0/0 χρεωλύτρων καὶ 2 0/0 τόκον ἐπὶ τοῦ τιμήματος, θέλει πληρόνεσθαι κατὰ πᾶσαν πρώτην Ὀκτωβρίου, ἀρχομένης τῆς πληρωμῆς ἀπὸ τοῦ 1855 ἔτους.

Ἄρθρ. 3. Τὰ μέχρι τοῦδε πληρωθέντα ὑπὸ τῶν προικοδοτηθέντων διὰ χρεωλύσια, δεκαετεῖς πιστώσεις καὶ τόκους συμπεφωνημένους καὶ ὑπερημερίας, θέλουσι συμψηφισθῆ μὲ τὰς ἐτησίας δόσεις, ἐκπιπτομένου ἀναλόγου ποσοῦ ἐξ ἑκάστης αὐτῶν.

Ἐὰν ὅμως τὰ παρ' αὐτῶν πληρωθέντα ποσὰ ὑπερβῶσι τυχὸν τὸ ὅλον τῶν ἐτησίων δόσεων, δὲν δύνανται ν' ἀπαιτήσωσι τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ὑπερβάλλοντος ποσοῦ.

Ἄρθρ. 4. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους των ἀπαιτουμένου χρόνου, δύνανται οἱ προικοδοτηθέντες νὰ πληρώσωσι διὰ μιᾶς τὸ κεφάλαιον τῶν κατὰ τὰ προηγούμενα 2 καὶ 3 ἄρθρα ἐκδοθησομένων ὁμολογιῶν.

Ἄρθρ. 5. Μεταξὺ τῶν ὑποβληθέντων εἰς τὸν ἔγγειον φόρον 3 τοῖς 0/0, κατὰ τὰς διατάξεις του ἄρθρου 18 τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 νόμου καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1836, οἱ βουλόμενοι νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῶν ὁρισμῶν τοῦ παρόντος νόμου θέλουν ὑπαχθῆ εἰς τὸν ἔγγειον φόρον, κατὰ τὰς διαταξεις τῶν περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμων.

Τὰ ἐξ ἐγγείου φόρου 3 τοῖς 0|0 μέχρι τοῦδε καθυστερούμενα, συγκεφαλαιούμενα ἀτόκως, θέλουν προστεθῆ εἰς τὸ ἀρχικὸν τίμημα τῶν κτημάτων καὶ πληρωθῆ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 6. Οἱ μέχρι τοῦδε προικοδοτηθέντες δύνανται νὰ παραιτήσωσι τὰ λόγῳ προικοδοτήσεως παρ' αὐτῶν ληφθέντα εθνικὰ κτήματα, ἐὰν δηλώσωσι διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, τὴν ἀπόρασίν των εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀρχὴν τῆς επαρχίας των.

Ἐκ τῶν παραιτουμένων κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον οἱ μὴ λαβόντες κατοχὴν των κτημάτων ἀπαλλάττονται πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸ δημόσιον, οἱ δὲ λαβόντες κατοχὴν ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσιν ἀτόκως, λόγῳ δικαιώματος ἐπικαρπίας 2 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ τιμήματος δι' ἕκαστον ἔτος τῆς κατοχῆς των, ἔτι δὲ δι' ἔγγειον φόρον, ἕτερα 3 τοῖς 100 ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος τιμήματος, ἐὰν ἐσυμφωνήθη ἡ πληρωμὴ αὐτοῦ εἰς χρήματα.

Ἄρθρ. 7. Ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ὀφειλομένου ποσοῦ θέλουσιν ἀφαιρεθῆ ὅλα τὰ τυχὸν μέχρι τοῦδε πληρωθέντα εἴτε λόγῳ ἐγγείου φόρου 3 τοῖς 100, εἴτε ἀπέναντι τῶν δόσεων τοῦ τιμήματος εἴτε λόγῳ συμπεριωνυμένων ἢ ὑπερημερίας τόκων, τὸ δὲ ὑπόλοιπον, ἐξασφαλιζόμενον δι' ὑποθήκης, θέλει πληρωθῆ ἀτόκως εἰς δώδεκα ἐτησίας ἴσας δόσεις, ἀρχομένης τῆς πληρωμῆς αὐτῶν ἀπὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου ε. ε.

Ἐὰν ὅμως τὰ παρ' αὐτῶν πληρωθέντα ὑπερβαίνωσι τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὀφειλόμενον ποσόν, οἱ παραιτηθέντες δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν οὐδεμίαν ἀπαίτησιν ἐπιστροφῆς τοῦ πλεονάσματος τούτου.

Οἱ παραιτούμενοι δὲν ἔχουσι δικαίωμα ν' ἀπαιτήσωσιν ἀποζημίωσιν διὰ βελτιώσεις, τὰς ὁποίας τυχὸν ἐπέφερον εἰς τὰ κτήματα ταῦτα, ἢ δι' ἄλλον οἱονδήποτε λόγον.

Ἄρθρ. 8. Ἐπιτρέπεται νὰ ἐκδοθῶσι τὰ δι' ἔλλειψιν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων ἢ διὰ παράβασιν τύπων περὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς δημοπρασίας μήπω ἐκδοθέντα προικοκτησίας ἔγγραφα, ἐὰν τὰ προικοδοτηθέντα κτήματα περιῆλθον εἰς τὴν κατοχὴν τῶν προικοδοτηθέντων καὶ ἀποδεικνύηται ἡ ταυτότης, ἡ ἔκτασις καὶ τὸ τίμημα τῶν κτημάτων αὐτῶν.

Ἄρθρ. 9. Ἐὰν, γενομένης ἀναθεωρήσεως τῆς καταμετρήσεως προικοδοτηθέντων κτημάτων, προκύψῃ ἔλλειμμα, θέλει ἐκπίπτεσθαι τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὸ ἔλλειμμα τοῦτο χρηματικὸν ποσὸν ἐκ τοῦ τιμήματος τοῦ κτήματος· ἐὰν δὲ προκύψῃ πλεόνασμα, τὸ ἀντίτιμον τοῦ πλεονάσματος τούτου θέλει πληρωθῆ εἰς τὸ δημόσιον παρὰ τοῦ προικοδοτηθέντος, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου καὶ κατ' ἀναλογίαν τοῦ τιμήματος, εἰς ὃ παρεχωρήθη τὸ κτῆμα. Ἄλλως, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως, τὸ δημόσιον ἀναλαμβάνει αὐτοδικαίως τὴν κατοχὴν καὶ τὴν κυριότητα τοῦ πλεονάσματος ἄνευ τινὸς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν δι' οἱονδήποτε λόγον.

Ἄρθρ. 10. Ὅταν οἱ προικοδοτηθέντες θελήσωσι νὰ πληρώσωσι διὰ μιᾶς τὸ κεφάλαιον τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 ἐκδοθησομένων ὁμολογιῶν, θέλουσιν εἶσθαι δεκτὰ εἰς τὴν πληρωμὴν τὰ φαλαγγιτικὰ γραμμάτια μόνον κατὰ τὸ 1/5.

Ἄρθρ. 11. Οἱ μὴ θέλοντες νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου ὀφείλουσι νὰ ἐπιδώσωσι διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς τὸν ἀριθμὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἔγγραφον περὶ τούτου δήλωσιν ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, εἰδὲ μὴ, θεωροῦνται ὡς ἀποδεχθέντες τὰς τοῦ παρόντος νόμου διατάξεις.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν ὀφειλετῶν ἐκ προικοκτησίας, Ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Ἀντώνιος Βενιζέλος . . .
Δημήτριος Ὀρεινός . . .	Πέτρος Καμπάνης . . . . Ν

Νικόλαος Π. Καΐρης	N	Άθαν. Δανηλόπουλος	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	N	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Δημήτριος Τσάκρης	N	Ἰωάννης Ζάρκος	N
Γεώργιος Τσόκρης	N	Κωνστ. Δημητριάδης	
Νικόλαος Ἰατρός	N	Βελ. Νικολαΐδης	N
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἰωάννης Μπαλάφας	N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Σταῦρος Βλάχος	N	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Νικόλαος Μπούκουρας	N
Σωτήριος Στράτος		Π. Καλποδῖνος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N	Ἐμ. Ἀντίπας	N
Φίλων Φίλωνος	N	Γεώρ. Πανοπιρτόπουλος	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	N	Μιχαὴλ Τριανταρυλλόπουλος	N
Νικόλαος Τσέλιος		Χρῆστος Ῥάγκος	N
Κωνστ. Γριβογεώργης	N	Εὐθ. Κανελλόπουλος	N
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Ἐμμ. Τσοῦχλος	N
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	N	Νικόλαος Ματθαίου	N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου		Σ. Κοπανίτσας	N
Γεώργιος Κονδύλης	N	Ἐμμ. Μελετόπουλος	N
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς		Α. Κορφιωτάκης	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Γεώρ. Γιατράκος	
Βασίλειος Νώνης	N	Λουκᾶς Στεφάνου	
Σταμάτιος Μήτσας		Ἰω. Παπαλουκόπουλος	
Δημήτριος Ζῶτος	N	Ἰω Ν. Ταμπακόπουλος	N
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	N	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	N
Νικόλαος Γρανίτσας	N	Π. Βάρδογλης	N
Λύσανδρος Βιλαέτης	O	Β. Π. Δημητρακόπουλος	N
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	O	Ἀναγν. Δεδόπουλος	N
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	O	Α. Μαυροειδὴς	N
Σόλων Κρεστενίτης	O	Γ. Κεράλας	
Δημήτριος Ἀθανασίου	N	Ἀναγν. Τσάκας	N
Γεώργιος Διαμάντης	N	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	
Ν. Δελένδας	N	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	N
Δ. Γαβρᾶς	N	Ἀλέξ. Κουμουνδοῦρος	
Ν. Βαρβαρῆγος		Παναγ. Παπατσώνης	
Θρασ. Α. Ζαΐμης	N	Ἰωάννης Προβιλέγιος	
Λεωνίδ. Ν. Πετμεζᾶς	N	Ἰωάννης Ταταράκης	N
Χ. Θεοχαρόπουλος	N	Σ. Βαρότσης	N
Ἠλ. Παπαδατος	N	Χ. Σουμαρίπας	

Π. Δημητριάδης		Κ. Δαρειώτης	N
Π. Χρυσοβέργης	N	Ἰω. Σκαβέντζος	N
Α. Παπαδημητριάδης		Γ. Νικολάου	N
Δ. Κοκοτάκης		Γεώργιος Ναΰτης	N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	N	Μιχαὴλ Σολωμὸς	
Ἰωάννης Εὐσταθίου		Ἀν. Ῥενουάρδος	N
Γ. Μαθεμοχωρίτης	N	Ἰωάννης Σαγρέδος	N
Γεώργιος Μπάνης	N	Παναγ. Ψάθης	N
Νικόλαος Πιεράκος	N	Νικόλαος Νάζος	O
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	N	Ἀναγ. Παπατσιώνης	
Δημήτριος Πουλικάκος	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Γρηγόρ. Πατριαρχέας	N	Κυριάκος Πονηρόπουλος	N
Π. Χριστόπουλος	N	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	
Π. Κανελλόπουλος		Δ. Σταΐκος	N
Νικόλ. Μασχούλας	N	Α. Κιζάνης	N
Σπ. Ἠλλήνας	N	Παντολέων Κουντουριώτης	
Νάκος Πανουργιᾶς		Δημήτριος Βουδούρης	
Κων. Βλάμης		Σταμάτιος Γ. Δοκός	
Εὐθ. Καχαγιᾶς	O	Μ. Χουρμούζης	N
Σιδέρης Πράτσικας		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	N
Παν. Πατρινός		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	N
Χρ. Τσαλαμιδᾶς		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	N
Ν. Α. Μπότασης	N	Α. Μάνταρης	N
Δ. Καλλέργης			

Παρελθών μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Κυνουρίας εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

« Τὸ ά. τμῆμα διεξελθὸν τὰ καθυποβληθέντα αὐτῷ ἔγγραφα τῆς ἕνεκα τοῦ ἀποβιώσαντος Α. Κονδάκη ἐνεργηθείσης ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Κυνουρίας βουλευτικῆς ἐκλογῆς, ἐκθέτει τὰ ἑξῆς·

Α'. Ἀπὸ τῆς γενομένης συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου διαλογῆς ἐξήχθη τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα.

1,	Εἰς τὸν δῆμον	Σελινοῦντος	ἐψηφοφόρησαν	. . .	796
2,	»	» Λιμναίων	»	. . .	548
3,	»	» Γλυπίας	»	. . .	489
4,	»	» Βρασιῶν	»	. . .	1231
5,	»	» Θυρέας	»	. . .	637

6,	»	»	Δολιανῶν	»	. . . 135
7,	»	»	Βερβαίνων	»	. . . 628
8,	»	»	Πάρνωνος	»	. . . 63
9.	»	»	Τανίας	»	. . . 1887.

Ὅθεν τὸ μὲν ὅλον τῶν ψηφοφορησάντων σύγκειται ἐκ ψήφων **6414**, ἡ δὲ ἀπόλυτος πλειοψηφία, ἐκ ψήφων **3,208**.

Β'. Ἀπὸ τοῦ συνόλου τῶν ψήφων **6414** ἐλογίσθησαν, κατὰ τὸ πρωτόκολλον τῆς διαλογῆς.

1,	Ὑπὲρ τοῦ	**N. Χ. Παναγιώτου**	. . . . . **3,739**
2,	»	**Ν. Πετράκου**	. . . . . **2,516**
3,	»	**Ι. Γενοβέλη**	. . . . . **106**
4. καὶ	»	**Δ. Κονδάκη**	. . . . . **53.**

Ὅθεν καὶ κατὰ τὴν διαλογὴν ἔλαχε τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας ὁ **Ν. Χατζῆ Παναγιώτου.**

Γ'. Κατὰ τῆς ἐκλογῆς ταύτης ἐγένοντο αἱ ἑξῆς ἐνστάσεις·

α. Ὑπὸ τοῦ **Ι. Γενοβέλη**, ἐκθέτοντος δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὸν νομάρχην Ἀρκαδίας, ὅτι κατὰ τὴν εἰς τοὺς δήμους Πάρνωνος καὶ Θυρέας γενομένην βουλευτικὴν ψηφοφορίαν συνέβησαν νοθεύσεις. Ὑποστηρίζει δὲ τὴν ἔνστασίν του ταύτην εἰς ἐπιστολήν τινα, γραφεῖσαν πρὸς αὐτὸν ὑπό τινος **Μ. Παλλαδᾶ**, καὶ εἰς ἐκθεσίν τινα, σταλεῖσαν ὅθεν πρὸς τὴν μοιραρχίαν Ἀρκαδίας ὑπὸ τῶν ἐκεῖ παρευρεθέντων ἀποσπασματαρχῶν.

β'. Ὑπὸ τοῦ **Δ. Καραμάνου, Ἐμ. Κ. Τραχάνη** καὶ **Γ. Ἐμ. Κριμήτσου**, δι' ἀναφορᾶς των πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς Βουλῆς, δι' ἧς ἐκθέτουσι·

1. Ὅτι εἰς τοὺς δήμους Λιμναίων, Βρασιῶν καὶ Πάρνωνος ἐγένετο ἡ κλήρωσις τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς νομίμως, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς εἰκονικῶς.

2. Ὅτι εἰς τὸν δῆμον Λιμναίων κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐγένοντο παραβιάσεις, πολλῶν ψηφοδελτίων ἀνταλλαγέντων, πολλῶν δὲ ἕνεκα τούτου ψηφοφόρων ἀποσχόντων τῆς ψηφοφορίας.

3. Ὅτι ἐν τῷ δήμῳ Γλυπίας ἐψηφοφόρησαν μόνον **131**, οἱ δὲ λοιποί, εἴτε ἀπόντες εἴτε ἀποσχόντες τῆς ψηφοφορίας, δὲν ἐψηφοφόρησαν.

4. Ὅτι καὶ εἰς τὸν δῆμον Βρασιῶν ἐγένοντο αἱ αὐταὶ παραβιάσεις καὶ νοθεύσεις.

5. Ὅτι ἐν τῷ δήμῳ Δολιανῶν, διαφωνούσης πρὸς ἑαυτὴν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἡ ψηφοφορία διεκόπη ἐπί τινας ἡμέρας, δι' ὃ καὶ μόνον **130** ἐψηφοφόρησαν πραγματικῶς, ἐν ᾧ ἄλλως ἤθελον ψηφοφορήσει ὑπὲρ τοὺς **500**.

6. Ὅτι ἕνεκα τῆς ἐπίσης διαφωνούσης πρὸς ἑαυτὴν ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ δήμου Βερβαίνων οὐδεμία ἐγένετο ψηφοφορία, παραμεινάσης τῆς κάλπης ἐν χερσὶ τῆς ἐκεῖ σταθμευούσης τότε στρατιωτικῆς δυνάμεως καθ' ἅπασαν τὴν πρὸς ψηφοφορίαν ὀκταήμερον προθεσμίαν, καὶ ὅτι μόνον τὴν ὀγδόην ἡμέραν συμφωνήσασα τέλος ἡ ἐπιτροπὴ, παρέλαβεν αὐτὴν καὶ ἔρριψεν ἐν αὐτῇ τὰ ἐξ αὐτῆς ἐξαχθέντα κατὰ τὴν διαλογὴν ψηφοδέλτια εἰς τὰ Μελιγνητικὰ Καλύβια τοῦ Ἄστρους.

7. Ὅτι ἐν τῷ δήμῳ Πάρνωνος ψευδῶς ὄφθεν παραστήσαντες ὅτι ὁ πρόεδρος τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἀγράμματος, ἐγένοντο παραίτιοι διαφωνίας, ἧς ἕνεκα ἀπέσχον οἱ ψηφοφόροι νὰ ψηφοφορήσωσιν.

γ'. Ὑπὸ τοῦ **Θ. Καραμάνου**, κατηγοροῦντος δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὴν Βουλὴν τὴν γενομένην κατὰ τὸν δῆμον Σελινοῦντος ψηφοφορίαν ὡς νόθον, ῥιφθέντων ὄφθεν εἰς τὴν κάλπην **597** ψηφοδελτίων εἰκονικῶν, καὶ ὑποστηρίζοντος τὴν ἔνστασιν του ταύτην διὰ τῶν λόγων, ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Κοσμᾶ, καὶ τοι ἀλλαχόσε ἀποδημοῦντες, καὶ ἰδίως εἰς τὴν χειμερινὴν των κατοικίαν διὰ τὸ ὀρεινὸν τοῦ χωρίου των, παρίστανται ἅπαντες ὡς ψηφοφορήσαντες. Ἐπιβεβαιοῦσι δὲ ὁ **Γ. Α. Καζέλος, Κ. Λαμπρινός, Δικαῖος Σταματελλόπουλος** καὶ **Θ. Γ. Καλατζῆς**, ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς διαλογῆς ἐπιτροπὴ δὲν ἐδέχθη τὴν ἀναφορὰν ταύτην, καθυποβληθεῖσαν αὐτῇ ὡς ἔνστασις.

δ'. Ὑπὸ τῶν προμνησθέντων **Δ. Καραμάνου, Ἐμ. Κ. Τραχάνη** καὶ **Γ. Ἐμ. Κριμήτσου**, δι' ἀναφορᾶς των πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, δι' ἧς ἐκθέτουσιν, ἐκτὸς τῶν προμνησθέντων εἰδικώτερον, ὅτι ἐν μὲν τῷ δήμῳ Λιμναίων μόνον **100** ψῆφοι εἰκονικαὶ ἐρρίφθησαν καὶ ὅτι ἡ ἐφορευτικὴ ἐκλογὴ ἐγένετο εἰκονικῶς καὶ ἐκτὸς τῶν προμνησθέντων τριῶν δήμων Βρασιῶν, Πάρνωνος καὶ Λιμναίων

ε. Ἐπροτάθη δὲ καὶ ἡ ἔνστασις ὅτι ὁ **Ν. Χ. Παναγιώτου** εἶναι πάρεδρος εἰρηνοδικικὸς εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Λιμναίων.

Τὰς ἐνστάσεις ταύτας ἐζήτησαν νὰ ὑποστηρίξωσιν ἐν μέρει μὲν διὰ τεκμηρίων, ἐν μέρει δὲ διὰ μαρτυριῶν καὶ πρὸς τὴν μοιραρχίαν Ἀρκαδίας σταλεισῶν ὄφθεν ἐκθέσεων ὑπὸ τῶν κατὰ τὰς πρωτευούσας τῶν δήμων ἐπὶ τῆς ψηφοφορίας στρατιωτικῶν ἀποσπασματαρχῶν.

Τὸ τμῆμα τοῦτο ἐξετάσαν μετ' ἐπιστασίας τὰς ἐνστάσεις αὐτὰς καὶ τὰ λοιπὰ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς ἔγγραφα, ἀκοῦσαν καὶ τὴν προφορικὴν ἀνάπτυξιν, ὑπὸ τοῦ **Δ. Κονδάκη** γενομένην,

καὶ τὰς ἀντιρρήσεις τοῦ Ν. Χ. Παναγιώτου, καὶ σταθμίσαν ὅλα αὐτὰ ἀκριβῶς, ἐκθέτει ὅτι αἱ λοιπαὶ ἐνστάσεις, στηριζόμεναι ἰδίως εἰς τεκμήρια ὑποθετικὰ μᾶλλον καὶ αὐτά, ἀπορρέουσιν ἰδίως ἀπὸ τῶν αὐτῶν προσώπων, εἷς δὲ ἀποσπασματάρχης, ὁ Δ. Καραγιαννόπουλος, τοῦ ὁποίου τὴν ἔκθεσιν ἐπικαλεῖται ὁ Δ. Κονδάκης, παρίσταται ὑπὸ τοῦ Σ. Σακελλαροπούλου ὡς ὄργανον αὐτοῦ τοῦ Δ. Κονδάκη.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἔνστασιν κατὰ τῆς κληρώσεως τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ δήμου Τανίας, παρατηρεῖ τὸ τμῆμα, ὅτι καὶ ἂν ἐκληρώθωσι τὰ κατ' αὐτῆς ὁπωσοῦν ἰσχυρὰ τεκμήρια ὡς ἀληθεια, καὶ ἀκυρωθῇ συνεπείᾳ τούτων ἡ κατὰ τὸν δῆμον τοῦτον ἐκλογή, οὐδὲν συνεπάγεται ἀποτέλεσμα, καθ' ὅσον ἁπασαι αἱ ἀπὸ τὰς κάλπας ταύτας ἐξαχθεῖσαι ψῆφοι κατελογίσθησαν ὑπὲρ τοῦ πλειοψηφήσαντος μεταξὺ τῶν ἐπιλαχόντων, ἤτοι, τοῦ Ν. Πετράκου· καὶ ἂν προσέτι ἠδύνατο νὰ ὑποτεθῇ ὅτι κατὰ τὴν ἐπαναληπτικὴν ταύτην ψηφοφορίαν ἤθελον ψηφοφορήσει ἅπαντες οἱ κατὰ τῶν ἐκλογικῶν τοῦ δήμου τούτου καταλόγων, συμποσούμενοι εἰς 1936, ψηφοφόροι. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἑτέραν ἔνστασιν τῆς ἀνικανότητος τοῦ Ν. Χ. Παναγιώτου, λόγῳ τοῦ ὅτι ἦτον πάρεδρος εἰρηνοδικιακὸς, παρατηρεῖται, ὅτι οὗτος δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου, συμφώνως μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως, ἐκτεθεῖσαν ἐν τῇ σελίδι 657 τῶν πρακτικῶν της, καθ' ἣν μόνοι οἱ εἰσαγγελεῖς πρωτοδικῶν, πρωτοδίκαι καὶ οἱ εἰρηνοδίκαι ἀπαγορεύονται νὰ ἐκλεχθῶσι βουλευταὶ ὑπὸ τῆς ἐπαρχίας, ὅπου ἐνεργοῦσι τὰ καθήκοντά των.

Ἐν γένει δὲ παρατηρεῖ τὸ τμῆμα, ὅτι δὲν ἀναφέρονται ῥητῶς οἱ ἐπενεγκόντες τὴν βίαν, τίνες, προσελθόντες εἰς τοὺς δήμους Δολιανῶν καὶ Πάρνωνος νὰ ψηφοφορήσωσι, δὲν ἐψηφοφόρησαν καὶ τίνος ἕνεκα δὲν προσῆλθον κατόπιν, τίνες οἱ ἀποδημοῦντες, ἵνα ἀπὸ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν ὡς ἀποδημούντων θεωρητέων, κατὰ τοὺς ἐνισταμένους, καὶ τῶν ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τῆς ψηφοφορίας σημειουμένων ἐξαχθῇ ἂν αὐτοὶ ἐστιμειώθησαν ἢ μὴ ὡς ψηφοφορήσαντες, καὶ ἂν οὕτω ἀλλοιοῦται τὸ ἀποτέλεσμα ἢ μὴ τῆς ψηφοφορίας, ἵνα οὕτω τεθῇ εἰς θέσιν τὸ μὲν τμῆμα, ἐπὶ ὡρισμένων πραγμάτων στηριζόμενον, νὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ προσαγωγῆς ἀποδεικτικῶν μέσων τῶν ἐνστάσεων αὐτῶν, ἡ δὲ Βουλὴ ν' ἀποφασίσῃ περὶ τούτων, καθ' ὅσον ἄλλως πᾶσα περὶ ἀποδείξεως τῶν τοιούτων ἐνστάσεων γνωμοδότησις καὶ ἀπόφασις ἤθελεν εἶναι ὅλως ἀόριστος, καθὸ δὲ τοιαύτη, ὅλως ἀνέφικτος.

Διὰ ταῦτα

Τὸ τμῆμα γνωμοδοτεῖ ὅτι ἡ ἐκλογὴ αὕτη ἐνηργήθη συμφώνως μὲ τὰς διατεταγμένας διατυπώσεις τοῦ νόμου, ὅτι πλειονοψηφιῶν ἀνεδείχθη ὁ Νικόλαος Χατζῆ Παναγιώτου, ὅτι οὗτος ἔχει τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα προσόντα, καὶ ὅτι ἡ μὲν προκειμένη ἐκλογὴ ἐπικυρωτέα, ὁ δὲ Νικόλαος Χατζῆ Παναγιώτου ἀναγνωριστέος ὡς νόμιμος ἐκ Κυνουρίας βουλευτής.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Ἀπριλίου 1855.

Καλαμάρας Τσουκαλᾶς.	Φίλων Φίλωνος.
Γ. Μαδεμοχωρίτης.	Δημήτριος Πουλικάκος.
Α. Μάντζαρης.	Γ. Ι. Γιολδάσης.
Γ. Ῥιζόπουλος.	Α. Γρίβας.
Κ. Γριβογεώργης.	Ὁ εἰσηγητὴς
	Ι. Ν. Ταμπακόπουλος. »

Μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, δι' ἀναστάσεως τὸ ἔγκυρον τῆς ἐκλογῆς Κυνουρίας καὶ νόμιμον αὐτῆς βουλευτὴν τὸν Νικόλαον Χ. Παναγιώτου.

Κηρύξας δὲ ὁ πρόεδρος τὸ ἀποτέλεσμα, ἀνήγγειλεν ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ ἀναγνωσις τῶν πρακτικῶν, ἐπὶ τούτῳ δὲ διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ

Οἱ γραμματεῖς

Π. Κολποδήτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΘ'.

Τῆς 29 Ἀπριλίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προπαρελθούσης συνεδριάσεως, ὡς καὶ τὸ Ϛ'. μέρος τῆς χθεσινῆς, ἅτινα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προεδρεύσαντος ἀντιπροέδρου, τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ α'. καὶ δ'. μὴ συμπληρωθέντων, ὅτι ἐξελέξαντο, κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν, εἰσηγητὰς ἐπὶ μὲν τῆς πρότάσεως τοῦ βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου τοὺς Ἐμ. Ἀντίπαν, Στ. Δεκόν, Σ. Στεφανόπουλον, Ν. Νάζον καὶ Α. Αὐγερινόν· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς κτλ. νομοσχεδίου, τοὺς Ἀλέξανδρον Κουμουνδοῦρον, Α. Σταΐκον, Γ. Τσιγκουράκον, Ἐμ. Τσοῦ-

χλον καὶ Β. Δημητρακόπουλον· ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, τὸν Ἀν. Ρενουάρδον, Στ. Δοκόν, Δ. Γαβρᾶν, Σ. Κρεστενίτην καὶ Ν. Μπότασην, καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, τὸν Δ. Πολυχρονόπουλον, Κ. Βλάμην, Κ. Πονηρόπουλον, Σ. Βαρότσην καὶ Γ. Κονδύλην. Παρεδέχθησαν δὲ ὡς ἀνάπτυκτέαν τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος τὰ τμήματα Β'. καὶ έ.

Παρελθὼν τελευταῖον ὁ χθὲς ἀναγνωρισθεὶς βουλευτὴς Κυνουρίας, ἔδωκε τὸν παρὰ τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῆς παρούσης προσαρτώμενον τῆς ὁρκωμοσίας πρωτόκολλον.

Παρετήρησεν ἑπομένως ὁ πρόεδρος, ὅτι βουλευταί τινες ἔδωκαν εἰς τὸ προεδρεῖον ἀναφοράν, ἐξαιτούμενοι νὰ λάβωσι καὶ οὗτοι τὴν ἀποζημίωσίν των διὰ τὰς 40 ἡμέρας τῆς ἀναβολῆς, καὶ τοι φθάσαντες μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ αἴτησίς των αὕτη ἀντιβαίνει εἰς τὴν γενομένην ἀπόφασιν, καὶ ἐπειδὴ οἱ ἀναφερόμενοι ζητοῦσι νὰ ὑποβληθῇ ἡ ἀναφορά των εἰς τὴν Βουλὴν ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ προεδρεῖον δὲν ἐνεργήσει τὴν αἴτησίν των, ἐκπληρῶν τοῦτο, ἐξαιτεῖται τὴν τοῦ Σώματος ἀπόφασιν.

Τῆς δὲ Βουλῆς συμφωνησάσης ν' ἀναβληθῇ δι' ἄλλην ἡμέραν ἡ συζήτησις καὶ ἀπόφασις τοῦ Σώματος, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Θ. Κεχαγιᾶς.
Α. Ν. Πετμεζᾶς.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ.

«Σήμερον, τὴν εἰκοστὴν ἐννάτην Ἀπριλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ πέμπτου ἔτους, ἐμφανισθεὶς εἰς τὴν Βουλὴν ὁ ἄρτι ἐκλεχθεὶς βουλευτὴς Κυνουρίας Νικόλαος Χ. Παναγιωτου, ὤμοσεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον, ὡς ἀκολούθως·

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Ὅθεν συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον, ὅπερ ὑπεγράφη ὑπό τε τοῦ προεδρείου, τοῦ ὁρκισθέντος καὶ τοῦ ἱερέως.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ὁ ὁρκισθεὶς
Νικ. Χ. Παναγιώτου.

Ὁ Ἱερεὺς
Παΐσιος

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Α. Ν. Πετμεζᾶς.»

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ν'.

Τῆς 2 Μαΐου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην Π. Μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐγένετο ἐν πρώτοις ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου τῶν βουλευτῶν Ν. Μπούκουρα, ἀπόντων τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Δημητριάδου καὶ Γ. Μαδεμοχωρίτου ἡ μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων, καθ' ἣν ἔλαχον οἱ Κ. Κ. βουλευταὶ ὡς ἑρεξῆς·

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Μάϊον 1855.

Α.	Β.	Γ.
Κ. Δαρειώτης	Εὐθ. Κανελλόπουλος	Α. Κιζάνης
Π. Κουντουριώτης	Χ. Σουμαρίπας	Π. Χριστόπουλος
Ἰωάν. Ἀμβροσιάδης	Σ. Κοπανίτσας	Α. Μαυρειδὴς
Α. Παπατσώρης	Ἰω. Ἀποστολίδης	Γ. Μπάνης
Ν. Τσίλιος	Ν. Βουδούρης	Α. Δεδόπουλος
Π. Βάρδογλης	Γερμ. Μαυρομιχάλης	Γ. Γιατράκος
Γ. Ῥεβελιώτης	Ἰω. Σαγρέδος	Ἐμ. Μελετόπουλος
Σιδ. Πράτσικας	Γ. Τσιγκουράκος	Κ. Δημητριάδης
Δ. Ὀρεινὸς	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	Π. Κολποδῖτσος
Ν. Καΐρης	Α. Μάντσαρης	Δ. Πολυχρονόπουλος
Α. Αὐγερινὸς	Γ. Ναύτες	Κ. Βλάμης
Γ. Πατριαρχέας	Ἐλ. Καλυγερᾶς	Α. Λόντος
Γ. Μαδεμοχωρίτης	Α. Ἀβέρωφ	Α. Γεωργαντᾶς
Ἰω. Μπαλάφας	Χ. Θεοχαρόπουλος	Α. Ῥενουάρδος
Α. Πετμεζᾶς	Ν. Πιεράκος	Ν. Νάζος
Ν. Ματθαίου	Γ. Κεφάλας	Ἀλ. Κουμουνδοῦρος
Βασίλειος Νώνης	Εὐθ. Κανελλόπουλος	Σκαρ. Σούτσος
Δ. Καλλιφρονᾶς	Κ. Πονηρόπουλος	Ν. Πανουργιᾶς
Γ. Γιολδάσης.	Ἰω. Παπαλουκόπουλος.	Ἀντ. Ρενιζέλος.

Δ.	Ε.	Σ.
Ἰω. Ζάρκος	Γ. Ἀντωνόπουλος	Σ. Χ. Στεφανόπουλος
Ἰω. Ταταράκης	Α. Δαντελόπουλος	Π. Παπατσώνης
Μ. Σολωμός	Λ. Βλαΐτης	Ἐμμ. Ἀντίπας
Γ. Ι. Στάϊκος	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Γ. Ῥιζόπουλος
Κ. Γριβογεώργης	Δ. Γαβριᾶς	Δ. Πετροπουλάκης
Σ. Βαρότσης	Σ. Στράτος	Ἀν. Κορριωτάκης
Δ. Ζῶτος	Α. Παπαδημητριάδης	Μ. Τριανταφυλλόπουλος
Στ. Βλάχος	Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν. Βαρβαρῆγος
Δ. Πουλικάκος	Π. Ψάθης	Σ. Μήτσας
Περ. Καλαμογδάρτης	Δημ. Ἀθανασίου	Ν. Μοσχούλας
Ἰω. Προβιλέγιος	Δ. Τσόκρης	Α. Μαυροκορδάτος
Β. Δημητρακόπουλος	Ἠλ. Παπαδαῖος	Π. Δελιγιάννης
Π. Χρυσοβέργης	Α. Τσάκας	Π. Πατρινός
Ἰω. Ταμπακόπουλος	Ἀν. Κοκοτάκης	Ν. Μπότασης
Σ. Δοκὸς	Ἰω. Εὐσταθίου	Σόλων Κρεστενίτης
Ἀντ. Γρίβας	Εὐαγ. Κοντογιάννης	Ν. Μπούκουρας
Γρ. Κορριωτάκης	Γ. Πανοπριφτόπουλος	Α. Στεφάνου
Θ. Ζαΐμης	Γ. Νικολάου	Π. Καμπάνης
Ἀναγ. Παπαθανασίου.	Φ. Φλώνος.	Κ. Γιαννουλίδης.

Ζ.		
Χ. Ῥάγκος	Γ. Τσόκρης	Βελ. Νικολαΐδης
Χ. Τσελεμιδᾶς	Ν. Γρανίτσας	Ν. Χ. Παναγιώτου
Κ. Λαμπρινόπουλος	Σ. Πηλλήκας	Ν. Δελένδας
Ν. Χατζῆ Ἀναργύρου	Α. Ἴσκος	Κ. Κουρκουμέλης
Δ. Στάϊκος	Γ. Κανδύλης	Ν. Ἰατρὸς
Δ. Βουδούρης	Ἰω. Σκαθάντζος	Γ. Διαμάντης
		Μ. Χουρμούζης.

Παρελθόντες οἱ εἰσηγηταὶ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου καὶ ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου, ἀνέγνωσαν τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

« Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ, συνελθοῦσα ἐν τῷ βουλευτηρίῳ σήμερον τῇ 2 Μαΐου 1855, καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1854 ἔτους τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου ἐκ δραχ. 25 400, 80/00, εὗρε τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ ὑπουργοῦ λόγους, περὶ τῆς ὑπερβάσεως τῶν δραχμῶν 25,400 80/00, ἰσχυρούς. Ἡ ὑπέρβασις αὕτη εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς μεγάλης καὶ ἐξαιρετικῆς ὑπερτιμήσεως τῶν τροφίμων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος· ἑπομένως ἡ ἐπιτροπὴ κρίνουσα ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος

ὑπέρβασις εἶναι ἔργον ἀναποδράστου ἀνάγκης, ἀποραίνεται ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου περὶ τῆς ψηφίσεως τῆς συμπληρωτικῆς πιστώσεως δραχμῶν 25,400·80 ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου ε. ἄρθρ. 1 § 6'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν διὰ τὸ ἔτος 1854.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Μαΐου 1855.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ν. Α. Μπότασης	Σ. Κρεστενίτης
Α. Ῥενουάρδος	Δ. Γαβριᾶς.
	Ὁ Εἰσηγητὴς
	Στ. Δοκός. »

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ Κ. βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτ. θανάτου, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τοὺς ἐκτεθειμένους ἐν τῇ ἐκθέσει τῇ συνοδευούσῃ τὴν πρότασιν ταύτην λόγους, σπεύδει νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν πλήρη παραδοχὴν τῆς προτάσεως ταύτης, καὶ εὔχεται νὰ ἴδῃ τάχιον αὐτὴν ἀποτελοῦσαν μέρος τῆς νομοθεσίας τοῦ Κράτους.

Ἀθῆναι, τῇ 2 Μαΐου 1855.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Στ. Δοκὸς,	Σ. Χ. Στεφανόπουλος,	
Ν. Λ Νάζος,	Ἐμ. Ἀντίπας.	Ὁ Εἰσηγητὴς
		Α. Αὐγερινός. »

Παρελθὼν δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ἀνέγνω, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, νομοσχέδιον περὶ τριμήνου πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1855, καὶ ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω πρὸς ἐπιψήφισιν εἰς ὑμᾶς νομοσχέδιον περὶ τριμήνου πιστώσεως.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο προεβλέφθη ἐγκαίρως, διότι παρετηρήθη, ὅτι ἡ τοῦ Σώματος τούτου ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ διὰ τὸ 1855 ἔτους προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους εἰσέτι δὲν ὑπέβαλε τὴν ἔκθεσίν της, καὶ εἰκάζεται εὐλόγως ὅτι ἡ ἐπιψήφισίς του ἐκ μέρους τοῦ Σώματος θὰ βραδύνῃ, ἐν ᾧ ἡ πληρωμὴ τῶν δαπανῶν δὲν ἐπιδέχεται τῆς ἐλαχίστης ἀναβολῆς.

Τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον ἔχει μίαν μόνην προσθήκην, τοῦ 6'. ἄρθρου, τὸ ὁποῖον δὲν ἐμπεριλαμβάνετο εἰς τὰ τοιαύτης φύσεως προγενέστερα νομοσχέδια· τοῦτο ὑπηγορεύθη ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς καθαρίσεως τῶν λιμένων, καὶ ἰδίως ἐκείνου τοῦ Πειραιῶς εἰς τὴν παροῦσιν καταλληλον πρὸς τοῦτο ὥραν τοῦ χρόνου, καθ' ἣν μάλιστα καὶ ὁ ἐν Πειραιεῖ Γάλλος ὑπονα ύαρχος ἐπανειλημμένως ὑπεσχέθη νὰ χορηγήσῃ τὴν συνδρομήν του διὰ τῆς παραχωρήσεως ἀναλόγου ἀριθμοῦ ἀνδρῶν ἐκ τοῦ ἐν Πειραιεῖ συμμαχικοῦ στρατοῦ πρὸς εὐόδωσιν τοῦ ἐπιχειρηθησομένου δημοσίου ἔργου.

Ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἀνάγκην τὴν ὑπαγορεύσασαν τὴν ὑποβολὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, πείθομεθα, Κύριοι, ὅτι θέλετε εὐαρεστηθῆ νὰ ἐπισπεύσητε τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Ἀπριλίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.»

ΟΘΩΝ κ.τ.λ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ἀπριλίου 1855.

ΟΘΩΝ.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ κάμῃ χρῆσιν ποσοῦ ἴσου μὲ τὸ τεταρτημόριον τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1854, διὰ τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου τοῦ 1855, ἀπέναντι τοῦ ψηφισθησομένου προϋπολογισμοῦ διὰ τὸ ἔτος 1855.

Ἄρθρον 2.

Συγχωρεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν νὰ κάμῃ χρῆσιν πλήρους τῆς ἐν τῷ κεφ. ἡ. ἄρθρ. 2 τοῦ ὑποβεβλημένου εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1855 ἔτους τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου πιστώσεως ἐκ δραχ. εἴκοσι χιλιάδων, ἀριθ. 20,000, διὰ κάθαρσιν λιμένων.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρακαλέσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τὴν Βουλὴν, ἵνα ἐπισπεύσῃ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου, καθ' ὅσον ἤρχισαν ἤδη ἐν Πειραιεῖ αἱ ἐργασίαι τῆς καθαρίσεως τοῦ λιμένος· ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν παρέπεμψε τὴν πίστωσιν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν, συστήσασα εἰς αὐτὴν τὴν ταχεῖαν τῆς ἐκθέσεως σύνταξιν.

Τελευταῖον, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ βουλευτοῦ Ἰω. Ταμπακοπούλου, ἐχορηγήθη αὐτῷ μηνιαία ἀπουσίας ἄδεια διὰ κατεπειγούσας δικαστικὰς ὑποθέσεις του.

Ἀναγγείλας δὲ ὁ πρόεδρος ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τῆς ἀνωτέρω πιστώσεως νομοσχεδίου καὶ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν μεσημβρίαν.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Ν. Πετμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΑ'.

τῆς 3 Μαΐου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ὡρίσθη ὡς ἡμέρα τῆς ἀναπτύξεως τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος ἡ προσεχὴς δευτέρα.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις α') τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ κεφαλ. ε'. ἄρθρ. 1 § 6. τοῦ διὰ τὸ 1854 προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου, καὶ 6') τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ πρώτου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ἐμ. Ἀντίπα καὶ Χ. Σαμαρίπα, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν διὰ ψήφων 76.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 25,400:80 τοῦ διὰ τὸ 1854 προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου, Ναὶ ἢ Ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Ασυκᾶς Λόντος		Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	N
Δημήτριος Ὀρεινός		Σόλων Κρεστενίτης	N
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Δημήτριος Ἀθανασίου	N
Πέτρος Καμπάνης	N	Γεώργιος Διαμάντης	N
Νικόλαος Π. Καΐρης		Ν. Δελένδας	N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	N	Δ. Γαβρᾶς	N
Δημήτριος Τσόκρης	N	Ν. Βαρβαρῆγος	
Γεώργιος Τσόκρης	N	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	N
Νικόλας Ἰατρός		Λεωνίδ. Πετμεζᾶς	N
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Ἠλίας Παπαδαῖος	N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ἀθαν. Δανηλόπουλος	N
Σταῦρος Βλάχος		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ἰωάννης Ζάρκος	
Σωτήριος Στράτος		Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N	Βελισ. Νικολαΐδης	N
Φίλων Φίλωνος		Ἰωάννης Μπαλάφας	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Πέτρος Δελιγιάννης	N
Νικόλαος Τσέλιος		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Κωνστ. Γριβογεώργης		Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	N	Νικόλαος Μπούκουρας	
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος		Π. Κολποδῖνος	
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου		Ἐμ. Ἀντίπας	N
Γεώργιος Κονδύλης	N	Γ. Πανοπριτόπουλος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Χρῆστος Ῥάγκος	N
Βασίλειος Νώνης	N	Εὐθ. Κανελλόπουλος	N
Σταμάτ. Μήτσας	N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Δ. Ζῶτος		Νικόλαος Ματθαίου	N
Γ. Γιαλδάσης	N	Ν. Χατζῆ Παναγῶτου	N
Ν. Γρανίτσας		Σ. Κοπανίτσας	N
Αὐσανδρος Βιλαέτης	N	Ἐμμ. Μελετόπουλος	
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	N	Δ. Κορφιωτάκης	

Γ. Γιατράκος		Ν. Πανουργιᾶς	
Λουκᾶς Στεράνου		Κωνσταντῖνος Βλάμης	N
Ἰω. Παπαλουκόπουλος	N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	N
Ἰω. Ταμπακόπουλος	N	Σιδέρης Πράτσικας	
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	N	Π. Πατρινός	N
Παναγιώτης Βάρβογλης	N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	N
Β. Π. Δημητρακόπουλος	N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Ἀναγ. Δεδόπουλος		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	N
Α. Μαυροειδὴς	N	Ν. Α. Μπότασης	N
Γ. Κεφάλας		Δ. Καλλέργης	
Ἀναγ. Τσάκας	N	Κ. Δαρειώτης	N
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος		Ἰω. Σκαβέντζος	N
Κωνς. Κουρκουμέλης	N	Γ. Νικολάου	N
Ἀλέξανδ. Κουμουνδοῦρος		Γεώργιος Ναύτης	N
Παναγ. Παπατσώνης		Μιχαὴλ Σολωμός	N
Ἰω. Προβιλέγιος		Ἀν. Ῥενουάρδος	N
Ἰω. Ταταράκης	N	Ἰωάννης Σαγρέδος	N
Σ. Βερόττης	N	Παναγιώτης Ψάθης	N
Χ. Σουμαρίπας	N	Νικόλαος Νάζος	N
Π. Δημητρακόπουλος		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	
Π. Χρυσοβέργης	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	N
Α. Παπαδημητριάδης		Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Δ. Κοκοτάκης		Γεώργιος Ι. Στάϊκος	N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης		Δ. Στάϊκος	
Ἰωάννης Εὐσταθίου		Α. Κιζάνης	N
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης		Παντολέων Κουντουριώτης	
Γεώργιος Μπάνης	N	Δημήτριος Βουδούρης	
Νικόλαος Πιεράκος	N	Σταμάτιος Γ. Δοκός	N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	N	Μ. Χουρμούζης	N
Δημήτριος Πουλικάκος	N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	N
Γρηγόριος Πατριαρχέας	N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	N
Π. Χριστόπουλος	N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	N
Π. Κανελλόπουλος		Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Νικόλαος Μοσχούλας	N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	N
Σπ. Πήλλκας	N	Α. Μάντζαρης	N

Ἀνεγνώσθη τὸ 1 καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον, τὸ ὁποῖον ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως, ὡς καὶ τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ ἀνωτέρω ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἡλ. Παπαδάτον καὶ Γ. Ῥεβελιώτην, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 77. Ἔχει δ' οὕτως.

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμορρώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται συμπληρωτικὴ πίστωσις δραχμῶν εἰκοσιπέντε χιλιάδων τετρακοσίων, καὶ λεπ. ὀγδοήκοντα, ἀριθ. 25,400:80/00, ἐπὶ τοῦ Κερ. ἑ. ἄρθρ. 1 § ϐ'. τοῦ διὰ τὸ 1854 ἔτος προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου διὰ τὴν ἐκ τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν τροφίμων προκύψασαν ὑπέρβασιν τῆς ψηφισθείσης δαπάνης εἰς τροφοδοσίαν τῶν πληρωμάτων τοῦ Β. στόλου κατὰ τὸ 1854 ἔτος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐρωτήσαντός τινος ἐπομένως τί γίνεται διὰ τὴν ἐφημερίδα τῆς Βουλῆς, διὰ τὴν σύστασιν τῆς ὁποίας ἐσχηματίσθη καὶ ἐπιτροπή· ἀπήντησαν τὰ μέλη αὐτῆς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐνασχολεῖται εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ὅμως περιέχει καί τινας δυσκολίας, τὰς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἐξομαλύνῃ.

Προβάσης εἶτα τῆς Βουλῆς καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου, λαβών τις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τὸν λόγον, ἐξέθηκεν, ὅτι μὴ δυνηθεὶς κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν νὰ λάβῃ τὸν λόγον, διότι ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη περὶ τοῦ συζητητέου τῆς προτάσεως, ἐκπληρῶν σήμερον τὴν ἔλλειψιν ταύτην, θέλει ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινας πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ νομοθέτου, ὅστις κατήργησεν ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὸ 1854 τὸν πολιτικὸν θάνατον, καὶ διὰ ν' ἀντικρούσῃ ἰδέας τινας, αἵτινες ἐρρέθησαν κατὰ τοῦ νομοθέτου τοῦ ποιν. ἡμῶν κώδηκος, ὅστις πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπροίκισε τὴν Ἑλλάδα καὶ μὲ σύστημα δικονομικὸν, τὸ ὁποῖον δύναται δικαίως νὰ ὀνομάσῃ τελειότερον καὶ ἐκείνου τῆς Γαλλίας, διότι περιέχει τοσαύτας ἐγγυήσεις, ὥστε κατεδείχθη ἐκ τῆς πείρας ὅτι ποτὲ δὲν ἔπαθον τὰ συμφέροντα διαδίκου, ἔχοντος ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ δίκαιον.

Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι ὅσον ψυχολογικῶς καὶ ἠθικῶς φαίνεται συμφέρουσα ἡ καταργησις τοῦ πολιτ. θανάτου, τοσοῦτον πρόωρος ἀποβαίνει ἕνεκα τῶν σημερινῶν τῆς Ἑλλάδος περιστάσεων.

Συνηγορῶν ὑπὲρ τῆς προτάσεώς του ὁ βουλευτὴς τοῦ πανεπιστημίου, ἐζήτησε νὰ καταδείξῃ τὸν πολιτικὸν θάνατον καὶ ἄδικον καὶ ἄλογον, καὶ ἐν τοσούτῳ εἴκοσιν ἤδη ἔτη ἐφαρμοζομένου, οὐδὲν ἠγέρθη κατ' αὐτοῦ παράπονον. Ὠνόμασε τὸν πολιτ. θάνατον ὄχι ποινὴν, ἀλλὰ συνέπειαν ποινῆς, καὶ ἐβεβαίωσεν ὅτι σκοπὸν δὲν ἔχει νὰ μετριάσῃ ἢ νὰ ἐλαττώσῃ τὰς ποινὰς, ἀλλὰ ν' ἀφαιρέσῃ μίαν συνέπειαν ἄδικον, ἐν ᾧ αὐτὸς τὸν πολιτ. θάνατον θεωρεῖ ὡς ποινὴν βαρυτάτην, καὶ οὔτε παραδέχεται ὅτι εἶναι ἓν ψεῦδος, διότι ὁ πολιτικῶς θανὼν ζῇ μὲν φυσικῶς, ἀλλ' ἡ κοινωνία θεωρεῖ αὐτὸν νεκρὸν, διότι τὸν διέγραψεν ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν μελῶν της, διότι τὸν ἀποστρέφεται ὡς κακοῦργον, καὶ ὡς τοιοῦτον τὸν κατεδίκασε μακρὰν αὐτῆς νὰ διέλθῃ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του ἐντὸς τῶν φυλακῶν, καὶ διὰ τοιοῦτον κακοῦργον, τοῦ ὁποίου παρ' ὀλίγον ἡ κεφαλὴ νὰ πέσῃ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδεὶς δύναται νὰ λάβῃ συμπάθειαν.

Εἶπεν ὁ προτείνας βουλευτὴς, ὅτι ὁ πολιτ. θάνατος εἶναι ἓν πλάσμα, ἀλλὰ μήπως ἡ νομοθεσία ἡμῶν δὲν περιέχῃ καὶ ἄλλα τοιαῦτα πλάσματα; Μήπως δὲν ἦναι πλάσμα τὸ νὰ θεωρῶμεν ὡς ἀλήθειαν τὸ δεδικασμένον, ἐν ᾧ πιθανὸν πολλαὶ δικαστικαὶ ἀποφάσεις νὰ ἦναι ἄδικοι; Ὑποθέσατε ὅτι νομοθετοῦμεν ἕνα νόμον καὶ ἐπιβάλλομεν ποινὴν εἰς τὸν παραβάτην αὐτοῦ· ὁ νόμος οὗτος ψηφισθεὶς, δημοσιεύεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως, κοινοποιεῖται εἰς τὰ δημαρχεῖα καὶ παραδρεῖα, καὶ τότε οὐδεὶς δύναται νὰ προτείνῃ ἄγνοιαν τοῦ νόμου αὐτοῦ, ἐνῷ ἐνδεχόμενον νὰ μὴ ἔλαβε γνῶσιν. Δὲν εἶναι τοῦτο ἓν πλάσμα; καὶ μολατοῦτα ἡ διάταξις αὕτη ἔχει πληρεστάτην ἰσχὺν, διότι ἄλλως ἕκαστος, διὰ νὰ διαφύγῃ τὴν ποινὴν, ἤθελε προχείρως προτείνει τὴν ἄγνοιαν τοῦ νόμου.

Ἀλλ' εἶναι πικρὸν, εἶπεν, ἐπανερχόμενος εἰς τὴν κοινωνίαν ὁ καταδικασθεὶς εἰς δεσμὰ διὰ βίου, νὰ μὴ εὑρίσκῃ οὔτε περιουσίαν οὔτε οἰκογένειαν. Ἀλλ' ὁ νόμος εἶναι εἰδοποίησις μετ' ἀπειλῆς κατὰ τοῦ θέλοντος νὰ κακουργήσῃ, καὶ τῆς ἀπειλῆς αὐτῆς τὰς συνεπείας ἂν καὶ ἐγνώριζεν, ἐπροτίμησεν ὅμως νὰ πράξῃ τὸ ἔγκλημα. Τίς λοιπὸν πταίει, ἀφ' οὗ ὁ ἴδιος ἠθέλησε νὰ ὑποστῇ τὰς ποινὰς τοῦ νόμου, ὅσον καὶ ἂν ἦναι σκληραί;

Ἐν Γαλλίᾳ κατήργησαν κατὰ τὰ 1791 τὸν πολιτ. θάνατον, τὸ κληροδότημα τοῦτο τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὰ 1793 παρεδέχθησαν πάλιν αὐτὸν κατὰ τῶν μεταναστῶν διὰ λόγους πολιτικούς, καὶ κατὰ τὰ 1810 τὴν περὶ πολιτ. θανάτου διάταξιν καθιέρωσαν ἐν τῷ κώδηκι. Ἀλλ' ἡ ἐποχὴ ἐκεί-

νη, δύναταί τις νὰ εἴπῃ κατὰ τὴν ἰδέαν τοῦ βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου, ὑπῆρξεν ἐποχὴ τρόμου καὶ φόβου, καὶ ἐπομένως δὲν πρέπει ἐκ τοιαύτης ἐποχῆς νὰ παραδειγματισθῶμεν καὶ ἡμεῖς σήμερον. Κατὰ τὸ **1832** ὅμως, ἂν καὶ δὲν ὑπῆρχον αἱ αὐταὶ περιστάσεις, οὐχ ἧττον ἀπεκρούσθη ἡ περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτ. θανάτου πρότασις, ὑπὸ πολλῶν ὑποστηριχθεῖσα καὶ τότε, διότι ἡ διάταξις αὕτη εἶχε σχέσιν μὲ τὸ ἀστικὸν δίκαιον, καὶ δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ καταργηθῇ, χωρὶς προηγουμένως νὰ μεταρρυθμισθῶσι καὶ αἱ ἀνάλογοι διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου· ἀλλὰ καὶ τότε καθιέρωσαν μόνον τὰς ἐλαφρυντικὰς περιστάσεις. Καὶ εἶπεν ὁ βουλευτὴς τοῦ πανεπιστημίου, ὅτι πρέπει νὰ καταργηθῇ ὁ πολιτ. θάνατος, διότι τὰ κατὰ τὸ διάστημα τῆς φυλακίσεως τοῦ καταδικασθέντος εἰς δεσμὰ διὰ βίου γεννηθέντα τέκνα θεωροῦνται νόθα, καὶ διότι ἀναγκάζομεν τὴν δυστυχῆ σύζυγόν του νὰ τὸν διαζευχθῇ. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν πρώτην περίστασιν, δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ γεννηθῶσι τέκνα, ἐν ᾧ ὁ σύζυγος διατελεῖ ἐν ταῖς εἱρκταῖς· ὡς πρὸς δὲ τὴν δευτέραν, πληροφορεῖται ὅτι οἱ συντάσσοντες τὸν ἑλλην. ἀστικὸν Κώδηκα θέτουν λόγον διαζεύξεως καὶ ὅταν εἷς τῶν συζύγων καταδικασθῇ εἰς ἑπταετῆ εἱρκτὴν, διότι βεβαίως δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ ὑποχρεώσωμεν τὴν σύζυγον νὰ συζῇ μεθ' ἑνὸς κακούργου, τὸν ὁποῖον ὁλόκληρος ἡ κοινωνία ἀποστρέφεται.

Διὰ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου πρόκειται νὰ καταδικάσωμεν μίαν διάταξιν τοῦ ποιν. νόμου, καὶ διὰ τοῦτο νομίζει ὅτι δὲν εἶναι συγκεχωρημένον νὰ μεταβάλωμεν μεμονωμένην τὴν διάταξιν αὐτὴν, ἥτις πιθανὸν νὰ ἔχῃ σχέσιν καὶ μὲ ἄλλας διατάξεις. Μεταξὺ τῶν εἰς ἰσόβια δεσμὰ καὶ τῶν εἰς πρόσκαιρα ἢ εἰς εἱρκτὴν καταδικαζομένων ὑπάρχει καὶ ἡ διαφορὰ τοῦ ὅτι οἱ πρῶτοι ὑποβάλλονται καὶ εἰς δημόσια ἔργα, καὶ ἐν τούτοις διὰ τῆς συζητουμένης προτάσεως ἐξομοιοῦμεν τοὺς εἰς διὰ βίου δεσμὰ μὲ τοὺς εἰς εἱρκτὴν καταδικασθέντας, καὶ τοιουτοτρόπως παραδίδομεν τὴν περιουσίαν τῶν πρώτων εἰς τὴν διαχείρισιν ξένου προσώπου, ὅπερ θέλει διαχειρίζεσθαι αὐτὴν, ἐνδὸς ζῇ ὁ κατάδικος, ἐνῷ ὁ διορισμὸς τοῦ ἐπιτρόπου θεωρεῖται πάντοτε πρόσκαιρος.

Εἶπε δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις ὁ προτείνας, ὅτι διὰ μιᾶς ἀναθεωρήσεως τῆς δίκης ὁ καταδικασθεὶς εἰς δεσμὰ διὰ βίου δύναται ν' ἀποδειχθῇ ἀθῷος, καὶ ἐντοσούτῳ ἐπανερχόμενος εἰς τὴν κοινωνίαν, δὲν εὑρίσκει οὔτε περιουσίαν οὔτε οἰκογένειαν, καὶ τοῦτο

ὁμολογεῖ ὅτι εἶχε κλονίσει τὴν πεποίθησίν του, ὅτε ἐν τῷ ρωμαϊκῷ νόμῳ ἀνεῦρε διάταξιν, καθ' ἣν, ὅταν διὰ τῆς ἀναθεωρήσεως ἀποδειχθῇ ἀθῷος ὁ καταδικασθείς, ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις θεωρεῖται ὡς μὴ ὑπάρξασα, ὁ δὲ ἀθωωθεὶς ἔχει τὸ ἀναδρομικὸν δικαίωμα τοῦ νὰ διεκδικήσῃ τὴν περιουσίαν του, ὥστε ἐκλείπει καὶ ὁ φόβος οὗτος τῆς ἀδικίας.

Ἂν δὲ καὶ δὲν ἔχει τὴν ἀξίωσιν νὰ ἐρευνήσῃ θεωρητικῶς τὸ ποινικὸν δίκαιον, νομίζει ὅμως ὅτι αἱ ποιναὶ δὲν σκοπεύουσι μόνον τὴν μεταμέλειαν τοῦ ἐγκλήματίου, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκφόβισιν τῶν ἄλλων πρὸς περιστολὴν τῶν ἐγκλημάτων, καὶ διὰ τοῦτο δὲν θεωρεῖ φρόνιμον τὴν κατάργησιν μιᾶς ποινικῆς διατάξεως. Ἐν Γαλλίᾳ, ὅπου πρὸς καιρὸν εἶχε καταργηθῇ ὁ πολιτ. θάνατος, μόλις ἐσχάτως καὶ μετὰ πολλῆς προφυλάξεως προέβησαν εἰς τὴν ὁριστικὴν αὐτοῦ κατάργησιν, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ καταστρέψωσιν ὅλας αὐτοῦ τὰς συνεπείας. Διὰ τοῦτο νομίζει ὅτι καὶ ἡμεῖς δὲν πρέπει μετὰ τοσαύτης ταχύτητος νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατάργησίν του, ἐν ᾧ μάλιστα πρὸς καταστροφὴν τῆς λῃστείας πρόκειται ἴσως νὰ εἰσαχθῇ νόμος, τοῦ ὁποίου αἱ διατάξεις δύνανται νὰ ἦναι αὐστηρότεραι διὰ τὰς συνεπείας των. Ἄλλως, διὰ τί τότε νὰ μὴ προβῶμεν καὶ εἰς τῆς θανατικῆς ποινῆς τὴν κατάργησιν, τοσούτῳ μᾶλλον ἄδικον, καθ' ὅσον οὐδεὶς ποτὲ ἔδωκεν εἰς τὴν κοινωνίαν τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀφαιρῇ αὐτὴν τὴν ζωὴν ἄλλου; Προκειμένου δὲ νὰ μεταβάλωμεν τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν, ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν Ἀγγλίαν, τὴν ἑστίαν τοῦ συνταγματισμοῦ, ὅπου διατηρεῖται εἰσέτι ὁ ῥαβδισμὸς χάριν σεβασμοῦ πρὸς τοὺς ἀρχαίους αὐτῶν νόμους, καὶ οὐχὶ προχείρως καὶ διὰ μιᾶς, οὕτως εἰπεῖν, τραπαλογίας νὰ μεταβάλωμεν τὴν ποινικὴν ἡμῶν νομοθεσίαν χωρὶς προηγουμένης ἀναθεωρήσεως τῆς ὅλης νομοθεσίας. Ἠδύνατο μόνον νὰ παραδεχθῇ ἐξαιρετικῶς τὴν προτεινομένην κατάργησιν διὰ τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα, διότι οἱ εἰς αὐτὰ ὑποπίπτοντες ὑποτίθενται ἄνθρωποι κοινωνικῆς τινος ἀξίας καὶ περιουσίαν ἔχοντες, ἐν ᾧ οἱ τὰ κοινὰ ἐγκλήματα διαπράττοντες ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἐσχάτην καὶ ἐνδεεστέραν τάξιν· ἀλλὰ καὶ τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην διστάζει νὰ προτείνῃ ἀπέναντι τοσούτων ἐλευθεριῶν, τῶν ὁποίων τὸ ἔθνος ἡμῶν ἀπολαύει. Προτείνει λοιπὸν διὰ ταῦτα ν' ἀναβληθῇ ἡ παραδοχὴ τῆς προτάσεως ὡς προώρου.

Ἀντικρούων ἕτερος τὸν προαγορεύσαντα, ἐξέθηκεν, ὅτι, ἐπειδὴ ἐνίοτε λαμβάνει τὸ θάρρος νὰ παρενοχλῇ τὴν Βουλὴν διὰ τῶν ἀγορεύσεών του, εὑρίσκεται εἰς θέσιν νὰ ἐννοήσῃ τὴν κατάστασιν

τοῦ ἀγορεύοντος, ὅστις ἀναγκαζόμενος νὰ ἐκθέσῃ τὴν γνώμην του ἐπί τινος ζητήματος, πιθανὸν νὰ παρεκκλίνῃ εἰς παραγνώρισιν αὐτοῦ, καθ' ὅσον τὸ ζήτημα εἶναι περιπεπλεγμένον. Ἀλλ' εἶναι καὶ ἄλλα ζητήματα τοσοῦτον ἁπλᾶ καὶ ἁπλᾶ, ὥστε ὁ ἀγορεύων δὲν δύναται νὰ ὑποπέσῃ εἰς ἐσφαλμένην αὐτῶν διάγνωσιν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου π.χ. τὸ ὁποῖον ὁ προτείνας βουλευτὴς πρὸ τοσούτων ἡμερῶν καὶ τοσοῦτον ἐκτεταμένως ἀνέπτυξε, δὲν ἐννοεῖ πῶς ὁ προαγορεύσας ἠδύνατο νὰ παρεκκλίνῃ τῆς ἀληθοῦς αὐτοῦ σημασίας, καὶ νὰ τὸ ἀντικρούσῃ παραδειγματιζόμενος ἐκ τῆς Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, ἐνῷ ἡμεῖς πολὺ αὐτῶν διαφέρομεν καὶ λόγῳ θρησκείας καὶ λόγῳ προγονικῶν παραδόσεων, καὶ ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ ῥυθμίζωμεν τὰς σκέψεις καὶ τὰς ἐνεργείας μας, μεταχειριζόμενοι ὑπόδειγμα κράτη ξένα καὶ κατὰ πολλὰ τοῦ ἔθνους ἡμῶν διαφέροντα.

Ὁ βουλευτὴς τοῦ πανεπιστημίου ἀναπτύσσων τὴν πρότασίν του, ἐδιαγράφησεν, οὕτως εἰπεῖν, τὸν πολιτικὸν θάνατον, καταδείξας ὅτι τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ποινῆς ἐγεννήθη πρῶτον εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων, καὶ ἐφαρμόζετο κατὰ τῶν δούλων. Ἀλλ' ἀκολούθως ὁ Ἰουστινιανὸς αὐτοκράτωρ, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα μετὰ σεβασμοῦ ἀναφέρει ἡ ἱστορία, ὁδηγούμενος ἀπὸ τὸν χριστιανισμὸν καὶ ἀπὸ τὸ ἐθνικὸν πνεῦμα, κατήργησε τὸν πολιτικὸν θάνατον, εἰπών, ὅτι ὁ χριστιανισμὸς διδάσκει νὰ καθιστῶμεν τοὺς δούλους ἐλευθέρους καὶ οὐχὶ τοὺς ἐλευθέρους δούλους, καὶ τὸν συλλογισμὸν τοῦτον τοῦ Ἰουστινιανοῦ ὤφειλεν ὁ προαγορεύσας νὰ μελετήσῃ μετὰ πλειοτέρας σπουδαιότητος, καὶ τότε βεβαίως ἤθελε καὶ αὐτὸς παραδεχθῆ ὡς δικαίαν τὴν συζητουμένην πρότασιν. Ἐὰν παρεδέχθησαν ἄλλοτε ἐν Γαλλίᾳ τὸν πολιτικὸν θάνατον, ἀπήτουν τὸ τοιοῦτον αἱ περιστάσεις, διότι δὲν ἐσύμφερεν εἰς τὸ ἔθνος νὰ ἀνακτήσουν τὴν περιουσίαν των ἐπανερχόμενοι οἱ ἐξόριστοι εὐγενεῖς, τῶν ὁποίων κατάκτησις ἦτον ἡ Γαλλία ὁλόκληρος. Πολιτικοὶ λοιπὸν λόγοι καὶ ὄχι ἡ δικαιοσύνη οὔτε ὁ ὀρθὸς λόγος ὑπηγόρευσαν τὴν ὕπαρξιν τοῦ πολιτικοῦ θανάτου κατὰ τὸ **1793** ἐν τῇ Γαλλίᾳ, καθὼς ἐπίσης ἄλλοτε καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ, ἥτις μετὰ ὀγδοήκοντα ἐτῶν πόλεμον, καὶ ἐκ τριῶν βασιλείων συγκεκροτημένη, ἠσθάνετο τὴν αὐτὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου. Ἀλλ' ἐν Ἑλλάδι, τὴν ὁποίαν οὔτε θρήσκευμα οὔτε ἄλλοι πολιτικοὶ λόγοι διαιροῦσι, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ διατηρῶμεν τὴν ἄδικον αὐτὴν συνέπειαν μιᾶς ποινῆς, καὶ ταῦτα ἐὰν εἶχεν ὑπ' ὄψιν ὁ προαγορεύσας, δὲν ἤθελεν εὑρεθῆ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ

ἀναδεχθῆ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς κινδυνευούσης δίκης δικαιοσύνης. Ἐὰν δὲ δὲν ἠγέρθη παράπονον μέχρι τοῦδε κατὰ τοῦ πολιτικοῦ θανάτου, τοῦτο δὲν ἀποκαθιστᾷ αὐτὸν δίκαιον, οὔτε εἶναι λόγος ἰσχυρὸς καὶ δυνάμενος νὰ μᾶς πείσῃ εἰς τὴν ἀπόῤῥιψιν τῆς περὶ καταργήσεως αὐτοῦ προτάσεως. Ὁμολογεῖ μάλιστα, ὅτι ἀκούσας τὸν βουλευτὴν τοῦ πανεπιστημίου ἀναπτύσσοντα τὰς τρομερὰς αὐτοῦ συνεπείας, θεωρεῖ ἔκτοτε ἀληθείαν τὴν ὕπαρξιν τοιαύτης ποινῆς, καὶ πιστεύει ὅτι ἂν τοιαύτη πρόταση ἐγίνετο πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν, δὲν ἤθελον ἴσως πραχθῆ τοσαῦτα ἐγκλήματα, διότι νομίζει ὅτι ἡ τιμωρία δύναται νὰ ἦναι ἀποτελεσματικὴ διὰ τὰ ζῶα, ἐνῷ τὸν ἄνθρωπον ἠθικοποιεῖ καὶ μορφόνει ἡ καλὴ καὶ δικαία νομοθεσία. Ἀλλ' εἶπεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἡ κοινωνία τιμωρεῖ τὸν κακοῦργον, διότι τὸν ἀποστρέφεται· τί θέλει ὅμως γίνει, ἐὰν ὁ καταδικασθεὶς ἀποδειχθῆ, ὡς ἐρρέθη, ἀθῷος διὰ μιᾶς ἀναθεωρήσεως τῆς δίκης; Τότε, προσέθηκεν ὁ προαγορεύσας, ὁ νόμος χορηγεῖ εἰς αὐτὸν τὸ ἀναδρομικὸν δικαίωμα τοῦ νὰ διεκδικήσῃ τὴν περιουσίαν του, τὴν ὁποίαν ὅμως οἱ κατὰ τὸν νόμον κληρονομήσαντες αὐτὸν πιθανὸν νὰ ἀπηλλοτρίωσαν ἢ τὴν διέθεσαν εἰκονικῶς, καὶ ἐπομένως τὸ δικαίωμα τοῦτο μένει ἄνευ ἀποτελέσματος ὑπὲρ τοῦ ἀναδειχθέντος ἀθῴου.

Μηδόλως δὲ ἀντιποιούμενος τὴν ἀξίωσιν ὅτι δύναται νὰ διαπραγματευθῇ ἐπιστημονικῶς τὸ προκείμενον ζήτημα, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπιφέρῃ πρακτικάς τινας μόνον παρατηρήσεις, καθ' ὅσον μάλιστα οἱ πλεῖστοι τῶν βουλευτῶν κατὰ μικρὸν πρὸς ἀλλήλους διαφέρουσιν ὡς πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν ἐκπαίδευσιν, πάντες δὲ ἔχομεν τὴν αὐτὴν καρδίαν καὶ τὴν αὐτὴν πεποίθησιν, ὅτι ὁ Ἕλλην δὲν εἶναι κακοῦργος. Παρατηρεῖ λοιπόν, ὅτι ὁ πολιτικὸς θάνατος εἶναι ξένον φυτόν, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ζήσῃ ὑπὸ τὸ κλῖμα τῆς Ἑλλάδος, καὶ διὰ τοῦτο ἂν ἡ ῥῦθμισις τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν κατὰ καιροὺς κυβερνήσεων δὲν ἀπέκρουον τὴν τοιαύτην συνέπειαν, οἱ ἐπισημότεροι τῶν Ἑλλήνων ἤθελον ὑποστῆ τὰς τρομερὰς τοῦ πολιτικοῦ θανάτου συνεπείας, διότι εἰς ἔθνος ἀρτισύστατον καὶ μόλις ἐκ τῆς δουλείας ἀνακύψαν ἦτον ἐπόμενον νὰ ὑποπέσωμεν εἴς τινα πολιτικὰ ἐγκλήματα, ἐξ αὐτοῦ τοῦ συμφέροντος τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ θρόνου καὶ οὐχὶ ἐξ ἐγκληματικῶν ὁρμώμενοι διαθέσεων. Ἡ τοιαύτη δὲ ῥρόνιμος ἐκ μέρους τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν κυβερνήσεων ἀπόκρουσις τοῦ πολιτικοῦ θανάτου καταδεικνύει μάλιστα σαφέστατα τὸ ἀδύνατον τῆς πραγματοποιήσεως αὐτοῦ ἐν Ἑλ-

λάδι. Προκειμένου δὲ ποτε ἐν Πάτραις νὰ καταδικασθῶσιν εἰς 18 ἢ 15 ἐτῶν εἱρκτὴν λῃσταί τινες, συλληφθέντες μὲ τὰ ὅπλα εἰς χεῖρας καὶ φέροντες ἐπὶ τοῦ σώματός των τραύματα, ὁ μακαρίτης Καποδίστριας, ὅστις τοσοῦτον καλῶς εἶχε κατανοήσει τὸν ἑλληνικὸν χαρακτῆρα, διέταξε νὰ ἐπιβληθῇ ὁ ἐλάχιστος τῆς ποινῆς ὅρος, ἤτοι, ἑνὸς μόνον ἔτους φυλάκισις, διότι ἀπέδειξεν ὅτι ἐξ ἀνάγκης οὗτοι κατέφυγον εἰς τὸν λῃστρικὸν βίον.

Διὰ ταῦτα λοιπὸν θεωρεῖ ἀπρεπὲς νὰ διατηρῶμεν εἰσέτι μίαν συνέπειαν ποινῆς, χρονολογουμένην ἐξ ἀπωτάτων χρόνων τῆς πλέον δεσποτικῆς ἐποχῆς, καὶ ἤθελεν ὀνομάσει ἁμάρτημα, ἐὰν μία μόνη ψῆφος μέλαινα ἤθελε φανῇ κατὰ τῆς προτάσεως.

Ἐνταῦθα παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1855, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον ματαιοῦται σχεδὸν ὁ κύριος σκοπὸς τῆς τε προεξετάσεως καὶ συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰσαχθέντος εἰς τὴν Βουλήν, γνωστῶν ἕνεκα λόγων, ἀρξαμένης ἤδη τῆς χρήσεως τοῦ παρόντος ἔτους. Διὸ καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπή σας, πρὸς ἣν παρεπέμψατε τὸ περὶ τῆς τριμήνου πιστώσεως νομοσχέδιον, ἐπιθυμοῦσα νὰ συντελέσῃ καὶ τὸ καθ' ἑαυτὴν εἰς τὸ νὰ συντμηθῇ ὅσον οἷόν τε ἡ κατ' ἀνάγκην βραδύτης αὐτῆ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπελήφθη μετὰ σπουδῆς τῆς προεξετάσεως αὐτοῦ, ὡς τῇ ἐγένετο ἐφικτὴ ἡ ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν της. Ὅθεν καὶ κατέβαλε πᾶν τὸ ἐνὸν αὐτῇ ἵνα ἐξομαλύνῃ τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν προεξέτασίν του ἀπάντα προσκόμματα, τὰ ἀπὸ τοῦ παρεισαχθέντος ἐν πολλοῖς τοῦ προϋπολογισμοῦ μέρεσι νεωτερισμοῦ καὶ τῆς ἐλλείψεως εἰδικῶν ἀναλυτικῶν ἐκθέσεων. Ἀποπερατωθεισῶν δὲ τῶν ἐργασιῶν της, ἀνετέθη πρὸ μικροῦ ἐνὶ τῶν μελῶν της ἡ σύνταξις τῆς ἐκθέσεώς της, στηριχθησομένης ἐπὶ τῶν κατὰ τὰς συνεδριάσεις της τεθεισῶν βάσεων. Ὅθεν καὶ ὁ ἕως τοῦδε μὴ καταρτισμὸς τῆς ἐκθέσεώς της ὑπῆρξε τὸ ἀναγκαῖον πόρισμα τῶν προεκτεθεισῶν αἰτιῶν καὶ οὐχὶ ἐνσκόπου τινὸς ἀκηδίας. Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὸ αἰτιολογικὸν τῆς ἐκθέσεως μέρος.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ τῆς τριμήνου πιστώ-

σεως, ἡ ἐπιτροπή σας συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ταχείαν ἐπιψήφισίν του, διότι καὶ ὁ λόγος τῶν κατὰ τὴν ἀρξαμένην ἤδη τριμηνίαν γενομένων δαπανῶν καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς τῶν λιμένων ἐκκαθαρίσεως, εὐχερεστέρας ἤδη ἐσομένης διά τε τὴν παροῦσαν τοῦ ἔτους ὥραν καὶ διὰ τὴν ὑπισχνουμένην συνδρομήν, συντελοῦσι μάλιστα εἰς τὸ νὰ τῷ ἀποδώσωσι τὴν τοῦ κατεπείγοντος φύσιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Μαΐου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ι. Ζάρκος,	Ἐμ. Μελετόπουλος,	Δ. Ζῶτος,
Ν. Μπούκουρης,	Α. Βιλαέτης,	Σ. Βλάχος,
Γ. Διαμάντης,	Ν. Καΐρης,	Α. Κιζάνης,

Ὁ Εἰσηγητὴς Ἰω. Ταμπακόπουλος.»

Λαβών τις μετὰ ταῦτα τὸν λόγον, ἀντεῖπεν, ὅτι ὁ προαγορεύσας, ὅστις διεκρίθη πάντοτε διὰ τὴν τόλμην καὶ τὸ φιλελεύθερον τῶν φρονημάτων του, διὰ τοῦ τέλους τῆς ἀγορεύσεώς του ἀφειλετο πᾶσαν ἀμφιβολίαν ὡς πρὸς τὴν μὴ παραδοχὴν τῆς περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου προτάσεως, διότι ἀπέδειξεν ὅτι τοσοῦτον ἐπιπολάζουσιν ἐν Ἑλλάδι τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα καὶ ἐν γένει τὸ ἔγκλημα, ὥστε ἅπασα ἡ Ἑλλὰς ἤθελε διατελεῖ ὑπὸ τὸ βάρος τῶν συνεπειῶν τοῦ πολιτικοῦ θανάτου, ἐὰν ἡ φρόνησις τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν κυβερνήσεων δὲν ἀπέκρουον αὐτόν. Ἀλλ' ὅπου ἐπικρατεῖ τὸ ἔγκλημα, ἐκεῖ πρὸς καταστολὴν αὐτοῦ ἀπαιτεῖται ἡ αὐστηροτέρα τῶν ποινῶν ἐφαρμογὴ καὶ τιμώρησις, διότι μόνη ἡ τιμωρία τῶν ἐγκλημάτων ἠθικοποιεῖ τὰς κοινωνίας, καὶ ἐπομένως ἡ ἰδέα τοῦ προαγορεύσαντος περὶ καταργήσεως τῆς ποινῆς ἀντίκειται ὁλοκλήρως εἰς τὰς βάσεις τοῦ δικαίου.

Πρόκειται σήμερον νὰ καταργήσωμεν τὸν πολιτικὸν θάνατον καὶ διὰ τῆς καταργήσεως αὐτοῦ νὰ καταβιβάσωμεν τὸ μέγιστον ἔγκλημα εἰς βαθμὸν ἑνὸς καὶ ἐλάσσονος ἐγκλήματος· ἀλλ' ὅταν δὲν διακρίνωμεν τὸν τίμιον τοῦ ἀτίμου ἢ τὸν μικρὸν ἐγκληματίαν ἀπὸ τὸν μεγαλείτερον κακοῦργον, τότε ἡ κοινωνία ἡμῶν θέλει περιέλθει εἰς τὴν ἐσχάτην ἐξαχρείωσιν. Ἡ λῃστεία καταμαστίζει δυστυχῶς σήμερον τὸν τόπον ἡμῶν, πανταχοῦ περιέρχονται στίφη λῃστῶν, διαπράττοντα τὰ τρομερώτερα κακουργήματα, καὶ ἐν ᾧ ἡ Κυβέρνησις σκέπτεται περὶ τῶν καταλληλοτέρων πρὸς κατάπαυσιν τῆς λῃστείας μέσων, εἶναι φρόνιμον νὰ ζητῶμεν ἡμεῖς νὰ ἐλαττώσωμεν τὰς συνεπείας μιᾶς ποινῆς; Πόθεν ἡ τοσαύτη ὑπὲρ τῶν κακούργων συμπάθεια ἡμῶν, ἐν ᾧ ἀδιαφοροῦμεν εἰς τὰ πάθήματα τῶν φιλησύχων καὶ φιλοπόνων

πολιτῶν; Ἐξασφαλίσατε πρῶτον τὸν λαὸν ἀπὸ τὴν μάστιγα τῆς λῃστείας, καὶ ὕστερον προβῆτε εἰς τὴν κατάργησιν μιᾶς ποινῆς, καὶ αὐχὶ, μένοντες ἐν τῇ πρωτευούσῃ, νὰ κρίνωμεν καὶ περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν, ὅπου ἕκαστος πολίτης ὀφείλει νὰ ἀγρυπνῇ ἐπὶ τοῦ ὅπλου πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς οἰκίας του. Ἡ ποινὴ, ἔλεγεν ἄλλοτε ἀπὸ τῆς ἕδρας τοῦ καθηγητοῦ, ὁ νῦν βουλευτὴς τοῦ πανεπιστημίου, διὰ νὰ ἦναι ἀποτελεσματικὴ, πρέπει νὰ ἦναι βεβαία, καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτὴν ὑποστηρίζει σήμερον καὶ αὐτός.

Ζητεῖται ἡ κατάργησις τοῦ πολιτικοῦ θανάτου, διότι δὲν εἶναι εἰμὴ ἓν ψεῦδος, ἓν πλάσμα· ἀλλὰ μήπως δὲν ἦναι πλάσμα καὶ ὅ,τι σήμερον ἀπαιτεῖ ὁ προτείνας βουλευτής; δὲν εἶναι ψεῦδος, ἐὰν, τιθέντες εἰς κατάστασιν νομίμου ἀπαγορεύσεως τὸν εἰς ἰσόβια δεσμὰ καταδικασθέντα, τὸν ἀφομοιώσωμεν πρὸς βλάκα ἢ μαινόμενον; Ἀφαιρέσατε τὴν λέξιν *θάνατος* καὶ ἀντ' αὐτῆς εἴπατε, ὅτι ὁ εἰς ἰσόβια δεσμὰ καταδικασθεὶς στερεῖται τούτου καὶ ἐκείνου τοῦ δικαιώματος· θέλομεν ἔχει τότε τὰς αὐτὰς συνεπείας, καὶ διὰ τῆς ἀφαιρέσεως μιᾶς λέξεως συνεκλείπει τὸ πλάσμα. Συμφέρει λοιπὸν καὶ τότε νὰ καταργήσωμεν τὰς συνεπείας τῆς ποινῆς; Κατὰ τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν, ἔχομεν ὀκτὼ τάξεις ποινῶν, τὸ πρόστιμον καὶ τὴν κράτησιν διὰ τὰ πταίσματα, τὴν χρηματικὴν ποινὴν καὶ τὴν φυλάκισιν διὰ τὰ πλημμελήματα, καὶ τὴν εἱρκτὴν, τὰ πρόσκαιρα καὶ διὰ βίου δεσμὰ καὶ τελευταῖον τὸν θάνατον διὰ τὰ ἐγκλήματα. Ἐὰν λοιπὸν καταργήσωμεν τὰς συνεπείας τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου καὶ τῶν ἰσοβίων δεσμῶν, τότε καταστρέφομεν τὴν ἀναλογίαν τῶν ποινῶν, ἐξομοιοῦμεν τὰ μεγάλα ἐγκλήματα πρὸς τὰ ἐλαφρότερα, καὶ κατὰ συνέπειαν ὠθοῦμεν τοὺς κακούργους εἰς τὴν ἐξαχρείωσιν καὶ τὴν διαφθοράν, καθ' ὅσον, μὴ φοβούμενοι νὰ ὑποστῶσι μεγαλειτέρας ποινας, θέλουν εὐκολώτερον παρεκκλίνει εἰς τὰ τρομερώτερα ἐγκλήματα. Δὲν εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι ὁ καταδικασθεὶς εἰς δεσμὰ διὰ βίου διατηρεῖ, ὡς εἶπεν ὁ βουλευτὴς τοῦ πανεπιστημίου, τὰ δικαιώματα, τὰς ὑποχρεώσεις καὶ τὴν προσωπικότητα, διότι τότε ἤθελεν ἔχει, ὡς πᾶς ἄνθρωπος, καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀμύνης, ἐνῷ ὁ κακοῦργος συρόμενος εἰς τὰς φυλακὰς, δὲν δύναται νὰ ἀντιστῇ, πρεττόντων τῆς ἀμύνης τὸ δικαίωμα.

Ποῖαι δὲ εἶναι αἱ συνέπειαι τοῦ πολιτικοῦ θανάτου, αὐτοῦ τοῦ πλάσματος, τὸ ὁποῖον τοσοῦτον καταδικάζεται; α') ἡ περιουσία του μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ· ὁ νομοθέτης ἔχων ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ ποιναὶ πρέπει νὰ ἐκτελῶνται

πληρέστατα, ἐθεώρησε δίκαιον τὸ τοιοῦτον, καθ' ὅσον ὁ καταδικασθεὶς εἰς δεσμὰ διὰ βίου δὲν ἔχει πλέον ἀνάγκην περιουσίας· β') εἶναι ἀνίκανος νὰ διαθέσῃ, διότι ἡ κοινωνία δὲν δύναται νὰ ἔχῃ πλέον ἐμπιστοσύνην εἰς ἄνθρωπον, ὅστις διὰ τῶν πράξεών του διέρρηξε πάντα μετ' αὐτῆς σύνδεσμον. Ἀλλὰ καὶ ἂν παραδεχθῶμεν τὴν συζητουμένην πρότασιν, πάλιν, κατὰ τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον, ὁ καταδικασθεὶς εἰς διὰ βίου δεσμὰ δὲν δύναται νὰ κάμῃ διαθήκην, καὶ εἰς κατάστασιν νομίμου ἀπαγορεύσεως ἂν τὸν κηρύξωμεν, καὶ τότε πάλιν δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ τὴν περιουσίαν του, διότι οὔτε ὁ παράφρων οὔτε ὁ βλὰξ ἔχουσι τοιοῦτον δικαίωμα. Ἀλλ' ἂν εἶχε πρὸ τῆς καταδίκης του συντάξει διαθήκην, διὰ τί νὰ μὴν ἰσχύῃ αὕτη; ἐρωτᾷ ὁ τὴν πρότασιν ὑποβαλών. Ἡ διαθήκη ὅμως αὕτη εἶναι ἢ δικαία ἢ ἄδικος· καὶ ἂν μὲν ἦναι δικαία, τότε βέβαια δι' αὐτῆς κληρονόμους τῆς περιουσίας του καθιστᾷ τὰ τέκνα του ἢ τοὺς ἄλλους αὐτοῦ συγγενεῖς, οἵτινες κληρονομοῦσι καὶ μὴ ὑπαρχούσης διαθήκης· ἂν δὲ διὰ τῆς διαθήκης διανέμῃ τὴν περιουσίαν του εἰς πρόσωπα ξένα καὶ τῆς αὐτῆς μὲ αὐτὸν φύσεως, τότε ἡ διαθήκη εἶναι ἄδικος, καὶ καλῶς ποιῶν ὁ νομοθέτης δὲν ἤθελησε νὰ λησθῇ ὑπ' ὄψιν. Τρίτη συνέπεια τοῦ πολιτικοῦ θανάτου εἶναι, ὅτι πᾶσα πρᾶξις αὐτοῦ θεωρεῖται ἄκυρος, διότι βεβαίως ὁ καταδικασθεὶς εἰς διὰ βίου δεσμὰ δὲν δύναται νὰ συναλλαγῇ, ἂν δὲ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν κοινωνίαν, καὶ τότε πάλιν δὲν εἶναι δίκαιον νὰ χορηγήσωμεν εἰς κακοῦργον τὸ δικαίωμα τοῦ συναλλάττεσθαι καὶ κατὰ συνέπειαν ἐξαπατᾷν τοὺς ἄλλους.

Δὲν δύναται δὲ νὰ παρασταθῇ καὶ ὡς μάρτυς, ἐν ᾧ ἤδη καταργοῦντες τὸν πολιτικὸν θάνατον, συγχωροῦμεν εἰς τὸν κακοῦργον νὰ καταμαρτυρῇ ἐναντίον ἑνὸς ἀθώου ἴσως πολίτου. Καὶ εἰς μὲν τὰς ἐγκληματικὰς δίκας ἀπόκειται εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ἐνόρκου νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ, ἐν ᾧ εἰς τὰς πολιτικὰς διὰ τῆς μαρτυρίας ἑνὸς κακούργου δυνάμεθα ν' ἀφαιρέσωμεν ὁλόκληρον τὴν περιουσίαν πολίτου.

Τελευταῖον δὲ εἶναι ἀνίκανος νὰ συνάψῃ νέον γάμον καὶ ὁ ὑπάρχων διαλύεται. Καὶ τὰς δύω τελευταίας αὐτὰς συνεπείας θεωρεῖ δικαιοτάτας, διότι ἡ κοινωνία δὲν ἠθέλησε νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς κακοῦργον τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ ἀνατροφὴν τέκνων καὶ τὴν μόρφωσιν πολιτῶν, ἐπιτρέπουσα νὰ συνάψῃ γάμον. Διαλύει δὲ καὶ τὸν ὑπάρχοντα, διότι δὲν εἶναι δίκαιον μετ' αὐτοῦ νὰ τιμωρῶμεν καὶ τὴν ἀθῴαν σύζυγόν του, ἥτις

ζευγνυομένη μετ' αὐτοῦ, δὲν εἶξευρεν ὅτι συζευγνύεται μετὰ κακούργου, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα δὲν παραδέχεται τὴν πρότασιν, διότι κατ' αὐτὴν δὲν ἐπιτρέπεται διαζευξις, ἡ δὲ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα τοῦ καταδικασθέντος ἔχουσι δικαίωμα διατροφῆς, ἐν ᾧ τὴν περιουσίαν του θέλει διαχειρίζεσθαι τρίτον πρόσωπον, καὶ οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ἀγνοεῖ πῶς οἱ ἐπίτροποι διαχειρίζονται τὰς τοιαύτας περιουσίας· ὥστε ἡ σύζυγος θέλει εὑρίσκεσθαι εἰς τὴν δυσάρεστον ἀνάγκην νὰ ἀπαιτῇ τὰ πρὸς διατροφήν της, τὰ δὲ τέκνα του θέλουν μείνει ἄνευ τῆς δεούσης ἀνατροφῆς καὶ ἐκπαιδεύσεως. Εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ εἰς τὸ Βέλγιον κατηργήθη ὁ πολιτικὸς θάνατος, διότι ἐκεῖ δὲν ἐπιτρέπεται ἡ διαζευξις, κατὰ τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγελίου « οὓς ὁ Θεὸς διέζευξεν ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. » Καὶ ἐπειδὴ διὰ λόγους ἐπιεικείας δύναται ὁ καταδικασθεὶς νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν κοινωνίαν, τῷ χορηγοῦσι καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν σύζυγόν του. Ἡμεῖς ὅμως, ἀφ' οὗ συγχωροῦμεν τὴν διαζευξιν, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ κρατῶμεν δεσμευμένην τὴν γυναῖκα μεχρισοῦ τυχὸν ἐπανέλθῃ εἰς τὴν κοινωνίαν ὁ καταδικασθεὶς σύζυγός της.

Δὲν εἶναι δίκαιον, εἶπεν ὁ βουλευτὴς τοῦ πανεπιστημίου, ἐπανερχόμενος εἰς τὴν κοινωνίαν ὁ καταδικασθεὶς, εἴτε διὰ τῆς παραγραφῆς τοῦ ἐγκλήματος εἴτε διὰ τῆς ἀναθεωρήσεως τῆς δίκης, νὰ μὴ εὑρίσκῃ οὔτε οἰκογένειαν οὔτε περιουσίαν· ἀλλ' ἡ ποινή, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει ἡ κοινωνία διὰ τοῦ νόμου, πρέπει νὰ ἐκτελῆται καὶ ἂν ὑποτεθῇ ἄδικος. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Σωκράτης πίνων τὸ κώνιον, ἔλεγεν, ὅτι ἐκπληροῖ τὴν θέλησιν τῆς πατρίδος του. Δὲν θεωρεῖ δὲ καὶ δίκαιον, διότι πράξαντις ἓν κακούργημα ἐδραπέτευσε, νὰ φυλάττωμεν καὶ νὰ καθιστῶμεν μάλιστα προσοδοφόρον τὴν περιουσίαν του, τὴν ὁποίαν ἐξ ἐγκλημάτων ἴσως ἐσχημάτισε, μεχρισοῦ παραγραφέντος τοῦ ἐγκλήματος, ἐπανέλθῃ εἰς τὴν κοινωνίαν, διὰ νὰ προσθέσῃ νέα κακουργήματα, ὡς ἄπειρα ἔχομεν τοιαῦτα παραδείγματα.

Νομίζει λοιπὸν διὰ ταῦτα ὅτι δὲν πρέπει ἐκ τοῦ προχείρου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατάργησιν μιᾶς ποινῆς, ἥτις ἂν κατηργήθη εἰς τινα μέρη τῆς Εὐρώπης, ἰσχύει ὅμως εἰς τὸ μεγαλείτερον μέρος, καὶ διὰ τῆς καταργήσεως αὐτῆς νὰ ἀνοίξωμεν εὐρύτερον στάδιον εἰς τὰ κακουργήματα καὶ τὴν διαφθοράν.

Ἀπαντῶν δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου τοῦ προαγορεύσαντος ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας, ἐξέθηκεν, ὅτι ἀδίκως ἐσυκοφαντήθη ὡς ἐξυβρίσας τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, καὶ πρὸς τοῦτο

ἐπικαλεῖται τὴν μαρτυρίαν τῆς Βουλῆς, καθ' ὅσον διὰ τῆς ἀγορεύσεώς του δὲν ἐνόησεν ὅτι ἐν Ἑλλάδι πλημμυροῦν τὰ ἐγκλήματα, ἀλλ' εἶπε μόνον, ὅτι ἔλαβον χώραν γεγονότα τινὰ, τῶν ὁποίων οἱ αὐτουργοὶ ὑπ' ὄψιν εἶχον τὴν δόξαν καὶ τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ θρόνου, διότι κανὲν ἄλλο ἔθνος δὲν ἐπεριστοίχισε τὸν Βασιλέα του μετὰ θερμοτέρας καρδίας καὶ εἰλικρινεστέρας ἀγάπης, ὅσον τὸ ἑλληνικὸν εἰς τὰς σοβαρωτέρας καὶ κρισιμωτέρας περιστάσεις. Δὲν ἐξύβρισε λοιπὸν αὐτὸς τὸ ἔθνος, ἀλλ' ὁ προαγορεύσας, εἰπὼν, ὅτι περιβάλλομεν τοὺς κακούργους, καὶ ὅτι οὐδεμία εἰς τὰς ἐπαρχίας ὑπάρχει ἀσφάλεια, κατηγορήσας οὕτω καὶ τὸ ἔθνος ὡς κακόηθες καὶ τὴν Κυβέρνησιν ὡς ἀνίκανον καὶ ἀποδοκιμαζομένην.

Ἁπαντῶν δὲ εἰς τοὺς ἐμὲ κατὰ τῆς ἀρχῆς ἀγορεύσαντας, ἐξέθηκεν ὁ πρωτεῖνας βουλευτὴς τοῦ πανεπιστημίου, ὅτι εἶναι φίλος τῆς ποινῆς, διότι καὶ τὴν ὑπερασπίζεται δεκαοκτὼ ἤδη ἔτη, οὐχὶ ὡς ἀναγκαίαν καὶ χρήσιμον ἀλλ' ὡς δικαίαν. Ἀλλὰ τὸν πολιτικὸν θάνατον πρὸ εἴκοσι πέντε ἐτῶν ἀνερευνῶν, τὸν εὗρε πάντοτε ἄδικον, ἢ μᾶλλον θεωροῦν αὐτὸν ὡς τοιοῦτον ἅπασα ἡ Εὐρώπη, καὶ δὲν ὑπάρχει συγγραφεὺς σπουδαῖος ἢ νομοθέτης, ὅστις νὰ μὴ κατέκρινε τὸν πολιτικὸν θάνατον. Τὸν κατήργησεν ἡ Γαλλία, τὸ Βέλγιον καὶ ἡ Γερμανία σχεδὸν ὁλόκληρος, ἐκτὸς τῆς Βαυαρίας, καὶ διὰ τοῦτο μετὰ τοσαύτης τόλμης καὶ θάρρους ἐπιμένει καὶ οὗτος εἰς τὴν κατάργησίν του, ἐν ᾧ ἂν ἡ ἰδέα αὕτη ἦτον ἰδική του, δὲν ἤθελεν ἔχει τὴν αὐτὴν τόλμην, οὐδὲ ἤθελεν ὑποβάλει τοιαύτην πρότασιν, ἐὰν ἐπείθετο ὅτι ἠδύνατο νὰ δώσῃ ἀφορμὴν καὶ τῆς ἐλαχίστης τοῦ ἔθνους ζημίας. Διὰ τί λοιπὸν, ἠρώτησεν ὁ προαγορεύσας, περιποιούμεθα τοὺς κακούργους τοὺς ἀτιμάζοντας τὴν πατρίδα ἡμῶν; Διὰ τί, ἐρωτῶ καὶ αὐτὸς, ὅταν πρὸ ἑνὸς αἰῶνος ἐφάνη τὸ μικρὸν ἐκεῖνο σύγγραμμα τοῦ Βεκκαρίου, ὅλος ὁ κόσμος συνεκινήθη εἰς τὰ παθήματα τῶν κακούργων, καὶ ἀπῄτησε τὴν κατάργησιν τῶν ποινῶν τοῦ διὰ πυρὸς καὶ τετραχισμοῦ θανάτου; διὰ τί ἐν Γαλλίᾳ ἐμπόδισαν νὰ ἀποκόπτηται πρότερον ἡ δεξιὰ χεὶρ τοῦ εἰς θάνατον καταδικασθέντος πατροκτόνου; μήπως αἱ εὐγενεῖς τῶν Γάλλων καρδίαι ἠσθάνοντο συμπάθειαν ὑπὲρ τῶν πατροκτόνων, ἢ μήπως ἐπεθύμουν τὴν πολλαπλασίασιν τοῦ τοιούτου στυγεροῦ ἐγκλήματος; διὰ τί σήμερον ἐν τῇ Εὐρώπῃ κυρίαι τῆς ἀνωτάτης τάξεως καὶ κύριοι τῆς ὑψηλοτέρας περιωπῆς εἰσέρχονται εἰς τὰς φυλακὰς, παρηγοροῦσι καὶ νουθετοῦν τοὺς κακούργους, προσπαθοῦντες οὕτω νὰ τοὺς φέρωσιν εἰς μετάνοιαν; Μήπως ἡ

μετάνοια δὲν ἦναι κήρυγμα τοῦ Ἰησοῦ, ἡ δ' Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δὲν ἦναι πάντοτε ἀνοικτὴ εἰς τοὺς μετανοοῦντας; Οὔτε λοιπὸν αὐτὸς, οὔτε ἡ Βουλὴ περιποιεῖται τοὺς κακούργους, ἐπιζητοῦσα τὴν κατάργησιν τοῦ πολιτ. θανάτου, ἀλλὰ σεβομένη ἑαυτὴν, διότι καὶ εἰς τὸν κακοῦργον βλέπει τοῦ Θεοῦ τὴν εἰκόνα. Πίπτει ἡ κεφαλὴ τοῦ κακούργου, καταστρέφεται τότε ἡ ἀτομικότης του, τὸ δὲ πνεῦμα τείνει πρὸς τοὺς οὐρανούς. Ἀλλ' ἐν ὅσῳ ζῇ, ἡμεῖς δὲν πρέπει νὰ τὸν στερήσωμεν τῆς προσωπικότητός του καὶ νὰ τοῦ ἀφαιρέσωμεν πᾶν δικαίωμα καὶ πᾶσαν ὑποχρέωσιν. Ὁ Πλάτων, θέλησας νὰ παραστήσῃ εἰς τὴν πολιτείαν του τὴν εἰκόνα τοῦ δικαίου, ἐξελέξατο τὴν εἰκόνα τοῦ Δικαίου, ὅστις φαίνεται ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ὡς ἄδικος καὶ κακοῦργος, ὡς τοιοῦτος δ' ἐθεωρήθη καὶ ὁ Ἰησοῦς, καὶ μολαταῦτα ἦτον Θεός.

Οἱ ἀγορεύσαντες κατὰ τῆς προτάσεώς του ἐξέλεγξαν αὐτὸν, διότι ὠνόμασε τὸν πολιτικὸν θάνατον συνέπειαν καὶ ὄχι ποινὴν, ἀλλ' εὐτυχῶς οὕτω ἀποκαλοῦσιν αὐτὸν καὶ τόσοι ἄλλοι, καὶ ὠνόμασε μάλιστα κακοήθη καὶ ἄδικον τὴν συνέπειαν αὐτὴν, διότι ἐναντίον τοῦ θείου παραγγέλματος εἰν ἰδρώτι τοῦ προσώπου σου φαγεῖς τὸν ἄρτον σου» διὰ τῆς συνεπείας τοῦ πολιτικοῦ θανάτου ἀποτρέπομεν τὸν κατάδικον πάσης ἐργασίας, μὴ συγχωροῦντες εἰς αὐτὸν ν' ἀπολαύσῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του τίποτε. Εἰς δὲ τὴν οἰκογένειαν, τὴν ἑστίαν τῆς ἀγάπης, ῥίπτομεν σπέρματα διχονοίας, λέγοντες εἰς τὰ τέκνα τοῦ καταδίκου «κληρονομήσατε τὸν πατέρα σας ζῶντα.» Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἐν Ἑλλάδι δὲν εὑρέθη τέκνον ποτὲ, τὸ ὁποῖον ν' ἀρνηθῇ τροφὴν εἰς τὸν ἐξελθόντα τῆς φυλακῆς πατέρα του, καὶ τοῦτο τιμᾷ ἰδίως τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, κατὰ τοῦ ὁποίου ἡμεῖς αὐτοὶ δυστυχῶς ἐπιχειροῦμεν πολλάκις μομφὰς ἀδίκους, καὶ διὰ τοῦτο οἱ Εὐρωπαῖοι εἰς τὰς κατὰ τῆς Ἑλλάδος κατηγορίας των ἐπιμαρτύρονται τὰ παρ' ἡμῶν αὐτῶν λεγόμενα. Ἀλλὰ διὰ τί θέλομεν διὰ τοῦ πολιτικοῦ θανάτου νὰ διαφθείρωμεν τὴν εὐγενῆ καρδίαν τοῦ Ἕλληνος; διὰ τί νὰ κηρύξωμεν τὸ συνοικέσιόν σου ἄκυρον, καὶ νὰ εἴπωμεν εἰς τὴν σύζυγόν σου, ἥτις εὐδαιμονοῦντος τοῦ συζύγου σου, συναπήλαυσες μετ' αὐτοῦ τὰ ἀγαθὰ, σὺ ἐγκατέλειπον αὐτὸν τώρα δυστυχοῦντα;» Καὶ ἂν ἡ σύζυγος, θελήσασα νὰ δείξῃ ἡρωϊσμὸν, ἐμεινε πιστὴ εἰς τὸν σύζυγόν της, διὰ τί ἡμεῖς νὰ τὴν ὀνομάζωμεν πόρνην καὶ παλλακήν;»

Ἐνόμασεν, εἶπον, διὰ τῆς ἀναπτύξεώς του τὸν πολιτικὸν

θάνατον πλάσμα τοῦ νόμου, καὶ ἐν τοσούτῳ ἡ πρότασίς του περιέχει καὶ αὐτὴ ἓν πλάσμα. Ἀλλὰ πάλιν λέγει, ὅτι δὲν εἶναι αὐτὸς ἔνοχος, διότι πᾶς ὅστις ἔγραψε περὶ πολιτικοῦ θανάτου, οὕτω τὸν ἀπεκάλεσεν. Αὐτὸς δὲ διὰ τῆς προτάσεώς του θέτει μὲν εἰς νόμιμον ἀπαγόρευσιν τὸν εἰς δεσμὰ διὰ βίου καταδικασθέντα, ἀλλὰ δὲν τὸν ἀποκαλεῖ οὔτε βλᾶκα οὔτε μαινόμενον, διότι ὁ εἰς νόμιμον ἀπαγόρευσιν τιθέμενος δύναται νὰ κάμῃ διαθήκην, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ μαινόμενος ἢ ὁ βλάξ. Παραδέχεται δὲ καὶ οὗτος τὴν τιμωρίαν τῶν ἐγκλημάτων, οὐχὶ διὰ νὰ παύσουν τὰ κακὰ, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἐστείλεν ὡς πειρασμὸν εἰς τὸν κόσμον, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐλαττωθοῦν, μολονότι οἱ νεώτεροι ὡς μέσον καταλληλότερον εὗρον τὸ νὰ μὴν ἦναι ὁ νόμος ἄδικος εἰς τὰς ποινάς του, καὶ διὰ τοῦτο ἐφεῦρον τὰς ἐλαφρυντικὰς περιστάσεις. Καταστήσατε λοιπὸν τοὺς νόμους δικαίους καὶ φιλανθρώπους, θεωρήσατε τὸν ἄνθρωπον ὡς ὄν ἠθικόν, τὸ ὁποῖον εἰς πᾶσαν στιγμὴν δύναται νὰ κοινωνήσῃ μετὰ τοῦ Κυρίου, τοῦ ὁποίου αἱ ἀγκάλαι εἰσὶ πάντοτε ἀνοικταὶ δι' ὅλους, ἐξημερώσατε τὰ ἤθη καὶ οὕτως ἐξαλείφετε τὰ ἐγκλήματα.

Εἰς τὰ **1832**, ὅτε ἐν Γαλλίᾳ ἐσυζήτουν τὸν ποινικὸν νόμον, ἠθέλησαν νὰ καταστρέψωσι τὸν πολιτικὸν θάνατον, φοβούμενοι μήπως ἐγγίζωσι κατά τι τὸ ἀπτυκτὸν δίκαιον, διότι ὁ πολιτικὸς θάνατος ἀπετέλει μέρος τοῦ πολιτικοῦ δικαίου, ἐν ᾧ, κατὰ τὸν νομοθέτην ἡμῶν, ἀποτελεῖ μέρος τοῦ ποινικοῦ νόμου, καὶ εὐλόγως, διότι εἶναι συνέπεια ποινῆς, καὶ ἑπομένως οὐδεμίαν ἔχει ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ δικαίου ἐπιρροήν. Εἶπον δὲ καὶ ὅτι οἱ Ἄγγλοι εἰσὶ δύσκολοι εἰς τὰς μεταβολὰς τῶν νόμων, καὶ τοῦτο ἦτον μία τῶν Ἀγγλων ὑπεροψία, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ **1826** ἄπειροι καὶ ἐκεῖ μεταβολαὶ ἔλαβον χώραν, καὶ, χάρις μάλιστα εἰς τὸν Πήλ, προεβήσαν εἰς σημαντικωτέρας μεταῤῥυθμίσεις. Αἱ δὲ περιστάσεις, τὰς ὁποίας πρωτεινόντως ζητοῦντες τὴν ἀναβολὴν τῆς προτάσεως ὡς προώρου, ἀντὶ νὰ μᾶς ἐμποδίσωσιν ἀπὸ τὴν παραδοχὴν αὐτῆς, δίδουσι μάλιστα πλειοτέραν αἰτίαν εἰς τὴν Βουλὴν, διότι ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ὡς νὰ μὴν ὑπῆρχον αὐταὶ, ἐνασχολεῖται εἰς τὰ νομοθετικὰ αὐτῆς ἔργα, καὶ ὡς διὰ τῶν μέχρι τοῦδε ἐπιψηφισθέντων οἰκονομικῶν νόμων ἐζητήσαμεν τὴν βελτίωσιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἡμῶν συστήματος, οὕτως ὁριζόμεθα νὰ φροντίσωμεν καὶ διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ποινικῆς ἡμῶν νομοθεσίας.

Τὸν νομοθέτην τῆς ἄλλης ἐκτὸς νομοθεσίας καὶ σέβομαι καὶ ἀγαπῶ, διότι καὶ εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ ἀνάπτυξιν ἐπήνεσε τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν ὡς ἀξίαν ν' ἀντιπαραβληθῇ πρὸς ὅλας τὰς

εὐρωπαϊκὰς νομοθεσίας. Ἂν δὲ καὶ φαινόμενος νομοθάτης ἦναι ἓν μέλος τῆς ἀντιβασιλείας, πραγματικῶς ὅμως εἶναι ἡ νομοθετικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Βαυαρίας, διότι ἡ ἀντιβασιλεία ἀντέγραψε τὸ ἔργον ἐκείνης, ἥτις εἰς τὴν ἔκθεσίν της, ἧς μέρος ἀνέγνω ἄλλοτε ἐν τῇ Βουλῇ, καταδικάζει τὸν πολιτικὸν θάνατον, καὶ πιστὸς οὗτος ἐκτελεστὴς τῶν παραγγελιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἔρχεται σήμερον νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου, ἔχων σύμφωνον μετ' αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπιτροπὴν τὴν ἐνασχολουμένην εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ πολιτικοῦ ἡμῶν Κώδηκος.

Ἀλλὰ ποῦ, ἐρωτῶσιν, ἐνυπάρχουσι τὰ κακὰ τοῦ πολιτικοῦ θανάτου; Ἐὰν ἀδίκως τις καταδικασθῇ, ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας, καὶ τότε αθωούμενος, ἔχει τὸ ἀναδρομικὸν δικαίωμα, τὸ ὁποῖον τῷ χορηγεῖ τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον, τοῦ νὰ διεκδικήσῃ τὴν περιουσίαν του· ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν τὸν ὠφελεῖ, διότι δὲν εὑρίσκει πλέον περιουσίαν.

Τελευτῶν δὲ παρατηρεῖ, ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ὀνομάσῃ τὸν πολιτικὸν θάνατον ἠθικὸν καὶ δίκαιον, διότι ἀρκούντως ἀπέδειξεν ὅτι εἶναι σπέρμα ἀδικίας καὶ διαφθορᾶς, καὶ ὡς τοιοῦτον ὀφείλομεν νὰ τὸν ἀπαλείψωμεν τῆς νομοθεσίας ἡμῶν.

Ἐνταῦθα δ' ἀπορανθείσης τῆς Βουλῆς ὅτι ἐρωτᾶται, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐπιτηρηθεῖσα ὑπὸ τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Τσιγκουράκου καὶ Α. Αὐγερινοῦ, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 71 κατὰ 4, ἀρνησιψηφησάντος ἑνός.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου, Ναὶ ἢ Ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Δημήτριος Τσόκρης	N
Δημήτριος Ὀρεινός		Γεώργιος Τσόκρης	N
Αντώνιος Βενιζέλος		Νικόλαος Ἰατρός	
Πέτρος Καμπάνης	N	Σκαρλάτος Σοῦτσος	
Νικόλαος Π. Καΐρης	N	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	N	Ἀνδρέας Μεταξᾶς	

Σταῦρος Βλάχος		Κωνς. Λαμπρινόπουλος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Νικόλαος Μπούκουρας	N
Σωτήριος Στράτος		Π. Κολποδίνος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Θεμ. Ἀντίπας	N
Φίλων Φίλωνος		Γ. Πανοπιρτόπουλος	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος		Χρῆστος Ράγκος	N
Κωνς. Γριβογεώργης	N	Εὐθ. Κανελλόπουλος	N
Δ. Π. Πετροπουλάκης	N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος	O	Νικόλαος Ματθαίου	N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου		Χ. Παναγιώτου	N
Γεώργιος Κονδύλης	N	Σ. Κοπανίτσας	N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Ἐμμ. Μελετόπουλος	N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Α. Κορφιωτάκης	
Βασίλειος Νώνης	N	Γ. Γιατράκος	
Σταμάτιος Μήτσας	N	Λουκᾶς Στεφάνου	N
Δημήτριος Ζῶτος	N	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	N	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	N
Ν. Α. Γρανίτσας		Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	O
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	N	Παναγιώτης Βάρδογλης	O
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	N	Β. Π. Δημητρακόπουλος	N
Ἀνδρέας Αὐγερινός	N	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	N
Σόλων Κρεστενίτης	N	Α. Μαυροειδής	
Δημήτριος Ἀθανασίου		Γ. Κεράλας	
Γεώργιος Διαμάντης		Ἀναγνώστης Τσάκας	N
Ν. Δελένδας	N	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	
Δ. Γαβρᾶς	N	Κωνς. Ἰω. Κουρκουμέλης	N
Ν. Βαρβαρῆγος		Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	N	Παναγιώτης Παπατσώνης	
Λεων. Ν. Πετμεζᾶς	N	Ἰω. Προβιλέγιος	
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	N	Ἰω. Ταταράκης	N
Ἠλίας Παπαδαῖος		Σ. Βαρότσης	N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	N	Χ. Σουμαρίπας	N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Π. Δημητρακόπουλος	
Ἰωάννης Ζάρκος		Π. Χρυσοβέργης	
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	N	Α. Παπαδημητριάδης	
Βελισάριος Νικολαΐδης	N	Δ. Κοκοτάκης	
Ἰωάννης Μπαλάφας	N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	
Πέτρος Δελιγιάννης	N	Ἰωάννης Εὐσταθίου	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	

Γεώργιος Μπάνης	Ν	Γεώργιος Νικήτης	Ν
Νικόλαος Πιεράκος	Ν	Μιχαήλ Σολωμός	Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Δημήτριος Πουλικάκος	Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν	Παναγιώτης Ψάθης	Ν
Π. Χριστόπουλος	Ο	Νικόλαος Νάζος	Ν
Π. Κανελλόπουλος		Ἀναγνώστης Παπατσώρας	
Νικόλαος Μοσχούλας	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Σπ. Ηλλινκας	Ν	Κυριάκος Πανηρόπουλος	
Ν. Παναγιᾶς		Γεώργιος Ι. Σταΐκος	
Κωνσταντῖνος Βλάχης	Ν	Δημ. Σταΐκος	Ν
Ε.θ. Κεχαγιᾶς	Ν	Α. Κιζάνης	ἀρνεῖται ψῆφον
Σιδέρης Πρατσικας		Παντολέων Κουντουριώτης	
Π. Πατρινὸς	Ν	Δημήτριος Βυθούρης	Ν
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς	Ν
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν	Μ. Χουρμούζης	Ν
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Ν. Α. Μπότασης	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Α. Καλλέργης		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	Ν
Κ. Δαρτιώτης	Ν	Αὐγερινὸς Λεβέρωφ	
Ἰω. Σκαβέντζος	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Γ. Νικολάου	Ν	Α. Μάντζαρης	

Παρελθούσης δὲ τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος κηρύξας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα τῆς προτάσεως, ὡς καὶ τὴν συζήτησιν τῆς τριμήνου πιστώσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Ν. Πετμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΒ'.

Τῆς 4 Μαΐου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ βουλευτοῦ Χ. Θεοχαροπούλου, ἐχορηγήθη αὐτῷ μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου, ἀνεγνώσθη τὸ 1 αὐτῆς ἄρθρον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἔχων ὑπ' ὄψιν τὸ ἀξίωμα «τὸ καλὸν οὐκ ἔστι καλὸν, ἐὰν μὴ καλῶς γένηται» θέλει ἐπιφέρει λεκτικάς τινας μόνον παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου. Οἱ νόμοι δὲν πρέπει ν' ἀντιφάσκωσιν οὔτε νὰ ἦναι ἐλαστικοὶ καὶ διφορούμενοι, διότι τότε διαφόρως ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ἐφαρμοζόμενοι, καταντῶσι νομολογία τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου τῶν δικαστηρίων.

Διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου ἀκυροῦται τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ποιν. νόμου, τὸ περιέχον τὰς συνεπείας τοῦ πολιτ. θανάτου, καὶ ἑπομένως ὁ καταδικασθεὶς εἰς δεσμὰ διὰ βίου καὶ ὡς μάρτυς νὰ παρασταθῇ δύναται, καὶ τὴν περιουσίαν του νὰ διαθέσῃ καὶ νὰ συναλλαγῇ. Ἀλλὰ δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι διὰ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου 2 ὁ καταδικασθεὶς τίθεται εἰς κατάστασιν νομίμου ἀπαγορεύσεως, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν τῷ ἐπιτρέπεται οὔτε νὰ συναλλαγῇ οὔτε νὰ παρασταθῇ ὡς μάρτυς. Ἀλλὰ πρὸς τί αὐτὴ ἡ ἀντίφασις; διὰ τί διὰ τοῦ 1 ἄρθρου νὰ συγχωρῶμεν ὅ,τι διὰ τοῦ 2 ἀπαγορεύομεν; Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν ἀντιφάσεων καὶ ἀσαφείας τοῦ νόμου προτείνει νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἄρθρον 1 ὡς ἑξῆς·

«Οἱ περὶ μεταβιβάσεως τῆς περιουσίας τοῦ εἰς θάνατον καταδικασθέντος εἰς τοὺς κληρονόμους του, καὶ περὶ ἀνικανότητος αὐτοῦ νὰ διαθέσῃ ὁρισμοὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς νόμου τῶν 28 Ἰουνίου 1846 ἀκυροῦνται.

Πᾶσα δὲ ἄλλη πρᾶξις αὐτοῦ, ἐκτὸς τῆς διαθήκης, ἀφορῶσα συμβόλαιόν τι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ζώντων εἶναι ἄκυρος. Ὡσαύτως ἀκυροῦνται καὶ οἱ ὁρισμοὶ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ποιν. νόμου, μένουσι δὲ ἐν πλήρει ἰσχύϊ μόναι οἱ ὁρισμοὶ τοῦ ἄρθρου τούτου ὡς πρὸς πᾶσαν πρᾶξιν, ἐκτὸς τῆς διαθήκης, ἀφορῶσαν συμβόλαιόν τι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν ζώντων. Οἱ δὲ ὁρισμοὶ τοῦ ἄρθρου 468 τῆς ποιν. δικονομίας ἀκυροῦνται καθ' ὁλοκληρίαν.»

Ἀπήντησεν ὁ τὴν πρότασιν ὑποβαλών, ὅτι οὐδεμίαν ἀσάφειαν ἢ ἀντίφασιν παρατηρεῖ εἰς τὴν πρότασίν του, διότι ἀκυροῦντες διὰ τοῦ 1 αὐτῆς ἄρθρου τὸν πολιτ. θάνατον καὶ τὰς συνεπείας αὐτοῦ, ὁριζομεν διὰ τοῦ ἑπομένου τὰς σχέσεις καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ καταδικασθέντος εἰς δεσμὰ διὰ βίου. Ἐκτὸς δὲ

τούτου ἡ τροπολογία τοῦ προαγορεύσαντος ἐπαναφέρει ἐν μέρος τοῦ πολιτ. θανάτου, ἐν ᾧ χθὲς παραδεχθέντες τὴν ἀρχὴν τῆς προτάσεως, κατεστρέψαμεν ἐντελῶς αὐτόν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, ἀπέρριψε μὲν μὴ ἀναστᾶσα τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 ὡς ἔχει, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2 καὶ 3, μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως. Ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 1. Οἱ περὶ μεταβιβάσεως τῆς περιουσίας τοῦ εἰς θάνατον καταδικασθέντος εἰς τοὺς κληρονόμους του, περὶ ἀνικανότητος αὐτοῦ νὰ διαθέσῃ καὶ περὶ ἀκυρότητος πάσης πράξεως, ἀφορώσης συμβόλαιόν τι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ζώντων, ὁρισμοὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς νόμου τῶν 28 Ἰουνίου 1846, καθὼς καὶ τὰ ἄρθρα 7 τοῦ ποινικοῦ νόμου καὶ 468 τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἀκυροῦνται.

Ἄρθρ. 2. Ὁ εἰς θάνατον ἢ εἰς ἰσόβια δεσμὰ καταδικασθεὶς εἶναι εἰς κατάστασιν νομίμου ἀπαγορεύσεως, ἥτις ἄρχεται ἀφ' ἧς δημοσιευθῇ ἡ τελεσίδικος ἀπόφασις.

Ἐφαρμόζονται δὲ ὡς πρὸς αὐτὸν αἱ διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νόμου καὶ τῆς ποινικῆς δικονομίας περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς εἰς πᾶσαν ἄλλην ἐγκληματικὴν ποινὴν καταδίκης.

Ἄρθρ. 3. Οἱ ὁρισμοὶ τοῦ 2 ἄρθρου ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τοὺς μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου καταδικασθέντας εἰς θάνατον ἢ εἰς ἰσόβια δεσμά, καὶ παύουν ὑπὲρ αὐτῶν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πολιτικοῦ θανάτου, ἐπιφυλαττομένων ὅμως τῶν ἤδη ἀποκτηθέντων δικαιωμάτων τρίτων.»

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς προτάσεως ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Γαβρᾶν καὶ Σ. Κοπανίτσαν, συνήχθη, κατὰ τὸ ᾧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 72 κατὰ μιᾶς. Ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κ. τ. λ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Οἱ περὶ μεταβιβάσεως τῆς περιουσίας τοῦ εἰς θάνατον καταδικασθέντος εἰς τοὺς κληρονόμους του, περὶ ἀνικανότητος αὐτοῦ νὰ διαθέσῃ καὶ περὶ ἀκυρότητος πάσης πράξεως, ἀφορώσης συμβόλαιόν τι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ζώντων, ὁρισμοὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς νόμου

τῶν 28 Ἰουνίου 1846, καθὼς καὶ τὰ ἄρθρα 7 τοῦ ποινικοῦ νόμου καὶ 468 τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἀκυροῦνται.

Ἄρθρ. 2. Ὁ εἰς θάνατον ἢ εἰς ἰσόβια δεσμὰ καταδικασθεὶς εἶναι εἰς κατάστασιν νομίμου ἀπαγορεύσεως, ἥτις ἄρχεται ἀφ' ἧς δημοσιευθῇ ἡ τελεσίδικος ἀπόφασις.

Ἐφαρμόζονται δὲ ὡς πρὸς αὐτὸν αἱ διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νόμου καὶ τῆς ποινικῆς δικονομίας περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς εἰς πᾶσαν ἄλλην ἐγκληματικὴν ποινὴν καταδίκης.

Ἄρθρ. 3. Οἱ ὁρισμοὶ τοῦ 2 ἄρθρου ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τοὺς μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου καταδικασθέντας εἰς θάνατον ἢ εἰς ἰσόβια δεσμά, καὶ παύουν ὑπὲρ αὐτῶν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πολιτικοῦ θανάτου, ἐπιφυλαττομένων ὅμως τῶν ἤδη ἀποκτηθέντων δικαιωμάτων τρίτων.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου, Ναὶ ἢ Ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Κωνστ. Γριβογεώργης	N
Δημήτριος Ὀρεινός		Δ. Π. Πετροπουλάκης	N
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος	O
Πέτρος Καμπάνης	N	Ἀναγνώστος Παπαθανασίου	
Νικόλαος Π. Καΐρης	N	Γεώργιος Κονδύλης	N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	N	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Δημήτριος Τσόκρης	N	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	
Γεώργιος Τσόκρης	N	Βασίλειος Νώνης	N
Νικόλαος Ἰατρός		Σταμάτιος Μήτσας	N
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Δημήτριος Ζῶτος	N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Γ. Ι. Γιολδάσης	N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ν. Α. Γρανίτσας	
Σταῦρος Βλάχος		Λύσανδρος Βιλαέτης	N
Ἀνδρέας Ἴσκος		Σ. Χ. Στεφανόπουλος	N
Σωτήριος Στράτος		Ἀνδρέας Αὐγερινός	N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Σόλων Κρεστενίτης	N
Φίλων Φίλωνος		Δημήτριος Ἀθανασίου	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	N	Γεώργιος Διαμάντης	N
Νικόλαος Τσέλιος		Ν. Δελένδας	

Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . N
Ν. Βαρβαρῆγος	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . N	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . .
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Ἰω. Ταταράκης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . . N
Γρηγόριος Κορριωτάκης . .	Π. Δημητρακόπουλος . . .
Ἰωάννης Ζάρκος.	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης .	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μαβειμαχωρίτης . N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . . . N	Νικόλαος Πιερράκος . . . .
Π. Κολποδῖνος	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Γ. Πανοπριφτόπουλος . . .	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Χριστόπουλος . . . . .
Χρῆστος Ράγκος . . . . N	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Κύθ. Κανελλόπουλος . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N	Σπ. Πήλληκας . . . . . N
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Ν. Χατζῆ Παναγιώτου . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Διδέρης Πράτσικας . . . .
Α. Κορριωτάκης	Π. Πατρινός . . . . . N
Γ. Γιατράκος	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος . N	Νικόλαος Α.Χ. Ἀναργύρου .
Ι. Ν. Ταμπακόπουλος . . .	Ν. Α. Μπότασης . . . . N
Γ. Ν. Ῥεΐσελιώτης	Δ. Καλλέργης . . . . .
Παναγιώτης Βάρβογλης . .	Κ. Δαρειώτης . . . . . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N	Ἰω. Σκαβέντζος . . . . . N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Α. Μαυρειδής . . . . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Γ. Κεφάλας	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας . . N	Ἀνδρέας Ῥενουάρδος . . . .
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N

Παναγιώτης Ψάθης	Δημήτριος Βουλούρης . . .
Νικόλαος Νάζος . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Ἀναγνώστης Παπατσώρης .	Μ. Χουρμούζης . . . . . N
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Κυριάκος Πανηρόπουλος . . .	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Γεώργιος Ι. Στάϊκος	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Δημήτριος Στάϊκος . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . .
Λ. Κιζάνης	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Παντολέων Καυντουριώτης .	Α. Μάντσαρης . . . . .

Προβάσης εἶτα τῆς Βουλῆς καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία ὁμοία τῇ ἀνωτέρω ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Σουμαρίπαν καὶ Ἠλ. Παπαδαΐον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου τοῦ 1855, Ναὶ ἢ Ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . . N
Δημήτριος Ὀρεινὸς	Νικόλαος Τσέλιος . . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Κωνστ. Γριβογεώργης . N
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Δ. Π. Πετροπουλάκης . . N
Νικόλαος Καΐρης . . . N	Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . N	Ἀναγν. Παπαθανασίου . . .
Δημήτριος Τσόκρης . . . N	Γεώργιος Κονδύλης . . . N
Γεώργιος Τσόκρης . . . . N	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Βασίλειος Νώνης . . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Σταμάτιος Μήτσας . . . . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Δημήτριος Ζῶτος . . . . N
Σταῦρος Βλάχος	Γ. Ἰω. Γιαλδάσης . . . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ν. Α. Γρανίτσας . . . . .
Σωτήριος Στράτος	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Σ. Χ. Στερανόπουλος . . . N
Φίλων Φίλωνος	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . N

Σόλων Κρεστενίτης . . . . N	Α. Μαυρειδής . . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου . . .	Γ. Κεφάλας . . . . .
Γεώργιος Διαμάντης . . . N	Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N
Ν. Δελένδας . . . . . N	Ἀλιξανδρος Μαυροκορδάτος .
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουαέλης . N
Ν. Βαρβαρῆγος	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Λεων. Ν. Πετμεζᾶς . . . N	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . .
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Ἰω. Ταταράκης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Δημητρακόπουλος . . .
Ἰωάννης Ζάρκος	Π. Χρυσοβέργης . . . . . N
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης .	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . .
Ἰωάννης Μπαλάρας . . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μαβερικχωρίτης . N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . . N	Νικόλαος Πιεράκος . . . .
Π. Κολποδῖνος	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Γ. Πανοπριφτόπουλος . . .	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Β. Χριστόπουλος . . . . N
Χρῆστος Ράγκος . . . . N	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . N	Σπ. Πήλλικας . . . . . N
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Π. Πατρινὸς . . . . .
Γ. Γιατράκος	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .	Ν. Λ. Μπότασης . . . . N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . . N	Δ. Καλλέργης . . . . .
Παναγιώτης Βάρβογλης . . N	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . N	Ἰω. Σκαβέντζος . . . . .
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . N	Γ. Νικολάου . . . . .

Γεώργιος Ναύτης	Α. Κιζάνης . . . . . N
Μιχαὴλ Σολωμὸς	Παντολέων Κουντουριώτης .
Ἀν. Ῥενουάρδος	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . N
Παναγιώτης Ψάθης	Μ. Χουρμούζης . . . . . N
Νικόλαος Νάζος . . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Ἀναγνώστης Παπατσώρης .	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Κυριάκος Πονηρόπουλος . .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . .
Γεώργιος Ι. Στάϊκος	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Δημήτριος Στάϊκος . . . . N	Α. Μάντζαρης . . . . . N

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ νομοσχεδίου, τὰ ὁποῖα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἑφ' ἑκατέρου ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ κάμῃ χρῆσιν ποσοῦ ἴσου μὲ τὸ τεταρτημόριον τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1854 διὰ τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου τοῦ 1855 ἀπέναντι τοῦ ψηφισθησομένου προϋπολογισμοῦ διὰ τὸ ἔτος 1855.

Ἄρθρ. 2. Συγχωρεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν νὰ κάμῃ χρῆσιν πλήρους τῆς ἐν τῷ κεφ. ἡ. ἄρθρ. 2 τοῦ ὑπερβλημένου εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1855 ἔτους τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου πιστώσεως ἐκ δραχ. εἴκοσι χιλιάδων, ἀριθ. 20,000, διὰ καθαρσιν λιμένων.»

Παραδεχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς καὶ τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Γιαννουλίδην καὶ Π. Καμπάνην, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ἅμιλλον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73. Ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ κάμῃ χρῆσιν ποσοῦ ἴσου μὲ τὸ τεταρτημόριον τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1854 διὰ τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου τοῦ 1855 ἀπέναντι τοῦ ψηφισθησομένου προϋπολογισμοῦ διὰ τὸ ἔτος 1855.

Ἄρθρ. 2. Συγχωρεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν νὰ κάμῃ χρῆσιν πλήρους τῆς ἐν τῷ κεφ. ἡ. ἄρθρ. 2 τοῦ ὑποβεβλημένου εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1855 ἔτους τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου πιστώσεως ἐκ δραχ. εἴκοσι χιλιάδων, ἀρ θ. 20,000, διὰ κάθαρσιν λιμένων.»

Ἐπὶ τῇ προτάσει βουλευτοῦ τινος, ὥρισεν ἡ Βουλὴ ὡς ὥραν ἐναρξεως τῶν συνεδριάσεων τὴν 9 Π. Μ. ὁ δὲ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Εὐθ Κεχαγιᾶς.
Α. Ν. Πετμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΓ'.

Τῆς 6 Μαΐου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν 11 Π. Μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Μὴ ὑπάρχοντος δὲ ἀντικειμένου συνεδριάσεως, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α ΖΑΪΜΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Ν. Πετμεζᾶς.
Π. Κολποδῖνος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΔ'.

Τῆς 9 Μαΐου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν 10 Π. Μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν περὶ καθυστερουμένων βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Συμφώνως μὲ τὴν ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου ε. ε. ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, δι' ἧς παρεπέμφθη εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπὴν ἡ ἐκκαθάρισις τῶν καθυστερουμένων βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων καὶ ἄλλων πληρωμῶν, ἡ ἐπιτροπή Σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν α') ἁπάσας τὰς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀπαιτήσεις τῶν ἐχόντων λαμβάνειν, β') τὰ σχετικὰ ἔγγραφα, ὅσα, ἀνερευνήσασα εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Βουλῆς, ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ, καὶ τέλος γ') τὴν συνοδεύσασαν τὸν ἀπολογισμὸν τῆς Γ'. συνόδου Γ'. περιόδου ἔκθεσιν τῆς τότε λογιστικῆς ἐπιτροπῆς, ἣν παρεδέχθη ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1853 (ὅρα πρακτικὰ τῆς Γ'. συνόδου Γ'. περιόδου, σελ. 816 καὶ 885) καὶ ἐκ τῆς ὁποίας προκύπτει ὅτι αἱ μέχρι τότε καθυστερούμεναι βουλευτικαὶ ἀποζημιώσεις ἀνέβαινον εἰς δραχ. 11,065, ἐξ ὧν καὶ τινες ἐπληρώθησαν ἐγκαίρως· καὶ βασανίσασα ταύτας, εὑρίσκει ὅτι ὀφείλονται καὶ εἶναι δίκαιον νὰ πληρωθῶσιν αἱ ἑρεξῆς ἀποζημιώσεις εἰς βουλευτάς·

1) Εἰς τὸν Κύριον Γεώργιον Τσόκαν, βουλευτὴν Ἄργους, διὰ τοὺς μῆνας Σεπτέμβριον 1852 καὶ Ὀκτώβριον 1853 δραχμαί 500
2) Εἰς τὸν Κύριον Β. Νικολαΐδην, βουλευτὴν Καρυστίας διὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον 1852 . . δραχ. 250
3) Εἰς τὸν Κύριον Ἰωάννην Βάχλαν, πρώην βουλευτὴν Καρυστίας διὰ τὸν Ἀπρίλιον 1852 καὶ 15 ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Μαΐου 1853 . . . » 375
4) Εἰς τὸν Κ. Νικόλαον Σισμάνην, βουλευτὴν Ναυπακτίας, διὰ τοὺς μῆνας Αὔγουστον 1852 καὶ Μάϊον 1853 . . . . . » 500
5) Εἰς τὸν Κ. Π. Καμπάνην, βουλευτὴν Ἀνδρου, διὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον 1852 . . . » 250
6) Εἰς τὸν Κ. Γ. Ἀποστολίδην, βουλευτὴν Χαλκίδος, διὰ τὸν Σεπτέμβριον 1852 . . . . » 250
7) Εἰς τὸν Κ. Ν. Μοσχούλαν, βουλευτὴν Ὀλυμπίας, διὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον 1852 καὶ Ὀκτώβριον 1853 . . . . . » 500
8) Εἰς τὸν Κ. Γρηγόριον Πατριαρχέαν, βουλευτὴν Οἰτύλου, διὰ τὸν Σεπτέμβριον 1852 καὶ τὰ ἥμισυ τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 1853 . . . . » 375
9) Εἰς τὸν Κ. Γ. Πανοπριφτόπουλον, βου-

λευτὴν Κορινθίας, διὰ τὸν μῆνα Αὔγουστον 1852 . . . . . » 250

10) Εἰς τὸν Κ. Γ. Νικολάου, βουλευτὴν Σκοπέλου, διὰ τὸν Ἀπρίλιον 1853 . . . . . » 250

11) Εἰς τὸν Κ. Π. Ἰωάννου, βουλευτὴν Καρυστίας, διὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον 1852 . . . » 100

12) Εἰς τὸν Κύριον Α. Παπαδημητριάδην, βουλευτὴν Ναυπακτίας, διὰ τὸν Μάϊον 1853 . . » 250

13) Εἰς τὸν Κ. Ἐμμ. Ἀντίπαν, βουλευτὴν Κέας, διὰ τὸν Μάρτιον 1853 . . . . . » 250

14) Εἰς τὸν Κ. Δ. Γιαννουλίδην, βουλευτὴν Ἄνδρου, διὰ τὸν Ὀκτώβριον 1852 . . . . . » 250

15) Εἰς τὸν Κ. Κιζάνην, βουλευτὴν Τροιζηνίας, διὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον 1853 . . . . . » 250

16) Εἰς τὸν Κ. Σταυρ. Καπετανάκην, πρώην βουλευτὴν Οἰτύλου, διὰ τοὺς μῆνας Σεπτέμβριον καὶ Ὀκτώβριον 1852 . . . . . » 140

17) Εἰς τὸν Κ. Κυρ. Πονηρόπουλον, βουλευτὴν Τριφυλίας, διὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον 1853 . » 250

18) Εἰς τὸν Κ. Κωνστ. Βλάμην, βουλευτὴν Παρνασσίδος, διὰ τὸν ἥμισυ μῆνα Φεβρουάριον 1853 . . . . . » 125

19) Εἰς τὸν Κύριον Δ. Πατρινὸν, βουλευτὴν Πατρῶν, διὰ τὸν Ἰούλιον 1853 . . . . . » 250

20) Εἰς τὸν Κ. Χρῆστον Ῥάγκον, βουλευτὴν Κορινθίας, διὰ τὸ ἥμισυ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου 1854 . . . . . » 125

21) Εἰς τὸν Κ. Σταμ. Μήτσαν, βουλευτὴν Ἐρμιόνης, διὰ τὸν Ἀπρίλιον 1854 . . . . . » 160

22) Εἰς τὸν Κ. Γ. Ι. Γιολδάσην, βουλευτὴν Εὐρυτανίας, διὰ τὸν Ὀκτώβριον 1853 . . . » 250

23) Εἰς τὸν Κ. Καλ. Τσουκαλᾶν, βουλευτὴν Φθιώτιδος, διὰ τὸν Μάρτιον 1854 . . . » 250

24) Εἰς τὸν Κύρ. Γεωρ. Τσιγκουράκον, βουλευτὴν Γυθείου, διὰ τὸν Ἀπρίλιον 1854 . . . » 250

25) Εἰς τὸν Κ. Δ. Πετροπουλάκην ὁμοίως . . . » 115

26) Εἰς τὸν Κ. Χ. Τσαλαμιδᾶν, βουλευτὴν Πατρῶν, διὰ τὸν Ἀπρίλιον 1854 . . . . . » 250.

Δρ. 6,765.

Εἰς Κληρικοὺς καὶ ἄλλους.

1) Εἰς τὸν Ν. Ἀποστολόπουλον, κληρικὸν, δι' ἀντιμισθίαν του τῆς Γ'. συνόδου Γ'. περιόδου . . . . . Δρ. 185

2) Εἰς τὸν Χ. Λευκαδίτην, κληρικὸν, διὰ τοὺς μῆνας Ὀκτώβριον καὶ Νοέμβριον 1854 . » 60

3) Εἰς τοὺς Ἀθ. Κάπον καὶ Σούγκραν διὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον 1853 μὲ χρημ. ἔνταλμα . » 50

4) Εἰς τοὺς Γ. Κιτσόπουλον καὶ Ἀποστολόπουλον, κληρικοὺς, διὰ τὸν Ὀκτώβριον 1853 μὲ ἔνταλμα . . . . . » 50

5) Εἰς τὸν Α. Χριστόπουλον, εὐταξίαν τῆς Βουλῆς, διὰ προμήθειαν ἐλαίου τοῦ 1853 μὲ ἔνταλμα . . . . . » 50

6) Εἰς τὸν Στηλιανὸν Δημητριάδην διὰ δετικὰ πρακτικῶν τῆς Γ'. συνόδου καὶ περιόδου μὲ ἔνταλμα . . . . . » 165

7) Εἰς τὸν ἐκδότην τῆς ἐφημερίδος Πατρῶν διὰ συνδρομὴν μὲ ἔνταλμα . . . . . » 18

8) Εἰς τὸν Γ. Καριοφύλλην δι' ἀγορὰν τῶν ἱερῶν ἐκκλησιαστικῶν Πανδεκτῶν, ὡς ἡ ἀπόδειξις τοῦ τότε προέδρου τῆς Βουλῆς . . . . . » 100

9) Εἰς τὸν Κ. Χ. Νικολ. Φιλαδελφέα δι' ἀγορὰν τοῦ Ϛ'. τόμου εἰς σώματα 50 τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ Ν. Σπηλιάδου . . . » 300

10) Εἰς τὸν Ἰωαν. Πηλείδην, γραφέα τῆς Βουλῆς, διὰ τὸν Ὀκτώβριον 1853 . . . . . » 100.

Τὸ ὅλον ὁμοῦ, ἑπτὰ χιλιάδες ἑπτακόσιαι τεσσαράκοντα τρεῖς . . . . . Δρ. 7,743.

Ἑπομένως ἡ ἐπιτροπή Σας ὑποβάλλουσα ἤδη τὴν ἔκθεσίν της ὡς συμπλήρωμα τοῦ ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς, συνιστᾷ αὐτὴν εἰς τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν, ὅπως δοθῇ ὁριστικόν τι πέρας εἰς τὰς προκειμένας περὶ καθυστερουμένων ἀποζημιώσεων κλπ. ἀπαιτήσεις τῶν ἐχόντων δικαίωμα ΚΚ. βουλευτῶν καὶ ἄλλων, σύμφωνα μὲ τὸ δίκαιον, τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Βουλῆς καὶ τὰ παρ' αὐτῆς ἀποφασισθέντα.

Παρατηρεῖ δ' ἐπὶ τέλους, ὅτι ὑπεβλήθη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν

Σας διὰ τοῦ προέδρου ἀναφορὰ τοῦ Κ. Δ. Κονδάκη, αἰτοῦντος νὰ πληρωθῇ τὴν βουλευτικὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἀποθανόντος πατρός του Α. Κονδάκη διὰ τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας τῆς ἐπελθούσης διακοπῆς τῶν βουλευτικῶν ἐργασιῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐνεστώσης συνόδου, λόγῳ ὅτι ὁ πατήρ του αὐτὸς, ὢν βουλευτὴς Κυνουρίας καὶ διατρίβων ἐνταῦθα, ἀπεβίωσε κατὰ τὴν 25 Ὀκτωβρίου π. ε. προσβληθεὶς ὑπὸ χολέρας, καὶ ἕνεκα τούτου καὶ πρὸ καὶ κατὰ τὴν ἀσθένειάν του ὑπέστη πολλὰ ἔξοδα. Ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως φρονεῖ ὅτι ἡ ἀπαίτησις αὕτη εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι ἡ κανονισμένη ἀποζημίωσις δίδεται εἰς τὸν βουλευτὴν ἐν ὅσῳ ἐκπληροῖ οὗτος τὰ καθήκοντά του, παύει δὲ, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη ἀντιμισθία διδομένη ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου, ἅμα ὁ βουλευτὴς ἀποθάνῃ. Ἀπόκειται ὅμως εἰς τὴν Βουλὴν, ἐὰν δὲν συμμερίζηται τὴν γνώμην ταύτην τῆς ἐπιτροπῆς, ν' ἀποφασίσῃ ὅπως ἄλλως ἐγκρίνῃ.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 4 Μαΐου 1855.

Ἡ ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ ἐπιτροπὴ

Χ. Ῥάγκος. Κ. Βλάμης.

Π. Χριστόπουλος. Ν. Μοσχούλας.

Ὁ εἰσηγητὴς

Γ. Δ. Τσιγκουράκος.»

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, ἡ Βουλὴ ἀπεράσισε νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴν ἡ πρό τινων ἡμερῶν ὑποβληθεῖσα ἀναφορὰ βουλευτῶν τινων, αἰτούντων τὴν πληρωμὴν τῆς ἀποζημιώσεως των διὰ τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας τῆς ἀναβολῆς τῶν συνεδριάσεων.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν βουλευτῶν Γερμανοῦ Μαυρομιχάλη καὶ Γ. Ῥιζοπούλου, ἡ Βουλὴ ἐχορήγησεν αὐτοῖς μηνιαίαν ἄδειαν ἀπουσίας.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, λαβὼν οὗτος τὸν λόγον, ἐξέθηκεν, ὅτι διὰ τῆς προτάσεώς του δὲν ἐζήτησε νόμου δικαίου, νόμου φιλανθρώπου τὴν κατάργησιν, ἀλλ' ἐν ὀνόματι τῆς φιλανθρωπίας, ἐν ὀνόματι τῆς δεινοπαθούσης κοινωνίας, ἐν ὀνόματι τῆς δικαιοσύνης αὐτῆς ἀπαιτεῖ τὴν καταστροφὴν νόμου ἀδίκου, ὅστις χορηγεῖ εἰς τὴν ἐξουσίαν ἑνὸς ἀτόμου τὰ μέσα τῆς ἐκδικήσεως ἀτομικῶν παθῶν· νόμου, ὅστις τοσαύτην ἐπροξένησε κατὰ τὴν γέννησίν του φρικίασιν, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ λογιζόμενος συντάκτης τοῦ νόμου αὐτοῦ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν δι' ἡμερησίας διαταγῆς του ἀπηγόρευσε

πᾶσαν κατ' αὐτοῦ ἐπίκρισιν, ἐν ᾧ δὲ κατὰ τὴν συζήτησιν ὑπερασπίζετο τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος νόμον, ὁ τρόπος τῆς ὑπερασπίσεως ἐπρόδιδεν ὄχι μόνον τύψιν συνειδότος, ἀλλὰ καὶ ἀποδοκιμασίαν, διότι, ἂν καὶ ἔφριξεν εἰς τὰς ἀγκάλας τὸ τέκνον αὐτὸ, οὐχ ἧττον τὸ ἐθεώρει νόθον.

Πρὸς πλειοτέραν δὲ κατάληψιν τῶν λόγων, δι' οὓς ζητεῖ τὴν κατάργησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νόμου, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ὁ ἕνεκα τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ νόμου ἐκείνου ἀναφερομένων περιστάσεων τεθεὶς εἰς ἀργίαν ἀξιωματικὸς, παύει πάσης ἐνεργείας, παύει δὲ καὶ πᾶσα ἐπ' αὐτοῦ ἐξουσία τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ διὰ τοῦτο δὲν λαμβάνει πλέον τὸν μισθὸν τῆς ἐνεργείας, ἀλλὰ μόνον τὸν τοῦ βαθμοῦ του. Ὁ ὑπολοχαγὸς π. χ. λαμβάνει δραχμὰς 30 διὰ μισθὸν τοῦ βαθμοῦ του, εἴκοσι δὲ ἐνοίκιον καὶ 70 διὰ μισθὸν ὑπηρεσίας· τιθέμενος δὲ εἰς ἀργίαν, λαμβάνει δραχ. πεντήκοντα, ἐνοικίου τοῦ ἐνοικίου μετὰ τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ του. Ὑποθέσατε δὲ ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος ἔχει σύζυγον καὶ τέσσαρα τέκνα, καὶ ἐπομένως μεθ' ὅσης φειδωλίας καὶ ἂν ὑπολογίσητε τὰς μᾶλλον ἀναποφεύκτους δαπάνας πρὸς συντήρησιν τῆς οἰκογενείας του, δὲν δύνασθε νὰ τὰς περιορίσητε εἰς ποσὸν ἔλαττον τῶν δραχμῶν ἑβδομήκοντα, ἐν ᾧ οὗτος δὲν λαμβάνει εἰμὴ μόνον δραχμὰς πεντήκοντα, καὶ μολαταῦτα, ὡς νὰ μὴ ἦτον ἀρκοῦσα ταῦτα ποινὴ, τῷ προσδιορίζομεν ἐν εἴδει ἐξορίας καὶ τὸ μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον οὗτος ὀφείλει νὰ διαμείνῃ, ἐν ᾧ ὁ γαλλικὸς νόμος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον παρελάβομεν τὰς διατάξεις τοῦ ἡμετέρου, ἀρίησιν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ εἰς ἀργίαν τιθεμένου ἀξιωματικοῦ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς του. Ἀλλ' ἐπειδὴ δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἂν ὄχι εἰς τὴν Γαλλίαν, εἰς ἄλλα ὅμως κράτη πιθανὸν νὰ ἔχωσι τὸ αὐτὸ μὲ ἡμᾶς σύστημα, παρατηρεῖ, ὅτι εἰς τὰ ἄλλα αὐτὰ Κράτη οἱ ὑπουργοὶ εἰσὶν ὑπουργοὶ, καὶ τὴν φράσιν του ταύτην εὐκόλως κατανοεῖ ἕκαστος, δὲν ὑπάρχουσι δὲ οὔτε Ἀνάφη, οὔτε Λιμνιργὸς, βράχοι δηλαδὴ ἐρριμμένοι ἐντὸς τῆς θαλάσσης, καταλλήλοι τῷ ὄντι διὰ φυλακὴν ἀληθῶς ἐξοριστων. Ἀλλὰ δὲν ἀρκοῦσι τὰ δεινὰ ταῦτα τοῦ εἰς ἀργίαν τιθεμένου ἀξιωματικοῦ. Ὑποθέσατε ὅτι ὁ οὕτως ἐξοριοθεὶς Ἀθηναῖος ἢ Καλαβρυτινὸς ἢ Θηβαῖος ἢ ἐξ ἄλλου οἱασδήποτε μέρους τῆς Ἑλλάδος ἀξιωματικὸς ἔχει ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ μίαν οἰκίαν, ἐν ᾗ ἐγκαταλείπει τὴν οἰκογένειάν του, ἀπερχόμενος εἰς τὴν ἐξορίαν, καὶ δέκα στρέμματα γῆς ὡς μόνην περιουσίαν, καὶ ὅτι οἱ δανεισταί του, διότι οὐδεὶς σχεδὸν Ἕλλην ἀξιωματικὸς εἶναι ἀπηλλαγμένος

χρέους, κινοῦσι κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν περὶ πληρωμῆς τοῦ χρέους του. Ἀλλὰ διὰ τὸ δύσκολον τῆς συγκοινωνίας τῶν νήσων μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ Κράτους μερῶν μὴ δυνηθεὶς νὰ μεταβῇ ἐγκαίρως εἰς τὴν πατρίδα του, ἢ ἄλλως πως νὰ οἰκονομήσῃ τὴν περίστασιν ταύτην, στερεῖται τῆς μικρᾶς περιουσίας του, τὴν ὁποίαν ἐκποιεῖ ὁ δανειστής, καὶ οὕτως ἡ ἀθλία οἰκογένειά του μένει ἐν τῷ ὑπαίθρῳ, ἀδυνατοῦσα εἰς πληρωμὴν ἐνοικίου. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὑποθέσατε ὅτι ἀσθενεῖ βαρέως τὸ τέκνον του ἢ ὅτι κινδυνεύει ἡ σύζυγός του, καὶ ὅτε εἰδοποιούμενος, ζητεῖται νὰ μεταβῇ παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ του. Ἔχει λοιπὸν ἀνάγκην ἀδείας τοῦ ὑπουργείου, τὴν ὁποίαν ζητήσας, ἢ βραδέως καὶ μετὰ τὴν ἑορτὴν ἴσως θέλει λάβει διὰ τὰς συνήθως εἰς τὰ ὑπουργεῖα ἀπαντωμένας δυσκολίας, ἢ ἂν ὁ ὑπουργὸς δὲν θέλῃ νὰ τῷ χορηγήσῃ ἄδειαν, θέλει ἐπιπληχθῇ καὶ ἀπειληθῇ μάλιστα, διότι, προσδιορισθέντος δυνάμει τοῦ νόμου τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς του, ἐτόλμησε νὰ ζητήσῃ ἄδειαν μεταβάσεως εἰς τόπον ἄλλον. Ταῦτα δὲ λέγων, ἐξιστορεῖ γεγονότα, τῶν ὁποίων ἔλαβεν ὁ ἴδιος γνῶσιν, καὶ διὰ τοῦτο ὁμολογεῖ ὅτι ὁ νόμος οὗτος εἶναι αὐστηρότερος καὶ ἀπανθρωπότερος καὶ αὐτῶν τῶν σκληροτέρων βασάνων τῆς Ἱερᾶς ἐξετάσεως, διότι τί ἄλλο δεινότερον καὶ σκληρότερον παρὰ τὸ νὰ μὴ σοὶ ἐπιτρέπηται νὰ δώσῃς τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν εἰς τὸ ψυχορράγοῦν τέκνον σου, εἰς τὴν θνήσκουσαν σύζυγόν σου;

Ἐκτὸς δὲ τούτων ὁ νόμος οὗτος εἶναι καὶ χλευασμὸς τοῦ Συντάγματος, διότι, ἐν ᾧ ἐπὶ ἀπολύτου Κυβερνήσεως οἱ εἰς ἀργίαν τιθέμενοι ἀξιωματικοὶ ἐξέλεγον αὐτοὶ τὸν τόπον τῆς διαμονῆς της, (ὅρα Διατ. 6 (18) Ἰουλίου καὶ Λύγούστου 1838) σήμερον ἐν συνταγματικῇ πολιτείᾳ ἐξορίζομεν τὸν δυσχῆ ἀξιωματικόν.

Πιστεύει δὲ ὅτι οὐ μόνον οἱ ἀξιωματικοί, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν ὁποίων ἰδίως κρέμαται τὸ ξίφος τοῦ Δαμοκλέους, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρος ἡ κοινωνία ἐπιζητεῖ τὴν κατάργησιν τοῦ νόμου τούτου. Καὶ τὸ μὲν ἁμαρτάνειν ἀνθρώπινον, τὸ δὲ ἀναγνωρίζειν τὸ ἁμάρτημα εἶναι ἴδιον τῶν εὐγενῶν ψυχῶν, καὶ τῶν εὐγενῶν ὑμῶν ψυχῶν ἐπικαλεῖται τὴν συμπάθειαν ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν ἐκείνων, οἵτινες ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου αὐτοῦ εὑρίσκονται πάντοτε εἰς ἐξορίαν. Ἐὰν δὲ καλῇ τῇ πίστει καὶ ἡμεῖς ἠναγκάσθημεν νὰ πλέξωμεν τὴν ἀγχόνην αὐτὴν τῶν συγγενῶν καὶ φίλων μας, ἂς τὴν καταστρέψωμεν ἤδη, ἀπαλλάττοντες τὴν κοινωνίαν ἀπὸ τοιοῦτον καταστρεπτικὸν νόμον, λέγοντες τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο ῥητόν· «ὁ τρώσας ἰάσεται.» Ἂς καταργήσωμεν

τὸν νόμον αὐτόν, ἵνα μὴ μετὰ μικρὸν εὑρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπιψηφίσωμεν ἄλλον χείρονα τούτου. Ὡς δὲ πρὸ μικροῦ πεισθέντες εἰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου, κατεστρέψατε τὸν πολιτικὸν θάνατον, διότι καὶ ἐκεῖ, ὅθεν παρελάβομεν αὐτόν, δὲν ὑπάρχει πλέον, οὕτω καὶ ἤδη καταργήσατε τὴν περὶ ἐκτοπίσεως τῶν ἀξιωματικῶν διάταξιν, ἀφ' οὗ δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ γαλλικῷ νόμῳ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον παρελάβομεν τὰς διατάξεις τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νόμου, ὅστις καὶ ἄδικος καὶ ἀποτρόπαιος εἶναι ὡς καὶ ὁ πολιτικὸς θάνατος, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα, ὅταν ὁ βουλευτὴς τοῦ πανεπιστημίου ὑπερασπιζόμενος τὴν πρότασίν του, ἐξέθετε τὰς θλιβερὰς συνεπείας τοῦ πολιτικοῦ θανάτου, ἐνόμιζεν οὗτος ὅτι ὑπερασπίζεται τὴν ἰδικήν του πρότασιν, διότι μεγίστην ἔχουσι σχέσιν καὶ τῶν δύω ἀντικειμένων αἱ συνέπειαι.

Ὑπενθυμίζει δ' εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νόμου τούτου πολεμῶν αὐτόν, καὶ ἀποτεινόμενος ἰδίως εἰς τοὺς βουλευτὰς ἐκείνους, οἵτινες ἔφερον στρατιωτικὸν βαθμὸν, καὶ εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν, ἐξετραγῴδησε τὰ δεινὰ, ἅπερ διὰ τοῦ νόμου αὐτοῦ παρεσκεύαζον δι' ἑαυτοὺς, καὶ δυστυχῶς ἐν μέρει ἐπραγματοποιήθησαν ὅσα τότε ἀπὸ τοῦ βήματος εἶπεν.

Ὀφείλομεν λοιπὸν καὶ ὡς ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους καὶ ὡς νομοθέται καὶ ὡς συγγενεῖς καὶ φίλοι τῶν δεινοπαθούντων ἀξιωματικῶν νὰ καταστρέψωμεν νόμον τοιοῦτον, ὅστις στιγματίζει τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν, καὶ ὑβρίζει ἢ μᾶλλον καταδικάζει τὸ συνταγματικὸν ἡμῶν πολίτευμα, τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύει τὰς βασάνους, ἐν ᾧ ὁ νόμος αὐτὸς διὰ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος διατάξεως περιλαμβάνει ὅλας συλλήβδην τὰς βασάνους, ὡς ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἐπληροφορήθητε. Προτιμότερον δὲ ἤθελεν εἶσθαι ἐὰν οἱ ὑπουργοὶ διὰ διαταγῆς ἐξώριζον τοὺς ἀξιωματικοὺς, οὐχὶ δὲ δυνάμει νόμου, διότι τότε ἤθελον εἶσθαι φειδωλότεροι εἰς τὴν ἔκδοσιν τοιούτων αὐθαιρέτων διαταγῶν, ἐν ᾧ σήμερον εἰς τὸν νόμον στηριζόμενοι, ἐκτελοῦσι μετὰ θάρρους τὰς ἐκδικήσεις καὶ ἀντιπαθείας των. Καταστρέψατε λοιπὸν τὸν νόμον τοῦτον, ὅστις ἐκτοπίζει τὸν ἀξιωματικὸν, διότι ἴσως αὔριον παρουσιασθῇ ἐνώπιον ὑμῶν νόμος γενικεύων τὴν ἐκτόπισιν, ἥτις τοσαύτην σᾶς προξενεῖ φρίκην, καὶ τότε ἀμφιβάλλει ἂν θέλετε πλέον δυνηθῇ ν' ἀρνηθῆτε τὴν ἐπιψήφισιν νόμου, εἰς ὃν καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάκεισθαι.

Ἐπέλεγκεν ἕτερος, ὅτι σκοπὸν δὲν ἔχει νὰ ἀντικρούσῃ τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, ὑπερασπιζόμενος ἔργον ὑπουρ-

γικὸν, διότι πάντοτε ἐπολέμησε τὰ καταβλιπτικὰ κυβερνητικὰ μέτρα, ὡς μαρτυρεῖ ὁλόκληρος ὁ βουλευτικὸς αὐτοῦ βίος. Παρατηρεῖ ὅμως εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι ἡ ἐκτόπισις τῶν ἀξιωματικῶν προῦρξε τοῦ νόμου τούτου, καὶ νομίζει ὅτι δὲν εἶναι εὐγενὲς, ἀγορεύοντες, νὰ καταφερώμεθα κατὰ προσώπων, ἅτινα ἀπόντα δὲν δύνανται ν' ἀπολογηθῶσιν. Ἐνθυμεῖται μάλιστα ὅτι ὁ τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος νόμον ὑποβαλὼν ὑπουργὸς ἤτελε τρεῖς μόνον πόλεις τοῦ Κράτους ν' ἀπαγορεύσῃ εἰς τοὺς ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοὺς ὡς τόπον διαμονῆς, καὶ τοῦτο διὰ πολιτικοὺς ἴσως λόγους, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ηὔχετο νὰ ἦναι παρὼν ὁ ὑπουργὸς διὰ νὰ μᾶς εἴπῃ τοὺς λόγους, οἵτινες ὑπηγόρευσαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ μέτρον τοῦτο τῆς ἐκτοπίσεως τῶν ἀξιωματικῶν, μολονότι αὐτὸς ὡς πολίτης νομίζει ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς παυόμενος τῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγῃ αὐτὸς τὸν τόπον τῆς διαμονῆς του.

Ὑποστηρίζων λοιπὸν τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, θεωρεῖ ὅτι δὲν εἶναι φρόνιμον νὰ προερχώμεθα εἰς ζητήματα τοιαῦτα ἐκ προσωπικῶν ὁρμώμενοι λόγων, καὶ πιστεύει ὅτι οὐδ' ὁ προαγορεύσας εἶχε σκοπὸν τοιοῦτον.

Ἐνταῦθα δὲ διαδεχθέντος τὸν πρόεδρον τοῦ ἀντιπροέδρου, ἀναφερόμενος εἴς τινα φράσιν τοῦ προαγορεύσαντος, ἐπανέλαβεν ὁ πρότεινας βουλευτὴς, ὅτι καὶ οὗτος θεωρεῖ ἀγενὲς τὸ νὰ καταφέρηταί τις κατὰ ἀτόμου ἀπόντος καὶ μὴ δυναμένου ν' ἀπολογηθῇ, ὅταν τὸ ἄτομον τοῦτο ἦναι ἰδιώτης. Ὅταν ὅμως πρόκειται περὶ ὑπουργοῦ καὶ περὶ πράξεων ὑπουργικῶν, αἵτινες ἔχουσιν ἐπιρροὴν ἐφ' ὅλης τῆς κοινωνίας, καὶ ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἡ τύχη ὅλων ἡμῶν, τότε καὶ δίκαιον καὶ πρέπον εἶναι νὰ κατακρίνωμεν καὶ τὰς πράξεις καὶ τὸν πράξαντα, καὶ ἂν ἐν τῷ τάφῳ κεῖται.

Παρετήρησεν ἔτι, ὅτι πρόκειται σήμερον περὶ τοῦ ἂν ἡ ὑποβολὴ εἴσαι πρότασις ἦναι συζητητέα ἢ οὔ, καὶ διὰ τοῦτο οὔτε τὸν συναξάντα τὸν νόμον ὑπουργὸν, οὔτε τὴν ἐπιψηφίσασαν αὐτὸν βουλὴν δυνάμεθα καταλλήλως νὰ κατακρίνωμεν. Προκειμένου περὶ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας τοῦ πολίτου, ὁ νόμος ἀναγκαίως ἀπαιτεῖται νὰ χορηγῇ τὴν προστασίαν του ἐφ' ἑνὸς τοσοῦτον ἱεροῦ δικαιώματος· ὁ δὲ ἀξιωματικὸς, ὅστις διὰ κινδύνων καὶ κόπων ἀπέκτησε βαθμὸν στρατιωτικὸν, εἶναι σκληρὸν νὰ στερῆται δικαιώματος, τοῦ ὁποίου πᾶς πολίτης ἀπολαύει. Ὑποστηρίζων λοιπὸν τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ

Φθιώτιδος, πιστεύει ὅτι οὐδεὶς τῶν βουλευτῶν, οὔτε πρέπει οὔτε δύναται νὰ ἔχῃ ἐναντίαν γνώμην.

Ἐρωτηθεῖσα δὲ ἡ Βουλὴ, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ συζητητέον τῆς προτάσεως, καὶ οὕτως ὁ προεδρεύων ἀναγγείλας, ὅτι θέλει παραπεμφθῇ αὕτη εἰς τὰ τμήματα διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ τοῦ κανονισμοῦ, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ. Ὁ προεδρ. ἀντιπρόεδρος

Δ. ΖΩΓΙΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Α. Ν. Πετμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΕ'.

Τῆς 11 Μαΐου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου, τοῦ προεδρεύσαντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρατηρήσαντος τοῦ προέδρου, ὅτι, ὡς ἀπεδείχθη, ἀποβαίνει ἀδύνατος ἡ τῆς Βουλῆς συμπλήρωσις κατὰ τὴν πρὸ μικροῦ ταχθεῖσαν ἐννάτην ὥραν πρὸς ἔναρξιν τῶν συνεδριάσεων, ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ ἄρχωνται αὗται, ὡς καὶ πρότερον, κατὰ τὴν μεσημβρίαν.

Προσελθὼν ὁ ἄρτι ἐμφανισθεὶς Βουλευτὴς Νάξου Δ. Δημητρακόπουλος, ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 57 τοῦ Συντάγματος ἀπαιτούμενον βουλευτικὸν ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῆς παρούσης προσαρτώμενον τῆς ὁρκοδοσίας πρωτόκολλον.

Μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ ἐπέτρεψεν εἰς τὸν βουλευτὴν Πυλίας καὶ νομάρχην Λακεδαίμονος Κ. Δαρειώτην νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ καθῆκόν του, εἰς δὲ τὸν βουλευτὴν Σ. Κρεστενίτην ἐχορήγησεν ὑπὸ τὸν ὅρον μηνιαίαν ἄδειαν ἀπουσίας.

Συναινέσει τῆς Βουλῆς ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος ἀνέγνω ἀναφορὰν τῆς χήρας τοῦ μακαρίτου Γ. Γενναδίου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται ἀνάλογον πρὸς τὰς τοῦ συζύγου αὐτῆς ἐκδουλεύσεις σύνταξιν. Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ παρουσιάσῃ ἔκθεσιν, συνιστῶσαν στενῶς εἰς

τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἀνωτέρω ἀναφοράν, καθ' ὅσον καὶ ἀδικον καὶ σκληρὸν εἶναι νὰ λιμιώττῃ ἡ οἰκογένεια τοῦ Γενναδίου.»

Τελευταῖον παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας διὰ τὸ ἔτος 1855, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας διὰ τὸ ἔτος 1855 εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, καὶ μελετήσασα ταῦτα, παρατηρεῖ κατὰ πλειονοψηφίαν, ὅτι ἡ μὲν ἀναφερομένη προσθήκη ἐπὶ ἄνδρας 361, τοὺς ὁποίους προτίθεται τὸ ὑπουργεῖον νὰ μεταχειρισθῇ, ὡς ἀναφέρει εἰς τὴν ἔκθεσίν του, προῆλθεν ἀπὸ τὴν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος κατάταξιν καθυστερουμένων νεοσυλλέκτων, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐπιφέρει οὐδεμίαν παρατήρησιν· ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν ζητουμένων 1500 νεοσυλλέκτων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐλαττωθῇ, καθ' ὅσον πρόκειται δι' αὐτῶν νὰ συμπληρωθῶσιν αἱ ἀραιωθεῖσαι τάξεις τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, καὶ πρὸ πάντων τὰ νεοσχηματισθέντα τρία τάγματα τῶν ἀκροβολιστῶν.

Καὶ ἑπομένως συνιστᾷ αὐτὸ εἰς τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς ὡς ἔχει.

Ἡ δὲ μειονοψηφία ἐπεφυλάχθη νὰ ἐπιφέρῃ τοὺς λόγους της.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Μαΐου 1855.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Γ. Δ. Τσιγκουράκος.»

Ὁ δὲ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν ἀ. τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου, καὶ β'. τῆς ἐκθέσεως τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς περὶ καθυστερουμένων βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων κτλ. διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Ν. Πετμεζᾶς.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ.

Σήμερον τὴν ἑνδεκάτην Μαΐου τοῦ 1855 παρουσιασθεὶς ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ὁ βουλευτὴς Νάξου Κ. Δ. Δημητρακόπουλος, ἔδωκεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου τὸν ὑπὸ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον ὡς ἀκολούθως·

«Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου.»

Ὅθεν συνταχθὲν τὸ παρὸν πρωτόκολλον, ὑπεγράφη ὑπό τε τοῦ προέδρου, τοῦ ὁρκισθέντος καὶ τοῦ ἱερέως.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Ν. Πετμεζᾶς.

Ὁ ὁρκισθεὶς
Δ. Π. Δημητρακόπουλος.

Ὁ ἱερεὺς
Παΐσιος, ἱερεύς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΓ'.

Τῆς 12 Μαΐου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας νομοσχεδίου, λαβών τις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τὸν λόγον, ἐξέθηκεν, ὅτι οὐδεὶς βέβαια θέλει τὸν ἀλλήσῃ, ἀποδίδων αὐτῷ τὴν ἀξίωσιν τοῦ ὅτι διὰ τῶν ὀλίγων λέξεων, ἃς προτίθεται νὰ εἴπῃ, σκοπὸν ἔχει νὰ διασείσῃ τὰς ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου πεποιθήσεις τῶν ἄλλων· θέλει δὲ μόνον νὰ δικαιολογήσῃ ἑαυτὸν, διότι ἐκπληρῶν μίαν ἐντολὴν, τὴν ὁποίαν καὶ ἡ συνείδησίς του καὶ τὸ παρελθὸν ὁλόκληρον τῷ ἐπιβάλλουσι, προτίθεται νὰ καταψηφίσῃ κατὰ τοῦ νομοσχεδίου. Πέποιθεν ὅμως ὅτι, ἐὰν σήμερον τὸ ὑπουργεῖον ἀντὶ τοῦ προκειμένου, παρουσίαζε νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποίου, ἀναλόγως τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν καταστάσεως, ἠλάττονε καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ στρατοῦ καὶ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ἅπασα ἡ Βουλὴ ἤθελεν ἐπιπροτήσει τοιαύτην κυβερνητικὴν πρᾶξιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ζητεῖται ἀριθμὸς στρατοῦ πολὺ ἀνώτερος τῶν ἀναγκῶν πολιτείας, οἷα ἡ ἡμετέρα, αἱ δὲ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ δαπάναι εἰσὶν ὅλως δυσανάλογοι πρὸς

τὴν οἰκονομικὴν ἡμῶν κατάστασιν, δὲν δύναται κατὰ συνείδησιν νὰ ψηφίσῃ ὑπὲρ τοιούτου νομοσχεδίου, λυπούμενος διότι ἀναγκάζεται νὰ φανῇ ἐναντίος πράξεως ὑπουργικῆς, ἐν ᾧ μόνη ἡ εἰς τὸ ὑπουργεῖον παρουσία τοῦ σεβαστοῦ αὐτοῦ πρώην ἀπὸ τῆς τάξεως τῶν ἀντιπολιτευομένων, εἰς ἣν πρὸ πολλοῦ ἀνῆκε, τὸν ἠνάγκασε νὰ μεταβῇ εἰς τὴν συμπολίτευσιν. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ διατήρησις στρατοῦ τοσούτου ἀντίκειται εἰς τὴν συνείδησίν του καὶ εἰς τὰς ἀρχάς, τὰς ὁποίας πρὸ πολλοῦ ἐπρέσβευσε, καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιφυλάσσεται νὰ ζητήσῃ τὴν ἐλάττωσιν τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ δώσῃ ψῆφον ἀρνητικὴν κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, πιστεύων ὅτι ἂν ὄχι σήμερον, μετά τινα ὅμως ἔτη πάντες ὑμεῖς θέλετε ἔχει τὴν αὐτὴν γνώμην, διότι θέλει καταστῆ ἀναντίρρητον, ὅτι ἄνευ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου δὲν θέλομεν ἐπαρκεῖ εἰς τὰς λοιπὰς τοῦ κράτους ἀνάγκας, καὶ διότι καὶ ἄδικον καὶ πικρὸν εἶναι, ἐν ᾧ τοσοῦτον φαινόμεθα φειδωλοὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν ἄλλων ἱερωτέων ὑποχρεώσεων καὶ δημοσίων ἀναγκῶν, νὰ κατασπαταλώμεθα πρὸς διατήρησιν στρατοῦ ἄνευ σκοποῦ καὶ ἄνευ οὐδενὸς ἀποτελέσματος. Ἐπιζητῶν ὅμως τὴν ἐλάττωσιν τοῦ στρατοῦ δι' ὅσους ἐξέθεσε λόγους, δὲν ἐτοιμάζεται νὰ τῷ ἀποδοθῇ ἡ ἰδέα τοῦ ὅτι θέλει τὴν ἐντελῆ αὐτοῦ καταστροφήν, διότι αὐτὸς μάλιστα νομίζει ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔχει παρὰ πᾶν ἄλλο κράτος ἀνάγκην στρατοῦ, ἀλλὰ στρατοῦ οὕτω πως ὠργανισμένου, ὥστε δι' ὀλιγωτέρας καὶ ἀναλόγου δαπάνης νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ κράτους διοίκησιν καὶ ἀσφάλειαν, ἐν ᾧ σήμερον διὰ τοσούτων μεγάλων θυσιῶν οὐδὲ τοῦτο κατορθοῦται. Ἂν δὲ καὶ πρὸ πολλοῦ ἐνυπάρχει ἡ ἰδέα τῆς ἐλαττώσεως τοῦ στρατοῦ, μολαταῦτα κατ' ἔτος προβαίνει αὐξανομένων ἄνευ ἀνάγκης, ἀλλ' ἐξ ἰδιοτροπίας μᾶλλον καὶ ἀτομικῶν διαθέσεων. Καὶ ἐπειδὴ εἰς ἔκθεσίν τινα συνοδεύουσαν ἐν νομοσχέδιον περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως, ἀναφέρεται ὅτι μία ἀπὸ τὰς αἰτίας τῆς αὐξήσεως τῶν δαπανῶν εἶναι ἡ ὑπερτίμησις τοῦ σίτου, ἕνεκα τῆς ὁποίας ηὐξήθη καὶ ἡ τιμὴ τῶν μεριδῶν, διὰ τοῦτο μάλιστα ἐπιμένει εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καταναλισκόντων τὰς μερίδας στρατιωτῶν. Ἐν ᾧ δὲ οὐδεμία ἐσωτερικὴ ἀνάγκη ὑπαγορεύει τὴν διατήρησιν τοσούτου στρατοῦ, ἡ ἐξωτερικὴ συγχρόνως πολιτικὴ εἶδε πάντοτε μετὰ δυσαρεσκείας τὴν ἐξόγκωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, καὶ πολλοὶ

ξένοι, ἀλλὰ φίλοι εἰλικρινεῖς τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσι τὴν αὐτὴν μετ' αὐτοῦ ἰδέαν περὶ ἐλαττώσεως τοῦ στρατοῦ, πρὸς δικαιολόγησιν τῆς ὁποίας ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ ἐκθέσῃ τὰς ὀλίγας ἀνωτέρω παρατηρήσεις.

Ἐξέθηκεν ὁ πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ὅτι ἀσθενοῦντος τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, ἀναδεχόμενος οὗτος ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὸν προαγορεύσαντα, παρατηρεῖ, ὅτι οὐδέποτε ἔπαυσε τοῦ νὰ ἔχῃ τὰς αὐτὰς μετ' αὐτοῦ ἰδέας ὡς πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, καὶ οὔτε σήμερον ἔχει γνώμην διαφέρουσαν, εὐχόμενος νὰ φθάσῃ ἡ ἡμέρα ἐκείνη, καθ' ἣν καταλλήλως συντιθέμενος ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος, θέλει ἔχει καὶ διάφορα ἀποτελέσματα. Παραδεχόμενος δὲ ὅτι μετ' οὐ πολὺ θέλομε ἔχει πάντες τὴν αὐτὴν περὶ ἐλαττώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου ἰδέαν, παρατηρεῖ μόνον εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι ἐνθέτων τὰς παρατηρήσεις του, οὐδόλως ἠθέλησε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ ἀνώμαλον τῶν περιστάσεων, εἰς ἃς εὑρισκόμενοι σήμερον, δὲν ἠδυνάμεθα νὰ προέλθωμεν εἰς μεταβολάς. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου κατ' ἔτος αὐξάνει, ἀλλὰ τοῦτο προέρχεται κατὰ μέγα μέρος ἐκ τοῦ ἀπανωτοῦ τῶν διαφόρων σωμάτων, ἅτινα συγκροτοῦσι τὴν ὅλην στρατιωτικὴν δύναμιν. Ἡ ἀλλαγὴ π.χ. ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως τῆς ὁποίας ἦτον ἡ πλήρωσις τῶν λειψάνων τοῦ ἀγῶνος καὶ οὐχὶ ἡ αὔξησις τοῦ στρατοῦ, αὐξηθεῖσα ἐπὶ τοσοῦτον, ἐξώγκωσε τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ἐν ᾧ αἱ δι' αὐτὴν δαπάναι ἠδύναντο καταλληλότερον νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὰς συντάξεις. Ἐκτὸς δὲ τούτου κατὰ τὰ δύω τελευταῖα ἔτη ἡ αὔξησις τῶν δαπανῶν προῆλθε καὶ ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατοῦ ἕνεκα τῶν ἀνωμάλων περιστάσεων, τὸν ὁποῖον ἀκολούθως δὲν ἠδυνάμεθα νὰ διαλύσωμεν ἄνευ δυσαρέστων συνεπειῶν. Ὠφειλε λοιπὸν ὁ προαγορεύσας ν' ἀποδώσῃ εἰς μέσον τὴν αὔξησιν τοῦ στρατοῦ καὶ τῶν ἐξόδων αὐτοῦ καὶ εἰς τὸ ἀνώμαλον τῶν περιστάσεων. Τὸ ὑπουργεῖον γνωρίζει τί ὀφείλει νὰ πράξῃ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν στρατόν, καὶ τοῦτο θέλει πραγματοποιήσει, ἐὰν ἐξακολουθήσῃ διατηροῦν ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξουσίαν. Ἔχομεν πρὸ πάντων ἀνάγκην χωροφυλακῆς διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἀσφαλείας καὶ τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ Κράτους ὑπηρεσίαν· ἔχομεν ἀνάγκην τόσου στρατοῦ τῆς γραμμῆς, ὅσος ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν φρουρίων καὶ τῆς πρωτευούσης, καὶ δύω ταγμάτων ἀκροβο-

λιστῶν διὰ φρουρὰν τῶν συνόρων. Οὕτω δ' ἐλπίζομεν καὶ εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους νὰ ἐπαρκέσωμεν καὶ τὴν εὐχὴν τοῦ προαγορεύσαντος νὰ ἐκπληρώσωμεν. Ἀλλ' αἱ ἰδέαι αὐταὶ καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς Κυβερνήσεως δὲν εἶναι εὔκολον καὶ νὰ πραγματοποιηθῶσιν ἀμέσως. Ἐπιχειρήσαντες ἤδη μίαν μεταβολὴν τοῦ στρατοῦ, ἐπιζητοῦμεν τὴν αὔξησιν τῆς χωροφυλακῆς διὰ τῶν στρατιωτῶν τῆς διαλυθείσης ὁροφυλακῆς, τοὺς ὁποίους καὶ ἄδικον καὶ σκληρὸν εἶναι ν' ἀφήσωμεν ἄνευ προστασίας τινος, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν μάλιστα τοῦτον δὲν συνεπληρώσαμεν τὸ 3 τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν.

Ἐν τῇ συνοδευούσῃ τὸ νομοσχέδιον ἐκθέσει βλέπετε, ὅτι σκοπὸς ὑπῆρχε συστάσεως μιᾶς ἔτι ἴλης ἱππικοῦ καὶ ἑνὸς λόχου τοῦ πυροβολικοῦ, ἀλλ' ὁ σκοπὸς οὗτος δὲν θέλει πραγματοποιηθῆ· οὐχ ἧττον ὅμως ἡ συλλογὴ τῶν 1500 νεοσυλλέκτων ἀποβαίνει ἄφευκτος πρὸς συντήρησιν τῆς ὑπαρχούσης δυνάμεως. Ἡ Κυβέρνησις λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἐλλείψεις τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἡ νεοσυλλεξία κατέστη τοσοῦτον δύσκολος καὶ δυσάρεστος, ἐνασχολεῖται εἰς τὴν σύνταξιν καταλλήλου νόμου, τὸν ὁποῖον ἐλπίζει μετὰ μικρὸν νὰ παρουσιάσῃ ἐνώπιον τῶν Βουλῶν. Οὕτω δὲ κατὰ μικρὸν θέλει πραγματοποιηθῆ καὶ ἡ ἀπαίτησις τοῦ προαγορεύσαντος καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς Κυβερνήσεως, χωρὶς νὰ ἀπαιτῶμεν ἐν τῷ μέσῳ ἀνωμάλων περιστάσεων ὅ,τι δύσκολον εἶναι νὰ πραγματοποιηθῇ καὶ εἰς τοὺς ὁμαλωτέρους καιρούς, διότι τοιαύτη ἀπαίτησις εἶναι καὶ ἄλογος καὶ ἄδικος, καὶ διὰ τοῦτο πιστεύει ὅτι οὐδεὶς θέλει ἀρνηθῆ τὴν ψῆφον του ὑπὲρ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ὡς μέλος τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς μὴ συμφωνῆσαν μετὰ τῆς πλειοψηφίας, ἐπεφυλάχθη νὰ ἐκθέσῃ καὶ τοὺς λόγους, οἵτινες αὐτὸν καὶ ἐν εἰσέτι μέλος ἠνάγκασαν νὰ ἔχωσι γνώμην διάφορον. Εὐχαριστεῖ δὲ πρῶτον τὸν Κ. πρωθυπουργὸν, διότι ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐκ τῶν μεγαλειτέρων δυσκολιῶν, ὁμολογήσας ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου εἶναι πολὺς, καὶ ὅτι ἀνάγκην ἔχει διορθώσεως. Τὴν αὐτὴν λοιπὸν γνώμην παρακαλεῖ νὰ ἐκφράσῃ καὶ ἡ Βουλὴ, διὰ νὰ ἦναι σύμφωνος μετὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὥστε καὶ ἂν τὴν παροῦσαν διαδεχθῇ Κυβέρνησις ἄλλη, ἐναντίαν ἔχουσα γνώμην, νὰ βιασθῇ νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν σημερινὴν ὑμῶν ἀπόφασιν. Διατελοῦντες δὲ ὑπὸ συνταγματικὸν πολίτευμα, δὲν πρέπει ν' ἀρκώμεθα εἰς τὰς ὑποσχέσεις τῶν ὑπουργῶν, οἵτινες

ἕνεκα τῶν συνεχῶν μεταβολῶν δὲν προφθάνουσι πολλάκις νὰ τὰς πραγματοποιήσωσιν.

Ἐπειδὴ δὲ περὶ τῆς αὐξήσεως τοῦ στρατοῦ ὁ λόγος, θέλει ἐξιστορήσει τὴν γέννησιν καὶ πρόοδον τῆς ὅλως περιττῆς καὶ ματαίας αὐτῆς αὐξήσεως, χωρὶς διὰ τούτου νὰ μεμφθῇ τὸν στρατὸν, τὸν ὁποῖον μετὰ λύπης βλέπει ὅτι τὸ ἔθνος δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ διατηρῇ εἰς τόσον ἀριθμὸν, ἐνῷ ἤθελε νὰ ἔχωμεν ἀντὶ δέκα μόνον χιλιάδων καὶ ἓν ἑκατομμύριον. Ἀπὸ τοῦ ἔτους λοιπὸν 1852 ἐφάνη τάσις πρὸς αὔξησιν τοῦ στρατοῦ, τὴν ὁποίαν ἐθεώρουν ἄφευκτον διὰ τὴν ἡσυχίαν τοῦ τόπου. Δότεμοι, ἔλεγεν ἡμῖν ὁ τότε ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, τὴν ἄδειαν ν' αὐξήσω τὸν στρατὸν, χωρὶς οὐδεμίαν νὰ ἐπιφέρω αὔξησιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ ἡμεῖς ἐκ τοῦ φαινομένου τούτου καλοῦ ἐξαπατηθέντες, ἐδώκαμεν ὅ,τι μᾶς ἐζητεῖτο, χωρὶς νὰ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι πᾶν ὑπερβάλλον οὕτως ὁ φόρος τοῦ αἵματος.

Ἀλλὰ στρατὸς ἐκ δέκα χιλιάδων δύναται τοὐλάχιστον νὰ θεωρηθῇ τοσοῦτον ἀξιόμαχος, ὥστε σπουδαίως καὶ ἀποτελεσματικῶς νὰ παρουσιασθῇ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος; Ὄχι, ἀπαντῶσι τὰ τελευταῖα περιστατικά. Ἡ τόλμη καὶ ἡ εὐφυΐα δὲν ἀρκοῦσι ν' ἀναδείξωσι νικητὴν ἕνα στρατόν· ἀπαιτεῖται καὶ ἀριθμὸς ἱκανὸς, ἀπέναντι τοῦ ὁποίου τὰ πάντα συντρίβονται. Ἀλλ' ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς, ὅστις καὶ ἐσχάτως ἀνεδείχθη ἄξιος τοῦ προορισμοῦ καὶ τοῦ μέλλοντός του, εἶναι δυστυχῶς τοσοῦτον ὀλίγος, ὥστε δὲν δύναται νὰ παρουσιασθῇ ἀποτελεσματικῶς ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ὅμως ἀπέναντι τῆς ἀναπτυχθείσης πρὸς αὔξησιν τοῦ στρατοῦ τάσεως τίποτε δὲν ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν, οὐδ' ἑτοῖμα τις ν' ἀρνηθῇ τὴν ζητουμένην αὔξησιν, χωρὶς νὰ μὴ θεωρηθῇ ὡς προδιδὼν τὰ συμφέροντα τῇ πατρίδι, καὶ διὰ ταῦτα ἔκτοτε ἐξακολουθεῖ αὐξάνων ὁ στρατὸς καὶ ὁ προϋπολογισμὸς ἐπιβαρυνόμενος, ἐν ᾧ συγχρόνως ἁρπάζονται ἀπὸ τὴν γεωργίαν καὶ τὴν βιομηχανίαν αἱ χεῖρες, τῶν ὁποίων τοσαύτην ἀνάγκην ἔχομεν.

Ὑπὸ τῆς αὐτῆς λέ τάσεως ὁρμωμένη καὶ ἡ παροῦσα Κυβέρνησις, τὸν αὐτὸν ἐπιζητεῖ διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἀριθμὸν τῶν νεοσυλλέκτων. Ἀλλ' εἶναι ταῦτο τάχα ἀποτέλεσμα τῶν περιστάσεων, ὡς διατείνονται; Μεδόλως εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ζητημάτων τούτων ἐπεμβαίνων, φρονεῖ ὅτι ὀφείλομεν νὰ ἐκφράσωμεν τὴν σταθερὰν θέλησίν μας, καὶ σαφῶς νὰ εἴπωμεν, ὅτι τὸ κακὸν πρέπει νὰ παύσῃ. Ῥίψατε ἓν βλέμμα εἰς τὴν ζητουμένην διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν πίστωσιν, καὶ θέλετε ἴδει

ὅτι ἀντὶ τεσσάρων ἑκατομμυρίων καὶ ὀκτακοσίων χιλιάδων δραχ, αἵτινες συνεπλήρουν ἄλλοτε τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου αὐτοῦ, εὑρέθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος πέντε ἑκατομμύρια καὶ δακόσιαι χιλιάδες, διότι ἡ αὔξησις τοῦ στρατοῦ ἐπόμενον ἦτ νὰ συνεπιφέρῃ καὶ αὔξησιν τῶν ἐξόδων, καὶ ἴρίτως ἴσως θέλει φθάσει εἰς ἓξ ἑκατομμύρια καὶ ἑκατὸν χιλιάδα., διότι δὲν πρέπει νὰ εἰσθ μθῇ εἰς τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειούμενα ποσά, τὰ ὁποῖα τοσοῦτον εὐκόλως μεγαλύνονται διὰ τῶν συμπληρωτικῶν πιστώσεων. Ἀναγνώσατε τὴν ἔκθεσιν τὴν σύνο εὐσαν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, καὶ ἀφ' οὗ ἀφαιρέσητε τὴν ἐνδεχ μένην ἐκ τῆς ὑπερτιμήσεως τοῦ ἄρτου, τῆς κριθῆς καὶ τοῦ χόρτου αὔξησιν, ἥτις δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀνωτέρα τῶν 200,000 δραχμῶν, οὐδεμίαν ἄ λλη δύνασθε νὰ ἐπιφέρητε ἐλάττωσιν, διότι τὰ λοιπὰ αρο ῶσι μισθοὺς, ἱματισμόν, ἱπποωνείας, καὶ ἑπομένως θέλετε συνομολογήσει, ὅτι ὁ νέος τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου προϋπολογ σμὸς δὲν εἶναι ἀλη θὴς, καὶ ὅτι ἐκ τῶν δέκα τεσσάρων ἑκατομμυρίων, τὰ ὁποῖα πραγματικῶς εἰσπράττονται, τὸ πλεῖστον αὐτῶν θέλει ἀπ ῥροφᾷ τοῦ λοιποῦ ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος. Ἀλλὰ πρέπει νὰ εἰμεθ νῶμεν εἰς τὴν τοιαύτην κατάστασιν, ἢ ὀφείλομεν μετὰ τοῦ πρωθ ρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ν' ἀπαιτήσωμεν ταχεῖαν διόρθωσιν; Ἐὰν δὲν πράξητε τοῦτο, ἐστὲ βέβαιοι ὅτι ἀντὶ προϋπολογ σμοῦ τοῦ κράτους θέλετε ἐπιψηφίζει τοῦ λοιποῦ προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, καὶ ὅτι θέλετε ἀδυνατεῖ καὶ εἰς τῶν μάλλον ἀφεύκ των καὶ οὐσιωδεστέρων ἀναγκῶν τὴν ἐκπλήρωσιν, διότι μία μόνη θέλει ἐπικρατήσει ἀναγκη, ἡ τῆς διατ ρήσεως τοῦ στρατοῦ. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ταῦτα λέγων, δὲν σκοπεύει νὰ ψέξῃ γενομένην τινὰ ἐν τῷ στρατῷ μεταβολήν, ἀλλὰ νὰ ἐξετάσῃ αὐτὴν ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἀνάγκης καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν καταστάσεως. Ἀποκρύπτει λοιπὸν πᾶσαν πρεξήγησιν, καθ' ὅσον μάλιστα ἡ τελευταία μεταβολὴ, ἀντικαθιστῶσα τὴν τάξιν ἀντὶ τῆς ἀταξίας, συνᾴδει καὶ μὲ τὰς εὐχὰς αὐτοῦ, μολονότι ἡ καλὴ αὕτη μεταβολὴ ἔχει συνε ίας, αἵ ινες λυ ηρὰν θέλουσι κάμει εἰς τὸν λαὸν ἐντύ ωσιν, διότι, αὐξηθέντος δι' αὐτῆς τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ κατὰ 3000 περίπου ἄνδρας, ἀπαιτεῖται καὶ ἀνώτερος ἀριθμὸς νεοσυλλέκτων, καθ' ὅσον εἰς τὴν ὀροφυλακὴν κατεστάσαντο ἐθελονται ἐν ᾧ ὁ τακτικὸς στρατὸς συγκροτεῖται ὅλος ἐκ νεοσυλλέκτων. Ἀνήκετε πάντες εἰς ἐπαρχίας, καὶ κάλλιον αὐτοῦ γνωρίζετε τὰς συνεπείας τῆς τοιαύτης φορολο-

γίας· γνωρίζετε ὅτι πολλοὶ θέλοντες ν' ἀποφύγωσι τὴν στρατολογίαν, ἐτράτησαν εἰς τὸν ληστρικὸν βίον. Εἰς ἔθνος δὲ, ὡς ἡ Ἑλλὰς, περιωρισμένον, πτωχὸν καὶ μόλις ἀνακύψαν πολυετοῦς δουλείας, ἡ αὔξησις τῆς νεοσυλλεξίας κατὰ χιλίους περίπου ἄνδρας δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀνεκτὴ εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν, διότι πολλὰ καὶ οὐσιώδη προσβάλλει δικαιώματα καὶ συμφέροντα οἰκογενειακά.

Πρὸς τί ὅμως ἓξ ἑκατομμύρια δραχμῶν καὶ 2000 κατ' ἔτος νεοσύλλεκτοι; Ποῖα τὰ ἐκ τούτων ἀναμενόμενα ἀγαθὰ ἢ ποῖαι ἐλπίδες δικαιολογοῦσι τοσαύτην θυσίαν; Ἀπέδειξεν ὅτι ἀπὸ ἡ δέκα χιλιάδες στρατιωτῶν δὲν ἠκολοῦσι νὰ παρουσιασθοῦν ἀποτελεσμα ικῶς ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλ' ἐπαρκοῦσι τοὐλάχιστον εἰς τὰς ἐσωτερικὰς τοῦ κράτους ἀνάγκας; Ὄχι, ἐπαναλαμβάνει καὶ πάλιν μετὰ θάρρους, διότι χωρὶς νὰ εἴπῃ, ὅτι ὁσάκις τὸ κράτος ὑπέκυψεν εἰς ἐκταπτόν τι α ἀνάγκην σπουδαίαν καὶ σοβαράν, ἡ κυβέρνησις κατέφυγεν εἰς τὸν λαὸν, ὅπως εὐ ενῶς καὶ γενναίως ἐξα λήσῃ τὸ καθῆκόν του, π ρατηρῶ, ὅτι ὁ τακτικὸς στρατὸς, προωρισμένος διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς πατρίδος του, δὲν πρέπει νὰ ἀπασχολῆται εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν ἀναγκῶν ξένων τοῦ προορισμοῦ του, ὄργανον γινόμενος ἀτομικῶν παθῶν καὶ ἐκτικήσεων, ἀλλὰ μένων ἀγνὸ, τότε μόνον νὰ ἔλκῃ τὸ ξίφος, ὅταν ἡ πατρὶς, ἡ θρησκεία τὸν καλῶσιν εἰς ὑπεράσπισίν των. Ἡ αὔξησις ἑπομένως τοῦ στρατοῦ οὐδ' εἰς αὐτὰς τὰς ἐσωτερικὰς τοῦ κράτους ἀνάγκας δύναται νὰ στηριχθῇ.

Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς, ὡς εἶναι ὠργανισμένος, μὴ δυνάμενος νὰ σχηματισθῇ εἰς σώματα, ἐνασχολεῖται εἰς στοιχειώδη καὶ κοσμους τινὰς γυμνάσεις, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν θέλομεν ἔχει ποτὲ στρατιώτας γεγυμνασμένους τὰ πολεμικὰ, ἀλλὰ δοκίμους, μόλις ἐκμαθόντας τὰ πρῶτα γυμνάσματα, ὥστε καὶ ἡ ἐλπὶς συγκροτήσεως στρατοῦ γεγυμνασμένου καὶ ἑτοίμου εἰς πόλεμον ἐκλείπει.

Ταῦτα δ' ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ εἴπῃ, ἴσως ἡ Βουλὴ πεισθεῖσα, θέσῃ διὰ τὸ μέλλον τὸ λαχιστον ὅριόν τινα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τῶν ἀριθμῶν τῶν νεοσυλλέκτων. Ἡ Ἑλλὰς ἡ προστατεύ ται ὑπὸ τῆς Εὐρώπης, καὶ οὐδεμίαν ἔχει ἀνάγκην στρατοῦ, ἡ ὅλη πρέπει νὰ μεταβληθῇ εἰς στρατόπεδον, καὶ τότε ἀνταποκρ νομένη εἰς τὸ μέλλον της, δύναται νὰ παρίστα ται ἐν τῇ ἀναταλῇ ὡς δύ αμις σεβαστὴ καὶ ἔχουσα ψῆφον βαρύνουσαν· ἡ δευτέρα αὕτη κατάστασις εἶναι ἡ φυσικὴ τῆς

Ἑλλάδος κατάστασις, εἰς ἣν ὅμως δὲν δυνάμεθα νὰ φθάσωμεν, εἰμὴ σχηματίζοντες ἐθνοφυλακήν, καὶ τότε ἀντὶ ὀκτὼ χιλιάδων ἂς δείξωμεν στρατὸν ἐξ ἑκατὸν χιλιάδων. Ἑκατὸν δὲ χιλιάδες λογχοφόρων Ἑλλήνων θέλουσιν ἀποτελέσει δύναμιν καὶ ἀξιόμαχον καὶ ἐπιφοβον. Οὕτω δὲ οὐ μόνον ἡ τακτικὴ ὑπηρεσία θέλει ἐνεργεισθαι ἀκριβέστερον καὶ αἱ δαπάναι θέλουσιν ἐλαττωθῆ, ἀλλὰ θέλομεν ἔχει καὶ τὸ εὐάρεστον ἀποτέλεσμα τῆς ἐξαλείψεως τῆς λῃστείας, διότι δέκα πρόσωπα δὲν θέλουν ἔχει τὴν τάλμην ν' ἀντιπαραταχθῶσιν ἐναντίον ὁλοκλήρου τῆς κοινωνίας, ἥτις ὁπλοφοροῦσα, θέλει τραπῆ εἰς καταδίωξίν των.

Περαίνων τὸν λόγον του, πιστεύει ὅτι δὲν θέλει τὸν ἀδικήσει τις ὑποθέτων, ὅτι σκοπὸν εἶχε διὰ τῆς ἀγορεύσεώς του νὰ ἐπιρρίψῃ κατ' οὐδενὸς μομφήν. Ἀγαπᾷ τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν, καὶ διὰ τοῦτο φοβεῖται μήπως αὐξανόμενος κατ' ἀντίθετον λόγον τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν καταστάσεως, εὑρεθῇ εἰς ἣν καὶ πρὸ τῆς γ'. Σεπτεμβρίου ἔτυχε θέσιν. Ἡ αὔξησις τοῦ στρατοῦ πρέπει νὰ γίνηται κατὰ λόγον τῆς αὐξήσεως τῶν ἐσόδων τοῦ κράτους· ἄλλως ἡ ἐλάττωσις αὐτοῦ θέλει εἶσθαι τὸ τελευταῖον καταφύγιον. Τὸ κατ' αὐτὸν, ἡ εὐπορία εἶναι τὸ ἰσχυρότερον μέσον πρὸς αὔξησιν τοῦ στρατοῦ, διότι εὐχαρίστως ἕκαστος τότε ἤθελεν ἀφιερόνει τὸ τέκνον του εἰς τὸ στάδιον τῆς δόξης, βλέπων ὅτι δὲν ἀπειλεῖται ὑπὸ οἰκονομικῶν περιπετειῶν. Εἴδατε τὴν Σπάρτην καὶ τὰς Ἀθήνας· ἀμφοτέρων τῶν πόλεων τούτων οἱ λαοὶ ἦσαν στρατιῶται, διότι ἐκεῖ μὲν, συνειθισμένοι εἰς τὴν λιτότητα, δὲν εἶχον μεγάλας χρηματικὰς ἀνάγκας, ἐνταῦθα δὲ ὁ λαὸς ἦτον εὔπορος. Μὴ ὠθῆτε λοιπὸν τὴν αὔξησιν τοῦ στρατοῦ πλέον τοῦ δέοντος, διότι αἱ συνέπειαι δὲν θέλουν εἶσθαι εὐχάριστοι.

Δὲν πιστεύει δ' ἐπίσης νὰ τῷ εἴπωσι καὶ πάλιν, ὅτι ἤθέλησε νὰ προστρίψῃ μῶμον εἰς τὴν κυβέρνησιν, καὶ εὐχαριστεῖ μάλιστα τὸν πρόεδρον αὐτῆς, ὅστις προπορευόμενος ἡμῶν, ἐξέθεσε τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς διαθέσεις του, τῶν ὁποίων τὴν πραγματοποίησιν καὶ εὐχόμεθα καὶ ζητοῦμεν. Μάρτυρες τοσοῦτον χρόνον μικροῤῥαδιουργιῶν καὶ προσωπικοτήτων, αἵτινες ἔφερον τὴν πατρίδα ἡμῶν εἰς τὴν ὄχι εὐάριστον κατάστασιν, εἰς ἣν εὑρίσκεται δυστυχῶς σήμερον, ἀποκρούομεν τὴν τοιαύτην πολιτικήν. Ἡ πολιτικὴ ἡμῶν εἰς τὸ ἔξῆς, ἡ πολιτικὴ τῆς πατρίδος ἡμῶν, ἔστω ἡ πολιτικὴ τῶν πραγμάτων καὶ ὑπὸ τὴν σημαίαν αὐτῆς ἂς καταταχθῶμεν. Ἂν δ' αἱ περιστάσεις μᾶς ἀναγκάσωσί ποτε νὰ σκηνώσωμεν πρὸς ὥραν παρά τινι ἄλλῃ πολιτικῇ, αἱ συμπά-

θειαι μας ὅμως θέλουν εἶσθαι ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς τῶν πραγμάτων, ὡς ἄλλοτε ὁ προφήτης Βαρλαὰμ ἀναγκασθεὶς ν' ἀκολουθήσῃ τὸν στρατὸν τοῦ Ἀμαλὶκ, ηὔχετο ὅμως ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ στρατοῦ τῶν πατέρων καὶ συγγενῶν του.

Ἀντεῖπεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι τὸ νομοσχέδιον οὐδεμίαν ἐπιφέρει αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὑπάρχοντος στρατοῦ. Ζητοῦνται δὲ, ὡς καὶ ἄλλοτε, 1500 νεοσύλλεκτοι, διὰ νὰ συμπληρωθῶσιν αἱ ἀραιωθεῖσαι τάξεις τοῦ στρατοῦ. Ἀπαντᾷ δὲ εἰς τὸν πρῶτον ἀγορεύσαντα, ὅτι ἂν τὸ ὑπουργεῖον διὰ λόγους οἰκονομικοὺς ἐζήτει τὴν ἐλάττωσιν τοῦ στρατοῦ, τὸ κατ' αὐτὸν οὐ μόνον δὲν ἤθελε χειροκροτήσει, ἀλλ' ἤθελε πικρὰ μάλιστα κλαύσει, διότι δὲν εἴμεθα εἰς κατάστασιν νὰ διατηρῶμεν δέκα χιλιάδας στρατοῦ διὰ τὴν ἡσυχίαν τοὐλάχιστον τοῦ κράτους. Οὔτε κυβέρνησις δύναται νὰ ὑπάρξῃ, οὔτε οἱ νόμοι νὰ ἐνεργῶνται, οὔτε τὸ ἔθνος εἶναι σεβαστὸν ἄνευ στρατοῦ. Οἱ πολῖται πληρόνοντες φόρους, δικαιοῦνται νὰ ζητήσωσιν ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν ἀσφάλειαν, ἣν ὅμως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτύχωμεν ἄνευ στρατοῦ. Καλὸν καὶ ἐπιθυμητὸν εἶναι νὰ μὴ ἔχωμεν εἰμὴ μικροῦ μόνον ἀριθμοῦ στρατοῦ ἀνάγκην, ὡς ἡ Ἀμερική. Ἀλλ' εἰς τὴν εὐδαίμονα ταύτην κατάστασιν δὲν εἴμεθα σήμερον, διότι καὶ κατὰ τὴν ἠθικὴν καὶ κατὰ τὴν νοερὰν ἀνάπτυξιν ὑπολειπόμεθα πολὺ, μολονότι καὶ τότε πάλιν ἡ ὕπαρξις τακτικοῦ στρατοῦ εἶναι ἀναγκαία, διότι, καὶ ἐθνοφυλακὴν ἂν σχηματίσωμεν, θέλομεν ἔχει ἀνάγκην στρατιωτῶν καὶ ἀξιωματικῶν γεγυμνασμένων, οἵτινες θέλουν γυμνάσει καὶ καταστήσει στρατὸν τὴν ἐθνοφυλακήν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν καὶ ἡ θέσις μας καὶ αἱ ἀνάγκαι μας ἀπαιτοῦσι τὴν διατήρησιν τοῦ στρατοῦ, ἀφ' οὗ πρὸς αὔξησιν αὐτοῦ δὲν ἐζητήθη αὔξησις φόρων, πρὸς τί τότε νὰ μὴ θέλωμεν τὴν τοιαύτην αὔξησιν; Ἐπειδὴ δὲ πολλάκις ὁ προαγορεύσας ἐπανέλαβε τὴν φράσιν «φόρος αἵματος» παρατηρεῖ, ὅτι ἡ νεοσυλλεξία δὲν εἶναι φόρος, διότι πᾶς πολίτης ἀνήκει εἰς τὴν πατρίδα του καὶ ὀφείλει ὑπὲρ αὐτῆς νὰ χύσῃ τὸ αἷμά του. Εἶναι λοιπὸν καθῆκον, καὶ καθῆκον μάλιστα ἔνδοξον, διότι ἡ ἱστορία ἀπέδειξεν ὅτι οὐδεὶς θάνατος ἐνδοξότερος ἀπὸ τὸν τοῦ πολεμοῦντος ὑπὲρ τῆς ἰδίας αὐτοῦ πατρίδος καὶ τῆς θρησκείας τῶν πατέρων του.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι παραδέχεται καὶ οὗτος τὸ νομοσχέδιον, διότι πάντες αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως στρατοῦ, ἔχομεν δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς περιστάσεις, ἀλλὰ καὶ πάντες συμφωνοῦμεν ὅτι ἡ δαπάνη εἶναι ὑπερβολικὴ, καὶ ὅτι πρέπει

νὰ ἐπέλθῃ μία τις ἐλάττωσις, τὴν ὁποίαν καὶ ὁ πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ὑπεσχέθη νὰ πραγματοποιήσῃ, ἅμα τὸ ἔθνος ἡμῶν ἀπαλλαγῇ τῶν περιστάσεων, εἰς ἃς εὑρίσκεται σήμερον. Ἀρκούμενος δὲ εἰς τὴν διαβεβαίωσιν ταύτην τοῦ πρωθυπουργοῦ, ὕστερον μάλιστα ἀπὸ τὴν ὡραίαν καὶ λεπτομερῆ ἀγόρευσιν τοῦ βουλευτοῦ Μεσσηνίας, δὲν ἐσκόπευε νὰ λάβῃ τὸν λόγον, ἂν δὲν ἠναγκάζετο νὰ φέρῃ παρατηρήσεις τινας εἰς τὸν προαγορεύσαντα. Παρατηρεῖ λοιπόν, ὅτι δὲν ἦναι φρόνιμον νὰ δαπανῶμεν, ὅταν αἱ ἐκ τῆς δαπάνης ὠφέλειαι δὲν ἦναι ἀνάλογοι, διότι, ὡς ἀπέδειξεν ὁ βουλευτὴς Μεσσηνίας, στρατὸς ἐκ δέκα χιλιάδων ἀνδρῶν συγκροτούμενος, ἐν ᾧ δὲν δύναται νὰ παρουσιασθῇ ἀποτελεσματικῶς ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, δὲν δύναται νὰ συντελέσῃ καὶ εἰς τὰς ἐσωτερικὰς τοῦ κράτους ἀνάγκας, διότι ἡ ἐσωτερικὴ ὑπηρεσία εἶναι ἔργον τῆς χωροφυλακῆς καὶ ὄχι τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς. Ἂν ὅμως πολυτελείας μόνον χάριν ὑποχρεούμεθα νὰ διατηρῶμεν τοιοῦτον στρατόν, εἶναι καὶ ἄδικον καὶ σκληρὸν ν' ἀφαιρῶμεν ἀπὸ τὴν γεωργίαν δύω χιλιάδας νέων βραχιόνων, οἵτινες συγχρόνως ἦσαν τὰ στηρίγματα τῶν οἰκογενειῶν των, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου ἡ τοιαύτη πολυτέλεια ἀπορροφᾷ τὸ μεγαλείτερον μέρος τῶν ἐσόδων τοῦ κράτους. Κρίνεται λοιπὸν διὰ ταῦτα μετὰ τῆς Βουλῆς ἅπασης νὰ προέλθῃ τάχιστα ἡ κυβέρνησις εἰς τὴν ἀπαιτουμένην ἐλάττωσιν.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ὅτι ἁπάντων εἰς τὸν πρῶτον ἀγορεύσαντα, διεβεβαίωσεν αὐτὸν ὅτι οὐδ' ἡ κυβέρνησις ἀρέσκεται ν' αὐξάνῃ οὔτε τὸν προϋπολογισμὸν ὑπὲρ τὸ δέον, οὔτε τὸν ἀριθμὸν τοῦ στρατοῦ, ἀλλ' ὅτι ἕνεκα τῶν ἀνωμάλων περιστάσεων δὲν ἠδύνατο νὰ προέλθῃ εἰς πραγματοποίησιν τῶν διαθέσεών της· ὥρειλε δὲ συγχρόνως νὰ μεταβάλῃ καὶ τὴν χωροφυλακὴν εἰς στρατὸν τακτικόν. Τὰ αὐτὰ δὲ καὶ πάλιν ἐπανέλεγεν, διαφωνεῖ μόνον εἴς τινα τῶν λεχθέντων, μὴ παραδεχόμενος τὴν ἐντελῆ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ ἐξαφάνισιν. Τὴν ἐθνοφυλακὴν θεωρεῖ καὶ οὗτος ἀναγκαίαν, ἀλλ' ἐθνοφυλακὴν οὐχὶ ἄτακτον, καὶ διὰ τοῦτο βαθμηδὸν θέλομεν προέλθει εἰς τὴν συγκρότησίν της ἐκ τῶν ἀποστράτων καὶ ἐκ τῶν ἀποτουντων στρατιωτῶν. Θεωρεῖ ὅμως ἀναγκαῖον τὸν τακτικὸν στρατὸν διὰ τὴν τήρησιν τῶν φρουρίων καὶ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πρωτευούσης, τοὺς ἀροβολιστὰς διὰ τὰ ὅρια, καὶ τὴν χωροφυλακὴν διὰ τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ Κράτους ὑπηρεσίαν.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν σήμερον δὲν ἠδυνάμεθα νὰ προέλθωμεν εἰς

οὐδεμίαν ἐλάττωσιν, ἡ Κυβέρνησις πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ὑπάρχοντος στρατοῦ ὤφειλε νὰ ζητήσῃ 1500 νεοσυλλέκτους καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ἐπιψηφίσῃ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἄνευ περαιτέρω ἀσκόπου καὶ ἀνωφελοῦς συζητήσεως.

Ἐνταῦθα δὲ ὁ κατὰ πρῶτον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἀγορεύσας ὡς ἀποτέλεσμα τῆς γενομένης συζητήσεως ὑπέβαλε τὴν ἑπομένην πρότασιν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐζήτησε ν' ἀποφανθῇ ἡ Βουλή·

«Ἡ Βουλὴ ἀκούσασα τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου, καὶ βασιζομένη εἰς τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ, ἐκφράζει τὴν ἔντονον εὐχήν νὰ ἴδῃ ὅσον ἐνεστὶ τάχιον πραγματοποιουμένην τὴν τοιαύτην διαβεβαίωσιν.»

Ἀλλὰ πολλῶν παρατηρησάντων, ὅτι ἡ τοιαύτη πρότασις εἶναι ὅλως ξένη, ἐφ' ᾧ ἐζητοῦμεν ἐν νομοσχέδιον, καὶ ὅτι ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν· ἄλλων δὲ ἰσχυριζομένων μετὰ τοῦ προτείναντος, ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται ν' ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῆς, πόρισμα οὖσης τῆς ὅλης συζητήσεως· ὁ πρόεδρος ἐπὶ τῇ προτάσει πολλῶν βουλευτῶν ἠρώτησε τὴν Βουλήν, ἂν θεωρῇ ψηφοφορητέαν τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Ὕδρας. Τῆς δὲ Βουλῆς μὴ ἀναστάσης εἰς τὴν τοῦ προέδρου ἐρώτησιν, καὶ ἑπομένως θεωρηθείσης ὡς μὴ ψηφοφορητέας τῆς προτάσεως· ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Κανελλόπουλον καὶ Σ. Δοκόν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 72 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας διὰ τὸ ἔτος 1855, Ναὶ ἢ Ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Δημήτριος Τσόκρης . . .	Ν
Δημήτριος Ὀρεινός . . .	Ν	Γεώργιος Τσόκρης . .	Ν
Ἀντώνιος Βενζέλος . . .	Ν	Νικόλαος Ἰατρός	
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Σκαρλάτος Σούτσος	
Νικόλαος Π. Καλφῆς . . .	Ν	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης .	Ν	Ἀνδρέας Μεταξᾶς	

Σταῦρος Βλάχος	N	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Νικόλαος Μπούκουρας	
Σωτήριος Στράτος		Π. Κολποδῖνος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N	Ἐμ. Ἀντίπας	
Φίλων Φίλωνος		Γ. Πανοπριφτόπουλος	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος		Χρῆστος Ῥάγκος	N
Κωνστ. Γριβογεώργης	N	Εὐθ. Κανελλόπουλος	N
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	N	Νικόλαος Ματθαίου	N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N	Σ. Κοπανίτσας	N
Γεώργιος Κονδύλης		Ἐμμ. Μελετόπουλος	N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Α. Κορφιωτάκης	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Γ. Γιατράκος	
Βασίλειος Νώνης	N	Λουκᾶς Στεράνου	N
Σταμάτιος Μήτσας	N	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	N
Δημήτριος Ζῶτος	N	Ι. Ν. Ταμπακόπουλος	N
Γ. Ι. Γιολδάσης		Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	N
Ν. Α. Γρανίτσας		Παναγιώτης Βάρβογλης	N
Λύσανδρος Βιλαέτης		Β. Π. Δημητρακόπουλος	
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	N	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	N
Ἀνδρέας Αὐγερινός		Α. Μαυροειδὴς	
Σόλων Κρεστενίτης	N	Γ. Κεφάλας	
Δημήτριος Ἀθανασίου		Ἀναγνώστης Τσάκας	N
Γεώργιος Διαμάντης	N	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	
Ν. Δελένδας	N	Κωνστ. Ι. Κουρκουμέλης	N
Δ. Γαβρᾶς		Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	
Ν. Βαρβαρῆγος	N	Παναγιώτης Παπατσώνης	
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	N	Ἰω. Προβελέγιος	
Ἀεωνίδας Ν. Πετμεζᾶς	N	Ἰω. Ταταράκης	N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	N	Σ. Βαρότσης	N
Ἠλίας Παπαδαῖος		Χ. Σουμαρίπας	N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	N	Π. Δημητρακόπουλος	N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Π. Χρυσοβέργης	
Ἰωάννης Ζάρκος	N	Α. Παπαδημητριάδης	
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	N	Δ. Κοκοτάκης	
Βελισάριος Νικολαΐδης	N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	
Ἰωάννης Μπαλάφας	N	Ἰωάννης Εὐσταθίου	
Πέτρος Δελιγιάννης		Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	N
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	

Νικόλαος Πιεράκος		Μιχαὴλ Σολωμός	N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	N	Ἀν. Ρενουάρδος	N
Δημήτριος Πουλικάκος		Ἰωάννης Σαγρέδος	N
Γρηγόριος Πατριαρχέας	N	Παναγ. Ψάθης	
Π. Χριστόπουλος	N	Νικόλαος Ναζος	N
Π. Κανελλόπουλος	N	Ἀναγν. Παπατσώρης	
Νικόλαος Μασχούλας	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	N
Σπ. Ηπλιτκας		Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Ν. Πανουργιᾶς		Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Κωνσταντῖνος Βλάμης	N	Δημ. Στάϊκος	N
Εὐθ. Κεχαγιᾶς		Α. Κιζάνης	
Σιδέρης Πράτσικας		Παντολ. Κουντουριώτης	
Π. Πατρινός	N	Δημήτριος Βουδούρης	O
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	N	Σταμάτιος Γ. Δοκός	N
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	N	Μ. Χουρμούζης	N
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Ν. Α. Μπότασης	N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	N
Δ. Καλλέργης		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	N
Κ. Δαρειώτης		Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Ἰωάν. Σκαβέντζος	N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	N
Γ. Νικολάου	N	Α. Μάντσαρης	N
Γεώργιος Ναύτης	N		

Ἀναγνωσθέντα δὲ τὰ ἄρθρα 1, 2, καὶ 3 τοῦ νομοσχεδίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 1. Ἡ δύναμις τοῦ ναυτικοῦ προσδιορίζεται διὰ τὸ ἔτος 1855 εἰς χιλίους ἑκατὸν τεσσαράκοντα ἕνα ἄνδρας, ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς, ναύτας καὶ λοιπούς.

Ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς προσδιορίζεται διὰ τὸ ἔτος 1855 εἰς δέκα χιλιάδας πεντακοσίους τεσσαράκοντα ἐννέα ἄνδρας, ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς, στρατιώτας καὶ λοιπούς.

Ἄρθρ. 2. Ἡ διὰ τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς στρατολογία καὶ ἡ διὰ τὸ ναυτικὸν ναυτολογία προσδιορίζονται διὰ τὸ ἔτος 1855 εἰς χιλίους πεντακοσίους ἄνδρας.

Οἱ χίλιοι πεντακόσιοι οὗτοι ἄνδρες θέλουσι διανεμηθῆ κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ, ὑπὸ μὲν τῶν νομαρχῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπάρχων εἰς τοὺς δήμους.

Ἄρθρ. 3. Αἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 2—10, συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου, διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας

νόμου τοῦ 1851 ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν στρατολογίαν τοῦ 1855 ἔτους.»

Δεκτοῦ δὲ γενομένου καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐψηφοφορήθη τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἐπικρούντων τῶν ψηφολεκτῶν Χ. Θεοχαροπούλου καὶ Π. Καλλοπούλου· ἐκ δὲ τῆς κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν γενομένης ψηφοφορίας συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73. Ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ κ. τ. λ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Ἡ δύναμις τοῦ ναυτικοῦ προσδιορίζεται διὰ τὸ ἔτος 1855 εἰς χιλίους ἑκατὸν τεσσαράκοντα ἕνα ἄνδρας, ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς, ναύτας καὶ λοιπούς.

Ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς προσδιορίζεται διὰ τὸ ἔτος 1855 εἰς δέκα χιλιάδας πεντακοσίους τεσσαράκοντα ἑννέα ἄνδρας, ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς, στρατιώτας καὶ λοιπούς.

Ἄρθρ. 2. Ἡ διὰ τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς στρατολογία καὶ ἡ διὰ τὸ ναυτικὸν ναυτολογία προσδιορίζονται διὰ τὸ ἔτος 1855 εἰς χιλίους πεντακοσίους ἄνδρας.

Οἱ χίλιοι πεντακόσιοι οὗτοι ἄνδρες θέλουσι διανεμηθῆ κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ, ὑπὸ μὲν τῶν νομαρχῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπάρχων εἰς τοὺς δήμους.

Ἄρθρ. 3. Αἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 2—10, συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου, διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας νόμου τοῦ 1851 ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν στρατολογίαν τοῦ 1855 ἔτους.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπό τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος·

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Εὐθ. Κεχαγιᾶς.

Α. Ν. Πετμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΖ'.

Τῆς 14 Μαΐου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα, ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ πρόεδρος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἐπιτροπῆς, ἤρξατο τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐκθέσεων, ἀλλ' ἡ Βουλὴ, διὰ τὸ λίαν ἐκτεταμένον αὐτῶν, συνήνεσε νὰ σταλῶσιν ἀμφότεραι εἰς τύπωσιν. Οὕτω δὲ ὁ πρόεδρος τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς παρακατέθεσεν αὐτὰς εἰς τὸ προεδρεῖον, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἐπεξεργασθεῖσα ἡ ἐπιτροπὴ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1855, καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸν ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὑποβάλλει πρὸς τὴν Βουλὴν τὰς ἀκολούθους ἐπ' αὐτῶν σκέψεις καὶ παρατηρήσεις της.

Τὰ ἔσοδα προϋπολογισθέντα, ὡς καὶ πρότερον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν κατὰ τὰ προηγούμενα τρία ἔτη βεβαιωθέντων, προσδιωρίσθησαν εἰς δραχ. 17,663,804, ἡ δὲ βάσις αὕτη εἶναι ὁ μόνος ἀσφαλέστερος ὁδηγὸς, ἐνόσῳ οἱ κυριώτεροι κλάδοι τῶν ἐσόδων διέπονται ἀπὸ τὸ ἐπικρατοῦν οἰκονομικὸν σύστημα.

Ἐπὶ τοῦ παρουσιασθέντος ὅμως ἤδη προϋπολογισμοῦ ἐπηνέχθησαν δύω, αἱ ἑξῆς οὐσιώδεις καινοτομίαι.

α. Παρελείφθη ἡ ἐγγραφὴ τοῦ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων ἐμφαινομένου ποσοῦ πρὸς ἀπότισιν τοῦ ἐτησίου χρεωλύτρου καὶ τόκων τοῦ δανείου Ροτσχίλδ, ἅτις κατεχωρεῖτο πρότερον καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων, ὡς προκαταβαλλομένου τοῦ δανείου ὑπὸ τῶν ἐγγυηθεισῶν τριῶν συμμάχων Δυνάμεων· καὶ

β. Κατηργήθη ἡ μεταξὺ τῶν βεβαιωθησομένων καὶ εἰσπραχθησομένων ἐσόδων διάκρισις, ἅτις ἐγίνετο εἰς τοὺς μέχρι τοῦδε ἐπιψηφισθέντας προϋπολογισμούς.

Καὶ οἱ μὲν ὑπαγορεύσαντες τὴν πρώτην καινοτομίαν «λόγοι τοῦ Κ. ὑπουργοῦ εἶναι «διότι ἡ τοιαύτη ἐγγραφὴ μὴ συνᾴδουσα

» μὲ τὰ πράγματα καὶ μὲ τὴν ἀναντίῤῥητον πρὸς τοὺς δανει-
» στάς μας ὑποχρέωσιν, εἶναι ὅλως εἰκονική, ἂν δὲ αἱ ἐγγυή-
» τριαι Δυνάμεις πληρόνωσι καθ' ἑξαμηνίαν τὸ πρὸς τοὺς ΚΚ.
» Ῥοδσχίλδ χρέος τῆς Ἑλλάδος, οὐχ ἧττον ὅμως τὸ χρέος
» τοῦτο ὑφίσταται, μετατρεπόμενον εἰς νέον δάνειον διὰ τῆς
» τοιαύτης πληρωμῆς, καὶ οὐδὲν πραγματικῶς εἰσέρχεται εἰς
» τὸ ταμεῖον μας ἔσοδον. »

Οἱ δὲ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐπικρατούσης πρότερον μεθόδου εἶναι οἱ ἀκόλουθοι· ναὶ μὲν διὰ τῆς ὑπὸ τῶν τριῶν Δυνάμεων πληρωμῆς τοῦ τοκογρεωλύτρου δὲν εἰσέρχεται εἰς τὸ ταμεῖον ἔσοδόν τι οὐδ' ἐνεργεῖται ἀπ' εὐθείας ὑπ' αὐτοῦ ἡ πληρωμή, οὐχ ἧττον ὅμως αἱ ὑπὸ τῶν Δυνάμεων προκαταβολαὶ ἐν ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν τῆς Ἑλλάδος ἀποσβένουσι προϋπαρχούσας αὐτῆς ὑποχρεώσεις, καὶ τοι ἐμμέσως γινόμεναι, καὶ ἐπομένως αὗται μετατρέπονται εἰς νέον δάνειον, σημειωτέον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ὡς ἔσοδον, καὶ τόσον μᾶλλον, καθ' ὅσον δι' αὐτοῦ ἐξοφλεῖται πραγματικῶς τὸ πρὸς τοὺς πρώτους δανειστάς μας χρέος· ἄλλως τε ἡ μέθοδος αὕτη ὑπαγορεύεται ὡς ἀναγκαία καὶ ὑπὸ τῆς λογιστικῆς τάξεως πρὸς ἰσολογισμὸν τῆς στήλης τῶν ἐσόδων καὶ ἐκείνης τῶν ἐξόδων.

Καὶ τοιοῦτοι μὲν οἱ λόγοι συνοπτικῶς ἀμφοτέρων τῶν συστημάτων, τὴν βαρύτητα τῶν ὁποίων σταθμίσασα ἡ ἐπιτροπή, παρατηρεῖ, ὅτι ἀμφότερα τὰ συστήματα ταῦτα εἰς τὸ αὐτὸ καταντῶσι πρακτικὸν ἀποτέλεσμα, καὶ ποσῶς δὲν ἐπενεργοῦσιν εἰς μεταβολὴν τῆς πραγματικῆς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους καταστάσεως, μόνης ἀπεικονιστέας εἰς τοὺς ἐνιαυσίους προϋπολογισμοὺς ὅσον οἷόν τε ἀκριβῶς καὶ ὡρισμένως. Ἐπειδὴ ὅμως διὰ τῆς ἐνιαυσίου καταχωρίσεως τοῦ πληρονομένου ὑπὸ τῶν Δυνάμεων τοκογρεωλύτρου εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς ὡς ἐσόδου, ἐνδέχεται νὰ ἐκληφθῇ ὅτι, καταχρώμενοι τῆς εὐποιΐας των, ἐπιβάλλομεν αὐτούς, οὕτως εἰπεῖν, εἶδος ὑποχρεώσεως πρὸς πληρωμήν, καὶ ὅτι ὅλως ἀμεριμνοῦμεν πρὸς ἐκπλήρωσιν μιᾶς τῶν ἱερωτέρων ὑποχρεώσεών μας, παρεξηγοῦντες οὕτω τὰ εὐμενῆ αὐτῶν πρὸς τὴν Ἑλλάδα αἰσθήματα· διὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐδίστασε νὰ κλίνῃ ὑπὲρ τῆς παρεισαγομένης καινοτομίας, καὶ τόσον μᾶλλον, καθ' ὅσον ἀφ' ἑνὸς μὲν δὲν πρέπει νὰ ἐκληφθῇ, ὅτι ἡ ἤδη γινομένη ἀπάλειψις τῶν προκαταβολῶν ἀπὸ τῆς στήλης τῶν ἐσόδων, προέρχεται ἀπό τινος προαισθήσεως τοῦ ἔθνους περὶ τοῦ ὅτι ὀφθεν δὲν διάκεινται ἐπίσης εὐμενῶς πρὸς αὐτὸ αἱ εὐεργέτιδες Δυνάμεις, ἀφ' ἑτέρου δὲ τοῦτο

ἀφορᾷ ὅλως λογιστικῶν ἀντικειμένων, τοῦ ὁποίου τὸ πρακτικὸν μέρος, κατὰ τὰ προειρημένα, εἰς τὸ αὐτὸ καταλήγει σημεῖον καὶ κατ' ἀμφότερα τὰ συστήματα. Εὔχεται δὲ ἵνα εὑρεθῇ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν εὐάρεστον θέσιν τοῦ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν διακοπεῖσαν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών της διὰ τῆς τακτικῆς πληρωμῆς τοῦ χρέους, μεριμνῶσα διηνεκῶς ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως τῶν δημοσίων πόρων, καὶ τῆς αὐστηρᾶς βεβαιώσεως τῶν ἐσόδων, διότι οὕτω θέλομεν φθάσει εἰς τὸ εὐάρεστον ἀποτέλεσμα τοῦ νὰ καταδείξωμεν εἰς τοὺς εὐεργέτας μας ὅτι εἴμεθα ἄξιοι τῶν πρὸς ἡμᾶς εὐμενῶν διαθέσεών των.

Οἱ δ' ἐπὶ τῆς δευτέρας καινοτομίας λόγοι τοῦ Κ. ὑπουργοῦ εἶναι ὅτι « διὰ τῆς διακρίσεως τῶν βεβαιωθησομένων καὶ εἰσπραχθησομένων ἐσόδων ἀναγνωρίζονται αἱ καθυστερήσεις ὡς ἀνάγκαι ἀναπόφευκτοι, ἐνῷ, ἐξομαλυνθεισῶν κατὰ μέγα μέρος τῶν πρωτέρων ἀνωμαλιῶν διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νέων οἰκονομικῶν νόμων, ἐλπίζεται ἡ ἔγκαιρος βεβαίωσις καὶ εἴσπραξις τῶν ἐσόδων πρὸς ἀμοιβαῖον τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν φορολογουμένων ὄφελος κτλ. »

Οἱ δὲ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς πρότερον ἐπικρατούσης διακρίσεως ὅτι, ἂν καὶ αἱ ἀφορῶσαι τὴν βεβαίωσιν καὶ εἴσπραξιν ἀνωμαλίαι ἐξέλιπον ὡς πρὸς τὰ ὄργανα τῆς Κυβερνήσεως, οὐχ ἧττον ὅμως αἱ πρὸς τοὺς ὀφειλέτας καὶ φορολογουμένους δυσχέρειαι ὑρίσταντο ζωηρότεραι περὶ τὴν πληρωμήν, καθ' ὅσον οὐ μόνον ἡ οἰκονομικὴ τοῦ τόπου κατάστασις ἐπὶ τὸ χεῖρον προβαίνει ἐκ τῆς συρροῆς ἀλλεπαλλήλων δυστυχῶν περιστάσεων, καὶ αἱ κυριώτεραι πηγαὶ τοῦ δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ πλούτου κεῖνται εἰσέτι νεκραί, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπικρατεστέρα καὶ παραγωγικωτέρα γεωργικὴ τάξις ὑπὸ τὸ αὐτὸ πλημμελὲς, βαρὺ καὶ ἐπαχθὲς φορολογικὸν σύστημα διατελεῖ, καὶ ἐπομένως αἱ καθυστερήσεις εἶναι ἀδύνατον νὰ καταπαύσωσιν, ἐνόσῳ ἡ καταμαστίζουσα ὅλας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας ἐντελὴς ἀχρηματία ἐπιπολάζει διαπαντὸς εἰς τὸν τόπον, καὶ τὸ πλημμελὲς φορολογικὸν σύστημα ὑφίσταται.

Τοὺς λόγους ἀμφοτέρων τῶν συστημάτων ἐκθέτουσα ἡ ἐπιτροπὴ, παρατηρεῖ, ὅτι καὶ τούτων ἀμφοτέρων τὸ πρακτικὸν τέλος εἰς τὸ αὐτὸ καταλήγει σημεῖον· διότι τὸ κατὰ τὴν παρεισαγομένην καινοτομίαν ὑπονοούμενον καθυστέρημα, τοῦ ὁποίου τὴν ὕπαρξιν οὐδεὶς ν' ἀρνηθῇ δύναται, καὶ παραλειπόμενον ἕνεκα τῆς πρὸς ἀπορρύγην αὐτοῦ ἐπιθυμίας, τοῦτο ἔφερε τὴν χρησιμεύουσαν πρότερον διάκρισιν εἰς τὸν κανονισμὸν τῶν ἐξό-

δων, ἡ βάσις τῆς ὁποίας οὖσα μεταβλητὴ κατὰ λόγον εὐθὺν τῆς τοπικῆς εὐφορίας ἢ ἀφορίας καὶ τῶν συναλλαγῶν ἐν γένει, δὲν εἶχεν εἰμὴ προσεγγιστικὴν ἀξίαν, εἰς πολλὰς περιπετείας ὑποκειμένην. Ἐὰν δὲ διὰ τῆς τοιαύτης διακρίσεως ἀπεφεύγετο ὁ σκόπελος τοῦ κανονισμοῦ τῶν δαπανῶν, προσδιοριζομένων ἀναλόγως τῶν πιθανῶν εἰσπράξεων, ὁ σκόπελος οὗτος παραμένων καὶ διὰ τῆς παρεισαγομένης καινοτομίας, ἀπεφεύγετο διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν δαπανῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐλπιζομένων ἐπίσης εἰσπράξεων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν βεβαιωθησομένων ποσοτήτων, ὥστε ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ἤθελεν εἶσθαι περιττὴ πᾶσα παρατήρησις καὶ ἀντιλογία, καθ' ὅσον οὐδεμία πρακτικὴ διαφορὰ ἐπὶ τὸ βέλτιον φαίνεται. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ παρεισαγομένη καινοτομία καταδεικνύει τὴν πρὸς ἐξάλειψιν τῶν καθυστερήσεων τάσιν τοῦ ὑπουργείου, ἣν δὲν πρέπει νὰ διαστρέψῃ τις, ἀποβλέπων εἰς τὸ μέχρι τοῦδε γινόμενον, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας πρέπει νὰ ἐνισχύσῃ, ἀποβλέπων εἰς ὅ,τι δύναται νὰ κατορθωθῇ ἐντελέστερον καὶ ἐπωφελέστερον, εὐχόμενος τὴν πραγματοποίησιν της, ἡ ἐπιτροπὴ χάριν τοῦ πλεονεκτήματος τούτου δὲν ἐνόμισε καλὸν ν' ἀποκρούσῃ τὴν καινοτομίαν ταύτην, ἀλλὰ παραδεχθεῖσα αὐτὴν, εὔχεται ὥστε νὰ ἐπέλθῃ τὸ ἀποτέλεσμα αἴσιον, δι' οὗ θέλομεν φθάσει εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ νὰ ἔχωμεν ἀληθῆ γνώμονα τῆς πραγματιώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων.

Μετὰ τὰς γενικὰς ταύτας σκέψεις μεταβαίνει ἡ ἐπιτροπὴ, ἐπιφέρουσα τὰς ἀκολούθους ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα παρατηρήσεις.

Δημητριακοὶ καρποί.

Τὸ ἐρετεινὸν ἔτος προμηνύον πανταχοῦ τοῦ Κράτους γενικὴν εὐφορίαν ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν, ὑπόσχεται τὴν βεβαίωσιν ἱκανῆς ποσότητος κοιλῶν ἐπὶ πλέον τῆς τῶν παρελθόντων ἐτῶν, καὶ μολονότι ἡ ἐπιτροπὴ πέποιθεν εἰς τὴν πρόνοιαν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, δι' ἧς θέλει προσπαθήσει νὰ ἐκποιήσῃ τοὺς βεβαιωθησομένους καρποὺς εἰς τιμὰς ἐπωφελεῖς, λαμβανομένης προηγουμένως ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς ἐγχωρίου ἀνάγκης, οὐχ ἧττον ὅμως ἐνόμισεν ἀναγκαίαν τὴν παρατήρησιν ταύτην, καθ' ὅσον τὸ δημόσιον εἰς παρόμοια εὔφορα ἔτη, ἐπ' ἐλπίδι ὠφελείας μεγαλειτέρας ἐξεποίησεν εἰς εὐτελεῖς τιμὰς μέγα μέρος τῶν καρπῶν του, ἐπιβαρυνθὲν καὶ μὲ δαπάνας πολυχρονίου συντηρήσεως αὐτῶν.

Ἄμπελοι.

Ὡς πρὸς τὸν φόρον τῶν ἀμπέλων ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔχει οὐδεμίαν παρατήρησιν, μολονότι ἐλπίζει μείζονα ποσότητα ἐσόδου ἐκ τῆς ἀνακαλύψεως τῶν ἐνηλικιωθεισῶν ἀμπέλων, σχετικῶς πρὸς τὴν γεννησομένην ἔκπτωσιν ἐκ τῆς ἐκριζώσεως τῶν ὑπὸ τῆς νόσου καταστραφεισῶν, καθ' ὅσον πολλαχοῦ αἱ ἀμπελοφυτεῖαι ἐξετάθησαν, ἐνῷ αἱ ἐκριζώσεις ὑπῆρξαν μερικαὶ καὶ ὀλίγαι ἕνεκεν τῆς κολακευούσης τοὺς πάντας ἐλπίδος περὶ καταπαύσεως τῆς καταμαστιζούσης τὰς σταφιδαμπέλους νόσου.

Κῆποι καὶ περιβόλια.

Οὐδεὶς βεβαίως δύναται νὰ προϊδῃ ἐὰν τὸ ἐπὶ τοῦ ἐπισημειωθέντος ἄρθρου ἔσοδον θέλει ἐξισωθῇ μὲ τὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ νέου συστήματος, ἀλλὰ καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελεν ὑποτεθῇ ἐλάττωσίς τις τοῦ ἐσόδου, αὐτὴ θέλει εἶσθαι ἀσήμαντος ἀπέναντι τῶν εὐεργετημάτων, τὰ ὁποῖα ἡ καλὴ ἐφαρμογὴ τοῦ νέου τούτου συστήματος ὑπόσχεται εἰς τοὺς φορολογουμένους.

Ἐπιτηδεύματα.

Ἐπὶ τοῦ ἐσόδου τούτου παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι δὲν καταβάλλεται ἡ ἀνήκουσα ἐπαγρύπνησις ὑπὸ τῶν ἐπιτετραμμένων τὸν καταρτισμὸν τῶν καταλόγων, καὶ ἐντεῦθεν προκύπτουσι τὰ ἑρεξῆς ἄτοπα· α.) ὅτι πολλάκις δὲν γίνεται δικαία κλασοποίησις τῶν βιομηχάνων· β.) ὅτι ἠρκέσθησαν ἁπλῶς εἰς διαβεβαιώσεις τῶν συνταττόντων τοὺς καταλόγους δημοτικῶν Ἀρχῶν, καὶ ἐντεῦθεν πολλὰ μὲν πρόσωπα ἐνεγράφησαν μὲ φόρον πλέον τοῦ νομίμου, πολλὰ δ' ἐντελῶς παρελείφθησαν ἢ ἐσημειώθησαν μὲ ἠλαττωμένον· γ.) ὅτι, ἀρκούμενοι οἱ ὑπάλληλοι εἰς ἁπλῆν ἀντιγραφὴν τοῦ καταλόγου τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐνέγραψαν πολλάκις καὶ τεθνεῶτας καὶ ἀλλοδαπούς καὶ παροίκους, εἰς ἄγνωστον τόπον διατρίβοντας κατὰ τὸν χρόνον τῆς συντάξεως τοῦ νέου καταλόγου, ἑπομένως, διὰ νὰ ἐκλείψωσι τὰ ἐκ τῶν τοιούτων ἀταξιῶν ἀτοπήματα καὶ παράπονα καὶ αἱ ἐντεῦθεν καθυστερήσεις, ἡ ἐπιτροπὴ ἔκρινεν οὐσιώδες καθῆκόν της νὰ τεθῶσιν εἰς γνῶσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ταῦτα πάντα, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ χρειώδη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐκλείψωσι τὰ δίκαια παράπονα, καὶ νὰ θεωρῆται ὡς πραγματικὸν ἔσοδον πᾶσα περὶ τοιούτου φόρου ἀποστελλομένη εἰς τὸ ταμεῖον σημείωσις.

Κατόπιν τῶν παρατηρήσεων τούτων ἡ ἐπιτροπὴ ἔρχεται καὶ αὖθις νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν πολλάκις ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν περὶ ἀνανεώσεως τοῦ τιμολογίου τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ περὶ αὐτῶν νόμου, καθ' ὅσον πέποιθεν ὅτι τοιού-

τη ἐργασία οὐσιωδῶς θέλει ὠφελήσει τὸ δημόσιον, διότι πολλοὺς μὲν βιομηχάνους θέλει ἀνακουφίσει ἀπὸ τὸν ἐπιβαλλόμενον ἤδη δυσανάλογον φόρον, εἰς πολλὰ δὲ παραλειφθέντα ἐπαγγέλματα θέλει ἐπιβάλει τὸν ἀνήκοντα φόρον, τοῦ ὁποίου στερεῖται τὴν ὠφέλειαν τὸ δημόσιον.

Οἰκοδομαί.

Ὅ,τι παρετηρήθη περὶ τῆς ἀκριβοῦς συντάξεως τῶν καταλόγων τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ περὶ τῆς πραγματικῆς βεβαιώσεως τοῦ φόρου, τοῦτ' αὐτὸ δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν καὶ περὶ τῶν εἰς φόρον ὑποκειμένων οἰκοδομῶν.

Τέλη τελωνιακά.

Πρὸ πολλῶν ἐτῶν ὑπεσχέθη ἡ Κυβέρνησις τὴν ἀναθεώρησιν τῆς τελωνιακῆς διατιμήσεως πρὸς καταρτισμὸν αὐτῆς ἐπὶ ὑγιεστέρων βάσεων, δυναμένων καὶ τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν καὶ τὴν ἐμπορίαν ἐν γένει νὰ ἐμψυχώσωσι, καὶ τὰς καταχρήσεις νὰ ἀποσοβήσωσι καὶ τὴν δημοσίαν πρόσοδον ν' αὐξήσωσι· τῆς ὑποσχέσεως ταύτης τὴν ἐκπλήρωσιν, ἐπαναληφθείσης μάλιστα καὶ ὑπὸ τοῦ νῦν Κ. ὑπουργοῦ, ὑπομιμνήσκουσα ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι ἐπέστη πλέον ὁ καταλληλος καιρὸς τῆς ἀναθεωρήσεως, ὅτι ἀρκούντως ὡρίμασαν αἱ περὶ αὐτῆς σκέψεις, καὶ τέλος ὅτι δὲν θέλει εὑρεθῆ καὶ αὖθις εἰς τὴν ἀναπόφευκτον ἀνάγκην νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς περὶ ταύτης εὐχάς, καὶ τόσον μᾶλλον, καθ' ὅσον ἡ ἐπιτροπὴ γνωρίζει ὅτι τοιοῦτον τιμολόγιον, φέρον τὰ ἐκτεθέντα πλεονεκτήματα, συνταχθὲν ἐκ προσώπου ἔχοντος εἰδικὰς περὶ τὰ τοιαῦτα γνώσεις, καὶ ἀναθεωρηθὲν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, εἶναι ἤδη ἕτοιμον.

Χαρτόσημον.

Οὐδεὶς ν' ἀρνηθῇ δύναται ὅτι πολλοὶ τῶν διαδίκων, ὠφελούμενοι ἀπὸ τὸ ἀόριστον καὶ ἐλαστικόν, οὕτως εἰπεῖν, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 220 τῆς πολιτ. δικονομίας, καταφεύγουσιν εἰς βεβιασμένας ὁρκοδοσίας πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν διαιωμάτων πενήτων, ἀφ' ἧς πηγάζει ὑλικὴ μὲν βλάβη τοῦ δημοσίου, ἠθικὴ δὲ τῆς κοινωνίας. Διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ συσταθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ θεραπεία τοῦ ἀτόπου τούτου διὰ τῆς τροποποιήσεως τῆς ἀορίστου διατάξεως τοῦ μνησθέντος ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας.

Τυπογραφεῖον.

Πολλὰ ἐλέχθησαν ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς διαλύσεως τοῦ προκειμένου καταστήματος· ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως συμμεριζομένη τὴν ἰδέαν

τοῦ ὑπουργείου περὶ τῆς διατηρήσεώς του λόγῳ κυβερνητικῆς ἀξιοπρεπείας, ὡς καὶ τὴν γνώμην τῆς πρὸς τοῦτο συσταθείσης ἐπιτροπῆς διὰ τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εἰς τὴν προσκομισθεῖσαν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἔκθεσιν αὐτῆς λόγους, εὔχεται ὥστε τὸ προκείμενον κατάστημα νὰ καταστῇ παραγωγικώτερον καὶ κοινωφελέστερον ἄξιος τοῦ προορισμοῦ τῆς συστάσεώς του.

Ὕδατα θερμά.

Τὰ ἰαματικὰ ὕδατα εἰσηγήθησαν παρ' ὅλων τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν ὡς ἀληθῆ μεταλλεῖα, δι' ὧν ἀρθόνως ἀρδεύεται καὶ τὸ ἔθνος καὶ ἡ Κυβέρνησις· ἀλλ' ὅταν ταῦτα ἀποβῶσιν ὄντως λυσιτελῆ, εἶναι ἐπάναγκες νὰ λάβωσιν ὅλην τὴν δυνατὴν τακτοποίησιν, ἥτις ὑποστηρίζουσα τὰς ἰαματικὰς των δυνάμεις, ἐπενεργεῖ δραστηριώτερον ἐπὶ τῶν πασχόντων. Εὐτυχῶς τὰ τῆς Ἑλλάδος ἰαματικὰ ὕδατα κατὰ τὴν γνώμην πολλῶν ἐπιστημόνων, δὲν εἶναι ἥττονα τῶν τῆς Εὐρώπης, ἀλλὰ δυστυχῶς ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως ἐχεῖ ἀναγκαίων καθίστανται ἀπρόσιτα οὐχὶ μόνον εἰς τοὺς ξένους, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας αὐτούς. Ἡ Κυβέρνησις, διὰ νὰ θεραπεύσῃ τὴν μεγάλην ταύτην ἀνάγκην, εὐκταῖον εἶναι νὰ ἐπιφέρῃ τάχιον τὰς βελτιώσεις ταύτας, καὶ οὕτω ν' ἀνοίξῃ νέον πλοῦτον εἰς τὸ ταμεῖόν της.

Ἁλικαί.

Ἔχουσα ὑπ' ὄψιν της ἡ ἐπιτροπὴ τὴν αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ, τὴν καλὴν κατάστασιν τῆς κτηνοτροφίας κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, καθὼς καὶ τὴν προμηνυομένην εὐφορίαν τῶν ἐλαιῶν, περιστατικὰ ἐπενεργοῦντα οὐσιωδῶς πρὸς μεγαλειτέραν κατανάλωσιν, ἐπιφέρουσαν αὔξησιν τοῦ προκειμένου ἐσόδου, πέποιθεν ὅτι τὸ κατὰ τὸ 1855 βεβαιωθησόμενον ποσὸν θέλει ὑπερβῆ ἐπὶ πολὺ τὸ προϋπολογισθὲν· οὐχ ἧττον ὅμως ἐνόμισε καλὸν νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν σύνεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ ἁλατος προσοχὴν καὶ τὴν αὐστηρὰν αὐτοῦ ἐποπτείαν, καθ' ὅσον τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἀποτελοῦν μέρος τῶν πρωτίστων ἀναγκῶν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, δύναται νὰ φέρῃ οὐσιώδη αὔξησιν ἐσόδου, ὅταν καλῶς διαχειρίζηται, καὶ πολὺ περισσότερον ὅταν συντρέξωσι καὶ αἱ ἐκτεθεῖσαι εὐνοϊκαὶ περιστάσεις.

Κατόπιν τῶν παρατηρήσεων τούτων, τὴν ὀρθότητα τῶν ὁποίων φρονοῦμεν ὅτι θέλει ἀναγνωρίσει καὶ ὁ Κ. ὑπουργός, θεωροῦμεν ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ εἰς γνῶσιν αὐτοῦ καὶ τὸ ἀκόλουθον. Τινὲς τῶν ἁλαταποθηκαρίων, γινώσκοντες πολλάκις ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των τὸν χρόνον τῆς ἀρίζεως ἀποστελλομένου εἰς τὰς εἰδικὰς

ἀποθήκας ἅλατος, καὶ ἰδίως ὁσάκις ὀλίγη ὑπάρχει ποσότης ἐκ τοῦ προτέρου, ἡ συμφωνοῦσιν ἐμμέσως μὲ παντοπώλας καὶ ἐκποιοῦσιν αὐτοῖς ἅπασαν τὴν ὑπάρχουσαν ποσότητα, ἐπ' ἀπολαυῇ ἀθεμίτου τινὸς κέρδους, ἢ ἄλλως χαριζόμενοι, γίνονται παραίτιοι τῆς ὑπερτιμήσεως τοῦ ἅλατος εἰς βαθμὸν ἀπίθανον, καὶ ὄργανα τῆς ἀθεμίτου κερδοσκοπίας τῶν παντοπώλων, μὲ μεγίστην βλάβην τῶν συμφερόντων τοῦ λαοῦ, τοῦ ὁποίου τὰ εὔλογα παράπονα ἀνταναγκλῶσιν εἰς τὴν ὅλως ἀθῴαν Κυβέρνησιν. Πρὸς κατάπαυσιν λοιπὸν τῆς τοιαύτης καταπιέσεως, ἀνάγκη ἡ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ τὰ προσήκοντα μέτρα τοῦ νὰ ὑπάρχωσιν ἀρκοῦντα ἅλατα διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐγκατοίκων εἰς τὰς εἰδικὰς ἀποθήκας, διὰ τῆς ἐγκαίρου ἀποστολῆς ἐκ τῶν κεντρικῶν.

Τελευταῖον ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ καλὸν νὰ συστηθῶσιν εἰς τὸν Κ. ὑπουργὸν τὰ ὑπὲρ καὶ κατὰ τοῦ ἀντικειμένου τούτου λεχθέντα ἄλλοτε ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὥστε φωτιζόμενος ἐξ αὐτῶν νὰ δυνηθῇ νὰ λάβῃ ἓν μέτρον διαρκὲς, δυνάμενον καὶ εἰς τὸ δημόσιον νὰ παρέξῃ μείζονα ὠφέλη καὶ σταθερὰ καὶ τοὺς λαοὺς νὰ διευκολύνῃ εἰς τὴν προχειροτέραν καὶ εὐθηνοτέραν προμήθειαν τοῦ ἅλατος.

Δάση.

Ἡ περὶ συντηρήσεως καὶ ἐπαυξήσεως τῶν δασῶν μέριμνα ἐπησχόλησε καὶ ἐπασχολεῖ τὰ πνεύματα ὅλων τῶν πεπολισμένων κυβερνήσεων, καὶ μεγάλαι ὑπὲρ αὐτῶν καταβάλλονται δαπάναι, ταῦτα δὲ πάντα πράττουσιν, οὐ μόνον διὰ τὴν ἄμεσον αὐτῶν ἀνάγκην, ἀλλὰ καὶ διότι ἐννόησαν τὸ ἐξ αὐτῶν παραγόμενον ὄφελος, καὶ εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ προϊόντα καὶ εἰς αὐτὴν τὴν δημόσιον ὑγείαν. Ἀλλ' ἐνῷ παντοῦ τοσαύτη λαμβάνεται φροντὶς ὑπὲρ τῶν δασῶν, τῆς καλλιεργείας καὶ ἀνανεώσεως αὐτῶν, εἰς τὴν Ἑλλάδα ὀλίγη δυστυχῶς ἐλήφθη πρόνοια, καὶ ἐντεῦθεν οὐ μόνον τὸ ἐξ αὐτῶν ἔσοδον εἶναι στάσιμον, ἀλλὰ καὶ τὰ αὐτόφυτα δάση προσεγγίζουσιν εἰς τὴν καταστροφήν, ἔνθεν μὲν ἀπὸ τὰς πυρκαϊὰς, ἔνθεν δὲ ἀπὸ τὴν ἀκανόνιστον ξύλευσιν τῶν ὑλοτόμων· πρὸ παντὸς δὲ ἀπὸ τὴν μὴ ἐπιστημονικὴν διεύθυνσιν.

Ὅθεν ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει ἀναγκαῖον ἐπίσης νὰ συστηθῇ διὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του ἐπὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου κλάδου, καὶ φροντίσῃ περὶ καταλλήλου ῥυθμίσεως τῶν δασονομικῶν νόμων καὶ κανονισμῶν, καθ' ὅσον μάλιστα τοιοῦτον ἔργον παρασκευάσθη πρὸ πολλοῦ ἐξ εἰδημόνων ἀνδρῶν, εὑρίσκεται ὑπ' ὄψιν τοῦ ὑπουργείου.

Ἐλαιῶνες.

Περὶ τοῦ ἐκ τῶν ἐθνικῶν ἐλαιώνων ἐσόδου ἡ ἐπιτροπὴ οὐδεμίαν ἔχει παρατήρησιν. Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν ἀγνοιαν, εἰς ἣν καὶ τὸ ὑπουργεῖον εὑρίσκεται περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου περιελθόντων ἐλαιοδένδρων, παρατηρεῖ, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ΣΝΗ'. νόμου καὶ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ μέχρι σήμερον ἱκανὸν χρονικὸν ἐμεσολάβησε διάστημα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐὰν ἦτον ἀποπερατωμένη ἡ τοσοῦτον οὐσιώδης ἐργασία τῆς παραλαβῆς, τῆς ὁποίας ὅμως οὔτε τὰς δυσχερείας ἀγνοεῖ οὔτε τὸ μέγεθος καὶ πολύπονον, ἤθελεν εἶσθαι πολὺ ὠφέλιμος, διότι ἐξ αὐτῆς καὶ μόνης καὶ τὸ ὑπουργεῖον καὶ τὰ νομοθετικὰ σώματα ἤθελον ὁδηγηθῇ εἰς τὴν ὁριστικὴν τῶν τοιούτων κτημάτων διάθεσιν. Διὰ τῆς παρατηρήσεως ταύτης σκοπὸν προέθετο νὰ ὑπομνήσῃ ἁπλῶς, ὅπως συστηθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς τὴν πρόνοιαν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἀντικείμενον, διότι ἐπάγει ἀνεπανορθώτους ζημίας εἰς τὸ δημόσιον, οὐ μόνον ἐκ τῶν καταστάσεων, ἐκ τῶν ἐκριζώσεων καὶ μεταφυτεύσεων εἰς ἰδιοκτήτους τόπους, ἐκ τῶν δενδροτομιῶν καὶ πυρκαϊῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ παντοίων ἄλλων ἐπινοήσεων, τὰς ὁποίας τὸ ἴδιον συμφέρον καὶ ἡ πλεονεξία ἡ ἀτομικὴ δύναται νὰ ἐφεύρῃ. Ἂν δὲ ταῦτα πάντα ἐπράττοντο τολμηρῶς καθ' ὃν χρόνον ἐπικρατεῖ ἡ τριακονταετὴς ἐνοικίασις, καὶ ὅτε τακτικοὶ ἐνυπῆρχον κώδηκες καὶ κάτοχοι ἢ μισθωταὶ ἐπετήρουν πρὸς ἴδιον ὄφελος τὴν διατήρησιν τῶν δένδρων, ὁπόσα ἄλλα δὲν ἤθελον τολμήσει κατὰ τοῦ δημοσίου, καθ' ἣν περίπτωσιν εἰς μόνον κατ' ἐπαρχίαν ὑπάλληλος εἶναι ἐπιτετραμμένος τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῶν ὡς ἐκ τοῦ νόμου, καὶ οὗτος ὑπὸ παντοίων ἄλλων περιστοιχούμενος ὑπηρεσιῶν;

Αἱ σκέψεις αὗται εἶναι μόναι ἱκαναὶ νὰ πείσωσιν ἕκαστον περὶ τοῦ μεγέθους τῆς προσγινομένης εἰς τὸ δημόσιον ζημίας· ὅθεν εἶναι καιρὸς νὰ καταπαύσῃ ἡ ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη προσγινομένη εἰς τὸ δημόσιον ζημία διὰ τῆς ὁριστικῆς διαθέσεως τῶν κτημάτων τούτων, ἀφ' ἧς θέλει προκύψει ἡ ἀληθὴς εὐημερία τῶν πολιτῶν καὶ εἰς τὸ δημόσιον ἐπαισθητὸν ὄφελος, ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας πᾶσα βραδύτης ἐλαττόνει ἐπαισθητῶς καὶ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν πρόσοδον τῆς ἀξιολόγου ταύτης περιουσίας.

Τὰ ἐκτεθέντα ἐφαρμόζονται πλησέστατα καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς σταφιδῶνας, ἀμπελῶνας, περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα καὶ δημόσια κτίρια, ὀλίγα τῶν ὁποίων ἐπισώζονται, τῶν

πλείστων σχεδὸν δυστυχῶς κατερειπωθέντων, καὶ διὰ τοῦτο παραλείπεται εἰδικὴ ἐρ' ἑνὸς ἑκάστου τούτων παρατήρησις.

Πρόσοδος κτημάτων καταπυρωθέντων.

Παρατηρεῖται ἐνταῦθα ὅτι προϋπελογίσθη τὸ αὐτὸ μὲ τὸ τῶν προηγουμένων ἐτῶν ἔσοδον, ἐνῷ, ζητηθείσης τῆς ἀνακτήσεως τῶν πλείστων τούτων δυνάμει τοῦ ἀπὸ 9 Ἰουνίου ΣΛΒ'. νόμου, καὶ πραγματοποιηθείσης ταύτης, ὡς ὁρίζει ἡ ἐπιτροπή, ἐντὸς τοῦ 1854, ἔπρεπε νὰ ἐπέλθῃ συνεπῶς καὶ ἡ ἐλάττωσις τῆς ἐξ αὐτῶν ἀπορεεομένης προσόδου, ἐνῷ ἄλλως ὑπονοεῖται ὅτι ὁ νόμος οὗτος παντάπασι δὲν ἐφηρμόσθη, ὅπερ ἡ ἐπιτροπὴ διστάζει νὰ παραδεχθῇ, ἢ ὅτι μέχρι σήμερον δὲν ἐπραγματοποιήθησαν αἱ δοθεῖσαι περὶ ἀνακτήσεως αἰτήσεις, καὶ πρόκειται νὰ νεμηθῇ τὸ ἔσοδον αὐτῶν καὶ κατὰ τὸ 1855 τὸ δημόσιον, ὅπερ ἀπαδεῖ εἰς τὰς εὐεργετικὰς τοῦ νόμου διατάξεις καὶ τὴν πρόθεσιν τῆς Κυβερνήσεως. Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, καλὸν ἦθελεν εἶσθαι νὰ ἐρελκυθῇ ἡ προσοχὴ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅπως δοθῇ ἐν ὁριστικὸν πέρας εἰς τὴν τοιαύτην ἐργασίαν.

Χρέη ἀνανεωθέντα κατὰ τὸν ΣΛΒ'. νόμον.

Ἐκ τῆς ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἐκθέσει ἀναλύσεως τῶν συνεπείᾳ τοῦ ἐπισημειωθέντος νόμου ἐργασιῶν, καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν, παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, α') ὅτι μολονότι προσεγγίζει περὶ τὴν λῆξιν καὶ τὸ δεύτερον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου ἔτος, μολαταῦτα δὲν ἐπεραιώθησαν ὁριστικῶς αἱ ἀπευθυνθεῖσαι αἰτήσεις, ἡ δὲ περαιτέρω βραδύτης ζημιοῖ τὸ δημόσιον οὐσιωδῶς, καθ' ὅσον οἱ δηλώσαντες ὀφείλεται, ὠφελούμενοι ἀπ' αὐτῆς, καθίστανται δυσκολώτεροι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών των, καὶ β') ὅτι ἀπέναντι τῶν μεγάλων ἐξογκώσεων τῶν καθυστερήσεων, ὀλίγιστον μέρος εἰσῆλθε, ὅπερ δεικνύει ἡ ἀδιαφορίαν τῶν ὀφειλετῶν ἢ τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ὑπαλλήλων ὀλιγωρίαν. Εὐσεβῶς λοιπὸν ἐπάναγκες ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ὑπομνήσῃ ἐνταῦθα, ὅτι ἀπαιτεῖται ὁραστηριωτέρα ἐνέργεια, διὰ νὰ λάβῃ γενικωτέραν ἐφαρμογὴν ὁ περὶ παραστάσεως τῆς πρὸς δήλωσιν προθεσμίας ἐπιψηφισθησόμενος νόμος.

Ἀπόλειψις ποινικῶν ἐξόδων.

Αἱ ἐμφαινόμεναι καθυστερήσεις εἰσὶ λίαν ὑπέρογκοι, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ πέπεισται ὅτι διὰ τοῦ ἐπεψηφισμένου νόμου περὶ εἰσπράξεως τῶν καθυστερούντων, θέλει χορηγηθῶσιν ἱκανὰ εἰς

τὸ ὑπουργεῖον μέσα, ὥστε νὰ παύσῃ πλέον ἢ τοὐλάχιστον νὰ ἐλαττωθῇ καὶ ἡ ἐντεῦθεν πηγάζουσα καθυστέρησις.

Ἀπόλειψις προκαταβληθέντων ἐξόδων εἰς πολ. δίκας.

Καὶ ἐνταῦθα δὲν ἔχομεν νὰ ἐπιφέρωμεν εἰμὴ τὰς αὐτὰς ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου παρατηρήσεις, μὲ τὴν προσθήκην μόνον ὅτι ὁ λόγος τῆς ἐντελοῦς ἀπορίας δὲν ὑρίσταται εἰς τοὺς πολιτικοὺς διαδίκους τοῦ δημοσίου.

Ἀπόλειψις ἐξόδων ἀπαριθμήσεως ζώων.

Μολονότι ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγνωρίζει ὅτι κατὰ μέγα μέρος ἠλαττώθη ἡ δι' ἀπαριθμήσεως τῶν ζώων ἐξακρίβωσις, μολαταῦτα εὔχεται ὥστε νὰ κλεισθῇ αὕτη ὁλοτελῶς, κατορθουμένης εἰς τὸ μέλλον τῆς ἀκριβοῦς δηλώσεως τῶν ζώων.

Ἐκκλησιαστικὰ ἐν γένει κτήματα.

Εἶναι φανερὸν ὅτι ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς, ὁ ὑπαγορεύσας τὴν διάλυσιν τῶν μοναστηρίων, δυστυχῶς δὲν ἐπέτυχε, τὰ δὲ ῥηθέντα κτήματα αὐτῶν διατρέχουσι τὸν αὐτὸν μὲ τὰ ἐθνικὰ κίνδυνον. Ἑπομένως ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει ἀναγκαῖον νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὅπως ληφθῇ καὶ περὶ αὐτῶν σύντονος καὶ ταχεῖα πρόνοια, πρὸς κατάπαυσιν τῶν ἐπισυμβαινουσῶν ζημιῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου, καὶ οὕτω καταστηθῇ παραγωγὸς ἡ ἐξ αὐτῶν πρόσοδος καὶ χρήσιμος εἰς τὰς κυριωτέρας ἀνάγκας τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ κλήρου καὶ εἰς ἄλλους κοινωφελεῖς σκοπούς.

Αὗται εἶναι αἱ παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἡ ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει εἰς τὴν Βουλήν. Ἀφίνουσα δὲ εἰς τὴν κρίσιν της τὴν σταθμισιν αὐτῶν, πέποιθεν ὅτι θέλει εὐαρεστηθῇ νὰ συστήσῃ συντόνως εἰς τὴν Κυβέρνησιν αὐτὰς, καὶ τόσον μᾶλλον, καθ' ὅσον ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε πορείας αὐτῆς ἡ ἐπιτροπὴ σας μετ' εὐχαριστήσεως εἶδε τὴν πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ λαοῦ, πρὸς τὴν βελτίωσιν τοῦ φορολογικοῦ συστήματος καὶ πρὸς θεραπείαν πολλῶν ἀναγκῶν τάσιν της, δι' ἧς, καὶ τοῦ συνδυασμοῦ καὶ ἀμοιβαίας συνδρομῆς πολλῶν ἄλλων οἰκονομικῶν ἐργασιῶν, θέλομεν ἐξέλθει βαθμηδὸν ἀπὸ τὴν ἐπικρατοῦσαν γενικὴν κακοξίαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Μαΐου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ἰωάννης Ζάρκος, πρόεδρος.
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος
Δημήτριος Δ. Ζώτος
Ἐμ. Μελιτόπουλος
Δ. Ὀρεινός.
Ν. Καλῆς
Γ. Διαμάντης
Ν. Μπούκουρας
Κ. Δημητριάδης.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπεξεργασθεῖσα τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος **1855**, ἐνόμισεν οὐσιωδέστατον αὐτῆς καθῆκον, πρὶν ἢ προβῇ εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν εἰδικῶν παρατηρήσεών της ἐπὶ τῶν δαπανῶν ἑνὸς ἑκάστου ὑπουργείου, νὰ προτάξῃ γενικάς τινας σκέψεις καὶ παρατηρήσεις, ὁριωμένη ἐκ τῶν ἐνιαυσίων προϋπολογισμῶν.

Καὶ πρῶτον παρατηρεῖ, ὅτι τὰ προϋπολογιζόμενα διὰ τὸ **1855** ἔξοδα, ἐν γένει ἀναβιβαζόμενα εἰς δραχ. **19,903,740 : 5**, ὑπερτερεῦσιν ὅλα τὰ εἰς τοὺς μέχρι τοῦδε ἐπιψηφισθέντας προϋπολογισμοὺς ἐμπεριεχόμενα, ἡ δ' ἐπὶ πλέον αὕτη διαφορὰ δὲν παρατηρεῖται μόνον κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, εἰμὴ ὡς συνέχεια τῆς ἔτος παρ' ἔτος καὶ πρότερον ὁμοίας αὐξήσεως τῶν δαπανῶν, ἥτις φαίνεται ὡς μία προβαίνουσα δύναμις καὶ οὐδέποτε σταματοῦσα.

Ἡ Ἑλλὰς βεβαρυμένη ἀπὸ ἐξωτερικὸν δάνειον καὶ περιστοιχουμένη ἀπὸ πολυειδεῖς ἐσωτερικὰς ἀνάγκας, μόνον διὰ τῆς αὐστηρᾶς οἰκονομίας καὶ μεγίστης φειδοῦς περὶ τὰς δαπάνας ἐν γένει, διὰ τῆς ὅσον ἔνεστι ἁπλοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς μονιμοποιήσεως τῶν κυρίως διοικητικῶν δαπανῶν θέλει δυνηθῇ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν δύσκολον οἰκονομικὴν θέσιν, εἰς ἣν διατελεῖ, καὶ εὑρεθῇ εἰς τὴν εὐτυχῆ κατάστασιν νὰ ἐκπληρώσῃ κατὰ μικρὸν τὰς πρὸς τὰς εὐεργέτιδας Δυνάμεις ἱερὰς ὑποχρεώσεις της, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον πρέπει νὰ ἐξαντλῇ ὅλην τὴν διάνοιάν της ἡ Κυβέρνησις.

Διὰ τῶν σκέψεων τούτων δὲν προεθέμεθα ἡ ἁπλῶς νὰ δώσωμεν νύξιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, τῆς ὁποίας τὴν προθυμίαν δεόντως ἐκτιμᾷ ἡ ἐπιτροπή, ὅπως δι' αὐτῆς δοθῇ ἓν βλέμμα πλέον εἰς τὴν ὅσον οἷόν τε μονιμοποίησιν τῶν κυρίως διοικητικῶν δαπανῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐκκαθαρισθῇ ἐκ τούτων τὸ περίσσευμα τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους καὶ χρησιμεύσῃ ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν ὡρισταμένων πόρων τοῦ δημοσίου καὶ τὴν ἐξεύρεσιν νέων.

Ἡ κατὰ μικρὸν καὶ βαθμιαία κατασκευὴ δημοσίων καταστημάτων, ἡ ἀποξήρανσις τῶν βάλτων, ἡ γεφυροποίησις τῶν κυριωτέρων ποταμῶν, ἡ λιθόστρωσις καὶ διατήρησις τῶν ὑπαρχουσῶν ὁδῶν καὶ ἡ κατασκευὴ νέων, ἡ καθάρισις καὶ κατασκευὴ λιμένων καὶ προκυμαιῶν, εἶναι τὰ πρώτιστα ἔργα, εἰς τὰ ὁποῖα πρὸ πάντων πρέπει νὰ στρέψῃ τὴν προσοχήν της ἡ Κυβέρνησις,

καθ' ὅσον δι' αὐτῶν, πρὸς τὸν στολισμὸν τῶν πόλεων καὶ τῆς ὑγείας τῶν πολιτῶν, θέλομεν παρέξει ἀληθεῖς καὶ ἐπωφελεῖς εὐκολίας πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας καὶ ἐνίσχυσιν τῆς ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, τῶν κυριωτέρων πηγῶν τοῦ τε δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ πλούτου.

Ἀλλὰ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ τοσοῦτον ποθητοῦ σκοποῦ δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ κυβερνητικὴ διάθεσις καὶ ἡ κοινοβουλευτικὴ συνδρομή, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ ἀπόφασις σταθερὰ καὶ ἐπιμονὴ οὐ σμικρά, ὥστε νὰ ἐκτελῆται ἐπωφελῶς καὶ περαιοῦται ἐντελῶς πᾶσα ἐπιχείρησις, ὑπὲρ ἧς ψηφίζεται δαπάνη οἱαδήποτε, καὶ νὰ μὴ παρέρχηται εἰς μάτην ὁ καιρός, οὐδ' ἡ ἐπιψηφιζομένη δαπάνη νὰ μένῃ ἀμεταχείριστος, ὡς ἱκανὰ τοιαῦτα ἠδύνατο ἡ ἐπιτροπὴ νὰ φέρῃ παραδείγματα, τὴν ἀνάμνησιν τῶν ὁποίων παραλείπει, οὐδ' ἐργασία τις ἢ μέτρον οἱονδήποτε ἀρχόμενον νὰ διαιωνίζηται ἡμιτελὲς μὲ ζημίαν τοῦ δημοσίου μεγαλειτέραν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν πρότερον ὑπέφερε, καθ' ὅσον ὑπεβλήθη καὶ εἰς ὑλικὰς θυσίας, τὰς ὁποίας ἡ ἡμιτέλεια ματαιοῖ καὶ ἡ βραδύτης τῆς ἐκτελέσεως καταντᾷ ὅλως ἀχρήστους. Ἀνάγκη ἑπομένως νὰ προηγῆται πρὸ παντὸς προϋπολογισμοῦ δαπάνης βαθεῖα καὶ ἐμβριθὴς σκέψις, καὶ μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν αὐτῆς ὁριστικὴ καὶ ἐμμονος ἀπόφασις πρὸς ἐκτέλεσιν, ἥτις εἶναι τὸ οὐσιαστικώτερον γνώρισμα πάσης ἰσχυρᾶς καὶ πεφροντισμένης Κυβερνήσεως.

Παρατηρεῖ πρὸς τούτοις ἡ ἐπιτροπή, ὅτι, ἁπλοποιηθείσης ἤδη τῆς συντάξεως τῶν προϋπολογισμῶν διὰ μακρᾶς πείρας, καὶ μονιμοποιηθεισῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῶν δαπανῶν, εὔκολον εἶναι, πρὸς εὐχρεστέραν ἐξέλεγξιν ἐκ μέρους τῶν νομοθετικῶν σωμάτων καὶ ταχυτέραν ἐπιψήφισιν αὐτῶν, ν' ἀντιπαρατίθηται εἰς ἕκαστον ἄρθρον καὶ ὁ σχετικὸς νόμος, κανονισμὸς ἢ διάταγμα, ὅθεν ἀπορρέει τὸ ἔξοδον, καὶ νὰ παύσῃ ὁ ῥοῦς τῶν κατ' ἔτος παρουσιαζομένων καινοτομιῶν, ἰδίως εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ὑπουργείων τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν, καθ' ὅσον αὗται οὐ μόνον τὰ μεγαλείτερα παρουσιάζουσι προσκόμματα εἰς τὴν ἐξέλεγξιν, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως ἀποδεικνύουσιν ἀσύγγνωστον ἔλλειψιν τῶν ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη ἐργαζομένων ἰδίως εἰς τὴν σύνταξιν αὐτῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων.

Μετὰ τὰς γενικὰς ταύτας παρατηρήσεις, τὴν ἐκτίμησιν τῶν ὁποίων συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλήν, μεταβαίνει ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὰ καθ' ἕκαστα.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ.

ΚΕΦ. Α'. Ἄρθρ. 1. Χρέος ἐξωτερικόν.

Ἐκθέσασα ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ σχετικοῦ μέρους τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τὴν περὶ τῆς κατατάξεως τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 3,885,849: 80 γνώμην της, περιττὴν ἐθεώρησε πᾶσαν ἐνταῦθα ἐπανάληψιν τῶν σκέψεών της.

Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν παράλειψιν τῆς σημειώσεως τῶν εἰς ἀπόδοσιν τῶν προκαταβολῶν τῶν τριῶν Δυνάμεων 400,000 δραχμῶν, ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο, μὴ ὂν μεγάλης σημασίας, ἠδύνατο ν' ἀποδίδηται κατ' ἔτος, πρὸς βαθμιαίαν ἐλάττωσιν τῆς ἐθνικῆς ὀφειλῆς· ἀλλ' ἐφοῦ τὸ ἀρμοδιώτερον νὰ γνώσκῃ τὴν κατάστασιν τοῦ ταμείου ὑπουργεῖον, φρονεῖ ἐπουσιώδη τὴν παράλειψιν ταύτην, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔχει νὰ ἐπιφέρῃ ἀντίρρησίν τινα.

ΚΕΦ. Β'. Ἄρθρ. 1—5. Χρέος ἐσωτερικόν.

Τὸ προϋπολογιζόμενον ποσὸν διὰ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἐκ δραχμ. 251,500 παραδεχομένη ἡ ἐπιτροπὴ, παρατηρεῖ, ὅτι τὸ δι' ἐγγραφοσίαν τῶν ὑπαλλήλων κατατιθέμενον ποσὸν, καθὼς καὶ τὸ τοῦ ἐργολάβου τῆς σιδηρᾶς, ἤθελεν εἶσθαι συμφερώτερον νὰ μετενεχθῶσι διὰ τῆς ἐθνικῆς τραπέζης εἰς κυκλοφορίαν, ὥστε νὰ πληρώνηται δι' αὐτῆς ὁ τόκος ἄνευ ζημίας τοῦ δημοσίου, εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ ὁποίου αἱ τοιαῦται καταθέσεις κεῖνται ὅλως νεκραί. Ἐπομένως ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ καλὸν νὰ συστήσῃ διὰ τῆς Βουλῆς τὴν οἰκονομίαν ἑνὸς ποσοῦ, ὅπερ ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἄλλας δημοσίας ἀνάγκας.

ΚΕΦ. Γ'. Ἄρθρ. 1—8. Συντάξεις.

Ἐκ τῆς γεγονυίας ἐκκαθαρίσεως τῶν ἀπονεμομένων συντάξεων παρατηρεῖται ἱκανὴ ἐλάττωσις, προκύψασα ἐκ τῆς ἀποβιώσεως διακοπῆς καὶ ἄλλων λόγων ἐπιφερόντων τὴν παῦσιν τῶν συντάξεων. Παραδεχομένη ὅθεν ἡ ἐπιτροπὴ τὴν διὰ τὸ 1855 προϋπολογιζομένην ποσότητα ἐκ δραχ. 452,800, δικαιολογεῖται νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ ἐνταῦθα ὅ,τι οὐδέποτε μέχρι σήμερον ἔπαυσε παρατηροῦσα κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν διαφόρων προϋπολογισμῶν περὶ τακτικῆς ἐξελέγξεως τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν διαφόρων λόγων, οἵτινες προεκάλεσαν τὴν ἀπονομὴν τῶν συντάξεων, διὰ ν' ἀρθῇ οὕτω πᾶσα εἰσχωρήσασα τυχὸν κατάχρησις πρὸς ζημίαν τοῦ δημοσίου, καὶ ἀποδοθῇ ἐπίσης δικαιοσύνη καὶ εἰς ἄλλους ἔχοντας ἀπαράγραπτα δικαιώματα εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους.

ΚΕΦΑΛ. Σ'. Ἄρθρ. 6. Γενικὴ ὑπηρεσία.

Οὐδεμίαν ἔχει ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου παρατήρησιν· καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν αὔξησιν τῶν 500 δραχμῶν ἐπὶ τῆς προσεπιχορηγήσεως τοῦ ὑπουργείου, παρατηρεῖ, ὅτι, ἐὰν αὕτη ἦναι τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης, ᾧ σκοπῷ τῷ λόγῳ ἔπρεπε νὰ ἐγίνετο κατ' ἀναλογίαν ἀπὸ τὰ σχετικὰ ὑπουργεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπήγοντο πρότερον αἱ συντάξεις, καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ γίνῃ ἀναλογικὴ ἔκπτωσις τῶν προσεπιχορηγήσεων αὐτῶν κατὰ τὸ 1855, μεταβιβασθεῖσα εἰς τὴν τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ὅπερ δὲν ἐγίνετο. Ὅθεν καλὸν εἶναι νὰ ληφθῇ πρόνοια, διὰ νὰ γίνῃ ἀνάλογος ἔκπτωσις εἰς τὸ μέλλον τῆς τοιαύτης ποσότητος ἀπὸ τὴν τῶν λοιπῶν ὑπουργείων προσεπιχορήγησιν.

ΚΕΦΑΛ. Ζ'. Ἄρθρ. 2. Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.

Καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ζητεῖται αὔξησις 1500 δραχ. διὰ γραφικὴν δαπάνην, ἕνεκα τῆς αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Συνεδρίου. Ἐπὶ ταύτης παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι ἡ συμπλήρωσις τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Συνεδρίου βεβαίως ἀπαιτεῖ καὶ μεγαλειτέραν γραφικὴν δαπάνην, οὐχὶ ὅμως καὶ τοσαύτην, οἵα ἡ αἰτουμένη, διότι ἡ ἐργασία αὐτοῦ, περιστρεφομένη κυρίως εἰς λογιστικὰ ἀντικείμενα, δύναται κάλλιστα νὰ περαιωθῇ διὰ μικροτέρας χορηγήσεως, διαχειρισθησομένης φειδωλῶς. Ἐπομένως ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ ἡ ἡμίσεια τῆς ζητουμένης ποσότητος, καὶ τὴν τοιαύτην οἰκονομίαν συνιστῶσα εἰς τὴν Βουλὴν, ἀφίνει εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς τὴν παραδοχὴν ἢ μὴ, καὶ εὔχεται νὰ ἴδῃ τὸ ἐλεγκτικὸν Συνέδριον μᾶλλον ἐπὶ μᾶλλον προσεγγίζον εἰς τὸν προορισμόν του.

Αἱ ἐπὶ τῶν κεφ. ΙΑ'. καὶ ΙΒ'. ἐπενεχθεῖσαι τροποποιήσεις ἐπὶ ἐλαττων τῶν πέρυσι προϋπολογισθεισῶν ποσοτήτων, ἀπορρέουσαι ἐκ τῆς πρακτικῆς, εὐαρεστοῦσιν οὐκ ὀλίγον τὴν ἐπιτροπὴν, παρατηρήσασαν τὴν πρὸς μετρίασιν τῆς δαπάνης τάσιν, ἄνευ βλάβης τῆς ὑπηρεσίας, καὶ εὔχεται ὥστε νὰ δίδωνται καὶ τοῦ λοιποῦ τοιαῦται ἀφορμαὶ ἐλαττώσεως ἐξόδων.

Ἐπὶ τῶν κεφ. ΙΕ'. καὶ ΙΣ'. οὐδεμίαν ἔχει παρατήρησιν, καθ' ὅσον ἡ ζητουμένη δι' αὐτῶν αὔξησις ὠφελεῖ τὸ δημόσιον.

ΚΕΦΑΛ. ΙΖ'. Ἄρθρ. 1. Νομισματοκοπείου.

Ἡ μισθοδοσία τοῦ διευθυντοῦ τοῦ νομισματοκοπείου, καθ' ὃ στρατιωτικοῦ, ἤθελεν εἶσθαι τακτικώτερον, κατὰ τὴν ἐπιτροπὴν, νὰ μετενεχθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου κυρίως

ὑπάγεται. Ἐν τούτοις παραδεκτὴ ὑπάρχει ἡ προτεινομένη αὔξησις διὰ τοὺς ἐκθετομένους παρὰ τοῦ ὑπουργείου λόγους.

ΚΕΦΑΛ. ΙΗ'. Ἄρθρ. 1—5. Τυπογραφεῖον.

Καὶ τὴν διὰ τοῦ προτεινομένου κεφαλαίου αὔξησιν ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ χρήσιμον καὶ παραδεκτέαν, διότι ἡ τύπωσις τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων, ἀθλίως τυπουμένων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, εἶναι ἔργον ἀπολύτου ἀνάγκης, καὶ ἑπομένως, ἐνῷ δι' αὐτῆς θέλει διευκολυνθῇ ἡ κυκλοφορία τῶν τοιούτων βιβλίων εἰς ὅλας τὰς ἐκκλησίας τοῦ Κράτους διὰ μετρίας τιμῆς ἀφ' ἑτέρου εἶναι ἱκανὴ αὐτὴ νὰ καλύψῃ τὴν δαπάνην καὶ φέρῃ τὴν Κυβέρνησιν εἰς θέσιν, ὥστε μετὰ τὴν εἰσπραξιν τῶν ἐξόδων νὰ διευκολύνῃ δωρεὰν τὴν ἀπόκτησιν τῶν τοιούτων βιβλίων εἰς τὰς ἀπόρους ἐκκλησίας τοῦ Κράτους. Διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, καὶ χάριν τῆς ὑπηρεσίας, ἀναγκαία κρίνεται καὶ ἡ μεταπύπωσις τῶν διοικητικῶν νόμων τοῦ Κράτους, καὶ παραδεκτὴ ἡ χάριν αὐτῆς ζητουμένη προσθήκη δαπάνης.

ΚΕΦΑΛ. ΙΘ'. Ἄρθρ. 2. Δάση.

Δὲν ἀντιλέγει ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν συγχώνευσιν τῶν ἀπροβλέπτων ἐξόδων τοῦ κεφ. τούτου πρὸς τὸ ἄρθρον 2. Οὐχ ἧττον ὅμως παρατηρεῖ, ὅτι τοῦ συγχωνευθέντος ἐξόδου σπανιώτατα ἐγίνετο χρῆσις, καὶ διὰ τοῦτο παντοτε ἔμενεν αὐτὸ ὡς πλεόνασμα. Πρέπει ὅθεν νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ περιστατικὸν τοῦτο, ὅπως ληφθῇ ἀπὸ τοῦδε πρόνοια εἰς τὴν μετὰ φειδοῦς χρῆσιν τῆς τοιαύτης δαπάνης, διὰ ἧς δύναται νὰ οἰκονομηθῇ καὶ κατὰ τὸ 1855 τὸ ποσὸν τοῦτο, καὶ νὰ μὴ ἀποβῇ ἐπιζήμιος ἡ ἐπενεχθεῖσα καινοτομία, χάριν τοῦ ὁρισμοῦ τῶν δαπανῶν.

ΚΕΦΑΛ. Κ'. Ἄρθρ. 1—5. Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτά.

Ἡ ἀνωτέρω παρατήρησις ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ κεφ. τούτου· ὡς πρὸς τὰς ἐπενεχθείσας ἐλαττώσεις οὐδεμίαν ἔχει παρατήρησιν.

ΚΕΦΑΛ. ΚΑ'. Ἄρθρ. 1—5. Ἁλιεῖαι.

Ἐπίσης ἐφαρμόζονται καὶ ἐνταῦθα αἱ προηγούμεναι παρατηρήσεις ἕνεκα τῆς καταργήσεως τοῦ ἄρθρου 5 καὶ τῆς συγχωνεύσεως αὐτοῦ μὲ τὸ ἄρθρον 2.

ΚΕΦΑΛ. ΚΒ'. Ἄρθρ. 1—4. Διοίκησις κτημάτων.

Ὡς πρὸς τὴν ἐπενεχθεῖσαν διαίρεσιν τῆς δαπάνης τῶν δικῶν

ἀπὸ τὴν τῆς διοικήσεως τῶν κτημάτων, νομίζει ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγκαῖον νὰ ὑπενθυμίσῃ τὰς πολλάκις ἐπαναληφθείσας παρατηρήσεις τῆς Βουλῆς περὶ τοῦ ὅλως ἀσυμφόρου τῆς καλλιεργείας κτημάτων ὑπὸ τοῦ δημοσίου, διότι οὐ μόνον τὰ ἔξοδα τῆς τοιαύτης καλλιεργείας διπλασιάζονται σχεδὸν, δαπανώμενα ἀπ' εὐθείας, ἀλλὰ καὶ ὁ σκοπὸς τῆς περὶ τὰ τοιαῦτα δαπάνης οὐδεμίαν ὠφέλειαν εἰς τὸ δημόσιον ὑπόσχεται. Διότι τὰ οὕτω πως συντηρούμενα κτήματα, συνιστάμενα ἰδίως ἀπὸ σταφιδαμπέλους καὶ ἀμπέλους, προσβληθείσας ἐκ τῆς νόσου, οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν δαπάνης ἀποφέρουσι, καὶ ἐν ᾧ τοσαῦτα κατ' ἔτος ἀναλίσκονται πρὸς συντήρησίν των, δὲν ὑφίσταται ἐλπὶς πρὸς ἀπολαυὴν μέρους τῶν ἀναλισκομένων ἐτησίως καὶ ἐν περιπτώσει ἐκποιήσεως αὐτῶν. Ἀντὶ λοιπὸν ἐτησίως νὰ ἐπαναλαμβάνηται ἡ πρὸς συντήρησιν αὐτῶν δαπάνη, πρωτιμότερον ἤθελεν εἶσθαι ἡ πρὸ δεκαετίας ἐκποίησις αὐτῶν, καὶ ταύτην συνιστᾷ καὶ ἐνταῦθα ἡ ἐπιτροπὴ, πεποιθυῖα ὅτι ὅσον εὐνοϊκὴ καὶ ἂν ἀποβῇ ἡ τύχη τῶν τοιούτων κτημάτων, ἡ ἀξία αὐτῶν δὲν θέλει καλύψει οὐδὲ τὸ πολλοστημόριον τῆς πρὸς συντήρησιν ἐξοδευθείσης δαπάνης. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα κτήματα πιθανὸν νὰ περιέλθωσιν εἰς χεῖρας τοῦ δημοσίου ὅσον οὔπω, εἶναι καλὸν νὰ ληφθῇ ἐγκαίρως ἡ δέουσα περὶ ἐκποιήσεως αὐτῶν πρόνοια, ὥστε νὰ μὴ βληθῇ τὸ δημόσιον εἰς νέας δαπάνας πρὸς συντήρησιν αὐτῶν.

Εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἐμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ πρὸς φύλαξιν τῶν μορεώνων Λακεδαίμονος δαπάνη, ἥτις πρακτικῶς ἀπεδείχθη ὅλως περιττὴ καὶ ἀνωφελὴς, καὶ διὰ τοῦτο πρὸ τριετίας σχεδὸν δὲν ἐπραγματοποιεῖτο συνεπείᾳ γνωμοδοτήσεως τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων. Τὸ περιστατικὸν τοῦτο φέρουσα εἰς γνῶσιν ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, νομίζει καλὸν νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν αὐτοῦ, ὅπως ἡ περὶ τῆς τοιαύτης φυλάξεως δαπάνη χρησιμεύσῃ εἰς τὸν ἀληθῆ προορισμόν της καὶ ὄχι εἰς διανομὴν μεταξὺ τῶν ὑπηρετῶν καὶ οἰκείων τῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐγένετο πρότερον, ὁ δὲ σκοπὸς τῆς φυλάξεως τῶν εἰρημένων μορεοδένδρων ἐκπληροῦται ἂν ἀνατεθῇ αὐτὴ εἰς τὴν δασοφυλακήν. Αἱ αὐταὶ παρατηρήσεις γίνονται καὶ ὡς πρὸς τὴν τῶν ἐλαιοδένδρων Παρναισσὸς κ.τ.λ.

ΚΕΦΑΛ. ΚΔ'. ἄρθρ. 2. Ἀποζημ. δικαστικῶν ὑπηρετῶν.

Παραδεχομένη ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου διὰ τοὺς ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἐκθέσει λόγους, τοὺς ὁποίους θεωρεῖ

ἀρκετὰ ἰσχυροὺς, συνιστᾷ τὴν πραγματοποίησιν αὐτῶν, ὡς πρόξενον πολλῶν ἐθνικῶν ὠφελειῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Περαίνουσα ἡ ἐπιτροπὴ τὰς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου παρατηρήσεις της, νομίζει ἀναγκαῖον νὰ προσθέσῃ, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀκρίβεια τοῦ ἐν τῷ τέλει τῆς ἐκθέσεως συγκριτικοῦ πίνακος δὲν δύναται νὰ καταδειχθῇ παρὰ διὰ τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἐξ οὗ καὶ μόνον θέλει βεβαιωθῇ ἡ Βουλὴ περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν διαχειρίσεων καὶ τῆς αὐστηροτέρας χρήσεως φειδωλῶν μέσων, καθ' ὅσον, ἂν μία ἐπιψηφισθεῖσα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἔτους τινὸς δαπάνη ἔμεινεν ὅλως ἢ ἐν μέρει ἄχρηστος, ἐπὶ δὲ τῇ βάσει τῆς πρακτικῆς ἀνάγκης ηὐξήθη ἢ ἠλαττώθη ἑτέρα εἰς τὸν τοῦ ἑπομένου ἔτους, τοῦτο δὲν εἶναι βεβαίως τὸ μέτρον, δι' οὗ δύναται νὰ κρίνῃ ἀλανθάστως περὶ τοῦ ποσοῦ καὶ ποιοῦ τῆς ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἢ χεῖρον διαφορᾶς, ἀλλ' ὁ ἀπολογισμός, δι' οὗ ἕκαστος δύναται νὰ εἰξεύρῃ ἀπροσκόπτως αὐτήν. Ἀλλὰ καὶ οὕτως ἡ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται παρὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐχαριστησίν της διὰ τὴν προκυπτομένην ἐκ τοῦ συγκριτικοῦ τούτου πίνακος ἐπαισθητὴν ἐλάττωσιν ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ.

ΚΕΦΑΛ. Α'. ἄρθρ. 1.

Παραδεχομένη ἡ ἐπιτροπὴ τὴν αὔξησιν τῆς δαπάνης ταύτης, νομίζει καλὸν νὰ ὑπενθυμίσῃ διὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ χρήσιμον καὶ ἀναγκαῖον τοῦ νὰ ὑπάρχωσι εἰς τὰ διάφορα ὑπουργεῖα καὶ Β'. τάξεως γραμματεῖς, συμφώνως μὲ τὸ πνεῦμα καὶ γράμμα τοῦ καταστατικοῦ τῶν ὑπουργείων νόμου.

ΚΕΦΑΛ. Α'. Ἄρθρ. 5.

Διὰ τὴν συντήρησιν τῆς ἁμάξης τοῦ ὑπουργείου ἐπληρώνοντο **2,000** δραχμαὶ μέχρι σήμερον, ἐπειδὴ δὲ ἤδη ζητεῖται αὔξησις **1600** δραχμῶν, ἡ ἐπιτροπὴ ἐκτιμῶσα τὸ πολυάσχολον τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κ. Προέδρου καὶ ἑπομένως τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τῆς μικρᾶς ταύτης δαπάνης, παραδέχεται αὐτὴν ἐν ὅσῳ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν διευθύνεται ὑπὸ Προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛ. Γ'. ἄρθρ. 1. Προξενικὴ ὑπηρεσία.

Ἕνεκα τῆς ἐπὶ πολλοὺς μῆνας διακοπῆς τῶν μετὰ τῆς Τουρκίας σχέσεων, τὸ προσωπικὸν τῶν προξενείων διατρίβει ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἔτους εἰς Ἀθήνας ἐν ἀργίᾳ, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει

τὸ ἐνδέσιμον νὰ πιστεύσῃ ὅτι οὗτοι δὲν λαμβάνουσι πλήρεις μισθοὺς, ὅθεν δικαίως ἔπρεπε νὰ ἐλαττώσῃ ἀναλόγως τὴν ζητουμένην περὶ αὐτῶν ἐτησίαν δαπάνην διὰ τοὺς παρελθυθότας μῆνας. Πιστεύουσα ὅμως ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει φροντίσει νὰ διαχειρισθῇ ἡ περὶ αὐτῶν διδομένη πίστωσις μὲ μεγίστην οἰκονομίαν, δὲν διστάζει ἀφ' ἑνὸς νὰ προτείνῃ τὴν παραδοχὴν ὁλοκλήρου αὐτῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ συστήσῃ τὴν μὴ πληρωμὴν ὅλης τῆς μισθοδοσίας εἰς τοὺς ἐν Ἀθήναις διατρίβοντας προξενικοὺς ὑπαλλήλους, ὅθεν θέλει προκύψει ἱκανὸν περίσσευμα κατὰ τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ κεφαλαίου τούτου.

Περὶ τῶν λοιπῶν αὐξήσεων οὐδεμίαν ἔχει παρατήρησιν.

ΚΕΦΑΛ. Γ'. Ἄρθρ. 1. Ὀθωμανικαὶ ὑποθέσεις.

Ἐπὶ τοῦ κεφ. 3 παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι ἐξακολουθεῖ ἡ μηνιαία πληρωμὴ

1)	Τοῦ γραμματέως τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς .	δρ. **150**
2)	Δι' ἐνοίκιον τοῦ γραφείου αὐτῆς	» **90**
3)	Διὰ γραφικὴν ὕλην, θέρμανσιν κτλ. . .	» **66·75**
4)	Διὰ μισθὸν κλητῆρος	» **70**
	Ἤτοι, δραχ. . . .	» **376·75**

κατὰ μῆνα, ἐνιαυσίως δὲ **4,521**, καὶ τοῦτο γίνεται ἐν ᾧ ἡ τοιαύτη ἐπιτροπὴ πρὸ πολλῶν ἐτῶν δὲν συνεδρίασε, καθ' ἃς ἠρύσθημεν θετικὰς πληροφορίας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τοιαύτη δαπάνη θεωρεῖται πλέον ἐναντία τῆς αὐστηρᾶς οἰκονομίας, τὴν ὁποίαν καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ τὰ νομοθετικὰ σώματα ἐπιζητοῦσιν, ἡ ἐπιτροπὴ ἤθελε προτείνει τὴν παραδοχὴν τῆς δαπάνης ταύτης διὰ τὸ **1855** ἐπὶ ἓξ μόνον μῆνας, καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν ἐλάττωσιν ἑκάστου ἄρθρου ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως ὁλικοῦ ποσοῦ, καὶ ἤθελε συστήσει διὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον πρὸς κατάπαυσιν τῆς τοιαύτης δαπάνης τὸ ἀκόλουθον μέτρον·

α) Νὰ μεταφερθῇ τὸ ἀρχεῖον τῆς μικτῆς Ἐπιτροπῆς καὶ παραδοθῇ πρὸς φύλαξιν εἰς ἕνα τῶν ὑπογραμματέων τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ τοῦ ἐνταῦθα ἐφετείου.

β) Τὴν χορήγησιν μηνιαίου ἐπιμισθίου δραχ. 20 εἰς τὸν ὑπάλληλον τοῦτον, καὶ

γ) Τὴν συνεδρίασιν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ δικαστηρίου τούτου, εἰς ἡμέραν καθ' ἣν δὲν συνεδριάζει.

Διὰ τοῦ μέτρου δὲ τούτου τὸ δημόσιον δὲν θὰ δαπανᾷ εἰμὴ μόνον δραχ. **240** ἐτησίως, ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε **4,521**, σχε-

φθεῖσα ὅμως ὅτι, ἐπαναληφθεισῶν τῶν σχέσεών μας μετὰ τῆς Τουρκίας, ἐνδέχεται νὰ ἐπαναληφθῶσι καὶ αἱ διακοπεῖσαι ἐργασίαι τῆς ῥηθείσης μικτῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν ἐκκρεμῶν εἰσέτι ὑποθέσεων, δὲν διστάζει νὰ παραδεχθῇ ὁλόκληρον τὴν ζητουμένην δαπάνην καὶ διὰ τὸ τρ. ε. ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον νομίζῃ ὅτι διὰ τοῦ ὑποδεικνυομένου μέτρου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεραπευθῇ ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας ταύτης.

ΚΕΦΑΛ. Ε'. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.

Ἐπὶ τοῦ κεφ. τούτου παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ τὴν σημείωσιν **4,000** δραχμῶν, δοθησομένων εἰς τὸν Κ. Ἰωάννην Πάγκαλον, λόγῳ ἐκτάκτου ἐπιχορηγήσεως, ἕνεκα τῆς μὴ ἀπολαυῆς τοῦ ἐκτελεστηρίου ὡς πρώην προξένου Σάμου. Τοῦ κονδυλίου τούτου προτείνει τὴν κατὰ τὸ τρίτον ἐλάττωσιν, καὶ τοῦτο λόγῳ ἐπιεικείας, καθ' ὅσον, ὡς ἐπληροφορήθη, εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγονται καὶ ἄλλοι πολλοί, καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ληφθῇ ἐξαιρετικὴν ὑπὲρ ἑνὸς μέτρον, ἀποκλειομένων τῶν λοιπῶν.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας συνιστᾷ ἡ ἐπιτροπὴ τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου, ὡς ἔχει.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ.

ΚΕΦΑΛ. Α'. Ἄρθρ. 2. Ὑλικὸν ὑπουργείου.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ζητεῖται αὔξησις 500 δραχ. πλέον τῆς πρότερον χορηγουμένης ποσότητος, ἕνεκα τῆς δοθείσης ἀμοιβῆς εἰς τινας ἐνδεεῖς ὑπαλλήλους, ἐγκαρτερήσαντας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς χολέρας. Ὁ πρὸς αὔξησιν προτεινόμενος λόγος δὲν φαίνεται δικαιολογῶν ἀπ' εὐθείας ταύτην. α') Διότι καὶ ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ἐπραγματοποιεῖτο ἡ τοιαύτη ἀμοιβή, ἔπρεπε νὰ ζητηθῇ διὰ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1854**, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ἔλαβεν ὑπαρξιν τὸ ἔξοδον· β'.) διότι ἔπρεπε νὰ συνοδευθῇ καὶ μὲ κατάλογον ὀνομαστικὸν τῶν ληπτῶν, διὰ νὰ βεβαιωθῇ καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἡ ὕπαρξίς του, ὡς συνήθως γίνεται ἐπὶ παρομοίων περιπτώσεων, καὶ τέλος, διότι πολλοὶ ὑπάλληλοι τῶν λοιπῶν ὑπουργείων εἰς τὴν αὐτὴν εὑρέθησαν κατηγορίαν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καὶ ἐὰν καθιερωθῇ διά τινας μόνον τὸ δικαίωμα τῆς ἀμοιβῆς, δικαίως θέλει ἀναρρῶσι παράπονα εὔλογα ὑπὸ τῶν παραλειφθέντων καὶ ἀνοιχθῇ στάδιον εὐρύτατον ἀτελευτήτων ἀπαιτήσεων, μὴ προερχομένων ἀπὸ δικαίας ἀφορμᾶς, καθ'

ὅσον οἱ τοιοῦτοι ὑπάλληλοι δὲν ἐξεπλήρωσαν παρὰ τὸ καθῆκόν των. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ἀδικαιολόγητον τὴν προσθήκην ταύτην καὶ κατὰ συνέπειαν ἀπαλειπτέαν.

ΚΕΦ. Ε'. Ἄρθρ. 1. Μισθοὶ Πρωτοδικῶν.

Διὰ τοῦ κεφ. τούτου ζητεῖται αὔξησις δραχ. **12000** πλέον τῶν κατὰ τὰ π. ε. ἐπιψηφισθεισῶν, διὰ προσθήκην πέντε δικαστῶν, διορισθησομένων εἰς τὰ διάφορα Πρωτοδικεῖα τοῦ Κράτους χάριν ταχυτέρας διανομῆς τῆς δικαιοσύνης. Ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται μὲν τὴν αὔξησιν ταύτην, συνιστᾷ ὅμως εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τὴν ὅσον οἷόν τε καταλληλοτέραν ἐκλογὴν τῶν προσώπων, καθ' ὅσον οὐχὶ τὸ πολυάριθμον προσωπικόν, ἀλλ' ἡ καλὴ αὐτοῦ ἐκλογὴ συντελεῖ εἰς τὴν ταχεῖαν καὶ ἀκριβῆ ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης.

ΚΕΦ. Ζ'. Ἄρθρ. 3. Μισθοὶ φυλακιτῶν.

Ζητεῖται ἐπίσης προσθήκη δραχ. **1000** διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου, λόγῳ αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φυλακιτῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀνάγκη. Ταύτην μὴ οὖσα εἰς κατάστασιν νὰ γνωρίζῃ ἡ ἐπιτροπὴ, δὲν δύναται οὔτε ὡς περιττὴν οὔτε ὡς μὴ, νὰ θεωρήσῃ· ἐπιθυμοῦσα ὅμως νὰ δοθῶσιν ὅλα τὰ μέσα εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅσα δύνανται νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἀσφάλειαν τῶν φυλακιζομένων, γνωμοδοτεῖ μὲν ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ κονδυλίου τούτου, οὐχ ἧττον ὅμως συνιστᾷ εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τὴν ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ χρῆσιν τῆς ζητηθείσης προσθήκης καὶ τὴν ἀποφυγὴν περιττῶν προσώπων.

Παραδεχομένη δὲ τὰς λοιπὰς προσθήκας ὡς ἀναγκαίας, παρατηρεῖ ἐνταῦθα, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων ἐν γένει τοῦ ὑπουργείου τούτου, ἂν καὶ εἶναι ἀνώτερος ὅλων τῶν κατὰ τὰ π. ε. ἐπιψηφισθέντων, καὶ πραγματικὴν ἐλάττωσιν δὲν φέρει, εἰμὴ μόνον δραχ. **800**, δαπανωμένων πρότερον εἰς βιβλία τῶν ὑποθηκοφυλάκων, ἐνῷ ἤδη τὸ ἔξοδον αὐτῶν ἐπιβαρύνει αὐτοὺς τούτους, ἡ δὲ φαινομένη ἐλάττωσις ἐκ δραχ. **17,096:99** δὲν εἶναι πραγματική, ὡς μὴ πηγάζουσα ἐκ κεφαλαίων διαρκῶν καὶ μονίμων, ἀλλ' ἐκ κλεισμένων χρήσεων, τὸ ἔξοδον τῶν ὁποίων ἀποβλέπει ἀπὸ ἐκκαθαρισμένας ἀπαιτήσεις καὶ δικαιώματα, καταπαυσάσας ἅπαξ πληρωθέν· μολαταῦτα ἐθεωρήσε περιττὴν πᾶσαν ἄλλην λεπτολογίαν, πεποιθυῖα ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς θέλει κάμει χρῆσιν πάσης αὐστηρᾶς οἰκονομίας καὶ ἐπωφελοῦς τῶν δαπανῶν ἀναλώσεως, σύμφωνα μὲ τὸ πραγματικὸν καὶ καλῶς ἐννοούμενον συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας.

Πρὶν δὲ περάνῃ τὴν ἔκθεσίν της, ἐνόμισε καλὸν νὰ σημειώσῃ ὅτι, αὐξανομένου τοῦ κονδυλίου διὰ τὸ ἐνοίκια τῶν φυλακῶν, καὶ φιλάνθρωπον καὶ χριστιανικὸν καθῆκον εἶναι νὰ δοθῶσι καλλίτεραι, ὑγιεινότεραι καὶ καθαρώτεραι φυλακαὶ εἰς τοὺς ὑποδίκους ὅλους ἐν γένει, κατὰ λόγον τῶν ἐγκλημάτων, δι' ἃ κατηγοροῦνται, διότι πολλοὶ αὐτῶν ἢ ὅλως ἀθῶοι τῆς ἀποδιδομένης αὐτοῖς πράξεως κηρύττονται ἢ ἐν μέρει καὶ ἐπανέρχονται εἰς τὴν κοινωνίαν σύντομα. Ἄδικον λοιπὸν οἱ τοιοῦτοι καὶ ἄλογον νὰ συναγελάζωνται εἰς ἓν καὶ τὸν αὐτὸν τόπον μὲ τοὺς ἀχρειοτέρους καὶ φαυλοβιωτέρους κακούργους, καὶ νὰ συδιαιτῶνται μὲ αὐτοὺς, καταδικασθέντας διὰ παραβάσιν μεγάλων κοινωνικῶν δεσμῶν, ἐν ᾧ οἱ ὑποδικοι κρατούμενοι, φέρουσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν πρόληψιν τῆς ἀθωότητος μέχρι τῆς ὁριστικῆς κατ' αὐτῶν ἀποφάσεως.

Ἐπὶ τέλους ἀφίνουσα εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τὴν περὶ μεταθέσεως δαπάνην ἐκ 4000 δραχμῶν, προσθέτει ὅτι καλὸν εἶναι νὰ γίνωνται ὅσον οἷόν τε σπανιώτερα καὶ ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ δικαστικαὶ μεταθέσεις χάριν οἰκονομίας.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

ΚΕΦ. Β'. Ἄρθρ. 5. Ἔκτακτα ἔξοδα.

Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ζητεῖται προσθήκη δαπάνης πλέον τῆς περυσινῆς δραχ. 6000, λόγῳ ἀμοιβῆς τῶν περὶ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν δημοτικῶν ἀπολογισμῶν ἐναπολειφθέντων διοικητικῶν ὑπαλλήλων. Τὴν προσθήκην ταύτην ὑεωρεῖ ὅλως περιττὴν ἡ ἐπιτροπὴ, οὐ μόνον διότι ἀνοίγεται στάδιον εὐρύτατον ἀμοιβῆς εἰς πᾶσαν ἐποχὴν καὶ διὰ πᾶσαν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ περαιωθεῖσα, περιστρεφομένη ὅλως εἰς δημοτικὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, οὐδεμίαν ἄμεσον ὠφέλειαν παρήγαγεν εἰς τὸ δημόσιον· ἄρα δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιβαρυνθῇ τὸ ταμεῖον τοῦ Κράτους μὲ τοιαύτας ἀμοιβάς. Ἂν δὲ οἱ ἐργασθέντες ὑπάλληλοι εὐηρέστησαν τὸ ὑπουργεῖον, ἔχει τοῦτο οὐκ ὀλίγα ὑθικὰ μέσα ν' ἀμείψῃ τοὺς κεκοπιακῶτας εἰς τὴν διαχείρισίν του, καὶ τόσον μᾶλλον, καθ' ὅσον, καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας ἡ ἐπιτροπὴ, εἰς τινας τῶν νομῶν τὸ ἔργον τοῦτο ἐπεραίωσαν εἰδικοὶ ὑπάλληλοι, ὑπὸ τῶν δήμων πληρονόμενοι παντικῶς, ὅπου δὲ τοιοῦτοι δὲν ὑπῆρχον, δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐπιβάλῃ τὴν δαπάνην τῆς ὑποσχεθείσης ἀμοιβῆς εἰς βάρος τῶν ὠφεληθέντων δήμων, φέρον οὕτως εἰς ἰσότητα ὅλους τοὺς δήμους τοῦ Κράτους, χωρὶς νὰ δώσῃ αἰτίας παραπόνων εἰς τοὺς

δι' ἰδίων δαπανῶν ἐξελέγξαντας τοὺς ἀπολογισμούς των. Παραλειπτέαν λοιπὸν ὑεωρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ τὴν προσθήκην ταύτην.

ΚΕΦ. Γ'. ἄρθρ. 1. Δημόσιος ἀσφάλεια.

Τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἐλάττωσιν τῶν δραχ. 62,000 εὐχαρίστως βλέπουσα ἡ ἐπιτροπὴ, εὔχεται νὰ εὑρεθῇ εἰς τὴν εὐάρεστον θεσιν νὰ μὴ ἐπανέλθῃ εἰς ἐπιψήφισιν προσθήκης δι' ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων καὶ πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ τούτου, πιστεύει ὅτι ὑέλει γίνει χρῆσις τῆς πλέον αὐστηρᾶς οἰκονομίας.

Ἄρθρ. 3—4. Ἐνοίκια φυλακῶν καὶ μισθοὶ δεσμοφυλάκων.

Τὴν ἀνάγκην τοῦ χωρισμοῦ τῶν πολιτικῶς κρατουμένων ἀπὸ τοὺς ὑποδίκους καὶ καταδίκους, συνομολογοῦσα πληρέστατα ἡ ἐπιτροπὴ, παραδέχεται εὐχαρίστως τὴν προτεινομένην αὔξησιν καὶ ὑέλει ἐπικροτήσει εἰς τὴν ταχυτέραν πραγματοποίησιν αὐτοῦ, διότι οὐ μόνον ἄδικον ἀλλὰ καὶ ἀπάδον τῇ φιλανθρωπίᾳ καὶ τῇ ὑθικῇ ὑεωρεῖται ὁ συναγελασμὸς καὶ ἡ συνδιαίτησις εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μέρος τῶν πραγματικῶς καταδικασθέντων κακούργων τῆς κοινωνίας μὲ τοὺς κατὰ πρόληψιν νομικὴν ἀθῴους ὑποδίκους, καὶ τούτων μὲ τοὺς πολιτικῶς κρατουμένους. Ἑκάστη δὲ τῶν τάξεων τούτων εἰς ἰδιαιτέρας κατηγορίας ὑποκειμένη, δὲν πρέπει νὰ διατελῇ εἰς τὸ αὐτὸ μέτρον τῆς ποινῆς, ἐνῷ αὐτὴ διαφέρει οὐσιωδέστατα, οὐδὲ νὰ ὑπάρχῃ ὁ ἐκ τοῦ κρότου τῶν ἁλύσεων ὄχλος καθ' ἑκάστην εἰς τὴν ἀκοὴν τοῦ ἐκ τῆς ἀνεχείας καταπιεζομένου ὀφειλέτου, ὡς ἐπίμετρον τῆς ζημίας καὶ καταστροφῆς τῆς ἐπιχειρήσεώς του, οὐδ' ἡ βαναυσολογία τοῦ ἐξαχρειωθέντος καταδίκου ὡς μόλυσμα εἰς τὴν εὐαισθησίαν τοῦ μετ' ὀλίγον ἀποδιδομένου εἰς τοὺς κόλπους τῆς κοινωνίας ἀθῴου ὑποδίκου, ἀλλ' ἑκάστη τούτων εἰς ἰδιαίτερον τοποθετουμένη οἴκημα, ἂς εὐγνωμοσύνῃ εἰς τὴν πατρικὴν μέριμναν τῶν κυβερνώντων διὰ τοῦ παραδεχομένου μέτρου, καὶ ἂς ἐξέρχεται τῶν φυλακῶν ἄμεμπτος καὶ ἀκηλίδωτος, ὡς εἰσῆλθε, καὶ ἄξιος τῆς προόδου τῆς ὑθικῆς καὶ τῆς κοινωνίας, τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ μέρος.

ΚΕΦΑΛ. Γ'. Ἄρθρ. 5 Διατροφαὶ καταδίκων.

Ἐπὶ μέχρι σήμερον ἐπικρατεῖ ἡ αὐτὴ ὑπερτίμησις τοῦ ἄρτου καὶ ἐντεῦθεν ἐπήγασεν ἡ πρὸς διατροφὴν τῶν καταδίκων αὔξησις τῆς δαπάνης· οὐχ ἧττον ὅμως ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι ἡ ὑπερτίμησις αὕτη καταπαύει κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰουνίου, καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἑπομένου χρόνου οἰκονομία διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῆς

τιμῆς τῶν μερίδων ἠδύνατο νὰ ἐπαρκέσῃ καὶ δι' ἐνδύματα καὶ θεραπείαν αὐτῶν, καὶ ἑπομένως περιττὴ καθίστατο ἡ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ε. ε. ζητηθεῖσα αὔξησις. Μὴ νομίσασα ὅμως εὔλογον ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἐπενέγκῃ ἐλάττωσίν τινα ἐκ τοῦ ἄρτου τῶν καταδίκων, παραδέχεται μὲν τὴν αὔξησιν, συνιστᾷ ὅμως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν αὐστηρὰν οἰκονομίαν καὶ τὴν ἐγκαίρον χρῆσιν σπουδαίων μέτρων πρὸς ὑποτίμησιν τῶν μερίδων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐπικρατησομένων τιμῶν τῶν σιτηρῶν.

ΚΕΦΑΛ. Δ'. Ἄρθρ. 1—2. Δημόσιος ὑγεία καὶ μαιευτική.

Διὰ τοῦ ὑπὸ ἐπιψήφισιν προϋπολογισμοῦ προϋπελογίσθη ἡ αὐτὴ δαπάνη, οἵα καὶ κατὰ τὸ 1854, καὶ ἐντεῦθεν ἐξάγεται ὅτι δὲν πρόκειται νὰ γίνῃ ἡ συμπλήρωσις καὶ ὁ διορισμὸς ὅλων τῶν ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἀναγκάζεται ἡ ἐπιτροπὴ νὰ συστήσῃ διὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἀνάγκην ταύτην, καθ' ὅσον ἡ ὑγεία τῶν κυβερνωμένων εἶναι τῶν πρωτίστων τῶν αὐτοῦ μελημάτων, καὶ δὲν πρέπει ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει ν' ἀνεχώμεθα ἵν' ἀποθνήσκωσιν εἰς πολλὰ μέρη οἱ ἄνθρωποι ὡς κτήνη, ὅλως ἀπεριποίητοι διὰ τὴν ἔλλειψιν ἰατρῶν ἐπιστημόνων. Ὁμοίως θεωρεῖ σπουδαίαν καὶ ἀξίαν συστάσεως καὶ τὴν ἔναρξιν τοῦ μαιευτικοῦ καταστήματος, ἵνα βαθμηδὸν ἐκλείψῃ ἡ καταμαστίζουσα τὸν τόπον ἐμπειρία, ἀντικαθισταμένη διὰ τῆς ἐπιστήμης, ἥτις μόνη δύναται νὰ σώσῃ πολλὰς ψυχὰς προώρως ἀναχωρούσας ἀπὸ τὴν ἀμάθειαν.

ΚΕΦΑΛ Δ'. Ἄρθρ. 3. Δημόσια λουτρά.

Παραδέχεται δὲ τὴν αὔξησιν τῶν 480 δραχμῶν διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς δυνάμεως τῶν ἰαματικῶν ὑδάτων, πεποιθυῖα ὅτι διὰ ταύτης θέλει προέλθει τὸ ἐπιθυμητὸν ἀποτέλεσμα πρὸς συμβολὴν τῶν πασχόντων, καὶ συγχρόνως αὔξησις εἰσόδου.

ΚΕΦΑΛ Δ'. Ἄρθρ. 7. Ἔκτακτα ὑγιεινομικά.

Ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι ἡ ἀναθεώρησις τῆς φαρμακοποιΐας ἠδύνατο νὰ γίνῃ τῇ φιλοτίμῳ συνδρομῇ τοῦ τε Ἰατροσυνεδρίου καὶ τοῦ νομοϊατροῦ, ἄνευ προσθήκης τινὸς δαπάνης, ἀλλ' ἐφ' οὗ τὸ ὑπουργεῖον νομίζει ἀναγκαίαν μικράν τινα ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς ἐπιφορτισθησομένους τὴν ἀναθεώρησιν, δὲν δυσκολεύεται νὰ συστήσῃ τὴν παραδοχὴν τῆς προσθήκης διά τε τὸν προεκτεθέντα σκοπὸν, καθὼς καὶ διὰ τὴν συνδρομὴν τῆς τυπώσεως τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων ὡς ὑγειονομικῶν νόμων καὶ διαταγμάτων.

ΚΕΦΑΛ. Ε'. Ἄρθρ. 1—3. Δημόσιος οἰκονομία.

Παραδέχεται τὰς ἐπενεχθείσας προσθήκας ἐπὶ τῶν ἐπισημειωθέντων ἄρθρων τοῦ παρόντος κεφαλαίου, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θέλει πραγματοποιηθῶσι χάριν τῆς ἀναπληρώσεως τῶν ἀποδειχθεισῶν εἰς τὰ σχετικὰ καταστήματα ἀναγκῶν, ἕνεκα τῶν ὁποίων προκαλεῖται ἡ αὔξησις τῆς δαπάνης. Σημειοῦται δ' ἐνταῦθα ὅτι, ἐνῷ κατ' ἔτος δαπανᾶται ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τοῦ γεωργικοῦ Σχολείου οὐκ ἐκκαταρρόντος δαπάνη, οἱ ἐξ αὐτοῦ καρποὶ εἶναι ὅλως ἀσήμαντοι καὶ ἀφανεῖς, μολονότι ἱκανὰ παρῆλθαν ἀπὸ τῆς συστάσεώς του μέχρι σήμερον ἔτη. Ἀνάγκη ἑπομένως νὰ ληφθῇ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἡ δέουσα πρόνοια ὥστε νὰ καταστῇ τὸ κατάστημα τοῦτο πραγματικῶς παραγωγικὸν καὶ ὠφέλιμον εἰς τὸν πρώτιστον ἐν Ἑλλάδι γεωργικὸν κλῆρον, σύμφωνα μὲ τὸν σκοπὸν τῆς συστάσεώς του, καὶ οὐχὶ καταγώγιον ἀκηρίας καὶ ἀνωφελοῦς μισθοδοτήσεως ἀτόμων. Ἐνῷ δὲ μὲ λύπην της ἀναγκάζεται νὰ φανῇ αὐστηρὸς ἐπιτηρητὴς τῶν διευθυνόντων τὸ κατάστημα, μὲ πλήρη ἀφ' ἑτέρου εὐχαριστησίν της παρατηρεῖ τὴν γιγαντιαίαν τῷ ὄντι πρόοδον τοῦ σχολείου τῶν τεχνῶν, ὅθεν θέλουν προέλθει, προϊόντος τοῦ χρόνου, νέοι Φειδίαι καὶ Πολύκλυτοι, οἵτινες διὰ τῆς ἑλληνικῆς μεγαλουργίας θέλουν δοξάσει καὶ αὐθις τὸ ἔθνος των. Πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ τόσον ποθητοῦ τούτου σκοποῦ, ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει φροντίσει νὰ διατηρήσῃ τὸν καλλιτέχνην Θείρσιον, ἱκανὰ μέχρι τοῦδε δόντα δείγματα τῆς καλλιτεχνίας του καὶ οὐκ ὀλίγα ἔχοντα δικαιώματα εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους διὰ τὸν ἐγνωσμένον φιλελληνισμὸν τοῦ πατρός αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Β'. Ἄρθρ. 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Ἐπὶ τῶν σημειωθέντων ἄρθρων τοῦ κεφαλαίου τούτου περιττὴν νομίζει πᾶσαν παρατήρησιν, μὴ ἐπενεχθείσης οὐσιώδους τινὸς μεταβολῆς· ἐπὶ ἑνὸς παραδεχομένη αὐτὰ ὡς ἔχουσι, συμπαραδέχεται καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 10 προσθήκην τῶν δρ. χ. 4,500, ζητηθεισῶν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ διὰ τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν, κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς ἐνεργηθείσης μειοδοτικῆς δημοπρασίας.

Ἄρθρ. 12. Ἀποζημιώσεις ἁλῶν.

Ἡ ἐπιτροπὴ εἶχε τὸ ἐνδιαφέρον νὰ πιστεύσῃ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, γινώσκον πρὸ παντὸς ἄλλου τὴν ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἁλῶν καὶ τελμάτων προσγινομένην εἰς τε τὸ δημόσιον καθὼς καὶ εἰς τὴν ὑγείαν τῶν περιοίκων ὠφέλειαν, ἤθελε προθυμοποιηθῇ ν' αὐξήσῃ μᾶλλον τὸ τοιοῦτον κονδύλιον πρὸς ἐπέκτασιν τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ καὶ οὐχὶ πρὸς περιορισμόν. Πεισθο-

μένη ὅμως ὅτι θέλει ἐκπληρώσει τὴν ἔλλειψιν ταύτην κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἑπομένου ἔτους, ἀναγκάζεται νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ ἐνταῦθα ὅ,τι ἐν προοιμίῳ ἤρχισε, καὶ ἰδίως ὅτι οὐδεμία τοιαύτης φύσεως ἐργασία πρέπει νὰ μένῃ ἡμιτελὴς, ὡς δυστυχῶς συνέβη κατὰ τὴν ἐπιχειρισθεῖσαν ἀποζήρανσιν τοῦ κατὰ τὴν Ἀκεδαίμονα ἕλους, μὲ διπλῆν ζημίαν τοῦ δημοσίου, ἀσκόπως δαπανήσαντος ἱκανὴν χρημάτων ποσότητα καὶ οὐκ εὐκαταρρονήτου ἐκτάσεως γαιῶν ἀρίστης ποιότητος στερουμένου, ἐν ᾧ, ἐὰν διὰ μικρᾶς εἰσέτι δαπάνης ἐπεραίονεν ἐντελῶς τὴν ἀποζήρανσιν, ἤθελεν ἐξασφαλίσει διὰ παντὸς καὶ τὴν ἔκτασιν τῶν γαιῶν εἰς τὴν καλλιέργειαν καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν πρόσοδον εἰς τὸ δημόσιον, τὸ ὁποῖον διπλασίως ἀπήλαυσε τὰ δαπανηθέντα κατὰ τὸ πρῶτον τῆς καταβολῆς ἔτος. Ἡ παρατήρησις αὕτη δύναται κάλλιστα νὰ ἐπεκταθῇ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον εἰς ὅλας τὰς ἐπὶ τοῦ τοιούτου εἴδους ἐπιχειρίσεις τῆς Κυβερνήσεως, καὶ εἶναι καλὸν νὰ ἐκλείψῃ ὁλοσχερῶς, τιθεμένου ὡς ὅρου τοῦ νὰ μὴ ἄπτηται ἄλλου τινὸς ἔργου πρὶν περαιώσῃ ἐντελῶς τὸ ἤδη ἐπιχειρισθέν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι πολλῶν τοιούτων ἀποζηράνσεων δεόμεθα, οὐχ ἧττον ὅμως καθίσταται ὠφελιμωτέρα ἡ ἓξ ἑκατομμυρίων ἀποζήρανσις αὐτῶν, παρὰ ἡ ἐπιπόλαιος καὶ ἡ ἡμιτελὴς, διότι τὰ ἔργα ταῦτα δὲν γίνονται χάριν ἐρημέρου διασκεδάσεως, ἀλλὰ χάριν διαρκοῦς ὠφελείας, εἰς τὴν ὁποίαν κυρίως πρέπει νὰ περιστρέφηται ὅλη ἡ κυβερνητικὴ ἐνέργεια καὶ προσπάθεια. Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει ἐκλέξει τὰς μᾶλλον κατεπειγούσας καὶ ὠφελιμωτέρας ἀποζηράνσεις, καὶ προθυμοποιηθῇ νὰ συμπεριλάβῃ τὴν περὶ αὐτῶν δαπάνην εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἑπομένου ἔτους, ἔχον πάντοτε ὑπ' ὄψιν του ὅτι τοιαῦται δαπάναι εἶναι αἱ μᾶλλον ἀναγκαιότεραι καὶ ἐπωφελέστεραι.

ΚΕΦ. Ζ'. Ἄρθρ. 1—2. Ὁδοποιία.

Ἡ ἐπιτροπὴ εἶδε μετ' εὐχαριστήσεως τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου κεφαλαίου αὔξησιν τῆς δαπάνης, καὶ τὸ εἶδος τῶν ἐπιχειρισθησομένων ὁδῶν, γεφυρῶν κτλ. εἰς τὴν ὑπουργικὴν ἔκθεσιν. Ἐπειδὴ δὲ πλείονα ταύτων οὐδὲ ν' ἀποπερατωθῶσιν ἐντὸς τοῦ ἔτους δύνανται, οὔτε τὰ οἰκονομικὰ μέτρα ἐπιτρέπουσιν, εὔχεται ὥστε νὰ εὑρεθῇ εἰς τὴν εὐάρεστον θέσιν νὰ ἴδῃ ταῦτα πάντα περαιωμένα κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἑπομένου ἔτους, καὶ εἰς τὴν ἔτι εὐαρεστοτέραν τοῦ νὰ ἐπιψηφίσῃ νέας δαπάνας διὰ τὴν κατασκευὴν νέων δρόμων καὶ γεφυρῶν πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς συγκοινωνίας, ὅθεν δύνανται ν' ἀπορρεύσωσι πολλὰ ὠφελήματα εἰς τὴν ἐμπορίαν καὶ τὴν κατανάλωσιν τῶν προϊόντων. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ μέχρι τοῦδε παραδειγματισμὸς πολλὰς παρέχει ἀμφιβολίας περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν δαπανῶν, ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγκάζεται νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ληφθῇ ἓν ὁριστικὸν μέτρον, ὥστε ἢ νὰ ἐκτελῆται ἀναγκαίως τὸ ὑπὲρ οὗ ἐπιψηφίζεται ἡ δαπάνη ἔργον, ἢ νὰ παραλείπηται ὁλοσχερῶς εἰς τὸν σχετικὸν προϋπολογισμόν, διὰ νὰ μὴ φαίνωνται ματαιούμεναι αἱ ἀποφάσεις τῶν νομοθετικῶν σωμάτων καὶ αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως. Ἐπειδὴ δ' ὁ λόγος περὶ ὁδοποιίας καὶ γεφυροποιίας, ἡ ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν της τὰ ἀπὸ Τριπόλεως εἰς Ναύπλιον καὶ ἀπὸ Στυλίδος εἰς Λαμίαν σχετικὰ ἔργα, ἀναγκάζεται νὰ ἐπιστήσῃ ἀμφοδίως τὴν προσοχὴν τῶν ἐπιστατούντων τὰ ἔργα ὑπαλλήλων, καθ' ὅσον εἶναι λυπηρὸν νὰ εὑρίσκηται εἰς τὸ αὐτὸ τῆς ἐνάρξεως σημεῖον πᾶσα ἐργασία, καὶ ἔτι λυπηρότεραν νὰ ὑποτίθηται αὐτὴ ὅλως ἐρήμερος καὶ νὰ κατασκευάζηται ἐρημέρως, διαιωνιζομένης τῆς δαπάνης, χωρὶς νὰ φθάσῃ ποτὲ εἰς ἐντελὲς πέρας ἡ τοσοῦτον ἀναγκαία κατασκευὴ τῶν δημοσίων ὁδῶν καὶ γεφυρῶν εἰς [illegible] ὑπουργεῖον, τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ λάβῃ ἐξασφαλιστικώτερα μέτρα περὶ τῆς περαιώσεως τῶν τοιούτων ἔργων μέτρα, ἐμπιστευομένη εἰς τοὺς ἱκανωτέρους καὶ ἐμπειροτέρους τῶν μηχανικῶν τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐπιστασίαν αὐτῶν.

ΚΕΦ. Η'. Ἄρθρ. 1, 2. Ἀνέγερσις φάρων καὶ κάθαρσις λιμένων.

Παραδεχομένη τὰ διὰ τοῦ κεφαλαίου τούτου ζητούμενα ποσὰ ἡ ἐπιτροπὴ πρὸς πραγματοποίησιν τῶν ὑπὲρ ὧν ζητοῦνται σκοπῶν, νομίζει ἀναγκαῖον νὰ σημειώσῃ ἐνταῦθα, ὅτι ἡ Ἑλλὰς προωρισμένη διὰ τοῦ ναυτικοῦ της νὰ εἰσάγῃ ξένα κεφάλαια πρὸς ἀντισταθμισιν τῶν ἐξαγομένων ἐκ τῶν ἀντικειμένων τῆς πολυτελείας, ἔχει πρωτίστην ἀνάγκην νὰ περιποιηθῇ τοὺς λιμένας, αὐτὰ τὰ τελευταῖα ἄσυλα καταφυγῆς τῆς ἑλληνικῆς περιουσίας. Ὀφείλει ἑπομένως ἡ Κυβέρνησις οὐ μόνον τὴν κάθαρσιν τῶν κυριωτέρων ἐξ αὐτῶν νὰ ἐνεργήσῃ ἰδίαις δαπάναις, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνέγερσιν φάρων καὶ προκυμαιῶν, ὡς τὴν τῆς Ἄνδρου κλπ. ἐξασφαλίζουσα δι' αὐτῶν τὴν τύχην τῶν ναυτιλλομένων, καθ' ὅσον τὰ ὑλικὰ αὐτῆς μέσα ἐπιτρέπουσι, καὶ καθ' ὅσον ἄνευ τῆς κυβερνητικῆς συνδρομῆς ὀλίγιστα τοιαῦτα ἔργα δύνανται νὰ περαιωθῶσιν ἰδιωτικῶς ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως κεφαλαίων.

ΚΕΦ. Θ'. Ἄρθρ. 2. Βοήθειαι.

Παραδεχομένη ἐπίσης τὴν προϋπολογισθεῖσαν διὰ τοῦ κεφα-

λαίου τούτου δαπάνην, οὐδεμίαν ἔχει παρατήρησιν, πεπεισθεῖσα ὅτι ἡ διανομὴ θέλει χρησιμεύσει εἰς πραγματικῶς πενομένους καὶ ἐνδεεῖς καὶ ἔχοντας ὁμολογουμένως ἀνάγκην τῆς συνδρομῆς τῆς Κυβερνήσεως, καὶ οὐχὶ ὡς ἄλλοτε διετίθετο.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΤΛ.

ΚΕΦ. Β'. Ἄρθρ. 4 Κλῆρος.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου παρατηρεῖται διαφορὰ ἐπὶ πλέον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1854 δρ. 4,320 λόγῳ προσθήκης δύω εἰσέτι ἱεροκρύκων εἰς δύω νομούς. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγνωρίζει μὲν τὴν ἀνάγκην τῆς κηρύξεως τοῦ θείου λόγου εἰς τὸν λαὸν, καὶ τὰς ἐντεῦθεν προσγινομένας ὠφελείας εἰς τὴν ἠθοποίησιν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀποτροπήν του ἀπὸ πράξεις προσβαλλούσας τὰ κοινωνικὰ δίκαια, οὐχ ἧττον ὅμως ἐξακολουθεῖ νὰ πιστεύῃ ὅτι ἡ ἀνάγκη αὕτη ἠδύνατο ν' ἀναπληρωθῇ διὰ τῶν κατὰ τόπους ἀρχιερέων, τῶν ὁποίων ἡ θέσις καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς ἐμπνεόμενος σεβασμὸς ἐμποιεῖ μείζονα ἠθικὴν ὠφέλειαν· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν προσθήκην ταύτην, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἀντιλέγει μὲν εἰς τὴν παραδοχήν της, συνιστᾷ ὅμως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν καλὴν χρῆσιν αὐτῆς, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ ἀποκατασταθῇ παραγωγὸς, διορίζομένων ἱκανῶν καὶ ἀόκνων ἱεροκηρύκων, οἵτινες θέλουν περιέρχεσθαι ἅπαξ τοὐλάχιστον τοῦ ἔτους εἰς ὅλα τὰ χωρία τοῦ νομοῦ, καὶ δὲν θέλουν περιορίζεσθαι εἰς μόνην τὴν πρωτεύουσαν αὐτοῦ ἢ εἰς ὀλίγιστον ἀριθμὸν χωρίων.

ΚΕΦ. Γ'. Ἄρθρ. 2. 4. Ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις.

Παραδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ἐπενεχθεῖσαν προσθήκην ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος κεφαλαίου, διότι οὐ μόνον θέλει προκύψει εἰς τὸ μέλλον οἰκονομία τοῦ πληρονομηθέντος ἐνοικίου διὰ τὴν ἐναπόθεσιν τῶν συλλογῶν τοῦ ταμείου τῆς φυσικῆς ἱστορίας, ἐκ παραδοχῆς τῆς προσθήκης ταύτης, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐσωτερικὴ τῶν πρὸς τοῦτο δωματίων τοῦ πανεπιστημίου διακόσμησις θέλει διευκολυνθῇ, ἐνῷ ἄλλως τε αὐτὴ ἤθελε βραδύνει ἐκ τῆς σπάνεως τῶν συνεισφορῶν.

Ἐπίσης παραδέχεται τὴν ζητουμένην αὔξησιν δι' ἀγορὰν τοῦ Ἑλληνογαλλικοῦ λεξικοῦ τοῦ Κ. Δαβίδ, ὡς ἀναγκαίου καὶ παραγωγικοῦ πολλῶν ὠφελειῶν εἰς τε τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν καὶ τὴν φιλολογίαν.

Παραδέκται ὡσαύτως εἰσὶν αἱ διὰ τῶν 5, 6, 8 καὶ 10 προσθῆκαι διὰ τοὺς ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἐκθέσει λόγους.

Ἄρθρ. 11.

Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τοὺς λόγους, ἕνεκα τῶν ὁποίων ζητεῖται ἡ προσθήκη καθηγητῶν εἰς τὰ δύω ἐν Ἀθήναις γυμνάσια, ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι ἡ συρροὴ τῶν μαθητῶν προκύπτει ἐκ τῆς ἀτελείας ἢ μᾶλλον ἐλλείψεως καθηγητῶν ἐκ τῶν λοιπῶν γυμνασίων τοῦ Κράτους, καὶ ἐντεῦθεν οἱ ἐν αὐτοῖς φοιτῶντες, μὴ δυνάμενοι νὰ περιμένωσιν ἐπ' ἄπειρον τὴν συμπλήρωσιν τῶν κενῶν ἑδρῶν καὶ τὴν τακτικὴν παράδοσιν τῶν μαθημάτων, καταφεύγουσιν εἰς Ἀθήνας μὲ πολλὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ζημίαν αὐτῶν, καὶ παραδείγματα τούτου ἠδύνατο νὰ φέρῃ οὐκ ὀλίγα ἡ ἐπιτροπὴ πρὸς κύρωσιν τῶν λόγων της. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ ἐπαυξηθῇ ἡ δαπάνη διὰ προσθήκης νέων καθηγητῶν εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις γυμνάσια, ἤθελεν εἶσθαι προτιμότερον νὰ δοθῇ μεγαλειτέρα προσοχὴ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν λοιπῶν γυμνασίων τοῦ Κράτους, δυναμένη ν' ἀποκαταστήσῃ περιττὴν τὴν ζητουμένην προσθήκην, καὶ συγχρόνως νὰ ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια, ὥστε νὰ γίνωνται ὅσον οἷόν τε σπανιώτεραι διδασκαλικαὶ μεταθέσεις, διὰ νὰ μὴ κατατρίβῃ εἰς μάτην ἡ νεολαία τὸν πολύτιμον αὐτῆς καιρὸν, ἀναμένουσα τὴν ἔλευσιν τοῦ διαδόχου μετὰ πολλοὺς μῆνας, καὶ ἄλλους πολλοὺς ὡσαύτως καταδαπανῶσα ὥστε νὰ συνοικειωθῇ μὲ τὸν τρόπον τῆς παραδόσεώς του.

Ἐπειδὴ δὲ παρετηρήθη ὅτι ἐν ταῖς ἐπαρχίαις διατηρεῖται αὐστηροτέρα ἡ ἠθικὴ εἰς τὰς ἀπαλὰς τῶν νέων ψυχὰς, παρὰ εἰς τὴν πρωτεύουσαν, ἔνθα πολλοὶ τῶν φοιτώντων ἐμπλέκονται προώρως εἰς τὰς πολιτικὰς τύρβας, ἤθελεν εἶσθαι καλὸν νὰ σκεφθῇ τὸ ὑπουργεῖον ὡρίμως, καὶ ἐμποδίσῃ τὴν μεγάλην συρροὴν εἰς τὰ γυμνάσια τῶν Ἀθηνῶν, χάριν τῶν ἠθικῶν καὶ ὑλικῶν συμφερόντων τῶν ἰδίων σπουδαστῶν, συμπληροῦσα τὰ ὑπάρχοντα γυμνάσια καὶ συνιστῶσα νέα, ὅπου μεγαλειτέρα ὑρίσταται ἀνάγκη, ὡς εἰς Μεσολόγγιον κλπ.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους φρονοῦσα περιττὴν ἡ ἐπιτροπὴ τὴν προσθήκην τῶν καθηγητῶν, ἐὰν συμπληρωθῶσιν ἐντελῶς τὰ λοιπὰ γυμνάσια, δὲν προτίθεται νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἰδέαν της, ἐὰν ὁ Κ. ὑπουργὸς νομίζῃ ταύτην ἀπολύτως ἀναγκαίαν.

Παραδεχομένη δὲ τὴν περὶ προσθήκης καθηγητῶν τῆς ἀγγλικῆς εἰς τὰ ἐν Πάτραις καὶ Σύρῳ γυμνάσια, καὶ τὴν αὔξησιν τοῦ εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις παραδίδοντος αὐτὴν, νομίζει ἀναγκαῖον νὰ συμπληρώσῃ τὰς παρατηρήσεις της, προσθέτουσα ὅτι, μολονότι πρὸ πολλῶν ἐτῶν ὑπάρχουσι καθωρυμένα τὰ ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα καὶ οὐκ ὀλίγοι ἐξῆλθον ἐξ αὐτῶν νέοι,

μολαταῦτα παρετηρήθη ὅτι ὀλίγοι τούτων ἐξῆλθον ἐντελῶς κάτοχοι τῆς γλώσσης καὶ ἐπιστήμης, εἰς ἣν ἐπεδόθησαν, αἰτία δὲ τούτων κυρίως εἶναι, κατὰ τὴν ἐπιτροπὴν, ἡ ὀλίγη κατὰ τὴν ἐξέτασιν αὐστηρότης εἴς τε τὰ γυμνάσια, καθ' ἣν ἐποχὴν δίδουσι τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ πανεπιστήμιον. Ἀνάγκη ἑπομένως τὸ ὑπουργεῖον νὰ σκεφθῇ ὡρίμως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ διὰ καταλλήλων μέτρων θέσῃ φραγμὸν εἰς τὰ δεινὰ τῆς ἡμιμαθείας, τὰ ὁποῖα ἐπαπειλοῦσι νὰ καταπλημμυρήσωσι τὸν τόπον.

Καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς ἐκμάθησιν τῆς προγονικῆς ἡμῶν γλώσσης ἐπιπολαιότης προδαίνει αὐξάνουσα, μὴ λαμβανομένου ποσῶς ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ γλῶσσα αὕτη τῶν Πλατώνων καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, λαβοῦσα τὸν πολιτισμὸν ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν καὶ μεταδοῦσα αὐτὸν εἰς τὴν Δύσιν, προωρίσται ἤδη νὰ μεταφέρῃ ἡ ἰδία αὐτὸν ἀπὸ τὴν Δύσιν εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑστίαν του. Ἀνάγκη ἑπομένως νὰ συστηθῇ δεόντως ἡ χρησιμότης τῆς βαθείας αὐτῆς ἐκμαθήσεως, καὶ ἰδίως ἡ τῆς φιλοσοφικῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ διδασκαλίας, τιθεμένου ὡς ὅρου ὅτι οὐδεὶς εἶναι δεκτὸς εἰς οἱανδήποτε σχολὴν, ἐὰν προηγουμένως δὲν φοιτήσῃ ἐπ' ὡρισμένῳ χρόνῳ εἰς τὴν φιλοσοφικήν.

Διὰ τῶν συνοπτικῶν τούτων παρατηρήσεων δὲν σκοπεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ῥυθμίσῃ τὰ τῆς παιδείας, ἀλλ' ἀτελῆ δίδει νύξιν, διὰ νὰ προληφθῶσι δεόντως τὰ ἐκ τῆς ἡμιμαθείας ἐπαπειλοῦντα τὸν τόπον δεινά, ἀρίνουσα τὴν ἐξεύρεσιν τῶν μέσων εἰς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον. Ἐπειδὴ δὲ ἅπαντες ἀναγνωρίζουν τὸ χρήσιμον τῆς γαλλικῆς γλώσσης, τὴν ὁποίαν ἐπιτυχῶς παραδίδει ὁ καθηγητὴς αὐτῆς Κ. Οἰκονομίδης, ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ καλὸν, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς προθυμίας καὶ τοῦ ζήλου αὐτοῦ, νὰ δοθῇ ἀνάλογος εἰς τὴν μισθοδοσίαν αὐτοῦ αὔξησις.

Παραδεχομένη δὲ καὶ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 13 ζητουμένην συνδρομὴν ὑπὲρ τῶν ὑπὸ τοῦ φιλογενοῦς καὶ ἀξιεπαίνου Π. Δημάκου συστηνομένων σχολείων εἰς Ἀλαγωνείαν, εὔχεται νὰ εὑρεθῇ ἡ Κυβέρνησις εἰς θέσιν νὰ συστήσῃ καὶ εἰς ἄλλα μέρη, ἔνθα ὑπάρχει ἀνάγκη ἑλληνικῶν σχολείων, καὶ νὰ συμπληρωθῶσι τὰ ἤδη ὑπάρχοντα διὰ τοῦ διορισμοῦ νέων διδασκάλων, ὅπου τοιαύτη ὑρίσταται ἀνάγκη.

ΚΕΦΑΛ. Δ'. Ἄρθρ. 1. Δημοτικὴ Ἐκπαίδευσις.

Παραδεχομένη τὰς ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου μεταβολὰς καὶ προσθήκας, συνιστᾷ ὡς πολὺ χρήσιμον καὶ ἀναγκαίαν τὴν σύ-

στασιν σχολείων τῶν κοράσιων εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν ἐπαρχιῶν, ἕως οὗ βεβαιωθῇ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς δήμους τοῦ Κράτους ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ θήλεως φύλου, ὅπερ προώρισται νὰ δώσῃ ἀνατροφὴν εἰς τὴν μέλλουσαν γενεάν.

ΚΕΦΑΛ Ε'. Ἄρθρ 1—5 Ὑποτροφοι.

Πολλάκις ἐγένετο λόγος ἐν τῇ Βουλῇ τοῦ νὰ διορίζωνται ὑποτροφοι οἱ μᾶλλον εὐφυεῖς ἐκ τῶν πενομένων μαθητῶν, καὶ ἔχοντες ἀπαράγραπτα δικαιώματα διὰ συναγωνισμοῦ, καὶ ἀναλογικῶς ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τοῦ Κράτους, ὥστε νὰ μὴ καταντᾷ μερικὴ ἡ βοήθεια τῆς Κυβερνήσεως ὑπέρ τινων μόνων, ἀποκλειομένης τῆς εὐρυτέρας καὶ ἐπιμελείας. Ἀλλ' ἐπειδὴ δυστυχῶς οὐδέποτε ἐλήφθη πρόνοια πρὸς θεραπείαν τῶν ἐντεῦθεν προσγινομένων ἀτοπημάτων, ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ ἐνταῦθα τὰς περὶ τούτου παρατηρήσεις της, καὶ συστήσῃ συγχρόνως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ὑποβληθῶσιν οἱ ὑπότροφοι οὗτοι εἰς αὐστηρὸν ἔλεγχον πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων των μετὰ τὴν ἔξοδον αὐτῶν, καθὼς καὶ εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τῶν πρὸς ἐκπαίδευσιν αὐτῶν καταβαλλομένων κεφαλαίων, ἐν περιπτώσει ἀθετήσεως αὐτῶν, διότι εἶναι ἄτοπον νὰ ἐκμεταλλεύωνται τὴν εὐεργετικὴν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸ ἴδιον αὐτῶν συμφέρον.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ.

Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τούτου συγκριτικῶς μὲ τὸν τοῦ **1851**, ἐμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν διὰ τῶν συμπληρωτικῶν πιστώσεων ζητηθεισῶν ποσοτήτων, παριστάνει ἐλάττωσιν δραχμῶν **901,969:44**· ἀλλ' ἡ ἐλάττωσις αὕτη δὲν προκύπτει εἰμὴ ἐκ μεταβλητῶν ἐξόδων, παραλειφθέντων ἢ μετριασθέντων ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν, ἐναι τῶν ὁποίων δὲν ὑρίσταντο κατὰ τὸ ε. ε. οἷαι ὑπῆρχον καὶ κατὰ τὸ παρελθόν. Ἄρα ἡ ἐλάττωσις αὕτη, ἀποδεικνύουσα ἄλλως τε πρόθεσιν οὐσιαστικὴν περὶ τὴν τακτοποίησιν τῶν δαπανῶν τοῦ κλάδου τούτου, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ πραγματική, εἰμὴ μόνον καθ' ὅσον τὰ σχετικὰ καὶ μόνιμα κονδύλια ἔλαβον μεταβολὰς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἔλαττον. Ὅ,τι ὅμως καθίσταται ἄξιον προσοχῆς εἰς τὸν ἐρετεινὸν προϋπολογισμὸν εἶναι ἡ αὔξησις τοῦ στρατοῦ κατὰ **244** ἄνδρας καὶ **149** ἵππους, τὴν ὁποίαν μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως βλέπει καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, πιστεύουσα ὅτι ὁ Κ. ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς θέλει προθυμοποιηθῇ νὰ βελτιώσῃ ἔτι μᾶλλον

τὸν κλάδον τοῦτον, μονιμοποιῶν τὰ ἔξοδα αὐτοῦ ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν πόρων τοῦ Κράτους.

Μετὰ τὰς συναπτικὰς ταύτας παρατηρήσεις, περιττὴν θεωρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ πᾶσαν ἄλλην ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου κεφαλαίου, καθ' ὅσον τῇ ἦτον ἀδύνατον νὰ ἐξάξῃ τὰ τυχὸν ἁμαρτήματα ἑνὸς μέτρου ἀναμορφωτικοῦ τοῦ στρατοῦ, πρῶτον ἤδη ἐφαρμοζομένου, καὶ φέρῃ τὰς πρὸς θεραπείαν αὐτῶν ἰδέας της.

Ὅθεν παραδεχομένη τὸν ὑποβληθέντα προϋπολογισμὸν πληρέστατα ὡς ἔχει, ἐπὶ δύω ἀντικειμένων αὐτοῦ νομίζει ἀναγκαῖον νὰ συστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ.

ΚΕΦΑΛ. 19. Χωροφυλακή

Ἡ λογιστικὴ ὑπηρεσία τῶν κατὰ νομοὺς μοιραρχιῶν διευθύνεται μέχρι σήμερον ὑπὸ ὑπαξιωματικῶν, εἰς τὰ πρόσωπα τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἠθικὴ ἐκείνη βαρύτης, ἥτις ἀπαιτεῖται εἰς διευθυντὴν ἑνὸς κλάδου, καὶ μάλιστα χρηματικὴν ἔχοντος διαχείρισιν, καὶ ἐντεῦθεν ἀκολουθεῖ πολλάκις τὸ ἄτοπον τοῦ νὰ διαχειρίζωνται κατὰ τὸ δυκοῦν αὐτοῖς οἱ μοίραρχοι τὴν δοσοληψίαν τοῦ ταμείου τῶν μοιραρχιῶν. Ἀνάγκη ἑπομένως νὰ διορισθῶσιν ἀξιωματικοὶ (καταλυματίαι) ὡς διευθυνταὶ τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων, καὶ ἐκδοθῶσιν αὐστηραὶ διαταγαὶ τοῦ νὰ μὴ δύνανταί τις νὰ μεταχειρισθῇ τὸ κεφάλαιον τῶν ταμείων τούτων εἰς ἄλλο τι, ἀλλ' εἰς μόνην τὴν κυρίως στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, σύμφωνα μὲ τοὺς ὑπάρχοντας νόμους καὶ κανονισμούς.

ΚΕΦ. Γ. Φάλαγξ.

Τὸ σῶμα τοῦτο συγχροτούμενον ἀπὸ τὰ λείψανα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, καθίσταται ἄξιον καλλιτέρας τύχης παρ' ἐκείνης, εἰς ἣν σήμερον διατελεῖ, διότι ὁ διδόμενος τοῖς φαλαγγίταις μισθὸς οὐ μόνον δὲν ἐπαρκεῖ εἰς διατροφὴν αὐτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, ἐν ὅσῳ διαμένουσιν εἰς τὰς πόλεις κλπ. ἀλλ' οὐδ' ὁ βαθμός των αὐτὸς διατελεῖ εἰς πρόοδον. Ἄρα ἀνάγκη πᾶσα πρὸς ἀνακούφισιν αὐτῶν, κατὰ τὰ ἔσχατα τοῦ βίου των, καὶ τοῦ δημοσίου ταμείου, νὰ διαλυθῇ τὸ σῶμα τοῦτο, καὶ ὅσοι μὲν ἐξ αὐτῶν θελήσουσι νὰ προικοδοτηθῶσι, νὰ λάβωσιν ἀμέσως τὰ γραμμάτια καὶ τὰς ἀποδοχὰς αὐτῶν ἐφάπαξ, οἱ δὲ λοιποὶ νὰ μεταφερθῶσιν εἰς τοὺς συνταξιούχους ἢ καὶ εἰς ἐνεργητικὴν ὑπηρεσίαν, οἱ τὴν ἱκανότητα καὶ τὰ πρὸς τοῦτο ἔχοντες προσόντα, καὶ ἀρεθῇ ἐλευθέρα ἡ διαμονὴ αὐτῶν εἰς τοὺς οἰκείους τόπους εἴτε μὲ πλήρη τὸν μισθὸν, τὸν ὁποῖον σήμερον λαμβάνουσιν, εἴτε

καθ' ἓν τρίτον ὀλιγώτερον, εἴθ' ὅπως δήποτε ἄλλως ἤθελε κριθῇ ὠφελιμώτερον δι' αὐτούς.

Ἐπειδὴ δὲ μέχρι τοῦδε πολλαὶ καταχρήσεις ἔλαβον χώραν, πολλῶν αὐτῶν προικοδοτηθέντων, προβιβασθέντων καὶ μεταφερθέντων εἰς ἐνέργειαν, ἐν ᾧ ἄλλοι διατελοῦσιν εἰς τὸν ὁποῖον ἀπ' ἀρχῆς ἔλαβον βαθμόν, ἀνάγκη νὰ γίνῃ ἀκριβὴς ἐξέλεγξις πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν τοιούτων προσώπων, διὰ νὰ ὑποχρεωθῶσιν εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν γραμματίων, διότι εἶναι ὅλως ἄδικον νὰ τύχωσί τινες διπλῶν ὠφελειῶν, ἐν ᾧ ἄλλοι διαμένουσιν εἰς τὴν ἀρχικήν των κατάστασιν.

Τοιουτοτρόπως ἀμειβομένων τῶν ἀγωνιστῶν τούτων ἐπὶ τὸ δικαιότερον, καὶ διαλυομένου τοῦ σώματος τῆς φάλαγγος ὡς ὅλως ἀχρήστου εἰς τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν, καὶ αὐτοὶ ἐπανέρχονται εἰς τὰς ἑστίας, ἔνθα δύνανται νὰ ζήσωσιν ἀνετώτερον διὰ τῆς μικρᾶς ἀντιμισθίας των, καὶ τὸ δημόσιον ἀπαλλάττεται τῶν συνεχῶν ἀπαιτήσεων πρὸς ἱκανοποίησιν παλαιῶν ἐκδουλεύσεων διὰ νέων προβιβασμῶν, ἐναντίον τοῦ ἀρχικοῦ σκοποῦ τῆς συστάσεώς των.

Ἐν τούτοις εἴτε διὰ τοῦ προτεινομένου μέτρου εἴτε δι' ἄλλου καταλληλοτέρου πρέπει νὰ κανονισθῶσιν ὁριστικῶς τὰ περὶ τοῦ σώματος τούτου, διότι εἶναι σκληρὸν νὰ ἐνδιαιτῶνται περὶ τὰ ἔσχατα τοῦ βίου των μακρὰν τῶν ἑστιῶν των οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως.

Τὰς ὀλίγας ταύτας σκέψεις ἐθεώρησεν ἀναγκαίας ἡ ἐπιτροπὴ νὰ θέσῃ διὰ τῆς Βουλῆς ἐνώπιον τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ὅπως φέρῃ αὐτὸν εἰς θέσιν νὰ σκεφθῇ περὶ ὁριστικοῦ τινος μέτρου ὑπὲρ αὐτῶν ὅσον οἷόν τε τάχιον.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω παρετήρησεν ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι τινὲς τῶν ἀπαιτουσῶν ἀνωτέρου βαθμοῦ ἀξιωματικὸν θέσεων, ἀναπληρούμεναι ὑπὸ ὑποδεεστέρων, χορηγοῦσιν αὐτοῖς δικαίωμα εἰς ἀπόλαυσιν τοῦ μισθοῦ τῆς θέσεως ἢ ἐπιμισθίου. Τὸ τοιοῦτον ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἄτοπον, διότι ἢ πρέπει ἑκάστη τῶν θέσεων νὰ διέπηται ὑπὸ ἀξιωματικοῦ, ἔχοντος τὸν νόμιμον βαθμόν, ἢ, ἂν διὰ λόγους ὑπηρεσίας αὕτη ἀναπληροῦται ὑπὸ κατωτέρου, δὲν πρέπει νὰ παρέχῃ αὐτῷ καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπολαυῆς τοῦ περιπλέον μισθοῦ, ὡς μέχρι τοῦδε γίνεται, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον, ὅτι ὁ μισθὸς κανονίζεται διὰ τοῦ νόμου ὑπὸ τοῦ βαθμοῦ καὶ οὐχὶ τῆς θέσεως, ἥτις ἀμείβει τὸν διέποντα αὐτὴν κατώτερον ἀξιωματικὸν ἠθικῶς ἐνώπιον τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ προϊσταμένου ὑπουργοῦ. Ἄρα πρέπει νὰ καταπαύσῃ πλέον τὸ

τοιοῦτον ἄτοπον, τὸ ὁποῖον ἄλλως τε εἶναι πρόξενον πολλῶν παραπόνων καὶ συγχρόνως καταπατήσεων κεκτημένων δικαιωμάτων.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ.

ΚΕΦΑΛ. 40. Ἄρθρ. ά—γ'.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου ε. ε. παρουσιάζει αὔξησιν ἐκ δραχ. **194,210:20**, πλέον τοῦ ἐπιψηφισθέντος πέρυσι ποσοῦ, προερχομένην κυρίως ἀπὸ τὴν πρόθεσιν τοῦ ἐξοπλισμοῦ δύω ἐκ τῶν ἀγορασθέντων ὑπὸ τῆς ῥωσσικῆς Κυβερνήσεως πλοίων, κατὰ τὴν ὑπουργικὴν ἔκθεσιν· ἀλλ' ὁ ἐξοπλισμὸς οὗτος, κατὰ τὴν ἐπιτροπήν, καθίσταται ὅλως περιττὸς, ὡς μὴ δυνάμενος νὰ φανῇ ὠφέλιμος οὔτε εἰς τὴν συγκοινωνίαν οὔτε εἰς τὰς λοιπὰς ἐθνικὰς ἀνάγκας. Ἑπομένως ἀντὶ νὰ ἐπιβαρύνωμεν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ κλάδου τούτου μὲ μίαν οὐκ' εὐκαταφρόνητον δαπάνην, ἤθελεν εἶσθαι προτιμότερον νὰ ἐπιψηφίσωμεν τὴν ποσότητα ταύτην διὰ τὴν κατασκευὴν ἑνὸς ἀτμοπλοίου, τὸ ὁποῖον οὐ μόνον κατὰ τὰς πειρατείας εἰς τὰς ἑλληνικὰς θαλάσσας ἤθελεν εἶσθαι χρησιμώτατον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν συγκοινωνίαν τῶν διαφόρων νήσων τοῦ Αἰγαίου. Ἐκ τῆς ἰδέας ταύτης ὁρμωμένη ἡ ἐπιτροπὴ, καὶ θεωροῦσα τὰ κατὰ τὴν ἀνατολὴν διαπραττόμενα, προβαίνει καὶ εἰς ἄλλην ἰδέαν, τολμηροτέραν μὲν, λυσιτελεστέραν δὲ καθ' ὅλας τὰς βεβαιότητας. Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ παντελὴς ἐκποίησις ὅλων τῶν μικρῶν ἱστιοφόρων Β. πλοίων, καὶ ἡ διὰ τοῦ ἀντιτίμου αὐτῶν ἀντικατάστασις δύω ἢ τριῶν ἀτμοπλοίων, δι' ὧν ἤθελον ἐκτελεῖσθαι ὅλαι αἱ ἐθνικαὶ ἀνάγκαι καὶ συγχρόνως ἤθελεν ἐξαλειφθῇ πανταχοῦ ἡ πειρατεία.

Τῆς τοιαύτης ῥιζικῆς μεταβολῆς τὴν μέριμναν, ἀκροθιγῶς ἐνταῦθα ῥιπτομένης, ἀρίνουσα ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἐμβριθῆ σκέψιν τῆς Κυβερνήσεως, δὲν δύναται νὰ συμφωνήσῃ ἐντελῶς καὶ εἰς τὴν μελετωμένην ἐξόπλισιν τῶν δύω πλοίων, καθ' ὅσον οὐδεμίαν βλέπει ὠφέλειαν ὑπὸ τὴν καθαρὰν πολεμικὴν ἔποψιν, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ μόνον δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι τὰ ἐξοπλισθησόμενα πλοῖα. Ὅθεν ἢ πρέπει ν' ἀπαλειφθῇ ἡ ζητουμένη προσθήκη ἐν γένει, ἢ νὰ ἐπιψηφισθῇ διὰ τὴν κατασκευὴν ἑνὸς ἀτμοπλοίου δι' ἀναλόγου προσθήκης.

Σχετικῶς μὲ τὰς παρατηρήσεις ταύτας παρατηρεῖ προσέτι, ὅτι κατ' ἔτος ἐπιψηφίζεται δαπάνη ἐκ δραχ. **31,440** διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ ναυστάθμου, ἔνθα οὔτε πλοῖα κατασκευάζονται, οὔτε τὰ ἐπιδιορθούμενα δύνανται ν' ἀντιπροσωπεύσωσι δεόντως

τὰ δαπανώμενα οὔτε τὸ διατηρούμενον ὑλικὸν νὰ προκαλῇ τὴν συντήρησίν του μὲ τοσαύτην ἐτησίως δαπάνην. Ἀνάγκη ἑπομένως νὰ σκεφθῇ ὡρίμως ἡ Κυβέρνησις περὶ τοῦ προκειμένου καταστήματος, καὶ ἀποφασίσῃ ὅσον οἷόν τε τάχιον ἢ τὴν παντελῆ αὐτοῦ κατάργησιν, ἢ τὴν ἐπὶ τὸ καταλληλότερον καὶ οἰκονομικώτερον διατήρησιν τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων προσώπων εἰς φύλαξιν τοῦ ὑπάρχοντος ὑλικοῦ, μέχρι τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν ἱστιοφόρων πλοίων δι' ἀτμοκινήτων, ὡς εἴρηται, ὅτε καθίσταται ὅλως περιττὴ ἡ ὕπαρξις τοιούτου ἐργοστασίου.

Παρατηρεῖται ἐπίσης ἔξοδον δραχ. **38,160** ἐτησίως διὰ τὴν συγχρότησιν τοῦ ναυτοδικείου, τὸ ὁποῖον διὰ τὴν σμικρότητα τοῦ ναυτικοῦ σπανιώτατα συνεδριάζει· τὸ ἔξοδον τοῦτο ῥονεῖ ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι ἠδύνατο νὰ μετριασθῇ ἐπὶ πολὺ, ἐὰν κατηργεῖτο ἐντελῶς καὶ συνεκαλεῖτο ἐκτάκτως, ὅταν ἤθελε παρουσιασθῇ ἀνάγκη. Ὅθεν συνιστᾶται εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἡ παραδοχὴ τοῦ τοιούτου μέτρου, καθ' ὅσον εἶναι ἄτοπον νὰ δαπανᾶται τοσαύτη δαπάνη διὰ τὴν διατήρησιν δικαστηρίου διαρκοῦς, μὴ ἔχοντος ἀξιοποίνους πράξεις πρὸς ἐκδίκασιν.

Τέλειταίον παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι εἰς τὸ κεφαλ. τῶν κλεισμένων χρήσεων ἐσημειώθησαν ὑπὲρ τοῦ Κ. Ν. Δραγούμη δραχ. **18,550** διὰ καθυστεροῦντας δῆθεν μισθοὺς αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ **1839** μέχρι τοῦ **1843**, ἐνῷ, καθ' ἃς ἔλαβε πληροφορίας, διὰ τὴν ποσότητα ταύτην ὁ δικαιοῦχος οὗτος ἐκινήθη ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ὑπὸ τῶν ὁποίων δὲν ἐξεδόθη εἰσέτι δικαστικὴ ἀπόφασις. Τοιαύτης οὔσης λοιπὸν τῆς θέσεως τῆς προκειμένης ἀπαιτήσεως, ἡ ἐπιτροπὴ ῥονεῖ ἄτοπον νὰ παραδεχθῇ τὸ ἔξοδον πρὶν τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, καὶ τόσον μᾶλλον, καθ' ὅσον οὐ μόνον ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ ἐκ προαδρομῆς ἐσημειώθη, ἀλλὰ καὶ ὡς προαναγνώρισις ἀνυπάρκτων δικαιωμάτων δύναται νὰ ἐκληφθῇ. Διὰ τοὺς λόγους τούτους προτείνει τὴν διαγραφὴν καὶ ἑπομένως τὴν ἀπόῤῥιψιν τοῦ κονδυλίου τούτου.

Φθάσασα εἰς τὸ τέρμα τῶν ἐργασιῶν της ἡ ἐπιτροπὴ, ἐνόμισεν οὐσιώδες αὐτῆς καθῆκον πρὸς συμπλήρωσιν τῶν παρατηρήσεών της, τῶν ὁποίων τὴν ἐκτίμησιν ἀφίνει εἰς τὴν ὑφορὸν τῆς Βουλῆς, νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν σύντονον προσοχὴν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῆς ἐρχομένης τελευταίας πραγματήσεως.

Ἡ συνταγματικὴ διάταξις ἡ καθιεροῦσα τὴν ἀρχὴν τῆς κατ' ἔτος ψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὁ σωτηριώδης οὗτος χαλινὸς τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ὡς καὶ τὸ ὑπὸ τῆς ἐπεξεργα-

αίας καὶ συζητήσεως αὐτοῦ σκοπούμενον, ἀποβαίνουν ὅλως ἀτελεσφόρητα, ὅταν ὁ ἀπολογισμός, δι' οὗ καὶ μόνον ἡ διαχειρισθεῖσα τὰς ψηφισθείσας πιστώσεις ἐκτελεστικὴ ἐξουσία δίδει εὐθύνας τῆς χρήσεως αὐτῶν, δὲν ὑποβάλληται εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα, διὰ νὰ γινώσκωσι ταῦτα ἂν οἱ χρηματικοὶ πόροι τοῦ ἔθνους διεχειρίσθησαν κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτοῦ ὁρισθέντα· μόνη δὲ ἡ συναίσθησις ἑκάστου ὑπολόγου περὶ τῆς ἐντὸς τοῦ ἑπομένου ἔτους ἐξελέγξεως τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ, εἶναι ἡ ἀκριβεστέρα ἐνώπιον τοῦ δημοσίου ἐγγύησις. Τοῦτο κατιδὼν καὶ ὁ νομοθέτης, καθιέρωσε διὰ ῥητῆς διατάξεως τοῦ Συντάγματος τὴν σύγχρονον μὲ τὸν προϋπολογισμὸν ἑκάστου ἔτους παρουσίασιν εἰς τὰς Βουλὰς τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ προηγουμένου ἔτους, διὰ νὰ δύναται οὕτω τὸ ἔθνος, ἀνανεοῦν τὰς πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ δαπάνας, νὰ καταμανθάνῃ εἰς τί ἐχρησίμευσαν αἱ ἐπιψηφισθεῖσαι καὶ κατὰ πόσον ἐφάνησαν συντελεστικαὶ εἰς τὴν πρόοδον καὶ εὐπραξίαν του. Ἀλλ' ἐναντίον τῆς τοσοῦτον καταφανοῦς καὶ σωτηριώδους συνταγματικῆς ταύτης διατάξεως, κειμένης δυστυχῶς νεκρᾶς ἐπὶ τοῦ χάρτου μέχρι σήμερον, οὐδεὶς ἀπολογισμὸς παρουσιάσθη, καὶ τὸ ἔθνος διατελεῖ ἐν πλήρει ἀγνοίᾳ τῆς διαχειρίσεως τῶν εἰσοδημάτων του καθ' ὅλον τὸν συνταγματικὸν βίον του. Λυπηρὸν λοιπὸν εἶναι νὰ παρατείνηται ἡ τοιαύτη κατάστασις, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ οὐσιωδέστατον αὐτῆς καθῆκον νὰ συστήσῃ ὡς ἀναγκαίαν κατεπείγουσαν τὴν ἐκτέλεσιν μιᾶς συνταγματικῆς διατάξεως, παρουσιαζομένου οὐ μόνον τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ προηγουμένου ἔτους, ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν καθυστερούντων, καὶ τόσον μᾶλλον, καθ' ὅσον τὸ μέχρι τινὸς προτεινόμενον κώλυμα τῆς ἀνεπαρκείας τοῦ προσωπικοῦ ἤρθη διὰ τῆς πολυτελοῦς συμπληρώσεως τοῦ τε Λογιστηρίου καὶ Συνεδρίου, ἕνεκα τῆς ὁποίας εἰς μεγάλην προσθήκην δαπάνης ὑπεβλήθη τὸ δημόσιον.

Ἐκ τῶν ἰδίων σκέψεων ὁρμωμένη ἡ ἐπιτροπὴ, νομίζει καλὸν νὰ συστήσῃ τὴν εὐμέθοδον διαίρεσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου, εἰς τρόπον ὥστε, ἐξελεγχομένων ἐγκαίρως τῶν διαχειρίσεων τῶν νέων ὑπολόγων, νὰ μὴ παρατείνηται ἐπ' ἄπειρον ἡ τῶν ἀρχαίων, ὡς μέχρι τοῦδε συνέβαινε.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Μαΐου 1855.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἰω. Ζάρκος, πρόεδρος, — Ν. Μπούκουρας
Δημ. Ζῶτος — Δ. Ὀρεινὸς
Ι. Ν. Ταμπακόπουλος — Ἐμμ. Μιλετόπουλος
Ν. Καΐρης — Γ. Διαμάντης.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1855 νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν αὐτὴν τῆς ἐνάρξεως ὥραν.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Ν. Πετμεζᾶς.
Ν. Κατρής.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΗ'.

Τῆς 23 Μαΐου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν βουλευτῶν Ν. Βουδούρη, Ν. Καΐρου, Π. Καμπάνη, Γ. Γιολδάση, Ἰω. Ζάρκου, Δ. Ἀθανασίου καὶ Ἰω. Παπαλουκοπούλου, ἐδόθη μηνιαία ἀπουσίας ἄδεια εἰς μὲν τοὺς λοιποὺς ὑπὸ τὸν ὅρον, εἰς μόνον δὲ τὸν Δ. Ἀθανασίου ἄνευ ὅρου, διότι κατεπείγουσα οἰκιακὴ ἀνάγκη ἀπαιτεῖ τὴν εἰς Θήβας μετάβασίν του.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν, ἐκτὸς τοῦ γ'. καὶ ς'. μὴ συμπληρωθέντων, ὅτι ἐξελέξαντο προέδρους μὲν τοὺς Π. Βάρβογλην, Ἰω. Σαγρέδον, Θ. Ζαΐμην, Δ. Τσάκρην καὶ Χ. Ῥάγκογραμματεῖς δὲ, τοὺς Α. Πετμεζᾶν, Γ. Τσιγκουράκον, Π. Καλαμαγδάρτην, Π. Ψάθην καὶ Δ. Σταΐκον. Εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ μὲν τῶν ἀναφορῶν, τοὺς Ν. Καΐρην, Σ. Κοπανίτσαν, Στ. Δοκόν, Φ. Φίλωνος καὶ Γ. Διαμάντην· ἐπὶ δὲ τῆς πρατάσεως τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, τοὺς Γ. Ῥεβελιώτην, Γ. Τσιγκουράκον, Ἰω. Ζάρκον, Δ. Τσάκρην καὶ Σ. Πήλληκαν.

Προτείνοντός τινος ν' ἄρχωνται τοῦ λοιποῦ αἱ συνεδριάσεις περὶ τὴν 8 πρωϊνὴν ὥραν, πολλοὶ συμφωνοῦντες μετὰ τῆς ἀνωτέρω προτάσεως, ἐζήτησαν νὰ γενῇ ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, τῆς ὁποίας γενομένης ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μ. Χουρμούζη καὶ Κ. Δημητριάδου, συνήχθη,

κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη διὰ ψήφων 56 κατὰ 15 ὡς ὥραν ἐνάρξεως τῶν συνεδριάσεων τὴν ὀγδόην Π. Μ.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ ὡς ὥραν τῶν συνεδριάσεων αὐτῆς τὴν 8 Π. Μ., Ναὶ ἢ Ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Γ. Γιολδάσης	N
Δημήτριος Ὀρεινὸς		Ν. Γρανίτσας	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	N	Ἀλέξανδρος Βελαέτης	
Πέτρος Καμπάνης	N	Στέφ. Στεφανόπουλος	
Νικόλαος Π. Καΐρης	N	Ἀνδρέας Αὐγερινός	O
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Σόλων Κριστενίτης	N
Δημήτριος Τσόκρης	N	Δημήτριος Ἀθανασίου	N
Γεώργιος Τσόκρης	N	Γεώργιος Διαμάντης	N
Νικόλαος Ἰατρὸς		Ν. Δελένδας	O
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Δ. Γαβρᾶς	N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Ν. Βαρβαρῆγος	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Θ. Δ. Ζαΐμης	O
Σταῦρος Βλάχος	O	Λεωνίδ. Ν. Πετμεζᾶς	N
Ἀνδρέας Ἴσκος		Χ. Θεοχαρόπουλος	O
Σωτήριος Στράτος		Ἡλ. Παπαδάτος	N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N	Ἀθαν. Δαντλόπουλος	N
Φίλων Φίλωνος	N	Γρηγόριος Καρφιωτάκης	N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Ἰωάννης Ζάρκος	N
Νικόλαος Τσέλιος		Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	O
Κωνσταντῖνος Γριβογεώργης	N	Βελισ. Νικολαΐδης	N
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Ἰωάννης Μπαλάφας	N
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	N	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Γεώργιος Κονδύλης		Κων. Λαμπρινόπουλος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Νικόλαος Μπούκουρας	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Π. Κολποδῖνος	
Βασίλειος Νώνης		Ἐμ. Ἀντίπας	
Σταμάτ. Μήτσας		Γ. Πανοπριφτόπουλος	
Δ. Ζῶτος		Μ. Τριανταφυλλόπουλος	

Χρῆστος Ράγκος	N	Π. Χριστόπουλος	N
Εὐθ. Κανελλόπουλος		Π. Κανελλόπουλος	N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος		Ν. Μοσχούλας	N
Νικόλαος Ματθαίου	O	Σπ. Πηλλήκας	N
Ν. Χ. Παναγιώτου	O	Νάκος Πανουργιᾶς	
Σ. Κοπανίτσας	N	Κωνσταντῖνος Βλάμης	O
Ἐμμ. Μελετόπουλος	N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	N
Α. Κορφιωτάκης		Σιδ. Πράτσικας	
Γ. Γιατράκος		Π. Πατρινός	
Λουκᾶς Στεφάνου	N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	
Ἰω. Παπαλουκόπουλος	N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Γ. Ν. Ῥιβελιώτης	N	Ν. Α. Μπότασης	N
Παναγιώτης Βάρβογλης	N	Δ. Καλλέργης	
Β. Π. Δημητρακόπουλος		Κ. Δαρειώτης	
Ἀναγ. Δεδόπουλος		Ἰω. Σκαβέντζος	N
Α. Μαυροειδῆς		Γ. Νικολάου	N
Γ. Κεφάλας		Γεώργιος Ναύτης	N
Ἀναγ. Τσάκας		Μιχαὴλ Σολωμός	N
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος		Ἀν. Ῥενουάρδος	O
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	N	Ἰωάννης Σαγρέδος	N
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος		Παναγ. Ψάθης	N
Παναγ. Παπατσώνης		Νικόλαος Νάζος	N
Ἰω. Προβιλέγιος	N	Ἀναγ. Παπατσώρης	
Ἰω. Ταταράκης	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Σ. Βαρότσης		Κ. Πονηρόπουλος	
Χ. Σουμαρίπας	O	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	
Π. Δημητρακόπουλος		Δημήτριος Σταΐκος	N
Π. Χρυσοβέργης		Α. Κιζάνης	O
Δ. Παπαδημητριάδης		Παντολ. Κουντουριώτης	
Δ. Κοκοτάκης	N	Δημήτριος Βουδούρης	
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	N	Σταμάτιος Γ. Δοκός	N
Ἰωάννης Εὐσταθίου		Μ. Χουρμούζης	O
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	O	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Γεώρ. Μπάνης	N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	N
Νικόλαος Πιεράκος		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Δημήτριος Πουλικάκος	N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	O
Γρηγόριος Πατριαρχέας	N	Α. Μάντζαρος	N

Προσελθών ὁ ἄρτι ἐμφανισθεὶς βουλευτὴς Τριφυλίας, Παπατσώρης ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῆς συνεδριάσεως προσαρτώμενον τῆς ὁρκοδοσίας πρωτόκολλον.

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω α') νομοσχέδιον περὶ παραδοχῆς ὑπὸ τῶν ταμείων τοῦ κράτους τουρκικῶν νομισμάτων, μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσεως· β') ὁμοιον περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 50,000 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν διὰ τὸ 1854· γ') δήλωσιν περὶ προσθήκης δραχ. 360 εἰς τὸν εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου διὰ τὸ ἔτος 1853, διὰ μισθοδοσίαν φυλάκων τῶν ἐν Κύθνῳ λουτρῶν, καὶ ἑτέραν περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου, μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεων· (ἡ δὲ Βουλὴ ἐνέκρινεν, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ πρ. ἑδρου, νὰ παραπεμφθῶσιν αἱ ἀνωτέρω δύω δηλώσεις εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ κράτους ἐπιτροπὴν διὰ τὰ περαιτέρω)· δ') νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων τῶν διαφόρων ὑπουργείων μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσεως, καὶ τελευταίαν δήλωσιν περὶ προσθήκης δραχ. 19,872 καὶ 96 0|0 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου «ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων» καὶ ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς. Ἐπίσης δ' ἀπεφασίσθη νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν καὶ ἡ τελευταία αὕτη δήλωσις. Ἔχουσι δ' ἅπαντα τ' ἀνωτέρω οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριε!

«Ἡ κυκλοφορία τῶν τουρκικῶν νομισμάτων ἀπηγορεύθη ἀλλοτε διὰ τοῦ ἀπὸ 17|29 Αὐγούστου 1833 Βασ. διατάγματος ἐπὶ ποινῇ δημεύσεως, διότι τὸ ἐπικρατοῦν τότε τουρκικὸν νομισματικὸν σύστημα δὲν εἶχεν ἀναλλοιώτους βάσεις, ἀλλ' αὐθαιρέτως μετεβάλλετο ἐκάστοτε, καὶ διότι ἡ ἐσωτερικὴ τῶν ἐκτυπουμένων τότε νομισμάτων ἀξία ἦτον ἀμφισβητήσιμος, καθ' ὅσον οὔτε ἀκρίβεια πρὸς τὸ βάρος ὑπῆρχεν οὐδὲ πρὸς τὸ μιγνυόμενον μὲ τὸν ἄργυρον μεταλλικὸν κρᾶμα.

Ἀλλ' ἀπὸ τὸ ἔτος 1844 ἡ τουρκικὴ Κυβέρνησις ἐρρύθμισε τὸ νομισματικὸν τῆς ἐπικρατείας της σύστημα, συμμορφωθεῖσα τοῖς κανονισμοῖς τῶν εὐνομουμένων ἐθνῶν, ὁρίσασα νὰ ὑπάρχῃ

ἀμεταβλήτως εἰς ὅλα τὰ ἐκτυπούμενα νομίσματα τὸ αὐτὸ μετρικὸν βάρος καὶ τὸ προσδιορισμένον κρᾶμα.

Αἱ βάσεις τοῦ νομισματικοῦ τούτου συστήματος, κοινοποιηθεῖσαι διὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικῆς πρεσβείας πρὸς τὴν ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, καὶ ἐξετασθεῖσαι προσηκόντως, εὑρέθησαν ἀκριβεῖς καὶ ἐτηρήθησαν ἔκτοτε ἀμετάβλητοι, διότι ἐκ διαφόρων χημικῶν δοκιμασιῶν, γενομένων κατὰ διαταγὴν τῆς Κ. Βερνήσεως, ἐναργῶς ἀπεδείχθη τοῦτο, καὶ ἐδημοσιεύθη πρὸς γνῶσιν τῶν πολιτῶν καὶ ἡ ἀνάλογος τῶν νέων τουρκικῶν νομισμάτων ἀξία συγκριτικῶς πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν ἑλληνικῶν, ἀλλ' ὅμως ὡς ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν ἀπαγορευτικῶν διατάξεων οὐδὲν ὁριστικὸν ἀπεφασίσθη.

Ἐν τούτοις ἡ κυκλοφορία τῶν νομισμάτων τούτων εἰσεχώρησε καὶ εἰς τὸ ἑλληνικὸν Κράτος, διότι ὡς ἐκ τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων τῶν δύω τούτων ὁμόρων ἐπικρατειῶν οὐκ ἦν ἄλλως γένεσθαι, καὶ ἡ Κυβέρνησις σιωπηλῶς ἀνέχθη τὴν τοιαύτην κυκλοφορίαν, παρατηρήσασα, ὅτι τὰ τῶν πολιτῶν συμφέροντα οὐδένα διέτρεχον κίνδυνον, καθ' ὅσον καὶ ἡ ἑλληνικὴ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβεία καὶ αἱ λοιπαὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν Πρεσβεῖαι ἐπηγρύπνουν ἀδιαλείπτως εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ ἀναλλοιώτου τοῦ νομισματικοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον παρεσχεν ἐγγύας εἰς τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγάς.

Ἐπειδὴ ὅμως καὶ τὰ νέα τουρκικὰ νομίσματα ὡς ἐκ τῆς συνεχοῦς συναλλαγῆς, τῆς λαμβανούσης χώραν μεταξὺ τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας, ἐπλημμύρησαν ἀπανταχοῦ, καὶ ἰδίως εἰς τὴν πρωτεύουσαν, καὶ παρετηρήθη ὅτι, ἂν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἤθελεν ἐπιτρέψει νὰ γίγνωνται πληρωμαὶ διὰ τοιούτων νομισμάτων, αἱ εἰσπράξεις τῶν δημοσίων ἐσόδων ἤθελον ἐκινδενισθῇ, ὡς ἐκ τούτου ἐδιάσθη νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν παραδοχήν των εἰς τὴν τιμήν, εἰς ἣν κυκλοφοροῦσιν ἐν τῇ ἀγορᾷ ἑκάστης πόλεως.

Ἐπειδὴ, μὴ προσδιορισθείσης διὰ Β. διατάγματος τῆς τιμῆς, εἰς ἣν κατ' ἀξίαν πρέπει νὰ γίνωνται παραδεκτὰ τὰ νέα ταῦτα τουρκικὰ νομίσματα εἰς τὰς συναλλαγὰς ἐν γένει τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν, ταῦτα κυκλοφοροῦσιν εἰς τιμὴν ἀνωτέραν τῆς πραγματικῆς των ἀξίας, μεταβαλλομένην πολλάκις κατὰ λόγον τῶν συμφερόντων τῆς ἐμπορικῆς κερδοσκοπίας·

Ἐπειδὴ ὁ μὴ προσδιορισμὸς τῆς τιμῆς των προέκυπτεν ἐκ τῶν ἀπαγορευτικῶν διατάξεων τοῦ ἄνω ῥηθέντος Β. διατάγματος, τὸ ὁποῖον ἐπέχει τόπον νόμου, καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ ἄλλος

νόμος πρέπει νὰ μεταβάλῃ, ἐπιτρέπων τὴν κυκλοφορίαν τῶν τουρκικῶν νομισμάτων.

Ἐπειδὴ ἡ ἀνάγκη τοῦ τοιούτου νόμου καθίσταται ὁσημέραι ἐπαισθητή, διότι σχεδὸν ὅλων τῶν συναλλαγῶν τῶν πολιτῶν γινομένων διὰ τοιούτων νομισμάτων, τὰ ὁποῖα ἡ τράπεζα δὲν ἀποδέχεται διὰ τὸ ἀπροσδιόριστον τῆς τιμῆς των, προσγεννᾶται ζημία εἰς τοὺς πολίτας, οἵτινες διάζονται μὲ ζημίαν των ν' ἀνταλλάσσωσι τὰ τουρκικὰ νομίσματα, διὰ νὰ λαμβάνωσιν ἄλλα νομίσματα παραδεκτὰ εἰς τὴν Τράπεζαν· διὰ ταῦτα, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν νομοσχέδιον περὶ κυκλοφορίας τῶν νέων τουρκικῶν νομισμάτων, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία προσδιορισθήσεται διὰ Β. διατάγματος, κατὰ τὴν πραγματικήν των ἀξίαν τὴν ὁρισθεῖσαν ὑπὸ τῶν διενεργησάντων τὴν χημικὴν ἀνάλυσιν τοῦ ἀργυροῦ τουρκικοῦ νομίσματος, λῃφθεισῶν ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς ἐκτύπωσιν δαπανῶν, ὡς καὶ τοῦ ἐμπεριλαμβανομένου μεταλλικοῦ κράματος.

Ἀποβλέποντες, Κύριοι, εἰς τὸν σκοπὸν τῆς Κυβερνήσεως, ὅστις ὑπηγόρευσε τὴν πρόκλησιν τοῦ τοιούτου νομοσχεδίου, καὶ διὰ τοῦ ὁποίου οὐδὲν ἄλλο προτίθεται εἰμὴ νὰ διευκολύνῃ τὸ ἐμπόριον, ν' ἀπαλλάξῃ τοὺς πολίτας πάσης ζημίας καὶ νὰ μὴ φέρῃ ὀπισθοδρόμησιν εἰς τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοσίων ἐσόδων τοῦ Κράτους, πέποιθα ὅτι θέλετε σπεύσει νὰ τὸ ἐπιψηφίσητε.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Μαΐου 1855.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὑφ' οὗ καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Μαΐου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται ἡ ἐντὸς τοῦ Κράτους κυκλοφορία καὶ

ἡ παρὰ τῶν δημοσίων ταμείων παραδοχὴ τῶν ἑπομένων τουρκικῶν νομισμάτων, ὅσων ἡ ἐν τῷ νομισματοκοπείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκτύπωσις χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους Αἰγήρας 1255 καὶ ἐντεῦθεν, ἤτοι

1. Ταλλήρου ἀργυροῦ τῶν 20 γροσίων
2. Φλωρίου χρυσοῦ τῶν 100 »
3. τοῦ ἡμίσεως αὐτοῦ τῶν 50 ».

Ἄρθρ. 2. Ἡ τιμή, καθ' ἣν τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ κατονομαζόμενα νομίσματα θέλουσιν εἶσθαι παραδεκτὰ εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα, προσδιορίζεται πάντοτε διὰ Β. διατάγματος, δημοσιευομένου διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν!

Κύριοι!

«Διατεταγμένος ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, φέρω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ συναπτόμενον νομοσχέδιον, δι' οὗ χορηγεῖται ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχμῶν 50,000 ἐπὶ τοῦ κεφ. 5 ἄρθρ. 1 τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν διὰ τὸ 1854 πρὸς πληρωμὴν τοῦ τιμήματος καὶ τῶν ἐξόδων μεταφορᾶς ἑπτακοσίων καραβίνων καὶ ἰσαρίθμων ξιφολογχῶν.

Ἡ συνοδεύουσα τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἔκθεσις τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν ἐξηγεῖται μὲ ἀρκετὴν σαφήνειαν τὴν αἰτίαν καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς αἰτουμένης πιστώσεως, δι' ὃ καὶ θεωρῶ περιττὸν νὰ ἐνδιατρίψω ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ἀπριλίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὡς ἔχει, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ἀπριλίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ. Δ. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχμῶν 50,000 ἐπὶ τοῦ κεφαλ. Ε. ἄρθρ. 1 τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1854, ἵνα τὸ ποσὸν αὐτὸ χρησιμεύσῃ εἰς ἀγορὰν ἑπτακοσίων καραβίνων καὶ ἑπτακοσίων ξιφολογχῶν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἔκθεσις τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ.

Περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 50,000 διὰ προμήθειαν 700 καραβίνων καὶ 700 ξιφολογχῶν.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου 1853 ΣΝΕ'. νόμου, δι' οὗ ἐχορηγήθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν ἔκτακτος πίστωσις δραχ. 400,000 δι' ἀγορὰν ὅπλων τοῦ Β. στρατοῦ, οἱ προκάτοχοί μου εἶχον δώσει παραγγελίαν προμηθείας ἑπτακοσίων καραβίνων καὶ ἰσαρίθμων ξιφολογχῶν· ἀλλ' ἡ παραγγελία αὕτη ἔμενεν ἀπραγματοποίητος ἐντελῶς μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν εἰζητήθη παρὰ τῆς Βουλῆς ἡ ἀνανέωσις πιστώσεως δρ. 200,000 ἀπέναντι τῆς διὰ τοῦ μνησθέντος νόμου χορηγηθείσης τοιαύτης ἐκ 400,000 δραχμῶν, οὐδόλως πραγματοποιηθείσης κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς εἰς ἣν ἀνῆκε χρήσεως· μήπε ἀγγελίαν τινὰ εἶχε λάβει τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν περὶ τῆς προκειμένης προμηθείας, ἵνα περιληφθῇ εἰς τὴν αἴτησιν τῶν 200,000 δραχμῶν καὶ ἡ δαπάνη τῆς ἀγορᾶς τῶν καραβίνων καὶ ξιφολογχῶν.

Ἐσχάτως ἔλαβον τὴν ἀγγελίαν ὅτι ἐξ ἀποστολῆς τοῦ ἐν Μασσαλίᾳ προξένου τῆς Ἑλλάδος ἐκομίσθησαν ἐνταῦθα αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος 700 καραβῖναι καὶ 700 ξιφολόγχαι, ὧν τὸ τίμημα ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 50,000. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ποσότης αὕτη δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὰς αἰτηθείσας ὡς ἀνωτέρω 200,000 δραχ. τούτου ἕνεκα ζητεῖται ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐπὶ τοῦ κεφ. Κ'. ἄρθρ. 1 τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1854 ἐκ δραχμῶν 50,000, ἵνα δι' αὐτῆς πληρωθῇ τὸ τίμημα τῶν περὶ ὧν πρόκειται καραβίνων καὶ ξιφολογχῶν.

Πιστεύω δὲ ὅτι δὲν θέλει ποσῶς διστάσει ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, διότι, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, αἱ δύω ἐπὶ τοῦ σημειωθέντος κεφαλαίου καὶ ἄρθρου αἰτούμεναι ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις ἀνέρχονται εἰς δραχ. 250,000, ἐνῷ αὐτὴ εἶχε ψηφίσει πρὸς τὸν προκείμενον σκοπὸν διὰ τοῦ μνησθέντος νόμου πίστωσιν 400,000 δραχμῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ἀπριλίου 1855.

Δ. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ὁ ὑπάρχων φύλαξ τοῦ καταστήματος τῶν ἐν Κύθνῳ λουτρῶν ἀδυνατεῖ μόνος νὰ ὑπηρετῇ εἰς τὸ κατάστημα, νὰ διατηρῇ τὴν τάξιν καὶ τὴν καθαριότητα, καὶ νὰ ἐκτελῇ ἐν γένει τὴν ὑπηρεσίαν ἕνεκα τῶν συσσωρευθέντων κατὰ τὸ τρέχον ἔτος πλειοτέρων ἢ ἄλλοτε φοιτητῶν.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, καίτοι αἰσθανόμενον ἤδη τὴν ἀνάγκην, δὲν δύναται νὰ προσθέσῃ τοὺς ἀναγκαίους ὑπηρέτας, διότι μὴ ἐλπίζον ὅτι τοιαύτη συσσώρευσις ἤθελε λάβει χώραν κατὰ τὸ τρ. ἔτος, δὲν συμπεριέλαβεν εἰς τὸν προϋπολογισμόν του τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὴν μίσθωσιν των ποσόν.

Τὴν ἀνάγκην ταύτην φέρομεν εἰς γνῶσιν ὑμῶν, Κύριοι, καὶ παρακαλοῦμεν δυνάμει τοῦ ἐπισυνημμένου Β. διατάγματος νὰ προσθέσητε εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, κεφ. Δ'. ἄρθρ. 3, τὸ προϋπολογισθὲν ποσὸν ἐκ δραχ. 360.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Μαΐου 1855.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ. Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, ἐπιτρέπομεν νὰ ζητηθῇ προσθήκη δραχμῶν τριακοσίων ἑξήκοντα (ἀριθμὸς 360) εἰς τὸν πρὸς συζήτησιν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων ὑποβληθέντα προϋπολογισμὸν τοῦ τρ. ἔτους, πρὸς μίσθωσιν ὑπηρετῶν, χρησιμευσόντων εἰς τὸ κατάστημα τῶν ἐν Κύθνῳ λουτρῶν καὶ τοὺς μήνας φοιτήσεως εἰς αὐτὰ νοσούντες.

Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοὶ θέλουν ἐκτελέσει τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἀθήναι, τῇ 15 Μαΐου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ, Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι.

«Πολυχρόνιος πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι ἡ καταδίωξις τῆς πειρατείας καὶ ἡ περιστολὴ τῶν λαθρεμπορίων ἐνεργεῖται ἐπιτυχέστερον διὰ τῶν μικρῶν πλοίων, οἷον διὰ τῶν γολετῶν καὶ λιβερνίδων, ἢ διὰ τῶν κορβετῶν καὶ βρικίων, ἡ συντήρησις τῶν ὁποίων καὶ πολυδάπανος καθίσταται καὶ οὐδεμίαν ἢ ἐλαχίστην δύναται νὰ παρέξῃ συνδρομὴν πρὸς καταδίωξιν τῶν πειρατῶν, οἵτινες συνήθως ἐμφωλεύουσι καὶ διοργανίζονται εἰς ἀπροσίτους διὰ τὰ μεγάλα πλοῖα ὅρμους καὶ μυχούς.

Πρὸ πολλῶν δὲ ἐτῶν οὐδεμία πταίστης σημειοῦται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν διὰ τὴν κατασκευὴν τοιούτων πλοίων, διότι τὰ χρηματικὰ κεφάλαια, τὰ ὁποῖα οἱ πόροι τοῦ Κράτους ἐπιτρέπουσι νὰ χορηγῶνται εἰς τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν, δαπανῶνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν συντήρησιν τῶν πλοίων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, ὀλίγον δύνανται νὰ συντελέσωσι πρὸς καταδίωξιν καὶ ἐξάλειψιν τῆς πειρατείας καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν παραλίων τοῦ Κράτους.

Ἐκ τῆς ἀκαταλλήλου ὅθεν ταύτης χρήσεως τῶν κεφαλαίων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς ναυτικῆς ὑπηρεσίας ἐντὸς ὀλίγου τὰ μὲν ὑπάρχοντα μικρὰ πλοῖα θέλουν καταστῆ ἐντελῶς ἀνίκανα διὰ περαιτέρω ὑπηρεσίαν, ἕτερα δὲ νέα πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτῶν δὲν ὑπάρχουσι, διότι οἱ πόροι τοῦ Κράτους δὲν ἐπιτρέπουσι καὶ τὴν συντήρησιν τῶν μεγάλων πλοίων καὶ τὴν κατασκευὴν νέων.

Ἐπιθυμῶν δὲ ἐκ τῶν ἐνόντων μέσων καὶ διὰ τῶν ὑπαρχόντων πόρων νὰ προλάβω τὴν περίστασιν, περὶ ἧς ἀνωτέρω ἀνέφερον, ἤτοι, τὴν ἐντὸς ὀλίγου ἐντελῆ ἐξάλειψιν τῶν μικρῶν πλοίων, λαμβάνω τὴν τιμὴν, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Βουλὴν τὰ συνημμένα φύλλα, δι' ὧν τροποτολογεῖται ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, ἐπιφερομένων ἐπὶ τινων κεφαλαίων αὐτοῦ διαφόρων ἐλαττώσεων, παραγουσῶν δραχμὰς 203,402, σημειωθείσας εἰς τὸ 11 κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ, αἵτινες θέλουν χρησιμεύσει πρὸς κατασκευὴν τριῶν γολετῶν, τὴν δὲ παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισιν ἐξαιτοῦμαι παρὰ τῆς Βουλῆς

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Μαΐου 1855.

Ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ.»

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

«Ἐπὶ τῇ αἰτιολογουμένῃ ἐκθέσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Βουλὴν τὴν τροποποίησιν τῶν ἐξῆς κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ ὑποβληθέντος εἰς αὐτὴν προϋπολογισμοῦ τοῦ 1855 ἔτους, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑποβληθησομένων νέων φύλλων λεπτομερείας, ἤτοι·

Κεφ.								
1.	ἄρθρ. 1.	ἐκ δρ. 340,360	εἰς δρ. 286,700	διαφορὰ ἐπὶ μείον	δρ. 28,660
»	» 2.	» 376,240	» 298,550	κλπ.	» 77,690
2		172,019·72	» 137,803·72	κλπ.	» 54,216
3	ἄρ. 1, 2, 3.	» 11,200	» 4,200	κλπ.	» 7,000
4	» 1	» 11,328	νὰ ἐξαλειφθῇ	κλπ.	» 11,328
»	» 2	» 1,860	εἰς δρ. 1,352	κλπ.	» 508
10	» 1	» 94,000	» 70,000	κλπ.	» 24,000

Τὸ ὅλον, δραχμὰς 203,402.

Νὰ συμπεριληφθῇ ἡ ποσότης αὕτη τῶν δραχμῶν 203,402 εἰς τὸ κεφάλαιον 11 τοῦ ναυτικοῦ προϋπολογισμοῦ πρὸς κατασκευὴν τριῶν γολετῶν.

Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοὶ παραγγέλλονται νὰ ἐκτελέσωσι τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Μαΐου 1855.

ΟΘΩΝ.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ. Α. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ.»

Γενικὸς πίναξ τοῦ προϋπολογ. τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν τοῦ 1855 ἔτους.

Κεφ.	Ἄρθρ.	Ὑπηρεσία	Ποσότητες Κατ' ἄρθρον		Κατὰ κεφάλαιον	
		Μισθὸς ἐνεργείας.				
1	σειρ.	Μισθὸς ἀξιωματικῶν	284,300			
	»	ὑπαξιωματικῶν καὶ ναυτῶν .	298,550		579,850	
		Τροφαί.	137,803	72	137,803	72
		Ὁπλισμός.				
	α'	Ἀγορὰ ὅπλων	»			
	β'	Συντήρησις	1,200			
4	γ'	Πολεμεφόδια	3,000		4,200	
		Στρατωνισμός				
	α'	Ἀντικατάστασις σκευῶν στρατωνισμοῦ.	»			
	β'	Συντήρησις	1,352			
	γ'	Ἐνοίκια καταστημάτων	5,262		6,614	

5		Θεραπεία ἀσθενῶν.					
	α'.	Ἔξοδα νοσηλείας ἀξιωματικῶν . . .	1,000		7,570		
	β'.	» ὑπαξιωματικῶν καὶ ναυτῶν .	6,570				
6		Ἐκπαίδευσις.					
	α'.	Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν	1,920		12,456		
	β'.	Εἰς τὸ ἐξωτερικὸν	5,136				
	γ'.	Διδασκαλία ναυτικῆς ἀστρονομίας.	5,400				
7		Ἔξοδα γραφείου.					
	α'.	Τῶν καταστημάτων καὶ τῶν πλοίων.	12,180		13,980		
	β'.	Ἀντιμισθία γραφέων	1,800				
8		Οἰκοδομαί.					
	α'.	Συντήρησις καταστημάτων	2,000		12,000		
	β'.	Νέαι οἰκοδομαί	10,000				
9		Φόροι καὶ φανοί.					
	α'.	Συντήρησις φάρων καὶ φανῶν . . .	10,388	50	11,388	50	
	β'.	Ἐπισκευαί	1,000				
10		Στόλος.					
	α'.	Συντήρησις τῶν πλοίων	70,000				
	β'.	Συντήρησις λέμβων τῶν λιμένων .	1,000				
	γ'.	Ἐπισκευαὶ τῶν πλοίων	100,000		171,000		
11		Κατασκευὴ πλοίων	203,402		203,402		
12		Ὁδοιπορίαι καὶ μετακομίσεις . . .	2,000		2,000		
13		Ναυτολογία	500		500		
14		Ναυτικὴ δικαιοσύνη	800		800		
15		Μισθὸς ἀργίας.					
	α'.	Μισθὸς ἐπιτάκτων	251,615		259,791		
	β'.	» ἀπομάχων	8,176		1,000		
16		Προκαταβολαί	1,000		52,050	24	
17		Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων . . .	52,050	24			
18		Ἔκτακτοι πιστώσεις					
			1,471,405	46	1,471,405	46	

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Μαΐου 1855.

Ὁ Ὑπουργ. τῶν Ναυτικῶν
Δ. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας κατεπείγουσαι καὶ ἡ ἐνσκήψασα βροτολοιγὸς νόσος ἠνάγκασαν τὴν Κυβέρνησιν ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων νὰ προκαλέσῃ, δυνάμει τῶν ἄρθρων **15** καὶ **18** τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, ἀναπληρωματικὰς καὶ ἐκτάκτους πιστώσεις διὰ Β. διαταγμάτων, τῶν ὁποίων τὴν κύρωσιν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ζητήσω παρ' ὑμῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον **17** τοῦ αὐτοῦ νόμου, διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου.

Εἰς ἓν ἕκαστον τῶν διαταγμάτων τούτων θέλετε εὕρει συνημμένην τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένην πρᾶξιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ, ἐν ᾗ ἀναπτύσσονται ἐν ἐκτάσει οἱ ἰσχυροὶ λόγοι, οἱ προκαλέσαντες τὴν πίστωσιν.

Πέποιθα ὅθεν, Κύριοι, ὅτι, ἀφ' οὗ σταθμίσητε ἀκριβῶς τὰς ἀνάγκας, αἵτινες ἀπῄτουν τὴν πίστωσιν, θέλετε εὐαρεστηθῆ νὰ ἐπιψηφίσητε τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον πρὸς ἐπικύρωσιν τῶν ῥηθεισῶν πιστώσεων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Μαΐου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν συζήτησιν.

Ο Θ Ω Ν.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. **1.** Αἱ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν χορηγηθεῖσαι διὰ Β. διαταγμάτων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄρθρων **15** καὶ **16** τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, ἔκτακτοι καὶ ἀναπληρωτικαὶ πιστώσεις ἐπὶ τῆς χρήσεως **1854** ἐκ δραχμῶν **448,731:63** ἐπικυροῦνται, διαιροῦμεναι καθ' ὑπουργεῖα ὡς ἑξῆς·

Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν	δραχ.	66,946:63
» τῆς Δικαιοσύνης	»	70,000.—
» τῶν Ἐσωτερικῶν	»	236,055.—
» τῶν Ναυτικῶν	»	50,000.—
» τῶν Οἰκονομικῶν	»	25,730.—
	»	448,731:63.

Ἄρθρ. **2.** Αἱ ἀνωτέρω πιστώσεις θέλουν ἐπιβαρύνει τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν ἑκάστου ὑπουργείου, κατὰ τὴν εἰς τὸν ἐσώκλειστον πίνακα κατάταξίν των, καὶ θέλουν πληρωθῆ ἀπὸ τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως **1854**.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρά τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ὑπουργεῖον	Κεφάλαιον	Ἄρθρον	Ὀνομασία κεφαλαίων καὶ ἄρθρων
		1	Ἀποζημιώσεις δι' ἔκτακτα ἔξοδα τῆς ἐν Νιοκάστρῳ καὶ Περαίᾳ Προσωρινῆς ἀπὸ τοῦ 1834 — 1839.
		2	Ἔξοδα ἐπανόδου . . . . .
Ἐξωτερικῶν	VII	1	Διατροφὴ ὑποδίκων . . . . .
Δικαιοσύνης	Z	1	Ἀποζημιώσεις μαρτύρων . . . .
	H	1	Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας . . . .
Ἐσωτερικῶν	Γ	1	
	I		Ἐπαρχεῖον Ἄργους . . . . .
	IA		Ἔξοδα ἰχθέσεως ἑλλην. προϊόντων.
	IB		Κατασκευὴ ὑγιεινομ. καταστημάτων.
	IΓ		Νόσοι ἐπιδημικαί . . . . .
Ναυτικῶν	10		Συντήρησις ἀγορασθέντων πλοίων .
Οἰκονομικῶν	25		Ἐκτύπωσις χαλκονομισμάτων . .
	26		Δάνεια, ...

Χρονολογία Β. Διατοῦ ἀτάγματος			Τῆς ἐφημερίδος, δι' ἧς ἐδημοσιεύθη τὸ διάταγμα		Ποσά					
			Ἔτος	Ἀριθμ. φύλλου	Κατὰ Διάταγμα		Κατ' ἄρθρον		Ὁλικὰ καθ' ὑπουργεῖον	
1854	Μαΐου . .	2	1855	4	50,000	—	50000			
"	Αὐγούστου	31	"	"	16,946	63	16946	63	66946	63
"	Οκτωβρίου	11	1854	44	20,000	—	20000			
"	"	"	"	"	50,000	—	50000	—	70000	
"	Ἰουλίου.	3	"	25	10,000					
"	Αὐγούστου	24	"	32	10,000					
"	Σεπτεμβρ.	26	1855	8	7,000					
"	Οκτωβρίου	19	1854	46	10,000					
"	Νοεμβρίου	8	"	49	30,000					
"	"	30	"	54	5,000					
1855	Ἰανουαρίου	8	1855	2	30,000	—	102000			
1854	Μαΐου.	22	1854	18	4,055	—	4055			
"	Ἰουλίου .	4	"	"	10,000					
"	Ὀκτωβρ.	7	"	44	10,000		20000			
"	Αὐγούστου	14	"	34	10,000	—	10000			
"	"	19	"	"	30,000					
"	Νοεμβρίου	8	"	49	10,000					
"	"	21	"	53	30,000					
1855	Ἰανουαρ.	8	1855	2	30,000	—	100000	—	236055	
1854	Ὀκτωβρίου	22	1854	46	50,000	—	50000	—	50000	
"	Σεπτεμβρ.	6	"	34	5,730	—	5730			
"	Νοεμβρίου	27	"	54	20,000	—	20000		25730	
					Τὸ ὅλον . . .				448731	63

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ἐπὶ τῶν πιστώσεων ἐκ δραχμῶν 448,731:63.

Πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.

«Ἡ διοίκησις τῆς ἐπαρχίας Ἄργους μέχρι τοῦδε εἶναι ἀνατεθειμένη εἰς τὸν νομάρχην. Ἕνεκα τούτου δὲν ἐπροβλέφθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀνάλογος διὰ τὴν σύστασιν ἐπαρχείου πίστωσις. Ἐπειδὴ δὲ αἱ παροῦσαι περιστάσεις ἀπαιτοῦν ἤδη τὴν σύστασιν τοῦ εἰρημένου ἐπαρχείου, ἵνα ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἐπιβλέπηται ἡ κατάστασις τοῦ τόπου καὶ χειραγωγῆται ὁ λαὸς εἰς τ' ἀληθῆ αὐτοῦ συμφέροντα, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ὅπως εὐαρεστηθῇ νὰ ἐγκρίνῃ, κατὰ τὰ ἄρθρα 16 καὶ 18 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, νὰ χορηγηθῇ διὰ Β. διατάγματος ἡ ἀπαιτουμένη ἔκτακτος πίστωσις, συνισταμένη ὡς ἑξῆς·

Διὰ γραφικὴν ὕλην καὶ θέρμανσιν πρὸς 25 δραχμὰς κατὰ μῆνα	175
Δι' ἔξοδα περιοδείας	100
Δι' ἐνοίκιον πρὸς 30 δραχμὰς	210
Τὸ ὅλον, δραχ. τέσσαρας χιλιάδας πεντήκοντα πέντε .	4055.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Μαΐου 1854.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ. »

«Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν περὶ συστάσεως ἐπαρχείου εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἄργους, καὶ εὑρὸν αὐτὴν συνάδουσαν μὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ἀπὸ 5 Δεκεμβρίου 1845 νόμου ΚΕ'. ἐγκρίνει τὴν σύστασιν καὶ ἀνατίθησι τὴν ἐκτέλεσιν εἰς τὸν ἴδιον ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Μαΐου 1854.

Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ, Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ, Δ. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ, Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ,
Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ, Γ. ΨΥΛΛΑΣ.»

ΟΘΩΝ κτλ.

«Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 16 καὶ 18 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, ὡς καὶ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται ἔκτακτος πίστωσις ἐκ δραχ. 4055,

ἥτις θέλει χρησιμεύσει εἰς μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ καὶ λοιπὰ κανονισμένα ἔξοδα τοῦ συστηθησομένου ἐπαρχείου Ἄργους, καταλογιζομένη εἰς βάρος τοῦ διὰ τὸ ἐνεστὼς 1854 ἔτος εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, εἰς ὃν θέλει προστεθῇ νέον κεφάλ. 10 « Ἐπαρχεῖον Ἄργους.»

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Μαΐου 1854.

ΟΘΩΝ.

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ, Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.»

Πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου.

«Ἐπελθούσης τῆς διαλύσεως τῶν Βουλῶν, δὲν ἠδυνήθην νὰ προκαλέσω τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ἐγκριθέντος νομοσχεδίου περὶ χορηγίας εἰδικῆς πιστώσεως διὰ τὴν ἀποστολὴν ἑλληνικῶν προϊόντων εἰς τὴν ἐν Παρισίοις παγκόσμιον ἔκθεσιν, ὡς ἐκ τούτου δὲ οὔτε ὁριστικὴ ἀπάντησις δύναται νὰ δοθῇ εἰς τὸν πρέσβυν τῆς Γαλλίας, οὔτε ἐνέργειαι περαιτέρω νὰ γίνωσι παρὰ τοῦ ὑπουργείου διὰ τὰς ἑτοιμασίας πολλῶν προϊόντων τῆς τέχνης καὶ τὴν συλλογὴν ἄλλων, τὰ ὁποῖα, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους των, ἀπαιτοῦν καὶ χρόνον πολὺν καὶ προσπάθειαν οὐκ ὀλίγας, διὰ νὰ ἀντιπροσωπευθῇ ὁπωσοῦν ἀξιοπρεπῶς τὸ ἔθνος εἰς τὸν ἐπίσημον βιομηχανικὸν τοῦτον ἀγῶνα.

Παρατηρῶ ἐπομένως ὅτι, ἐὰν ἠθέλομεν περιμείνει τὴν συγκλησιν τῶν Βουλῶν πρὸς ἐπιψήφισιν τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου, θέλει παρέλθει ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος· διὸ νομίζω καθῆκόν μου νὰ σᾶς προτείνω τὴν δι' εἰδικοῦ Β. διατάγματος ἔγκρισιν τῆς ζητουμένης πιστώσεως, ἥτις, νὰ νομιμοποιηθῇ ἀκολούθως ἅμα συγκαλεσθῶσιν αἱ Βουλαί, καὶ ἐπὶ τούτῳ λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω τὸ συνταχθὲν Β. διάταγμα, καὶ σᾶς παρακαλέσω ὅπως προκαλέσητε ὅσον τάχιστα τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 31 Μαΐου 1854.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.»

Ἐγκρίνεται.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 1 Ἰουνίου 1854.

Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ, Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ, Γ. ΨΥΛΛΑΣ, Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ,
Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ, Δ. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κλπ.

«Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 16 καὶ 18 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, ὡς καὶ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1 Χορηγεῖται ἔκτακτος πίστωσις ἐκ δραχ. 10,000, ἥτις θέλει χρησιμεύσει εἰς τὴν παρασκευὴν καὶ ἀποστολὴν προϊόντων τῆς βιομηχανίας τοῦ ἔθνους εἰς τὴν συγκροτηθησομένην ἐν Παρισίοις παγκόσμιον ἔκθεσιν, καταλογιζομένη εἰς βάρος τοῦ διὰ τὸ 1854 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, εἰς ὃν θέλει προστεθῆ νέον κεφάλαιον ΙΑ΄. «Ἔξοδα ἐκθέσεως ἑλληνικῶν προϊόντων.»

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Ἰουνίου 1854.

Ο Θ Ω Ν.

Η. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ »

Ἀριθ. 12,272.

Πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.

«Εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐν τῷ ψηφισθέντι προϋπολογισμῷ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους σημειωθείσης διὰ τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν ποσότητος ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν μόνον αἱ συνήθεις ἀνάγκαι τῆς προκειμένης ὑπηρεσίας, ὁποῖαι εἶναι ἡ διατήρησις ἐμμίσθου ἐθνοφυλακῆς, ὅπου ἡ χρεία τὸ καλεῖ, πρὸς περιστολὴν καὶ καταδίωξιν τῆς λῃστείας καὶ ζωοκλοπῆς, ἡ ἐξακολούθησις τοῦ πρὸς ἐξόντωσιν τῶν ἀναφαινομένων λῃστῶν εἰλημμένου μέτρου τῶν βραβεύσεων καὶ διάφορα ἄλλα ἔκτακτα μέτρα, λαμβανόμενα ἑκάστοτε πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίου ἡσυχίας καὶ τάξεως.

Αἱ ἐπελθοῦσαι ὅμως γνωσταὶ πρὸς πάντας σοβαραὶ περιστάσεις τοῦ Κράτους προσέθηκαν καὶ ἄλλας ἀνάγκας, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ὁποίων ἀπητήθησαν δαπάναι, αἵτινες, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, ἀνάγονται εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο τῆς δημοσίας ἀσφαλείας· μεταξὺ τῶν δαπανῶν τούτων συγκαταριθμοῦνται καὶ τὰ ἔξοδα τῶν προσφύγων, πρὸς οὓς ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν συνδρομήν της, διότι καὶ ἡ φιλανθρωπία καὶ τὸ συμφέρον αὐτὸ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας τὸ ἀπαιτεῖ, ἵνα χορηγῶνται πρὸς τοὺς τοιούτους ἡ ἀναγκαία τροφὴ καὶ τὰ ἔξοδα

τοῦ ταξιδείου μέχρι τῆς ἀποκαταστάσεώς των εἴς τινα δῆμον τοῦ Κράτους.

Πρὸς τούτοις παρίσταται ἤδη ὡς ἀναπόφευκτον καὶ ἕν ἕτερον εἶδος δαπάνης, τοῦ ὁποίου ὁ καταλογισμὸς ἀνήκει μᾶλλον εἰς τὸ ἀνωτέρω κεφάλαιον παρὰ εἰς πᾶν ἄλλο τοῦ προϋπολογισμοῦ μέρος.

Πολλοὶ τῶν κυρίων γερουσιαστῶν, ἀποκαταστημένοι ὄντες ἐκτὸς τῆς πρωτευούσης καὶ προσωρινῶς διαμένοντες ἐνταῦθα ἐν ὅσῳ διαρκεῖ καὶ ἡ σύνοδος τῶν Βουλῶν, μετὰ τὴν διάλυσιν αὐτῶν ἐμποδίσθησαν ν' ἀπέλθωσιν εἰς τὰς ἑστίας των, ἵνα χορηγῶσι προχείρως τὴν συνδρομήν των εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐν κατεπειγούσῃ ἀνάγκῃ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ τῶν πραγμάτων· ὡς ἐκ τούτου ὑπεχρεώθησαν νὰ ὑποστῶσι τὸ βάρος τῶν ἐξόδων τῆς πρωτευούσης, τὸ ὁποῖον καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ ὑποφέρωσιν, ἡ δὲ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ δώσῃ εἰς τοὺς ἔχοντας ἐκ τούτων χρείαν, χορηγήματά τινα χρηματικὰ ἐκ τοῦ δημοσίου πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτῶν.

Μὴ δυναμένου δὲ νὰ προσδιορισθῇ κατὰ τὸ παρὸν ἐπ' ἀκριβὲς τοῦ ποσοῦ τῶν ἐνδεχομένων μέχρι τῆς λήξεως τοῦ ἔτους δαπανῶν πρὸς θεραπείαν τῶν κυριωτέρων χρειῶν τῶν, ὡς ἐρρέθη ἀνωτέρω, συνήθων καταστάσεων τῆς ὑπηρεσίας τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, διότι οὔτε τὰ πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας ὑπάρχοντα ἐν ἐνεργείᾳ μέτρα δύναται τις νὰ καταργήσῃ ἢ ἐλαττώσῃ, ἐὰν ὡρίμως δὲν σκεφθῇ καὶ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτῶν ὑπ' ἄλλων προσφορωτέρων, χωρὶς νὰ ἀναλάβῃ τὴν βαρεῖαν εὐθύνην περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς ἐσωτερικῆς ἡσυχίας καὶ τάξεως, οὐδὲ νὰ περιορίσῃ ὁλοτελῶς τὴν διὰ τοὺς πρόσφυγας καὶ τὰς λοιπὰς ἀνάγκας ἀπαιτουμένην δαπάνην, καὶ θεωρουμένης ὡς ἐκ τούτου ἀπαραιτήτου τῆς χρήσεως πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ῥηθέντων σκοπῶν τῆς διαθεσίμου ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω κεφαλαίου πιστώσεως, καθίσταται ἀναγκαία ἡ χορήγησις ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν δέκα τοὐλάχιστον χιλιάδων, ἀριθ. 10,000, ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Γ. ἄρθρου 1 τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μου ὑπουργείου, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ κυρίως πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν, εἰς ἃς πολλοὶ τῶν κυρίων γερουσιαστῶν ὑπέκυψαν, διαμείναντες ἐν τῇ πρωτευούσῃ, ὡς ἀφορῶντες εἰς μόνον τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους.

Διὰ ταῦτα παρακαλῶ τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἵνα εὐαρεστηθῇ νὰ ἐγκρίνῃ τὴν πρότασίν μου ταύτην, διὰ νὰ προκαλέσω

κατὰ συνέπειαν τὸ περὶ τῆς χορηγίας τῆς πιστώσεως ταύτης ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν ἀπαιτούμενον Β. διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Ἰουλίου 1854.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.»

Ἐγκρίνεται.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Ἰουλίου 1854.

Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ, Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ, Α. ΚΑΛΑΒΡΥΤΗΣ, Π. ΚΑΛΑΪΓΑΣ, Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Γ. ΨΥΛΛΑΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 15 καὶ 16 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου καὶ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους νόμου, καθὼς καὶ τὴν ἀπὸ 3 τ. μ. πρᾶξιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται πίστωσις ἀναπληρωματικὴ δραχμῶν 10,000 ἐπὶ τοῦ κεφ. Γ' ἄρθρου 1 «Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας» τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου τοῦ ἐνεστ. 1854 ἔτους.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Ἰουλίου 1854.

ΟΘΩΝ.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ. Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.»

Πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.

«Ἡ χολέρα ἐπέκτεινεν εἰς τὰ πλειότερα μέρη τῆς Ἰταλίας, ὡς καὶ εἰς Βρίνδιζι, ὅθεν διέρχεται τὸ διὰ τοῦ κορινθιακοῦ κόλπου ἐρχόμενον αὐστριακὸν ἀτμόπλοιον· ἤδη ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ μεταδοθῇ καὶ εἰς ἄλλα μέρη τοῦ Ἀδριατικοῦ κόλπου, ὅθεν διαβαίνουν τ' ἀτμοκίνητα ταῦτα· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θέλουν ὑποβληθῇ εἰς τὴν ἀπαιτουμένην κάθαρσιν. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ νησιδίου ὁ ἅγιος Σώστης, τὸ ὁποῖον προσδιωρίσθη διὰ λοιμοκαθαρτήριον καὶ λοιμοκομεῖον, δὲν ὑπάρχουν αἱ ἀπαιτούμεναι οἰκοδομαὶ διὰ τὴν κάθαρσιν τῶν ἐπιβατῶν καὶ κατάλυσιν τῶν ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων. Τὸ ὑπουργεῖον ὅμως προϊδὸν τὴν ἀνάγκην, ἐφρόντισε καὶ συνετάχθη τὸ ἀπαιτούμενον σχέδιον καὶ

ὁ προϋπολογισμὸς τῆς δαπάνης, ἐξετέθη δὲ ἡ ἐργασία εἰς μειοδοτικὴν δημοπρασίαν, καὶ ἐκ τῶν πρακτικῶν αὐτῆς φαίνεται διὰ μὲν τὸ κατάστημα τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου ὅτι ἀπαιτοῦνται 5100 δραχμαί, καὶ τὸ οἴκημα τῶν ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων δραχμαὶ 3900. Ἐπειδὴ ὅμως τοιοῦτον ποσὸν εἰς τὸν προϋπολογισμόν μας δὲν ὑπάρχει, ἡ δ' ἀνάγκη τῆς οἰκοδομῆς αὐτῶν εἶναι κατεπείγουσα, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ὅπως εὐαρεστούμενον συναινέσῃ ν' ἀνοιχθῇ ἔκτακτος πίστωσις ἐκ 10,000 δραχμῶν. Ἐξ αὐτῶν αἱ μὲν 9000 θέλουν διατεθῇ, ὡς εἴρηται, εἰς τοὺς ἀναδεχθησομένους ἐργολάβους τὴν ἀνωτέρω ἐργασίαν, αἱ δὲ χίλιαι θέλουν μένει διαθέσιμοι διὰ τὸν λόγον τοῦ μήπως λάβωμεν ἀνάγκην προσθήκης τινὸς ἢ μεταβολῆς τοῦ ῥηθέντος καταστήματος.

Ἀθῆναι, τῇ 10 Αὐγούστου 1854.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.»

ΟΘΩΝ κλπ.

«Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 16 καὶ 18 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, ὡς καὶ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται ἔκτακτος πίστωσις ἐκ δραχ. 10,000, ἥτις θέλει χρησιμεύσει εἰς κατασκευὴν λοιμοκομείου καταστήματος πρὸς κατάλυσιν τῶν ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων ἐπὶ τοῦ νησιδίου, ὁ Ἅγιος Σώστης, καταλογιζομένη εἰς βάρος τοῦ διὰ τὸ 1854 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, εἰς ὃν θέλει προστεθῇ νέον κεφάλαιον ὑπὸ στοιχ. ΙΒ'. «Κατασκευὴ ὑγειονομικῶν καταστημάτων.»

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Αὐγούστου 1854.

ΟΘΩΝ

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ,
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.»

Αριθ. 17,179.

Πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν συμβούλιον.

«Ἕνεκα τῆς ἐνσκηψάσης τὸ πρῶτον μὲν εἰς τὴν πόλιν τοῦ Πειραιῶς, ἐσχάτως δὲ εἰς τὴν νῆσον Σύρου, νόσου τῆς χολέρας, ἡ Κυβέρνησις, ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ἔσπευσε νὰ λάβῃ ὅσα ἐνόμισεν ἀναγκαῖα πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ μέτρα, συντείνοντα εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσωσιν ἐξ ἑνὸς τὴν διάδοσιν τοῦ μιάσματος καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Κράτους, νὰ φέρωσι δὲ ἀφ' ἑτέρου τὸ ἐπιθυμητὸν ἀποτέλεσμα τῆς θεραπείας καὶ τοῦ καθαρισμοῦ τῶν καταμαστιζομένων ὑπὸ τῆς φθοροποιοῦ ταύτης νόσου πόλεων τοῦ Πειραιῶς καὶ τῆς Σύρου. Ἐντεῦθεν ἐδέησε ν' ἀποκλεισθῇ ὁ Πειραιεὺς καὶ ἡ Σύρος, νὰ συσταθῶσι τρία προσωρινὰ ὑγειονομεῖα, τὸ μὲν εἰς Φάληρον, τὸ δὲ εἰς Κάνθαρον καὶ τὸ τρίτον εἰς Ποσειδωνίαν πρὸς εὐκολίαν τῆς συγκοινωνίας, νὰ χορηγηθῶσι τὰ ἀναγκαῖα μέσα εἰς τὰ λοιμοκαθαρτήρια τῆς Αἰγίνης, Ὕδρας, Ἁγίου Σώστη καὶ τῶν Δηλῶν, ἅτινα προσδιωρίσθησαν εἰς κάθαρσιν τῶν ἀπὸ ἐπιχόλερα μέρη προερχομένων πλοίων καὶ ἐπιβατῶν· νὰ τεθῇ ὑγειονομικὴ γραμμὴ ἀπὸ Κερατσῆνι μέχρι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Κηφισσοῦ· νὰ τεθῇ ἐπίσης ὑγειονομικὴ γραμμὴ πρὸς διακοπὴν τῆς συγκοινωνίας τῆς Πεντέλης, ὅπου εἶχον μεταβῆ ἐκ Πειραιῶς πεντακόσιοι περίπου Ἄγγλοι· νὰ συσταθῶσι νοσοκομεῖα ἐν Πειραιεῖ πρὸς θεραπείαν τῶν ἐνδεῶν· νὰ διορισθῶσιν ἐπιστήμονες ἰατροὶ καὶ τὸ λοιπὸν ἀναγκαῖον προσωπικόν, διὰ νὰ συντελέσουν οὐχὶ μόνον εἰς ἐφαρμογὴν τῶν ὑγιεινῶν παραγγελμάτων τοῦ Ἰατροσυνεδρίου καὶ τὴν πρόληψιν τῆς προδιαθέσεως τῶν κατοίκων Πειραιῶς καὶ τῆς Σύρου εἰς τὸ νόσημα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν θεραπείαν τῶν νοσούντων καὶ τὸν καθαρισμὸν τῶν πόλεων Πειραιῶς καὶ τῆς Ἑρμουπόλεως ἀδιαλείπτως νὰ καταγίνωνται, κύριον τοῦτο ἔχοντες ἔργον.

Δι' ὅλα ταῦτα τὰ μέχρι τοῦδε ἐφαρμοσθέντα μέτρα ἐγένοντο μέχρι τέλους τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου μηνὸς αἱ ἑξῆς δαπάναι.

Ἐπληρώθησαν ἤδη·

Διὰ τὴν κατασκευὴν παραπηγμάτων ἐν Φαλήρῳ καὶ τὴν σύστασιν τοῦ ὑγειονομείου	δραχ.	853: 65
Ὡσαύτως ἐν Κανθάρῳ	»	928: 45
Διὰ προμήθειαν ἐπίπλων καὶ σκευῶν τοῦ ὑγειονομείου Αἰγίνης	»	770: 75
Διὰ προμοδοσίαν τῶν προσερχομένων ἐξ ἐπιχολέρων μερῶν ἐπιβατῶν	»	500

Διὰ κατασκευὴν διαφραγμάτων τῆς ὑγειονομικῆς γραμμῆς Πειραιῶς	»	319: 40
Διὰ τὴν προμήθειαν τῶν ἀναγκαίων ἐπίπλων καὶ σκευῶν τοῦ ἐν Πειραιεῖ νοσοκομείου . .	»	1855: 40
Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐφιππίων καὶ χαλινῶν τῶν 4 ἵππων τῶν ἰατρῶν τμημάτων τῆς πόλεως Πειραιῶς	»	193: 50
Διὰ ναύλους καὶ ἀγώγια τῶν πρὸς ἐφαρμογὴν κατὰ τῆς χολέρας μέτρων	»	509: 30
Διὰ τὴν κατασκευὴν παραπηγμάτων τοῦ λοιμοκομείου Αἰγίνης	»	1500
Εἰς λογαριασμὸν τῶν μισθῶν τῶν διορισθέντων 4 ἰατρῶν καὶ τοῦ φαρμακοποιοῦ Σύρου.	»	450
Ἔξοδα ἐπιβατῶν, γενόμενα παρὰ τοῦ ὑγειονόμου Πειραιῶς πρὸς κάθαρσιν αὐτῶν	»	70
Διὰ μισθὸν τοῦ ἐν Πειραιεῖ διορισθέντος πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἀποθνησκόντων	»	200
Διὰ μισθὸν κατὰ τὸν Ἰούλιαν τῶν ὑπηρετούντων ἐκτάκτων φυλάκων εἰς τὴν ὑγειονομικὴν γραμμὴν Πειραιῶς	»	538: 71
Δι' ἐνοίκιον τριμηνιαῖον τῆς ἐν Ἀθήναις οἰκίας τοῦ Μακρυγιάννη διὰ νοσοκομεῖον . . .	»	450
Διὰ κατασκευὴν παραπηγμάτων καὶ περιφράγματος εἰς Ποσειδωνίαν εἰς λογαριασμόν . .	»	800
Εἰς λογαριασμὸν τοῦ βοηθοῦ τοῦ ἰατροῦ τοῦ ἐν Πειραιεῖ νοσοκομείου	»	100
Εἰς λογαριασμὸν τοῦ μισθοῦ τοῦ οἰκονόμου τοῦ ἐν Ἀθήναις νοσοκομείου	»	50
Εἰς λογαριασμὸν τῶν μισθῶν τῶν δύω σταλέντων ἐν Αἰγίνῃ νοσοκόμων	»	50
Δι' ἔξοδα τοῦ ἐν Αἰγίνῃ καθαρισθέντος ἰατροῦ Κ. Γούδα.	»	30
Εἰς διάφορα ἔξοδα καθαρισμοῦ, θεραπείας, ταφῆς, μετακομίσεων κλπ. γενόμενα παρὰ τῆς ὑπαστυνομίας Πειραιῶς	»	1035:80
Ὀφείλονται ὡς ἔγγιστα διὰ τὰς μέχρι τέλους Ἰουλίου ὑπηρεσίας·		
Διὰ μισθὸν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὑγειονομείου Φαλήρου	»	160
Ὡσαύτως τοῦ ὑγειονομείου Κανθάρου . . .	»	33:33

Ὡσαύτως τῶν φυλάκων τῆς ὑγειονομικῆς γραμμῆς τῆς Πεντέλης	»	85
Ὡσαύτως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου Αἰγίνης	»	223:33
» τοῦ Ἁγίου Σώστη	»	100
» Τῶν Δηλῶν	»	20
» τῶν 4 ἰατρῶν Πειραιῶς πρὸς 300 δραχ. κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον	»	1000
Ἑνὸς ἑτέρου πρὸς 200	»	166
Ὡσαύτως τῶν νοσοκόμων	»	250
» τῶν ὁδηγῶν τῶν ἰατρῶν	»	80
Δι' ἱπποναμὴν τῶν 4 ἵππων τῶν ἀνωτέρω ἰατρῶν	»	160
Διὰ μισθὸν τοῦ ἱπποκόμου	»	27
Δι' ἐνοίκιον τοῦ ἐν Πειραιεῖ νοσοκομείου . .	»	60
Διὰ μισθὸν τοῦ ἐν Πειραιεῖ καθαριστοῦ τῶν οἰκιῶν	»	16
Διὰ φάρμακα, χορηγηθέντα εἰς τὸ πλοῖον ἡ Ἀθηνᾶ	»	233
Δι' ἀντίτιμον τῶν ἵππων πρὸς χρῆσιν τῶν ἰατρῶν τοῦ Πειραιῶς	»	280
Διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς ἀπὸ χολέρας μολυνθείσης οἰκίας τοῦ Κ. Μπλούκου	»	176: 40
Ἐκτὸς δὲ τῶν ἀνωτέρω ἐξόδων, ἐπειδὴ ἐλήφθη τὸ μέτρον νὰ συστηθῶσι καὶ ἐν Ἀθήναις νοσοκομεῖα, ἵνα ὑπάρχωσι πρόχειρα τὰ πρὸς θεραπείαν μέσα, ἐὰν, ὃ μὴ γένοιτο, συμβῇ νὰ ἐκραγῇ καὶ ἐνταῦθα τὸ μίασμα, διετάχθη ἡ προμήθεια τῶν ἀναγκαίων σκευῶν καὶ ἐπίπλων κατὰ τὴν συνταχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ Ἰατροσυνεδρίου, τμηματάρχου τοῦ ὑπουργείου, Κ. Βούρου σημείωσιν, καὶ ἐπληρώθησαν ἤδη εἰς λογαριασμὸν τῆς ἀξίας αὐτῶν δραχ.	»	1000
Τὸ δὲ ὑπόλοιπον τῶν ἀνωτέρω σκευῶν καὶ ἐπίπλων ὑπολογίζεται ὡς ἔγγιστα εἰς δραχ. . . .		2000
Προστεθήτωσαν δὲ εἰς ταῦτα καὶ τὰ πρότερον ἐπὶ τοῦ κεφ. τούτου χορηγηθέντα διὰ τὴν θεραπείαν τῶν δημοσίων γυναικῶν ἐκ δραχ.	»	1000
Καὶ οὕτω τὸ ὅλον τῶν μέχρι τοῦδε πληρωθέντων καὶ ὀφειλομένων ἐξόδων ἀναβιβάζεται εἰς .	»	16,275: 2

Ἐπειδὴ δὲ ἡ προβλεφθεῖσα ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐπὶ τοῦ Κεφ. δ'. ἄρθρ. 7 «ἔκτακτα ὑγειονομικὰ» πίστωσις συνίσταται εἰς δραχ.	»	13,000
Ὑπολείπεται ἄρα πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ἀνωτέρω σημειωθέντων ἐξόδων τὸ ποσὸν δραχμῶν	»	3,275: 2.
Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἤδη μέτρων, ἐπεκταθέντων κατὰ λόγον τῆς παρασταθείσης ἀνάγκης, ἀπαιτοῦνται ἀπὸ τῆς ἀ. Αὐγούστου τρέχ. μηνὸς αἱ ἑξῆς κατὰ μῆνα δαπάναι.		
Διὰ τὸ ὑγειονομεῖον Φαλήρου εἰς μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ . . . . . δραχ.		240
Ὡσαύτως τοῦ Κανθάρου	»	205
» τῆς ὑγειονομικ. γραμμῆς Πειραιῶς	»	805
» τῆς γραμμῆς Πεντέλης	»	580
Εἰς μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου Αἰγίνης.	»	540
Ὡσαύτως τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου Ἁγίου Σώστη	»	160
» τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου Δηλῶν . .	»	95
Διὰ μισθὸν τῶν 5 ἰατρῶν Πειραῶς, τῶν μὲν 4 πρὸς 300 δραχ. ἑκάστῳ, τοῦ δὲ, πρὸς 200.	»	1400
Ὡσαύτως τοῦ βοηθοῦ τοῦ ἰατροῦ τοῦ νοσοκομείου	»	150
Ὡσαύτως τῶν 5 νοσοκόμων, πρὸς 150 . . .	»	750
» τῶν 4 ὁδηγῶν τῶν ἰατρῶν, πρὸς 40 δραχ. ἑκάστῳ	»	160
Δι' ἱπποναμὴν τῶν ἵππων τῶν ἰατρῶν . . .	»	240
Διὰ μισθὸν τοῦ ἱπποκόμου	»	40
Δι' ἐνοίκιον τοῦ νοσοκομείου Πειραιῶς . .	»	80
Διὰ μισθὸν τοῦ καθαριστοῦ τῶν οἰκιῶν . .	»	50
Διὰ μισθὸν τοῦ ἐκτάκτου βοηθοῦ τοῦ ὑγειον. Πειραιῶς	»	80
Δι' ἔξοδα διάφορα, ἤτοι φαρμάκων, τροφῆς, μεταφορᾶς, ταφῆς, καθαρισμοῦ καὶ λ. π. κατὰ λόγον τῶν γενομένων ἤδη ἐξόδων . . .	»	1000
Διὰ μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ, ἐνοίκια καὶ λοιπὰ ἔξοδα τῶν δύω νοσοκομείων Ἀθηνῶν, ὡς ἔγγιστα καθ' ὑπολογισμόν	»	4000
Διὰ μισθὸν ἑνὸς βοηθοῦ ὑγειονομικοῦ παρὰ τῷ δ'. ἀστυνομικῷ τμήματι Ἀθηνῶν δραχ.	»	80
Ὡσ. ἑνὸς ἐκτάκτου ἀρχιφύλακος τῆς Ὕδρας	»	45
Διὰ μισθὸν τοῦ συμπράκτορος τοῦ νομοῖα-		

τροῦ Κυκλάδων	»	300
Χορήγημα μηνιαῖον εἰς τὸν Νομάρχην .	»	200
Μισθὸς 4 δοκίμων ἰατρῶν, τῶν 3 πρὸς 200, τοῦ δὲ τετάρτου, πρὸς 150 δραχ. ἑκάστῳ	»	750
Ἑνὸς φαρμακοποιοῦ	»	100
		12070.

Καὶ ταῦτα μὲν εἰσὶ τὰ ὑπολογιζόμενα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν ἐνεργείᾳ, ὡς ἐρρέθη, μέτρων τακτικά, οὕτως εἰπεῖν, μηνιαῖα ἔξοδα, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν ἐκτάκτων καὶ ὅλως ἀπροβλέπτων ἐξόδων, καὶ τῶν ἐφάπαξ γενησομένων, ὁποῖα εἶναι ἡ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς προμηθείας τῶν ἀπαιτουμένων σκευῶν καὶ ἐπίπλων τῶν νοσοκομείων Ἀθηνῶν δαπάνη ἐκ δραχμῶν ὡς ἔγγιστα 2000, τὸ ἀντίτιμον ἓξ κλινῶν διὰ τὸ νοσοκομεῖον Αἰγίνης μεθ' ὅλων τῶν ἀναγκαίων ἐκ δραχ. 600, καὶ τὸ ἀντίτιμον φαρμάκων κτλ. ἀποσταλέντων εἰς Αἴγιναν ἐκ δραχ. 90, καὶ τὰ παρόμοια, ὅσα ἤθελον ὑπαγορευθῶσι κατὰ τὰ ἐφαρμοσθησόμενα ἐφεξῆς κατὰ τῆς νόσου διάφορα ἄλλα μέτρα

Ἐπειδὴ δὲ εἶναι ἀδύνατον νὰ προϊδῃ τις μέχρι τίνος ἐποχῆς θέλει διαρκέσει τὸ νόσημα, καὶ κατὰ πόσον θέλει ἐπεκταθῇ τώρα μάλιστα, ὅτε δυστυχῶς ἐνέσκηψε καὶ εἰς τὴν νῆσον τῆς Σύρου καὶ Μυκόνου. Καὶ ὡς ἐκ τούτου κατὰ λόγον τῆς ἀνάγκης ἐφαρμόζονται καὶ ἐκεῖ νέα πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ μέτρα, διὰ ταῦτα δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ ὑπολογίσωμεν λεπτομερῶς καὶ ἀκριβῶς τὰς ἐνδεχομένας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον δαπάνας.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐκ τῶν γενομένων ἤδη δαπανῶν, συμποσουμένων ὡς ἀνωτέρω εἰς δραχ. 16275,02

Καὶ ἐκ τῶν ὑπολογιζομένων ὡς ἔγγιστα κατὰ μῆνα ἐξόδων ἐπὶ μίαν διμηνίαν, ἤτοι ἀπὸ α'. Αὐγούστου μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου δραχ 24140

Καθὼς καὶ ἐφάπαξ ὑπολογιζομένων ἔτι διὰ τὰ νοσοκομεῖα Αἰγίνης ἐκ δραχμῶν 2690

Ἐξάγεται ὅτι τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν δαπανῶν θέλει ἀναβιβασθῇ ὡς ἔγγιστα εἰς δραχάς . . . 43,105:02.

Ἀφαιρέσει τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ψηφισθείσης πιστώσεως ἐκ δραχ. . . . . 13,000.

θέλει ἀπαιτηθῇ πίστωσις ἔκτακτος ἐκ δραχ. . 30,105:02·

Διὰ ταῦτα περιοριζόμεθα ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ παρακαλέσωμεν τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ἵνα εὐαρεστηθῇ νὰ ἐγκρίνῃ νὰ χορηγηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον κατὰ τὸ ἄρθρ

18 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου ἔκτακτος πίστωσις ἐκ δραχμῶν τριάκοντα τοὐλάχιστον χιλιάδων, πρὸς ἀπάντησιν τῶν γενομένων ἐξόδων καὶ θεραπείαν τῶν ἐφεξῆς παρουσιαζομένων ἀναγκῶν, ἕνεκα τῶν ἐφαρμοζομένων κατὰ τῆς χολέρας μέτρων τῆς Κυβερνήσεως, ἐγκρίνον συγχρόνως τὰ πρὸς τοῦτο καταβληθέντα ἤδη ἔξοδα, καθὼς καὶ τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις, 16 Αὐγούστου 1854.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 16 καὶ 18 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου ὡς καὶ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται ἔκτακτος πίστωσις ἐκ δραχ. 30,000, ἥτις θέλει χρησιμεύσει εἰς ἔκτακτα ὑγειονομικὰ μέτρα χάριν τῆς δημοσίου ὑγείας, καταλογιζομένη ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ 1854 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, εἰς ὃν θέλει προστεθῇ νέον κεφάλαιον ὑπὸ στοιχ. ιγ'. ἀνόσοι ἐπιδημικαὶ» ἐπιφυλασσομένης ἐν καιρῷ τῆς διὰ νόμου κυρώσεως αὐτῆς.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις καὶ δημοσίευσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Αὐγούστου 1851.

Ο Θ Ω Ν.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.»

Ἀριθ. 7,777.

Πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

Μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν Βουλῶν τὸ προκάτοχον ὑπουργεῖον ἀναγνωρίσαν τὰς ἀνάγκας, εἰς ἃς οἱ Κ.Κ. Γερουσιασταὶ εὑρίσκοντο διαμένοντες ἐν τῇ πρωτευούσῃ, ἐχορήγησεν εἰς τινας ἐξ αὐτῶν μέχρι τῆς 16 Μαΐου ἐκ τοῦ Κεφαλ. τῶν βοηθημάτων λόγῳ συνδρομῆς δραχ. 4000 ἤτοι εἰς τοὺς Κ. Κ.

Ἰακώβον Παξιμάδην	δραχ.	500
Α. Μοναρχίδην	»	500
Ἀθ. Γρηγοριάδην	»	500
Ἀν. Σ. Χαραλάμπην	»	500

Λ. Νάκου	»	500
Π. Λοιδωρίκην	»	500
Σ. Καλογερόπουλον	»	500
Τ. Μαγγίναν	»	500

Τὸ ὅλον δραχ. 4,000

Ἡ συνδρομὴ αὕτη ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον καὶ δίκαιον νὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ ἐφ' ἑξῆς, ἀποδιδομένη εἰς τοὺς μᾶλλον ἐνδεεῖς γερουσιαστὰς ἐκείνους, οἵτινες ἀποκαταστημένοι ὄντες ἐκτὸς τῆς πρωτευούσης καὶ προσωρινῶς διαμένοντες ἐνταῦθα, ἐν ὅσῳ διαρκεῖ ἡ Σύνοδος τῶν Βουλῶν, ἐμποδίσθησαν νὰ ἀπέλθωσιν εἰς τὰς ἑστίας των, ἵνα χορηγῶσι προχείρως τὴν συνδρομήν των εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐν κατεπειγούσῃ ἀνάγκῃ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ τῶν πραγμάτων καὶ κατὰ συνέπειαν ἐδόθησαν εἰς διαφόρους ἐκ τοῦ ἰδίου κεφαλαίου τῶν βοηθημάτων ἀπὸ τῆς 17 Μαΐου μέχρι τῆς 1 Ἰουλίου ἕτεραι δραχ. 6,000.

ἤτοι εἰς τοὺς Κ. Κ.

Β. Χρηστακόπουλον	δραχ.	500
Γ. Καρακατσάνην	»	500
Δρ. Μανσόλαν	»	500
Γ. Δαρειώτην	»	500
Δ. Κανελόπουλον	»	500
Γρ. Τσανετάκην	»	500
Ἰω. Θεοτάκην	»	500
Γ. Διοβουνιώτην	»	500
Ἀθ. Γρηγοριάδην	»	500
Σ. Καλογερόπουλον	»	500
Γ. Καρακατσάνην	»	400
Ἰω. Θεοτόκην	»	300
Δ. Κανελόπουλον	»	300

Τὸ ὅλον δραχ. 6,000

Ἀκολούθως μὴ ὑπαρχούσης πιστώσεως διαθεσίμου ἐπὶ τοῦ εἰρημένου κεφαλαίου τῶν βοηθημάτων, τῆς δὲ πρὸς τοὺς ΚΚ. γερουσιαστὰς συνδρομῆς, θεωρηθείσης ὡς δαπάνης ἀναγομένης εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς δημοσίου ἀσφαλείας ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ δι' ὃν παρετάθη ἡ ἐν τῇ πρωτευούσῃ διαμονή των, ἐθεωρήθη ἀναγκαία κατὰ τὴν ἀπὸ 1 Ἰουλίου τ. ε. πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἔκθεσίν μου ἡ χορηγία ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχ. 10000 διὰ νὰ χρησιμεύσῃ κυρίως πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν, εἰς ἃς

πολλοὶ τῶν Κ. Κ. γερουσιαστῶν ὑπέκυψαν διαμένοντες χάριν τοῦ δημοσίου συμφέροντος εἰς τὴν πρωτεύουσαν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἔκτακτος αὕτη πίστωσις ἐξαντληθεῖσα ἤδη εἰς συνδρομὴν τῶν κατωτέρω γερουσιαστῶν, ἤτοι τῶν ΚΚ.

Γ. Καρακατσάνη	δραχ.	100
Ἰω. Θεοτόκη	»	200
Δ. Κανελοπούλου	»	200
Γ. Καρακατσάνη	»	500
Τ. Μαγγίνα	»	500
Γ. Διοβουνιώτου	»	500
Λ. Νάκου	»	500
Α. Χαραλάμπη	»	500
Ἀθ. Γρηγοριάδη	»	500
Α. Μοναρχίδη	»	500
Γ. Δαρειώτη	»	500
Α. Λόντου	»	1000
Β. Χρηστακοπούλου	»	500
Π. Λοιδωρίκη	»	500
Χ. Παπαπολίτη	»	500
Δρ. Μανσόλα	»	500
Γ. Καρακατσάνη	»	275
Λ. Νάκου	»	275
Ἀθ. Γρηγοριάδη	»	275
Δρ. Μανσόλα	»	275
Δ. Κανελοπούλου	»	275
Β. Χρηστακοπούλου	»	275
Γ. Γλαράκη	»	275
Ἰω. Θεοτόκη	»	275
Ἰάκ. Παξιμάδη	»	275

Τὸ ὅλον δραχ. 9,975

Οἵτινες ἐξακολουθοῦντες νὰ διαμένωσιν ἐνταῦθα, εἰς τὰς ἰδίας εὑρίσκονται περιστάσεις, ἠναγκασμένοι νὰ ὑποφέρωσι τὸ βάρος τῶν ἐξόδων τῆς πρωτευούσης· ὅθεν καὶ τὸ δίκαιον καὶ τὸ συμφέρον αὐτὸ τοῦ δημοσίου ἀπαιτεῖ ἵνα μὴ διακοπῇ ἡ διδομένη πρὸς τοὺς μᾶλλον ἐξ αὐτῶν ἐνδεεῖς συνδρομή, ἄνευ τῆς ὁποίας καθίσταται δυσχερὴς καὶ ἀνοικονόμητος ἡ θέσις αὐτῶν. Διὰ ταῦτα λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ὅπως, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν σκέψιν τὰ ἐκτεθειμένα, εὐαρεστηθῇ νὰ ἐγκρίνῃ νὰ χορηγηθῇ πρὸς τὸν ἀνωτέρω

σκοπὸν καὶ ἑτέρα πίστωσις ἐκ δρχ. 10,000 ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τῆς δημοσίου ἀσφαλείας ἢ νὰ λάβῃ ὁποιονδήποτε ἄλλο μέτρον περὶ αὐτῶν ἤθελεν ἐγκρίνει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Αὐγούστου 1854.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 15 καὶ 16 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου καὶ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους νόμου, καθὼς καὶ τὴν ἀπὸ 21 Αὐγούστου τ. ἔ. πρᾶξιν τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται πίστωσις ἀναπληρωματικὴ δραχμῶν 10 000 ἐπὶ τοῦ κεφ. Γ', ἄρθρ. 1 «Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας» τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου τοῦ ἐνεστῶτος 1854 ἔτους.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Αὐγούστου 1854.

Ο Θ Ω Ν.

Ρ. ΡΑΛΛΑΜΙΔΗΣ, Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ. »

Ὁ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργόν.

Ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως ΙΑ'. τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τῆς 31 Μαΐου 1854.

Ἀνεγνώσθησαν ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ἡ πρὸς τὸν Κ. Α. Μαυροκορδάτον, ἔκτακτον ἀπεσταλμένον καὶ πληρεξούσιον ὑπουργὸν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἐπιστολὴ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Α. Α. Μ. τῶν Γάλλων, δι' ἧς οὗτος τῷ ἀνήγγειλε τὸν διορισμόν του ὡς πρεσβεύτου τοῦ ἐν Ἑλλάδι ὑπουργείου, ἡ ἐπ' αὐτῆς ἀπάντησις τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου καὶ ἡ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἀναφορὰ αὐτοῦ, δι' ἧς κοινοποιῶν οὗτος τὴν λαβοῦσαν χώραν συνδιάλεξίν του μετὰ τοῦ Κ. Δρουὶν-δὲ-Λουὶ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν, παριστᾷ τὰς δυσχερείας, εἰς ἃς ὑποκύπτει ἂν δεχθῇ τὸν διορισμόν του, καὶ τὰς περιστοι-

χούσας αὐτὸν ἀνάγκας, χάριν τῶν ὁποίων ἤθελε προτιμήσει νὰ μένῃ εἰς Παρισίους.

Μετὰ ταῦτα ἐξέθηκεν εἰς ποίας ὁ Κ. Μαυροκορδάτος εὑρίσκεται χρηματικὰς στενοχωρίας, προελθούσας ἀπὸ τὰς ἐν Μονάχῳ διαμονάς του χάριν πολλῶν ἐκεῖ τότε σπουδαζόντων νέων, καὶ παρέστησεν ὅτι διὰ νὰ εὐκολυνθῇ ἡ ἐκ Παρισίων ἀναχώρησίς του καὶ ἡ ταχίστη εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπάνοδός του ἀπαιτεῖται ἡ Κυβερνησις νὰ τῷ χορηγήσῃ ποσόν τι.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν παρετήρησεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον πρέπει σήμερον ν' ἀπαντήσῃ ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, καὶ ἐκθέτον αὐτῷ τὴν κατάστασιν τῆς πατρίδος, νὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ δεχθῇ τὸν διορισμόν του καὶ νὰ σπεύσῃ τὴν ἄφιξίν του εἰς τὴν Ἑλλάδα. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς οἰκιακὰς ἀνάγκας του, χρέος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως εἶναι νὰ θεραπεύσῃ αὐτὰς ἐφ' ὅσον δύναται.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν προσέθηκεν ὅτι εὑρεθεὶς ἐσχάτως εἰς Παρισίους ἐγνώρισε τὰς χρηματικὰς στενοχωρίας τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, καὶ πρέπει ὅπως εὐκολυνθῇ ἡ ἐκεῖθεν ἀναχώρησίς του νὰ τῷ χορηγηθῇ ποσὸν ἀνάλογον παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ἐξηκολούθησεν. Εἰς χρισίμους βέβαια περιστάσεις καλεῖται ὁ Κ. Μαυροκορδάτος νὰ λάβῃ τὸ πηδάλιον τῆς πολιτείας, ἀλλὰ καθὼς ἡμεῖς ἐδέχθημεν χάριν τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος ἐκ τῶν ἐπελθόντων κακῶν, οὕτω πρέπει νὰ πράξῃ καὶ ὁ Κ. Μαυροκορδάτος, ὅστις μάλιστα καὶ θαρραλαιώτερος ἡμῶν πρέπει νὰ δειχθῇ. Δύο λόγοι μᾶς ἐνεθάρρυναν εἰς τοῦτο· 1ον. ἡ ὑφισταμένη ἁρμονία μεταξὺ τῶν δύω Κυβερνήσεων Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, καὶ 2ον, διότι ἀρχηγὸς τοῦ Ὑπουργείου ὠνομάσθη ὁ Κ. Α. Μαυροκορδάτος, ἄλλως τε αὐτὸς ἐγὼ ποτὲ δὲν ἤθελον δεχθῇ νὰ συμμεθέξω τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ Κ. Μαυροκορδάτος προσήνεγκε πολλὰς καὶ μεγάλας εἰς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίας καὶ θυσίας, καὶ ὅταν αὐτὸν θεωρῇ χρήσιμον, ὀφείλει νὰ φροντίσῃ ὥστε ὁ νοῦς του, ἀπαλλασσόμενος πάσης ἄλλης μερίμνης καὶ ἐνοχλήσεως, νὰ ἐργάζηται περὶ τῶν κοινῶν. Διὰ νὰ κατορθωθῇ τοῦτο ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ ἐλεύθερος χρεῶν· ἂς φροντίσωμεν λοιπὸν νὰ τὸν ἀπαλλάξωμεν αὐτῶν καὶ τὸν ἴδωμεν ἐργαζόμενον μεθ' ἡμῶν ἐλεύθερον παντὸς ἄλλου βάρους. Ὁ Κ. Μαυροκορδάτος εἶναι ἡ τελευταία ἄγκυρα τῆς πολιτείας μας, καὶ ἂν αὐτὴ δὲν τὴν σώσῃ, τότε οὐδεμίαν ἄλλην βλέπω ἐλπίδα σωτηρίας. Τὸ Ὑπουργεῖον ἤδη ἂς σκεφθῇ πῶς δύναται νὰ ἱκα-

νοποιήσῃ τὸν Κ. Μαυροκορδάτον διὰ χρηματικῆς προσφορᾶς ἢ διὰ παραχωρήσεως κτημάτων.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἐσυμφώνησε πληρέστατα μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, καὶ ἐπρότεινε νὰ σταλῶσιν ἤδη, ὅπως ταχύνῃ τὴν ἀναχώρησίν του, 50000 δραχμῶν.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης προσέθηκεν, ὅτι καὶ πρέπον καὶ δίκαιον εἶναι ὁ Κ. Μαυροκορδάτος ν' ἀπαλλαγῇ τῶν χρεῶν του, ὅπως ἐλεύθερος ἄλλων φροντίδων δοθῇ εἰς τὸ δυσχερέστατον ἔργον τῆς Κυβερνήσεως· ἂν ἦναι καλῶς πληροφορημένος εἰς χεῖρας τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου εὑρίσκονται χρήματα δημόσια, ἐξ αὐτῶν ἂς λάβῃ τὸ ἀποφασισθησόμενον ποσόν.

Ὁ Κύριος ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ Β. Οἴκου λέγει ὅτι εἰς χεῖρας τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου ὑπῆρχον 370 χιλιάδες φράγκων δι' ἔξοδα τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν. Ἐξ αὐτῶν 200 χιλιάδες, ληφθεῖσαι παρὰ τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου διὰ τὴν πλη ρωμὴν ὅπλων μὴ πραγματοποιηθεῖσαν, κατετέθησαν εἰς χεῖρας τοῦΚ. Ροτσχίλδ· τὰς λοιπὰς 170 ἐσκόπει νὰ ἐπιστρέψῃ διὰ συναλλαγμάτων τοῦ Ροτσχίλδ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης· δὲν γνωρίζει τί ἀπέκαμεν· ἵνα ὅμως ἐπιταχυνθῇ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐζήτησε νὰ μάθῃ ἂν ἡ Τράπεζα δύναται νὰ ἐκδώσῃ συναλλάγματα διὰ Παρισίους, καὶ ἔμαθεν ὅτι δύναται· ἑπομένως ἂς ἀποφασίσῃ τὸ ὑπουργεῖον καὶ αὐθημερὸν λαμβάνονται καὶ πέμπονται τὰ συναλλάγματα.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν προτείνει νὰ ἀνοιχθῇ πρὸς τὸν Κ. Μαυροκορδάτον πίστωσις 50 χιλιάδων δραχμῶν, καὶ ἂς κάμῃ οὗτος χρῆσιν ὅσων ἔχει ἀνάγκην.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν προτείνει νὰ ἀποφανθῇ τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον πόθεν νὰ δοθῇ τὸ ποσὸν αὐτὸ καὶ ὑπὸ ποῖον τίτλον.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ἀπαντᾷ νὰ δοθῶσιν ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν ἢ τῶν οἰκονομικῶν καὶ νὰ καταλογισθῶσιν ἀπέναντι τῶν ὅσων τὸ Ἔθνος ὀφείλει πρὸς αὐτόν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος συμφωνεῖ μὲ τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν, διότι ἄλλως δὲν ὠφελεῖται ὁ Κ. Μαυροκορδάτος.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς ἐκπαιδεύσεως παρατηρεῖ ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν ἀδυνατεῖ νὰ δώσῃ ἀμέσως τὴν ψῆφόν του κατὰ τὴν πρότασιν ταύτην· ὡς ὀφείλεται εἰς τὸν Κ. Μαυροκορδάτον ἀποζημίωσις, ὀφείλεται καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς, ἑπομένως τὰ τοιαῦτα μέτρα πρέπει νὰ ὦσι γενικὰ καὶ ὄχι μερικά.

Πάντοτε ὑπῆρξεν ἐναντίος τῶν πρὸς ὄνομα βοηθημάτων· ἂς

ἀνοιχθῇ ἡ πίστωσις τῶν 50 χιλιάδων δραχμῶν χωρὶς νὰ προσδιορισθῇ ἀπὸ τοῦδε πόθεν θὰ πληρωθῶσι, καὶ πῶς θὰ καταλογισθῶσιν εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν εὐθύνην, εὐχαρίστως, ἐὰν αἱ Βουλαὶ δὲν ἀναγνωρίσωσι τὴν δαπάνην ταύτην, θέλει συνεισφέρει ἐκ τῆς περιουσίας του τὸ ἀνάλογον ποσόν.

Τὴν τελευταίαν ταύτην παρατήρησιν συνεμερίσθησαν ἅπαντες οἱ ΚΚ. ὑπουργοί.

Ὁ δὲ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν προσέθηκεν, ὅτι εἰς τὸν Κ. Μαυροκορδάτον πρέπει νὰ δίδεται ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ τῆς θέσεως, τὴν ὁποίαν θέλει κατέχει ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ χορήγησίς τις ἐτησία, κατὰ λόγον τῶν ἐκδουλεύσεών του καὶ τῶν κοινωνικῶν ἀναγκῶν του· ἀπέναντι τῆς χορηγηθησομένης ταύτης ποσότητος ἂς συμψηφισθῇ ἡ δοθησομένη ποσότης τῶν 50 χιλιάδων δραχμῶν. Ἂς ἀνοιχθῇ σήμερον ἡ πίστωσις, καὶ ἡ δαπάνη ἂς νομιμοποιηθῇ ἀκολούθως κατὰ τὸν ἐντιμότερον διὰ τὸν Κ. Μαυροκορδάτον τρόπον.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης παρατηρεῖ, ὅτι συγχρόνως μὲ τὴν πίστωσιν τῶν 50 χιλιάδων δραχμῶν ἂς σταλῇ πρὸς τὸν Κ. Μαυροκορδάτον καὶ ἄδεια ἀπουσίας ἀόριστος, καὶ οὕτω νὰ ἀφεθῇ ἐλεύθερος ὁ Κ. Μαυροκορδάτος νὰ κάμῃ χρῆσιν οὕτινος τῶν δύο τρόπων ἐγκρίνει.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν· ὁ Κ. Μαυροκορδάτος ὡς φαίνεται ἐκ τῆς ἐπιστολῆς του ἐπιθυμεῖ νὰ μένῃ εἰς τὴν θέσιν του, ἢ νὰ κρατήσῃ αὐτὴν καὶ λόγῳ ὑγείας καὶ λόγῳ τῶν ἀναγκῶν του· ἂν τῷ δοθῇ ἡ ἀόριστος ἄδεια εὐκολύνεται ἡ ταχίστη εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπάνοδός του· ἂς τῷ σταλῇ καὶ αὕτη, καὶ ὅταν ἔλθῃ σκεπτόμεθα περὶ τῆς νομιμοποιήσεως τῆς δαπάνης.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὸ τελευταῖον μέρος τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, παραδέχεται νὰ δοθῇ ἀόριστος ἄδεια εἰς τὸν ἔκτακτον ἀπεσταλμένον καὶ πληρεξούσιον ὑπουργὸν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι τῶν Γάλλων, διὰ νὰ ἔλθῃ ἐνταῦθα, καὶ ν' ἀνοιχθῇ πρὸς αὐτὸν πίστωσις 50 χιλιάδων δραχμῶν· τὸ δὲ ποσὸν τοῦτο νὰ καταλογισθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν διὰ τὸ 1854 *ὡς ἔξοδα ἀπρόβλεπτα.*

Ὁ Πρ. Πρόεδρος Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ, Γ ΨΥΛΛΑΣ, Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ, Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ, Δ. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ.

Ὅτι ἀκριβὲς
Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου Α.ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 4 Μαρτίου 1855.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργόν.

Ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως ΛΔ'. τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τῆς 17 Ἰουλίου 1854.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἐζήτησεν ἤδη, ὅτε ὁ Κ. Μαυροκορδάτος ἐλθὼν ἐνταῦθα ἐδέχθη τὸ ὑπουργεῖον, νὰ ἀποφασισθῇ ὁριστικῶς ἡ νομιμοποίησις τῆς ἀνοιχθείσης διὰ τῆς ἀπὸ 31 Μαΐου ἐνεστῶτος ἔτους πράξεως τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου πιστώσεως τῶν δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων, εἰπὼν ὅτι τὸ πρὸς τὸν Εὔχταλ χρέος τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου προκύπτει ἀπὸ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὰ ἔτη 1834 ἕως 1839 ἔκαμεν ἐν Μονάχῳ καὶ Βερολίνῳ ὡς πρέσβυς τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, καὶ τῶν ὁποίων τὴν ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου ταμείου πληρωμὴν ἀπῄτησε πολλάκις, ἀλλὰ δὲν ἐγένετο, καὶ τοι ἀναγνωρισθεῖσα δικαία· ἐπομένως εἶναι δίκαιον νὰ πληρωθῶσιν ἤδη τὰ παρὰ τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου πρὸ τῆς ἐκ Παρισίων ἀναχωρήσεώς του καταβληθέντα εἰς τὸν Χ. Εὔχταλ φράγκα τριάκοντα ἓξ περίπου χιλιάδες.

Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰ πρακτικὰ τῆς κατὰ τὴν 31 Μαΐου ε. ε. συνεδριάσεώς του, καὶ πληροφορηθὲν ὅτι ὁ Κ. Α. Μαυροκορδάτος ὡς πρέσβυς τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως παρὰ ταῖς Αὐλαῖς Μονάχου καὶ Βερολίνου, κατὰ τὰ ἔτη 1834 ἕως 1839 ἐδαπάνησε πλέον τῶν προσδιωρισμένων ἀποδοχῶν του εἰς ἔξοδα συντηρήσεως αὐτοῦ, μεταβάσεως ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἑτέραν Αὐλὴν καὶ εἰς πληρωμὴν χρεῶν τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐν Μονάχῳ σπουδαζόντων Ἑλληνοπαίδων δι' ἐξόδων τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως φιορίνια 9,000 περίπου, ἅτινα διὰ τακτικῶν ἀποδείξεων, παρουσιασθεισῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν καὶ τὸ τότε ἀνακτοβούλιον, ἐβεβαιοῦτο καὶ ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου.

Ὅτι ἡ τότε Κυβέρνησις καὶ τοι ἀναγνωρίσασα τὸ δίκαιον τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Κ. Α. Μαυροκορδάτου ἠμέλησε τὴν πληρωμὴν, ἐκ τούτου δὲ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν καταβληθὲν παρὰ τοῦ τραπεζίτου Εὔχταλ εἰς βάρος τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου ἔμεινεν ὀφειλόμενον μέχρις ἐσχάτως, καὶ διὰ τοῦ τόκου καὶ τοῦ ἀνατοκισμοῦ ἔφθασε τὸ ποσὸν τῶν φράγκων πεντήκοντα ἓξ περίπου χιλιάδων, ἀπέναντι τῶν ὁποίων διὰ γενομένου συμβιβασμοῦ ὑπεχρεώθη ὁ Κ. Μαυροκορδάτος νὰ πληρώσῃ πρὶν ἢ ἀναχωρήσῃ ἐκ Παρισίων πρὸς τὸν Κ. Εὔχταλ φράγκα τριάκοντα ἓξ περίπου χιλιάδας, ἄλλως δὲν ἐδύνατο νὰ ἀναχωρήσῃ χωρὶς προσβολῆς τῆς ἰδίας αὐτοῦ ὑπολήψεως καὶ τῆς ὑπολήψεως τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Θεωροῦν ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο πρέπει νὰ βαρύνῃ τὸ δημόσιον ὡς χρέος του, καὶ οὐχὶ τὸν Κ. Α. Μαυροκορδάτον.

Διὰ ταῦτα ἀποφαίνεται.

Ἡ διὰ τῆς ἀνωτέρω πράξεως τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀνοιχθεῖσα πίστωσις τῶν δραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων πρὸς τὸν Κ. Α. Μαυροκορδάτον, ἔκτακτον ἀπεσταλμένον καὶ πληρεξούσιον Ὑπουργὸν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι τῶν Γάλλων, νὰ τεθῇ εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ εἰς ἐξόφλησιν τῶν ὅσων ἐπλήρωσε πρὸς τὸν Κ. Εὔχταλ διὰ χρέος τοῦ δημοσίου.

Ὁ Πρόεδρος Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ. Γ. ΨΥΛΛΑΣ, Δ. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ, Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὅτι ἀκριβές.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

ΟΘΩΝ κλπ.

Ἀκούοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν πρᾶξιν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται πίστωτις ἐκ δραχ. 50,000 χιλιάδων ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν καταλογιζομένη ὑπὸ ἰδιαίτερον κεφάλαιον 7 «Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα.»

Ἄρθρ. 2. Ἡ διὰ νόμου τακτοποίησις τῆς πιστώσεως ταύτης θέλει γίνει σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρ. 18 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 31 Μαΐου 1854.

ΟΘΩΝ.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου.

Κύριε Πρόεδρε!

«Ἐκ τῆς ἐπισυναπτομένης πρὸς τὴν Α. Μ. ἐκθέσεώς μου καταναοεῖτε τοὺς ἰσχυροὺς λόγους, οἵτινες ὑπηγόρευσαν εἰς ἐμὲ τὸ μέτρον τοῦ νὰ ζητήσω ἔκτακτον πίστωσιν **5730** δραγμῶν δι' ἐκτύπωσιν διλέπτων καὶ μονολέπτων ἀξίας ἑξακισχιλίων δραχμῶν ἐν τῷ Β. Νομισματοκοπείῳ.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον **18** τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, διὰ πᾶσαν ὑπὸ τῆς Α. Μ. χορηγουμένην ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν ἔκτακτον πίστωσιν, ἀπαιτεῖται νὰ προηγηθῇ γνωμοδότησις τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρακαλέσω, Κύριε Πρόεδρε, νὰ ὑποβάλητε εἰς τὴν σύσκεψιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου τὸ προκείμενον ζήτημα καὶ νὰ εὐαρεστηθῆτε νὰ μοὶ διαβιβάσητε ἔγγραφον τὴν γνωμοδότησιν αὐτοῦ, ὅπως ὑποβάλω ταύτην εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **2** Σεπτεβρίου **1854**.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Χορηγεῖται εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἔκτακτος πίστωσις ἐκ δραχ. **5730** δι' ἐκτύπωσιν διλέπτων ἀξίας τρισχιλίων δραχμῶν καὶ μονολέπτων ἴσης ἀξίας ἐν τῷ Β. νομισματοκοπείῳ ὑπὸ τὸ κεφ. **25** τοῦ διὰ τὸ **1854** εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου «Νομισματοκοπεῖον. »

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **6** Σεπτεμβρίου **1854**.

Ο Θ Ω Ν

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ. »

Πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου.

Ἡ διορισθεῖσα ἐπιτροπὴ διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν εἰς τὴν παγκόσμιον ἔκθεσιν τῆς Γαλλίας σταλησομένων ἑλληνικῶν

προϊόντων περαιώσασα τὸν συνταχθέντα παρ' αὐτῆς κατάλογον τῶν προϊόντων, δι' ὧν φρονεῖ, ὅτι δύναται ν' ἀντιπροσωπευθῇ καταλλήλως τὸ ἔθνος εἰς τὴν εἰρημένην ἔκθεσιν, μοὶ ὑπέβαλεν αὐτὸν διὰ παρατηρήσεών της, ἐξ ὧν προκύπτει, ὅτι τὸ προσδιορισθὲν ποσὸν τῆς δαπάνης δὲν ἐξαρκεῖ ποσῶς, καὶ ὅτι ἀνάγκη νὰ ἐπαυξηθῇ τοῦτο κατὰ **15** χιλιάδας δραχμῶν ἔτι, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ παρασταθῇ τὸ ἔθνος μὲ ἀξιοπρέπειαν εἰς τὴν προκειμένην λαμπρὰν τελετήν, περὶ οὗ κατέβαλε καὶ θέλει καταβάλει πολλὰς προσπαθείας ἡ ἐπιτροπή. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀναφέρουσα τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν λάμψιν, μεθ' ἧς συνεκροτήθη κατὰ τὸ **1851** ἡ ἐν Λονδίνῳ παγκόσμιος ἔκθεσις καὶ τὸν ἐκτεθέντα βιομηχανικὸν πλοῦτον παρ' ὅλων τῶν ἐθνῶν, τὸν μεσολαβήσαντα ἔκτοτε χρόνον, καὶ τὴν πρόοδον τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν, συμπεραίνει, ὅτι ἡ συγκροτηθησομένη ἤδη ἐν Παρισίοις προβλέπεται καθ' ὅλα τὰ διδόμενα λαμπροτέρα, καὶ τὰ ἀποτελέσματά της ὁριστικώτερα διὰ τὰ ἔθνη, τὰ ὁποῖα παρατηρήσαντα τὰς ἐλλείψεις των εἰς τὴν προηγηθεῖσαν θέλουν διορθώσει αὐτάς. Προκειμένου δὲ νὰ λάβῃ μέρος εἰς αὐτὴν τὸ ἔθνος, ἡ ἐθνικὴ φιλοτιμία καὶ τὸ συμφέρον αὐτὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀπαιτεῖ νὰ παρουσιασθῇ ὁπωσοῦν εὐπρεπῶς.

Εὑρίσκων ὀρθὰς τὰς παρατηρήσεις ταύτας τῆς ἐπιτροπῆς θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ χορηγηθῇ νέα πίστωσις τοὐλάχιστον ἐκ δραχμῶν **10,000**, διὰ Β. διατάγματος, ὡς ἐγένετο καὶ διὰ τὴν προλαβοῦσαν· ἐπιθυμῶν ὅμως νὰ συμβουλευθῶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καὶ τὴν γνώμην τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρακαλέσω, κύριε Πρόεδρε, ὅπως εὐαρεστούμενοι προκαλέσητε τὴν γνωμοδότησίν του ὅσον ἔνεστι τάχιστα διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ ἀπαντήσω καταλλήλως εἰς τὰς λοιπὰς προτάσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ὑποβάλλων ἀκολούθως εἰς αὐτὸ τὸ ἀνῆκον Β. διάταγμα περὶ τῆς πιστώσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **2** Σεπτεμβρίου **1854**.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ,

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα **16** καὶ **18** τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, ὡς καὶ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. **1.** Χορηγεῖται ἔκτακτος πίστωσις ἐκ δραχ. **(10,000)**

ήτις θέλει χρησιμεύσει εις την παρασκευην και άποστολην προϊόντων της βιομηχανίας του έθνους εις την εν Παρισίοις συγκροτηθησομένην κατά το 1855 παγκόσμιαν έκθεσιν, καταλογιζομένη εις βάρος του διά το 1854 ειδικού προϋπολογισμού του επί των εσωτερικών υπουργείου επί του προστεθέντος ήδη κεφαλαίου ΙΑ'. « έξοδα εκθέσεως ελληνικών προϊόντων. » διά του από 4 Ιουνίου ε. ε. Βασ. διατάγματος.

Άρθρ. 2. Εις τους Ημετέρους επί των οικονομικών και εσωτερικών υπουργούς ανατίθεται ή εκτέλεσις του παρόντος διατάγματος.

Εν Άθήναις την 7 Όκτωβρίου 1854.

Ο Θ Ω Ν

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ. Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Προς το Υπουργικόν Συμβούλιον.

«Εκ της χορηγηθείσης συνεπεία της από 21 του παρελθόντος μηνός πράξεως του υπουργικού Συμβουλίου επί του κεφαλαίου της δημοσίου ασφαλείας τελευταίας πιστώσεως εκ δραχ. 10,000 διετέθησαν ήδη, λόγω συνδρομής, εις τους κατωτέρω γερουσιαστάς τας εξής ποσά·

Εις τον	Κ. Γ. Καρακατζάνην	225
»	Α. Νάκον	225
»	Α. Γρηγοριάδην	225
»	Δ. Κανελόπουλον	225
»	Β. Χρηστακόπουλον	225
»	Γ. Γλαράκην	225
»	Ίω. Θεοτόκην	225
»	Ίω. Παξιμάδην	225
»	Α. Χαραλάμπην	500
»	Τάτσην Μαγγίναν	500
»	Α. Μοναρχίδην	500
»	Γ. Δαρειώτην	500
»	Π. Λοιδωρίκην	500
»	Σ. Παππαπολίτην	500
»	Χ. Καλογερόπουλον . . .	500
»	Βαρβάραν Μανσόλα	500
»	Άναστ. Μαυρομιχάλην . . .	750
		6550
	ύπόλοιπον δραχμαί	3450

Επειδή ως είναι γνωστόν εις το υπουργικόν συμβούλιον οι

πλείστοι των κυρίων γερουσιαστών και προ πάντων οι ανωτέρω σημειωθέντες πάσχουσι μεγίστην στέρησιν χρηματικήν, ή δε εξακολούθησις της προς αυτούς διδομένης βοηθείας καθίσταται απαραιτήτως αναγκαία μέχρι της συγκλήσεως των βουλευτικών σωμάτων, λαμβάνω την τιμήν να προτείνω εις το υπουργικόν συμβούλιον την χορηγίαν νέας εκτάκτου πιστώσεως εκ δραχμών 7000 επί του ιδίου κεφαλαίου της δημοσίου ασφαλείας, ίνα χρησιμεύση λόγω της απαιτουμένης συνδρομής προς τους εισημένους γερουσιαστάς, ως ανεπαρκούς αποδεικνυομένου, προς θεραπείαν της ανάγκης ταύτης, του υπολειπομένου, ως ανωτέρω εξετέθη, εκ της χορηγηθείσης ήδη τελευταίας πιστώσεως ποσού.

Εν Άθήναις, τη 22 Σεπτεμβρίου 1854.

Ο επί των εσωτερικών πουργός

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔ ΥΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Έχοντες υπ' όψιν τα άρθρ. 15 και 16 του περί δημοσίου λογιστικού Νόμου και το άρθρον 5 του περί κυρώσεως των εξόδων του ενεστώτος έτους Νόμου, καθώς και την από 24 τρέχοντος μηνός πράξιν του υπουργικού συμβουλίου, επί τη προτάσει του Ημετέρου επί των εσωτερικών υπουργού αποφασίζομεν και διατάττομεν.

Άρθρ. 1. Χορηγείται πίστωσις αναπληρωματική δραχμών 7000 επί του Κεφαλ. Δ'. άρθρ. «1 Γενικά μέτρα ασφαλείας» του προϋπολογισμού ταυ επί των εσωτερικών υπουργείου της χρήσεως του ενεστώτος 1854 έτους.

Άρθρ. 2. Εις τους Ημετέρους επί των εσωτικών και επί των οικονομικών υπουργούς ανατίθεται ή εκτέλεσις του παρόντος διατάγματος.

Έν Άθήναις, την 26 Σεπτεμβρίου 1854.

Ο Θ Ω Ν

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ. »

Προς το Υπουργικόν Συμβούλιον.

« Τα προϋπολογισθέντα διά το τρέχον έτος έξοδα διατροφής υποδίκων και αποζημιώσεως μαρτύρων εξαντλούνται εντός ολίγου

Επειδή δε τα έξοδα ταύτα είναι κατεπείγοντα, παρακαλώ το

ὑπουργικὸν συμβούλιον νὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ ὑποβάλω τὸ ἐσώκλειστον σχέδιον διατάγματος περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 70,000, ὅσας ἐξ ἀναλογίας τῶν μέχρι τοῦδε δαπανηθεισῶν ὑπολογίζω ὡς ἀπαιτουμένας μέχρι τέλους τοῦ ἔτους.

Φύσει τὰ ἔξοδα ταῦτα δὲν δύνανται ἀκριβῶς νὰ ὑπολογισθῶσιν, ὡς ἐξαρτώμενα ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐγκληματικῶν ὑποθέσεων καὶ τῶν ὑποδίκων. Ἐκ τούτου δὲ καὶ διὰ τὸ κατεπείγον καὶ ἀναπόφευκτον τῶν ἐξόδων τούτων, καὶ ὁ νόμος τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως **1854** ἐν ἄρθρῳ 5 αὐτοῦ καὶ ὁ νόμος ὁ λογιστικὸς ἐν ἄρθροις **15**, **16** καὶ **17**, προέβλεψαν, ὅτι ἐν περιπτώσει ἀνεπαρκείας τῶν ψηφισθεισῶν πιστώσεων δύνανται νὰ χορηγηθῶσιν ἀναπληρωματικαὶ ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου διὰ Β. διαταγμάτων, ἐπιφυλαττομένης τῆς τακτοποιήσεως αὐτῶν διὰ νομοσχεδίου, ὑποβαλλομένου εἰς τὰ νομοθετικὰ Σώματα κατὰ τὴν πρώτην αὐτῶν σύνοδον.

Ἀθῆναι 5 Ὀκτωβρίου **1854**.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης
Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Διὰ τὴν ἀντιγραφήν. Ἀθῆναι 9 Ὀκτωβρίου **1854**.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης
Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κ.τ.λ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ. **15** τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου καὶ τὸ ἄρθρ. **5** τοῦ ἀπὸ **24** Ὀκτωβρίου **1853** νόμου περὶ κυρώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ **1854**.

Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ,

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς·

Ἄρθρ. **1**. Ἐν ἀπουσίᾳ τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων χορηγεῖται διὰ τοῦ παρόντος Β. διατάγματος ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν **70,000** ἐπὶ μὲν τοῦ κεφ. Ζ'. ἄρθρ. **4** (διατροφὴ ὑποδίκων) δραχ. **20,000**· ἐπὶ δὲ τοῦ κεφαλαίου Η'. ἄρθρ. **4**, ἀποζημειώσεις μαρτύρων) δραχ. **50,000** τοῦ διὰ τὸ ἔτος **1854** εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης.

Ἄρθρ. **2**. Ἡ τακτοποίησις τῆς ἀνωτέρω πιστώσεως θέλει ζητηθεῖ συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ. **17** τοῦ διαληφθέντος περὶ δη-

μοσίου λογιστικοῦ νόμου, ἐν τῇ πρώτῃ συνόδῳ τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων.

Ἐς Ἀθήναις, τὴν **11** Ὀκτωβρίου **1854**.

Ο Θ Ω Ν

ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Πρὸς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον

«Ὡς εἶναι ἤδη γνωστὸν εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἡ ἔνδεια, εἰς ἣν οἱ πλεῖστοι τῶν Κ. Κ. γερουσιαστῶν εὑρίσκοντο, ὑπηγόρευσε τὸ μέτρον διὰ τοὺς ἐκτεθέντας εἰς τὰς προηγουμένας πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἐκθέσεις μου λόγους νὰ χορηγηθῶσι πρὸς αὐτοὺς διάφορα βοηθήματα, διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ὁποίων ἐγένετο χρῆσις καὶ τῆς τελευταίας ἐγκριθείσης ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ἑπτακισχιλιοδράχμου πιστώσεως.

Ἐπειδὴ ὅμως, ὡς πληροφοροῦμαι, πολλοὶ ἐξ αὐτῶν στεροῦνται τὰ μέγιστα καὶ εὑρίσκονται ὡς ἐκ τούτου εἰς θέσιν ἀνοικονόμητον, θεωρῶ καὶ δίκαιον καὶ φιλάνθρωπον ἔργον, μάλιστα δὲ τώρα, ὅτε ἐπελθόντος τοῦ δυστυχήματος τῆς χολέρας παρίσταται ὑπέρποτε ἀναγκαῖον νὰ θεραπευθῶσι προχείρως αἱ πολυειδεῖς ἀνάγκαι αὐτῶν, νὰ τείνῃ ἡ Κυβέρνησις χεῖρα ἀρῤῥωγὸν πρὸς αὐτοὺς χορηγοῦσα καὶ αὖθις βοηθήματά τινα στιγμιαῖα πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἀναγκῶν των.

Ὅθεν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἵνα εὐαρεστηθῇ νὰ ἐγκρίνῃ τὴν χορηγίαν ἑτέρας ἐκ δραχμῶν **10,000** ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως, ἐπὶ τοῦ κεφ. Γ. ἄρθρ. **1**. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἵνα χρησιμεύσῃ ἰδίως πρὸς τὸν ἄνω ἐκτεθέντα σκοπόν.

Ἀθήνησι τῇ **13** 8βρίου **1855**.

Ὁ Ὑπουργ. **Ρ. Π α λ α μ ί δ η ς.**

Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἔχον ὑπ' ὄψιν τὰς σημερινὰς περιστάσεις, καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐνταῦθα διαμενόντων ἀπόρων γερουσιαστῶν, ἐγκρίνει νὰ χορηγηθῇ πίστωσις δραχμῶν δέκα χιλιάδων ἐπὶ τοῦ κεφ. Γ. ἄρθρ. **1** τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν εἰς τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν, ὅπως δοθῇ ἐξ αὐτοῦ ἀνάλογος βοήθεια εἰς τοὺς ἀπορωτέρους τῶν ἐνταῦθα διαμενόντων γερουσιαστῶν.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ. Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ. Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ. Α ΛΟΝΤΟΣ. Δ. ΚΑΛΑΚΡΗΝΗΣ. Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν. κτλ.

Έχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρ. 15 καὶ 16 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου καὶ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους νόμου, καθὼς καὶ τὴν ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου τ. ε. πρᾶξιν τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται πίστωσις ἀναπληρωματικὴ δραχμῶν 10,000 ἐπὶ τοῦ κεφαλ. Γ'. ἄρθρ. 3. Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου τοῦ ἐνεστῶτος 1854 ἔτους.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐσωτερικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Ὀκτωβρίου 1854.

Ο Θ Ω Ν

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ἀριθ. πρ. 147. Περὶ πιστώσεως.

Πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.

Ἡ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Γ. ἄρθρου 1. Γεν. μέτρα ἀσφαλείας ψηφισθεῖσα διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους πίστωσις ἐκ δραχ. 100,000 καὶ αἱ διὰ Βασ. διαταγμάτων χορηγηθεῖσαι ἐπὶ τοῦ ἰδίου κεφαλαίου καὶ ἄρθρου ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις ἐκ δρ. 37000, τὸ ὅλον ὁμοῦ ἐκ δραχμῶν 137000 πλησιάζει ἤδη νὰ ἐξαντληθῶσιν ὁλοσχερῶς διατεθέντων ἀπὸ ἀ. Ἰανουαρίου μέχρι τοῦδε·

1.	Εἰς μισθοὺς ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν προσθέτων ἀστυνομικῶν πολιτοφυλάκων . . . . . Δραχ.	31,000
2.	Εἰς ἀμοιβὰς πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας	5,150
3	Εἰς ἀποπομπὴν ἐνδεῶν ἀέργων, ἔξοδα διατροφῆς αὐτῶν, ναύλους κ.τ.λ	10,028
4.	Εἰς περιθάλψεις τῶν ἐκ λῃστείας παθόντων καὶ εἰς ἔξοδα πρὸς ἴασιν τῶν πληγῶν αὐτῶν . . .	1,350
5.	Εἰς ἀντιμισθίαν τοῦ προσθέτου προσωπικοῦ τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας καὶ ὑπαστυνομίας Πειραιῶς	5,967
6.	Εἰς διαφόρους ἀνάγκας τοῦ Συμμαχικοῦ στρατοῦ	14,034

7.	Δι' ἐπισκευὴν τοῦ ὑδραγωγείου καὶ κατασκευὴν ἀποπάτων ἐν Πειραιεῖ	2,000
8.	Εἰς ἀντικατάστασιν τῶν πυροπληθέντων σκευῶν καὶ ἐπίπλων τῆς διευθύνσεως τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας	1,448
9.	Δι' ἀγορὰν ἁμάξης τῆς ὑπαστυνομίας Πειραιῶς . .	1,000
10.	Ἔξοδα γενόμενα ὑπὸ τοῦ Στρατηγοῦ καὶ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν Κ. Καλλέργη ὑπὲρ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας	8,000
11.	Εἰς ἔξοδα ταφῆς καὶ μνημοσύνων	923
12	Εἰς συνδρομὴν τῶν γεροντιαστῶν	37,000
13.	Εἰς διάφορα ἄλλα ἔξοδα, ἤτοι εἰς ἐνοίκια κρατητηρίων ἀστυνομικῶν, ὑπονόμων, ἁμαξῶν τῆς διευθύνσεως καὶ τῆς ὑπαστυνομίας Πειραιῶς, ἀγώγια, ναύλους καὶ πεζοὺς ὑπὲρ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, τὸν φόνον κυνῶν, διάφορα ἔξοδα τῆς ὑπαστυνομίας Πειραιῶς καὶ λοιπὰ ἔξοδα ἀναγόμενα εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο τῆς δημοσίας ἀσφαλείας	10,000
	Τὸ ὅλον Δραχ. .	127,900

Καὶ ἐπειδὴ ὡς γνωρίζει τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, τὰ μὲν ἔξοδα τὰ γενόμενα διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ συμμαχικοῦ στρατοῦ καταβάλλονται ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐπὶ τοῦ εἰρημένου κεφαλαίου καὶ ἄρθρου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέλουσι καταλογισθῆ καὶ τὰ ἐνοίκια, ὅτα κατὰ τὴν πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἔκθεσίν μου πρόκειται ἤδη ν' ἀποδοθῶσι διὰ τὰ ἐν Πειραιεῖ καταλύματα αὐτοῦ, ὑπολογισθέντα εἰς δραχ. 20730, αἱ δὲ λοιπαὶ χρεῖαι τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἀπαιτοῦσι κατὰ λόγον τῆς γενομένης διὰ τοὺς πρώτους δέκα μῆνας τοῦ ἔτους δαπάνης ὡς ἔγγιστα πίστωσιν ἐκ δραχμῶν 25,000· διὰ ταῦτα λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ προτείνω εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον τὴν χορηγίαν ἑτέρας ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 60,000 ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω κεφαλαίου καὶ ἄρθρου, καὶ παρακαλῶ ἵνα εὐαρεστηθῇ νὰ ἐγκρίνῃ τὴν πρότασιν μου ταύτην.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1854.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 15 καὶ 16 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καὶ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ ε. ε. νόμου, καθὼς καὶ τὰς ἀπὸ 2 τρέχοντος μηνὸς δύο πράξεις τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται ἀναπληρωματικὴ πίστωσις δραχμῶν 30,000 ἐπὶ τοῦ κεφαλ. Γ'. ἄρθρ. 1. «γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας» τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου τοῦ ἐνεστῶτος 1854 ἔτους, ἐπιφυλαττομένης τῆς διὰ νόμου ἐπιψηφίσεως αὐτῆς.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Νοεμβρίου 1854.

Ο Θ Ω Ν

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.»

Πρὸς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Δ'. ἄρθρου 7 «ἔκτακτα ὑγειονομικὰ» προβλεφθεῖσα ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους πίστωσις ἐκ δραχ. 13,000

καθὼς καὶ ἡ διὰ Β. διατάγματος χορηγηθεῖσα ἐπὶ τοῦ κεφ. Γ'. *νόσοι ἐπιδημικαὶ* ἔκτακτος πίστωσις » 30,000

Τὸ ὅλον ὁμοῦ ἐκ δραχμῶν 43,000

ἐξηντλήθησαν ἤδη ὁλοσχερῶς, διατεθέντων μέχρι τοῦδε ὑπὲρ τῆς δημοσίου ὑγείας τῶν ἐξῆς ποσοτήτων·

Δι' ἔξοδα γενόμενα ἐν καιρῷ τῆς χολέρας ἐν Πειραιεῖ . . . . . δραχ. 9,348

ἰσαύτως ἐν τῷ διαφράγματι κατὰ τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς καὶ καθ' ὅλην τὴν ὑγειονομικὴν γραμμὴν . . . . . » 2,169

ἰσαύτως ἐν Φαλήρῳ . . . . . » 1,372

» ἐν Κανθάρῳ . . . . . » 1,231

» ἐν τῇ γραμμῇ τῆς Πεντέλης . . . . » 694

» ἐν τῷ πλοίῳ ἡ Ἀθηνᾶ . . . . . » 484

» ἐν Ἀθήναις . . . . . » 7,701

» ἐν Αἰγίνῃ . . . . . » 5,726

» ἐν Σύρῳ καὶ τὰς λοιπὰς νήσους, ὅπου ἐνέσκηψε τὸ νόσημα . . . . . » 12,948

διάφορα ἔξοδα γενικὰ . . . . . » 2,984

δι ἔξοδα θεραπείας τῶν κοινῶν γυναικῶν . . . » 2,000

Τὸ ὅλον δραχμὰς 46,657

Καὶ ἐπειδὴ δ.στυχῶς ἡ φθοροποιὰ αὕτη νόσος, ἐνσκήψασα ἤδη ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἐπαπειλεῖ καὶ πολλὰ ἄλλα μέρη τοῦ Κράτους, τὰ δὲ ἐφαρμοσθέντα νέα μέτρα, ὡς γνωρίζει τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, πρὸς περιστολὴν καὶ ἐξάλειψιν τοῦ κακοῦ ἀπαιτοῦν νέας δαπάνας, τὰς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπολογίσῃ τις ἐπὶ τοῦ παρόντος οὔτε κατὰ λόγον πιθανόν, καθ' ὅσον τοῦτο ἐξαρτᾶται ἐκ περιστάσεων ἀπροβλέπτων· διὰ ταῦτα προτείνω εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ἵνα εὐαρεστηθῇ νὰ ἐγκρίνῃ καὶ ἕτέραν ἔκτακτον πίστωσιν ἐκ δραχμῶν 30,000 ἐπὶ τοῦ κεφ. ΙΓ. Νόσοι ἐπιδημικαί, πρὸς ἀπάντησιν τῶν ἀπαιτουμένων ὑπὲρ τῆς δημοσίας ὑγείας ἐξόδων.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1854.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 16 καὶ 18 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, ὡς καὶ τὴν γνωμοδότητιν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται ἔκτακτος πίστωσις ἐκ δραχμῶν 10,000 ἥτις θέλει χρησιμεύσει εἰς ἔκτακτα ὑγειονομικὰ μέτρα χάριν τῆς δημοσίου ὑγείας, καταλογιζομένη ἐπὶ τοῦ ἤδη προστεθέντος κεφαλαίου ΙΓ'. «νόσοι ἐπιδημικαὶ» τοῦ διὰ τὸ ἐνεστὼς 1854 ἔτος προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἐπιφυλαττομένης ἐν καιρῷ τῆς διὰ νόμου κυρώσεως αὐτῆς.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Νοεμβρίου 1854.

Ο Θ Ω Ν.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ. Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.»

Πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.

«Ὡς γνωρίζει τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον τινὲς ἐκ τῶν ΚΚ. γερουσιαστῶν ἐξακολουθοῦσι νὰ διαμένωσιν ἐνταῦθα.

Ἐπειδὴ δέ τινες ἐξ αὐτῶν εὑρίσκονται εἰς χρηματικὰς ἀνάγκας, κρίνω δίκαιον κατὰ τὰς παρούσας μάλιστα περιστάσεις τῆς δημοσίου ὑγείας νὰ χορηγηθῶσι καὶ αὗθις εἰς αὐτοὺς ἀνάλογοι συνδρομαὶ πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν, ὑφ' ὧν καταπιέζονται ἄποροι ὄντες.

Μὴ ὑπάρχοντος δὲ διαθεσίμου ποσοῦ ἐκ τῆς χορηγηθείσης τελευταίας πιστώσεως, παρακαλῶ τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον νὰ ἐγκρίνῃ καὶ ἑτέραν ἀναπληρωτικὴν ἐπὶ τοῦ κεφ. Γ'. ἄρθρ. 1, Γενικὰ μέτρα, πίστωσιν ἐκ δραχμῶν 5000, ἥτις φρονῶ ὅτι δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῶν Βουλῶν εἰς βοήθειαν τῶν μᾶλλον ἐνδεῶν γερουσιαστῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Νοεμβρίου 1854.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Γ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 15 καὶ 16 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καὶ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους νόμου, καθὼς καὶ τὴν ἀπὸ 26 Νοεμβρίου τ. ε. πρᾶξιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται πίστωσις ἀναπληρωματικὴ δραχμῶν 5,000 ἐπὶ τοῦ κεφ. Γ'. ἄρθρου 1, Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας, τοῦ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Νοεμβρίου 1854.

ΟΘΩΝ.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.»

Πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.

Ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων διὰ πράξεως τοῦ δημοτικοῦ αὐτοῦ

συμβουλίου, ὑποβληθείσης παρὰ τοῦ νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἠτήσατο νὰ τῷ χορηγηθῇ δάνειον ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου εἴκοσι χιλιάδων δραχμῶν, διὰ νὰ δυνηθῇ κατὰ τὴν παροῦσαν περίστασιν νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς κυριωτέρας δαπάνας του καὶ ἰδίως νὰ πληρώσῃ τοὺς μισθοὺς τῶν ἰατρῶν καὶ πάντα τὰ ἔξοδα ὅσα ἀναγόνται εἰς αὐτὸν, κατὰ συνέπειαν τῶν δικαίων μέτρων, τὰ ὁποῖα ἐλήφθησαν πρὸς ἀπαλλαγὴν τῆς πόλεως ἐκ τῆς νόσου.

Πρὶν ἢ ὑποβάλω τὴν περὶ τῆς προκειμένης αἰτήσεως τοῦ εἰρημένου δήμου γνωμοδότησίν μου εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ἐθεώρησα ἀναγκαῖον νὰ πληροφορηθῶ περὶ τῆς καταστάσεως, εἰς ἣν εὑρίσκεται τὸ πρὸς τὸ δημόσιον ἐκ διαφόρων προγενεστέρων προκαταβολῶν χρέος αὐτοῦ τοῦ δήμου, καὶ ἐπὶ τούτῳ παρεκάλεσα τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον νὰ μοὶ χορηγήσῃ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας, τὰς ὁποίας, ἂν καὶ δὲν ἐλαβον μέχρι τοῦδε, ὡς ἐπληροφορήθην ὅμως προφορικῶς διὰ τοῦ γεν. λογιστηρίου, τὸ πρὸς τὸ δημόσιον χρέος τοῦ εἰρημένου δήμου ἀναβιβάζεται εἰς δραχ. περίπου 200,000, καὶ ἀσήμαντόν τι μέρος ἀποδίδεται κατ' ἔτος πρὸς ἀπόσβεσιν αὐτῶν.

Ὅπως δ' ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ἐπειδὴ τελευταῖον ἐπληροφορήθην, ὅτι ἡ ἀπορία τοῦ δημοτικοῦ ταμείου ἔφθασεν εἰς τὸ ἔσχατον, καὶ ὄχι μόνον δὲν θέλει εἶσθαι εἰς κατάστασιν ὁ δῆμος νὰ πληρώσῃ τοὺς μισθοὺς τῶν ἰατρῶν καὶ τὰ λοιπὰ ἔξοδα, καταβαλλόμενα διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν δημοτῶν αὐτοῦ, ἀλλὰ καθυστερεῖ ἀπὸ τοῦδε καὶ αὐτὴν τὴν πληρωμὴν τῶν κανονικῶν ἐξόδων του, οἷον τοὺς μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει, τὰ πρὸς διατροφὴν τῶν ἐκτεθέντων ἔξοδα καὶ τὰ παρόμοια, ἡ δὲ κατάστασις αὕτη τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, ἀθεράπευτος ἄλλως ἀποβαίνουσα, ἀπαιτεῖ ἐξ ἀνάγκης τὴν χορηγίαν τοῦ ζητουμένου δανείου· διὰ ταῦτα προτείνω εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον διὰ τῆς παρούσης μου, ὅπως εὐαρεστηθῇ νὰ παραδεχθῇ τὴν αἴτησιν ταύτην τοῦ δήμου, ἐγκρίνον τὴν χορηγίαν δανείου ἐκ δραχμῶν 20,000 ἐπὶ τῷ νενομισμένῳ τόκῳ, ἀποδοτέου ἐκ τῶν πρώτων αὐτοῦ εἰσοδημάτων, ἵνα χρησιμεύσῃ κυρίως πρὸς ἀπάντησιν τῶν πρὸς ἐξόντωσιν τῆς χολέρας δαπανῶν, τῶν ἀναγομένων εἰς βάρος αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ ὄρῳ τῆς διαθέσεως τοῦ εἰρημένου δανείου δι' εἰδικῶν ἐγκρίσεων καὶ ἐντολῶν τοῦ ἐπὶ τῶν

ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ἐπὶ τῶν συνταχθησομένων διὰ τῆς νομαρχίας καταστάσεων τῶν μισθῶν καὶ ἐξόδων τοῦ δήμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Νοεμβρίου 1854.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Θεωροῦντες ὅτι ἕνεκα τῆς μεγίστης ἀπορίας, εἰς ἣν εὑρίσκεται τὸ δημοτικὸν ταμεῖον τοῦ δήμου Ἀθηναίων, ὁ δῆμος οὗτος δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς κυριωτέρας καὶ πρωτίστας αὐτοῦ ὑποχρεώσεις.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ. 134 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου καὶ τὴν ἀπὸ 19 Νοεμβρίου τ. ε. πρᾶξιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐγκρίνομεν, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ νὰ χορηγηθῇ ἐκ τοῦ δημοσίου εἰς τὸν εἰρημένον δῆμον τὸ αἰτούμενον παρ' αὐτοῦ δάνειον ἐκ δραχμῶν 20.000, ἀποδοτέον μετὰ τοῦ νομίμου τόκου ἐκ τῶν πρώτων αὐτοῦ εἰσοδημάτων, πρὸς ἀπάντησιν τῶν κυριωτέρων αὐτοῦ ἀναγκῶν, καὶ ἰδίως πρὸς πληρωμὴν τῶν γενομένων ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῆς ὑγείας τῶν συνδημοτῶν του ἐξόδων κατὰ τὴν παροῦσαν περίστασιν τῆς χολέρας.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Νοεμβρίου 1854.

Ο Θ Ω Ν.

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.»

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 16 καὶ 18 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου καὶ τὴν ἀπὸ 19 τρέχοντος μηνὸς πρᾶξιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ἐν κεφαλαίῳ εἰδικῷ ὑπὸ τὸν τίτλον, «Δάνεια» Κεφ. 25, ἔκτακτος πίστωσις ἐκ δραχ. 20,000 ἵνα χρησιμεύσῃ διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ πρὸς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων ἐγκριθέντος δανείου, ἐπιφυλαττομένης ἐν καιρῷ τῆς διὰ νόμου τακτοποιήσεως αὐτῆς.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Νοεμβρίου 1854.

Ο Θ Ω Ν.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ. Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.»

Πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.

Ὡς παρέστησα εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον διὰ τῆς πρὸς αὐτὸ προγενεστέρας ἐκθέσεώς μου, ἡ διὰ τὴν δημοσίαν ὑγείαν πραγματοποιηθεῖσα μέχρι τῆς 16 Ὀκτωβρίου τρέχοντος ἔτους δαπάνη συνεποσοῦτο εἰς δραχμὰς 46,657
ἐξ ὧν αἱ μὲν δραχμαὶ 13,000
33,657

κατελογίσθησαν ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Δ'. ἄρθρου 7, ἔκτακτα ὑγειονομικὰ, ἐφ' οὗ εἶχε προβλεφθῇ ἴσης ποσότητος πίστωσις διὰ τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ, αἱ δὲ λοιπαὶ, ὡς ἀνωτέρω δρ. 33657 κατελογίσθησαν ἐπὶ τοῦ προστεθέντος νέου κεφαλαίου ΙΓ', ἐφ' οὗ εἶχε χορηγηθῇ ἔκτακτος πίστωσις δραχ. 30,000 συνεπείᾳ τῆς ἀπὸ 17 Αὐγούστου πράξεως τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου. Ὅθεν μέχρι τῆς 16 Ὀκτωβρίου ὑπελείπετο πίστωσις πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν πληρωμῶν δραχ. 3657, αἱ δὲ ὑπάρχουσαι ἀνάγκαι καὶ αἱ ὑπολογισθεῖσαι διὰ τὸ μέλλον κατὰ λόγον πιθανὸν ἀπῄτησαν ἑτέραν ἐκ δραχμῶν 30,000 πίστωσιν πρὸς θεραπείαν αὐτῶν· τὸ δὲ ὑπουργικὸν Συμβούλιον εὑρεστήθη διὰ τῆς ἀπὸ 2 Νοεμβρίου τρ. ἔτους πράξεώς του νὰ ἐγκρίνῃ μόνον πίστωσιν ἐκ δραχμῶν 10,000, ὥστε, ἀναπληρωθέντος ἐξ αὐτῆς τοῦ ἀνωτέρω ἐκ δραχμῶν 3657 ὑπερβάλλοντος τῆς δαπάνης πρὸς τὴν πρώτην ἔκτακτον πίστωσιν, δὲν ἔμενον ἐκ τῆς Δ'. δεκακισχιλιοδράχμου ἐκτάκτου πιστώσεως εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ὑπουργείου, εἰμὴ τὸ ὑπόλοιπον τῶν δραχμῶν 6343 κατὰ τὴν 16 Ὀκτωβρίου τρ. ἔτους· ἔκτοτε ἐπραγματοποιήθησαν διάφοροι δαπάναι μισθοδοσιῶν καὶ ἐξόδων, ὧν τὸ ὁλικὸν ποσὸν ἀναβιβάζεται εἰς δραχμὰς 13,678
ἐξ ὧν ἀφαιρουμένου τοῦ ὑπολοίπου τῆς πιστώσεως τῶν
10,000 δραχμῶν 6,343

ὑπάρχει ἐπὶ πλέον τῆς πιστώσεως δαπάνη πραγματοποιηθεῖσα ἤδη ἐκ δραχμῶν 7,335

Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον γνωρίζει ἀκριβῶς καὶ τὰς δυστυ-

χεῖς περιστάσεις τῆς δημοσίας ὑγείας καὶ τὰ ληφθέντα πρὸς ἐξόντωσιν τοῦ κακοῦ μέτρα. Ὅθεν κρίνω περιττὸν νὰ τὰ ἐξιστορήσω ἐνταῦθα, περιοριζόμενος μόνον νὰ τὸ παρακαλέσω, ἵνα λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὸ ἀνεπαρκὲς τῶν πιστώσεων πρὸς τὰ δαπανηθέντα ἤδη καὶ τὰ ὀφειλόμενα εὐαισθητῶς νὰ ἐγκρίνῃ νέαν ἔκτακτον πίστωσιν ἐπὶ τοῦ κεφ. ΙΙ'. Νόσοι ἐπιδημικαί, ἐκ δραχμῶν τριάκοντα χιλιάδων.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 18 Νοεμβρίου 1851.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 16 καὶ 18 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου ὡς καὶ τὴν ἀπὸ 19 τρέχοντος μηνὸς γνωμοδότησιν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν,

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται ἔκτακτος πίστωσις ἐκ δραχ. 30,000 ἐπὶ τοῦ προστεθέντος νέου κεφαλ. ΙΓ'. α νόσοι ἐπιδημικαὶ » τοῦ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου πρὸς ἀπάντησιν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν δημόσιον ὑγείαν ἐξόδων, ἐπιρυλαττομένης ἐν καιρῷ τῆς διὰ νόμου κυρώσεως αὐτῆς.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς, ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Νοεμβρίου 1854.

Ο Θ Ω Ν

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ. Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.»

Πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.

«Τὰ διάφορα μέτρα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐλήφθησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας καὶ πρὸς ἐξάλειψιν τοῦ ἐνσκήψαντος εἰς τὸ Κράτος νοσήματος, ἐπεβάρυναν τὸ δημόσιον, ὡς γνωρίζει τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, μὲ δαπάνας ἐκτάκτους διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ὁποίων ἐδόθησε νὰ χορηγηθῶσιν, ἐκτὸς τῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ προβλεφθεισῶν τακτικῶν πιστώσεων, ἐπὶ μὲν τοῦ κεφαλαίου τῶν ἐξόδων τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, ἐφ' οὗ κατελογίσθη

σαν καὶ τὰ γενόμενα διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ συμμαχικοῦ στρατοῦ ἔξοδα καὶ αἱ πρὸς τοὺς γερουσιαστὰς ἀπονεμηθεῖσαι συνδρομαὶ, ἀνα πληρωματικαὶ πιστώσεις ἐκ δραχ. 72,000· ἐπὶ δὲ τοῦ κεφαλαίου τῶν ἐξόδων τῆς δημοσίου ὑγείας ἔκτακτοι πιστώσεις ἐκ δραχμῶν 70,000. Αἱ χορηγηθεῖσαι αὐταὶ τακτικαὶ καὶ ἔκτακτοι πιστώσεις ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων ἐξηντλήθησαν ἤδη ὁλοσχερῶς εἰς πληρωμὴν ἐξόδων, βεβαιωθέντων καὶ ἀναγνωρισθέντων εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, καὶ ἐν τούτοις ὑπολείπονται νὰ πληρωθῶσι καὶ ἄλλα ἐκκαθαρισθέντα ἤδη ἔξοδα, συμποσούμενα, τὰ μὲν ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τῆς δημοσίου ἀσφαλείας ὑπαγόμενα εἰς δραχ. 18,000, τὰ δ' ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τῆς δημοσίου ὑγείας εἰς δραχ. 20,000. ὑπάρχουν πρὸς τούτοις καὶ ἄλλα ἔξοδα πηγάζοντα ἐκ τῶν αὐτῶν περιστάσεων καὶ ἀναγκῶν, τῶν ὁποίων οἱ λογαριασμοὶ δὲν ὑπεβλήθησαν μέχρι σήμερον εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἢ ὑποβληθέντες δὲν ἐξηλέγχθησαν εἰσέτι καὶ ὡς ἐκ τούτου μὴ βεβαιωθέντων δὲν δύναται ἀκριβῶς νὰ ὑπολογισθῇ τὸ ποσὸν αὐτῶν.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ δικαιοῦχοι τῶν ἤδη ἐκκαθαρισθέντων καὶ βεβαιωθέντων ἐξόδων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄνθρωποι ἐνδεεῖς ὄντες, ἐξακολουθοῦσι ν' ἀπαιτῶσι τὰ εἰς αὐτοὺς ὀφειλόμενα, θεωρῶ καὶ δίκαιον καὶ συμφέρον νὰ τοῖς ἀποδοθῶσιν ἄνευ περαιτέρω ἀναβολῆς πρὸς ἀποφυγὴν δικῶν ἐκ μέρους αὐτῶν παραπόνων, νὰ ληφθῇ δὲ πρόνοια ἀπὸ τοῦδε ἵνα ὑπάρχῃ πρόχειρον τὸ μέσον καὶ περὶ τῆς ἐξοφλήσεως τῶν ὑπὸ ἔλεγχον εὑρισκομένων λογαριασμῶν.

Διὰ ταῦτα εἶμαι γνώμης νὰ χορηγηθῶσι δυνάμει τοῦ ἄρθρου 15 καὶ 18 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου διὰ Β. διαταγμάτων, ἐπὶ τῇ ἐγκρίσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου αἱ ἀναγκαιοῦσαι πιστώσεις, καθότι, ἂν καὶ συνεκλέσθησαν αἱ Βουλαί, δὲν συνεπληρώθη ὅμως ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων καὶ ἐξ ἀνάγκης ἀναβάλλεται ἡ ἄμεσος ἐπιψήφισις τῶν πιστώσεων.

Ὁ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμος καθιέρωσε τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ χορηγῇ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν πιστώσεις ἀναπληρωματικὰς καὶ ἐκτάκτους, προϊδὼν τὰς περιστάσεις ἐκείνας, καθ' ἃς ἡ πραγματοποίησις δαπάνης τινος δι' ἔλλειψιν πιστώσεως δὲν ἐπιδέχεται τὴν ἐλαχίστην ἀναβολήν. Οἱ αὐτοὶ λόγοι ὁρίστανται καὶ εἰς τὴν προκειμένην παρίστασιν, διότι ἐξ ἑνὸς αἱ Βουλαί, μὴ οὖσαι πλήρεις δὲν εἶναι εἰς ἐνέργειαν· ἐξ ἄλλου δὲ ἡ ἀνάγκη τῆς πληρωμῆς τῶν ὀφειλομένων πρὸς ἄτομα συντελέσαντα ὑπὲρ τῆς δημοσίου ὑγείας, θεωρεῖται

ἀναπόφευκτος, καθ' ὅσον τὰ πλεῖστα ἐκ τούτων λιμώττουν καὶ ἡ περαιτέρω καθυστέρησις ὄχι μόνον ἀναξιοπρεπῆς θέλει εἶσθαι καὶ ἄδικος, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβὴς εἰς τὸ μέλλον παραδειγματισμὸν θέλει ἔχει.

Ὅθεν παρακαλῶ τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον νὰ ἐγκρίνῃ ἵνα χορηγηθῶσι διὰ Β. διαταγμάτων, ἐπὶ μὲν τοῦ κεφαλαίου Γ. ἄρθρ. 1 γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας, πίστωσις ἀναπληρωματικὴ ἐκ δραχ. 30,000· ἐπὶ δὲ τοῦ κεφαλαίου Γ'. Νόσοι ἐπιδημικαί, πίστωσις ἔκτακτος ἐκ δραχμῶν 30,000.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 5 Ἰανουαρίου 1855.

Ὁ προσ. ἐπὶ τῶν ἐσωτ. ὑπουργὸς

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρ. 16 καὶ 18 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καθὼς καὶ τὴν ἀπὸ 7 τρέχοντος μηνὸς πρᾶξιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται ἔκτακτος πίστωσις ἐκ δραχ. 30,000 ἐπὶ τοῦ ἤδη προστεθέντος κεφαλαίου ΙΓ'. «νόσοι ἐπιδημικαὶ» τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ παρελθόντος 1854 ἔτους τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἵνα χρησιμεύσῃ εἰς πληρωμὴν τῶν γενομένων ὑπὲρ τῆς δημοσίου ὑγείας ἐξόδων, ἐπιφυλαττομένης ἐν καιρῷ τῆς διὰ νόμου κυρώσεως αὐτῆς.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Ἰανουαρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ, Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.»

ΟΘΩΝ κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρ. 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ παρελθόντος ἔτους νόμου, καθὼς καὶ τὴν ἀπὸ 7 τρέχοντος μηνὸς πρᾶξιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται πίστωσις ἀναπληρωματικὴ δραχμῶν

30,000 ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Γ'. ἄρθρ. 1. Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας» τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ παρελθόντος 1854 ἔτους τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἐπιφυλαττομένης ἐν καιρῷ τῆς διὰ νόμου κυρώσεως αὐτῆς.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Ἰανουαρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ, Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.»

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς ἐκτάκτους δαπάνας διά τε τὴν μεταφορὰν τῶν τριῶν Β. πλοίων ἐκ Τεργέστης εἰς Πόρον, ἤτοι τῆς κορβέτας ἡ Ἀριάδνη καὶ τῶν βρικίων ὁ Περσεὺς καὶ Ὀρφεύς, ἔτι δὲ τὴν δαπάνην τῆς συντηρήσεως αὐτῶν.

Θεωροῦντες ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη δὲν προβλέπεται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς ναυτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ τρέχ. ἔτους καὶ κατὰ συνέπειαν πρέπει νὰ χορηγηθῇ δι' ἐκτάκτου πιστώσεως κατὰ τὰ ἄρθρα 16 καὶ 18 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου ὑπὸ Στο χ. ΣΙΒ'.

Ἔχοντες προσέτι ὑπ' ὄψιν τὴν πρᾶξιν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου ὑπὸ ἡμερομηνίαν . . . . . .

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Διὰ τὴν δαπάνην τῆς μεταφορᾶς τῶν ἀνωτέρω ῥηθέντων Β. πλοίων καὶ διὰ τὴν συντήρησιν αὐτῶν νὰ χορηγηθῇ πίστωσις ἔκτακτος εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργεῖον ἐκ δραχμῶν 30,000.

Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Ὀκτωβρίου 1854.

Ο Θ Ω Ν

Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ, Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.»

ΟΘΩΝ κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 18 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου.

Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Ἡμῶν Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ,

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐν ἀπουσίᾳ τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων, χορηγεῖται διὰ τοῦ παρόντος Βασιλικοῦ διατάγματος, ἔκτακτος πίστωσις ἐκ δραχμῶν 17,946:63 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου Ἡμῶν καὶ τῶν ἐξωτερικῶν, ὑπὸ τὸ Κεφάλαιον VII.

«Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα, ἄρθρ. 2 Ἔξοδα ἐπανόδου.»

Ἄρθρ. 2. Ἡ τακτοποίησις τῆς ἀνωτέρω πιστώσεως θέλει ζητηθῆ, συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ 17 τοῦ διαληφθέντος νόμου ἐν τῇ πρώτῃ συνόδῳ τῶν Βουλῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Αὐγούστου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Εἰς λογαριασμὸν τῆς χρήσεως 1853 ἔμειναν ἀπλήρωτοι ἕνεκα ἐλλείψεως πιστώσεων δραγμαὶ 198,072 λεπ. 95.

Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀνήκει εἰς διαφόρους ὑπηρεσίας τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ἐπισυνημμένον πίνακα καὶ εἰς τὴν κατωτέρω κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον δικαιολόγησιν αὐτῶν.

§. 1.

Κεφάλ. 1. Ἄρθρ. 1. Μισθὸς ἀξιωματικῶν δραχ. 5787 λ. 59.
» 1. » 2. » Στρατοῦ » 26629 » 65.

Αἱ ὑπερβάσεις αὗται ἐγένοντο, διότι δὲν ἐπραγματοποιήθησαν ὅλαι αἱ ὑπολογισθεῖσαι ἐλαττώσεις εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1853, αἵτινες ἀνέβαινον.

Τοῦ μὲν 1. ἄρθρου εἰς δραχ. 42000.
» δὲ 2. » » » 85286.

§. 2.

Κεφάλ. 2. ἄρθρ. μόνον, τροφαὶ 26320 δραχ. 33 λ.
» 3. » » νομὴ 4615 » 95 ».

Αἱ ὑπερβάσεις δὲ αὗται ἐγένοντο, διότι ἐνῷ προϋπελογίσθη ἡ τιμὴ τῆς μερίδος τοῦ ἄρτου 13 λεπτὰ καὶ ἡ τῆς νομῆς

65 λ. ἐπληρώθησαν ἀμφότεραι εἰς ἀνωτέραν τιμὴν ἕνεκα τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1853 ὑπερτιμήσεως τῶν σιτηρῶν.

§. 3.

Κεφ. 4. ἄρθρ. 1. ἱματισμὸς ἐπὶ τῇς καταθέσεως δρ. 1776. λ. 24.
» » » 2. ὁμ. ἐκτὸς τῆς καταθέσεως δρ. 965. λ. 24.
» » » 2. Σκεύη καθοριστ. νεοσυλλ. » 1356.

Ἡ ὑπέρβασις τῶν πρώτων δύω ἄρθρων συνέβη, διότι ἠγοράσθη ὑλικὸν περισσότερον παρ' ὅσον ἔπρεπε νὰ ἀγορασθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ γινομένου τῶν ἡμερῶν τῆς καταθέσεως τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτικῶν, ἡ ἀξία δὲ τοῦ πλέον ἀγορασθέντος τούτου ὑλικοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1853 ἠλαττώθη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἑπομένου ἔτους· ἡ δὲ τοῦ 4 ἄρθρου, διότι κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος κατετάχθησαν 678 νεοσύλλεκτοι στρατιῶται πλέον τοῦ προϋπολογισθέντος ἀριθμοῦ.

§. 4.

Κεφ. 5.	ἄρθρ.	1.	ἀντικατάστασις ὁπλισμοῦ	δρ.	λεπ.	66
»	»	2.	Συντήρησις	»	» 781 »	86
»	»	3.	Πολεμεφόδια	»	» 651 »	64
»	»	4.	Τύμπανα, Σάλπιγγες	»	» 468 »	28
» 7	»	2	Συντήρησις ἱπποσκευῆς	»	» 809 »	13
» 8	»	2.	ὁμ. στρατωνισμοῦ	»	» 1265 »	67
» 8	»	3.	ἐνοίκια ἰδιωτ. οἰκιῶν	»	» 904 »	67
»	»	4.	φυλακεῖα	»	» 4144 »	95
» 9	»	2.	Νοσηλεία στρατοῦ	»	» 1986 »	84
» 10	»	1.	Σχολεῖα ταγμάτων	»	» 46 »	20
»	»	2.	Σχολεῖον ἐλπίδων	»	» 969 »	16
»	»	3.	Ἐκπαιδευόμενοι ἐν εὐρώπῃ	»	» 740 »	
» 11	»	1.	ἔξοδα γραφείου	»	» 7807 »	74
»	»	2.	ἐπιμίσθια γραφέων	»	» 1811 »	31
»	»	3.	ὑπομνηματάρια νεοπρ.	»	» 96 »	
» 12	»	Μόνον	ὁδοιπορίας καὶ μετακομ.	»	» 9115 »	85
» 13	»	»	Στρατολογία	»	» 9115 »	08
» 15	»	1	Δπάναι στρατοδικείων	»	» 1544 »	17

Ὅλαι αἱ εἰς τὰ ἀνωτέρω κεφάλαια καὶ ἄρθρα περιλαμβανόμεναι ὑπερβάσεις ἐγένοντο, διότι τὰ τῆς φύσεως ταύτης ἔξοδα τῶν μνησθέντων κεφαλαίων, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπολογισθῶσι κατ' ἀκρίβειαν εἰς τὸν στρατιωτικὸν κλάδον, ὅπου ὑποκεῖται εἰς διαφόρους κινήσεις καὶ μεταβολὰς κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἔτους.

Κεφ. 17 ἄρθρ. 2 Μισθὸς ἀργίας δραχ. 7136 λ. 26.

Κεφ. 17 άρθρ. 3 λόχος απομάχων δραχ. 15933 λ. 24.

Τών δύο τούτων άρθρων ή αύξησις τής δαπάνης προέρχεται, διότι έτέθησαν εις άργίαν αξιωματικοί και εις απομαχίαν υπαξιωματικοί και στρατιώται πλέον των υπολογισθέντων.

§ 6.

» 19 άρθρ. Μόνον Χωροφυλακή δραχ. 17522 λ. 90
» 20 » Μόνον Όροφυλακή δραχ. 13890 λ. 59
» 21 άρθρ. Μόνον Φάλαγξ » 2425 λ. 66.

Αί άνωτέρω υπερβάσεις των τριών κεφαλαίων προέρχονται, διότι αί υπολογιστέαι αφαιρέσεις έν τώ προϋπολογισμώ.

Διά μέν την χωροφυλακήν δραχ. 49480
Διά δε τήν όροφυλακήν » 78240
και » την φάλαγγα δραχ. 22277.

Κατά μέγα μέρος δεν επραγματοποιήθησαν, και έκτος τούτου καθ' όσον αφορά την χωροφυλακήν, εις το σώμα τούτο είχον υπολογισθή 110 χωροφύλακες με μισθόν 32 δραχ. αντί 36 κατά μήνα.

Έν Αθήναις, την 15 Απριλίου 1855.

Ο Υπουργός των Στρατιωτικών.
Δ. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ.

ΠΙΝΑΞ

Των καθ' υπέρβασιν του προϋπολογισμού του 1853 εξόδων, διά να προστεθώσιν εις τον προϋπολογισμόν του έτους 1855 εις το κεφάλαιον 22 κεκλεισμέναι χρήσεις.

Του προϋπολογισμού Κεφαλαίον	Του προϋπολογισμού Άρθρον	Υπηρεσία	Ποσότητες κατ' Άρθρον Δρ.	Ποσότητες κατ' Άρθρον Λ.	Ποσότητες κατ' Κεφάλαιον Δρ.	Ποσότητες κατ' Κεφάλαιον Λ.
1		Μισθός ενεργείας.				
	1	Μισθός αξιωματικών	5787	59		
	2	Μισθός στρατού	26629	65	32417	24
2	μόνον	Τροφαί			26320	33
3	»	Νομή			4615	95
4	»	Ίματισμός και αποσκευή.				
	1	Ίματισμός επί τής καταθέσ.	17756	42		
	2	Όμοίως έκτος	965	29		
	3	Έκτακτος φθορά ενδυμάτων				
	4	Σκεύη καθαριότητος νοσυλλ	1356		20077	66

5		Όπλισμός				
	1	Αντικατάστασις οπλισμού		66		
	2	Συντήρησις	781	86		
	3	Πολεμοφόδια και υλικόν πολέμου	651	64		
	4	Τύμπανα, σάλπιγγες	468	28	1902	44
6	μόνον	Ίππωνεία				
7		Ίπποσκευή				
	1	Αντικατάστασις ίπποσκευής				
	2	Συντήρησις	809	13	809	13
8		Στρατωνισμός				
	1	Αντικατάστασις στρατωνισμού				
	2	Όμ. συντήρησις	1265	67		
	3	Ενοίκια ιδιωτικών οικιών	904	67		
	4	Συντήρησις φυλακείων	4144	95	6315	29
9	1	Θεραπεία ασθενών				
	2	Νοσηλεία αξιωματικών				
		Όμ. στρατού	1986	84	1986	84
10		Στρατιωτική εκπαίδευσις				
	1	Σχολεία ταγμάτων	46	70		
	2	Σχολείων Ευελπίδων	969	16		
	3	εκπαιδευόμενοι εν Ευρώπη	740		1755	86
11		Έξοδα Γραφείου				
	1	Των σωμάτων και καταστημάτων	7808	74		
	2	Γραφείων αντιμισθία	1811	31		
	3	Υπομνηματάρια νεοπροβιβασθέντων	96		9716	05
12	μόνον	Οδοιπορίαι και μεταχομίσεις			9115	85
13	»	Στρατολογίαι			3611	08
15		Στρατιωτική δικαιοσύνη.				
	1	Δαπάναι στρατοδικείων	1544	17	1544	17
	2	Συντήρησις φυλακισμένων				
16		Οικοδομαί				
	1	Συντήρησις οικοδομών	973	42	973	42
17		Μισθοί αργίας και απομάχων.				
			7136	26		
	2	Μισθός αργίας	15933	24	23069	50
	3	Δόχος απομάχων				
19	μόνον	Χωροφυλακή			37522	90
20	»	Όροφυλακή			13890	59
21	»	Φάλαγξ			2425	65
		Γενική άθροισις			198072	95

Έν Αθήναις, 15 Φεβρουαρίου 1855.
Ο Υπουργός των Στρατιωτικών Δ. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ.

ἀναγγελθέντος εἶτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ κράτους διὰ τὸ τρέχον ἔτος, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι προϋπολογισμὸς ἐσόδων τοῦ κράτους λέγεται ἡ πιθανὴ ἐκτίμησις μελλόντων εἰσοδημάτων, καὶ ἑπομένως τὸ ἔργον καθίσταται δυσχερές, διότι πρόκειται νὰ μαντεύσωμεν τὸ μέλλον. Ἐν τούτοις ἅπασαι αἱ κυβερνήσεις συντάττουσι προϋπολογισμὸν ἐσόδων, στηριζόμεναι εἰς γνωστὰ παρελθόντα ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα παριστῶσιν οἱ ἀπολογισμοὶ τῶν παρελθόντων ἐτῶν. Οἱ ἀπολογισμοὶ λοιπὸν χρησιμεύουν ὡς βάσις εἰς τὴν σύνταξιν τῶν προϋπολογισμῶν, καὶ μολαταῦτα σήμερον πρόκειται νὰ ψηφίσωμεν τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων, χωρὶς νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἀπολογισμὸν τῶν παρελθόντων ἐτῶν, εἰς ὃν στηρίζεται ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος, ἀλλ' ἁπλῶς εἰς τὰς πληροφορίας καὶ διαβεβαιώσεις τοῦ ὑπουργοῦ βασιζόμενα· ἀλλ' ἐλλείπει τότε ὁ ἀπαιτούμενος ἔλεγχος, χάριν τοῦ ὁποίου ῥητῶς τὸ Σύνταγμα ἀπήτησε τὴν εἰς τὰς Βουλὰς ὑποβολὴν τῶν ἀπολογισμῶν, ἡ ἐξέλεγξις τῶν ὁποίων εἶναι κατ' αὐτὸν σπουδαιοτέρα τῆς ἐξελέγξεως τῶν προϋπολογισμῶν, καθ' ὅσον οὐ μόνον χρησιμεύει ὡς ἔλεγχος τῆς διαχειρίσεως τοῦ δημοσίου πλούτου, ἀλλὰ συντελεῖ καὶ εἰς τὴν εὔκολον τῶν φόρων εἴσπραξιν, διότι ὁ φορολογούμενος βλέπων ἐξελεγχομένας τὰς δαπάνας τῆς κυβερνήσεως ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους, προθύμως καὶ ἀγογγύστως πληρόνει τὸν φόρον του. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἴδατε τὸ ἄρθρον 89 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καθ' ὃ οἱ λογαριασμοὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ προκειμένου ἔτους ὑποβάλλονται εἰς τὰς Βουλὰς ἐντὸς τῶν πρώτων τριῶν μηνῶν ἑκάστου ἔτους· ἀλλὰ παρῆλθον πέντε ἤδη μῆνες, καὶ ἡ διάταξις αὕτη εἰσέτι δὲν ἐξεπληρώθη. Ἐπίσης δ' ἀνεκτέλεστοι μένουσι καὶ πολλαὶ ἄλλαι τοῦ αὐτοῦ νόμου διατάξεις, καθὼς ἐν παραδείγματι αἱ τῶν ἄρθρων 94, 103, 105, 133 καὶ ἄλλαι, ἀφαρῶσαι τὸν ἔλεγχον τῆς ἀκριβοῦς καὶ τακτικῆς διαχειρίσεως τοῦ δημοσίου πλούτου.

Κατηγορεῖται ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὡς ἀνίκανος εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων, καὶ ἡ ἀνικανότης αὕτη ἀποδίδεται εἰς τὴν πτωχίαν του· αὐτὸς ὅμως νομίζει, ὅτι ποτὲ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν δύναται νὰ ἐξασκήσῃ ἀνεξαρτήτως τὰ δικαιώματά του, ἐν ὅσῳ διατελεῖ ὀφειλέτης πρὸς τὴν κυβέρνησιν· ἐν ᾧ δὲ εἰς κανὲν ἄλλο κράτος δὲν συμβαίνει τοῦτο, ἡμεῖς διὰ τῶν προικοδοτήσεων καὶ ἄλλων μέσων προσ-

παθοῦμεν νὰ τὸν ἔχωμεν πάντοτε δέσμιον, καὶ μολαταῦτα τὸ ἔθνος ἀγνοεῖ ἐντελῶς τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλῆς του λαοῦ πρὸς τὴν κυβέρνησιν ἐναντίον τῶν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ διατάξεων. Ἡ ἔλλειψις δὲ τοῦ ἐλέγχου διὰ τῆς ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἐξετάσεως τῶν ἀπολογισμῶν, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἀφίησιν ἀνοικτὸν τὸ στάδιον τῶν καταχρήσεων, καταστρέφει καὶ τὴν δημοσίαν πίστιν, ὑπὲρ τῆς ὁποίας τοσαῦται ἐδόθησαν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ὑποσχέσεις καὶ δι' αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ Β. λόγου, διότι τότε ἀναπτύσσεται καὶ κρατύνεται ἡ δημοσία πίστις, ὅταν, ὑποβαλλομένη εἰς ἔλεγχον, ἀποδεικνύηται εἰλικρινὴς καὶ πιστὴ ἡ διαχείρισις τῆς κυβερνήσεως.

Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν τῶν τοιούτων ἀτοπημάτων προτείνει νὰ ὁρίσῃ ἡ Βουλὴ ἀνάλογον χρονικὸν διάστημα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου νὰ ὑποβάλῃ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅλα τὰ πρὸς ἔλεγχον ἀπαιτούμενα ὑπὸ τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου ἔγγραφα, καὶ πιστεύει, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀναγνωρίζουσα τὰ δικαιώματά της θέλει ὁμοφώνως παραδεχθῆ τὴν πρότασίν του.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ὁ προαγορεύσας διατελεῖ βουλευτὴς δύω ἤδη συνόδους, αὐτὸς δὲ εἶναι ἑνὸς μόνον ἔτους ὑπουργός. Τοῦτο δὲ λέγων δὲν ἐννοεῖ, ὅτι δύναται νὰ ὑπεκφύγῃ τὴν εὐθύνην, τὴν ὁποίαν ἔχει ἀπέναντι τῶν Βουλῶν, ἀλλὰ νὰ παρατηρήσῃ μόνον, ὅτι ἐντὸς τοσοῦτον μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος, σμικρυνθέντος ἔτι μᾶλλον καὶ ὑπὸ τῆς ἐνσκηψάσης νόσου, ἕνεκα τῆς ὁποίας τρεῖς ὁλοκλήρους μῆνας ἔπαυσε καὶ αὐτὴ ἡ δημόσιος ὑπηρεσία, δὲν ἠδύνατο βέβαια νὰ φέρῃ εἰς πέρας τοσοῦτον σπουδαίας ἐργασίας τοῦ παρελθόντος. Οὐδόλως ἀντιτείνει, ὅτι ἡ δημοσιότης ἀντικειμένων οἰκονομικῶν εἶναι ἓν τῶν στοιχείων τῆς δημοσίας πίστεως, τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὁποίας καὶ ὑπεσχέθη ἡ παροῦσα κυβέρνησις, καὶ εἰς τὴν ὑπόσχεσίν της ταύτην ἐπροσπάθησε νὰ ἐμμείνῃ, ἐμπρόθεσμος καὶ ἑτοίμη φανεῖσα εἰς τὰς πληρωμάς της καὶ εἰς τὰς ἐκτελέσεις δικαστικῶν ἀποράσεων, καὶ πολλαχῶς ἄλλως ζητήσασα τὴν πραγματοποίησιν τῆς ὑποσχέσεώς της. Ἐὰν δὲ ἀπηντήθησαν δυσκολίαι τινες εἰς τὴν ἐντελῆ ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, οὐχ ἧττον ἐξετελέσθησαν αἱ πλειότεραι αὐτοῦ διατάξεις, διότι οἱ προκάτοχοι αὐτοῦ καὶ ἀπολογισμοὺς δύω, καὶ τρεῖς χρηματικὰς καταστάσεις ὑπέβαλον εἰς τὴν Βουλήν, ἥτις ὅμως δὲν εὑρεστήθη μέχρι τοῦδε νὰ συζητήσῃ καὶ ἐπιψηφίσῃ τοὺς ἀπολογισμούς· αὐτὸς δὲ ὑπόσχεται ἐντὸς τοῦ Ἰουνίου νὰ ὑποβάλῃ καὶ τὸν τοῦ 1852 ἀπολογισμόν, ἀκα-

λούθως δὲ καὶ τὸν τοῦ 1853, καθὼς καὶ τὸν γενικὸν λογαριασμὸν τοῦ 1854, καθ' ὅσον ἡ χρῆσις τοῦ 1854 εἰσέτι δὲν ἔκλεισε, ὁ δὲ εἰδικὸς ἀπολογισμὸς τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου εἶναι πρὸ πολλοῦ ἤδη ἕτοιμος, περιέχων καὶ διαφόρους λεπτομερεῖς καὶ ἀκριβεῖς πίνακας, σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 103. 104 καὶ 107 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καὶ τοῦτο λέγει, διότι ὀφείλεται καὶ εἰς ἔπαινος διὰ τοὺς ὑπαλλήλους ἐκείνους, οἵτινες συνέταξαν ἔργον τοσοῦτον ἀκριβὲς καὶ σημαντικόν, πρώτην ἤδη φορὰν παρουσιαζόμενον εἰς τὰς Βουλάς.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ προαγορεύσας ἀνέφερε καὶ τὴν περὶ παραλειμμάτων (non valeurs) διάταξιν τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, παρατηρεῖ ὅτι καὶ ἐν τῇ Γερουσίᾳ καὶ ἐνταῦθα εἶπεν ἄλλοτε, ὅτι παραδεχθέντες τὸ σύστημα τῶν δηλώσεων, ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν καὶ ἕνα νόμον, δυνάμει τοῦ ὁποίου νὰ φέρωμεν τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν, ὁσάκις καταστραφῇ ἐν κτῆμα καὶ τὸ εἰσόδημα αὐτοῦ· καὶ τοιοῦτος νόμος συντάσσεται ὁλονὲν καὶ ὁσονοῦπω θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὰς Βουλάς. Ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο σχέσιν ἔχει καὶ μὲ ἄλλα ἀντικείμενα, περὶ τῶν ὁποίων πρὸ μικροῦ ἐψηφίσθησαν οἱ ἀπαιτούμενοι νόμοι, καὶ ἐπομένως πρὶν ἢ ἐφαρμοσθῶσιν οὗτοι καθ' ὁλοκληρίαν, καὶ πρὶν ἢ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ καθυστερουμένων νόμων ἐλαττωθῶσιν αἱ καθυστερήσεις, δὲν δύναται νὰ ὑποβάλῃ πίνακα τῶν παραλειμμάτων ἀκριβῆ, οὔτε δύναται νὰ κηρύξῃ παραλείμματα δεκαπέντε ἑκατομμύρια δραχμῶν πρὶν ἢ ἐξαντληθῶσιν ὅλα τὰ πρὸς εἴσπραξιν μέσα.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ δάνεια τοῦ δημοσίου, ἐπειδὴ ταῦτα εἶναι ἀσήμαντα, εὐκόλως δύναται νὰ ὑποβάλῃ πίνακα τούτων. Ἐν γένει δὲ ἡ Βουλὴ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰς διαφόρους περιστάσεις, εἰς ἃς κατὰ τὸ ὀλιγοχρόνιον τοῦτο διάστημα εὑρέθη ἡ παροῦσα κυβέρνησις, καὶ ἰδίως τὴν ἐνσκήψασαν νόσον, ἕνεκα τῆς ὁποίας ὀλίγα μόνον γραφεῖα, ἐν οἷς καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, εἰργάζοντο εἰς μόνην τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν ἐνασχολούμενα, εἶναι δίκαιον νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμοῦ, βεβαία οὖσα, ὅτι προσεχῶς θέλουσιν ὑποβληθῇ καὶ οἱ καθυστεροῦντες ἀπολογισμοὶ καὶ ἡ προσωρινὴ κατάστασις τοῦ 1854.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον λαβὼν τὸν λόγον, ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ ὑπάρχοντος νόμου οὐδόλως ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὰς προσωπικὰς μεταβολὰς τῶν ὑπουργῶν, καὶ διὰ τοῦτο ὁ προαγορεύσας ὑπουργὸς δὲν ἠδύνατο νὰ προτείνῃ ὡς δικαιολόγησιν τὸ ὀλιγο-

χρόνιον διάστημα, καθ' ὃ οὗτος διατελεῖ ὑπουργός. Ἐπειδὴ δὲ εἶπεν, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ἐπεψήφισε τοὺς ὑποβληθέντας ἤδη ὑπὸ τῶν προκατόχων του δύω ἀπολογισμούς, παρατηρεῖ, ὅτι τοῦτο οὐδόλως ἔπρεπε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ παρουσιάσῃ καὶ τοὺς ἐλλείποντας. Οἱ ὑπουργοὶ ἐκεῖνοι ὑπέβαλον εἰς ἔλεγχον τὰς διαχειρίσεις των, ἂν δὲ ἡ Βουλὴ ἔχουσα πλήρη ἐμπιστοσύνην δὲν προέβη μέχρι τοῦδε εἰς τὴν ἐξέλεγξιν, τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον διὰ τὴν παροῦσαν κυβέρνησιν, ἥτις ὤφειλε καὶ αὐτὴ νὰ ὑποβάλῃ εἰς ἔλεγχον τὴν διαχείρισίν της, ἀδιαφοροῦσα τί ἠθέλησε πράξει ἡ Βουλή. Νομίζει δέ, ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἐσύγχυσε τὰ καθυστερήματα μὲ τὰ παραλείμματα, διότι καθυστέρημα μὲν λέγεται ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὁ φορολογούμενος ὤφειλε νὰ πληρώσῃ, ἀπολαύσας ἐν εἰσόδημα, παράλειμμα δὲ εἶναι τὸ χρέος, μὲ τὸ ὁποῖον ἐχρεώθη ὁ φορολογούμενος, χωρὶς ν' ἀπολαύσῃ οὐδὲν εἰσόδημα. Ὑπέκυψε δὲ καὶ εἰς ἕτερον σφάλμα, διότι δάνειον λέγεται καὶ τὸ τίμημα τῶν ἐκποιηθεισῶν γαιῶν, διὰ τὸ ὁποῖον ἐκδίδονται ὁμολογίαι. Ὅ,τι λοιπὸν πρὸ παντὸς ἄλλου ἀπαιτεῖ νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὰς Βουλὰς εἶναι οἱ πίνακες τῶν καθυστερούντων καὶ τῶν δανείων, μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ὁποίων σκοπὸν ἔχει νὰ κάμῃ σπουδαίαν πρότασιν. Πολλοὶ ἀποδίδουν τὰς καθυστερήσεις εἰς τὴν πτωχίαν τοῦ λαοῦ, αὐτὸς ὅμως νομίζει, ὅτι κατὰ μέγα μέρος προέρχονται ἀπὸ τὸν τρόπον τῆς εἰσπράξεως. Εἰς πολλὰ μέρη ἡ εἴσπραξις ὄχι μόνον τῶν πιστώσεων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀμέσων ἀκόμη φόρων ἀνατίθεται εἰς ἰδιώτας τραπεζίτας, καὶ οὕτως ὄχι μόνον ἐκλείπει ἡ ὑποχρέωσις τοῦ πολίτου ἀπέναντι τῆς κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ ἡ εἴσπραξις γίνεται ταχυτέρα, διότι ὁ ἰδιώτης, διώκων τὸ συμφέρον του, καταβάλλει πλειοτέραν προσπάθειαν καὶ αὐστηρότητα. Ἐν Ἀθήναις π. χ. καθυστεροῦνται 15 ἐτῶν φόροι οἰκοδομῶν, ἐν ᾧ ὁ ἰδιοκτήτης τῆς οἰκίας καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ἀπέλαυε τὸ εἰσόδημα τοῦ ἐνοικίου· ἡ καθυστέρησις ἄρα προέκυψεν οὐχὶ ἐκ τῆς ἀνεχείας, ἀλλ' ἐξ ἀδιαφορίας τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν εἴσπραξιν.

Ἀπήντησε καὶ πάλιν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι αἱ καθυστερήσεις προέρχονται οὐ μόνον ἐκ τῆς ἀνεχείας τῶν φορολογουμένων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς περὶ τὴν εἴσπραξιν ἀνωμαλίας, καὶ κατὰ τοῦτο συμφωνεῖ πληρέστατα μὲ τὸν προαγορεύσαντα, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ἡ κυβέρνησις προσπαθεῖ δι' ὅλων τῶν μέσων νὰ σμικρύνῃ ὅσον οἷόν τε τὸ ποσὸν τῶν καθυστερήσεων. Ὑπὸ τῆς ἀρχῆς δ' αὐτῆς ὁρμωμένη ἐξέλειψεν ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τὴν στήλην τῶν εἰσπραχθησομένων. Νομίζει

ὅμως, ὅτι ὁ προαγορεύσας ἐσύγχισε πολλὰ ἀντικείμενα, περὶ ὧν ἐποίησε λόγον· ἐζήτησε π. χ. νὰ ὑποβάλωμεν πίνακα τῶν παραλειμμάτων, ἐν ᾧ τοιαῦτα δὲν ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι, ὁ δὲ περὶ λογιστικοῦ νόμος δὲν καθιεροῖ τὰ παραλείμματα, ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπάρχουσι τοιαῦτα ἀλλαχοῦ, ἀναφέρει τί πρέπει νὰ γίνηται, ἐὰν τοιαῦτα ὑπάρξωσι καὶ ἐν Ἑλλάδι. Διὰ νὰ ὑπάρξωσι δὲ παραλείμματα ἀπαιτεῖται νόμος, ὅστις νὰ χαρακτηρίζῃ αὐτά, ὁ δὲ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἄνευ τοιούτου νόμου δὲν δύναται νὰ κηρύξῃ παραλείμματα τὰ καθυστερούμενα· τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εἶναι τοσοῦτον σπουδαῖον καὶ σοβαρὸν, ὥστε αὐτὸς, καὶ ἂν τῷ δώσῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἄδειαν, δὲν θέλει ποτὲ ἀναλάβῃ ἄνευ νόμου τοιαύτην εὐθύνην. Ὁμολογῶν δὲ, ὅτι πολλαὶ τῶν παρατηρήσεων τοῦ προαγορεύσαντος πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, παρατηρεῖ τελευταῖον, ὅτι ἂν μέχρι τοῦδε δὲν ὑπεβλήθησαν τὰ ὑπὸ τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου ἀπαιτούμενα ἔγγραφα, ἡ βραδύτης αὕτη προέκυψεν ἕνεκα τῶν περιστάσεων, καὶ ὅτι θέλει σπεύσει νὰ ὑποβάλῃ ταχέως αὐτά.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσαντος, ὅτι παρεξηγήθη ἀπὸ τὸν ὑπουργὸν, διότι δὲν ἀνεγνώρισεν οὗτος παραλείμματα, ἀλλ' εἶπε μόνον, ὅτι ἐὰν ὑπάρχωσι τοιαῦτα, τότε θέλει εἰσαχθῇ πρότασις περὶ ἀποσβέσεως αὐτῶν· ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι καὶ τότε πάλιν ἀπαιτεῖται νόμος, ὅστις νὰ προσδιορίζῃ τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς δύναται νὰ ὑπάρξῃ παράλειμμα, ἡ δὲ περὶ ἀποσβέσεως πρότασις πρέπει νὰ στηρίζηται εἰς μίαν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων περιστάσεων.

Ἀναφερόμενος ἕτερος εἰς μίαν τοῦ ὑπουργοῦ ἔκφρασιν παρετήρησεν, ὅτι ἡ κυβέρνησις εἶναι πάντοτε μία, καὶ ἑπομένως ὀφείλει ἡ παροῦσα νὰ δώσῃ λόγον καὶ διὰ τὴν διαχείρισιν τῶν προκατόχων ὑπουργῶν, ἀφ' οὗ μάλιστα διὰ τῶν σήμερον ὑποβληθεισῶν πιστώσεων ζητεῖται ἑνὸς περίπου ἑκατομμυρίου ὑπέρβασις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπ' ἐκείνων γενομένη.

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ 1 ἄρθρον τοῦ ά. κεφαλαίου καὶ αἱ ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαι ὡς ἕπεται·

Δημητριακοὶ καρποί.

»Τὸ ἐφετεινὸν ἔτος προμηνύον πανταχοῦ τοῦ κράτους γενικὴν εὐφορίαν ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν, ὑπόσχεται τὴν βεβαίωσιν ἱκανῆς ποσότητος κοιλῶν ἐπὶ πλέον τῆς τῶν παρελθόντων ἐτῶν, καὶ μολονότι ἡ ἐπιτροπὴ πέποιθεν εἰς τὴν πρόνοιαν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, δι' ἧς θέλει προσπαθήσει νὰ ἐκποιήσῃ τοὺς βεβαιοθησομένους καρποὺς εἰς τιμὰς ἐπωφελεῖς, λαμβανο-

μένης προηγουμένως ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς ἐγχωρίου ἀνάγκης, οὐχ ἧττον ὅμως ἐνόμισεν ἀναγκαίαν τὴν παρατήρησιν ταύτην, καθ' ὅσον τὸ δημόσιον εἰς παρόμοια εὔφορα ἔτη, ἐπ' ἐλπίδι ὠφελείας μεγαλειτέρας ἐξεποίησεν εἰς εὐτελεῖς τιμὰς μέγα μέρος τῶν καρπῶν του, ἐπιβαρυνθὲν καὶ μὲ δαπάνας πολυχρονίου συντηρήσεως αὐτῶν.

Ἀμπελοι.

Ὡς πρὸς τὸν φόρον τῶν ἀμπέλων, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔχει οὐδεμίαν παρατήρησιν, μολονότι ἐλπίζει μείζονα ποσότητα ἐσόδου ἐκ τῆς ἀνακαλύψεως τῶν ἐνηλικιωθεισῶν ἀμπέλων, σχετικῶς πρὸς τὴν γενησομένην ἔκπτωσιν ἐκ τῆς ἐκριζώσεως τῶν ὑπὸ τῆς νόσου καταστραφεισῶν, καθ' ὅσον πολλαχοῦ αἱ ἀμπελουργεῖαι ἐξετάθησαν, ἐν ᾧ αἱ ἐκριζώσεις ὑπῆρξαν μερικαὶ καὶ ὀλίγαι, ἕνεκεν τῆς κολακευούσης τοὺς πάντας ἐλπίδος περὶ καταπαύσεως τῆς κατεμαστιζούσης τὰς σταφιδαμπέλους νόσου.

Κῆποι καὶ περιβόλια.

Οὐδεὶς βεβαίως δύναται νὰ προϊδῃ, ἐὰν τὸ ἐπὶ τοῦ ἐπισημειωθέντος ἄρθρου ἔσοδον θέλει ἐξισωθῇ μὲ τὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ νέου συστήματος, ἀλλὰ καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελεν ὑποτεθῇ ἐλάττωσίς τις τοῦ ἐσόδου, αὕτη θέλει εἶσθαι ἀσήμαντος ἀπέναντι τῶν εὐεργετημάτων, τὰ ὁποῖα ἡ καλὴ ἐφαρμογὴ τοῦ νέου τούτου συστήματος ὑπόσχεται εἰς τοὺς φορολογουμένους.

Ἐπιτηδεύματα.

Ἐπὶ τοῦ ἐσόδου τούτου παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι δὲν καταβάλλεται ἡ ἀνήκουσα ἐπαγρύπνησις ὑπὸ τῶν ἐπιτετραμμένων τὸν καταρτισμὸν τῶν καταλόγων, καὶ ἐντεῦθεν προκύπτουσι τὰ ἑξῆς ἄτοπα· ά.) ὅτι πολλάκις δὲν γίνεται δικαία κλασοποίησις τῶν βιομηχάνων· β'.) ὅτι ἠρκέσθησαν ἁπλῶς εἰς διαβεβαιώσεις τῶν συνταττόντων τοὺς καταλόγους δημοτικῶν ἀρχῶν, καὶ ἐντεῦθεν πολλὰ μὲν πρόσωπα ἐνεγράφησαν μὲ φόρον πλέον τοῦ νομίμου, πολλὰ δ' ἐντελῶς παρελείφθησαν ἡ ἐσημειώθησαν μὲ ἠλαττωμένον· γ'.) ὅτι, ἀρκούμενοι οἱ ὑπάλληλοι εἰς ἁπλῆν ἀντιγραφὴν τοῦ καταλόγου τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐνέγραψαν πολλάκις καὶ τεθνεῶτας καὶ ἀλλοδαποὺς καὶ παροίκους, εἰς ἄγνωστον τόπον διατρίβοντας κατὰ τὸν χρόνον τῆς συντάξεως τοῦ νέου καταλόγου, ἑπομένως διὰ νὰ ἐκλείψωσι τὰ ἐκ τῶν τοιούτων ἀταξιῶν ἀποτελέσματα καὶ παράπονα, καὶ αἱ ἐντεῦθεν καθυστερήσεις, ἡ ἐπιτροπὴ ἔκρινεν οὐσιώδες καθῆκόν της νὰ τεθῶσιν εἰς γνῶσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ταῦτα πάντα, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ χρειώδη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐκλείψωσι τὰ

δίκαια παράπονα, καὶ νὰ θεωρῆται ὡς πραγματικὸν ἔσοδον πᾶσα περὶ τοιούτου φόρου ἀποστελλομένη εἰς τὸ ταμεῖον σημείωσις.

Κατόπιν τῶν παρατηρήσεων τούτων ἡ ἐπιτροπὴ ἔρχεται καὶ αὖθις νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν πολλάκις ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν περὶ ἀνανεώσεως τοῦ τιμολογίου τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ περὶ αὐτῶν νόμου, καθ' ὅσον πέποιθεν, ὅτι τοιαύτη ἐργασία οὐσιώδης θέλει ὠφελήσει τὸ δημόσιον, διότι πολλοὺς μὲν βιομηχάνους θέλει ἀνακουφίσει ἀπὸ τὸν ἐπιβαλλόμενον ἤδη δυσανάλογον φόρον, εἰς πολλὰ δὲ παραλειφθέντα, ἐπαγγέλματα θέλει ἐπιβάλλει τὸν ἀνήκοντα φόρον, τοῦ ὁποίου στερεῖται τὴν ὠφέλειαν τὸ δημόσιον.

Οἰκοδομαί.

Ὅ,τι παρετηρήθη περὶ τῆς ἀκριβοῦς συντάξεως τῶν καταλόγων τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ περὶ τῆς πραγματικῆς βεβαιώσεως τοῦ φόρου, τοῦτ' αὐτὸ δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν καὶ περὶ τῶν εἰς φόρον ὑποκειμένων οἰκοδομῶν.»

Ἐπὶ τούτων ἁπάντων ὁ ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς, ἐγένετο κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἡ ἐκποίησις αὐτῶν. καὶ μόνον **60,000** κοιλὰ μένουσιν εἰς τὰς δημοσίας ἀποθήκας. ἓς πρὸς δὲ τὴν φορολογίαν τῶν ἀμπέλων, ὑποβάλλει τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαν ἐγκύκλιον, δι' ἧς ἀριδήλως ἀποδεικνύεται, ὅτι προκύπτει ἔκπτωσις **50** λεπτῶν καθ' ὅλας τῶν ἀμπέλων τὰς τάξεις. Ἐὰν δ' ἐντεῦθεν γεννᾶται μείωσις **100,000** δραχμῶν, ἡ μείωσις αὕτη θέλει ἀναπληρωθῆ ἐν μέρει μὲν ἐκ τῆς ἐνηλικιώσεως πολλῶν ἀμπέλων, ἐν μέρει δ' ἐκ τῆς ἀκριβοῦς καταμετρήσεως αὐτῶν. Τελευταῖον ἀναγνωρίζει καὶ αὐτὸς, ὅτι ὑπάρχουσι τῷ ὄντι παράπονά τινα ὡς πρὸς τὸν φόρον τῶν ἐπιτηδευμάτων, δὲν ἀπευθύνονται ὅμως ταῦτα κατὰ τοῦ τιμολογίου, ἀλλὰ κατὰ τῆς ἀτελείας τῶν φορολογικῶν πινάκων, καὶ ἐπὶ τούτῳ διὰ διαφόρων ἐγκυκλίων ἐπροσπάθησεν, ὥστε οἱ συνταξόμενοι παρὰ τῶν συλλόγων πίνακες νὰ λαμβάνωσιν ὅσον ἔνεστιν εὐρυτέραν δημοσιότητα, ἐν δὲ τῇ πρωτευούσῃ, ταῖς Πάτραις, τῇ Σύρῳ καὶ ἀλλαχοῦ νὰ δημοσιεύωνται καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων. Ἄλλως τε ὁ νόμος εἶναι ἀτελὴς ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως ἐνώπιον τοῦ ὑπουργείου, πάντοτε ὅμως ἔλυσεν, ὅπου ἦτον δυνατὸν, τὰς τοιαύτας διαφοράς, δεχόμενος τὸ μικρότερον ποσόν.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι, ἐν ᾧ ὁ περὶ ἐπιτηδευμάτων νόμος ὁρίζει ὅτι πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ὁ πληθυσμὸς ἑκάστης κοινότητος, πολλαχοῦ οἱ οἰκονομικοὶ ἔφοροι ἠθέλησαν νὰ παραδεχθῶσι τὸν πληθυσμὸν ὁλοκλήρου δήμου. Διὸ, ἂν δὲν ἐλήφθη φροντὶς, συνίστησιν εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ διαταχθῶσιν οἱ ἔφοροι ἵνα ἐνεργῶσι τοῦ λοιποῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν τὴν παρατήρησιν ὡς λόγου ἀξίαν, ἐπέτερεν ἄλλος, ὅτι ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας παράγουσιν, ὡς σημειοῦται, ὑπὲρ τὰ ἓξ ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἀλλ' *ἔγγειος φόρος* εἶναι τὸ δέκατον, *δικαίωμα δὲ ἐπικαρπίας* τὸ ἐνοίκιον, ὡς εἰπεῖν, τὸ ἐκ τῶν κτημάτων ἀπορρέον. Ἐπειδὴ λοιπὸν διάφορον ἔχουσι φύσιν αἱ πρόσοδοι αὗται, καλὸν ἦτο νὰ διακριθῶσιν ἀλλήλων καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προσεχοῦς προϋπολογισμοῦ νὰ σημειωθῶσι δι' ειδικῶν ἄρθρων, ἵνα γνωρίζηται τὸ εἰσόδημα, ὃ ἔχει ἡ Κυβέρνησις ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῆς κτημάτων, καὶ διακρίνηται ἐπίσης τὸ ἐκ τοῦ ἰδιωτικοῦ πλούτου προσγινόμενον. Τοσούτῳ δὲ μᾶλλον θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν σύστασίν του, καθ' ὅσον ὁ προϋπολογισμὸς χρησιμεύει καὶ ὡς στατιστικὴ τῶν ἰδιωτικῶν προσόδων, ἐξ ὧν ἀπορρέει κατ' ἀναλογίαν καὶ ἡ δημοσία πρόσοδος.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ειδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα **1, 2, 3, 4** καὶ **5** τοῦ α. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἔχοντα οὕτως·

ΚΕΦ. Α'. Ἄμεσοι φόροι.

«Ἄρθρ. **1.** Ἔγγειος φόρος καὶ δικαίωμα ἐπικαρπίας . . . . . δραχ. **6,777,800.**
» **2.** Φόρος ἐπὶ τῶν μελισσίων . . » **58,000.**
» **3.** Ἔγγειος φόρος **3** 0/0 . . . . . » **115,184.**
» **4.** Φόρος ἐπὶ τῶν ζώων . . . . » **1,260,000.**
» **5.** Φόρος ἐπιτηδεύματος . . . . » **284,500.**»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ **6** ἄρθρου, παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ ἐκ τῶν οἰκοδομῶν ποσότης **182,900** δραχμῶν προέρχεται ἐκ διττοῦ τινος φόρου· α) τοῦ ἐπὶ τῶν ἐνοικιαζομένων οἰκιῶν, καὶ β') τοῦ ἐπὶ τῶν ἀποθηκῶν ἢ ἐργαστηρίων, εἴτε ἐνοικιάζονται εἴτε μή. Ὑπενθυμίζων δὲ ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀποτυχούσης αὐτοῦ προτάσεως περὶ μεταβολῆς τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν φόρου, καθιερώθη ἡ ἀρχὴ ὅτι ἡ κατοικία εἶναι ἄσυλον τοῦ πολίτου ἀφορολόγητον, παρατηρεῖ ἐνταῦθα ὅτι διὰ τοῦ φόρου τοῦ ἐπὶ τῶν ἐνοικιαζομένων οἰκοδομῶν ἐπιβάλλομεν φόρον εἰς τοὺς στερουμένους ἰδιοκτήτου οἰκίας, ἤτοι, εἰς τὴν ἐνδεεστέραν καὶ πλέον ἄπορον τάξιν. Διὰ νὰ ἦναι λοιπὸν ἡ Βουλὴ

συνεπὴς πρὸς τὰς ἀποφάσεις της, προτείνει νὰ ἐξαλειφθῇ ὁ ἐπὶ τῶν ἐνοικιαζομένων οἰκιῶν φόρος.

Ἀπαντήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὴ ἡ ἰδέα τοῦ ἀγορεύσαντος, καθ' ὅσον ἐν Ἀθήναις, Σύρῳ, Πάτραις καὶ πολλαχοῦ τοῦ Κράτους αἱ ἐνοικιάσεις δὲν γίνονται ὑπὸ τῶν ἀπορωτέρων, ἀλλ' ὑπὸ τῆς μᾶλλιστα πλουσίας καὶ εὐπόρου τάξεως· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἑξῆς·

«Ἄρθρ. 6. Φόρος ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν . . . . 182,900.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ἀ. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 8,678,384 δραχμάς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἡλ. Παπαδαῖον καὶ Σ. Κρεστενίτην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 79.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Α'. κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, Ναὶ ἢ Ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	. . . . .	Γεωρ. Δ. Τσιγκουράκος	. . N
Δημήτριος Ὀρεινός	. . . . N	Ἀναγνώσ. Παπαθανασίου	. N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . .	Γεώργιος Κονδύλης	. . . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . N	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. . .
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . N	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. .	Βασίλειος Νώνης	. . . . .
Δημήτριος Τσάκρης	. . . N	Σταμάτιος Μήτσας	. . . .
Γεώργιος Τσάκρης	. . . . N	Δημήτριος Ζῶτος	. . . N
Νικόλαος Ἰατρός	. . . . .	Γ. Ἰω. Γιολδάσης	. . . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	. . . .	Ν. Α. Γρανίτσας	. . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N	Λύσανδρος Βιλαέτης	. . . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . . .	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	. . . N
Σταῦρος Βλάχος	. . . . N	Ἀνδρέας Αὐγερινός	. . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Σόλων Κρεστενίτης	. . . N
Σωτήριος Στράτος	. . . .	Δημήτριος Ἀθανασίου	. . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . N	Γεώργιος Διαμάντης	. . N
Φίλων Φίλωνος	. . . . N	Ν. Δελένδας	. . . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . N	Δ. Γαβρᾶς	. . . . . N
Νικόλαος Τσέλιος	. . . .	Ν. Βαρβαρῆγος	. . . . N
Κωνστ. Γριβογεώργης	. . N	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	. N
Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . N	Λεωνίδας Ν. Πετμεζᾶς	. . N

Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	. N	Ἰω. Ταταράκης	. . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος	. . . N	Σ. Βαρότσης	. . . . .
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	. N	Χ. Σουμαρίπας	. . . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. N	Π. Δημητρακόπουλος	. . N
Ἰωάννης Ζάρκος	. . . . N	Π. Χρυσοβέργης	. . . . .
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	N	Α. Παπαδημητριάδης	. . .
Βελισάριος Νικολαΐδης	. . N	Δ. Κοκοτάκης	. . . . . N
Ἰωάν. Μπαλάφας	. . . . N	Ἰωάν. Ἀμβροσιάδης	. . . .
Πέτρος Δελιγιάννης	. . N	Ἰωάννης Εὐσταθίου	. . . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	. . .	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	. N
Κωνσταντ. Λαμπρινόπουλος	.	Γεώργιος Μπάνης	. . . N
Νικόλαος Μπούκουρας	. . .	Νικόλαος Πιεράκος	. . . .
Π Κολποδῖνος	. . . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	. .
Ἐμ. Ἀντίπας	. . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος	. . N
Γ. Πανοπριφτόπουλος	. . .	Γρηγόριος Πατριαρχέας	. . .
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	.	Π. Χριστόπουλος	. . . N
Χρῆστος Ῥάγκος	. . . . N	Π. Κανελλόπουλος	. . . N
Εὐθ. Κανελλόπουλος	. . N	Νικόλαος Μοσχούλας	. . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	. . N	Σπ. Πηλληκας	. . . . .
Νικόλαος Ματθαίου	. . . N	Ν. Πανουργιᾶς	. . . . .
Χατζὴ Παναγιώτου	. . . .	Κωνσταντῖνος Βλάμης	. . N
Σ. Κοπανίτσας	. . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	. . . . . N
Ἐμμ. Μελετόπουλος	. . N	Σιδέρης Πράτσικας	. . .
Α. Κορφιωτάκης	. . . . .	Π. Πατρινός	. . . . .
Γ. Γιατράκος	. . . . .	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	. . . .
Λουκᾶς Στεφάνου	. . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	. N
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	.
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	. .	Ν. Δ. Μπότασης	. . . . N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	. . . N	Δ. Καλλέργης	. . . . .
Παναγιώτης Βάρβογλης	. N	Κ. Δαρειώτης	. . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος	. .	Ἰω. Σκαβέντζος	. . . . N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	. . N	Γ. Νικολάου	. . . . . N
Α. Μαυροειδής	. . . .	Γεώργ. Ναύτης	. . . . .
Γ. Κεφάλας	. . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμός	. . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας	. . N	Ἀν. Ῥενουάρδος	. . . . N
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	.	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . . . N
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	N	Παναγιώτης Ψάθης	. . . N
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	.	Νικόλαος Νάζος	. . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης	.	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	. N
Ἰω. Πρωϊλέγιος	. . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	. . .

Κυριάκος Πονηρόπουλος . .	Μ. Χουρμούζης . . . . Ν
Γεώργιος Ι. Στάϊκος	Καλαμάρας Τσουκαλάς . . .
Δημήτριος Στάϊκος . . . Ν	Γεώργιος Ριζόπουλος . . Ν
Α. Κιζάνης . . . . . Ν	Εὐαγέλης Καντογιάννης . Ν
Παντολέων Κουντουριώτης .	Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ . . . .
Δημήτριος Βουδούρης . . .	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . Ν	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν αὔριον, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Δ. Ν. Πετμεζᾶς.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ.

«Σήμερον τὴν εἰκοστὴν τρίτην Μαΐου τοῦ 1855 παρουσιασθεὶς ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ὁ βουλευτὴς Τριφυλίας ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον ὡς ἀκολούθως·

«Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου.»

Συνταχθὲν ὑπεγράφη τὸ παρὸν πρωτόκολλον ὑπὸ τοῦ προεδρείου, τοῦ ὁρκισθέντος καὶ τοῦ ἱερέως.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. Ζαΐμης.

Ὁ Ἱερεὺς
Παΐσιος

Ὁ ὁρκισθεὶς
Ἀναγν. Παπατσώρης.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Ν. Πετμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΘ'.

Τῆς 24 Μαΐου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν 8 π. μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπρότεινέ τις νὰ προσδιορίσῃ ἡ Βουλὴ ποσόν τι πρὸς καλλιέργειαν τοῦ εἰς τὴν βορεινὴν πλευρὰν τοῦ Πανεπιστημίου κήπου,

καθὼς καὶ ἡ Γερουσία ὥρισε διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ εἰς τὴν μεσημβρινὴν πλευρὰν κειμένου.

Εἰπὼν δὲ ὁ πρόεδρος, ὅτι κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ διὰ τὰς δαπάνας τῆς Βουλῆς συνταχθησομένου ὁσονούπω νέου προϋπολογισμοῦ, θέλει ληφθῇ ἡ ἀνήκουσα καὶ περὶ τούτου πρόνοια, ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς παρούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους συζητήσεως.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ κεφαλ. Β'. «ἔμμεσοι φόροι» μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἐπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

Τέλη τελωνιακά.

«Πρὸ πολλῶν ἐτῶν ὑπεσχέθη ἡ Κυβέρνησις τὴν ἀναθεώρησιν τῆς τελωνιακῆς διατυπώσεως πρὸς καταρτισμὸν αὐτῆς ἐπὶ ὑγιεστέρων βάσεων, δυναμένων καὶ τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν καὶ τὴν ἐμπορίαν ἐν γένει νὰ ἐμψυχώσωσι καὶ τὰς καταχρήσεις νὰ ἀποσοβήσωσι καὶ τὴν δημοσίαν πρόσοδον ν' αὐξήσωσι. Τῆς ὑποσχέσεως ταύτης τὴν ἐκπλήρωσιν, ἐπαναληφθείσης μάλιστα καὶ ὑπὸ τοῦ νῦν Κ. ὑπουργοῦ, ὑπομιμνήσκουσα ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ, ὅτι ἐπέστη πλέον ὁ κατάλληλος καιρὸς τῆς ἀναθεωρήσεως, ὅτι ἀρκούντως ὡρίμασαν αἱ περὶ αὐτῆς σκέψεις, καὶ τέλος ὅτι δὲν θέλει εὑρεθῇ καὶ αὖθις εἰς τὴν ἀναπόφευκτον ἀνάγκην νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς περὶ ταύτης εὐχάς, καὶ τόσον μᾶλλον, καθ' ὅσον ἡ ἐπιτροπὴ γνωρίζει ὅτι τοιοῦτον τιμολόγιον, φέρον τὰ ἐκτεθέντα πλεονεκτήματα, συνταχθὲν ἐκ προσώπου ἔχοντος εἰδικὰς περὶ τὰ τοιαῦτα γνώσεις, καὶ ἀναθεωρηθὲν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου εἶναι ἤδη ἕτοιμον.»

Ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι μεγάλας καὶ ἀνυπερβλήτους ἀπαντῶσι δυσκολίας οἱ ἔμποροι καὶ οἱ ναυτιλλόμενοι ἐν γένει τῆς ἐπαρχίας, ἣν ἔχει τὴν τιμὴν ν' ἀντιπροσωπεύῃ, διότι τὰ πλοῖα, μὴ δυνάμενα νὰ προσορμισθῶσιν ἐν ὥρᾳ μάλιστα χειμῶνος εἰς τὸν τῆς Ἄνδρου λιμένα, καταφεύγουσιν εἰς τοὺς λιμένας Γαυρίου καὶ Κορθίου, ὅπου ὅμως δὲν ὑπάρχουσιν εἰμὴ ὑγειονομικὰ σταθμαρχεῖα, καὶ ἑπομένως κατὰ τὸν ἐν ἰσχύϊ τελωνιακὸν νόμον δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γενῇ εἰσαγωγὴ ἐμπορευμάτων, καὶ διὰ τοῦτο οἱ πλοίαρχοι ἢ οἱ ἔμποροι ἀναγκάζονται νὰ μεταβαίνωσιν εἰς ἄλλους λιμένας, ὅπου ὑπάρχει τελωνεῖον, διὰ νὰ δηλώσωσι κατὰ τὸν νόμον τὸ φορτίον των, καὶ τότε ἢ δὲν ἐπανέρχονται πλέον, ἐκποιοῦντες ἀλλαχοῦ τὰ ἐμπορεύματα, ἢ ἂν ἐπανέλθωσιν, ἐπειδὴ ὑπέκυψαν εἰς δαπάνας ὡς ἐκ τῆς εἰς ἄλλον λιμένα μεταβάσεώς των, πωλοῦν εἰς μεγάλας τιμὰς τὰ ἐμ-

πορεύματά των, καὶ οὕτως οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, ἢ ὁλοτελῶς στεροῦνται τῶν ἀναγκαιούντων αὐτοῖς εἰδῶν, καὶ μάλιστα τοῦ σίτου, ἢ εἰς ὑπέρογκον τιμὴν ἀγοράζουσι ταῦτα.

Τὰς παρατηρήσεις λοιπὸν ταύτας ὑποβάλλων ὑπ' ὄψιν τοῦ ὑπουργοῦ, ὅστις πολλαχῶς καὶ πολλάκις ἀπέδειξε τὴν ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τοῦ λαοῦ πρόνοιάν του, παρακαλεῖ αὐτὸν ἵνα ἐπιφέρῃ τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν, ἐπιτρέπων διὰ νόμου τὴν εἰς τὸν λιμένα Κορθίου καὶ Γαυρίου εἰσαγωγὴν ἐμπορευμάτων, καὶ ἀπαλλάττων οὕτω τοὺς δυστυχεῖς κατοίκους τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης τῶν στερήσεων, ἃς ὑποφέρουσιν ἐκ τῆς ἀπαγορευτικῆς τοῦ ἰσχύοντος νόμου διατάξεως.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν εὑρίσκονται καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ Πανόρμου, καθ' ὅσον καὶ ἐκεῖ μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς εἰσαγωγῆς, ἀναγκάζονται τέσσαρας ὁλοκλήρους ὥρας νὰ ὁδοιπορῶσι, διαβαίνοντες τοὺς πλέον ἀποτόμους βράχους, διὰ νὰ προμηθεύωνται τὸν ἄρτον τῆς οἰκογενείας των. Οἱ κάτοικοι Πανόρμου βιομήχανοι καὶ φιλόπονοι ὄντες, πολλὰς παρέχουσιν εἰς τὸ δημόσιον ὠφελείας, χωρὶς οὐδεμίαν ἀντ' αὐτῶν νὰ ἔχωσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀπαίτησιν, καὶ ἑπομένως εἶναι καὶ ἄδικον καὶ σκληρὸν συνάμα νὰ μὴ παρέχωμεν εἰς αὐτοὺς καὶ τὴν σμικροτάτην εὐκολίαν τοῦ νὰ δύνανται ἄνευ τοσούτων κόπων νὰ ποριζωνται τὸν ἄρτον τῶν πεινώντων τέκνων των. Παρακαλεῖ λοιπὸν καὶ οὗτος τὸν ὑπουργὸν, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὴν δυσάρεστον τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας Ἄνδρου ὡς καὶ ἐκείνων τοῦ Πανόρμου θέσιν νὰ ἐπιφέρῃ ταχέως τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν, ἐπιτρέπων τὴν εἰς τοὺς τρεῖς προμνησθέντας λιμένας εἰσαγωγὴν, ἀπαλλάττων οὕτως αὐτοὺς τῶν δεινῶν, ὅσα ὑποφέρουσι καὶ δι' αὐτὴν τοῦ ἄρτου τῆς οἰκογενείας των τὴν προμήθειαν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι εἶναι τῷ ὄντι ἐπιθυμητὸν πᾶς ὅρμος τῆς Ἑλλάδος νὰ ἦναι λιμὴν εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, ἀλλ' ὁ τελωνιακὸς νόμος ὥρισε ῥητῶς τὰ μέρη ἐκεῖνα, εἰς ἃ ἐπιτρέπεται ἡ εἰσαγωγὴ καὶ ἐξαγωγὴ, καὶ ἑπομένως τῶν τοιούτων σημείων ἡ αὔξησις δὲν δύναται νὰ γείνῃ εἰμὴ διὰ τῶν ἀνωτάτων κυβερνητικῶν μέτρων. Παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι κανὲν ἄλλο Κράτος δὲν ἔχει τόσα σημεῖα ἐξαγωγῆς καὶ εἰσαγωγῆς, ὅσα ἡ Ἑλλὰς, καὶ μολαταῦτα πολλοὶ τόποι, ὅπου δὲν ἐπιτρέπεται ἡ εἰσαγωγὴ καὶ ἐξαγωγὴ, ὑποφέρουσι, καὶ διὰ τοῦτο, ἂν καὶ ἡ πληθὺς τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος σημείων διευκολύνει τὸ λαθρεμπόριον, ἡ Κυβέρνησις λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰ δίκαια τῶν προαγορευσάντων παράπονα, καὶ τὰς ἀνάγκας διαφόρων ἄλλων

μερῶν, ὅπου ἡ αὐτὴ ἀναφαίνεται ἀνάγκη, θέλει προσπαθήσει νὰ ἐπιφέρῃ τὴν δυνατὴν θεραπείαν, καθ' ὅσον ὅμως δὲν εἶναι κίνδυνος νὰ πάθωσι τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου.

Ἐπειδὴ δὲ περὶ τελωνιακῶν δικαιωμάτων ὁ λόγος παρατηρεῖ, ὅτι κατὰ τὴν λήξασαν τετραμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους τὰ ἐκ τελωνιακῶν δικαιωμάτων ἐσοδα παρουσιάζουσιν αὔξησιν διακοσίων ὀγδοήκοντα περίπου χιλιάδων δραχμῶν συγκριτικῶς πρὸς τὰ ἐσοδα τῆς ά. τετραμηνίας τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν παρατήρησιν τῆς ἐπιτροπῆς, διαβεβαιοῖ τὴν Βουλὴν, ὅτι τὸ τιμολόγιον καταρτισθὲν ἤδη πληρέστατα ὑποβάλλεται μετὰ μικρὸν εἰς τὴν τῶν Βουλῶν ἐπιψήφισιν.

Αἰτῶν δὲ παρὰ τῆς Βουλῆς συγγνώμην, ἵνα ἐπανέλθῃ εἰς τὴν χθὲς γενομένην περὶ φόρου τῶν ζώων συζήτησιν, ὑπενθυμίζει, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ φόρου τῶν ζώων διὰ τὸ ἔτος 1855 νομοσχεδίου πολλαὶ ἐξετέθησαν τοῦ νόμου αὐτοῦ ἐλλείψεις, τὰς ὁποίας καὶ αὐτὸς ἀναγνωρίσας, ὑπεσχέθη νὰ λάβῃ διοικητικῶς ὅλην τὴν δυνατὴν πρόνοιαν πρὸς θεραπείαν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐλλείψεων, καὶ πρὸς κατάπαυσιν τῶν καταβλίψεων τῶν φορολογουμένων. Πρὸς ..ραγματοποίησιν δὲ τῆς ὑποσχέσεώς του ἐπροσπάθησε καὶ κατώρθωσεν εἰς τὰς πλειοτέρας τοῦ Κράτους ἐπαρχίας ν' ἀποφύγῃ τὴν ἀπαριθμησιν, εἷς τινας δὲ μόνον ἐπαρχίας ἐνηργήθη μερικὴ κατὰ δήμους, καὶ αὐτὴ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων διὰ νὰ ἐκλείψωσιν αἱ καταχρήσεις καὶ καταπιέσεις, αἵτινες. ὑπὸ τῶν ἀπαριθμητῶν ἐνεργουμένης τῆς ἀπαριθμήσεως, ἐλάμβανον χώραν, διὰ τοῦτο δὲ καὶ δύο μόνον παράπονα ἐπαρουσιάσθησαν μέχρι τοῦδε, τὰ ὁποῖα διεύθυνεν εἰς τοὺς εἰσαγγελεῖς διὰ τὰ περαιτέρω. Καὶ μολαταῦτα, ἐνῷ τὸ διὰ δηλώσεως καὶ δι' ἀπαριθμήσεως ἀποτέλεσμα τοῦ ἔτους 1854 ἀνέβη εἰς δραχ. 1,391,968, μόνον τὸ διὰ δηλώσεων ἐφετεινὸν ἀποτέλεσμα ἀναβαίνει εἰς δραχ. 1,420,000, ἤτοι κατὰ δραχ. 28,032 πλέον τοῦ περυσινοῦ.

Εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο μέρος τῆς τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσεως ἀναφερόμενος ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἐπειδὴ αἱ μεγαλείτεραι τοῦ περὶ φόρου τῶν ζώων νόμου ἐλλείψεις προέρχονται ἐκ τῆς περὶ τοποθετήσεως τῶν ποιμνίων διατάξεως, παρατηρεῖ, ὅτι εἰς τὴν Ῥούμελην λιβάδια λέγονται, ὄχι μόνον τὰ κοινῇ τζαΐρια λεγόμενα, ἀλλὰ καὶ βουνὰ πετρώδη καὶ ἄγονα, τὰ ὁποῖα ὅμως παρέχοντα βοσκὴν εἰς τὰ ποίμνια, καθίστανται προσοδοφόρα, καὶ τοιαῦτα βεβαίως βουνὰ εὑρίσκονται καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον, ὡς ἐν παραδείγματι τὰ Ζίρια. Ἐνῷ δὲ τὰ λιβάδια ταῦτα εἰσὶν

ἐθνικά, διότι ἡ Κυβέρνησις τὰ διαθέτει κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῇ, οὐδεμίαν ἐκ τούτων ἀπολαύει πρόσοδον, διαρπαζομένην ὑπό τινων ἰσχυρῶν, οἵτινες χωρὶς νὰ ἔχωσιν οὔτε ἓν πρόβατον, ζητοῦσι καὶ λαμβάνουσι παρὰ τῶν ἀρχῶν περιοχὴν βοσκῆς διὰ τρεῖς καὶ τέσσαρας χιλιάδας προβάτων, τὴν ὁποίαν οὗτοι ἀκολούθως διανέμουσιν εἰς διαφόρους ποιμένας ἐπὶ πληρωμῇ· ἡ οὕτω δὲ σφετεριζομένη τοῦ δημοσίου περιουσία εἶναι τοσοῦτον σημαντική, ὥστε ἂν διὰ νόμου διετίθετο ὡς ἔδει, ἠδύνατο ν' ἀποφέρῃ πλέον τῶν 500,000 δραχ. κατ' ἔτος πρόσοδον, διὰ τῆς ὁποίας τοσαύτας οὐσιώδεις ἀνάγκας ἐδυνάμεθα νὰ οἰκονομήσωμεν. Ὀφείλει λοιπὸν ὁ ὑπουργὸς νὰ λάβῃ ταχίστην περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πρόνοιαν, σχηματίζων ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν καταλληλοτέρων προσώπων, ἥτις νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς τὴν σύνταξιν νόμου, διὰ τοῦ ὁποίου καὶ αἱ καταχρήσεις νὰ προληφθῶσι καὶ τὸ δημόσιον ν' ἀπολαύσῃ μιᾶς τοσοῦτον σημαντικῆς προσόδου.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἐνῷ ὁ γεωργὸς τοσούτους καταβάλλει κόπους καὶ δαπάνας διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, τοσοῦτον φερόμεθα αὐστηρῶς, ὥστε πολλάκις διὰ τῆς φορολογίας τοῦ ἀφαιροῦμεν καὶ τὴν σπορὰν του αὐτὴν, καθὼς ἐπίσης φορολογοῦμεν καὶ τὸν ἄμπελον καὶ πρὶν ἢ δώσει εἰσόδημα, ἐνῷ τοσαύτης δαπάνης ἔχει ἀνάγκην ὁ καλλιεργητὴς αὐτῆς μέχρι τῆς ἀποκαταστάσεώς της, ἀφίνομεν δ' ἐντελῶς ἀφορολόγητα τὰ λιβάδια, τὰ ὁποῖα, ἄνευ οὐδενὸς κόπου καὶ δαπάνης σημαντικῆς, ἀποφέρουσιν ἐνοικιαζόμενα πρόσοδον· καὶ ἐνῷ τοὺς καλλιεργοῦντας ἐθνικὰς γαίας ἐπιβαρύνομεν μὲ τριπλοῦν σχεδὸν φόρον, τὰ ἐθνικὰ λιβάδια, σφετεριζόμενα ὑπὸ τοῦ τυχόντος, χρησιμεύουσιν ὡς μέσον ἐμπορείας, χωρὶς οὐδεμίαν ν' ἀποφέρωσιν εἰς τὸ δημόσιον πρόσοδον.

Τὸ ἄδικον τοῦτο ὀφείλει ταχέως νὰ θεραπεύσῃ ἡ Κυβέρνησις, ἐπιβάλλουσα ἀνάλογον καὶ εἰς τὰ λιβάδια φορολογίαν, καὶ ἐκπίπτουσα ποσὸν ἴσον ἐκ τῶν εἰς τὴν γεωργίαν ἐπιβαλλομένων φόρων.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ζητήματα τοσοῦτον σημαντικὰ καὶ σπουδαῖα, ἀφορῶντα τὴν εὐημερίαν τοῦ λαοῦ, μόνη ἡ Βουλὴ καὶ δύναται καὶ ὀφείλει νὰ λύσῃ, χωρὶς ὅμως νὰ διακρίνῃ τὸ ἔθνος εἰς Ρουμελιώτας, Πελοποννησίους καὶ Νησιώτας, διότι ἡ τοιαύτη διάκρισις δὲν ἔχει ποτὲ εὐαρέστους συνεπείας, καὶ διὰ τοῦτο εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις, προκειμένου περὶ ζητημάτων γενικῶν, ὑπερασπίσθη πάντοτε τὸ συμφέρον τοῦ λαοῦ, ἄνευ διακρίσεως τοιαύτης. Συνεπὴς λοιπὸν εἰς τὰς ἀρχάς του, θεωρεῖ ἄδικον νὰ ὑποβληθῶσιν οἱ κάτοικοι τῆς στερεᾶς εἰς φορολογίαν διὰ τὰ λιβάδια,

ἀφ' οὗ πληρόνεται ὁ κατὰ κεφαλὴν φόρος τῶν ζώων, καὶ οὔτε πρέπει ἡ Κυβέρνησις νὰ προβῇ εἰς τοιαῦτα μέτρα, τὰ ὁποῖα ἐπὶ πλέον ψυχραίνουσι καὶ ἀποχωρίζουσι τὸν λαὸν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν. Εὐχόμενος λοιπὸν τὴν κατάπαυσιν τοπικῶν διαιρέσεων ἐπὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ λαοῦ, νομίζει συμφέρον νὰ προέλθῃ ἡ Βουλὴ ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τοῦ ὑπουργείου εἰς μίαν δικαίαν καὶ ἀνάλογον φορολογίαν, καταπαύουσα οὕτω καὶ τὴν μεταξὺ λαοῦ καὶ Κυβερνήσεως ἐνυπάρχουσαν ψυχρότητα διὰ τὸ βαρὺ τῶν σήμερον εἰς αὐτὸν ἐπιβαλλομένων φόρων.

Ὑποστηρίζων δὲ καὶ τὴν πρότασιν τῶν κατὰ πρῶτον ἀγορευσάντων βουλευτῶν Ἄνδρου καὶ Τήνου, πιστεύει, ὅτι ὁ ὑπουργὸς θέλει ἐπιφέρει τὴν ἀνήκουσαν διόρθωσιν, παραβλέπων καὶ μικράν τινα ἐνδεχομένην ζημίαν τοῦ δημοσίου πρὸς εὐκολίαν τῶν κατοίκων τῶν μερῶν ἐκείνων.

Ἐπανέλαβεν ὁ μετὰ τὸν ὑπουργὸν ἀγορεύσας, ὅτι ὁμιλῶν περὶ ἐθνικῶν λιβαδίων, ἠθέλησε νὰ καταδείξῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰς λαμβανούσας χώραν καταχρήσεις τῆς δημοσίου περιουσίας, οὐδέποτε δ' ἐφαντάσθη νὰ διαιρέσῃ τὸ ἔθνος εἰς Ρουμελιώτας καὶ Πελοποννησίους, διότι μεθ' ὅλων αὐτῶν συναγωνισθεὶς καὶ συγκινδυνεύσας ἀνήκει ἐπίσης εἰς τὴν Ρούμελην, ὡς καὶ εἰς τὴν Πελοπόνησον, καὶ εἰς τὴν Ὕδραν, καὶ ὅλων τὰ συμφέροντα περὶ παλαιοῦ ποιεῖται καὶ ἀδιακρίτως ὑπερασπίζεται. Ἀδίκως λοιπὸν ὁ προαγορεύσας ἠθέλησε ν' ἀποδώσῃ εἰς αὐτὸν ἰδέαν, τὴν ὁποίαν πάντοτε κατὰ διὰ τῶν πραγμάτων ἀντέκρουσεν. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι εἰς τὴν αὐτὴν τῶν λιβαδίων κατηγορίαν εὑρίσκονται καὶ τὰ κτήματα τῶν διαλυθέντων μοναστηρίων, τῶν ὁποίων ἡ πρόσοδος κατασπαταλωθεῖσα ὑπὸ τοῦ τυχόντος, οὐδεμίαν παρέχει εἰς τὸ δημόσιον πρόσοδον, ἐνῷ ὁ σκοπὸς τῆς διαλύσεως τῶν μοναστηρίων ἦτο ἡ ἀνέγερσις ἐκπαιδευτικῶν καὶ ἄλλων κοινωφελῶν καταστημάτων καὶ ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ λαοῦ. Ἐκ τῆς τοιαύτης δὲ τῶν πραγμάτων καταστάσεως οὐδεμία Κυβέρνησις, οὔτε ἡ παροῦσα, οὔτε αἱ παρελθοῦσαι ἠδυνήθησαν νὰ γνωρίσωσιν ἀκριβῶς τὴν ἐθνικὴν περιουσίαν.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ προκειμένη συζήτησις εἶχε παράδοξόν τινα τύχην, διότι ἐνῷ ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος ὑπερασπίσθη τὰ δικαιώματα τοῦ δημοσίου, ἕτερος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος τῶν λιβαδίων ἐκήρυξεν εἶδός τι ἀτελείας. Θεωρῶν δὲ περιττὸν ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἰδέαν τούτου, ἀναφερόμενος εἰς ὅσα ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ἐξέθηκε περὶ λιβαδίων, παρατηρεῖ ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι τὸ σπουδαιότερον

τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, καὶ ἡ σπουδαιότης αὕτη καταδεικνύεται ἐκ τῶν διεγειρομένων συζητήσεων, ὁσάκις περὶ τοῦ ζητήματος τούτου γενῇ λόγος, διότι πολλὰ συγκρούονται συμφέροντα, καὶ ἡ σύγχισις αὕτη παρεμπόδισε μέχρι τοῦδε τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος.

Ἐνασχοληθεὶς δὲ οὗτος εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀντικειμένου καὶ πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, εἶδεν, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι πολλαπλοῦν, συνεχόμενον καὶ μὲ τὸ περὶ προικοδοτήσεων καὶ ἄλλα ζητήματα. Θελήσας δὲ εἰς τὰς ὑπαρχούσας ἐν τῷ ὑπουργείῳ πληροφορίας νὰ προσθέσῃ καὶ ἄλλας ἀκριβεστέρας, ἐζήτησε τοιαύτας παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων, καὶ ἅμα συγκεντρωθῶσι θέλει συγκαλέσει μίαν ἐπιτροπήν, ἥτις νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν εὐτυχεστέραν λύσιν τοῦ ζητήματος, τὸ ὁποῖον τοσαύτας παρουσιάζει δυσκολίας.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα φρονεῖ καὶ αὐτός, ὅτι ἡ κατάστασίς των εἶναι τῷ ὄντι ἐλεεινή, καὶ ὁμολογεῖ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν γνωρίζει ἀκριβῶς τὴν ἐθνικὴν περιουσίαν. Τὴν ὁμολογίαν δ' αὐτὴν καταθέτει ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀφορμὴ ἐργασίας καὶ προσπαθείας πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς περιουσίας τοῦ ἔθνους. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον διέταξε τὴν παρὰ τῶν ἐφόρων κράτησιν βιβλίου, ἐν ᾧ νὰ ἐγγράφωνται ὅλαι αἱ στοιχειώδεις πληροφορίαι περὶ τῶν κτημάτων τοῦ δημοσίου. Διέταξε δὲ συγχρόνως νὰ γίνωνται καὶ δηλώσεις ὑπὸ τῶν κατεχόντων δημόσια κτήματα. Προσέλκυε δὲ ἐντὸς τοῦ ὑπουργείου καὶ ἀξιωματικὸν ἔμπειρον, προσπαθῶν δι' ὅλων τῶν μέσων νὰ θέσῃ τὰς βάσεις ἑνὸς κτηματολογίου, πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς διαρπαχθείσης δημοσίου περιουσίας. Ἐκτὸς δὲ τούτων μετ' οὐ πολὺ θέλει παρουσιάσει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ νόμον περὶ προικοδοτήσεως, καὶ περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, τῶν ὁποίων τὸ ἀντίτιμον θέλει χρησιμεύσει πρὸς σύστασιν τῶν γεωργικῶν τραπεζῶν. Λύται εἰσὶν αἱ ἐργασίαι καὶ οἱ σκοποὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων θέλει εἶσθαι ἡ ὅσον τὸ δυνατὸν διόρθωσις τῆς κακῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων εἰς ἣν δυστυχῶς περιήλθομεν.

Ἐξέθηκέ τις ἐπομένως, ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἔδοσε σήμερον στατιστικήν τινα πληροφορίαν περὶ αὐξήσεως τῶν ἀπὸ τελωνιακὰ δικαιώματα εἰσοδημάτων ἐκ δραχμ. 280 χιλιάδων περίπου, θεωρήσας τοῦτο ὡς γνώρισμα τῆς μελλούσης τῶν ἐσόδων αὐξήσεως· ἀλλ' ἡ αὔξησις δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς γνώρισμα,

διότι, ἂν αὕτη προῆλθεν ἀπὸ φόρον εἰσαγωγῆς, σημαίνει, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἐπλήρωσεν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν δύω ἑκατομμύρια καὶ ὀκτακοσίας χιλιάδας δραχμῶν. Ἐὰν ὅμως προέκυψεν ἀπὸ φόρον ἐξαγωγῆς, τότε μόνον ἡ αὔξησις δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς γνώρισμα τῆς καλῆς ἡμῶν καταστάσεως καὶ τῆς αὐξήσεως τῶν ἐσόδων, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ διασαφήσῃ, ἂν ἐκ τοῦ δικαιώματος τῆς εἰσαγωγῆς ἢ τῆς ἐξαγωγῆς προέκυψεν ἡ ἀναγγελθεῖσα αὔξησις.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ παροῦσα Κυβέρνησις δημοσιεύει τοὺς πίνακας τοῦ ἐμπορίου, εἰς τοὺς ὁποίους δύναται ἕκαστος καταφεύγων νὰ λύσῃ τὰς ἀμφιβολίας του. Λυπεῖται δὲ μόνον, διότι ὁ προαγορεύσας εὑρίσκεται εἰς ἄγνοιαν τῶν στοιχειωδεστέρων ἀρχῶν τῆς πολιτ. οἰκονομίας, καθ' ὅσον ἐὰν τὸ δημόσιον ἀπήλαυσε 280.000 δραχμῶν ἀπὸ δικαίωμα εἰσαγωγῆς, τοῦτο σημαίνει, ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος ἦσαν εἰς κατάστασιν νὰ πληρώσωσι δύω ἑκατομμύρια καὶ ὀκτακοσίας χιλιάδας δραχμῶν πρὸς ἀγορὰν ἐμπορευμάτων. Μὴ δυνάμενος δὲ ἐκ τοῦ προχείρου νὰ τῷ δώσῃ τὴν ζητουμένην πληροφορίαν, νομίζει ὅτι τὸ εἰσόδημα τῆς ἐξαγωγῆς ἀποτελεῖ τὸ ἕκτον τοῦ ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς εἰσοδήματος, ἀφ' οὗ τὸ μὲν τέλος τῆς ἐξαγωγῆς εἶναι 6 0/0, τὸ δὲ τῆς εἰσαγωγῆς 10 0/0.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι ἐὰν ἐξήχθησαν δύω ἑκατομμύρια καὶ ὀκτακόσιαι χιλιάδες δραχμῶν δι' ἀγορὰν ἐμπορευμάτων, τοῦτο δὲν ἀποδεικνύει τὴν εὐπορον τοῦ τόπου κατάστασιν, διότι πιθανὸν νὰ ὀφείληται τὸ ἀντίτιμον τῶν εἰσαχθέντων. Δὲν συμφωνεῖ δὲ καὶ ὅτι τὸ εἰσόδημα τῆς ἐξαγωγῆς εἶναι τὸ ἕκτον τοῦ τῆς εἰσαγωγῆς, διότι πιθανὸν τὸ ὅλον τοῦ εἶναι τὸ ἕκτον τοῦ τῆς εἰσαγωγῆς, διότι πιθανὸν τὸ ὅλον τοῦ εἰσοδήματος νὰ προκύπτῃ ἀπὸ δικαιώματα εἰσαγωγῆς, ἢ ἀπὸ δικαιώματα μόνον ἐξαγωγῆς, καὶ διὰ τοῦτο ἐτιμένει ζητῶν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τὴν περὶ τούτου διασάφησιν.

Ἐπανέλαβεν ἕτερος, ὅτι ἂν ὁ ὑπουργὸς δὲν ἤθελε ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὰς περὶ τοῦ πρώτου ζητήματος περὶ λιβαδίων παρατηρήσεις του, πιστεύει, ὅτι τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέλει λάβῃ ὑπ' ὄψιν. Εἶπεν, ὅτι τὸ ἐκ τελωνιακῶν δικαιωμάτων ἔσοδον ηὔξησε κατὰ 280,000 δραχμῶν, ἡ δ' αὔξησις αὕτη, εἴτε ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς εἴτε ἐκ τῆς ἐξαγωγῆς προέρχεται, ἀποδεικνύει τὴν βελτίωσιν τῆς τοῦ ἔθνους ἡμῶν καταστάσεως, διότι ἄλλως ἐμφαίνει, ὅτι ἐχρεώθημεν μὲ τὸ ποσὸν δύω ἑκατομμυρίων καὶ ὀκτακοσίων χιλιάδων· ἀλλ' ἂν ἡ αὔξησις αὕτη προῆλθεν ἐκ τῆς ἐξαγωγῆς, ποῖον τῶν προϊόντων τῆς Ἑλλάδος ηὔξησε τοσοῦτον, ὥστε ἐξαγόμεν αν νὰ ἐπι-

φέρη τόσην αὔξησιν τῶν ἐσόδων; οὐδὲν βέβαια, καὶ ἐπομένως ἡ αὔξησις αὕτη προῆλθεν ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς ἐκτιμήσεως τῶν προϊόντων, διότι σταφὶς, ἥτις ἄλλοτε ἐξετιμᾶτο ἀντὶ 25 δραχμῶν ἐξετιμήθη ἀντὶ 25 ταλλήρων. Ἐὰν ὅμως ἡ αὔξησις προεκύψεν ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς, καὶ τότε πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι εἴμεθα εἰς πολλὰ εὐδαιμονεστέραν κατάστασιν διὰ νὰ πληρώσωμεν εἰς ἀγορὰν ἐμπορευμάτων δύω ἑκατομμύρια ὀκτακοσίας χιλιάδας δραχμῶν περισσότερον ἀπὸ τὸ παρελθὸν ἔτος. Ἡ βελτίωσις ὅμως τῆς καταστάσεως ταύτης δὲν ἐδύνατο νὰ προέλθῃ εἰμὴ ἀπὸ τὴν αὔξησιν τῶν εἰσοδημάτων ἡμῶν, ἐνῷ τοιαύτη αὔξησις δυστυχῶς δὲν ὑπῆρξε. Ἔπεται λοιπὸν, ὅτι ἐξ ἀνάγκης καὶ πρὸς τὴν ἀπόλυτον ἡμῶν συντήρησιν ἐλάβομεν ὅ,τι εἰσήχθη ἔξωθεν, καὶ τοῦτο ἀποδεικνύει τὴν ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος χειροτέρευσιν τῆς καταστάσεώς μας.

Ὁσάκις λοιπὸν ὁ ὑπουργὸς φέρει ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τοιαῦτα ζητήματα, ὀφείλει νὰ τὰ συνοδεύῃ διὰ πραγματικῶν ἀποδείξεων, ὥστε νὰ γνωρίζῃ καὶ τὸ ἔθνος καὶ ὁ ἀνώτατος αὐτοῦ ἄρχων τὴν πραγματικὴν ἡμῶν κατάστασιν, καὶ οὐχὶ εἰς λόγους ἁπλοῦς βασιζόμενοι νὰ ἐξυμνῶμεν ὡς εὐδαιμονίαν τὴν πτωχίαν καὶ ἀθλιότητά μας.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου θεωρήσασα πεπαυμένην τὴν συζήτησιν, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 1 ἄρθρον, ἔχον οὕτω·

«Ἄρθρ. 1. Τελώνια . . . . . 3,007,318. »

Ἀνεγνώσθη εἶτα τὸ ἄρθρον 2 καὶ αἱ ἑπόμεναι τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρήσεις·

Χαρτόσημον.

«Οὐδεὶς ν' ἀρνηθῇ δύναται, ὅτι πολλοὶ τῶν διαδίκων, ὠφελούμενοι ἀπὸ τὸ ἀόριστον καὶ ἐλαστικὸν, οὕτως εἰπεῖν, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 220 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καταφεύγουσιν εἰς βεβιασμένας ὁρκοδοσίας πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν δικαιωμάτων πενήτων, ἀφ' ἧς πηγάζει ὑλικὴ μὲν βλάβη τοῦ δημοσίου, ἠθικὴ δὲ τῆς κοινωνίας· διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ συστηθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ θεραπεία τοῦ ἀτόπου τούτου διὰ τῆς τροποποιήσεως τῆς ἀορίστου διατάξεως τοῦ μνησθέντος ἄρθρου τῆς πολ. δικονομίας.»

Τὰς ὁποίας παραδεχόμενος ὡς ὀρθὰς καὶ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, παρετήρησεν, ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἐσύστησε καὶ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον προσεκάλεσε διοικητικῶς τοὺς εἰσαγγελεῖς νὰ ἐπιτηρῶσιν αὐστηρότερον τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τῆς περὶ παραχωρήσεως τῶν

δικαιωμάτων τοῦ πένητος διατάξεως τῆς πολιτ. δικονομίας πρὸς ἀποφυγὴν τῶν συμβαινόντων ἀτοπημάτων.

Καὶ ἄλλου δέ τινος εἰπόντος, ὅτι ἡ θεραπεία τῶν ἀτοπημάτων τούτων ἀπαιτεῖται νὰ ἐπέλθῃ διὰ νόμου, καὶ οὐχὶ διὰ διοικητικῶν μέτρων, προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἐφείλκυσε πολὺ τὴν προσοχήν του, καὶ ὅτι προσκαλέσας τοὺς εἰσαγγελεῖς νὰ τῷ χορηγήσωσι τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας θέλει ἐνασχοληθῇ ἀμέσως εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἀπαιτουμένου νόμου. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ διὰ τοῦ νόμου τούτου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φθάσωμεν εἰς εἰλικρινῆς ἀποτέλεσμα, ἐὰν οἱ δήμαρχοι δὲν παύσωσιν ἐκδίδοντες ψευδῆ πιστοποιητικὰ πενίας, θέλει συνενοηθῇ καὶ μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν πρὸς κατάπαυσιν τοῦ κακοῦ τούτου.

Ἄλλου δέ τινος εἰπόντος, ὅτι τὸ κακὸν πηγάζει ἀπὸ τὴν πραγματικὴν τοῦ λαοῦ πενίαν, καὶ οὐχὶ ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν τῆς νομοθεσίας ἡμῶν, καὶ ὅτι πρὸς θεραπείαν αὐτοῦ ἀπαιτεῖται νὰ βελτιωθῇ ἡ κατάστασις τῶν πολιτῶν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 2 μετὰ τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 3· ἔχουσι δ' οὕτω·

«Ἄρθρ. 2 χαρτόσημον 1,256,013
» 3. διάφορα δικαιώματα . . . . . 382,116.»

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. Β'. ἐκ δρ. 1,645,447 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Σταΐκον καὶ Στ. Δοκόν, συνήχθη κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 81.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον Β'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1855, Ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	. . . . .	Γεώργιος Τσόκρης	. . . . N
Δημήτριος Ὀρεινός	. . . N	Νικόλαος Ἰατρὸς	. . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Σκαρλάτος Σούτσος	. . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . . N	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . N	Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .
Ἀναγνώστης Γιανναυλίδης	. .	Σταῦρος Βλάχος	. . . .
Δημήτριος Τσόκρης	. . . N	Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .

Σωτήριος Στράτος	Π. Κολποδῖνος . . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . N	Γεώρ. Πανοπριοτόπουλος .
Ἀντώνιος Φ. Γριβᾶς . . . N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Νικόλαος Τσέλιος	Χρῆστος Ράγκος . . . . N
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης . .	Ἐμμ. Τσοῦχλος . . . . .
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος . . N	Νικόλαος Ματθαίου . . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . N	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N
Γεώργιος Κονδύλης	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .	Α. Κορφιωτάκης . . . . .
Βασίλειος Νώνης	Γεώρ. Γιατράκος . . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . .	Λουκᾶς Στεφάνου . . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . . N	Ἰω. Παπαλουκόπουλος . . N
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . N	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .
Νικόλαος Γρανίτσας	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . N
Λύσανδρος Βιλαέτης . . . N	Π. Βάρδογλης . . . . . N
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . N	Β. Π. Δημητρακόπουλος . .
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . . N	Ἀναγν. Δεδόπουλος . . . N
Σόλων Κρεστενίτης . . N	Α. Μαυροειδὴς . . . . .
Δημήτριος Ἀθανασίου . . . N	Γ. Κεράλας . . . . .
Γεώργιος Διαμάντης . . . N	Ἀναγν. Τσάκας . . . . . N
Ν. Δελένδας	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . N
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Ἀλέξ. Κουμουνδοῦρος . . .
Θρασ. Α. Ζαΐμης . . . . N	Παναγ. Παπατσώνης . . .
Ἀεωνίδ. Ν. Πετμεζᾶς . . N	Ἰωάννης Προβιλέγιος . . N
Χ. Θεοχαρόπουλος . . . N	Ἰωάννης Ταταράκης . . . N
Ἠλ. Παπαδαῖος . . . . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἀθαν. Δανηλόπουλος . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . N	Π. Δημητρακόπουλος . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N	Π. Χρυσοβέργης . . . . .
Κωνστ. Δημητριάδης . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . .
Βελ. Νικολαΐδης . . . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . N
Νικόλαος Μπαύκουρας . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . .

Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N
Γρηγόρ. Πατριαρχέας . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Π. Χριστόπουλος . . . . N	Παναγ. Ψάθης . . . . . N
Π. Κανελλόπουλος . . . N	Νικόλαος Νάζος . . . . N
Νικόλ. Μοσχούλας . . . N	Ἀναγ. Παπατσώρης . . . N
Σπ. Ηφλλκκας . . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Νάκος Πανουργιᾶς . . .	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Κωνστ. Βλάμης . . . . . N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . N
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N	Δ. Στάϊκος . . . . . N
Σιδέρης Πράτσικας . . .	Α. Κιζάνης . . . . . N
Παν. Πατρινός	Παντολέων Κουντουριώτης .
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Δημήτριος Βουδούρης . . N
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .	Μ. Χουρμούζης . . . . . N
Ν. Α. Μπότασης . . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Α. Καλλέργης	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . N
Κ. Δαρειώτης	Εὐαγγέλης Καντογιάννης . N
Ἰω. Σκαβέντζος . . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . .
Γ. Νικολάου . . . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης .
Γεώργιος Ναύτης	Α. Μάνσταρης. . . . . N

Ἀναγνωσθέντα δ' ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ κεφ. Γ', μὴ σημειωθέντος ποσοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1, μετὰ τῶν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

Τυπογραφεῖων.

«Πολλὰ ἐλέχθησαν ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς διαλύσεως τοῦ προκειμένου καταστήματος· ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως συμμεριζομένη τὴν ἰδέαν τοῦ ὑπουργείου περὶ τῆς διατηρήσεώς του λόγῳ κυβερνητικῆς ἀξιοπρεπείας, ὡς καὶ τὴν γνώμην τῆς πρὸς τοῦτο συστηθείσης ἐπιτροπῆς διὰ τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εἰς τὴν προσηρτημένην ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἔκθεσιν αὐτῆς λόγους, εὑρίσκεται ὥστε τὸ προκείμενον κατάστημα νὰ κατασταθῇ παραγωγικότερον καὶ κοινωφελέστερον ἀξίως τοῦ προορισμοῦ τῆς συστάσεώς του.» ἔχουσι δὲ οὕτω.

» Κεφ. Γ'. Δημόσια καταστήματα.

Ἄρθρ. 2. Ταχυδρομεῖων . . . . . 205,000.
» 3. Τυπογραφεῖων . . . . . 5,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ἀνωτέρω κεφαλαί ου ἐκ δραχ. 210,000 ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ ἀνωτέρω, καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον, ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον τοῦ κεφαλ. Γ'. διὰ ψήφων 79.

Παρετήρησε τις ὅτι καὶ ἄλλοτε ἔγεινε λόγος περὶ τοῦ ὀρυκτοῦ τῆς σμύριδος, ἐφ ᾧ καὶ παρακατετέθησαν τὰ ἀρορῶντα αὐτὸ ἔγγραφα. Ἐρωτᾷ δὲ ἤδη τὸ προεδρεῖον τί ἐνεργήθη περὶ τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς, καὶ τί ἔγειναν τὰ παρακατατεθέντα ἔγγραφα.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι ἡ καθυστέρησις τῆς πληρωμῆς τῶν δόσεων τοῦ ἐνοικίου προέκυψε, διότι τὸ τῆς ἐνοικιάσεως συμβόλαιον ἦτο πλημμελές· διατελέσας δὲ ὡς γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, καὶ λαβὼν ἄρεσον μέρος εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ συμβολαίου, ἂν καὶ μὴ πολιτικῶς ὑπεύθυνος, οὐχ ἧττον ἔρχεται νὰ δώσῃ εἰς τὰς Βουλὰς τὰς ἐξῆς πληροφορίας. Καὶ πρῶτον μὲν παρατηρεῖ, ὅτι τὸ προϊὸν τοῦτο ἐπωλήθη εἰς τιμὴν, εἰς ἣν οὐδέποτε ἔρθασε καὶ δεύτερον, ὅτι τὸ δημόσιον εἰσέπραξεν ὅσα δὲν εἶχεν εἰσπράξει καθ' ὅλα τὰ παρελθόντα ἔτη.

Ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας ὅτι, ἐπειδὴ τὸ ζήτημα εἶναι πολὺ σπουδαῖον, φρονεῖ καλὸν νὰ γίνῃ ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας συζητήσεως. Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ προέδρου συνήνεσεν εἰς τὴν ἀνωτέρω γνώμην καὶ προσδιωρίσθη ἡ πρώτη συνεδρίασις μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἀκολούθως ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. Δ'. ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτω·

« Ἄρθρ. 1. Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτὰ 502,465

Ἄρθρ. 2. Ὕδατα θερμά . . . . . 3060. »

Ἀναγνώσθη εἶτα τὸ 3 ἄρθρο, ἐφ' οὗ λαβών τις τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι πολλαὶ λαμβάνουσι χώραν καταχρήσεις εἰς τὴν τοῦ ἅλατος διαχείρισιν, ἐπὶ μιᾶς δὲ προκαλεῖ ἰδίως τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργείου. Ὁ ἀποθηκάριος συμφωνεῖ μετὰ τοῦ ἐπιττάτου νὰ πηχθῇ ἅλας πλέον τοῦ προσδιορισθέντος ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, τὸ δὲ περιπλέον αὐτὸ νέμονται οἱ δύω πρὸς βλάβην τοῦ δημοσίου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ τοιοῦτον εἶναι ἔργον τῆς ἐξελέγξεως, ἥτις κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ περὶ τούτου ὁδηγίας δύναται νὰ ἀνακαλύψῃ τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς καταχρήσεως. Διαβεβαιοῖ ὅμως τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι εἰς τὸ μέλλον τὸ ὑπουργεῖον θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν τὰς περὶ τούτου παρατηρήσεις του.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἡ Κυβέρνησις κατὰ τὸ 1852 ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ τακτοποιήσῃ τὸ μέρος αὐτὸ, περιορισθεῖσα εἰς τὴν καλλιέργειαν τόσων ἁλικῶν, ὅσαι ἦσαν ἱκαναὶ νὰ παράξωσι τὸ ἀναγκαῖον ἅλας, δὲν ἐξητάσθη ὅμως τότε διὰ ποῖον λόγον ἔπαυσεν ἡ καλλιέργεια καὶ ποιήσας περὶ τούτου λόγον εἰς τὸν τότε ὑπουργὸν, ἐπληροφορήθη ὅτι αὐτὴ ἡ ἀπαγόρευσις δύναται νὰ γίνῃ ἀφορμὴ, ὥστε νὰ καταθλιβῶσι πολλοὶ τῶν κατοίκων τοῦ Κράτους. Καὶ τῷ ὄντι ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἁλικῶν καὶ σήμερον ἀκόμη συμβαίνει, ὥστε εἴς τινας ἐπαρχίας τὸ ἅλας νὰ πωλῆται εἰς πολὺ μεγαλειτέραν τιμὴν ἐκείνης, τὴν ὁποίαν τὸ δημόσιον ὥρισε, διότι ὑπάρχουν ἐποχαὶ, καθ' ἃς τὸ ἅλας εἶναι πολὺ ἀναγκαῖον, ὡς ἡ ἐποχὴ τῶν ποιμνίων καὶ τῶν ἐλαιῶν. Τὸ δημόσιον ἀνέλαβε τὴν εὐθύνην νὰ μεταφέρῃ αὐτὸ διὰ πλοίων ἀπὸ τὰς ἁλικὰς εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Κράτους, καὶ ὅμως τὸ δημόσιον δὲν τὸ μεταφέρει. Ἐντεῦθεν λοιπὸν συμβαίνει ὥστε ὁ ἀποθηκάριος νὰ πωλῇ εἰς τοὺς ἄλλους δι' ἰδιαιτέρας συμφωνίας τὸ ἅλας, ἐκτὸς δὲ τούτου τὸ δημόσιον δὲν μεταφέρει παρ' ὁπόταν εὐκολυνθῇ. Ἡ κατάστασις λοιπὸν αὕτη δὲν πρέπει νὰ διαιωνισθῇ καὶ διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι πρέπει πως νὰ παύσῃ αὐτὸ τὸ μέσον τῆς καταθλίψεως, καὶ παύει ἅμα παραδεχθῶμεν οὐχὶ τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα, ἀλλὰ τὴν ἐλευθέραν καλλιέργειαν τῶν ἁλικῶν, καθ' ἣν τὰ ἅλας θέλει πωλεῖσθαι εἰς τιμὴν μετρίαν.

Ἀντετάχθη ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν εἰπὼν, ὅτι τὸ ἅλας εἶναι τὸ μόνον μέσον, δι' οὗ διατηροῦνται τὰ προϊόντα, καὶ πολλάκις τὸ μόνον *προσφάγιον* τοῦ πτωχοῦ λαοῦ. Παραδέχεται δὲ ὅτι περὶ τὴν διαχείρισιν τοῦ ἅλατος ὑπάρχουν ἐλλείψεις, πρὸς διόρθωσιν τῶν ὁποίων αἱ προλαβοῦσαι Κυβερνήσεις ἠσχολήθησαν, ἀλλ' εἰς οὐδὲν ἀποτέλεσμα ἔρθασαν μόλα τὰ ὑπέρογκα ἔξοδα, ἃ κατέβαλον. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν μεταφέρει ὅπου δεῖ τὰ ἅλατα, διότι, ἐὰν δὲν ὑπάρχουν, ὡς διϊσχυρίσθη ὁ προαγορεύσας ἐθνικὰ πλοῖα πρὸς μεταφορὰν αὐτοῦ, ὑπάρχουν ὅμως ἰδιωτικὰ, τὰ ὁποῖα ναυλονόμενα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διὰ μισοδοσίας τὰ μεταφέρουν εἰς τὰς ἀποθήκας. Ἐπὶ τέλους παρατηρεῖ ὅτι ἡ προμήθεια τοῦ ἅλατος δὲν πρέπει ν' ἀφεθῇ εἰς τὸν λαὸν, καθ' ὅσον θέλει ἔλθη ἐποχὴ, καθ' ἣν καὶ αὐτὸ τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον θέλει κερδοσκοπεῖ ἐπὶ τῶν ἀπολύτων ἀναγκῶν τοῦ φορολογουμένου καὶ ὅτι τὸ καλλίτερον σύστημα τῆς διαχειρίσεως σχετικῶς εἶναι τὸ ἐπικρατοῦν, διότι οὐδεὶς μέχρι τοῦδε παρεπονέθη κατ' αὐτοῦ.

Ἐπανέλαβέ τις ὅτι ἡ μεταφορὰ τῶν ἁλάτων, ὡς

διεσαφηνίσθη ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, δὲν εἶναι ἀληθὴς καθ' ὅσον τότε δὲν θὰ ὑπῆρχεν αὐτὴ ἡ ὑπερτίμησις, ἣν ὑπέδειξεν ἀνωτέρω, ὁ δὲ ὑπουργὸς, ἐὰν δὲν ἐβασίζετο εἰς τὰς ψευδεῖς πληροφορίας τῶν ὑπαλλήλων του, δὲν θὰ εὑρίσκετο εἰς αὐτὴν τὴν ἀπάτην πιστεύων ὅτι αἱ ἀποθῆκαι εἰσὶ πλήρεις ἅλατος.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι παραδεχόμενοι τὴν καλλιέργειαν τῶν ἁλικῶν θέλομεν ῥιφθῆ εἰς τὸ ἀποτέλεσμα, ὥστε ὄχι μόνον τὸ ἅλας νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν τοῦ Κράτους, ἀλλὰ καὶ τὸ δημόσιον νὰ ἔχῃ ἀρκετὴν πρόσοδον ὡς ἐκ τῆς ἐξωτερικῆς καταναλώσεως αὐτοῦ, καθ' ὅσον ὑπάρχουν αἱ Παραδουνάβιαι ἐπαρχίαι, καὶ ἄλλα ἐξωτερικὰ μέρη, τὰ ὁποῖα καταναλίσκουσι πολὺ ἅλας, τὸ ὁποῖον ἤθελον προμηθεύεσθαι ἐκ τῆς Ἑλλάδος.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐψηφίσθη παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 3 ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 4, ἔχοντα οὕτω·

« Ἄρθρ. 3. Ἁλικαὶ 450,000

» 4. Ἰχθυοτροφεῖα . . . . . 195,300»

Ἀνεγνώσθη τελευταῖον τὸ ἄρθρον 5, καὶ αἱ παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαι οὕτω·

Ἄρθρ.

«Ἡ περὶ συντηρήσεως καὶ ἐπαυξήσεως τῶν δασῶν μέριμνα ἐπασχόλησε καὶ ἀπασχολεῖ τὰ πνεύματα ὅλων τῶν πεπολισμένων κυβερνήσεων, καὶ μεγάλαι ὑπὲρ αὐτῶν καταβάλλονται δαπάναι, ταῦτα δὲ πάντα πράττονται, οὐ μόνον διὰ τὴν ἄμεσον αὐτοῦ ἀνάγκην, ἀλλὰ καὶ διότι ἐνόησαν τὸ ἐξ αὐτῶν παραγόμενον ὄφελος, καὶ εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ προϊόντα καὶ εἰς αὐτὴν τὴν δημόσιον ὑγείαν· ἀλλ' ἐνῷ παντοῦ τοσαύτη λαμβάνεται φροντὶς ὑπὲρ τῶν δασῶν, τῆς καλλιεργείας καὶ ἀνανεώσεως αὐτῶν, εἰς τὴν Ἑλλάδα ὀλίγη δυστυχῶς ἐλήφθη πρόνοια, καὶ ἐντεῦθεν οὐ μόνον τὸ ἐξ αὐτῶν ἔσοδον εἶναι στάσιμον, ἀλλὰ καὶ τὰ αὐτοφυῆ δάση προσεγγίζουσιν εἰς τὴν καταστροφήν, ἔνθεν μὲν ἀπὸ τὰς πυρκαϊάς, ἔνθεν δὲ ἀπὸ τὴν ἀκανόνιστον ξύλευσιν τῶν ὑλοτόμων· πρὸ παντὸς δὲ ἀπὸ τὴν μὴ ἐπιστημονικὴν διεύθυνσιν.

Ὅθεν ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει ἀναγκαῖον ἐπίσης νὰ συσταθῇ διὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του ἐπὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου κλάδου, καὶ φροντίσῃ περὶ καταλλήλου ῥυθμίσεως τῶν δασονομικῶν νόμων καὶ κανονισμῶν, καθ' ὅσον μάλιστα τοιοῦτον ἔργον παρασκευασθὲν πρὸ πολλοῦ ἐξ εἰδημόνων ἀνδρῶν εὑρίσκεται ὑπ' ὄψιν τοῦ ὑπουργείου. »

Ἀκούσας δέ τις τὸν λόγον, ἐξέθηκεν ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τῶν ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς οἰκοδομηστάντων νομοσχεδίου, γενομένου λόγου περὶ τῶν μὴ ἐγκαίρως συμμορφωθέντων μὲ τὰς

διατάξεις παλαιοῦ τινος νόμου, ὁ ὑπουργὸς ἀφοῦ εἶπεν, ὅτι ὡς πρὸς τὰ εὐεργετήματα ἐπιθυμεῖ νὰ ἐξετάζηται μᾶλλον ἡ οὐσία, παρὰ αἱ τύποι, συγκαταβατικῶς καὶ ἐπιεικῶς φερόμενος ὑπεσχέθη νὰ χορηγήσῃ καὶ εἰς αὐτοὺς τὰ ὠφελήματα τοῦ νόμου ἐκείνου. Τὴν ἐπιεικῆ ταύτην ἀρχὴν θέλει παρακαλέσει τὸν ὑπουργὸν νὰ ἐφαρμόσῃ καὶ διὰ μέγα μέρος τῶν κατοίκων τῆς Καρύστου, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς ἁπλότητός των, δὲν συνεμορφώθησαν μὲ τὰς διατάξεις ἑνὸς διατάγματος τοῦ 1836, διότι δὲν ἔλαβον γνῶσιν αὐτοῦ ἕνεκα τῆς ἀμαθείας τῆς τότε δημογεροντίας καὶ ὡς ἐκ τούτου μὴ παρουσιάσαντες ἐγκαίρως τοὺς τίτλους τῆς ἰδιοκτησίας των, πάσχουσι πρὸ χρόνων ἀναζίως ἕνεκα τῆς ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας των παρεμβάσεως τοῦ δημοσίου.

Εἶναι γνωστὸν καὶ ἀδιαφιλονείκητον, ὅτι ἡ Κάρυστος ὅλη, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὀρεινῶν μερῶν, ὅπου ὑπάρχουν αἱ μάνδραι καὶ τὰ ποιμνιοστάσια, εἶναι ἰδιοκτησία, καὶ οὔτε σπιθαμὴ γῆς ὑπάρχει ἐθνική, ὑπάρχουσι δ' ἐν αὐτῇ διάφορα μέρη ὀρεινὰ δενδρόφυτα, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς δάση, καὶ τὰ ὁποῖα ἦσαν ἰδιοκτησία τῶν κατοίκων, περιελθόντα εἰς αὐτοὺς εἴτε διὰ πωλήσεως ὑπὸ τῶν τούρκων, εἴτε ἐκ κληρονομίας. Κατὰ τὸ 1836 διὰ τοῦ ἄνω μνημονευθέντος διατάγματος, ἂν καὶ ἀνεγνωρίσθησαν ὡς ἰδιοκτησία τῶν κατοίκων, ὑπεχρεοῦντο ὅμως οὗτοι νὰ παρουσιάσωσι τοὺς τίτλους τῆς ἰδιοκτησίας των. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ τοπικὴ τότε ἀρχὴ ἐκ τῆς ἀμαθείας δὲν ἔδωκε τὴν ἀπαιτουμένην τοῦ διατάγματος δημοσιότητα καὶ ὡς ἐκ τούτου πολλοὶ τῶν κατοίκων τῆς Καρύστου, μὴ λαβόντες αὐτοῦ γνῶσιν δὲν ἐπαρουσίασαν ἐντὸς τῆς διορισθείσης προθεσμίας τοὺς τίτλους των. Ἐξακολουθοῦν ὅμως νὰ κέκτηνται τὴν ἰδιοκτησίαν των μέχρι τοῦ 1845 ἢ 1846, ὅτε ὁ δασονόμος, ἀγνοεῖ πόθεν ὁρμώμενος, θεωρήσας τὰ δενδρόφυτα ταῦτα μέρη ὡς δάση, ἐπρότεινεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ τὰ θεωρήσῃ ὡς ἐθνικά, διότι οἱ ἰδιοκτῆται αὐτῶν δὲν εἶχον παρουσιάσει τοὺς τίτλους των, ἡ δὲ Κυβέρνησις παραδεχθεῖσα τὴν γνώμην ταύτην τοῦ δασονόμου, ἀφῄρεσεν ἀπὸ τοὺς κατοίκους τὴν ἐπὶ τῶν ὀρεινῶν δένδρων ἰδιοκτησίαν των, ἐπιτρέψασα νὰ ἐνεργῶνται ἐν αὐταῖς καὶ ὑλοτομία.

Οἱ κάτοικοι τῆς Καρυστίας οὔτε προικοδοτήσεις ἔλαβον, οὔτε τὸ ἓν στρέμμα γῆς, ὅπερ παρεχωρήθη εἰς ὅλους τοὺς γεωργοὺς τῶν λοιπῶν τοῦ Κράτους μερῶν, καὶ ἑπομένως καὶ σκληρὸν καὶ ἄδικον θεωρεῖ νὰ τοὺς στερήσωμεν καὶ αὐτῆς τῆς ἰδιοκτησίας των, διότι

ἐξ ἀγνοίας δὲν συνεμορφώθησαν μὲ τυπικὴν διάταξιν τοῦ διατάγματος.

Ὁρὸς θεραπείαν λοιπὸν τοῦ ἀδικήματος τούτου, παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν δι' ἑνὸς νόμου παρατείνοντος τὴν προθεσμίαν τῆς παρουσιάσεως τῶν τίτλων των, νὰ μεταβάλῃ τὴν τύχην τῶν δυστυχῶν τούτων κατοίκων, καθ' ὅσον μάλιστα τὸ δημόσιον οὐδεμίαν ἀπολαύει ἐκ τῶν λεγομένων τούτων δασῶν πρόσοδον. Ἡ ὑλοτομία, τοσοῦτον ἀτάκτως ἐνεργουμένη ὑπὸ ὑλοτόμων ἔξωθεν ἐρχομένων, κατέστρεψεν ἐντελῶς τὰ δένδρα, τὰ ὁποῖα ριζικὸν ἀποκόπτουσι, ὥστε οὐ μόνον δάση δὲν δύνανται πλέον νὰ ὀνομασθῶσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ ὀλίγα ἐκεῖνα δένδρα, ἅτινα ὑπῆρχον, κινδυνεύουσι νὰ ἐκλείψωσιν ἐντελῶς. Ἐκτὸς δὲ τούτου οἱ δασονόμοι, ἐλπίζοντες ν' ἀναβλαστήσωσι τ' ἀποκοπέντα δένδρα, δὲν ἐπιτρέπουσιν οὔτε τὰ ποίμνια νὰ βόσκωσιν ἐντὸς αὐτῶν, ὥστε καὶ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν προσγίνεται σημαντικὴ βλάβη.

Ταῦτα λοιπὸν λαμβάνων ὑπ' ὄψιν ὁ ὑπουργὸς, πιστεύει, ὅτι ἂν δὲν δύναται διοικητικῶς, θέλει διὰ νόμου λάβει δικαίαν πρόνοιαν ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν κατοίκων τῆς Καρυστίας, τῶν ὁποίων τοσοῦτον ἀδίκως ἀφηρέθη ἡ ἰδιοκτησία ἄνευ τῆς ἐλαχίστης τοῦ δημοσίου ὠφελείας. Ἀλλὰ καὶ ἀνεξαρτήτως τούτου, συμφώνως καὶ αὐτὸς μὲ τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς συνίσταται εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ λάβῃ ὑπὸ ἐμβριθῆ σκέψιν τὴν κατάστασιν τῶν δασῶν, ἰδίως δὲ νὰ παύσῃ τὴν ὑλοτομίαν εἰς Κάρυστον, ἐπιβλαβεστάτην καὶ διὰ τὸ δημόσιον οὖσαν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὑπάρχοντος ἑνὸς διατάγματος, ἰσχὺν νόμου ἔχοντος, καὶ αὐστηρῶς ἐφαρμοσθέντος ὑπὸ τῶν δικαστηρίων, δὲν δύναται τίποτε νὰ πράξῃ διοικητικῶς. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι τὰ μέρη ταῦτα τῆς Καρύστου, περιέχοντα μικρὸν ἀριθμὸν δένδρων, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς δάση, καὶ ἐπειδὴ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος διάταγμα ἀφορᾷ τὰ δάση μόνον, οἱ κάτοικοι δύνανται δικαστικῶς νὰ ζητήσωσι τὴν θεραπείαν τοῦ ἀδικήματος, τὸ δὲ δημόσιον θέλει ὑποκύψει ἑτοίμως εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν δικαστηρίων. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ὑλοτομίαν, τὸ ὑπουργεῖον θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν καὶ τοῦ προαγορεύσαντος καὶ τῆς ἐπιτροπῆς τὰς παρατηρήσεις, καὶ θέλει σπεύσει νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀπαιτουμένην διόρθωσιν, τῆς ὁποίας ὅμως δὲν εἶναι εὔκολον νὰ ἐπιτύχωμεν ὁλοκλήρως ἄνευ ριζικῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ δασονομικοῦ ὀργανισμοῦ.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι δὲν πιστεύει

ὁ ὑπουργὸς νὰ θελήσῃ νὰ ὠφεληθῇ τὸ δημόσιον ἐκ τῆς ἐλλείψεως καὶ ἀμαθείας τῶν κατοίκων, διότι ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν πρέπει νὰ ἐφαρμόζηται μεταξὺ λαοῦ καὶ Κυβερνήσεως. Ἐπαναλέγει λοιπὸν, ὅτι διὰ μίαν ἔλλειψιν τύπου εἶναι ἄδικον νὰ στερηθῶσι τῆς ἰδιοκτησίας των, ἐν ᾧ σημαντικὴ τοῦ δημοσίου περιουσία ἁρπάζεται καὶ καταπατεῖται πανταχοῦ.

Ἐπιμένων δὲ, ὅτι τὰ ὀλίγα δένδρα τῆς Καρύστου δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς δάση, ἀμφιβάλλει ὅμως, ὅτι καὶ ἂν ὡς τοιαῦτα θεωρηθῶσιν, ἀρκεῖ ἡ παράλειψις τύπου ἑνὸς διατάγματος ν' ἀφαιρέσῃ μίαν ἰδιοκτησίαν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα ἀντικείμενα ἡ Κυβέρνησις διὰ νεωτέρων νόμων ἐξέτεινε τὰς δι' ἑνὸς παλαιοτέρου νόμου χορηγουμένας προθεσμίας, παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν ψὰ πράξῃ τοῦτο τὸ ταχύτερον καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, πρὸ πάντων δὲ νὰ ἐπισπευθῇ ἡ παῦσις τῆς ὑλοτομίας διὰ νὰ προληφθῇ ἡ παντελὴς καταστροφὴ, καὶ παύσωσιν αἱ κατὰ τοῦ δημοσίου καταχρήσεις.

Ἐνταῦθα καὶ ἄλλων ζητούντων τὸν λόγον, παρελθούσης τῆς ὥρας ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν διὰ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Ν. Πετμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ξ'.

Τῆς 25 Μαΐου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν 8 π. μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ Δ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι τὸ ἀντικείμενον, περὶ οὗ πρόκειται, εἶναι σπουδαῖον ὡς μὴ ἀφορῶν μόνην τὴν Καρυστίαν, ἀλλὰ τὸ Κράτος ὁλόκληρον, καὶ διὰ τοῦτο ἐπικαλεῖται τὴν προσοχὴν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας. Ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν περιουσία δὲν συγίσταται ἢ ἀπὸ τὰς

ἰδιοκτησίας τῶν πρώην κατακτητῶν τούρκων, πᾶν δὲ ὅ,τι δὲν ἀνῆκεν εἰς αὐτούς, εἶναι ἀλήθεια ἀναντίρρητος, ὅτι δὲν δύναται καὶ νὰ θεωρηθῇ ἐθνικὴ ἰδιοκτησία. Τὰ κτήματα δὲ ταῦτα τῶν Τούρκων κατεῖχον, ὡς γνωστόν, τὰ πεδινὰ μέρη, ὅλα δὲ τὰ ὀρεινά, τὰ ὁποῖα ἐκαλοῦντο *κεφαλοχώρια*, διετήρησαν ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων οἱ πατέρες ἡμῶν. Εἰς τὰ *κεφαλοχώρια* ταῦτα, ἐξ ὧν τὰ μὲν ἦσαν ἰδιόκτητα, τὰ δ' ἀνῆκον εἰς τὰς κοινότητας, οὐ μόνον δὲν κατῴκησε ποτὲ Τοῦρκος, ἀλλ' οὐδὲ ὁρόφον ἐπλήρωσαν ποτὲ εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ τοιαῦτα εὗρεν αὐτὰ ὁ ἀγὼν τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ἐν τούτοις σήμερον, εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ τοὐλάχιστον, γνωρίζει ὅτι ἐνῷ οἱ κάτοικοι καλλιεργοῦσι καὶ νέμονται τὴν γῆν τῶν δασῶν, τὰ δάση ταῦτα ὑλοτομεῖ ἡ Κυβέρνησις, ὡς ἂν ἐξέλιπε δικαίωμα, τὸ ὁποῖον καὶ ἡ δουλικὴ ἐποχὴ τῆς Ἑλλάδος ἐσεβάσθη. Ἐπὶ βάσει λοιπὸν τοῦ διατάγματος τοῦ **1836** δὲν ὑπῆρξε δικαία, διότι ἀφήρεσε δικαιώματα ἀνέκαθεν κεκτημένα. Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τῆς προκειμένης περιστάσεως τὸ δημόσιον εἶναι ἁπλῶς εἷς τῶν διαδίκων, δὲν δύναται νὰ διαγράψῃ αὐτὸ τὸν τρόπον τῆς διαδικασίας. Δὲν πρέπει ἑπομένως νὰ ζητῇ τὸ διάταγμα ὡς τίτλον ἰδιοκτησίας τὰ παλαιὰ ἔγγραφα, διότι τὰ ἔγγραφα ταῦτα κατέστρεψεν ὁ ἀγών, ἀλλὰ νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τοὺς κατοίκους ὅλα τὰ πρὸς ἀπόδειξιν μέσα, ὅσα ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ συγχωρεῖ ἡ νομοθεσία μας. Διὸ συμπεραίνει ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ γενόμενον ἄδικον καὶ νὰ μὴ ἀνεχθῇ ν' ἀποκλεισθῶσιν οἱ κάτοικοι τῆς νομίμου διαδικασίας καὶ ἀπολεσωσιν οὕτω τὰς ἰδιοκτησίας αὐτῶν.

Καὶ ἄλλος δέ τις ἐπέρτερεν, ὅτι τὴν λύσιν τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος πρὸ ἑνὸς ἐπιδιώκων ἐνιαυτῶν, οὐ μόνον ἐμελέτησεν αὐτὴν ὡς ἰδιώτης, ἀλλὰ καὶ πολλὰς παρὰ πολλῶν συνέλλιξε πληροφορίας χάριν ἐπαρχιακῶν λόγων, καὶ μετὰ τοῦ κατὰ τὴν πρώτην περίοδον συναδέλφου του Δ. Χατσίσκου ὑπέβαλε πρότασιν νομοσχεδίου περὶ διαθέσεως ἐν γένει τῶν λιβαδίων, ἥτις ὅμως, διαλυθείσης τῆς Βουλῆς, δὲν συνεζητήθη. Ὅτε ἡ Ἑλλὰς ὑπέκυψεν εἰς τὴν δουλικὴν αὐτῆς μοῖραν, ἡ τυραννὶς ἔνθεν μὲν ἀφῆκε δικαιώματά τινα εἰς τὸν κατακτηθέντα λαόν, ἔνθεν δὲ εἰς τοὺς προνομιούχους αὐτῆς στρατιωτικοὺς τοὺς ἐπικαλουμένους *σπαγίδας*, τοῦτα δὲ ἦσαν τὰ ἐπὶ τῶν δασῶν καὶ λιβαδίων δικαιώματα. Οὕτως ἄρα εἰς μὲν τὰ *κεφαλοχώρια* ἡ κοινότης ἐξουσίαζε πᾶσαν τὴν περιφέρειαν τῶν νομῶν, ὁ δὲ *σπαχῆς* ἐλάμβανε προσδιωρισμένον τι δέκατον. Τὰ δὲ κυρίως ἐθνικὰ λιβάδια ἔκειντο πάντοτε ἐκτὸς τῆς περιφερείας, ἣν

διέγραφε τὸ ὑννίον τῆς κοινότητος. καὶ ταῦτα παρεχωροῦντο εἰς τὴν ἐλευθέραν διαχείρισιν τῶν *σπαγίδων*. Ἀλλ' ἐπεκτείνας τὰς ἐξετάσεις αὐτοῦ καὶ μέχρι τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔλαβεν ἐκεῖθεν ἀπόσπασμα τοῦ λεγομένου *καϊντσμέ*, δι' οὗ ἐπίσης ὁρίζεται, ὅτι εἰς τὴν κοινότητα ἀνῆκε ὅλον τὸ μέρος τὸ ὑπὸ τοῦ ὑννίου αὐτῆς ὀργανόμενον, τὸ δ' ἐκτὸς τοῦ ὁρίου τούτου εἰς τὸ *σπαχῆν* ἢ τὸ δημόσιον. Ἐξετάσας δὲ καὶ ἀπόφασίν τινα τοῦ *μεχκεμὲ* τῆς Λαρίσσης καὶ ἑτέραν τοῦ καδῆ τῆς Χαλκίδος, οὐ μόνον εἶδεν ὅτι ἐπὶ τῶν αὐτῶν στηρίζονται βάσεων, ἀλλὰ μία τούτων ἀποραίνεται, ὅτι ἡ κοινότης δύναται νὰ ἔλθῃ καὶ εἰς βίαια μέτρα κατὰ τῶν νεμομένων ἐντὸς τῆς περιφερείας της ξένων ποιμνίων. Ἐπίσης δὲ καὶ ἐν Καρπενησίῳ οἱ *σπαγίδες* διέθετον μὲν κατ' ἰδίαν ἀρέσκειαν λιβαδιά τινα, ἀλλ' ἐκεῖνα μόνα, εἰς ἃ οὐδεὶς τῶν κατοίκων ἐξετείνετο, ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἐλάμβανον ἁπλοῦν δέκατον, λεγόμενον *κέψε*. Ἀπόδειξις δὲ τοῦ δικαιώματος τούτου τῶν κατοίκων εἶναι, ὅτι ἡ κοινότης ἐδύνατο νὰ πωλήσῃ, ἂν ἤθελε, τὴν περιφέρειαν πᾶσαν μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ περιεχομένων, καὶ συνέταττεν ἐπὶ τούτῳ Χατζέτι, τὸ ὁποῖον ὁ *σπαχῆς*, ὡς ἔχων τὸ δικαίωμα τοῦ δεκάτου, ἐβεβαίου διὰ ταπίου, καὶ ἡ ἐπεφύλαττε τὸ δικαίωμά του ἐπὶ τοῦ ἀγοραστοῦ ἢ καὶ τὸ ἐπώλει, ἂν ἤθελεν, εἰς αὐτόν. Ἐντεῦθεν δὲ πηγάζουσι τὰ *τσιφλίκια*, τὰ ὁποῖα ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἀποδεικνύουσιν ὅτι, οὔτε ἡ ἐξουσία τοῦ Σουλτάνου οὔτε οἱ *σπαγίδες* ἠδύναντο ν' ἀφαιρέσωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο τῶν κοινοτήτων. Διὰ τοῦτο καὶ ἄλλοτε πολλάκις παρεκάλεσε τὰ διάφορα ὑπουργεῖα, ὡς καὶ τὸ ἐνεστώς, νὰ λύσωσι τὸ ζήτημα τοῦτο, διότι αἱ ἐπὶ τῶν νομῶν ἀδικίαι εἰσὶν ἄπειροι, καὶ καταχρῶνται οἱ δασονόμοι, καταχρῶνται οἱ ἔφοροι καὶ οἱ δήμαρχοι, ὁ δὲ λαὸς καταπιέζεται καὶ στενάζει. Ἀνθ' ὅλων δὲ τούτων μὴ ὠφελῆται τοὐλάχιστον τὸ δημόσιον; Δαπανᾷ μόνον εἰς καταδίωξιν τῶν καταχραστῶν καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι τὸ νὰ κηρύττωνται ἄθῳοι. Παρακαλεῖ διὰ τοῦτο τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν, ἀφοῦ συλλέξῃ τὰς ἀναγκαίας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πληροφορίας, νὰ συγκροτήσῃ ἐπιτροπὴν ἐξ ἀνδρῶν εἰδημόνων καὶ μετὰ τὰς κρίσεις αὐτῶν νὰ φέρῃ ἐν περὶ λιβαδίων νομοσχέδιον.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι οὐδεὶς βεβαίως ἀρνεῖται ὅτι καὶ σπουδαῖον καὶ πολλῆς προσοχῆς εἶναι τὸ ζήτημα, ἀλλὰ σήμερον δὲν πρόκειται ἢ νὰ συζητήσωμεν τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀποφανθῶμεν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ ἐσόδου ἀνέκαθεν ἀνεγνωρισμένου. Ἡ

βουλὴ λοιπὸν πρέπει νὰ προσῇ ἤδη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἂν δὲ τὸ ὑπουργεῖον καλῶς ἢ κακῶς ἔχῃ τὴν κατοχὴν τῶν δασῶν, τοῦτο εἶναι ζήτημα, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ λύσῃ εἰς ὡρισμένην τινὰ συνεδρίασιν.

Ἀντικρούσαντος δ' ἄλλου τὴν πρότασιν ταύτην, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ἡ προκειμένη συζήτησις δὲν δύναται βεβαίως νὰ ἔχῃ πρακτικὸν ἀποτέλεσμα, ἀλλ' εἶναι καλὸν νὰ συζητῶμεν καὶ συσκεπτώμεθα, ὅτε ὑπ' ὄψιν ἡμῶν κεῖται ὁ περὶ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους προϋπολογισμός, ἂν καὶ ἡ συζήτησις τοῦ ἀντικειμένου τούτου παρεταθῇ ἴσως ὑπὲρ τὸ δέον. Κατὰ τὴν δούλην ἐποχὴν τῆς Ἑλλάδος μεγάλαι δυσκολίαι ὑπῆρχον τῷ ὄντι ὡς πρὸς τὴν ἰδιοκτησίαν, καὶ εἰς μίαν μὲν τάξιν ὑπήγοντο τὰ διὰ χοτζετίου μεταβιβαζόμενα κτήματα, ταῦτα δὲ ἦσαν ἐκεῖνα, ἐφ' ὧν ἡ ἀτομικὴ ἐργασία ἔθηκεν ἓν γνώρισμα, πρὸ πάντων τὸ οἰκοδομικόν, καὶ κατὰ γενικὸν κανόνα ὅλα ταῦτα ἐθεωροῦντο ἰδιοκτησία τῶν ὑπηκόων χριστιανῶν καὶ δὲν ὑπῆρχεν ὡς πρὸς αὐτὰ οὐδεμία δουλεία ἐκ μέρους τοῦ τουρκικοῦ δημοσίου. Δευτέρα δὲ τάξις κτημάτων ἦν ἡ τῶν *σπαχήδων*, οἵτινες ὑπῆρξαν ἐπὶ τῆς χώρας ἡμῶν οἱ καθ' αὐτὸ Φεουδάρχαι τῆς δύσεως. Ὁ κατακτητὴς διένειμεν εἰς τοὺς στρατιώτας του ὡς ἆθλον ἀγώνων πᾶσαν τὴν ἀνοικοδόμητον γῆν, οἱ δὲ *σπαχίδες* διεσπάρησαν ἐπὶ ταύτην, καὶ μὴ λαμβάνοντες μισθόν τινα, ἐνέμοντο αὐτὴν διὰ *ταπίου*. Ἐπῆλθε μετὰ ταῦτα ἡ ἐπανάστασις καὶ τὸ δημόσιον δὲν κατέστη ἰδιοκτήτης παρὰ καθ' ὅσον ἐκληρονόμησεν ἀπὸ τὸν κατακτητήν. Τί ἐκληρονόμησεν ὅμως; ὅλα τὰ δικαιώματα ἐκείνου; Οὐχὶ βεβαίως, διότι ἡ ἐπανάστασις ἐξῄλειψε πᾶσαν ἀτέλειαν ἰδιοκτησίας, πᾶν κυριαρχικὸν δικαίωμα ὡς στίγμα καὶ τοῦτο δουλείας. Ἑπομένως ὅπου ὑπάρχει κτῆσις διὰ *χοτζετίου*, τὸ δημόσιον δὲν ἔχει νὰ ἐμφιλοχωρήσῃ· ὅπου κτῆσις διὰ *ταπίου*, ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει ν' ἀπαιτήσῃ τι. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, ὑπῆρξε καὶ ἡ τάξις τῶν *baκουφίων*, τὰ ὁποῖα ἦσαν κτήματα προσηρτημένα εἰς διατήρησιν *τσαμίου* τινὸς ἢ *τεκέ* ἢ ἀγαθοεργοῦ καταστήματος, καὶ τὰ κτήματα ταῦτα ἦσαν ἀνεπίδεκτα ἐντελοῦς πωλήσεως. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν παρατηρεῖ, ὅτι τὸ ἔχον ἰσχὺν νόμου διάταγμα τοῦ **1836** στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ἣν προεξέθηκε. Δὲν εἶπε, δηλ. ὅτι ἐν γένει πᾶν δάσος εἶναι δημόσιον, ἀλλ' ὅτι κατὰ γενικὸν κανόνα τὰ δάση εἶναι κτῆσις τοῦ δημοσίου,

ἐκτὸς τῶν διὰ *ταπίων* ἢ *χοτζετίων* ἰδιοκτήτων. Ἂν δέ, ὡς ἐρρέθη, τὰ ἔγγραφα ἀπωλέσθησαν, τὸ διάταγμα λέγει ὅτι συγχωροῦνται ὅλα τὰ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἰδιοκτησίας ἔνδικα μέσα. Τὸ δὲ νὰ θέσῃ πρὸς τοῦτο ἐνιαύσιον προθεσμίαν, τοῦτο, νομίζει, εἶναι οὐσιωδῶς αὐστηρόν, καὶ ἠδύνατο νὰ δοθῇ εὐλογώτερον 5 ἢ 6 ἐτῶν προθεσμία. Τέλος καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς νομάς, οἱ κανόνες, οὓς ἐξέθηκε περὶ τῶν δασῶν, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς ταύτας, ὡς λίαν δεκτικὰς τῶν αὐτῶν ἐξηγήσεων. Κἰς ἰδιόν τι σύγγραμμα ἐξέφρασε τὴν ἀρχήν, ὅτι εἰς πάνευνομούμενον Κράτος πρέπει νὰ ὑπάρχῃ κοινωνικὴ ἰδιοκτησία, ὁ δὲ διότι αὕτη ἐστὶν ἡ βάσις παντὸς ἐλευθέρου νομοθετήματος, ὁ δὲ προσεδρεύων τοῦ νῦν ὑπουργείου, ἵνα γίνῃ πολὺ εὐρυτέρα προικοδότησις εἰς τοὺς δήμους, ἀνέθηκεν εἰς εἰδήμονας ὑπαλλήλους νὰ συλλέξωσι τὰς ἀναγκαίας εἰς τοῦτο πληροφορίας, καὶ ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τούτων βαίνει τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἐπειδὴ δύναται νὰ ἐρωτηθῇ ἂν ὑπῆρξαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἀδικίαι, παρατηρεῖ, ὅτι δὲν εἶναι ἔργον του νὰ εἴπῃ τι, καθ' ὅσον δὲν ἐλαρρύνεται ἡ θέσις μιᾶς Κυβερνήσεως διὰ τῆς μομφῆς προγενεστέρων ἐλλείψεων, καὶ ἀγενὲς καὶ ἄτοπον εἶναι τὸ σύστημα τοῦτο. Νομίζει ὅμως ὅτι ἐγένοντο τῷ ὄντι δυσκολίαι τινές, τὰς ὁποίας ἐπὶ τῆς ὑπουργείας του ἐζήτησε νὰ ἐξομαλύνῃ, διευκολύνων ὅσον ἐνεστὶ τοὺς πολίτας. Ἀλλὰ θέλει πιστεύσει ἡ Βουλή, ὅτι τὸ δημόσιον, ἀριθμεῖ τρισχιλίας σχεδὸν ἐκκρεμεῖς δίκας διὰ μόνον ἀμφισβητήσεις; Διὰ τοῦτο καὶ μὲ τὰς γνώσεις καὶ μὲ τὰς παρατηρήσεις αὐτῆς ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ἐνθαρρύνῃ τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὸ νὰ ἔλθῃ εἰς θέσιν τινα πλέον ὁμαλήν. Ἡ ἀρχή, ὡς νομίζει, τοῦ συμβιβασμοῦ δὲν εἶναι πάντοτε ὑγιής. Ὅτε ὑπάρχει διαφορά, σημαίνει ὅτι ὑπάρχει ποῦ καὶ τὸ δίκαιον, ἡ δὲ δικαιοσύνη ἐπιλαμβανομένη αὐτῆς ἔρχεται νὰ διατρανώσῃ τὸ δίκαιον, ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας ὁ συμβιβασμὸς συγχωνεύει, ὡς εἰπεῖν, τὸ δίκαιον μετὰ τοῦ ἀδίκου. — Μετὰ τα εκτιθέντα, δύναται νομίζει, νὰ συντμηθῇ ἡ συζήτησις.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι τὸ ζήτημα δὲν ἀνεπτύχθη ὑπὸ τὴν ἀληθῆ ἔποψίν του καὶ ἐντεῦθεν ἡ τόση τῶν ἰδεῶν διαμάχη. Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ποιῶν μνείαν τοῦ διατάγματος, ἐθεώρησε πλημμελῆ τὴν ὑπ' αὐτοῦ τιθεμένην ἐνιαύσιον προθεσμίαν, τὸ πλημμελὲς ὅμως τοῦ διατάγματος δὲν πρέπει νὰ ζητηθῇ εἰς τοῦτο, ἀλλ' εἰς τὴν ἀρχήν, ἐφ' ἧς στηρίζεται μάλιστα. Κατὰ γενικὸν κανόνα, οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι ὁ ἀμφισβητῶν κτῆσιν τινὰ,

αὐτὸς ὀφείλει νὰ φέρῃ καὶ τὴν ἀπόδειξιν τῶν ἰσχυρισμῶν του; ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ὁ ὑπουργὸς ἀνεγνώρισεν ὅτι πρὸ τοῦ ἀγῶνος καὶ τὰ δάση ὑπῆρξαν ἀντικείμενον ἰδιοκτησίας. Ὅταν λοιπὸν πολλαὶ κοινότητες, ὅταν πολλὰ ἄτομα ἠγόρασαν δάση τοιαῦτα, πρέπει τὸ ἀνωτέρω διάταγμα νὰ τοῖς εἴπῃ, ὅτι ἂν δὲν φέρωσι τοὺς τίτλους τῆς ἰδιοκτησίας αὐτῶν, ἀπώλετο τὸ δικαίωμά των; Οὐχὶ βεβαίως, καὶ διὰ τοῦτο εἶπεν, ὅτι τὸ διάταγμα εἶναι πλημμελὲς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς του. Ἐνταῦθα λοιπὸν ἡ ἔχ. καλῶς τὸ διάταγμα καὶ πρέπει νὰ σαφηνισθῇ τοῦτο, ἢ εἶναι πλημμελὴς ἡ ἀρχή του καὶ πρέπει τότε νὰ τροποποιηθῇ.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι εἰμεθα εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἰδιοκτησίας, καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι ὅλως πολιτικόν, διότι εἶναι ἡ βάσις τῆς κοινωνικῆς ὑπάρξεως. Ἁπάντων λοιπὸν εἰς ὅσα ὁ ὑπουργὸς ἐξῆγησεν παρατηρεῖ, ὅτι κακῶς εἶπεν, ὅτι οἱ σπαγίδες δὲν εἶχον δικαίωμα κατοχῆς ἐπὶ τῶν οἰκοδομημένων κτημάτων, ἐπειδὴ, κατὰ τὸν τουρκικὸν νόμον, πᾶσα γῆ οἰκοδομηθεῖσα λογίζεται ἐθνική. Ἐπίσης δὲ δὲν ἔπρεπε νὰ εἴπῃ ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τὸ δημόσιον ἔχει δικαίωμα ἐπὶ παντὸς κτήματος, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ὑπάρχει ταπί, διότι δὲν πρέπει νὰ λέγῃ τὸ δημόσιον, ὅτι εἶναι κύριος τῶν δικαιωμάτων τῶν τούρκων, καθ' ὅσον τὰ δικαιώματα ταῦτα ἐπεβλήθησαν διὰ τῆς βίας, τὰ κατέστρεψεν ὁ Ἑλληνικὸς ἀγὼν καὶ εἰμεθα ἡμεῖς δικαιοῦχοι, ἢ ἄλλως ἠλλάξαμεν μόνον δεσπότας. Καὶ ὅμως ἀρκετὰ συνετοὶ τότε οἱ Τοῦρκοι, διὰ νὰ πωλήσωσι τὴν Ἑλληνικὴν χώραν, ἠρνήθησαν σιωπηλῶς τὰ ἀνωτέρω δικαιώματά των καὶ ἀρῆκαν εἰς τοὺς κατακτηθέντας τὴν κατοχὴν τῶν γαιῶν. Ἀλλ' ὑπουργοῦντος ἄλλοτε τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, ὁ ἀδελφὸς τοῦ νῦν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὁ Κ. Λεβίδης ἐξέφρασαν τὴν ἀρχὴν, ὅτι μέγας ἰδιοκτότης ἦτον παρ' ἡμῖν ὁ Σουλτάνος, κατὰ συνέπειαν δὲ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄλλος ἰδιοκτήτης. Οὕτω τὸ **1832** καθιερώθη ἡ ἀρχὴ ὅτι πᾶσα γῆ φέρουσα χόρτον εἶναι ἐθνική, καὶ τὸ **1836** ἐδημοσιεύθη τὸ περὶ οὗ πρόκειται διάταγμα. Ἵνα νὰ μὴ ἦρκει δὲ τοῦτο, ἔρχεται σήμερον ἡ Κυβέρνησις καὶ ζητεῖ ἀπὸ τῶν κατοίκων ἓν ταπὶ ἰδιοκτησίας καὶ λέγει ὅτι αὐτὴ ἐκληρονόμησε τὰ δικαιώματα τοῦ κατακτητοῦ. Διατί; δὲν εἶναι εὐλογώτερον ἄρα νὰ τῇ ζητήσωμεν ἡμεῖς ταπία τῆς ἰδιοκτησίας της, νὰ τῇ εἴπῶμεν ὅτι ἡμεῖς ἐσμὲν τὸ δημόσιον, καθ' ὅσον ἡμεῖς ἀπηλάσαμεν τὸν κατακτητήν; ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς ἀποδεχόμενος τοιαύτας ἀρχὰς, δεσμεύει τὴν ἰδιοκτησίαν καὶ πρέπει πάντες νὰ ζῶμεν ἀνέστιοι. Εἶναι λοιπὸν παρανομία τὸ νὰ κρατῇ τὸ δημόσιον κτήματα, τὰ ὁποῖα εἶχεν ἁρπάσει ἡ βία, καὶ οὕτω πρέπει νὰ

ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ, ἂν δὲν θέλῃ τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ παρανομήματος τούτου.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι, κατὰ τὸ ἀραβικὸν δίκαιον, ὁ Σουλτάνος θεωρεῖται ὡς πανιδιοκτήτης, καὶ τοῦτο εἶπεν ἁπλῶς, ἀναφέρων τὴν φρουδαλίκην ἐποχὴν τῆς Γαλλίας. Ἀναφέρων δὲ, ὅτι ἐδόθη εἰς τοὺς σπαγίδας τὸ δικαίωμα τοῦ δικάτου, οὐδὲν ἄλλο εἶπεν ἐξ ὅσων ὁ προαγορεύσας παρενείρεν. Ἄλλως τε τί ἐκληρονόμησε τὸ δημόσιον; Τὰ κτήματα, ὅσα ὑπήγοντο εἰς τὴν τουρκικὴν ἐξουσίαν καὶ ὅσα ἡ ἐπανάστασις τῆς Πελοποννήσου ἐδήμευσεν. Ὅταν ὅμως εἷς βουλευτὴς λέγῃ· « τὸ δημόσιον εἶμαι ἐγὼ » τοῦτο εἶναι ταὐτόσημον ὡς ἂν ἔλεγέ τις, ὅτι ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καταχρασθῇ τὰ τοῦ δημοσίου. Τοιαῦται ἐθνικαὶ Συνελεύσεις νομοθετοῦσαι, ποτὲ δὲν εἶπον· « τὸ δημόσιον εἶμαι ἐγὼ » ἀλλ' ἐξέφρασαν μόνον ἀρχὴν ἱερὰν καὶ γενναίαν, τὸ νὰ διανεμηθῇ ἡ ἐθνικὴ γῆ εἰς τοὺς Ἕλληνας. Τέλος παύει παρατηρῶν, ὅτι ποτὲ ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐζήτησεν οὐδὲ θέλει νὰ κληρονομήσῃ τὰ κατακτητικὰ δικαιώματα τοῦ Τούρκου, καὶ ἂν ὑπῆρξε κακή τις εἰς τὸ παρελθὸν διαχείρισις, οὐδεμία ὅμως Κυβέρνησις ἐφαντάσθη, ὡς εἶπε, νὰ διαδεχθῇ τοιαῦτα τοῦ τουρκικοῦ δημοσίου δικαιώματα.

Ἐνταῦθα, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, κηρυχθείσης περαιωμένης τῆς συζητήσεως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ 5 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς. Ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον οὕτως·

« Ἄρθρ. 5. Δάση . . . . . **210,827.** »

Ἀναγνωσθὲν δὲ καὶ τὸ **6** ἄρθρον μετὰ τῶν ἐφεξῆς παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

Ἐλαιῶνες.

« Περὶ τοῦ ἐκ τῶν ἐθνικῶν ἐλαιώνων ἐσόδου ἡ ἐπιτροπὴ οὐδεμίαν ἔχει παρατήρησιν. Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν ἄγνοιαν, εἰς ἣν καὶ τὸ ὑπουργεῖον εὑρίσκεται περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου περιελθόντων ἐλαιοδένδρων, παρατηρεῖ ὅτι ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ΣΝΗ'. νόμου καὶ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ μέχρι σήμερον ἱκανὸν χρονικὸν ἐμεσολάβησε διάστημα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου, ἐὰν ἦτον ἀποπερατωμένη ἡ τοσοῦτον οὐσιώδης ἐργασία τῆς παραλαβῆς, τῆς ὁποίας ὅμως οὔτε τὰς δυσχερίας ἀγνοεῖ οὔτε τὸ μέγεθος καὶ πολύπονον, ἤθελεν εἶσθαι πολὺ ὠφέλιμος, διότι ἐξ αὐτῆς καὶ μόνης καὶ τὸ ὑπουργεῖον καὶ τὰ νομοθετικὰ σώματα ἤθελον ὁδηγηθῇ εἰς τὴν ὁριστικὴν τῶν τοιούτων κτημάτων διάθεσιν. Διὰ τῆς παρατηρήσεως ταύτης σκοπὸν

προέθετο νὰ ὑπομνήσῃ ἁπλῶς ὅπως συσταθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς τὴν πρόνοιαν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἀντικείμενον, διότι ἐπάγει ἀνεπανορθώτους ζημίας εἰς τὸ δημόσιον οὐ μόνον ἐκ τῶν κατακτήσεων, ἐκ τῶν ἐκριζώσεων καὶ μεταφυτεύσεων εἰς ἰδιοκτήτους τόπους, ἐκ τῶν δενδροτομιῶν καὶ πυρκαϊῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ παντοίων ἄλλων ἐπινοήσεων, τὰς ὁποίας τὸ ἴδιον συμφέρον καὶ ἡ πλεονεξία ἡ ἀτομικὴ δύναται νὰ ἐφεύρῃ· ἂν δὲ ταῦτα πάντα ἐπράττοντο τολμηρῶς, καθ' ὃν χρόνον ἐπεκράτει ἡ τριακονταετὴς ἐνοικίασις, καὶ ὅτε τακτικοὶ ἐνυπῆρχον κώδηκες καὶ κάτοχοι ἢ μισθωτοὶ ἐπειτήρουν πρὸς ἴδιον ὄφελος τὴν διατήρησιν τῶν δένδρων, ὁπόσα ἄλλα δὲν ἤθελον τολμήσει κατὰ τοῦ δημοσίου, καθ' ἣν περίπτωσιν εἰς μόνον κατ' ἐπαρχίαν ὑπάλληλος εἶναι ἐπιτετραμμένος τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῶν ὡς ἐκ τοῦ νόμου, καὶ οὗτος ὑπὸ παντοίων ἄλλων περιστοιχούμενος ὑπηρεσιῶν;

Αἱ σκέψεις αὗται εἶναι μόναι ἱκαναὶ νὰ πείσωσιν ἕκαστον περὶ τοῦ μεγέθους τῆς προσγινομένης εἰς τὸ δημόσιον ζημίας· ὅθεν εἶναι καιρὸς νὰ καταπαύσῃ ἡ ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη προσγινομένη εἰς τὸ δημόσιον ζημία διὰ τῆς ὁριστικῆς διαθέσεως τῶν κτημάτων τούτων, ἀφ' ἧς θέλει προκύψει ἡ ἀληθὴς εὐημερία τῶν πολιτῶν, καὶ εἰς τὸ δημόσιον ἐπαισθητὸν ὄφελος, ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας πᾶσα βραδύτης ἐλαττόνει ἐπαισθητῶς καὶ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν πρόσοδον τῆς ἀξιολόγου ταύτης περιουσίας.

Τὰ ἐκτεθέντα ἐφαρμόζονται πληρέστατα καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς σταφιδῶνας, ἀμπελῶνας, περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα καὶ δημόσια κτίρια, ὀλίγα τῶν ὁποίων ἐπισώζονται, τῶν πλείστων σχεδὸν δυστυχῶς κατερειπωθέντων, καὶ διὰ τοῦτο παραλείπεται εἰδικὴ ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου τούτων παρατήρησις. »

Ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως μετὰ τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 6. Ἐλαιῶνες . . . . . 240,000. »

Ἐπίσης δ' ἀναγνωσθὲν καὶ τὸ 7 ἄρθρον, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἑπεται·

« Ἄρθρ. 7. Σταφιδῶνες καὶ ἀμπελῶνες . . . . 93,819. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ἄρθρου 8, ἐξέθηκέ τις, ὅτι, ἐπειδὴ ἐν τῷ ἀρθρῳ τούτῳ σημειοῦται καὶ ἡ ἐξ ἐνοικιάσεως τῶν βάλτων πρόσοδος, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐξέδωκε μὲν κατὰ τὸ 1834 καὶ 1835 δύω νόμους περὶ ἀποξηράνσεως τῶν βάλτων, ἀλλὰ τοσοῦτον ἐλλειπεῖς, ὥστε οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ἠθέλησεν ἀναλάβῃ τὸ ἔργον τοῦτο. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ὕπαρξις τῶν βάλτων

οὐ μόνον εἰς τὴν ὑγείαν τῶν ἀνθρώπων ἀποβαίνει ἐπιβλαβὴς, ἀλλ' ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς καρποὺς διά τινων ζωυρίων, τὰ ὁποῖα ἐκ τῶν βάλτων γεννῶνται, ἤθελε διὰ ταῦτα παρακαλέσει τὸν ὑπουργὸν νὰ μεταῤῥυθμίσῃ οὕτω πως τοὺς ὑπάρχοντας νόμους, ὥστε, χορηγουμένων ἀναλόγων ὠφελημάτων, νὰ εὑρεθῇ ἐργολάβος τις, ὅστις ν' ἀναλάβῃ τὸ ἔργον τῆς ἀποξηράνσεως.

Καὶ ἄλλου δέ τινος ὑποστηρίξαντος τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὰς παρατηρήσεις ταύτας θέλει διαβιβάσει εἰς τὸν ἁρμόδιον ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργόν.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 8 μετὰ τῶν γενομένων παρατηρήσεων, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 9 καὶ 10, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτῶν γενομένης παρατηρήσεως· Ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 8. Περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα . . . 230,602

» 9. Κτήματα διοικούμενα δι' ἐπιστασίας . 16,265

» 10. Δημόσια κτίρια καὶ ἐργοστάσια . . . 34,370. »

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. Δ'. ἐκ δραχμῶν 1,976,708, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γ. Ῥεβελιώτην καὶ Ἠλ. Παπαδαῖον, συνήχθη κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 77.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον Δ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους τοῦ 1855, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	. . . .	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N
Δημήτριος Ὀρεινὸς	. . . . N	Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Σταῦρος Βλάχος	. . . . N
Πέτρος Καμπάνης	. . . . N	Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . N	Σωτήριος Στράτος	. . . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. .	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . N
Δημήτριος Τσάκρης	. . . N	Φίλων Φίλωνος	. . . . . N
Γεώργιος Τσάκρης	. . . N	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . .
Νικόλαος Ἰατρὸς	. . . . N	Νικόλαος Τσέλιος	. . . .
Σκαρλάτος Σοῦτσος	. . . .	Κωνστ. Γριβογεώργης	. . N

Δ. Π. Πετροπουλάκης . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . . N	Νικόλαος Ματθαίου . . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . N	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N
Γεώργιος Κυνδύλης	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . .	Α. Κορφιωτάκης . . . . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .	Γ. Γιατράκος . . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος . N
Δημήτριος Ζῶτος . . . . N	Ἰωάννης Ν. Ταμπακόπουλος. .
Γ. Ι. Γιολδάσης . . . . . N	Γ. Ῥεβελιώτης . . . . N
Ν. Α. Γρανίτσας	Παναγιώτης Βάρβογλης . . N
Αὐσανδρος Βιλαέτης . . N	Β. Π. Δημητρακόπουλος . .
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . N	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . N	Α. Μαυροειδής . . . . .
Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεφάλας . . . . .
Δημήτριος Ἀθανασίου . . N	Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N
Γεώργιος Διαμάντης . . . N	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας . . . . . N	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . N
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Λεωνίδας Ν. Πετμεζᾶς . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . . N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Σ. Βαρότσης . . . . .
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . .
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N	Π. Δημητρακόπουλος . . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . N	Π. Χρυσοβέργης . . . . .
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . .
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης. .	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελισάριος Νικολαΐδης . . .	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . N
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . N
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Γεώργιος Μπάνης . . . .
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολπαδίνος	Δημήτριος Πουλικάκος . . N
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . .
Γ. Πανοπριφτόπουλος . . .	Π. Χριστόπουλος . . . . .
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . N
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . . N
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . N	Σπ. Πήλληκας . . . . .

Ν. Πανουργιᾶς	Νικόλαος Ναζος . . . . N
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Σιδέρης Πράτσικας	Κυριάκος Πονηρόπουλος . . .
Π. Πατρινός	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . . .
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Δημήτριος Σταΐκος . . . N
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N	Α. Κιζάνης . . . . . N
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . .	Παντολέων Κουντουριώτης .
Ν. Α. Μπότασης	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Δ. Καλλέργης	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Κ. Δαρειώτης	Μ. Χουρμούζης . . . . . N
Ἰω. Σκαβέντσος . . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . .
Γ. Νικολάου . . . . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Γεώργιος Ναύτης . . . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . .
Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Ἰωάννης Σαγρέδος . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Παναγιώτης Ψάθης . . . N	

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα **1**, **2** καὶ **3** τοῦ κεφαλ. Ε. ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρ. **1**. Χρεωλύσια καὶ τόκοι προικοκτησιῶν . **402602**

» **2**. Δεκαετεῖς πιστώσεις » **31078**

» **3**. » » φθαρτῶν κτημάτων . . **48,155.**»

Ἐγένετο δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφάλ. Ε'. ἐκ δραχμῶν **481835** ψηφοφορία ὁμοία τῇ ἀνωτέρω καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον, ὁμοίων σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων **74**.

Παρεδέχθη εἶτα ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον **1** τοῦ κεφ. Ϛ'. ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. **1**. Τόκοι ὑπερημερίας . . . . . **130,450.** »

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ἄρθρου **2** μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

Πρόσοδος κτημάτων κατακυρωθέντων.

Παρατηρεῖται ἐνταῦθα, ὅτι προϋπελογίσθη τὸ αὐτὸ μὲ τὸ τῶν προηγουμένων ἐτῶν ἔσοδον, ἐνῷ, ζητηθείσης τῆς ἀνακτίσεως τῶν πλείστων τούτων δυνάμει τοῦ ἀπὸ 9 Ἰουνίου ΣΛΒ'. νόμου, καὶ πραγματοποιηθείσης ταύτης, ὡς φρονεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, ἐντὸς τοῦ **1854**, ἔπρεπε νὰ ἐπέλθῃ συνεπῶς καὶ ἡ ἐλάττωσις

τῆς ἐξ αὐτῶν ἀποφερομένης προσόδου, ἐνῷ ἄλλως ὑπονοεῖται ὅτι ὁ νόμος οὗτος παντάπασι δὲν ἐφηρμόσθη, ὅπερ ἡ ἐπιτροπὴ διατάζει νὰ παραδεχθῇ, ἢ ὅτι μέχρι σήμερον δὲν ἐπραγματοποιήθησαν αἱ δοθεῖσαι περὶ ἀνακτήσεως αἰτήσεις, καὶ πρόκειται νὰ νεμηθῇ τὸ ἔσοδον αὐτῶν καὶ κατὰ τὸ 1855 τὸ δημόσιον, ὅπερ ἀπάδει εἰς τὰς εὐεργετικὰς τοῦ νόμου διατάξεις καὶ τὴν πρόθεσιν τῆς Κυβερνήσεως. Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, καλὸν ἦθελεν εἶσθαι νὰ ἐρελκυσθῇ ἡ προσοχὴ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ὅπως δοθῇ ἓν ὁριστικὸν πέρας εἰς τὴν τοιαύτην ἐργασίαν.»

Λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, παρετήρησεν, ὅτι ὁ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπιτροπῆς μνημονευόμενος νόμος ἐφηρμόσθη δυστυχῶς τοσοῦτον ἀτελῶς, ὥστε ἐκ δεκαπέντε ἑκατομμυρίων καθυστερουμένων μόνον τριῶν ἑκατομμυρίων καὶ τριακοσίων χιλιάδων ὠφειλέται ὑπέκυψαν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου αὐτοῦ, τριάκοντα δὲ μόνον κτήματα ἀνεκτήθησαν ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῶν. Ἡ ἀτελὴς αὕτη τοῦ νόμου ἐφαρμογὴ προέρχεται ἴσως καὶ ἀπὸ ἐλλείψεις αὐτοῦ, τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι πολλοὶ τῶν ὀφειλετῶν ἢ ἀπεβίωσαν, ἢ δὲν ζῶσι πλέον ἐν Ἑλλάδι ἢ ἐντελῶς ἀναξιόχρεοι καὶ ἀφερέγγυοι εἶναι. Διὰ ταῦτα τὸ ὑπουργεῖον ἐσημείωσεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὸ αὐτὸ ποσὸν, ὅπερ καὶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἐσημειοῦτο.

Οὕτω δ' ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ ἄρθρον 2. ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. Πρόσοδος κτημάτων κατακυρωθέντων εἰς τὸ δημόσιον . . . . . 15,858.»

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ ἄρθρον 3 καὶ αἱ παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, οὕτως ἔχουσαι·

Χρέη ἀνανεωθέντα κατὰ τὸν ΣΛΒ'. νόμον.

«Ἐκ τῆς ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἐκθέσει ἀναλύσεως τῶν συνεπείᾳ τοῦ ἐπισημειωθέντος νόμου ἐργασιῶν καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, α') ὅτι μολονότι προσεγγίζει περὶ τὴν λῆξιν καὶ τὸ δεύτερον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου ἔτος, μολαταῦτα δὲν ἐπεραιώθησαν ὁριστικῶς αἱ ἀπευθυνθεῖσαι αἰτήσεις, ἡ δὲ περαιτέρω βραδύτης ζημιοῖ τὸ δημόσιον οὐσιωδῶς, καθ' ὅσον οἱ δηλώσαντες ὀφειλέται ὠφελούμενοι ἀπ' αὐτὴν, καθίστανται δυσκολώτεροι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών των, καὶ β') ὅτι ἀπέναντι τῶν μεγάλων ἐξογκώσεων τῶν καθυστερήσεων ὀλίγιστον μέρος ἐδηλώθη, ὅπερ δεικνύει ἡ ἀδιαφορίαν τῶν ὀφειλετῶν ἢ τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ

νόμου ὑπαλλήλων ὀλιγωρίαν. Ἐθεώρησε λοιπὸν ἐπάναγκες ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ὑπομνήσῃ ἐνταῦθα, ὅτι ἀπαιτεῖται δραστηριωτέρα ἐνέργεια, διὰ νὰ λάβῃ γενικωτέραν ἐφαρμογὴν ὁ περὶ παρατάσεως τῆς πρὸς δήλωσιν προθεσμίας ἐπιψηφισθησόμενος νόμος.»

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ εἰπόντος, ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς ἐπανολαμβάνει ὅσα καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 ἐξέθεσε, λαβών τις τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ προκείμενον ποσὸν προέρχεται ἀπὸ ἔσοδα κεκλεισμένων χρήσεων, ἡ οἰκεία τοῦ ἄρθρου τούτου θέσις εἶναι ἐν τῷ κεφαλ Χ'. διότι ἄλλως θέλομεν ὑποπέσει εἰς τὸ ἐξῆς ἄτοπον. Ὑποθέσατε ὅτι τὸ ὅλον ποσὸν τῶν κεκλεισμένων χρήσεων ἀναβαίνει εἰς πέντε ἑκατομμύρια. Ἐπειδὴ δὲ ὡς ἔσοδον ἐξαλείρεται ἢ διὰ τῆς εἰσπράξεως ἢ διὰ τῆς ἀποσβέσεως, εἰσπράττοντες ἀπέναντι τοῦ ποσοῦ τῶν πέντε ἑκατομμυρίων ἑκατὸν χιλιάδας κατ' ἔτος, μετά τινα ἔτη θέλομεν ἔχει ἓν κενὸν, διότι ποσόν τι ἐκ τῶν κεκλεισμένων χρήσεων μετετέθη εἰς ἄλλο κεφάλαιον.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος καθυστέρημα μεταβαλὸν φύσιν δι' ἑνὸς εἰδικοῦ νόμου, ἀφῃρέθη ἀπὸ τὸ κεφάλαιον τῶν κεκλεισμένων χρήσεων, καὶ ἑπομένως καὶ αἱ ἀπέναντι αὐτοῦ γενόμεναι εἰσπράξεις δὲν πρέπει πλέον νὰ σημειωθῶσιν ὡς ἔσοδον κεκλεισμένων χρήσεων.

Καὶ ἄλλου δέ τινος ὑποστηρίξαντος τὰς παρατηρήσεις τοῦ ὑπουργοῦ, εἴρηκέ τις, ὅτι εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μαντινείας ὅλοι οἱ ὀφειλέται μικρῶν ποσῶν, οἵτινες εἶχον πάντοτε τὴν διάθεσιν νὰ πληρώσωσι τὸ πρὸς τὸ δημόσιον χρέος των, ἔσπευσαν νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὰς εὐεργετικὰς τοῦ νόμου διατάξεις, ἐνῷ τοὐναντίον οἱ μεγάλα ποσὰ ὀφείλοντες, ἐπειδὴ σκοπὸν εἶχον νὰ σφετερισθῶσι τὸν δημόσιον πλοῦτον, δὲν ἠθέλησαν μέχρι τοῦδε νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὸν νόμον αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ θεωρεῖ ἄδικον ἐκεῖνος μὲν, ὅστις ὀφείλει μίαν ἢ καὶ δύω δραχμὰς νὰ καταδιώκηται αὐστηρότατα, ἄλλοι δὲ νὰ νέμωνται τὴν περιουσίαν τοῦ δημοσίου, ἀνενόχλητοι καὶ ἀκαταδίωκτοι μένοντες, παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ διατάξῃ τοὺς ἁρμοδίους ταμίας νὰ τῷ στείλωσι κατάλογον τῶν μὴ συμμορφωθέντων μὲ τὸν νόμον, καὶ ἂν μὲν τῷ ὄντι οἱτινεσοῦτοι ἢ ἀπεβίωσαν ἢ ἀφερέγγυοι ὦσι, νὰ λάβῃ μίαν τινὰ πρόνοιαν περὶ τῶν ἀπηλπισμένων αὐτῶν καθυστερημάτων, ἂν ὅμως, εὔποροι ὄντες, ἐκ προθέσεως κακῆς δὲν συμμορφῶνται μὲ τὸν νόμον, νὰ διατάξῃ αὐστηράν κατ' αὐτῶν καταδίωξιν, διότι ἄλλως δὲν θέλομεν φθάσει ποτὲ εἰς ἓν εὐάρεστον καὶ δίκαιον ἀποτέλεσμα.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι αἱ παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος εἰσὶν ὀρθαί, καὶ ὅτι ἐξ αὐτῶν ὁρμώμενος θέλει λάβει ὑπὸ ὄψιμον σκέψιν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, ἀπέρριψε τὴν περὶ μεταθέσεως τοῦ συζητουμένου ἄρθρου εἰς τὸ κεφάλ. Η'. πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος, μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 3. ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 3. Χρέη ἀνανεωθέντα κατὰ τὸν νόμον ΣΑΒ'. 100000.»

Ἀνεγνώσθη εἶτα τὸ ἄρθρον 5, κενοῦ ὄντος τοῦ ἄρθρου 4, μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

Ἀπόληψις ποινικῶν ἐξόδων.

«Αἱ ἐμφαινόμεναι καθυστερήσεις εἰσὶ λίαν ὑπέρογκοι, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ πέποιθεν ὅτι διὰ τοῦ ἐπιψηφισθησομένου νόμου περὶ εἰσπράξεως τῶν καθυστερουμένων, θέλει χορηγηθῶσιν ἱκανὰ εἰς τὰ ὑπουργεῖον μέσα, ὥστε νὰ παύσῃ πλέον ἢ τοὐλάχιστον νὰ ἐλαττωθῇ καὶ ἡ ἐντεῦθεν πηγάζουσα καθυστέρησις.»

Ἐφ' ὧν ὁ ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι ἂν καὶ τὰ βεβαιωθέντα ἐκ ποινικῶν ἀπολήψεων ἀναβαίνουσιν εἰς δραχ. 136,000, δὲν εἰσπράττονται εἰμὴ μόνον 30,000, διότι οἱ μεγάλοι ἐγκλήμαται εἰσὶν ἀναξιόχρεοι, καὶ τὸ δημόσιον δὲν δύναται παρ' αὐτῶν νὰ λάβῃ τὰ ἔξοδα. Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 5. Ἀπόληψις ποιν. ἐξόδων . . . . . 30,000. »

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ ἄρθρ. 6 μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

Ἀπόληψις προκαταβληθέντων ἐξόδων εἰς πολιτ. δίκας.

«Καὶ ἐνταῦθα δὲν ἔχομεν νὰ ἐπιφέρωμεν, εἰμὴ τὰς αὐτὰς ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου παρατηρήσεις, μὲ τὴν προσθήκην μόνον, ὅτι ὁ λόγος τῆς ἐντελοῦς ἀπορίας δὲν ὑρίσταται εἰς τοὺς πολιτικοὺς διαδίκους τοῦ δημοσίου.»

Ὅπερ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 7, 8 καὶ 9 μὲ τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7 παρατήρησιν τῆς ἐπιτροπῆς περὶ τῆς ἐντελοῦς ἐκλείψεως τῶν ἀπαριθμήσεων. Ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 6. Ἀπόληψις προκαταβληθέντων ἐξόδων εἰς πολιτ. δίκας . . . . . 10,463.

» 7. Ἀπόληψις ἐξόδων ἀπαριθμήσεως ζώων κτλ 37,319.

» 8. Μερίσματα μετοχῶν τῆς Τραπέζης . . 84,250.

» 9. Τυχηρὰ εἰσοδήματα . . . . . 50,000»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. Γ'. ἐκ δρ. 458,340 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Στ. Στεφανόπουλον καὶ Ἠλίαν Παπαδαῖον, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 73.

Ἀνεγνώσθη εἶτα τὸ ἄρθρον 2 τοῦ κεφ. Ζ'. κενοῦ ὄντος τοῦ ἄρθρου 1, μετὰ τῶν ἑπομένων τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρήσεων·

Ἐκκλησιαστικὰ ἐν γένει κτήματα.

Εἶναι φανερὸν ὅτι ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς, ὁ ὑπαγορεύσας τὴν διάλυσιν τῶν μοναστηρίων, δυστυχῶς δὲν ἐπέτυχε, τὰ δὲ φθαρτὰ κτήματα αὐτῶν διατρέχουσι τὸν αὐτὸν μὲ τὰ ἐθνικὰ κίνδυνον. Ἑπομένως ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει ἀναγκαῖον νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὅπως ληφθῇ καὶ περὶ αὐτῶν σύντονος καὶ ταχεῖα πρόνοια πρὸς κατάπαυσιν τῶν ἐπισυμβαινουσῶν ζημιῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου, καὶ οὕτω κατασταθῇ παραγωγὸς ἡ ἐξ αὐτῶν πρόσοδος καὶ χρήσιμος εἰς τὰς κυριωτέρας ἀνάγκας τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ κλήρου καὶ εἰς ἄλλους κοινωφελεῖς σκοπούς.

Αὐταὶ εἶναι αἱ παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἡ ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει εἰς τὴν Βουλήν. Ἀφινομένη δὲ εἰς τὴν κρίσιν της τὴν στάθμισιν αὐτῶν, πέποιθεν ὅτι θέλει εὐαρεστηθῇ νὰ συστήσῃ συντόνως εἰς τὴν Κυβέρνησιν αὐτὰς, καὶ τόσον μᾶλλον, καθ' ὅσον ἐκ τῆς μέχρι ταῦδε πορείας αὐτῆς ἡ ἐπιτροπή σας μετ' εὐχαριστήσεως εἶδε τὴν πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ λαοῦ, πρὸς τὴν βελτίωσιν τοῦ φορολογικοῦ συστήματος καὶ πρὸς θεραπείαν πολλῶν ἀναγκῶν τάσιν της, δι' ἧς, καὶ τοῦ συνδυασμοῦ καὶ ἀμοιβαίας συνδρομῆς πολλῶν ἄλλων οἰκονομικῶν ἐργασιῶν, θέλομεν ἐξέλθει βαθμηδὸν ἀπὸ τὴν ἐπικρατοῦσαν γενικὴν καχεξίαν.»

Λαβών δέ τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι, κατὰ νόμον τινα τοῦ 1833, ἡ ἐκποίησις τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων ἀνετέθη εἰς ἐπιτροπὴν, ἥτις ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐρρόντιζε διὰ τὴν εἰσπραξιν τοῦ ἀντιτίμου καὶ τὴν διάθεσιν αὐτοῦ, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς βελτιώσεως τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ τῆς κοινῆς ἐκπαιδεύσεως. Κατὰ δὲ τὸ 1843 ἀνετέθη ἡ διαχείρισις αὕτη εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον. Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν γίνεται μὲν διάκρισις τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐσόδων, ἀλλὰ δὲν σημειοῦται τὸ ποσὸν αὐτὸ καὶ εἰς τὰ ἔξοδα, διότι ἴσως ἡ διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὸν κλῆρον δαπάνη εἶναι πολὺ ἀνωτέρα τοῦ ἐξ ἐκκλ. κτημάτων ἐσόδου, καὶ διὰ τοῦτο συγχωνεύεται ἐντὸς τοῦ μεγαλειτέρου ποσοῦ.

Θεωρεῖ λοιπὸν περιττὴν τὴν διάκρισιν τοῦ ἐσόδου τούτου, καὶ προτείνει τὴν ἕνωσιν αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἐκ τῶν ἄλλων ἐθν. κτημάτων.

Εἰπόντος δ' ἑτέρου, ὅτι, κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος μνησθέντα νόμον, ἀπαιτεῖται ἡ εἰς ἰδιαίτερον κατάστιχον ἐγγραφὴ τοῦ ἐσόδου τούτου, προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζητήσις ἤθελεν ἔχει σπουδαιότητά τινα, ἐὰν τὸ ἔσοδον ὑπερέβαινε τὰ πρὸς βελτίωσιν τοῦ κλήρου καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν δαπανώμενα. Ἀλλὰ τὸ ἔσοδον τοῦτο εἶναι πολὺ μικρὸν ἀπέναντι τῆς δαπάνης, καὶ διὰ τοῦτο δὲν σημειοῦται ὡς ἔξοδον. Κατὰ τὸν νόμον ὅμως, ἀπαιτεῖται νὰ ἐγγράφηται ὡς ἰδιαίτερον ἔσοδον.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε πρόνοιαν περὶ διαθέσεως τῶν κτημάτων αὐτῶν, ἀπήντησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι συμπεριέλαβε καὶ ταῦτα εἰς τὸν ὁσονούπω παρουσιασθησόμενον περὶ φθαρτῶν κτημάτων νόμον.

Ἐπήνεγκε τελευταῖον ἕτερος, ὅτι ἐξ ἀνάγκης τὸ ἐξ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων ἔσοδον πρέπει νὰ σημειοῦται χωριστά, διότι δὲν εἶναι περιουσία ἐθνική, ἀλλ' ἐκπηγάζει ἀπὸ ἰδιωτικὰ ἀναθήματα, γενόμενα πρὸς θρησκευτικὸν σκοπόν. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐπειδὴ τοιαῦτα κτήματα δύνανται νὰ δοθῶσι καὶ προῖκα εἰς δῆμον τινα πρὸς σύστασιν σχολείων, καλὸν εἶναι νὰ μὴ ἀναμίγνυται τὸ ἔσοδον αὐτῶν μὲ τὸ ἐξ ἐθνικῶν κτημάτων.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 2, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 3, 4 καὶ 5, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρ. 2. Πολυετεῖς ἐνοικιάσεις . . . . . 55,842.
» 3. Μονοετεῖς » . . . . . 91,000.
» 4. Τόκοι ὑπερημερίας . . . . . 7,702.
» 5. Διάφορα ἔσοδα . . . . . 4,764.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. ἐκ δραχμῶν 159,308 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γ. Ριζόπουλον καὶ Εὐθ. Κεχαγιᾶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προαγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 79.

Ἀναγνωσθέντα δ' ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. Η'. ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Δημόσια » 1,026,323
2. Ἐκκλησιαστικά . . . . . 27,359.»

Τελευταῖον δὲ γενομένης καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου αὐτοῦ ἐκ δρ. 1053,782 ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ ἀνωτέρω καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προαγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 79.

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Πετμεζᾶς
Ε. Κεχαγιᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΑ'.

Τῆς 27 Μαΐου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν 9 π. μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῶν περὶ συστάσεως ἐφημερίδος τῆς Βουλῆς καὶ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῶν, ἀνέγνω δύω ἐκθέσεις, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ παρὰ τῶν τμημάτων διορισθεῖσα ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξέτασιν τῶν παρὰ τῆς Βουλῆς λεχθέντων περὶ δημοσιεύσεως τῶν πρακτικῶν αὐτῆς, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς δύω κυρίως ἐκφρασθείσας ἰδέας·

α) Νὰ σχηματισθῇ ἰδία ἐφημερὶς, ἀνήκουσα καὶ διευθυνομένη ἀπὸ ἐπιτροπῆς διοριζομένης ἀπὸ τὴν Βουλήν, καὶ

β) Νὰ ἀνατεθῇ ἡ δημοσίευσις αὐτῶν εἰς ἀρχαίαν τινα πολιτικὴν ἐφημερίδα, ἔχουσαν εἴς τε τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὸ ἐξωτερικὸν συνδρομητάς.

Καὶ ἐξετάσασα μετ' ἐπιστασίας, παρεδέχθη τὴν δευτέραν ἰδέαν, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐργασθεῖσα, λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὰς παρουσιασθείσας προτάσεις τῶν αἰτούντων νὰ ἀναλάβωσι τὴν δημοσίευσιν τῶν πρακτικῶν.

Τρεῖς δὲ εἰσὶν οἱ αἰτοῦντες νὰ ἀναλάβωσι τὴν ἐργασίαν.

Ὁ πρῶτος, διευθυντὴς τυπογραφικοῦ καταστήματος, ἐπρότεινε νὰ ἀντιγράφῃ τὰ παρὰ τῶν συντακτῶν τῆς Βουλῆς συνταττόμενα πρακτικὰ καὶ νὰ τυπόνῃ αὐτὰ δι' ἰδίων του ἐξόδων, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς δαπάνης τοῦ χάρτου, καὶ νὰ δίδῃ εἰς τὴν Βουλὴν χίλια ἀντίτυπα ἐπὶ ἀμοιβῇ ὀγδοήκοντα δραχμῶν δι' ἑκάστην συνεδρίασιν (φύλλον τυπογραφικόν).

Ὁ δεύτερος, συντάκτης ἐφημερίδος, ἐπρότεινε νὰ τυπώνῃ τὰ πρακτικὰ ἐν τῇ ἐφημερίδι του, λαμβάνων αὐτὰ ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Βουλῆς, καὶ νὰ δίδῃ 500 ἀντίτυπα εἰς τὴν Βουλὴν ἐπὶ ἀμοιβῇ 4,000 δραχμῶν.

Ὁ δὲ τρίτος, συντάκτης ἀρχαίας πολιτικῆς ἐφημερίδος, ἐπρότεινε νὰ ἔχῃ ἰδίους συντάκτας ταχυγράφους, ἀκολουθοῦντας τοὺς ἀγορεύοντας καὶ πιστῶς ἐκθέτοντας τὰς ἀγορεύσεις των· νὰ ἦναι ἐνήμερος εἰς τὴν δημοσίευσιν τῶν πρακτικῶν, ἐκδίδων, ἂν ἀνάγκη παρουσιάζηται, καὶ τέταρτον φύλλον τῆς ἐφημερίδος του ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος· νὰ τυπώνῃ αὐτὰ ἐπὶ τῆς ἐφημερίδος του, προσθέτων καὶ δεύτερον φύλλον, ἂν ἡ ὕλη ἦναι πλειοτέρα τῆς ἐκτάσεως τοῦ χάρτου· νὰ στέλλῃ δι' ἰδίων του ἐξόδων τὸ φύλλον τῆς ἐφημερίδος εἰς ἅπαντας τοὺς δήμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ παραδίδῃ εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς ἴσον ἀριθμὸν φύλλων μὲ τὸν τῶν Κυρίων βουλευτῶν, ἐπὶ ἀμοιβῇ 7500 δραχ. κατ' ἔτος, ἀρχομένου τούτου ἀπὸ τὴς 1 Ἰανουαρίου 1855 καὶ λήγοντος τὴν 1 Ἰανουαρίου 1856. Ἐπειδὴ δὲ παρῆλθον ἀρκετοὶ ἤδη μῆνες ἀπὸ τὸν Ἰανουάριον, ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τυπώσῃ τὰ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς δημοσιεύσεως καθυστεροῦντα πρακτικά, ἐξακολουθῶν τὸ ἐνήμερον τῆς ἐκδόσεως διὰ τοῦ διαχωρισμοῦ τῆς ἐργασίας τῶν καθυστερούντων ἀπὸ τὴν τρέχουσαν. Ἐννοεῖται δὲ οἰκοθεν ἐκ τῶν ἐκτεθέντων, ὅτι καὶ οἱ δῆμοι καὶ οἱ κύριοι βουλευταὶ θέλουν λαμβάνει δι' ἓν ὁλόκληρον ἔτος τὴν ἐφημερίδα, καὶ ἂν ἡ βουλευτικὴ σύνοδος λήξῃ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ συμπερωνημένου ἔτους, μὲ μόνον τὴν ἐξῆς διαφοράν, ὅτι ὁ συντάκτης τὰ μὲν φύλλα τῶν δήμων θέλει πέμπει δι' ἰδίων ἐξόδων πάντοτε εἰς τοὺς δημάρχους, τὰ δὲ τῶν κυρίων βουλευτῶν θέλει παραδίδει εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ταχυδρομικῆς δαπάνης. Τὰ νομοσχέδια μὲ τὰς συνοδευούσας αὐτὰ ἐκθέσεις τῶν ἁρμοδίων ὑπουργῶν καὶ μὲ τὰς τῶν εἰσηγητῶν τῆς Βουλῆς θέλουν τυπόνεσθαι ἐπὶ κεφαλῆς τῶν πρακτικῶν.

Ἡ ἐπιτροπὴ πεισθεῖσα ὅτι ἡ τοῦ πρώτου ἐργολάβου πρότασις εἶναι ἀκατάλληλος ὡς πρὸς τὴν ἁρμογὴν τῆς ἰδέας τῆς Βουλῆς, δὲν παρεδέχθη αὐτήν· εὑρέθη δὲ ἐπίσης εἰς τὴν ἀναγκαίαν ἀνάγκην νὰ μὴ παραδεχθῇ καὶ τὴν πρότασιν τοῦ δευτέρου, ἂν καὶ ἀρκούντως ἐξετίμησε τὸν πατριωτισμὸν, τὴν προθυμίαν καὶ τὴν φιλοκέρδειαν τοῦ προτείναντος, διότι ὁ σκοπὸς τῆς Βουλῆς δὲν ἐκπληροῦται διὰ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐκδιδομένου φύλλου.

Παρεδέχθη δὲ τὴν πρότασιν τοῦ τρίτου ὡς τὴν μόνην ἐκ-

πληροῦσαν τὴν ἔφεσιν τῆς Βουλῆς μεταξὺ τῶν δύω ἄλλων προταθεισῶν, α') διότι εἶναι ἀρχαία πολιτικὴ ἐφημερὶς, ἔχουσα ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους συνδρομητὰς, καὶ β') διότι ἡ δαπάνη εἶναι ἀνάλογος τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας ἀναλαμβάνει ὁ ἐργολάβος, καὶ προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἐγκρίνῃ τὴν παρὰ τούτου δημοσίευσιν τῶν πρακτικῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄνω ἐκτεθέντων ὅρων, καὶ τὴν δαπάνην τῶν δραχ. 7,500 διὰ τὸ τρέχον ἔτος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Μαΐου 1855.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Α. Ναύτης — Ι. Π. Ταταράκης
Γ. Χ. Μαδεμοχωρίτης — Χ. Θεοχαρόπουλος.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Σ. Κοπανίτσας.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς πρὸς τὴν Βουλὴν δοθείσας ἀναφορὰς ὑπ' ἀριθ. 18—30, καὶ διελθοῦσα αὐτὰς μετὰ προσοχῆς, γνωμοδοτεῖ·

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν 18 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ὅπως παρέξῃ τῇ ἀναφερομένῃ ἀνάλογον συνδρομὴν πρὸς περίθαλψιν τῆς οἰκογενείας της.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 19 ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα φέρῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὰ λαβόντα χώραν εἰς τὴν πρακειμένην ὑπόθεσιν, καὶ προνοήσῃ ὅπως συμβιβάσῃ ἀναλόγως τὸ συμφέρον τῶν ἐκ τῆς νόσου τῶν σταφιδαμπέλων ὑποστάντων ἀνυπολογίστους ζημίας φορολογουμένων μὲ τὸ τοῦ δημοσίου, καθ' ὅσον ἡ Βουλὴ εὑρίσκει λίαν οὐσιώδη τὰ παράπονα τῶν ἀναφερομένων καὶ ἀληθῆ τὰ παρ' αὐτῶν ἐκτιθέμενα.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 20 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 21 νὰ συστηθῇ στενῶς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα λάβῃ ὑπὲρ τῆς ἀναφερομένης τὴν δέουσαν πρόνοιαν.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 22 νὰ συστηθῇ εἰς τὸν κύριον πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, πρὸς ὃν ἐκφράζει ἡ Βουλὴ τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν της, ἵνα ἴδῃ περιθαλπομένην τὴν οἰκογένειαν τοῦ μακαρίτου Γενναδίου, συντελέσαντος μεγάλως ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς

ἀναπλάσεως τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας καὶ προσενεγκόντος τοσαύτας ἄλλας ἐκδουλεύσεις εἰς τὸ ἔθνος.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 33 νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸν κύριον πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, πρὸς ὃν ἐκφράζει τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν της, ἵνα παρέξῃ τὴν δυνατὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὸν γηραιὸν πρόμαχον τῆς πατρίδος, μένοντα ἤδη ἄστεγον καὶ ἀδυνατοῦντα ἄλλως νὰ ἀνεγείρῃ τὴν ἐκ πυρκαϊᾶς ἀποτεφρωθεῖσαν οἰκίαν του.

Αἱ ὑπὸ τοὺς ἀριθ. 24 καὶ 27 νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα λάβῃ γνῶσιν τῶν ἀξιώσεων τῶν ἀναφερομένων ἀγωνιστῶν, καὶ λάβῃ τὴν δέουσαν ὑπὲρ αὐτῶν πρόνοιαν, καθ' ὅσον ἀμφότεροι προσήνεγκον ὑπὲρ τοῦ ἔθνους τὰ ἰδιόκτητα πλοῖά των.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 25 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα δοθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν αἱ δέουσαι πληροφορίαι.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 26 νὰ διαβιβασθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργεῖον.

Αἱ ὑπὸ τοὺς ἀριθ. 28 καὶ 29 νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπήν, ἵνα γνωμοδοτήσῃ.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 30 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Μαΐου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Σ. Δοκός. Γ. Διαμάντης.
Ν. Καΐρης. Φ. Φιλωνος.

Ὁ εἰσηγητὴς
Σ. Κοπανίτσας. »

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τοῦ 1855 νομοσχεδίου, ἠρώτησέ τις τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν, πόθεν θέλει καλυφθῇ ἡ μεταξὺ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους φαινομένη διαφορὰ ἐκ δραχ. 2,239,936:5, ἀφ' οὗ δὲν ἠθέλησε νὰ σημειώσῃ καὶ ὡς ἔσοδον τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων σημειούμενον ποσὸν διὰ τὸ ἐξωτερικὸν ἡμῶν χρέος;

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι περαιωθείσης ἤδη τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, οὔτε δικαίωμα οὔτε καθῆκον ἔχει ν' ἀπαντήσῃ ἤδη εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ προαγορεύσαντος, ἐπιφυλασσόμενος νὰ δώσῃ πᾶσαν διασάφησιν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων· ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἂν καὶ ἐπερατώθη ἡ ἐπὶ τῶν κεφαλαίων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων συζήτησις, δὲν ἐπεψηφίσθη ὅμως εἰσέτι καὶ τὸ σύνολον αὐτῶν, τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων νομοσχεδίου σημειούμενον. Ἐπειδὴ δὲ καὶ εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν παρελθόντων ἐτῶν τὸ ποσὸν τοῦ ἐξωτερικοῦ χρέους ἐσημειοῦτο ἐν τῷ τέλει, δύναται καὶ ἤδη νὰ ζητήσῃ τὴν προσθήκην αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ περαιωμένη ἂν θεωρηθῇ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, οὐδόλως κωλύεται τοῦ νὰ ἐρωτήσῃ τὸν ὑπουργὸν πόθεν καλυφθήσεται τὸ φαινόμενον ἔλλειμμα, καθ' ὅσον τοιοῦτον ἔλλειμμα εἰς ἄλλα Κράτη ἤθελε διεγείρει τὴν μεγαλειτέραν κατὰ τοῦ δημοσίου δυσπιστίαν.

Ἀντιπαρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι καταλληλότερον δύναται νὰ γενῇ ἡ ἐρώτησις αὕτη κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων, διότι ἐν ἐκείνῳ καταφαίνεται ἡ μεταξὺ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων διαφορὰ, ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἡ μὲν φαινομένη αὕτη διαφορὰ ἀναβαίνει εἰς δραχ. 2,239,936, ἡ δ' ἐτησία τοῦ ἐξωτερικοῦ ἡμῶν χρέους δόσις εἰς δραχ. 3,885,849, καὶ ἐτομένως ἀφαιροῦντες ἐκ τοῦ τελευταίου τούτου ποσοῦ τὴν φαινομένην διαφοράν, ἔχομεν πραγματικὸν περίσσευμα ἐκ δραχμῶν 1,645,913. Ἐρωτᾷ λοιπὸν τὸν ὑπουργὸν, ἐὰν τὸ περίσσευμα τοῦτο πληρόνηται πραγματικῶς ἀπέναντι τοῦ χρέους ἡμῶν, ἢ πῶς ἄλλως διατίθεται;

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ προαγορεύσας ἐρωτᾷ περὶ πληρωμῆς, ἡ δὲ πληρωμὴ εἶναι ἔξοδον, ἐπιφυλάσσεται νὰ δώσῃ τὴν ζητουμένην διασάφησιν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων· ἐπέμεγκέ τις, ὅτι, ἀφοῦ ἡ Βουλὴ ἐξετάσασα καὶ ἐν συνόλῳ καὶ ἐν τοῖς καθέκαστα τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων, παρεδέχθη ἀναλλοίωτον τὸ ἐν αὐτῷ καταδεικνυόμενον ποσὸν, οὐδεμίαν ἤδη δυνάμεθα νὰ ἐπιφέρωμεν μεταβολήν. Ἂν δὲ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων καταφαίνηται ὑπέρβασις, δυνάμεθα νὰ ἐπιφέρωμεν τὴν δέουσαν αὐτῶν ἐλάττωσιν, καὶ ἐπομένως πᾶσα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐνταῦθα ἐξέτασις εἶναι περιττὴ καὶ ἄτακτος.

Οὕτω δὲ τῆς Βουλῆς συμφωνησάσης μετὰ τῆς ἀνωτέρω γνώμης, ἐπρότεινέ τις νὰ προταχθῇ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν τῶν νομοσχεδίων περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων.

Ἀλλὰ παρατηρήσαντος τοῦ προέδρου, ὅτι κατὰ τὴν ἐπικρατήσασαν τάξιν εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, ἐπέρχεται ἡ τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως αὐτῶν,

καὶ τῆς Βουλῆς συμφωνησάσης, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ νομοσχεδίου, ἅτινα, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως.

Παραδιχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς καὶ τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Δημητρεάδην καὶ Ἀθανάσιον Δανηλόπουλον, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 85. Ἔχει δὲ οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων, τῶν ἀπὸ δημοσίων κτημάτων καὶ νομισμάτων προσόδων, καὶ ἐν γένει ὅλων τῶν εἰσοδημάτων τῶν εἰδικώτερον ἀπαριθμουμένων εἰς τὸν ἐπισυνημμένον πίνακα τῶν ἐσόδων καὶ τὰ προσηρτημένα εἰς αὐτὸν ἀναλυτικὰ φύλλα, ἐπιτρέπεται ἡ εἴσπραξις κατὰ τὸ 1855 ἔτος, δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων νόμων καὶ διαταγμάτων, καὶ τῶν ἐκδοθησομένων περί τινων ἐσόδων νόμων.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως 1855 ὑπολογίζονται εἰς δραχ. δέκα ἑπτὰ ἑκατομμύρια, ἑξακοσίας ἑξήκοντα τρεῖς χιλιάδας, ἀκτακοσίας τέσσαρας, ἀριθμὸν 17,663,804, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ πίνακι τῶν ἐσόδων ἐνδιαλαμβανόμενα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους τοῦ 1855, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δουκᾶς Λόντος		Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	
Δημήτριος Ὀρεινός	N	Δημήτριος Τσόκρης	N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	N	Γεώργιος Τσόκρης	N
Πέτρος Καμπάνης	N	Νικόλαος Ἰατρός	N
Νικόλαος Π. Καΐρης	N	Σκαρλάτος Σοῦτσος	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Σταῦρος Βλάχος		Κωνστ. Δάμπρινόπουλος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Νικόλαος Μπούκουρας	
Σωτήριος Στράτος		Π. Κολποδῖνος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N	Ἐμ. Ἀντίπας	N
Φίλων Φίλωνος	N	Γ. Πανοπιερτόπουλος	N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος		Χρῆστος Ῥάγκος	N
Κωνστ. Γριβογεώργης	N	Εὐθ. Κανελλόπουλος	N
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Ἐμμανουὴλ Τσοῦγλος	N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	N	Νικόλαος Ματθαίου	N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N	Ν. Χατζῆ Παναγιώτου	N
Γεώργιος Κονδύλης	N	Σ. Κοπανίτσας	N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Ἐμμ. Μελετόπουλος	N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Α. Κορμιωτάκης	
Βασίλειος Νώνης	N	Γ. Γιατράκος	
Σταμάτ. Μήτσας	N	Λουκᾶς Στεφάνου	N
Δ. Ζῶτος	N	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	N
Γ. Γιολδάσης	N	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	
Ν. Γρανίτσας		Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	N
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	O	Παναγιώτης Βάρβογλης	N
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	N	Β. Π. Δημητρακόπουλος	N
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	N	Ἀναγνώστης Δεβόπουλος	
Σόλων Κρεστενίτης	N	Α. Μαυροειδῆς	
Δημήτριος Ἀθανασίου	N	Γ. Κεράλας	N
Γεώργιος Διαμάντης	N	Ἀναγνώστης Τσάκας	N
Ν. Δελένδας	N	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	
Δ. Γαβρᾶς	N	Κωνστ. Κουρκουμέλη	N
Α. Βαρβαρῆγος	N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	N	Παναγιώτης Παπατσώνης	
Ἀτωνίδ. Πετμεζᾶς	N	Ἰω. Προβιλέγιος	N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	N	Ἰω. Ταταράκης	N
Ἠλίας Παπαδαῖος	N	Σ. Βαρότσης	N
Ἀθαν. Δανηλόπουλος	N	Χ. Σουμπίτας	N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Π. Ἀνδρακόπουλος	N
Ἰωάννης Ζάρκος	N	Π. Φυσσοβέργης	
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	N	Δ. Παπαδημητριάδης	
Βελισ. Νικολαΐδης		Κοκοτάκης	N
Ἰωάννης Μπαλάφας		Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	N

Ἰωάννης Εὐσταθίου		Γ. Νικολάου	Ν
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης		Γεώργιος Ναύτης	Ν
Γεώργιος Μπάνης	Ν	Μ. Σολωμὸς	Ν
Νικόλαος Πιεράκος	Ν	Ἀν. Ρενουάρδος	Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Ἰωάννης Σαγρέδος	
Δημήτριος Πουλικάκος		Παναγιώτης Ψάθης	Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν	Νικόλαος Νάζος	Ν
Π. Χρηστόπουλος	Ν	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Π. Κανελλόπουλος	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Νικόλαος Μοσχούλας	Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Σπ. Πήλληκας	Ν	Γεώργιος Στάϊκος	
Ν. Πανουργιᾶς		Δημήτριος Στάϊκος	Ν
Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν	Α. Κιζάνης	Ν
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν	Παντολέων Κουντουριώτης	
Σιδέρης Πράτσικας		Δημήτριος Βουδούρης	Ν
Π. Πατρινὸς		Σταμάτιος Δοκός	Ν
Χρ. Τσαλαμιδᾶς		Μ. Χουρμούζης	Ν
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Ν. Α. Μπότασης	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	Ν
Δ. Καλλέργης		Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Κ. Δαρειώτης		Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Ἰω. Σκαβέντζος	Ν	Α. Μάντζαρης	Ν

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς πρισεχοῦς συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 π. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ὁ Α. ΖΑΪΜΗΣ

Οἱ γραμματεῖς
Α. Ν. Πετιμεζᾶς.
Π. Κολποδῖνος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΒ'.

Τῆς 3 Ἰουνίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν [illegible] π. μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν [illegible]γομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνέγνω εἰς τῶν γραμματέων ἔγγραφον τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, καθ' ὃ ὁ μὲν Κ. Α. Μαυροκορδάτος ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ὁ Κ. Π. Ἀργυρόπουλος τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ προσωρινῶς τοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, ἀντὶ τοῦ Κ. Ψύλλα παραιτηθέντος, ὁ Κ. Α. Κρεστενίτης τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, ὁ Κ. Π. Βάρβογλης τοῦ τῆς δικαιοσύνης ἀντὶ τοῦ Κ. Λόντου παραιτηθέντος, καὶ ὁ Κ. Α. Ζυγομαλᾶς τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν.

Ἐπὶ τῇ προτάσει βουλευτοῦ τινος ἀπεφασίσθη ν' ἀναβληθῶσιν αἱ ἀναγνωσθεῖσαι δύω ἐκθέσεις ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν καὶ περὶ συντάξεως ἐφημερίδος τῆς Βουλῆς· μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν βουλευτῶν Π. Παπαδαίου καὶ Γ. Μαδεμοχωρίτου, ἡ Βουλή, παρατηρήσαντος τοῦ προέδρου ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν παρόντων βουλευτῶν μόλις ἀναβαίνει εἰς ὀγδοήκοντα πέντε, ἀπεράσισε νὰ δοθῇ αὐτοῖς ἡ αἰτουμένη μηνιαία ἀπουσίας ἄδεια, ὅταν συμπληρωθῇ ὁ ὡρισμένος ὅρος διὰ τῆς προσελεύσεως τῶν ἀπόντων βουλευτῶν.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς ἀνέγνω συμπληρωτικὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς, καὶ ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ· ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἐπειδὴ αἱ πλεῖσται τῶν διὰ τοῦ ψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς δοθεισῶν πιστώσεων διὰ τὰς δαπάνας τῆς ὑπηρεσίας ἐξηντλήθησαν ἤδη, αἱ δὲ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς θέλουσι παραταθῆ εἰσέτι, ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ λογιστικοῦ, συμμορφουμένη μὲ τὰς λογιστικὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ, συνέταξε καὶ ὑποβάλλει εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Σώματος συμπληρωτικὸν προϋπολογισμὸν διὰ τὰ ἔξοδα τῆς προσεχοῦς ὑπηρεσίας, ἤτοι ἀπὸ 1 Ἰουνίου μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου τ. ε.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 1 Ἰουνίου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ
Κ. Βλάμης. Γ. Δ. Τσιγκουράκος
Ν. Μοσχούλας.
Ὁ εἰσηγητὴς
Π. Χριστόπουλος.

Συμπληρωτικὸς προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς ἀπὸ 5 Ἰουνίου ἕως τέλους Ὀκτωβρίου 1855.

Κεφάλ.	Ἄρθρ.	Διασάφησις Κονδυλίων	Ποσὰ κατ' ἄρθρον	Ποσὰ κατὰ κεφάλ.	
Α.	1	Βουλευτικαὶ ἀποζημιώσεις	120000	120000	
Β.	4	Ἐπιχορήγησις βοηθητικοῦ προσωπικοῦ.	2000		
	6	Μισθοδοσία 15 κλητήρων	2250		
		Ὁμοίως 8 βοηθῶν καὶ ὑπηρετῶν τοῦ Βουλευτηρίου.	725		
		ἑνὸς κλητῆρος τοῦ ἀναγνωστηρίου . .	150	5125	
Γ.	1	Προμήθεια γραφικῆς ὕλης	400		
	2	» τυπογραφικοῦ χάρτου . . .	500		
	5	Συνδρομὴ ἐγχωρίων ἐφημερίδων . . .	800	(α)	
	6	Δεττικὰ τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς τῶν εἰς τὴν Εὐρώπην σταλησομένων ἐπὶ ἃ Συνόδους	500		
	8	Φωτισμὸς τοῦ Βουλευτηρίου, ἀναγνωστηρίου καὶ τοῦ φυλακείου.	400	2300	
Δ.	1	Ἀγορὰ ἐπίπλων καὶ σκευῶν καὶ πληρωμὴ τῶν γενομένων ἐξόδων διὰ τὴν ταπητουργίαν τῶν καθισμάτων τῆς Βουλῆς καὶ διακόσμησιν τῶν θεωρείων αὐτῆς	585	585	(β)
Ε.	1	Δι' ἀπροσδοκήτους δαπάνας	4300	4300	(γ)
				129310	

(α) Ἐξ αὐτῶν θέλουσι πληρωθῆ 25 συνδρομαὶ τῆς γεωργικῆς Ἐφημερίδος κατ' ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς.

(β) Ἐξ αὐτῶν αἱ 385 καθυστεροῦνται διὰ δαπάνας γενομένας πρὸ πολλοῦ.

(γ) Ἐξ αὐτῶν αἱ 1000 θέλουν χρησιμεύσει διὰ καλλιέργειαν τοῦ βορείου κήπου τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ συζητηθῇ ὁ ἀνωτέρω προϋπολογισμὸς μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀνὰ χεῖρας προϋπολογισμοῦ.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον καὶ αἱ ἑπόμεναι γενικαὶ τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρήσεις·

«Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιξεργασθεῖσα τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ κράτους διὰ τὸ ἔτος **1855**, ἐνόμισεν οὐσιωδέστατον αὐτῆς καθῆκον, πρὶν ἡ προβῇ εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν εἰδικῶν παρατηρήσεών της ἐπὶ τῶν δαπανῶν ἑνὸς ἑκάστου ὑπουργείου, νὰ

προτάξῃ γενικάς τινας σκέψεις καὶ παρατηρήσεις, ὁρμωμένη ἐκ τῶν ἐνιαυσίων προϋπολογισμῶν.

Καὶ πρῶτον παρατηρεῖ, ὅτι τὰ προϋπολογιζόμενα διὰ τὸ **1855** ἔξοδα, ἐν γένει ἀναβιβαζόμενα εἰς δραχ. **19.903,740:5** ὑπερτεροῦσιν ὅλα τὰ εἰς τοὺς μέχρι τοῦδε ἐπιψηφισθέντας προϋπολογισμοὺς ἐμπεριεχόμενα, ἡ δ' ἐπὶ πλέον αὐτὴ διαφορὰ δὲν παρατηρεῖται μόνον κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, εἰμὴ ὡς συνέχεια τῆς ἔτος παρ ἔτος καὶ πρότερον ὁμοίας αὐξήσεως τῶν δαπανῶν, ἥτις φαίνεται ὡς μία προβαίνουσα δύναμις καὶ οὐδέποτε σταματοῦσα.

Ἡ Ἑλλὰς βεβαρυμένη ἀπὸ ἐξωτερικὸν δάνειον καὶ περιστοιχουμένη ἀπὸ πολυειδεῖς ἐσωτερικὰς ἀνάγκας, μόνον διὰ τῆς αὐστηρᾶς οἰκονομίας καὶ μεγίστης φειδοῦς περὶ τὰς δαπάνας ἐν γένει, διὰ τῆς ὅσον ἔνεστι ἁπλοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς γονιμοποιήσεως τῶν κυρίως διοικητικῶν δαπανῶν θέλει δυνηθῇ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν δύσκολον οἰκονομικὴν θέσιν, εἰς ἣν διατελεῖ, καὶ εὑρεθῇ εἰς τὴν εὐτυχῆ κατάστασιν νὰ ἐκπληρώσῃ κατὰ μικρὸν τὰς πρὸς τὰς εὐεργέτιδας Δυνάμεις ἱερὰς ὑποχρεώσεις της, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον πρέπει νὰ ἐξαντλῇ ὅλην τὴν διάνοιάν της ἡ κυβέρνησις.

Διὰ τῶν σκέψεων τούτων δὲν προεθέμεθα ἡ ἁπλῆν νὰ δώσωμεν νύξιν εἰς τὴν κυβέρνησιν, τῆς ὁποίας τὴν προθυμίαν δεόντως ἐκτιμᾷ ἡ ἐπιτροπή, ὅπως δι' αὐτῆς βοθῇ ἓν βλέμμα πλέον εἰς τὴν ὅσον οἷόν τε μονιμοποίησιν τῶν κυρίως διοικητικῶν δαπανῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐκκαθαρισθῇ ἐκ τούτων τὸ περίσσευμα τῶν ἐσόδων τοῦ κράτους καὶ χρησιμεύσῃ ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν ὑφισταμένων πόρων τοῦ δημοσίου, καὶ τὴν ἐξεύρεσιν νέων.

Ἡ κατὰ μικρὸν καὶ βαθμιαία κατασκευὴ δημοσίων καταστημάτων, ἡ ἀποξήρανσις τῶν βάλτων, ἡ γεφυροποίησις τῶν κυριωτέρων ποταμῶν, ἡ λιθόστρωσις καὶ διατήρησις τῶν ὑπαρχουσῶν ὁδῶν καὶ ἡ κατασκευὴ νέων, ἡ καθάρισις καὶ κατασκευὴ λιμένων καὶ προκυμαιῶν, εἶναι τὰ πρώτιστα ἔργα, εἰς τὰ ὁποῖα πρὸ πάντων πρέπει νὰ στρέψῃ τὴν προσοχήν της ἡ κυβέρνησις, καθ' ὅσον δι' αὐτῶν, πρὸς τὸν στολισμὸν τῶν πόλεων καὶ τὴν ὑγείαν τῶν πολιτῶν, θέλομεν παρέξει ἀληθεῖς καὶ ἐπωφελεῖς εὐκολίας πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας καὶ ἐνίσχυσιν τῆς ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, τῶν κυριωτέρων πηγῶν τοῦτε δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ πλούτου.

Ἀλλὰ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ τοσοῦτον ποθητοῦ σκοποῦ, δὲν ἀρ-

κεῖ μόνον ἡ κυβερνητικὴ διάθεσις καὶ ἡ κοινοβουλευτικὴ συνδρομὴ, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ ἀπόφασις σταθερὰ, καὶ ἐπιμονὴ οὐσιικρὰ, ὥστε νὰ ἐκτελῆται ἐπωφελῶς καὶ περαιοῦται ἐντελῶς πᾶσα ἐπιχείρησις, ὑπὲρ ἧς ψηφίζεται δαπάνη οἱαδήποτε, καὶ νὰ μὴ παρέρχηται εἰς μάτην ὁ καιρὸς, οὐδ' ἡ ἐπιψηφιζομένη δαπάνη νὰ μένῃ ἀμεταχείριστος, ὡς ἱκανὰ τοιαῦτα ἠδύνατο ἡ ἐπιτροπὴ νὰ φέρῃ παραδείγματα, τὴν ἀναμνησιν τῶν ὁποίων παραλείπει, οὐδ' ἐργασία τις ἢ μέτρον οἱονδήποτε ἀρχόμενον νὰ διαιωνίζηται ἡμιτελὲς μὲ ζημίαν τοῦ δημοσίου μεγαλειτέραν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν πρότερον ὑπέφερε, καθ' ὅσον ὑπεβλήθη καὶ εἰς ὑλικὰς θυσίας, τὰς ὁποίας ἡ ἡμιτέλεια ματαιοῖ, καὶ ἡ βραδύτης τῆς ἐκτελέσεως καταντᾷ ὅλως ἀχρήστους· ἀνάγκη ἑπομένως νὰ προηγῆται πρὸ παντὸς προϋπολογισμοῦ δαπάνης βαθεῖα καὶ ἐμβριθὴς σκέψις, καὶ μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν αὐτῆς ὁριστικὴ καὶ ἔμμονος ἀπόφασις πρὸς ἐκτέλεσιν, ἥτις εἶναι τὸ οὐσιαστικώτερον γνώρισμα πάσης ἰσχυρᾶς καὶ πεφροντισμένης κυβερνήσεως.

Παρατηρεῖ πρὸς τούτοις ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι, ἁπλοποιηθείσης ἤδη τῆς συντάξεως τῶν προϋπολογισμῶν διὰ μακρᾶς πείρας, καὶ μονιμοποιηθεισῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῶν δαπανῶν, εὔκολον εἶναι πρὸς εὐχερεστέραν ἐξέλεγξιν ἐκ μέρους τῶν νομοθετικῶν σωμάτων καὶ ταχυτέραν ἐπιψήφισιν αὐτῶν, ν' ἀντιπαρατίθηται εἰς ἕκαστον ἄρθρον καὶ ὁ σχετικὸς νόμος, κανονισμὸς ἢ διάταγμα, ὅθεν ἀπορρέει τὸ ἔξοδον, καὶ νὰ παύσῃ ὁ ῥοῦς τῶν κατ' ἔτος παρουσιαζομένων καινοτομιῶν, ἰδίως εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ὑπουργείων τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν, καθ' ὅσον αὐταὶ οὐ μόνον τὰ μεγαλείτερα παρουσιάζουσι προσκόμματα εἰς τὴν ἐξέλεγξιν, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως ἀποδεικνύουσιν ἀσύγγνωστον ἔλλειψιν τῶν ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη ἐργαζομένων ἰδίως εἰς τὴν σύνταξιν αὐτῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων.

Μετὰ τὰς γενικὰς ταύτας παρατηρήσεις, τὴν ἐκτίμησιν τῶν ὁποίων συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν, μεταβαίνει ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὰ καθέκαστα.»

Λαβών δέ τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι διὰ τῆς ἀγορεύσεώς του προτιθέμενος νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ δίκαιον, σκοπὸν ἔχει νὰ δικαιολογήσῃ καὶ ἑαυτὸν διὰ τὴν παράλειψιν ἑνὸς καθήκοντος. Ἐκλεχθεὶς μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ οὗτος μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ κράτους ἐπιτροπῆς, καὶ παρὰ τῶν μελῶν αὐτῆς γραμματεὺς, παρευρέθη τακτικῶς εἰς ὅλας αὐτῆς τὰς συνεδριάσεις καὶ συζητήσεις, ἐκτὸς μόνον τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, καθ' ἃς ἀπών ἐτύγχανεν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα, καὶ ἀπορεῖ βέβαια ἡ Βουλὴ, μὴ ἰδοῦσα αὐτὸν ὑπογεγραμμένον ἐν τῇ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκθέσει. Ἐπειδὴ δ' ἐκ τούτου πιθανὸν ν' ἀποδοθῇ αὐτῷ ἀμέλεια καὶ ἀδιαφορία, πρὸς ἀποφυγὴν παρεξηγήσεων τῶν πραγματικῶν ἀφορμῶν παρατηρεῖ, ὅτι καταρτισθείσης τῆς ἐκθέσεως καὶ ἀναγνωσθείσης ἐνώπιον τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀπήντησεν ἐν αὐτῇ ἀντικείμενα, ἐξ ὧν τινὰ μὲν διέφερον τῆς ἰδίας αὐτοῦ, τινὰ δὲ παρεγνώριζον καὶ τὴν ἀλήθειαν. Καὶ ταῦτα μὲν ἐπρότεινε νὰ διορθωθῶσιν, ἐπ' ἐκείνων δ' ἐπεφυλάχθη νὰ φέρῃ ἐν καιρῷ τὰς παρατηρήσεις του, ἀλλὰ μὴ εἰσακουσθεὶς δὲν ἠθέλησε νὰ ὑπογράψῃ τὴν ἔκθεσιν.

Ἡ ἐπιτροπὴ ὑπὸ ζήλου πρὸς τὰ τοῦ δημοσίου συμφέροντα ὁρμωμένη, ἠθέλησε νὰ ἐκθέσῃ τὰς περὶ ἀπολογισμῶν ἐν τῷ τέλει τῆς ἐκθέσεως παρατηρήσεις της πρὸς τακτοποίησιν τῆς λογοδοσίας τῆς κυβερνήσεως. Ἀλλ' ὁ πολὺς ζῆλος εἰς τοσοῦτον αὐτὴν παρέσυρεν, ὥστε καὶ ν' ἀρνηθῇ μίαν ἀλήθειαν, εἰποῦσα ὅτι οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ἐπαρουσιάσθη εἰς τὰς Βουλὰς ἀπολογισμὸς, ἐν ᾧ γνωστὸν πᾶσιν ἡμῖν εἶναι, ὅτι ὁ μὲν ἀπολογισμὸς τοῦ 1850 μετὰ τοῦ λογαριασμοῦ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ 1851, παρουσιασθεὶς εἰς τὴν Βουλὴν τὴν 29 Ἰανουαρίου τοῦ 1852 ἐσυζητήθη καὶ ἀπεστάλη εἰς τὴν Γερουσίαν, ὁ δὲ τοῦ 1851 μετὰ τοῦ λογαριασμοῦ τῆς διαχειρίσεως τοῦ 1852 ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν τὴν 16 Ἰουνίου τοῦ 1853, ἔπρεπε δὲ νὰ ὑποβληθῇ κατὰ νόμον τὸ βραδύτερον ἐντὸς τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1854 καὶ ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ 1852. Ἀλλ' ὁ κατὰ τὸ 1852 ὑπουργὸς Κ. Χρηστίδης παραιτηθεὶς τὸν 8βριον τοῦ 1853 δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑποβάλῃ αὐτὸν, ὁ δὲ διάδοχός του Κ. Προβελέγιος δὲν ἔπραξε τοῦτο ἕνεκα τῶν πᾶσιν ἡμῖν γνωστῶν περιστάσεων τοῦ παρελθόντος ἔτους. Κατά τινα δὲ παρελθοῦσαν συνεδρίασιν γενομένου καὶ πάλιν λόγου περὶ τῆς παρουσιάσεως τῶν καθυστερουμένων ἀπολογισμῶν, ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς ἐξέθηκε τοὺς ἰσχυροὺς λόγους τῆς βραδύτητος, τοὺς ὁποίους ἡ Βουλὴ ἐκτιμήσασα παρεδέχθη ὡς ἀρκούντως δικαιολογοῦντας τὴν τῆς ὑποβολῆς αὐτῶν μέχρι τοῦδε ἀναβολήν.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν οἱ μὲν ἀπολογισμοὶ τοῦ 1850 καὶ 1851 ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν Βουλὴν ἐγκαίρως ὑπὸ τοῦ τότε ὑπουργοῦ Κ. Χρηστίδου, ἐν γνώσει μάλιστα πλήρει τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐκθέσεως, γενικοῦ γραμματέως τότε ὄντος παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείῳ, οἱ δὲ τοῦ 1852 καὶ 1853 ἐβράδυναν νὰ ὑποβληθῶσι διὰ λόγους, οὓς καὶ ἡ Βουλὴ ἐθεώρησεν ἰσχυ-

ρούς, δὲν δυνάμεθα βεβαίως νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπιτροπῆς ἐνυπάρχουσαν ἄρνησιν μιᾶς ἀληθείας. Ἂν δ' ἐξ ἀπροσεξίας ὁ εἰσηγητὴς παρενέθηκεν ἐν τῇ ἐκθέσει τὰ περὶ ἀπολογισμῶν, οὗτος ὅμως δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπογράψῃ αὐτὴν, περιέχουσαν ἐν ψεῦδος. Συμφωνεῖ δὲ καὶ οὗτος πλησιέστατα μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὴν πλήρη ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, οὐδ' ἐπιτρέπει τὴν ἐλαχίστην παράλειψιν, καὶ ἂν τοῦτο μόνον ἐσκόπευεν ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της, ἠδύνατο ἁπλῶς νὰ συστήσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ταχεῖαν ὑποβολὴν τῶν καθυστερουμένων ἀπολογισμῶν σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου αὐτοῦ, οὐχὶ ὅμως νὰ εἴπῃ ἐναντίον τῆς ἀληθείας, ὅτι οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ἐπαρουσιάσθη εἰς τὰς Βουλὰς ἀπολογισμὸς, παραγνωρίζουσα οὕτω τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ, ἐν ᾧ τοιαύτη παραγνώρισις, συντελοῦσα εἰς τὴν κατάπαυσιν τοῦ ἀπαιτουμένου ζήλου τῶν κυβερνώντων ἀποβαίνει ἐπιζήμιος εἰς τὸ ἔθνος. Προτείνει διὰ ταῦτα τὴν ἀπὸ τοῦ τελευταίου τῆς ἐκθέσεως εὐαφίου ἀπάλειψιν τῶν περὶ τῆς μὴ παρουσιάσεως μέχρι τοῦδε ἀπολογισμῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς ἀντικειμένων εἰς τὴν ἀλήθειαν.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ἠπόρησεν ἴσως τόσον μὴ ἰδοῦσα τὸν προαγορεύσαντα ὑπογεγραμμένον ἐν τῇ ἐκθέσει, ὅσον διότι ἀκαίρως παρελείφθησαν ὅλαι τὰς προηγουμένας τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρήσεις, ἠθέλησε νὰ καταδείξῃ ἀντικείμενον εἰς τὴν ἀλήθειαν τὸ τελευταῖον αὐτῶν, ὡς ἐπίλογος χρησιμεύσαν μέρος, καὶ τοῦτο, θέλων νὰ συνηγορήσῃ ὑπὲρ προσώπου, τὸ ὁποῖον ἄλλως καὶ οὗτος σέβεται. Ἀλλ' ὅτι ἐλύπησεν αὐτὸν εἶναι, διότι ὁ προαγορεύσας παρὼν εἰς ὅλας τὰς συζητήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ὑπογράψας τὰ πρακτικὰ τῶν συζητήσεων τούτων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων συνετάχθη ἡ ἔκθεσις, ζητεῖ σήμερον νὰ δικαιολογήσῃ τὴν πρὸς ὑπογραφὴν τῆς ἐκθέσεως ἄρνησίν του, μὴ συμμεριζόμενος τῶν ἐν αὐτῇ ἐκτιθεμένων, ὡς ἀρνουμένων ὄφθεν μίαν ἀλήθειαν, ἐν ᾧ ὤφειλεν ἢ νὰ ὑπογράψῃ τὴν ἔκθεσιν ἢ νὰ ἐκθέσῃ ἐγγράφως κατὰ μειοψηρίαν τὰς παρατηρήσεις του. Δὲν εἶναι δὲ βέβαιον, ὅτι δὲν ὑπέγραψε τὴν ἔκθεσιν διὰ τὰ ἐν τῷ τελευταίῳ αὐτῆς ἐδαφίῳ περὶ ἀπολογισμῶν ἐκτιθέμενα, ἀλλὰ διότι ἐναντίον τῆς γνώμης του καὶ κατ' αἴτησιν δύω μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἐτέθησαν καὶ τινες παρατηρήσεις περὶ συστάσεως γυμνασίου ἐν Μεσολογγίῳ καὶ σχολείου ἐν Ἀνδρῳ.

Τελευταῖον δὲ παρατηρεῖ, ὅτι ἐὰν τῷ ὄντι ἐπαρουσιάσθησαν

εἰς τὰς Βουλὰς οἱ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος κατονομασθέντες ἀπολογισμοί, συμφωνεῖ καὶ οὗτος ν' ἀποδοθῇ ὁ δίκαιος ἔπαινος εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν διὰ τὴν μετὰ ζήλου ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός του, καθ' ὅσον μάλιστα ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τῶν παρατηρήσεών της σκοπὸν εἶχε τὴν πραγματοποίησιν μιᾶς συνταγματικῆς διατάξεως, χωρὶς αὐδόλως νὰ θελήσῃ δι' αὐτῶν νὰ προσβάλῃ πρόσωπα. Πρὸς πλειοτέραν δὲ τῶν ἰσχυρισμῶν των βεβαίωσιν ἐπικαλεῖται καὶ τὴν μαρτυρίαν τῶν λοιπῶν τῆς ἐπιτροπῆς μελῶν, ἐν γνώσει καὶ συγκαταθέσει τῶν ὁποίων συνέταξεν οὗτος τὴν ἔκθεσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γενομένων συζητήσεων ἐπὶ τῶν διαφόρων τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀντικειμένων.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι ἐπειδὴ πρὸ μικροῦ ἀνεγνώσθησαν γενικαί τινες παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἐπειδὴ ἡ περὶ ἀπολογισμοῦ παρατήρησις, ἂν καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς ἐκθέσεως τεθειμένη, ἀνήκει ὅμως καὶ αὕτη εἰς τὰς γενικὰς παρατηρήσεις πιστεύει, ὅτι ἠδύνατο νὰ ποιήσῃ λόγον περὶ αὐτῆς ἐνταῦθα. Ἀρναύμενος δὲ, ὅτι ὑπάρχουσι πρακτικὰ συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῶν ἀπολογισμῶν, φέροντα τὴν ὑπογραφήν του, παρατηρεῖ, ὅτι ἐπανελθὼν ἐκ τῆς πατρίδος του, καὶ εὑρὼν ἑτοίμην τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἔκθεσιν, δὲν ἠθέλησε νὰ ὑπογράψῃ αὐτὴν, διότι πολλὰ αὐτῆς μέρη δὲν συνεφώνουν πρὸς τὴν πρώτην τῆς ἐπιτροπῆς ἀπόφασιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ συνταχθῇ, καὶ ἰδίως μάλιστα αἱ ἐπὶ τοῦ κεφ. ΚΔ΄. ἀρθ. 2 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, καὶ ἄλλαι τινὲς εἰδικαὶ παρατηρήσεις γενόμεναι ἐναντίον τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ κατ' ἰδιαιτέραν ἀπαίτησιν μελῶν τινων αὐτῆς. Δὲν ἔπρεπε δὲ νὰ ἐπιμένῃ διατάζων περὶ τῆς ὑποβολῆς τῶν ἀπολογισμῶν τοῦ **1850** καὶ **1851**, ἀφ' οὗ μάλιστα οὗτος διετέλει γεν. γραμματεὺς παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείῳ, ὅτε οἱ ἀπολογισμοὶ οὗτοι συνετάχθησαν καὶ ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν Βουλὴν, διότι οὕτως ἀναγκάζεται νὰ πιστεύσῃ, ὅτι ἐκ προθέσεως ἠρνήθη ἐν τῇ ἐκθέσει ἓν γεγονὸς, ἐν ᾧ ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ ἀγορεύσει ἀπέδοσε τοῦτο εἰς ἀπροσεξίαν.

Ἀντεῖπεν ἕτερον μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ἂν μὲν ὁ προαγορεύσας ἠθέλησεν οὕτω νὰ μεμφθῇ τὴν ἐπιτροπὴν, δὲν ἦτο τοῦτο ἴδιον βουλευτοῦ. Ἂν δὲ σκοπὸν εἶχε νὰ δικαιολογήσῃ ἑαυτὸν, διότι ἠρνήθη νὰ ὑπογράψῃ τὴν ἔκθεσιν, νομίζει, ὅτι ἀπέτυχε, καθ' ὅσον ἂν εἶχε γνώμην διαφέρουσαν τῶν ἐν τῇ ἐκθέσει παρατηρήσεων, ὤφειλε νὰ ἐκθέσῃ αὐτὴν κατὰ μειοψηρίαν.

Ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ κυβέρνησις δὲν θέλει νὰ ἐμφιλοχωρήσῃ εἰς τὴν προκειμένην συζήτησιν εἰμὴ διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν λύπην της διὰ τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο ἐπεισόδιον, καὶ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν κατάπαυσιν αὐτῆς.

Ὀφείλει ὅμως νὰ εἴπῃ ὡς ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρησε σπουδαιοτάτας τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, τὰς ὁποίας θέλει λάβῃ ὡς γνώμονα εἰς τὰς λογιστικὰς αὐτῆς ἐργασίας. Παρατηρῶν δὲ, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1845 μέχρι τοῦ 1852 ὑπεβλήθησαν ἀπολογισμοί τινες, ἐπαναλαμβάνει καὶ πάλιν νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐντὸς δέκα ἡμερῶν θέλει ὑποβληθῇ καὶ ὁ τοῦ 1852, τοῦ ὁποίου ἡ παρουσίασις ἀνεβλήθη διὰ λόγους, τοὺς ὁποίους ἐξέθεσεν εἰς ἄλλην τινα προηγουμένην συνεδρίασιν.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν εἰς τὴν σύνταξιν μιᾶς ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν διαφόρων προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων λαβόντα χώραν νεωτερισμὸν, παρατηρῶν, ὅτι καὶ οὗτος ὡς πρώην ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἔδωσε τὴν περὶ τούτου γνώμην του, καθ' ὅσον ἡ ἑνότης αὕτη τῆς ἐκθέσεως, ἣν καὶ ἐν Γαλλίᾳ παρεδέχθησαν, εἶναι καὶ κοινοβουλευτικῶς καταλληλοτέρα, ἐκφράζει εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὴν εὐγνωμοσύνην του διὰ τὰς ὀρθὰς παρατηρήσεις της καὶ διὰ τὴν ἀκρίβειαν καὶ ταχύτητα, μεθ' ὧν ἐξετέλεσε τὸ ἔργον της.

Οὕτω δὲ κατ' ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς περὶ τοῦ ἀνωτέρω ἀντικειμένου συζητήσεως, λαβών τις τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου, ἐξέθηκεν, ὅτι ἂν καὶ ὁ οἰκεῖος τόπος τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ζητήματος περὶ τοῦ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων φαινομένου ἐλλείμματος δὲν εἶναι ἐνταῦθα, συμμορφούμενος ὅμως μὲ τὴν θέλησιν τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, θέλει ἐκθέσει σήμερον τὰς περὶ τούτου παρατηρήσεις του. Πρὸ τούτων ὅμως θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι λογιστικόν τι λάθος ὑπάρχει εἰς τὴν ἐν τῷ ἀναλυτικῷ πίνακι γινομένην διάκρισιν τοῦ τόκου ἀπὸ τοῦ χρεωλύτρου· ἡ διάκρισις τῶν δύω τούτων ποσῶν ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νὰ γίνηται, καθ' ὅσον ὁ μὲν τόκος εἶναι ἡ καθαρὰ δαπάνη, τὸ δὲ χρεώλυτρον ἡ τοῦ χρέους ἀπόσβεσις, καὶ καθ' ὅσον ἡ διάκρισις αὕτη προβλέπεται καὶ ἀπὸ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον. Τὸ σημειούμενον ὅμως διὰ τόκον ποσὸν εἶναι λανθασμένον, διότι τοῦ ἐξωτερικοῦ τούτου χρέους ἡμῶν, συνομολογηθέντος κατὰ τὸ σύστημα τῆς συνθέτου χρεωλυσίας, περὶ ἧς ἄλλοτε ἐποίησε λόγον, καθ' ὅσον προχωροῦσιν αἱ δόσεις, ἐλαττοῦται μὲν τὸ ποσὸν τοῦ τόκου, αὐξάνει δὲ τὸ

τοῦ χρεωλυσίου, ἐν ᾧ εἰς τοὺς διαφόρους ἐτησίους προϋπολογισμοὺς σημειοῦται πάντοτε διὰ τόκον τὸ αὐτὸ ποσόν. Τὴν παρατήρησιν δὲ ταύτην ἀπευθύνει εἰς τὸν ἁρμόδιον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀνήκουσαν διόρθωσιν.

Ἐπιλαμβανόμενος δὲ τοῦ κυρίου θέματος τῆς ἀγορεύσεώς του, παρατηρεῖ, ὅτι σκοπὸς τῆς συνταξεως τῶν προϋπολογισμῶν εἶναι ἡ ῥύθμισις τῶν ἐτησίων ἐξόδων καὶ ἐσόδων τοῦ κράτους, ἥτις θεωρεῖται δικαίως μία τῶν μεγαλειτέρων ἐγγυήσεων τῆς ὑπάρξεως καὶ διατηρήσεως τῶν ἐθνῶν. Συμβαίνει ὅμως πολλάκις τὰ ἔξοδα νὰ ὑπερβαίνωσι τὰ ἔσοδα ἕνεκα ἐκτάκτων δαπανῶν, καὶ εἰς τοιαύτην περίστασιν αἱ κυβερνήσεις ἀντὶ νὰ ἐπιβάλωσι νέους φόρους, οἵτινες πτωχύνουσι τὸν λαὸν καὶ καθιστῶσιν αὐτὸν ἀνίκανον εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν τακτικῶν αὐτοῦ ὑποχρεώσεων, καταφεύγουσιν εἰς δάνεια, διὰ τῶν ὁποίων ἀναπληροῦσι τὸ παρουσιαζόμενον ἔλλειμμα. Ἡ πληρωμὴ λοιπὸν τοῦ τόκου διὰ τὰ τοιαῦτα δάνεια, ὡς καὶ τοῦ κεφαλαίου σημειοῦται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων διὰ νὰ φαίνηται ἡ ὑποχρέωσις τῆς κυβερνήσεως πρὸς πλήρωμὴν τοῦ δανείου τούτου, ἀλλὰ συγχρόνως σημειοῦται καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων τὸ ποσὸν τοῦ δανείου, μὲ τὸ ὁποῖον ἑκάστοτε ἐπιφορτίζεται, ἐξ οὗ θέλει καλυφθῇ ἡ δαπάνη αὕτη. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν νεωτερίζων, εἰσήγαγε τὸν προϋπολογισμὸν, παρουσιάζοντα ἔξοδα μὲν δρ. 19,903,740, ἔσοδα δὲ δρ. 17,663,804, ἥτοι περιέχοντα ἐν ἐλλειμμα ἐκ δρ. 2,230936. Τοιοῦτος προϋπολογισμὸς εἰς ἄλλα κράτη οὐ μόνον ἤθελε κλονίσει ἀμέσως τὴν δημοσίαν πίστιν, μὴ ἐξασφαλιζομένων τῶν δανειστῶν τοῦ δημοσίου, ἀλλὰ καὶ τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν ἤθελε παραβλάψει, διότι ἕκαστος ἤθελεν ὑποπτευθῇ, ὅτι τὸ ἔθνος δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ πληρώσῃ τὰς δαπάνας του. Προσθάλλει δὲ καὶ τὸ ὑπουργεῖον, ὡς μὴ ἔχον τὸ θάῤῥος ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τῶν Βουλῶν τὴν ἄδειαν νὰ συνομολογήσῃ δάνειον πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ παρουσιαζομένου ἐλλείμματος· καὶ ταῦτα μὲν θεωρητικῶς. Πρακτικῶς δ' ἐξεταζόμενος ὁ προϋπολογισμὸς, καὶ παραβαλλόμενος πρὸς τοὺς τῶν παρελθόντων ἐτῶν, παρουσιάζει ἐν περίσσευμα ἐκ δρ. 1,505,537,52 διὰ τῆς προσθήκης τῶν γενομένων προκαταβολῶν παρὰ τῶν τριῶν δυνάμεων. Οὕτω λοιπὸν, ἐὰν μὲν σημειώσωμεν εἰς τὰ ἔσοδα τὰς προκαταβολὰς, θέλομεν ἔχει τὸ μνησθὲν περίσσευμα, ἂν δὲ τοὐναντίον, θέλομεν ἔχει τὸ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ δεικνύμενον ἔλλειμμα. Ἀλλ' ὁπότερον τῶν δύω τούτων συστημάτων εἶναι ὀρθότερον; Διὰ νὰ σχηματίσωμεν

τὴν περὶ τούτου κρίσιν ἡμῶν, ὀφείλομεν νὰ ἐξετάσωμεν τὴν φύσιν τοῦ προκειμένου δανείου, ἀπέναντι τοῦ ὁποίου ὀφείλομεν νὰ πληρόνωμεν κατ' ἔτος διὰ τόκον καὶ χρεωλύτρον δραχ. 3,885,849, τὰς ὁποίας, ἀνθ' ἡμῶν ἀδυνατούτων, πληρόνουσιν αἱ τρεῖς εὐεργέτιδες δυνάμεις εἰς λογαριασμὸν ἡμῶν. Ἀλλ' ὅταν ἄλλοι μὲν πληρόνωσιν ἀνθ' ἡμῶν, ἡμεῖς δὲ ἀναγνωρίζωμεν τὴν πληρωμὴν αὐτὴν καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς μετάθεσιν τῆς ὀφειλῆς ἡμῶν, εἶναι ταὐτὸ, ὡς ἐὰν δανειζόμενοι ἐπληρόνομεν τὸ χρέος μας. Ὀφείλομεν λοιπὸν ν' ἀναγνωρίζωμεν ἐπισήμως τὸ δάνειον τοῦτο διὰ τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐσόδων καταχωρήσεώς του, ὡς τοῦτο καὶ μέχρι τοῦδε ἐγίνετο σύμφωνα μὲ τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ τὰς λογιστικὰς διατυπώσεις. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν παρέλειψε τὴν ἐγγραφὴν ταύτην, ὡς ἀναφέρει ἐν τῇ ἐκθέσει του, πρῶτον μὲν διὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν εἰκονικὴν ἰσορροπίαν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, καὶ δεύτερον, διότι δὲν πρέπει ἡμεῖς οἱ ὀφειλέται νὰ καταδικάζωμεν τὰς τρεῖς δυνάμεις διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἡμετέρου χρέους. Ἀλλ' ὡς πρὸς μὲν τὴν πρώτην αἰτίαν, ἡ διὰ δανείων πληρωμὴ ἑνὸς ἐλλείμματος δὲν εἶναι βεβαίως ἰσοστάθμισις τῶν ἐξόδων πρὸς τὰ ἔσοδα· ὡς πρὸς δὲ τὴν δευτέραν, ἡ ἐγγραφὴ αὕτη δὲν περιέχει οὐδεμίαν πρὸς τὰς δυνάμεις ἐντολὴν, χρησιμεύουσα πρὸς ἁπλῆν μόνον γνῶσιν ἡμῶν. Ἂν ὅμως ὁ ὑπουργὸς ἐξ ἀβροφροσύνης δὲν ἠθέλησε νὰ κατονομασθῶσιν αἱ τρεῖς δυνάμεις, ἠδύνατο νὰ σημειώσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο ὡς νέον δάνειον, χωρὶς οὐδόλως ν' ἀναφέρῃ τὰς εὐεργέτιδας δυνάμεις.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ λόγος περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τὰς δυνάμεις ὑποχρεώσεων ἡμῶν, σύμφωνα καὶ μὲ τὰς διαθέσεις τοῦ προαγορεύσαντος ὑπουργοῦ, φρονεῖ, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ὀφείλαμεν νὰ λάβωμεν ὑπὸ ὥριμον σκέψιν, καὶ νὰ φροντίσωμεν νὰ πληρόνωμεν ὅσον δυνάμεθα κατ' ἔτος ποσὸν, διότι ἡ ἐντελὴς ἡμῶν ἀδιαφορία καιρίως μᾶς βλάπτει. Τὰ ἔθνη διατηροῦνται διὰ τῆς δημοσίας πίστεως, τὴν ὁποίαν ἀποκτῶσι διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεών των, καὶ ἐπειδὴ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ παρουσιάζεται ἓν περίσσευμα ἐξ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου, προτείνει ἐξ αὐτῶν νὰ πληρωθῶσιν ἑξακόσιαι χιλιάδες πρὸς τὰς δυνάμεις, αἱ δὲ λοιπαὶ νὰ χρησιμεύσωσι διὰ τὰς ἐκτάκτους τοῦ κράτους δαπάνας, καὶ πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ἐνδεχομένων καθυστερήσεων. Ἐὰν δὲ μᾶς βεβαιώσῃ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς περὶ τοῦ φαινομένου περισσεύματος, καὶ

ἐξ αὐτῶν πληρωθῶσιν ἑξακόσιαι χιλιάδες πρὸς τὰς δυνάμεις, προτείνει τότε νὰ σημειωθῶσιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐσόδων δρ. 3,285,749, ἀφαιρουμένων ἐκ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῆς ἐτησίας δόσεως ἑξακοσίων χιλιάδων.

Περαίνων δὲ τὸν λόγον του θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸν ὑπουργὸν φήμην τινὰ διαδοθεῖσαν, ὅτι δῆθεν ἡ παράλειψις αὕτη ἐγένετο κατ' ἀπαίτησιν τῶν δανειστῶν ἡμῶν. Ἀλλὰ τὴν φήμην ταύτην θεωρεῖ ἀνύπαρκτον, διότι δὲν πιστεύει, ὅτι οὗτοι προέθεντο νὰ μᾶς ἐμποδίσωσιν ἀπὸ τοῦ νὰ τοὺς κηρύξωμεν ἐπισήμως δανειστὰς, ἀναγνωρίζοντες τὸ πρὸς αὐτοὺς χρέος μας, καὶ ἀπὸ τοῦ νὰ ἀκολουθῶμεν τὰς λογιστικὰς διατυπώσεις, τὰς ὁποίας παρ' αὐτῶν ἐλάβομεν. Τοὐναντίον δὲ νομίζει ὅτι, βλέποντες τὴν παράλειψιν ταύτην, θέλουν μᾶς κατηγορήσει, ὁ δ' ἐν ἀγνοίᾳ τῶν διατρεχόντων διατελῶν, βλέπων οὕτω συντεταγμένον τὸν προϋπολογισμὸν θέλει μειδιάσει. Ἐκτὸς δὲ τούτων, ἡ παράλειψις αὕτη θέλει συνεπιφέρει καὶ λογιστικὰ ἀτοπήματα, διότι τὸ χρέος τοῦτο μὴ σημειούμενον εἰς τὰ ἔσοδα καὶ μὴ πληρονόμενον, ἡ θὰ φαίνεται ὡς ὑπόλοιπον κεκλεισμένων χρήσεων, ἢ θέλει συμψηφισθῆ μὲ τὰς προκαταβολὰς, ἀλλ' ὁ συμψηφισμὸς οὗτος δὲν θέλει στηριζεσθαι εἰς νόμον.

Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν ὅλων τῶν ἐκτεθέντων ἀτοπημάτων, προτείνει νὰ καταχωρισθῆ τὸ ποσὸν τῆς ἐτησίας δόσεως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων ὡς νέον δάνειον.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἔκαμε τὴν μεταξὺ χρεωλύτρου καὶ τόκου διάκρισιν κατὰ τὴν λογιστικὴν τάξιν, διότι ὅσοι ἔχουσι μετὰ τῶν ταμείων δοσοληψίας γνωρίζουσιν, ὅτι ὁσάκις ὀφειλέτης τις πληρόνει ἓν χρέος του, ὁ ταμίας διακρίνει τὸν τόκον ἀπὸ τὸ κεφάλαιον. Ἡ Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπαιτουμένην πίστωσιν πρὸς πληρωμὴν τοῦ χρέους ἡμῶν, ἐὰν δ' εὑρεθῇ εἰς τὴν εὐτυχῆ θέσιν τοῦ νὰ πραγματοποιήσῃ ἐν μέρει ἢ καθ' ὁλοκληρίαν τὴν πληρωμὴν ταύτην, βεβαίως οὔτε αὐτὴ θέλει ἀπατηθῆ, οὔτε οἱ δανεισταὶ ἡμῶν θέλουν στέρξει νὰ μᾶς ἀπατήσωσιν. Ὅ,τι ὅμως ἐθεώρησε σπουδαῖον εἶναι ἡ παρατήρησις περὶ τῆς μὴ ἐγγραφῆς τοῦ ποσοῦ τῆς ἐτησίας δόσεως τῶν προκαταβολῶν εἰς τὰ ἔσοδα, καὶ εἰς ταύτην ἀπαντῶν, παρατηρεῖ πρῶτον, ὅτι ἡ διαδοθεῖσα φήμη, ἣν ὁ προαγορεύσας ἀνέφερεν, εἶναι ψευδής. Ἡ παράλειψις δ' αὕτη ὑπηγορεύθη, διότι ἡ κυβέρνησις δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπι-

βάλῃ, οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὰς δυνάμεις τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους ἡμῶν, τὴν ὁποίαν αὐτοί, βλέπουσαι τὴν πτωχίαν καὶ ἀδυναμίαν μας, ἀνέλαβαν ἐξ εὐνοϊκῶν πρὸς ἡμᾶς παρακινούμεναι διαθέσεων· ἀφ' ἑτέρου ὅμως ὤφειλε νὰ σημειώσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὰ ἔξοδα, θέλουσα οὕτω νὰ καταδείξῃ, ὅτι ἀναγνωρίζουσα τὰς ὑποχρεώσεις της σημειοῖ τὸ χρέος της ὡς ὀφειλόμενον. Τὴν εἰλικρινῆ δὲ ταύτην τῆς κυβερνήσεως ἐξήγησιν θέλουν βεβαίως θεωρήσει ἀρκοῦσαν καὶ ὁ προαγορεύσας καὶ ἡ Βουλή, καὶ θέλουν παραιτηθῆ πάσης περὶ τούτου περαιτέρω συζητήσεως.

Ἐπειδὴ δὲ εἶπεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι τὰ ἔθνη διατηροῦνται διὰ τῆς καλῆς πίστεως καὶ διὰ τῆς ἀκριβοῦς τῶν ὑποχρεώσεών των ἐκπληρώσεως, ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀρχῆς καὶ τὸ ὑπουργεῖον ὁρμώμενον ὁμολογεῖ τὸ χρέος του, καὶ τὴν πρὸς ἀπότισιν αὐτοῦ ἀδυναμίαν του. Ἡς πρὸς δὲ τὴν πληρωμὴν τῶν **600,000** δρ. εὔχεται καὶ οὗτος νὰ εὑρεθῆ τὸ ἔθνος εἰς τὴν εὐτυχῆ ταύτην κατάστασιν, ἀλλὰ δὲν δύναται ἀπὸ τοῦδε νὰ δώσῃ ῥητὴν περὶ τούτου ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν νὰ μὴ δυνηθῆ νὰ πραγματοποιήσῃ, ὡς τοῦτο δυστυχῶς καὶ ἄλλοτε ἐγένετο.

Τελευταῖον δὲ παρατηρεῖ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐνέκρινε νὰ σημειωθῆ εἰς τὰ ἔσοδα τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ποσὸν διὰ νὰ καταδεικνύηται οὕτω τὸ χρέος ἡμῶν, καὶ νὰ ἐνθυμώμεθα, ὅτι διὰ τῆς αὐστηροτέρας οἰκονομίας ὀφείλομεν νὰ φθάσωμεν ταχέως εἰς τὴν εὐάρεστον θέσιν τοῦ νὰ ἐκπληρώσωμεν τὰς ὑποχρεώσεις μας, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐνόσῳ διατελοῦμεν, δὲν θέλομεν δυνηθῆ ν' ἀπολαύσωμεν πλήρους τῆς ἐλευθερίας ἡμῶν.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι συνταχθέντος τοῦ προϋπολογισμοῦ ὅτε ὑπουργὸς ἄλλος διεῖπε τὰ τῆς οἰκονομίας, ἐπόμενον ἦτον νὰ μὴ ἐπιτύχῃ εἰς ὅσας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἔφερε σκέψεις ὁ νῦν ὑπουργός. Καὶ εἶπε μὲν, ὅτι σημειουμένου ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ πρὸς τὰς εὐεργέτιδας δυνάμεις χρέους ἡμῶν, πᾶσα ἐν τοῖς ἐσόδοις σημείωσις εἶναι περιττή· ἀλλὰ τότε ὁμολογοῦμεν κακὴν πίστεως ὀφειλέτην, ὅστις ὁμολογεῖ μὲν ὅτι χρεωστεῖ, ἀλλ' ἀποφεύγει νὰ εἴπῃ καὶ ὅτι θέλει πληρώσει, ἂς κρίνῃ δὲ ἡ Βουλὴ κατὰ πόσον εἶναι καλὸν νὰ φερώμεθα καὶ ἡμεῖς οὕτω. Μέλος ὢν καὶ αὐτὸς τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, δὲν μετέσχε διὰ λόγους οὓς ἀποσιωπᾷ, τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, ἀλλὰ παρατηρεῖ, ὅτι ἐν τῷ β. παραγράφῳ τῆς ἐκθέσεως της ἀναφέρει, ὅτι αἱ προϋπολογιζόμεναι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο δαπάναι ὑπερτεροῦσιν ὅλας τὰς μέχρι τοῦδε ἐπιψηφισθείσας, ἡ δὲ αὔξησις αὕτη εἶναι συνέχεια τῶν προλαβόντων ἐτῶν.

Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἡ ἐπιτροπὴ ἀρκεῖται νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ αὔξησις αὕτη ἔχει χρονολογίαν παλαιοτέραν, καὶ ὅτι ἐπειδὴ τὰ ἔξοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ ηὔξησαν πέρυσι, πρέπει νὰ αὐξήσωσι καὶ ἐφέτος, πρέπει νὰ αὐξήσωσι πλειότερον καὶ εἰς τὸ μέλλον. Εἶναι τοῦτο συμπέρασμα ἀπαραίτητον; εἶναι δικαιολογία τῆς παρουσιαζομένης αὐξήσεως; Ἀλλὰ καὶ ἄνευ τούτου, ἐὰν παραδεχθῶμεν ἁπλῶς ὅτι ἐγένετο αὔξησις ἐξόδων, ποία ἡ ἐντεῦθεν ὠφέλεια; προέκυψέ τις βελτίωσις εἰς τὸν τόπον; Τὸ κατ' αὐτὸν, πολὺ ἀμφιβάλλει ἂν εὑρισκώμεθα εἰς θέσιν κρείττονα τῆς περυσινῆς, καὶ ἔχοντες καθυστέρησιν ὑπὲρ τὰ δύω ἑκατομμύρια διακοσίας χιλιάδας δραχμῶν, δὲν δυνάμεθα νὰ δικαιολογῶμεν τοιαύτας αὐξήσεις. Ἀλλ' ἐν ᾧ τὰ ἔξοδα ἡμῶν μετὰ τοῦ χρεωλυσίου ἀναβαίνουσιν εἰς **19,903,740** δραχμὰς, ἐπειδὴ, κατὰ τὴν σκέψιν τοῦ ὑπουργείου, δὲν θέλει πληρωθῆ τὸ χρεωλύσιον καὶ ὁ τόκος, ἤτοι δραχμαὶ **3,835,473**, τὰ ἔξοδα τοῦ κράτους περιορίζονται εἰς **16,068,266** δραχμάς. Ἐὰν δὲ ἀφαιρέσωμεν ταύτας ἐκ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν ἐσόδων, ἤτοι ἐκ τῶν **17,663,804** δραχ. προκύπτει περίσσευμα **1,595,538** δραχμῶν. Τὸ περίσσευμα τοῦτο διὰ τί δὲν ἐσημειώθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἢ πῶς θέλει διατεθῆ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου; Καὶ ἐρρέθη μὲν, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦ χρεωλυσίου ἐπίτηδες παρελείφθη, διότι ἤθελεν εἶναι εἶδος ἐπιβολῆς πρὸς τὰς ἐγγυητρίας δυνάμεις ἡ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημείωσις του, ἀλλ' ἐν ᾧ δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ τὸ κενὸν τοῦτο, διὰ τί νὰ μὴ σημειωθῆ κἂν τὸ πλεόνασμα ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου; Τοῦτο δὲν δύναται νὰ τὸ ἐννοήσῃ. Καὶ ἔχει μὲν ἡ Κυβέρνησις τὸ δικαίωμα ὑπὲρ πᾶν ἄλλο νὰ προτιμᾷ τὰς κατεπειγούσας δαπάνας· ἀλλ' ὅταν ὑπάρχῃ πλεόνασμα, δύναται νὰ ἀποφανθῆ ἐπ' αὐτοῦ, καὶ προτείνει νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἀπότισιν μέρους τοῦ πρὸς τὰς δυνάμεις χρέους ἡμῶν.

Προσέθηκεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι λυπεῖται ἐπειδὴ ἀναγκασθεὶς ὁ νῦν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς νὰ ὑπερασπίσῃ ἀντικείμενον, εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ὁποίου δὲν ἔλαβε μέρος, εὑρέθη εἰς θέσιν νὰ μὴ ἀπαντήσῃ πρὸς ὅσα εἶπεν αὐτὸς ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Καὶ πρῶτον, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ λάθος, παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἡ κυβέρνησις ζητεῖ τὴν ἀναγκαίαν πρὸς πληρωμὴν τῆς ἐτησίας δόσεως πίστωσιν· ἀλλ' ἐὰν ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψιν τὸ ποσὸν διακεκριμένον, ἀναμφιβόλως ἤθελεν ἴδει ὁ ὑπουργὸς τὸ σφάλερὸν τῆς γενομένης ἀναλύσεως. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου κακῶς εἶπεν, ὅτι ἐπιδιώκοντες τὰ πράγματα, πρέπει

νὰ παραβλέπωμεν τὰς διατυπώσεις, διότι ἀρχὴν τοιαύτην δὲν πρέπει νὰ ἐκφράζῃ συνταγματικὸς ὑπουργός, καθὴκον ἔχων νὰ ὑποκύπτῃ εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφομένας διατυπώσεις. Ἡ δ' ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐσόδων ἐγγραφὴ τοῦ χρεωλυσίου, χρησιμεύουσα εἰς τακτοποίησιν τῶν ἰδίων λογαριασμῶν, πᾶν ἄλλο εἶναι ἢ ἐντολὴ πρὸς τὰς Δυνάμεις, ἐν ᾧ ἀπ' ἐναντίας διὰ τῆς πράξεως ταύτης ἀναγνωρίζομεν τὰς ὑποχρεώσεις ἡμῶν καὶ φαινόμεθα καλῆς πίστεως ὀφειλέται. Διὰ τοῦτο μάλιστα δύναται νὰ εἴπῃ τις, ὅτι ἡ παραλειψις ἐγένετο ἵνα συγκαλύψωμεν τὴν πραγματικὴν κατάστασιν μας, ἀποφεύγοντες τὴν πλημμελῆ καὶ αὐτοῦ τοῦ παρουσιαζομένου μικροῦ πλεονάσματος. Ἀλλ' ἐκ τούτου δίκαιον εἶναι νὰ πληρώσωμεν ἀπέναντι τοῦ χρέους ἡμῶν τοὐλάχιστον 600,000, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἀρκεῖ δι' ἐκτάκτους ἀνάγκας τοῦ ὑπουργείου καὶ δι' ἐνδεχομένας καθυστερήσεις. Συγκεφαλαιῶν λοιπόν, προτείνει νὰ ἐγγραφῶσιν εἰς τὰ ἔσοδα 3,200,000 δραχμῶν, αἱ δὲ λοιπαὶ 600,000 νὰ πληρωθῶσιν ἀπέναντι τοῦ ἐθνικοῦ χρέους.

Ἐπέφερεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ποιοῦσα μνείαν τῆς ὑπαρχούσης αὐξήσεως τῶν ἐξόδων, δὲν ἐνόησε διὰ τοῦ παρελθόντος νὰ δικαιολογήσῃ τὸ κακὸν τοῦτο, ἀλλὰ νὰ δείξῃ ἀπ' ἐναντίας ὅ,τι ὑπάρχει πρὸ πολλοῦ καὶ νὰ εὐχηθῇ οὕτω τὴν δυνατὴν θεραπείαν. Ἂν ἀνεγινώσκετο πλήρης ἡ ἐπὶ τούτῳ περικοπὴ τῆς ἐκθέσεως, προδήλως ἤθελε φανῇ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὡρμήθη ἐκ τοῦ πνεύματος τούτου. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν εἰς τὰ ἔσοδα ἐγγραφὴν τοῦ χρεωλυσίου, εἶπον τινὲς, ὅτι ἂν δὲν ἦναι ἀνάγκη νὰ σημειωθῇ τὸ ποσὸν χάριν τῶν δανειστῶν μας, πρέπει τοὐλάχιστον νὰ σημειωθῇ χάριν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας. Ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην δὲν παραδέχεται τὴν πρότασιν, διότι ἡ ἀντίκειται πρὸς τοὺς τύπους ἡ παράλειψις τοῦ ποσοῦ καὶ πρέπει νὰ ἐγγραφῇ ἐν οἰκείῳ τόπῳ, ἢ δὲν ἐτέθη διὰ πολιτικοὺς λόγους καὶ τότε δὲν πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅλως. Τελευταῖον, ἐπειδὴ τὸ ποσὸν εἶναι ἰδανικὸν, ἡ ἐπιτροπὴ θεωρήσασα ὅτι οὐδ' αὐξάνουσιν οὐδ' ἐλαττοῦνται τὰ ἔσοδα ἐκ τῆς ἐγγραφῆς του, δὲν ἐδίστασε νὰ δεχθῇ τὴν ἐπὶ τοῦ κονδυλίου τούτου καινοτομίαν.

Προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι καίτοι ἀρτίως κληθεὶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἐμελέτησεν ὅμως τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ ἀσπασθεὶς τὴν ἐν αὐτῷ τάξιν, ἠθέλησε κατὰ τὴν πρώτην ἀγόρευσίν του νὰ εἴπῃ γενικῶς, ὅτι ὠφελιμωτέρα εἶναι ἡ ἐν αὐτῷ γενομένη μεταβολὴ, καθ' ὅσον λόγῳ ἀδροφροσύνης πρὸς τὰς ἐγγυητρίας δυνάμεις παρελείφθη ἡ ἐγγραφὴ τοῦ ποσοῦ,

καὶ τοῦτο μάλιστα ἐκ καλῆς πίστεως τοῦ ὑπουργείου, ἥτις δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ἀντιθέτως. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ ἰδέαν τινὰ προσωπικωτέραν, πρὸς καύχημα τοῦ ὑπουργείου λέγει, ὅτι ὑπὲρ πᾶν ἄλλο σέβεται τοὺς συνταγματικοὺς τύπους καὶ εὐλαβεῖται τὰ νομοθετικὰ σώματα, ὡς ἐξέφρασε τοῦτο ὁ νῦν ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, καὶ ἂν ὁ ἀγορεύων δὲν συνεμερίζετο τὰς ἀρχὰς τῆς παρούσης κυβερνήσεως, ἂν δὲν εἶχε τὴν πεποίθησιν ὅτι θέλει ὠφελήσει ἐν μέσῳ τῶν περιστάσεων, εἶναι πολίτης τίμιος καὶ δὲν ἔβλεπε ὅρκον συμπράξεως.

Ἐπὶ τούτοις, μὴ δυναμένης νὰ ψηφοφορηθῇ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Ἠπρνασίδος, ὡς ἐπιψηφισθέντος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων. « Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὸ 1 καὶ 2 ἄρθρον τοῦ κεφαλαίου, ἔχοντα οὕτω·

Κεφάλ. Α'. Χρέος ἐξωτερικόν.

«Ἄρθρ. 1. Χρεωλύσιον καὶ τόκος ἐπὶ δραχ. 63,924,559:87
δραχμαὶ 3,835,473:58.

2. Προμήθεια καὶ ἄλλα ἔξοδα . . . . . 50,376:22.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ α. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 3,885,849:80, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γ. Κονδύλην καὶ Α. Ρενιεράκον, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75 κατὰ μίαν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλ. α. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, Ναὶ ἢ Ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Σκαρλάτος Σοῦτσος . . . .
Δημήτριος Ὀρεινός . . . . N	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ἀνδρέας Μεταξᾶς . . . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . N	Σταῦρος Βλάχος . . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης . . . N	Ἀνδρέας Ἰσκος . . . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .	Σωτήριος Στράτος . . . .
Δημήτριος Τσάκρης	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N
Γεώργιος Τσάκρης . . . . N	Φίλων Φίλωνος . . . . N
Νικόλαος Ἰατρός . . . . N	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . . N

Νικόλαος Τσάλιος		Χρῆστος Φάγκος	
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Ἀναγν. Παπαθανασίου	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ν
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Α. Κορφιωτάκης	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Γ. Γιατράκος	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Λουκᾶς Στεφάνου	Ν
Σταμάτ. Μήτσας	Ν	Ἰω. Παπαλουκόπουλος	
Δ. Ζῶτος	Ν	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	
Γ. Γιολδάσης	Ν	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Ν
Ν. Γρανίτσας		Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Ἀϋσανδρος Βιλαέτης	Ν	Ἀναγ. Δεδόπουλος	Ν
Σ. Χ. Στερανόπουλος	Ν	Α. Μαυροειδὴς	
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	Ο	Γ. Κεφάλας	Ν
Σόλων Κρεστενίτης		Ἀναγ. Τσάκας	Ν
Δημήτριος Ἀθανασίου		Ἀλεξ. Μαυροκορδάτος	
Γεώργιος Διαμάντης	Ν	Κωνστ. Ἰω. Κορκουμέλης	Ν
Ν. Δελένδας	Ν	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	
Δ. Γαβρᾶς	Ν	Παναγ. Παπατσώνης	
Ν. Βαρβαρῆγος	Ν	Ἰω. Προβιλέγιος	Ν
Θρασύβουλος Ζαΐμης	Ν	Ἰω. Ταταράκης	Ν
Ἀτωνίδ. Ν. Πετμεζᾶς	Ν	Σ. Βαρότσης	Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν	Χ. Σουμαρίπας	Ν
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν	Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Ἀθαν. Δανηλόπουλος	Ν	Π. Χρυσοβέργης	
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Α. Παπαδημητριάδης	
Ἰωάννης Ζάρκος	Ν	Δ. Κοκοτάκης	Ν
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	Ν	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	Ν
Βελισ. Νικολαΐδης	Ν	Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν
Ἰωάννης Μπαλάφας		Γεώργ. Μαδεμοχωρίτης	Ν
Πέτρος Δελιγιάννης		Γεώργ. Μπάνης	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Νικόλαος Πιεράκος	Ν
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Νικόλαος Μπούκουρας	Ν	Δημήτριος Πουλικάκος	Ν
Π. Κολποδῖνος	Ν	Γρηγόριος Πατριαρχέας	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν	Π. Χριστόπουλος	Ν
Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν	Π. Κανελλόπουλος	
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος		Νικόλαος Μοσχούλας	Ν

Σπ. Πηλληκας	Ν	Παναγιώτης Ψάθης	Ν
Ν. Πανουργιᾶς		Νικόλαος Νάζος	Ν
Κωνσταντῖνος Βλάμης		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Σιδέρης Πράτσικας		Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Π. Πατρινὸς		Γεώργιος Ι. Στάϊκος	Ν
Χρ. Τσαλαμιδᾶς		Δ. Στάϊκος	Ν
Περικλῆς Καλαμογδάρτης		Α. Κιζάνης	Ν
Νικόλαος Α. Χ. Αναργύρου		Παντολέων Κουντουριώτης	
Ν. Α. Μπότασης	Ν	Δημήτριος Βουδούρης	
Δ. Καλλέργης		Σταμάτιος Γ. Δοκός	Ν
Κ. Δαρειώτης		Μ. Χουρμούζης	Ν
Ἰω. Σκαβέντζος	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Γ. Νικολάου	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Γεώργιος Ναύτης		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Μιχαὴλ Σολωμός	Ν	Αὐγερινὸς Λεβέρωφ	
Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν	Α. Μάντσαρης	Ν

Ἀνεγνώσθησαν ἔπειτα καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ Β΄. κεφαλαίου μετὰ τῆς ἐφεξῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

«Τὸ προϋπολογιζόμενον ποσὸν διὰ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἐκ δραχμῶν 251,500 παραδεχομένη ἡ ἐπιτροπὴ, παρατηρεῖ ὅτι, τὸ δὲ ἐγγυοδοσίαν τῶν ὑπαλλήλων κατατιθέμενον ποσὸν, καθὼς καὶ τὸ τοῦ ἐργολάβου ἀμύριδος, ἤθελεν εἶσθαι συμφερώτερον νὰ μετενεχθῶσι διὰ τῆς ἐθνικῆς τραπέζης εἰς κυκλοφορίαν, ὥστε νὰ πληρόνηται δι' αὐτῆς ὁ τόκος ἄνευ ζημίας τοῦ δημοσίου, εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ ὁποίου αἱ τοιαῦται καταθέσεις κεῖνται ὅλως νεκραί· ἐπομένως ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ καλὸν νὰ συστήσῃ διὰ τῆς Βουλῆς τὴν οἰκονομίαν ἑνὸς ποσοῦ, ὅπερ ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἄλλας δημοσίας ἀνάγκας.»

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἀποδέχεται ταύτην, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως ἓν ἕκαστον τῶν ἄρθρων, ἔχοντα οὕτω·

Κεφαλ. Β΄. Χρέος ἐσωτερικόν.

«Ἄρθρ. 1. Χορηγήματα εἰς τοὺς δικαιούχους τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων δραχμαὶ . . . . . 200,000.
2. Ὅμοια ἀπέναντι ἄλλων παλαιῶν ἀπαιτήσεων . 25,008.
3. Τόκος ἐπὶ τῆς ἐγγυοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων . . 6,500.
4. Ὅμοιοι εἰς τὴν γενικὴν τράπεζαν . . . . . 20,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Β΄. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 251,500 δραχμὰς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον σχεδὸν ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74.

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ Γ΄. κεφαλαίου μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχουσῶν οὕτως·

«Ἐκ τῆς γεγενείας ἐκκαθαρίσεως τῶν ἀπονεμομένων συντάξεων, παρατηρεῖται ἱκανὴ ἐλάττωσις, προκύψασα ἐκ τῆς ἀποβιώσεως, διακοπῆς καὶ ἄλλων λόγων, ἐπιφερόντων τὴν παῦσιν τῶν συντάξεων· παραδεχομένη ὅθεν ἡ ἐπιτροπὴ τὴν διὰ τὸ 1855 προϋπολογιζομένην ποσότητα ἐκ δραχ. 452,800, δικαιολογεῖται νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ ἐνταῦθα, ὅτι οὐδέποτε μέχρι σήμερον ἔπαυσε παρατηροῦσα κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν διαφόρων προϋπολογισμῶν περὶ τακτικῆς ἐξελέγξεως τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν διαφόρων λύγων, οἵτινες προεκάλεσαν τὴν ἀπονομὴν τῶν συντάξεων, διὰ ν' ἀρθῇ οὕτω πᾶσα εἰσχωρήσασα τυχὸν κατάχρησις πρὸς ζημίαν τοῦ δημοσίου, καὶ ἀποδοθῇ ἐπίσης δικαιοσύνη καὶ εἰς ἄλλους ἔχοντας ἀπαράγραπτα δικαιώματα εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους.»

Παρελθὼν ἐνταῦθα ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω Β. διάταγμα περὶ προσθήκης δραχμῶν 314,533:39 ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

«Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν ὅπως παρουσιάσῃ εἰς τὰς βουλὰς τὸν ἐπισυνημμένον πίνακα προσθήκης δραχμῶν 314,553:39 ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1855, καὶ ὑποστηρίζῃ τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1855.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Μαΐου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Π Ι Ν Α Ξ

προσθήκης ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως 1855.

Προϋπολογισμοῦ Μέρος	Κεφάλ.	Ἄρθρον	Ὑπηρεσία	Πιστώσεις προσθετέαι Κατ' ἄρθρον		Κατὰ κεφάλαιον		Κατὰ μέτος	
I	3	1	Συντάξεις στρατιωτικαὶ	50000		50000		50000	
III	5	1	Ἀποζημιώσ. Βουλῆς	130000					
»	»	2	Ὁμ. Γερουσίας.	100000		230000			
»	10	—	Ἔξοδα κλειομ. χρήσ.	254533	39	254533	39	254533	39
VI	22	3	Ὁδοιπορικὰ κλπ ἔκτακτα ἔξοδα . .	2000					
»	»	4	Ἐπισκευαὶ κτημάτων	8000		10000		10000	
								314533	39

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Μαΐου 1855.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.»

Μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι ἀληθῶς πολλαὶ χῆραι καὶ ὀρφανὰ πρωταγωνιστῶν δυσπραγοῦσιν ἀπὸ πολλοῦ χρόνου, καὶ εἶναι πικρὸν, εἶναι ἄδικον νὰ λιμώττωσι παρημελημένα τὰ ἀτυχῆ ταῦτα λείψανα. Πολλάκις αἱ Βουλαὶ ὑψώσασαι φωνὴν, διεμαρτυρήθησαν ὑπὲρ τῶν δικαίων αὐτῶν, καὶ πολλάκις τὰ κατὰ καιροὺς ὑπουργεῖα ὑπεσχέθησαν ἢ μᾶλλον ἐφενάκισαν τὰς Βουλάς. Διὸ παρακαλεῖ τὸν νῦν ὑπουργὸν νὰ φέρῃ ὅσον τάχος τὸν περὶ συντάξεως νόμον.

Ἀπαντήσαντος δὲ τούτου, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὁλόκληρον συμμερίζεται τὰ αἰσθήματα ταῦτα τῆς Βουλῆς, καὶ ὅτι, καθ' ὅσον αἱ ἀνάγκαι τοῦ δημοσίου τὸ ἐπιτρέψουσι, θέλει ἐπισπεύσει τὸν νόμον· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι τοσαῦτα ἐρρέθησαν ἄλλοτε περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὥστε ἡ Βουλὴ ἔφθασε καὶ εἰς τὸ μέτρον νὰ δώσῃ προθεσμίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὤφειλεν ἡ Κυβέρνησις νὰ φέρῃ τὸ νόμον· τοῦτο δὲ, διότι ὑπάρχει περιπλέον ἡ ὑπόνοια ὅτι πολλοὶ συνταξιοδοτοῦνται ἀδίκως, ἄλλοι δὲ, τὰ ἱερώτερα ἔχοντες δικαιώματα, παραλείπονται, ἀναβαλλομένου τοῦ

νόμου ἀπὸ τοῦ 1844. Ἂς ἀποφανθῇ λοιπὸν ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ὅτι, ἂν μέχρι τοῦ ἐπερχομένου προϋπολογισμοῦ δὲν ὑποβληθῇ ὁ περὶ συντάξεων νόμος, διακόπτονται καὶ αἱ μέχρι τοῦδε χορηγούμεναι συντάξεις, διότι εἶναι λυπηρὸν νὰ μένωσι παρηγκωνισμέναι αἱ οἰκογένειαι τοῦ Γιατράκου, τοῦ Νικηταρᾶ καὶ ἄλλων τοιούτων, νὰ διατελῶσι δὲ ἀκανόνιστοι αἱ ἐν χρήσει συντάξεις. Παρῆλθον τριάκοντα ἤδη ἐνιαυτοὶ καὶ δὲν ἐλήφθη ἡ ἐλαχίστη πρόνοια περὶ τῶν ὀρφανῶν τῆς πατρίδος. Ἂν ἀπεσκληρύνθη ἐν ἡμῖν πᾶν αἴσθημα ἐθνικόν, ἀπὸ συμφέρον κἂν ἂς δείξωμεν ὅτι τὸ αἴσθημα τοῦτο ὑπάρχει καὶ ὅτι φροντίζομεν διὰ τὰ τέκνα τῶν ὑπὲρ τῆς αὐτονομίας μας σφαγιασθέντων.

Ἀντεῖπεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι αἱ προκάτοχοι κυβερνήσεις τοσοῦτον ἐνέκυψαν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὥστε ἐκαθάρισαν ἐν γένει τὰς διδομένας συντάξεις καὶ ἠλάττωσαν ἐπὶ πολὺ τὰ χορηγήματα. Διότι λοιπὸν δὲν ἐδικαιώθησαν ὀλίγοι ἔτι, δὲν εἶναι δίκαιον διὰ τῆς διακοπῆς νὰ καταστρέψωμεν πολλοὺς, ἔχοντας ἤδη δικαίωμα κεκτημένον.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν θεωρεῖ ἄδικον τὴν χορηγίαν τῶν ἐν χρήσει συντάξεων, ἀλλὰ τὴν καθυστέρησιν αὐτῶν καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς· ἀντὶ δὲ νὰ διακοπῶσιν αἱ κεκτημέναι συντάξεις, προτιμότερον ἦτο νὰ ἠλαττοῦντο οἱ μισθοὶ τῆς ὑπαλληλίας, διὰ νὰ εὕρωσιν ἄρτον τὰ ὀρφανὰ τῆς πατρίδος. Καταδικάζομεν ἑαυτοὺς, ἀρνούμενα τὴν αὐτονομίαν μας, ἀφίνοντες τριάκοντα ἔτη νὰ λιμοκτονῶσιν αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀγωνιστῶν. Τίς ἐξ ἡμῶν, ἔχων ὑπ' ὄψιν τοιαῦτα παραδείγματα, δύναται νὰ διακινδυνεύσῃ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους; τίς θέλει ἀποθάνει ὑπὲρ αὐτοῦ; Ἂν δὲ ἦναι σχεδὸν ἀδύνατον νὰ εἰσαχθῇ γενικὸς περὶ συντάξεων νόμος, τὸ ὑπουργεῖον ἂς θεραπεύσῃ κἂν τὴν ἐλλείψιν ὅσον ἔνεστι, διότι πᾶσα ἀναβολὴ καθίσταται σκανδαλώδης.

Ἐπὶ τούτοις, καὶ ἄλλων ζητούντων τὸν λόγον, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Ν. Πετιμεζᾶς.
Π. Κολπουδινος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΓ'.

Τῆς 4 Ἰουνίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν 9 π. μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα, ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὅτι, πρακειμένου περὶ συντάξεων, πρόκειται περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος, διότι ἡ σύνταξις δὲν εἶναι ἄλλο εἰμὴ δικαίωμα ἱερὸν καὶ ἀπαράγραπτον ἐκ τοῦ ἀγῶνος πηγάζον· καὶ ἐπειδὴ οἱ χθὲς περὶ συντάξεων ἀγορεύσαντες πολλὰ καὶ περὶ τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν καταστάσεως ἐξέθεσαν, ἀναγνωρίζων καὶ οὗτος τὴν τοιαύτην κατάστασιν, δὲν βλέπει ὅμως καὶ ἀδύνατον τὴν θεραπείαν τοῦ πράγματος, καὶ χωρὶς ν' ἀφαιρεθῇ ὡς χθὲς πλαγίως ἐρρέθη, ἡ σύνταξις οὐδενὸς προσώπου ἐξ ἐκείνων, ἅτινα ἀπολαύουσι πραγματικῶν πρὸς σύνταξιν δικαιωμάτων. Πολλάκις ἤχησαν ἐν τῷ περιβόλῳ τῆς Βουλῆς τὰ ὀνόματα τοῦ Νικηταρᾶ, τοῦ Γιατράκου καὶ ἄλλων, ἓν δὲ μόνον θέλει ἀναφέρει καὶ οὗτος, ἀνῆκον εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μαντινείας, δίδων οὕτω καὶ τοῖς ἄλλοις ἀρορμὴν ν' ἀναφέρωσιν ὅσα τὸ αὐτὸ γνωρίζουσι. Πολλοὶ ἐξ ἡμῶν ἐγνώρισαν βεβαίως τὸν Θεόδωρον Δελιγιάννην, ὅστις ἴσως πρὸς τὸν Ζαΐμην, τὸν Λόντον, τὸν Κανακάρην, γινώσκων πληρέστατα ὁποῖον διέτρεχε μέγαν κίνδυνον, ἀπεράσισε μετ' ἄλλων προϋχόντων καὶ ἀρχιερέων νὰ διαμείνῃ ἐντὸς τῆς Τριπόλεως, θύλα πατριωτικῆς αὐταπαρνήσεως γενόμενος, διότι συλληφθεὶς μετὰ τὴν εἴσβολὴν τῶν Τούρκων ἀπέθανεν ἐν ταῖς φυλακαῖς. Ἐξετάζοντες περὶ τῆς χρηματικῆς καὶ κτηματικῆς τοῦ ἀνδρὸς τούτου καταστάσεως, θέλομεν μάθει, ὅτι ὑπῆρξεν εἷς τῶν μεγαλειτέρων κτηματιῶν καὶ κεφαλαιούχων, ἀλλ' αἱ περιπέτειαι τοῦ ἀγῶνος καὶ ἡ καταστροφὴ τῆς Πελοποννήσου, εἰς τοσαύτην πτωχίαν ἔρριψαν τὴν οἰκογένειάν του, ὥστε ἡ χήρα αὐτοῦ πρὸ τεσσάρων μάλιστα ἐτῶν στερεῖται καὶ αὐτοῦ τῆς ἡμέρας τοῦ ἄρτου, ὡς πολλοὶ μυστικῶς πολλάκις αὐτὴν βοηθήσαντες ἠδύναντο νὰ μαρτυρήσωσιν, ἐὰν παρῆσαν, καὶ ἐν τοσούτῳ οὐδὲ τῆς ἐλαχίστης ἀπολαύει ἀπὸ

τοῦ δημοσίου συνδρομῆς. Ἐὰν δὲ, ὡς εἶπον τινὲς, δὲν εἴμεθα εἰς κατάστασιν νὰ λάβωμεν περὶ ὅλων ἐν γένει τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀγωνιστῶν πρόνοιαν, δὲν πρέπει ὅμως καὶ ν' ἀφήνωμεν τὰς τῶν πρωταγωνιστῶν τουλάχιστον οἰκογενείας ν' ἀποθνήσκωσι τῆς πείνης, γογγύζουσαι καὶ κατηραώμεναι τὴν πατρίδα των ὡς ἀγνώμονα. Μηδόλως δὲ θέλων νὰ ἐξιστάσῃ, ἐὰν αἱ κατὰ τὸν ἱπροϋπολογισμὸν συνταξιοδοτούμεναι χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ ἔχωσι πραγματικὸν πρὸς σύνταξιν δικαίωμα, παρατηρεῖ μόνον ὅτι, ἐπεὶ δὴ ἡ οἰκονομικὴ ἡμῶν κατάστασις δὲν ἐπιτρέπει πλειοτέραν δαπάνην, διὰ τοῦ αὐτοῦ ποσοῦ τοῦ σήμερον διδομένου εἰς χίλια ἑκατὸν ἓξ πρόσωπα, δυνάμεθα νὰ περιποιηθῶμεν καὶ ὀλίγας εἰσέτι οἰκογενείας, αἵτινες πλεῖστα ἔχουσαι δικαιώματα στεροῦνται καὶ αὐτῶν τῶν ἀπολύτως πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἂν καὶ ἀπὸ τοῦ **1846** ἐξακολουθεῖ ἐπαναλαμβανομένη ἡ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῶν συντάξεων συζήτησις, ἂν καὶ τὸ ὑπουργεῖον θεωρῆσαν πάντοτε δυσχερὲς τὸ ἔργον παρεκάλεσεν ἔκτοτε τὴν Βουλὴν νὰ ἀνεύρῃ τὸ καταλληλότερον πρὸς θεραπείαν τῶν παραπόνων μέτρον, τὸ ὁποῖον ὑπεσχέθη νὰ ὑποστηρίξῃ, οὔτε ἡ Βουλὴ ὅμως αὐτὴ ἠδυνήθη νὰ προέλθῃ εἰς ἓν ἀποτέλεσμα ἕνεκα τῶν ἀπαντωμένων μεγάλων δυσκολιῶν. Διὰ ταῦτα, καὶ ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται διὰ τῆς ἐπιβολῆς νέων φόρων νὰ προβῇ εἰς μίαν λύσιν τοῦ ἄλλως δυσχεροῦς τούτου ζητήματος, θεωρεῖ περιττὴν τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου περαιτέρω συζήτησιν.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι, ἐπειδὴ ἡ προκαλέσασα τὴν προκειμένην συζήτησιν πρότασις τοῦ γῆθεν ἀγοευσάντος βουλευτοῦ Φθιώτιδος σκοπὸν εἶχε τὴν περιποίησιν μόνον τῶν οἰκογενειῶν τῶν πρωταγωνιστῶν, καὶ οὐχὶ τὴν ἐν γένει περίθαλψιν τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, διὰ ταῦτα καὶ οὗτος εἰς ἐκείνας μόνον περιορίζων τὸν λόγον του παρατηρεῖ ὅτι πολλάκις ἡ Βουλὴ ἐπεκαλέσθη τὴν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῶν οἰκογενειῶν τοῦ Γιατράκου, Νικηταρᾶ καὶ Λυκούργου, καὶ πιστεύει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον συναισθανόμενον τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ λάβῃ ταχείαν περὶ αὐτῶν πρόνοιαν, θέλει πράξει ἐκ τῶν ἐνόντων τὰ δέοντα, καθ' ὅσον καὶ ἄδικον καὶ σκληρὸν εἶναι αἱ οἰκογένειαι τῶν πρωταγωνιστῶν αὐτῶν νὰ λιμώττωσιν, αἱ δὲ θυγατέρες αὐτῶν νὰ μένωσιν ἄγαμοι διὰ τὴν ἄκραν πενίαν των.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐκτὸς τῶν οἰκογενειῶν τούτων ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς Μαντινείας ἐποίησε λόγον καὶ περὶ οἰκογενείας, ἀνηκούσης εἰς τὴν τάξιν τῶν πρωτοστατῶν τῆς Πελοποννήσου,

αἵτινες ὡς μάρτυρες ἀπέθνησκον ἐν ταῖς φυλακαῖς τῆς Τριπόλεως ὑπὸ τὰ δεσμὰ, προστίθησι καὶ οὗτος, ὅτι καὶ αἱ οἰκογένειαι αὗται εἶναι τῷ ὄντι περιθάλψεως ἄξιαι, ἡ δὲ Κυβέρνησις ὀφείλει καὶ περὶ αὐτῶν νὰ λάβῃ πρόνοιάν τινα. Εἰς τὴν τάξιν αὐτὴν ἀνήκει καὶ ἡ χήρα τοῦ ἐκ Λακεδαίμονος Κρόββατᾶ, τοῦ ὁποίου τὰς μεγάλας θυσίας καὶ δικαιώματα οὐδεὶς δύναται νὰ διαφιλονεικήσῃ. ἡ δὲ χήρα αὐτοῦ μόλις **20** δραχμῶν σύνταξιν λαμβάνει. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τῶν τοιούτων οἰκογενειῶν περίθαλψις δὲν ἀπαιτεῖ καὶ μεγάλας χρηματικὰς θυσίας, δὲν θεωρεῖ κωλύμα ἰσχυρὸν τὴν προτεινομένην τοῦ ταμείου ἀνέχειαν.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι λυπεῖται διότι ἐκ τοῦ περὶ συντάξεων ἀντικειμένου βιάζεται νὰ φέρῃ τὸν λόγον ἐπὶ ζητήματος σκανδαλώδους, ὡς ἂν ἐπέρρωτο αὐτὸς πάντοτε νὰ διδῇ ἀφορμὴν ζητημάτων τοιούτων. Πολλὰ χθὲς καὶ σήμερον ἐρρέθησαν περὶ τῶν οἰκογενειῶν ἰδίως τῶν πρωταγωνιστῶν, αἵτινες πεινῶμεναι οὐδὲ τῆς ἐλαχίστης ἀπολαύουσιν ἐκ τοῦ δημοσίου συνδρομῆς, πολλοὶ δὲ ἀπὸ τοῦ **1821** ἀγωνισθέντες καὶ μυρία ὑποστάντες δεινὰ, ἐν οἷς καὶ οὗτος, δὲν ἔχουσιν οὔτε σπιθαμὴν γῆς. Ἐν ᾧ δὲ ἐν τοῖς ψηφίσμασι 5 καὶ **10** γίνεται μνεία περὶ συντάξεων τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀγωνιστῶν τῶν ἀποθανόντων ἢ φονευθέντων, ἐν δὲ εἴδος συντάξεως εἶναι καὶ ἡ ἀπὸ σπιθὴ γῆς τὰ δὲ ψηφίσματα ταῦτα, ἔχοντα ἰσχὺν ἴσην πρὸς τὰ σύνταγμα μένουν ἀπραγματοποίητα, ἀγνοεῖ ποῦ στηριζόμενοι οἱ ὑπουργοὶ δωροῦνται αὐθαιρέτως τὴν ἐθνικὴν γῆν εἰς ἄτομα, χθὲς μόλις ἐλθόντα εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐπειδὴ δὲ ἐσυνείθισε πάντοτε νὰ ὑποστηρίζῃ καὶ διὰ πραγμάτων τοὺς λόγους του, ἀναφέρει καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ῥητῶς τὰ ὀνόματα τῶν Στέφου Κάλιου, Βασιλείου Βάθη, Ἰωάννου Σταυροτύρη καὶ Μιχαὴλ Μαντουβάνου, πρόσωπα ἐντελῶς ἄσημα καὶ ἄγνωστα, μήτε τὸ ἐλάχιστον ἔχοντα δικαίωμα, ἅτινα βαθμολογηθέντα κατὰ τὸ **1852** ἑλεύθερον καὶ γραμμάτια φαλαγγιτικὰ εἰς δραχμῶν **4500** ἕκαστον ὑπ' ἀριθ. **2142, 2143, 2144** καὶ **2145**, ἐν ᾧ ἡ χήρα τοῦ Κεφάλα, ὅστις μετὰ τοῦ Ἀναγνωσταρᾶ, Νικήτα καὶ Φλέσσα ὕψωσε τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως ἐν Καλάμαις, πρῶτος δ' αὐτὸς εἰσελθὼν εἰς τὴν Τρίπολιν ἐφονεύθη εἰς Μανιάκι μετὰ τοῦ Φλέσσα. μάρτυς τῆς ἐπαναστάσεως. ἐν ᾧ, λέγει, ἡ χήρα τοῦ ἥρωος τούτου, μήτε λεπτὸν λαμβάνουσα ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου στερεῖται καὶ αὐτοῦ τῆς ἡμέρας τοῦ ἄρτου.

Εἶναι λοιπὸν δίκαιον, ἐν ᾧ οἱ ἀγωνισταὶ μένουν ἐντελῶς ἀκτήμονες, αἱ δὲ οἰκογένειαι τῶν μαρτύρων τῆς ἐπαναστάσεως

λιμώττουσιν, εἰς ὑπουργὸς νὰ διανέμῃ κατ' ἀρέσκειαν καὶ κατὰ συμπάθειαν τὴν περιουσίαν τοῦ ἔθνους εἰς πρόσωπα ἐντελῶς ἄγνωστα καὶ ἄσημα, ὡς ἂν ἐπρόκειτο νὰ διανείμῃ ἰδίαν του περιουσίαν; Τοιαύτη ἀδικία καὶ αὐθαιρεσία δὲν ἐπιτρέπεται οὔτε ἐν ἀπολύτῳ Κυβερνήσει, πολλῷ δὲ μᾶλλον ἀποβαίνει ἀσύγγνωστος ἐν συνταγματικῷ πολιτεύματι, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ὑπουργείου νὰ καταιχεθῶσι τὰ μνησθέντα γραμμάτια, καὶ γενῇ περὶ τούτου ἡ δέουσα ἐξέτασις. Τελευταῖον δὲ ἐπειδὴ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἡ οἰκονομικὴ τοῦ Κράτους κατάστασις δὲν ἐπιτρέπει τὴν προσθήκην νέων συντάξεων, ἐπιρυλάσσεται κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου νὰ τῷ ὑποδείξῃ τὰ μέσα, ἅτινα δύνανται νὰ διευκολύνωσι τὴν λῦσιν τοῦ περὶ συντάξεων δυσκόλου ζητήματος.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἂν ὁ προαγορεύσας δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ καταστρέψῃ πᾶν ὅ,τι καλὸν περιεῖχεν ἡ χθεσινὴ πρότασίς του, κακῶς ἐξελέξατο τὴν προκειμένην συζήτησιν διὰ νὰ ἐξελέγξῃ παρελθούσας ὑπουργικὰς πράξεις. Προκειμένου σήμερον περὶ ἄρτου τῶν πεινωσῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀγωνιστῶν, καὶ ἄτοπον καὶ ἄκαιρον εἶναι νὰ προέλθωμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν ἂν δικαίως ἢ ἀδίκως ἀπενεμήθησαν ἄλλοτε βαθμοὶ στρατιωτικοὶ καὶ ἐξεδόθησαν γραμμάτια φαλαγγιτικά, ἐπιβαίνοντες οὕτω εἰς προνόμια βασιλικά, ὧν τινων ἡ ἐξέτασις διαρεύγει τὴν ἁρμοδιότητά μας. Ἐὰν δὲ ὁ προαγορεύσας εἶχε τὴν ἀπαιτουμένην τόλμην ὠφειλεν, ὅτε ἐπράττοντο τὰ τοιαῦτα ἀτοπήματα, τότε καὶ νὰ κάμῃ λόγον περὶ αὐτῶν καὶ νὰ κατηγορήσῃ μάλιστα τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν, καὶ οὐχὶ σήμερον νὰ ῥίπτῃ, ὡς ὁ ἴδιος ὡμολόγησεν, ἐν τῷ μέσῳ ἄλλης συζητήσεως ζητήματα σκανδαλώδη.

Διὰ ταῦτα παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν, χωρὶς οὐδόλως νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν ζητήματος ξένου τῆς προκειμένης συζητήσεως καὶ ὅλως ἀκαίρου, νὰ περιορισθῇ εἰς μόνον τὸ περὶ συντάξεων ἀντικείμενον. Ἐπειδὴ δὲ καὶ περὶ αὐτοῦ ἱκανὰ ἐῤῥέθησαν, φρονεῖ ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει ἀρκουμένη εἰς ταῦτα νὰ εὐχηθῇ, ὥστε ἡ Κ Βέρνησις ἐκ τῶν ἐνόντων νὰ λάβῃ ταχέως τὴν ἀπαιτουμένην πρόνοιαν ὑπὲρ τῶν λιμωττουσῶν οἰκογενειῶν τῶν πρωταγωνιστῶν.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι ἂν καὶ ὑπῆρξεν ἀντιπολιτευόμενος, καὶ μετὰ παῤῥησίας ἠγόρευσε πάντοτε, καυχᾶται ὅμως, ὅτι ποτὲ εἰς τὰς ἀγορεύσεις του δὲν ἐπηρεάσθη ὑπὸ προσωπικῶν ἀντιπαθειῶν. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ συντάξεων ζητήματος ἂν καὶ ἠδύνατο

νὰ καταδείξῃ καὶ οὗτος πράξεις ὑπουργῶν καὶ ἀδίκους καὶ παρανόμους, περιωρίσθη ὅμως πάντοτε εἰς τὴν ὑπεράσπισιν ἐθνικῶν δικαιωμάτων καὶ συμφερόντων, εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν πασχουσῶν οἰκογενειῶν τῶν πρωταγωνιστῶν, ἐν ᾧ ὁ προαγορεύσας ἐπὶ παντὸς ζητήματος ὑπὸ προσωπικοῦ κινούμενος πάθους ἐπροσπάθησε πάντοτε νὰ στρέψῃ τὸν λόγον του κατὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν τῶν ἐτῶν 1851, 1852 καὶ 1853. Καὶ ἠδύνατο μὲν, ἐὰν ἤθελε, νὰ κατηγορήσῃ ῥητῶς τὸν ὑπουργὸν ἐκεῖνον ἐπὶ παραβιάσει τοῦ Συντάγματος ἢ ἐπὶ καταχρήσει, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ θέλῃ ποτὲ μὲν διὰ τῶν Λαμιακῶν, ποτὲ δὲ διὰ τῶν μεταβατικῶν καὶ τῆς λῃστείας νὰ προκαλῇ τῷ ὄντι συζητήσεις ἐπὶ ζητημάτων σκανδαλωδῶν.

Ἐὰν ὁ ὑπουργὸς, ὃν ὁ προαγορεύσας ὑπαινίττεται, ἀπένειμε παρανόμως βαθμοὺς ἐπὶ τῇ βάσει ἑνὸς νεωτέρου μητρώου, ὤφειλε συγχρόνως νὰ κατηγορήσῃ καὶ τοὺς πρὸ αὐτοῦ ὑπουργοὺς, οἵτινες ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰδίου μητρώου ἀπένειμαν ἀπὸ τοῦ 1854 διαφόρους τοιούτους βαθμοὺς, καὶ οὐχὶ πάντοτε νὰ περιορίζῃ τὰς καταγγελίας του ἐναντίον ἑνὸς μόνον προσώπου, καθιστῶν οὕτω τὰς συζητήσεις ἀντικείμενον προσωπικῶν παθῶν καὶ ἐκδικήσεων.

Ἀπήντησε πρὸς ταῦτα ὁ τῆς Φθιώτιδος βουλευτὴς, ὅτι ἐὰν φέρῃ πάντοτε εἰς τὴν Βουλὴν ζητήματα σκανδαλώδη, αἴτιοι τούτου εἶναι οἱ φίλοι τοῦ προαγορεύσαντος. Ἐπειδὴ δὲ ὁ προαγορεύσας ἀνέφερε τὰ Λαμιακὰ, τῷ παρατηρεῖ, ὅτι ὤφειλε νὰ καλύπτῃ διὰ τῆς σιωπῆς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, κατὰ τοῦ ὁποίου μαρτυρεῖ ἡ καλυφθεῖσα ἔκθεσις τοῦ μακαρίτου Νοταρᾶ. Ἐὰν δὲ ὑπὸ προσωπικοῦ πάθους καὶ μίσους ὡρμᾶτο εἰς τὰς ἀγορεύσεις του, ἠδύνατο πρὸ πολλοῦ ν' ἀποκαλύψῃ μυστήριον, ἐξ οὗ καταδεικνύεται, ὅτι ὁ κατὰ τὸ 1851 ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν προητοίμαζεν ἐν Ἀθήναις σφαγὴν ὁμοίαν ἐκείνης τῆς νυκτὸς τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου.

Ἐνταῦθα δὲ πολλῶν βουλευτῶν ἀπαιτούντων διασάφησιν τοῦ τελευταίου μέρους τῆς ἀγορεύσεως τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, ὑπετχέθη οὗτος νὰ φέρῃ ἀμέσως τὸ μυστηριῶδες τοῦτο ἔγγραφον.

Ἐπὶ τούτοις λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ γίνονται διάφοροι ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων παρατηρήσεις πρὸς

φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου, καὶ διὰ τοῦτο εἷς τῶν συναδέλφων του εἶπεν ἄλλοτε ὅτι διὰ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ προκαλεῖται ἡ προσοχὴ τῶν ὑπουργῶν ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων. Κἰς δὲ τὴν σημερινὴν συζήτησιν ἀφορμὴν ἔδωκε τὸ κεφάλαιον τῶν συντάξεων, καὶ ἡ σφοδρότης τῆς συζητήσεως καταδεικνύει τὸν ὑπὲρ τῶν ἀγωνιστῶν εἰγενῆ ἡμῶν ζῆλον. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ἐπρότεινε διοικητικά τινα μέτρα, παρατηρεῖ, ὅτι οἱ λαβόντες μέχρι τοῦδε συντάξεις ἀπέκτησαν ἓν δικαίωμα, τὸ ὁποῖον δὲν δυνάμεθα διοικητικῶς ν' ἀφαιρέσωμεν, πλατυτέραν ποιοῦντες διανομὴν τοῦ ποσοῦ. Τὸ ὑπουργεῖον ὅμως, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὰς σοβαρὰς παρατηρήσεις τῆς Βουλ ς, θέλει ποιήσει νὰ πράξῃ ὅ,τι δυνατόν, καὶ νομίζει περιττὴν τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμ νου τούτου περαιτέρω συζήτησιν. Καθ' ὅσ. δ' ἀφορᾷ τὸ μεταλαβὸν ζήτημα, προτείνει ν' ἀναβληθῇ εἰς ἄλλην ἡμέραν ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις ὡς ξένη τοῦ προκειμένου.

Οὕτω δὲ κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι ειδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, καὶ 9 τοῦ κεφ. 3 μὲ τὴν εἰς τὸ ἄρθρ. 7 ἐκ δραχ. 50000 προσθήκην κατὰ τὴν χθὲς ἀναγνωσθεῖσαν δήλωσιν, ἔχουσι δὲ οὕτω·

«Κεφαλ. Γ'. Συντάξεις.

Ἄρθρ.	1	Ἀπομάχων »	40000
»	2	Κηρῶν καὶ ὀρφανῶν	160000
»	3	Πρισβυτῶν τῆς φάλαγγος	4000
»	4	Ὑπουργείου δικαιοσύνης	1300
»	5	» ἐσωτερικῶν	12000
»	6	» ἐκκλησιαστικῶν . . .	30000
»	7	» στρατιωτικῶν	250000
»	8	» ναυτικῶν	4000
»	9	προικίσεις	1500.»

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. ἐκ δραχ. 502800 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Καλαμογδάρτην καὶ Σ. Κοπανίτσαν, συνήχθη κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 78.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον Γ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου,

Ναὶ ἢ Ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	. . . . .	Σόλων Κρεστενίτης	. . . .
Δημήτριος Ὀρεινός	. . . N	Δημήτριος Ἀθανασίου	. . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Γεώργιος Διαμάντης	. . . N
Πέτρος Καμπάνης	. . . . N	Ν. Δελένδας	. . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . N	Δ. Γαβρᾶς	. . . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	.	Ν. Βαρβαρῆγος	. . . . .
Δημήτριος Τσόκρης	. . .	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	. . N
Γεώργιος Τσόκρης	. . . . N	Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	. . .
Νικόλαος Ἰατρός	. . . . N	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	. .
Σκαρλάτος Σοῦτσος	. . . .	Ἠλίας Παπαδαῖος	. . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . .	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . . .	Γρηγόριος Κορριωτάκης	. .
Σταῦρος Βλάχος	. . . . N	Ἰωαννης Ζάρκος	. . . . . N
Ἀνδρέας Ἴσκης	. . . . .	Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	. N
Σωτήριος Στράτος	. . . .	Βελισάριος Νικολαΐδης	. . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . N	Ἰωάννης Μπαϊάφας	. . . .
Φίλων Φίλωνος	. . . . . N	Πέτρος Δελιγιάννης	. . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . .	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	. . .
Νικόλαος Τσέλιος	. . . .	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	. .
Κωνστ. Γριβογεώργης	. . . N	Νικόλαος Μπούκουρας	. . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . .	Π. Κολποδῖνος	. . . . . N
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος	. N	Ἐμ. Ἀντίπας	. . . . . N
Ἀναγνώστος Παπαθανασίου	. N	Γ. Πανοπριφτόπουλος	. . N
Γεώργιος Κονδύλης	. . N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. . .	Χρῆστος Ράγκος	. . . . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . .	Ἐλ. Κανελλόπουλος	. . . N
Βασίλειος Νόνης	. . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσουχλος	. . .
Σταμάτιος Μήτσας	. . . . N	Νικόλαος Ματθαίου	. . . N
Δημήτριος Ζῶτος	. . . . N	Ν. Χ. Παναγιώτου	. . . . N
Γ. Ι. Γιολδάσης	. . . . N	Σ. Κοπανίτσας	. . . . . N
Ν. Α. Γρανίτσας	. . . . .	Ἐμμ. Μελετόπουλος	. . . N
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	. . . N	Α. Κορφιωτάκης	. . . . .
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	. . . N	Γ. Γιατράκος	. . . . . N
Ἀνδρέας Αὐγερινός	. . . .	Λουκᾶς Στεφάνου	. . . . .

Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . . N	Σιδέρης Ηράτσικας . . . .
Παναγιώτης Βάρβογλης . .	Π. Πατρινὸς . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . N	Περικλῆς Καλαμαγδάρτης . N
Α. Μαυροειδὴς . . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Ν. Α. Μπότασης . . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N	Δ. Καλλέργης . . . . .
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . N	Ἰω. Σκαβέντζος . . . . N
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .	Γ. Νικολάου . . . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης . .	Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Ἰω. Ταταράκης . . . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . N
Σ. Βαρότσης . . . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Χ. Σουμαρίπας . . . . . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . .
Π. Δημητρακόπουλος . . . N	Νικόλαος Νάζος . . . . N
Π. Χρυσοβέργης . . . . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N
Α Παπαδημητριάδης . . .	Δημ. Πολυχρονόπουλος . .
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . . N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N	Δημήτριος Στάϊκος . . . . N
Γεώργιος Μακεμαχωρίτης . N	Α. Κιζάνης . . . . . N
Γεώργιος Μπάνης	Παντολέων Κουντουριώτης .
Νικόλαος Πετράκος	Δημήτριος Βουδούρης . . . N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . N
Δημήτριος Πουλικάκος . . N	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Π. Χρηστόπουλος . . . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Π. Κανελλόπουλος . . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Σπ. Πηλλήκας . . . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Ν. Παναργιᾶς	Α. Μάντζαρης . . . . . N

Δεκτοῦ δὲ γενομένου ἄνευ ψηφοφορίας τοῦ ἐκ δραχμῶν 1,000,000 διὰ βασιλικὴν χορήγησιν κεφαλ. 4, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. 5, ἅτινα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως μὲ τὴν προσθήκην, ἐπὶ μὲν τοῦ 1, δραχ. 130,000, ἐπὶ δὲ τοῦ 2, 100,000, κατὰ τὴν χθὲς ἀναγνωσθεῖσαν δήλωσιν· ἔχουσι δ' οὕτω·

« Κεφ. Ε'. Ἀποζημιώσεις.

Ἄρθρ. 1. Βουλὴ 300,000

» 2. Γερουσία . . . . . 200,000 »

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. ἐκ δραχ. 500,000 ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ ἀνωτέρω ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Καλαμογδάρτην καὶ Ἠλ. Παπαδαῖον, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 77.

Ὁμοίας δὲ ψηφοφορίας γενομένης καὶ ἐπὶ τοῦ κεφ. 6 «Προεδρεία τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου» ἐκ δραχ. 9000, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ κεφ. διὰ ψήφων 77.

Δεκτῶν δὲ γενομένων δι εἰδικῆς ἀναστάσεως τῶν ἄρθρων 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ κεφ. δις 6. Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

« Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου 86680

» 2 » » γεν. λογιστηρίου . . . 36520

» 3 ὑλικὸν καὶ ἄλλα 8300

» 4 βιβλία καὶ λοιπὰ τοῦ γεν. λογιστηρίου . 3700 »

ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. ἐκ δραχ. 135,200 ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Ἐνταῦθα διαδεχθέντος τὴν ἕδραν τοῦ ἀντιπροέδρου, ὁ βουλευτὴς φθιώτιδος βεβαίων τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἀνωτέρω λεχθέντα, εἶπεν, ὅτι «ἔστι καὶ σιγῆς ἀκίνδυνον γέρας», ἐν ᾧ δὲ τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐπὶ τοσοῦτον ἐτήρησε χρόνον, προκληθεὶς σήμερον βιάζεται νὰ φέρῃ εἰς φῶς πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἤθελε νὰ ἐκθέσῃ. Ἐπειδὴ ὅμως ἠθέλησαν νὰ τῷ ἀποδώσωσι μῖσος, ἐμπάθειαν καὶ χαιρεκακίαν, ὄψωνται οἱ φέροντες αὐτὸν εἰς τὴν λυπηρὰν ταύτην ἀνάγκην.

Ἀναγνοὺς δὲ ἀντίγραφον μυστικῆς διαταγῆς ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1851, ἐχούσης οὕτω·

« Ἕκαστος τῶν διοικητῶν τῶν σωμάτων καὶ τμημάτων τοῦ στρατοῦ, τῶν φρουρούντων ἐνταῦθα, ὀφείλει, πρὸ παντὸς ἄλλου, νὰ λάβῃ ἐν καιρῷ πᾶν κατάλληλον μέτρον, ὥστε, περιστάσεως τυχούσης, νὰ θέσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν πλειοτέρους ἄνδρας ὑπὸ τὰ ὅπλα. Ἐπ' αὐτῷ δὲ τούτῳ ἕκαστος τῶν διοικητῶν θέλει δώσει

τὰς ἀπαιτουμένας διαταγάς, ὥστε οἱ ὑπ' αὐτὸν ἄνδρες νὰ μὴ μεταβαίνωσι μακρὰν τῆς πόλεως. καὶ διαμένουν εἰς μέρη ἀπόκεντρα, ὅθεν δυσκόλως ἤθελαν δυνηθῆ ν' ἀκούσωσι τὸ τυχὸν δοθησόμενον σημεῖον τῆς συνάξεως.

Ὁ ὁπλισμὸς καὶ τὰ πολεμεφόδια τῶν ἀνδρῶν θέλουσιν εἶσθαι διηνεκῶς εἰς καλλίστην κατάστασιν. Ἕκαστος δὲ τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν τῆς πεζῆς χωροφυλακῆς, τοῦ πεζικοῦ τῆς γραμμῆς καὶ τῆς χωροφυλακῆς θέλει εἶσθαι διηνεκῶς ἐφωδιασμένος μὲ 40 πυροβολὰς καὶ 3 πυρολίθους· μὲ 20 δὲ πυριτοβολὰς καραβίνας καὶ 20 πιστόλας θέλει εἶσθαι ἐφωδιασμένος ἕκαστος τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν τῆς ἐφίππου χωροφυλακῆς καὶ τοῦ ἱππικοῦ· μὲ 20 δὲ γομώσεις πολυβόλων καὶ ἄλλας τόσας ὀβουζίων καὶ σφαιρῶν ἕκαστον τῶν ὀρεινῶν καὶ πεδινῶν πυροβόλων.

Τυχούσης περιστάσεως, τὸ πολεμικὸν θέλει σημαίνεσθαι κατὰ διαταγὴν τοῦ φρουράρχου ὑπὸ τῶν τυμπανιστῶν καὶ σαλπιγκτῶν τῆς πρωτοφυλακῆς καὶ τῆς φυλακῆς τῶν παλαιῶν ἀνακτόρων. Θέλει δὲ παραχωρῆμα ἐπαναλαμβάνεσθαι ὑφ' ὅλων τῶν τυμπανιστῶν καὶ σαλπιγκτῶν τῶν διαφόρων σωμάτων. Σημαινομένου τοῦ πολεμικοῦ, οἱ σκοποὶ τῶν διαφόρων θέσεων τῆς πόλεως θέλουν πυροβολήσει. Ἕκαστος δὲ τῶν στρατιωτικῶν ὀφείλει τότε νὰ παρουσιασθῆ εἰς ὃ ἀνήκει σῶμα, ἢ εἰς ἣν ἀνήκει θέσιν.

(Ἐπονται τὰ ποινικὰ ἄρθρα τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου διὰ τοὺς ἀπόντας ἐκ τοῦ πολεμικοῦ.)

Ἂν δὲ ἡ προσέγγισις ἀτόμου ξένου τῆς ὑπηρεσίας τῶν σωμάτων, δύναται ἐν καιρῷ κρισίμου περιστάσεως νὰ προξενήσῃ σύγχυσιν ἢ προδοσίαν, οἱ διοικηταὶ τῶν σωμάτων ὀφείλουν νὰ συλλάβωσιν ἢ χρείας τυχούσης, νὰ πράξωσι πᾶν ὅ,τι νομίσουν ἁρμόδιον κατὰ τῶν τοιούτων, οὐδενὸς μέσου φειδόμενοι.

Ἅμα σημάνῃ τὸ πολεμικὸν οἱ διοικηταὶ τῶν σωμάτων τῆς φρουρᾶς, περιστάσεως τυχούσης, ὀφείλουν δὲ ἀγγελιοφόρων νὰ εἰδοποιῶσι περὶ παντὸς ἐκτάκτου συμβάντος τὸν φρούραρχον, εὑρισκόμενον εἰς τὴν πλατείαν τῶν ἀνακτόρων· οὗτος δὲ θέλει διαβιβάζει εἰς αὐτοὺς τὰς ἀνακούσας διαταγὰς τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, ὅστις θέλει παρευρίσκεσθαι ἐπίσης εἰς τὴν πλατείαν τῶν ἀνακτόρων.

Ἡ πλατεία τῶν ἀνακτόρων εἶναι ἡ πλατεία τῆς γενικῆς τῶν σωμάτων συναθροίσεως.

Ἕκαστον τῶν σωμάτων ἐπισπεύδει ὅσον τὸ δυνατὸν τὴν πρὸς

τὴν πλατείαν αὐτὴν πορείαν του· ἅμα ἀφιχθὲν ἐκεῖ θέλει τάσσεσθαι ὡς ἑξῆς·

α'. Τὸ πυροβολικὸν κατὰ μέσον τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τῆς πλατείας ἄνωθεν τῆς μεσαίας κλίμακος, μέτωπον ἔχον πρὸς τὴν Ἑρμαϊκὴν ὁδὸν καὶ τὴν πόλιν.

β'. Ἡ χωροφυλακὴ 40 ὡς ἔγγιστα βήματα ὄπισθεν τῆς πρὸς δεξιὰ ἐπεκτάσεως τῆς γραμμῆς τοῦ πυροβολικοῦ, ἐπακουμβοῦσα τὸ δεξιὸν αὐτῆς ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τῆς πλατείας, καὶ μέτωπον ἐπίσης ἔχουσα πρὸς τὴν πόλιν.

γ'. Τὸ 2. πεζικὸν τάγμα ἀριστερὰ τῆς χωροφυλακῆς· μεταξὺ δὲ τοῦ 1. καὶ 4. ἡμιτάγματος, τοῦ τάγματος αὐτοῦ θέλει μείνει τόσον κενὸν διάστημα, ὅσον εἶναι τὸ μέτωπον τοῦ ἔμπροσθεν τεταγμένου πυροβολικοῦ.

δ'. Ἡ ὀροφυλακὴ ἀριστερὰ τοῦ 2. τάγματος τῆς γραμμῆς.

ε'. Ἡ μοῖρα τῶν λογχιστῶν ἀριστερὰ καὶ ὄπισθεν ὅσον τὸ δυνατὸν τῆς γραμμῆς τοῦ πεζικοῦ.

Μετὰ τὴν εἰς τὴν πλατείαν τῶν ἀνακτόρων ἄφιξιν τῶν διαφόρων σωμάτων τῆς φρουρᾶς, ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν θέλει γνωστοποιήσει διὰ τοῦ φρουράρχου εἰς τοὺς σωματάρχας, ποῖος εἶναι ὁ ἐπιφορτισμένος τὴν γενικὴν τῶν σωμάτων διοίκησιν. Γνωστοποιηθέντος δὲ τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ, θέλει παύσει ἀμέσως ἡ ἐνέργεια πάσης ἄλλης ἀρχῆς, καὶ ἕκαστος τῶν σωματαρχῶν ὀφείλει τότε νὰ δέχηται καὶ νὰ ἐκτελῇ τὰς διαταγὰς μόνον τοῦ διορισθέντος ὡς γενικοῦ ἀρχηγοῦ.

Ἐὰν τὸ πολεμικὸν σημάνῃ ἐν ὥρᾳ νυκτὸς, ὁ φρούραρχος ὀφείλει νὰ ἀλλάξῃ ἀμέσως τὸ σύνθημα ἐκδίδων νέον, τὸ ὁποῖον θέλει χρησιμεύσει ὡς ἀναγνωριστήριον τῶν σωμάτων· ἂν δὲ καὶ τοῦτο ἤθελε προδοθῆ, ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς θέλει ἐκδόσει εὐθὺς ἄλλο.

Ὁ διοικητὴς τῆς μοίρας τῆς χωροφυλακῆς ὀφείλει πρῶτον νὰ πληροφορηθῇ περὶ τῶν διατρεχόντων εἰς τὰ πέριξ τοῦ στρατῶνος τοῦ πεζικοῦ καὶ ἱππικοῦ, ὥστε ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ στρατὼν οὗτος ἤθελεν εὑρεθῆ πολιορκημένος ὑπὸ τῶν ταραξιῶν, νὰ δράσῃ ἀμέσως πρὸς βοήθειαν καὶ νὰ ἀπομακρύνῃ τοὺς ταραξίας διὰ παντὸς διαστηρίου καὶ βιαίου μέτρου. Κατὰ τὴν περίστασιν αὐτὴν ἡ χωροφυλακὴ ὀφείλει νὰ ἀναπτύξῃ τὴν μεγαλειτέραν ἐνέργειαν καὶ ἰσχύν, οὐδενὸς μέσου φειδομένη, πρὸς ταχείαν τῶν ταραξιῶν καταστροφὴν, ἀδιαφοροῦσα δὲ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῶν προσώπων, ἐξ οὗ οὗτοι σύγκεινται.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ 2. τάγματος, ὅστις ἔχει καὶ τὴν μεγα-

λειτέραν δύναμιν τῆς φρουρᾶς, ὀφείλει νὰ διατηρῇ ἑτοίμους ὅλους τοὺς ἄνδρας. Ὁ λόχος τῶν ἐπιλέκτων ἀποστέλλεται πάραυτα εἰς τὰ ἀνάκτορα.

Ἡ μοῖρα τῶν λογχιστῶν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην θέλει βαδίζει ἐπὶ κεφαλῆς τῆς φάλαγγος τοῦ τάγματος καὶ εἰς ἀνάλογον ἀπόστασιν. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν οἱ ταραξίαι καθέξαντες θέσιν τινὰ, ἤθελον ἀποπειραθῆ νὰ παρεμποδίσωσι τὴν πορείαν τῆς δυνάμεως ταύτης, διὰ τῶν ὅπλων θέλει καταστρέφεσθαι πᾶν τὸ ἐμποδὸν τῆς πορείας δ' ἐν τοσούτῳ ὅσον τὸ δυνατὸν ἐπισπευσμένης.

Ἅμα δὲ τοῦ λόχου εἰσελθόντος ἐν τῷ καταστήματι τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐμποδίζει τοὺς τυχὸν ἀποπειραθέντας νὰ παραβιάσωσι τὴν εἴσοδον, ὁποιοιδήποτε καὶ ἂν ὦσιν· οὕτω τὰ καταστήματα τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, τῆς Βουλῆς καὶ ὁ Β. σταῦλος διὰ τῆς ἀμοιβαίας βοηθείας καὶ τῆς μεταξὺ των εὐκόλου συγκοινωνίας, θέλουν ἀποτελέσει ἓν τρίγωνον ὑπερασπίσεως.

Ὁ λόχος τῶν ἀκροβολιστῶν ἔχει τελευταίαν ἐντολὴν νὰ καταλάβῃ τὸν Μεντρεσὲ καὶ τὴν οἰκίαν τοῦ Λασσάνη, ἐπιτηρῶν συγχρόνως τὴν ὁδὸν Αἰόλου μέχρι τῆς τοῦ Ἑρμοῦ καὶ νὰ ἐπιπίπτῃ κατὰ τῶν διατρεχόντων τὴν ὁδὸν ταύτην, ἢ τῶν συγκεντρουμένων ἐν αὐτῇ, διαλύων καὶ καταστρέφων αὐτοὺς διὰ τῶν ὅπλων.

Προκειμένης διαταράξεως τῆς κοινῆς ἡσυχίας ἐν τῇ πρωτευούσῃ, ὁ φρούραρχος θέλει ἔχει ἐντολὴν πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ διαταξῃ τὴν φρουρὰν τῶν ἀνακτόρων νὰ τεθῇ ὑπὸ τὰ ὅπλα καὶ νὰ κλείσῃ τὰς θύρας. Ἅμα δὲ σημάνῃ τὸ πολεμικὸν, ὅλα τὰ ἀπαρτίζοντα τὴν φρουρὰν τῆς πρωτευούσης σώματα, θέλουν ταχθῆ εἰς τὴν πρὸ τῶν ἀνακτόρων πλατεῖαν, μέτωπον ἔχοντα πρὸς τὴν πόλιν.

Ὁ ἐπιλεκτικὸς λόχος τοῦ 1. πεζικοῦ διοικούμενος ὑπὸ τοῦ λοχαγοῦ Παρασκευᾶ Βασιλείου, καὶ ὁ τοῦ 2. πεζικοῦ διοικούμενος ὑπὸ τοῦ λοχαγοῦ Ι. Πασχάλη, πρὸς δὲ καὶ 15 χωροφύλακες εἶναι προσδιωρισμένοι νὰ φθάσωσι πρὸ παντὸς ἄλλου εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ νὰ τεθῶσιν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ αὐλάρχου. Διὰ τῆς δυνάμεως ταύτης, ἡνωμένης μετὰ τῆς τακτικῆς τῶν ἀνακτόρων φρουρᾶς ὁ Κ. αὐλάρχης θέλει ἐξασφαλίσει τὴν πρὸς τὰ ὄπισθεν καὶ τὰς πλευρὰς τῶν ἀνακτόρων περιοχὴν, τοποθετῶν προσηκόντως τὴν δύναμιν ταύτην.

Ἰδιαίτεραι ὁδηγίαι διὰ τὸ πυροβολικόν.

Μετὰ τὸ προκλητήριον οἱ διοικηταὶ τῶν λόχων παραλαμβάνοντες ἕκαστος τὸν λόχον του ἐξάγουν ἐκ τοῦ περιβόλου τὰ πυροβόλα των καὶ τάττουν αὐτὰ κατὰ φάλαγγα κατὰ κανονοστοιχίαν· ἡ πεδινὴ ἐπὶ κεφαλῆς καὶ μέτωπον πρὸς μεσημβρίαν.

Ὁ 1. λόχος, χωρὶς νὰ περιμένῃ τὴν ἄφιξιν τῶν κτηνῶν, λαμβάνει 4 ὀρεινὰ ὀβουζοβόλα καὶ τὰ ὁδηγεῖ διὰ χειρὸς εἰς τὴν πλατεῖαν τῶν ἀνακτόρων. Οἱ 4 ὑπηρέται σύρουν τὸ ὀβουζοβόλον, οἱ δὲ δύω ἕτεροι φέρουν ἓν κιβώτιον πολεμοφοδίων, φέρον τὸ ἥμισυ ὀβουζοβολᾶς, καὶ τὸ ἄλλο ἥμισυ πολυβολᾶς καὶ μεταβαίνουν ἀμέσως εἰς τὴν πλατεῖαν τῶν ἀνακτόρων.

Οἱ ἀγωγεῖς τῆς μὲν πεδινῆς κανονοστοιχίας σάττουν 8 ζεύγη διὰ τὴν πρώτην γραμμὴν καὶ τέσσαρα διὰ τὴν δευτέραν, τὰ ὅλα 14 ἵπποι ζεύξεως. Τῆς δὲ ὀρεινῆς σάττουν τέσσαρας ἡμιόνους διὰ τὴν πρώτην γραμμὴν, τέσσαρας διὰ τὴν δευτέραν καὶ ἀκόμη διὰ τὴν τρίτην καὶ τετάρτην γραμμὴν πολεμοφοδίων, τὰ ὅλον 16 ἡμιόνους. Οἱ ἀγωγεῖς οὗτοι ἡτοιμασμένοι, περιμένουν ἓν ἀπόσπασμα τῆς ἱππου χωροφυλακῆς καὶ τοῦ ἱππικοῦ, τὰ ὁποῖα θέλουν σταλῆ ἐπὶ τούτῳ, καὶ συνοδευόμενοι ὑπὸ τούτων, μεταβαίνουν ὁρμαίως εἰς τὸν στρατῶνα τοῦ πυροβολικοῦ, διερχόμενοι ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν ὁδὸν τοῦ Θιάτρου· ἐκεῖ φθάνοντες ἡ πεδινὴ κανονοστοιχία ζεύγεται ἀμέσως. Οἱ ἀγωγεῖς τῆς ὀρεινῆς κανονοστοιχίας φορτόνουν 8 ἡμιόνους, οἱ μὲν τέσσαρες μὲ ὀβουζοβολᾶς, οἱ δ' ἄλλοι 4 μὲ πολυβολᾶς.

Ἡ πεδινὴ κανονοστοιχία καὶ οἱ 8 ἡμίονοι, οἱ φέροντες τὰ ὀρεινὰ πολεμοφόδια μεταβαίνουν ὑπὸ τὸ πρόσταγμα τοῦ διοικητοῦ εἰς τὴν πλατεῖαν τῶν ἀνακτόρων, τοποθετούμενοι εἰς τὸ μέσον τῆς πλατείας. Οἱ ἡμίονοι ἑνοῦνται μὲ τὰ ὀβουζοβόλα των, τὰ ὁποῖα τότε, ἀφίνοντα τὴν θέσιν των εἰς τὴν πεδινὴν κανονοστοιχίαν, διαιροῦνται εἰς δύω οὐλαμοὺς καὶ τάττεται, ὁ μὲν πρῶτος δεξιὰ, ὁ δὲ δεύτερος ἀριστερὰ τῆς πεδινῆς.

Ἀμφότεροι οἱ προσῦρται εἶναι πλήρεις πολεμοφοδίων, τὸ μὲν ἥμισυ ἐκ σφαιρῶν ἢ ὀβουζίων, τὸ δ' ἄλλο ἥμισυ ἐκ πολυβόλων.

Οἱ πυροβολισταὶ φέρουν 13 φυσέκια ὅπλου.

Ἐὰν ἦναι νύξ, ἑκάστη κανονοστοιχία ἀνάπτει τὰ φανάρια της καὶ βαδίζει μὲ αὐτὰ· τοῦτο εἶναι τὸ πρῶτον ἔργον ἅμα σημάνῃ γενικὴ συνάθροισις.

Ὁ ἰατρὸς, φέρων τὰ χειρουργικὰ ἐργαλεῖά του καὶ λοιπὰ ἀναγκαῖα εἰς ἐκστρατείαν, παρακολουθεῖ τὴν πεδινὴν κανονοστοιχίαν.

Ἐσυντάχθη τὴν 28 Ἰουλίου καὶ ἐκοινοποιήθη
τὴν 31 Δεκεμβρίου 1851. Λθῆναι.»

Προσέθηκεν, ὅτι ἡ διαταγὴ αὕτη φέρει μονογραφὴν τὰ στοιχεῖα Σ. Μ. ἐστάλη δ' ἐξ αὐτῆς τὸ ἀναλογοῦν εἰς ἕκαστον στρατιωτικὸν σῶμα ἀπόσπασμα, ὡς ἐν καιρῷ θέλει φέρει τὰς ἀναγκαίας ἐξηγήσεις.

Ἀναλαβόντος δὲ τοῦ προέδρου τὴν ἕδραν, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Βουλὴ ἔλαβε γνῶσιν ἐγγράφου λίαν σπουδαίου, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξάγεται ὅτι ὁ τότε ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἦ ἐπανάστασίν τινα ὑπενόησεν, ἣν ἐζήτησε νὰ προλάβῃ, ἢ αὐτὸς οὗτος ἤθελε νὰ προκαλέσῃ ἐπανάστασιν, ἵνα λαβὼν ἀφορμὴν σφάξῃ τοὺς πολίτας. Τὸ ἀναγνωσθὲν λοιπὸν ἔγγραφον εἶναι πολλῆς προσοχῆς, καθ' ὅσον καὶ τὰ συμβάντα τῷ 1854 μὴ γεννηθέντα κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, εἶναι σειρὰ προγενεστέρων ἐργασιῶν. Διὸ νομίζει ὅτι πρέπει νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν θέλουσι συζητηθῇ τὰ περὶ τοῦ ἐγγράφου τούτου.

Ἕτερος δέ τις παρετήρησεν, ὅτι τὸ ἀντικείμενον εἶναι τῷ ὄντι ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων, καθ' ὅσον ἐρωτηθεὶς ὁ προαγορεύσας, εἶπεν, ὅτι φέρει τὴν μονογραφὴν Σ. Μ. καὶ τὸ πρωτότυπον κεῖται ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου. Ἐντεῦθεν λοιπὸν τὸ ἀντικείμενον ὡς ἔργον ὑπουργοῦ, λαμβάνει σπουδαιότερον ἔτι χαρακτῆρα, καὶ, ὡς εὐλόγως ἐρρέθη, ὁ ὑπουργὸς οὗτος ἢ συνωμοσίαν τινὰ ἤθέλησε νὰ ματαιώσῃ, ἢ νὰ προκαλέσῃ αὐτὸς ἐπανάστασιν ὅπως σφάξῃ τοὺς πολίτας τῆς πρωτευούσης. Προτείνει λοιπὸν νὰ ζητηθῇ διὰ τοῦ προεδρείου ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον τὸ πρωτότυπον τοῦ ἀναγνωσθέντος ἐγγράφου, καὶ μετὰ τὴν προσαγωγὴν αὐτοῦ νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως.

Τῆς δὲ Βουλῆς ἀποδεξαμένης τὴν πρότασιν ταύτην δι' ἀναστάσεως, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Πετιμεζᾶς.
Π. Κολποθέινος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ξς'.

Τῆς 7 Ἰουνίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν 9 Π. Μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνε-

γνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν βουλευτῶν Γ. Σταΐκου καὶ Ἀντ. Γρίβα ἡ Βουλὴ ἐχορήγησεν αὐτοῖς ὑπὸ τὸν παραδεδεγμένον ὅρον μηνιαίαν ἀπουσίας ἄδειαν.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ πιστώσεως ἐκ δραχ. 11,319:53 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου διὰ τὸ ἔτος 1855 πρὸς ἀνέγερσιν πυριταποθήκης, καὶ ἔθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν νομοσχέδιον περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 11,319:53 πρὸς ἀνέγερσιν πυριταποθήκης.

Οἱ ἰσχυροὶ λόγοι, τοὺς ὁποίους ὁ συνάδελφός μου Κ. ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἐκτίθησιν εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου θέλουν σᾶς πείσει, Κύριοι, περὶ τῆς ἀναπαδράστου ἀνάγκης τῆς τοιαύτης πιστώσεως, καὶ οὐδόλως διστάζω, ὅτι εἰς τούτους ἀποβλέποντες θέλετε προθυμοποιηθῇ νὰ περιβάλητε μὲ τὴν λευκήν σας ψῆφον τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 6 Ἰουνίου. 1855.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν.
ΑΥΚΟΥΡΓΟΣ Ι. ΚΡΙΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Μαΐου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ. Δ. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν πίστωσις ἐν-

δεκακισχιλίων τριακοσίων δεκαεννέα δραχμῶν καὶ πεντήκοντα τριῶν λεπτῶν ἀριθ. Δρ. 11,319 λ. 53 πρὸς ἀνέγερσιν πυριταποθήκης.

Ἄρθρ. 2.

Ἡ πίστωσις αὕτη θέλει καταλογισθῆ εἰς ἰδιαίτερον κεφάλαιον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1855.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Αἰτιολογικὴ ἔκθεσις.

«Τὸ συμβούλιον τῆς ἐν Ἀττικῇ διατηρουμένης ἱερᾶς μονῆς τῶν Ἀσωμάτων, τῆς ἐπιλεγομένης Πετράκη, δι' ἐπανειλημμένων πρὸς ἡμᾶς αἰτήσεών του ἐζήτησε νὰ κτισθῶσι τὰ δωμάτια τῆς μονῆς, ἅτινα ἀπὸ πολλοῦ χρόνου χρησιμεύουν εἰς πυριταποθήκας, διὰ νὰ ἐπανιλθωσιν εἰς αὐτὴν οἱ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ διεσπαρμένοι Μοναχοὶ αὐτῆς, οἵτινες μὴ δυνάμενοι νὰ καταλύτωσιν ἐν ὑπαίθρῳ, ἀναγκάζονται νὰ διαμένωσιν ἐν τῇ πόλει τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐναντίον τῶν θρησκευτικῶν κανόνων.

Τὴν αἴτησιν ταύτην τοῦ μοναστηριακοῦ συμβουλίου οἱ προκάτοχοί μου ἐθεώρησαν μὲν δικαίαν, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ διαφόρων ἐγγράφων λαβόντων χώραν ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, διότι στηρίζεται εἰς ἀρχὰς νομίμους, τὸ ὅτι δηλ. ἡ διαμονὴ στρατιωτῶν ἐντὸς μοναστηρίου καὶ ἡ συχνὴ εἴσοδος ἐν αὐτῷ τῶν τυχόντων εἶναι ἀσυμβίβαστα εἰς τὸν μοναστικὸν βίον, καὶ τὸ ὅτι ἀποθήκευσις ἐμπρηστικῶν ὑλῶν ἐν κτιρίῳ κειμένῳ παρὰ πόλει εἶναι τὰ μᾶλλον ἐπικίνδυνος, ἂν, ὃ μὴ γένοιτο, διαδοθῇ πῦρ εἰς αὐτὰς, ἐθεώρησαν μὲν, λέγω, τὴν αἴτησιν δικαίαν, ἀλλ' ἀνέβαλον ν' ἀποφασίσωσι περὶ ἄρσεως τοῦ κινδύνου καὶ τοῦ ἀτοπήματος ἕνεκα ἀπορίας χρημάτων.

Τὸ ἀσυμβίβαστον ἐν τούτοις καὶ ὁ κίνδυνος πρὸ πάντων ὑφίστανται, καὶ ὑφίστανται πολὺ πλέον σοβαρὰ, διότι ἐκτὸς τῆς στρατιωτικῆς πυρίτιδος, εἰσάγεται εἰς τὴν αὐτὴν μονὴν καὶ ἡ πρὸς ἐμπορείαν, χάριν τῆς ὁποίας αἱ μεταβάσεις ἐκεῖσε πολλῶν ἀνθρώπων γίνονται συχνότερον.

Διὰ νὰ θεραπευθῶσιν ὅθεν αἱ δίκαιαι αἰτήσεις τοῦ συμβουλίου τῆς Μονῆς καὶ νὰ ἐκλείψῃ πᾶσα ἀφορμὴ εὐλόγου φόβου ἀπευκταίου τινὸς συμβεβηκότος, θεωροῦμεν οὐ μόνον ἀναγκαῖον, ἀλλὰ καὶ λίαν κατεπείγον νὰ οἰκοδομηθῇ πυροταποθήκη εἰς κατάλληλον καὶ μεμακρυσμένον τόπον, μὴ ὑπάρχοντος ἤδη ἄλλου δημοσίου κτιρίου χρησίμου πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Ἡ Μονὴ τῶν Ἀσωμάτων προσφέρει δωρεὰν γήπεδον καταλληλον. Διὰ τὴν ἀνέγερσιν δὲ τοῦ καταστήματος ἀπαιτοῦνται δραχ. 11319 λ. 53, πρὸς ἐπιψήφισιν τῶν ὁποίων ὑποβάλλεται τὸ ἔγκλειστον νομοσχέδιον μετὰ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς δαπάνης καὶ τοῦ σχεδίου τοῦ καταστήματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Ἀπριλίου 1855.

Δ. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ.»

Ἀκούσας δέ τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπεξεργασίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ μετὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσεως, καὶ πρὶν ἢ συζητηθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, πλεῖσται νέαι ἐπαρουσιάσθησαν ὑπ' ὅλων τῶν ὑπουργείων πιστώσεις. Μὴ ἀντικρούων δὲ τὰς πιστώσεις ταύτας, τὰς ὁποίας ἀνάγκαι βέβαια τῆς ὑπηρεσίας ἐπροκάλεσαν, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι ἡ ἐπικρατήσασα τάξις καὶ τὸ συμφέρον αὐτὸ τοῦ ἔθνους ἀπαιτοῦσιν, ὥστε αἱ τοιαῦται πιστώσεις νὰ ζητῶνται ἐγκαίρως διὰ νὰ ὑποβάλλωνται συγχρόνως μετὰ τοῦ ὅλου προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τὴν ἔρευναν καὶ ἐξέλεγξιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις τότε, ἔχουσα ἐν συνόλῳ ὑπ' ὄψιν τά τε ἔξοδα καὶ ἔσοδα τοῦ Κράτους, εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκπληρώσῃ ἀκριβῶς τὸ καθῆκόν της, φέρουσα τὰς ἀναγκαίας ἐπὶ τῶν δαπανῶν παρατηρήσεις της, καὶ γνωσοποιοῦσα περὶ τῆς δυνατῆς αὐτῶν ἐλαττώσεως, ἐὰν τυχὸν ὑπῆρχε δυσαναλογία τις μεταξὺ τῶν δύω προϋπολογιζομένων ποσῶν. Ὁ σκοπὸς ὅμως οὗτος τῆς συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς ματαιοῦται, ὅταν μετὰ τὴν ὑπ' αὐτῆς γενομένην τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐξέτασιν ζητῶνται πιστώσεις, μεταβάλλουσαι τὰς δαπάνας, ἃς τινας ἡ ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν συνέταξε τὴν ἔκθεσίν της. Χωρὶς λοιπὸν ν' ἀντικρούσῃ τὰς ἤδη ζητηθείσας πιστώσεις, ἐπικρίνει μόνον τὸ ἤδη εἰσαχθὲν τοῦτο σύστημα, τὸ ὁποῖον καταστρέφει τὴν ἀπαιτουμένην τῶν ἐξόδων ἑνότητα, ἐκ τῆς ὁποίας μόνης ἡ ἐπιτροπὴ δύναται νὰ προέλθῃ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ καθήκοντός της. Εὐχόμενος δὲ ἵνα αἱ παρατηρήσεις του αὗται σταματήσωσι τοὐλάχιστον τὸ ἄτοπον τοῦτο, νομίζει, ὅτι ἡ ἀνωτέρω πίστωσις πρέπει ν' ἀποσταλῇ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέλεγξιν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἂν καὶ πάντοτε ἐπαρουσιάζοντο τοιαῦται πιστώσεις κατὰ τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν, ἴσως ὅμως ἐφέτος παρουσιασθῶσι πλειότεραι ἕνεκα τῶν περιστάσεων καὶ μάλιστα τῆς νόσου, ἥτις ἐπροκάλεσεν ἐκτάκτους δαπάνας, τὰς πλείστας μάλιστα, ὡς

μὴ ὠφειλε, κακῶς διατεθείσας. Ἀλλὰ παρατηρεῖ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τὸ κοινὸν σκοποῦσα καλὸν, δὲν προκαλεῖ ματαίας καὶ ἀσκόπους δαπάνας, καὶ τοῦτο ἡ Βουλὴ ἐξετάζουσα, δύναται νὰ παραδεχθῇ ἢ ἀπορρίψῃ αὐτάς. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου π. χ. ἐπειδὴ ἡ παρὰ τῇ πόλει ὑπαρξις πυριταποθήκης δύναται νὰ ἔχῃ ὀλεθρίας συνεπείας, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς τῶν Ταξιαρχῶν, ὅπου σήμερον ἔχομεν τὴν πυριταποθήκην, παρεχώρησε δωρεὰν εἰς τὴν Κυβέρνησιν κατάλληλον γήπεδον, ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε ν' ἀναγείρῃ νέαν πυριταποθήκην, καὶ πρὸς τοῦτο ζητεῖ τὴν ἀναγκαιοῦσαν πίστωσιν.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι ἐὰν ἡ ἀνωτέρω πίστωσις ἐζητεῖτο ἐγκαίρως, ἡ ἐπιτροπὴ ἤθελεν ἴσως ἀφερέσει ἄλλην τινὰ δαπάνην ἧττον ἀναγκαίαν, καὶ διὰ τοῦτο εἶπεν, ὅτι αἱ πιστώσεις ἔπρεπε νὰ ὑποβάλλωνται πρὶν ἢ ἐξελεγχθῇ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὁ προϋπολογισμός. Ἐν ᾧ δὲ τὸ ὑπουργεῖον ἐκαυχήθη πολλάκις, ὅτι πολλὰ ἐπέφερε καὶ θέλει ἐπιφέρει εἰς τὰς δαπάνας οἰκονομίας, τοὐναντίον βλέπει, ὅτι νέαι καθημέραν ζητοῦνται δαπάναι, ἐπιβαρύνουσαι τὸν προϋπολογισμόν.

Παρατηρήσαντος δ' ἐνταῦθα τοῦ προέδρου, ὅτι ἡ πίστωσις αὕτη πρέπει νὰ στοιχῇ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἐπιτροπήν διὰ τὰ περαιτέρω, ἐξέθηκέ τις, ὅτι παραδεχόμενος καθ' ὁλοκληρίαν τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, νομίζει ὅτι πρὸς περιστολὴν τοῦ ἀτοπήματος ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει πλέον νὰ παραδεχθῇ πιστώσεις, παρουσιαζομένας αὐτῇ κατὰ τὴν συζήτησιν ἑκάστου προϋπολογισμοῦ, διότι οὕτως ἡ Βουλὴ δὲν ἔχει τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν νὰ ἐξετάζῃ τὴν προκαλοῦσαν αὐτὰς ἀνάγκην.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ τοιαύτην πρότασιν, ἀφ' οὗ μάλιστα ἀπὸ τοῦ 1844 ἐπαρουσιάσθησαν πολλάκις πιστώσεις ἐν ὥρᾳ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ ἡ ἐσυζητήθησαν ἀμέσως, ὅταν ἡ ἀνάγκη ἦτο ἀδιαφιλονείκητος, ἢ παρεπέμφθησαν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἐὰν ἡ πίστωσις ἔχῃζεν ἐξελέγξεως.

Ἐπέμεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν παραδέχεται ὡς ὑπουργὸς τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας, διότι ποτὲ ἡ Κυβέρνησις ἐξ ἀνθρώπων συγκειμένη δὲν δύναται νὰ προϊδῃ ὅλας τὰς παρουσιασθησομένας ἀνάγκας διὰ νὰ ζητήσῃ συνάμα καὶ ἐγκαίρως τὴν ἀναγκαίαν πίστωσιν· αὐτὴν μάλιστα τὴν στιγμὴν τῷ ἀπεστάλησαν, ἵνα ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν, δύω νέαι πιστώσεις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ ἐσωτερικῶν

ὑπουργείου, ὑπὸ ἐκτάκτων προκληθεῖσαι περιστάσεων· ἀφίησι δ' εἰς τὴν Βουλὴν ν' ἀποφασίζῃ ἂν θέλῃ νὰ συζητῇ ἀμέσως τὰς τοιαύτας πιστώσεις, ἢ νὰ τὰς παραπέμπῃ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέλεγξιν.

Ἐπανέλαβέ τις, ὅτι ἐὰν, ὡς τις τῶν προαγορευσάντων εἶπε, τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀτόπημα ἐγίνετο καὶ πρότερον, οὐχ ἧττον ὅμως εἶναι ἓν ἀτόπημα, τὸ ὁποῖον πρέπει ἅπαξ νὰ παύσῃ. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι διὰ τῆς προτάσεως του δὲν ἐνόησεν, ὅτι μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν πρέπει νὰ δεχώμεθα ἐν γένει πιστώσεις, ἀλλ' ὅτι ἕκαστος τῶν ὑπουργῶν ὀφείλει νὰ ζητῇ τὰς ἀναγκαίας προσθήκας, πρὶν ἢ ἐπιληφθῇ ἡ Βουλὴ τῆς συζητήσεως τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου του, διὰ νὰ ἔχωμεν τὸν πρὸς ἐξέτασιν ἀπαιτούμενον χρόνον.

Ἐπαναλαβὼν δὲ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐν ἀνάγκῃ καὶ δι' ἐκτάκτους περιστάσεις τὸ ὑπουργεῖον δύναται πάντοτε νὰ ὑποβάλλῃ πιστώσεις, ἀνέγνω δύω νομοσχέδια περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐν τῷ Πολυτεχνείῳ διδασκάλου τῆς ζωγραφικῆς Θειρσίου, καὶ περὶ προσθήκης δραχ. 23,832:70 εἰς τὸν εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεων· ἔχουσι δ' οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἡ ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ τῆς διατηρήσεως τοῦ σχολείου τῶν τεχνῶν, ἀπῄτει τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἄλλοτε διδασκάλου τῆς Ζωγραφικῆς διὰ δοκίμου.

Ὁ κύριος Λουδοβίκος Θειρσιος, υἱὸς τοῦ γνωστοῦ τῷ Πενελληνίῳ φιλέλληνος Κ. Θειρσίου, διατρίβων παρ' ἡμῖν ἀπασχολούμενος εἰς τὸ ζωγράφημα τοῦ ἐνταῦθα ἱεροῦ ῥωσσικοῦ ναοῦ, ἀνὴρ ἐπιστήμων καὶ καλλίτεχνος, προσκληθεὶς εἰς τὴν ἕδραν ταύτην, ἐδίδασκεν ἕως νῦν μὲ τὸν ἤδη κανονισμένον τῆς θέσεως ταύτης ἑκατοντάδραχμον μισθόν. Ἀποπερατωθείσης ὅμως ἄρτι νῦν τῆς ἐν τῷ εἰρημένῳ ναῷ ἐργασίας του, προέθετο ν' ἀποδημήσῃ παραιτούμενος καὶ τῆς ἐν τῷ σχολείῳ τῶν τεχνῶν διδασκαλίας, καθ' ὅσον διὰ τοσοῦτον γλίσχρου μὲν ἀπολύτως, δυσαναλόγου δὲ πρὸς ἣν ἀναδέχεται ὑπηρεσίαν μισθοῦ, δὲν δύναται νὰ ἱκανοποιήσῃ οὐδ' αὐτὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἀναγκῶν τοῦ βίου του. Ἀπεδέξατο δὲ νὰ διαμείνῃ διδάσκων εἰς τέσσαρας διαφόρους τάξεις, τῆς σκιογραφίας, τοῦ γυμνοῦ, τῆς ἐλαιογρα-

φίας καὶ τῶν ἀγαλμάτων, ἐὰν τῷ χορηγηθῇ μισθὸς καθηγητοῦ τοῦ πανεπιστημίου.

Τὸ εὔλογον τῆς προτάσεως ταύτης καὶ ἡ παντελὴς ἔλλειψις προσώπου, ἔχοντος τὴν ἀπαιτουμένην ἱκανότητα πρὸς τὴν κατοχὴν τῆς διδασκαλικῆς ταύτης ἕδρας, ὑπηγόρευσαν τῇ Κυβερνήσει τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως νὰ παραδεχθῇ τὴν εἰς δραχμὰς τριακοσίας αὔξησιν τοῦ μισθοῦ τοῦ Κυρίου Α. Θειρσίου, ὡς διδασκάλου ἐν τῷ σχολείῳ τῶν τεχνῶν.

Ἐπειδὴ ἡ αὔξησις αὕτη, λογιζομένη ἀπὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου ε. ε. ἀπαιτεῖ τὴν προσθήκην δραχ. 600 ἐν τῷ ἐδ. Β΄. τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ Κεφ. ε. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν προσηρτημένον ἐνταῦθα τὸ περὶ τούτου Β. διάταγμα, καὶ παρακαλοῦμεν νὰ προστεθῇ ἐν τῇ οἰκείᾳ τοῦ ὑπὸ τὴν σιζήτησιν προϋπολογισμοῦ θέσει τὸ εἰρημένον τῶν δραχ. 600 ποσόν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν Μαΐου 1855.

Οἱ ὑπουργοί

ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν
Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν
Λ. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου περὶ αὐξήσεως τοῦ ἑκατονταδράχμου μισθοῦ τοῦ ἐν τῷ σχολείῳ τῶν τεχνῶν διδασκάλου τῆς ζωγραφικῆς Λουδοβίκου Θειρσίου καὶ ἐξισώσεως αὐτοῦ μὲ τὸν μισθὸν τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, ἐπὶ τῇ διδασκαλίᾳ τῆς σκιογραφίας, τοῦ γυμνοῦ, τῆς ἐλαιογραφίας καὶ τῶν ἀγαλμάτων, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν νὰ αἰτήσηται παρὰ τῶν Βουλῶν τὴν ἐν τῷ κεφ. ε. ἄρθρ. 3 ἐδάφ. Β΄. προσθήκην τῶν προσαπαιτουμένων δραχμῶν διακοσίων κατὰ μῆνα εἰς συμπλήρωσιν τοῦ τριακοσιοδράχμου μισθοῦ, λογιζομένου ἀπὸ ἀ. Ὀκτωβρίου. μηνὸς ε. ε. διὰ τὴν τελευταίαν τριμηνίαν τοῦ ἔτους ἐκ δραχμῶν ἑξακοσίων.

Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος ἀνατίθεται εἰς τοὺς Ἡμετέρους ὑπουργοὺς ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν.

Ἀθήνησι, τῇ 28 Μαΐου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ. Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.

«Μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς ἐνεστώσης χρήσεως τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μου ὑπουργείου ἐπαρουσιάσθησαν αἱ ἀκόλουθοι δαπάναι, αἵτινες δὲν εἶχον προβλεφθῇ ἐν αὐτῷ.

1) Ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν Ἀρχῶν νόμου ἐξήρεσε τῆς ἀναστολῆς τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Βασιλικῆς Πρεσβείας.

Τὴν τροπολογίαν ταύτην καὶ τὸ ὑπουργεῖον ὑπεστήριζεν ἔν τε τῇ Βουλῇ καὶ ἐν τῇ Γερουσίᾳ διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατάστασιν ἐν ταῖς παρούσαις πολιτικαῖς καὶ στρατιωτικαῖς περιστάσεσιν.

Ἐπιψηφισθέντος δὲ τοῦ νομοσχεδίου παρ' ἀμφοτέρων τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων μετὰ τῆς ἀνωτέρω τροπολογίας, ἀπαιτεῖται ἤδη ἵνα ζητηθῇ πίστωσις πρὸς πληρωμὴν τῆς γενομένης αὐξήσεως εἰς τοὺς μισθοὺς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου.

Ἡ αὔξησις αὕτη, κατὰ τὴν ἐσώκλειστον συγκριτικὴν κατάστασιν, συμποσοῦται εἰς δραχ. 900 κατὰ μῆνα, ἤτοι κατ' ἔτος δραχμ. 10,800.

2) Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν εἶχε σημειωθῇ πίστωσις εἰς δραχ. 9,600 περίπου δι' ἐκτάκτους ἀποστολάς.

Ἡ πίστωσις αὕτη διετέθη ἐν μέρει, μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δρ. 3,000 περίπου διὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀποστολὴν τοῦ Κ. Ἰωσὴφ Βαρότση, πρώην πρυξένου τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος ἐν Ἀδριανουπόλει, ὥστε ὑπολείπονται δραχ. 6,600.

Ἐπελθόντος ἔπειτα τοῦ θανάτου τῆς Α. Μ. τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας Νικολάου, ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διέταξεν ἵνα ἀπέλθῃ εἰς Πετρούπολιν ὁ Κ. Δ. Μπότσαρης, ἀντισυνταγματάρχης καὶ ὑπασπιστὴς αὐτοῦ, ὅπως ἐκφράσῃ τὴν βαθεῖαν τοῦ Βασιλέως ὑπασπιστὴς αὐτοῦ, ὅπως ἐκφράσῃ τὴν βαθεῖαν τοῦ Βασιλέως λύπην πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Αὐτοκράτορα Ἀλέξανδρον τὸν Β΄. ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ ἀοιδήμου πατρός του, καὶ συγχαρῇ συναμα τὴν Α. Μ. ἐπὶ τῇ ἀναβάσει της εἰς τὸν θρόνον.

Ἐπειδὴ τὸ ὑπολειπόμενον ποσὸν τῶν δραχ. 6,600 δὲν δύναται νὰ ἐξαρκέσῃ πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τῆς ἀποστολῆς ταύτης, τὸ ὑπουργεῖον θεωρεῖ ἀναγκαῖον ἵνα ζητηθῇ προσθήκη πιστώσεως ἐκ δρ. 10,000 ὅπως ἐξ αὐτῆς ἀναπληρωθῇ τὸ ἔλλειπον.

3) Κατὰ τὸν περὶ ὀργανισμοῦ τῶν πρεσβειῶν νόμου τοῦ παρελθόντος ἔτους, παρὰ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείᾳ δύναται νὰ διορισθῇ, ἀντὶ τοῦ ἀκολούθου, δεύτερος γραμματεύς.

Τοιοῦτος βαθμὸς ἐδόθη εἰς τὸν ἐσχάτως διορισθέντα παρ' αὐτῇ Κ. Μ. Γ. Ἀντωνόπουλον.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειοῦται μισθὸς ἀκολούθου ἐκ δραχ. 250 κατὰ μῆνα, τὸ ὑπουργεῖον προτείνει ἵνα ὁ μισθὸς οὗτος ἀναβιβασθῇ εἰς δραχ. 350 κατὰ μῆνα, ὅπως τεθῇ εἰς ἁρμονίαν μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ κατέχοντος τὴν ἀνωτέρω θέσιν ὑπαλλήλου.

4) Κατὰ τὴν ὑποβαλλομένην ἀναφορὰν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Β. πρεσβείας, τὰ ἔξοδα τῆς παρουσιάσεως τοῦ πρέσβεως πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Σουλτάνον, πρὸς τὸν μέγαν Βεζύρην καὶ τοὺς ἄλλους ὑπουργοὺς τῆς Ὑψ. Πύλης, ἀνέβησαν εἰς δραχ. 1832:70, αἵτινες εἶναι δίκαιον νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὸν Κ. Κουντουριώτην, ὅπως τοῦτο ἐγένετο καὶ πρὸς τὸν κύριον Μεταξᾶν.

Ἐν συνόλῳ αἱ ζητούμεναι προσθῆκαι εἰσίν.

Ἐπὶ τοῦ κεφ. II. Διπλωματικὴ ὑπηρεσία.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν τῶν πρεσβειῶν δρ. 12000. Ἐξ αὐτῶν 10800 ἀνήκουσιν εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου, αἱ δὲ δραχμαὶ 1200 εἰς ἐκείνην τοῦ Β. γραμματέως παρὰ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείᾳ.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου.

Ἄρθ. 2. Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα 1832:70. τὸ ὅλον δρ. 23832:70.

Αἱ ἀνωτέρω προσθῆκαι θέλουσιν οἰκονομηθῆ ἐκ τῶν ἐλπιζομένων περισσευμάτων τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Παρακαλῶ ὅθεν τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἵνα ἐγκρίνῃ ὅπως ἐνεργηθῶσι τὰ παραιτέρω διὰ νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ἡ ἀνήκουσα δήλωσις ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω προσθηκῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Ἀπριλ. 1855.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν νὰ ζητήσῃ ἐπὶ τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὴν Βουλὴν εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς ἐνεστώσης χρήσεως τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου προσθήκην πιστώσεως ἐκ δραχ. 23,832:70 διανεμομένης εἰς τὰ ἑπόμενα κεφάλαια καὶ ἄρθρα αὐτοῦ.

Κεφ. II Διπλωματικὴ ὑπηρεσία.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν τῶν Πρεσβειῶν	Δρ.	12,000
» 5. Ἀποστολαὶ ἔκτακτοι	»	10 000
	Δρ.	22,000

Κεφ. IV Ἔξοδα μεταβλητέα

Ἄρθρ. 2. Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα	»	1,832:70
Τὸ ὅλον Δρ.		23,832:70

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Μαρτίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ. Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.»

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ σταλῶσι καὶ αἱ πιστώσεις αὗται εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπήν.

Παρετήρησέ τις, ὅτι παραδέχεται μὲν πληρέστατα τὴν ἀρχήν, ἣν ἐξέφρασεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δύναται πάντοτε νὰ ζητῇ πιστώσεις, διότι τοῦτο καὶ λογικὸν εἶναι καὶ ἀπὸ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον προβλέπεται, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ γνωστοποιῆται κατὰ τὸν ἴδιον νόμον καὶ ὁ πόρος, ὑφ' οὗ θέλει πληρωθῇ ἡ ζητουμένη δαπάνη, καὶ ἐπειδὴ αἱ ἀνωτέρω δαπάναι δὲν προβλέπονται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἐρωτᾷ τὸν ὑπουργὸν πόθεν αὗται θέλουσι πληρωθῇ.

Ἐπιφυλαχθέντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ νὰ δώσῃ ἐν οἰκείῳ τόπῳ τὴν ἀπαιτουμένην διασάφησιν, λαβὼν τὸν λόγον ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος, ἐξέθηκεν ὅτι τρίτην ἤδη φορὰν ἐρρέθη ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς, ὅτι τὸ καταγγέλλειν παρανομίας καὶ καταδεικνύειν καταχρήσεις εἶναι ἀπόδειξις μίσους προσωπικοῦ καὶ ἐκδικήσεως αὐτὸς ὅμως οὐδέποτε θέλει εἴπει, ὅτι ἡ ὑπεράσπισις τῶν καταχρήσεων καὶ τῶν παρανομιῶν εἶναι ἔκφρασις εὐγνωμοσύνης δι' ἐπιτυχίαν συμφέροντος. Ἀλλὰ δευτέραν ἤδη φορὰν ἀκούει ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ βήματος ἐκφερομένην τὴν βλασφημίαν, ὅτι μὴ γεννηθεὶς ἐντὸς τῆς ἐλευθέρας σήμερον Ἑλλάδος δὲν ἔπρεπε νὰ ἦναι καὶ βουλευτὴς, καὶ ὅτι ὁ ἔχων πατρίδα καὶ κτήματα ἔχει καὶ δικαιώματα πλειότερα ἀπ' αὐτὸν τὸν ἀκτήμονα καὶ ἄπατριν. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἀκτημοσύνην του, συνομολογεῖ καὶ οὗτος τὸ ἀληθὲς τοῦ πράγματος, διότι ἔσχε τὴν ἀφροσύνην νὰ μὴ σφετερισθῇ τὴν ἐθνικὴν περιουσίαν. Ἐὰν δ' ἔχῃ πατρίδα, ἀφίνει νὰ ὁμολογήσῃ τοῦτο ἡ Βουλή. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ νὰ κήδεται τις τῆς πατρίδος του δὲν εἶναι ἀποκλειστικὸν προνόμιον μόνων τῶν ἐχόντων κτήματα, ἔχει καὶ οὗτος τὸ δικαίωμα νὰ καταγγέλλῃ τὰς καταχρήσεις, καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο τῷ χορηγοῦσιν αἱ ἐν τοῖς στρατοπέδοις λευκανθεῖσαι τρίχες του, καὶ αἱ πληγαὶ τὰς ὁποίας φέρει ἐπὶ τοῦ σώματός του. Χωρὶς δὲ νὰ ἐξετάσῃ ἂν τοιαύτη καταγγελία δυσαρεστῇ τὸν

μὲν, ἢ ζημιοῖ τὸν ἄλλον, παρατηρεῖ, ὅτι τὸ νὰ ἀλγῇ τις ἐπὶ τῇ συμφορᾷ τοῦ φίλου του εἶναι αἴσθημα καὶ εὐγενὲς καὶ φιλάνθρωπον· τὸ ν' ἀπαιτῇ ὅμως νὰ συμμεριασθῶσι καὶ ἄλλοι τὴν λύπην του εἶναι τυραννικόν. Καὶ μολαταῦτα ὁμολογεῖ, ὅτι καὶ ἐλυπήθη καὶ λυπεῖται ἐπὶ τοῖς δυστυχήμασι τοῦ ἄλλοτε ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, καὶ τῆς λύπης του ταύτης μάρτυρα φέρει τὸν ἔντιμον συνάδελφόν του Κ. Βλάχον, εἰς ὃν μετ' ἀγανακτήσεως μάλιστα ἐξέφρασε τὴν λύπην του, καὶ ἐσκέπτετο πῶς νὰ ἐλαφρύνῃ εἰ δυνατὸν τὴν ἀληθῶς δυσχερῆ θέσιν του. Ἀλλ' ἐπειδὴ δυστυχῶς παρεγνωρίσθη ἡ ἀμνησικακία του, καὶ ἐπειδή τινες διὰ τῆς διαγωγῆς των τὸν ἀναγκάζουσι νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πρώτην ἐπιθετικήν του θέσιν, ἐπιλαμβανόμενος ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον ὑπὸ οἱκτου καὶ εἰς φίλων του σεβαστῶν παρακλήσεις ἐνδίδων, σκοπὸν εἶχε νὰ λησμονήσῃ, κατηγορεῖ τὸν πρώην ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸν Σ. Μηλιον, ὁ διότι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. **18830** ἀπὸ 5 Ὀκτωβρίου **1853** διαταγῆς του ἐνοικιάσθη ὡς κατάστημα τοῦ ἀρχηγείου τῆς χωροφυλακῆς διὰ πέντε ἔτη καὶ πρὸς 200 δραχμὰς κατὰ μῆνα, ἐτησίως προπληρωτέας, ἡ οἰκία του, ἥτις δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνοικιασθῇ πλέον τῶν **75** δραχ. κατὰ μῆνα, ἐσφετερίσθη δ' οὕτω **7500** δραχ. τοῦ δημοσίου μετὰ τοῦ τόκου αὐτῶν, καὶ β'. διότι παρεχώρησε γραμμάτια φαλαγγιτικὰ, ἕκαστον ἀξίας δραχμῶν **4320**, εἰς τοὺς Στέφον Κάλιον, Βασίλειον Μπούλιαν ἢ Βάλφην, Ἰωάννην Σταυροτήρη καὶ Μιχαὴλ Μπατουδάναν ἠθῳδιὸν ὑπὸ ἡμερομηνίαν **12** καὶ **17** Ὀκτωβρίου **1852** καὶ ὑπ' ἀριθ. **2143**, **2145**, **2141** καὶ **2142**.

Τὰς δύο ταύτας κατηγορίας εἰσάγων εἰς τὴν Βουλὴν ἐξαιτεῖται τὴν ἐπ' αὐτῶν ἀπόφασίν της.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει δέ τινος ἀπαντήσαντος τοῦ προέδρου, ὅτι τὸ ζητηθὲν ἔγγραφον κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἀπεστάλη εἰς τὸ προεδρεῖον, ἐζήτησέ τις νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως.

Ἀλλ' ἐρωτησαντος τοῦ προέδρου, ὁποία συζήτησις εἶναι δυνατὸν νὰ γείνῃ ἐπὶ μιᾶς μυστικῆς διαταγῆς τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, ἀπήντησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ ὁ παρουσιάσας τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔγγραφον, διϊσχυρίσθη, ὅτι δι' αὐτοῦ ἀνακαλύπτεται σχέδιον σφαγῆς, καὶ ἐπειδὴ τοιαύτη καταγγελία ἐ.διαφέρει ὁλόκληρον τὴν κοινωνίαν, ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ, ἐὰν τῷ ὄντι ὁ κατηγορούμενος ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ὑπῆρξεν ἔνοχος τοιούτου ἀνουσιουργήματος.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι δύω τινὰ ἐρρέθησαν κατὰ τὴν προχθεσινὴν συζήτησιν, ἅτινα κατέστησαν αὐτὴν σοβαρὰν, ἅ. ὅτι οἱ

ἐν Ἀθήναις διατρέχομεν μέγαν τινὰ κίνδυνον καὶ β'. ὅτι εἷς ὑπουργὸς παρεβίασε τοὺς ὅρους τοῦ συντάγματος, καὶ ἐπειδὴ τὸ μὲν πρῶτον ἀπεδείχθη ψευδὲς, καὶ ἐπομένως ὁ πρὸς στιγμὴν ἐγερθεὶς φόβος δὲν ὑφίσταται πλέον, δυνάμεθα ν' ἀναβάλωμεν τὴν ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἐξέτασιν μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, διὰ νὰ ἴδωμεν ἂν τὸ παρουσιασθὲν ἔγγραφον εἶναι τῷ ὄντι πλημμελὲς ἢ οὔ.

Πρόσθηκεν ἕτερος, ὅτι ἐπειδὴ πρόκειται περὶ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς νέαν κατηγορίαν καθ' ἑνὸς διατελοῦντος ὑπὸ κράτησιν, καὶ ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα ἐμεγαλύνθη ἔτι μᾶλλον, ἀφοῦ ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς εἶπε κατὰ τὴν προχθεσινὴν συνεδρίασιν, ὅτι τὰ περιστατικὰ τοῦ **1854** προπαρασκευάζοντο ἀπὸ τοῦ **1851**, ὅτε ἐξεδόθη ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος μυστικὴ διαταγὴ, καὶ ὅτι δι' αὐτῆς ὁ ὑπουργὸς ἢ πρόθεσιν εἶχε νὰ σφάξῃ ἀθώους πολίτας, ἢ ἄμυναν ἐσχεδίαζεν ἐναντίον ταραχιῶν, νομίζει, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει ν' ἀναβάλῃ τὴν περὶ τούτου συζήτησιν.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλου προτείναντος ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τῆς μυστικῆς διαταγῆς καὶ τῶν σήμερον γενομένων κατηγοριῶν συζήτησις εἰς τὴν πρώτην συνεδρίασιν μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, καὶ τῆς Βουλῆς συμφωνησάσης μετὰ τῆ ἀνωτέρω γνώμης, ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς παρούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου.

Οὕτω δὲ ἀναγνωσθὲν τὸ **1** ἄρθρ. τοῦ κεφ. **7** ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω·

Κεφ. **7**. Ἐλεγκτικὸν συνέδριον.

«Ἄρθρ. **1**. Προσωπικὸν . . . . . **104320.**»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ἄρθρου **2** μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

«Καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ζητεῖται αὔξησις **1500** δρ. διὰ γραφικὴν δαπάνην, ἕνεκα τῆς αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ συνεδρίου. Ἐπὶ ταύτης παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι ἡ συμπλήρωσις τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Συνεδρίου βεβαίως ἀπαιτεῖ καὶ μεγαλειτέραν γραφικὴν δαπάνην, οὐχὶ ὅμως καὶ τοσαύτην, οἵαν ἡ αἰτουμένη, διότι ἡ ἐργασία αὐτοῦ περιστρεφομένη κυρίως εἰς λογιστικὰ ἀντικείμενα δύναται κάλλιστα νὰ περαιωθῇ διὰ μικροτέρας χορηγήσεως, διαχειρισθησομένης φειδωλῶς· ἑπομένως ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ, ὅτι δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ ἡ ἡμίσεια τῆς ζη-

τουμένης ποσότητος, καὶ τὴν τοιαύτην οἰκονομίαν συνιστῶσα εἰς τὴν Βουλήν, ἀφίνει εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς τὴν παραδοχὴν ἢ μή, καὶ εὔχεται νὰ ἴδῃ τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον μᾶλλον ἐπὶ μᾶλλον προσεγγίζον εἰς τὸν προορισμόν του.»

Παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου προβαίνουσι βραδύτατα, ἐν ᾧ ἀνάγκη ὑρίσταται αἱ ἐξελέγξεις τῶν λογαριασμῶν νὰ παρακολουθῶσι τοὺς προϋπολογισμούς, τὸ δὲ συνέδριον μόλις ἤδη ἐξελέγχει τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ **1843**, παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ διαιρέσῃ εἰς δύω τμήματα τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον, ἐξ ὧν τὸ μὲν νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς τὴν τῶν καθυστερουμένων λογαριασμῶν ἐξέλεγξιν, τὸ δὲ εἰς τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ προαγορεύσας ἀνταπεκρίθη πληρέστατα πρὸς τὴν ἰδέαν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ φειδωλία τῆς ἐπιτροπῆς ἀντίκειται εἰς τὸ σκοπούμενον, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ὁποίου προτίθεται οὗτος νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου πᾶσαν εὐκολίαν καὶ πᾶν χρηματικὸν μέσον ἀναγκαιοῦν καὶ μεταβολὴν ἀκόμη τοῦ προσωπικοῦ ὑπεσχέθη, προκαλουμένην ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας πρὸς τακτοποίησιν αὐτῆς, καὶ πιστεύει, ὅτι οὕτω θέλει γρηγορότερον ἐκτελεῖ θαι ἡ οὐσιώδης τῷ ὄντι ὑπηρεσία τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου. Οὕτω δὲ τῆς Βουλῆς παραδεχθείσης δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 2 ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 3, ἔχοντα οὕτω·

«Ἄρθρ. 2. Ὑλικὸν καὶ ἄλλα **4750**

» 3. Ἐνοίκιον . . . . . **4200.**»

Ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. ἐκ δραχ. **113270** ψηφοφορία κατ' ὀναμαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Στάϊκον καὶ Ν. Καΐρην, ἐξ ὧν συνήχθη κατὰ τὸ ὠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων **81**.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον Χ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν,

Ναὶ ἢ Ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Πέτρος Καμπάνης	Ν
Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν	Νικόλαος Καΐρης	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	

Δημήτριος Τσόκρης		Ἰωάννης Ζάρκος.	Ν
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	Ν
Νικόλαος Ἰατρὸς		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἰωάννης Μπαλάφας	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Σωτήριος Στράτος		Π. Κολποδῖνος	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Ἐμ. Ἀντίπας	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος		Χρῆστος Ράγκος	
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Ἀναγν. Παπαθανασίου		Ν. Χατζῆ Παναγιώτου	Ν
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Α. Κορφιωτάκης	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Σταμάτιος Μήτσας		Λουκᾶς Στεφάνου	
Δημήτριος Ζῶτος	Ν	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	Ν	Ι. Ν. Ταμπακόπουλος	
Ν. Α. Γρανίτσας		Γ. Ν. Ῥεθελιώτης	Ν
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	Ν	Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	Ν	Α. Μαυροειδὴς	Ν
Σόλων Κρεσπενίτης		Γ. Κεφάλας	Ν
Δημήτριος Ἀθανασίου		Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν
Γεώργιος Διαμάντης	Ν	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	
Ν. Δελένδας	Ν	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν
Δ. Γαβρᾶς	Ν	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	
Ν. Βαρβαρῆγος	Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης	
Θρασύβουλος Δ. Ζαΐμης	Ν	Ἰω. Προβιλέγιος	Ν
Ἀεων. Ν. Πετμεζᾶς	Ν	Ἰω. Ταταράκης	Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος		Σ. Βαρότσης	Ν
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν	Χ. Σουμαρίπας	Ν
Ἀθανάσιος Δανκλόπουλος	Ν	Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Π. Χρυσοβέργης	

Α. Παπαδημητριάδης . . .	Ιω. Σκαβέντζος . . . . . Ν
Δ. Κοκοτάκης . . . . . Ν	Γ. Νικολάου . . . . .
Ιωάννης Αμβροσιάδης . . . Ν	Γεώργιος Ναύτης . . . . Ν
Ιωάννης Εύσταθίου . . . Ν	Μιχαήλ Σολωμός . . . . Ν
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .	Ανδρέας Ρενουάρδος . . . Ν
Γεώργιος Μπάνης . . . . Ν	Ιωάννης Σαγρέδος . . . . Ν
Νικόλαος Πιεράκος . . . Ν	Παναγιώτης Ψάθης . . . .
Γερμανός Μαυρομιχάλης . . Ν	Νικόλαος Νάζος . . . . Ν
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Αναγνώστης Παπατσώρης . Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Π. Χριστόπουλος . . . . Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος . . .
Π. Κανελλόπουλος . . . . Ν	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . . Ν
Νικόλαος Μοσχούλας . . . Ν	Δημήτριος Σταΐκος . . . . Ν
Σπ. Πηλίτσας	Α. Κιζάνης . . . . . Ν
Ν. Πανουργιάς	Παντολέων Κουντουριώτης .
Κωνσταντίνος Βλάμπς . . Ν	Δημήτριος Βουδούρης . . . Ν
Εύθ. Κεχαγιάς . . . . . Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . Ν
Διδέρης Πράτσικας	Μ. Χουρμούζης . . . . . Ν
Π. Πατρινός	Καλαμάρας Τσουκαλάς . .
Χρ. Τσαλαμιδάς	Γεώργιος Ριζόπουλος . . . Ν
Περικλής Καλαμογδάρτης . Ν	Ευαγγέλης Κοντογιάννης . Ν
Νικόλαος Α.Χ. Αναργύρου .	Αύγερινός Αβέρωφ . . . .
Ν. Α. Μπάτσας . . . . Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . Ν
Δ. Καλλέργης	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν
Κ. Δαρειώτης	

Αναγνωσθέν δὲ τὸ ἄρθρον 1. τοῦ κεφ. 8 ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω·

« Κεφ. 8. Ταμεῖα.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν τοῦ Κεντρικοῦ ταμείου. 16800.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 2 παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπαναλαμβάνων ὅσα καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων περὶ καθυστερούντων, παρατηρεῖ καὶ εἰς τὸν νέον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν, ὅτι πολλαὶ ὑπάρχουσι καθυστερήσεις ἐνοικιαστῶν, μεγάλας ὀφειλόντων ποσότητας, καὶ μὴ καταδιωκομένων ἕνεκα συμπαθειῶν τῶν ταμιῶν, ἐνῷ οἱ δυστυχεῖς φορολογούμενοι ἑτοίμως πληρόνουσι τοὺς φόρους των. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου δὲ τούτου ἐφιστῶν τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργοῦ, παρακαλεῖ αὐτὸν νὰ λάβῃ ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς ἐξάλειψιν τῶν καθυστερήσεων.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τῆς καταδιώξεως ἐνεργουμένης συμπράξει τῶν οἰκονομικῶν, διοικητικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν, πιθανὸν νὰ συμβαίνωσι καὶ τινες ἐκ συμπαθειῶν παραβάσεις, μολονότι κατὰ τὸν περὶ ταμιείων νόμον, εἶναι ὑπεύθυνος πρὸς ἀποζημίωσιν ὁ μὴ ἐκπληρῶν τὸ καθῆκόν του ταμίας. Ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἐπαγρυπνοῦν καὶ αὐστηρῶς φερόμενον, δὲν θέλει ἐπιτρέψει οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην παράλειψιν ἐκ μέρους τῶν τὴν εἴσπραξιν ἐπιφορτισμένων ὑπαλλήλων, καὶ πρὸς εὐχαριστησιν μάλιστα τοῦ προαγορεύσαντος τῷ ἀναγγέλλει, ὅτι σήμερον ἐγένετο πρᾶξις τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου περὶ καταδιώξεως τῶν ὀφειλετῶν ἀδιακρίτως καὶ ἀναλόγως τοῦ χρέους ἑκάστου πρὸς ταχυτέραν καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν εὐκολωτέραν εἴσπραξιν τῶν καθυστερουμένων.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι δίκαιον εἶναι νὰ χορηγῶνται εὐκολίαι τιναὶ εἰς τοὺς ἐξ ἀνεχείας προφανῶς καθυστεροῦντας, προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἀνήκων εἰς ἐπαρχίαν ἐκτεταμένην οὐδεμίαν ἀπήντησε μερολυψίαν ἢ παραμέλησιν τῶν ἀρχῶν περὶ τὴν καταδίωξιν. Παρατηρεῖ μάλιστα, ὅτι ἐνῷ κατὰ τὸν περὶ καταδιώξεως νόμον πρὸ τῆς προσωπικῆς κρατήσεως προηγοῦνται ἄλλα ἐκβιάσεως μέσα, οἱ ταμίαι καταφεύγουσιν ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ τελευταῖον τῆς προσωπικῆς κρατήσεως, τὸ ὁποῖον, ἐνῷ τοσαύτας ἐπιφέρει δαπάνας εἰς τὸν καταδιωκόμενον, ἀποβαίνει καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος ὑπὲρ τοῦ δημοσίου, διότι πρατωποκρατούμενος ὁ ὀφειλέτης δὲν δύναται νὰ καταρθώσῃ τὴν τῆς ὀφειλῆς του ἀπόδοσιν· ἠδύνατο δὲ ἐπιτυχέστερον νὰ ἐκποιῆται ἡ ὑπὸ μεσέγγυον περιουσία τοῦ ὀφειλέτου, ἐκ τοῦ ἀντιτίμου τῆς ὁποίας νὰ ἐξοφλῆται τὸ χρέος, καὶ οὐχὶ συνωδευμένος ὁ εἰσπράκτωρ μετὰ τεσσάρων ἢ πέντε στρατιωτῶν νὰ καταλύῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὀφειλέτου, ὑποχρεῶν αὐτὸν νὰ τοὺς διατρέφῃ ὁλόκληρον ἑβδομάδα, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ τὸν σύρωσιν εἰς τὴν φυλακήν.

Παρακαλεῖ λοιπὸν τὸν ὑπουργὸν πρὸς τὸ συμφέρον καὶ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ πολίτου νὰ κανονίσῃ τὸν τρόπον τῆς προσωπικῆς κρατήσεως πρὸς ἀποφυγὴν τῶν τοιούτων ἀτοπημάτων.

Ἑτέρου δὲ παρατηρήσαντος, ὅτι ἡ εἴσπραξις καλὸν εἶναι νὰ γίνηται ἐν ὥρᾳ τῆς συγκομιδῆς τῶν καρπῶν, ἵνα οἱ ὀφειλέται εὐκολύνωνται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους των, ἐνῷ ἄλλοτε ἀναγκάζονται νὰ προπωλῶσι τὰ προϊόντα των εἰς εὐτελεῖς τιμάς, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἂν καὶ πιστεύει ὅτι καὶ μέχρι τοῦδε ἐνηργεῖτο δικαίως καὶ κατὰ νόμον ἡ καταδίωξις, ἀπὸ τοῦδε ὅμως ὑπόσχεται ὅτι ἡ προσωπικὴ κράτη-

σις θέλει ἐνεργεῖσθαι κατὰ μόνον τῶν κακῆς πίστεως ὀφειλετῶν, οἵτινες ἐφρόντισαν δι' εἰκονικῶν συμβολαίων πωλήσεως νὰ ἐξασφαλίσωσι τὰ κτήματά των. Ὅσα δὲ εἰς τῶν προαγορευσάντων ἐξέθεσεν οὐδεμίαν ἔχουσι σχέσιν μὲ τὴν προσωπικὴν κράτησιν, ἀλλὰ μὲ τὸν τρόπον τῆς εἰσπράξεως τῶν ὀφειλομένων, διότι ὁ εἰσπράκτωρ συνοδεύεται καὶ ἀπό τινων στρατιωτῶν, οἵτινες, μισθοδοτούμενοι καὶ διατρεφόμενοι ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, χρησιμεύουσι μόνον πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν εἰσπραττομένων δημοσίων χρημάτων, καὶ οὐχὶ πρὸς ἐκβίασιν τοῦ ὀφειλέτου, ὅστις οὐδεμίαν ἔχει ὑποχρέωσιν πρὸς διατροφὴν αὐτῶν, καὶ ἂν τοιαύτη κατάθλιψις λάβῃ χώραν ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Κυβερνήσεως, καταγγελλομένη θέλει τιμωρηθῆ αὐστηρῶς καὶ παραδειγματικῶς. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν παρατήρησιν τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος, παρατηρεῖ ὅτι πρὸς εὐκολίαν τῶν ὀφειλετῶν διετάχθη νὰ ἐνεργῆται κατάσχεσις ἐπὶ τοῦ 1|4 τῶν προϊόντων ἑκάστου φορολογουμένου. Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 2, 3, 4, 5, 6, 7 καὶ 8 τοῦ κεφ. 8, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρ. 2. Προσωπ. τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων . . 180120
» 3. Προσωπ. τῶν εἰσπρακτόρων . . . . . 70000.
» 4. Ποσοστὰ ἐν γένει . . . . . 90000.
» 5. Ἔξοδα ὑπηρεσίας . . . . . 16680.
» 6. Βιβλία καὶ ἔπιπλα . . . . . 7500.
» 7. Ἔξοδα μεταφορᾶς χρημάτων . . . . 12000.
» 8. » μεταθ. καὶ ἀπολύσεως ταμιῶν . 3750.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. ἐκ δραχμῶν 396850 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον Η'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν,

Ναὶ ἢ Ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ·

Λουκᾶς Λόντος		Νικόλαος Π. Κοΐρης	Ν
Δημήτριος Ὀρεινός	Ν	Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Δημήτριος Τσόκρης	
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Γεώργιος Τσόκρης	

Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἰωάννης Μπαλάφας	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Κωνς. Λαμπρινόπουλος	
Ἀνδρέας Ἰσκος		Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Σωτήριος Στράτος		Π. Κολποδίνος	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Ἐμ. Ἀντίπας	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Γ. Πανοπιρτόπουλος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος		Χρῆστος Ράγκος	
Κωνς. Γριβογεώργης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Χ. Παναγιώτου	Ν
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Α. Κορριωτάκης	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Λουκᾶς Στεράνου	
Δημήτριος Ζῶτος	Ν	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	
Γ. Ἰω. Γιολδάσης		Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	
Ν. Α. Γρανίτσας		Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Ν
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης		Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Σ. Χ. Στερανόπουλος	Ν	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινός		Α. Μαυροειδής	Ν
Σόλων Κρεστενίτης		Γ. Κεφάλας	
Δημήτριος Ἀθανασίου		Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν
Γεώργιος Διαμάντης		Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	
Ν. Δελένδας		Κωνς. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν
Δ. Γαβρᾶς	Ν	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	
Ν. Βαρβαρῆγος	Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης	
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν	Ἰω. Προβιλέγιος	Ν
Λεων. Ν. Πετμεζᾶς	Ν	Ἰω. Ταταράκης	Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος		Σ. Βαρότσης	
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν	Χ. Σουμαρίπας	Ν
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	Ν	Π. Δημητρακόπουλος	
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Π. Χρυσοβέργης	
Ἰωάννης Ζάρκος	Ν	Α. Παπαδημητριάδης	
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	Ν		

Α. Κοκοτάκης	Ν	Ἰω. Σκαβέντζος	
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	Ν	Γ. Νικολάου	
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν	Γεώργιος Ναύτης	Ν
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	Ν	Μιχαὴλ Σολωμός	Ν
Γεώργιος Μπάνης	Ν	Ἀν. Ρενουάρδος	Ν
Νικόλαος Πιερράκος		Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Παναγιώτης Ψάθης	
Δημήτριος Πουλικάκος		Νικόλαος Νάζος	Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Π. Χριστόπουλος	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Π. Κανελλόπουλος		Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Νικόλαος Μοσχούλας	Ν	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	Ν
Σπ. Πήλλκας		Δημ. Σταΐκος	Ν
Ν. Πανουργιᾶς		Α. Κιζάνης	Ν
Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν	Παντολέων Κουντουριώτης	
Εὐθ. Κεχαγιᾶς		Δημήτριος Βουδούρης	Ν
Σιδέρης Πράτσικας		Σταμάτιος Γ. Δοκὸς	Ν
Π. Πατρινὸς		Μ. Χουρμαύζης	Ν
Χρ. Τσαλαμιδᾶς		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Ν. Α. Μπότασης	Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Δ. Καλλέργης		Νικόλαος Β. Μπουδούρης	Ν
Κ. Δαρειώτης		Α. Μάντζαρης	Ν

Δεκτῶν δὲ γενομένων δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ κεφαλ. 9, ἐγένοντο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. 9 ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἑπομένου 10 ἄνευ ἄρθρων, καὶ μὲ τὴν ἐκ δραχ. 24000 προσθήκην ἐπὶ τοῦ 10 κεφαλαίου κατὰ τὴν ἀλλοτε ἀναγνωσθεῖσαν δήλωσιν, δύω ψηφοφορίαι ὁμοιαι ταῖς προηγηθείσαις καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθεῖσαι ψηφολεκτῶν, ἐξ ὧν συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια σχεδὸν τῷ προηγουμένῳ, ὅτι ἡ Βουλὴ παρελέχθη τὰς πιστώσεις αὐτῶν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70· ἔχουσι δ' οὕτω·

« Κεφ. 9. Οἰκον. ἔφοροι.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικόν . . . . . 188,660.
» 2. Ἔξοδα ὑπηρεσίας . . . . . 19,300.
Κεφ. 10. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων . . . 82,655:93.»

Ἀναγνωσθεισῶν εἶτα τῶν ἐπὶ τῶν κεφαλ. 11 καὶ 12 ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

«Αἱ ἐπὶ τῶν κεφ. ΙΑ'. καὶ ΙΒ'. ἐπενεχθεῖσαι τροποποιήσεις ἐπὶ ἐλαττον τῶν πέρυσι προϋπολογισθεισῶν ποσοτήτων ἀπορρέουσαι ἐκ τῆς πρακτικῆς, εὐαρεστοῦσιν οὐκ ὀλίγον τὴν ἐπιτροπὴν, παρατηρήσασαν τὴν πρὸς μετρίασιν τῆς δαπάνης τάσιν, ἄνευ βλάβης τῆς ὑπηρεσίας, καὶ εὔχεται ὥστε νὰ δίδωνται καὶ τοῦ λοιποῦ τοιαῦται ἀφορμαὶ, ἐλαττώσεως ἐξόδων.»

Ἐγένοντο δεκτὰ τὰ ἄρθρα 1. 2 καὶ 3 τοῦ κεφ. 11 καὶ 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. 12 δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

« Κεφ. 11. Δέκατα.
Ἄρθρ. 1. ἔμμεσος εἴσπραξις . . . . . 180000.
» 2. Ὑλικὸν καὶ ἄλλα . . . . . 5000.
» 3. Ἔξοδα διάφορα . . . . . 5000.
Κεφ. 12. Φόρος ζώων
Ἄρθρ. 1. Προσωπικόν . . . . . 20000.
» 2. Ὑλικὸν καὶ ἄλλα . . . . . 1400.»

Γενομένης δὲ ἐφ' ἑκατέρου τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων, τοῦ μὲν ἐκ δραχ. 190,000, τοῦ δ' ἐκ διαχ. 21,400, ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς ἀνωτέρω, ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια σχεδὸν τοῖς ἐπὶ τῶν προηγηθέντων κεφ. 9 καὶ 10, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη, τὴν μὲν πίστωσιν τοῦ κεφ. 11 διὰ ψήφων 73, τὴν δὲ τοῦ 12 διὰ ψήφων 72.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ ΙΓ'. κεφαλαίου, παρετήρησέ τις, ὅτι, κατὰ τὸν περὶ ἐπιτηδευμάτων νόμον, ἐκ τῶν εἰσπράξεων τοῦ φόρου τούτου ἀποδίδονται εἰς τὰ ταμεῖα τῶν δήμων 17 τοῖς 0|0, τὸ δὲ σημειούμενον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐσόδων ποσὸν 284,500 δραχμῶν πρὸς 17, ὡς ἐρρέθη, τοῖς 0|0, φέρει δραχ. 48,365, καὶ ἀντὶ τούτων σημειοῦνται ἐνταῦθα 25,500. Τὸ αὐτὸ δὲ συμβαίνει ἄτοπον καὶ ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ ἑπομένου κεφαλαίου, ὅπου σημειοῦνται 16,000 δραχ. ἀντὶ τῆς ἀναλογούσης ποσότητος 27,435· εἰς τὰς ἐλαττώσεις δὲ ταύτας περιῆλθε τὸ ὑπουργεῖον, διότι προϋπελόγισε ποσὸν εἰσπρακτέον μικρότερον, καὶ εἰς τοιαῦτα περιπίπτουσι λάθη οἱ μὴ ὑποβάλλοντες εἰς τύπους τὰς πράξεις των. Καὶ ἴσως μὲν ὡρμήθη τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν ἐλάττωσιν ἐκ τῆς ἰδέας ὅτι δύναται νὰ μὴν εἰσπραχθῇ ἡ ὅλη ποσότης, ἀλλ' ὑπῆρχε τὸ μέσον νὰ σημειωθῇ μὲν τὸ ὀφειλόμενον εἰς τοὺς δήμους ποσὸν, καὶ μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ εἰσπραχθέντος νὰ ἐγγραφῇ τὸ ὑπόλοιπον εἰς τὰς κεκλεισμένας χρήσεις. Προτείνει λοιπὸν τὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ καταχώρησιν τοῦ ὅλου εἰσπρακτέου ποσοῦ, ἤτοι, ἐνταῦθα μὲν ν' αὐξηθῇ τὸ κεφάλαιον εἰς 48,365 δραχμὰς, ἐν δὲ τῷ 2 ἄρθρῳ τοῦ προσε-

χοῦς κεφαλαίου εἰς 27,435, καὶ δύναται, ὡς εἶπε, νὰ τεθῇ πᾶν ἔλλειμμα εἰς τὰς κεκλεισμένας χρήσεις.

Ὑποστηρίξαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ τὴν πρότασιν ὡς ὀρθήν, ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω αὔξησιν ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν κεφαλαίων, ἐπιφυλαττομένου παντὸς λογιστικοῦ λάθους.

Ἄλλος δέ τις ἐπέφερεν, ὅτι κατὰ τὸν περὶ ἐπιτηδευμάτων νόμον, ἐκ τοῦ φόρου τούτου κυρίως ἀνήκουσιν εἰς τοὺς δήμους 20 τοῖς 0/0, ἀλλ' εἰς τοὺς ταμίας τοῦ Κράτους ἐδίδοντο 3 τοῖς 0/0 διὰ τὴν καταβαλλομένην πρὸς εἴσπραξιν τοῦ φόρου ἐνέργειαν. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ περὶ τῶν ταμιῶν ἐν γένει ἐκανονίσθησαν, ἐννοεῖται ὅτι ἀνήκουσι πλέον εἰς τοὺς δήμους καὶ τὰ 3 τοῖς 0/0, τὰ ὁποῖα προτείνει νὰ ὑπολογισθῶσιν ὑπὲρ αὐτῶν.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη ἀφορᾷ τοὺς ταμίας καὶ τὸ δημόσιον, οὐχὶ δὲ τοὺς δήμους καὶ τοὺς ταμίας, καὶ ἑπομένως εἰς μόνον τὸ δημόσιον ἀνήκει πᾶσα τοιαύτη ὠφέλεια· ἐπεφυλάχθη ὁ βουλευτὴς νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο.

Ἑπομένως ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ιγ'. κεφαλαίου, τῶν αὐτῶν ἐπιτηρούντων ψηφολεκτῶν, ὁμοία ταῖς ἀνωτέρω ψηφοφορία, ἐξ ἧς συνήχθη, καθ' ὅμοιον τοῖς προκηγθεῖσι πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη, κατὰ τὴν προταθεῖσαν αὔξησιν, καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦτο παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73· ἔχει δ' ὡς ἑρεξῆς.

«Κεφάλ. ΙΒ'. Φόρος ἐπιτηδευμάτων.

Ἄρθρ. 1. Ποσοστὰ τῶν δήμων . . . . . 48,365.»

Ἀναγνωσθέντα δ' ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ ΙΔ'. κεφαλαίου, αὐξηθέντος τοῦ 2 εἰς δραχμὰς 27,435, ὡς ἀνωτέρω ἐπροτάθη· ἔχουσι δ' οὕτω·

«Κεφάλ. ΙΔ'. Φόρος οἰκοδομῶν.

Ἄρθρ. 1 Ὑλικὸν καὶ ἄλλα ἔξοδα . . . . . 500.

» 2. Ποσοστὰ τῶν δήμων . . . . . 27,435. »

Γενομένης δὲ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου, ἀναβαίνοντος εἰς 27,935 δραχ., ὁμοίας ταῖς προηγηθείσαις ψηφοφορίας, συνήχθη καθ' ὅμοιον σχεδὸν τοῖς ἀνωτέρω πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ΙΕ'. κεφαλαίου, ἐξέθηκέ τις ὅτι ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ οἱ τελωνιακοὶ φύλακες ἐκλέγονται ἀπὸ στρατιωτικὸν σῶμα. Εὔχεται δὲ ὥστε ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς νὰ δεχθῇ καὶ παρ' ἡμῖν τὸ τοιοῦτον

μέτρον, καθ' ὅσον καὶ ἡ ὑπηρεσία θέλει ὠφεληθῇ καὶ τὸ ἐπαχθὲς τῶν συστάσεων θέλει παύσει.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ κεφαλαίου δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

Κεφάλ. ΙΕ'. Τελωνεῖα.

«Ἄρθρ. 1. Προσωπικόν . . . . . 300,000.

» 2. Ἔξοδα ὑπηρεσίας . . . . . 22,500.

» 3. Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαί . . . . . 4,000. »

Δι' ὁμοίας δὲ κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ψηφοφορίας καὶ κατὰ πρωτόκολλον σχεδὸν ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ σύνολον τοῦ κεφαλαίου, ἀναβαῖνον εἰς 326,500 δραχ. παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἡ συζήτησις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ μεσημβρίας.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐθ. Κ ε χ α γ ι ᾶ ς.
Π. Κ ο λ π ο ῦ ν ο ς

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΕ'.

Τῆς 8 Ἰουνίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν δεκάτην π. μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρ. 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ κεφ. 16 ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἑφ' ἑκάστου ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

«Κεφ. 16. Χαρτόσημον

Ἄρθρ. 1. Προσωπικόν . . . . . 6,960.

» 2. Ὑλικόν 19000

» 3. Ἔξοδα ἀποστολῆς καὶ παραλαβῆς . . . 4500.

» 4. Δικαιώματα καὶ προμήθειαι . . . . 300000. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. 16 ἐκ δραχ.

330,460 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Π. Καλαμογδάρτη καὶ Ἠλ. Παππαδαίου, συνήχθη κατὰ τὸ ὦδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον 15'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν,

Ναὶ ἢ Ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Γ. Ι. Γιολδάσης . . . . .
Δημήτριος Ὁρεινός . . . . Ν	Ν. Α. Γρανίτσας . . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . Ν	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . . Ν	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .	Ἀδρέας Αὐγερινός . . . .
Δημήτριος Τσόκρης	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Γεώργιος Τσόκρης	Δημήτριος Ἀθανασίου . . .
Νικόλαος Ἰατρίς . . . . Ν	Γεώργιος Διαμάντης . . .
Σπαυλάτος Σοῦτσος	Ν. Δελένδας . . . . .
Δημήτριος Καλλιῤῥονᾶς . . Ν	Δ. Γαβρᾶς . . . . . Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . Ν
Σταῦρος Βλάχος . . . . Ν	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος	Δ. Ν. Πετμεζᾶς . . . . Ν
Σωτήριος Στράτος . . .	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . Ν	Ἠλίας Παπαδατος . . . . Ν
Φίλων Φίλωνος . . . . Ν	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . Ν	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Νικόλαος Τσέλιος	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης . . Ν	Κωνσταντῖνος Δημητριάδης. Ν
Δ. Π Πετροπουλάκης . . .	Βελισάριος Νικολαΐδης . . Ν
Γ. Δ. Τσιγκουράκος . . . Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου. Ν	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Γεώργιος Κονδύλης . . . Ν	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .	Νικόλαος Μπούκουρας . . Ν
Βασίλειος Νώνης . . . . Ν	Π. Κολποδῖνος . . . . . Ν
Σταμάτιος Μήτσας . . . Ν	Ἐμμ. Ἀντίπας . . . . . Ν
Δημήτριος Ζῶτος . . . Ν	Γ. Πανοπριφτόπουλος . . . Ν

Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος. .	Π. Χριστόπουλος . . . . Ν
Χρῆστος Ῥάγκος	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . Ν	Νικόλαος Μοσχοῦλας . . . Ν
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Σπ. Πήλληκας . . . . Ν
Νικόλαος Ματθαίου . . . Ν	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Ν. Χ. Παναγιώτου . . Ν	Κωνστῖνος Βλάμης . . . Ν
Σ. Κοπανίτσας . . . . . Ν	τὴν Ζαγιᾶς . . . . . Ν
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . Ν	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Π. Πατρινός . . . . . Ν
Γ. Γιατράκος	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . Ν
Λουκᾶς Στεράνου	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .
Ἰω. Παπαλουκόπουλος . . Ν	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου. .
Ἰω. Ταμπακόπουλος . . . Ν	Ν. Α. Μπότασης . . . . Ν
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . Ν	Δ. Καλλέργης . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . .	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Ἀναγ. Δεδόπουλος	Ἰω. Σκαβέντζος . . . . Ν
Α. Μαυροειδῆς . . . . . Ν	Γ. Νικολάου . . . . . Ν
Γ. Κεφάλας	Γεώργιος Ναύτης . . . . Ν
Ἀναγ. Τσάκας . . . . . Ν	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . Ν
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος .	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . Ν
Κωνς. Κουρκουμέλης . . Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . Ν
Ἀλέξανδ. Κουμουνδοῦρος . .	Παναγιώτης Ψάθης . . . Ν
Παναγ. Παπατσώνης . . .	Νικόλαος Νάζος . . . . Ν
Ἰω. Προβιλέγιος	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . .
Ἰω. Ταταράκης . . . . . Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . Ν
Σ. Βερόττης . . . . . Ν	Κυριάκος Πανηρόπουλος . . .
Χ. Σουμαρίπας . . . . Ν	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . Ν
Π. Δημητρακόπουλος . . .	Δ. Στάϊκος . . . . .
Π. Χρυσοβέργης . . . . Ν	Α. Κιζάνης . . . . . Ν
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Παντολέων Κουντουριώτης .
Δ. Κοκοτάκης	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . Ν
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Μ. Χουρμούζης . . . . . Ν
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης. . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . Ν
Γεώργιος Μπάνης . . . . Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . Ν
Νικόλαος Πιερράκος . . . Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ . . .
Δημήτριος Πουλικάκος . . Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . Ν	Α. Μάντζαρης . . . . . Ν

Παραδεχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ κεφ. 17 « Νομισματοκοπεῖον » ἐκ δρ. 5640 διὰ τὸ προσωπικόν, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου ψηφοφορία ὁμοία τῇ προηγηθείσῃ, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76.

Ἀναγνωσθεισῶν δὲ τῶν ἐπὶ τοῦ κεφ. 18 ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

«Καὶ τὴν διὰ τοῦ προτεινομένου κεφαλαίου αὔξησιν ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ χρήσιμον καὶ παραδεκτέαν, διότι ἡ τύπωσις τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων, ἀθλίως τυπουμένων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, εἶναι ἔργον ἀπολύτου ἀνάγκης, καὶ ἑπομένως ἐνῷ δι' αὐτῆς θέλει διευκολυνθῇ ἡ κυκλοφορία τῶν τοιούτων βιβλίων εἰς ὅλας τὰς ἐκκλησίας τοῦ Κράτους διὰ μετρίας τιμῆς, ἀφ' ἑτέρου εἶναι ἱκανὴ αὕτη νὰ καλύψῃ τὴν δαπάνην καὶ φέρῃ τὴν Κυβέρνησιν εἰς θέσιν ὥστε, μετὰ τὴν εἰσπραξιν τῶν ἐξόδων, νὰ διευκολύνῃ δωρεὰν τὴν ἀπόκτησιν τῶν τοιούτων βιβλίων εἰς τὰς ἀπόρους ἐκκλησίας τοῦ Κράτους· διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, καὶ χάριν τῆς ὑπηρεσίας, ἀναγκαία κρίνεται καὶ ἡ μετατύπωσις τῶν διοικητικῶν νόμων τοῦ Κράτους, καὶ παραδεκτὴ ἡ χάριν αὐτῆς ζητουμένη προσθήκη δαπάνης.»

Ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ κεφαλαίου, ἔχοντα οὕτω·

«ΚΕΦΑΛ. 18. Τυπογραφεῖον καὶ Λιθογραφεῖον.

Ἄρθρ. 1.	Προσωπικὸν διοικήσεως	2400
» 2.	Ὡσαύτως τῶν ἐργατῶν	28,880
» 3.	Ὑλικὸν καὶ ἄλλα	5,680
» 4.	Ἐπισκευαί	100
» 5.	Ἀνατυπώσεις Β. ἐφημερίδ. κτλ.	9000»

Γενομένης εἶτα καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου ἐκ δραχ. 46,060 ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς ἀνωτέρω, καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ ἐπὶ τοῦ κεφ. 16, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ κεφ. 18 παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76.

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἑπομένου κεφ. μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

ΚΕΦΑΛ. ΙΘ. Ἄρθρ. 2. Δάση.

«Δὲν ἀντιλέγει ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν συγχώνευσιν τῶν ἀπροβλέπτων ἐξόδων τοῦ κεφαλ. τούτου πρὸς τὸ ἄρθρον 2 οὐχ ἧττον

ὅμως παρατηρεῖ ὅτι, τοῦ συγχωνευθέντος ἐξόδου σπανιώτατα ἐγίνετο χρῆσις, καὶ διὰ τοῦτο πάντοτε ἔμενεν αὐτὸ ὡς πλεόνασμα· πρέπει ὅθεν νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ περιστατικὸν τοῦτο, ὅπως ληφθῇ ἀπὸ τοὐδε πρόνοια εἰς τὴν μετὰ φειδοῦς χρῆσιν τῆς τοιαύτης δαπάνης, δι' ἧς δύναται νὰ οἰκονομηθῇ καὶ κατὰ τὸ 1855 τὸ ποσὸν τοῦτο, καὶ νὰ μὴ ἀποβῇ ἐπιζήμιος ἡ ἐπενεχθεῖσα καινοτομία, χάριν τοῦ ὁρισμοῦ τῶν δαπανῶν.»

Ἐξέθηκέ τις, ὅτι τοσοῦτον ἀνίκανον καὶ ἄθλιον εἶναι τὸ προσωπικὸν τῶν δασονομικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων, ὥστε καταλληλότερον ἤθελε τοῦτο ὀνομασθῇ φάλαγξ δασονομική, καὶ ἐπειδὴ ἐκ τούτου κινδυνεύει νὰ καταστραφῇ ἡ πολύτιμος αὕτη τοῦ δημοσίου περιουσία, κρίνει ἀναγκαῖον νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργοῦ εἰς τὴν ταχεῖαν διοργάνωσιν τοῦ οὐσιώδους τούτου κλάδου πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐκ τῆς κακῆς τοῦ προσωπικοῦ καταστάσεως ἐνδεχομένων ζημιῶν.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι πρὸ πολλοῦ τὸ ὑπουργεῖον ἐνασχολεῖται εἰς τὴν σύνταξιν καταλλήλου ὀργανισμοῦ, καὶ ἤδη πρόσεγγίζει τοῦ ἔργου τὸ τέλος, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2, ἔχοντα οὕτω·

« Κεφ. 19. Δάση.

Ἄρθρ. 1.	Προσωπικὸν	95,640
» 2.	Ὑλικὸν καὶ ἄλλα	2420.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. ἐκ δρ. 98060 ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προηγουμέναις ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76.

Ἐπὶ δὲ τοῦ κεφαλ. 20 παρετήρησέ τις, ὅτι κατὰ τὸ 1836 εὑρισκόμενος ἐν Φθιώτιδι, ἀνεκάλυψε διάφορα μεταλλεῖα, περὶ ὧν ἀνέφερεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ὅμως ἀποστείλαν αὐτῷ εὐχαριστήριον ἔγγραφον οὐδεμίαν ἄλλην ἔλαβε περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πρόνοιαν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐφίστησι τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργείου, καὶ ἰδίως μάλιστα ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ δήμῳ τῆς Κρεμαστῆς Λαρίσσης εὑρισκομένου ἀνθρακορυχείου.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι θέλει ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια, ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι πολλαὶ χιλιάδες δραχ. δαπανῶνται πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν εἰς Εὐρώπην στελλομένων νέων, οἵτινες ἐνασχολούμενοι εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ἰατρικῆς ἢ τῶν νομικῶν, ἐπανερχόμενοι εἰς τὴν Ἑλλάδα ὠφελοῦνται μὲν αὐτοὶ μετερχόμενοι τὸν ἰατρὸν ἢ τὸν δικηγόρον, οὐδεμίαν δὲ παρέχουν

εἰς τὸ δημόσιον ὠφέλειαν. Παρατηρεῖ διὰ τοῦτο, ὅτι συμφέρει ἐκ τῶν τοιούτων νέων τινὲς νὰ σπουδάζωσι καὶ τὴν ὁρυκτολογίαν, ἀφοῦ τόσην ἔχομεν ὁρυκτολόγων ἀνάγκην.

Τὸ δὲ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι θέλουσι ληφθῆ ὑπ' ὄψιν αἱ παρατηρήσεις του αὐταὶ, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ κεφαλ. 20, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ κεφ. 21, ἔχοντα οὕτω·

« Κεφ. 20. Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτά

Ἄρθρ. 1.	Προσωπικὸν διοικήσεως	11,736
» 2.	Ὑλικὸν καὶ ἐνοίκια	892
» 3.	Ἔξοδα ἐξορύξεως	83220
» 4.	Ἔξοδα μετακομίσεως γαιανθράκων . . .	3136
» 5.	Ὑλικὸν ἀνθρακορυχείου	1055

Κεφ. 21 Ἁλυκαί.

Ἄρθρ. 1.	Προσωπ. διοικήσεως	18,120
» 2.	Ὑλικὸν καὶ ἐνοίκιον	7390
» 3.	Ἔξοδα καλλιεργείας	60000
» 4.	Ὁμοίως μετακομίσεως καὶ συντηρήσεως	63,760
» 5.	Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαί	12000. »

Γενομένης δὲ ἐφ' ἑκατέρου τῶν ἀνωτέρω δύω κεφαλ. τοῦ μὲν ἐκ δραχ. 100039, τοῦ δὲ ἐκ δραχ. 161,270 ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προηγηθείσαις, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθείσης ψηφαλεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια σχετὸν τῷ ἐπὶ τοῦ κεφ. 18, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὰς πιστώσεις ἀμφοτέρων τῶν κεφαλαίων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 77.

Ἐρωτηθεῖσα μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 4 καὶ 5 τοῦ κεφαλ. 22, κενῶν ὄντων τῶν ἄρθρ. 6 καὶ 7, μὲ τὴν προσθήκην δραχμῶν δύω μὲν χιλιάδων εἰς τὸ ἄρθρον 3, ἑκατὸν δὲ χιλιάδων εἰς τὸ ἄρθρ. 4 κατὰ τὴν εἰς τινα προηγουμένην συνεδρίασιν παρουσιασθεῖσαν δήλωσιν· ἔχουσι δὲ τ' ἀνωτέρω ἄρθρα μὲ τὰς γενομένας προσθήκας οὕτω·

« Κεφ. 22. Κτημάτων διοίκησις.

Ἄρθρ. 1.	Ἔξοδα διοικήσεως καὶ καλλιεργείας ·	22,600
» 2.	Ἔξοδα ἐκποιήσεως	2,500
» 3.	» Ὁδοιπορικὰ κτλ.	3,000
» 4	Ἐπισκευαί	10,000
» 5.	Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα	500. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. 22 ἐκ δραχμῶν 38,600, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλ. 23 «ἐπιστροφαὶ χρημάτων» ἄνευ

ἄρθρων, ἐκ δρ. 20,000, ἰδίας ἑφ' ἑκατέρου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Δημητριάδην καὶ Σ. Κοπανίτσαν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια σχεδὸν τῷ ἐπὶ τῶν δύω ἀνωτέρω κεφαλαίων, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν μὲν πίστωσιν τοῦ κεφ. 22, διὰ ψήφων 76, τὴν δὲ τοῦ κεφ. 23, διὰ ψήφων 77.

Διαδεχθέντος ἐνταῦθα τὸν πρόεδρον τοῦ ἀντιπροέδρου, ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρον 1 τοῦ κεφ. 24, ἐφ' οὗ λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἀναγκαζόμενος ἐνίοτε νὰ λαμβάνῃ τὸν λόγον ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων ὑπὸ μόνης τῆς ἰδίας τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντός του ὁρμᾶται. Ἂν δ' αἱ παρατηρήσεις του αὐταὶ λυπῶσιν ἐνίοτε τοὺς ὑπουργοὺς, ἐκφράζει διὰ τοῦτο τὴν λύπην του, ἀλλὰ παντὸς ἄλλου αἰσθήματος δὲν δύναται εἰμὴ νὰ προτάξῃ τὸ καθῆκον. Ταῦτα δὲ λέγει, διότι καὶ σήμερον προτίθεται νὰ φέρῃ παρατηρήσεις τινας ἐπὶ σπουδαίου ἀντικειμένου, ἀποβλέποντος τὴν παραβίασιν ῥητῆς διατάξεως τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου.

Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 73 φύλλῳ λεπτομερείας σημειοῦνται ὑπὸ τὸ αὐτὸ ἄρθρον τρεῖς δαπάναι ἀ. διὰ γήπεδα κλπ. β'. δι' ἐκτέλεσιν δικαστ. ἀποφάσεων καὶ γ'. διὰ ζημίαν ὑποτιμήσεως νομισμάτων, ἐναντίων τῶν ἄρθρων 22 καὶ 23 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καθ' ἃ ὁ προϋπολογισμὸς διαιρεῖται εἰς χωριστὰ κεφάλαια, περιέχοντα ὁμοφυεῖς ὑπηρεσίας, καὶ δὲν ἐπιτρέπεται τὰ προσδιωρισμένα εἰς ἓν ἄρθρον ποσὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ἄλλα, ἐνῷ ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὐδεμία ὑπάρχει συνάφεια μεταξὺ τῶν διὰ γήπεδα καὶ δι' ἐκτέλεσιν δικαστικῶν ἀποφάσεων πληρονομένων, καὶ τῆς ὑποτιμήσεως τῶν νομισμάτων. Ἐνῷ δὲ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 22 « κτημάτων διοίκησις » ἐν τῷ φύλλῳ τῆς λεπτομερείας ἀπαντῶμεν ἀναλυτικῶς ὅλας τὰς δαπάνας μέχρις εὐτελῶν ποσῶν, ἐνταῦθα ἐπὶ ποσοῦ τοσοῦτον σημαντικοῦ οὐδεμίαν εὑρίσκομεν διάκρισιν, καὶ τοῦτο βεβαίως ἔπραξεν ἐν γνώσει ὁ ὑπουργὸς διὰ νὰ καλύψῃ τὴν εὐθύνην μιᾶς ἐπικειμένης ζημίας τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν πολιτῶν ἐκ τῆς ὑποτιμήσεως τῶν τουρκικῶν ταλλήρων, τὴν δὲ ζημίαν αὐτὴν, κακῇ πίστει φερόμενος, ἠθέλησε νὰ καλύψῃ, σημείων τὸ ποσὸν αὐτῆς μεταξὺ ἄλλων ὅλως ἀσχέτων δαπανῶν. Ἀλλὰ τί σημαίνει ζημία ὑποτιμήσεως νομισμάτων, ἀφ' οὗ ἡ λέξις «ὁμισμα αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν σημαίνει τὸ νενομισμένον ὡς μέσον συναλλαγῆς καὶ ὡς μέτρον ἐκτιμήσεως, ὅπερ ὅμως περιβάλλεται μεθ' ὅλων τῶν διατυπώσεων ἑνὸς νόμου, καὶ ἑπομένως ὁ

ὑπουργὸς δεχόμενος νομίσματα μὴ ἀνεγνωρισμένα διὰ νόμου καταστρέφει ῥητὴν διάταξιν τοῦ συντάγματος. Ἀλλ' εἰς τίνα νόμον στηριζόμενος ὁ ὑπουργὸς ἐδέχθη τουρκικὰ νομίσματα, καὶ ζητεῖ ἤδη νὰ ὑποστῇ τὸ ἔθνος τὴν ἐκ τῆς ἐκπτώσεως αὐτῶν ζημίαν, ἀφοῦ τὸ ἔθνος δὲν ὡρισε διὰ νόμου τὴν ἀξίαν τοῦ τουρκικοῦ ταλλήρου εἰς δραχ. 5:20; Κατὰ τὸν περὶ νομισμάτων νόμον τὸ βάρος τῆς δραχμῆς ὡρίσθη εἰς 4 γραμμὰς καὶ 290 χιλιοστὰ, καὶ ἐπομένως τὸ ἑλληνικὸν πεντόδραχμον περιέχει βάρος ἀργύρου 21 γραμμῶν καὶ 450 χιλιοστῶν· ἀλλ' ἀφοῦ κατὰ γενομένας δοκιμὰς τὸ τουρκικὸν τάλληρον περιέχει βάρος μόνον δραχμῶν 4 καὶ 95, ὁ ὑπουργὸς δὲν ἠδύνατο βεβαίως ἐναντίον ῥητοῦ νόμου νὰ δώσῃ ἀνωτέραν ἀξίαν, γινόμενος οὕτω παραίτιος ζημίας εἴς τε τὸ δημόσιον καὶ τοὺς πολίτας πρὸς ὄφελος ὀλίγων τινῶν κερδοσκόπων, οἵτινες ἐμπορίας χάριν ὑπερετίμησαν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νόμισμα.

Ἐπιφυλαττόμενος δὲ νὰ ὁμιλήσῃ πλατύτερον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τουρκικῶν νομισμάτων εἰσαχθέντος νομοσχεδίου, παρατηρεῖ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅτι ὁ ὑπουργὸς, ὅστις συνέταξε τὸν προϋπολογισμὸν, ὑπέπεσεν εἰς δύω σφάλματα· ἀ. ἄνευ νόμου ἐπέτρεψεν εἰς τὰ ταμεῖα τὴν παραδοχὴν τῶν τουρκικῶν νομισμάτων καὶ οὕτως ἐνεψυχώθη πλειότερον ἡ κυκλοφορία αὐτῶν, καὶ β'. ἤνωσεν εἰς ἓν ἄρθρον δαπάνας διαφόρους ἐναντίον τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καὶ ἐπομένως προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ζητήσῃ μὲν τὴν διαίρεσιν τῆς δαπάνης κατ' ἄρθρα, νὰ μὴ παραδεχθῇ δὲ τὴν ἐκ τῆς ὑποτιμήσεως ζημίαν, θεωροῦσα ὑπεύθυνον τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν, ὅστις ἄνευ νόμου διέταξε τὴν παραδοχὴν τῶν τουρκικῶν ταλλήρων.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι αἱ ὀρθαὶ καὶ εἰλικρινεῖς παρατηρήσεις οὐ μόνον δὲν λυποῦσι τοὺς ὑπουργοὺς, ἀλλὰ καὶ εὐχαριστοῦν μάλιστα αὐτούς, διότι δι' αὐτῶν ὁδηγοῦνται εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν καλῶν καὶ νομίμων. Ἰδὺ πρὸς δὲ τὴν προτεινομένην διαίρεσιν παρατηρεῖ, ὅτι ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ περιεχομένων δαπανῶν, αἱ μὲν δύω ἔχουσι πραγματικὴν πρὸς ἀλλήλας σχέσιν, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διακριθῶσιν ὡρισμένως, διότι ποτὲ μὲν τὸ ποσὸν τὸ δαπανώμενον διὰ γήπεδα καὶ ἄλλα κτήματα εἶναι ἀνώτερον, ποτὲ δὲ τὸ δι' ἐκτέλεσιν δικαστικῶν ἀποφάσεων, καὶ διὰ τοῦτο πάντοτε ἐσημειώθη ἓν ποσὸν ἡνωμένον διὰ τὰς δύω ταύτας δαπάνας· ἡ δὲ τῆς ὑποτιμήσεως ὁμολογεῖ καὶ οὗτος, ὅτι εἶναι ἄσχετος πρὸς τὰς δύω ἄλλας καὶ

παραδέχεται μάλιστα τὴν εἰς χωριστὸν ἄρθρον καταχώρισιν τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν παραδέχεται ὅτι ἓν μικρὸν λογιστικὸν λάθος ἐμφαίνει κατάχρησιν ἢ κακὴν πίστιν ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργοῦ, διότι τὸ ὑπουργεῖον ποιεῖται χρῆσιν τῶν διαφόρων πιστώσεων μετὰ τῆς αὐστηροτέρας οἰκονομίας, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν μάλιστα παρεξηγήσεων ἐπροτίμησε πάντοτε νὰ διεξαχθῶσιν αἱ διαφοραὶ τοῦ δημοσίου δικαστικῶς, πολλάκις δὲ καὶ πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων του.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι ὁ πρ·κάτοχός του ἐπιτρέψας τὴν παραδοχὴν τοῦ τουρκικοῦ ταλλήρου, ἐγένετο παραίτιος ζημίας εἴς τε τὸ δημόσιον καὶ τοὺς πολίτας, παρατηρεῖ, ὅτι τὰ τουρκικὰ τάλληρα εἰσήχθησαν διὰ τοῦ ἐμπορίου εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὸ ὑπουργεῖον, θέλον νὰ ἐμποδίσῃ τὴν κυκλοφορίαν αὐτῶν, ἐπροκάλεσε Β. διάταγμα ἐλαττόνον τὴν ἀξίαν των. Ἀλλ' οὐ μόνον δὲν ἐμποδίσθη οὕτως ἡ κυκλοφορία αὐτῶν, ἀλλ' ἐν Σύρῳ μάλιστα ἔτι μᾶλλον ὑπερετιμήθησαν, καὶ ἐπειδὴ διὰ τῆς ὑποτιμήσεως ἐδυσκολεύοντο καὶ αἱ εἰσπράξεις τοῦ δημοσίου, διότι τὸ νόμισμα τοῦτο εἶχε παντοῦ ἐπικρατήσει, ἠναγκάσθη ὁ πρακάτοχός του πρὸς εὐκολίαν τῶν τε πολιτῶν καὶ τοῦ δημοσίου νὰ ἐπιτρέψῃ μυστικῶς τὴν εἰς τὰ ταμεῖα παραδοχὴν αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου πιθανὸν νὰ προκύψῃ μικρά τις εἰς τὸ δημόσιον ζημία, ὁ ὑπουργὸς εὐθύρησεν ἀναγκαῖον νὰ ζητήσῃ τὴν δέουσαν πίστωσιν, ἥτις δὲν ὑπερβαίνει τὰς 3—5 χιλ. δραχμῶν, καθ' ὅσον, ἐκτὸς τῶν τουρκικῶν ταλλήρων, εἰς διαφόρους παραλίους πόλεις τῆς Πελοποννήσου ἐκυκλοφόρησε καὶ ἕτερον ἀμερικανικὸν νόμισμα, τοῦ ὁποίου ἡ πραγματικὴ ἀξία εἶναι ἐλλειπὴς, τὰ δὲ ἐν τῷ ταμείῳ Πατρῶν εὑρισκόμενα τοιαῦτα νομίσματα φέρουν ζημίαν χιλίων περίπου δραχμῶν. Ὁμολογῶν δὲ, ὅτι τὸ νόμισμα πρέπει νὰ ἔχῃ νενομισμένην ἀξίαν, παρατηρεῖ, ὅτι δὲν ὡρισε· ὁ ὑπουργὸς τὴν ἀξίαν τοῦ τουρκικοῦ ταλλήρου εἰς δραχ. 5:20, ἀλλ' εὗρεν αὐτὴν ὡρισμένην ὑπὸ τοῦ ἐμπορίου, καὶ ἠναγκάσθη νὰ τὴν παραδεχθῇ πρὸς εὐκολίαν τῶν πολιτῶν.

Ἀποδείξας λοιπὸν ὅτι ὁ πρακάτοχος αὐτοῦ οὔτε παραίτιος τῆς ζημίας ὑπῆρξεν ἐξ ἀνάγκης ἐπιτρέψας τὴν παραδοχὴν τῶν τουρκικῶν ταλλήρων, οὔτε ἐκ κακῆς προθέσεως ἐνήργησεν, ἀρίησιν εἰς τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ τὴν ζητουμένην διὰ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο δαπάνην, ἵνα μὴ ὑποστῶσιν οἱ πολῖται τὴν ὅλην ζημίαν.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ὁ κατὰ πρῶτον ἀναπτύξας τὸ ζήτημα

δικαίως κατέκρινε τὴν εἰς ἓν κεφάλαιον συγχώνευσιν τριῶν διαφόρων δαπανῶν, διότι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ πρέπει κατὰ τὸν νόμον νὰ ὁρίζηται τὸ εἶδος πάσης δαπάνης, ἵνα γνωρίζῃ τὸ ἔθνος τί δαπανᾷ ἡ Κυβέρνησις ἐφ' ἑκάστου εἴδους. Ὀρθῶς λοιπὸν ἐρρέθη, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ παραλείψῃ ὁ ὑπουργὸς τὸν τοιοῦτον τύπον, καὶ, κατ' αὐτὸν μάλιστα, δὲν εἶναι ἀξιέπαινος ἡ ἀδιαφορία τοῦ ὑπαλλήλου του Δ. Δρόσου, ὅστις μέλος ὢν τῆς συνταξάσης τὸν περὶ λογιστικοῦ νόμον ἐπιτροπῆς, δὲν ἠγνόει τὴν περὶ τούτων διάταξιν τοῦ νόμου. Ἀφοῦ δὲ ὁ ὑπάλληλος οὗτος μετεῖχε καὶ τῆς διεξελθούσης τὸν νόμον ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς, δὲν ἐννοεῖ διὰ τί νὰ παραλείψῃ τοιοῦτον οὐσιῶδη τύπον, δὲν ἐννοεῖ διὰ τί νὰ συνάψῃ εἰς ἓν τρεῖς ἀντιθέτους δαπάνας. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ περὶ διατιμήσεως λεχθέντα, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ τιθεμένη τῶν νομισμάτων τιμὴ, ὁσάκις δὲν ἀναλογεῖ πρὸς τὴν ἀξίαν αὐτῶν, εἶναι αὔξησις φόρου, καὶ τὴν αὔξησιν ταύτην ὀφείλει νὰ μὴ προκαλῇ τὸ δημόσιον. Ἀλλ' ἐνταῦθα συγχωρήσασα ἡ Κυβέρνησις τοιαύτην παρ' ἀξίαν ὑπερτίμησιν, ἐπέβαλε φόρον καὶ ἑπομένως ἐσφετερίσθη καθήκοντα νομοθετικά. Τῷ 1833 ἐξεδόθη Β. διάταγμα, τὸ ὁποῖον ἀριθμοῦν διάφορα εἴδη νομισμάτων, ὥριζε τὴν ἀξίαν αὐτῶν, πᾶν δὲ μὴ περιλαμβανόμενον ἐν τῷ διατάγματι, ἀφίνετο ὡς ἁπλοῦν ἐμπόρευμα. Ἀφοῦ λοιπὸν εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπάγεται τὸ νόμισμα τῆς Τουρκίας, ἡ δὲ Κυβέρνησις τὸ περιβάλλει σήμερον μὲ ἀξίαν, τοῦτο βεβαίως εἶναι ἐπιβολὴ φόρου καὶ ἔπρεπεν ἡ Κυβέρνησις νὰ ἦναι προσεκτικωτέρα. Διὰ τοῦ διατάγματος δ' ἐκείνου ἐξηρέθη τὸ τουρκικὸν νόμισμα, διότι καὶ πᾶσαι αἱ Εὐρωπαϊκαὶ Κυβερνήσεις δίδουσαι πίστιν εἰς τὸ μόνιμον τῆς ἀξίας τῶν νομισμάτων των, δὲν παρεδέχθησαν τὰ τουρκικὰ ὡς ὑποκείμενα εἰς ἀδιακόπους μεταβολάς. Βαθμηδὸν ὅμως εἰσήχθη παρ' ἡμῖν τὸ νόμισμα τοῦτο ὑπὸ τῆς ἐμπορικῆς τάξεως, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἄφῆκε νὰ τὸ διαχειρίζωνται ὡς ἐμπόρευμα. Ἀλλ' ἤδη τὰ νομίσματα ταῦτα ἀνεγνωρίσθησαν ἐπισήμως ὑπὸ τοῦ δημοσίου, καὶ εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ τὰ δεχθῶμεν ὡς λαβόντα νόμιμον κῦρος. Τὸ νὰ νομιμοποιήσωμεν δὲ ἡμεῖς ἀξίαν, ἣν τὰ νομίσματα ταῦτα δὲν ἔχουσιν, οὔτε λογικὸν οὔτε συμφέρον εἶναι. Διὸ προτείνει, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν τῶν δαπανῶν συγχώνευσιν, νὰ διακριθῶσι κατὰ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον· ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν τῶν νομισμάτων παραδοχὴν, νὰ προσέχῃ πλειότερον ἡ νομοτελεστικὴ ἐξουσία.

Ἐξῆλθεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ ἀγορεύων

ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, λαμβάνων τὸν λόγον, ἐπεθύμει νὰ ἔχῃ καθαρὰν γνῶσιν τοῦ ἀντικειμένου, περὶ οὗ πρόκειται νὰ ὁμιλήσῃ. Τὸ περὶ διατιμήσεως τῶν νομισμάτων διάταγμα ἐξεδόθη τῷ ὄντι τὸ 1833 μετὰ τὴν ἄφιξιν τῆς ἀντιβασιλείας, ὅτε καὶ αὐτὸς ἦτον μέλος τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ διατίμησις δὲ αὕτη ὥριζε τὴν ἐπὶ τῆς δραχμῆς ἀξίαν τῶν διαφόρων νομισμάτων, καὶ ἐχαράχθη συγχρόνως σημαντικὴ ποσότης δραχμῶν. Ἂν δὲ διὰ τοῦ διατάγματος τούτου δὲν συμπεριελήφθησαν νομίσματα τῆς Τουρκίας, παρατηρεῖ, ὅτι ὑπῆρχον τότε εἰς κυκλοφορίαν τὰ χρυσᾶ εἰκοσάρια της, ὧν τὴν πραγματικὴν ἀξίαν δὲν ἠδυνάμεθα νὰ ὁρίσωμεν, διότι καὶ πρὸς ἄλληλα δὲν εἶχον ἴσην ἀξίαν καὶ μεταξὺ αὐτῶν εὑρίσκοντο ἴσως καὶ νόθα. Ἐκ τούτου ἄφῆκεν αὐτὰ ἡ Κυβέρνησις νὰ κυκλοφορῶσιν ἁπλῶς ὡς ἐμπόρευμα. Ἐκτοτε ὅμως ἠσθάνθη βραδύτερον ἡ Τουρκία ὅτι ἡ ἀνωμαλία τῶν νομισμάτων της τὴ ἔφερε μεγάλας ζημίας, καὶ ἤδη τὸ χρυσοῦν νόμισμά της εἶναι καλὸν, οὐχ ἧττον δὲ καὶ τὸ τάλληρον. Ἐπειδὴ ὅμως τοσοῦτον διεδόθη παρ' ἡμῖν τὸ τάλληρον τοῦτο, ὥστε ὑπερετιμήθη ἡ ἀξία του, ἡ Κυβέρνησις ἔπρεπε νὰ ἀποφασίσῃ νὰ ζημιωθῇ, ἀλλὰ νὰ φέρῃ αὐτὸ εἰς ἰσορροπίαν πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν ἄλλων νομισμάτων. Τὴν ἐπικράτησιν λοιπὸν τοῦ τουρκικοῦ ταλλήρου ἔφερεν ἡ ἀνάγκη, ἡ δὲ Κυβέρνησις οὐδένα ὑπεχρέωσε νὰ λαμβάνῃ αὐτό. Ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἐπικρατεῖ ἐν Ἑλλάδι ἡ συνήθεια, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς δραχμῆς, δὲν πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν τὴν ἀληθῆ τοῦ πράγματος θεραπείαν, καὶ ἀντὶ νὰ ὑποθέτωμεν ἐπιβολὴν φόρων, εἰς τὴν ἀνωτέρω ἰδέαν ἔπρεπε νὰ ἐνισχύσῃ τὴν Κυβέρνησιν ἡ Βουλή. Δίκαιον λοιπὸν εἶναι νὰ ἀποδίδωνται τὰ πράγματα εἰς τὴν ἀληθῆ των αἰτίαν, καὶ νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι τὰ τουρκικὰ τάλληρα εἰσήχθησαν παρ' ἡμῖν καὶ διὰ τὴν μεγάλην αὐτῶν συρροὴν καὶ διότι δὲν ὑπῆρχον ἄλλα. Θέλετε νὰ ἐκλείψῃ τὸ κακὸν τοῦτο; Συνδράμετε νὰ εὐκολυνθῇ ἡ καλὴ πίστις, νὰ συρρέωσι πανταχόθεν χρήματα εἰς τὸν τόπον, καὶ διὰ τοῦ μέσου τούτου ἐκλείπει πᾶσα ἐπιβλαβὴς ὑπερτίμησις.

Παρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον λαβὼν τὸν λόγον, ὅτι τὸ μέγιστον τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἐπιχείρημα πρὸς δικαιολογίαν παραβάσεως ῥητοῦ νόμου, ἦτον ὅτι τὸ τουρκικὸν νόμισμα ἐπλεόνασε κατὰ τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ἐν τούτοις ἐνῷ τὸ δημόσιον θέλει νὰ προσβάλῃ τὴν συρροὴν τουρκικῶν ταλλήρων, δέχεται ταῦτα πρὸς δραχ. 5:20. Ἐνῷ δὲ οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι διέταξε τὴν παραδοχὴν αὐτῶν κατὰ τὴν ἐν

χρήσει ἀξίαν, ἔρχεται ὁ πρὸ ὀλίγου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς καὶ λέγει δι' ἐκθέσεώς του, ὅτι αὐτὸς διέταξε τοῦτο. Ἀλλ' ἐνῷ δὲν θέλει νὰ ἐξετάσῃ τὸν λόγον, δι' ὃν τὰ τουρκικὰ τάλληρα ἐπλεόνασαν εἰς τὸ Κράτος, ἐρωτᾷ πῶς δικαιολογεῖται νὰ δέχωνται τὰς 20 γραμμὰς τοῦ ἀργύρου αὐτῶν πλέον τοῦ ἡμετέρου ταλλήρου; Τάχα δὲν ἤρκει νὰ δεχθῶσιν αὐτὰ εἰς τὴν πραγματικήν των ἀξίαν ἢ θεωροῦσιν ὅτι διὰ τῆς ὑπερτιμήσεως τίθεται ἐλαττωθῇ ἡ συῤῥοή των; Καὶ εἶπε μὲν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι διὰ τῆς ναυτιλίας ἐπλεόνασαν εἰς τὸν τόπον τὰ τουρκικὰ τάλληρα, ἀλλ' ὅταν πλοίαρχός τις φέρῃ 1000, φέρ' εἰπεῖν, τάλληρα, δὲν ἔχουσι τὴν ἐπιγραφὴν δραχμ. 5:20, τὰ λαμβάνει δὲ ὡς γρόσια, ἐξ ὧν, ὡς ἀπὸ ἐμπορεύματος, ἀπεκδέχεται ὠφέλειαν ἡ ζημίαν. Ἐνταῦθα λοιπὸν μένει νὰ λάβωσιν ὡρισμένην ἀξίαν, καὶ ἀντὶ νὰ δεχθῇ αὐτὰ τὸ δημόσιον πρὸς 5:20, ἠδύνατο νὰ ὁρίσῃ τὴν ἀξίαν των εἰς 4:95· οὕτω δὲ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἤθελεν ἀνασταλῇ ἡ συῤῥοή των, καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲν ἤθελεν ὑπάρχει τὸ ἔλλειμμα, ὃ σήμερον ζητεῖ νὰ καλύψῃ τὸ ὑπουργεῖον. Ὅταν δὲ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο ἐν μὲν τῷ κεφαλαίῳ τοῦ προϋπολογισμοῦ σημειῶνται αἱ λέξεις « γήπεδα καὶ ἄλλα κτήματα » ἐν δὲ τῷ φύλλῳ τῆς λεπτομερείας παρεμβάλλωνται καὶ αἱ λέξεις αὐποτιμήσεως νομισμάτων, » ἡ πρᾶξις αὕτη δὲν ὀνομάζεται κακὴ πίστις;

Ὑπολαβὼν ἐνταῦθα ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, εἶπεν, ὅτι ἐὰν παρατηρήσῃ τις εἰς τὰ φύλλα τῶν λεπτομερειῶν, θέλει ἴδει ὅτι τὰ πλεῖστα τοῦ προϋπολογισμοῦ κεφάλαια, ὡς π. χ. τὸ ΙΑ'. περιλαμβάνουσι δαπάνας πολὺ πλέον ἑτερογενεῖς τῆς προκειμένης, καὶ ὅμως ἐπεψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, οὐδὲ τοῖς ἐπεδόθη σκιὰ κακῆς πίστεως. Ἐνταῦθα δὲ ἀφοῦ ὑπάρχει σκοπὸς προσβολῆς, παρακαλεῖ τὴν πλειονοψηφίαν τοῦ σώματος νὰ δεχθῇ τὸ κεφάλαιον ἀδιαιρέτως, καθ' ὅσον μάλιστα θέλει εἶναι ἀπρόβλεπτος ἡ ἀποζημίωσις.

Ἀναλαμβάνων δὲ τὸν λόγον, ἐξηκολούθησεν ὁ βουλευτὴς, ὅτι ἂν σήμερον συζητῆται τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, προέρχεται ἐκ τῶν σφαλμάτων τοῦ περὶ διατιμήσεως διατάγματος τοῦ 1833. Ἀλλαχοῦ τῆς Εὐρώπης νόμισμα ἰδίως λογίζεται τὸ ἐθνικὸν, τὰ δὲ λοιπὰ θεωροῦνται ὡς ἐμπόρευμα, προσεγγίζον, ἐκτὸς τῆς δαπάνης τῆς ἐγχαράξεως, εἰς τὸ ἐθνικὸν νόμισμα. Ἂν τοιαύτη ἀρχὴ καθιεροῦτο καὶ ἐν Ἑλλάδι, δὲν ἐρυγαδεύετο τὸ ἐθνικὸν νόμισμα οὐδ' εἴχομεν σήμερον ζημίας ὑποτιμήσεων. Ἀπ' ἐναντίας τὸ νομισματοκοπεῖον ἐξελληνίζον τὰ ξένα νομίσματα, ἤθελεν ἐργάζεσθαι ἀδιαλείπτως, καὶ νόμισμα ἐθνικὸν ἤθελε κυκλοφορεῖ

πανταχοῦ. Ἀντὶ τούτου τί ἐπράξαμεν ὅμως; α) ἐλάβομεν σχετικῶς βάρος πρὸς βάρος, ποιότητα πρὸς ποιότητα καὶ ὡρίσαμεν τὴν ἀξίαν τῶν ἀλλοτρίων νομισμάτων· β') ἐδέχθημεν τὴν αὐτὴν τῆς ἀξίας ἀναλογίαν καὶ εἰς τὰ μικρὰ νομίσματα, ἐνῷ περιέχεται ἐν αὐτοῖς ποσότης ἀναλόγως ὀλιγωτέρα τοῦ ταλλήρου, οὕτινος ἀποτελοῦσι τὴν κλίμακα, καὶ γ) δὲν ἐλάβομεν ὑπ' ὄψιν τὴν τριβὴν τῶν νομισμάτων, ἐν ᾧ ὁ μὲν ἄργυρος χάνει κατ' ἔτος ἓν διακοσιοστὸν τῆς οὐσίας του, ὁ δὲ χρυσὸς, ἓν ὀκτακοσιοστόν· ὥστε ἂν ὑπάρχωσιν εἰς τὸ Κράτος ξένα νομίσματα, εἰσὶν ἅπαντα τετριμμένα. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι πρέπει νὰ παύσῃ πᾶσα εἰς τὸ μέλλον ζημία, καὶ ὅτι ὁ ὑπουργὸς εἶναι ὑπόλογος διὰ τὰς γενομένας εἴς τε τὸ δημόσιον καὶ τοὺς ἰδιώτας ζημίας.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προεδρεύοντος ἀντιπροέδρου, ἠρώτησέ τις, ἂν ἡ αἰτουμένη ποσότης ἀφορᾷ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ἰδιωτῶν ἀντὶ τῶν τουρκικῶν ταλλήρων, τὰ ὁποῖα θέλουσιν ἀνταλλάξει. Διεσάφησε δ' ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀφορᾷ τὴν ζημίαν, εἰς ἣν θέλουσιν ὑποκύψει τὰ ταμεῖα τοῦ Κράτους, ὅσα μετὰ τὴν ψῆφισιν τοῦ νόμου θέλουσι περιέχει τουρκικὰ τάλληρα.

Περιστραφείσης ἔπειτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ θέματος, ἐπρότεινεν ἐπὶ τέλους ὁ τὴν ἀνωτέρω συζήτησιν προκαλέσας νὰ διαιρεθῇ ἡ δαπάνη τοῦ κεφαλαίου εἰς εἰδικὰ ἄρθρα. Ἀλλ' ἡ Βουλὴ, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προεδρεύοντος, δὲν παρεδέχθη τὴν πρότασιν, μὴ ἀναστᾶσα. Οὕτω δ' ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ 1 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸν προϋπολογισμόν, ἔχον ὡς ἕπεται·

Κεφάλ. ΚΔ'. ἀποζημιώσεις.

«Ἄρθρ. 1. Γήπεδα καὶ ἄλλα κτήματα δραχ. · · 140,000.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 2 ἄρθρου, παρετήρησέ τις, ὅτι τὸ σύστημα τοῦ νὰ ἀναθέτῃ τὸ ὑπουργεῖον τὰς δίκας αὐτοῦ εἰς διαφόρους δικηγόρους εἶναι ἐπισφαλὲς, ἀλλαχοῦ δὲ ὑπάρχουσιν ὡρισμένοι ἐπὶ τούτῳ δικηγόροι. Διὸ νομίζει ὅτι ἠδυνάμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ ἔχωμεν ἐν μὲν τῇ πρωτευούσῃ τρεῖς τακτικοὺς δικηγόρους ἐπὶ ἀμοιβῇ 300 δραχμῶν εἰς ἕκαστον κατὰ μῆνα, ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις νὰ δίδηται ποσόν τι ὡρισμένον εἰς δικηγόρους.

Ἀντεῖπεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι, ἐν ᾧ δὲν ἀρκοῦσι τρεῖς ἐπὶ τούτῳ δικηγόροι, εἶναι συγχρόνως μονοπώλιον ὁ προσδιορισμὸς τῶν προσώπων, καὶ ἐμποδίζεται τὸ δημόσιον νὰ ἐκλέγῃ ἀναλόγως τῶν πολυπληθῶν ὑποθέσεών του οἱ-

ουδέποτε θέλει δικηγόρον. Διὸ δὲν παραδέχεται τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ πρότασιν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 2. Ἀντιμισθία δικηγόρων . . . . . 60,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 200,000 δραχμῶν, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Καλαμογδάρτην καὶ Σ. Κοπανίτσαν, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ διὰ ψήφων 67 κατὰ 3.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον ΚΔ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν,

Ναὶ ἢ Ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Ἀουκᾶς Λόντος		Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν
Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν	Γεώργιος Κονδύλης	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Βασίλειος Νώνης	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Σταματ. Μήτσας	Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Δ. Ζῶτος	Ν
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Γ. Γιολδάσης	
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν	Ν. Γρανίτσας	
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Λύσανδρος Βιλαέτης	Ο
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Στέφ. Στεφανόπουλος	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ἀνδρέας Λύγερινός	
Σταῦρος Βλάχος		Σόλων Κριστενίτης	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Δημήτριος Ἀθανασίου	
Σωτήριος Στράτος		Γεώργιος Διαμάντης	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Ν. Δελένδας	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Δ. Γαβρᾶς	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ν	Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Νικόλαος Τσέλιος		Θ. Δ. Ζαΐμης	
Κωνσταντῖνος Γριβογεώργης	Ν	Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Χ. Θεοχαρόπουλος	
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Ἡλ. Παπαδαῖος	Ν

Ἀθαν. Δανηλόπουλος	Ν	Χ. Σουμαρίπας	Ν
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Ἰωάννης Ζάρκος		Π. Χρυσοβέργης	Ν
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	Ν	Δ. Παπαδημητριάδης	
Βελισ. Νικολαΐδης	Ν	Δ. Κοκοτάκης	Ν
Ἰωάννης Μπαλάφας		Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	
Πέτρος Δελιγιάννης		Ἰωάννης Εὐσταθίου	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	Ν
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Γεώρ. Μπάνης	Ν
Νικόλαος Μπούκουρας	Ν	Νικόλαος Πιεράκος	
Π. Κολπαδῖνος	Ν	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν	Δημήτριος Πουλικάκος	Ν
Γ. Πανοπριφτόπουλος		Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν
Μ. Τριανταφυλλόπουλος		Π. Χριστόπουλος	Ν
Χρῆστος Ράγκος	Ν	Π. Κανελλόπουλος	
Εὐθ. Κανελλόπουλος		Ν. Μασχούλας	Ν
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Ν	Σπ. Πηλλήκας	
Νικόλαος Ματθαίου	Ν	Νάκος Πανουργιᾶς	
Ν. Χ. Παναγιώτου		Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν
Σ. Κοπανίτσας	Ν	Εὐθ. Κεχαγιὰς	Ο
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν	Σιδ. Πράτσικας	
Α. Κορφιωτάκης		Π. Πατρινός	
Γ. Γιατράκος	Ν	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	
Ἀουκᾶς Στεφάνου		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν
Ἰω. Παπαλουκόπουλος		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος		Ν. Α. Μπότασης	Ν
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Ν	Δ. Καλλέργης	
Παναγιώτης Βάρβογλης		Κ. Δαρειώτης	
Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Ἰω. Σκαβέντζος	Ν
Ἀναγ. Δεδόπουλος	Ν	Γ. Νικολάου	Ν
Α. Μαυροειδὴς	Ν	Γεώργιος Ναύτης	
Γ. Κεφάλας		Μιχαὴλ Σολωμός	Ν
Ἀναγ. Τσάκας	Ν	Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος	Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν	Παναγ. Ψάθης	
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος		Νικόλαος Νάζος	Ο
Παναγ. Παπατσώνης		Ἀναγ. Παπατσώρης	
Ἰω. Προβιλέγιος	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Ἰω. Ταταράκης	Ν	Κ. Πονηρόπουλος	
Σ. Βαρότσης	Ν	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	

Δημήτριος Στάϊκος . . .		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς .	
Α. Κιζάνης	Ν	Γεώργιος Ριζόπουλος . .	
Παντολ. Κουντουριώτης . .		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης .	
Δημήτριος Βουδούρης . . .		Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ . . .	
Σταμάτιος Γ. Δοκός . . .	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης .	
Μ. Χουρμούζης	Ν	Α. Μάντζαρης	Ν

Οὕτω δὲ περαιωθέντος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, προσελθὼν ὁ ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1850 ΡΟΕ΄. νόμου, ἔχοντα ὡς ἑρεξῆς·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι.

«Ὁ ΡΟΕ΄. νόμος ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1850 περὶ ἐπιβολῆς τοπικῶν φόρων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὑποτελωνείου Κατακώλου πρὸς κατασκευὴν λιμένος ἐν Ἁγίῳ Ἀνδρέᾳ τοῦ δήμου Λετρίνων συνετάχθη ἐσφαλμένως ἐπὶ τῇ βάσει πληροφοριῶν, ὑποβληθεισῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὑπὸ τῶν ἐπὶ τόπου ἁρμοδίων ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι παρέστησαν τὸν ὅρμον Ἁγίου Ἀνδρέου ὡς παντὸς ἄλλου προτιμότερον καὶ διὰ μικροτέρας δαπάνης δυνάμενον νὰ μεταβληθῇ εἰς ἀσφαλῆ λιμένα· δυστυχῶς ὅμως αἱ πληροφορίαι αὗται δι' ἐπανειλημμένης αὐτοψίας, ἐνεργηθείσης μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ εἰρημένου ΡΟΕ΄. νόμου ὑπὸ ἡμεδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν ἐμπειροτέχνων ἀνδρῶν, ἀπεδείχθησαν ὅλως ἐσφαλμέναι· ἡ πρώτη αὐτοψία, ἥτις ἐνηργήθη ὑπὸ μικτῆς ἐπιτροπῆς, ἐκ μηχανικῶν καὶ ναυτικῶν Ἑλλήνων συγκειμένης, ὡς καὶ ἡ δευτέρα, τὴν ὁποίαν κατ' αἴτησιν τῆς Κυβερνήσεως ἐνήργησεν ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ ναυάρχου τοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ σταθμεύοντος τότε γαλλικοῦ στόλου, ἐναργῶς κατέδειξαν τὸ μὴ ἐφικτὸν τῆς εἰς Ἅγιον Ἀνδρέαν συστάσεως λιμένος.

Οἱ λόγοι, ἐξ ὧν πᾶς τις δύναται νὰ πεισθῇ περὶ τούτου, ἐν ἐκτάσει ἐκτίθενται ἐν τῷ συνημμένῳ ὑπομνήματι, τὸ ὁποῖον συνέταξεν ὁ προμνημονευθεὶς τοῦ ναυάρχου K. Defossés ὑπασπιστὴς, ὅστις συνεφώνησε πληρέστατα μετὰ τῆς ἑλληνικῆς ἐπιτροπῆς καὶ περὶ τοῦ καταλλήλου τοῦ ὅρμου Κατακώλου πρὸς σύστασιν τοῦ λιμένος, μὴ ἀπέχοντος τοῦ ὅρμου ἁγίου Ἀνδρέου πλείονα τῶν 20 λεπτῶν τῆς ὥρας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πρᾶξις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ δήμου Λετρίνων, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας συνετάχθη ὁ ΡΟΕ΄ νόμος, ἐκρράζει ἁπλῶς τὴν εὐχὴν τῆς

εἰς τὰ παράλια αὐτοῦ συστάσεως λιμένος καὶ συνοικισμοῦ περὶ αὐτὸν, καὶ ἐπειδὴ ἡ μόνη πρὸς τοῦτο καταλληλος θέσις ἀπεδείχθη ἤδη τὸ Κατάκωλον, διὰ ταῦτα τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον προτίθεται ῥητῶς τὴν εἰς τὸν ὅρμον τοῦτον σύστασιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται λιμένος.

Ἐν τούτοις ὁ χρόνος ἀφ' ἑνὸς, τὰ ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε ἐφαρμογῆς τοῦ ΡΟΕ΄. νόμου ἀποτελέσματα, ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀποτυχία τῶν ἄλλοθι συνοικισμῶν, πρὸς δὲ καὶ ἡ ἀναγκαία σκέψις πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἐν Κατακώλῳ ἀπέναντι τῆς Ἐπτανήσου καταρτισθησομένου, κατέδειξαν τὴν ἀνάγκην καὶ ἄλλων τινῶν τροποποιήσεων καὶ προσθαφαιρέσεων, γενησομένων εἰς τὸν ΡΟΕ΄. νόμον, αἵτινες διελήφθησαν εἰς τὸ πρὸς ἐπιψήφισιν εἰς τὰ νομοθετικὰ Σώματα ὑποβαλλόμενον συνημμένον νομοσχέδιον· αἱ τροποποιήσεις καὶ προσθαφαιρέσεις αὗται, ὡς καὶ οἱ προκαλέσαντες αὐτὰς λόγοι, εἰσὶν οἱ ἀκόλουθοι.

Κατὰ τὸ ἄρθρον Α΄ τοῦ ΡΟΕ΄ νόμου, ὑποβάλλονται εἰς φορολογίαν καὶ τὰ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὑποτελωνείου Κατακώλου ἐπιβιβαζόμενα προϊόντα. Ἡ δὲ περιφέρεια αὕτη περιλαμβάνει καὶ μέρος τῆς εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ὀλυμπίας ἀνηκούσης παραλίας πρὸς μεσημβρίαν τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ. Ἐπειδὴ ὅμως ὡς ἐκ τῶν τοπικῶν περιστάσεων τὰ ἐκ τῆς παραλίας ταύτης ἐξαγόμενα προϊόντα πρὸς μεταφορὰν αὐτῶν εἰς τὸν λιμένα, ὑπόκεινται εἰς μεγαλειτέρας δαπάνας, δίκαιον ἐκρίθη νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν τὰ παράπονα τοῦ δήμου Βώλακος, ἰδίως καὶ νὰ καταβιβασθῇ εἰς τὸ ἥμισυ μόνον ὁ φόρος ἐπὶ τοῦ σταφιδοκαρποῦ, ὅστις θέλει ἐπιβιβάζεσθαι εἰς τὴν θέσιν Σωτῆρα, καὶ πρὸς μεσημβρίαν αὐτῆς, ὅπου γίνεται ἡ φόρτωσις τοῦ σταφιδοκαρποῦ τῆς ἀνωτέρω ἐπαρχίας· ἐτηρήθη δὲ ἡ τοῦ ΡΟΕ΄ νόμου φορολογία διὰ τὸν εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας ἐξαγόμενον καρπὸν πρὸς ἀπορυγὴν καταχρήσεων.

Τὸ ἄρθρον Α΄ τοῦ ΡΟΕ΄ νόμου ἀνέθεσε τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων εἰς τὸν τελώνην Κατακώλου· τῆς διατάξεως ταύτης τηρουμένης, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν εἴσπραξιν ἐν γένει, ἐκρίθη συμφέρον νὰ ἐπιτραπῇ διὰ τοῦ νόμου καὶ ἡ ἐνοικίασις τῶν φόρων μετὰ τριετῆ προθεσμίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας θέλει βεβαιωθῆ ἀκριβέστερον τὸ ποσὸν τὸ ἐξ αὐτῶν παραγόμενον· ἡ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ μέτρου τούτου προσδοκωμένη ὠφέλεια θεωρεῖται βεβαία. Ὅθεν, κατὰ συνέπειαν τῶν προεκτεθέντων, τὸ ἄρθρον Α΄. τοῦ ΡΟΕ΄ νόμου μετεσχηματίσθη εἰς τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ ὑποβαλλομένου σχεδίου· ὁ δὲ τελευταῖος παράγραφος τοῦ

αὐτοῦ ἄρθρου Α'. ὀρθώτερον ἐκρίθη νὰ συνδυασθῇ μὲ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον Β', καὶ τοιουτοτρόπως ἐσχηματίσθη τὸ ἄρθρον 4 τοῦ σχεδίου, κατὰ τὸ ὁποῖον τὰ πρὸς σύστασιν λιμένος ὑδραυλικὰ καὶ λοιπὰ ἔργα θέλουν ἐκτελεσθῇ εἰς Κατάκωλον καὶ οὐχὶ εἰς ἅγιον Ἀνδρέαν, ὡς διαλαμβάνει ὁ ΡΟΕ' νόμος· ὅλαι δὲ αἱ πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ σκοποῦ τούτου ἀπὸ τοῦ δημοσίου γινόμεναι κατὰ τὸν ἀνωτέρω νόμον παραχωρήσεις λαμβάνουσι χώραν εἰς τὰ πέριξ τοῦ Κατακώλου, καὶ οὐχὶ πλέον εἰς τὰ πέριξ ἁγίου Ἀνδρέου. Αἱ εἰς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νομοσχεδίου προστεθεῖσαι ποινικαὶ διατάξεις ἐθεωρήθησαν λίαν συντελεστικαὶ πρὸς μείζονα ἐξασφάλισιν τῆς ἀκεραίας τῶν φόρων εἰσπράξεως· ἅπασαι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ΡΟΕ' νόμου ἐπανελήφθησαν ἐν τοῖς ἄρθροις 6, 7 καὶ 8 τοῦ νομοσχεδίου ἐπὶ προσθήκῃ καὶ τῶν ἑφεξῆς.

Ἡ δι' εἰσφορᾶς ἰδιωτικῆς σύστασις λιμένος τοσοῦτον δαπανηροῦ εἰς τὰς ἀπροσπελάστους ἀκτὰς τῶν ἐπαρχιῶν Ἠλείας, Ὀλυμπίας καὶ Τριφυλίας δὲν ἐνδιαφέρει μόνους τοὺς κατοίκους τῶν ἐπαρχιῶν τούτων, ἀλλ' ἐν γένει τὴν ναυτιλίαν, καὶ αὐτὸ τὸ κράτος, τὸ ὁποῖον ἐκτὸς τῆς ὠφελείας, τὴν ὁποίαν θέλει ἀπολαύει, ἀναπτυσσομένων διὰ τῆς συστάσεως τοῦ λιμένος τῶν ὑλικῶν συμφερόντων τῶν εἰρημένων κατοίκων, θέλει ἔχει καὶ θετικωτέραν ἄμεσον ὠφέλειαν, πηγάζουσαν ἐκ τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν ἐν ταῖς ῥηθείσαις ἐπαρχίαις ἐκτεταμένων ἐθνικῶν γαιῶν, καὶ ἐκ τῆς προσόδου τῶν δασῶν τῆς Ἠλείας καὶ Ὀλυμπίας.

Τὰ ἀμοιβαῖα τῶν κατοίκων, τῆς ναυτιλίας καὶ τοῦ δημοσίου συμφέροντα τόσῳ μείζονα ὑπολογίζονται, ὅσῳ ταχυτέρα θέλει εἶσθαι ἡ πραγματοποίησις τῆς συστάσεως τοῦ λιμένος. Ὅθεν διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ ἐπαρκεστέρα συνδρομὴ τῆς ἐπικρατείας εἶναι δικαιολογημένη, καὶ ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 14 τοῦ νομοσχεδίου εἰδικὴ πρόνοια περὶ δανείου, τοῦτο ἰδίως προτίθεται. Συνεπείᾳ τῶν σκέψεων τούτων διὰ μὲν τοῦ ἄρθρου 6 ἐξετάθη ἐπὶ 200 βασιλ. πήχεων τὸ βάθος τῶν ἀπὸ τῆς ζώνης τοῦ σχεδίου τοῦ συνοικισμοῦ καταληρθησομένων ἐθν. γαιῶν, ὅλως χέρσων καὶ ἀχρήστων πρὸς γεωργίαν διὰ τὸ ἀπόκρημνον καὶ πετρώδες αὐτῶν· διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 8 τὸ τίμημα τῶν παραλίων οἰκοπέδων ἀφιεροῦται καὶ αὐτὸ ὁλόκληρον διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 12 παραχωρεῖται καὶ τὸ παρακείμενον τῷ Κατακώλῳ μικρὸν ἕλος Κάστα καλούμενον, ἐκτάσεως περίπου 1,000 στρεμμάτων, οὗτινος ἡ ἀποξήρανσις λόγῳ τῆς ὑγείας στενῶς συνδέεται μὲ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ συνοικισμοῦ.

Ἐκ τῶν παραχωρήσεων τούτων ἐκρίθη εὔλογον νὰ διαληφθῇ ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 15 διάταξις, καθ' ἣν τὸ δημόσιον ἀναλαμβάνει τὴν μισθοδοσίαν καὶ τὰς λοιπὰς ἀποδοχὰς τοῦ τε μηχανικοῦ, ὅστις θέλει διευθύνει τὰ τοῦ λιμένος ἔργα, καὶ τῶν ἐπιστατῶν, ὧν ὁ ἀριθμὸς προσδιορίζεται εἰς δύω κατ' ἀνώτατον ὅρον· πρὸς δὲ καὶ ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 10 διασάφησις περὶ ἐλευθέρας χρήσεως τῶν καθ' ὅλην τὴν παραλίαν λίθων.

Πρὸς ἀσφαλεστέραν ἐπιτυχίαν τοῦ ἐν τῷ Κατακώλῳ συνοικισμοῦ, ἐκτὸς τῆς ἀποξηράνσεως τοῦ παρακειμένου ἕλους, συντελεστικὴ ἐφάνη ἡ ἄνευ πληρωμῆς παραχώρησις τῶν οἰκοπέδων, γενησομένη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 καὶ ὑπὸ τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 διαγραφομένους ὅρους, ἐξασφαλίζοντας καὶ τὴν εἴσπραξιν τοῦ τιμήματος τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν ζώνην τῆς πόλεως γηπέδων.

Ἡ ἀπὸ Πύργου εἰς Κατάκωλον ὁδὸς 12 περίπου σταδίων μήκους χαρακτηριζομένη ὡς δημοτικὴ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ὁδοποιίας ΣΤ'. νόμου, διεχαράχθη σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου, κατασκευασθεισῶν καὶ τῶν γεφυρῶν αὐτῆς. Ἐπειδὴ πρὸς τελειοποίησίν της θέλει ἀπαιτηθῇ εἰσέτι 10 περίπου χιλιάδων δραχμῶν δαπάνη, ἥτις ἐὰν ληφθῇ μετὰ τῆς πρὸς ἐτησίαν συντήρησιν τῆς ὁδοῦ ἀναγκαιούσης ἐκ τῶν εἰσπράξεων τοῦ λιμένος, θέλει ἐπιφέρει βραδύτητα εἰς τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ, διὰ ταῦτα ἐκρίθη εὔλογον νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ ὁδὸς ὡς ἐθνική, ἵνα ἡ μὲν τελειοποίησίς της γίνῃ ἐκ τοῦ δημοσίου, ἡ δὲ συντήρησις ἐκ τῆς προσόδου τῶν διοδίων, τὰ ὁποῖα θέλουν ἐπιβληθῇ διὰ Β. διατάγματος ἐπὶ τῆς ἐπ' αὐτῆς διαβάσεως· ἡ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ΡΟΕ' νόμου περὶ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ πεῖρα κατέδειξεν ἐλαττωματικὴν τὴν συγκρότησιν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἐκ τριῶν μελῶν, ἐν τῶν ὁποίων ὑπῆρξε μέχρι πρὸ ὀλίγου καὶ ὁ μηχανικός, ὅστις ὡς διευθύνων τὸ τεχνικὸν μέρος, δὲν θεωρεῖται καταλλήλον νὰ ἀναμιγνύηται εἰς τὰ τῆς διαχειρίσεως. Ἄλλως τε, ἐπειδὴ ἡ ὑπηρεσία τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἄμισθος, τὸ δὲ κέντρον αὐτῆς εἶναι ἐκτὸς τῆς πόλεως Πύργου, καὶ ἐπειδὴ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον καὶ ἡ κυβέρνησις πρέπει νὰ ἐπιζητῶσι τοὺς φιλοτιμοτέρους καὶ ἱκανωτέρους ἐκ τῶν πολιτῶν, ἀφοῦ δὲ εὑρεθῶσιν οὗτοι νὰ διατηρῶνται πλειότερον καιρὸν εἰς τὴν ἄμισθον ταύτην ὑπηρεσίαν, δι' ὅλα ταῦτα, καὶ διὰ νὰ λείψωσιν αἱ περὶ προεδρείας ἀντιζηλίαι, καὶ νὰ ὑπάρχῃ κέντρον σταθερὸν τῶν συνδιασκέψεων τῆς ἐπιτροπῆς καὶ πραγματικὴ εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους λογοδοσία, ἐκρίθη ὀρθώτερον νὰ συγκρο-

τῆται ἡ μνησθεῖσα ἐπιτροπὴ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νομοσχεδίου.

Αὗται εἶναι ἐν γένει αἱ ἀναγκαῖαι εἰς τὸν ΡΟΕ' νόμον προσθαφαιρέσεις, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων συνετάχθη τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον, ὅπερ ἐν τῷ ἄρθρῳ 16 αὐτοῦ φέρει τὴν ἀκύρωσιν τοῦ διαληφθέντος νόμου.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ. Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.»

Ο Θ Ω Ν κ.τ.λ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Ἅπαντα τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ Β'. τοῦ ΡΟΕ' νόμου ἀναφερόμενα ἔργα θέλουσιν ἐκτελεσθῆ εἰς τὸν ὅρμον Κατακώλου, ἀντὶ τοῦ ὅρμου Ἁγίου Ἀνδρέου.

Ἄρθρ. 2. Οἱ διὰ τῶν § ά. ἕως ιά. τοῦ ἄρθρου Α'. τοῦ ΡΟΕ'. νόμου ἐπιβαλλόμενοι φόροι δύνανται μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου νὰ εἰσπράττωνται καὶ διὰ μονοετοῦς ἐνοικιάσεως.

Ὁ ἐνοικιαστὴς προσφέρει ἀξιόχρεων ἐγγύησιν, καὶ συντρέχει μετὰ τῶν τελωνιακῶν ὑπαλλήλων εἰς τὴν βεβαίωσιν τῶν φόρων, εἰσπραττομένων πάντοτε παρὰ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ τελωνείου Κατακώλου.

Αἱ περὶ λαθραίας ἐξαγωγῆς καὶ μεταφορᾶς ἢ μὴ ἀκριβοῦς δηλώσεως ἢ διασαφήσεως, ὡς καὶ αἱ περὶ ἄλλων ὑπερβάσεων ποιναὶ διαταξεις τῶν ἐν ἰσχύϊ περὶ τελωνείων νόμων, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς ἐπιβαλλομένους φόρους διὰ τοῦ ΡΟΕ' καὶ τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 3. Ἐπὶ τοῦ σταφιδοκαρποῦ τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας τοῦ ἐξαγομένου ἢ μεταφερομένου ἐκ τῆς θέσεως Σωτῆρος, καὶ καθ' ὅλην τὴν πρὸς μεσημβρίαν αὐτῆς παραλίαν ὁ φόρος περιορίζεται εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον κανονιζομένου· ἐπὶ δὲ τοῦ ἐξ ἄλλων θέσεων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, καὶ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ὀχθῶν τοῦ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ καὶ τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ ἐξαγομένου ἢ μεταφερομένου σταφιδοκαρποῦ πληρόνεται ὁλόκληρος ὁ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον φόρος.

Ἄρθρ. 4. Ἕκαστος τῶν κατὰ τὸν παρόντα καὶ τὸν ΡΟΕ' νόμον φορολογουμένων δήμων τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας δύναται νὰ ἐπιβάλῃ ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ παραγομένου σταφιδοκαρποῦ, κατὰ τὴν ἐξαγωγήν του, καὶ δημοτικὸν φόρον μέχρις ἑνὸς τοῖς ἑκατὸν, ἐὰν ἡ ὑπὸ τῶν λοιπῶν νόμων καὶ Β. διατα-

γμάτων ἐπιτετραμμένη δημοτικὴ φορολογία δὲν ἐπαρκῇ εἰς τὰ τακτικὰ αὐτοῦ ἔξοδα.

Ἄρθρ. 5. Αἱ ἐθνικαὶ γαῖαι καὶ ἡ ὑποβρύχιος ἀκτὴ, τῆς ὁποίας θέλει καταλάβει τὸ σχέδιον τοῦ πρὸς τὸν λιμένα Κατακώλου συνοικισμοῦ μετὰ τῆς ζώνης αὐτοῦ, ἐχούσης βάθος χιλίων Β. πήχεων λογιζομένων ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν ὅριον τοῦ σχεδίου, παραχωροῦνται πρὸς τοὺς συνοικισθησομένους, προτιμωμένων τῶν διὰ τοῦ παρόντος καὶ τοῦ ΡΟΕ' νόμων φορολογουμένων.

Ἄρθρ. 6. Τὰ κατὰ τὸ σχέδιον οἰκόπεδα παραχωροῦνται εἰς τοὺς συνοικισθησομένους δωρεάν. Ὁ πρῶτος ἀναγγέλλων ἑαυτὸν ὡς σύνοικον ἐκλέγει τὸ οἰκόπεδον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὀφείλει ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ν' ἀποπερατώσῃ τελείαν οἰκοδομήν τινα μικρὰν ἢ μεγάλην.

Μεταξὺ δύο ἢ πλειοτέρων, ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἀναγγελλομένων καὶ τὸ αὐτὸ οἰκόπεδον ζητούντων, ὁ κλῆρος προσδιορίζει τὸν ἐγκαταστηθησόμενον εἰς αὐτό.

Ἐξαιροῦνται τῆς ὡς ἀνωτέρω παραχωρήσεως· ά. τὰ κατὰ τὸ σχέδιον ἐπὶ τῆς αἰμασίας οἰκόπεδα τῆς παραλίας γραμμῆς, διατιθέμενα κατὰ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον 7· β'. τὰ πρὸς χρῆσιν δημοσίαν οἰκόπεδα. Τὰ τελευταῖα ταῦτα, ὡς καὶ τὰ πρὸς δημοτικὴν ὡσαύτως χρῆσιν γήπεδα, παραχωροῦνται δωρεάν.

Ἄρθρ. 7. Τὰ τῆς παραλίας γραμμῆς οἰκόπεδα καὶ τὰ τὴν ζώνην ἀπαρτίζοντα γήπεδα παραχωροῦνται διὰ μιᾶς καὶ ὁριστικῆς δημοπρασίας.

Τὸ ἐκ τῆς δημοπρασίας τίμημα πληρόνεται εἰς δύω ἴσας ἐτησίας δόσεις· τούτων ἡ μὲν πρώτη, ἅμα ἀναγνωρισθῇ τὸ ἔγκυρον τῆς δημοπρασίας, ἡ δὲ δευτέρα τὴν ά. Νοεμβρίου τοῦ ἀμέσως ἑπομένου ἔτους.

Τὸ τίμημα τοῦτο εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΡΟΕ' νόμου καὶ χρησιμεύει πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ Β' τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀναφερομένων ἔργων.

Ἄρθρ. 8. Ὅστις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 6 συνοίκων δὲν οἰκοδομήσῃ ἐντὸς τοῦ ἔτους, ἢ ὅστις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 7 ἀγοραστῶν δὲν πληρώσῃ ἐμπροθέσμως, πρὸς τῇ ἀπωλείᾳ τῆς πληρωθείσης δόσεως, μενούσης ἄνευ τινὸς διατυπώσεως πρὸς ὄφελος τοῦ λιμένος, ἀποβάλλεται καὶ τοῦ οἰκοπέδου ἢ γηπέδου, τὸ ὁποῖον μεταβαίνει αὐτοδικαίως μὲ τὰς τυχούσας ἐπ' αὐτοῦ βελτιώσεις καὶ ἄνευ τινὸς ἀποζημιώσεως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, διὰ νὰ διατεθῇ αὖθις κατὰ τὸ ἄρθρον 6 ἢ 7 ὑπὲρ ἄλλου συνοίκου ἢ ἀγοραστοῦ.

Ἄρθρ. 9. Διὰ τὴν ὁλοσχερῆ κατασκευὴν τοῦ λιμένος, τοῦ φόρου τῶν δημοτικῶν καταστημάτων, τῶν ὑδραγωγείων καὶ ῥεμάτων καὶ τῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς πόλεως δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὁδῶν, ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ χρῆσις ἐλευθέρα παντὸς δικαιώματος τῶν καθ' ὅλην τὴν παραλίαν λίθων.

Ἄρθρ. 10. Ἡ ἀπὸ Πύργου εἰς Κατάκωλον ὁδὸς χαρακτηριζομένη ὡς ἐθνικὴ θέλει τελειοποιεῖται, καὶ συντηρεῖται ὡς τοιαύτη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ὁδοποιΐας Σ΄. νόμου.

Ἄρθρ. 11. Τὸ παρὰ τῷ Κατακώλῳ ἕλος Κάστα καλούμενον ἀποξηρανθήσεται ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἀποξηράνσεως τοῦ Βοιωτικοῦ πεδίου νόμου· αἱ ἀποξηρανθησόμεναι ἐθνικαὶ γαῖαι ἐκποιοῦνται τοῖς μετρηταῖς, δαπανηθησομένοις πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ Β΄. τοῦ ΡΟΕ΄ νόμου ἀναφερομένων ἔργων.

Ἄρθρ. 12. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον Δ΄. τοῦ ΡΟΕ΄ νόμου ἐρορευτικὴ ἐπιτροπὴ σύγκειται ἐκ πέντε μελῶν· τούτων δύο διορίζει ἡ Κυβέρνησις, δύο ἄλλα ἐκλέγει τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Λετρίνων, πέμπτον δὲ μέλος καὶ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης εἶναι ὁ ἔπαρχος Ἠλείας.

Ἐκ τῶν πρώτων τεσσάρων μελῶν τὸ ἥμισυ ἀνανεοῦται κατ' ἔτος, κατὰ τὸν προειρημένον τρόπον, ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Τὸ αὐτὸ μέλος δύναται νὰ διορισθῇ καὶ ἐκλεχθῇ τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη.

Ἄρθρ. 13. Ἐπιτρέπεται, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δήμων νόμου, ἡ πραγματοποίησις δανείου χρησίμου ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας, καὶ ἀποδοθησομένου ἐκ τῶν εἰσπραττομένων δικαιωμάτων τοῦ λιμένος.

Ὁ προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς τῶν διὰ τὸν λιμένα καὶ τὰ λοιπὰ ἔργα ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἀποτελεῖ μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ τοῦ δήμου Λετρίνων.

Ἡ κατὰ τὸν ΡΟΕ΄ νόμον φορολογία ἰσχύει μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. 14. Ἡ μισθοδοσία καὶ αἱ λοιπαὶ ἀποδοχαὶ τοῦ διευθύνοντος τὰ ἔργα μηχανικοῦ, καθὼς καὶ ἡ ἀντιμισθία δύο τὸ πολὺ ἐπιστατῶν, πληρώνονται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου.

Ἄρθρ. 15. Διὰ Β. διατάγματος θέλουν κανονισθῆ·

α΄. Ἡ ἔκτασις τῶν οἰκοπέδων καὶ γηπέδων.

β΄. Ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 6 καὶ 7 τοῦ παρόντος νόμου κληρωσις καὶ δημοπρασία, καὶ

γ΄. Οἱ ὅροι τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 δανείου.

Ἄρθρ. 16. Τὰ ἄρθρα Γ. Δ. Ε. καὶ ΣΤ. τοῦ ΡΟΕ΄ νόμου, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη διάταξις αὐτοῦ, ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον, καταργοῦνται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενα τῆς ἐπιούσης θέλουσιν εἶναι, α΄) ἡ συζήτησις τοῦ συμπληρωτικοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς· β΄) ἡ ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν ἀναφορῶν καὶ γ΄) ἡ περὶ τῆς ὑποβληθείσης μυστικῆς ἐγκυκλίου τοῦ πρώην ὑπουργοῦ Σ. Μηλίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

ὁ πρόεδρος.

Θ. Λ. ΖΑΪΜΗΣ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος

Δ. ΖΩΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Εὐθ. Κεχαγιᾶς.

Π. Κολποδίνος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΓ΄.

Τῆς 9 Ἰουνίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν 9 π. μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι ὑπάρχει, ὡς γνωστὸν, διάταξις τοῦ Συντάγματος, ὑποχρεοῦσα τοὺς ὑπουργοὺς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ψηφισθέντων νόμων. Κατὰ τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1848 ἐξεδόθη νόμος περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν, ὅστις ἀπήντησε κωλύματα κατὰ τὴν ἐφαρμογήν του, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις ἐξέδωκε τὸν Αὔγουστον τοῦ 1851 διάταγμα, ὁρίζον τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ μνησθέντος νόμου. Κατὰ τὸ ὑπάρχον λοιπὸν δικαίωμα τῶν ἐρωτήσεων, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ καλέσῃ τοὺς ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς, ἵνα τοῖς ἀπευθύνῃ τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐρωτήσεις του.

Ὁριοθείσης δὲ ὡς ἡμέρας τοῦ Σαββάτου τῆς προσεχοῦς ἑβδομάδος, ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν

γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Δ. Σταΐκου καὶ Ἐμμ. Ἀντέτα ἡ διὰ τὸν ἀρξάμενον μῆνα κλήρωσις τῶν τμημάτων, καθ' ἣν ἔλαχον τὰ ὀνόματα τῶν βουλευτῶν ὡς ἀκολούθως.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον 1855.

Α.	Β.	Γ.
Ἰω. Σκαβέντζος.	Α. Μαυροκορδάτος	Α. Παπαδημητριάδης
Λ. Παπαθανασίου	Κ. Γριβογεώργης	Ν. Δελένδας
Σ. Γ. Δουκὸς	Ν. Μοσχούλας	Εὐθ. Κανελλόπουλος
Δ. Ἀθανασίου	Ἐμμ. Ἀντέτας	Ν. Α. Βαρδαρῆγος
Ν. Ματθαίου	Ἰω. Ἀμβροσιάδης	Π. Ψάθης
Ἀντ. Γρίβας	Ν. Μπότσης	Π. Πατρινὸς
Ι. Ἀποστολίδης	Α. Μάντσαρης	Σ. Ἠλλήνας
Κ. Παναγόπουλος	Ἠλ. Παπαδαῖος	Α. Βενιζέλος
Ἀνδ. Ἴσκος	Ν. Α. Χ. Ἀναργύρου	Ν. Π. Καΐρης
Σ. Βλάχος	Γ. Διαμάντης	Λ. Ῥενουάρδος
Γ. Γιολδάσης	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ι. Μπαλάφας
Γ. Μπάνης	Π. Κυντουριώτης	Α. Κορφιωτάκης
Γ. Ῥιζόπουλος	Ι. Προβιλέγιος	Γ. Μαθεμογωρίτης
Ν. Πανουργιᾶς	Γ. Πατριαρχέας	Ν. Ἰατρὸς
Χ. Σουμαρίπας	Γ. Πανοπριφτόπουλος	Π. Κανελλόπουλος
Γ. Κορφιωτάκης	Γ. Κονδύλης	Σ. Χ. Στεφανόπουλος
Γ. Δ. Τσιγκουράκος	Π. Κολποδῖνος	Π. Χρυσοβέργης
Ἰω. Ζάρκος	Ἰω. Ταταράκης	Ἰω. Παπαλουκόπουλος
Σ. Κοπανίτσας.	Δ. Κοκοτάκης.	Δ. Καλλιῤῥονᾶς.

Δ.	Ε.	Ϛ.
Α. Βιλαέτης	Α. Γιαννουλίδης	Ε. Καλογερᾶς
Β. Νικολαΐδης	Ν. Ἱεράκος	Γ. Εὐσταθίου
Ν. Γρανίτσας	Σ. Στράτος	Κ. Ι. Κουρκουμέλης
Β. Κεχαγιᾶς	Α. Αὐγερινὸς	Π. Καλαμογδάρτης
Γ. Κεφάλας	Μ. Χουρμούζης	Ν. Γιατράκος
Κ. Δημητριάδης	Χ. Ῥάγκος	Β. Π. Δημητρακόπουλος
Α. Δεδόπουλος	Α. Τσάκας	Δ. Ζῶτος
Δ. Γαβρᾶς	Α. Παπατσώρης	Ἐμ. Μελετόπουλος
Ἐμ. Τσοῦχλος	Β. Νώνης	Κ. Τσουκαλᾶς
Σ. Κρεστενίτης	Δ. Δημητρακόπουλος	Ι. Ν. Ταμπακόπουλος
Γ. Τσόκρης	Α. Δανηλόπουλος	Ν. Τσίλιος
Δ. Πουλικάκος	Φ. Φίλωνος	Δ. Τσόκρης
Π. Καμπάνης	Γ. Νικολάου	Ν. Νάζος
Χ. Τσαλαμιδᾶς	Χ. Παναγιώτου	Θ. Α. Ζαΐμης
Α. Μαυροειδὴς	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Γ. Ναύτης
Γ. Ι. Σταΐκος	Κ. Βλάμης	Α. Ἀβέρωφ
Δ. Σταΐκος	Α. Κιζάνης	Λ. Ν. Πετιεζᾶς
Σ. Σοῦτσος	Π. Δελιγιάννης	Σ. Πράτσικας
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος.	Ν. Μπούκουρας.	Δ. Ὀρεινός.

Ζ.

Στ. Μήτσας	Ν. Βυθούρης	Π. Παπατσώνης
Ι. Σαγρίδης	Π. Χριστόπουλος	Α. Στεφάνου
Κ. Δαρειώτης	Σ. Βαρότσης	Α. Κουμουνδοῦρος
Γ. Μαυρομιχάλης	Α. Λόντος	Α. Γεωργαντᾶς
Δημ. Βουδούρης	Εὐαγ. Κοντογιάννης	Μ. Τριανταφυλλόπουλος
Δ. Πετροπουλάκης	Χ. Θεοχαρόπουλος	Μ. Σολωμός.

Ἐπίσης δὲ γενομένης κληρώσεως ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, ἔλαχεν ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ Σύρου εἰς τὸ δ'. τμῆμα.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενα τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ συμπληρωτικοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς, τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐκθέσεως καὶ τῆς μυστικῆς ἐγκυκλίου τοῦ πρώην ὑπουργοῦ Σ. Μηλίου· ἀνεγνώσθησαν κατὰ σειρὰν τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ. Μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐψηφίσθησαν δεκτὰ ἓν ἕκαστον τούτων δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἑξῆς.

Α.	1	Βουλευτικαὶ ἀποζημιώσεις	120000	120000	
Β.	4	Ἐπιχορήγησις βοηθητικοῦ προσωπικοῦ	2000		
	6	Μισθοδοσία 15 κλητήρων	2250		
		Ὁμοίως 8 βοηθῶν καὶ ὑπηρετῶν τοῦ Βουλευτηρίου	725		
		Ἑνὸς κλητῆρος τοῦ ἀναγνωστηρίου.	150	5125	
Γ.	1	Προμήθεια γραφικῆς ὕλης . . .	400		
	2	» τυπογραφικοῦ χάρτου .	500		
	5	Συνδρομὴ ἐγχωρίων ἐφημερίδων .	800		(α)
	6	Δεκτικὰ τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς τῶν εἰς τὴν Εὐρώπην σταλησομένων ἐπὶ 4 συνόδους . . .	500		
	8	Φωτισμὸς τοῦ Βουλευτηρίου, ἀναγνωστηρίου καὶ τοῦ φυλακείου .	100	2300	
Δ.	1	Ἀγορὰ ἐπίπλων καὶ σκευῶν καὶ πληρωμὴ τῶν γενομένων ἐξόδων διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν καθισμάτων τῆς Βουλῆς καὶ διακόσμησιν τῶν θεωρείων αὐτῆς . . .	585	585	(β)
Ε.	1	Διαφόρους ἀπροσδοκήτους δαπάνας. . . .	1300	1300	(γ)
				129310	

(α) Ἐξ αὐτῶν θέλουσι πληρωθῆ 25 συνδρομαὶ τῆς γεωργικῆς ἐφημερίδος.

(β) Ἐξ αὐτῶν αἱ 385 καθυστεροῦνται διὰ δαπάνας γενομένας πρὸ πολλοῦ.

(γ) Ἐξ αὐτῶν αἱ 1000 θέλουν χρησιμεύσει διὰ καλλίργειαν τοῦ βορείου κήπου τοῦ Πανεπιστημίου. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ προϋπολογισμοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Καλαμογδάρτην καὶ Σ. Δοκὸν, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν δαπάνην αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 80, ὡς ἄνωτ. κατεχωρίσθη.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ συμπληρωτικοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς διὰ τὰ ἔξοδα αὐτῆς ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1855 μέχρι τέλους Ὀκτωβρ. 1855, Ναὶ ἢ Ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Δημήτριος Ζῶτος	Ν
Δημήτριος Ὀρεινός	Ν	Γ. Ι. Γιολδάσης	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Ν. Α. Γρανίτσας	
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Λύσανδρος Βιλαέτης	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Σ. Χ. Στερανόπουλος	Ν
Ἀναγνώστης Γιανναυλίδης		Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ν
Δημήτριος Τσόκρης		Σόλων Κρεστενίτης	
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου	
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Σαρλάτος Σούτσος		Ν. Δελένδας	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Δ. Γαβρᾶς	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Λεωνίδας Ν. Πετμεζᾶς	Ν
Σωτήριος Στράτος		Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν
Φίλων Φίλωνος		Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Νικόλαος Τσέλιος		Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν
Γεώργ Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας	
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	Ν
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Βασίλειος Νώνης	Ν	Π. Κολποδῖνος	
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Ἐμ. Ἀντίπας	Ν

Γ. Πανοπριοτόπουλος	Ν	Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος		Π. Χριστόπουλος	Ν
Χρῆστος Ῥάγκος	Ν	Π. Κανελλόπουλος	
Εὐθ. Κανελλόπουλος		Νικόλαος Μασχάλας	Ν
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Ν	Σπ. Πηλλήκας	Ν
Νικόλαος Ματθαίου	Ν	Ν. Παναργιᾶς	
Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν	Κωνσταντῖνος Βλάχος	Ν
Σ. Κοπανίτσας	Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν	Σιδέρης Μράτσικας	
Α. Κορφιωτάκης		Π. Πατρινός	
Γ. Γιατράκος	Ν	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	
Λουκᾶς Στεράνου		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	Ν
Ι. Ν. Ταμπακόπουλος		Ν. Α. Μπότασης	Ν
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Δ. Καλλέργης	
Παναγιώτης Βάρβογλης		Κ. Δαρειώτης	
Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Ἰωάν. Σκαλτσούνης	Ν
Ἀναγνώστης Δεθόπουλος	Ν	Γ. Νικολάου	
Α. Μαυρατσῆς	Ν	Γεώργιος Ναύτης	Ν
Γ. Κεράλας	Ν	Μιχαὴλ Σολωμὸς	
Ἀναγνώστης Τσάτας	Ν	Ἀν. Ρενουάρδ ς	Ν
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος		Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Κωνστ. Ι. Κουρκουμπέλης	Ν	Παναγ. Ψάθης	
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος		Νικόλαος Νάζος	Ν
Παναγιώτης Παπατσώνης		Ἀναγν Παπατσώρης	Ν
Ἰω. Προβιλέγιος	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Ἰω. Ταταράκης	Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Σ. Βαρότσης		Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Χ. Σουμαρίπας	Ν	Δημ. Στάϊκος	Ν
Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Α. Κιζάνης	Ν
Π. Χρυσοβέργης	Ν	Παντελ. Κουντουριώτης	
Α. Παπαδημητριάδης		Δημήτριος Βουδούρης	Ν
Δ. Κοκοτάκης		Σταμάτιος Γ. Δοκός	Ν
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	Ν	Μ. Χουρμούζης	Ν
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν	Καλαμάρης Τσουκαλᾶς	
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	
Γεώργιος Μπάνης	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Νικόλαος Πιεράκος	Ν	Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ	Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Δημήτριος Πουλικάκος	Ν	Α. Μάντσαρης	Ν

Προέβη έπειτα ή Βουλή καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ἀναφορῶν, ἐφ' ᾧ ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 18 περίληψις, ἔχουσα οὕτως·

«Ἀριθ. 18. Ἀναφορὰ ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1855 Ῥουμπίνης χήρας Γ. Μαλάμου, παλαιοῦ ὁπλαρχηγοῦ, αἰτούσης προικοδότησιν τῶν δύω ἀνηλίκων θυγατέρων της, εὑρισκομένης ἄλλως εἰς ἀμήχανον θέσιν ἕνεκα τῆς δυστυχίας, εἰς ἣν εὑρίσκεται.»

Μηδεμιᾶς δ' ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δίκτὴ δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἐπομένην γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

«Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 18 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ὅπως παρέξῃ τῇ ἀναφερομένῃ ἀνάλογον συνδρομὴν πρὸς περίθαλψιν τῆς οἰκογενείας της.»

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19 περιλήψεως·

«Ἀριθ. 19. Ἀναφορὰ ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1855 ἐκ Πατρῶν διαφόρων πολιτῶν, δι' ἧς ἐκτιθέασιν ὅτι ὁ νόμος τῆς ἀ. Αὐγούστου 1855 ὑπέβαλεν εἰς τοὺς σταριδεμπόρους ὑποχρεώσεις τινὰς ἐπὶ ποινικῇ ῥήτρᾳ διὰ τὴν ἐξαγωγὴν καὶ πώλησιν τοῦ σταριδοκαρποῦ, ὅτι καταδιώκονται ἤδη διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου, ἐνῷ ὁ καρπὸς μένει ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀπώλητος ἕνεκα τῆς κακῆς ποιότητος αὐτοῦ, καὶ ἐξαιτοῦνται νὰ παύσῃ ἡ κατ' αὐτῶν καταδίωξις ὡς ἄδικος.»

Ἐζήτησέ τις νὰ συστηθῇ στενώτερον ἡ αἴτησις τῶν ἀναφερομένων, καθ' ὅσον, εἶπεν, ἡ θέσις των εἶναι θλιβερά, καὶ ἂν δὲν εἰσακουσθῶσιν, ἀγνοεῖ τί θέλουσιν ἀπογίνει.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἀληθῶς εἶναι ἀξιοθρήνητος ἡ κατάστασις τῶν ἀναφερομένων Πατρέων καὶ ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἀποφάνσεώς της ἐνήργησεν ὅ,τι ἔπρεπεν, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο πρὸς τὸ παρὸν νὰ ζητήσῃ πλειότερόν τι, καθ' ὅσον τὸ ὑπουργεῖον ἐνεργεῖ δυνάμει νόμου. Ἂς ἀρκεσθῇ λοιπὸν ὁ προαγορεύσας εἰς τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ὅταν ὁ ὑπουργὸς φέρῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ Σῶμα, δύναται νὰ εὑρεθῇ τότε καὶ ἄλλο τι ὑπὲρ αὐτῶν μέτρον.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν ὡς ἕπεται·

«Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 19 ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα φέρῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὰ λαβόντα χώραν εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν, καὶ προνοήσῃ ὅπως συμβιβάσῃ ἀναλόγως τὸ συμφέρον τῶν ἐκ τῆς νόσου τῶν σταριδαμπέλων ὑποστάντων ἀνυπολογίστους ζημίας φορολογουμένων μὲ τὸ τοῦ δημοσίου, καθ' ὅσον ἡ Βουλὴ εὑρίσκει λίαν οὐσιώδη τὰ παράπονα τῶν ἀναφερομένων καὶ ἀληθῆ τὰ παρ' αὐτῶν ἐκτιθέμενα.»

Ἀναγνωσθεῖσαι δὲ ὡς ἀκολούθως καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 20 καὶ 21 περιλήψεις·

«Ἀριθ. 20. Ἀναφορὰ ἀπὸ 19 Ἀπριλίου 1855 ἐξ Ἀθηνῶν Μιχαὴλ Ἀνδρέου, δι' ἧς ἐκτιθεὶς τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, ἐξαιτεῖται νὰ καταταχθῇ εἰς τοὺς πρεσβύτας.

Ἀριθ. 21. Ἀναφορὰ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1855 τῆς χήρας Σ. Ζαριπίου, δι' ἧς ἐκτίθησι τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ ἐκ τῆς χολέρας ἐσχάτως ἀποβιώσαντος συζύγου της, τὴν ἐνεστῶσαν ἐνδεᾗ κατάστασίν της, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ τῇ δοθῇ ἀνάλογος σύνταξις πρὸς συντήρησιν αὐτῆς τε καὶ τῶν ὀρφανῶν τέκνων της.»

Ἐγένοντο δεκταὶ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἐπομένην γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 20 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον.

Ἡ ὑπὸ τὸ ἀριθμὸν 21 νὰ συστηθῇ στενῶς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα λάβῃ ὑπὲρ τῆς ἀναφερομένης τὴν δέουσαν πρόνοιαν.»

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22 περιλήψεως, ἐχούσης οὕτως·

«Ἀριθ. 22. Ἀναφορὰ ἀπὸ 5 Μαΐου 1855 τῆς χήρας τοῦ μακαρίτου Γενναδίου, δι' ἧς ἐκτιθεῖσα τὰς πρὸς τὴν Ἑλλάδα πολυειδεῖς ἐκδουλεύσεις του, τοὺς ὑπὲρ τοῦ ῥωτισμοῦ τῶν ὁμογενῶν του διηνεκεῖς ἀγῶνας αὐτοῦ καὶ τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν τῆς πολυμελοῦς οἰκογενείας του, ἐπικαλεῖται ὑπὲρ αὐτῆς τὴν πατρικὴν πρόνοιαν τῆς Βουλῆς.»

Παρετήρησέ τις, ὅτι καὶ ἡ οἰκογένεια τοῦ μακαρίτου Σερούου εἰς τὴν αὐτὴν ὑπάγεται κατηγορίαν, καὶ τὸ ὑπουργεῖον σκεπτόμενον ὑπὲρ τῆς ἀναφερομένης, καλὸν εἶναι νὰ λάβῃ τὰ αὐτὰ καὶ ὑπὲρ τῆς εἰρημένης οἰκογενείας μέτρα.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη καὶ ταύτην δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν κατωτέρω γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

«Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 22 νὰ συστηθῇ εἰς τὸν κύριον πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, πρὸς ὃν ἐκφράζει ἡ Βουλὴ τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν της, ἵνα λάβῃ περιθαλπομένην τὴν οἰκογένειαν τοῦ μακαρίτου Γενναδίου, συντελέσαντος μεγάλως ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς ἀναπλάσεως τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας καὶ προσενεγκόντος τοσαύτας ἄλλας ἐκδουλεύσεις εἰς τὸ ἔθνος.»

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα καὶ ἡ ἑξῆς ὑπ' ἀριθ. 23 περίληψις

«Ἀριθ. 23. Ἀναφορὰ ἀπὸ 14 Μαΐου 1855 ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Ν. Πετμεζᾶ, συνταγματάρχου, δι' ἧς ἐκτίθησιν, ὅτι κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούνιον πυρκαϊὰ ἀπετέφρωσε τὴν ἐν Καλαβρύτοις οἰκίαν του καὶ ἅπασαν τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, καὶ ἐπικαλεῖται τὴν συνδρομὴν τῆς Β. Κυβερνήσεως πρὸς ἀνέγερσιν αὐτῆς, ὅπως δυνηθῇ νὰ σκεπάσῃ τὴν πολυάριθμον οἰκογένειάν του.»

Ἐφ' ἧς παρετήρησέ τις, ὅτι δικαίαν θεωρεῖ πᾶσαν ὑπὲρ τοῦ ἀναφερομένου σύστασιν τῆς Βουλῆς, διότι γνωστὰ εἶναι τὰ κατὰ τὸν ἀγῶνα ἄθλα καὶ αἱ θυσίαι τοῦ ἐνδόξου τούτου ἀγωνιστοῦ, ὅστις περὶ τὴν δύσιν τοῦ βίου του καταστραφεὶς ὑπὸ πυρκαϊᾶς, δὲν ἔχει ἤδη στέγην, ὑφ' ἣν νὰ παραδώσῃ τὴν τελευταίαν πνοήν. Διὰ τοῦτο εὔχεται ὥστε ἡ σύστασις τῆς Βουλῆς νὰ λάβῃ ταχεῖαν καὶ τελεσφόρον ἐνέργειαν.

Τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ἄλλου ὑποστηρίξαντος, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐπ' αὐτῆς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτως·

«Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 23 νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸν κύριον πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, πρὸς ὃν ἐκφράζει τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν της, ἵνα παρέξῃ τὴν δυνατὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὸν γηραιὸν πρόμαχον τῆς πατρίδος, μένοντα ἤδη ἄστεγον καὶ ἀδυνατοῦντα ἄλλως νὰ ἀνεγείρῃ τὴν ἐκ πυρκαϊᾶς ἀποτεφρωθεῖσαν οἰκίαν του.»

Ἀναγνωσθεῖσαι δὲ καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 24 καὶ 27 περιλήψεις·

«Ἀριθ. 24. Ἀναφορὰ ἀπὸ 2 Μαΐου 1855 τοῦ Κ. Λεβούση, δι' ἧς ὑπομιμνήσκων τὴν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον δοθεῖσαν ἀναφοράν του περὶ τῶν χρηματικῶν θυσιῶν, τὰς ὁποίας ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἔκαμεν, ἐξαιτεῖται νὰ ληφθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του ἡ δέουσα πρόνοια.

Ἀριθ. 27. Ἀναφορὰ ἀπὸ 27 Ἀπριλίου 1855 ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Μ. Κουτάβου, δι' ἧς ζητεῖ ν' ἀποζημιωθῇ διὰ τὸ ἐν καιρῷ τοῦ ἀγῶνος ἀπολεσθὲν πλοῖον του, κατὰ τὰ ἀνὰ χεῖράς του ἐπίσημα ἔγγραφα.»

Ἐγένοντο δεκταὶ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἐρεξῆς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς·

«Αἱ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 24 καὶ 27 νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα λάβῃ γνῶσιν τῶν ἀξιώσεων τῶν ἀναφερομένων ἀγωνιστῶν καὶ λάβῃ τὴν δέουσαν ὑπὲρ αὐτῶν πρόνοιαν, καθ' ὅσον ἀμφότεροι προσήνεγκαν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους τὰ ἰδιόκτητα πλοῖά των.

Ὡσαύτως ἀναγνωσθεῖσα καὶ ἡ ἐπομένη ὑπ' ἀριθ. 25 περιλῆψις·

«Ἀριθ. 25. Ἀναφορὰ ἀπὸ 7 Μαΐου 1855 ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Π. Μάτσικα, δι' ἧς ὑπομιμνήσκει τὴν ἐνέργειαν τῶν πρὸς τὴν Βουλὴν δοθεισῶν ἀναφορῶν του περὶ τιμωρίας τοῦ Προξένου Σμύρνης Θ. Ξένου διὰ τὰς κατ' αὐτοῦ διαπραγίας του.»

Ἐγένετο δεκτὴ δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἐπ' αὐτῆς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως·

«Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 25 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα δοθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν αἱ δέουσαι πληροφορίαι.»

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26 περιλήψεως·

«Ἀριθ. 26. Ἀναφορὰ ἀπὸ 27 Φεβρουαρίου 1855 ἐκ Μάνης τοῦ Ν. Ἀερουσάκου, δι' ἧς παραπονεῖται κατὰ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Καλάμαις πλημμελειοδικῶν, ὡς καταδιώκοντος τινὰς ἀμνηστευθέντας ἐσχάτως διὰ Β. διατάγματος.»

Εἷς μὲν παρετήρησεν, ὅτι κακῶς παραπονεῖται ὁ ἀναφερόμενος κατὰ τῶν δικαστηρίων, διότι οὐχὶ ταῦτα, ἀλλ' ὁ νόμος καὶ τὰ ἁρμόδια ὄργανα του καταδιώκουσιν ἐπὶ τῇ βάσει πάντοτε νομικῶν λόγων. Διὸ προτείνει νὰ μὴ ἐνεργηθῇ τι ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἂν ὁ προαγορεύσας ἀνεγίνωσκε τὴν ἀναφορὰν τοῦ πολίτου, ἤθελεν ἴδει ὅτι δὲν παραπονεῖται κατὰ τοῦ δικαστηρίου, ἀλλὰ κατὰ τοῦ εἰσαγγελέως καὶ τῆς ἀνακριτικῆς ἀρχῆς. Δικαίως δὲ ἐπικαλεῖται τὴν συνδρομὴν τῆς Βουλῆς, διότι ἄνθρωποι, μετ' αὐτοῦ συναγωνισθέντες καὶ εἰς τὴν ἀμνηστείαν ὑπαγόμενοι, κρατοῦνται σήμερον εἰς τὰς φυλακάς, ἂν καὶ τοῖς ἔδωκεν ἀποδείξεις ὅτι συνεκινδύνευσαν μετ' αὐτοῦ. Διὸ προτείνει νὰ συσταθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἵνα ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ εἰσαγγελέως εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ ἀμνηστείας Β. διατάγματος, καθ' ὅσον οὐ μόνον ἄδικος εἶναι ἡ καταδίωξις, ἀλλὰ καὶ μετὰ εἰς γεννᾷ δαπάνας.

Εἰπόντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ προσέξασα εἰς τὰ διὰ τῆς ἀναφορᾶς ἐκτιθέμενα, καθῆκον ἐνόμισε νὰ τὴν διαβιβάσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, πλήρη ἔχουσα πεποίθησιν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει ἐνεργήσει σύμφωνα μὲ τὴν γνώμην τοῦ ἀγορεύσαντος, ἣν συμμερίζεται καὶ ἡ ἐπιτροπή· οὗτος μὲν εἶπεν, ὅτι ἀρκεῖται εἰς τὴν διαβεβαίωσιν ταύτην, ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως μετὰ τῶν ἐξηγήσεων τοῦ εἰσηγητοῦ τὴν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτως·

«Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 26 νὰ διαβιβασθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργεῖον.»

Τέλος δὲ ἀναγνωσθεῖσαι καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 28, 29 καὶ 30 περιλήψεις, ἔχουσαι ὡς ἑξῆς·

«Ἀριθ. 28. Ἀναφορὰ ἀχρονολόγητος τοῦ Κ. Ἀξελοῦ, δι' ἧς ζητεῖ τὴν συνδρομὴν τῆς Βουλῆς εἰς τὴν ἔκδοσιν εὐρετηρίου τῆς Βασ. ἐφημερίδος ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐκδόσεώς της μέχρι τέλους τοῦ 1855.

Ἀριθ. 29. Ἀναφορὰ ἀπὸ 8 Μαΐου 1855 ἐκ Θήρας τοῦ ἰατροῦ Ἰω. Δε-Κιγάλλα, δι' ἧς ζητεῖ τὴν συνδρομὴν τῆς Βουλῆς εἰς τὴν ἔκδοσιν ἑνὸς πονήματος κοινωφελοῦς, περὶ ἐλεφαντιάσεως καὶ ἄλλων νόσων πραγματευομένου.

Ἀριθ. 30. Ἀναφορὰ ἀπὸ 11 Μαΐου 1855 ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ ἀρχιμανδρίτου Κ. Ἀσκατσᾶ, δι' ἧς ἐκτιθεὶς τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, ἐξαιτεῖται ἀνάλογον σύνταξιν, ὅπως δυνηθῇ νὰ συντηρηθῇ ἐν ταῖς τελευταίαις ἡμέραις τῆς ζωῆς του.»

Ἐγένοντο δικταὶ δι' εἰδικῆς ἀνακατάσεως κατὰ τὰς ἐπ' αὐτῶν γνωμοδοτήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσας οὕτως·

«Αἱ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 28 καὶ 29 νὰ δοθῶσιν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπὴν, ἵνα γνωμοδοτήσῃ.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 30 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον.»

Περαιωθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἐξέθηκεν ὅτι πρὸ ὀλίγου ἔφθασεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συνομολογηθεῖσα ἐμπορικὴ συνθήκη, ἥτις μετὰ πολλοὺς ἀγῶνας καὶ ἐργασίας ὑπεγράφη ἐσχάτως παρά τε τοῦ πληρεξουσίου ἡμῶν πρέσβεως καὶ τοῦ πληρεξουσίου τῆς Πύλης.

Ἐπομένως διὰ Β. διατάγματος καλεῖται ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς νὰ ὑποβάλῃ ταύτην εἰς τὴν συγκαταθεσιν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων. Ἀναπληρῶν δὲ ἤδη τὸν ὑπουργὸν τοῦτον, τὸ μὲν, διότι εἶναι παρὼν εἰς τὴν Γερουσίαν, τὸ δὲ, διότι ἐκ πρώτης ἀρχῆς ἔλαβε μέρος ἐπὶ τῆς πολυθρυλλήτου ταύτης ὑποθέσεως, εἶναι εἰς θέσιν νὰ δώσῃ προεισαγωγικῶς διασαφήσεις τινάς. Κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1832 συνετάχθη, ὡς γνωστὸν, πρωτόκολλον μεταξὺ τῶν τριῶν εὐεργετίδων Δυνάμεων καὶ τῆς

Τουρκίας περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ἀπὸ δὲ τοῦ 1833 ἐπὶ τῆς ἀντιβασιλείας ἐλήφθη φροντὶς νὰ συναφθῇ συνθήκη ἐμπορικὴ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τοῦ ὀθωμανικοῦ Κράτους. Οὕτως, ἀφοῦ ἐστάλη κατὰ πρῶτον εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁ μακαρίτης Κ. Μάνος, μετέβη τῷ 1834 καὶ ὁ ἑλληνικὸς πρέσβυς. Ἀλλὰ παρῆλθον ἕκτοτε 22 ἐνιαυτοὶ καὶ μόλις σήμερον ἔχομεν τὴν ἐπιζητουμένην συνθήκην. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὰ ἐθνικὰ πάθη ἦσαν ἀκόμη θερμὰ, μυρίαι δυσκολίαι ὑπῆρχον, καὶ ὁ ἀποσταλεὶς πρέσβυς, μ' ὅλην τὴν ἱκανότητα καὶ ἐνέργειάν του, οὐδὲ βάσιν συνθήκης κατώρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ. Μόλις ἠδυνάμεθα μόνον νὰ διορίζωμεν — καὶ τοῦτο σπανίως — πρόξενόν τινα εἰς τὸ ὀθωμανικὸν Κράτος, καὶ ἐπετρέπετο ἡ ἀπὸ τοῦ Ῥιζίνου διάβασις τῶν πλοίων ἡμῶν, ἀλλ' ἑβδομὰς δὲν παρήρχετο χωρὶς νὰ μὴ συμβῶσι δυσάρεστοι σκηναὶ καὶ διενέξεις. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον πολλὰ διέδραμον ἔτη καὶ ὁ πρέσβυς ἡμῶν ἐπανῆλθεν, ἰδὼν ματαιωμένας τὰς ἐνεργείας του. Ἀλλὰ συνέβη τῷ 1839 ὁ θάνατος τοῦ Σουλτὰν-Μαχμούτου, καὶ ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις δραξαμένη τῆς περιστάσεως, ἀπέστειλε πρέσβυν αὐτῆς εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἵνα συγχαρῇ τὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου ἀναβάντα διάδοχον, διενεργήσῃ δὲ μάλιστα τὴν συνομολόγησιν συνθήκης. Μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐπισήμου αὐτοῦ χρέους ὁ πρέσβυς ἤρξατο τῶν διαπραγματεύσεων, καὶ μακραὶ διακοινώσεις ἀντηλλάγησαν ἑκατέρωθεν, ἄρθρον κατ' ἄρθρον ἐσυζητήθη τὸ σχέδιον τῆς συνθήκης, ἀλλ' ἔμενον ἐκκρεμῆ τινα ἄρθρα, ἐφ' ὧν ἀδύνατον ἦτον νὰ συμφωνήσωσι τὰ συναλλαττόμενα μέρη. Ἰδὼν τότε ὁ ἐπιστεταλμένος τὸ ἔργον, ὅτι αἱ παραχωρήσεις, ἃς ἔλαβεν, ἀντεζύγιζον πρὸς τὰ ἄρθρα ταῦτα, ὧν καὶ αὐτὸς ἀνεγνώριζε τὰς ἐλλείψεις, ἠναγκάσθη νὰ δεχθῇ τὴν συνθήκην, καὶ αὕτη εἶναι ἡ γνωστὴ συνθήκη τοῦ 1840. Διὰ τί δὲ δὲν ἐπεκυρώθη ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ἐπίσης εἶναι καὶ τοῦτο γνωστὸν, ἀλλ' ἡ ἀπόρριψις αὐτῆς ἔφερε τὴν παντελῆ σχεδὸν διακοπὴν τῶν μετὰ τῆς Τουρκίας σχέσεων μας. Ἐντεῦθεν ἀποσταλεὶς τῷ 1841 πρέσβυς εἰς Κωνσταντινούπολιν, γνωρίζει πόσας ἀπέναντι δυσκολίας, ἵνα ἀναλάβῃ τὰς διαπραγματεύσεις, καὶ βιβλία ὁλόκληρα ἠδύναντο νὰ ἀποτελέσωσιν αἱ διακοινώσεις, ἃς ἐπὶ τούτῳ ἀντήλλαξεν. Ἐπελθούσης ἐν τῷ μεταξὺ τῆς 3ης Σεπτεμβρίου, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ κατόπιν ἀνενεώθησαν αἱ περὶ τῆς συνθήκης προσπάθειαι, ἀλλὰ καὶ πάλιν τὸ ἔργον δὲν ἔβαινε κατ' εὐχήν. Τελευταῖον ἦλθε τὸ 1854 καὶ αἱ σχέσεις τῶν δύω κρατῶν διεκόπησαν, τὰ δὲ πάθη

ἦσαν ἐπὶ τοσοῦτον ἐξημμένα, ὥστε τολμηρὸν ἐθεωρεῖτο νὰ ἐπιχειρήσῃ τις, πολὺ δὲ μᾶλλον νὰ κατορθώσῃ συνθήκην ὠφέλιμον. Ἀλλ' ἡ κυβέρνησις ἔχουσα τὸ δίκαιον ὑπὲρ ἑαυτῆς καὶ εἰς τὴν συμπάθειαν ἐρειδομένη τῶν μεγάλων δυνάμεων, ἤλπισεν ὅτι ἤθελεν ὑπερπηδήσει πολλὰς προλήψεις καὶ δυσκολίας, ἵνα φθάσῃ πρὸς τὸν σκοπόν, καὶ ἤδη ἔχομεν τὴν συνθήκην. Ὅτι διήγειρε τὴν κατὰ τῆς συνθήκης τοῦ 1840 κοινὴν ἀγανάκτησιν, ἦτον μάλιστα καὶ ὁ περὶ ἑλληνικῆς ἐθνικότητος ὅρος. Κατ' αὐτόν, διὰ νὰ ἦναι τις Ἕλλην, ἔπρεπεν ἢ νὰ ἐγεννήθη εἰς τὴν Ἑλλάδα ἢ νὰ μετηνάστευσεν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῶν πρωτοκόλλων τεθειμένης προθεσμίας. Ὁ τοιοῦτος ὅρος βεβαίως ἦτον πολὺ ἀτελής, καὶ ὅρος ἄλλος, περιλαμβάνων *καὶ ὅσους ἀπέκτησαν τὴν ἑλληνικὴν ἐθνικότητα*, ἔπρεπεν ἀπολύτως νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἄρθρον. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἐν τῇ συνθήκῃ ἐκείνῃ ὡς βάσις ἐτίθετο, ὅτι οἱ ὑπήκοοι ἑκατέρων τῶν δυνάμεων δὲν δύνανται ἐπ' οὐδεμιᾷ περιστάσει νὰ μεταβάλωσιν ἐθνικότητα. Ἀλλὰ τοῦτο ἀντίκειται πρὸς τὴν νομοθετικὴν ἡμῶν, τὸ δὲ περὶ ἐθνικότητος ζήτημα δὲν εἶναι ἀντικείμενον συνθήκης ἐμπορικῆς καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὴν συνθήκην. Ἐπιμενούσης ὅμως τῆς Πύλης, ὁ τότε πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος ἐνόμισε δίκαιον νὰ ἐνδώσῃ. Ἀλλὰ διὰ τῆς προκειμένης συνθήκης ὁ ὅρος οὗτος παρελείφθη ὁλοτελῶς, ἂν δὲ ἡ Πύλη προσβυτῇ ὅτι οἱ ὑπήκοοί της δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἄλλην ἐθνικότητα, ἐπανερχόμενοι εἰς τὸ Κράτος αὐτῆς, δὲν εἶναι ἔργον ἡμῶν νὰ ἐξετάσωμεν ποῖον νόμον πρέπει νὰ ἔχῃ ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ της. Τὸ ἀναφαίρετον τῆς ἐθνικότητος εἶναι ἀρχὴ καὶ εἰς ἄλλα ἰσχύουσα ἔθνη. Οὕτω, π. χ. ὁ Ἄγγλος δύναται μὲν νὰ πολιτογραφηθῇ ὅπου θέλει, ἀλλ' ἅμα ἐπανελθὼν εἰς Ἀγγλίαν εἶναι πολίτης Ἄγγλος. Ἡ τοιαύτη λοιπὸν αἴτησις τῆς Τουρκίας, ὡς ἀρρώστα τὸ ἴδιον κράτος της, εἶναι ὅλως ἀδιάφορος εἰς ἡμᾶς, καὶ δὲν δυναίμεθα κατὰ τοῦτο νὰ ἔλθωμεν εἰς οὐδένα συμβιβασμόν, ὡς ἐξ ἀντιθέτων ἀρχῶν ὁρμώμενοι. Καὶ ἄλλος δὲ ὅρος τῆς συνθήκης τοῦ 1840 ἦτον, νὰ ὑπόκεινται τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς ἐπίσκεψιν τῶν παραλίων ἀρχῶν. Διὰ τῆς ἀνὰ χεῖρας συνθήκης ἐδέχθημεν νὰ ἐνεργῆται ἡ ἐπίσκεψις μόνον ἐκείνη, ἥτις ἐπιτρέπεται καὶ εἰς τὰ πλοῖα τῶν μᾶλλον εὐνουμένων ἐθνῶν. Ἄλλος ἐπίσης ὅρος τῆς συνθήκης ἐκείνης παρεῖχεν εἰς τὴν Πύλην τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλῃ ἐπὶ ὁμοειδῶν προϊόντων φόρον ἀνώτερον ἢ εἰς τὰ τῶν ἄλλων Δυνάμεων. Ἀφαιρεθέντος ἤδη τοῦ ὅρου τούτου, ἐτύχομεν ἴσων δικαιωμάτων. Ἀλλὰ καὶ ἕτερος ὅρος ὑπάρχων ἐν τῇ συνθήκῃ

ἐκείνῃ, ὁ ὅρος τῆς ἑτεροδικίας, ἐξέλιπε πλέον, καὶ οἱ ὑπήκοοι Ἕλληνες θέλουν δικάζεσθαι τοῦ λοιποῦ καθ' ὃν τρόπον καὶ οἱ ὑπήκοοι τῶν μᾶλλον εὐνουμένων ἐθνῶν. Καὶ ἕτερος δὲ ὅρος τῆς συνθήκης τοῦ 1840, ἡ ἀπόδοσις, δηλονότι, τῶν ἐπὶ κακουργήματι κατηγορουμένων, ἀφῃρέθη ἐντεῦθεν ὁλοτελῶς, ὡς μὴ ἁρμόζων εἰς συνθήκην ἐμπορικήν. Ἐν ὀλίγοις ἡ προκειμένη συνθήκη στηρίζεται εἰς τὸ δίκαιον τῆς ἀμοιβαιότητος καὶ εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ μεταχειρίζωνται ἀμφότεραι αἱ δυνάμεις τοὺς ὑπηκόους τοῦ ἑτέρου κράτους ὡς τοὺς ὑπηκόους τῶν μᾶλλον εὐνουμένων. Διὰ ταῦτα δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι ἡ Βουλὴ μετὰ πλείστης εὐαρεσκείας θέλει δώσει τὴν συγκατάθεσίν της εἰς συνθήκην περιλαμβάνουσαν πολύτιμα μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας συμφέροντα. Ἐπειδὴ δὲ ἕνεκα τῶν ἐκ τῆς χολέρας δυσκολιῶν ἡ ἀποστολὴ ἐγένετο βραδυτέρα, παρακαλεῖ τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν νὰ θεωρήσῃ τὸ ἀντικείμενον λίαν ἀπουδαῖον, ἵνα φέρῃ ὅσον τάχιον τὴν ἐπὶ τῆς συνθήκης συγκατάθεσίν της.

Ἐπὶ τούτοις ἀνεγνώσθησαν ὑφ' ἑνὸς τῶν γραμματευόντων ἡ συνθήκη καὶ τὸ περὶ ταύτης νομοσχέδιον, ἔχοντα οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν Ἰουνίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

«Συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ κατὰ τὴν 27 Μαΐου 1855, ἤτοι 24 τῆς σελήνης τοῦ Ῥαμαζανίου 1271, κλεισθεῖσα μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ἐν Καλιτζιᾷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως συνθήκη περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, συνισταμένη εἰς εἴκοσιν ὀκτὼ ἄρθρα, θέλει ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ καὶ ἐκδοθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

«Ἐπειδὴ ἡ συνομολόγησις συνθήκης ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας με-

ταξὺ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ἐκρίθη ἐκατέρωθεν ἐπίσης ἀναγκαία, καθὸ μέλλουσα νὰ συντείνῃ εἰς τὴν ἐμπέδωσιν τῶν εὐτυχῶς ὁρισταμένων φιλικῶν σχέσεων, ἡ Αὐτοῦ Ἑλληνικὴ Μεγαλειότης καὶ ἡ Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικὴ Μεγαλειότης, ὁ Σουλτάνος, εὑρέσθησαν νὰ συναινέσωσιν ὅπως τοιαύτη συνθήκη διαπραγματευθῇ καὶ συναρθῇ συμφώνως μὲ τὰς φιλικὰς καὶ γειτονικὰς σχέσεις τῶν δύω Ἐπικρατειῶν καὶ πρὸς ἀμοιβαίαν προαγωγὴν τῶν συμφερόντων τῶν δύω ὑψηλῶν συναλλαγόντων μερῶν.

Διὰ νὰ συζητήσωσι δὲ καὶ ὁρίσωσιν ἐκ συμφώνου τὰ ἄρθρα τῆς ῥηθείσης συνθήκης, αἱ εἰρημέναι ΑΑ. ΜΜ. ἠδόκησαν νὰ διορίσωσιν ὡς πληρεξουσίους, ἤτοι·

Ἡ μὲν Αὐτοῦ Μεγαλειότης, ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος Ὄθων Α. τὸν Κύριον Ἀνδρέαν Γ. Κουντουριώτην, Πρόεδρον Αὐτοῦ Ὑπουργῶν·

Ἡ δὲ Α. Α. Μεγαλειότης, ὁ Σουλτάνος Ἀπτοὺλ Μετζὶτ-Χάν, τὴν Α. ἐξοχότητα τὸν Μεχμὲτ Φουὰδ Πασσᾶν, Ὑπουργὸν Αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν, Πρόεδρον τοῦ ἀνωτέρου Συμβουλίου τοῦ Τανζιματίου, φέροντα τὸ παράσημον 1. τάξεως τοῦ αὐτοκρατορικοῦ τάγματος τοῦ Μετζιτιὲ, τὸ παράσημον τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ τάγματος τῆς προσωπικῆς ἀξίας, τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ τάγματος τοῦ Σωτῆρος τῆς Ἑλλάδος, τοῦ τάγματος τοῦ Σιδηροῦ Στέμματος τῆς Αὐστρίας, τοῦ τάγματος Ἰσαβέλλης τῆς Καθολικῆς τῆς Ἱσπανίας, τοῦ τάγματος τοῦ Πύργου καὶ τοῦ Ξίφους τῆς Πορτογαλλίας, τοῦ τάγματος τῶν Ἁγίων Μαυρικίου καὶ Λαζάρου τῆς Σαρδηνίας, τὸν Σταυρὸν τῶν Ταξιαρχῶν τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ τάγματος τοῦ Λεγεῶνος τῆς τιμῆς τῆς Γαλλίας κλπ. κλπ.

Οἵτινες, ἀφοῦ ἐκοινοποίησαν ἀλλήλοις τὰ πληρεξούσια αὐτῶν ἔγγραφα, εὑρεθέντα ἐν τάξει, ὥρισαν καὶ διωμολόγησαν κοινῇ συμφωνίᾳ τὴν παροῦσαν συνθήκην, συγκειμένην ἐκ τῶν ἑρεξῆς ἄρθρων·

Ἄρθρον 1. Οἱ ὑπήκοοι τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ τῆς Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος, τοῦ Σουλτάνου, δύνανται ἐν ἑκατέρᾳ τῶν Ἐπικρατειῶν νὰ μετέρχωνται ἀμοιβαίως τὸ διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης ἐμπόριον μετὰ πληρεστάτης ἐλευθερίας καὶ ἀσφαλείας.

Ὅθεν θέλουσιν ἔχει τὴν ἐξουσίαν νὰ ὁδοιπορῶσι, διαμένωσι καὶ ἐνοικιάζωσιν οἰκίας καὶ ἀποθήκας χάριν ἐμπορίου καθ' ἅπαντα τὰ μέρη τῶν δύω Ἐπικρατειῶν, ἔνθα ἡ ἄδεια αὕτη χορηγεῖται

εἰς τοὺς ὑπηκόους τῶν λοιπῶν μάλλον εὐνοουμένων Δυνάμεων, ἄνευ οὐδεμιᾶς παρενοχλήσεως ἢ διαταράξεως κατὰ τὰς ἐμπορικὰς των πράξεις, καὶ θέλουσιν ἀπολαύει ἀμοιβαίως πληρεστάτης προστασίας καὶ φιλοξενίας.

Ἄρθρον 2. Οἱ ὑπήκοοι τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν εἰσὶν ἐν τῇ Ἐπικρατείᾳ τοῦ ἑτέρου ἀπηλλαγμένοι πάσης στρατολογίας καὶ πάσης στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν, ὁποιασδήποτε φύσεως καὶ ἂν ᾖ.

Δὲν θέλουσιν ὑπόκειεσθαι εἰς οὐδεμίαν προσωπικὴν συνεισφορὰν (contribution), ὁποιασδήποτε φύσεως καὶ ἂν ᾖ.

Ἄρθρον 3. Τόσον οἱ ἀναγκαῖοι τεσκερέδες καθὼς καὶ αἱ ἀναγκαῖαι ἄδειαι ὁδοιπορίας καὶ φιρμάνια θέλουσιν ἐκδίδεσθαι πρὸς τοὺς ἐν Τουρκίᾳ ὁδοιποροῦντας Ἕλληνας ὑπηκόους ἄνευ χρονοτριβῆς ἢ δυσκολίας παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν τῆς Ὑψηλῆς Πύλης.

Ὡσαύτως οἱ ἐν Ἑλλάδι ὁδοιποροῦντες Ὀθωμανοὶ ὑπήκοοι θέλουσιν ἐφοδιάζεσθαι ἄνευ χρονοτριβῆς ἢ δυσκολίας παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως μὲ τὰς ἀναγκαίας ἄδειας ὁδοιπορίας.

Ἄρθρον 4. Τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα τῶν δύω ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν, εἴτε κενὰ εἴτε ἔχοντα φορτίον ἐμπορευμάτων ἢ ἄλλων εἰδῶν οἱωνδήποτε, θέλουσι πλέει ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ καὶ ἀσφαλείᾳ ὑπὸ τὴν ἰδίαν αὐτῶν σημαίαν εἰς τὰς θαλάσσας καὶ τὰ ὕδατα ἑκατέρου αὐτῶν. Δύνανται νὰ εἰσέρχωνται ἀκωλύτως εἰς τοὺς κόλπους, μυχοὺς, λιμένας καὶ ὅρμους τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης Ἐπικρατείας, ν' ἀποβιβάζωσι κατὰ τὸ δοκοῦν ὅλον ἢ μέρος τῶν ἐμπορευμάτων αὐτῶν, νὰ ἐξάγωσιν ἐκ νέου τὰ μὴ τυχὸν πωληθέντα ἐπιτοπίως, χωρὶς νὰ ὑποβάλλωνται ὡς πρὸς ταῦτα τὰ ἐμπορεύματα εἰς τέλη ἄλλα ἢ ἀνώτερα ἐκείνων, ἅτινα πληρώνονται ἐν τοιαύταις περιπτώσεσι παρὰ τῶν πλοίων τῶν μάλλον εὐνοουμένων ἐθνῶν, καὶ νὰ λαμβάνωσιν οἱανδήποτε φορτίον πρὸς ἐξαγωγήν.

Δὲν δύνανται νὰ ὑποχρεῶνται κατ' οὐδένα τρόπον εἰς τὸ νὰ ἐκφορτώνωσι τὸ ὅλον ἢ μέρος τῶν ἐμπορευμάτων αὐτῶν παρὰ τὴν θέλησίν των, οὐδὲ νὰ παραχωρῶσιν αὐτὰ χάριν ἑταιρίας, σωματείου ἢ οἱουδήποτε ἄλλου εἰς τιμὰς, αἵτινες δὲν ἤθελον συμφέρει αὐτοῖς, ἢ ν' ἀγοράζωσιν ἄλλα μὴ ὄντα τυχὸν τῆς ἐκλογῆς των. Ἐπίσης δὲν θέλουσι παρεμποδίζεσθαι ἢ ναυλοῦσθαι παρὰ τὴν θέλησιν αὐτῶν ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει καὶ δι' οὐδεμίαν πρόφασιν.

Καθ' ὅλας τὰς περιπτώσεις ὀφείλουσι νὰ συμμορφῶνται μὲ τοὺς κανονισμούς τοὺς ἰσχύοντας ἐν ἑκατέρᾳ τῶν Ἐπικρατειῶν ὡς πρὸς τὰ πλοῖα τῶν μάλλον εὐνοουμένων ἐθνῶν.

Ἄρθρον 5. Τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα εἰς ἅπαντας τοὺς λιμένας τῆς ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, καὶ τὰ ὀθωμανικὰ πλοῖα εἰς ἅπαντας τοὺς λιμένας τοῦ ἑλληνικοῦ Βασιλείου κατά τε τὴν εἴσοδον, τὴν διαμονὴν καὶ τὴν ἔξοδον αὐτῶν, δὲν θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι παρὰ τῶν τελωνιακῶν, τῶν λιμενικῶν καὶ τῶν ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων εἰς ἐπίσκεψιν, εἰμὴ καθ' ἃς περιπτώσεις καὶ καθ' οἵους τύπους αὕτη ἐνεργεῖται ὡς πρὸς τὰ πλοῖα τῶν μάλλον εὐνοουμένων ἐθνῶν· τὰ ἀνωτέρω δὲ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν δὲν θέλουσιν ὑπάκεισθαι εἰς τελωνιακά, λιμενικά, ὑγειονομικὰ ἢ ἄλλα δικαιώματα, διάφορα ἢ ἀνώτερα τῶν πληρονομένων εἰς τὸ ἓν ἢ τὸ ἄλλο Κράτος ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν Ἐθνῶν.

Ἄρθρον 6. Ὅ,τι διωμολογήθη ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὡς πρὸς τὴν ἐπίσκεψιν τῶν πλοίων ἑκατέρας τῶν Δυνάμεων θέλει ἐφαρμόζεσθαι ἐπίσης εἰς τὰ ἑλληνικὰ ἐμπορικὰ πλοῖα, ὅσα, κενὰ ἢ μὲ φορτίον, θέλουσι διαπλέει ἐκ τῆς λευκῆς θαλάσσης εἰς τὸν Εὔξεινον Πόντον καὶ ἐναλλάξ, διὰ τῶν πορθμῶν τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ τοῦ Βοσπόρου, καὶ τὰ ὁποῖα, ἄλλως τε, θέλουσιν ἀπολαύει τῆς αὐτῆς ἐλευθερίας καὶ θέλουσι μεταχειρίζεσθαι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς καὶ τὰ τῶν ἄλλων εὐνοουμένων Δυνάμεων.

Ἄρθρον 7. Ἐὰν συμβῇ ναυάγιον πλοίου ἑλληνικοῦ ἢ ὀθωμανικοῦ εἰς τοὺς λιμένας ἢ τὰς ἀκτὰς ἑκατέρας τῶν Ἐπικρατειῶν, πᾶσα δυνατὴ βοήθεια θέλει δοθῇ αὐτῷ διά τε τὴν διάσωσιν τῶν προσώπων καὶ τῶν ἐμπορευμάτων καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν διασωθέντων πραγμάτων, ἅτινα, μετὰ τὴν προαφαίρεσιν ἢ ἀπόδοσιν τῶν τυχὸν γενομένων πρὸς διάσωσιν δαπανῶν, θέλουσι παραδίδεσθαι εἰς τὴν πλησιεστέραν προξενικὴν ἀρχὴν ἑκατέρας τῶν Δυνάμεων, εἰς οὐδὲν τέλος ὑποβαλλόμενα ὁσάκις δὲν πωληθῶσι δι' ἐπιτόπιον κατανάλωσιν.

Ἄρθρον 8. Ὁ ναυτικὸς χαιρετισμὸς (salut maritime) θέλει γίνεσθαι καὶ ἀποδίδεσθαι ἀμοιβαίως εἰς ἔνδειξιν φιλίας μεταξὺ τῶν πολεμικῶν πλοίων τῶν δύω ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν κατὰ τὰς αὐτὰς περιπτώσεις, τύπους καὶ κανόνας ὡς τοῦτο πράττεται γενικῶς ἐν καιρῷ εἰρήνης μεταξὺ τῶν πλοίων τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ τῶν εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων.

Τὰ πολεμικὰ πλοῖα ἑκατέρας τῶν Δυνάμεων, ὅσα ἀπαντήσωσι πλοῖα ἀνήκοντα εἰς τὸ ἐμπορικὸν ναυτικὸν τῆς ἄλλης,

θέλουσιν ἀρίνει αὐτὰ ἐλεύθερα νὰ ἐξακολουθῶσι τὸν πλοῦν αὐτῶν καὶ, ἐν ἀνάγκῃ μάλιστα, θέλουσι τὰ συντρέχει.

Ἄρθρον 9. Οἱ ἔμποροι τοῦ ἑλληνικοῦ Βασιλείου, οἱ εὑρισκόμενοι ἐν τῇ Ἐπικρατείᾳ τῆς Αὐτοῦ αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος, τοῦ Σουλτάνου, καὶ οἱ τοῦ ὀθωμανικοῦ Κράτους, οἱ εὑρισκόμενοι ἐν Ἑλλάδι, δὲν θέλουσι παντελῶς ἐνοχλεῖσθαι εἰς τὰς ἐμπορικάς των ὑποθέσεις, δι' ἃς δύνανται νὰ μεταχειρίζωνται μεσίτας, οἱουδήποτε ἔθνους καὶ ἂν ὦσιν.

Ἄρθρον 10. Συμφωνεῖται μεταξὺ τῶν ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν, ὅτι ἡ ἀκτοεμπορία, ἡ συνισταμένη εἰς προϊόντα ἐγχώρια ἢ ξένα, ἀποστελλόμενα ἐξ ἑνὸς εἰς ἄλλον λιμένα τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης τῶν δύω Ἐπικρατειῶν, δύναται νὰ γίνηται ἐλευθέρως ὑπὸ τῶν πλοίων καὶ τῶν ὑπηκόων ἑκατέρας τῶν Δυνάμεων, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τοῦ νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις καὶ νὰ πληρόνωσι τὰ αὐτὰ δικαιώματα, εἰς ἃ ὑπόκεινται τὰ μᾶλλον εὐνοούμενα πλοῖα, ἐγχώρια ἢ ξένα.

Ἄρθρον 11. Οἱ ἔμποροι τοῦ ἑνὸς τῶν ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν καὶ οἱ διαιτοῦχοι αὐτῶν δύνανται ν' ἀγοράζωσιν ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ ἄλλου πᾶν εἶδος ἐκ τῶν προϊόντων τῆς γῆς ἢ τῆς ἐσωτερικῆς βιομηχανίας, ἐπὶ σκοπῷ μεταπωλήσεως πρὸς κατανάλωσιν ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ, χωρὶς νὰ καταβάλλωσιν, εἴτε κατὰ τὴν ἀγορὰν εἴτε κατὰ τὴν πώλησιν, δικαιώματα διάφορα ἢ ἀνώτερα ἐκείνων, ἅτινα ἐν ὁμοίαις περιπτώσεσι πληρόνονται παρὰ τῶν ἐγχωρίων ὑπηκόων, τῶν μᾶλλον εὐνοουμένων μεταξὺ ἐκείνων, οἵτινες μετέρχονται τὸ ἐσωτερικὸν ἐμπόριον.

Ἄρθρον 12. Οἱ ὑπήκοοι ἑκατέρας τῶν Δυνάμεων δύνανται ἐλευθέρως ν' ἀγοράζωσι καὶ ἐμπορεύωνται, καθ' ἅπαντα τὰ μέρη τῶν δύω Ἐπικρατειῶν, πραγματείας μεταπωμισθείσας ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, μηδόλως ὑποβαλλόμενοι εἰς δικαιώματα διάφορα ἢ ἀνώτερα ἐκείνων, ἅτινα πληρόνονται ἐν ὁμοίαις περιστάσεσι παρὰ τῶν ὑπηκόων τῶν μᾶλλον εὐνοουμένων Δυνάμεων.

Ἄρθρον 13. Οἱ ἔμποροι τοῦ ἑλληνικοῦ Βασιλείου καὶ οἱ τοῦ ὀθωμανικοῦ Κράτους θέλουσιν ἀπολαύει ἐν ἑκατέρᾳ τῶν Ἐπικρατειῶν, ὡς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀγοράζειν, μεταπωμίζειν καὶ ἐπιβιβάζειν ὁριστικῶς τὰ προϊόντα τῆς γῆς ἢ τῆς ἐσωτερικῆς βιομηχανίας, ἅτινα εἰσὶ προωρισμένα εἰς ἐξαγωγήν, τῶν αὐτῶν προνομίων καὶ ἀτελειῶν, καὶ θέλουσι μεταχειρίζεσθαι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, μὴ καταβάλλοντες διὰ τοῦτο εἰμὴ τὰ τέλη, εἰς ἃ ὑπόκεινται οἱ ὑπήκοοι τῶν μᾶλλον εὐνοουμένων ἐθνῶν.

Ἄρθρον 14. Θέλουσιν ἐπίσης μεταχειρίζεσθαι κατὰ τὸν

αὐτὸν τρόπον, ἀπολαύει τῶν αὐτῶν προνομίων καὶ ἀτελειῶν καὶ δὲν θέλουσι πληρόνει εἰμὴ τὰ τέλη, εἰς ἃ ὑπόκεινται οἱ ὑπήκοοι τῶν μᾶλλον εὐνοουμένων ἐθνῶν ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν καὶ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην Ἐπικράτειαν τῶν προϊόντων τῆς γῆς ἢ τῆς βιομηχανίας ἑκατέρας τῶν Ἐπικρατειῶν, ὡς καὶ παντὸς ἄλλου ἐμπορεύματος, ὁποιουδήποτε εἴδους ἢ προελεύσεως καὶ ἂν ἦ, ἐπιβιβασθέντων εἰς πλοῖα ἑκατέρας τῶν Ἐπικρατειῶν καὶ ἀνηκόντων εἰς ὑπηκόους τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν δύω συνομολογούντων μερῶν, ἢ μετακομισθέντων διὰ ξηρᾶς ἢ διὰ θαλάσσης ἐξ ἄλλων τόπων ὑπὸ τῶν ὑπηκόων τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης Δυνάμεως, εἴτε ὅπως πωληθῶσιν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν εἴτε ὅπως μετακομισθῶσιν εἰς ἄλλους τόπους.

Ἄρθρον 15. Συμφωνεῖται προσέτι μεταξὺ τῶν δύω ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν, ὅτι ἐπίτροποι εἰδικοὶ θέλουσι κανονίσει ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω βάσεων γενικὴν διατίμησιν δι' ὅλα τὰ εἰσαγόμενα ἢ ἐξαγόμενα ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων ἐμπορεύματα, ὅπως τοῦτο πράττεται μεταξὺ τῆς ὑψηλῆς Πύλης καὶ τῶν Δυνάμεων τῆς Εὐρώπης· ἐνδὲ τῷ μεταξὺ τὰ τελωνιακὰ δικαιώματα ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἢ ἐξαγομένων ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων ἐμπορευμάτων θέλουσι πληρόνεσθαι κατὰ τοὺς ὅρους καὶ κατὰ τὴν ἀξίαν τοὺς προσδιωρισμένους ὡς πρὸς τοὺς ὑπηκόους τῶν μᾶλλον εὐνοουμένων ἐκ τῶν ἄλλων Δυνάμεων. Ἂν δ' ἐγερθῇ ἀμφισβήτησίς τις ἐπὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀξίας μεταξὺ τῶν τελωνιακῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἐμπόρων, τὸ τελωνιακὸν τέλος θέλει καταβάλλεσθαι αὐτούσιον.

Ἄρθρον 16. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν λαθρεμπορίας γενησομένης ἐν τῇ χώρᾳ τῆς μιᾶς τῶν δύω συμβαλλομένων Δυνάμεων ὑπὸ τῶν ὑπηκόων τῆς ἄλλης, θέλουσιν ἐφαρμόζεσθαι εἰς τοὺς παραβάτας αἱ ποιναὶ αἱ ὁριζόμεναι ὑπὸ τῶν νόμων καὶ κανονισμῶν, οἵτινες ἰσχύουσιν ἢ θέλουσιν ἰσχύει ἐν τῇ χώρᾳ, ὅπου ἡ λαθρεμπορία ἐπράχθη.

Ἄρθρον 17. Οἱ Ἕλληνες ὑπήκοοι ὡς οὐδ' ἐκεῖνοι τῶν λοιπῶν φίλων τῆς ὑψηλῆς Πύλης Δυνάμεων δὲν δύνανται ν' ἀποτελέσωσι μέρος τῶν τακτικῶς συνεστημένων ἐν Τουρκίᾳ συντεχνιῶν, οὔτε νὰ μετέρχωνται τὰς εἰδικῶς εἰς τὰς συντεχνίας ταύτας ἐπιφυλαχθείσας βιομηχανίας. Ἀλλ' ἐὰν Ἕλληνες ὑπήκοοι εὑρεθῶσι, συνεπείᾳ ἀρχαίου ἔθίμου, ἀποτελοῦντες μέρος τῶν συντεχνιῶν τούτων, θέλουσι μὲν διατηρεῖ τὴν ἐθνικότητα αὐτῶν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑποχρεωθῆναι νὰ ἐκπληρόνωσι τοὺς ὅρους, εἰς οὓς ὑπόκεινται οἱ ὑπήκοοι τῆς ὑψηλῆς Πύλης οἱ ἀποτελοῦντες μέρος

τῶν συντεχνιῶν τούτων, νὰ πληρόνωσι τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τοιούτους δικαιώματα, καὶ νὰ συνεισφέρωσιν εἰς τὰ τέλη, ὅσα εἰδικῶς ἐπιβάλλονται εἰς αὐτάς· θέλουσι δικάζεσθαι καὶ τιμωρεῖσθαι, ἄνευ τῆς παρεμβάσεως τῶν διπλωματικῶν ἢ προξενικῶν Πρακτόρων τοῦ ἔθνους των, ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῶν εἰδικῶς ἐπιβαλλομένων ὑποχρεώσεων εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῆς βιομηχανίας των ἐντὸς τῶν συντεχνιῶν τούτων. Ὀφείλουσι τέλος νὰ ὑποβάλλωνται εἰς ὅλους τοὺς ὑπάρχοντας κανονισμοὺς τῆς συντεχνίας, ἐν ᾗ τυχὸν εὑρίσκονται, ὡς καὶ εἰς τὰς ἐπιτοπίους ἀστυνομικὰς διατάξεις περὶ τῶν αὐτῶν συντεχνιῶν. Συμφωνεῖται, ὅτι οὐδεὶς τῶν ῥηθέντων Ἑλλήνων ὑπηκόων δύναται νὰ ἐξασκῇ καθήκοντα ἀρχηγοῦ οὐδεμιᾶς τῶν συντεχνιῶν τούτων.

Ἄρθρον 18. Ἐὰν συμβῇ ὥστε τὸ ἓν τῶν δύω ὑψηλῶν συνομολογούντων μερῶν νὰ εὑρεθῇ εἰς πόλεμον, οἱ ὑπήκοοι τοῦ ἑτέρου δύνανται νὰ ἐξακολουθῶσι τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν αὐτῶν μετὰ τῶν πολεμίων τόπων, ἐκτὸς τῶν πόλεων ἢ λιμένων, καθ' ὧν ὑπάρχει ἀποκλεισμὸς ἢ πολιορκία διὰ ξηρᾶς ἢ διὰ θαλάσσης· ἀλλ' ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτοὺς νὰ ἐμπορεύωνται πράγματα, θεωρούμενα ὡς λαθρεμπόριον τοῦ πολέμου, καὶ οἱαδήποτε ἐργαλεῖα κατασκευασθέντα διὰ πολεμικὴν χρῆσιν.

Ἄρθρον 19. Συμφωνεῖται, ὅτι οὐδὲν πολέμιον πλοῖον δύναται νὰ ἐφοδιάζηται καὶ ἐφοπλίζηται εἰς τοὺς λιμένας καὶ τὰ παράλια τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου τῶν δύω ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν.

Ἄρθρον 20. Τὰ δύω ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ διαπιστεύωσι παρὰ τῇ μιᾷ ἢ ἄλλῃ Αὐλῇ Πρέσβεις καὶ ἄλλους διπλωματικοὺς ὑπαλλήλους, καὶ νὰ διορίζωσι γενικοὺς Προξένους, Ὑποπροξένους καὶ προξενικοὺς Πράκτορας εἰς τὰς πόλεις καὶ τοὺς λιμένας τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης Ἐπικρατείας, ὅπου ἤθελε κριθῇ ἀναγκαῖον παρὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν Κυβερνήσεων.

Οἱ διορισθησόμενοι παρὰ τῶν Ἡγεμόνων τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης Ἐπικρατείας γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι ἢ Ὑποπρόξενοι δὲν δύνανται νὰ κάμωσιν ἔναρξιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, εἰμὴ προηγουμένης συγκαταθέσεως τοῦ Ἡγεμόνος, ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ ὁποίου διωρίσθησαν. Πρὸς τοῦτο θέλουσιν ἐφοδιάζεσθαι μὲ τὰ ἀναγκαῖα ἐκτελεστήρια ἢ φιρμάνια.

Συμφωνεῖται, ὅτι οἱ γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι καὶ προξενικοὶ Πράκτορες τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης Δυνάμεως δὲν

δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσι μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τοῦ Ἡγεμόνος, ἐν τῇ Ἐπικρατείᾳ τοῦ ὁποίου ἐδρεύουσιν.

Ἄρθρον 21. Οἱ εἰρημένοι γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι καὶ προξενικοὶ Πράκτορες ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλῶνται τὴν συνδρομὴν τῶν ἐγχωρίων Ἀρχῶν διὰ τὴν ἀνεύρεσιν, τὴν σύλληψιν, τὴν κράτησιν καὶ τὴν φυλάκισιν τῶν λιποταχτῶν τῶν πολεμικῶν καὶ ἐμπορικῶν πλοίων τοῦ τόπου των. Πρὸς τοῦτο θέλουσιν ἀπευθύνεσθαι πρὸς τὰς ἁρμοδίας Ἀρχὰς καὶ θέλουσιν ἀπαιτεῖ ἐγγράφως τοὺς εἰρημένους λειποτάκτας, ὧν ἡ ταυτότης δύναται ν' ἀποδειχθῇ, ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεως ἢ ἀμφιβολίας, διὰ τῆς κοινοποιήσεως τῶν βιβλίων τῶν πλοίων ἢ τῶν ναυτολογίων, ἅτινα βεβαιοῦσιν ὅτι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἄτομα ἀπετέλεσαν μέρος τῶν εἰρημένων πληρωμάτων. Τῆς δὲ ἀπαιτήσεως οὕτως ἀποδειχθείσης, ἡ ἀπόδοσις δὲν θέλει ἀρνεῖσθαι.

Οἱ τοιοῦτοι λειποτάκται μετὰ τὴν σύλληψίν των θέλουσι τίθεσθαι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν εἰρημένων Γενικῶν Προξένων, Προξένων, Ὑποπροξένων καὶ ἐμπορικῶν Πρακτόρων, καὶ δύνανται νὰ φυλακίζωνται ἐν ταῖς δημοσίαις φυλακαῖς, ἐπὶ τῇ αἰτήσει καὶ δαπάνῃ τῶν ἐκζητούντων αὐτούς, ὅπως κρατηθῶσι μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς ἀποδόσεως αὐτῶν εἰς ἃ ἀνῆκον πλοῖα, ἢ τῆς ἀποστολῆς εἰς τὴν πατρίδα των διὰ πλοίου τοῦ αὐτοῦ ἔθνους ἢ ἄλλου τινὸς οἱουδήποτε. Ἀλλ' ἐὰν διά τινα λόγον, προερχόμενον ἐκ τοῦ Προξένου ἢ τοῦ Πράκτορος, τῇ αἰτήσει τοῦ ὁποίου ὁ λειποτάκτης συνελήφθη, οὗτος δὲν ἀποσταλῇ ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συλλήψεώς του, θέλει ἀπολύεσθαι καὶ δὲν θέλει πλέον συλλαμβάνεσθαι διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

Ἐὰν μολαταῦτα ὁ λειποτάκτης συνέπεσε νὰ πράξῃ κακούργημα ἢ πλημμέλημα, δύναται ν' ἀναβληθῇ ἡ ἀπόδοσίς του μέχρις οὗ τὸ ἐπιληφθὲν τῆς ὑποθέσεως δικαστήριον ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του καὶ ἐκτελεσθῇ αὐτη.

Ἄρθρον 22. Οἱ Πρέσβεις καὶ ἄλλοι διπλωματικοὶ ὑπάλληλοι, ὡς καὶ οἱ Γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι καὶ προξενικοὶ Πράκτορες τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων μερῶν, δὲν δύνανται, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει, νὰ παραχωρήσωσι τὴν σημαίαν ἢ τὸ δίπλωμα τοῦ ἔθνους των, οὐδὲ νὰ παράσχωσι τὴν προστασίαν των εἰς οὐδὲν πλοῖον μὴ ἀνῆκον πραγματικῶς εἰς τὸ ἴδιον αὐτῶν ἔθνος.

Θεωροῦνται ὡς Ἑλληνικὰ ἢ Ὀθωμανικὰ πλοῖα ὅσα ἤθελον πλέει καὶ κατέχεσθαι συμφώνως μὲ τοὺς ἐν ἰσχύϊ κανονισμοὺς ἐν ἑκατέρᾳ τῶν Ἐπικρατειῶν.

Ἄρθρον 23. Οἱ Πρέσβεις καὶ ἄλλοι διπλωματικοὶ ὑπάλληλοι, ὡς καὶ οἱ γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι καὶ προξενικοὶ Πράκτορες τῶν δύω συμβαλλομένων Δυνάμεων, δὲν δύνανται ποτὲ νὰ ἀφαιρέσωσι δημοσίως ἢ κρυφίως τοὺς ὑπηκόους τῆς ἄλλης ἀπὸ τῆς νομίμου Ἀρχῆς των, ἢ νὰ τοὺς πρυοατεύωσι διὰ διαβατηρίων ἢ διπλωμάτων.

Ἄρθρον 24. Οἱ Πρέσβεις καὶ ἄλλοι διπλωματικοὶ Πράκτορες, ὡς καὶ οἱ γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι καὶ προξενικοὶ Πράκτορες τῶν δύω συμβαλλομένων Δυνάμεων, θέλουσιν ἀπολαύει ἐν τῇ Ἐπικρατείᾳ τῆς ἄλλης τῶν αὐτῶν τιμῶν, φιλοφρονήσεων, προνομίων καὶ προστασίας, ὧν ἀπολαύουσιν οἱ τῶν μᾶλλον εὐνοουμένων ἐθνῶν.

Θέλουσιν ἐξασκεῖ ἴσον δικαίωμα ἐπιτηρήσεως ἐπὶ τῶν ὁμοεθνῶν αὐτῶν, οἵτινες δύνανται νὰ προστρέχωσιν ἐλευθέρως εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν προξενικῶν αὐτῶν Ἀρχῶν κατὰ τὰς δίκας καὶ τὰς διαφοράς, αἵτινες ἤθελον ὑπάρχει ἀποκλειστικῶς μεταξὺ αὐτῶν ἐπὶ πολιτικῶν καὶ ἐμπορικῶν ὑποθέτεων.

Αἱ διαφοραὶ καὶ δίκαι, αἵτινες ἤθελον ἐγερθῇ ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ πολιτικῶν καὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τῶν δύω Δυνάμεων, ἢ μεταξὺ τῶν Ὀθωμανῶν καὶ τῶν ξένων ὑπηκόων, καὶ ν' ἀνάπαλιν αἱ διαφοραὶ καὶ δίκαι, αἵτινες ἤθελον ἐγερθῇ ἐν Τουρκίᾳ ἐπὶ πολιτικῶν καὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τῶν δύω Δυνάμεων, ἢ μεταξὺ Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ ὑπηκόων ξένων Δυνάμεων, θέλουσι δικάζεσθαι ἐν ἑκατέρᾳ τῶν Ἐπικρατειῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς, τοὺς νόμους καὶ τὰς διατάξεις, αἵτινες εἰσὶν ἐν ἰσχύϊ ὡς πρὸς τὰ μᾶλλον εὐνοούμενα ἔθνη.

Ἐννοεῖται ἐπίσης ὅτι ἡ καταδίωξις, ἡ ἐκδίκασις καὶ ἡ τιμωρία τῶν κακουργημάτων, πλημμελημάτων καὶ ἄλλων ἀξιοποίνων πράξεων, πραχθησομένων τυχὸν παρὰ ὑπηκόων τοῦ ἑνὸς τῶν δύω συνομολογούντων μερῶν ἐπὶ τῆς χώρας τοῦ ἄλλου, θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι συμφώνως μὲ τὰς ἀρχὰς, τοὺς νόμους καὶ τὰς διατάξεις, αἵτινες εἰσὶ καὶ ἔσονται ἐν ἰσχύϊ ἐν ἑκατέρᾳ τῶν Ἐπικρατειῶν ὡς πρὸς τὰ μᾶλλον εὐνοούμενα ἔθνη.

Ἄρθρον 25. Τὰ πλημμελήματα, κακουργήματα ἢ ἄλλαι ἀξιόποινοι πράξεις, αἵτινες ἤθελον πραχθῇ ἐπί τινος τῶν ἐμπορικῶν πλοίων τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν, εὑρισκομένου εἰς ὅρμον ἢ λιμένα τοῦ ἄλλου, παρ' ἑνὸς ἢ πλειόνων ἀνθρώπων τοῦ πληρώματος, καθ' ἑνὸς ἢ πλειόνων ἀνθρώπων τοῦ αὐτοῦ ἢ τοῦ πληρώματος ἄλλου πλοίου, φέροντος τὴν αὐτὴν σημαίαν ἢ ἐπι-

βάτας τοῦ αὐτοῦ ἔθνους, δὲν δύνανται νὰ καταδιώκωνται ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ἀρχῶν. Ἡ ἀνάκρισις καὶ ἡ ἐκδίκασις ἀνατίθενται ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς Προξένους καὶ τὰς ἄλλας ἁρμοδίας ἀρχὰς ἐκείνου ἐκ τῶν δύω μερῶν, τοῦ ὁποίου ἡ σημαία ἤθελε καλύπτει τὸ πλοῖον, συμφώνως μὲ τοὺς νόμους τῶν δύω Ἐπικρατειῶν. Τὸ αὐτὸ θέλει πράττεσθαι καὶ ἐπὶ πάσης ἄλλης οἱασδήποτε διαφορᾶς, ἐγερθησομένης μεταξὺ τῶν μνησθέντων προσώπων.

Ἄρθρον 26. Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως ὑπηκόου Ἕλληνος ἐν τῇ Ἐπικρατείᾳ τῆς Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος, τοῦ Σουλτάνου, ἡ Ὀθωμανοῦ ἐν Ἑλλάδι, ἡ προξενικὴ Ἀρχὴ, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ὁποίας ἤθελεν ὑπάγεσθαι ὁ ἀποβιώσας, θέλει λάβει κατοχὴν τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, ὅπως τὴν παραδιδάσῃ εἰς τοὺς κληρονόμους του.

Ἐν ἐλλείψει προξενικῆς Ἀρχῆς ἐν τῷ τόπῳ, ὁ ἁρμόδιος δικαστὴς τοῦ μέρους ἐκείνου ὀφείλει νὰ διαβιβάσῃ τὴν ἀπογραφὴν καὶ τὸ προϊὸν τῆς κληρονομίας εἰς τὴν πλησιεστέραν προξενικὴν Ἀρχὴν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπαιτήσεως δικαιώματος.

Ἄρθρον 27. Τὰ Ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη συνομολογοῦσιν ἀμοιβαίως, ὅτι πᾶν πλεονέκτημα, ὅπερ παραχωροῦσιν ἢ παραχωρήσουσιν εἰς τοὺς ἐμπόρους, τὰ προϊόντα καὶ τὴν ναυτιλίαν τρίτου τινὸς ἔθνους, προσκτᾶται ἢ προσκτηθήσεται καὶ εἰς τοὺς ἐμπόρους, τὰ προϊόντα καὶ τὴν ναυτιλίαν τῶν ἰδίων αὐτῶν Ἐπικρατειῶν.

Ἐννοεῖται ὅμως, ὅτι ὡς πρὸς τὰ πλεονεκτήματα, ὅσα τὸ ἓν τῶν συμβαλλομένων μερῶν παραχωρεῖ εἰς τὰ προϊόντα ἑνὸς ἄλλου Κράτους μόνον ἐπὶ ἐξασφαλίσει ἰδιαιτέρων πλεονεκτημάτων, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ἄλλου πλεονεκτήματα ἀνάλογα.

Ἄρθρον 28. Τὰ δύω συμβαλλόμενα μέρη συνομολογοῦσι νὰ μὴ δέχωνται πειρατὰς εἰς οὐδένα τῶν λιμένων, μυχῶν, ὁρμων τῶν Ἐπικρατειῶν των· νὰ κάμνωσι χρῆσιν ὅλης τῶν νόμων τῆς αὐστηρότητος κατὰ τῶν ἐγνωσμένων ὡς πειρατῶν προσώπων καὶ κατὰ τῶν διαμενόντων ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν ἀτόμων, ὅσοι ἤθελον ἀποδειχθῆ ἔνοχοι ἀλληλογραφίας ἢ συμμετοχῆς μετ' ἐκείνων.

Πᾶν πλοῖον ἢ φορτίον, ἀνῆκον εἰς τοὺς ὑπηκόους τῶν ὑψηλῶν συνομολογούντων μερῶν, ὅπερ οἱ πειραταὶ ἤθελον συλλάβει καὶ ὁδηγήσει εἰς τοὺς λιμένας τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου Κράτους, θέλει ἀποδίδεσθαι εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας ἢ τοὺς ἔχοντας τακτικὴν πληρεξουσιότητα ἐπιτρόπους αὐτῶν, οἵτινες ἤθελον ἀποδείξει τὴν

ταυτότητα τῆς ἰδιοκτησίας· ἡ δὲ ἀπόδοσις θέλει γίνεσθαι καὶ ἐὰν ἐπωλήθη τὸ πρᾶγμα.

Ἡ παροῦσα Συνθήκη θέλει ἐπικυρωθῆ, αἱ δὲ ἐπικυρώσεις αὐτῆς θέλουσιν ἀνταλλαγῆ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐντὸς ἓξ ἑβδομάδων ἢ ταχύτερον, εἰ δυνατόν.

Πρὸς πίστωσιν τούτων ἀμφότεροι οἱ πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν αὐτὴν καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτῆς τὰς σφραγίδας των.

Ἐγένετο ἐν Καλιτζιᾷ, τὴν 27 εἰκοστὴν ἑβδόμην Μαΐου, χίλια ὀκτακόσια πεντήκοντα πέντε, (εἰκοστὴν τεσσάρτην τῆς Σελήνης τοῦ Ῥαμαζανίου, χίλια διακόσια ἑβδομήκοντα ἓν).

Ὑπογρ. Α. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ. (Τ. Σ.)

Ὑπογρ. ΦΟΥΑΔ. (Τ. Σ.)

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ ἀντικείμενον εἶναι ἓν τῶν σπουδαιοτέρων, ἂς τῷ ἐπιτραπῇ νὰ ἐκπληρώσῃ καθῆκόν τι ὀφειλόμενον. Ὁ νῦν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς καὶ πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου πρὸ 22 ἐτῶν ἐμόχθησε διὰ τὴν ἐπιτυχίαν συνθήκης, τοσαῦτα ὑποσχομένης εἰς τὸν τόπον καλὰ, εὐτυχῶς δὲ κατωρθώθη σήμερον ἡ ἐπιθυμητὴ αὕτη συνθήκη. Ἐπειδὴ ὅμως ἐν τῇ ἀγορεύσει αὐτοῦ εἶπεν, ὅτι ὀφείλεται τὸ ἔργον καὶ εἰς τὴν σύμπραξιν τῶν εὐεργετίδων Δυνάμεων, ἐκφράζει τὰ αἰσθήματα κοινῆς εὐγνωμοσύνης εἰς τοὺς Κ.Κ. πρέσβεις τῶν δυνάμεων τούτων, καὶ τὰ συγχαρητήριά του εἰς τὰς γενναίας προσπαθείας τοῦ νῦν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, δι' ὧν ἔφερεν εἰς πέρας τοσοῦτον ὑψηλὸν ἀντικείμενον.

Ἐπὶ τούτοις ἀποφηναμένης τῆς Βουλῆς ὅτι θεωρεῖ ὡς κατεπείγουσαν τὴν συνθήκην, ἀπεφασίσθη νὰ διανεμηθῆ αὐθημερὸν, ἵνα, πληρουμένων τῶν τύπων, συζητηθῆ ἐντὸς τῆς αὔριον. Οὕτω δὲ ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ μεσημβρίας.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Π. Κολποδῖνος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΖ.

Τῆς 10 Ἰουνίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν 10 Μ. Μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλή-

ρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ Β. καὶ Ζ. μὴ συμπληρωθέντων, ὅτι ἐξελέξαντο, κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, προέδρους μὲν τοὺς Σ. Βλάχον. Δ. Καλλιφρονᾶν, Δ. Γαβρᾶν, Ν. Μπούκουραν καὶ Θ Ζαΐμην· γραμματεῖς δὲ τοὺς Ἰω. Μ. Σκαβέντζον, Α. Ῥενουάρδον, Κ. Δημητριάδην, Ν Χ. Παναγιώτου καὶ Λ. Πετμεζᾶν· καὶ εἰσηγητὰς ἐπὶ μὲν τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας ἐμπορικῆς συνθήκης τοὺς Ἰω. Ζάρκον, Δ. Καλλιφρονᾶν, Λ. Βιλαέτην, Γ. Ῥεβελιώτην καὶ Γ. Ναύτην· ἐπὶ δὲ τῶν ἀναφορῶν τὸ Ἀον τὸν Σ. Κοπανίτσαν, τὸ Δον τὸν Ἀντ. Βενιζέλον, καὶ τὸ Ἐον τὸν Κωνσ. Βλάμην· ἐπὶ δὲ τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυκλοφορίας τῶν τουρκικῶν νομισμάτων τὸ Ἀον τὸν Ν. Δελένδαν καὶ τὸ Δον τὸν Εὐθ. Κεχαγιᾶν· ἐπὶ τοῦ περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, τὸ Γον τὸν Π. Χρυσοβέργην, καὶ τὸ Δ΄. τὸν Ἐμ. Τσουχλον. Ἀναγγειλαντος εἶτα τοῦ προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τῆς μυστικῆς ἐγκυκλίου τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ Σ. Μηλίου, παρετηρήθη, ὅτι, κατὰ τὴν χθεσινὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, προηγεῖται ἡ τῆς συνθήκης συζήτησις. Οὕτω δὲ ἀποχωρησάντων τῶν μελῶν τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως, διεκόπη ἐπὶ μικρὸν ἡ συνεδρίασις.

Προσελθὼν ἐν τούτοις ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι,

« Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος Κ. Μ. Χουρμούζη, καὶ μελετήσασα μετ' ἐπιστασίας αὐτήν τε καὶ τοὺς πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς κατὰ τὴν συζήτησιν ἀναπτυχθέντας λόγους, εὑρίσκει ὅτι ἡ πρότασις αὕτη κατ' οὐσίαν εἶναι ὀρθὴ, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ μείνῃ ἀμφιβολία τις περὶ τοῦ ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τῆς 27 Ἰανουαρίου 1853, ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρότασιν ταύτην, μένουσιν ἐν ἰσχύϊ, ἡ ἐπιτροπή σας ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ καὶ δεύτερον ἄρθρον, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 2. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 27 Ἰανουαρίου 1853 νόμου περὶ διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ἐνεργητικῆς φάλαγγος, ὡς ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον, καταργοῦνται. »

Ἑπομένως δεχομένη τὴν πρότασιν ταύτην κατὰ πλειονοψηφίαν, συνιστᾷ εἰς τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ περὶ αὐτῆς ὑποβληθὲν νομοσχέδιον μὲ τὴν γενομένην ὡς ἀνωτέρω προσθήκην τοῦ δευτέρου ἄρθρου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Ἰουνίου 1855.

Ἡ εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπή.

Ι. Ζάρκος, Γ. Ῥεβελιώτης.
Σ. Πήλλκας. Ὁ Εἰσηγητὴς Γ. Δ. Τσιγκουράκος. »

Μετὰ ταῦτα προσελθὼν καὶ ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τῆς συνθήκης ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν εἰσηγητῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐγκρίσεως τῆς ἐν Κανλιτζιᾷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως γενομένης συνθήκης περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου, συζητήσασα τὴν συνθήκην ταύτην, συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἔγκρισιν αὐτῆς καὶ τὴν παραδοχὴν τοῦ περὶ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ἰουνίου 1855.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Δ. Καλλιφρονᾶς Δ. Βιλαέτης.
Ἰω. Ζάρκος Ἰω. Π. Ταταράκης.
Γ. Ῥεβελιώτης. Ὁ Εἰσηγητὴς
Γ. Α. Ναύτης. »

Ἀναγγειλαντος εἶτα τοῦ προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς παρούσης τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τῆς ἀνωτέρω συνθήκης νομοσχεδίου, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι διπλῆν τινα εὐχαρίστησιν λαμβάνει ὁ βουλευτὴς, ἐκπληρῶν τὸ καθῆκον αὐτοῦ· μίαν, ὅταν δίδῃ κατὰ συνείδησιν τὴν ψῆφόν του κατὰ, καὶ ἄλλην, ὅταν δίδῃ αὐτὴν ὑπέρ. Σήμερον δὲ ἔρχεται νὰ λάβῃ τὴν δευτέραν ταύτην εὐχαρίστησιν. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι ἐπεθύμει νὰ εἶχε τοιαύτην ἰσχὺν εἰς τὸ πνεῦμα τῶν συναδέλφων του, ὥστε νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτῶν νὰ μὴ συζητηθῇ παντάπασιν ἡ συνθή-

κη, διότι αὐτὴ ἡ πρέπει νὰ παραδεχθῇ ὡς ἔχει ἢ νὰ ἀπορριφθῇ ἐντελῶς. Εἶναι ἀδύνατον, ἓν βλέμμα ῥίπτων τις ἐπὶ τοῦ συνόλου αὐτῆς, νὰ μὴ αἰσθανθῇ τὴν μεγαλειτέραν ἀγαλλίασιν διὰ τοὺς ὅρους, ἐφ' ὧν συνετάχθη. Συνθήκη, ἥτις στηριζομένη ἐπὶ τῇ βάσει ἀμοιβαιότητος, παρέχει μάλιστα πλειότερα εἰς ἡμᾶς πλεονεκτήματα, ἀδύνατον νὰ μὴ εὐχαριστήσῃ ἐν γένει. Διὰ τοῦτο ὡς ἀντιπρόσωπος καὶ αὐτὸς νήσου ναυτικῆς, διερμηνεύει τὰ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐκφρασθέντα αἰσθήματα τῶν συμπατριωτῶν του, διότι διὰ τῆς συνθήκης ταύτης ἐξασφαλίζονται τὰ ἐμπορικὰ, τὰ ὑλικὰ, ὡς εἰπεῖν, συμφέροντα τῆς πατρίδος, ἄνευ τῶν ὁποίων τὸ ἔθνος τοῦτο κινδυνεύει ν' ἀποθάνῃ ἐξ ἀτροφίας.. Τὰ συμφέροντα λοιπὸν ταῦτα ἱκανοποιοῦνται πληρέστατα διὰ τῆς συνθήκης, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖ καὶ αὐτὸς νὰ γίνῃ δεκτὴ ὡς ἔχει.

Γενομένης εἶτα ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γ. Στάϊκον καὶ Π. Καμπάνην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 87 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συνθήκης ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, Ναὶ ἢ Ὄχι ;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Σωτήριος Στράτος	
Δημήτριος Ὀρεινός	N	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	N	Φίλων Φίλωνος	N
Πέτρος Καμπάνης	N	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	
Νικόλαος Π. Καΐρης	N	Νικόλαος Ταΐλιος	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	N	Κωνστ. Γριβογεώργης	N
Δημήτριος Τσόκρης		Δ. Π. Πετροπουλάκης	
Γεώργιος Τσύκρης	N	Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος	N
Νικόλαος Ἰατρός	N	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N
Σκαρλάτος Σούτσος		Γεώργιος Κονδύλης	N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ἰωάννης Ἀποστολίδης	
Σταῦρος Βλάχος	N	Βασίλειος Νώνης	N
Ἀνδρέας Ἴσκος		Σταμάτιος Μήτσας	N

Δημήτριος Ζῶτος	N	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	
Γ. Ι. Γιολδάσης	N	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	
Ν. Α. Γρανίτσας		Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	N
Ἀλέξανδρος Βελαέτης	N	Παναγιώτης Βάρβογλης	
Σ. Χ. Στερανόπουλος	N	Β. Π. Δημητρακόπουλος	N
Ἀνδρέας Αὐγερινός	N	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	N
Σόλων Κρεστενίτης		Α. Μαυροειδής	N
Δημήτριος Ἀθανασίου		Γ. Κεφάλας	N
Γεώργιος Διαμάντης	N	Ἀναγνώστης Τσάκας	N
Ν. Δελένδας	N	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	N
Δ. Γαβρᾶς	N	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	N
Ν. Βαρβαρῆγος	N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	
Θρασύβουλος Δ. Ζαΐμης	N	Παναγιώτης Παπατσώνης	
Ἀτων. Ν. Πετμεζᾶς		Ἰω. Προβιλέγιος	N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος		Ἰω. Ταταράκης	N
Ἠλίας Παπαδαῖος	N	Σ. Βαρότσης	N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	N	Χ. Σουμαρίπας	N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Π. Δημητρακόπουλος	N
Ἰωάννης Ζάρκος	N	Π. Χρυσοβέργης	N
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	N	Α. Παπαδημητριάδης	
Βελισάριος Νικολαΐδης	N	Δ. Κοκοτάκης	N
Ἰωάννης Μπαλάφας		Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	N
Πέτρος Δελιγιάννης		Ἰωάννης Εὐσταθίου	N
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Γεώργιος Μαυρομιχάλης	N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	
Νικόλαος Μπούκουρας	N	Νικόλαος Πιεράκος	N
Π. Κολποδῖνος	N	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Ἐμ. Ἀντίπας	N	Δημήτριος Πουλικάκος	N
Γ. Πανοπριφτόπουλος	N	Γρηγόριος Πατριαρχέας	N
Μιχαὴλ Γριανταφυλλόπουλος		Π. Χριστόπουλος	N
Χρῆστος Ῥάγκος	N	Π. Κανελλόπουλος	
Εὐθ. Κανελλόπουλος	N	Νικόλαος Μοσχούλας	N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	N	Σπ. Πήλλικας	N
Νικόλαος Ματθαίου	N	Ν. Πανουργιᾶς	
Ν. Χ. Παναγιώτου	N	Κωνσταντῖνος Βλάμης	N
Σ. Κοπανίτσας	N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	N
Ἐμμ. Μελετόπουλος	N	Σιδέρης Πράτσικας	
Α. Κορφιωτάκης		Π. Πατρινὸς	
Γ. Γιατράκος	N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	
Λουκᾶς Στεφάνου		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	

Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος	·
Ν. Α. Μπότασης	Ν	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	Ν
Δ. Καλλέργης	·	Δημήτριος Σταΐκος	Ν
Κ. Δαρειώτης	·	Α. Κιζάνης	Ν
Ἰω. Σκαβέντζος	Ν	Παντολέων Κουντουριώτης	·
Γ. Νικολάου	Ν	Δημήτριος Βουδούρης	Ν
Γεώργιος Ναύτης	Ν	Σταμάτιος Γ. Δακος	Ν
Μιχαὴλ Σολωμὸς	·	Μ. Χουρμούζης	Ν
Ἀν. Ῥαγκαβῆς	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	·
Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	·
Παναγιώτης Ψάθας	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	Ν
Νικόλαος Ναζος	Ο	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	Ν
Δημ. Πολυχρονόπουλος	·	Α. Μάντζαρης	Ν

Ἀναγνωσθὲν τὸ 1 καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως.

Παραδεχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς καὶ τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ὁμοία τῇ προηγηθείσῃ ψηφοφορία, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 87 κατὰ 1· ἔχον οὕτω·

«Συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ κατὰ τὴν 27 Μαΐου 1855, ἤτοι 24 τῆς Σελήνης τοῦ Ῥαμαζανίου 1271, κλεισθεῖσα μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ἐν Καυλιτζᾷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Συνθήκη περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, συνισταμένη εἰς εἴκοσιν ὀκτὼ ἄρθρα, θέλει ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ καὶ ἐκδοθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.»

Οὕτω δὲ ἀναγνωσθὲν τὸ μέρος τοῦτο τῶν πρακτικῶν διὰ τὸ κατεπεῖγον, ἐνεκρίθη καὶ ὑπεγράφη ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προβάσης εἶτα τῆς Βουλῆς εἰς τὴν τοῦ ἀντικειμένου περὶ τῆς μυστικῆς διαταγῆς τοῦ πρώην ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν Σ. Μηλίου συζήτησιν, λαβὼν τὸν λόγον ὁ τὸ ἀντίγραφον αὐτῆς

προσαγαγὼν ἐξέθηκεν, ὅτι ὑπῆρξε κατὰ θείαν παραχώρησιν συμμορία τις ψευδαφωσιωμένων, ἐμπορευθεῖσα ἐπὶ πολὺν χρόνον καὶ τῆς πατρίδος τὴν ζημίαν καὶ τοῦ θρόνου τὴν βλάβην. Ἓν δὲ τῶν προσόντων αὐτῆς ἦτον τὸ νὰ κοσμῇ τοὺς ἐχθρούς της διὰ τοῦ τίτλου τοῦ ἀντιδυναστικοῦ, καὶ ὡς τοιούτους νὰ κατατρέχῃ αὐτούς τε καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτῶν μέχρις ἐξοντώσεως. Τοιαύτη καταχθόνιος, ἀλλ' ἐπιτυχὴς διαβολὴ ἐπόμενον ἦτον ν' ἀποθρασύνῃ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος συμμορίαν, ἥτις οὐ μόνον ἀπροκαλύπτως πλέον καὶ ἀκωλύτως διέπραττε πᾶσαν παρανομίαν καὶ κατάχρησιν, ἀλλ' ἐνησχολεῖτο καὶ εἰς τὴν ἀνεύρεσιν νέων καθ' ἑκάστην σατανικῶν σχεδίων πρὸς ἐπίδειξιν τῆς ψευδοῦς αφοσιώσεώς της, ὑπὸ τὴν ὁποίαν καλύπτουσα τοὺς καταχθονίους σκοπούς της, νὰ καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ διατήρησίν των. Ἂν δὲ ὁ τὰς πράξεις τῆς συμμορίας αὐτῆς ἐξελέγχων ἐξακολούθει ἐντονώτερον νὰ καταδεικνύῃ τὸ παρ' αὐτῆς ἀνοιγόμενον βάραθρον, καὶ νὰ προκαλῇ τὴν σύντονον προσοχὴν τῆς ἐξουσίας, ὁ ψευδαφωσιωμένος μιμούμενος τὸν Κλέωνα τοῦ Ἀριστοφάνους, ἔλεγεν·

«Ἐγὼ μὲν οὖν αὐτίκα μάλ' εἰς αὐλὴν ἰών,
ὑμῶν ἁπάντων τὰς ξυνωμοσίας ἐρῶ,
καὶ τὰς ξυνόδους τὰς νυκτερινὰς ἐπὶ τῇ πόλει,
καὶ πάνθ' ἃ ὑπουργοῖς καὶ Βασιλεῖ ξυνώμυνται.»
Καὶ ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον.

Ἐνταῦθα δὲ παρεκβαίνων τοῦ λόγου του, παρετήρησεν, ὅτι ἐάν ποτε ἡ κυβέρνησις θελήσῃ νὰ συντάξῃ νόμον περὶ τῆς τῶν ὑπουργῶν εὐθύνης, πρώτιστον πάντων τῶν ἐγκλημάτων ὀφείλουν νὰ θέσωσι τὸ ἀπατᾶν τὸν Ἡγεμόνα. Ἐπειδὴ δὲ συμμορίαν ψευδαφωσιωμένων λέγων, ἐννοεῖ μοχθηρῶν τινων εὐαρίθμων συμμορίαν, ἥτις ἀντιποιηθεῖσα αὐθαιρέτως καὶ ἐκ προθέσεως ἰδιοτελοῦς τὸ ἐθνικὸν αἴσθημα, ἐπαρουσιάσθη αὐτὴ ὡς τὸ μόνον τοῦ θρόνου ὑποστήριγμα ἐναντίον τῶν δῆθεν ἀντιδυναστικῶν, ὅλου δηλ. τοῦ ἔθνους, ἀναγκαῖον κρίνει νὰ ἐξετάσῃ ἐν συντομίᾳ τί ἐστιν ἡ ἀληθὴς ἀντιπολίτευσις, τὴν ὁποίαν οἱ μοχθηροὶ ἐζήτουν νὰ παραστήσωσιν ὡς ἀντιδυναστικότητα. Παρατηρεῖ λοιπόν, ὅτι ἀντιπολίτευσις εἶναι ἡ τῶν κακῶν ὑπουργικῶν πράξεων ἐξέλεγξις, διότι καὶ οἱ ὑπουργοί, ἄνθρωποι ὄντες, ὑπόκεινται εἰς ἁμαρτήματα. Τοιαύτην ἀντιπολίτευσιν, καὶ οὐχὶ τὴν ἀδιακρίτως καὶ ἐξ ἀντιπαθείας πᾶσαν ὑπουργικὴν κατακρίνουσαν πρᾶξιν ἀσπάζεται καὶ οὗτος, καθ' ὅσον ἐξελέγχουσα τὰς ἐπιβλαβεῖς πράξεις τῆς κυβερνήσεως, παραδέχεται καὶ ὑποστηρίζει προθύ-

μως τὰς κοινωφελεῖς. Τὴν ἀναγκαίαν δὲ ταύτην ἀντιπολίτευσιν διαστρέφουσα ἡ ψευδαφοσίωσις, ἀπεκάλει ἀντιδυναστικήν. Ἂν δέ ποτε ἠκούετο καὶ φωνή τις δημοκράτου, ἡ φωνὴ αὕτη εὐρύτατον ὠφελειῶν καὶ ἐκδικήσεων στάδιον ἤνοιγεν εἰς τὴν συμμορίαν τῶν ψευδαφωσιωμένων. Ἀλλὰ τί ἐστιν ὁ προνομοιοῦχος οὗτος ἀφωσιωμένος; τίς ὁ αὐθάδης καὶ παράτολμος οὗτος, ὅστις αὐθαιρέτως ἀντιποιεῖται τὸ κοινὸν τοῦτο τῶν Ἑλλήνων αἴσθημα; Διότι τίς Ἕλλην εἶναι τοσοῦτον μωρός, ὥστε ν' ἀρνῆται ὅτι ὁ θρόνος εἶναι τὸ παλλάδιον τῆς Ἑλλάδος, ὅτι ἡ ὕπαρξις τοῦ θρόνου εἶναι ἀναποσπάστως συνδεδεμένη μετὰ τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τοῦ μεγαλείου ἡμῶν καὶ ὅτι ἄνευ θρόνου ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ; Πῶς λοιπόν, ἄθλιε σὺ ψευδαφωσιωμένε, τολμᾷς νὰ συκοφαντῇς τὸ ἔθνος, ἀντιποιούμενος τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων αἴσθημα, τῶν ὁποίων ἡ ἄδολος πρὸς τὸν θρόνον ἀφοσίωσις κατέστη παραδειγματική, ἐν ᾧ σὺ εἶ ὁ διαστροφεὺς τῆς ἀληθείας· σὺ ὁ ἐνσπείρων τὴν διαίρεσιν, ὁ ὑποθάλπων τὴν διχόνοιαν, σὺ ὁ διαβάλλων τὴν τιμιότητα καὶ ὁ συκοφαντῶν τὴν ἀρετήν· σὺ ὁ ἐκφαυλίζων τὸν πατριωτισμόν, ὁ διαφθείρων τὴν δημοσιογραφίαν, ὁ προκαλῶν τὴν παρανομίαν, ὁ τεκταίνων τὰ στασιαστικὰ ἐκτρώματα, καὶ ὁ διὰ τῆς δολιότητος καὶ ὑποκρισίας φράσσων τὴν ἀκοὴν καὶ τὴν ὅρασιν τῶν Ἡγεμόνων· σὺ τέλος πάντων προσπασθεὶς νὰ κρατῇς αὐτοὺς ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὑπονοιῶν καὶ τοῦ φόβου, τῆς δυσπιστίας καὶ τοῦ ἀναποφασίστου;

Ἀλλὰ δὶς ἐξαμαρτεῖν οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ.

Ὁ ἀνώτατος τοῦ Κράτους ἄρχων ἐπείσθη ἀρκούντως ἤδη διὰ θλιβερᾶς πείρας, ὅτι ἀληθεῖς ἀφωσιωμένοι δὲν εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες ἕως ἄρτι τοιοῦτοι ἐφαίνοντο, ἀλλ' ὅσοι μετὰ σεβασμοῦ καὶ εἰλικρινείας λέγουσιν αὐτῷ τὴν ἀλήθειαν. «Ἀλήθεια πάντων μὲν ἀγαθῶν θεοῖς ἡγεῖται, πάντων δ' ἀνθρώποις.

Μεταβαίνων δὲ εἰς τὴν τῆς σατανικῆς ἐκείνης διαταγῆς ἐξέτασιν, τοῦ ἀληθοῦς τούτου τέκνου τῆς ψευδαφοσιώσεως, παρατηρεῖ, ὅτι δύω μῆνας μετὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς, ἐζήτησεν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς νὰ ἐφελκύσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ σώματος, εἰπών, ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς τὰς παραμονὰς τοῦ τοκετοῦ τῆς Χιμαίρας, διότι ἐκτὸς πολλῶν ἄλλων δεδομένων εἶχεν ἀκούσει τι καὶ περὶ τοῦ ἐγγράφου τούτου, περὶ τοῦ ὁποίου προτιθέμενος ἔκτοτε νὰ ζητήσῃ λόγον παρὰ τοῦ ὑπουργείου, ἠρώτησε περὶ αὐτοῦ καὶ τὸν πρωθυπουργόν, ὅστις ὅμως οὐδεμίαν εἶχε γνῶσιν τοῦ ἐγγράφου τούτου. Ἀνέβαλε δὲ τὴν ἀπόφασιν

του μὴ ἔχων τότε ὁλόκληρον τὴν διαταγήν, διότι εἰς ἀποσπάσματα ἐκοινοποιήθη εἰς τοὺς σωματάρχας. Παρελθόντος ὅμως χρόνου τινὸς καὶ ματαιωθέντος ἢ ἀναβληθέντος τοῦ σχεδίου, ἀπεφάσισε νὰ σιγήσῃ, καὶ ἐσιώπησεν ἕως χθὲς, ὅτε ἠναγκάσθη νὰ λύσῃ τὴν σιωπὴν, καὶ νὰ κοινοποιήσῃ μὲ λύπην του ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ μὴν εἴδῃ ποτὲ τὸ φῶς ὡς ἀποκύημα τοῦ σκότους· ἂς ὄψεται διὰ τοῦτο ὁ αἴτιος, ὁ καταχρασθεὶς καὶ τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν ἀνοχήν του.

Ἀλλὰ πρὸς τί τὸ ἔγγραφον τοῦτο; Ἐπρόκειτο ἄρα συνωμοσία κατὰ τοῦ Ἡγεμόνος; τοῦτο καὶ νὰ φαντασθῇ τις εἶναι παραφροσύνη. Ἐπρόκειτο ἄρα ἀνατροπὴ τῶν καθεστώτων; ἀλλ' ὑπὸ τίνος; Ὁ λαὸς εἶχε μὲν ἀηδιάσει βλέπων πόση παρά τινων ψευδαφωσιωμένων προσπάθεια κατεβάλλετο, ὅπως κατασταθῇ τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα οὐ μόνον ἀηδὲς, ἀλλὰ καὶ ἐπαχθὲς, καὶ ὅμως ὁ λαὸς δοκιμάσας ἐπὶ πολὺν χρόνον πολλὰ ἐξουσίας εἴδη, οὐδεμίαν ἤλπιζε βελτίωσιν τῆς καταστάσεώς του ἐκ τῆς τοῦ πολιτεύματος ἀνατροπῆς, διότι οὐχὶ τὸ πολίτευμα, ἀλλ' ἡ κακὴ αὐτοῦ ἐφαρμογὴ ἦτον ἡ ἀληθὴς τῶν δυστυχιῶν του αἰτία. Ἐκτὸς ὅμως τούτου καὶ ἂν εἶχε τὴν διάθεσιν, ἐστερεῖτο τῶν μέσων, καὶ ἑπομένως ἐκ τοῦ λαοῦ οὐδεὶς ὑπῆρχε φόβος ἀνατροπῆς τῶν καθεστώτων. Ἀλλ' ἴσως εἴπῃ τις, ὅτι τὴν διαταγὴν αὐτὴν ἐπροκάλεσεν ὁ κίνδυνος τῆς ἀνατροπῆς τῶν καθεστώτων ὑπὸ τῶν ἐνταῦθα τότε διαμενόντων προσφύγων. Εἰς τοιαύτην ὑπόθεσιν λέγει, ὅτι πολίτευμα, τὸ ὁποῖον ἠδύναντο ν' ἀνετρέψωσι 35 ξένοι, ἀγνοοῦντες καὶ τὸν τόπον καὶ τὴν γλῶσσαν ἡμῶν, εἶθε νὰ ἐκλείψῃ, διότι προστρίβει μῶμον εἰς τὸ ἔθνος ἡμῶν τὸ νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι εἰς Μίλβιτς μετ' ὀλίγων ἄλλων ξένων ἠδύνατο ν' ἀνατρέψῃ τὰ καθεστῶτα. Ἔπειτα λοιπὸν ὅτι τοιαύτην πρόθεσιν εἶχεν ὁ ἴδιος ὑπουργὸς, ὅστις καὶ τὰ μέσα καὶ τὴν διάθεσιν ἴσως εἶχεν. Ἀλλ' ἂν ὁ ἐκδώσας τοιαύτην διαταγὴν παρεδέχετο καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ ἐν τῷ νῷ, ὅτι καὶ τὸ ἐπιορκεῖν εἶναι πρόσον ἀναπόφευκτον εἰς τὸν ὑπουργόν, πῶς ὅμως ἐτόλμησε νὰ συλλάβῃ τὴν βέβηλον ἰδέαν, ὅτι οἱ ἄλλοι δὲν ἤθελον θεωρήσει καὶ τὴν ἐπιορκίαν ὡς αὐτόχρημα ἀνοσιούργημα, καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν παράβασιν ἁπλῆς ὑποσχέσεως ἰδιώτου προϊόν κακῆς πίστεως; Εἶναι δὲ καὶ ὕβρις κατὰ τοῦ στρατοῦ μας νὰ φρονῇ εἰς ὑπουργὸς, ὅτι δύναται νὰ τὸν μεταχειρισθῇ τυφλὸν ὄργανον τῶν καταχθονίων σκοπῶν του.

Ποῖον λοιπὸν μυστήριον ἐκάλυπτε τὸ καταχθόνιον τοῦτο σχέδιον; Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἡ μὲν καρδία του ἀπαντᾷ,

καὶ τοῦτο παρακαλεῖ καὶ τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ, ὅτι ἦτον μία τῶν συνήθων πρακτικῶν ἐπινοιῶν τῆς ψευδαφροσιώσεως, δι' ἧς ἠθέλησε νὰ ἐμπνεύσῃ φόβους εἰς τὸν Ηγεμόνα, διὰ νὰ ἐπιδεικνύηται ὡς ἡ μόνη δυναμένη νὰ διασκεδάζῃ πᾶσαν κατὰ τοῦ θρόνου ἐπιβουλήν. Ἀλλ' ὁ ναῦς αὐτοῦ λέγει. ὅτι ἦτον σχέδιον προμεμελετημένον τοῦ ν' ἀνατρίψῃ αὐτὸς ὅτι ἄλλος ἀνήγειρεν. Μόνη δὲ ἡ ἀνάγνωσις τοῦ παραγράφου, δι' οὗ διατάσσεται ἡ στρατ. δύναμις νὰ καταλάβῃ τὸ βουλευτήριον καὶ νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ ὑμῖν τὴν εἴσοδον, ἀρκεῖ νὰ καταδείξῃ τὸ καταχθόνιον σχέδιον τοῦ συντάξαντος τὴν διαταγὴν ταύτην ὑπουργοῦ.

Περιορίζων δ' ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐνταῦθα τὴν ἀγόρευσίν του, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ θεωρήσῃ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔγγραφον ὡς ἐπίνοιαν ψευδαφροσιώτεως, διότι καὶ καλὸν καὶ συμφέρον θεωρεῖ νὰ παύσωμεν πᾶσαν περαιτέρω ἀνάπτυξιν, μιμούμενοι τὸν Πομπήϊον, ὅστις κρατήσας ἐν Ἰβηρίᾳ τὰς ἐπιστολὰς, ἐν αἷς λόγος ἐγίνετο περὶ νεωτερισμοῦ καὶ μεταβολῆς τῆς πολιτείας, κατέκαυσεν αὐτὰς, κατορθώσας οὕτω εμετανοῆσαι καὶ βελτίονας γενέσθαι τοὺς πονηρούς.»

Ἁπάντων πρὸς ταῦτα ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἔχει καὶ ἡ εὐρυΐα ἐνίοτε τὰς ἀτυχείς της στιγμὰς, καὶ εἰς τοιαύτας εὑρέθη βεβαίως καὶ ὁ προαγορεύσας, ὅτε κατήγγειλε μέγα τι μελετηθὲν ἄλλοτε ἔγκλημα, ὁρμηθεὶς εἰς τὴν καταγγελίαν ταύτην ἢ ὑπὸ ἀκραιφνοῦς αἰσθήματος πατριωτισμοῦ ἢ ὑπὸ ἀθιαλλάκτου μίσους κατὰ προσώπου, ὅπερ οὗτος ἐκήρυξεν ὡς αὐτουργὸν τοῦ μεγάλου τούτου ἐγκλήματος. Ἀναγκάζεται δὲ μᾶλλον νὰ παραδεχθῇ τὸ δεύτερον τοῦτο ὡς ἀληθῆ ἀφορμὴν, διότι ὡς ὁ ἔλεγε πάντοτε, ὅτι πρέπει νὰ καταστραφῇ ἡ Καρχηδὼν, οὕτω καὶ ὁ προαγορεύσας καὶ δι' ἔργων καὶ διὰ λόγων καὶ καθ' ὑπνους ἀκόμη εὔχεται ὑπὲρ τῆς καταστροφῆς τοῦ Μηλίου, ἐν ᾧ μάλιστα διατελεῖ ὑπὸ κράτησιν.

Ἀλλ' ὅπως σεβόμενος τὴν ἀλήθειαν καὶ ἐκ πεποιθήσεως ὁμολογεῖ τὴν περὶ τοῦ προαγορεύσαντος ἰδέαν αὐτοῦ, οὕτω δὲν δύναται ἐπίσης ν' ἀρνηθῇ τὸ εὐγενὲς καὶ γενναῖον αἴσθημα, τὸ ὁποῖον μετ' εὐχαριστήσεως ἀπαντᾷ εἰς ἕτερον συνάδελφόν του, τὸν βουλευτὴν Ηλείας, ὅστις ἱερὸν φιλίας ἐκπληρῶν καθῆκον, ὑπερασπίζεται μετὰ παῤῥησίας ὑπουργὸν πεπτωκῶτα καὶ φίλον του ἐν φυλακῇ εὑρισκόμενον, καὶ εὔχεται πᾶς ὑπουργὸς μακρυνόμενος τῆς ἐξουσίας, νὰ ἔχῃ φίλους τοιαῦτα ἑλληνικὰ τῷ ὄντι καὶ εὐγενῆ ἔχοντας αἰσθήματα.

Ἐπρόκειτο πρὸ μικροῦ περὶ συντάξεων, ὅτε ὁ προαγορεύσας

ἀπὸ τοῦ ζητήματος τούτου εἰς ἄλλο ξένον ὅλως τῆς συζητήσεως μεταβὰς, νέας ἐζήτησε νὰ προσάψῃ κατὰ τοῦ πρώην ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν Μηλίου κατηγορίας. προσθεὶς τελευταῖον, ὅτι ἔφερεν εἰς χεῖράς του ἔγγραφον, δι' οὗ ἠδύνατο ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ ὑπουργὸς οὗτος τρομεραν προετοιμάζων ἐν τῇ πρωτευούσῃ σφαγὴν, σφαγὴν ὁμοίαν ἐκείνης τῆς ἐν Γαλλίᾳ διαπραχθείσης κατὰ τὴν ἱστορικὴν νύκτα τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου. Ἀλλ' ἐνταῦθα παρατηρεῖ, ὅτι αἱ ἱστορικαὶ τοῦ προαγορεύσαντος ἀναμνήσεις, ἂν ὄχι καὶ αἱ φιλολογικαὶ τὸν ἠπάτησαν, διότι ἡ νὺξ τοῦ Βαρθολομαίου ἦτον σφαγὴ προμελετηθεῖσα ὑπὸ τοῦ τότε βασιλέως τῆς Γαλλίας, τῆς Βασιλίσσης καὶ τῆς κυβερνήσεως ἐναντίον μιᾶς τάξεως πολιτῶν, ἀνηκούσης εἰς ἓν θρησκευτικὸν σύστημα, τὸ τῶν διαμαρτυρομένων. Ἀλλ' ὁποία σχέσις μεταξὺ τῆς τρομερᾶς τῷ ὄντι ἐκείνης σφαγῆς καὶ μιᾶς διαταγῆς τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, ἀπορρεούσης ἀπὸ τὸν στρατιωτικὸν κανονισμόν; ἢ τίς δὲν θέλει γελάσει εἰς τὴν ἀτυχῆ ταύτην καὶ οἰκτρὰν παρομοίωσιν; Ἂν δὲ καὶ οὐδεμία σχέσις οὔτε πολιτικὴ φιλία συνδέει αὐτὸν μετὰ τοῦ Μηλίου, φίλος ὅμως τῆς ἀληθείας, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ἐν τῷ παρουσιασθέντι ἐγγράφῳ οὐδ' ἴχνος τῆς καταγγελθείσης ἰδέας ἀπαντᾶται. Πρεσβεία ξένη, ἡ αὐστριακὴ, κατήγγειλεν ἄλλοτε εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡμῶν, ὅτι ἡ μεγάλη δημοκρατικὴ συμμορία, ἡ τοσοῦτον ἐν Εὐρώπῃ τότε ἐπικαθεῖσα, ἔχουσα καὶ ἐνταῦθα τοὺς ἀντιπροσώπους της, ἐμελέτα τί κατὰ τῶν καθεστώτων, καὶ εἰς τὴν καταγγελίαν ταύτην, πιθανὴν φαινομένην διὰ τὰς περιστάσεις τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἰδίαν φέρων εὐθύνην διὰ τὴν τήρησιν τῆς ἡσυχίας καὶ τάξεως, ὤφειλε νὰ λάβῃ τὴν ἀπαιτουμένην πρόνοιαν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐκπληρῶν τὸ καθῆκόν του, ἐξέδωκε τὴν παρουσιασθεῖσαν μυστικὴν διαταγὴν, περιέχουσαν στρατιωτικά τινα μέτρα. Ἀλλ' ἐμελέτα, εἶπεν ὁ προαγορεύσας, ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν τοῦ πολιτεύματος τὴν καταστροφὴν, διότι διετάττετο ἐν τῇ διαταγῇ αὐτῇ ὁ στρατὸς νὰ καταλάβῃ τὸ βουλευτήριον. Τοὐναντίον δ' αὐτὸς εὐγνωμονεῖ εἰς τὸν ὑπουργὸν διὰ τὸ φρόνιμον τοῦτο μέτρον, διότι εἰξεύρομεν ὅτι εἰς τοιαύτας περιστάσεις ὀλίγοι τινὲς βουλευταὶ συνερχόμενοι ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνακηρύττουσιν ἄλλην παρὰ τὴν καθεστῶσαν κυβέρνησιν. Ἀλλ' ἂν τῷ ὄντι τὸ ἔγγραφον τοῦτο, τοσαῦτα ἔτη εὑρισκόμενον ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ ὑπουργείου, ἔβλεπε τὴν ἐλαχίστην πρὸς κατηγορίαν ἀφορμὴν κατὰ τοῦ ὑποστρατήγου Μηλίου, τίς

πιστεύει ὅτι δὲν ἤθελον τὸ μεταχειρισθῇ ὡς τὸ ἀσφαλέστερον κατηγορητήριον οἱ ἐγκαλοῦντες αὐτὸν σήμερον δι' ἐλαχίστα καὶ εὐτελῆ ἀντικείμενα;

Διὰ ταῦτα χαρακτηρίζων τὴν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος γενομένην κατηγορίαν ὡς μίαν ἐκούσιον συκοφαντίαν, παρατηρεῖ, ὅτι οὔτε δίκαιον οὐτ' εὐγενὲς εἶναι νὰ χειροτερεύωμεν τὴν θέσιν ἑνὸς κατηγορουμένου, ἐν φυλακαῖς διατελοῦντος, διὰ τοιούτων ἀναξίων μέσων. Ἐπειδὴ δ' ἐν τῇ διαταγῇ αὐτῇ περιέχονται καὶ ὀνόματα ἐντίμων ἀξιωματικῶν, κρίνει ἀναγκαῖον χάριν τῆς τιμῆς αὐτῶν νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ἂν ἡ διαταγὴ ἐκείνη ἐσκόπευε τὴν πραγματοποίησιν ἐγκλήματος, οἱ ἔντιμοι οὗτοι ἀξιωματικοὶ δὲν ἤθελον βεβαίως ἀνεχθῇ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ὄργανα.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ἀφορῶντος τὴν κατηγορίαν. Ἐπειδὴ δ' ἐξ αὐτοῦ γεννᾶται καὶ ἓν ἄλλο ζήτημα κοινοβουλευτικῆς ἠθικῆς, φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεταχειριζώμεθα τοιαύτας ὀγκώδεις ἐκφράσεις, καταφερόμενοι ἀδίκως κατὰ προσώπου τινός, καὶ ἡ Βουλὴ ὀφείλει χάριν τῆς ἀξιοπρεπείας της νὰ περιστείλῃ τοιαύτην τάσιν. Ἂν δὲ καὶ πιστεύει ὅτι δὲν θὰ γίνῃ ποτὲ ὑπουργός, ἐὰν ὅμως ποτὲ ἀναβῇ εἰς τὴν θέσιν ταύτην, εὔχεται νὰ ἔχῃ κατηγόρους ὡς τὸν βουλευτὴν Φθιώτιδος, τοῦ ὁποίου αἱ κατηγορίαι εἶναι ὁ ἰσχυρότερος ἔπαινος.

Περαίνων δ' ἐντεῦθεν τὸν λόγον του, ἤθελε προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν, πρὸς κατάπαυσιν μιᾶς ἀναξίας εἰς βουλευτικὰς συζητήσεις τάσεως, ν' ἀποδοκιμάσῃ τὴν ἔκφρασιν τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος. Ἐπειδὴ ὅμως βλέπει αὐτὸν σήμερον ἡπιώτερον, ἀκολουθῶν καὶ τὰς συμβιβαστικὰς τοῦ σώματος διαθέσεις, περιορίζεται μόνον εἰς τὸ νὰ ἐρωτηθῇ ὁ νῦν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἂν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔγγραφον περιέχῃ ἐπιλήψιμόν τι κατὰ τοῦ ὑπογράψαντος αὐτὸ ὑπουργοῦ, ἢ ἂν τοιαύτας διαταγὰς ἐκδίδωσι συνήθως οἱ ὑπουργοὶ τῶν στρατιωτικῶν.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἀκολουθῶν τὴν κυρίαν γραμμὴν τοῦ ἀντικειμένου, ἀρκεῖται νὰ ἐξηγήσῃ τοὺς λόγους, οἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν ἀνωτέρω διαταγὴν, καὶ παραλείπει τὰ περὶ ψευδαρσιώσεως ῥηθέντα, καθ' ὅσον δὲν εἶναι ἔργον αὐτοῦ, καὶ μόνη ἡ ἱστορία θέλει διερευνήσει τὴν διαγωγὴν ἑκάστου. Ἐνθυμεῖται βεβαίως ἡ Βουλὴ ὅτι τῷ 1849 πολλαὶ διεσπάρησαν κατὰ τὴν Εὐρώπην ἰδέαι περὶ κοινοκτημοσύνης καὶ δημοκρατιῶν, αἵτινες δὲ ἂν καὶ κατ' ἐπιφάνειαν, οὐχ ἧττον ὅμως ἀντανεκλῶντο καὶ παρ' ἡμῖν. Συνέπεσε δὲ τότε καὶ ῥῆμαι νὰ διαδίδωνται περὶ

καταργήσεως τῆς συνταγματικῆς πολιτείας, καὶ ὁ βουλευτὴς Μεσσήνης ἠρώτησε μάλιστα περὶ τούτου τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν, ὡς καὶ τὸν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν. Σ. Μήλιον. Ἀλλὰ κατὰ τὴν αὐτὴν συγχρόνως ἐποχὴν ἐπιδόθη εἰς τὸν στρατὸν καὶ ἐπιστολή τις ἐντεχνως ἀπομιμουμένη τὴν Βασιλικὴν ὑπογραφὴν, δι' ἧς ἐκαλεῖτο ὁ στρατὸς νὰ λάβῃ τὰ ὅπλα καὶ ταχθῇ εἰς διάφορα μέρη. Ἐπὶ τοιαύτης λοιπὸν πυρετώδους ἐποχῆς φανεῖσα καὶ ἡ ἐπιστολὴ αὕτη, ἐπόμενον ἦτον νὰ συγκινήσῃ τὴν κυβέρνησιν, ἐφ' ᾧ καὶ ὑπουργικὰ συμβούλια ἐγίνοντο περὶ τοῦ πρακτέου καὶ εἰσαγγελεῖς κατεσυνομίλουν εἰς κίνησιν. Πρὸς πλειοτέραν λοιπὸν ἀσφάλειαν ὁ ὑπουργὸς Μήλιος ἐξέδωκε τὴν διαταγὴν ταύτην, ἥτις ὑπῆρξεν ἓν προνοητικὸν μέτρον, ἓν μέτρον συνέσεως. Καθ' ἃ δὲ πληροφορεῖται ὑπὸ διαφόρων ἀξιωματικῶν, ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ ἄλλοι πρὸ αὐτοῦ ἐξέδωκαν ὁμοίας διαταγάς. Ἀλλ' ἂν ἡ ῥηθεῖσα διαταγὴ ἔχῃ τι αὐστηρότερον, ἐννοεῖται ὅτι προκειμένου περὶ Βασιλέως καὶ πολιτεύματος, ὁ ὑπουργὸς δὲν ἤθελε διατάξει τὸν στρατὸν νὰ φιλοφρονηθῇ τοὺς αἰτίους. Ἐπίσης δὲ ἀναφέρουσα ὅτι θέλει ἀποκρουσθῇ πᾶς παράξιος ζητῶν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ βουλευτήριον, δὲν ἐννοεῖ εἰμὴ τοὺς παραξίους αὐτοὺς, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποθέσῃ ὅτι αἰνίττεται τοὺς ἀντιπροσώπους. Διὸ νομίζων περιττὸν τὸ μακρηγορεῖν ἐπὶ ἀντικειμένου μὴ ἐχόντος βάσιν, συμβιβαστικῶς προτείνει ν' ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ ὅτι «τὸ ὑποβληθὲν ἔγγραφον δὲν εἶναι ἀντικείμενον συζητήσεως.»

Παρετήρησεν ὁ τὴν διαταγὴν ὑποβαλών, ὅτι ὁ βουλευτὴς Ὕδρας ἠθέλησεν, ὡς εἶπε, νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν ταγματάρχην Πασχάλην, ὡς ἂν προσέβαλεν αὐτὸν ἡ ἄλλον τινὰ κατὰ τὴν πρώτην ἀγόρευσιν του. Ἀπ' ἐναντίας ὁμιλῶν περὶ τοῦ στρατοῦ, εἶπεν, ὅτι εἶναι ἰδέα βέβηλος νὰ φαντασθῇ τις ὅτι ὁ ὑπουργὸς δύναται νὰ πείσῃ τὸν στρατὸν ἵνα σφάξῃ π.ὸς χάριν του τοὺς πολίτας, καὶ ἡ παραγνώρισις αὕτη τῶν λόγων του δὲν δεικνύει εἰλικρινῆ πρόθεσιν.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἐφ' οὗ δὲν πρέπει νὰ φέρωμεν ἀντεγκλήσεις οὐδὲ νὰ προκαλέσωμεν πάθη, δὲν ἀποδίδει πρόθεσιν ἐμπαθῆ εἰς τὸν βουλευτὴν Φθιώτιδος, λέγει ὅμως, ὅτι ὁρμᾶται ἀπὸ ὑποβολὴν ζήλου καὶ εἶναι λανθασμένος εἰς τὴν ὑπόθεσιν. Λυπεῖται δεμάλιστα διότι στρατιωτικὸς ὢν ὁ βουλευτὴς οὗτος, ἀγνοεῖ ποίας φύσεως εἶναι τὸ προπαχθὲν ἔγγραφον. Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι ἓν τῶν ἐπιβεβλη-

μένων καθηκόντων εἰς ἕκαστον ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν, εἶναι νὰ συντάσσῃ ἐμπιστευτικὴν πρὸς τὸν στρατὸν διαταγήν, ἥτις εἰς μὲν τὸν φρούραρχον δίδεται πλήρης, εἰς δὲ τὰ σώματα ἐν ἀποσπάσματι, καὶ μένουσα οὕτω, τίθεται εἰς ἐνέργειαν ὁσάκις ταραξίαι ἔρχονται νὰ κλονίσουν τὰ καθιστῶτα. Τὸ καθῆκον δὲ τῆς τοιαύτης διαταγῆς ἐπιβάλλει εἰς τὸν ὑπουργὸν «ὁ κανονισμὸς τῆς ὑπηρεσίας τῶν στρατευμάτων,» ὅστις ἐν χρήσει ὢν εἰς Γαλλίαν, ἰσχύει καὶ παρ' ἡμῖν. Κατὰ τὸ 4 λοιπὸν αὐτοῦ ἄρθρον, ἐν σελίδι 119, «εἰς πᾶν σῶμα διορίζεται ὁποίαν θέσιν μέλλει νὰ καθέξῃ ἐν περιπτώσει θορύβου·» κατὰ δὲ τὸ 5 ἄρθρον, «οἱ φρούραρχοι κάμνουν ἐπὶ τούτῳ γενικὴν διάταξιν, καθ' ἣν καταστρώνονται αἱ ἰδιαίτεραι δι' ὅλα τὰ σώματα ὁδηγίαι,» καὶ κατὰ τὸ 7 ἄρθρον, «ὁ θόρυβος κοινοποιεῖται διὰ *πολεμικοῦ*, σημαινομένου αἰρνιδίως, καὶ ἕκαστον σῶμα καταλαμβάνει ἄνευ ἀναβολῆς τὴν εἰς αὐτὸ προσδιορισθεῖσαν θέσιν κτλ.» ὥστε ἐξ ὅλων τῶν ἄρθρων ἐμφαίνεται τὸ καθῆκον τοῦτο τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, ὅστις εἶναι ὁ ἀνώτατος φρούραρχος τῆς πρωτευούσης. Ἀλλὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ τοιούτου καθήκοντος πρέπει νὰ ἀποδώσωμεν εἰς μόνον τὸν Μήλιον; Ὄχι, δύνασθε νὰ εὕρητε ἐν τῷ ὑπουργείῳ δύο ἄλλας ὁμοίας διαταγὰς, μίαν τοῦ Α. Μαυρομιχάλη καὶ ἑτέραν τοῦ μακαρίτου Τσαβέλλα. Τὸ πρωτότυπον τοιούτων διαταγῶν μένει ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ γραφείῳ τοῦ ὑπουργοῦ, τοῦ ὁποίου αὐτὸς κρατεῖ τὸ κλειδίον, καὶ τὸ παραχωρεῖ εἰς μόνον τὸν διάδοχόν του, ἔχοντα τὸ δικαίωμα νὰ παραδεχθῇ τὴν διαταγὴν ἢ νὰ συντάξῃ ἰδίαν.

Ἀλλ' ἐνταῦθα πῶς συνέπεσεν ἀντίγραφον τῆς προκειμένης διαταγῆς νὰ περιέλθῃ εἰς χεῖρας τοῦ βουλευτοῦ φθιώτιδος; Περιῆλθε βεβαίως ἐκ τῆς ὑπερβολῆς τοῦ ζήλου, ὃν ἔχει, ἀλλ' ἂς διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ θέλει εὕρει, ὡς εἶπεν, ἄλλας δύο διαταγὰς τῶν ὑπουργῶν Τσαβέλλα καὶ Μαυρομιχάλη, διότι πρᾶξις τοιαύτη εἶναι καθῆκον καὶ πρόνοια μάλιστα. Διὸ συμπεραίνει ὅτι μετὰ τὰς δοθείσας ἐξηγήσεις δικαιοῦται νὰ εἴπῃ ἡ Βουλή, ὄχι ὅτι ἀποδοκιμάζει τὴν γενομένην εἰσήγησιν, ἀλλ' ὅτι ἡ διαταγὴ εἶναι ἔγγραφον ὑπηρεσίας.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη ὡς ἐτέθη ὑπὸ τοῦ προεδρεύοντος τὸ ζήτημα δι' ἀνασταίσεως, θεωρήσασα ὅτι τὸ ἔγγραφον καθ' ἑαυτὸ εἶναι ἀνέγκλητον καὶ μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης θέλει εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
Γ. Α. Νούτσος.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Ν. Πετμεζᾶς.
Η. Κολποδίνος.
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΗ'.

Τῆς 14 Ἰουνίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν 10 π. μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθη τὸ δεύτερον μέρος τῶν πρακτικῶν τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως, καὶ ἐγκριθὲν ὑπεγράφη ὑπό τε τοῦ προέδρου, τοῦ προεδρεύσαντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ἓν μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπὶ τῶν διαφόρων παρουσιασθεισῶν δηλώσεων, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἐπιτροπὴ διεξελθοῦσα τὰς ἐφεξῆς δηλώσεις τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, παρουσιασθείσας εἰς τὴν Βουλήν·

α') Τὴν περὶ προσθήκης δραχμῶν 23,832:70 εἰς τὸν εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν.

β') Τὴν περὶ προσθήκης δραχμῶν 200 κατὰ μῆνα διὰ τὴν τελευταίαν τριμηνίαν τ. ἔ., ἤτοι, τὸ ὅλον ἐκ δραχμῶν 600, εἰς τὸ εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, καθὼς καὶ τὴν περὶ προσθήκης δραχμῶν 360 εἰς τὸν αὐτὸν προϋπολογισμόν.

γ') Τὴν περὶ προσθήκης δραχμῶν 198,072 καὶ λεπτῶν 95 δι' ἔξοδα, γενόμενα καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1853 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν.

δ') Τὴν περὶ προσθήκης δραχμῶν 11,319:53 πρὸς ἀνέγερσιν πυριταποθήκης· καὶ

ε) Τὴν περὶ τροποποιήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν.

Καὶ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ, κατὰ τὸ ὁποῖον πᾶσα αἴτησις πιστώσεως δι' ἔξοδα μὴ προβλεφθέντα ἐν τῷ οἰκονομικῷ νόμῳ, πρέπει νὰ δεικνύῃ καὶ τὸν χρηματικὸν πόρον, ἐκ τοῦ ὁποίου θέλουσι πληρωθῆ. πρὸς δὲ καὶ τὸν τελευταῖον παράγραφον τῆς κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, ἐνδιαλαμβάνοντα πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι οὐδεμία ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας παρεβλέφθη·

Θεωρεῖ ἐν πρώτοις ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι τοῦ λοιποῦ εἶναι ἐπάναγκες κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἑκάστου ὑπουργείου, συμφώνως μὲ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον, νὰ προβλέπωνται ὅλαι αἱ ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας, διὰ νὰ δύνανται ἐγκαίρως καὶ ἡ ἐπιτροπὴ καὶ ἡ Βουλὴ νὰ σταθμίζωσι τὰ ἔξοδα ἀναλόγως τῶν ἐσόδων, καὶ κανονίζηται κατὰ συνέπειαν ἡ παντὸς προϋπολογισμοῦ ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἀπαιτουμένη ἐξίσωσις.

Ἐπομένως, ἐπειδὴ αἱ περὶ ὧν πρόκειται πιστώσεις ἀποβλέπουσιν ἔξοδα ἀναπόφευκτα, ἡ ἐπιτροπὴ, μετὰ τὸν ἀνωτέρω ἐκτεθέντα ὅρον τῆς εἰς τὸ μέλλον ἀκριβοῦς καὶ κατὰ πάντα συμφώνου μὲ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον συντάξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, εὑρίσκεται ἤδη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τῶν ἀνωτέρω πιστώσεων, καὶ κατὰ συνέπειαν θεωρεῖ α') ἀναβιβαστέον τὸ ἄρθρον 1 τοῦ κεφ. ε'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξωτερικῶν εἰς δραχμὰς 304,260, τοῦ δὲ ἄρθρου 5 εἰς 19,600, τοῦ δὲ ἄρθρου 2 τοῦ κεφαλ. δ'. εἰς δραχμὰς 15,832.

β') Ἐπίσης ἀναβιβαστέον τὸ ἄρθρον 3 τοῦ κεφαλ. ε. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν εἰς δραχμὰς 25,202, τοῦ δὲ ἄρθρου 3 τοῦ κεφ. δ'. εἰς δραχ. 2400.

γ') Ἐπίσης ἀναβιβαστέον τὸ κεφάλαιον κβ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν εἰς δρ. 223,690:49. Εἰς δὲ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ κεφ. ις'. τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ, σημειωτέον τὸ ποσὸν δραχμῶν 11,319:53· καὶ

δ') Θεωρεῖ τροποποιητέον τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου

τῶν ναυτικῶν συμφώνως μὲ τὸν νέον πίνακα τὸν ἐπισυνημμένον εἰς τὴν δήλωσιν τοῦ εἰρημένου ὑπουργείου.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 10 Ἰουνίου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ι. Ζάρκος.	Ν. Καΐρης.
Α. Βιλαέτης.	Κ. Δημητριάδης.
Ἐμ. Μελετόπουλος.	Ν. Α. Βαρβαρῆγος.
Ν. Μπούκουρας.	Γ. Διαμάντης.
Δημήτριος Ζῶτος.	Εὐθ. Κανελλόπουλος.»

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν βουλευτῶν Γ. Τσιγκουράκου, Κωνστ. Κουρκουμέλη, Ν. Ματθαίου, Γ. Κεφάλα, Α. Τσάκα, Α. Μάντζαρη καὶ Ν. Δελένδα, ἡ Βουλὴ ἐχορήγησεν αὐτοῖς ὑπὸ τὸν ὅρον μηνιαίαν ἀπουσίας ἄδειαν.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, παρετήρησέ τις, ὅτι ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει ὁρίζεται ὡς ἀντικείμενον ἡ συζήτησις τῶν ἀναγνωσθεισῶν ἐκθέσεων· α. περὶ καθυστερουμένων βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων, β'. περὶ συστάσεως ἐφημερίδος τῆς Βουλῆς καὶ γ'. περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς διὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον· καὶ ἐπειδὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ δοθῇ ἐν τέλος ἰδίως εἰς τὰς περὶ καθυστερουμένων ἀποζημιώσεων αἰτήσεις πολλῶν βουλευτῶν καὶ τῆς παρελθούσης περιόδου, οἵτινες ἐπὶ τούτῳ διαμένουσιν ἐνταῦθα καταδαπανώμενοι, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ προβῇ σήμερον εἰς τὴν τῶν ἀντικειμένων τούτων συζήτησιν.

Παρετήρησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ὡς ἀντικείμενον ὡρίσθη κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, καὶ ὅτι χθὲς ἐγένετο ἀπόπειρα συνεδριάσεως πρὸς συζήτησιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐκθέσεων, διότι ἀπόντες οἱ ὑπουργοὶ εἰς τὸ ἕτερον Σῶμα, δὲν ἠδύναντο νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν. Ἀλλὰ μὴ συμπληρωθείσης χθὲς τῆς Βουλῆς, νομίζει καλὸν ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτων συζήτησις διὰ τὸ προσεχὲς σάββατον, ὅτε πρόκειται νὰ συζητηθῇ καὶ ἡ τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας ἐπερώτησις.

Τῆς δὲ Βουλῆς παραδεξαμένης τὴν ἀνωτέρω γνώμην τοῦ προέδρου, ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Α'. κεφαλαίου μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

Κεφ. Α'. Ἄρθρ. 1.

«Παραδεχομένη ἡ ἐπιτροπὴ τὴν αὔξησιν τῆς δαπάνης ταύτης,

νομίζει καλὸν νὰ ὑπενθυμίσῃ διὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ χρήσιμον καὶ ἀναγκαῖον τοῦ νὰ ὑπάρχωσιν εἰς τὰ διάφορα ὑπουργεῖα καὶ 6'. τάξεως γραμματεῖς, συμφώνως μὲ τὸ πνεῦμα καὶ γράμμα τοῦ κατασταπικοῦ τῶν ὑπουργείων νόμου.»

Ἐρωτηθεῖσα δὲ ἡ Βουλὴ, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 μετὰ τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 2, ἔχοντα οὕτω·

«Κεφ. 1. Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου . . . . 34,680.
Ἄρθρ. 2. Ὑλικὸν, ἤτοι γραφικὰ ἔξοδα . . . . 8,300.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 3 ἐρωτήσαντός τινος τῶν ὑπουργῶν, ἐὰν γνωρίζῃ τὰ πρόσωπα, εἰς ἃ διενεμήθησαν τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος διάσημα, ἀπήντησεν οὗτος, ὅτι ἐν τῷ ὑπουργείῳ ὑπάρχει βεβαίως πίναξ ἀκριβὴς τῶν ὀνομάτων τῶν ἐχόντων βασιλικὰ διάσημα, καὶ ὡς ἐκ τούτου μάλιστα ἐσχάτως ἀπεδείχθησαν πρόσωπά τινα, ἅτινα εἰς μικροπόλεις τῆς Εὐρώπης ἔφερον διάσημα ἑλληνικά, χωρὶς ποτε νὰ λάβωσι τοιαῦτα.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 3, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 4 καὶ 5, μὲ τὰς ἐπὶ τοῦ τελευταίου παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἃς περ καὶ ὁ ὑπουργὸς παρεδέχθη, ἔχουσας οὕτω·

Κεφάλαιον Α'. Ἄρθρ. 5.

«Διὰ τὴν συντήρησιν τῆς ἀμάξης τοῦ ὑπουργείου ἐπληρώνοντο 2000 δραχμαὶ μέχρι σήμερον, ἐπειδὴ δὲ ἤδη ζητεῖται αὔξησις 1600 δραχμῶν, ἡ ἐπιτροπὴ ἐκτιμῶσα τὸ πολυέξοδον τῆς ὑπηρεσίας τοῦ προέδρου καὶ ἐπομένως τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τῆς μικρᾶς ταύτης δαπάνης, παραδέχεται αὐτὴν ἐν ὅσῳ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν διευθύνεται ὑπὸ προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου.»

Ἔχουσι δὲ καὶ τὰ ἄρθρα οὕτως·

«Ἄρθρον 3. Βασιλικὰ διάσημα . . δραχμὰς 9000.
» 4. Ταχυδρομικὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους » 8000.
» 5. Ἔξοδα ἁμάξης . . . . . » 3600.»

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου, ἐκ δραχμῶν 63,580, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Καλαμογδάρτην καὶ Ν. Βαρβαρῆγον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἓξ ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλ. α. τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν, Ναὶ ἢ Ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Σόλων Κρεττενίτης	
Δημήτριος Ὀρεινός		Δημήτριος Ἀθανασίου	
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Γεώργιος Διαμάντης	
Πέτρος Καμπάνης		Ν. Δελένδας	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Δ. Γαβρᾶς	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Δημήτριος Τσόκρης		Θρασύβουλος Ζαΐμης	Ν
Γεώργιος Τσόκρης		Αεωνίδ. Ν. Πετμεζᾶς	
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	
Σκαρλάτος Σούτσος		Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Ἀθαν. Δανηλόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	Ν
Χωτήριος Στράτος		Βελισ. Νικολαΐδης	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἰωάννης Μπαλάφας	
Φίλων Φίλωνος	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ν	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος		Κων. Δαμπρινόπουλος	
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Π. Κολποδῖνος	Ν
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Ἐμ. Ἀντίπας	Ν
Ἀναγν. Παπαθανασίου	Ν	Γ. Παναπριοπόπουλος	Ν
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Ἐλευθέριος Καλογεράς		Χρῆστος Ράγκος	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν
Βασίλειος Νώνης	Ν	Ἐμμανουὴλ Τσούχλος	
Σταμάτ. Μήτσας	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Δ. Ζῶτος	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν
Γ. Γιολδάσης	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ν
Ν. Γρανίτσας		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Λύσανδρος Βιλαέτης	Ν	Α. Κορφιωτάκης	
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	Ν	Λουκᾶς Στεφάνου	

Ἰω. Παπαλουκόπουλος . . .	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . Ν
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . Ν
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . .	Σιδέρης Πράτσικας . . .
Παναγιώτης Βάρβογλης . .	Π. Πατρινὸς . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . Ν	Χρ. Τσαλαμιδᾶς. . . . .
Ἀναγ. Δεδόπουλος	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . Ν
Α. Μαυροειδὴς . . . . Ν	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Γ. Κεφάλας . . . . . Ν	Ν. Α. Μπότασης . . . . Ν
Ἀναγ. Τσάκας . . . . . Ν	Δ. Καϊλέργης . . . . .
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος . . .	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Κωνς. Ἰω. Κουρκουμέλης . Ν	Ἰω. Σκαβέντζος . . . . . Ν
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .	Γ. Νικολάου . . . . . Ν
Παναγ. Παπατσώνης . .	Γεώργιος Ναύτης . . . . Ν
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . Ν	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . Ν
Ἰω. Ταταράκης . . . . . Ν	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . Ν
Σ. Βαρότσης	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . Ν
Χ. Σουμαρίπας . . . . . Ν	Παναγιώτης Ψάθης . . .
Π. Δημητρακόπουλος . . .	Νικόλαος Νάζος . . . . Ν
Π. Χρυσοβέργης . . . . Ν	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . Ν
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . Ν
Δ. Κακοτάκης . . . . . Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . .	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . Ν	Δ. Στάϊκος . . . . . Ν
Γεώργ. Μαδεμοχωρίτης . .	Α. Κιζάνης . . . . . Ν
Γεώργ. Μπάνης . . . . Ν	Παντολέων Κουντουριώτης .
Νικόλαος Πιεράκος . . . Ν	Δημήτριος Βο δούρης . . Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Σταμάτιος Γ. Δυκός . . . Ν
Δημήτριος Πουλικάκος . Ν	Μ. Χουρμούζης . . . . . Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Π. Χριστόπουλος . . . . Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . .
Η. Κανελλόπουλος. . . . Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Νικόλαος Μοσχοβλας . . Ν	Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ . . . .
Σπ. Πήλληκας . . . . Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Ν. Πανουργιᾶς	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κεφαλ. Β'. λαβών τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι καὶ ἐξ ἐπιστολῶν ἐντίμων πολιτῶν καὶ ἐκ διαφόρων εὐϋπολήπτων κυρίων, ἐλθόντων ἀπὸ Κωνσταντινούπολιν, μετ' εὐχαριστήσεως ἐπληροφορήθη περὶ τῆς χρηστῆς καὶ τιμίας διαγωγῆς τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικῆς Πρεσβείας, καὶ περὶ τῆς δραστηριότητος καὶ

τοῦ ζήλου, μεθ' ὧν οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἐκπληροῦν τὸ καθῆκόν των, ἐφ' ᾧ καὶ παρ' ὅλων τῶν ἐκεῖσε εὑρισκομένων Ἑλλήνων εὐλογοῦνται, αἱ δ' εὐλογίαι αὗται ἀνταναλῶσι βέβαια καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βασιλέως, ἥτις εὔχεται νὰ ἦναι ἐπίσης εὐτυχὴς εἰς ὅλας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων της τὰς ἐκλογάς.

Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὰς λοιπὰς πρεσβείας, τὰς ὁποίας πάντοτε ἐθεώρησε περιττὰς, ἐπαναλαμβάνει καὶ πάλιν νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν χρησιμεύουν αὗται εἰμὴ πρὸς ἐπίδειξιν τῆς πτωχαλαζωνείας ἡμῶν, ὅτι ὑπαρχόντων ἐνταῦθα πρεσβέων ὅλων τῶν ξένων δυνάμεων, ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δύναται ἐν ἀνάγκῃ νὰ συνεννοῆται μετ' αὐτῶν, χωρὶς ἀδραῖς δαπάναις ἐναντίον τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν καταστάσεως νὰ διατηρῶμεν ὡς πρέσβεις πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἄλλως ἠδύναντο νὰ φανῶσι λυσιτελέστερα εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ τόπου διοίκησιν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ προαγορεύσας, ἀφ' οὗ πρῶτον ἐπευφήμησε τὴν Κυβέρνησιν, κατέντητε τελευταῖον εἰς κατακρίσεις· ἀλλ' αἱ μὲν ἐπευφημίαι δίκαιαι εἰσὶ, διότι ὁ σχηματισμὸς τοῦ προσωπικοῦ τῆς πρεσβείας ἀπὸ νέους εὐπατρίδας, ἀγαθοὺς καὶ τοὺς τρόπους καὶ τὴν καρδίαν, ἀρίστην ἐπροξένησεν ἐντύπωσιν. Καὶ ἀληθῶς, εἰς τὴν ἐξωτερικὴν τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν, ἡ ἀσχημία τοῦ προσωπικοῦ εἶναι λίαν ἐπιβλαβὴς εἰς τὸ ἔθνος, τοῦ ὁποίου οἱ ἀντιπρόσωποι ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι καὶ τίμιοι καὶ ἱκανοί. Ὡς πρὸς δὲ τὸ ζήτημα τῶν πρεσβέων παρατηρεῖ, ὅτι ὁ σεβαστὸς πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ὁ μέχρι πρὸ μικροῦ διέπων τὰς ἐξωτερικὰς ὑποθέσεις, δὲν ἐκρινε συμφέρον νὰ ἐπιφέρῃ αὐτὸς νεωτερισμούς. Ἂν δὲ καὶ νομίζει καὶ οὗτος ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο δύναται νὰ τύχῃ μειζ λύσεως οἰκονομικωτέρας, δὲν παραδέχεται ὅμως ὅτι ἡ Ἑλλὰς, μικρὰ οὖσα, δὲν πρέπει ν' ἀντιπροσωπεύηται. Τοὐναντίον μάλιστα φρονεῖ, ὅτι διὰ τοῦτο πρέπει νὰ γίνηται καταφανὴς διὰ τῶν ἀντιπροσώπων της. Παρατηρεῖ δὲ τελευταῖον, ὅτι ἐκ τῶν σημειουμένων ποσῶν διὰ τὰς πρεσβείας Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας, μόνον τὸ διὰ τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ πρεσβείαν ὡρισμένον καταναλίσκεται ὁλόκληρον, καθότι ἐν μὲν τῇ Γαλλίᾳ δὲν ὑπάρχει πρέσβυς, ὁ δὲ τῆς Ῥωσσίας Κ. Ζωγράφος, διατελῶν ἐν ἀδείᾳ, δὲν μισθοδοτεῖται, κατὰ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον, καὶ ἐπομένως ἡ ἐπιθυμία τοῦ προαγορεύσαντος ἐκπληροῦται ἤδη κατὰ τὸ πλεῖστον.

Ἀντιπαρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ

ἐπιτροπῆς, ὅτι ἂν μὲν ἠθική τις περίστασις ἢ ἄλλη τις ὑλικὴ ἀνάγκη ἀπαιτῇ τὴν παρά τινι ξένῳ Κράτει ὑπαρξιν πρεσβείας, παραδέχεται πληρέστατα τὴν τοιαύτην ἐξαίρεσιν· ἄλλως, μὴ ὑπαρχούσης τοιαύτης ἀνάγκης, ἢ πρέπει νὰ καταργηθῶσιν ἅπασαι αἱ πρεσβεῖαι διὰ λόγους οἰκονομικούς, ἢ ἀνεξαιρέτως νὰ ὑπάρχωσι καὶ εἰς τὰς λοιπὰς Αὐλὰς τῶν προστατίδων δυνάμεων, ἵνα μὴ ἄλλως θεωρηθῶμεν ψυχρῶς διακείμενοι πρός τινα ἐξ αὐτῶν.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 μὲ τὴν προσθήκην δρ. 12,000, κατὰ τὴν ἀλλοτε παρουσιασθεῖσαν δήλωσιν, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 2, κατὰ τὸν προϋπολογισμόν· ἔχουσι δ' οὕτω·

ΚΕΦΑΛ. Β'. Διπλωματικὴ ὑπηρεσία.

«Ἀρ. 1. Προσωπ. τῶν πρεσβειῶν . . . . . 304260.
» 2. Γραφικὰ ἔξοδα. . . . . 28800.»

Κενῶν δὲ ὄντων τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4, ὁ πρόεδρος παρετήρησεν, ὅτι, κατὰ τὴν ἀλλοτε παρουσιασθεῖσαν δήλωσιν, ζητεῖται νὰ σημειωθῶσιν ἐν μὲν τῷ ἄρθρῳ 3 δραχ. 7000, ἐν δὲ τῷ 4, δρ. 1500· οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη ἑκάτερον αὐτῶν δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 5 μὲ τὴν προσθήκην 10,000 δρ. κατὰ τὴν ἰδίαν δήλωσιν· ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 3. Ἔξοδα ἀ. διασκευῆς τῶν πρέσβεων . 7000.
» 4. » Ταξειδίων τῶν διπλωμ. ὑπαλλήλων 1500.
» 5 Ἀποστολαὶ ἔκτακτοι . . . . . 19600.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου, ἐκ δραχ. 361160, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ τὸ ὠδὲ προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ διὰ ψήφων 71 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφ. Β'. τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν, Ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Πέτρος Καμπάνης . . . .
Δημήτριος Ὀρεινός	Νικόλαος Π. Καΐρης . . Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .

Δημήτριος Τσόκρης	Ἰωάννης Ζάρκος. . . . . Ν
Γεώργιος Τσόκρης	Κωνσταντῖνος Δημητριάδης . Ν
Νικόλαος Ἰατρὸς . . . . . Ν	Βελισάριος Νικολαΐδης . . Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .
Σταῦρος Βλάχος	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Νικόλαος Μπούκουρας . . . Ν
Σωτήριος Στράτος	Π. Κολποδῖνος . . . . . Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . Ν	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . Ν
Φιλων Φιλωνος . . . . . Ν	Γ. Πανοπριοτόπουλος . . . Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . . Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Νικόλαος Τσέλιος	Χρῆστος Ράγκος . . . . Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης . Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . Ν
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος . Ν	Νικόλαος Ματθαίου . . . Ν
Ἀναγν. Παπαθανασίου . . Ν	Ν. Χατζῆ Παναγιώτου . . Ν
Γεώργιος Κονδύλης . . . Ν	Σ. Κοπανίτσας . . . . . Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .	Α. Κορφιωτάκης . . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . Ν	Γ. Γιατράκος . . . . . Ν
Σταμάτιος Μήτσας . . . Ν	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . . Ν	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .
Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . . Ν	Ι. Ν. Ταμπακόπουλος . . .
Ν. Α. Γρανίτσας	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Αὐσανδρος Βιλαέτης . . . Ν	Β. Π. Δημητρακόπουλος . . Ν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . Ν	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . .
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . Ν	Α. Μαυρειδῆς . . . . . Ν
Σόλων Κρεσπενίτης . . .	Γ. Κεφάλας . . . . .
Δημήτριος Ἀθανασίου . . .	Ἀναγνώστης Τσάκας . . Ν
Γεώργιος Διαμάντης . . .	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας . . . . . Ν	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . Ν
Δ. Γαβρᾶς . . . . . Ν	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Θρασύβουλος Δ. Ζαΐμης . . Ν	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . Ν
Ἀεων. Ν. Πετμεζᾶς	Ἰω. Ταταράκης . . . . . Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .	Σ. Βαρότσης . . . . .
Ἠλίας Παπαθαΐος . . . . Ν	Χ. Σουμαρίπας . . . . . Ν
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . Ν	Π. Δημητρακόπουλος . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . Ν

Α. Παπαδημητριάδης . . .	Ἰω. Σκαβέντζος . . . . . Ν
Α. Κοκοτάκης . . . . . Ν	Γ. Νικολάου . . . . . Ν
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . Ν	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . Ν
Γεώργιος Μαθεμοχωρίτης . .	Ἀνδρέας Ρενουάρδος . . . Ν
Γεώργιος Μπάνης . . . . Ν	Ἰωάννης Σαγείδος . . . . Ν
Νικόλαος Πιεράκος . . .	Παναγιώτης Ψάθης . . . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Νικόλαος Νάζος . . . . Ν
Δημήτριος Πουλικάκος . . Ν	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . Ν
Π. Χριστόπουλος . . . . Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Π. Κανελλόπουλος . . . . Ν	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Νικόλαος Μασχούλας . . . Ν	Δημήτριος Στάϊκος . . . Ν
Σπ. Ηλλήκας . . . . . Ν	Α. Κιζάντς . . . . . Ν
Ν. Πανουργιᾶς	Παντολέων Κουντουριώτης .
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . Ν	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . Ν
Σιδέρης Πράτσικας	Μ. Χουρμαύζης . . . . Ο
Π. Πατρινός	Καλαμάρας Τσουκαλάς . . .
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Γεώργιος Ριζόπουλος . . .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . Ν	Εὐαγέλης Κοντογιάννης . .
Νικόλαος Α.Χ. Ἀναργύρου .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . Ν
Ν. Α. Μπότασης . . . . Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Δ. Καλλέργης	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν
Κ. Δαρειώτης	

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κεφ. Γ'. μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

ΚΕΦΑΛ. Γ'. Ἄρθρ. 1. Ὀθωμανικαὶ ὑποθέσεις.

«Ἐπὶ τοῦ κεφ. Γ'. παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι ἐξακολουθεῖ ἡ μηνιαία πληρωμή·

1) Τοῦ γραμματέως τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς .	δρ.	150
2) Δι' ἐνοίκιον τοῦ γραφείου αὐτῆς	»	90
3) Διὰ γραφικὴν ὕλην, θέρμανσιν κτλ. . . .	»	66·75
4) Διὰ μισθὸν κλητῆρος	»	70
Ἤτοι, δραχ. . . .	»	376·75

κατὰ μῆνα, ἐνιαυσίως δὲ 4,521, καὶ τοῦτο γίνεται ἐνῷ ἡ τοιαύτη ἐπιτροπὴ πρὸ πολλῶν ἐτῶν δὲν συνεδρίασε, καθ' ἃς ἠρύσθημεν θετικὰς πληροφορίας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τοιαύτη δαπάνη

θεωρεῖται πλέον ἐναντία τῆς αὐστηρᾶς οἰκονομίας, τὴν ὁποίαν καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ τὰ νομοθετικὰ σώματα ἐπιζητοῦσιν, ἡ ἐπιτροπὴ ἤθελε προτείνει τὴν παραδοχὴν τῆς δαπάνης ταύτης διὰ τὸ 1855 ἐπὶ ἓξ μόνον μῆνας. καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν ἐλάττωσιν ἑκάστου ἄρθρου ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως ὁλικοῦ ποσοῦ, καὶ ἤθελε συστήσει διὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον πρὸς κατάπαυσιν τῆς τοιαύτης δαπάνης τὸ ἀκόλουθον μέτρον·

α) Νὰ μεταφερθῇ τὸ ἀρχεῖον τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς καὶ παραδοθῇ πρὸς φύλαξιν εἰς ἕνα τῶν ὑπογραμματέων τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ τοῦ ἐνταῦθα ἐφετείου.

β) Τὴν χορήγησιν μηνιαίου ἐπιμισθίου δραχ. 20 εἰς τὸν ὑπάλληλον τοῦτον, καὶ

γ) Τὴν συνεδρίασιν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ δικαστηρίου τούτου εἰς ἡμέραν, καθ' ἣν δὲν συνεδριάζει.

Διὰ τοῦ μέτρου δὲ τούτου τὸ δημόσιον δὲν θὰ δαπανᾷ εἰμὴ μόνον δραχ. 240 ἐτησίως, ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε 4,521. Σκεφθεῖσα ὅμως ὅτι ἐπαναληφθεισῶν τῶν σχέσεων μας μετὰ τῆς Τουρκίας, ἐνδέχεται νὰ ἐπαναληφθῶσι καὶ αἱ διακοπεῖσαι ἐργασίαι τῆς ἐφθείσης μικτῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν ἐκκρεμῶν εἰσέτι ὑποθέσεων, δὲν διστάζει νὰ παραδεχθῇ ὁλόκληρον τὴν ζητουμένην δαπάνην καὶ διὰ τὸ τρ. ε., ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον νομίζῃ ὅτι διὰ τοῦ ὑποδεικνυομένου μέτρου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεραπευθῇ ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας ταύτης.»

Παρετήρησέ τις, ὅτι ἀφ' οὗ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιτροπὴ οὐδόλως ἐργάζεται πρὸ πολλοῦ, θεωρεῖ περιττὴν τὴν σημειουμένην δαπάνην διὰ μισθοδοσίαν γραμματέως, ἐνοίκιον κτλ. Ἐρωτῶν δὲ τὸν ὑπουργὸν ἂν ὁ μισθοδοτούμενος οὗτος γραμματεὺς ἐναπολήγῃ εἰς ἐργασίαν τινα, παρακαλεῖ αὐτὸν χάριν τῆς φιλοτιμίας τοὐλάχιστον τοῦ ὑπαλλήλου αὐτοῦ νὰ τὸν διορίσῃ εἴς τινα ὑπηρεσίαν, ἵνα μὴ ματαίως καὶ χωρὶς νὰ ἐργάζηται λαμβάνῃ μισθόν.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι παραδεχόμενος ὡς ὀρθὰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, ἤθελε τῷ ὄντι προβῆ εἰς τὴν κατάργησιν τῆς θέσεως τοῦ γραμματέως τὴν πρώτην ἀκόμη φοράν, ὅτε πάλιν διεύθυνε τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν, ἂν ἡ κατάργησις αὕτη δὲν ἀπεδείκνυεν ἐκ μέρους τῆς ἑλλην. κυβερνήσεως ἓν εἶδος ἀπελπισίας ὡς πρὸς τὴν ἐπανάληψιν τῶν φιλικῶν μετὰ τῆς Τουρκίας σχέσεων ἡμῶν. Ἤδη δὲ ἐπαναληφθει-

σῶν τῶν σχέσεων, συστηθείσης τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικῆς πρεσβείας καὶ προκειμένου νὰ ἀποσταλῇ καὶ ὁ τῆς ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως ἀντιπρόσωπος, θέλουν βεβαίως ἐπαναληφθῇ αἱ ἐργασίαι τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι πλέον δίκαιον νὰ παύσωμεν τὸν γραμματέα, εἰς ὃν εἶναι ἀνατεθειμένη καὶ ἡ τῶν ἀρχείων φύλαξις, εἰς τὴν τοκοποίησιν τῶν ὁποίων προσεκλήθη ἐσχάτως νὰ ἐνασχοληθῇ. Καὶ καλὸν ἦθελεν εἶσθαι νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ ἀποπεράτωσις τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ δυστυχῶς καταντῶσιν αὗται ατελεύτητοι, διότι αἱ ἐνώπιον αὐτῆς ἐκκρεμεῖς δίκαι ἀριθμοῦνται εἰς ἑξακοσίας. Τὸ συγκροτοῦν τὴν ἐπιτροπὴν αὐτὴν πρῶτον Β. διάταγμα περιώριζε καὶ τὴν δικαιοδοσίαν της εἰς ἀντικείμενα πηγάζοντα ἐκ διαφορῶν μεταξὺ Ὀθωμανῶν καὶ Ἑλλήνων. Ἀλλ' ἐπομένως ἐξεδόθη ἕτερον διάταγμα, τὸ ὁποῖον ἐπεξετείνων τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ ἓξ ἔτι μῆνας, ἐξέτεινε τὴν δικαιοδοσίαν της καὶ ἐπὶ διαφορῶν μεταξὺ Ἑλλήνων, πηγαζουσῶν ἐξ ἀγορᾶς τουρκικῶν κτημάτων, καὶ τότε ἀπειρία δικῶν ἐγεννήθη, τῶν ὁποίων δὲν φαίνεται τοσοῦτον εὔκολος καὶ ταχεῖα ἡ λύσις.

Ἐπήνεγκέ τις, ὅτι, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργός, ἡ θέσις τοῦ γραμματέως τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἠδύνατο νὰ καταργηθῇ, διότι ἂν καὶ διεκόπησαν αἱ μετὰ τῆς Τουρκίας σχέσεις ἡμῶν, ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως δὲν κατηργήθη, καὶ διὰ τοῦτο ἔπρεπε ν' ἀντιπροσωπεύηται ὑφ' ἑνὸς ὑπαλλήλου. Παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι δυνάμει τῶν πρωτοκόλλων ἡ ἐπιτροπὴ καθήκον εἶχε νὰ διαλύῃ τὰς μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων διαφοράς. Ἀλλὰ δυστυχῶς μετὰ ταῦτα ἐξεδόθη διάταγμα ἐπεκτεῖνον τὴν δικαιοδοσίαν της καὶ εἰς ὑποθέσεις μεταξὺ Ἑλλήνων, προκειμένου περὶ κτημάτων τουρκικῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἡ ὀθωμανικὴ κυβέρνησις οὐδόλως ἐνδιαφέρεται. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τοιαύτη ἐπέκτασις τῆς δικαιοδοσίας, μὴ στηριζομένη εἰς τὰ πρωτόκολλα, ἀντιβαίνει καὶ εἰς τὸ σύνταγμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἀναγνωρίζει ἐξαιρετικὰ δικαστήρια, καὶ ἐπειδὴ ἡ ὀθωμανικὴ κυβέρνησις οὐδόλως ἐνδιαφέρεται εἰς τοῦτο, νομίζει ὅτι ἡ κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐπιστήσῃ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὴν προσοχήν της πρὸς κατάπαυσιν τοῦ τοιούτου ἀτοπήματος.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι μὴ ὢν προπαρεσκευασμένος εἰς συζήτησιν τοῦ ἀντικειμένου, περὶ οὗ ἐποίησε λόγον ὁ προαγορεύσας, ὑπὸ τὴν ἐποψιν τοῦ διεθνοῦς δικαίου, φαίνεται μήπως ἡ ἐκδίκασις τῶν μεταξὺ Ἑλλήνων διαφορῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς θεωρηθῇ ἤδη ὑπὸ τῆς ὀθωμανικῆς ἐξουσίας

ὡς ἓν δικαίωμα κεκτημένον. Μαλονότι δὲ ἡ κυβέρνησις ἔχει ὅλην τὴν θέλησιν νὰ συντέμῃ τὰς ἐργασίας τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιτροπῆς, δὲν δύναται ὅμως σήμερον νὰ ὑποσχεθῇ πλειότερόν τι, καθόσον μάλιστα τὸ ζήτημα ἔχει μικράν τινα σχέσιν καὶ μετὰ ξένου κράτους.

Προτείναντος δέ τινος νὰ μείνῃ μὲν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὸ διὰ μισθοδοσίαν τοῦ γραμματέως ὁριζόμενον ποσόν, ἀλλὰ νὰ μὴ γίνῃ χρῆσις αὐτοῦ, παρ' ὅταν ἡ ἐπιτροπὴ ἐπαναλάβῃ τὰς ἐργασίας της· ἀντείπεν ἕτερος, ὅτι ὁ γραμματεὺς τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπιφορτισμένος τὴν τήρησιν τῶν ἀρχείων, καὶ ἔχων διὰ τοῦτο εὐθύνην, δικαιοῦται νὰ μισθοδοτῆται, καθ' ὅσον καὶ ἀρχαῖος ὢν ὑπάλληλος, ἄδικον εἶναι νὰ μένῃ ἄνευ μισθοῦ.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι διὰ νὰ μὴ ἀδικηθῇ ὁ περὶ οὗ πρόκειται ἀρχαῖος ὑπάλληλος, καὶ συγχρόνως διὰ νὰ μὴ μισθοδοτῆται χωρὶς νὰ ἐργάζηται, προτείνει νὰ συνεννοηθῇ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς μετὰ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης, ὅπως προσκληθῇ ὁ γραμματεὺς τοῦ ἀρείου πάγου ἢ τοῦ Κρατείου νὰ προσλάβῃ τὸν ὑπάλληλον τοῦτον ὡς ὑπογραμματέα, ὅστις λαμβάνων καὶ ἓν μικρὸν ἐπιμίσθιον, νὰ ἐνασχολῆται ἰδίως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς, ὅταν αὕτη ἐπαναλάβῃ τὰς ἐργασίας της.

Ἀλλ' ἀντειπόντος ἄλλου, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ μεταχειρίζηται τοὺς ὑπαλλήλους κατὰ θέλησιν ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς ἄλλην ὑπηρεσίαν, καὶ νὰ σχηματίζῃ θέσεις μὴ νενομοθετημένας· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, ἀπέρριψε τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας περὶ τῆς μὴ πραγματοποιήσεως τοῦ διὰ μισθοδοσίαν τοῦ γραμματέως σημειωμένου ποσοῦ, μὴ ἀναστᾶσα, καὶ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 1 δι' ἀναστάσεως, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 2, ἔχοντα οὕτω·

« ΚΕΦ. Γ'. Ὀθωμανικαὶ ὑποθέσεις.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν τῶν ἐπιτροπῶν . . . . 6240.

» 2. Γραφικὰ ἔξοδα . . . . . 1800. »

Ἐνταῦθα δὲ παρατηρήσαντος τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται μὲν ν' ἀπορρίψῃ ἓν ποσόν, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ παραδέχηται αὐτὸ ὑπὸ ὅρους, καὶ ὅτι ἑπομένως ἡ πρότασις τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἓν προηγούμενον· ἀγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. ἐκ δρ. 8120 ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον,

ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ διὰ ψήφων 66 κατὰ 4.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον Γ'. τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν, Ναὶ ἢ Ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λάντος	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . O
Δημήτριος Ὁρεινός	Ἀδρέας Λύγερινὸς . . . O
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . .	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Πέτρος Καμπάνης	Δημήτριος Ἀθανασίου . . .
Νικόλαος Π. Καλὸς . . . N	Γεώργιος Διαμαντής . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .	Ν. Δελένδας . . . . . N
Δημήτριος Τσόκρης	Δ. Γαβρᾶς . . . . . N
Γεώργιος Τσόκρης	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . O
Νικόλαος Ἰατρὸς . . . . N	Φρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N
Σπαυλάτος Σοῦτσος	Δ. Ν. Πετιμεζᾶς . . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Χαρίλαος Θεοχαράπουλος . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N
Ἀνδρέας Ἴσκης	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Σωτήριος Στράτος	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Κωνσταντίνος Δημητριάδης. N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Βελισάριος Νικολαΐδης . . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . .	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .
Νικόλαος Τσέλιος	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Γ. Δ. Τσιγκουράκος . . . N	Νικόλαος Μπούκουρας . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου. N	Π. Κολποδῖνος . . . . . N
Γεώργιος Κονδύλης . . . N	Ἐμμ. Ἀντίπας . . . . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Γ. Παναπριωτόπουλος . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Χρῆστος Ράγκος . . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .
Δημήτριος Ζώτος . . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Γ. Ι. Γιαλοῦσης . . . . N	Νικόλιος Ματθαίου . . . N
Ν. Α. Γρανίτσας	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . . N	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N

Ἠμμ. Μελετόπουλος . . . N	Σπ. Πήλλκας . . . . . N
Α. Κορφιωτάκης	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Γ. Γιατράκος . . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . . N
Λουκᾶς Στεφάνου	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Ἰω. Παπαλουκόπουλος . .	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἰω. Ταμπακόπουλος . . .	Π. Πατρινός . . . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . .	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . .
Παναγιώτης Βάρδογλης . .	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου. .
Ἀναγ. Δεβέτσιος	Ν. Α. Μπότασης . . . . N
Α. Μαυροειδὴς . . . . . N	Δ. Καλλέργης . . . . .
Γ. Κεράλας . . . . . N	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Ἀναγ. Τσάκας . . . . N	Ἰω. Σκαβέντζος . . . . . N
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος .	Γ. Νικολάου . . . . . N
Κων. Κουρκουμέλης . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . .
Ἀλέξανδ. Κουμουνδοῦρος . .	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N
Παναγ. Παπατσώνης . . .	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N
Ἰω. Προβιλέγιος . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Ἰω. Ταταράκης . . . . . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . .
Σ. Βιρότσης	Νικόλαος Νάζος . . . . N
Χ. Σουμαρίπας . . . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N
Π. Δημητρακόπουλος . . .	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Π. Χρυσοβέργης . . . . O	Κυριάκος Πυνηρόπουλος . .
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Δημήτριος Στάϊκος . . . N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Α. Κιζάνης . . . . . N
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N	Παντολέων Κουντουριώτης .
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης. .	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Γεώργιος Μπάνης. . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Νικόλαος Πιεράκος . . . . N	Μ. Χουρμούζης . . . . . N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . .
Δημήτριος Πουλικάκος . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . .
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης .
Π. Χριστόπουλος . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . .
Π. Κανελλόπουλος	Νικόλαος Β. Μπουδούρης .
Νικόλαος Μοσχούλας . . . N	Α. Μάντζαρης . . . . . N

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 1 τυδέκερ. Δ'. μετὰ τῶν ἐπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

ΚΑΦΑΛ. Ε'. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.

«Ἐπὶ τοῦ κερ. τούτου παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ τὴν σημείωσιν 4,000 δραχμῶν, δοθησομένων εἰς τὸν Κ. Ἰωάννην Πάγκαλον, λόγῳ ἐκτάκτου ἐπιχορηγήσεως, ἕνεκα τῆς μὴ ἀπολαυῆς τοῦ ἐκτελεστηρίου ὡς πρώην προξένου Σάμου. Τοῦ κονδυλίου τούτου προτείνει τὴν κατὰ τὸ τρίτον ἐλάττωσιν, καὶ τοῦτο λόγῳ ἐπιεικείας, καθ' ὅσον, ὡς ἐπληροφορήθη, εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγονται καὶ ἄλλοι πολλοί, καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ληφθῇ ἐξαιρετικὸν ὑπὲρ ἑνὸς μέτρον, ἀποκλειομένων τῶν λοιπῶν.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας συνιστᾷ ἡ ἐπιτροπὴ τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου ὡς ἔχει.»

Ἐξέθηκέ τις, ὅτι διορισθεὶς διὰ Β. διατάγματος ὁ Κ. Πάγκαλος πρόξενος εἰς Σάμον, ἀπῆλθεν εἰς τὴν θέσιν του ἐγκαταλιπὼν τὴν οἰκογένειάν του καὶ τὰς οἰκιακάς αὐτοῦ ὑποθέσεις. Ἀλλὰ μὴ λαβὼν τὰ ἐκτελεστήρια ἔγγραφα, δὲν ἠδυνήθη ν' ἀναλάβῃ τὴν ὑπηρεσίαν του, καὶ οὕτω περιπλανώμενος μακρὰν τῆς οἰκογενείας του, ἐπαισθητὰς ὑπέστη ζημίας, ἃς ἀναγνωρίσασα ἡ κυβέρνησις, ὥρισεν ἓν ποσὸν 4000 δρ. πρὸς μικράν τινα ἀποζημίωσίν του. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπή, γενομένου λόγου περὶ τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ, δὲν ἐθεώρησε δίκαιον νὰ δοθῇ ἀποζημίωσις εἰς ὑπάλληλον μὴ ἐργασθέντα, καὶ ἐπιεικείας μόνον χάριν προτείνει νὰ τῷ δοθῇ τὸ τέταρτον μόνον τοῦ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειωθέντος ποσοῦ. Αὐτὸς δὲ νομίζει ὅτι ἡ οὐδόλως δικαιοῦται ὁ Κ. Πάγκαλος νὰ λάβῃ ἀποζημίωσιν, ἢ ἄλλως, δίκαιον εἶναι νὰ τῷ δοθῇ ὁλόκληρον τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον μάλιστα θεωρεῖ μικρὸν ἀπέναντι τῶν ζημιῶν, ἃς ὑπέστη μακρὰν τῆς οἰκογενείας του καὶ μένων ἄνευ ὑπηρεσίας, ἐνῷ ἡ Κυβέρνησις ἤθελε λάβει πρόνοιαν ὑπὲρ τοῦ ἀγωνιστοῦ τούτου, ἐὰν δὲν ἔμενεν ἐκκρεμὴς ἡ τύχη του.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι ἀποδεχόμενος πληρέστατα τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ δικαίου ὁ Κ. Πάγκαλος δὲν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν πλήρωμὴν μισθῶν, ἀφ' οὗ δὲν ἀνέλαβε τὴν ὑπηρεσίαν, εἰς ἣν διορίσθη. Ἀλλ' ὁ πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ πρώην ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός, ἐπιεικῶς φερόμενος πρὸς ἕνα γηραιὸν ἀγωνιστήν, ἠθέλησε νὰ τῷ δώσῃ μίαν τινὰ ἀποζημίωσιν, καὶ ἐπὶ τούτῳ λαβὼν τὴν συγκατάθεσιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐσημείωσε τὸ ποσὸν τῶν 4000 δρ. τὸ ὁποῖον ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀρνηθῇ δι' ἕνα πτωχὸν ἀγωνιστήν.

Παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ἀφ' οὗ ὁ ὑπουργὸς θεωρεῖ δίκαιον νὰ δοθῇ ὁλόκληρον τὸ ποσόν, ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται τὴν γνώμην ταύτην, ἀλλ' ἐξαιρετικῶς ὑπὲρ μόνου τοῦ Κ. Παγκάλου ὡς ἀγωνιστοῦ, καὶ οὐχὶ διότι ἐδικαιοῦτο εἰς ἀποζημίωσιν, καθ' ὅσον τότε πολλαὶ τοιαῦται θέλουν παρουσιασθῆ ἀπαιτήσεις.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 1 ἄρθρον μὲ τὰς γενομένας παρατηρήσεις, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 2 μὲ τὴν προσθήκην δρ. 21,832:70, κατὰ τὰς ἄλλοτε παρουσιασθείσας δύω δηλώσεις· ἔχουσι δ' οὕτω·

ΚΕΦΑΛ. Δ'. Ἔξοδα μεταβλητέα.

«Ἄρθρ. 1. Ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι . . . 4000.
» 2. Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα . . . . . 31,832:70.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. ἐκ δρ. 35832:70, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ κερ. Β'. «ἔξοδα καθυστεροῦντα κλεισμένων χρήσεων» ἄνευ ἄρθρων καὶ ἐκ δρ. 2005:62, ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς ἀνωτέρω καὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον μὲ τὸ ἐπὶ τοῦ Α' κεφαλαίου, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἑκατέρας τὰς πιστώσεις παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Ἀνεγνώσθη εἶτα τὸ ἄρθρον 1 τοῦ κερ. Γ'. μετὰ τῶν ἐφεξῆς παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

ΚΕΦΑΛ. Γ'. Ἄρθρ. 1. Προξενικὴ ὑπηρεσία.

«Ἕνεκα τῆς ἐπὶ πολλοὺς μῆνας διακοπῆς τῶν μετὰ τῆς Τουρκίας σχέσεων τὸ προσωπικὸν τῶν προξενείων διατρίβει ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἔτους εἰς Ἀθήνας ἐν ἀργίᾳ, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει τὸ ἐνδόσιμον νὰ πιστεύσῃ ὅτι οὗτοι δὲν λαμβάνουσι πλήρεις μισθούς, ὅθεν δικαίως ἔπρεπε νὰ ἐλαττώσῃ ἀναλόγως τὴν ζητουμένην περὶ αὐτῶν ἐτησίαν δαπάνην διὰ τοὺς παρελθόντας μῆνας. Πιστεύουσα ὅμως ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει φροντίσει νὰ διαχειρισθῇ ἡ περὶ αὐτῶν διδομένη πίστωσις μὲ μεγίστην οἰκονομίαν, δὲν διστάζει ἀφ' ἑνὸς νὰ προτείνῃ τὴν παραδοχὴν ὁλοκλήρου αὐτῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ συστήσῃ τὴν μὴ πληρωμὴν ὅλης τῆς μισθοδοσίας εἰς τοὺς ἐν Ἀθήναις διατρίβοντας προξενικοὺς ὑπαλλήλους, ὅθεν θέλει προκύψει ἱκανὸν περίσσευμα κατὰ τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ κεφαλαίου τούτου.

Περὶ τῶν λοιπῶν αὐξήσεων οὐδεμίαν ἔχει παρατήρησιν.»

Ἐφ' ὧν λαβὼν τὸν λόγον ὁ ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι μετὰ τὴν διακοπὴν τῶν σχέσεων οἱ ἐνταῦθα ἐνδημοῦντες προξενικοὶ ὑπάλληλοι ἐλάμβανον μόνον τὰ 2/3 τοῦ μισθοῦ των, ὁσάκις ταῦτα δὲν ὑπερέβαινον τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ των· ὁ πρόξενος π.χ. τῶν Ἰωαννίνων, λαμβάνων μισθὸν 500 δραχ. καὶ ἔχων βαθμὸν τμηματάρχου Ε'. τάξεως, ἐλάμβανε μόνον 250 δρ. καὶ οὐχὶ τὰ 2/3 τοῦ μισθοῦ. Ἐκτὸς δὲ τούτου εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους πολλοὶ προξεν. ὑπάλληλοι θεωρηθέντες περιττοὶ, ἀπελύθησαν, καὶ ἐπομένως ἡ Κυβέρνησις ἀνταπεκρίθη πληρέστατα εἰς τὰς εὐχὰς τῆς ἐπιτροπῆς.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τ' ἄρθρα 1,2 καὶ 3 τοῦ κερ. Ϛ', ἔχοντα οὕτω·

«ΚΕΦ. Ϛ'. Προξενικὴ ὑπηρεσία.

Ἄρθρ. 1. Προσωπ. τῶν προξενείων . . . . . 93452.
» 2. Γραφικὰ ἔξοδα . . . . . 8700.
» Ἔξοδα δι' ἐπιθεωρ. προξενικῶν ἀρχῶν . . 3000.»

Γενομένης τελευταίου καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κερ. ἐκ δραχ. 105152, ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προηγηθείσαις, καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Μετὰ ταῦτα ἐξέθηκέ τις, ὅτι, ἐπειδὴ παρεδέχθημεν σήμερον τὴν δαπάνην τῆς ἐν Γαλλίᾳ πρεσβείας, καὶ ἐπειδὴ ἡ θέσις αὕτη χηρεύει, προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἐκφράσῃ εἰς τὴν κυβέρνησιν τὴν εὐχήν της περὶ ἀποστολῆς ἑνὸς τῶν ἱκανῶν Ἑλλήνων, διὰ νὰ τὴν ἀντιπροσωπεύσῃ εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις, καὶ διὰ νὰ ἐξάξῃ συγχρόνως καὶ τινας φίλους τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὴν κακὴν ἰδέαν, ἣν ἐσχημάτισαν ἤδη περὶ Ἑλλήνων, ἐνῷ ἡμεῖς τὰ αὐτὰ τρέφομεν εὐγνωμοσύνης αἰσθήματα δι' ὅλας τὰς εὐεργετίδας Δυνάμεις.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τοιαύτη πρότασις ἔπρεπε νὰ γίνῃ πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου· ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ πρότασις αὕτη δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς μία τις προσβολὴ κατὰ τοῦ διευθύνοντος τὰ τῆς πρεσβείας, ὅστις μάλιστα, ὁσάκις εἶδεν εἰς τὸν τύπον προσβαλλομένην τὴν Ἑλλάδα, ἐφρόντισε πάντοτε νὰ διασκεδάσῃ τὰς κατ' αὐτῆς ῥιπτομένας συκοφαντίας.

Οὕτω δὲ ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιού-

σης τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1. Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Ν. Πετμεζᾶς.
Π. Κολποδῖνος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΘ'.

Τῆς 13 Ἰουνίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίαπιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων. Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω δήλωσιν περὶ προσθήκης δραχ. 147000 εἰς τὸν εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου τοῦ 1855, καὶ ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι.

«Εἰς τὸν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν προκύπτει ἡ ἀνάγκη προσθήκης δραχμῶν ἑκατὸν τεσσαράκοντα ἑπτὰ χιλιάδων, ἀριθ. 147000, γενησομένης εἰς μὲν τὸ κεφάλαιον Γ. ἄρθρ. 1 ἐκ δραχμῶν . . . 100,000.
εἰς δὲ τὸ κερ. Θ. ἄρθρ. 1. ἐκ δραχμῶν . . . 47,000
Τὸ ὅλον δραχ. 147,000.

Ἡ ἀνάγκη αὕτη καταδείκνυται ἐν ταῖς συναπτομέναις δυσὶν ἐκθέσεσι τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, καὶ ὁμολογῆται διὰ τῶν ὡσαύτως παρασυναπτομένων δύω πράξεων τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἀποδεξαμένων τὴν βαρύτητα τῶν λόγων τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ. Τὴν ἀνάγκην δ' αὐτὴν ἀνεγνώρισε καὶ ἡ Α. Μ. ἐπιτρέψασα, διὰ τοῦ συναπτομένου Β. διατάγματός της, ἵνα αἰτηθῇ ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἡ προσθήκη αὕτη τῆς δαπάνης εἰς τὸν μνησθέντα προϋπολογισμόν.

Λαμβάνω λοιπὸν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν

ὑμῶν, κύριοι, τὴν προτεινομένην προσθήκην, πεποιθὼς ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἐν ὑμῖν δισταγμός τις περὶ τῆς πραγματικότητος τῆς ἀνάγκης, ἥτις προκαλεῖ τὴν προσθήκην ταύτην.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Ἰουνίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.»

Ἀρ. 44958.

Πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.

Ἐπὶ τοῦ κεφ. Θ'. ἄρθρου 2 «Βοήθειαι ἰδιαίτεραι» ἐδαφ. 1 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑφ' ἡμᾶς ὑπουργείου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ἐγένοντο μέχρι τῆς σήμερον δαπάναι.

Διὰ βοήθειαν ἐνδεῶν, ἤτοι κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων δραχ.	10,690.
Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου τοῦ 1854 ἔτους ἕως σήμερον, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν διανεμηθέντων κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ πάσχα	25,589.
Διὰ βοήθειαν μηνιαίαν εἰς διαφόρους ἀρχαίους διοικητικοὺς ὑπαλλήλους	5,570.
Δι' ἔξοδα κηδειῶν	2,104.
Συνδρομὰς ἐφημερίδων	4,110.
Τὸ ὅλον δραχμὰς	48 056.

Ἀπαιτοῦνται καθ' ὑπολογισμὸν διὰ τὸ μέχρι τέλους Δεκεμβρίου διάστημα τὰ ἑξῆς ποσά·

Διὰ βοήθειαν ἐνδεῶν ἀπὸ σήμερον μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ε. ε. συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν διανεμηθησομένων κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων δραχμαὶ .	36,000.
Διὰ βοήθειαν μηνιαίαν εἰς διαφόρους ἀρχαίους διοικητικοὺς ὑπαλλήλους	11,000.
Δι' ἔξοδα κηδειῶν δραχ	4,000.
Συνδρομὴ ἐφημερίδων	8,000.
	59,000.
Ὁλικὸν ποσὸν τῶν δαπανηθέντων	48,056.
Ὁμοίως τῶν ἀπαιτουμένων μέχρι τέλους τοῦ ἔτους .	59,000.
Τὸ ὅλον δραχμαὶ	107,056.

Ἐξ ὧν ἀφαιρουμένης τῆς ἐν τῷ ὑποβληθέντι ἤδη εἰς τὴν συζήτησιν τῶν Βουλῶν προϋπολογισμῷ πιστώσεως ἐκ δρ. 60000,

Ὑπολείπεται πρὸς θεραπείαν τῶν καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἀπαιτουμένων βοηθημάτων πίστωσις δραχ . . . . 47,056.

Ἂν καὶ εἶναι ἤδη ἀρκούντως γνωστοὶ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον αἱ λόγοι, οἱ ὑπαγορεύσαντες τὴν ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαν λεπτομερῶς χρῆσιν τῆς πιστώσεως, ἐξ ἧς ἀποδεικνύεται αὐτὴ ἀνεπαρκής, θεωρῶ ὅμως ἀναγκαῖον νὰ ἐπαναλάβω ἐνταῦθα, πρὸς πλειοτέραν πληροφορίαν αὐτοῦ, τὰς διαφόρους περιστάσεις, καθ' ἃς ἦτον ἀδύνατον νὰ περιορισθῶσι τὰ ἔξοδα ταῦτα, καὶ μ' ὅλην τὴν καταβληθεῖσαν πρὸς τοῦτο προσπάθειαν.

Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1854 μέχρι τοῦ Μαΐου μηνὸς ἡ ἐπὶ τοῦ εἰρημένου κεφαλαίου καὶ ἄρθρου ἐτησία πίστωσις τῆς χρήσεως ταύτης εἶχεν ἤδη ἐξαντληθῆ κατὰ 2|3, ὁ δὲ προκάτοχος ὑπουργὸς, προϊδὼν τὸ ἀνεπαρκὲς τοῦ ὑπολειπομένου ποσοῦ πρὸς τὰς μέχρι τέλους Δεκεμβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους ἀνάγκας, ἠτήσατο διὰ τῆς ἀπὸ 19 Ἰουνίου πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἐκθέσεώς του ἀνάλογον ἀναπληρωματικὴν πίστωσιν, τῆς ὁποίας ἡ ἔγκρισις εἶχεν ἀναβληθῆ, μὴ ἐπιτρέποντος τοῦ οἰκονομικοῦ νόμου τῆς χρήσεως ἐκείνης τὴν χορηγίαν τοιαύτης πιστώσεως ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν.

Ἐντεῦθεν τὸ μὲν ὑπάρχον ἕως τότε ὑπόλοιπον τῆς ἐτησίου πιστώσεως ἐξηντλήθη βαθμηδὸν μέχρι τέλους Ἰουλίου.

Ἡ δὲ κυβέρνησις, μὴ ἔχουσα ἄλλο μέσον ἵνα συνδράμῃ διάφορα ἄτομα καὶ οἰκογενείας, εἰς παντελῆ στέρησιν εὑρισκόμενας κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων, καθ' ἃς ἐπεκράτησεν ἀρχῆθεν συνήθεια διανομῆς βοηθημάτων εἰς τοὺς ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἐνδεεῖς, καὶ κατόπιν εἰς ἄλλους δυστυχήσαντας ἕνεκα τοῦ ἐνσκήψαντος νοσήματος τῆς χολέρας, ἢ λιμώττοντας ἕνεκα τῆς σιτοδείας, ἠναγκάσθη νὰ καταβάλῃ εἰς λογαριασμὸν τῆς ἐπομένης χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος 1855 ἔτους τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν, ὡς ἀνωτέρω ἐσημειώθη.

Οἱ αὐτοὶ λόγοι ὑπηγόρευσαν αὐτὴν νὰ διαθέσῃ τὸ αὐτὸ ὡς ἔγγιστα ποσὸν ὑπὲρ τῶν εἰρημένων ἐνδεῶν καὶ κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ Πάσχα.

Πρὸς ταύτας δὲν ἐδύνατο νὰ μὴν ἐξακολουθῇ τὴν συνδρομήν της εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἀγωνιστῶν, αἵτινες, ὡς μὴ καταρτισθέντος τοῦ περὶ συντάξεως τῶν φαλαγγιτῶν νόμου, στεροῦνται τῶν πρὸς ὕπαρξιν μέσων, οὔτε νὰ παύσῃ χορηγοῦσα τὰ προσδιορισθέντα περιοδικὰ βοηθήματα εἰς τινας ἀρχαίους ὑπαλλήλους, καταστάντας ἀνικάνους δι' ὑπηρεσίαν καὶ μὴ ἀξιωθέντας εἰσέτι διὰ νόμου σταθερᾶς συντάξεως. Ἐκτὸς δὲ τῶν τοιούτων βοηθημάτων, καὶ τῶν λοιπῶν τῶν καταβαλλομένων διὰ τὰς κηδείας τῶν ἐνδεῶν ἀγωνιστῶν, τὰ ὁποῖα κατεστάθησαν,

οὕτως εἰπεῖν, σταθερὰ καὶ συνήθη, παρουσιάζονται καθημερινῶς αἰτήσεις διαφόρων ἐνδεῶν, πρὸς τοὺς ὁποίους ὀφείλει ἐπίσης ἡ κυβέρνησις λόγῳ φιλανθρωπίας νὰ τείνῃ χεῖρα ἀρωγόν.

Ὅθεν διὰ τοὺς εἰρημένους λόγους καὶ διότι ἡ χορηγία τοιούτων βοηθημάτων δὲν δύναται νὰ ἐκλείψῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον, τὸ ὑπολογισθὲν ἀνωτέρω ποσὸν διὰ τὰς ἐτησίας δαπάνας, τὰς ὑπαγομένας ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ κεφ. Θ΄. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, καθίσταται ἀπολύτως ἀναγκαῖον, καὶ παρακαλεῖται τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἵνα εὐαρεστηθῇ νὰ ἐγκρίνῃ νὰ ζητηθῇ παρὰ τῶν Βουλῶν διὰ δηλώσεως, ἡ προσθήκη τῶν δραχμῶν 47000 εἰς τὸν ὑπὸ τὴν συζήτησιν τῶν Βουλῶν ὑποβληθέντα ἐτήσιον προϋπολογισμόν.

Ἀθήνησι, τῇ 14 Μαΐου 1855.

Ὁ πρὸς. ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ἀριθ. 12826.

Πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.

Κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὴν συζήτησιν τῶν Βουλῶν προϋπολογισμοῦ τῆς τρεχούσης χρήσεως προσδιορίσθη τὸ κεφάλαιον τῶν ἐξόδων *γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας* ἀντὶ τῆς χορηγηθείσης κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν εἰδικῶν νόμων ἐκ δραχμῶν 202000 πιστώσεως εἰς δραχ. μόνον 140,000, ἐπ' ἐλπίδι ὅτι ἡ ποσότης αὕτη ἤθελεν ἐπαρκέσει δι' ὅλας τὰς ὑπαγομένας εἰς τὸ ἀνωτέρω κεφάλαιον δαπάνας, τάς τε συνήθεις καὶ τὰς ἐκτάκτους, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν καταβαλλομένων διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ συμμαχικοῦ στρατοῦ ἐξόδων· ἀλλ' ὡς ἐξάγεται ἤδη ἐκ τῆς κατωτέρω λεπτομεροῦς σημειώσεως, καταναλωθέντος πρὸς θεραπείαν τῶν μέχρι τοῦδε παρουσιασθεισῶν ἀναγκῶν τοῦ πλείστου τῆς ἐτησίου πιστώσεως, τὸ ὑπολειπόμενον θεωρεῖται πάντη ἀνεπαρκὲς πρὸς τὰς ὑπολογιζομένας ἀναλόγως διὰ τὸ ἐφεξῆς διάστημα τοῦ χρόνου δαπάνας.

Δαπάνη ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι τέλους Μαΐου τ. ε.

Ἐνοίκια τῶν ἐν Πειραιεῖ οἰκιῶν, ἐν αἷς κατοικοῦσι γαλλικὰ στρατεύματα διὰ τοὺς μῆνας Ἰανουάριον, Φεβρουάριον, Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον δραχ. . . . . 30,558:58.

Διάφορα ἄλλα ἔξοδα διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ συμμαχικοῦ στρατοῦ . . . . . 2,624:49.

Διατήρησις τοῦ ἐν Πειραιεῖ νοσοκομείου τῶν κοινῶν γυναικῶν	3,500.
Μισθοὶ ἐθνοφυλακῆς	16,000.
Ἀμοιβαὶ πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας . . .	14,800.
Συνδρομαὶ καὶ περιθάλψεις παθόντων . . .	1,964.
Συνδρομαὶ προσφύγων	950.
Ἀποσμπὴ φαυλοβίων καὶ ἀέργων καὶ ἔξοδα διατροφῆς αὐτῶν	1,671:58
	72,068:65.
Ἀποζημίωσις τῶν τραυματισθέντων ὑπὸ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Κότρωνα τῆς Λακωνίας κ.λ.π. Γάλλων στρατιωτῶν δραχ.	5,000.
Ἔξοδα γενικὰ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ἤτοι ἀποζημιώσεις τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὑπαστυνομίας Πειραιῶς, ἔξοδα μεταβάσεων, ἀστυνομικὰ διάφορα κ.τ.λ. δρ.	9,069:41.
Τὸ ὅλον τῆς δαπάνης δραχ.	85,138: 6.
Ἀφαιρουμένων ἐκ τῆς ἐτησίου πιστώσεως .	140,000.
Ὑπόλοιπον δραχ.	53,861:94.

Τὰ δὲ ἀπαιτούμενα ἀναλόγως τῆς ἀνωτέρω δαπάνης διὰ τὸ ἐφεξῆς διάστημα τοῦ ἔτους ὑπολογίζονται ἐκ τῶν ἑξῆς.

Δι' ἐνοίκια κατὰ τοὺς λοιποὺς ἀκτὼ μῆνας δρ.	61,117.
Διάφορα ἄλλα ἔξοδα τοῦ συμμαχικοῦ στρατοῦ .	5,248.
Διατήρησις τοῦ ἐν Πειραιεῖ νοσοκομείου τῶν κοινῶν γυναικῶν	7,000.
	73,365.
Μισθοὶ ἐθνοφυλακῆς	32,000.
Ἀμοιβαὶ πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας . . .	28,800.
	134,165.
Συνδρομαὶ καὶ περιθάλψεις παθόντων	3,928.
Συνδρομαὶ προσφύγων	1,900.
Ἀποσμπὴ φαυλοβίων καὶ ἀέργων κ.τ.λ.	3,342.
Ἔξοδα γενικὰ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, ἤτοι ἀποζημιώσεις τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὑπαστυνομίας Πειραιῶς, ἐνοίκια κρατητηρίων ἀστυνομικῶν, ἱπποναμὴ ἁμαξῶν, ἀγώγια, ναῦλοι καὶ πεζοὶ ὑπὲρ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, καὶ διάφορα ἄλλα ἔξοδα . . .	18,138.
Τὸ ὅλον δραχ.	161,473.

Αφαιρουμένου τοῦ ἀνωτέρω ὑπάρχοντος ἔτι διαθεσίμου τῆς ἐτησίου πιστώσεως τῆς σημειωθείσης ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐκ δραχ. . . . . 53,861.

Ἀπαιτεῖται πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐξόδων πίστωσις ἐκ δραχ. . . . . 107,612.

Ὅθεν παρακαλῶ τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἵνα εὐαρεστηθῇ νὰ ἐγκρίνῃ νὰ προστεθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ εἰς τὸν ἤδη συζητούμενον ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν τούλάχιστον ἡ ποσότης δρ. 100,000.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Μαΐου 1855.

Ὁ πρ. ὑπουργὸς
Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπὸ 2 τρέχ. μηνὸς δύω γνωμοδοτήσεις τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ἐπιτρέπομεν εἰς αὐτὸν νὰ αἰτήσῃ παρὰ τῶν Βουλῶν τὴν προσθήκην τῶν κατωτέρω πιστώσεων, ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν εὑρισκομένου προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς τρεχούσης χρήσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἤτοι·

Ἐπὶ μὲν τοῦ κεφαλ. Γ'. ἄρθρου 1 «Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας,» τῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. ἑκατὸν χιλιάδων, ἀριθ. . . 100,000.

Ἐπὶ δὲ τοῦ κεφαλ. Θ'. ἄρθρου 2, τῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. τεσσαράκοντα ἑπτά, ἀριθ. . . . . 47,000.

Τὸ ὅλον ἐκ δραχμῶν . . . 147,000.

Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ἰουνίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ, Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.»

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου παρεδέχθη νὰ παραπεμφθῇ ἡ ἀνωτέρω δήλωσις εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἐπιτροπήν.

Παρελθὼν εἶτα ὁ εἰσηγητὴς τοῦ τμήματος ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Σύρου πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς χηρευούσης θέσεως ἑνὸς τῶν βουλευτῶν Σύρου, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω·

Τὸ Δ^ον^ Τμῆμα τῆς Βουλῆς

«Συνελθὸν εἰς συνεδρίασιν ἐν τῷ οἰκείῳ δωματίῳ τῶν διασκέψεων, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ πρακτικὰ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Σύρου, ἐνεργηθείσης ἤδη πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ πρώην βουλευτοῦ αὐτῆς Σ. Δάρα, δεχθέντος δημοσίαν ὑπηρεσίαν, καὶ παρατηρεῖ·

Ὅτι συμφώνως μὲ τὸ ὑπ' ἀριθ. 3320 τῆς 13 Μαΐου ε. ε. πρόγραμμα τοῦ Κ. νομάρχου Κυκλάδων, νομίμως κοινοποιηθὲν καθ' ὅλους τοὺς δήμους τῆς ἐπαρχίας, ἡ εἰρημένη ἐκλογὴ ἤρχισε τὴν 22 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς Μαΐου καθ' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν, καὶ ἐπεραιώθη μετὰ ἡμέρας ἀκτώ, ἤτοι τὴν 29 τοῦ ἰδίου.

Ὅτι καθ' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν ἐψηφοφόρησαν 2534, ἤτοι εἰς μὲν τὸ δῆμον Ἑρμουπόλεως 1170, εἰς τὸν τῆς Σύρου 733, καὶ εἰς τὸν τῆς Μυκώνου 631.

Ὅτι ἐκ τούτων ἔλαβον ὁ μὲν Σταμάτιος Δάρας ἐκ μὲν τῆς κάλπης Ἑρμουπόλεως ψήφους 1160, ἐκ τῆς Σύρου 733 καὶ ἐξ ἐκείνης τῆς Μυκώνου 631, ἤτοι τὸ ὅλον 2524. Ὁ δὲ Ζ. Α. Βοῦρος ἐκ τῆς κάλπης Ἑρμουπόλεως ψήφους 9 καὶ ὁ Α. Κάπαρης 1.

Ὅτι κατὰ τῆς εἰρημένης βουλευτικῆς ἐκλογῆς οὐδεμία ἔνστασις ἐγένετο οὔτε κατὰ τὸ διάστημα τῆς ψηφοφορίας οὔτε κατὰ τὴν διαλογὴν ἢ μετά. Ἐκ τούτων ἕπεται, ὅτι ὁ Κ. Σταμ. Δάρας ἀνεδείχθη δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας νόμιμος βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς.

Διὰ ταῦτα τὸ τμῆμα γνωμοδοτεῖ παμψηφεί·

Νὰ ἐπικυρώσῃ ἡ Βουλὴ τὴν προκειμένην βουλευτικὴν ἐκλογὴν τῆς ἐπαρχίας Σύρου, ὡς ἐνεργηθεῖσαν νομίμως, καὶ νὰ παραδεχθῇ ὡς νόμιμον βουλευτὴν αὐτῆς τὸν Κύριον Σταμάτιον Δάραν, ἔχοντα πρὸς τούτοις καὶ τὰ λοιπὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα.

Ἐγένετο ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Ἰουνίου 1855.

Οἱ εἰσηγηταί
Δ. Γ. Στάϊκος.
Α. Δεδόπουλος.
Λύσ. Βιλαέτης.»

Μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ δὲ πρόεδρος ἀναγγείλας τὸ ἀποτέλεσμα, ἐκήρυξεν ὡς νόμιμον βουλευτὴν τῆς Σύρου τὸν Στ. Δάμαν.

Λαβών τις ἐπομένως τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι πρᾶξις σοβαρὰ, λαβοῦσα χώραν πρὸ μικροῦ ἐν Κύθνῳ, καταγγέλλεται ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς νήσου εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἔθνους, διότι ἡ πρᾶξις αὕτη παραβιάζουσα τὴν προσωπικὴν τοῦ πολίτου ἐλευθερίαν, προσβάλλει ῥητὴν τοῦ συντάγματος διάταξιν. Ἐπὶ τούτῳ δ' ἐξαιτεῖται τὴν ἄδειαν τῆς Βουλῆς, ὅπως ἀναγνώσῃ τὴν ἀναφορὰν τῶν εἰρημένων πολιτῶν, παρακαλῶν νὰ ἀποφανθῇ μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ ὅ,τι κρίνῃ σύμφωνον μὲ τὸν νόμον καὶ τὴν ἀξιοπρέπειάν της. Τῆς δὲ Βουλῆς συναινεσάσης, ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς ἀνέγνω τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἀναφοράν.

Ἐπὶ ταύτης δὲ λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι τὸ ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ ἀναφορᾷ ἐκτιθέμενον συμβεβηκὸς εἶναι τοσοῦτον σπουδαῖον καὶ σκανδαλῶδες συγχρόνως, ὥστε δυσκολεύεται νὰ πιστεύσῃ ὅτι τοιαύτη πρᾶξις ἔλαβε χώραν ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, ἐν τόπῳ δημοσίῳ καὶ παρ' ὑπαλλήλων μάλιστα ἀνωτέρων, καὶ διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι διὰ τὸ σοβαρὸν καὶ ἐξαιρετικὸν τῆς περιστάσεως ἐξαιρετικῶς καὶ ἡ Βουλὴ ἐνεργοῦσα ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὀφείλει νὰ παραπέμψῃ ἀμέσως τὴν ἀναφορὰν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης, ἀπαιτοῦσα τὴν ἄμεσον ἀπορυλάκισιν τῶν πολιτῶν, ἐὰν εἰσέτι κατῶνται, καὶ τὸν διορισμὸν ἑνὸς τῶν δοκιμωτέρων ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων, ὅστις νὰ ἐπιληρθῇ ἀμέσως τῆς ὑποθέσεως. Νὰ ὑποβληθῇ δὲ καὶ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἀνακρίσεων.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀποφανθῶμεν ἐπὶ μιᾶς γενομένης κατηγορίας πρὶν ἢ ἀκούσωμεν καὶ τὴν ἀπολογίαν τῶν κατηγορουμένων. Διὰ τοῦτο, καὶ ἐπειδὴ εἰς τὰ ἐγκλήματα ἀπαιτεῖται ἡ ἔγκλησις τοῦ παθόντος, διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ δικαστικὴ ἐξουσία νὰ ἐπιληρθῇ τῆς ἀνακρίσεως, φρονεῖ ὅτι ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα σήμερον, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης ἐγκλήσεως, νὰ ζητήσωμεν διὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης τὴν διεξαγωγὴν ἀνακρίσεων, ἀλλ' ἁπλῶς νὰ παραπέμψωμεν τὴν ἀναφορὰν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης διὰ νὰ μᾶς δώσῃ πληροφορίας, καὶ μετὰ τοῦτο νὰ προέλθωμεν εἰς μίαν ἀπόφασιν.

Ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ν' ἀναφέρωσιν οἱ πολῖται τὰ παράπονά των ἐνώπιον τῶν νομοθετικῶν σωμάτων εἶναι ἓν συνταγματικὸν δικαίωμα. Παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι

ἕκαστος πολίτης, ἀδικούμενος, ὀφείλει πρῶτον νὰ προτρέξῃ εἰς τὴν δικαιοσύνην, καὶ ἂν δὲν τύχῃ τῆς δεούσης ἱκανοποιήσεως, τότε δύναται νὰ καταφύγῃ καὶ εἰς τὸ ἀνώτατον τοῦτο δικαστήριον, τὸ ὁποῖον προσκαλεῖ τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν διὰ νὰ δώσῃ λόγον, ἐνῷ ἐκ τῆς ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς δὲν φαίνεται ὅτι οἱ ἀδικηθέντες κατέφυγαν εἰς τὴν δικαιοσύνην. Ἐπειδὴ δὲ καταγγέλλονται πρόσωπα ἀνωτέρων ὑπαλλήλων, καὶ ἑνὸς μάλιστα δικαστικοῦ, καὶ πράξεις ἐγκληματικαὶ, θέλει διευθύνει τὴν ἀναφορὰν εἰς τὴν εἰσαγγελίαν, ἥτις μόνη εἶναι ἁρμοδία νὰ ἐπιληρθῇ τῆς ὑποθέσεως χωρὶς νὰ διορίσῃ ὡρισμένον ἀνακριτὴν ὁ ὑπουργὸς, καθ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἐπέμβασις τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας. Νομίζει λοιπὸν ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει ν' ἀρκεσθῇ εἰς τὸ νὰ παραπέμψῃ μόνον τὴν ἀναφορὰν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης, τὸ ὁποῖον συνεννοούμενον καὶ μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν, εἰς ὃ ἀνήκεται ὁ ἕτερος τῶν καταγγελλομένων ὑπαλλήλων, θέλει ἐνεργήσει τὰς ἀπαιτουμένας ἐξετάσεις καὶ φέρει τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῶν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι μεδόλως ἐπεμβαίνων εἰς τὴν λεπτομέρειαν τῶν διατρεξάντων ἐν Κύθνῳ, θέλει μόνον ἐξετάσει τὸ ζήτημα καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς δημοσίας ἀρχὰς, αἵτινες ἔλαβον ἐνεργὸν μέρος εἰς τὰ διαδραματισθέντα, καὶ θέλει ἀποδείξει ὅτι ἡ πρᾶξις διέφευγε τὴν ἁρμοδιότητά των, καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν ἦτον παράνομος. Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι ἑκάστης ἀρχῆς διαγράφονται οὐ μόνον τὰ καθήκοντα, ἀλλὰ καὶ ἡ περιφέρεια, ἐντὸς τῆς ὁποίας δύναται αὕτη νὰ ἐξασκήσῃ τὰ καθήκοντα ταῦτα. Ἐπομένως οἱ καταγγελλόμενοι ὑπάλληλοι, καὶ ἂν ἡ πρᾶξις, ἧς ἐπελήφθησαν, δὲν ἦτον ἀποδεδειγμένως ἐγκληματικὴ, ὑπέπεσαν εἰς φανερὰν παρανομίαν, διότι καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἐνήργησαν τὰ καθήκοντά των, δὲν ἠδύναντο ὅμως νὰ ἐπεμβῶσιν εἰς πράξεις, τῶν ὁποίων ἡ ἐξέτασις ἀνῆκεν εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς περιφερείας τοῦ μέρους, ὅπου αὗται ἔλαβον χώραν.

Ἐπειδὴ δὲ εἶπεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι δὲν δυνάμεθα ἡμεῖς σήμερον νὰ ζητήσωμεν τὴν ἐνέργειαν ἀνακρίσεως ἐπὶ ὑποθέσεως, κατὰ τῆς ὁποίας οὐδεμία ὑπάρχει ἔγκλησις ἐκ μέρους τοῦ παθόντος, ἐρωτᾷ αὐτὸν, ἀφοῦ ἡ Βουλὴ δὲν δύναται κατ' αὐτὸν νὰ ἐπέμβῃ, μὴ γενομένης ἐγκλήσεως, πῶς ἐπεμβήκαν οἱ καταγγελλόμενοι ὑπάλληλοι εἰς τὰ ἐν Κύθνῳ διατρέξαντα μεταξὺ νέου καὶ νέας, χωρὶς εἰς τοῦτο νὰ ζητηθῶσι καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐγκλήσεως;

Μὴ ἀντιλέγων δὲ εἰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ ὑπουργοῦ, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι σήμερον δὲν πρόκειται περὶ πολίτου, ἀλλὰ περὶ ἑρέτου καὶ ἄλλου ἀνωτέρου ὑπαλλήλου, οἵτινες ἔχουσιν ἰδιάζουσαν δικαιοδοσίαν, καὶ ἐπομένως ἡ Κυβέρνησις καὶ δύναται καὶ ὀφείλει νὰ ἐπιληρθῇ τῆς ὑποθέσεως. Δὲν θέλει δὲ νὰ ἐκθέσῃ πῶς οἱ ἑρέται καὶ λοιποὶ ὑπάλληλοι δικάζονται, διότι τοῦτο κρεῖττον αὐτοῦ γνωρίζει ὁ ὑπουργὸς, ὅστις, πέποιθε, θέλει ἐνεργήσει δραστηρίως τὰ δέοντα.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ περιστατικὸν ὑπῆρξε τοσοῦτον ἔκτακτον καὶ ἀπροσδόκητον, συμφωνῶν καὶ οὗτος μετὰ τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος, νομίζει ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ ἐκτάκτως ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐνεργοῦσα, ὀφείλει νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης νὰ διαταχθῇ ἀμέσως αὐστηροτάτη ἀνάκρισις, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας νὰ ὑποβληθῇ ἐγκαίρως εἰς τὴν Βουλήν.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι τοσοῦτον μέγα ἐράνη αὐτῷ τὸ ἄκουσμα, ὥστε ἀνάγκην ἔχει ἀκόμη νὰ πεισθῇ ὅτι τὰ ἐν τῇ ἀναφορᾷ ἐκτιθέμενα εἰσὶν ἀληθῆ καὶ ὄχι ὀνειροπόλημα. Παρηγορούμενος ὅμως ὑπὸ τῆς ἰδέας τοῦ ὅτι, ἂν ὄχι ἐντελῶς ψευδῆ, εἰσὶν ὅμως ταῦτα ὑπερβολαί, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ καταγγελλομένη πρᾶξις δὲν εἶναι καθαρῶς δικαστική, ἀλλ' ἔχει καὶ τὸ πολιτικὸν αὐτῆς μέρος, διότι ἐξετελέσθη ὑπὸ ἀνωτέρων δικαστικῶν καὶ στρατιωτικῶν ὑπηλλήλων, καὶ ἐπομένως ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ἐπιληρθῇ τοῦ ζητήματος.

Ἐκτὸς ὅμως τῶν ὑπαλλήλων τούτων παρατηρεῖ, ὅτι τῆς καταγγελλομένης πράξεως δύναται νὰ θεωρηθῇ συνένοχος καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ Β. πλοίου, ὅστις παρὰ τὸν κανονισμὸν μεταβάλων πλοῖον βασιλικὸν εἰς κάτεργον, παρέλαβεν αὐθαιρέτως καὶ ἄνευ ἀνωτέρας διαταγῆς πολίτας ἐν εἴδει ὑποδίκων καὶ τοὺς μετέφερεν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον. Ἡ πρᾶξις δὲ αὕτη τοῦ Κ. πλοιάρχου ἰδίως προσβάλλει τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν φιλοτιμίαν ὁλοκλήρου τῆς τάξεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ἐρωτηθῇ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς, εἰς ποίας ὑπείκων διαταγὰς ὁ εἰρημένος πλοίαρχος, παρέλαβεν ἐν τῷ Β. πλοίῳ πολίτας διὰ νὰ τοὺς μεταφέρῃ, ἄκοντας μάλιστα, ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλον τόπον.

Ἡ Βουλὴ δύω ἔχει οὐσιώδη καθήκοντα, τὴν ἐπιψήφισιν τῶν φορολογικῶν νομοσχεδίων, καὶ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς προσωπικῆς τοῦ πολίτου ἐλευθερίας, τὴν ὁποίαν προστατεύει ῥητῶς τοῦ συντάγματος διάταξις. Παραβλέπουσα δ' ἐνίοτε τὸ πρῶτον ἡ Βουλὴ, ὀφείλει τοὐλάχιστον νὰ δειχθῇ αὐστηροτέρα ἐπὶ τοῦ δευτέρου, ἀναλογιζομένη ὁπόσα μέχρι τοῦδε ἐπράχθησαν ἐγκλήματα ἐναντίον τῆς περὶ τούτου συνταγματικῆς διατάξεως, καὶ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ σοβαροῦ τούτου ἀντικειμένου, ἀπαιτοῦσα τὴν τιμωρίαν τῶν ἐνόχων, ἐὰν τοιοῦτοι ἀποδειχθῶσιν οἱ καταγγελλόμενοι ὑπάλληλοι, τὸ ὁποῖον ὅμως δυσκολεύεται νὰ πιστεύσῃ.

Ἐπρότεινέ τις τελευταῖον, ἐπειδὴ ἡ γενομένη καταγγελία ἀφορᾷ ὑπαλλήλους δικαστικοὺς, διοικητικοὺς καὶ ναυτικοὺς, νὰ παραπέμψῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἀναφορὰν εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, διὰ νὰ ἐπιληρθῇ ἕκαστος τῶν ἁρμοδίων ὑπουργῶν τῆς ἐξετάσεως τῶν καταγγελλομένων πράξεων, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του ὑπάλληλον, καὶ παρουσιάσῃ ὅσον τάχιστα εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργηθησομένων ἐξετάσεων. Νὰ ἀποσταλῇ δὲ καὶ ἀπόσπασμα τοῦ μέρους τούτου τῶν πρακτικῶν πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καθ' ὁλοκληρίαν τὴν ἀνωτέρω γνώμην τοῦ Βουλευτοῦ Φθιώτιδος.

Ἀνήγγειλαν ἐπομένως τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ Α'. Γ'. καὶ Ζ'. τῶν μὲν δύω τελευταίων μὴ συμπληρωθέντων, τοῦ δὲ α'. μὴ προβάντος εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν εἰσηγητῶν διά τινας ὑπὸ τοῦ προέδρου αὐτοῦ γενομένας ἐνστάσεις, ὅτι ἐξελέξαντο κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, εἰσηγητὰς ἐπὶ μὲν τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαφόρων ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων ἐκ δραχ. 448,731:63 τοὺς Ἐμ. Ἀντίπαν, Εὐθ. Κεχαγιᾶν, Φ. Φίλωνος καὶ Δ. Ζῶτον. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ κατασκευῆς λιμένος ἐν Κατακώλῳ τοὺς Ν. Μοσχούλαν, Γ. Ἀντωνόπουλον, Μ. Χουρμούζην καὶ Ἐμμ. Μελετόπουλον. Ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τὸ μὲν Δ'. τὸν Δ. Σταΐκον, τὸ δὲ Σ'. τὸν Κ. Κουρκουμέλην. Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυκλοφορίας τῶν τουρκικῶν νομισμάτων τὸ μὲν Ε'. τὸν Χ. Ῥάγκον, τὸ δὲ Σ'. τὸν Ἰωάννην Εὐσταθίου, καὶ τελευταῖον ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 50,000 τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, τὸ μὲν Ε'. τὸν Φίλωνα, τὸ δὲ Σ'. τὸν Δ. Ζῶτον.

Ἀναγγειλάντος δὲ καὶ τοῦ Δ', ὅτι ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου νομοσχεδίου εἰσηγητὴν ἐξελέξατο τὸν Εὐθ. Κεχαγιᾶν, παρετηρήθη, ὅτι, κατὰ τὸν κανονισμὸν, εἰσηγητὴς ὢν ἐπὶ δύω νομοσχεδίων, δὲν δύναται νὰ ἐκλεχθῇ τοιοῦτος καὶ ἐπὶ ἄλλου· οὕτω δ' ἔμεινε νὰ ἐκλέξῃ ἄλλον εἰσηγητὴν ἀντὶ τοῦ Εὐθ. Κεχαγιᾶ.

Προβάσης μετὰ ταῦτα τῆς Βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου, ἀναγνωσθὲν ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 τοῦ κεφ. Α'. ἔχον οὕτω·

« Κεφ. Α'. Κεντρική ὑπηρεσία.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν ὑπουργείου . . . . . 28,920.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 2 μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

«Κεφ. Α'. Ἄρθρ. 2. Ὑλικὸν ὑπουργείου.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ζητεῖται αὔξησις 500 δραχ. πλέον τῆς πρότερον χορηγουμένης ποσότητος ἕνεκα τῆς δοθείσης ἀμοιβῆς εἰς τινας ἐνδεεῖς ὑπαλλήλους, ἐγκαρτερήσαντας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς χολέρας· ὁ πρὸς αὔξησιν προτεινόμενος λόγος δὲν φαίνεται δικαιολογῶν ἀποχρώντως ταύτην· α) διότι καὶ ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ἐπραγματοποιήθη ἡ τοιαύτη ἀμοιβή, ἔπρεπε νὰ ζητηθῇ διὰ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1854, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ἔλαβεν ὑπαρξιν τὸ ἔξοδον δ'.) διότι ἔπρεπε νὰ συνοδευθῇ καὶ μὲ κατάλογον ὀνομαστικὸν τῶν ληπτῶν. διὰ νὰ βεβαιωθῇ καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἡ ὕπαρξίς του, ὡς συνήθως γίνεται ἐπὶ παρομοίων περιπτώσεων, καὶ τέλος, διότι πολλοὶ ὑπάλληλοι τῶν λοιπῶν ὑπουργείων εἰς τὴν αὐτὴν εὑρέθησαν κατηγορίαν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καὶ ἐὰν καθιερωθῇ διά τινας μόνον τὸ δικαίωμα τῆς ἀμοιβῆς, δικαίως θέλει ἀναφυῶσι παράπονα εὔλογα ὑπὸ τῶν παραλειφθέντων καὶ ἀνοιχθῇ στάδιον εὐρύτατον ἀτελευτήτων ἀπαιτήσεων, μὴ προερχομένων ἀπὸ δικαίας ἀφορμᾶς, καθ' ὅσον οἱ τοιοῦτοι ὑπάλληλοι δὲν ἐξεπλήρωσαν παρὰ τὸ καθῆκόν των· διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ἀδικαιολογήτου τὴν προσθήκην ταύτην καὶ κατὰ συνέπειαν ἀπαλειπτέαν.»

Ἐπὶ τούτων λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ὁ προκάτοχός του ἐνδοὺς εἰς τὴν αἴτησιν τινων τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου, οἵτινες ἐμμείναντες εἰς τὸ ἔργον των κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς χολέρας, δὲν ἐπῆρκουν εἰς τὰ ἔξοδά των διὰ τὴν ὑπερτίμησιν τῶν τροφίμων, ἐπροκάλεσε Β διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου διένειμεν αὐτοῖς τὸ ζητούμενον ποσὸν τῶν 500 δραχμῶν, τὸ ὁποῖον παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν εὐτελῆ μισθοδοσίαν τῶν ὑπαλλήλων, εἰς οὓς τὸ ποσὸν τοῦτο ἐδόθη.

Συμφωνήσαντος δὲ καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς, ἀφοῦ μάλιστα ὑπῆρχε Β. διάταγμα, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπὴ, ὅταν συνέτασσε τὴν ἔκθεσίν της, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 2 μὲ τὴν ἀλλοτε ζητηθεῖσαν προσθήκην τῶν 500 δραχ. ἔχον οὕτω·

« Ἄρθρ. 2. Ὑλικὸν . . . . . 6500.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου, ἐκ δραχ. 35,420, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἰω. Ταραράκην καὶ Γ. Τσιγκουράκον, συνήχθη, κατὰ τὸ ἐδὰφ προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ ψηφίσασα διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον Α. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης. Ναὶ ἢ Ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	. . . . .	Δημήτριος Ζῶτος	. . . . N
Δημήτριος Ὀρεινός	. . . .	Γ. Ἰω. Γιολδάσης	. . . . N
Ἀντώνιος Βεϊζέλος	. . .	Ν. Α. Γρανίτσας	. . . . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . .	Λύσανδρος Βιλαέτης	. . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . N	Σ. Χ. Στερανόπουλος	. . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. .	Ἀνδρίας Αὐγερινός	. . . . N
Δημήτριος Τσόκρης	. . .	Σόλων Κρεστενίτης	. . . .
Γεώργιος Τσίκρης	. . . .	Δημήτριος Ἀθανασίου	. . . .
Νικόλαος Ἰατρός	. . . . N	Γεώργιος Διαμάντης	. . . .
Σκαρλάτος Σούτσος	. . . .	Ν. Δελιγιάδας	. . . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. .	Δ. Γαβρᾶς	. . . . . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .	Ν. Βαρβαρήγος	. . . . . N
Σταῦρος Βλάχος	. . . . N	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	. . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Λεων. Ν. Πετμεζᾶς	. . . N
Σωτήριος Στράτος	. . . .	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	. .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . N	Ἠλίας Παπαδάτος	. . . . N
Φίλων Φίλωνος	. . . . N	Ἀθανάσιος Δεληλόπουλος	. . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . N	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. .
Νικόλαος Τσέλιος	. . . .	Ἰωάννης Ζάρκος	. . . . . N
Κωνστ. Γριβογεώργης	. . . N	Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	N
Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . .	Βελισάριος Νικολαΐδης	. . N
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος	N	Ἰωάννης Μπαλάφας	. . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N	Πέτρος Δαλιγιάννης	. . . .
Γεώργιος Κονδύλης	. . . N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	. . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. . .	Κωνστ. Λαμπριανόπουλος	. .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . .	Νικόλαος Μπούκουρας	. . N
Βασίλειος Νώνης	. . . . N	Π. Καλποδίνος	. . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας	. . . N	Ἐμ. Ἀντίπας	. . . . . N

Γ. Παναπριφτόπουλος	N	Γρηγόριος Πατριαρχέας	N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος		Π. Χριστόπουλος	N
Χρῆστος Ῥάγκος	N	Π. Κανελλόπουλος	N
Εὐθ. Κανελλόπουλος	N	Νικόλαος Μοσχούλας	N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος		Σπ. Ἡλλήκας	N
Νικόλαος Ματθαίου	N	Ν. Πανουργιᾶς	
Ν. Χ. Παναγιώτου	N	Κωνσταντῖνος Βλάμης	N
Σ. Κοπανίτσας	N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	N
Ἐμμ. Μελετόπουλος	N	Σιδέρης Πράτσικας	
Α. Κορφιωτάκης		Π. Πατρινός	
Γ. Γιατράκος	N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	
Λουνᾶς Στεφάνου		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	N
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος		Ν. Α. Μπότασης	N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Δ. Καλλέργης	
Παναγιώτης Βάρβογλης		Κ. Δαρειώτης	
Β. Π. Δημητρακόπουλος	N	Ἰω. Σκαρέντζος	N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος		Γ. Νικολάου	N
Α. Μαυροειδής	N	Γεώργιος Ναύτης	
Γ. Κεράλας	N	Μιχαὴλ Σολωμὸς	N
Ἀναγνώστης Τσάκας	N	Ἀν. Ῥενουάρδος	N
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος		Ἰωάννης Σαγρέδος	N
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	N	Παναγιώτης Ψάθης	
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος		Νικόλαος Νάζος	N
Παναγιώτης Παπατσώνης		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	N
Ἰω. Προβιλέγιος	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	N
Ἰω. Ταταράκης	N	Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Σ. Βαρότσης		Γεώργιος Ι. Σταΐκος	
Χ. Σουμαρίπας	N	Δημ. Σταΐκος	
Π. Δημητρακόπουλος		Α. Κιζάνης	N
Π. Χρυσοβέργης	N	Παντολέων Κουντουριώτης	
Α. Παπαδημητριάδης		Δημήτριος Βουδούρης	
Δ. Κοκοτάκης	N	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς	N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης		Μ. Χουρμούζης	N
Ἰωάννης Εὐσταθίου	N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	
Γεώργιος Μπάνης	N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Νικόλαος Πιεράκος	N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Δημήτριος Πουλικάκος	N	Α. Μάντσαρης	N

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κεφ. Β'. παρετήρησέ τις, ὅτι οἱ εἰς τοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους διδόμενοι μισθοὶ εἶναι τοσοῦτον εὐτελεῖς, ὥστε ἐνῷ τόσον ἱερὰ καθήκοντα εἰσὶν ἐπιφορτισμένοι, δὲν δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσιν οὐδ' εἰς τὰς πρώτας αὐτῶν ἀνάγκας, καὶ ἐκ τούτου μάλιστα πολλοὶ νομομαθεῖς, ζητηθέντες, ἠρνήθησαν νὰ δεχθῶσι δικαστικὴν ὑπηρεσίαν, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ προσλάβῃ πρόσωπα οὐχὶ μεγάλης ἐπιστημονικῆς ἀξίας, καὶ οὕτως ὁ δικαστικὸς κλάδος στερεῖται τῶν σπουδαιοτέρων ἀνδρῶν. Παρακαλεῖ διὰ τοῦτο τὸν ὑπουργὸν, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, νὰ παρουσιάσῃ τὸ περὶ τούτου ἀπαιτούμενον νομοσχέδιον.

Ἄλλου δὲ εἰπόντος, ὅτι μεγαλειτέραν ἀνάγκην ἔχουσιν οἱ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἑνὸς νόμου περὶ συντάξεων, διότι πολλοὶ γηράσκοντες εἰς τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν, ἀποβάλλονται χωρὶς νὰ ἔχωσι τὰ ἀπολύτως πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα· προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι οἱ δικαστικοὶ ἰδίως ὑπάλληλοι ἀνάγκη νὰ ἔχωσιν ἂν ὄχι ἄφθονα, ἀνάλογα τοὐλάχιστον τὰ μέσα τοῦ ζῆν, διότι ἐξ αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἡ ἀσφάλεια τῆς περιουσίας καὶ τῆς προσωπικῆς τοῦ πολίτου ἐλευθερίας.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων παρατήρησιν τῶν βουλευτῶν Λακεδαίμονος, θέλει ληφθῇ ἡ περὶ τούτου δέουσα πρόνοια, διότι τῷ ὄντι, διὰ νὰ ἦναι ἀνεξάρτητος ὁ δικαστὴς, πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ μισθὸν ἀνάλογον πρὸς τὰς ἀνάγκας του. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν περὶ συντάξεων αὐτῶν παρατήρησιν τοῦ ἑτέρου βουλευτοῦ, παρατηρεῖ, ὅτι τὸ περὶ τούτου νομοσχέδιον εἶναι σχεδὸν ἕτοιμον, καὶ ταχέως θέλει φέρει αὐτὸ ἐνώπιον τῶν Βουλῶν.

Προσθέντος δέ τινος, ὅτι πρὸ παντὸς ἄλλου ἀπαιτεῖται νὰ ἐρρυθμισθῇ τὸ περὶ τῆς ἰσοβιότητος τῶν δικαστῶν ψήφισμα τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως, περὶ ἧς καὶ ἐν τῷ Συντάγματι λόγος γίνεται· ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἀπαιτεῖται προηγουμένως νὰ ληφθῇ πρόνοια διὰ τοὺς δικαστὰς ἐκείνους, οἵτινες γηράσαντες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀποπεμφθῶσι σήμερον χωρὶς νὰ ἔχωσι τοὐλάχιστον μικράν τινα σύνταξιν, διότι πρὸς πλήρη ἐφαρμογὴν τῆς περὶ ἰσοβιότητος τῶν δικαστῶν διατάξεως τοῦ συντάγματος ἀνάγκη νὰ τροποποιηθῇ τὸ προσωπικὸν αὐτῶν, καὶ νὰ εἰσαχθῶσι πρόσωπα νομομαθέστερα καὶ πλειοτέρας ἐπιστημονικῆς ἱκανότητος.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ νόμος διαγράφων τὰ προσόντα τῶν δικαστῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου θέλουν καταρτισθῇ τὰ δικαστήρια, καὶ τότε μόνον εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ καὶ ἡ περὶ ἰσοδιότητος αὐτῶν διάταξις τοῦ συντάγματος. Τοιοῦτος μάλιστα νόμος ἤθελεν εὐχηθῇ νὰ ὑπάρξῃ καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους, καθ' ὅσον ἄλλως ἀδύνατον νὰ μορφωθῇ ἡ δημόσιος ὑπηρεσία.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφαλ. Β'. ἔχοντα οὕτω·

«Κεφ. Β'. Ἄρειος Πάγος.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικόν . . . . . 53,160.

» 2. Ὑλικόν . . . . . 5,720.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. ἐκ δρ. 58880 ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ ἐπὶ τοῦ προηγουμένου κεφ. ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Παραδεχθεῖσης εἶτα τῆς Βουλῆς δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. Γ'. ἔχοντα οὕτω·

« Κεφ. Γ'. Ἐφετεῖα.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικόν . . . . . 118,320.

» 2. Ὑλικόν . . . . . 14,580.»

Ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἐκ δραχμῶν 132,900 ψηφοφορία ὁμοία ταῖς προηγηθείσαις, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ αὐτοῦ τὴν πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Δεκτοῦ δὲ γενομένου τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κεφ. Δ'. ἔχοντος οὕτω·

Κεφ. Δ'. Κακουργιοδικεῖα·

«Ἄρθρ. 1. Γραφικὰ καὶ ἀποσταλεῖς ἔξοδα κακουργιοδ. 12,000.»

Παρατήρησέ τις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2, ὅτι διὰ νόμου ὡρίσθη ἡ ἀντιμισθία τῶν ἐνόρκων, ἀλλ' ἡ ἐφαρμογὴ ἀπέδειξε τὸ εὐτελὲς τῆς ἀντιμισθίας ταύτης, διότι πολλοὶ ἀναγκαζόμενοι π. χ. ἀπὸ τοῦ Μεσολογγίου νὰ μεταβαίνωσιν εἰς Σύρον, δὲν δύνανται νὰ οἰκονομηθῶσι μὲ δύω δραχμὰς τὴν ἡμέραν, καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν τὸ προσωπικὸν τῶν ἐνόρκων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συγκείμενον ἐξ ἀτόμων τῆς τελευταίας τάξεως, καὶ πολλὰ ἐκ τούτου προκύπτοντα ἄτοπα. Θεωρεῖ λοιπὸν ἀναγκαῖον νὰ ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια περὶ αὐξήσεως τῆς τῶν ἐνόρκων ἀντιμισθίας.

Ἐκτὸς δὲ τούτου τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ μεταχειρίζηται

ὡς προέδρου, τῶν συνέδρων τοὺς προέδρους τῶν πρωτοδικῶν, εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν ὁποίων συνεδριάζει τὸ κακουργιοδικεῖον, καὶ οὐχὶ νὰ στέλλῃ τὰ μέλη τῶν ἐφετείων μὲ ἐπιμίσθιον δραχ. ὀκτὼ τὴν ἡμέραν, καὶ οὕτω νὰ ἐπιβαρύνηται τὸ δημόσιον μὲ μίαν περιττὴν δαπάνην.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι παραδεχόμενος ὡς ὀρθὴν τὴν περὶ τῆς ἀντιμισθίας τῶν ἐνόρκων παρατήρησιν τοῦ προαγορεύσαντος, παρατηρεῖ ἐπὶ τῆς δευτέρας, ὅτι ἡ διεύθυνσις τῶν συνεδριάσεων τῶν ἐνόρκων εἶναι ἔργον πολὺ σπουδαῖον, διότι μικρὰ παράλειψις τυπικὴ συνεπιφέρει τὴν ματαίωσιν τῆς ὅλης διαδικασίας, καὶ κατὰ συνέπειαν οὐ μικρὰν ζημίαν εἰς τὸ δημόσιον. Διὰ τοῦτο καὶ διὰ νὰ μὴ ἐπασχολῶνται οἱ πρόεδροι τῶν πρωτοδικῶν ἐκ τοῦ κυρίου ἔργου των, τὸ ὑπουργεῖον διορίζει εἰς τας θέσεις αὐτὰς τοὺς δοκιμωτέρους καὶ πρακτικωτέρους τῶν ἐφετῶν. Ὁσάκις ὅμως εἶναι δυνατόν, τὸ ὑπουργεῖον θέλει μεταχειρίζεσθαι τοὺς προέδρους τῶν πρωτοδικῶν.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 2 δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω·

«Ἄρθρ. 2 Ἀποζημιώσεις συνέδρων καὶ ἐνόρκων . . 35000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. ἐκ δραχμῶν 47000 ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς ἀνωτέρω, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κεφαλ. Ε'. μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

Κεφάλ. Ε'. Ἄρθρ. 1. Μισθοὶ πρωτοδικῶν.

Διὰ τοῦ Κεφ. τούτου ζητεῖται αὔξησις δραχ. 12000 πλέον τῶν κατὰ τὰ π. ε. ἐπιψηφισθεισῶν διὰ προσθήκην πέντε δικαστῶν, διορισθησομένων εἰς τὰ διάφορα πρωτοδικεῖα τοῦ Κράτους χάριν ταχυτέρας διανομῆς τῆς δικαιοσύνης· ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται μὲν τὴν αὔξησιν ταύτην, συνιστᾷ ὅμως εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τὴν ὅσον οἷόν τε καταλληλοτέραν ἐκλογὴν τῶν προσώπων, καθ' ὅσον οὐχὶ τὸ πολυαριθμον προσωπικὸν, ἀλλ' ἡ καλὴ αὐτοῦ ἐκλογὴ συντελεῖ εἰς ταχεῖαν καὶ ἀκριβῆ ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης.

Παρετήρησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι ὁ προκάτοχός του ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν τὴν προσθήκην τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος δικαστῶν, καὶ τὴν ἰδέαν ταύτην συμμερίζεται καὶ οὗτος, διότι πολλῶν δικαστῶν λαμβανόντων μέρος εἰς τὰ κακουργιοδικεῖα ὡς συνέδρων, οἱ ὑπολειπόμενοι δὲν ἤρκουν εἰς τὴν ταχεῖαν τῶν ὑποθέσεων

διεξαγωγήν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν περὶ ἐκλογῆς τοῦ προσωπικοῦ παρατήρησιν τῆς ἐπιτροπῆς, συμμερίζεται αὐτὴν καθ' ὁλοκληρίαν, καὶ θέλει προσπαθήσει νὰ δικαιώσῃ τὰς εὐχάς της.

Προσθέντος δέ τινος, ὅτι ἐπίσης ἀναγκαίαν θεωρεῖ τὴν συμπλήρωσιν καὶ τινων κοινῶν θέσεων τῶν ἀνωτέρων δικαστηρίων, ὡς ἐν παραδείγματι τῆς τοῦ εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθ' ὅσον εἰς ταῦτα συγκεντροῦται ὅλη ἡ ἐργασία τῶν κατωτέρων· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 2 μὲ τὴν προσθήκην 3000 δραχ. κατὰ τὴν ἄλλοτε παρουσιασθεῖσαν δήλωσιν, ἔχοντα οὕτω·

«Κεφάλ. Ε'. Πρωτοδικεῖα.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικόν . . . . . 337200.

» 2. Ἰλικόν . . . . . 56100.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου ἐκ δραχ. 393,300 ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς ἀνωτέρω καὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον τῷ ἐπὶ τοῦ κεφαλ. Γ'. ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ταύτην ψηφίσασα διὰ ψήφων 70.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου, καὶ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Π. Καλποδῖνος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ο'.

Τῆς 16 Ἰουνίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν 10 τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προσελθὼν ὁ χθὲς ἀναγνωρισθεὶς βουλευτὴς Σύρου, ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον κατὰ τὸ ἐν τέλει τῆς παρούσης προσαρτώμενον τῆς ὁρκωμοσίας πρωτόκολλον.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου, ἀναγνωσθὲν ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ κεφ. ΣΤ'. ἔχον οὕτω·

« Κεφ. ΣΤ'. Εἰρηνοδικεῖα.

Ἄρθρον 1. προσωπικόν . . . . . δρ. 209,520. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 2 παρετήρησέ τις, ὅτι τὰ καταστήματα τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ εἰρηνοδικείων εἰς τοιαύτην ἐλεεινὴν εὑρίσκονται κατάστασιν, ὥστε πᾶν ἄλλο ἢ κατάστημα δημόσιον παριστῶσιν. Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο καὶ ἄδικον καὶ ἀνάξιοπρεπὲς εἶναι, παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν ἐπισκεπτόμενος τὰ καταστήματα ταῦτα, καὶ ἐξ αὐτοψίας γνωρίσας τὴν ἀθλιότητα των, νὰ λάβῃ ταχίστην πρόνοιαν περὶ εὑρέσεως καταλληλοτέρων.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι θέλει ἐπισκεφθῆ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος καταστήματα, καὶ ἂν τῷ ὄντι τοιαῦτα ὦσι, θέλει διατάξει νὰ ἐνοικιασθῶσιν ἕτερα καταλληλότερα εὐθὺς μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ χρόνου τῆς ἐνοικιάσεως· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ ἄρθρ. 2, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρον 2. Ἰλικόν . . . . . 18968. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. ἐκ δραχ. 228488 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Καλαμογδάρτην καὶ Ἀλ. Παπαδαῖον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ κεφ. Ζ'. παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον Ζ'. τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης. Ναὶ ἢ Ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δουκᾶς Λόντος		Σταῦρος Βλάχος	
Δημήτριος Ὀρεινός	Ν	Ἀνδρέας Ἴσκος	
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Σωτήριος Στράτος	
Πέτρος Καμπάνης		Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . .	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης		Φίλων Φίλωνος	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .		Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . .	Ν
Δημήτριος Τσόκρης		Νικόλαος Ταΐλιος . . .	
Γεώργιος Τσόκρης		Κωνστ. Γριβογεώργης . .	Ν
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	
Σκαρλάτος Σούτσος		Γεωρ. Δ. Τσιγκουράκος . .	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .		Ἀναγνώσ. Παπαθανασίου .	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γεώργιος Κουδούλης . . .	Ν

Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Α. Κορριωτάκης	
Βασίλειος Νώννης	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Λουκᾶς Στεφάνου	
Δημήτριος Ζῶτος	Ν	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	Ν	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	
Ν. Α. Γρανίτσας		Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	
Αὐσανδρος Βιλαέτης		Παναγιώτης Βάρβογλης	
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν	Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ν	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	Ν
Σόλων Κρεστενίτης		Α. Μαυροειδής	Ν
Δημήτριος Ἀθανασίου		Γ. Κεφάλας	
Γεώργιος Διαμάντης		Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν
Ν. Δελένδας	Ν	Ἀλεξανδρος Μαυροκορδάτος	
Δ. Γαβρᾶς	Ν	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν
Ν. Βαρβαρῆγος	Ν	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης	
Λεωνίδας Ν. Πετμεζᾶς	Ν	Ἰω. Προβιλέγιος	Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος		Ἰω. Ταταράκης	Ν
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν	Σ. Βαράτσης	
Ἀθανάσιος Δαννιλόπουλος		Χ. Σουμαρίπας	Ν
Γρηγόριος Κορριωτάκης		Η. Δημητρακόπουλος	Ν
Ἰωάννης Ζάρκος	Ν	Π. Χρυσοβέργης	Ν
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	Ν	Α. Παπαδημητριάδης	
Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν	Δ. Κοκοτάκης	Ν
Ἰωάν. Μπαλάφας		Ἰωάν. Ἀμβροσιάδης	Ν
Πέτρος Δελιγιάννης	Ν	Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	Ν
Κωνστ. Ἀαμπρινόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	Ν
Νικόλαος Μπούκουρας	Ν	Νικόλαος Πιεράκος	Ν
Π Κολποδῖνος	Ν	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν	Δημήτριος Πουλικάκος	Ν
Γ. Πανοπριοτόπουλος	Ν	Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος		Π. Χριστόπουλος	Ν
Χρῆστος Ῥάγκος	Ν	Π. Κανελλόπουλος	
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν	Νικόλαος Μοσχούλας	
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος		Σπ. Πηλλήκας	Ν
Νικόλαος Ματθαίου	Ν	Ν. Πανουργιᾶς	
Ν. Χατζῆ Παναγιώτου	Ν	Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν
Ε. Κοπανίτσας	Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν

Σιδέρης Πράτσικας		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Π. Πατρινὸς		Δημ. Πολυχρονόπουλος	Ν
Χρ. Τσαλαμιδᾶς		Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	Ν
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου		Δημήτριος Σταΐκος	
Ν. Α. Μπότσης		Α. Κιζάνης	Ν
Δ. Καλλέργης		Παντολέων Κουντουριώτης	
Κ. Δαρειώτης		Δημήτριος Βουδούρης	
Ἰω. Σκαβέντζος	Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκός	Ν
Γ. Νικολάου	Ν	Μ. Χουρμούζης	Ν
Γεώργ. Ναύτης	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Μιχαὴλ Σολωμός	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	
Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Παναγιώτης Ψάθης		Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Νικόλαος Νάζος	Ν	Α. Μάντσαρης	Ν

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κεφ. Ζ'. μετὰ τῶν ἐπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

ΚΕΦ Ζ'. Ἄρθρ. 3. Μισθοὶ φυλακιτῶν.

«Ζητεῖται ἐπίστης προσθήκη δρ. 1000 διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου λόγῳ αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φυλακιτῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀνάγκη· ταύτην μὴ οὖσα εἰς κατάστασιν νὰ γνωρίζῃ ἡ ἐπιτροπή, δὲν δύναται οὔτε ὡς περιττὴν οὔτε ὡς μὴ νὰ θεωρήσῃ. Ἐπιθυμοῦσα ὅμως νὰ δοθῶσιν ὅλα τὰ μέσα εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπα δύνανται νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἀσφάλειαν τῶν φυλακιζομένων, γνωμοδοτεῖ μὲν ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ κονδυλίου τούτου, οὐχ ἧττον ὅμως συνιστᾷ εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τὴν ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ χρῆσιν τῆς ζητηθείσης προσθήκης καὶ τὴν ἀπορρυγὴν περιττῶν προσώπων.

Παραδεχομένη δὲ τὰς λοιπὰς προσθήκας ὡς ἀναγκαίας, παρατηρεῖ ἐνταῦθα, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων ἐν γένει τοῦ ὑπουργείου τούτου, ἂν καὶ εἶναι ἀνώτερος ὅλων τῶν κατὰ τὰ π. ε. ἐπιψηφισθέντων, καὶ πραγματικὴν ἐλάττωσιν δὲν φέρει, εὑρὴ μόνον δρ. 800 δαπανωμένων πρότερον εἰς βιβλία τῶν ὑποθηκοφυλάκων, ἐνῷ ἤδη τὸ ἔξοδον αὐτῶν ἐπιβαρύνει αὐτοὺς τούτους, ἡ δὲ φαινομένη ἐλάττωσις ἐκ δρ. 17,096·99 0/0 δὲν εἶναι πραγματική, ὡς μὴ πηγάζουσα ἐκ κεφαλαίων διαρκῶν καὶ μονίμων, ἀλλ' ἐκ κλεισμένων χρήσεων, τὸ ἔξοδον τῶν ὁποίων ἀπορρέον ἀπὸ ἐκκαθαρισμένας ἀπαιτήσεις καὶ δικαιώματα, καταπαύει ἅπαξ πληρωθέν, μολαταῦτα ἐθεώρησε περιττὴν πᾶσαν

ἄλλην λεπτολογίαν, πεποιθυῖα ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς θέλει κάμει χρῆσιν πάσης αὐστηρᾶς οἰκονομίας καὶ ἐπωφελοῦς τῶν δαπανῶν ἀναλώσεως, σύμφωνα μὲ τὸ πραγματικὸν καὶ καλῶς ἐννοούμενον συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας.

Πρὶν δὲ περάνῃ τὴν ἔκθεσίν της, ἐνόμισε καλὸν νὰ σημειώσῃ, ὅτι αὐξανομένου τοῦ κονδυλίου διὰ τὰ ἐνοίκια τῶν φυλακῶν, καὶ φιλάνθρωπον καὶ χριστιανικὸν καθῆκον εἶναι νὰ δοθῶσι καλλίτεραι, ὑγιεινότεραι καὶ καθαρώτεραι φυλακαὶ εἰς τοὺς ὑποδίκους ὅλους ἐν γένει κατὰ λόγον τῶν ἐγκλημάτων, δι' ἃ κατηγοροῦνται, διότι πολλοὶ αὐτῶν ἢ ὅλως ἀθῷοι τῆς ἀποδιδομένης αὐτοῖς πράξεως κηρύττονται ἢ ἐν μέρει, καὶ ἐπανέρχονται εἰς τὴν κοινωνίαν σύντομα. Ἄδικον λοιπὸν οἱ τοιοῦτοι καὶ ἄλογον νὰ συναγελάζωνται εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν τόπον μὲ τοὺς ἀχρειοτέρους καὶ φαυλοβιωτέρους κακούργους, καὶ νὰ συνδιαιτῶνται μὲ αὐτούς, καταδικασθέντας διὰ παραδίασιν μεγάλων κοινωνικῶν θεσμῶν, ἐνῷ οἱ ὑπόδικοι κρατούμενοι, φέρουσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν πρόληψιν τῆς ἀθωότητος μέχρι τῆς ὁριστικῆς κατ' αὐτῶν ἀποφάσεως.

Ἐπὶ τέλους ἀφίνουσα εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τὴν περὶ μεταθέσεως δαπάνην ἐκ **4000** δραχμῶν, προσθέτει ὅτι καλὸν εἶναι νὰ γίνωνται ὅσον οἷόν τε σπανιώτερα καὶ ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ δικαστικαὶ μεταθέσεις χάριν οἰκονομίας.»

Ἐξέθηκε τις, ὅτι εἰς τοὺς κατ' ἔτος ψηφιζομένους προϋπολογισμοὺς σημειοῦνται χωρισταὶ δαπάναι δι' ἐνοίκια φυλακῶν καταδίκων καὶ προσωποκρατουμένων, καὶ μολαταῦτα αἱ αὐταὶ οἰκίαι χρησιμεύουσι διά τε τοὺς ὑποδίκους καὶ προσωποκρατουμένους, καὶ αὐταὶ εἰς τὴν ἀθλιοτέραν οὖσαι κατάστασιν. Ἀφ' οὗ δὲ ἡ Βουλὴ ἑτοίμως χορηγεῖ τὰς διὰ τὴν δαπάνην αὐτὴν αἰτουμένας πιστώσεις καὶ εἶναι ἑτοίμη νὰ παραδεχθῇ καὶ πᾶσαν ἀναγκαίαν αὔξησιν, παρακαλεῖ τὸν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸν νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου, καὶ προντίσῃ περὶ ἐνοικιάσεως ἰδιαιτέρων καταλλήλων φυλακῶν διὰ τοὺς ὑποδίκους, καθ' ὅσον καὶ ἄδικον καὶ σκληρὸν εἶναι εἷς ὑπόδικος, ὅστις ἐνδέχεται νὰ ᾖναι ἀθῷος, νὰ συνδιαιτᾶται μετὰ τῶν φοβερωτέρων κακούργων.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι ἡ ἐνοικίασις τῶν φυλακῶν τῶν καταδίκων ὑπάγεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲν περὶ αὐτῶν ποιεῖται λόγον. Ἡ δὲ φαινομένη προσθήκη διὰ τὰς τῶν ὑποδίκων φυλακὰς ἐτέθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν γένῃ ἀνάγκη ἐνοικιάσεως καὶ ἄλλης φυλακῆς πρὸς ἀραίωσιν τῶν ὑποδίκων, ὅταν τυχὸν ἀναπτυχθῇ μεταξὺ αὐτῶν νόσος τις. Ἐπειδὴ δὲ τότε θέλει ἐπίσης παρουσιασθῇ ἀνάγκη αὐξήσεως καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν φυλακιτῶν, τὸ ὑπουργεῖον ζητεῖ καὶ διὰ τὴν δαπάνην αὐτὴν προσθήκην χιλίων δραχμῶν. Ἀλλ' ἀμφοτέρων τῶν ποσῶν τούτων οὐδεμία μέχρι τοῦδε ἐγένετο χρῆσις.

Ἡ κυβέρνησις θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, εὐχομένη νὰ εὑρεθῇ εἰς τὴν εὐτυχῆ κατάστασιν ν' ἀνεγείρῃ ἐπίτηδες φυλακὰς, ἐντὸς τῶν ὁποίων οὐ μόνον νὰ διαιτῶνται ἀνετώτερον οἱ ἐν αὐταῖς, ἀλλὰ καὶ νὰ ἠθικοποιῶνται ἐνασχολούμενοι εἰς διαφόρους ἐργασίας, ὡς τοῦτο γίνεται καὶ ἐν Εὐρώπῃ.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι πρὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ ὑπὸ πολλῶν ὑπουργῶν ἀκούει πάντοτε ἐπαναλαμβανομένην τὴν στερεότυπον φράσιν «θέλει ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ δεῖνα ἀντικείμενον,» ἐνῷ ἡ Βουλὴ τοσαύτην δεικνύουσα προθυμίαν εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν ζητουμένων δαπανῶν, ἀπαιτεῖ νὰ ἴδῃ πραγματοποιουμένας τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ μάλιστα ἐπὶ τοῦ τοσοῦτον φιλανθρώπου καὶ κοινωφελοῦς τούτου ἀντικειμένου.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ δίδῃ θετικὰς ὑποσχέσεις, τὰς ὁποίας ἀδυνατεῖ νὰ ἐκπληρώσῃ· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τ' ἄρθρα **1, 2, 3** καὶ **4** μὲ τὴν ἐπὶ τοῦ τελευταίου προσθήκην δρ. **20,000**, κατὰ τὴν ἄλλοτε παρουσιασθεῖσαν, δηλωσιν, ἔχουσι δ' οὕτω·

«Κεφ. Ζ'. Ὑποδίκων φυλακαί.

Ἄρθρ. **1.**	Ἐνοίκια φυλακῶν	δρ.	**7000**
» **2.**	Ἐπισκευαὶ φυλακῶν	»	**4000**
» **3.**	Μισθοὶ φυλακιτῶν	»	**11000**
» **4.**	Διατροφὴ ὑποδίκων	»	**120000.**»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. ἐκ δρ. **142000** ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων **74.**

Ἀναγνωσθέντα δ' ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τ' ἄρθρα **1, 2** καὶ **3** τοῦ κεφ. Π'. ἔχοντα οὕτω·

«Κεφ. Π'. Ἔξοδα ποινικῆς δικαιοσύνης.

Ἄρθρ. **1.**	Ἐπιμίσθια ἀνακριτῶν	δρ.	**4500**
» **2.**	Μεταφορὰ ἀνακριτῶν	»	**20480**
» **3.**	Ἐνοίκια ἀνακριτηρίων	»	**800.**»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 4 παρετήρησέ τις, ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου κρίνει ἀναγκαῖον νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργοῦ, διότι εἶδε μάρτυρας ἐλθόντας ἐξ ἀποστάσεων ἀκτῶ καὶ δέκα ὡρῶν, εἰς οὓς ἠρνήθησαν τὴν πληρωμὴν τῆς ἀποζημιώσεώς των ἐπὶ διαφόροις προφάσεσι, καὶ ἠνάγκασαν αὐτοὺς νὰ ἐπανέλθωσιν ἄλλοτε διὰ νὰ λάβωσι τὸ δικαίωμά των. Παρακαλεῖται λοιπὸν ὁ ὑπουργὸς νὰ λάβῃ τὴν ἀνήκουσαν πρόνοιαν πρὸς ἀπορυγὴν τοῦ τοιούτου ἀδικήματος.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἂν καὶ πιστεύει ὅτι τοιαῦτα ἀτοπήματα λαμβάνουσι χώραν, ποτὲ ὅμως δὲν θέλομεν κατορθώσει τὴν διόρθωσιν αὐτῶν, ἐνόσῳ περιοριζόμεθα εἰς γενικὰς παρατηρήσεις, χωρὶς νὰ καταγγέλλωνται, καὶ μάλιστα ὑπὸ τῶν βουλευτῶν, ῥηταὶ πράξεις ὑπαλλήλων, διὰ νὰ δύναται ἡ κυβέρνησις νὰ τιμωρῇ τοὺς εἰς τοιαῦτα ἀτοπήματα ὑποπίπτοντας ὑπαλλήλους.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι ἡ ἐποπτεία τῶν ὑπαλλήλων ἀνήκει εἰς τὴν προϊσταμένην αὐτῶν ἀρχὴν, ὁ δὲ βουλευτὴς καὶ δύναται καὶ ὀφείλει ν' ἀπευθύνῃ εἰς τὸν ὑπουργὸν παρατηρήσεις, ἐξ ὧν ὁδηγούμενος οὗτος, λαμβάνει τὰ καταλληλα μέτρα πρὸς θεραπείαν τῶν γινομένων ἀτοπημάτων.

Πρὸς ταῦτα δ' ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι τοιαῦται ἐλλείψεις συμβαίνουσιν ἐνίοτε, διότι, ἐξαντλουμένης τῆς πιστώσεως, δὲν ὑπάρχει ποσὸν πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν μαρτύρων· ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἔλλειψις δὲν προέρχεται ἐκ κακῆς προθέσεως τῶν ὑπαλλήλων, ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ σπανίως τοιαύτη περίστασις παρουσιάζεται. Θέλει ὅμως ἐπιστήσει τὴν προσοχὴν τῶν εἰσαγγελέων ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πρὸς ἀπορυγὴν παντὸς ἀτοπήματος, ἐκ κακῆς τῶν ὑπαλλήλων προθέσεως προκύπτοντος.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 4, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 5, 6 καὶ 7, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 4. Ἀποζημιώσεις μαρτύρων . . . . δρ. 274400.
» 5. Ἔξοδα μεταφ. ὑποδίκων . . . . » 44000.
» 6. Ἔξοδα δημοσιεύσεως δικαστ. ἀποφάσεων » 1300.
» 7. Ἔξοδα ἐκτελέσεως θανατ. ἀποφάσεων » 10000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κερ. ἐκ δρ. 315880 ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προηγηθείσαις, καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοίων σχεδὸν τῶν προηγηθέντων, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76.

Ἐντεῦθεν ἀνήγγειλε τὸ Γ'. τμῆμα, ὅτι ἐξελέξατο εἰσηγητὰς

ἐπὶ μὲν τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς λιμένος ἐν Κατακώλῳ τὸν Σ. Στεφανόπουλον, ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ διαφόρων τῶν ὑπουργείων ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων τὸν Σ. Πήλιππαν.

Παρελθὼν δὲ ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ Εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ διελθοῦσα μετ' ἐπιστασίας τὸ ὑπὸ τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Βουλῆς νομοσχέδιον περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1850 ΡΕ' νόμου, ἤτοι περὶ συστάσεως λιμένος εἰς τὸν ὅρμον Κατακώλου, καὶ εὑροῦσα τοὺς ἐν τῇ αἰτιολογικῇ αὐτοῦ ἐκθέσει λόγους ἀκουόντως δικαιολογημένους, συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου καὶ τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ἰουνίου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ἐμμ. Μελετόπουλος. Ν. Δ. Μοσχούλας. Ὁ εἰσηγητὴς
Μ. Χουρμούζης. Γ. Α. Ἀντωνόπουλος. Σ. Χ. Στεφανόπουλος.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ κερ. Θ'. ἔχοντος οὕτως·

«Ἄρθρ. 1. Ἐπισκευαὶ δικαστηρίων 1000.»

Ἐγένετο ψηφοφορία ὁμοία ταῖς ἀνωτέρω, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοίων σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 77.

Παραδεχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ κερ. Γ'. κενοῦ ὄντος τοῦ ἄρθρ. 1, ἔχοντα οὕτω·

« Κερ. Γ'. Διάφορα ἔξοδα.
Ἄρθρον 2. Ἔξοδα μεταθέσεως ὑπαλλήλων . δρ. 4000.
» 3. » προπαρ. νομοσχ. . . . . » 1900. »

Ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου αὐτοῦ ἐκ δρ. 5900, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ κερ. ΙΑ'. « ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων » ἄνευ ἄρθρου, ἐκ δραχμῶν 24,694:40 ψηφοφορία εἰδικὴ ὁμοία ταῖς ἀνωτέρω, ἐπιτηρηθεῖσα ὑπὸ τῶν ἰδίων ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν μὲν πίστωσιν τοῦ κερ. Γ'. διὰ ψήφων 78, τὴν δὲ τοῦ ΙΑ'. διὰ ψήφων 79.

Τελευταῖον ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς παρουσίασε νομοσχέδιον περὶ κατασκευῆς σιδηροδρόμου ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας καὶ ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

α Ἐὰν ἡ ἐφεύρεσις τῆς τυπογραφίας, τῆς ναυτικῆς πυξίδος, καὶ τῆς πυρίτιδος μεγίστας ἐπέφερον εἰς τὸν κόσμον μεταβολάς, ἡ τοῦ ἀτμοῦ ἔφερε καὶ ὑπόσχεται νὰ φέρῃ ἔτι μεγαλειτέρας. Σχεδὸν ἄγνωστος πρὸ τριάκοντα ἐτῶν, εὗρεν εἰς τὰ φωτισμένα ἔθνη ἐνθουσιώδη ὑποδοχήν, καὶ σήμερον δὲν ὑπάρχει Κράτος πολιτισμένον, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπροσπάθησε ν' ἀπολαύσῃ καὶ δὲν ἀπήλαυσε τὰ ἐκ τῆς θαυμασίας τοῦ ἀτμοῦ ἐφευρέσεως ἀγαθά. Βλέπων τις τὴν κατὰ τοῦτο ἁμιλλαν καὶ κίνησιν τῶν Κυβερνήσεων καὶ τῶν λαῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Εὐρώπης, νομίζει ὅτι ἡ ὑδρόγειος αὕτη σφαῖρα εἶναι προωρισμένη νὰ καλυφθῇ κατὰ μὲν τὴν ξηρὰν μὲ σιδηροδρόμους, κατὰ δὲ τὴν θάλασσαν μὲ ἀτμόπλοια, καὶ ὅτι τὸ κράτος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δὲν ἤθελεν ἀποφασίσει νὰ βαδίσῃ εἰς τὴν νέαν ταύτην ὁδὸν, θέλει κατα-δικασθῇ νὰ μένῃ πολὺ ὄπισθεν τῶν ἄλλων κατὰ τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν εὐπορίαν.

Ἀπὸ τῆς ἰδέας ταύτης ὁρμώμενος, εἶχον τὴν τιμὴν νὰ παρου-σιάσω πρὸ μικροῦ νομοσχέδιον περὶ συστάσεως συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν νήσων καὶ τῶν παραλίων τῆς Ἑλλάδος. Ἡ προθυ-μία, μὲ τὴν ὁποίαν τὰ νομοθετικὰ Σώματα ἔσπευσαν νὰ ἐπι-ψηφίσωσιν αὐτὸ, ἀποδεικνύει ἀρκούντως ὅτι ὁ τόπος αἰσθάνεται καὶ ἐκτιμᾷ τὴν ἀνάγκην καὶ τὰ πλεονεκτήματα τῶν νέων μέσων τῆς συγκοινωνίας. Σήμερον ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω νομοσχέδιον περὶ συστάσεως δρόμου σιδηροῦ μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς. Ἡ σύστασις ἀτμοπλοίων ἐπροτάθη, καὶ ἀνηγγέλθη εἰς ὑμᾶς ὡς ἐπιχείρησις ἀποφασισθεῖσα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἔργον βέβαιον. Ἡ σύστασις δρόμου σιδηροῦ σᾶς προτείνεται ὡς πρᾶγμα ἐνδεχόμενον. Τὸ ὑπουργεῖον προτίθεται διὰ τῶν μέσων, τὰ ὁποῖα ἔχει ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του καὶ τῶν σχέσεών του, νὰ ζητήσῃ καὶ συνάψῃ διαπραγματεύσεις περὶ συστάσεως τοῦ σιδηροδρόμου τούτου. Πρὸ τούτου ὅμως ἔχει ἀνάγκην νόμου, διαγράφοντος εἰς αὐτὸ κύκλον ἁρμοδιότητος διὰ τὰς εἰρημένας διαπραγματεύσεις.

Εἶναι περιττὸν νὰ ἐκθέσω τὴν οἰκονομικὴν καὶ πολιτικὴν ἀξίαν τῆς διὰ σιδηροδρόμων εὐθηνῆς καὶ ταχείας συγκοινωνίας, ἥτις συντέμνουσα κατὰ τέσσαρα πέμπτα τὴν ἀπὸ τοῦ λιμένος ἀπό-στασιν τῆς πρωτευούσης, θέλει μεταβάλει αὐτὴν, οὕτως εἰπεῖν, εἰς λιμένα θαλάσσιον. Ἡ δ' ἐξ αὐτῆς ὠφέλεια δὲν θέλει περιορί-ζεσθαι μόνον εἰς τοὺς κατοίκους τῶν δύω πόλεων ἢ καὶ εἰς τοὺς ἐν αὐταῖς δι' ἐμπορικὰς σχέσεις, ἢ χάριν ὑγείας ἢ δι' ἄλλους

λόγους παρεπιδημοῦντας, οἵτινες θέλουσιν ἔχει μέσον συγκοινω-νίας ταχὺ, ὀλιγοδάπανον, εὐχάριστον, ἄνευ κονιορτοῦ· τὰ πλεο-νεκτήματα ταῦτα θέλουν ἐκταθῇ καὶ εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους τὴν Ἑλλάδα ξένους, καὶ θέλουν καταστήσει τὴν εἰς τὸν Πειραιᾶ τόσον ἐπωφελῆ διαστάθμευσιν τῶν ξένων πολεμικῶν πλοίων βε-βαιοτέραν. Ὅταν δὲ συνδυάσῃ τις τὴν σύστασιν τοῦ σιδηροδρόμου μὲ τὴν ἐνεργουμένην σύστασιν τῶν ἀτμοπλοίων καὶ τὴν διενεργου-μένην ἤδη διόρυξιν τοῦ πορθμοῦ τῆς Εὐβοίας, τότε πείθεται εὐ-κόλως ὅτι ἡ ὠφέλεια αὐτοῦ θέλει ἀποβῇ πολὺ πλέον ἐκτενεστέρα.

Ἡ εἰς τὴν σήμερον ὁδὸν ὑπάρχουσα κυκλοφορία τῶν ἀνθρώ-πων καὶ τῶν πραγματειῶν μαρτυρεῖ ὅτι ἡ ἐπιχείρησις θέλει ἀποβῇ ἐπικερδὴς ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ πολὺ ἐπικερδεστέρα εἰς τὸ μέλλον διὰ τὸν ὅστις ἤθελεν ἀναλάβει αὐτήν. Ὁ ἐνοικιαστὴς τῶν διοδίων τῆς Πειραϊκῆς ὁδοῦ πληρόνει σήμερον ἐνοίκιον 13,000 δραχμῶν. Ἀλλ' εἰς ταύτας πρέπει νὰ προστεθῶσιν ἄλλαι 4000 τοὐλάχιστον δραχμῶν δι' ἔξοδα εἰσπράξεως, διὰ τόκον τῶν προκαταβαλλομένων εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον δόσεων ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, καὶ τέλος διὰ μικρόν τι κέρδος αὐτοῦ. Ἐκ τῶν ποσῶν τούτων συνάγεται, ὅτι ἐπέκεινα τῶν 900 ἵππων κατὰ μέσον ὅρον διαβαίνουσι καθ' ἑκάστην τὴν Πειραϊκὴν ὁδόν. Ἐὰν δὲ παραδεχθῶμεν ὡς ἀξίαν τῆς διαδρομῆς ἑνὸς ἵππου, μεταφέροντος εἴτε ἀνθρώπους εἴτε πραγματείας, δραχ. 1 1/4, ἕπεται ὅτι διὰ τὴν μεταφορὰν αὐτῶν ἀπὸ τῆς μιᾶς πόλεως εἰς τὴν ἄλλην δαπανῶνται κατ' ἔτος περὶ τὰς 400,000 δραχμῶν. Καθ' ὑπολογισμοὺς, τοὺς ὁποίους τὸ ὑπουργεῖον θεωρεῖ ἀκριβεῖς, ὁ τόκος τῶν εἰς σύστασιν τοῦ σιδηροδρόμου ἀναγκαίων κεφα-λαίων, λογιζόμενος πρὸς 8 τοῖς 0/0, τὸ 1 τοῖς 0/0 χρεώ-λυτρον πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ κεφαλαίου τούτου, πρὸς δὲ τὰ ἔξοδα τῆς διοικήσεως καὶ συντηρήσεως τοῦ σιδηροδρόμου, ὅλα ταῦτα δὲν ἀναβιβάζουσι τὴν ἐτησίαν τοῦ ἐργολάβου δαπάνην πλέον τοῦ ποσοῦ τῶν 200,000 δραχμῶν, ὥστε καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι τὸ ἥμισυ μόνον τῶν προσώπων καὶ τῶν ἐμπορευμάτων θέλει μεταφέρεσθαι διὰ τοῦ σιδηροδρόμου, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ διὰ τῆς νῦν ὑπαρχούσης ὁδοῦ, ἡ ἐπιχείρησις τῆς συστάσεως τοῦ σιδηρο-δρόμου ἀποδεικνύεται καὶ τότε συμφέρουσα. Ἀλλ' ὅταν τις ἀναλογισθῇ ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὕτη εἶναι ἀληθῶς ἀπαράδεκτος, ὅτι ἡ εὐθηνία καὶ εὐκολία τῆς συγκοινωνίας θέλει ἐρεθίσει καὶ αὐξήσει τὴν κυκλοφορίαν, ὅτι ἡ σύστασις τῶν ἀτμοπλοίων θέλει δώσει εἰς αὐτὴν νέαν τροφὴν, καὶ ὅτι τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα, ἐκτεινόμενον εἰς μέγαν ἀριθμὸν ἐτῶν, κατὰ τὸν

ὁποῖον αἱ ἀνταλλαγαὶ θέλουσι προχωρεῖ πολλαπλασιαζόμεναι, τότε πᾶς τις βλέπει ὅτι τὰ κέρδη τῆς ἐργολαβίας, ἄξια λόγου ἐξ ἀρχῆς, θέλουσι προβαίνει κατ' ἔτος αὐξάνοντα, καὶ ὅτι ἐὰν εἶχον οἱ κεφαλαιοῦχοι γνῶσιν τῶν ἀνωτέρω περιστατικῶν, ἤθελον ἐξαιτήσει πρὸ πολλοῦ μετὰ σπουδῆς τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος τὴν παραχώρησιν.

Τὸ κώλυμα τοῦτο θέλει ἄρει ἐκ τοῦ μέσου ἡ ἔκδοσις τοῦ προκειμένου νόμου, ὁρίζοντος ἀκριβῶς τοὺς ὅρους τῆς παραχωρήσεως. Ἡ δημοσίευσις αὐτοῦ διὰ τῶν ἐφημερίδων, ἡ διὰ τῶν προξένων γνωστοποίησις τῶν διατάξεών του εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, καὶ αἱ ἰδιαίτεραι τῆς Κυβερνήσεως ἐνέργειαι παρέχουσιν εἰς αὐτὴν εὐλόγους ἐλπίδας, ὅτι θέλουσι τῇ ὑποβληθῇ ταχέως προτάσεις περὶ συστάσεως τοῦ μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς σιδηροδρόμου, καὶ ὅτι ὁ τόπος θέλει ἴδει μετ' οὐ πολὺ τὰ πρῶτα δοκίμια τῆς εἰσαγωγῆς καὶ τούτου τοῦ νέου μέσου τῆς εὐπορίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

Αἱ κυριώτεραι διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τρεῖς τάξεις ἀφορώσας·

Τὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα παραχωρεῖ.

Τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας ἐπιβάλλει.

Τὰς ἐγγυήσεις, διὰ τῶν ὁποίων ἐξασφαλίζονται τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν.

Ἐκ τῶν παραχωρουμένων δικαιωμάτων τὰ κυριώτερα εἶναι τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα καὶ ἡ διάρκεια αὐτοῦ, τὸ δικαίωμα τῆς καταναγκαστικῆς ἐκποιήσεως τῆς ξένης ἰδιοκτησίας, τὸ δικαίωμα τῆς παροδικῆς χρήσεως αὐτῆς, ἡ ἀτέλεια ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν μηχανῶν καὶ τοῦ λοιποῦ ἀναγκαίου ὑλικοῦ διὰ τὴν σύστασιν καὶ τὴν κατὰ πρῶτον ἐκτέλεσιν τοῦ σιδηροδρόμου, ἡ εἰσπραξις κομίστρων, τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνεργεῖν τὴν ἀστυνομίαν τῆς ὁδοῦ.

Τὸ νομοσχέδιον προτείνει τὴν σύστασιν τοῦ σιδηροδρόμου δι' ἐργολαβίας ἰδιωτῶν ἢ ἑταιρίας. Εἶναι περιττὸν νὰ ἐξετάσωμεν ἂν ἡ Κυβέρνησις, ἥτις ἔχει πολυπληθέστατα ἀντικείμενα νὰ διοικήσῃ, πρέπει νὰ ἐπαυξήσῃ ἔτι μᾶλλον τὸ βάρος καὶ τὰς δυσκολίας τῆς διοικήσεως, ἀναδεχομένη αὐτὴ τὴν σύστασιν καὶ τὴν διοίκησιν τοῦ σιδηροδρόμου, καὶ περιορίζουσα τὴν βιομηχανικὴν ἐνέργειαν τῶν ἰδιωτῶν. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι τὰ σήμερον οἰκονομικὰ μέσα τῆς Κυβερνήσεως, διὰ λόγους τοὺς ὁποίους γνωρίζετε, εἶναι τοιαῦτα, ὥστε δὲν συγχωροῦσιν ἀναλάβῃ αὐτὴ διὰ λογαριασμόν της τὴν κατασκευὴν καὶ διεύθυνσιν δρόμου

σιδηροῦ, ἀφοῦ μάλιστα ἐπεχείρησεν ἤδη τὴν ἐξόρυξιν τοῦ πορθμοῦ τῆς Εὐβοίας, καὶ πρόκειται νὰ συστήσῃ ἰδίᾳ δαπάνῃ τὴν δι' ἀτμοπλοίων συγκοινωνίαν, ἢ τοὐλάχιστον νὰ συνδράμῃ τὴν σύστασιν, λαμβάνουσα ἀνάλογον μέρος μετοχῶν καὶ ἐξασφαλίζουσα ἐλάχιστον μέρος τόκου ὑπὲρ τῶν ἐργολάβων. Ἡ δύναμις λοιπὸν τῶν πραγμάτων ὑπαγόρευσε τὴν διάταξιν, ἥτις παραχωρεῖ τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα εἰς ἰδιωτικὴν ἐργολαβίαν πρὸς ἐπιχείρησιν ἔργου ὁμοίου κατὰ πολλὰ μὲ τὰ μεγάλα βιομηχανικὰ καταστήματα, τῶν ὁποίων αἱ ὑποθέσεις ἀπαιτοῦσι μεγάλα κεφάλαια, ἐμπορικὰς καὶ τεχνικὰς γνώσεις καὶ εἰδικωτάτην ἐπίβλεψιν· πλεονεκτήματα, τὰ ὁποῖα συνήθως εὑρίσκονται εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἰδιωτικοῦ συμφέροντος σχηματιζομένας καὶ διευθυνομένας ἑταιρίας.

Ὁ ἀνώτατος ὅρος τῆς διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος προσδιωρίσθη εἰς 55 ἔτη. Ἡ διάρκεια αὕτη φαίνεται ὑπέρμετρος, καὶ εἶναι τῷ ὄντι, ἀφ' οὗ, ἀποτιθεμένου ἑνὸς τοῖς 0/0, ἐξοφλοῦνται ὅλα τὰ εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ σιδηροδρόμου καὶ τῶν καταστημάτων αὐτοῦ προκαταβληθέντα κεφάλαια ἐντὸς διαστήματος χρονικοῦ μικρόν τι ὑπερβαίνοντος τὸ ἥμισυ τῆς χρονικῆς διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος, καὶ ἀφοῦ ἡ πεῖρα εἰς Ἀμερικὴν, Ἀγγλίαν, Βελγικὴν, Γαλλίαν, Γερμανίαν, καὶ πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης, ὅπου ἐσυστήθησαν σιδηρόδρομοι, ἀπέδειξε μὲ τρόπον ἐναργέστατον ὅτι ἡ δι' αὐτῶν αὐξάνουσα κυκλοφορία καὶ ἀνταλλαγὴ τῶν προϊόντων συνεπαυξάνει καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν κέρδη, καὶ τοῦτο εἰς βαθμὸν τοιοῦτον, ὥστε καὶ εἰς μέρη, ὅπου ἡ περιωρισμένη παραγωγὴ καὶ τὸ ἀσήμαντον ἐμπόριον δὲν ὑπέσχοντο εἰσόδημα μεγάλον, κατήντησε τὸ τελευταῖον τοῦτο πολλὰ σημαντικὸν διὰ τὴν ἐκ τῶν σιδηροδρόμων ἄφευκτον ἐπαύξησιν τῆς παραγωγῆς καὶ τῶν ἀνταλλαγῶν. Καὶ ὅμως τὸ ὑπουργεῖον συνεσιᾷ τὴν διάταξιν τοῦ νομοσχεδίου εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Βουλῆς, ὡς περιέχουσαν τὸν ἀνώτατον ὅρον. Τὸ ὑπουργεῖον θέλει προσπαθήσει κατὰ τὴν διαπραγμάτευσιν ἢ νὰ μετριάσῃ τὴν διάρκειαν τοῦ προνομίου, ἢ νὰ λάβῃ ἀντ' αὐτῆς παρὰ τῆς ἑταιρίας ἄλλας εἰς ἄλλας διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου κοινωφελεῖς παραχωρήσεις. Ἄλλως τε προτιμότερον οἱ ἐργολάβοι νὰ ὠφεληθῶσι περισσότερον, ὠφελουμένου καὶ τοῦ τόπου, ἢ ν' ἀποτύχῃ ἡ σύστασις ἱδρύματος κοινωφελοῦς ἐκ φειδωλίας τοῦ παραχωροῦντος. Εἰς ἀρτιστάτα μάλιστα κράτη, ὡς τὸ Ἑλληνικὸν, εἰς τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ εἰσαχθῶσιν αἱ νέαι ἐφευρέσεις, συμφέρει αἱ πρῶται ἐπιχειρήσεις

ν' ἀποφέρωσι κέρδη μεγαλείτερα, διότι ἡ ἐπιτυχία προκαλεῖ τὴν εἰσαγωγὴν νέων ἐφευρέσεων, ἐν ᾧ ἡ ἀποτυχία ἀποθαρρύνει καὶ ἀποτρέπει τὰς τοιαύτας δοκιμάς.

Τὸ εἰς τὸν ἐργολάβον παραχωρούμενον δικαίωμα εἰς καταναγκαστικὴν ἐκποίησιν τῆς ξένης ἰδιοκτησίας δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς χάρις τις γινομένη πρὸς αὐτόν· εἶναι πόρισμα τῆς αὐτῆς ἐκείνης ἀρχῆς, ἥτις ἐχαρακτήριτε τὰς δημοσίας ὁδοὺς, τοὺς διώρυγας καὶ τὰ φρούρια, ἔργα δημοσίας ἀνάγκης. Ἡ ἄρνησις τοιούτου δικαιώματος ὑπὲρ τῶν σιδηροδρόμων ἰσοδυναμεῖ μὲ ἀπαγόρευσιν τῆς συστάσεως αὐτῶν. Τὸ νομοσχέδιον ἐν τούτοις ἔλαβε πρόνοιαν νὰ προσδιορίσῃ τὰ ὅρια, μέχρι τῶν ὁποίων δύναται νὰ ἐκταθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο, καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ.

Τὰ ἀνωτέρω ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ εἰς τὰς περὶ παροδικῆς χρήσεως τῶν ξένων γηπέδων διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου.

Ἡ κατασκευὴ τῶν σιδηροδρόμων ἀπαιτεῖ χώματα, λίθους τῶν ἀγρῶν, χάλικας, καὶ ἡ κατασκευὴ μάλιστα στερεᾶς καὶ ὁμαλῆς ἐπιφανείας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κατορθωθῇ ἄνευ χαλίκων ἢ λιανολίθων. Ἐὰν λοιπὸν δὲν ἐδίδετο εἰς τὸν ἐργολάβον τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ τὰ ἀναγκαῖον τοῦτο ὑλικὸν ἐκ τῶν παρακειμένων γηπέδων, ἡ τιμὴ αὐτοῦ, μεταφερομένου μακρόθεν, ἤθελε καταντήσει τόσον μεγάλη, ὥστε τὸ κώλυμα τοῦτο ἤρκει μόνον νὰ ἀποτρέψῃ πάντα κεφαλαιοῦχον τοῦ νὰ ἐπιχειρήσῃ σύστασιν σιδηροδρόμου. Ἐὰν ἡ ἀποζημίωσις ἀφίνετο εἰς τὴν ἐλευθέραν συνεννόησιν τοῦ ἐργολάβου μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου, ὁ ἰδιοκτήτης, γνωρίζων τὴν ἄφευκτον ἀνάγκην τοῦ ἐργολάβου, ἤθελε ζητεῖ ὑπερμέτρους τιμάς. Ἡ περὶ παροδικῆς χρήσεως τῆς ξένης ἰδιοκτησίας διάταξις λοιπὸν ὑπαγορεύθη ὑπὸ ἀπολύτου ἀνάγκης, διότι ἄνευ αὐτῆς δὲν κατωρθοῦτο σύστασις δρόμου σιδηροῦ. Τὸ νομοσχέδιον ὅμως ἔλαβε πρόνοιαν περὶ δικαίας ἀποζημιώσεως τοῦ ἰδιοκτήτου.

Τὸ εἰς τὸν ἐργολάβον παραχωρούμενον δικαίωμα ἀτελείας ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν πρὸς σύστασιν τῆς ὁδοῦ ἀναγκαίων μηχανῶν καὶ λοιποῦ ὑλικοῦ εἶναι ὅρος δίκαιος καὶ ἀναγκαῖος διὰ τὴν σύστασιν τοῦ σιδηροδρόμου. Δικαίωμα παραπλήσιον παρεχώρησε καὶ ὁ περὶ συστάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας νόμος.

Τὸ δὲ δικαίωμα τοῦ εἰσπράττειν κόμιστρα εἶναι εὔλογον ἀντίτιμον τῶν δαπανῶν τοῦ ἐργολάβου πρὸς ἀγορὰν γαιῶν, καὶ πρὸς κατασκευὴν τοῦ σιδηροδρόμου καὶ τῶν ἀναγκαίων ἐξόδων εἰς διοίκησιν καὶ συντήρησιν αὐτοῦ. Τὸ νομοσχέδιον προσδιορίζει μόνον τὸν ἀνώτατον ὅρον, καὶ ὁ προσδιορισμὸς οὗτος, γε-

νόμενος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀλλαχοῦ ἰσχυόντων τιμολογίων, σκοπὸν ἔχει ἀφ' ἑνὸς νὰ περιορίσῃ τὴν Κυβέρνησιν κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις τοῦ νὰ παραδεχθῇ ὑπερμέτρους τιμὰς διὰ τὴν μεταφοράν, καὶ ἀπ' ἄλλου νὰ πεισθῶσιν οἱ ἐργολάβοι περὶ τῆς ὠφελείας τῆς ἐπιχειρήσεως. Τὰ καθέκαστα ἀφέθησαν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν συμφωνίαν, διὰ τῆς ὁποίας θέλουν προσδιορισθῇ ὁριστικῶς αἱ τιμαὶ τῆς μεταφορᾶς τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγματειῶν, τῶν μὲν κατὰ τὴν ταχύτητα τῆς μεταφορᾶς, τὴν εὐρυχωρίαν καὶ τὴν κομψότητα τῶν ὀχημάτων, τῶν δὲ κατὰ τὸ ἐπικίνδυνον τῆς μεταφορᾶς, τὸν ὄγκον αὐτῶν, καὶ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς μεγαλειτέρας διὰ τὴν γεωργίαν καὶ τὴν ἐσωτερικὴν βιομηχανίαν ὠφελείας.

Τὸ δικαίωμα δὲ τοῦ ἐργολάβου νὰ ἐνεργῇ τὴν ἀστυνομίαν τοῦ σιδηροδρόμου δι' ἰδίων ὀργάνων, ἐχόντων τὰς ἰδιότητας τῶν δημοσίων ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, πηγάζει ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς τῆς διοικήσεως τοῦ σιδηροδρόμου καὶ ἐκ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργολάβου. Βεβαίως ἡ ἀστυνομικὴ ἐξουσία ἄπασα εἶναι, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας, ἀπόῤῥοια τῆς κυβερνητικῆς ἐξουσίας, ἀλλ' ἡ νομοθεσία μας δὲν ἀπαγορεύει τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀνάθεσιν τῆς ἀστυνομίας εἰς ὄργανα ἄλλα παρὰ τὰ ἴδια αὐτῆς ὄργανα. Ἐνταῦθα δὲ ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἐνεργῆται ὑπὸ τοῦ ὑπευθύνου ἐργολάβου, τοῦ διορίζοντος τοὺς ἐπιστάτας καὶ τοὺς φύλακας τοῦ σιδηροδρόμου. Ἄλλως τε ἡ ἀστυνομία θέλει ἐνεργεῖσθαι ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ συμφώνως πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν ἐκδοθησόμενον κανονισμὸν, ὅστις θέλει περιέχει μόνον ἀστυνομικὰς διατάξεις, π. χ. τὴν ἀπαγόρευσιν νὰ ἐλαύνωνται ζῶα εἰς τὸν σιδηρόδρομον, νὰ εἰσέρχωνται εἰς αὐτὸν οἱ διαβάται, τὰ περὶ ἀποστολῆς ἐμπρηστικῶν ὑλῶν κλπ.

Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργολάβου νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας σιδηρόδρομον, ἢ καὶ νὰ συστήσῃ κλάδους αὐτοῦ, δὲν ἔχει χρείαν ἐξηγήσεως καὶ ὑποστηρίξεως.

Ἐξίσου εὐεξήγητοι εἶναι καὶ οἱ λόγοι οἱ ὑπαγορεύσαντες τὰς διατάξεις, αἵτινες ἀφορῶσι τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργολάβου, καὶ τὰς ἄλλας ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν ἐγγυήσεις.

Ὁ περὶ ἐγγυοδοσίας τοῦ ἐργολάβου ὅρος ἦτον ἀναγκαῖος, διὰ νὰ μὴ παρατείνῃ οὗτος τὴν κατασκευὴν καὶ τὴν ἐνέργειαν τοῦ σιδηροδρόμου πέραν τῆς τεθείσης προθεσμίας. Προθεσμίαι διὰ τὴν πρᾶξιν τῶν ἐργασιῶν δὲν ἐθεώρησα καλὸν νὰ τεθῶσι, διότι

διάταξις τοιαύτη ἤθελε καταστήσει δύσκολον καὶ ἀβέβαιον τὸ μέτρον τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργολάβου. Ἐκ τούτου προκύπτει μὲν ἡ ἔλλειψις τοῦ ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν προβλέπει τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἐπιχείρησις ἤθελε καταντήσει, πρὶν παρέλθῃ ἡ προθεσμία τῆς τελείας κατασκευῆς, εἰς παρακμὴν καὶ τόσην ἀμηχανίαν, ὥστε νὰ γίνηται καταφανέστατον τὸ ἀδύνατον τοῦ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἔργον ὁ ἀναλαβὼν αὐτό· ἐθεώρησα ὅμως πᾶσαν περὶ τούτου προνοητικὴν διάταξιν μᾶλλον βλαβερὰν, ὅσον μέγα καὶ ἂν ἦναι τὸ συμφέρον τῆς Κυβερνήσεως νὰ τελειώσῃ ὁ σιδηρόδρομος τὸ ταχύτερον. Βεβαίως, ὅταν τὰ ἔργα δὲν προχωρῶσι καθὼς, καθεὶς δύναται νὰ προΐδῃ ὅτι ὁ ἐργολάβος δὲν θέλει εἶσθαι εἰς κατάστασιν νὰ τηρήσῃ τὴν προθεσμίαν τῆς κατασκευῆς καὶ ἐνεργείας τοῦ σιδηροδρόμου· ἡ διάταξις ὅμως τοῦ ν' ἀφαιρῆται εἰς τὴν περίστασιν ταύτην τὸ δικαίωμα ἀπὸ τὸν ἐργολάβον καὶ νὰ παραχωρῆται εἰς ἄλλον, δύναται νὰ ἐκβοΐσῃ κερδαλιούγους τινας. Ἡ Κυβέρνησις, θέλουσα νὰ παρέξῃ εἰς τοὺς ἐργολάβους ὅλας τὰς δυνατὰς εὐκολίας, προέβη ἔτι μᾶλλον εἰς τὰς παραχωρήσεις της· προτείνει νὰ μὴ γίνηται ἡ ἐκποίησις τοῦ ἀτελοῦς σιδηροδρόμου ἀμέσως μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας, ἀλλὰ μετ' ἀνωφελῆ παρέλευσιν τεσσάρων μετ' αὐτὴν μηνῶν.

Αἱ εἰς τὰ ἄρθρα 9, 10, 12 καὶ 15 περιεχόμεναι ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργολάβου δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην ἐξηγήσεως. Ἡ μὲν πηγάζει ἐκ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργολάβου εἰς τὴν καταναγκαστικὴν ἐκποίησιν ξένης ἰδιοκτησίας, ἡ δὲ στηρίζεται εἰς τὸν λόγον τῆς ταχείας καὶ ἀσφαλοῦς μεταφορᾶς, ἡ τρίτη ἔχει βάσιν τὰ ἴσα δικαιώματα τῶν πολιτῶν εἰς τὴν μετακόμισιν τῶν προσώπων των καὶ τῶν πραγματειῶν των, ἡ δ' ἄλλη, εἰς τὸ ἄρθρον 15 περιεχομένη ὑποχρέωσις, σκοπὸν ἔχει ν' ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τοῦ σιδηροδρόμου τὰ δυστυχήματα καὶ τὰς συμφοράς.

Τὸ νομοσχέδιον παρεδέχθη τὴν παραχώρησιν τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος ὡς ἀρχήν. Τὸ δικαίωμα τοῦτο ὅμως δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀπόλυτον καὶ τοσοῦτον ἐκτεταμένον, ὥστε ν' ἀποβαίνῃ εἰς τὰς χεῖρας ἰδιοτρόπου ἢ πλεονέκτου ἐργολάβου, κώλυμα εἰς ἐπέκτασιν τοῦ ὑπάρχοντος σιδηροδρόμου, ἢ εἰς σύστασιν ἄλλων μετ' αὐτοῦ συνεχομένων, ἀλλ' ἄλλην διεύθυνσιν ἐχουσῶν ὁδῶν.

Ἐκ τούτου ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 18 εἰς τὸν ἐργολάβον ἐπιβλητὴ ὑποχρέωσις τοῦ νὰ διαφροντίζῃ αὐτὸς τὴν διὰ τοῦ σιδηροδρόμου του περαιτέρω μετακόμισιν τῶν διὰ τῶν νέων σιδηροδρόμων μεταφερομένων ἀνθρώπων καὶ πραγματειῶν, ἐπὶ πλη-

ρωμῇ ὡρισμένων κομίστρων, ἢ νὰ συγχωρῇ εἰς τοὺς νέους ἐργολάβους νὰ ἐξακολουθῶσι μὲ τὰς ἁμάξας των τὴν διὰ τοῦ σιδηροδρόμου του περαιτέρω μετακόμισιν, ἐπὶ πληρωμῇ ὡρισμένων διοδίων διὰ τὴν γινομένην χρῆσιν καὶ ἐνδεχομένην βλάβην τῆς ἰδιοκτήτου καὶ ἰδιοσυντηρήτου ὁδοῦ. Ἡ σύστασις δευτέρας παραλλήλου τροχιᾶς, ἐν περιπτώσει δυστροπίας τοῦ ἐργολάβου τῆς ὑπαρχούσης ὁδοῦ, δὲν ἐδύνατο νὰ συγχωρηθῇ εἰς τοὺς ἐργολάβους τῶν νέων ὁδῶν, διότι τοῦτο δὲν ἤθελε περιορίσει, ἀλλὰ καταστρέψει τὸ ἀποκλειστικὸν τοῦ πρώτου ἐργολάβου δικαίωμα, καὶ διότι προσέτι οἱ νέοι ἐργολάβοι ἐδύναντο νὰ συστήσωσι τροχιὰν ἐπὶ τόπου ἰσοπεδωμένου παρὰ τοῦ ἄλλου, καὶ ν' ἀποκτήσωσι σιδηρόδρομον εὐθηνότατον, ἐκ τοῦ ὁποίου ὁ ἀρχικὸς ἐργολάβος ἤθελεν ἔχει ἀντὶ ὠφελείας μεγίστην βλάβην.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 19, καθ' ἣν μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος, ὁ σιδηρόδρομος μετὰ τῶν ἀκινήτων παραρτημάτων του μεταβαίνει εἰς τὴν κυριότητα τῆς Κυβερνήσεως, στηρίζεται εἰς λόγους δικαιοσύνης. Ἀφοῦ ἡ Κυβέρνησις ἔκαμεν εἰς τὸν ἐργολάβον τόσας θυσίας, παρεχώρησε τὸ δικαίωμα τῆς βιαίας ἐκποιήσεως ξένων γαιῶν, προσδιώρισε κόμιστρα ἐπωφελῆ, ἐξέτεινε τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν, δὲν προσδιώρισεν ἀνώτατον ὅρον κέρδους, καὶ δὲν παρεδέχθη ἐφ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν συναγωνισμῶν τοῦ σιδηροδρόμου, ὡς συμβαίνει ἀλλαχοῦ, καὶ οὔτε ἐπεφύλαξεν εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαγορᾶς, ἦτον δίκαιον, λέγομεν, μετὰ τόσας θυσίας τοῦ δημοσίου πρὸς τὸν ἐργολάβον, νὰ κάμῃ καὶ ὁ ἐργολάβος μετὰ παρέλευσιν τοῦ μακροῦ προνομίου του τὴν ἀνωτέρω παραχώρησιν εἰς τὸ δημόσιον.

Τοιαῦτα τὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα ὁ προτεινόμενος νόμος παραχωρεῖ εἰς τὴν ἰδιωτικὴν ἐργολαβίαν πρὸς ἐπιχείρησιν τοῦ κοινωφελοῦς ἔργου, καὶ τοιαῦται αἱ ἐπιβαλλόμεναι εἰς αὐτὴν κοινωφελοῦς ἔργου, καὶ τοιαῦται αἱ ἐπιβαλλόμεναι εἰς αὐτὴν ὑποχρεώσεις, αἱ πλεῖσται τῶν ὁποίων εἶναι ἐνταυτῷ καὶ ἐγγυήσεις ἐξασφαλιστικαὶ τῶν συμφερόντων τῶν ἰδιωτῶν καὶ τοῦ κοινοῦ.

Βάσεις ἄλλων ἐγγυήσεων περιέχει τὸ τελευταῖον τοῦ νομοσχεδίου ἄρθρον, ἀλλ' ὁ ἀριστικὸς αὐτῶν προσδιορισμὸς ἀνετέθη εἰς τὴν μετὰ τῶν ἐργολάβων συμφωνίαν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ μεταξὺ τῶν ἐγγυήσεων τούτων αἱ κυριώτεραι βεβαίως εἶναι αἱ ἀποβλέπουσαι τὸν σχηματισμὸν καὶ τὴν διοίκησιν τῆς ἀνωνύμου ἑταιρίας, καὶ ἰδίως τὰ περὶ ἐκδόσεως μετοχῶν καὶ περὶ ὑποχρεώσεων τῶν μετόχων. Εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀνήκει, ἂν παρουσια-

σθῇ ἐμπορικὴ ἑταιρία τοιαύτη, νὰ λάβῃ ὅλας τὰς ἐγγυήσεις, ὁδηγουμένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς περὶ ἀνωνύμων ἑταιριῶν νομοθεσίας μας, καὶ συμβουλευομένη τὰ γενικὰ καὶ μερικὰ τοῦ τόπου συμφέροντα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ἰουνίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν
Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Τῇ Βασιλικῇ ἐγκρίσει δύναται νὰ παραχωρηθῇ εἰς ἰδιώτην ἢ ἑταιρίαν δικαίωμα ἀποκλειστικὸν πρὸς σύστασιν σιδηροδρόμου ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 2.

Ἡ διάρκεια τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος δύναται νὰ προσδιορισθῇ μέχρι πεντήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ παραχωρήσεως αὐτοῦ Β. διατάγματος.

Τῆς ἐκδόσεως τοῦ διατάγματος τούτου προηγεῖται ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν παρακαταθεσις τριάκοντα χιλιάδων δραχμῶν εἰς μετρητὰ ἢ εἰς τραπεζικὰς μετοχάς, λόγῳ ἐγγυήσεως τῆς ἐκπληρώσεως τῶν διὰ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου ἐπιβαλλομένων αὐτῷ ὑποχρεώσεων.

Ἄρθρ. 3.

Ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 ἀναφερομένου Β. διατάγματος ὁ ἐργολάβος ὀφείλει νὰ κάμῃ ἔναρξιν τῶν πρὸς σύστασιν τοῦ σιδηροδρόμου ἐργασιῶν, καὶ ν' ἀποπερατώσῃ αὐτὰς ἐντὸς δύο ἐτῶν τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἐὰν ὁ ἐργολάβος δὲν κάμῃ ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν, ἢ δὲν ἀποπερατώσῃ αὐτὰς καὶ θέσῃ εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸν σιδηρόδρομον ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω ταχθεισῶν προθεσμιῶν, θέλει κηρύττεσθαι δι' ἀποράσεως τοῦ νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας ἔκπτωτος τοῦ παραχωρηθέντος εἰς αὐτὸν δικαιώματος. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν τὸ ἐν τῇ ἐθνικῇ Τραπέζῃ λόγῳ ἐγγυήσεως παρακατατεθειμένον ποσὸν μεταβαίνει αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ διατυπώσεώς τινος εἰς τὴν πλήρη κυριότητα τοῦ δημοσίου· εἰς τὴν δευτέραν, τὸ μὲν παρακατατεθὲν ποσὸν γίνεται τοῦ δημοσίου, τὰ δὲ πρὸς σύστασιν τοῦ σιδηροδρόμου ληφθέντα ἀκίνητα κτήματα ἢ ἐγερθέντα κτίρια καὶ ἄλλα ἔργα ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκθέσῃ, ὅπως εὑρίσκονται, εἰς δημοπρασίαν διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐργολάβου, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ ν' ἀναδεχθῶσι καὶ φέρωσιν εἰς πέρας τὸν σιδηρόδρομον οἱ ἀγοραστάι. Πρὸ τούτου ὅμως θέλει δοθῇ εἰς τὸν ἐργολάβον τεσσάρων μηνῶν τελευταία προθεσμία.

Καθ' ὅλην τῶν ἐργασιῶν τὴν διάρκειαν ὁ ἐργολάβος ἐξακολουθεῖ νὰ λαμβάνῃ παρὰ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης τοὺς κανονισμένους τόκους τῆς χρηματικῆς παρακαταθήκης.

Ἄρθρ. 4.

Ὁ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ σιδηρόδρομος χαρακτηρίζεται ἔργον δημοσίας ἀνάγκης, ἑπομένως ὁ ἐργολάβος ἔχει δικαίωμα εἰς καταναγκαστικὴν ἐκποίησιν ἀπ' ἐκείνων τῶν γηπέδων καὶ οἰκοπέδων, τὰ ὁποῖα ἤθελον κριθῇ ἀναγκαῖα·

1) Εἰς τὸν σιδηρόδρομον καὶ εἰς τὸ περίφραγμα αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς οἰκίσκους τῶν ἐπιστατῶν καὶ ὁδοφυλάκων.

2) Εἰς τὴν σύστασιν κτιρίων καὶ καταστημάτων κατὰ τοὺς σταθμοὺς καὶ τὰ ξεπιβατήρια καὶ ἀποβατήρια μέρη.

3) Εἰς τὴν ἐξόρυξιν καὶ μεταφορὰν χωμάτων, καθ' ὅσον ἡ προσωρινὴ αὐτῶν χρῆσις ἤθελεν ἀποδειχθῇ μὴ ἀρκοῦσα.

4) Εἰς τὴν τυχὸν κατασκευὴν ὁδῶν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ τεθῶσιν εἰς συναρμίαν καὶ ἄλλα μέρη μετὰ τοῦ σιδηροδρόμου.

Τὰ ἐθνικὰ γήπεδα καὶ οἰκόπεδα, τὰ ὁποῖα ὁ σιδηρόδρομος καὶ τὰ παραρτήματά του ἤθελον καταλάβει, θέλουν παραχωρηθῇ δωρεὰν εἰς τὸν ἐργολάβον, ὑπόχρεων νὰ πληρώσῃ μόνον τὴν ἀξίαν τῶν ἐπ' αὐτῶν τυχὸν οἰκοδομημάτων καὶ φυτειῶν.

Ἄρθρ. 5.

Περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκποιήσεως εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς ἐνδιαλαμβανομένας εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἀποφασίζει ὁ νομάρχης, ἀκούων τὴν γνώμην πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, διοριζομένης παρ' αὐτοῦ καὶ συγκειμένης ἐξ ἑνὸς μηχανικοῦ, ἑνὸς δικηγόρου, ἑνὸς ἰδιοκτήτου, ἑνὸς ἐμπόρου καὶ τοῦ δημάρχου τοῦ δήμου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ κτῆμα. Δύνανται δὲ ἀμφότερα τὰ μέρη νὰ ἐκκαλέσωσι τὴν ἀπόφασιν τοῦ νομάρχου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ὁ κύριος τοῦ κτήματος, τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἐκποίησις, ἢ ὁ ἐπίτροπος αὐτοῦ ἔχει δικαίωμα νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν

μόνον ἐντὸς ἑκτὼ ἡμερῶν, λογιζομένων ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν αὐτὴ ἤθελε τῷ κοινοποιηθῇ.

Ἄρθρ. 6.

Τῆς ἐκποιήσεως προηγεῖται πάντοτε ἀποζημίωσις ἐπὶ τῇ βάσει ἐκουσίου συμβιβασμοῦ ἐν ἀποτυχίᾳ αὐτοῦ, ἡ ἀποζημίωσις ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ βάσει ἐκτιμήσεως, γινομένης ὑπὸ ἐπιτροπῆς συγκειμένης ἐκ τοῦ νομάρχου ὡς προέδρου αὐτῆς, τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, τοῦ δημάρχου, ἑνὸς πληρεξουσίου τοῦ ἐργολάβου, καὶ ἑνὸς τοῦ κυρίου τοῦ κτήματος. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀποφασίζει διὰ πλειονοψηφίας, ἔχουσα μέτρον τῆς ἐκτιμήσεως ὄχι τὴν ἀξίαν, τὴν ὁποίαν ἔλαβε τὸ κτῆμα διὰ τοῦ συστηθησομένου σιδηροδρόμου ἢ παραρτήματός τινος αὐτοῦ, ἀλλὰ τὴν ὁποίαν εἶχε πρὶν ἡ κατασκευὴ τοῦ σιδηροδρόμου ἢ τοῦ παραρτήματος κοινοποιηθῇ. Ἐκδοθείσης τῆς ἀποράσεως καὶ ἐνεργουμένης τῆς ἀποζημιώσεως, ὁ κύριος τοῦ κτήματος ὑποχρεοῦται νὰ παραδώσῃ αὐτὸ εἰς τὸν ἐργολάβον, καὶ, χρείας οὔσης, καταναγκάζεται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 7.

Πλὴν τοῦ δικαιώματος τῆς καταναγκαστικῆς ἐκποιήσεως, παραχωρεῖται εἰς τὸν ἐργολάβον καὶ δικαίωμα παροδικῆς χρήσεως ξένων γαιῶν πρὸς ἐξόρυξιν χωμάτων, λίθων, χαλίκων καὶ ἄμμου, καὶ πρὸς σύστασιν διαμέσων ὁδῶν πρὸς μετακόμισιν τοῦ ὑλικοῦ.

Ἡ ἀποζημίωσις διὰ τὴν παροδικὴν χρῆσιν τῶν γαιῶν τούτων γίνεται ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ ἡ διὰ τὴν καταναγκαστικὴν ἐκποίησιν· ὡς μέτρον δὲ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως λαμβάνεται ἡ ἐκ τῆς χρήσεως ἐλάττωσις τῆς ἀξίας τῶν γαιῶν.

Ἄρθρ. 8.

Ἡ ξυλεία, ὁ σίδηρος καὶ ἅπαν ἐν γένει τὸ πρὸς κατασκευὴν τοῦ σιδηροδρόμου ἀναγκαῖον ὑλικόν, πρὸς δὲ καὶ τὰ ὀχήματα, αἱ φορτηγαὶ ἁμαξαι, αἱ ἀκίνητοι καὶ κινηταὶ μηχαναί, τὰ παντὸς εἴδους ἐργαλεῖα, τὰ προσδιωρισμένα εἰς τὴν σύστασιν καὶ τὴν κατὰ τμῆμα πλήρη ἐνέργειαν τοῦ σιδηροδρόμου, ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς παντὸς τέλους κατὰ τὴν εἰς τὸ Κράτος εἰσαγωγήν των.

Ἄρθρ. 9.

Ἄνευ ἀδείας τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν δὲν δύναται ὁ ἐργολάβος ν' ἀπαλλοτριώσῃ κἀνὲν τῶν εἰς τὸν σιδηρόδρομον ἢ τὰ παραρτήματα αὐτοῦ ἀνηκόντων γηπέδων, οἰκοπέδων ἢ κτιρίων.

Ἄρθρ. 10.

Πρὸς μεταφορὰν ἀνθρώπων καὶ πραγματειῶν διὰ τοῦ σιδηροδρόμου θέλει γίνεσθαι χρῆσις τῆς δυνάμεως τοῦ ἀτμοῦ. Χρῆσις ἄλλης φυσικῆς δυνάμεως δὲν δύναται νὰ γίνῃ, εἰμὴ μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 11.

Κατὰ τὴν παραχώρησιν τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος θέλουν προσδιορισθῇ δι' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτοῦ αἱ διὰ τὴν μεταφορὰν τιμαί, εἰς τῶν ὁποίων τὴν εἴσπραξιν ὁ ἐργολάβος ἔχει δικαίωμα. Ἡ τιμὴ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀνθρώπων δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ ἀνωτέρα τῶν 75 λεπτῶν δι' ἕκαστον ἄτομον εἰς τὰ ὀχήματα τῆς πρώτης τάξεως, καὶ 50 εἰς τὰ τῆς δευτέρας· ἡ τιμὴ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν πραγματειῶν θέλει προσδιορισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατ' εἶδος διαιρέσεως αὐτῶν εἰς τρεῖς τάξεις· καὶ διὰ μὲν τὰς τῆς πρώτης τάξεως δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ 50 λεπτά, διὰ δὲ τὰς τῆς δευτέρας τὰ 40 λεπτὰ καὶ διὰ τὰς τῆς τρίτης τὰ 30 λεπτὰ τὰς ἑκατὸν ὀκάδας.

Αἱ τιμαὶ αὗται δὲν ἰσχύουσι διὰ τὰς ὀγκώδεις καὶ ἀδιαιρέτους πραγματείας, αἵτινες ζυγίζουσι πλέον τῶν διακοσίων ὀκάδων, οὔτε δι' ἐκείνας, αἵτινες, ἔχουσαι ὄγκον ἡμίστεως κυβικοῦ π. πήχεως, ζυγίζουσιν ὀλιγώτερον τῶν ἑκατὸν ὀκάδων. Ἡ τιμὴ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν τοιούτων πραγματειῶν θέλει προσδιορίζεσθαι δι' ἰδιαιτέρας μεταξὺ τῶν φορτωτῶν καὶ τοῦ ἐργολάβου συμφωνίας.

Ἄρθρ. 12.

Πλὴν τῶν διὰ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου καὶ ἐξ ἄλλων ἀστυνομικῶν λόγων ἀπηγορευμένων πραγματειῶν, ὅλων τῶν λοιπῶν τὴν μεταφορὰν ὀφείλει νὰ διευκολύνῃ ὁ ἐργολάβος ἄνευ διακρίσεων προσώπων, ἐπιφυλαττομένων ὅμως τῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν παραχωρηθέντων δικαιωμάτων διὰ τὴν στρατιωτικήν, ναυτικὴν καὶ ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν (ἄρθρ. 20, § ΣΤ').

Ἄρθρ. 13.

Τὰς μεταξὺ τοῦ ἐργολάβου καὶ τῶν ἰδιωτῶν περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ τιμολογίου διαφορὰς λύει δι' ἀποράσεώς του ὁ νομάρχης, ἐπιφυλαττομένης τῆς προσφυγῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἄρθρ. 14.

Παραχωρεῖται εἰς τὸν ἐργολάβον τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργῇ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἀστυνομίαν τῆς ὁδοῦ δι' ἰδίων ὑπαλλήλων, οἵτινες διαφροντίζουσιν αὐτὴν κατὰ τὸν

ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν ἐκδοθησόμενον κανονισμόν.

Οἱ ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου διοριζόμενοι ἔχουσι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀστυνομικὰ αὐτῶν καθήκοντα, τὰς ἰδιότητας τῶν δημοσίων ἀστυνομικῶν ὀργάνων.

Ἄρθρ. 15.

Ὁ ἐργολάβος ὀφείλει νὰ διατηρῇ τὸν σιδηρόδρομον καὶ τὰ διαμετακομιστικὰ μέσα διηνεκῶς εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε ἡ μεταφορὰ νὰ γίνηται ἀσφαλῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπιχειρήσεως· δύναται δὲ νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς τοῦτο διοικητικῶς.

Ἄρθρ. 16.

Δι' ἄλλων ἐργολάβων σύστασις δευτέρου σιδηροῦ δρόμου, ὅστις ἔχων τὴν αὐτὴν μὲ τὸν πρῶτον διεύθυνσιν, νὰ ἑνώνῃ τὰς δύω πόλεις, δὲν συγχωρεῖται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος.

Ἄρθρ. 17.

Ὁ ἐργολάβος δύναται κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, τῇ Βασιλικῇ ἐγκρίσει, νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας σιδηρόδρομον καὶ νὰ συστήσῃ καὶ κλάδους αὐτοῦ, ἐφαρμοζομένων εἰς τοὺς νέους τούτους σιδηροδρόμους ὅλων τῶν ὅρων τοῦ παρόντος νόμου, πλὴν τοῦ περὶ διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον συντελευτᾷ μὲ τὸ τῆς κυρίας ὁδοῦ, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐκταθῇ πέραν αὐτοῦ ἄνευ νόμου.

Ἄρθρ. 18.

Ἂν ὁ ἐργολάβος τοῦ ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας σιδηροδρόμου δὲν θελήσῃ νὰ ἐπιχειρήσῃ, ἔχων τὴν προτίμησιν ἐπὶ ἴσοις ὅροις, τὴν ἐξακολούθησιν αὐτοῦ ἢ τὴν σύστασιν κλάδων, δύναται ἡ τοιαύτη ἐπιχείρησις νὰ παραχωρηθῇ εἰς ἄλλους· ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται τότε, καθ' ὅσον αἱ ἀνάγκαι τῆς κινήσεως τοῦ σιδηροδρόμου τὸ ἐπιτρέπουσι, καὶ καθ' ὅσον δὲν ἤθελε συμφωνήσει ἰδιαιτέρως μὲ τοὺς ἐργολάβους τῶν προσθέτων ὁδῶν, νὰ συγχωρῇ εἰς τούτους νὰ ἐνεργῶσι τὴν μεταφορὰν οἱ ἴδιοι διὰ τοῦ σιδηροδρόμου του, καὶ προσέτι ν' ἀνεγείρωσιν ἐπ' αὐτοῦ δι' ἰδίων ἐξόδων τ' ἀναγκαῖα καταστήματα.

Διὰ τὴν ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἐνδεχομένην ζημίαν καὶ βλάβην λαμβάνει παρὰ τῶν εἰρημένων ἐργολάβων πλήρη ἀποζημίωσιν. Τὸ ποσὸν αὐτῆς προσδιορίζεται, ἐν ἐλλείψει ἐκουσίου συμβιβασμοῦ, ὑπὸ τοῦ νομάρχου καὶ τεσσάρων πραγματογνωμόνων, διοριζομένων τῶν μὲν δύω ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου τοῦ

Πειραϊκοῦ σιδηροδρόμου, τῶν δὲ ἄλλων ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου τοῦ νέου σιδηροδρόμου.

Ἄρθρ. 19.

Ληξάσης τῆς διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος, ὁ σιδηρόδρομος μεθ' ὅλων τῶν ἀκινήτων παραρτημάτων αὐτοῦ, τεθέμενος ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου εἰς καλὴν κατάστασιν, μεταβαίνει αὐτοδικαίως εἰς τὴν πλήρη κυριότητα τῆς Κυβερνήσεως, ἀναλαμβανούσης τὴν ἐνέργειάν του ἢ ἀπ' εὐθείας ἢ δι' ἐνοικιάσεως πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου.

Τὰ λοιπὰ μετακομιστικὰ μέσα, ἤτοι τὰς μηχανὰς, ἁμάξας, καὶ ἄλλα κινητὰ, δύναται νὰ προσαποκτήσῃ ἡ Κυβέρνησις, δι' ἰδιαιτέρας μετὰ τοῦ ἐργολάβου συμφωνίας.

Ἄρθρ. 20.

Ἡ Κυβέρνησις θέλει διαπραγματευθῇ μετὰ τοῦ ἀ-αδεχθησομένου τὴν ἐπιχείρησιν ἐργολάβου, καὶ ἀποφασίσει ἀπὸ κοινοῦ·

α') Τὴν γραμμὴν τοῦ σιδηροδρόμου καὶ τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς δι' ὅλων τῶν διαμέσων σημείων·

β') Τὸ εἶδος τῆς κατασκευῆς τοῦ σιδηροδρόμου καὶ τὰ ἀποβάντα τὰ μετακομιστικὰ μέσα·

γ') Τὰ περὶ διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος·

δ') Τὸ τιμολόγιον·

ε.) Τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῶν καθ' ἑκάστην ἀναχωρήσεων καὶ τὴν ταχύτητα τῆς κινήσεως·

τ') Τὰς σχέσεις τῆς ἐργολαβίας πρὸς τὴν Γεν. διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων, καὶ πρὸς τὴν στρατιωτικὴν καὶ ναυτικὴν διοίκησιν·

ζ') Τὰς ὀφειλομένας ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου ἀποζημιώσεις διὰ τὴν τυχὸν ἀπώλειαν ἢ βλάβην τῶν μεταφερομένων πραγμάτων·

η.) Τὰ ἀφορῶντα τὴν περίστασιν, καθ' ἣν ὁ ἐργολάβος ἤθελε παύσει ἐκπληρῶν τοὺς γενικοὺς ἢ μερικοὺς ὅρους τῆς συμφωνίας·

θ') Τὰ περὶ μετοχῶν καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν μετόχων, ἐὰν ἡ ἐργολαβία παραχωρηθῇ εἰς ἑταιρίαν, καὶ περὶ τῶν σχέσεων αὐτῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ πρὸς τὸ κοινόν·

ι.) Τ' ἀφορῶντα τὸ ἐφεξευτικὸν τῆς Κυβερνήσεως δικαίωμα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ὁ δὲ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν

συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν μεσημβρίαν.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ

Οἱ γραμματεῖς
Α. Ν. Πετμεζᾶς
Π. Κολοκοτρώνης.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ.

Σήμερον τὴν δεκάτην ἕκτην Ἰουνίου 1855 ἐμφανισθεὶς ὁ ἀρτιβουλευτὴς Σύρου Στ. Δάρας, ὤμοσεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον ὅρκον.

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος » νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς » τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκ» πληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Ἐγένετο καὶ ὑπεγράφη ὑπὸ τοῦ προέδρου, τοῦ ὁρκισθέντος καὶ τοῦ ἱερέως.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ὁ ὁρκισθεὶς
ΣΤ. ΔΑΡΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Π. Κολοκοτρώνης.
Δ. Ν. Πετμεζᾶς.

Ὁ ἱερεὺς
Σπυρίδων Π. Ἰωάννου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΑ.

Τῆς 17 Ἰουνίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἠρώτησεν ὁ πρόεδρος ἐὰν, ἀδυνατοῦντος τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ νὰ παρευρεθῇ σήμερον εἰς τὴν Βουλὴν, ἐγκρίνῃ νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν ἁ. τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς λιμένος ἐν Κατακώλῳ, καὶ β΄. τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος.

Τῆς δὲ Βουλῆς συναινεσάσης, λαβών τις τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ἐξέθηκεν, ὅτι μετ' εὐχαριστήσεως εἶδε τὸ

ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον, διότι ἐξ αὐτοῦ καταφαίνεται ἡ καλὴ τῆς κυβερνήσεως θέλησις εἰς τὴν αὔξησιν πόλεων παραλίων καὶ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν ἀσφαλῶν λιμένων, ἅτινα συντελοῦσιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας, καὶ κατὰ συνέπειαν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἔθνους.

Ἐκ τοῦ νομοσχεδίου δὲ τούτου ὁρμώμενος, ὑπενθυμίζει εἰς τὴν κυβέρνησιν καὶ τὸν τῆς Καρυστίας λιμένα, ἐπικαλούμενος καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν πρόνοιαν τῆς κυβερνήσεως. Οἱ Καρύστιοι, ἀφ' οὗ ἕνεκα τῆς ἐπαναστάσεως κατεστράφησαν, ἀπολέσαντες καὶ κτηματικὴν καὶ κινητὴν περιουσίαν, ἔμειναν ἐνδεεῖς διασπαρθέντες εἰς διάφορα μέρη. Ἐπανελθόντες δὲ μετὰ τὴν τῆς βασιλείας ἐγκαθίδρυσιν εἰς τὴν πατρῴαν γῆν, ἔμενον καὶ ἄστεγοι καὶ αὐτῶν τῶν πρὸς τὸ ζῆν στερημένοι. Μολαταῦτα φιλόπονοι καὶ ἐργατικοὶ ὄντες, οὔτε βαθμοὺς, οὔτε ὑπηρεσίας οὔτε ἄλλας ἐζήτησαν παρὰ τῆς κυβερνήσεως ἀμοιβὰς, ἀλλ' ἀγοράσαντες τὰ κτήματα τῶν Ὀθωμανῶν, ἀφιερώθησαν εἰς τὴν καλλιέργειαν αὐτῶν καὶ τὸ ἐμπόριον, καὶ διὰ τῆς φιλοπονίας καὶ ἐργασίας των ἐζήτησαν νὰ βελτιώσωσι τὴν κατάστασίν των. Θελήσαντες δὲ νὰ συνοικισθῶσιν εἰς τὴν παραλίαν, ἐζητήσαντο τὴν προστασίαν τῆς κυβερνήσεως, ἥτις μόνην τὴν ἄδειαν τοῦ συνοικισμοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς, ἡ δὲ οὕτω σχηματισθεῖσα πόλις ἐτιμήθη διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Σεβ. ἡμῶν Βασιλέως, Ὀθωνούπολις ἐπικληθεῖσα.

Πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως πολλαὶ ἐδόθησαν εἰς τοὺς κατοίκους ὑποσχέσεις, καὶ μάλιστα περὶ κατασκευῆς λιμένος, ἀλλ' ἐπειδὴ μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου τοιαῦται ὑποσχέσεις δὲν ἠδύναντο νὰ πραγματοποιηθῶσιν ἄνευ νόμου, ἀπελπισθέντες μετὰ καιρὸν οἱ Καρύστιοι, ἐζήτησαν παρὰ τῆς κυβερνήσεως νὰ ἐπιβληθῇ τοὐλάχιστον εἰς φόρος πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ παλαιοῦ λιμένος τῆς Καρύστου, καὶ κατὰ τὸ 1849 ἐξεδόθη ὁ ΡΑΕ. νόμος, ὅστις ἐφαρμοσθεὶς, ἐπέφερεν ἐν ἀξιολόγου ἀποτέλεσμα δρ. 17,000, αἵτινες παρακατετέθησαν εἰς τὴν τράπεζαν. Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπάρχουσι καὶ 3000 δρ., τὰς ὁποίας ὑπεσχέθη νὰ συνεισφέρῃ ὁ δῆμος, καὶ δεκαπέντε χιλιάδες ἡμερομίσθια, ἡ δὲ προϋπολογισθεῖσα δαπάνη ἀναβαίνει εἰς δρ. 36,000, ὑπολογισθεῖσα μετὰ πολλῆς φειδωλίας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ διευκολυνθῇ ἡ συνδρομὴ τῆς κυβερνήσεως, ἐνῷ πραγματικῶς ἀπαιτοῦνται πεντήκοντα ἢ ἑξήκοντα χιλιάδες δραχμῶν.

Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἰδὸν τελευταῖον ὅτι ἡ ἰσχὺς τοῦ μνησθέντος νόμου ἤγγιζε να λήξῃ, καὶ ἐπομένως ἐματαιοῦντο ὅλα τὰ προηγούμενα, διότι τὸ εἰσπραχθὲν ποσὸν δὲν ἤρκει εἰς

τὴν τοῦ ἔργου διεξαγωγὴν, παρεκάλεσε τὴν κυβέρνησιν νὰ παρατείνῃ τὴν τοῦ νόμου διάρκειαν, ν' ἀποστείλῃ δὲ καὶ μηχανικὸν διὰ τὰς προκαταρκτικὰς ἐργασίας, ἡ δὲ κυβέρνησις, ἥτις ὀφείλει καὶ δι' ἐξόδων τοῦ δημοσίου νὰ ὑποστηρίξῃ τοιαῦτα ἔργα, δυσκολεύεται, καθ' ἃς ἔλαβε πληροφορίας, νὰ φέρῃ τοιοῦτον νόμον, διότι, καταλογιζομένων τῶν ἡμερομισθίων εἰς χρήματα, τὸ ὅλον τῶν ὑπαρχόντων χρημάτων μετὰ τῶν **20,000** δραχμῶν, ἀναβαίνει εἰς δρ. **36,000**, ὅσαι προϋπελογίσθησαν διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ λιμένος. Ἀλλ' ἐνῷ οἱ κάτοικοι προθύμως προσφέρουσι τὴν προσωπικὴν αὐτῶν δουλείαν, δυστυχῶς δὲν δύνανται νὰ πληρώσωσιν εἰς χρήματα τὴν ἀξίαν αὐτῶν, καὶ ἑπομένως ἡ κυβέρνησις δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπολογίσῃ καὶ τὰ ἡμερομίσθια, ἅτινα δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν εἰμὴ ὡς μέσον ἐπιβοηθητικόν. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἀφ' οὗ ὁ φόρος αὐτὸς ἤθελεν ἐπιβαρύνει τοὺς ἰδίους κατοίκους, οἵτινες εὐχαρίστως δέχονται τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ, ἡ κυβέρνησις δὲν ἦτον δίκαιον ν' ἀρνηθῇ τοῦ συμβουλίου τὴν αἴτησιν, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὸν παρόντα ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν νὰ διαβιβάσῃ τὰς παρατηρήσεις ταύτας εἰς τὸν ἁρμόδιον ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν, καὶ συντελέσῃ εἰς τὴν ταχεῖαν ἐκτέλεσιν τῆς τοσοῦτον δικαίας καὶ κοινωφελοῦς αἰτήσεως τοῦ συμβουλίου, καὶ νὰ σταλῇ τῶν πρακτικῶν ἀπόσπασμα, καθ' ὅσον μάλιστα τὸν προσεχῆ Ἰούλιον λήγει ἡ ἰσχὺς τοῦ ὑπάρχοντος νόμου, καὶ ἀφ' οὗ οἱ κάτοικοι ἀπομάθωσιν εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου, δυσκόλως ἔπειτα θέλουσιν ὑπακούσει.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι συμμεριζόμενος πληρέστατα τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, ἐπικαλεῖται καὶ οὗτος τὴν πρόνοιαν τῆς κυβερνήσεως διὰ τὸν λιμένα τῆς Νάξου, ἥτις πολλὰς καὶ μεγάλας παρέχει εἰς τὸ δημόσιον ὠφελείας, καὶ κατὰ συνέπειαν εἶναι δίκαιον ἡ κυβέρνησις νὰ λάβῃ μικράν τινα καὶ περὶ αὐτῆς πρόνοιαν, βλέπουσα μετὰ πόσης ἡ Βουλὴ προθυμίας χορηγεῖ τὴν διὰ τοιαῦτα κοινωφελῆ ἔργα ἀναγκαιοῦσαν δαπάνην.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ διαβεβαιώσαντος τοὺς προαγορεύσαντας, ὅτι ἡ κυβέρνησις θέλει λάβει ταχεῖαν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῶν παρατηρήσεών των πρόνοιαν, καὶ ὅτι ταχέως θέλει ὑποβληθῇ τὸ ζητούμενον νομοσχέδιον διὰ τὸν τῆς Καρυστίας λιμένα· ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Λ. Αὐγερινὸν καὶ Γ. Ἀντωνόπουλον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων **70**.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς λιμένος ἐν τῷ ὁρμῳ Κατακώλου, Ναὶ ἢ Ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λαυκᾶς Λόντος		Σόλων Κρεστενίτης	
Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου	
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Γεώργιος Διαμάντης	
Πέτρος Καμπάνης		Ν. Δελένδας	Ν
Νικόλαος Καΐρης		Δ. Γαβρᾶς	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Ν. Βαρβαρέγος	Ν
Δημήτριος Τσόκρης		Θρασ. Α. Ζαΐμης	Ν
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Ἀεωνίδ. Ν. Πετμεζᾶς	
Νικόλαος Ἰατρός		Χ. Θεοχαρόπουλος	
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἠλ. Παπαδαῖος	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ἀθαν. Δανηλόπουλος	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Σπαῦρος Βλάχος		Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Κωνστ. Δημητριάδης	Ν
Σωτήριος Στράτος		Βελ. Νικολαΐδης	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας	
Φίλιων Φιλωνος	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν
Νικόλαος Τσέλιος		Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Π. Κολποδῖνος	Ν
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Ἐμ. Ἀντίπας	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Γεώρ. Πανοπριοτόπουλος	Ν
Γεώργιος Κανδύλης	Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς		Χρῆστος Ράγκος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν
Βασίλειος Νώνης	Ν	Ἐμμ. Τσοῦχλος	Ν
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	
Δημήτριος Ζῶτος	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	Ν	Σ. Κοπανίτσας	
Νικόλαος Γρανίτσας		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης		Α. Κορφιωτάκης	Ν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν	Γεώρ. Γιατράκος	
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	Ν	Λαυκᾶς Στεφάνου	

Ἰω. Παπαλουκόπουλος . . .	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . Ν
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . .	Σιδέρης Πράτσικας . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Παν. Πατρινός . . . . .
Π. Βαρδόγλης	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . Ν	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . Ν
Ἀναγν. Δεδόπουλος . . . Ν	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Α. Μαυροειδής . . . . . Ν	Ν. Α. Μπότσης . . . . .
Γ. Κεράλας . . . . . Ν	Δ. Καλλέργης . . . . .
Ἀναγν. Τσάκας . . . . . Ν	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Ἰω. Σκαβέντζος . . . . . Ν
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . Ν	Γ. Νικολάου . . . . . Ν
Ἀλέξ. Κουμουνδοῦρος . . .	Γεώργιος Ναύτης . . . .
Παναγ. Παπατσώνης . . .	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . Ν
Ἰωάννης Προβιλέγιος . . Ν	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . Ν
Ἰωάννης Ταταράκης . . Ν	Στ. Δάρας . . . . .
Σ. Βαρότσης	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . Ν
Χ. Σουμαρίπας . . . . . Ν	Παναγ. Ψάθης . . . . .
Π. Δημητρακόπουλος . . Ν	Νικόλαος Νάζος . . . . Ν
Π. Χρυσοβέργης . . . . Ν	Ἀναγ. Παπατσώρης . . . Ν
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Δημ. Πολυχρονόπουλος . .
Δ. Κοκοτάκης . . . . . Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος .
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . Ν	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . Ν	Δ. Στάϊκος . . . . . Ν
Γ. Μαδεμοχωρίτης	Α. Κιζάνης . . . . . Ν
Γεώργιος Μπάνης . . . . Ν	Παντολέων Κουντουριώτης .
Νικόλαος Πιεράκος . . Ν	Δημήτριος Βουδούρης . . Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Σταμάτιος Γ. Δακός . . . Ν
Δημήτριος Πουλικάκος . . Ν	Μ. Χουρμούζης . . . . . Ν
Γρηγόρ. Πατριαρχέας . . Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Π. Χριστόπουλος . . . . Ν	Γεώργιος Ριζόπουλος . . .
Π. Κανελλόπουλος . . . Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Νικόλ. Μοσχούλας . . . Ν	Λόγγεινος Ἄβερωφ . . . . Ν
Σπ. Πήλληκας	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Νάκος Πανουργιᾶς	Α. Μάνσταρης . . . . . Ν
Κωνσ. Βλάμης . . . . . Ν	

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα **1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11** καὶ **12** τοῦ νομοσχεδίου, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, μὲ τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **11** προσθήκην τῆς λέξεως « πεδίου » μετὰ τὴν λέξιν « βοιωτικοῦ, » ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρ. **1.** Ἅπαντα τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ Β'. τοῦ ΡΟΕ'. νόμου ἀναφερόμενα ἔργα θέλουσιν ἐκτελεσθῆ εἰς τὸν ὅρμον Κατακώλου, ἀντὶ τοῦ ὅρμου ἁγίου Ἀνδρέου.

Ἄρθρ. **2.** Οἱ διὰ τῶν § ά. ἕως ιά. τοῦ ἄρθρου Α. τοῦ ΡΟΕ'. νόμου ἐπιβαλλόμενοι φόροι δύνανται, μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, νὰ εἰσπράττωνται καὶ διὰ μονοετοῦς ἐνοικιάσεως.

Ὁ ἐνοικιαστὴς προσφέρει ἀξιόχρεων ἐγγύησιν καὶ συντρέχει μετὰ τῶν τελωνιακῶν ὑπαλλήλων εἰς τὴν βεβαίωσιν τῶν φόρων, εἰσπραττομένων πάντοτε παρὰ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ τελωνείου Κατακώλου.

Αἱ περὶ λαθραίας ἐξαγωγῆς καὶ μεταφορᾶς ἢ μὴ ἀκριβοῦς δηλώσεως ἢ διασαφήσεως, ὡς καὶ αἱ περὶ ἄλλων ὑπερβάσεων ποιναὶ καὶ διαπάξεις τῶν ἐν ἰσχύϊ περὶ τελωνείων νόμων ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς ἐπιβαλλομένους φόρους διὰ τοῦ ΡΟΕ' καὶ τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. **3.** Ἐπὶ τοῦ σταριδοκαρποῦ τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας, τοῦ ἐξαγομένου ἢ μεταφερομένου ἐκ τῆς θέσεως Σωτῆρος καὶ καθ' ὅλην τὴν πρὸς μεσημβρίαν αὐτῆς παραλίαν, ὁ φόρος περιορίζεται εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον κανονιζομένου· ἐπὶ δὲ τοῦ ἐξ ἄλλων θέσεων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας καὶ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ὀχθῶν τοῦ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ καὶ τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ ἐξαγομένου ἢ μεταφερομένου σταριδοκαρποῦ πληρόνεται ὁλόκληρος ὁ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον φόρος.

Ἄρθρ. **4.** Ἕκαστος τῶν κατὰ τὸν παρόντα καὶ τὸν ΡΟΕ' νόμων φορολογουμένων δήμων τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας δύναται νὰ ἐπιβάλῃ ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ παραγομένου σταριδοκαρποῦ κατὰ τὴν ἐξαγωγήν του καὶ δημοτικὸν φόρον μέχρις ἑνὸς τοῖς ἑκατὸν, ἐὰν ἡ ὑπὸ τῶν λοιπῶν νόμων καὶ Β. διαταγμάτων ἐπιτετραμμένη δημοτικὴ φορολογία δὲν ἐπαρκῇ εἰς τὰ τακτικὰ αὐτοῦ ἔξοδα.

Ἄρθρ. **5.** Αἱ ἐθνικαὶ γαῖαι καὶ ἡ ὑποβρύχιος ἀκτὴ, τῆς ὁποίας θέλει καταλάβει τὸ σχέδιον τοῦ πρὸς τὸν λιμένα Κατακώλου συνοικισμοῦ μετὰ τῆς ζώνης αὐτοῦ, ἐχούσης βάθος χιλίων Β. πήχεων, λογιζομένων ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν ὅριον τοῦ σχεδίου, παραχωροῦνται πρὸς τοὺς συνοικισθησομένους, προτιμωμένων τῶν διὰ τοῦ παρόντος καὶ τοῦ ΡΟΕ' νόμων φορολογουμένων.

Ἄρθρ. **6.** Τὰ κατὰ τὸ σχέδιον οἰκόπεδα παραχωροῦνται εἰς τοὺς συνοικισθησομένους δωρεάν. Ὁ πρῶτος ἀναγγέλλων ἑαυτὸν ὡς σύνοικον ἐκλέγει τὸ οἰκόπεδον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὀφείλει ἐντὸς

ένός έτους ν' αποπερατώση τελείαν οικοδομήν τινα μικράν ή μεγάλην.

Μεταξύ δύω ή πλειοτέρων, έντος της αύτης ημέρας αναγγελλομένων και το αυτό οικόπεδον ζητούντων, ο κλήρος προσδιορίζει τον εγκαταστηθησόμενον εις αυτό.

Εξαιρούνται της ως ανωτέρω παραχωρήσεως, α. τα κατά το σχέδιον επί της αίμασίας οικόπεδα της παραλίας γραμμής διατιθέμενα κατά το επόμενον άρθρον 7, β'. τα προς χρήσιν δημοσίαν οικόπεδα. Τα τελευταία ταύτα, ως και τα προς δημοτικήν ωφέλειαν χρήσιν γήπεδα, παραχωρούνται δωρεάν.

Άρθρ. 7. Τα της παραλίας γραμμής οικόπεδα και τα την ζώνην απαρτίζοντα γήπεδα παραχωρούνται διά μιάς και όριστικής δημοπρασίας.

Το εκ της δημοπρασίας τίμημα πληρώνεται εις δύω ίσας ετησίας δόσεις· τούτων η μεν πρώτη, άμα αναγνωρισθή το έγκυρον της δημοπρασίας, η δε δευτέρα, την α. Νοεμβρίου του αμέσως επομένου έτους.

Το τίμημα τούτο εισπράττεται κατά τας διατάξεις του ΡΟΕ' νόμου και χρησιμεύει προς εκτέλεσιν των εν τω άρθρω Β' του αυτού νόμου αναφερομένων έργων.

Άρθρ. 8. Όστις των κατά το άρθρον 6 συνοίκων δεν οικοδομήσει εντός του έτους ή όστις των κατά το άρθρον 7 αγοραζών δεν πληρώσει εμπροθέσμως, προς τη απωλεία της πληρωθείσης δόσεως, μενούσης άνευ τινός διατυπώσεως προς όφελος του λιμένος, αποβάλλεται και του οικοπέδου ή γηπέδου, το οποίον μεταβαίνει αυτοδικαίως μέ τας τυχούσας επ' αυτού βελτιώσεις και άνευ τινός αποζημιώσεως εις την κυριότητα του δημοσίου, διά να διατεθή αύθις κατά το άρθρον 6 ή 7 υπέρ άλλου συνοίκου ή αγοραστού.

Άρθρ. 9. Διά την ολοσχερή κατασκευήν του λιμένος, του φάρου, των δημοτικών καταστημάτων, των υδραγωγείων και ορεκτων και των εντός και εκτός της πόλεως δημοσίων και δημοτικών οδών επιτρέπεται να γίνη χρήσις ελευθέρα παντός δικαιώματος των καθ' όλην την παραλίαν λίθων.

Άρθρ. 10. Η από Πύργου εις Κατάκωλον οδός, χαρακτηριζομένη ως εθνική, θέλει τελειοποιείται και συντηρείται ως τοιαύτη, κατά τας διατάξεις του περί οδοποιίας ΣΣ'. νόμου.

Άρθρ. 11. Το παρά τω Κατακώλω έλος, Κάστα καλούμενον, αποξηρανθήσεται εντός τριών ετών από της εκδόσεως του παρόντος νόμου, κατά τας διατάξεις του περί αποξηράνσεως του

θεσσαλικού πεδίου νόμου· αι αποξηρανθησόμεναι εθνικαί γαίαι εκποιούνται τοις μετρητοίς, δαπανηθησομένου προς εκτέλεσιν των εν τω άρθρω Β'. του ΡΟΕ' νόμου αναφερομένων έργων.

Άρθρ. 12. Η κατά το άρθρον Δ'. του ΡΟΕ' νόμου εφορευτική επιτροπή σύγκειται εκ πέντε μελών· τούτων δύω διορίζει η κυβέρνησις, δύω άλλα εκλέγει το δημοτικόν συμβούλιον Λετρίνων, πέμπτον δε μέλος και πρόεδρος της επιτροπής ταύτης είναι ο Έπαρχος Ήλείας.

Εκ των πρώτων τεσσάρων μελών το ήμισυ ανανεούται κατ' έτος, κατά τον προσδιορισμένον τρόπον, υπό της Κυβερνήσεως και του δημοτικού συμβουλίου.

Το αυτό μέλος δύναται να διορισθή και εκλεχθή τρίς κατά συνέχειαν έτη.»

Επί δε του άρθρου 13 ηρωτήσε τις των υπουργών, αν μεταξύ των όρων των μνημονευομένων εν τω εδ. γ'. του άρθρου 15 εννοήται και η διά το περί ού ο λόγος ένταύθα δάνειον εγγύησις του δημοσίου, και άν τοιαύτην θέλει δώσει το δημόσιον.

Του δε υπουργού απορητικώς απαντήσαντος, εζήτησεν ο ίδιος την απάλειψιν της λέξεως «χρεωλυτικώς» ίνα δεσμεύσει τον δήμον να συνομολογήση χρεωλυτικώς το δάνειον, ενώ δύναται να εύρη συμφερωτέρους όρους.

Συγκατατεθέντος δε και του υπουργού των οικονομικών εις την απάλειψιν της λέξεως, η Βουλή ερωτηθείσα παρεδέχθη δι' αναστάσεως το άρθρον 13 μέ την προταθείσαν απάλειψιν, ως και τα επόμενα 14, 15 και 16, έχοντα ούτως·

«Άρθρ. 13. Επιτρέπεται κατά τας διατάξεις του περί δήμων νόμου η πραγματοποίησις δανείου, χρησίμου αποκλειστικώς εις την κατασκευήν της προκυμαίας και αποδοθησομένου εκ των εισπραττομένων δικαιωμάτων του λιμένος.

Ο προϋπολογισμός και απολογισμός των διά τον λιμένα και τα λοιπά έργα εσόδων και εξόδων αποτελεί μέρος του προϋπολογισμού και απολογισμού του δήμου Λετρίνων.

Η κατά τον ΡΟΕ' νόμον φορολογία ισχύει μέχρι της 31 Δεκεμβρίου του χιλιοστού οκτακοσιοστού ογδοηκοστού έτους.

Άρθρ. 14. Η μισθοδοσία και αι λοιπαί αποδοχαί του διευθύνοντος τα έργα μηχανικού, καθώς και η αντιμισθία δύω το πολύ επιστατών πληρώνονται εκ του δημοσίου ταμείου.

Άρθρ. 15. Διά Β. διατάγματος θέλουν κανονισθή·
α. Η έκτασις των οικοπέδων και γηπέδων.

6'. Ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 6 καὶ 7 τοῦ παρόντος νόμου κλήρωσις καὶ δημοπρασία, καὶ

γ'. Οἱ ὅροι τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 δανείου.

Ἄρθρ. 16. Τὰ ἄρθρα Γ. Δ. Ε. καὶ ΣΤ. τοῦ ΡΟΕ' νόμου, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη διάταξις αὐτοῦ, ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον, καταργοῦνται.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ προηγηθείσῃ καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70· ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἅπαντα τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ Β'. τοῦ ΡΟΕ'. νόμου ἀναφερόμενα ἔργα θέλουσιν ἐκτελεσθῆ εἰς τὸν ὅρμον Κατακώλου, ἀντὶ τοῦ ὅρμου ἁγίου Ἀνδρέου.

Ἄρθρ. 2. Οἱ διὰ τῶν § ά. ἕως ιά. τοῦ ἄρθρου Α'. τοῦ ΡΟΕ'. νόμου ἐπιβαλλόμενοι φόροι δύνανται μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου νὰ εἰσπράττωνται καὶ διὰ μονοετοῦς ἐνοικιάσεως.

Ὁ ἐνοικιαστὴς προσφέρει ἀξιόχρεων ἐγγύησιν καὶ συντρέχει μετὰ τῶν τελωνιακῶν ὑπαλλήλων εἰς τὴν βεβαίωσιν τῶν φόρων, εἰσπραττομένων πάντοτε παρὰ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ τελωνείου Κατακώλου.

Αἱ περὶ λαθραίας ἐξαγωγῆς καὶ μεταφορᾶς ἢ μὴ ἀκριβοῦς δηλώσεως ἢ διασαφήσεως, ὡς καὶ αἱ περὶ ἄλλων ὑπερβάσεων ποιναὶ διατάξεις τῶν ἐν ἰσχύϊ περὶ τελωνείων νόμων ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς ἐπιβαλλομένους φόρους διὰ τοῦ ΡΟΕ' καὶ τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 3. Ἐπὶ τοῦ σταφιδοκαρποῦ τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας, τοῦ ἐξαγομένου ἢ μεταφερομένου ἐκ τῆς θέσεως Σωτῆρος καὶ καθ' ὅλην τὴν πρὸς μεσημβρίαν αὐτῆς παραλίαν, ὁ φόρος περιορίζεται εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον κανονιζομένου· ἐπὶ δὲ τοῦ ἐξ ἄλλων θέσεων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας καὶ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ὑχθῶν τοῦ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ καὶ τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ ἐξαγομένου ἢ μεταφερομένου σταφιδοκαρποῦ πληρόνεται ὁλόκληρος ὁ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον φόρος.

Ἄρθρ. 4. Ἕκαστος τῶν κατὰ τὸν παρόντα καὶ τὸν ΡΟΕ' νόμων φορολογουμένων δήμων τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας δύναται νὰ ἐπιβάλῃ ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ παραγομένου σταφιδοκαρποῦ κατὰ τὴν ἐξαγωγήν του καὶ δημοτικὸν φόρον μέχρις ἑνὸς τοῖς ἑκατὸν, ἐὰν ἡ ὑπὸ τῶν λοιπῶν νόμων καὶ Β. διαταγμάτων ἐπιτετραμμένη δημοτικὴ φορολογία δὲν ἐπαρκῇ εἰς τὰ τακτικὰ αὐτοῦ ἔξοδα.

Ἄρθρ. 5. Αἱ ἐθνικαὶ γαῖαι καὶ ἡ ὑποβρύχιος ἀκτὴ, τῆς ὁποίας θέλει καταλάβει τὸ σχέδιον τοῦ πρὸς τὸν λιμένα Κατακώλου συνοικισμοῦ μετὰ τῆς ζώνης αὐτοῦ, ἐχούσης βάθος χιλίων Β. πήχεων, λογιζομένων ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν ὅριον τοῦ σχεδίου, παραχωροῦνται πρὸς τοὺς συνοικισθησομένους, προτιμωμένων τῶν διὰ τοῦ παρόντος καὶ τοῦ ΡΟΕ' νόμων φορολογουμένων.

Ἄρθρ. 6. Τὰ κατὰ τὸ σχέδιον οἰκόπεδα παραχωροῦνται εἰς τοὺς συνοικισθησομένους δωρεάν. Ὁ πρῶτος ἀναγγέλλων ἑαυτὸν ὡς σύνοικον ἐκλέγει τὸ οἰκόπεδον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὀφείλει ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ν' ἀποπερατώσῃ τελείαν οἰκοδομήν τινα μικρὰν ἢ μεγάλην.

Μεταξὺ δύω ἢ πλειοτέρων, ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἀναγγελλομένων καὶ τὸ αὐτὸ οἰκόπεδον ζητούντων, ὁ κλῆρος προσδιορίζει τὸν ἐγκαταστηθησόμενον εἰς αὐτό.

Ἐξαιροῦνται τῆς ὡς ἀνωτέρω παραχωρήσεως· ά. τὰ κατὰ τὸ σχέδιον ἐπὶ τῆς αἰγιαλίας οἰκόπεδα τῆς παραλίας γραμμῆς, διατιθέμενα κατὰ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον 7· β'. τὰ πρὸς χρῆσιν δημοσίαν οἰκόπεδα. Τὰ τελευταῖα ταῦτα ὡς καὶ τὰ πρὸς δημοτικὴν ὡσαύτως χρῆσιν γήπεδα παραχωροῦνται δωρεάν.

Ἄρθρ. 7. Τὰ τῆς παραλίας γραμμῆς οἰκόπεδα καὶ τὰ τὴν ζώνην ἀπαρτίζοντα γήπεδα παραχωροῦνται διὰ μιᾶς καὶ ὁριστικῆς δημοπρασίας.

Τὸ ἐκ τῆς δημοπρασίας τίμημα πληρόνεται εἰς δύω ἴσας ἐτησίας δόσεις· τούτων ἡ μὲν πρώτη, ἅμα ἀναγνωρισθῇ τὸ ἔγκυρον τῆς δημοπρασίας, ἡ δὲ δευτέρα, τὴν ά. Νοεμβρίου τοῦ ἀμέσως ἑπομένου ἔτους.

Τὸ τίμημα τοῦτο εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΡΟΕ' νόμου καὶ χρησιμεύει πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ Β' τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀναφερομένων ἔργων.

Ἄρθρ. 8. Ὅστις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 6 συνοίκων δὲν οἰκοδομήσει ἐντὸς τοῦ ἔτους ἢ ὅστις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 7 ἀγοραστῶν δὲν πληρώσει ἐμπροθέσμως, πρὸς τῇ ἀπωλείᾳ τῆς πληρωθείσης δόσεως, μενούσης ἄνευ τινὸς διατυπώσεως πρὸς ὄφελος τοῦ λιμένος, ἀποβάλλεται καὶ τοῦ οἰκοπέδου ἢ γηπέδου, τὸ ὁποῖον μεταβαίνει αὐτοδικαίως μὲ τὰς τυχούσας ἐπ' αὐτοῦ βελτιώσεις καὶ ἄνευ τινὸς ἀποζημιώσεως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ

δημοσίου, διὰ να διατεθῇ ὕλη κατὰ τὸ ἄρθρον 6 ἢ 7 ὑπὲρ ἄλλου συνοίκου ἢ ἀγοραστοῦ.

Ἄρθρ. 9. Διὰ τὸν ὁλοσχερῆ κατασκευὴν τοῦ λιμένος, τοῦ φάρου, τῶν δημοτικῶν καταστημάτων, τῶν ὑδραγωγείων καὶ ῥεάτων καὶ τῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς πόλεως δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὁδῶν ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ χρῆσις ἐλευθέρα παντὸς δικαιώματος τῶν καθ' ὅλην τὴν παραλίαν λίθων.

Ἄρθρ. 10. Ἡ ἀπὸ Πύργου εἰς Κατάκωλον ὁδὸς, χαρακτηριζομένη ὡς ἐθνικὴ, θέλει τελειοποιεῖται καὶ συντηρεῖται ὡς τοιαύτη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ὁδοποιΐας ΣΣΤ'. νόμου.

Ἄρθρ. 11. Τὸ παρὰ τὴν Κατακώλην ἕλος, Κάστα καλούμενον, ἀποξηρανθήσεται ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου, κατὰ τας διατάξεις τοῦ περὶ ἀποξηράνσεως τοῦ βριωτικοῦ πεδίου νόμου· αἱ ἀποξηρανθησόμεναι ἐθνικαὶ γαῖαι ἐκποιοῦνται τοῖς μετρητοῖς, δαπανηθησομένου πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ Β'. τοῦ ΡΟΕ' νόμου ἀναφερομένων ἔργων.

Ἄρθρ. 12. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον Δ' τοῦ ΡΟΕ' νόμου ἐρομενικὴ ἐπιτροπὴ σύγκειται ἐκ πέντε μελῶν· τούτων δύω διορίζει ἡ κυβέρνησις, δύω ἄλλα ἐκλέγει τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Λετρίνων, πρόεδρος δὲ μέλος καὶ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης εἶναι ὁ ἔπαρχος Ἠλείας.

Ἐκ τῶν πρώτων τεσσάρων μελῶν τὸ ἕν ἐξ ἐτους ἀναπληροῦται κατ' ἔτος, κατὰ τὸν προειρημένον τρόπον, ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Τὸ αὐτὸ μέλος δύναται νὰ διορισθῇ καὶ ἐκλεχθῇ τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη.

Ἄρθρ. 13. Ἐπιτρέπεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δήμων νόμου ἡ παραγματοποίησις δανείου, χρησίμου ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας καὶ ἀποδοθησομένου ἐκ τῶν εἰσπραττομένων δικαιωμάτων τοῦ λιμένος.

Ὁ προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς τῶν διὰ τὸν λιμένα καὶ τὰ λοιπὰ ἔργα ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἀποτελεῖ μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ τοῦ δήμου Λετρίνων.

Ἡ κατὰ τὸν ΡΟΕ' νόμον φορολογία ἰσχύει μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. 14. Ἡ μισθοδοσία καὶ αἱ λοιπαὶ ἀποδοχαὶ τοῦ διευθύνοντος τὰ ἔργα μηχανικοῦ, καθὼς καὶ ἡ ἀντιμισθία δύω τῶν πλοὺ ἐπιστατῶν, πληρώνονται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου.

Ἄρθρ. 15. Διὰ Β. διατάγματος θέλουν κανονισθῇ·

α'. Ἡ ἔκτασις τῶν οἰκοπέδων καὶ γηπέδων,

β'. Ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 6 καὶ 7 τοῦ παρόντος νόμου κλήρωσις καὶ δημοπρασία, καὶ

γ'. Οἱ ὅροι τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 δανείου.

Ἄρθρ. 16. Τὰ ἄρθρα Γ. Δ. Ε. καὶ ΣΤ. τοῦ ΡΟΕ' νόμου, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη διάταξις αὐτοῦ, ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον, καταργοῦνται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρελθὼν ἐνταῦθα ἐν μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπὶ τῆς παρουσιασθείσης δηλώσεως περὶ προσθήκης δρ. 147,000 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ συζήτησιν τὴν ἀπὸ 14 Ἰουνίου ε. ε. αἴτησιν συμπληρωτικῆς πιστώσεως δι' ἀνάγκας τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν δραχμῶν 147,000, καὶ ἀναγνωρίζουσα ἐν ταῖς ἐσωτερικῶν δραχμῶν 147,000, καὶ ἀναγνωρίζουσα ἐν ταῖς ἐπισυναπτομέναις δυσὶν ἐκθέσεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, καὶ ἐν ἐκείναις ταῖς τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἐπ' αὐτῶν δυσὶ πράξεσι τὸ ἀναπόφευκτον τῶν ἐνδιαλαμβανομένων δαπανῶν, ἐγκρίνει τὴν προσθήκην εἰς τὸ κεφάλαιον Γ'. ἄρθρον 1 τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν δραχ. 100,000, καὶ εἰς τὸ κεφ. Θ'. ἄρθ. 2. δραχ. 47,000· τὸ ὅλον ἑκατὸν τεσσαράκοντα ἑπτὰ χιλιάδων· καὶ συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐπιψήφισιν τῆς ποσότητος ταύτης καὶ τὴν προσθήκην εἰς τὸν διὰ τὸ τρ. ἔτος προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ἰουνίου 1855.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ι. Ζάρκος	Δ. Ὀρλάνδος
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν. Α. Βαρβαρῆγος
Α. Κιζάνης	Ἐμ. Μελετόπουλος
Ν. Μπούκουρας	Κ. Δημητριάδης.»
Δ. Ζώτος	

Παρελθὼν δὲ καὶ ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω δύω ἐκθέσεις περὶ καθυστερουμένων

εἰς διαφόρους βουλευτὰς ἀποζημιώσεων, καὶ περὶ τῆς ὑπό τινων αἰτουμένης ἀποζημιώσεως διὰ τὰς 40 ἡμέρας τῆς ἀναβολῆς, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν συνημμένην ἀπὸ 20 Ἀπριλίου ε. ε. ἀναφορὰν τῶν κυρίων βουλευτῶν Ν. Ματθαίου, Κ. Πονηροπούλου, Ι. Μπαλάφα, Α. Δανηλοπούλου, Β. Νικολαΐδου, Γ. Μπάνη, Δ. Πουλικάκου, Γ. Μαυρομιχάλη, Γ. Σταΐκου καὶ Α. Δ. Γρίβα, δι' ἧς αἰτοῦσι νὰ πληρωθῇ καὶ εἰς αὐτοὺς ἡ βουλευτικὴ ἀποζημίωσις τῶν 40 ἡμερῶν, καθ' ἃς ἀπὸ τῆς 25 Ὀκτωβρίου μέχρι τῆς 4 Δεκεμβρίου 1854 διεκόπησαν αἱ ἐργασίαι τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ἕνεκα τῆς ἐνσκηψάσης χολέρας, καὶ μελετήσασα αὐτὴν ὡς ἔδει·

Παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς τῆς ἐνεστώσης συνόδου ἐξεπλήρωσε τὸ καθ' ἑαυτὴν, περιλαβοῦσα ὁλόκληρον τὴν βουλευτικὴν ἀποζημίωσιν ἀδιαιρέτως παρόντων τε καὶ ἀπόντων καὶ ἐπὶ τῶν 40 ἡμερῶν τῆς διακοπῆς. Ἀλλ' ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 28 Φεβρουαρίου ε. ε. συζητουμένου τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀπεφάνθη ῥητῶς ὅτι δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῶν διακοπῶν ἔχουσι μόνοι οἱ μέχρι τοῦδε ἐλθόντες βουλευταὶ, οὐχὶ δὲ καὶ ἐλευσόμενοι.

Ἐπειδὴ οἱ αἰτοῦντες ἤδη εἶναι ἐκ τῶν τελευταίων τούτων, καθ' ὅσον ἦλθον ἐνταῦθα πολλῷ ὕστερον τῆς προσδιορισθείσης ὡς ἀνωτέρω ἡμέρας· θεωρεῖ τὸ μὲν ἀντικείμενον τοῦτο ὁριστικῶς δεδικασμένον, ἑαυτὴν δὲ ἀναρμόδιον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ προαποφασισθέντα, καὶ ἑπομένως δὲν ἔχει οὐδεμίαν περὶ τούτων νὰ ἐπιφέρῃ γνώμην οὐσιαστικῶς.

Ἀπόκειται ὅμως εἰς τὴν Βουλὴν νὰ πράξῃ ὅπως ἄλλως ἐγκρίνῃ, ἐὰν δὲν παραδέχηται, ὡς ὀρθὰ τὰ προεκτεθέντα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Ἰουνίου 1855.

Ἡ ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ Ἐπιτροπὴ
Χ. Ῥάγκος. Ν. Μοσχούλας.
Παναγ. Χριστόπουλος. Κ. Δ. Βλάμης.
Ὁ εἰσηγητὴς
Γ. Δ. Τσιγκουράκος.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄ-

ψιν καὶ τὰς κατόπιν τῆς περὶ τῶν καθυστερουμένων ὑποβληθείσης ἐκθέσεως δοθείσας ἐπὶ ὁμοίων ἀπαιτήσεων ἀναφορὰς ἑπτὰ βουλευτῶν, καὶ διευθυνθείσας εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην, ὅπως φέρῃ καὶ περὶ τούτων τὴν γνώμην της, καὶ ἐκκαθαρίσασα αὐτὰς κατὰ τὸ ἐρικτὸν καὶ σύμφωνα μὲ τὴν ἀρχὴν, ἣν παρεδέχθη καὶ περὶ τῶν ἄλλων, παρεδέχεται ὅτι ὀφείλονται·

1) Εἰς τὸν Κ. Γεώργιον Σταΐκον, βουλευτὴν Ἀγρινίου, διὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον 1852 . . . . . δραχ. 250

2) Εἰς τὸν Α. Δεδόπουλον, βουλευτὴν Μεγάρων, διὰ τὸν Ὀκτώβριον 1852 . . . . . » 50

3) Εἰς τὸν Κύριον Σ. Κοπανίτσαν, βουλευτὴν Σπάρτης, διὰ τὸν Ὀκτώβριον 1853 . . . . . » 250

4) Εἰς τὸν Κύριον Ἀντώνιον Γεωργαντᾶν, βουλευτὴν Λεβαδίας, διὰ τὸν Σεπτέμβριον 1853 . . . » 250

5) Εἰς τὸν Κ. Δημητρακόπουλον, βουλευτὴν Νάξου, διὰ τὸν Σεπτέμβριον 1853 . . . . . » 250

6) Εἰς τὸν Κ. Β. Μπούδουναν, βουλευτὴν Μεγαλοπόλεως, διὰ τὸν Ὀκτώβριον 1853 . . . . . » 250

7) Εἰς τὸν Κύριον Πανοπριφτάπουλον, βουλευτὴν Κορινθίας, διὰ τὸν Σεπτέμβριον 1852 . . . » 250.

Καὶ ἑπομένως συνιστᾷ καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν, ὅπως συμπεριληφθῇ καὶ ἀποτελέσῃ μέρος τῆς γενικῆς περὶ καθυστερουμένων βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων ὑπὸ συζήτησιν ἐκθέσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Ἰουνίου 1855.

Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπὴ
Παναγ. Χριστόπουλος. Χρ. Ῥάγκος.
Ν. Μοσχούλας.
Ὁ Εἰσηγητὴς
Γ. Δ. Τσιγκουράκος.»

Μετὰ ταῦτα ζητήσαντός τινος νὰ τυπωθῶσι τὰ συνοδεύοντα τὴν πίστωσιν τῶν δρ. 147,000 δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν τῶν ἐν αὐτῇ περιεχομένων δαπανῶν καὶ οὕτω δώσῃ τὴν περὶ αὐτῶν ψῆφον του· ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἀφ' οὗ δι' οὐδεμίαν τῶν μέχρι τοῦδε παρουσιασθεισῶν ἐζητήθη ἡ τύπωσις τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, καὶ ἀφ' οὗ τοιαύτη ἐπεκράτησε μέχρι τοῦδε συνήθεια, θεωρεῖ καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου περιττὴν καὶ ἄσκοπον τὴν ζητουμένην ἐκτύπωσιν.

Ἀντειπόντος δὲ ἄλλου, ὅτι, ἀφ' οὗ ἅπαξ ἐγένετο ὑπό τινος

βουλευτοῦ αἴτησις περὶ τυπώσεως τῶν συνοδευόντων τὴν δήλωσιν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, ἡ Βουλὴ δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τῆς αἰτήσεως ταύτης τὴν ἐκτέλεσιν, διότι τοιαύτη ἄρνησις ἀντιβαίνει καὶ εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον· ἐπήνεγκεν ὁ πρόεδρος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, ὅτι ὅστις ἀρνεῖται τὴν δημοσίευσιν τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, ἅτινα συνοδεύουσι τὸν προϋπολογισμὸν ἢ πίστωσίν τινα, ἀρνεῖται τὸ ὑπὸ τοῦ συντάγματος χορηγούμενον εἰς τὴν Βουλὴν δικαίωμα τῆς ἐξελέγξεως, καὶ διὰ τοῦτο εἴδομεν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους συνοδευόμενον καὶ μὲ τ' ἀπαιτούμενα φύλλα τῆς λεπτομερείας, ἐν οἷς ἐφαίνετο ἡ χρῆσις ἑκάστης δαπάνης. Δυστυχῶς ὅμως ὁ προϋπολογισμὸς δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ προβῇ ὅλας ἐν γένει τὰς δαπάνας, αἵτινες ἀναφαίνεται ἀκολούθως, ἠνάγκασαν τὴν κυβέρνησιν νὰ ζητήσῃ διὰ δηλώσεων νέας πιστώσεις, οἷα καὶ ἡ προκειμένη, τὴν ὁποίαν λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπή, ἐβασάνισε πολυτρόπως, ἠρεύνησε τὰς ἀφορμὰς τῶν ἐν αὐτῇ περιεχομένων δαπανῶν, καὶ ἀφ' οὗ εὗρεν αὐτὰς ἀρκούντως δικαιολογημένας, συνέταξε τὴν ἔκθεσίν της, δι' ἧς μετὰ πεποιθήσεως καὶ ἐν γνώσει συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδεκτὴν αὐτῶν. Καὶ καλὸν μὲν ἦθελεν εἶσθαι ἂν ἡ Βουλή, ἅμα παρουσιασθείσης τῆς δηλώσεως, ἐζήτει τὴν ἐκτύπωσιν τῶν συνοδευόντων αὐτὴν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν αὐτῶν ἕκαστος βουλευτής. Ἀφ' οὗ ὅμως παρέπεμψεν αὐτὴν εἰς τὴν ἐπιτροπήν, ἡ δ' ἐπιτροπὴ ἐζήτησε καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ὅλας τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, θεωρεῖ περιττὴν πλέον τὴν τύπωσιν, διότι ἕκαστος βουλευτής, ἀπορῶν, δύναται νὰ ἴδῃ ἐν τῷ γραφείῳ τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα καὶ λάβῃ παρὰ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς πᾶσαν πληροφορίαν, ἐξ ἧς δύναται νὰ σχηματίσῃ τὴν πεποίθησίν του.

Οὕτω δὲ μετά τινα μικρὸν ἔτι περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου περιστραφείσαν συζήτησιν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπέρριψε τὴν περὶ τυπώσεως τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων γενομένην πρότασιν, μὴ ἀναστᾶσα· ὁ δὲ προεδρεύων, παρελθούσης τῆς ὥρας, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 Μ. Μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος

Δ. ΖΩΤΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Λ. Ν. Πετμεζᾶς.
Π. Καλποδίνος.
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΒ'.

Τῆς 18 Ἰουνίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν 9 Π. Μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος ἐν πρώτοις ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τῆς εἰσαχθείσης προτάσεως περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν, λαβών τις τὸν λόγον παρετήρησεν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ὅτι ἡ πρότασις αὕτη ἀνακαλεῖ διάταξιν, ἥτις ὑπάρχουσα πρὶν ἐν τῷ νόμῳ, κατηργήθη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως· ἵνα προποποιηθῇ δὲ νόμος τις, ἀναντιῤῥήτως πρέπει νὰ ὑπάρξωσι λόγοι, ἀφ' ὧν ὁρμηθεῖσα ἡ κυβέρνησις, ἐπήνεγκε τὴν τροποποίησιν. ἡ δὲ νομοθετικὴ ἐξουσία παρεδέχθη αὐτήν. Ἀλλ' ἵνα καταργηθῇ ἄδη, πρέπει νὰ γνωρίζῃ τὸ Σῶμα ποῖοι λόγοι δίδουσιν αὖθις ζωὴν εἰς διάταξιν, ἥτις ἰσχύσασα ἐπί τινα χρόνον, ἀνακαλεῖται διὰ τῆς προτάσεως. Ἐνταῦθα ὅμως ἐν ᾧ ἀγνοοῦμεν τοὺς λόγους τούτους, δὲν εἶναι παρὼν οὐδ' ὁ ὑπουργὸς ὁ δυνάμενος νὰ φωτίσῃ τὴν Βουλήν. Τί σημαίνει τότε νὰ εἰσάγωνται μὲν προτάσεις καὶ ψηφίζωνται ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, μετὰ ταῦτα δὲ νὰ μένωσιν ἄχρηστοι, ὡς μὴ συντρεχούσης καὶ τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας; Διὰ ταῦτα ὡς μέλος καὶ αὐτὸς τῆς ἐπιτροπῆς, εἶχε διατυπώσῃ τινὰ νὰ διχθῇ ἀπολύτως τὴν πρότασιν, καὶ τοῦ ἀναγνωρίζω τὸ λυσιτελὲς αὐτῆς. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας συνᾴδει, καὶ τὸ ὑπουργεῖον μὴ ἐμφανιεῖται, σιωπηλῶς δέχεται τὴν πρότασιν, συμφωνεῖ καὶ αὐτὸς ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς της. Ἀλλ' ἵνα μὴ μένῃ ἄγονον τὸ ἀποτέλεσμα τῶν προτάσεών μας, πρέπει νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰς συζητήσεις αὐτῶν καὶ οἱ ὑπουργοὶ ὡς εἰς τὰς συζητήσεις τῶν τακτικῶν νομοσχεδίων.

Ὑποστηριζάντων δὲ καὶ ἄλλων τὴν ἰδέαν ταύτην, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς προτάσεως ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἐμμ. Ἀντίπαν καὶ Γ. Πανοπριφτόπουλον, ἐξ' ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τόπου διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν, Ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Δημήτριος Ἀθανασίου	
Δημήτριος Ὀρεινός	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Ν. Δελένδας	
Πέτρος Καμπάνης		Δ. Γαβρᾶς	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Ν. Βαρβαρῆγος	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν
Δημήτριος Τσόκρης		Λεωνίδ. Πετμεζᾶς	
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἀθαν. Δανηλόπουλος	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Σταῦρος Βλάχος		Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Βελισ. Νικολαΐδης	Ν
Σωτήριος Στράτος		Ἰωάννης Μπαλάφας	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	
Φίλων Φίλωνος	Ν	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος		Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Π. Κολποδῖνος	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Ἐμ. Ἀντίπας	Ν
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Γ. Πανοπριρτόπουλος	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Χρῆστος Ῥάγκος	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Ν
Βασίλειος Νώνης	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Σταμάτ. Μήτσας	Ν	Ν. Χατζῆ Παναγιώτου	Ν
Δ. Ζῶτος	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ν
Γ. Γιολδάσης	Ν	Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ν. Γρανίτσας		Α. Κορριωτάκης	
Αὐσανδρος Βιλαέτης	Ν	Γ. Γιατράκος	
Σ. Χ. Στερανόπουλος	Ν	Λουκᾶς Στεφάνου	
Ἀνδρέας Αὐγερινός		Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	
Σόλων Κρεστενίτης		Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	

Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Σιδέρης Πράταικας	
Παναγιώτης Βάρδογλης		Π. Πατρινός	
Β. Π. Δημητρακόπουλος		Χρ. Τσαλαμιδᾶς	
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	Ν	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Α. Μαυροειδὴς	Ν	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Γ. Κεφάλας	Ν	Ν. Α. Μπότασης	Ν
Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν	Δ. Καλλέργης	
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος		Κ. Δαρειώτης	
Κωνστ. Κουρκουμέλης	Ν	Ἰω. Σκαβέντζος	Ν
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος		Γ. Νικολάου	Ν
Παναγιώτης Παπατσώνης		Γεώργιος Ναύτης	
Ἰω. Προβιλέγιος	Ν	Μ. Σολωμὸς	Ν
Ἰω. Ταταράκης	Ν	Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Σ. Βαρότσης		Στ. Δάρας	Ν
Χ. Σουμερίπας		Ἰωάννης Σαγρέδος	
Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Παναγιώτης Ψάθης	
Π. Χρυσοβέργης	Ν	Νικόλαος Νάζος	Ν
Α. Παπαδημητριάδης		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Δ. Κοκοτάκης	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	Ν
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν	Γεώργιος Στάϊκος	
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	Ν	Δημήτριος Στάϊκος	Ν
Γεώργιος Μπάνης	Ν	Α. Κιζάνης	Ν
Νικόλαος Πιεράκος		Παντολέων Κουντουριώτης	
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	Ν	Δημήτριος Βουδούρης	
Δημήτριος Πουλικάκος	Ν	Σταμάτιος Δακός	Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν	Μ. Χουρμούζης	Ν
Π. Χριστόπουλος	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Π. Κανελλόπουλος	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	
Νικόλαος Μοσχούλας	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Σπ. Πήλλήκας	Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Ν. Πανουργιᾶς		Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν	Α. Μάντσαρης	Ν
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν		

Ἀναγνωσθέντος οὕτω τοῦ 1 ἄρθρου μετὰ τὰς ἐπομένας γνώμας τῆς ἐπιτροπῆς·

« . . . Ἡ πρότασις αὕτη κατ' οὐσίαν εἶναι ὀρθή, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ μείνῃ ἀμφιβολία τις περὶ τοῦ ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τῆς 27 Ἰανουαρίου 1853, ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρότασιν ταύτην,

μένουσιν ἐν ἰσχύϊ, ἡ ἐπιτροπή σας ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ καὶ δεύτερον ἄρθρον ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 27 Ἰανουαρίου 1853 νόμου περὶ διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ἐνεργητικῆς φάλαγγος, ὡς ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον, καταργοῦνται.»

Ὁ μὲν εἰσαγαγὼν τὴν πρότασιν βουλευτὴς Φθιώτιδος συνήνεσεν εἰς τὴν προσθήκην, ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη ἀμφότερα τὰ ἄρθρα δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συμβόλου τῆς προτάσεως τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφοφόρους, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73. Ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

«Οἱ ἐν ἀργίᾳ τιθέμενοι ἀξιωματικοὶ συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου, ἐκλέγουν μόνοι των τῆς διαμονῆς των τὸν τόπον. Ὀφείλουν δὲ νὰ εἰδοποιῶσι περὶ τούτου τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν.

Ἄρθρ. 2.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 27 Ἰανουαρίου νόμου περὶ διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ἐνεργητικῆς φάλαγγος, ὡς ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον, καταργοῦνται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν κυρωθεὶς σήμερον, θέλει ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ κράτους.»

Ἐπὶ τούτοις ὁ μὲν βουλευτὴς Φθιώτιδος παρετήρησεν εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι διὰ τῆς δικαίας ταύτης πράξεώς της προσεκτήσατο νέα δικαιώματα εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς προσελθὼν ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ πιστώσεως εἰς 16,675.74 δραχμῶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου. Ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ θέσω ὑπ' ὄψιν ὑμῶν Β. διάταγμα, δι' οὗ ἐπιτρέπεται νὰ ζητηθῇ αὔξησις πιστώσεως δρ. 16,675.74 ἐπὶ διαφόρων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

Ἐπειδή, Κύριοι, ὁ σκοπὸς, δι' ὃν ζητεῖται ἡ πίστωσις αὕτη, καθ' ἃ ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ ἐκθέσει τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ παρίσταται, εἶναι λίαν εὐεργετικός, πεποιθὼς ὅτι εὐαρεστούμενοι, περιβάλλετε ταῖς λευκαῖς ὑμῶν ψήφοις τὴν ζητουμένην αὔξησιν πιστώσεως.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν
Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ὑποβάλλων δήλωσιν ἐκ δραχμῶν 16,675.74, πρόσθετον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ 1855, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω τὰς ἑξῆς δ ασαφήσεις·

Τὸ ποσὸν τῶν 6,000 δραχμῶν ζητεῖται διὰ νὰ χορηγηθῶσι βοηθήματα εἰς χήρας καὶ ὀρφανὰ καθηγητῶν καὶ διδασκάλων, τῶν μὲν θυμάτων τῆς χολέρας, τῶν δὲ ἀποβιωσάντων ὕστερον ἀπὸ πολυχρονιωτάτην διδασκαλίαν. Τοιοῦτον ποσὸν διὰ τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν δὲν ὑπῆρχεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἐν ᾧ ποσὸν ἀνάλογον εὑρίσκεται κατεχωρημένον διὰ τοὺς πέντε δημοδιδασκάλους καὶ ἱερωμένους.

Ἡ ἔλλειψις νόμου περὶ συντάξεως καθηγητῶν καὶ διδασκάλων δικαιολογεῖ τὸ προσωρινὸν τοῦτο μέτρον.

Ἡ δημοσία βιβλιοθήκη πλουτίζει μὲν ὁσημέραι βιβλίων, ἀλλὰ ὁ πλοῦτος γίνεται ἀνωφελὴς καὶ κινδυνεύει ν' ἀπολεσθῇ, ἐὰν δὲν ἐπιχειρηθῇ καὶ καταρτισθῇ ἡ τοῦ καταλόγου σύνταξις. Πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τούτου ζητεῖται τὸ ποσὸν δραχμῶν ἑξακοσίων ὀγδοήκοντα (ἀριθ. 680).

Ἡ δημοτικὴ διδασκαλία εὑρίσκεται εἰς κακὴν κατάστασιν. Τρ άκοντα περίπου δημοτικὰ σχολεῖα ἐκλείσθησαν, πολλοὶ δημοδιδάσκαλοι γ. τάξεως μελετῶσι σταδίου μεταβολὴν ἐξ αἰτίας πολλῶν καὶ γνωστῶν αἰτίων. Ζητεῖται ἐπομένως ποσὸν δραχμῶν ἓξ χιλιάδων τετρακοσίων, (ἀριθ. 6400), τὸ ὁποῖον θέλει χρησιμεύσει διὰ νὰ προστεθῶσιν ἀ ὰ δέκα (ἀρ. 10)

δραχμαὶ εἰς ἕκαστον δημοδιδάσκαλον γ΄. τάξεως, μισθὸν διὰ τοὺς τέσσαρας τελευταίους μῆνας τοῦ ἔτους.

Ζητεῖται ἐπίσης ποσὸν τριακοσίων δραχμῶν (ἀρ. 300) πρὸς ἀγορὰν γεωργικῶν ἐργαλείων, χρησιμευόντων εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς γεωργίας ἐν τῷ διδασκαλείῳ, διότι ἡ διδασκαλία μάλιστα αὕτη ἀπαιτεῖ πρακτικὴν ἐφαρμογήν.

Ζητεῖται ἐπίσης καὶ ποσὸν δραχμῶν ἑπτακοσίων ἐννενήκοντα πέντε καὶ ἑβδομήκοντα πέντε, (ἀριθ. 795:75) εἰς τὸ κεφάλαιον κλεισμένων χρήσεων πρὸς ἀπόδοσιν ἐκκαθαρισμένων ὀφειλῶν εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους κατὰ τὴν ἐξῆς σημείωσιν·

1) Εἰς τὸν δημοδιδάσκαλον Τραγέας Π. Κεφαλληνιάδην διὰ καθυστερηθέντας μισθούς του ἐκ τῶν ἐτῶν **1845** καὶ **1846** δραχ. **375**

2) Εἰς τὸν δημοδιδάσκαλον Βῶχας Δ΄. ὁμοίους μισθοὺς ἐκ τοῦ ἔτους **1852** δραχ. **56:33**

3) Εἰς τὸν δημοδιδάσκαλον Αἰγύρας Σ. Κοντογεωργίου δι' ὁμοίους μισθοὺς ἐκ τοῦ ἔτους **1855** δραχ. . **280**

4) Εἰς τὸν δημοδιδάσκαλον Κολωνίδων Διονύσιον Γιαννακόπουλον δι' ὁμοίους μισθούς του ἐκ τοῦ ἔτους **1855**. **84:42**

Τὸ ὅλον δραχ. **795:75**

Ἐπίσης ζητεῖται ποσὸν δύω χιλιάδων πεντακοσίων δραχμῶν (2500) πρὸς σύνταξιν καὶ ἔκδοσιν ἐκκλησιαστικῆς χρηστομαθείας, περιεχούσης συγγραφὰς ἀναγκαίας πρὸς ἐκπαίδευσιν καὶ διόρθωσιν τοῦ κατωτέρου κλήρου, στερουμένου βιβλίων καὶ πολλάκις καταφεύγοντος εἰς ἑτεροδόξους ἀναγνώσεις.

Παρακαλῶ ἑπομένως τὴν Βουλὴν νὰ ἐπιψηφίσῃ τὴν πρόσθετον ταύτην πίστωσιν, εἰς τὰ μέγιστα συντελεστικὴν εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως πραγμάτων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **18** Ἰουλίου **1855**.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλ. καὶ τῆς δημοσ. ἐκπαιδεύσεως
Ὑπουργὸς
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.»

Προεῖδε μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας ἐπερωτήσεως περὶ τῶν παραχωρουμένων εἰς τοὺς Κρῆτας γαιῶν.

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὁ ῥηθεὶς βουλευτὴς, ὅτι διὰ τῆς ἐπερωτήσεως ταύτης οὐ μόνον ἐξεπλήρωσε δικαίωμα ὑπὸ

τοῦ Συντάγματος καθιερωμένον, ἀλλὰ καὶ καθῆκον συγχρόνως, διότι πᾶς βουλευτὴς ὀφείλει, ὅτε νόμος τις περιέρχεται εἰς ἀχρηστίαν, νὰ ζητῇ λόγον παρὰ τῶν ὑπουργῶν. Τὸ καθῆκον δὲ τοῦτο πηγάζει ἐκ τοῦ **28** ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ δὲν δύναται ποτὲ νὰ ἀνασταλῇ ἡ τῶν νόμων ἐνέργεια. Ἡ μὴ ἐκτέλεσις ἄρα νόμου τινος εἶναι προφανὴς τοῦ Συντάγματος παραβίασις, τὸ δὲ νὰ ψηφίζῃ μὲν ἡ Βουλὴ νόμους, ἡ δὲ κυβέρνησις νὰ ἐκτελῇ αὐτοὺς ἐὰν θέλῃ, εἶναι μυκτηρισμὸς τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ὁρμηθεὶς εἰς τὴν σπουδαίαν ἐπερώτησιν ταύτην, ἐζήτησε νὰ προσέλθωσιν οἱ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοί, ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ἠδύναντο νὰ σκεφθῶσι, προσῆλθε μόλις ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, καὶ οὗτος νέος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, ἐν ᾧ τὸ περὶ παραχωρήσεως γαιῶν εἰς τοὺς Κρῆτας διάταγμα τοῦ **1854** ἐπροκάλεσεν ὁ Κ. Π. Ἀργυρόπουλος καὶ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκανόνισε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. **4410** ἀπὸ **11** Ἰανουαρίου **1855** ἐγκυκλίου του. Καὶ δαψιλεύει μὲν δι' αὐτῆς γλυκείας καὶ παρηγόρους ἐκφράσεις πρὸς τὰς τύχας τῶν ἀδελφῶν μας Κρητῶν, λέγων ὅτι, ἡ πρὸς αὐτοὺς ὑποχρέωσις τοῦ ἔθνους θέλει τοὺς παρηγορήσει διὰ τὴν στέρησιν τῆς πατρίδος των, ἀλλ' ἐν ᾧ δὲν πρόκειται νὰ στερθῇ διὰ τοῦτο, παρατηρεῖ ὅμως εἰς τὸ σῶμα, ὅτι ἡ πρὸς τοὺς Κρῆτας ὑποχρέωσις ἡμῶν πηγάζει ἀπὸ τὴν στέρησιν τῆς πατρίδος των, ἀπὸ τὰς ἀποφάσεις τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων, ἀπὸ τὴν ψῆφον αὐτὴν τῶν εὐεργετίδων δυνάμεων, ἡ δὲ ἐκτέλεσις τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης εἶναι πειθαρχία εἰς τὰς βουλὰς τοῦ ἔθνους καὶ τῶν δυνάμεων. Ἀλλ' ἐν ᾧ ὁ περὶ Κρητῶν οὗτος νόμος στηρίζεται εἰς τὸ ΚΑ΄. ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου καὶ εἰς τὰ ἀπὸ **13** καὶ **18** Ὀκτωβρίου **1834** Β. διατάγματα, ὁ νόμος οὗτος ἐξετελέσθη μέχρι τῆς σήμερον; Ἀπὸ τοῦ **1834** ἤρξατο πραγματοποιουμένη ἡ ἐθνικὴ αὕτη ὑπόσχεσις, καὶ ἔκτοτε παρῆλθον εἴκοσιν ἔτη χωρὶς νὰ λάβωσι πέρας τὰ ἀτυχήματα τῶν Κρητῶν. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ μὴ δυναμένη ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀρνηθῇ τὸν ἄθλιον τοῦτον πόρον εἰς τοὺς Κρῆτας, ἐξέδωκε τὸν ἀπὸ **15** Σεπτεμβρίου **1848** νόμον, δι' οὗ ἐπιτρέπεται ἡ παραχώρησις γαιῶν εἰς τοὺς μήπω λαβόντας Κρῆτας, ἀπὸ δὲ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἐξεδόθησαν 3,000 γραμμάτια, καὶ εὑρέθη ὅτι οἱ Κρῆτες ἔλαβον καθ' ὑπέρβασιν τρεῖς χιλιάδας στρεμμάτων. Ἀλλ' ἐν ᾧ πρὶν ἐκδοθῇ διὰ τοῦ Κ. Ἀργυροπούλου τὸ ἀπὸ **28** Αὐγούστου **1854** διάταγμα τὰ κρητικὰ γραμμάτια ἐπωλοῦντο **15** δραχμὰς δι' ἕκαστον στρέμ-

μα, τὸ διάταγμα τοῦτο ὁρίζει περιπλέον, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ εἰς τοὺς Κρῆτας παραχώρησις γαιῶν πρώτης ποιότητος, ὅτι ὁ ἔφορος, ὁ ἔπαρχος καὶ γεωμέτρης ὁρίζουσιν ἐπιτοπίως τὰ παραχωρητέα τεμάχια καὶ ὑποβάλλουν πρωτόκολλον ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῶν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑπουργῶν. Ἀφ' οὗ ὅμως διὰ τοῦ ἀρχικοῦ νόμου κατονομάζονται αἱ ἐξαιρούμεναι τῆς παραχωρήσεως γαῖαι, ἂν σκοπὸν εἶχεν ὁ νομοθέτης νὰ ἐξαιρέσῃ καὶ τὰς τῆς πρώτης ποιότητος γαίας, διὰ τί εἰς μόνας νὰ περιορισθῇ τὰς ἄλλας ἐξαιρέσεις ἢ τίς τὸν ἐμπόδιζε νὰ προσθέσῃ καὶ ταύτην; Εἶναι λοιπὸν ἐσκεμμένη λεπτότης τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ἵνα φέρῃ εἰς θέσιν τοὺς Κρῆτας νὰ μὴ λάβωσι ποτὲ σπιθαμὴν γῆς. Ἐντεῦθεν αἱ ἐκ τοῦ διατάγματος πολύπλοκοι διατάξεις, ἐντεῦθεν καὶ αἱ διὰ τῆς ἐγκυκλίου ὁδηγίαι αὐτοῦ, ἐν αἷς θαυμάζει τις τὴν γεωλογικὴν ἀκρίβειαν, δι' ἧς ὁρίζει ὁ ὑπουργὸς τὰς τῆς πρώτης ποιότητος γαίας! Ἀλλὰ, τὸ νὰ μεταβῇ κατὰ δήμους τοσοῦτον στῖφος ὑπαλλήλων πρὸς ἐκτίμησιν τῶν γαιῶν, δὲν εἶναι ἔργον πολλάκις ἀδύνατον; Τοιαῦται δὲ ὁδηγίαι τῶν ὑπουργῶν πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους των, εἰσὶν ὁδηγίαι πεινουσαι εἰς τὴν τοῦ νόμου ἐκτέλεσιν; Εἰσὶν ὁδηγίαι, δι' ὧν δύνανται νὰ εὕρωσι τὸ δίκαιον τῶν οἱ Κρῆτες; Ἀλλ' ὁ γεωμέτρης συμβαίνει νὰ ἀσθενῇ, ὁ ἔφορος νὰ ἔχῃ ἐργασίας, ὁ ἔπαρχος διοικητικοὺς λόγους, καὶ ὁ ζητῶν τὴν ἐκτίμησιν ἂς ἀνυπομονῇ ὅσον θέλει. Ἂν δέ ποτε ἀποσταλῇ ἐντεῦθεν ἡ πρᾶξις τῆς ἐκτιμήσεως, ἄρχεται τότε νέος ἐνεργειῶν κύκλος χειρῶν τοῦ πρώτου, ἐν τῷ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείῳ, καὶ τοῦτο λέγεται ἐκτέλεσις νόμου. Εἰς ἀπόδειξιν τῶν λόγων αὐτοῦ ἀρκεῖται νὰ εἴπῃ, ὅτι ἔχων γραμματιόν τι κρητικὸν, ἐζήτησε τῇ 25 Σεπτεμβρίου 1854 νὰ γίνῃ ἡ ἐκτίμησις τῶν ἀντιστοίχων γαιῶν, αὕτη δ' ἐγένετο μόλις τὴν 12 Νοεμβρίου, καὶ ὅμως πάλιν οὐδεμία τῷ ἐδόθη ἀπάντησις παρὰ τοῦ ἐπάρχου καὶ τοῦ ἐφόρου. Ἠναγκάσθη λοιπὸν νὰ ἀποταθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῇ 14 Ἰανουαρίου 1855, καὶ τελευταῖον ὁ ἔφορος ἔπεμψε τὴν ἀπόφασιν του, ἥτις σήμερον (18 Ἰουνίου) ὑπνώττει παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείῳ. Ἀφ' οὗ δὲ εἰς αὐτὸν συμβαίνουσι τοσαῦται ἐναντιότητες, πᾶς τις δύναται νὰ ὑποθέσῃ τι ὑποφέρουσιν ἄλλοι. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι ἢ οἱ ὑπάλληλοι δὲν ἔχουσι ζῆλον πρὸς τὴν τοῦ νόμου ἐκτέλεσιν, ἢ ἄλλοι ὑποκρύπτονται λόγοι καὶ τοιοῦτοι ὑπάλληλοι δὲν πρέπει νὰ διατηρῶνται.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀκούσας τὸ

προοίμιον τοῦ ἀγορεύσαντος βουλευτοῦ, ἐνόμισε κατ' ἀρχὰς ὅτι κίνδυνος ἐπαπειλεῖ τὸ Κράτος, ἀλλ' ἐκ τοῦ τέλους τῆς ἀγορεύσεως εἶδεν ὅτι ἀπὸ τοσούτου θορύβου ἐξῆλθεν ἡ τοῦ μύθου χελώνη. Καὶ ἀληθῶς· ὑπόθεσις ὡς ἡ προκειμένη ἠδύνατο νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ νὰ λάβῃ ἐκεῖ τὴν φυσικὴν λύσιν της, ἀντὶ νὰ περισπᾶται ὁ πολύτιμος χρόνος τῶν ὑπουργῶν, φερομένων ἐνταῦθα διὰ μηδαμινὰ πράγματα. Ἐπειδὴ ὅμως πικρότερον ἐπετέθη κατὰ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ἐντεῦθεν ἀρχόμενος παρατηρεῖ, ὅτι ὁ ὑπουργὸς οὗτος ἀναγνωρίζων τὰ δικαιώματα τῶν Κρητῶν, ἠθέλησε νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ τὰ τῶν κατοίκων, ἂν δὲ ἡ ἔλλειψις ὑπαλλήλων τινῶν ἔφερε δυσκολίαν κατά τι, αἱ ἐκφράσεις τοῦ βουλευτοῦ δὲν ἔπρεπε διὰ τοῦτο νὰ ἦναι τόσον ἀπότομοι. Ἄλλως τε, ἂν ἐξετάσῃ τις τὴν κατάστασιν τῶν κατοίκων, δὲν εὑρίσκονται εἰς καλλιτέραν τῶν Κρητῶν θέσιν, καὶ μόλις νεμόμενοι δύω στρέμματα γῆς, μένουσι μὲ τὸν τίτλον ὅτι ἔχουν πατρίδα. Μὴ ἐρωτᾷ δὲ ὁ προαγορεύσας, διὰ τί δὲν ἐνηργήθη ὁ περὶ παραχωρήσεως γαιῶν εἰς τοὺς Κρῆτας νόμος, διότι πάντες οἱ κατὰ καιροὺς ὑπουργοὶ ἠθέλησαν τοῦτο. Ἀλλὰ τί ἤθελεν εἰπεῖ τὸ Σῶμα, ἐὰν ἐμάνθανεν ὅτι τινὲς τῶν Κρητῶν λαβόντες τὰς γαίας των, παρουσιάσθησαν ἔπειτα ὑπὸ ἄλλο ὄνομα καὶ ἔλαβον γραμμάτια νέα, ὡς π. χ. ὁ Μιχ. Φραγκουδάκης, ὁ Ἰω. Δεμερζάκης, ἡ Μαρία Σφακιανοπούλα καὶ ἄλλοι; Ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ δὲν πρέπει ὁ ὑπουργὸς νὰ ἀσφαλίσῃ τὴν δημοσίαν περιουσίαν; πρέπει νὰ τὴν ἐγκαταλίπῃ ἑρμαιον ἀναξίων μέσων; Καὶ ὅμως ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ τελευταίου περὶ Κρητῶν διατάγματος τριάκοντα παραχωρητήρια ἐξεδόθησαν μέχρι τοῦδε, τὸ δὲ τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ εἶναι καὶ τοῦτο ἐν τῷ περαιοῦσθαι, διότε ὤφειλε νὰ ἐξετάσῃ πρότερον ἡ Κυβέρνησις μὴν ὑπάγηται εἰς τὴν τάξιν τῶν διπλῶν γραμματίων. Ἐπειδὴ ὅμως ἁπλῶς ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν πλημμελῶν, θέλει περαιωθῇ ὅσον οὔπω. Ἀναιτίως δὲ εἶπεν ὁ ἀγορεύσας, ὅτι ἡ μὴ ἐκτέλεσις τῶν νόμων εἶναι παράβασις τοῦ Συντάγματος, ἐπειδὴ οὐδεὶς ποτε νόμος ἐτέθη εἰς ἀχρηστίαν, καὶ ἂν ἐνίοτε ἀνεβλήθη, ἐγένετο τοῦτο πρὸς ἀκριβεστέραν τοῦ νόμου ἐφαρμογήν. Ἄλλως τε παρεμβαίνουσι πολλάκις καὶ περιστατικὰ ἀνεξάρτητα τῆς θελήσεώς μας, τὰ ὁποῖα, διὰ νὰ κρίνῃ τις ἀπαθῶς, δὲν πρέπει νὰ μὴ ἐξετάζῃ. Ὁ περὶ συνοικισμοῦ νόμος ἔλαβεν, ὡς γνωστὸν, πᾶσαν τὴν προστασίαν τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ μόνοι οἱ Κρῆτες δὲν ἠθέλησαν οὐδ' ἐξ αὐτοῦ νὰ ὠφεληθῶσι καὶ διὰ τοῦτο ἐδόθη τὸ

δικαίωμα νὰ λάβωσι γαίας ὅπου ἕκαστος ἤθελεν. Ἀφ' οὗ δὲ δὲν συνεφώνησαν νὰ συνοικισθῶσιν, ἵνα ἔχωσι κἂν τὸ δικαίωμα ἀντιπροσωπείας, πολὺ μᾶλλον δύσκολον ἦτον νὰ πείσῃ αὐτοὺς ἡ Κυβέρνησις. Δὲν ἔχει δὲ ἀνάγκην στεφάνων ὁ πρώην ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς δι' ὅ,τι καλὸν ἢ εἶπεν ἢ ἔπραξεν, ἐπειδὴ στέφανον ἔχει πᾶς ἀγαθὸς ὑπουργὸς τὰς πράξεις αὐτοῦ καὶ τὴν συνείδησιν ὅτι ἐκπληροῖ τὸ καθῆκόν του. Ἂν δὲ οἱ Κρῆτες δὲν ὠφελήθησαν τῶν ἐκ τοῦ νόμου καλῶν, ὑπομιμνήσκει ὅτι ἀπὸ τοῦ **1848** τοῖς δίδονται συνεχεῖς προθεσμίαι καὶ δὲν λαμβάνουσι πρόνοιαν, ἐφ' ᾧ καθ' ἑκάστην αἱ προθεσμίαι ἀνωφελῶς παρατείνονται. Περιπλέον δὲν ἔπρεπε νὰ κατακρίνῃ ὁ βουλευτὴς τὰ ληφθέντα πρὸς παραχώρησιν γαιῶν μέτρα, διότι τινὲς μὲν ἔλαβον τὰ γραμμάτιά των καὶ ἀπῆλθον εἰς Κρήτην, ἄλλοι δὲ ἀσωτεύσαντες αὐτά, διέρχονται ἐν ἀργίᾳ, καὶ ἰδοὺ ὁ λόγος, δι' ὃν ὀφείλει ἡ κυβέρνησις νὰ προσέχῃ, καθ' ὅσον ὁ ἀνεχόμενος τοὺς ἀδίκους ἀδικεῖ τοὺς δικαίους. Ἂν δὲ ὁ πρώην τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς στερῆται τῆς ἐκ τῶν γεωργικῶν πείρας, ἔχει τὴν φρόνησιν νὰ συμβουλεύηται τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα εἰδήμονας, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐγκύκλιός του εἶναι ἀπαύγασμα ἐπιστήμης καὶ πείρας, εἶναι ἔργον τῷ ὄντι εὐρωπαϊκοῦ τύπου. Ἐπιμενίδης ὁ φιλόσοφος εἶπεν ἄλλοτε· «Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται» ἐπικρίνων τοὺς συμπολίτας του, ἕτερος δέ τις προσέθηκε· «Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, ἄρα ψεύστης καὶ ὁ Ἐπιμενίδης.» Αὐτὸ τοῦτο ἠδύνατο νὰ εἴπῃ τις καὶ εἰς τὸν προαγορεύσαντα. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ **1854** χρονολογεῖται ἡ τοῦ βουλευτοῦ τούτου αἴτησις, τί παίζει ὁ μόλις κατὰ τὸν παρελθόντα Μάρτιον διορισθεὶς ἔφορος καὶ διὰ τί δὲν ἀνέφερε μᾶλλον τοὺς πρὸ αὐτοῦ; Καὶ ὅμως δὲν ἔπρεπε νὰ λησμονήσῃ ὁ βουλευτὴς ὅτι εἷς μόνον γεωμέτρης εἶναι κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην, ὅτι ἀσχολεῖται καὶ εἰς τὸ ἔργον τῆς ὁδοποιΐας, καὶ ὅτι μετὰ ταῦτα ὤφειλε νὰ ἐξετάσῃ ἡ κυβέρνησις καὶ τὰ περὶ τοῦ γραμματίου τούτου, ἵνα δὲ γίνωσι πάντα ταῦτα ἀπαιτεῖται καιρός. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τινὲς τῶν κατοίκων καὶ τῶν ὑπαλλήλων νικῶνται ὑπὸ τοῦ ἀναξίου πάθους τῆς δωροδοκίας, ἀλλ' οὗτοι εἶναι ὀλίγοι, καὶ ὅταν ἡ τιμιότης ἐμψυχωθῇ, τὸ κακὸν θέλει παύσει. Τελευταῖον δὲν ἔπρεπε νὰ εἴπῃ ὁ βουλευτὴς· «ἂν εἰς ἐμὲ συμβαίνωσι δυσκολίαι,» καθ' ὅσον διακρίσεις τοιαῦται δὲν εἶναι ἐπαινεταί, διὸ καὶ ἡ ὑπόθεσίς του οὐχὶ κατὰ διάκριτιν, ἀλλ' ἐν τάξει ἐπεραιώθη ὡς αἱ λοιπαί. Παύων, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ μὴ ἀπασχολῇ τὸ ὑπουργεῖον διὰ μικρῶν ζητημάτων, καὶ

μόνον ὁσάκις σπουδαῖόν τι πρόκειται, εἶναι δίκαιον νὰ καλῶνται οἱ ὑπουργοὶ ἐνώπιον τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας.

Ἀντεῖπεν ὁ ἐπερωτήσας, ὅτι ἀφ' οὗ ἀπέδειξεν ὅτι ἡ μὴ ἐκτέλεσις τοῦ νόμου εἶναι παράβασις συνταγματικὴ καὶ ἔδωκε νύξιν τῶν ἐκ τῆς ἐγκυκλίου ὁδηγιῶν, δὲν ἐννοεῖ τί σημαίνει τὸ ἐπιχείρημα ὅτι τινὲς ἔλαβον διπλᾶς γαίας, καθ' ὅσον αἱ ὁδηγίαι οὐχ' ἧττον ὑπάρχουσι καὶ διὰ τοῦ λόγου τούτου δὲν ἀλλοιοῦνται. Κακῶς δὲ ἐθεωρήθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ μικροῦ λόγου τὸ ζήτημα ὡς ἀτομικὸν δῆθεν, ἐπειδὴ ἂν ζήτημά τι περιλαμβάνῃ καὶ πρόσωπον, δὲν ἕπεται ὅτι παύει τοῦ νὰ ἦναι σπουδαῖον καὶ πρέπει νὰ παρακαθήμεθα εἰς τὰς θύρας τῶν ὑπουργῶν, ἐπαιτοῦντες τὸ δικαιόν μας. Ἀναφέρων δὲ ἑαυτὸν, ἀπεῖχε μακρὰν τοῦ νὰ ζητήσῃ διακρίσεις, καθ' ὅσον ἐκ πρώτης ἀρχῆς ἐπολέμησε ταύτας καὶ οὐδὲ ὑπουργικὸς ἐκηρύχθη ποτὲ οὐδὲ ὑπουργοῦ ἔδραν ἐζήτησεν. Ἀνέφερε λοιπὸν ἑαυτὸν, διὰ νὰ συμπεράνῃ ποῖαι αἱ προτιγινόμεναι εἰς ἄλλους ἐναντιότητες. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπαναλάβῃ ὅτι ἀπασχολοῦμεν τὴν κυβέρνησιν ἄνευ λόγου, καθ' ὅσον ἡμεῖς ἐσμὲν τὸ ἔθνος, καὶ εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο παρεμβάλλεται τὸ καθῆκον τοῦ ὑπαλλήλου, ἡ δὲ περιουσία τοῦ πολίτου εἶναι ὑπόθεσις τοῦ κράτους. Τέλος παρατηρῶν, ὅτι δὲν ἀνεσκευάσθη ποσῶς ἡ ἀγόρευσίς του, ἐπαναλέγει ὅτι ἡ κυβέρνησις ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ δικαιώσῃ τοὺς Κρῆτας, διὰ δὲ τῶν ἐν ἐναργείᾳ ὁδηγιῶν δὲν ἐκτελεῖ τὰς ὑποχρεώσεις της, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ ζήτημα, ἐξ οὗ ὁ ὑπουργὸς ἐμακρύνθη.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο ὅτι ἀρκεσθεῖσα εἰς τὰ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ λεχθέντα, μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Τέλος ἐπιληφθείσης τῆς Βουλῆς καὶ τῆς περὶ καθυστερουμένων βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων κλπ. ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπῆς· εἰς μὲν ἐπεφυλάχθη νὰ ἀναφέρῃ εἰς τὰ καθέστικοῦ ἐπιτροπῆς· εἰς μὲν ἐπεφυλάχθη νὰ ἀναφέρῃ εἰς τὰ καθέκαστα ὀνόματά τινα βουλευτῶν, δικαιουμένων νὰ λάβωσι τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Ὀκτωβρίου, προσθεὶς ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ παραλειφθῇ ἡ τεσσαρακονθήμερος ἀποζημίωσις τοῦ μακαρίτου Κανδάκη, ἀφ' οὗ μάλιστα διατρίβων ἐνταῦθα λόγῳ τῶν βουλευτικῶν του χρεῶν, ἔπασε θῦμα τῆς ἐπιδημίας.

Ἕτερος δέ τις ἐπέφερεν, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπὴ εἰργάσθη ἐπὶ τοῦ προκειμένου κατ' ἰδιόν τινα τρόπον, ἐπειδὴ ἐν ᾧ τὰ ὀφειλόμενα ἦσαν ἐκκαθαρισμένα καὶ ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ δοθῶσιν, ἀφήρεσε μὲν ἐντελῶς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ πρώην ευ-

ναδέλφου του Παππασπυροπούλου, περιώρισε δὲ τὴν τρίμηνον αὐτοῦ ἀποζημίωσιν εἰς ἕνα μῆνα.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι διὰ τῆς πράξεως ἡμῶν ταύτης ἀνοίγομεν τοσοῦτον εὐρὺ στάδιον, ὥστε καθ' ἑκάστην θέλουν μᾶς ὑποβάλλεσθαι καὶ νέαι ἀπαιτήσεις βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων. Ἐντεῦθεν δὲ προχθὲς ἔτι παρουσιάσθη αἴτησις ἀποζημιώσεως τοῦ **1846**, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀναλάβωμεν ἡμεῖς πᾶσαν παλαιὰν ἁμαρτίαν. Κατὰ τὰς ἀρχὰς ἑκάστης συνόδου φέρεται, ὡς γνωστόν, εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων αὐτῆς, εἰς δὲ τὸ τέλος τῆς συνόδου ὑποβάλλεται καὶ ὁ ἀπολογισμός. Ἀλλ' ἤδη ζητουμένων ἀποζημιώσεων τῆς παρελθούσης περιόδου, εἴμεθα ἁρμόδιοι νὰ ἀποφασίσωμεν ἡμεῖς; γνωρίζομεν τί συνέβη τότε ἢ πῶς θέλομεν ἐπιβαρύνει τὸ δημόσιον ἐν ἀγνοίᾳ; Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου δὲν ἐννοεῖ πῶς συγχέονται διὰ τῆς παρούσης ἐκθέσεως τὰ καθυστερήματα τῆς λιξάσης συνόδου πρὸς τὰ τῶν παρελθουσῶν περιόδων, ἐν ᾧ, ὡς εἴρηθη, θέλει συζητηθῇ ὁ ἀπολογισμὸς τῆς συνόδου ἐκείνης. Διὰ τί νὰ μὴ σημειωθῶσιν ἐν αὐτῷ πᾶσαι αἱ προκύψασαι τότε ἀποζημιώσεις; Ἡ συγχώνευσις αὕτη τῷ δίδει λυπηρὰς ὑπονοίας, καὶ δὲν πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τοιαύτην κατάστασιν. Καὶ ἀληθῶς, ἀφ' οὗ ἐν αὐτῇ ἀναφέρονται καθυστερήσεις δύω μηνῶν, διὰ τί δὲν ἐζήτησαν αὐτὰς οἱ δικαιοῦχοι, ἢ ἂν ἔλλειψαν ἐπὶ δύω μῆνας, ἐν τίνι λόγῳ ζητοῦσιν ἀποζημίωσιν; Ἄλλως τε, κατὰ τὸν κανονισμόν, ἡ Βουλὴ πάσης περιόδου δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ τῆς γραμμῆς τῆς ἀφορώσης τὴν ὕπαρξιν αὐτῆς. Ἐὰν λοιπὸν ἐπεκταθῶμεν ἤδη εἰς τὸν κύκλον ἑτέρας περιόδου, δὲν δύνασαι νὰ εἴπῃ ὁ ὑπουργός, ὅτι δὲν ἀναγνωρίζει τὴν ἀπόφασίν μας; Διὸ συμπεραίνει ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι ἁρμόδια ν' ἀποφασίσῃ, διότι ἀποφαινομένη ἐπὶ τοῦ παρελθόντος, περιβάλλεται ἀλλότρια δικαιώματα. Ὅπαν δὲ ἀφορᾷ τοὺς ἔχοντας ἀξιώσεις, ἃς διεκδικήσωσι ταύτας, συνεννοούμενοι μετὰ τοῦ τότε ταμίου τῆς Βουλῆς, καὶ ἂν αὐτὸς δὲν ἔλαβε τὰς ἀποζημιώσεις των, ἃς ἀποταθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἐπέφερεν ὁ εἰσηγητής, ὅτι καὶ κατὰ τὴν λήξασαν καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν περίοδον πολλοὶ βουλευταὶ δὲν ἔλαβον, ὡς γνωστόν, μηνιαίας τινὰς ἀποζημιώσεις. Ἔμενον δὲ εἰς χεῖρας αὐτῶν αἱ περὶ τούτου ἀποδείξεις τῶν προεδρείων. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν ἀποφαινομένη, παρεδέχθη, κατὰ τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ **1852**, ὅτι καθυστεροῦνται **11,065** δραχ. εἰς ἀποζημιώσεις βουλευτῶν καὶ ἄλλων προσώπων. Ἐπειδὴ δὲ παρουσιάσθησαν καὶ ἐκ τῆς περιόδου ταύτης καθυστερήματα 3000 δραχμῶν, ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη ὅλαι

αἱ τοιαῦται ἀπαιτήσεις νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπήν, ἵνα ἐκκαθαρίσῃ αὐτάς. Χρέος λοιπὸν τῆς ἐπιτροπῆς ἦτον νὰ εἴπῃ τίνες δικαιοῦνται νὰ λάβωσι, καὶ οὐχὶ ἂν πρέπει νὰ λάβουν, διότι τοῦτο τὸ ἀπεφάσισεν ἡ Βουλή. Ἀφ' οὗ ἑπομένως ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τρεῖς καταστάσεις καὶ συνέλεξε πᾶσαν ἄλλην πληροφορίαν, ἐπείσθη ὅτι ὀφείλονται τὰ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της σημειούμενα καὶ ταῦτα ὑπέβαλεν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Βουλῆς. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἀπὼν βουλευτὴς δικαιοῦται εἰς ἀποζημίωσιν ἑνὸς μηνὸς μόνον, ἐν γένει περιώρισε τὰς τοιαύτας ἀποζημιώσεις εἰς ἕνα μῆνα. Δὲν θεωρεῖ δὲ ἰσχυρὸν τὸν λόγον, ὅτι δὲν ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰ τῆς παρελθούσης περιόδου, καθ' ὅσον ἡ Βουλὴ εἶναι ἁρμοδία νὰ ἐξετάζῃ τὸ παρελθόν, καὶ ἤθελεν εἶσθαι ἄδικος ἂν ἤρνειτο τὴν καταβληθεῖσαν ἐργασίαν ἰδιωτῶν καὶ τὴν κανονισμένην βουλευτικὴν ἀποζημίωσιν, διότι παρῆλθον δύω ἢ τρεῖς ἐνιαυτοί. Δὲν συμπεριελήφθησαν δὲ ἀναμοδίως ἐνταῦθα καὶ αἱ καθυστερήσεις τοῦ **1854**, διότι ἄγνωστον ἦτον ἂν ἤθελε γίνει ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ ἔτους τούτου. Τέλος συμπεραίνει ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐκπληροῦσα τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἐξεκαθάρισεν ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις, ἵνα δοθῇ πέρας εἰς ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἀξιοπρεπὲς νὰ ἐπανέρχηται συνεχῶς.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐκ τῆς περιόδου ταύτης καθυστερήματα, ὁ ταμίας τῆς Βουλῆς προκαλεῖ πάντα τὸν ἔχοντα ἀπαιτήσεις, νὰ ἀπευθυνθῇ πρὸς αὐτὸν ἵνα τὸν ἀποζημιώσῃ ἀμέσως. Ἐὰς πρὸς τὴν παρελθοῦσαν δὲ περίοδον, καὶ ἂν παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ἐπέμβῃ, δὲν γνωρίζει ὅμως ἂν τὸ δημόσιον ἔδωκε τὰ ποσὰ ἢ ἂν τὰ καθυστέρησεν ὁ ταμίας. Διὸ συμπεραίνει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπέμβωμεν εἰς τὸ παρελθόν, οἱ δὲ ἔχοντες ἀξιώσεις δύνανται ν' ἀποζημιωθῶσι συνεννοούμενοι μετὰ τοῦ τότε ταμίου τῆς Βουλῆς ἢ καὶ μετὰ τοῦ ὑπουργείου.

Τελευταῖον ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἀναντιῤῥήτως δὲν πρέπει νὰ ἀδικηθῇ οὐδεὶς τῶν ἐχόντων λαμβάνειν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ εὑρεθῇ τίς ὁ κατάλληλος τρόπος τῆς ἀποζημιώσεως ἑκάστου, διότι, ἂν ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ κακῶς, ἐνδέχεται ἢ νὰ μὴ ἐκτελεσθῇ ἡ ἀπόφασίς της ἢ νὰ ἀποφασίσῃ κατὰ τοῦ νόμου. Πρέπει λοιπὸν νὰ διακρίνωμεν τῷ ὄντι δύω ἐποχάς, καὶ τότε διὰ τὴν παρελθοῦσαν Περίοδον δὲν δύναται νὰ ἀποφανθῇ ἡ ἐνεστῶσα. Γνωστὸν εἶναι ὅτι, ἐὰν νόμος τις δὲν ἐπεραιώθῃ ἐντὸς τῆς συνόδου, ἐξακολουθεῖ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἑτέρας, ποτὲ ὅμως δὲν

γίνεται τοῦτο ἀπὸ μιᾶς περιόδου εἰς ἄλλην, ὅτε τὰ πάντα ἀνανεοῦνται καὶ νέα ἄρχεται φάσις. Ἂν λοιπὸν εἰς τὰ νομοσχέδια δὲν ἐπιτρέπηται τοῦτο, πολὺ μᾶλλον εἰς τὴν βουλευτικὴν ἀποζημίωσιν, ἥτις δὲν εἶναι παρακολούθημα τῆς ληξάσης περιόδου. Ἄλλως τε νέοι παρουσιάζονται ἤδη βουλευταί, πράκτεται περὶ προσώπων ἀπεκδυθέντων τὰς βουληφορίας, ἐλλείπουσι δὲ καὶ τὰ πλειότερα ἔγγραφα διὰ τὴν πυρπόλησιν τοῦ βουλευτηρίου. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι, ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰ καθυστερήματα τῆς ἐνεστώσης περιόδου, δύναται τὸ σῶμα νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος· δὲν πρέπει ὅμως νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰ τῆς παρελθούσης Βουλῆς.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀνέπτυξε τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐκφρασθείσας δύο ἰδέας. Ἀλλὰ τιθεμένων τῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος θεμάτων, παρετηρήθη ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ἐφ' ᾧ ἀνεβλήθη ἡ τοῦ ζητήματος λύσις, ὁ δὲ προεδρεύων διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
Δ. ΖΩΤΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Π. Κολποδῖνος.
Λ. Ν. Πετμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΓ'.

τῆς 20 Ἰουνίου 1835.

Συνελθόντων περὶ τὴν δεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προεδρεύσαντος καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐρωτήσαντός τινος εἰς ποίαν εὑρίσκεται κατάστασιν ἡ ἐπὶ τῶν κατὰ τοῦ ὑποστρατήγου Σ. Μηλίου κατηγοριῶν ἐνεργουμένη ἀνακρισις, ἀπήντησεν ἓν μέλος τῆς ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι περαιωθείσης τῆς ἀνακρίσεως, συντάσσεται ἤδη ἡ ἔκθεσις, ἥτις μετ' οὐ πολὺ ὑποβληθήσεται εἰς τὴν Βουλήν.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ προέδρου, ὅτι ὑπάρχουσιν ἐκκρεμεῖς καὶ δύω ἕτεραι κατηγορίαι κατὰ τοῦ Κ. Σ. Μηλίου, ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος παρουσιασθεῖσαι, ἐξέθηκέ τις, ὅτι αἱ δύω νέαι αὗται κατηγορίαι ἢ εἰσὶν ὅλως ἀβάσιμοι, καὶ περὶ τούτου δύναται ν' ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ ἀμέσως, ἢ εἰσὶν ἐξεταστέαι, καὶ περὶ τούτου πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην της πρὶν ἢ περαιωθῇ ἡ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐνεργουμένη ἀνάκρισις, διότι, κατὰ τὸν νοῦν τοῦ νομοθέτου, ἀπαιτεῖται νὰ μὴ κατακερματίζωνται αἱ καθ' ἑνὸς προσώπου προσαπτόμεναι κατηγορίαι, ἀλλὰ νὰ ἐξετάζωνται ἑνωτικῶς, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τοιαύτην περίστασιν ὁ νόμος ἐπιβάλλει τὴν ποινὴν τοῦ ἐπικρατεστέρου ἐγκλήματος.

Οὕτω δὲ προτεινάντος τινος νὰ προβῇ αὔριον ἡ Βουλὴ εἰς τὴν τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν, ἵνα μὴ παρατείνηται ἐπὶ πολὺ ἔτι ἡ ἐκκρεμὴς τοῦ κατηγορουμένου θέσις· παρετήρησέ τις, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ πρώην ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν Σ. Μήλιος κατηγορεῖται ὅτι ἀπένειμε βαθμοὺς καὶ γαίας εἰς πρόσωπα μὴ ἐγγεγραμμένα εἰς τὸ μητρῶον, μηδ' ἔχοντα τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα τοῦ φαλαγγίτου προσόντα, θεωρεῖ ἀναγκαῖον κατὰ τὴν αὔριον γενησομένην συζήτησιν νὰ παρευρεθῇ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργός, διὰ νὰ δώσῃ τὰς τυχὸν ζητηθησομένας πληροφορίας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κατηγοριῶν.

Ἀλλὰ πολλῶν ἀντιστάντων εἰς τὴν ἀνωτέρω γνώμην, ὡς οὔσης περιττῆς τῆς τοῦ ὑπουργοῦ παρουσίας, διότι ἡ Βουλὴ καθήκοντα εἰσαγγελίας ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐκπληροῦσα, δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ πληροφορίας ἐπὶ τῆς γενομένης ἐγκλήσεως, ἀλλ' ἁπλῶς θέλει ἐξετάσει ἂν αὕτη στηρίζηται ἢ οὐ εἰς νόμον τινα· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἂν θέλῃ νὰ προβῇ αὔριον εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος παρουσιασθεισῶν κατηγοριῶν, ἀπήντησε καταφατικῶς.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπαναληφθείσης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδριάσει κλεισθείσης συζητήσεως περὶ τῶν καθυστερουμένων βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων, τρεῖς ἐξετέθησαν γνῶμαι πρὸς λύσιν τοῦ προκειμένου ζητήματος.

Μία μὲν ἡ τοῦ βουλευτοῦ Καρυστίας ἔχουσα οὕτω· «Νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς Δ'. συνόδου τῆς παρελθούσης περιόδου ὡς πρὸς τὰ ὑπόλοιπα πληρωτέα, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς παρὰ τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐνεστώσης συνόδου καταρτισθείσης καταστάσεως ὡς πρὸς τοὺς δικαιουμένους νὰ λάβωσι, καὶ ἐξαιρουμένων τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν Α. σύνοδον τῆς τρεχούσης περιόδου, αἵτινες

θέλουν ἐξετασθῆ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ σχετικοῦ ἀπολογισμοῦ.»

Δευτέρα δὲ ἡ τοῦ βουλευτοῦ Σύρου, προτείναντος νὰ ἐρωτηθῆ τὸ ὑπουργεῖον μὴ τυχὸν ἐπληρώθησαν αἱ ἀποζημιώσεις τοῦ 1852· καὶ τρίτη ἡ τοῦ βουλευτοῦ Γυθείου, καθ' ἣν, ἀφ' οὗ ἡ Βουλὴ ἐξετάσῃ τὸν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς συνταχθέντα πίνακα τῶν ἐχόντων λαμβάνειν, καὶ ἐκκαθαρίσῃ τὸ πραγματικῶς ὀφειλόμενον ποσὸν, νὰ ζητήσῃ αὐτὸ παρὰ τοῦ ὑπουργείου καὶ τὸ διανείμῃ εἰς τοὺς δικαιούχους.

Ἀκολούθως δὲ συγχωνεύσαντος τοῦ βουλευτοῦ Σύρου τὴν γνώμην αὐτοῦ μετ' ἐκείνης τοῦ βουλευτοῦ Καρυστίας, καθ' ἣν ἀπόκειται εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐξετάσῃ μὴ τυχὸν ἐπλήρωσεν ὁλόκληρον ἢ μέρος τοῦ ἐκ δρ. 11000 φαινομένου καθυστερήματος· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα πρῶτον ἐπὶ τῆς γνώμης τοῦ βουλευτοῦ Καρυστίας ὡς ἀπωτέρας, παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως.

Οὕτω δὲ κηρύξαντος τοῦ προέδρου τὸ ἀποτέλεσμα, ἡ Βουλὴ προέβη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου. Ἀναγνωσθέντα δὲ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. Α. ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

«ΚΕΦ. Α'. Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

Ἄρθρ. 1. Προσωπ. τοῦ ὑπουργείου . . . . . 32,520.
» 2. Ἔξοδα . . . . . 5700.

Γενομένης εἶτα ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. ἐκ δρ. 38,220 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἰω. Σκαλτσόντζον καὶ Ἐμ. Ἀντίπαν, συνήχθη, κατὰ τὸ ὑπὸ προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 80.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἓξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφ. Α'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	. . . . .	Δημήτριος Τσάκρης	. . . N
Δημήτριος Ὁρεινός	. . . . N	Γεώργιος Τσόκρης	. . . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Νικόλας Ἰατρός	. . . . . N
Πέτρος Καμπάνης	. . . N	Σκαρλάτος Σοῦτσος	. . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . N	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. .	Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . . .

Σταῦρος Βλάχος	. . . . .	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	. .
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . . N	Νικόλαος Μπούκουρας	. . .
Σωτήριος Στράτος	. . . . N	Π. Κολποδῖνος	. . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . N	Ἐμ. Ἀντίπας	. . . . . N
Φίλων Φίλωνος	. . . . . N	Γ. Πανοπριφτόπουλος	. . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . .	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	.
Νικόλαος Τσέλιος	. . . . N	Χρῆστος Ράγκος	. . . . N
Κωνστ. Γριβογεώργης	. . N	Εὐθ. Κανελλόπουλος	. . . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	. . N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	. N	Νικόλαος Ματθαίου	. . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N	Σ. Κοπανίτσας	. . . . N
Γεώργιος Κονδύλης	. . . .	Ἐμμ. Μελετόπουλος	. . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. . .	Α. Κορφιωτάκης	. . . . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . .	Γ. Γιατράκος	. . . . .
Βασίλειος Νώνης	. . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου	. . . . N
Σταμάτιος Μήτσας	. . . N	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	N
Δημήτριος Ζῶτος	. . . . N	Ἰωάννης Ν. Ταμπακόπουλος.	
Γ. Ι. Γιολδάσης	. . . . N	Γ. Ῥεβελιώτης	. . . . N
Ν. Α. Γρανίτσας	. . . . .	Β. Π. Δημητρακόπουλος	. .
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	. . N	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	. .
Σ. Χ. Στερανόπουλος	. . N	Α. Μαυροειδής	. . . . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός	. . N	Γ. Κεφάλας	. . . . .
Σόλων Κρεστενίτης	. . . .	Ἀναγνώστης Τσάκας	. . N
Δημήτριος Ἀθανασίου	. . N	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	.
Γεώργιος Διαμάντης	. . N	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	N
Ν. Δελένδας	. . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	N
Δ. Γαβρᾶς	. . . . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης	.
Ν. Βαρβαρῆγος	. . . . . N	Ἰω. Προβιλέγιος	. . . . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	. . N	Ἰω. Ταταράκης	. . . . . N
Ἀεωνίδας Ν. Πετμεζᾶς	. .	Σ. Βαρότσης	. . . . . N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	N	Χ. Σουμαρίπας	. . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος	. . . N	Π. Δημητρακόπουλος	. . . N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	. N	Π. Χρυσοβέργης	. . . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. . N	Α. Παπαδημητριάδης	. . .
Ἰωάννης Ζάρκος	. . . . . N	Δ. Κοκοτάκης	. . . . . N
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	.	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	. . N
Βελισάριος Νικολαΐδης	. . .	Ἰωάννης Εὐσταθίου	. . . .
Ἰωάννης Μπαλάρας	. . . N	Γεώργιος Μαθειοχωρίτης	. N
Πέτρος Δελιγιάννης	. . . N	Γεώργιος Μπάνης	. . . .
Γ. Δ. Ἀντωνόπουλος	. . . .	Νικόλαος Πιτράκος	. . . .

Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Μιχαὴλ Σολωμός	Ν
Δημήτριος Πουλικάκος	Ν	Ἀν. Ρενουάρδος	Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέας		Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Π. Χριστόπουλος		Παναγιώτης Ψάθης	Ν
Π. Κανελλόπουλος	Ν	Νικόλαος Νάζος	Ν
Νικόλαος Μοσχούλας	Ν	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Σπ. Ἠλλήνας		Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Ν. Παναργιᾶς		Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν	Δημήτριος Στάϊκος	Ν
Σιδέρης Πράτσικας		Α. Κιζάννης	Ν
Π. Πατρινός		Παντολέων Κουντουριώτης	
Χρ. Τσαλαμιδᾶς		Δημήτριος Βουδούρης	
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν	Σταμάτιος Γ. Δακὸς	Ν
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου		Μ. Χουρμούζης	Ν
Ν. Α. Μπότασης		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Δ. Καλλέργης		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Κ. Δαρειώτης		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	Ν
Ἰω. Σκαβέντσος	Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Γ. Νικολέου	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Γεώργιος Ναύτης	Ν	Α. Μάντσαρης	Ν

Ἀνεγνώσθησαν ἑπομένως τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ κτρ. Βι ἅτινα ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

«ΚΕΦ. Β. Ἄρθρ. 4. Κλῆρος.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιμίσθια συνοδικῶν . . . . . 27,360.
» 2. Ἔξοδα . . . . . 2,575.
» 3 Ἐπίδομα ἐπισκόπων . . . . . 108,000.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ἄρθρου 4 μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου παρατηρεῖται διαφορὰ ἐπὶ πλέον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1854 δρ. 4,320 λόγῳ προσθήκης δύο εἰσέτι ἱεροκηρύκων εἰς δύω νομούς· ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγνωρίζει μὲν τὴν ἀνάγκην τῆς κηρύξεως τοῦ θείου λόγου εἰς τὸν λαὸν, καὶ τὰς ἐντεῦθεν προσγινομένας ὠφελείας εἰς τὴν ἠθοποίησιν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀποτροπήν του ἀπὸ ποικίλας προσβαλλούσας τὰ κοινωνικὰ δίκαια, οὐχ ἧττον ὅμως ἐξακολουθεῖ νὰ πιστεύῃ ὅτι ἡ ἀνάγκη αὕτη ἠδύνατο ν' ἀναπληρωθῇ διὰ τῶν κατὰ τόπους ἀρχιερέων, τῶν ὁποίων ἡ θέσις καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς ἐμπνεόμενος σε-

βασμὸς ἐμποιεῖ μείζονα ἠθικὴν ὠφέλειαν· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν προσθήκην ταύτην, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἀντιλέγει μὲν εἰς τὴν παραδοχήν της, συνιστᾷ ὅμως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν καλὴν χρῆσιν αὐτῆς, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ ἀποκατασταθῇ παραγωγὸς, διοριζομένων ἱκανῶν καὶ ἀόκνων ἱεροκηρύκων, οἵτινες θέλουν περιέρχεσθαι ἅπαξ τοὐλάχιστον τοῦ ἔτους εἰς ὅλα τὰ χωρία τοῦ νομοῦ, καὶ δὲν θέλουν περιορίζεσθαι εἰς μόνην τὴν πρωτεύουσαν αὐτοῦ ἢ εἰς ὀλίγιστον ἀριθμὸν χωρίων.

Παρετήρησέ τις, ὅτι ὁ διορισμὸς ἱεροκηρύκων εἶναι καθῆκον τῆς κυβερνήσεως, καὶ οὐχὶ εὐεργέτημα, ὡς κακῶς ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ ὑπουργοῦ ἀποκαλεῖται. Ἐπειδὴ δὲ, ἐξ μόνον ἱεροκηρύκων ὑπαρχόντων μέχρι τοῦδε, ζητεῖται πίστωσις καὶ δι' ἑτέρους δύω, καὶ ἐπειδὴ οὕτω δύω νομοὶ θέλουν στερεῖσθαι τοῦ θείου κηρύγματος, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ προσθέσῃ τὴν διὰ δύω ἔτι ἱεροκήρυκας ἀναγκαίαν δαπάνην, ἵνα καὶ εἰς τοὺς δέκα τοῦ κράτους νομοὺς ὑπάρχωσιν οἱ τὸν θεῖον κηρύσσοντες λόγον.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ λέξεων, ἀλλὰ περὶ πραγμάτων, καὶ διὰ τοῦτο ἄσκοπον θεωρεῖ τὴν λεκτικὴν τοῦ προαγορεύσαντος παρατήρησιν. Συμφώνων δὲ μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, παρατηρεῖ, ὅτι τὸ σπουδαιότερον τῷ ὄντι καθῆκον τῶν ἐπισκόπων, κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, εἶναι ἡ κήρυξις τοῦ θείου λόγου, καὶ τὸ καθῆκον τοῦτο ἐκπληροῦσι πολλοὶ τῶν ἀρχιερέων. Ἀλλ' ἐπειδὴ σεβάσμιοι τινὲς ἱεράρχαι, εἴτε ἐκ τοῦ γήρατος εἴτε μὴ ἔχοντες τὴν εὐκολίαν τοῦ κηρύττειν, ἀδυνατοῦσιν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἱεροῦ τούτου καθήκοντος, ἡ κυβέρνησις ὤφειλε νὰ ἀναπληρώσῃ δι' ἱεροκηρύκων τὴν ἔλλειψιν ταύτην, καὶ σκοπὸν εἶχε νὰ διορίσῃ εἰς ἕκαστον νομὸν ἀνὰ ἕνα. Ἐπειδὴ ὅμως ἀπαιτεῖται ὁ κηρύττων τὸν θεῖον λόγον νὰ ἔχῃ καὶ τὴν πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένην ἱκανότητα, ἡ κυβέρνησις περιωρίσθη εἰς ἓξ μόνον κατ' ἀρχάς. Ἤδη δ' εὑροῦσα καὶ ἑτέρους δύω ἀξίους τῆς θέσεως ταύτης, προσέθηκεν αὐτούς, ἐπιφυλαττομένη νὰ διορίσῃ καὶ τοὺς ἐλλείποντας δύω, ἅμα τοιούτους ἀνεύρῃ.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 4, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 5 καὶ 6, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 4. Μισθοὶ ἱεροκηρύκων . . . . . 17280.
» 5. » ἐκκλ. μουσικῆς . . . . . 4201.
» 6. » τοῦ ἐρημείου καὶ νεοκόρου τῆς ἐν Μονάχῳ ἐκκλησίας . . 2180.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 7 λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ προχείρισις τριάκοντα ἐπισκόπων δὲν ἐξεπλήρωσεν οὔτε τὰς ἀνάγκας οὔτε τὰς εὐχὰς τοῦ λαοῦ, διότι οἱ ἐπίσκοποι δὲν ἔχουσιν ὁμεσον μετὰ τοῦ λαοῦ συνάφειαν ὡς οἱ ἱερεῖς, περὶ ὧν ὅμως οὐδεμία ἐλήφθη φροντὶς, καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν εἰς τὰς ἐκκλησίας νὰ ζητῆται ὑπὲρ αὐτῶν ἔλεος ὡς δι' ἐπαίτην τινὰ, ἡ δὲ σημαντικὴ περιουσία τῶν μοναστηρίων νὰ κατασπαταλᾶται ἄνευ οὐδενὸς ἀποτελέσματος, ἐν ᾧ δι' αὐτῆς, καλῶς διαχειριζομένης, ἦτον εὔκολον νὰ ληφθῇ ἡ δέουσα καὶ ὑπὲρ τῶν ἱερέων πρόνοια, ὥστε νὰ μὴ καταφεύγωσιν εἰς μέσα τοσοῦτον ποταπά.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τῷ ὄντι ὁ κατώτερος κλῆρος εὑρίσκεται εἰς καθημερινὴν μετὰ τοῦ λαοῦ συνάφειαν, διότι ἕκαστος εἰς τὸν ἱερέα ἐκμυστηρεύεται καὶ τὰς ὀδύνας καὶ τὰς ἁμαρτίας του, ζητῶν παρ' αὐτοῦ ἀνακούρισιν, οὗτος δὲ ὀφείλει νὰ τὸν ὁδηγῇ εἰς τὰ καλὰ καὶ νὰ τὸν παραμυθῇ, καὶ διὰ τοῦτο ἡ κυβέρνησις προτίθεται νὰ λάβῃ σπουδαιότατα περὶ τοῦ κλήρου μέτρα. Καθ' ὅλον τὸ κράτος ὑπάρχουσι διατηρούμεναι Μοναὶ, ἐξ ὧν ἄλλαι μὲν πλουτοῦσιν, ἄλλαι δὲ μόλις ἐκ τοῦ εἰσοδήματός των ἀποζῶσιν, ἐκ δὲ τῶν πρώτων εὔκολον εἶναι νὰ σχηματισθῶσι σχολεῖα, ἐντὸς τῶν ὁποίων νὰ διδάσκωνται οἱ διὰ τὸν κλῆρον προπαρασκευαζόμενοι.

Περὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου ἐπέστειλε καὶ τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ τὰ δέοντα, καὶ πιστεύει ὅτι ταχέως θέλει φθάσει εἰς ἐν εὐάρεστον ἀποτέλεσμα. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου νομίζει ὅτι καὶ εἰς τὴν χειροτονίαν τῶν ἱερέων πρέπει νὰ τηρηθῇ ἡ αὐτὴ τάξις, ἥτις τηρεῖται εἰς τὴν τῶν ἀρχιερέων, διοριζομένων τῶν ἱερέων εἰς ὡρισμένας ἐνορίας σύμφωνα καὶ μὲ τοὺς ἱεροὺς κανόνας. Ἐπὶ τούτῳ δὲ ἀπαιτεῖται νὰ κανονισθῶσι καὶ αἱ ἐνορίαι, καὶ πιστεύει ὅτι καὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο θέλει ταχέως κανονισθῇ.

Ἐπήνεγκεν ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς καὶ ἄλλοτε ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι περιστάσεις ὅλως ἀκαταμάχητοι τὸν ἐμπόδισαν τοῦ νὰ ἐκθέσῃ, μακρυνόμενος τοῦ ὑπουργείου, τὰς κατὰ τὸν ὑπουργικὸν αὐτοῦ βίον πράξεις του, καὶ τὴν ἀκούσιον ταύτην ἔλλειψιν προτίθεται σήμερον ἐν συντόμῳ ν' ἀναπληρώσῃ. Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι μετὰ τὴν εὐτυχῆ κατ' αὐτὸν ἔκβασιν τῶν δύω νόμων περὶ καταστάσεως τῆς ἱερᾶς συνόδου καὶ τῆς διαιρέσεως τῶν ἐπισκοπῶν τοῦ κράτους, μία τῶν πρωτίστων αὐτοῦ φροντίδων ὑπῆρξεν ἡ συμπλήρωσις τῆς ἐκκλησιαστικῆς νομοθεσίας διὰ καταλληλοτέρας διαχειρίσεως τῆς μεγάλης τῶν μοναστηρίων περιουσίας, διατελούσης ὑπὸ τὸ κράτος τῶν μεγαλειτέρων καταχρήσεων. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ὁλόκληρον τὸ παρελθὸν, καὶ εὗρεν ὅτι διατηροῦνται 137 μοναστήρια, τῶν ὁποίων τὸ διπλοῦν δέκατον, τὸ ἀποδιδόμενον εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον μέχρι τοῦ 1842, ἀνέβαινεν εἰς δρ. 67,000, αἵτινες παριστῶσιν ἓν εἰσόδημα αὐτῶν ἐξ 610,000 δρ. Ἐπειδὴ δὲ, ὡς ὅλα τὰ κτήματα ἐβελτιώθησαν ἐντὸς ὁλοκλήρου δεκαετίας, πύξηθη βεβαίως καὶ ἡ πρόσοδος τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, ἔπεται ὅτι κατ' ἐλάχιστον ὅρον τὸ εἰσόδημα τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος μοναστηρίων ἀναβαίνει ἤδη εἰς ἓν ἑκατομμύριον, καὶ ἐν τούτοις μετὰ λύπης παρατηρεῖ, ὅτι κατὰ τὰ δύω καὶ ἥμισυ ἔτη τῆς ὑπουργίας του καθ' ἡμέραν ἐλάμβανεν ἀναφορὰς τῶν Μονῶν, δι' ὧν ἐζήτουν τὴν ἄδειαν νὰ συνομολογήσωσι δάνειον πρὸς ἐπισκευὴν τῶν κελίων των, καὶ ἐκ τούτου ἐβεβαιώθη ὅτι αἱ μεγαλείτεραι καταχρήσεις λαμβάνουσι χώραν, πρὸς κατάπαυσιν τῶν ὁποίων ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπέμβῃ διοικητικῶς ἡ κυβέρνησις εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ εἰσοδήματος τῶν μοναστηρίων. Ἐπὶ τούτῳ δὲ συνέταξεν ἓν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὑποβαλὼν εἰς τὴν ἱερὰν Σύνοδον, ἐζήτησε τὴν γνώμην της, ἀλλὰ μέχρι τῆς ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου ἀπομακρύνσεώς του ἡ Σύνοδος δὲν εἶχεν ἐπιστρέψει τὸ νομοσχέδιον.

Ἤδη δὲ πεποιθὼς εἰς τὰ χριστιανικὰ αἰσθήματα καὶ εἰς τὰ ῥῶτα τοῦ διέποντος τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν, πιστεύει ὅτι θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον, καὶ καταστήσας αὐτὸ ὅσον ἐνεστι τελειότερον, θέλει τὸ παρουσιάσει εἰς τὰς Βουλὰς πρὸς κατάπαυσιν τῶν γινομένων καταχρήσεων καὶ πρὸς μόρφωσιν τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν κλήρου, τοῦ ὁποίου ἡ κατάστασις δὲν εἶναι εὔκολον νὰ βελτιωθῇ πρὶν ἢ παρασκευασθῶσιν ἄτομα ἄξια πρὸς χειροτονίαν.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἡ ἀγόρευσις δύω ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργῶν περιεστράφη εἰς ἀντικείμενον σοβαρὸν, τὴν προπαρασκευὴν τοῦ κλήρου, καὶ αἱ διαβεβαιώσεις ἀμφοτέρων εὐηρέστησαν βεβαίως τὴν Βουλήν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐρρέθη, ὅτι ἐκ τῆς κακῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τῶν μοναστηρίων προέρχεται ἡ κακὴ τοῦ κλήρου κατάστασις, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἀνωμαλία αὕτη ἦτον συνέπεια τῆς ἐπαναστάσεως. Συνέτεινε δὲ εἰς αὐτὴν καὶ τὸ μέτρον τῆς διαλύσεως τῶν μοναστηρίων, ὡς καὶ ἡ ἔλλειψις ἀρχιερέων. Ἤδη δὲ, ὅτε κατὰ μικρὸν αἱ περιστάσεις αὗται ἐξέλιπον, πιστεύει ὅτι ἡ κυβέρνησις θέλει ἐπιστήσει τὴν

προσοχήν της επί τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου, καὶ θέλει λάβη ταχείαν περὶ τοῦ κλήρου πρόνοιαν.

Ἐπειδὴ δὲ ἐγένετο λόγος καὶ περὶ διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν, παρατηρεῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν βουλευτῶν, διατελέσαντες τοιοῦτοι καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν περίοδον, ἐνθυμοῦνται ὅτι ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς νόμοις περιείχετο καὶ ἓν ἄρθρον, προβλέπον τὴν διαίρεσιν τῶν ἐνοριῶν, τὸ ὁποῖον ὅμως προσεβλήθη ὑπὸ πολλῶν, διότι μία τοιαύτη διαίρεσις ἢ θέλει καταστρέψει ἓξεις οἰκογενειακὰς καὶ ἱερὰς ἀναμνήσεις, στεροῦσα τὰς οἰκογενείας μιᾶς ἐνορίας τοῦ ἱεράκος, ὃν εἶχον πρὸ της διαιρέσεως, καὶ μακρύνουσα αὐτὰς τῆς ἐκκλησίας, εἰς ἣν ὑπάρχουσι τεθαμμένα τὰ ὀστᾶ τῶν πατέρων των, ἢ ἱερεῖς ἀνήκοντες εἰς μίαν ἐνορίαν, θέλουσιν ἐνεργεῖ καθήκοντα ἱερατικὰ εἰς ἐνορίαν ἄλλην. Ἐν περιπτώσει λοιπόν, καθ' ἣν ἀποφασισθῇ ἡ τῶν ἐνοριῶν διαίρεσις, πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ τοιαῦται περιστάσεις πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐκτεθέντων ἀτοπημάτων.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι διχογνωμιῶν πρὸς τὸν προαγορεύσαντα, παραδέχεται πληρέστατα τὴν ἀρχήν, ἣν ἔθεσεν ὁ ὑπουργὸς ὡς στηριζομένην εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας, φρονῶν καὶ οὗτος ὅτι, ὡς κατὰ τοὺς κανόνας ἐτακτοποιήθησαν τὰ τῶν ἀρχιερέων, οὕτω πρέπει νὰ κανονισθῶσι καὶ τὰ τῶν ἱερέων, διότι ἡ πενιχρὰ αὐτῶν κατάστασις δὲν προέρχεται ἐκ τῆς χρηματικῆς των ἐνδείας μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς δουλικῆς θέσεως, εἰς ἣν εὑρίσκονται σήμερον ἀπέναντι τῶν ἀρχιερέων.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄλλοτε ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἀπέδειξε τὴν κακὴν οἰκονομικὴν τῶν μοναστηρίων κατάστασιν, παρατηρεῖ ὅτι τὸ εἰσόδημα αὐτῶν ὑπερβαίνει πολὺ τὸ ἓν ἑκατομμύριον, διότι ἐκτὸς τῶν εἰσόδων ἐκείνων, δι' ἃ πληρώνουσι διπλοῦν δέκατον, ἔχουσι καὶ ἄλλα ἐκ τῶν δασῶν, ἐκ τῶν νομῶν καὶ τοιούτων, καὶ ἐπομένως ἓν τοσοῦτον σημαντικὸν εἴσοδον, καλῶς διαχειριζόμενον καὶ διατιθέμενον, ἠδύνατο βεβαίως πρὸς τοῖς ἄλλοις νὰ ἐπαρκέσῃ καὶ εἰς τὴν μόρφωσιν τοῦ ἱεροῦ κλήρου.

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ διαίρεσις τοῦ κατωτέρου κλήρου ἀπὸ τὸν ἀνώτερον εἶναι πάντη ἄτοπος, καὶ πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν τοιαύτας δημοκρατικὰς διακρίσεις μεταξὺ τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν κλήρου. Θεωρῶν δὲ καθῆκον κυβερνητικὸν τὴν βελτίωσιν τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς τοῦ κλήρου καταστάσεως, συμφωνεῖ πληρέστατα μετὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς καὶ ἄλλοτε ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ ὡς πρὸς τὴν

ἰδέαν τοῦ ὅτι πρέπει νὰ κανονισθῇ διοικητικῶς ἡ διαχείρισις τῆς περιουσίας τῶν μοναστηρίων, καὶ προσεχῶς θέλει ὑποβάλει τὸ περὶ τούτου νομοσχέδιον, ὅπερ εὗρε προπαρεσκευασμένον ἐν τῷ ὑπουργείῳ.

Ἀπαντῶν δὲ εἰς τὸν βουλευτὴν Ἠλείας παρατηρεῖ, ὅτι τὸ περὶ ἐνοριῶν ζήτημα εἶναι τῷ ὄντι σπουδαῖον καὶ συγκινητικόν, διότι ὡς εἴμεθα προσηλωμένοι εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς ἣν πρῶτον ἠνοίξαμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ διήλθομεν τοὺς παιδικοὺς ἡμῶν χρόνους, οὕτως ἐμμένομεν πιστοὶ καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, εἰς ἣν ἐκ τῆς παιδικῆς ἡμῶν ἡλικίας ἐσυνειθίσαμεν νὰ ἐκκλησιαζώμεθα, καὶ εἰς τοὺς ἱερεῖς τῆς ἐνορίας. Ἐν τούτοις τὸ ζήτημα τῆς διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν εἶναι ἓν ζήτημα ἀναγκαῖον, καὶ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ ἐνομοθετήθη ἤδη ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς νόμοις. Ἂν δὲ καὶ πιστεύει ὅτι πιθανὸν νὰ συμβοῦν τὰ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας ἐκτεθέντα ἀτοπήματα, οὐχ ἧττον ὅμως πρὸς τακτοποίησιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν κανόνων, τὸ περὶ διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν ζήτημα πρέπει νὰ λυθῇ.

Δίδων δὲ πέρας εἰς τὴν περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐν γένει ἀντικειμένων ἀγόρευσίν του, παρατηρεῖ, ὅτι ἐζήτησε προσθήκην δραχμῶν ἐκ δραχ. **2500** πρὸς τύπωσιν ἐκκλησιαστικῆς χρηστομαθείας, διότι πρὸς μόρφωσιν τοῦ κλήρου δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ σύστασις σχολείων, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσιν οἱ κληρικοὶ καὶ βιβλία πρόχειρα, ἐντὸς τῶν ὁποίων νὰ διδάσκωνται τὰ καθήκοντά των, καὶ κατήχησιν ἱεράν, καὶ πᾶν ἄλλο διδακτικὸν ἐκκλησιαστικὸν βιβλίον, ἵνα μὴ ἀναγκάζωνται νὰ καταφεύγωσιν εἰς ξένας ἐκδόσεις.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 7, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 8 καὶ 9 καὶ τὸ πρόσθετον δέκατον κατὰ τὴν ὑποβληθεῖσαν δήλωσιν, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 7.	Προπαρασκ. διὰ τὸν κλῆρον . .		3600.
» 8.	Περιθάλψεις		1200.
» 9.	Τέκνοι		22:80.
» 10	Ἔκδοσις ἐκκλ. χρηστομαθείας . .		2500.»

Γενομένης τελευταίως καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου ἐκ δραχ. **169217** ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ προηγηθείσῃ καὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτοκόλλων ὁμοίων σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76.

Ὁ δὲ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὸν

ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλ. ὑπουργείου, καὶ τὴν συζήτησιν περὶ τῶν κατὰ τοῦ Μηλίου δύω νέων κατηγοριῶν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1. Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Π. Κολποδῖνος.
Α. Ν. Πετμεζᾶς.
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΑ'.

Τῆς 21 Ἰουνίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν δεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τῶν κατὰ τοῦ ὑποστρατήγου Σ. Μηλίου ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος γενομένων νέων κατηγοριῶν, λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὁ ὑποβαλὼν αὐτάς, ὅτι ἐπιλαμβανόμενος πρῶτον τῆς ἀφορώσης τῆς ἐνοικίασιν τῆς οἰκίας τῆς συζύγου τοῦ Μηλίου κατηγορίας, παρατηρεῖ ὅτι ὁ πρώην ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς Σ. Μήλιος διὰ διαταγῆς του ἀπὸ 5 Ὀκτωβρίου 1853 διέταξε τὸν ἀρχηγὸν τῆς χωροφυλακῆς νὰ ἐνοικιάσῃ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος οἰκίαν διὰ πέντε ἔτη πρὸς δραχμὰς 200 κατὰ μῆνα προπληρωτέας, ὅπερ ἰσοδυναμεῖ μὲ δραχμὰς 220, ἐν ᾧ τὸ ἐνοικιασθὲν μέρος τῆς οἰκίας αὐτῆς, ἐκ τριῶν συνιστάμενον δωματίων, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνοικιασθῇ πλέον τῶν 70 δραχμῶν, ἀφ' οὗ ὁλόκληρος ἡ οἰκία, ἐν ᾗ οἰκεῖ σήμερον ὁ Κ. πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐνοικιάσθη ἀντὶ 250 δραχμῶν κατὰ μῆνα. Ἐπειδὴ δὲ ἐνοικιάσθη ὡς κατάστημα στρατιωτικὸν καὶ ἐπόμενον ἦτον νὰ λάβῃ καταστροφάς τινας, ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ εὔλογος μία τις προσθήκη ἓξ εἴκοσιν ἢ καὶ τριάκοντα δραχμῶν τὸ πολὺ κατὰ μῆνα, οὐχὶ ὅμως καὶ τοσαύτη ἀδικαιολόγητος τοῦ ἐνοικίου ἐξόγκωσις, γενομένη πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ περιποιήσῃ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ὠφέλειαν ἀθέμιτον μὲ ζημίαν τοῦ δημοσίου 9,000 δραχμῶν. Καὶ ἂν μὲν τοιαῦτα συμφέροντα ἐπεζήτει εἰς ἰδιώτης, δὲν εἶχε τίποτε κατ'

αὐτοῦ νὰ εἴπῃ, ὡς ἀποβλέποντος εἰς τὸ ἀτομικὸν αὐτοῦ συμφέρον. Ἀλλὰ ὑπουργός, τοιαῦτα πράττων ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ κατὰ τοῦ δημοσίου, δύναται δικαίως νὰ κατηγορηθῇ ὡς καταχραστής. Ἀρκούμενος μολαταῦτα διὰ τῆς πρώτης ταύτης κατηγορίας ν' ἀποδείξῃ τὴν πρὸς τὸ καταχράσθαι ῥᾳστώνην τοῦ πρώην ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, ἀποσύρει αὐτὴν σήμερον, περιοριζόμενος εἰς μόνην τὴν δευτέραν περὶ τῆς παρανόμου ἀπονομῆς φαλαγγιτικῶν γραμματίων. Εἰς ταύτης δὲ τὴν ἐξέτασιν μεταβαίνων παρατηρεῖ, ὅτι προηγηθέντα ἁμαρτήματα οὐ μόνον δὲν δικαιολογοῦσι τὸ παράνομον τῆς πράξεως, ἀλλὰ πλειότερον ἐπιβαρύνουσι τὸν παρανομήσαντα, διότι, ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν τῶν προκατόχων αὐτοῦ τὰ σφάλματα, δὲν ἔπρεπεν οὗτος νὰ ὑποπέσῃ εἰς τὸ αὐτὸ ἀτόπημα. Ἐπειδὴ δέ τινες ἔχουσι τὴν ἐσφαλμένην ἰδέαν ὅτι ἡ ἐξέλεγξις τῆς ἀπονομῆς τῶν βαθμῶν εἶναι ἐπέμβασις εἰς τὰ κυριαρχικὰ τοῦ Βασιλέως δικαιώματα, λέγει, ὅτι ἡ ἰδέα αὕτη εἶναι σόλοικος, διότι οὕτω καθιστῶμεν τὸν ὑπουργὸν ἀνεύθυνον ἐνώπιον τοῦ Συντάγματος, καὶ ἀποδίδομεν ἀνόμως εὐθύνην εἰς τὸ ἀνεύθυνον πρόσωπον τοῦ Βασιλέως. Ἐξετάζοντες λοιπὸν τὸ περὶ ἀπονομῆς τῶν βαθμῶν ζήτημα, εὑρίσκομεν ὅτι οἱ εἰς τὰς ἑπομένας τέσσαρας τάξεις ἀνήκοντες δύνανται νὰ λάβωσι βαθμόν· α) οἱ ἐγγεγραμμένοι εἰς τὰ μητρῶα τοῦ 1833 καὶ 1835, β) ὅσοι δι' ἀναφορᾶς των ὑπέβαλον εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀποδεικτικὰ διασήμων ὁπλαρχηγῶν, ὅτι ἔλαβον μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα, γ) ὅσοι, διαταγῇ τοῦ ἀρχηγοῦ, ἔλαβον μέρος ὑπὲρ τῶν καθεστώτων ἐναντίον στασιαστικῶν κινημάτων, καὶ δ) οἱ υἱοὶ τῶν ἀγωνιστῶν. Ἀλλὰ καὶ οἱ εἰς τὰς τέσσαρας ταύτας κατηγορίας ἀνήκοντες ὤφειλον δι' ἀναφορᾶς των πρὸς τὸ ὑπουργεῖον νὰ ζητήσωσι τὸν βαθμόν· ἐξετάζοντες δὲ ἂν τὰ τέσσαρα ἄτομα, εἰς ἃ ὁ Σ. Μήλιος ἀπένειμε τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ, ἀνήκωσιν εἰς μίαν τῶν τεσσάρων αὐτῶν κατηγοριῶν, πληροφορούμεθα ὅτι οὐ μόνον εἰς οὐδεμίαν αὐτῶν ἀνήκουσιν, ἀλλ' οὐδ' ἀναφορά τις αὐτῶν ὑπάρχει ἐν τῷ ὑπουργείῳ, οὔτε ἔκθεσις τοῦ ὑπουργοῦ πρὸς τὸν Βασιλέα, δικαιολογοῦσα τὴν περὶ βαθμολογίας αὐτῶν πρότασιν. Πῶς λοιπὸν εὑρέθησαν οὗτοι ἄφνης καὶ μὲ βαθμὸν ὑπολοχαγοῦ καὶ μὲ γραμμάτιον 4500 δραχμῶν, ἐν ᾧ οἱ ἀληθῶς ἀγωνισταὶ δὲν ἔχουσιν οὔτε γῆν νὰ ταφῶσιν, οἱ δὲ υἱοὶ τοῦ Παναγιώτου καὶ Νικολάου Γιατράκου οὐδένα ἔχουσι βαθμόν; Ἀποκτῶσι μετὰ πεποιθήσεως τὴν ἰδέαν ὅτι οἱ βαθμοὶ οὗτοι ἐδόθησαν διὰ τὸν χρωματισμὸν τῆς οἰκίας τοῦ ὑπουργοῦ, διότι δὲν πιστεύει ὅτι ὑπουργὸς ἐδύ-

νατο νὰ ἐμπορευθῇ τοὺς βαθμοὺς καὶ τὴν ἐθνικὴν γῆν. Τὸ δὲ παράνομον τῆς πράξεως διπλασιάζεται, διότι, ἐν ᾧ οἱ εἰς τὰς τρεῖς τελευταίας κατηγορίας ὑπαγόμενοι ἐπεκράτησε συνήθεια νὰ λαμβάνωσι κατὰ πρῶτον βαθμὸν ἀνθυπολοχαγοῦ τῆς τιμῆς οἱ τέσσαρες οὗτοι ἔλαβον ἀμέσως πραγματικὸν βαθμὸν ὑπολοχαγοῦ καὶ γῆν ἐθνικήν, καίτοι εἰς μηδεμίαν τάξιν ἀνήκοντες.

Ἀποσύρων λοιπὸν τὴν περὶ ἐνοικιάσεως τῆς οἰκίας κατηγορίαν, κατηγορεῖ μόνον τὸν πρώην ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸν Σ. Μήλιον ὡς παρανομήσαντα, διότι ἀπένειμε γῆν ἐθνικὴν εἰς ἄτομα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐδικαιοῦντο κατὰ νόμον νὰ λάβωσι γραμμάτια φαλαγγιτικά.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι λαμβάνων τὸν λόγον μετὰ πολλοῦ δισταγμοῦ διὰ ν' ἀντικρούσῃ τὸν προαγορεύσαντα, σκοπὸν δὲν ἔχει νὰ ἐπηρεάσῃ τὰς πεποιθήσεις τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ μόνον, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπε, διὰ νὰ περιστείλῃ μίαν ἀξιόμεμπτον τάσιν ἀγρίας καταφορᾶς ἐκ μέρους τοῦ προαγορεύσαντος ἐναντίον ἑνὸς ὑποδίκου, καὶ διὰ νὰ σώσῃ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Βουλῆς, τὴν ὁποίαν ὁ προαγορεύσας κατέστησε θέατρον μιᾶς ἀνίσου καὶ ἀνηθίκου πάλης. Οἱ Ἀθηναῖοι τὸ πάλαι ἐτέρποντο βλέποντες νέους βωμαλέους καὶ εὐρώστους παλαίοντας ἐπὶ ἰσότητι εἰς τὰς παλαίστρας, ἀλλ' οἱ Ρωμαῖοι ἐλάμβανον τὴν ἀγενῆ καὶ ἀγρίαν εὐχαρίστησιν τοῦ νὰ βλέπωσι τοὺς αἰχμαλώτους των παλαίοντας εἰς τὰ ἀμφιθέατρα καὶ πάλιν ἐπὶ ἰσότητι, ἡ δὲ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων ἐδίδε θέαμα ἔτι λυπηρότερον πρό τινος καιροῦ, ἀνεχομένη συνεχῶς πάλην ἄνισον μεταξὺ ἑνὸς βουλευτοῦ, προσβάλλοντος καὶ κατηγοροῦντος, καὶ ἑνὸς ὑπουργοῦ ὑποδίκου, προσβαλλομένου καὶ κατηγορουμένου καὶ ἐπομένως προσφερομένου θῦμα μιᾶς ἀνωτέρας δυνάμεως. Ἐν ᾧ δὲ τὸ Σύνταγμα ῥητῶς κατήργησε τὰ βασανιστήρια, πρὸ τριῶν μηνῶν ἔχομεν ἓν δυστυχὲς παράδειγμα τοῦ νὰ ἐπιπίπτῃ μανιωδῶς ὁ δυνατὸς κατὰ τοῦ ἀδυνάτου, καὶ νὰ τὸν βασανίζῃ ἠθικῶς, ζητῶν πολυτρόπως νὰ χειροτερεύσῃ τὴν δυστυχῆ θέσιν του. Παρεκάλεσε πολλάκις τὸν προαγορεύσαντα, ὅστις ἀνεδείχθη ἐργολάβος, οὕτως εἰπεῖν, τῶν κατὰ τοῦ Μηλίου κατηγοριῶν, νὰ κενώσῃ ἅπαξ τὴν φαρέτραν τῶν κατηγοριῶν του, ἀλλὰ δυστυχῶς μὴ εἰσακουσθεὶς καὶ ἀναγκαζόμενος διὰ τοῦτο νὰ λάβῃ τὸν λόγον κατὰ τῶν νέων ὑπ' αὐτοῦ ὑποβληθεισῶν κατηγοριῶν, παρατηρεῖ, ὅτι ἀκούων τις τὸν προαγορεύσαντα, ἀναπολεῖ τὴν ὡραίαν τοῦ Κάτωνος ἐποχήν· ἀλλὰ διὰ ποίας τάχα μαγικῆς δυνάμεως ἐβάσαμεν ἀστραπηδὸν εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην; Ἡ ἰδέα αὐτὴ

δυστυχῶς εἶναι ἀπατηλή, διὸ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς χθὲς ἐθεώρησε τὸ παρὸν συνέχειαν τοῦ παρελθόντος, καὶ μετ' εὐχαριστήσεως ἠσπάσθη μίαν καλὴν πρᾶξιν ἑνὸς προκατόχου του. Καὶ τῷ ὄντι, ὡς εἰς τὸν ὑλικὸν κόσμον ἡ φύσις δὲν ἀσπάζεται τὰς ἀποτόμους μεταβολάς, οὕτω καὶ εἰς τὸν ἠθικὸν ὑπάρχει συνέχεια μεταξὺ παρελθόντος, παρόντος καὶ μέλλοντος. Δὲν ἐννοεῖ ἑπομένως ποία μεταβολή, ποῖον συμβὰν μᾶς μετέφερεν ἀπὸ ἐποχῆς πολιτικῆς διαφθορᾶς καὶ κακοηθείας εἰς ἐποχὴν τόσον ἀγρίας καὶ αὐστηρᾶς ἀρετῆς, οἵα φαίνεται ἡ τοῦ προαγορεύσαντος.

Ἐπιλαμβανόμενος δὲ τοῦ προκειμένου ζητήματος, πιστεύει ὅτι ἐκπληροῖ τὸ καθῆκόν του, διότι μηδεμίαν ἔχων μετὰ τοῦ Μηλίου σχέσιν, δὲν πρόκειται βεβαίως νὰ κάμῃ φιλίας ἢ πολιτικῆς μεγαλοψυχίας ἐπίδειξιν. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι αἱ παρουσιασθεῖσαι δύω κατηγορίαι διττὴν ἔχουσι ῥύσιν· καὶ ἡ μὲν πρώτη τοσοῦτον ἀσήμαντον καὶ πταπὸν χαρακτῆρα ἔχει, ὥστε καὶ ὁ εἰσαγαγὼν αὐτὴν, ἀναγνωρίσας τὸ ἀνυπόστατον, καὶ οὐχὶ ἐκ γενναιότητος φρονημάτων, ἠναγκάσθη νὰ τὴν ἀποσύρῃ. Κατηγορεῖται ὁ πρώην ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς διότι ἐνοικίασε τὴν οἰκίαν του καθ' ὑπερτίμησιν. Τοιαῦτα ζητήματα ἐξετάζονται καὶ ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς· καὶ ὑπὸ μὲν τὴν δευτέραν ταύτην ἐποψιν ἐρευνῶντες τὴν προκειμένην περίστασιν, ἀπαντῶμεν πρῶτον μίαν οἰκίαν, τῆς ὁποίας ἡ ἀξία ὑπερβαίνει τὰς 40,000 δραχμάς. Ἐνοικιαζομένη ἑπομένως ἂν τὸ δεύτερον μέρος οἰκίας τοιαύτης ἐν Ἀθήναις δύναται νὰ ἐνοικιασθῇ, καὶ μάλιστα ὡς κατάστημα στρατιωτικόν, δι' ὀλιγώτερον τῶν 200 δραχμῶν κατὰ μῆνα; Τοιαύτην λοιπὸν κατηγορίαν, πολεμουμένην ἀριθμητικῶς, ὤρτιλε βεβαίως ν' ἀποσύρῃ ὁ εἰσαγαγὼν αὐτήν. Ἀλλ' ἔπταισε τάχα ἠθικῶς ὁ Μήλιος, διότι ἐνοικίασε τὴν οἰκίαν του εἰς τιμὴν συμφέρουσαν; Ὄχι βεβαίως, διότι τὸ νὰ φροντίζῃ τις ὑπὲρ τοῦ συμφέροντός του εἶναι ἐλάττωμα ἀνθρώπινον, τὸ ὁποῖον καταμαστίζει ὁλόκληρον τὴν κοινωνίαν, καὶ διὰ τοιούτων κατηγοριῶν νομίζει ὅτι καὶ ἄδικον καὶ πτωχὸν εἶναι νὰ ἐπιβαρύνωμεν ἓν ἄτομον, κατηγορούμενον διὰ σκληρότερα ἐγκλήματα. Ἐὰν ἔπραξεν ἔγκλημα ὁ Μήλιος, διὰ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κατηγορηθῇ, διότι ἐνοικίασε τὴν οἰκίαν του ὡς κατάστημα τοῦ ἀρχηγείου τῆς χωροφυλακῆς, τότε ὀφείλομεν νὰ κατηγορήσωμεν καὶ τόσους ἄλλους ὑπουργούς, οἵτινες ἐρχόμενοι εἰς τὴν ἐξουσίαν, ἐφρόντισαν νὰ ἐνοικιάσωσιν ὡς καταστήματα δημόσια τὰς οἰκίας τῶν συγγενῶν καὶ φίλων των, ὡσανεὶ τοῦτο

ήτον εἰς ὄρος τοῦ πολιτικοῦ των προγράμματος, τὸν ὁποῖον μόνον ὅλοι οἱ ὑπουργοὶ ἐφρόντισαν νὰ πραγματοποιήσωσι. Τότε τὸν νῦν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸν Καλλέργην, πεσόντα, δύναται εἰς ἐχθρός του νὰ κατηγορήσῃ, διότι τὴν οἰκίαν τοῦ Κ. Τριγγέτα, πωληθεῖσαν ἐπὶ δημοπρασίας ἀντὶ ὀκτὼ μόνον χιλιάδων δραχμῶν καὶ κειμένην εἰς ἀπόκεντρον τῆς πόλεως μέρος, ἐνοικίασε διὰ δραχμὰς 300 κατὰ μῆνα. Ἀλλὰ τίς ποτε θέλει πιστεύσει ὅτι ὁ ὑποστράτηγος Καλλέργης εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν κατεχράσθη ἢ ἐξ ἄλλου πλαγίου ὡρμήθη σκοποῦ; Ἀλλ' ὅπως σκεπτόμεθα δι' ὑπουργὸν ἰσχυρὸν, ὀφείλομεν ἐπίσης νὰ σκεπτώμεθα καὶ δι' ἕνα πεπτωκότα καὶ ἀδύνατον. Πιστεύει καὶ ἐπίστευσε πάντοτε ὅτι πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους ἡ εὐθύνη τῶν ὑπουργῶν πρέπει νὰ κατασταθῇ πραγματικὴ, ἀλλὰ φρονεῖ ὅτι ἡ κατηγορία πρέπει νὰ ἦναι σοβαρὰ, διότι ἄλλως ματαιοῦται τοῦ Συντάγματος ὁ σκοπός. Ἐπαναλαμβάνει νὰ εἴπῃ ὅτι φίλος δὲν ὑπῆρξε τοῦ Μηλίου, ἀλλ' ὁμολογεῖ ὅτι, ἂν καὶ κατεδιώχθη ὑπ' αὐτοῦ, ὑπάρχει ὅμως αἴσθημά τι ἐν τῇ καρδίᾳ του ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς, διότι ἂν καὶ πολιτικὸς ἀντίπαλος τῆς μερίδος, εἰς ἣν οὗτος ἀνῆκε καὶ ἀνήκει, καὶ ἀπατᾶται ὁ τὰ ἐναντία φρονῶν, ἔτεινεν ὅμως γενναίως τὴν χεῖρά του, ὑπουργὸς ὤν, εἰς τὸν Ζαΐμην, τὸν Κοπανίτσαν, τὸν Χριστόπουλον καὶ ἄλλους εἰς τὴν μερίδα αὐτὴν ἀνήκοντας.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν περὶ ἀπονομῆς βαθμῶν καὶ γραμματίων κατηγορίαν, παρατηρεῖ ὅτι πᾶσαι αἱ κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεις ὑπέπεσαν εἰς τὸ αὐτὸ ἀτόπημα, καὶ μόνος ὁ Κ. πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου δύναται δικαίως νὰ ἐξαιρεθῇ, διότι κατὰ τὸ **1844**, ὑπουργὸν ὄντα τῶν ναυτικῶν, παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ βαθμολογήσῃ συμπολίτας του τινὰς, ἐξ ὧν, ἂν καὶ ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ μητρῶα, μόλις δύω ἐπείσθη νὰ βαθμολογήσῃ, τὸν **Νικόλαον Μιχαλάκην** καὶ **Ἰωάννην Πάτσην**. Ἡ κατηγορία λοιπὸν εἶναι κατ' αὐτὸν ἀνυπόστατος, διότι ἄλλως δυνάμεθα νὰ μεταβάλωμεν τὴν Γερουσίαν εἰς διαρκὲς δικαστήριον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν τοιούτων, κατὰ τὸν προαγορεύσαντα, παρανομιῶν, τῶν ὁποίων συνένοχοι ὑπῆρξαν ὅλοι οἱ κατὰ καιροὺς χρηματίσαντες ὑπουργοὶ τῶν ναυτικῶν καὶ στρατιωτικῶν.

Προτείνει λοιπὸν νὰ θεωρηθῶσιν αἱ δύω κατηγορίαι ἀβάσιμοι, ὡς ἐπαρουσιάσθησαν, καὶ ἐπομένως μὴ παραπεμπτέαι εἰς τὴν ἀνακριτικὴν ἐπιτροπὴν, ἐλπίζων ὅτι διὰ τῆς ἀγορεύσεώς του οὔτε τὰ συμφέροντα τοῦ ὑποδίκου ἔβλαψεν, οὔτε αὐτὸς προσέχρουσεν εἴτε προσωπικῶς εἴτε πολιτικῶς.

Ἐπανέλαβεν ὁ τὰς κατηγορίας εἰσαγαγὼν, ἀπαντῶν εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι παραδέχεται μὲν οὗτος τὸν τίτλον τοῦ ἐργολάβου τῶν κατηγοριῶν κατὰ τοῦ Μηλίου, ἀλλ' ἀνταποδίδει εἰς αὐτὸν τὴν ἐργολαβίαν τῆς ὑπερασπίσεως τῶν καταχρήσεών του. Ἐπειδὴ δὲ ἠθέλησε νὰ διϊσχυρισθῇ, ὅτι ἀπέσυρεν οὗτος τὴν ἑτέραν τῶν κατηγοριῶν ὡς ἀνυπόστατον καὶ οὐχὶ ἐκ γενναιοφροσύνης, ἀπαντᾷ ὅτι ἀρκούντως ἀπέδειξε τὸ παράνομον τῆς πράξεως, καὶ ἂν ὁ προαγορεύσας θέλῃ, ἐπιμένει ὑποστηρίζων καὶ τὴν κατηγορίαν ταύτην. Ἂν δὲ καὶ ὁ Καλλέργης ἐνοικίαζεν οἰκίαν ἐδικήν του αἰσχροκερδῶν, οὐδόλως ἤθελε διστάσει καὶ τοῦτον νὰ κατηγορήσῃ. Καὶ συγχωρεῖται μὲν ὁ ἰδιώτης ἐξ ἀδυναμίας πρὸς τὸ ἀτομικόν του συμφέρον νὰ φροντίζῃ διὰ τὴν ἐνοικίασιν τῆς οἰκίας του, οὐχὶ ὅμως καὶ ὁ βουλευτὴς ἢ ὁ ὑπουργὸς, διότι ἡ πρᾶξις τότε θεωρεῖται καταχρησις. Ἂν δὲ ὁ προαγορεύσας λυπῆται διὰ τὴν θέσιν τοῦ ὑποδίκου, πολλάκις καὶ οὗτος μετ' ἀγανακτήσεως ἐξέφρασε τὴν δυσαρέσκειάν του διὰ τὴν παράτασιν τῆς τοιαύτης τοῦ ὑποδίκου καταστάσεως, καὶ σήμερον λυπεῖται πλειότερον, διότι ἐναντίον τῆς θελήσεώς του προκαλεῖται νὰ εἴπῃ, ὅτι τὸ ὑπουργικὸν χαρτοφυλάκιον τοῦ Σ. Μηλίου ὑπῆρξε θαυματουργόν. Ἐν ᾧ δὲ οὗτος διὰ μακρῶν καὶ διὰ πραγμάτων ἀπέδειξε τὸ παράνομον τῆς ἀπονομῆς τῶν γραμματίων, ὁ προαγορεύσας ἐν ὀλίγοις ἠθέλησε ν' ἀποδείξῃ τὸ ἐναντίον· ἀπόκειται ὅμως εἰς τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ ὁποτέραν βούλεται γνώμην.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἀκολουθῶν τὸ σύστημα τοῦ νὰ περιορίζῃ τὰς σκέψεις του ἐπὶ τῶν πραγμάτων, ἔρχεται νὰ ἐκφράσῃ καὶ σήμερον τὴν γνώμην του ἐπὶ τῶν νέων κατὰ τοῦ Μηλίου κατηγοριῶν. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἐνοικίασιν τῆς οἰκίας, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὑπερβολικὸν τὸ ἐνοίκιον, τοῦτο, νομίζει, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔγκλημα, οὔτε κατάχρησις τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου, ἀξία νὰ προκαλέσῃ κατηγορίαν ἐναντίον ὑπουργοῦ, καὶ συζητήσεις ἑνὸς νομοθετικοῦ Σώματος. Ἐὰν ἡ ἐνοικίασις αὕτη ἦτον τῷ ὄντι κατάχρησις, ὁ διάδοχος τοῦ Μηλίου ὑπουργὸς ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ τὴν διάλυσιν συμβολαίου, ζημιοῦντος τὸ δημόσιον, καὶ οὐχὶ νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ὡς κατηγορία. Παραλείπων λοιπὸν τὸ ζήτημα τοῦτο ὡς ἀνάξιον πάσης συζητήσεως, μεταβαίνει εἰς τὴν τοῦ δευτέρου ἐξέτασιν, ὅπερ καὶ σπουδαῖον καὶ οὐσιῶδες φαίνεται. Ἐπὶ τούτῳ δὲ ἀνατρέχων εἰς τὸ παρελθὸν, εὑρίσκει τὸν περὶ συστάσεως τῆς φαλαγγος νόμον, σκοπὸς τοῦ ὁποίου

ἧττον ἡ περίθαλψις τῶν τοῦ ἀγῶνος λειψάνων. Τὸ σῶμα δὲ τοῦτο ἐνομοθετήθη ὡρισμένον καὶ παθητικόν, μὴ ὑποκείμενον εἰς μεταβολάς. Ἀλλὰ μετὰ τὴν τρίτην Σεπτεμβρίου, ὁ σκοπὸς οὗτος τῆς συστάσεως τοῦ σώματος τῶν φαλαγγιτῶν ἐτροποποιήθη, καὶ αἱ διάφοροι Κυβερνήσεις ἔκτοτε διαφόρους ἐπέφεραν μεταβολάς, προσθεῖσαι νέους ἀξιωματικούς, μεταθέτουσαι καὶ προβιβάζουσαι καὶ πάλιν ἐπαναφέρουσαι εἰς τὸ σῶμα αὐτὸ πολλοὺς τῶν ἀξιωματικῶν. Τὴν ἀρχὴν δ' αὐτὴν, τὴν ὁποίαν καὶ οὗτος ἀσπάζεται, ἠναγκάσθησαν νὰ παραδεχθῶσιν αἱ κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεις πρὸς δικαίωσίν τινων, οἵτινες ἐθεωρήθησαν ἠδικημένοι, καὶ διὰ τοῦτο οὐδεὶς ποτε ἠθέλησε νὰ προσβάλῃ τοιαύτας κυβερνητικὰς πράξεις. Λίφνης ὅμως καὶ παρ' ἐλπίδα σήμερον ἀνατρέχοντες εἰς τὸ παρελθὸν, ἀπαντῶμεν προχείρως ἐντὸς αὐτοῦ ἓν ἄτομον, καταλογίζομεν κατ' αὐτοῦ ὅλα τοῦ παρελθόντος τὰ ἁμαρτήματα, τὰ σύρομεν ἐνώπιον ἡμῶν καὶ παρ' αὐτοῦ μόνον ζητοῦμεν εὐθύνας τῶν πεπραγμένων, ἐν ᾧ τῶν τοιούτων ἀτοπημάτων οὐ μόνον καὶ ἄλλοι ὑπουργοὶ ὑπῆρξαν συνέναχοι, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ δυνάμεθα νὰ θεωρηθῶμεν τοιοῦτοι, διότι, ἐν ᾧ ἀντιπρόσωποι ὄντες τοῦ λαοῦ καὶ ἐπιτηρηταὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων, ὠφείλομεν ἔκτοτε νὰ σταματήσωμεν τὸ κακὸν, ἡμεῖς σιγῶντες ἐθεωμεθα τὴν ἀνατροπὴν τοῦ κυρίου σκοποῦ, ὅστις ὑπηγόρευσε τὴν σύστασιν τῆς φάλαγγος καὶ τὴν ἀπονομὴν βαθμῶν, περιοριζόμενοι μόνον εἰς μικράς τινας παρατηρήσεις κατὰ τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν μεγάλων δαπανῶν τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου συζήτησιν. Πρᾶξις τοιαύτη οὔτε γενναία οὔτε δικαία εἶναι. Κατηγορεῖται σήμερον ὁ Σ. Μήλιος διότι] ἀπένειμε βαθμοὺς εἰς πρόσωπα μὴ ἔχοντα τὰ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος ὁρισθέντα προσόντα, ἅπερ εἰς τέσσαρας κατέταξε κατηγορίας. Παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι οἱ βαθμοὶ τῆς φάλαγγος δὲν δίδονται οὔτε διὰ πατραγαθίας, οὔτε δι' ἄλλην τινὰ περίστασιν, ἐξ ὧν ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος ἐξέθεσεν, ἀλλ' εἰς μόνους τοὺς ἐν τοῖς μητρώοις ἐγγεγραμμένους δι' ἀτομικὰς κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεις. Ἀλλ' ἡ Συνέλευσις τῆς γ'. Σεπτεμβρίου, ἀκολουθοῦσα τὸ πνεῦμα τοῦ πρώτου νομοθέτου, ἐξέδωκεν ἓν ψήφισμα περὶ συστάσεως ἐπιτροπῆς, ἥτις ὤφειλεν οὐ μόνον τοὺς ἀδίκως μείναντας ἐκτὸς τῶν μητρώων νὰ δικαιώσῃ, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἕως τότε ἀπονεμηθέντας βαθμοὺς νὰ ἐξετάσῃ καὶ ἀφαιρέσῃ τοὺς ἀδίκως καὶ καταχρηστικῶς δοθέντας. Ἀπέναντι λοιπὸν τοιούτου ψηφίσματος δυνάμεθα ἡμεῖς σήμερον νὰ ἐπέμβωμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν ἀντικειμένων, ἅτινα ἀνετέθησαν εἰς ἄλλην ἀρχήν; ἢ τίς ἐξ ἡμῶν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τοὺς ἀληθεῖς ἀγωνιστὰς καὶ νὰ προέλθῃ εἰς ἀπόφασιν περὶ ἀδίκου ἀπονομῆς βαθμοῦ τινος; Μὴ λοιπὸν ζητῶμεν νὰ καταστρέψωμεν μίαν παρανομίαν διὰ μιᾶς ἄλλης μεγαλειτέρας.

Μετὰ μικρὸν θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἔρευναν σοβαρῶν κατηγοριῶν, αἵτινες ἐπιβαρύνουσι τὸν ὑπόδικον πρώην ὑπουργὸν Μήλιον, καὶ ἂν τότε ἐφέροντο ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος αἱ δύω αὗται κατηγορίαι ὡς περιστάσεις ἐπιβαρυντικαὶ, ἤθελον ἴσως προξενήσει πλειοτέραν ἐντύπωσιν, ἐν ᾧ σήμερον παρουσιάζόμεναι ὡς κατηγορίαι δὲν δύνανται νὰ λάβωσιν ὑποστήριξιν. Οὐχ ἧττον ὅμως πρὸς συμφέρον αὐτοῦ τοῦ ὑποδίκου ὡς φίλος αὐτοῦ παραδέχεται καὶ γνωμοδοτεῖ μάλιστα νὰ παραπεμφθῇ ἡ μία τῶν δύω νέων κατηγοριῶν, ἀφ' οὗ τὴν ἑτέραν ἀπέσυρεν ὁ εἰσαγγελεὺς αὐτὰς, εἰς τὴν ἀνακριτικὴν ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι καὶ ἐπ' αὐτῆς ταχέως αἱ ἀπαιτούμεναι ἀνακρίσεις.

Ἐπέφερεν ἕτερος, ὅτι ἂν καὶ φίλος ἀτομικὸς καὶ πολιτικὸς τοῦ Μηλίου, δὲν ὁρμᾶται ὅμως εἰς ὑπεράσπισίν του ἐκ μόνου τοῦ αἰσθήματος τῆς φιλίας, ἀλλ' ἰδίως διὰ ν' ἀντικρούσῃ τὸν βουλευτὴν Φθιώτιδος, ὅστις ἐξ ἀντιπαθείας μόνον προσωπικῆς καὶ μίσους ἀνεδέχθη τὴν κατ' ἐκείνου κατηγορίαν. Παρατηρεῖ δὲ συγχρόνως, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1823 διατρέχων τὸ πολιτικὸν στάδιον, εὑρέθη εἰς θέσιν ἄλλους μὲν νὰ ὑπερασπισθῇ, ἄλλους δὲ νὰ κατηγορήσῃ κατὰ τὰς πεποιθήσεις του, ἐν ᾧ ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος περιώρισε πάντοτε τὰς κατηγορίας του ἐναντίον ἑνὸς καὶ μόνου προσώπου, τοῦ Μηλίου, διότι ἐνόμισεν ἕως ὅτου ἠδύνατο νὰ εὕρῃ μίαν βουλὴν ἢ ἓν κοινὸν ἕτοιμον νὰ πιστεύσῃ τὰς πεπλασμένας αὐτοῦ ἀγορεύσεις, καὶ διὰ τοῦτο ἄλλοτε εἰς τοσοῦτον πομπωδῶς καὶ μετὰ τόσης παραστάσεως ἐξετραγώδησε πράξεις ἀνηκούσας εἰς τοὺς ἀπωτέρους καὶ βαρβαρωτέρους χρόνους, αἵτινες ὅμως οὔτε ἐπράχθησαν οὔτε ἠδύναντο νὰ πραχθῶσι σήμερον. Ἤδη δὲ ἐπανειργόμενος εἰς τὰς πρώτας αὐτοῦ ἕξεις, νέας πάλιν ἐξυφαίνει κατὰ τοῦ Μηλίου κατηγορίας, προσβάλλει αὐτὸν διότι ἐνοικίασε τὴν οἰκίαν του διὰ 5 ἐτῶν, ἐκ τριῶν δωματίων συγκειμένην, πρὸς δραχμὰς 200 κατὰ μῆνα, ἐν ᾧ τὸ συμβόλαιον τῆς ἐνοικιάσεως φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Σκαρλάτου, ἡ δὲ οἰκία ἐννέα περιέχουσα δωμάτια, ἐνοικιάσθη διὰ τρία μόνον ἔτη, ἀλλὰ παραλείπων τὴν κατηγορίαν ταύτην, διότι καὶ ἐκεῖνος τὴν ἀπέσυρεν, ἐπιλαμβάνεται τῆς δευτέρας,

τὴν ὁποίαν ἀναπτύσσων ὁ εἰσαγαγὼν αὐτὴν, μετὰ θάρρους εἶπεν, ὅτι ὁ ὑπουργὸς Μήλιος παρενόμησε, καταχρασθεὶς τὴν ἐθνικὴν περιουσίαν. Παραδεχόμενος λοιπὸν πρὸς στιγμὴν ὡς κλέπτην τὸν ὑπουργὸν, ὅστις ἀπένειμε γῆν ἐθνικὴν ἀδίκως, δὲν δύναται ἀφ' ἑτέρου ἢ νὰ θεωρῇ κλεπταποδόχον καὶ τὸν λαβόντα τὴν ἄδικον αὐτὴν ἀπονομήν· τὴν παρατήρησιν δὲ ταύτην ἠναγκάσθη νὰ κάμῃ, διότι θέλει παρακατιὼν ἀποδείξει ὅτι ἀφορᾷ τὸν τὰς κατηγορίας εἰσαγαγόντα.

Πρὸς πλειοτέραν δὲ τοῦ προκειμένου ζητήματος κατάληψιν ἀνατρέχων εἰς τὸ παρελθὸν, εὑρίσκει ὅτι ἡ ἀντιβασιλεία πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ περὶ συστάσεως τῆς Φάλαγγος νόμου ἐσύστησεν ἐπιτροπὴν, ἥτις συνέταξεν ἓν μητρῷον, περιέχον τρεῖς χιλιάδας ὀνομάτων· ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἐθεωρήθη ὑπερβολικὸς, ἐγένοντο περὶ τούτου παρατηρήσεις εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ ἐκ τοῦ πρώτου αὐτοῦ μητρώου ἐσχηματίσθη δεύτερον, περιέχον χίλια μόνον ὀνόματα, καὶ εἰς μόνον αὐτὰ ἐπετρέπετο νὰ δυθῶσι βαθμοὶ φαλαγγιτικοί, οὐχὶ δὲ, ὡς ὁ πρῶτον ἀγορεύσας εἶπε, καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς ἀγωνιστῶν, ἢ εἰς τοὺς ἔχοντας ἀποδεικτικὰ ἐπισήμων ὁπλαρχηγῶν ὅτι ἔλαβον μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα, οὐδ' εἰς τοὺς λαβόντας μέρος εἰς στάσεις. Ἀκολούθως ὅμως ὁ περιορισμὸς τοῦ μητρώου εἰς χίλια μόνον ὀνόματα ἐγέννησε παράπονα, καὶ διὰ τοῦτο ἠναγκάσθησαν νὰ συμπαραλάβωσι καὶ τοὺς ὑπολειφθέντας, οἵτινες περιείχοντο εἰς τὸ πρῶτον μητρῷον. Μόνοι λοιπὸν οἱ εἰς τὰ δύω ταῦτα μητρῷα ἐγγεγραμμένοι ἐδικαιοῦντο νὰ βαθμολογηθῶσι. Μετὰ δὲ ταῦτα νέα ἠγέρθησαν παράπονα, ὅτι δηθεν πολλοὶ ἀδίκως καὶ καταχρηστικῶς συμπεριελήφθησαν εἰς τὰ μητρῷα, ἐν ᾧ ἄλλοι, δικαιούμενοι νὰ λάβωσι βαθμὸν, μένουσιν ἠδικημένοι, διότι δὲν περιέχονται ἐν ἐκείνοις, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐξέδωκε ψήφισμα περὶ συστάσεως ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, προσβαλοῦσα οὕτω καὶ αὐτὰ τὰ μητρῷα ὡς περιέχοντα ἀδικίας. Ἡ λοιπὸν ἡμεῖς σήμερον εἰς μόνα τα μητρῷα στηριζόμενοι, ὀφείλομεν νὰ προσβάλωμεν πᾶσαν ἀπονομὴν βαθμοῦ ἐκτὸς αὐτῶν γενομένην, ἢ παραδεχόμενοι τὸ ψήφισμα, ν' ἀφήσωμεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὴν περὶ τούτων ἐξέτασιν, ὄχι ὅμως καὶ νὰ χαρακτηρίσωμεν ὡς κατάχρησιν μίαν βαθμοῦ ἀπονομὴν, διότι οὕτως ἔδοξε τῷ βουλευτῇ Φθιώτιδος, ὅστις εἰξεύρει βεβαίως ὅτι πολλάκις τοιαῦται ἀπονομαὶ ἐγένοντο, καὶ συνετέλεσεν ἴσως εἰς τὴν διευκόλυνσιν τοιαύτης τινός. Ἐκτὸς δὲ τούτου εἰξεύρει ἴσως, ὅτι, ἐν ᾧ κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς φάλαγγος οἱ ἐν τοῖς μητρῴοις

σημειούμενοι βαθμοὶ εἰσὶν ἀμετάβλητοι, μολαταῦτα οἱ ἀνθυπολοχαγοὶ ἔρθασαν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀντισυνταγματάρχου, καὶ τοῦτο εἶναι πραγματικὴ παρανομία, τῆς ὁποίας δυστυχῶς συνένοχος εἶναι καὶ ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος, οὗ τινος ὁ βαθμὸς ἐν τοῖς μητρῴοις δὲν ἦτον ὁ τοῦ ἀντισυνταγματάρχου, ὃν φέρει σήμερον.

Συμπεραίνων λοιπὸν ὅτι αἱ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος παρουσιασθεῖσαι νέαι κατηγορίαι οὐδεμίαν ἔχουσιν ὑπόστασιν, καὶ ὅτι εἰσήγαγεν αὐτὰς πρὸς μόναν τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ προκαλέσῃ σκανδαλώδεις συζητήσεις, ὑποστηρίζει τὴν πρώτην γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Ὕδρας.

Ἀπήντησεν ὁ ὑποβαλὼν τὴν κατηγορίαν, ὅτι κακῶς τῷ ἀπεδόθη ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι ἔρχεται μὲ λόγους κενοὺς εἰς τὸ βῆμα, ἐπειδὴ ὅταν οἱ λόγοι οὗτοι ἀναγνωρίζωνται ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὅταν στηρίζωνται εἰς πράγματα ὡρισμένα, πᾶν ἄλλο δύνανται νὰ ὀνομασθῶσιν ἢ λόγοι κενοί.

Τὰ δὲ κατὰ τὴν Φθιώτιδα τολμηθέντα συμφέρον εἶναι τοῦ προαγορεύσαντος νὰ μὴ τὰ ἀναμιμνήσκῃ, διότι, ἐὰν δὲν ἦσαν ἀληθῆ ὅσα κατήγγειλε τότε, τὸ τοσοῦτον πικρῶς ὑπ' αὐτοῦ προσβληθὲν ὑπουργεῖον, ἤθελε παρουσιασθῆ μὲ τὰς ἀνακρίσεις εἰς χεῖρας καὶ διαμαρτυρηθῆ ὅτι ἐσυκοφαντήθη. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ μακαρίτης γερουσιαστὴς Νοταρᾶς εὗρε πολὺ ἀνώτερα τὰ ἐκεῖσε συμβάντα, οἱ φίλοι τοῦ προαγορεύσαντος κατεχώνευσαν καὶ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἀπεσταλμένου καὶ τὰς ἀνακρίσεις. Μὴ ἀναμοχλεύῃ λοιπὸν ὁ βουλευτὴς καὶ πάλιν τὰ κατὰ τὴν Φθιώτιδα πεπραγμένα, διότι θέλει ἐιασθῆ νὰ ζητήσῃ τὴν προσαγωγὴν τῶν ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα δὲν ἀγνοεῖ ποῦ ἔχουσι τεθειμένα.

Εἶπε πρὸς τούτοις ὁ ἀγορεύσας, ὅτι αὐτὸς ἐν πάσῃ περιπτώσει κατὰ μόνου ἐπετέθη τοῦ Σ. Μηλίου. Ἀλλ' ἐλησμόνησεν ὅσα κατὰ Παίκου εἶπεν ἄλλοτε διὰ τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς κρατουμένους; Ἐλησμόνησε τὴν κατὰ τοῦ Ἀμβροσιάδου καὶ τοῦ Κριεζῆ αὐτοῦ ἐπίθεσίν του; Ἐλησμόνησεν ὅσα καὶ κατὰ τοῦ Χρηστίδου πικρότερον ἐξεφράσθη, καὶ ὁμολογεῖ ὅτι ἤδη μετεμελεῖτο διότι τοσοῦτον βαναύσως προσέβαλεν αὐτόν; Ἡ βουλευτικὴ λοιπὸν πάλη του δὲν ὑπῆρξε ποτὲ ἀποκλειστική, καθ' ὅσον προσέβαλεν ὅ,τι δὲν ἐθεώρει καλόν. Ἂν δ' ἐπετέθη πλειότερον κατὰ τοῦ Μηλίου, δὲν πταίει ἂν ἔλαβε πλειοτέρας ἐκ τῶν πράξεων αὐτοῦ ἀφορμάς. Ἀλλ' ἐρχόμενος ἤδη καὶ εἰς τὰ περὶ τοῦ βαθμοῦ του, περὶ οὗ τρίτην ἤδη φορὰν τολμᾷ νὰ φέρῃ τὸν λόγον ὁ βουλευτὴς, λέγει πρὸς τοῦτον ἐφάπαξ, ὅτι οὐδὲ τυχα-

διώκτης εἶναι οὐδὲ χάριν ἐλέους τὸν ἀνέχεται ἐμπροσθέν του. Καὶ δὲν εἶναι μὲν ἐκ τῶν πρωταγωνιστῶν, ἀλλ' οὐδ' ἐκ τῶν τελευταίων λέγεται ὁ ναυμαχήσας ἐν τῷ πλοίῳ τοῦ μακαρίτου Βρούσκου κατὰ τοῦ τουρκικοῦ στόλου τῷ **1821**· ὁ εἰσπηδήσας εἰς Τρίπολιν κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐφόδου καὶ τιμηθεὶς μὲ βαθμὸν ταξιάρχου τῷ **1824**· ὁ πολεμήσας τὸν Ἰμβραχὴμ ἐν Τρικόρφοις καὶ σεμνυνόμενος διὰ πληγάς, τὰς ὁποίας ἔλαβε καθ' ἣν στιγμὴν ἐπληγόνετο καὶ ὁ Καραϊσκος· ὁ διακινδυνεύσας καὶ ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ἐν τῇ Στερεᾷ καὶ ἐν τῇ Κρήτῃ διὰ τοῦ ἔθνους τὴν αὐτονομίαν δέκα συνεχῆ ἔτη· ὁ ἔχων τὴν γενναίαν ἀναίνησιν ὅτι ἄπειρος πλούτου τῆς οἰκογενείας του ἐθυσιάσθη μὲ τὰ πλοῖα τῶν Πετσῶν καὶ Ψαρῶν· ἐκεῖνος τέλος, ὅστις ἐλθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸν Ἰούνιον τοῦ **1821** νέος, δὲν ἀπέκτησεν ἄλλο εἰμὴ λευκὰς τρίχας καὶ ἔντιμον πενίαν. Ἐπαναλέγει λοιπὸν ὅτι ὀφείλει νὰ σέβηται τοὺς ὑπὲρ τῆς πατρίδος θυσιασθέντας, διότι ἄλλως δύναται νὰ μεταμελεθῇ διὰ τοῦτο.

Ἐπανέλαβεν ἕτερος, ὅτι, ἐπειδὴ τοσαύτην ἔχει εὐαισθησίαν πνεύματος ὁ προαγορεύσας, ὥστε νὰ ὁμολογήσῃ προχείρως ὅτι μεταμελεῖται δι' ὅσα ἄλλοτε εἶπεν, ἀφίνει εἰς τὴν εὐκολίαν του ταύτην νὰ ἀνακαλέσῃ ποτὲ ὅσα καὶ κατ' αὐτοῦ καὶ κατὰ τοῦ προκειμένου ζητήματος εἶπεν. Ἀρκεῖ δὲ εἰς αὐτὸν ἡ χαρά, ὅτι αἱ προσπάθειαί του δὲν ἔμειναν ἄγονοι εἰς τὸ νὰ αἰσθανθῇ γενναιότερον ὁ βουλευτὴς οὗτος. Ἀλλ' ἐνταῦθα ὀφείλει ὁ ἀγορεύων νὰ σαφηνίσῃ μίαν ἰδέαν του. Εἶπε κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἀγόρευσιν, ὅτι ὁ ὑπουργὸς Μήλιος ἔτεινε φιλικὴν τὴν χεῖρα εἴς τινας τῶν εἰσελθόντων εἰς τὸν περίβολον τοῦτον βουλευτῶν. Ἀλλ' ἀπέχων τοι νὰ ἐννοήσῃ ὅτι διὰ τῆς συνδρομῆς αὐτοῦ ἔτυχεν τῆς βουλευρίας, ἠθέλησε νὰ εἴπῃ, ὅτι ὁ Μήλιος καίτοι γνωρίζων ὅτι εἰς ἄλλο ἀνήκουσι σύστημα, ἀσμένως ὅμως εἶδεν ὅτι περιεβλήθη ἂν τὴν εὐγενῆ ἀντιπροσωπείαν, καὶ συγχαρητήριον τοῖς ἔτεινε χεῖρα. Τοιοῦτον δὲ παράδειγμα εὐγενοῦς σύγχυσιν ἔδειξον οἱ φίλοι τῶν νεκρῶν χρόνων του, οἱ ὑπουργοὶ Πήλλικας καὶ Σοῦτσος, οἵτινες καίτοι γνωρίζοντες αὐτὸν εἰς ἄλλην τεταγμένον σημαίαν, εὐχαριστως εἶδον ὅτι εἰσῆλθεν εἰς τὸν περίβολον τοῦ κοινοβουλίου. Τέλος ἐπιθυμῶν νὰ ἴδῃ περαιωμένην τὴν συζήτησιν κατὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκφρασθεῖσαν ἰδέαν, ἐπαναλέγει, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραπεμφθῶσιν αἱ νέαι κατηγορίαι εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀνακρίσεως τοῦ Μηλίου ἐπιτροπήν, ἀφ' οὗ μάλιστα ἐγγίζει αὐτὴ εἰς τὸ τέρμα τοῦ ἔργου της.

Παύων, ὑπενθυμίζει τὸ λόγιον τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, εἰπόντος περὶ τῆς Μαγδαληνῆς, ὅτι ἀφίενται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς, διότι πολὺ ἠγάπησε. Διὰ τῆς ῥήσεως ταύτης θελγόμενος νὰ κλείσῃ τὸν λόγον, εὔχεται καὶ αὐτὸς ὁ μὲν βουλευτὴς Φθιώτιδος νὰ μισήσῃ ὀλιγωτερον τοῦ λοιποῦ, ἵνα τῷ ἀριθῶσιν αἱ ἁμαρτίαι, ἡμεῖς δὲ, ὑπουργοὶ καὶ βουλευταί, ἂς ἀγαπήσωμεν τὴν πατρίδα ἀπὸ ψυχῆς θερμῶς καὶ βαθέως, καὶ οὕτω σωθήσονται αἱ ἐλλείψεις ἡμῶν, διότι «πολὺ ἠγαπήσαμεν αὐτήν.»

Ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι χωρὶς νὰ ἀναμιχθῇ εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ προκειμένου λεχθέντα, ἐπιζητεῖται νὰ εἴπῃ ὀλίγα τινὰ, διότι ἐπεθύμει νὰ μὴ διακόπτηται ἡ βουλὴ τοῦ οὐσιωδεστέρου ἔργου αὐτῆς, τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἵνα παρεκβαίνῃ εἰς ἀντικείμενα ἄλλα. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν παρατηρεῖ, ὅτι φέρονται προτάσεις· ἡ τοῦ βουλευτοῦ Ὕδρας, ἀποραινομένου νὰ μὴ παραπεμφθῇ ἡ κατηγορία ὡς πάντῃ ἀδύσιμος, καὶ ἡ τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, προτείνοντος νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ὁρισταμένην ἐπιτροπήν. Ἀλλὰ δὲν ἀποδέχεται τὴν πρώτην ἰδέαν, διότι, χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ τις τὸ πρᾶγμα, χωρὶς νὰ σχηματίσῃ παποίθησιν ἐπὶ τῆς κατηγορίας, δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ θεωρῇ αὐτὴν ὡς ἀδύσιμον. Παραδέχεται ὅμως πληρέστατα τὴν μὴ παρατομπὴν τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν ὑπάρχουσαν ἐπιτροπήν, διότι, ἐν ᾧ αὕτη ἐρθρώθη εἰς τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν της, θέλει εὑρεθῇ εἰς νέαν κύκλων ἀγχιλίων, θέλει ἀρχίσει ἀνακρίσεις νέας, ἐν ᾧ εἶναι εὐκταῖον νὰ περαιώσῃ τὰς ἐργασίας της. Χωρὶς λοιπὸν νὰ κηρύξῃ ἡ Βουλὴ τὸ ἀδύσιμον πράξεως ἀφορώσης τὸ Σύνταγμα, δύναται νὰ ἀναβάλῃ τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπόφασίν της, ἕως οὗ ἡ ἐπιτροπὴ συμπληρώσῃ τὸ ἔργον αὐτῆς. Ἢ, ἂν ἡ Βουλὴ θέλῃ, δύναται νὰ συστήσῃ νέαν ἐπιτροπήν, ἥτις, ὡς εἰς πᾶσαν πρότασιν, νὰ φέρῃ τὴν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως γνώμην της καὶ ἐπὶ ταύτης νὰ ἀποφανθῇ ἐν γνώσει τὸ Σῶμα.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἂν τὸ προκείμενον ζήτημα ἦτον καθαρῶς νομικὸν, εὔκολος ἀπεβαινεν ἡ λύσις αὐτοῦ, διότι ἓν ἄρθρον νόμου ἔλυε τὴν ἀμφιβολίαν. Ἐνταῦθα ὅμως ἀνάγκη νὰ ἐξετασθῇ ἂν τὰ γραμμάτια ἐδόθησαν καταλλήλως, ἂν οἱ λαβόντες αὐτὰ εἶχον δικαίωμα κλπ. Ὅλα δὲ ταῦτα πρέπει νὰ σαφηνισῃ ἀνάκρισις, ἤτοι νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὴν ἀνακριτικὴν ἐπιτροπήν. Ἀλλ' ἐν ᾧ κατὰ τοῦτο συμφωνεῖ μετὰ τοῦ σεβαστοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργείου, λυπεῖται διαφωνῶν ὡς πρὸς τὰ λοιπά. Ὅταν τις κατηγορῆται διὰ πολλὰ συγχρόνως ἐγκλήματα, κατὰ

τὸν νόμον, λαμβάνονται ὅλα ὑπ' ὄψιν καὶ ἐπιβάλλεται ἡ ποινὴ ἐπὶ τῇ βάσει ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, οὐδέποτε δὲ τιμωρεῖται τις εἰδικῶς δι' ἕκαστον ἔγκλημα, προστιθεμένης ποινῆς ἐπὶ ποινῆς. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρετηρήθη ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐλάψωμεν τὴν δικαιοσύνην καὶ τὸ ἄτομον, ἐλάπτομεν δὲ ταῦτα παρατείνοντες τὰς ἐργασίας τῆς νῦν ἐπιτροπῆς. Ἀλλ' ἐκλέγοντες ἐπιτροπὴν νέαν, ἔχομεν τὴν πιθανότητα ὅτι θέλει ἐπιταχύνει τὰς ἐργασίας της; Ὄχι βεβαίως, καὶ ἂν ἡ ἤδη ὑπάρχουσα φέρῃ τὸ ἔργον αὐτῆς, πρέπει νὰ περιμείνωμεν καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν τῆς ἑτέρας, ἵνα δι' οὓς ἀνέφερε λόγους δικάσωμεν συγχρόνως πάσας τὰς καταγγελλομένας πράξεις. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ συντέμωμεν, ἕκαστος βλέπει ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου θέλομεν παρατείνει τὸν καιρόν. Διὸ συμπεραίνει ὅτι ἀφ' οὗ δὲν ὑπάρχει ἰδέα παραπόνου κατὰ τῆς ὑφισταμένης ἐπιτροπῆς, εἰς αὐτὴν πρέπει νὰ παραπεμφθῇ καὶ ἡ ἀνὰ χεῖρας ὑπόθεσις, καὶ θεωρεῖ μάλιστα εὐτυχὲς διότι δὲν ἐπεραίωσε καθ' ὁλοκληρίαν τὸ ἔργον της.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ πρότασις τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργείου εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀπέβλεπεν ἢ τὸ ταχύτερον πέρας τῆς ὑποθέσεως, διὸ οὐδεὶς ἀντιτείνει εἰς τὴν προεκτεθεῖσαν ἰδέαν· πᾶσα μὲν ἐναντία πρότασις ἀνεκλήθη, ἐτέθη δὲ εἰς ψηφοφορίαν ἡ τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, ὑποστηριχθεῖσα ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ γενομένη δεκτὴ ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ παραπεμφθῇ καὶ ἡ περὶ ἀπονομῆς βαθμῶν καὶ γραμματίων κατηγορία εἰς τὴν ὑφισταμένην ἐπὶ τῆς ἀνακρίσεως τοῦ πρώην ὑπουργοῦ Σ. Μηλίου ἐπιτροπήν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου καὶ ἡ ἔναρξις τῆς τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Πετμεζᾶς.
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΕ'.

Τῆς 22 Ἰουνίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν δεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον τοῦ κεφ. Γ'. ἐφ' οὗ λαβών τις τὸν λόγον, παρετήρησεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ φροντίσῃ περὶ ἑνὸς ὀργανισμοῦ τοῦ πανεπιστημίου πρὸς κατάπαυσιν τῶν συνεχῶν διορισμῶν καὶ παύσεων τῶν καθηγητῶν, αἵτινες οὐδόλως συμφέρουσιν εἰς τὴν πρόοδον τῶν μαθητῶν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι οὐδεμία παῦσις καθηγητοῦ ἐγένετο ὑπὸ τῆς παρούσης Κυβερνήσεως. Ἀναγνωρίζει δὲ ὅτι ἓν τῶν πλεονεκτημάτων, ἅπερ ὀφείλονται εἰς τοὺς καθηγητὰς πρὸς ὄφελος τῶν μαθητῶν εἶναι, ἂν ὄχι ἡ ἰσοβιότης, ἐγγυήσεις τινὲς τοὐλάχιστον περὶ τῆς μονιμότητός των ἐναντίον τῶν καταχρήσεων, αἵτινες ἔλαβον ἄλλοτε χώραν. Τὰ τοιαῦτα ὅμως θέλουσι κανονισθῇ δι' ἑνὸς ὀργανισμοῦ, κανονίζοντος τὰς σχέσεις τοῦ πανεπιστημίου πρὸς τὴν Κυβέρνησιν. Τοιοῦτος ὀργανισμὸς ἐγένετο πρώτην φορὰν ὑπουργοῦντος τοῦ Κ. Τρικούπη, καὶ ἐστάλη εἰς τὸ πανεπιστήμιον, τοῦ ὁποίου ἡ σύγκλητος καὶ αἱ διάφοροι σχολαὶ ἐπεξειργάσθησαν αὐτόν. Ὁ αὐτὸς δὲ ὀργανισμὸς ἐπεξειργάσθη πάλιν καὶ κατὰ τὸ 1848, καὶ τοῦτον λαβὼν πρὸ μικροῦ ὑπ' ὄψιν, γενόμενος ὑπουργός, θέλει σπεύσει νὰ τὸν ὑποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς, καὶ πιστεύει ὅτι θέλει πληρώσει πᾶσαν ἔλλειψιν, διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων κανονίζει καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν καθηγητῶν πρὸς ἀποφυγὴν τοσούτων ἀτοπημάτων ἐνδεχομένων.

Μετὰ ταῦτα παρετήρησέ τις, ὅτι, ἀφοῦ ὁ γραμματεὺς τοῦ πανεπιστημίου ἔχει βαθμὸν καθηγητοῦ, καὶ ἀφοῦ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς συστάσεως τοῦ πανεπιστημίου διατελεῖ τοιοῦτος, τοσούτους καταβαλὼν κόπους ὑπὲρ τῆς προόδου αὐτοῦ, νομίζει ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ τῷ δοθῇ ἡ τοῦ καθηγητοῦ μισθοδοσία, καὶ τὴν γνώμην του ταύτην πιστεύει ὅτι θέλει παραδεχθῇ καὶ ὁ ὑπουργός.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι συμφωνῶν κατὰ πάντα μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι οὕτω πως γινομένη ἡ πρότασις ὑπὸ βουλευτοῦ, ἀντιβαίνει εἰς ῥητὴν τοῦ συντάγματος διάταξιν, ὡς ἀρρῶτα αὔξησιν μισθοδοσίας προσώπου. Ὁ γραμματεὺς τοῦ πανεπιστημίου εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, ἡ ἐνσάρκωσις τῶν ἐργασιῶν καὶ κόπων ὑπὲρ τῆς προόδου αὐτοῦ. Ἐπιθυμεῖ δὲ να μὴ συνέβεεν αὐτὸν μετὰ τοῦ Κ. Δοκοῦ τοσαύτη ἀτομικὴ καὶ πολιτικὴ φιλία, διότι τότε ἤθελε θερμότερον ἀγορεύσει ὑπὲρ αὐτοῦ. Ὁ Κ. Δοκός, ἐκτὸς τῶν δικαιωμάτων ὅτα ἀπέκτησεν εἰς τὴν θέσιν, ἣν κατέχει, καὶ εἰς ἣν πρὸ εἴκοσι περίπου ἐτῶν ἀφωσιωθείς, περιεφρόνησε πᾶσαν ἄλλην προαγωγήν, ὑπῆξε καὶ πληρεξούσιος εἰς τὴν ἐθνικὴν ἐν Ἀθήναις Συνέλευσιν, καὶ δι' ὅλα ταῦτα εἶναι δίκαιον νὰ ληφθῇ πρόνοια ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῆς τύχης του, ἀφ' οὗ μάλιστα ἔχει τὸν ἔπαθλον τοῦ καθηγητοῦ, καὶ τὴν αὐγὴν ταύτην ἀπευθύνει εἰς τὸν ὑπουργόν, εἰς ὃν ἀπόκειται νὰ τὴν πραγματοποιήσῃ.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι αὐδίλως δυσκολεύεται εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς αἰτήσεως τῶν προαγορευσάντων, καὶ ζητήσαντος ἐπ' τούτῳ τὴν προσθήκην 300 δραχμῶν διὰ τοὺς ὑπολειπομένους ἓξ μῆνας, ἀρχομένης τῆς αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας ἀπὸ τῆς 1 Ἰουλίου· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρελέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 9 μὲ τας δύω προσθήκας τῶν δραχμῶν 300 καὶ ἑτέρων 1100 κατὰ τὴν δήλωσιν τῆς 16 Ἰουνίου, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2 καὶ 3, ἔχοντα οὕτω·

« Κεφ. Γ'. Ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν τοῦ πανεπιστημίου . . . 135980.
» 2. Ἔξοδα » . . 10450.
» 3 Προσωπικὸν βιβλιοθήκης » . . 9480.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 4 παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἐζήτησε προσθήκην τινα εἰς τὰ ἔξοδα τῆς βιβλιοθήκης, διότι αὕτη σήμερον περιέχει 85 χιλιάδας τόμων, ἐνῷ κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς σύστασιν εἶχε μόλις 14 χιλιάδας· ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ νὰ συσσωρεύωμεν βιβλία, χωρὶς νὰ εἰξεύρωμεν καὶ τι ἔχομεν· ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχῃ καὶ εἰς καταλόγος αὐτῶν. Ὁ ἔφορος τῆς Βιβλιοθήκης, ὅστις ἀπείρους κατέβαλε προσπαθείας διὰ τὸν πλουτισμὸν τῆς βιβλιοθήκης, ἐνασχολεῖται ἤδη καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τοιούτου καταλόγου, ἂν ἰδίως ἐπεφορτίσθη ὁ ἀξιότιμος βιβλιοθηκάριος, ἀλλὰ τὸ ἔργον εἶναι δυσχερές. Ἡ βιβλιοθήκη Ρισσελιὲ ἐδαπάνησε πέντε ἑκατομμύρια φράγκων εἰς τὴν σύνταξιν τοιούτου καταλόγου, αὐτὸς δὲ ἐζήτησεν ἄλλοτε ἀπὸ ἕνα βιβλιοφύλακα κατάλογον τῶν βιβλίων του, καὶ τῷ ἀπήντησεν, ὅτι δὲν εἶχε τοιοῦτον, διότι πρὸς σύνταξιν ἑνὸς καταλόγου ἀπῃτεῖτο δαπάνη 30000 φράγκων, ἂν καὶ ἡ βιβλιοθήκη ἐκείνη ἦτον μικροτέρα τῆς τοῦ πανεπιστημίου. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἠναγκάσθη νὰ ζητήσῃ διὰ δηλώσεως τὴν προσθήκην 680 δραχμῶν διὰ τὴν ἐπὶ τέσσαρας μῆνας ἐργασίαν τῆς συντάξεως τοῦ καταλόγου, ἐπιφυλαττόμενος νὰ ζητήσῃ ποσὸν ἀνάλογον διὰ τὴν τακτικὴν καὶ ταχεῖαν τοῦ ἔργου περαίωσιν, ἵνα μὴ βραδύτερον καταστασθῇ καὶ δυσκολώτερον καὶ δαπανηρότερον.

Ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπάρχει ἐν τῷ κεντρικῷ ταμείῳ τεθαμμένη πολύτιμος νομισματικὴ συλλογὴ, ἀριέρωμα τῶν ἀδελφῶν Ζωσιμάδων, οἵτινες πολλαχῶς τὴν Ἑλλάδα εὐηργέτησαν, χωρὶς οὐδεμία νὰ προκύπτῃ ὠφέλεια ἐκ τοῦ σημαντικοῦ τούτου κεφαλαίου. Πρὸς κατάταξιν δὲ τῆς συλλογῆς αὐτῆς καὶ ἄλλων νομισμάτων, ὑπαρχόντων ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, θέλει ζητήσει τὴν ἀναγκαίαν δαπάνην, ἅμα ἀνευρῃ τὰ κατάλληλα πρόσωπα, διότι τὸ ἔργον δὲν εἶναι εὔκολον. Ἤδη δὲ ἐνδίδων εἰς τὰς παρατηρήσεις πολλῶν βουλευτῶν, δὲν ἐναντιοῦται νὰ σημειωθῶσιν ἔτι 500 δρ. δι' ἀγορὰν νομισμάτων. Ἡ Ἑλλὰς καθ' ἡμέραν λῃστεύεται ὑπὸ τῶν περιηγητῶν, οἵτινες περιηγούμενοι τὴν Ἑλλάδα, συλλέγουν τοιαῦτα νομίσματα, ἅτινα εἰσὶ τὸ ἔμβλημα τῆς ἑλληνικῆς εὐκλείας, καὶ εἰξεύρει μάλιστα ὅτι ὁ Κ. Πρόκεν ἠγόρασεν ἐν Ἀθήναις ἓν ἀρχαῖον δεκάδραχμον νόμισμα, τὸ μόνον σήμερον ἐν Εὐρώπῃ ὑπάρχον τόσης ἀξίας. Ἐζήτησε λοιπὸν 500 δραχ. αἵτινες θέλουν χρησιμεύσει εἰς ἀγορὰν τοιούτων νομισμάτων, καὶ πιστεύει ὅτι ἡ Βουλὴ, ἡ τοσοῦτον κηδομένη τοῦ ἠθικοῦ τοῦ ἔθνους ἡμῶν συμφέροντος, θέλει παραδεχθῇ καὶ μεγαλειτέραν ἔτι δαπάνην, ἐὰν τοιαύτης ἀνάγκην λάβωμεν.

Ἐπήνεγκεν ὁ βουλευτὴς τοῦ πανεπιστημίου, ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ καὶ πᾶς Ἕλλην μετ' εὐχαριστήσεως παραδέχεται δαπάνην, ἡ χρῆσις τῆς ὁποίας σκοπὸν ἔχει τὸ ἠθικὸν τοῦ ἔθνους ἡμῶν συμφέρον. Ὡς πρὸς δὲ τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου τῆς βιβλιοθήκης παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἀνάγκη παρίσταται μεγαλειτέρα, καὶ τὴν ἀνάγκην αὐτὴν συναισθάνονται καθ' ἡμέραν καὶ οἱ καθηγηταὶ καὶ οἱ φοιτηταὶ τοῦ πανεπιστημίου. Τὸ ἔργον τοῦτο θέλει μὲν γίνει ἅπαξ, ἀλλ' ὅσον βραδύνει, τοσοῦτον δυσκολώτερον καθίσταται, καὶ ζημίαι πιθανὸν νὰ προκύψωσιν ἐκ τῆς ἐλλείψεως καταλόγου. Οἱ δυστυχεῖς φοιτηταὶ τοῦ πανεπιστημίου τῆς Ἑλλάδος οὐδὲν ἄλλο ἔχουσι καταφύγιον ἐκτὸς τῆς βιβλιοθήκης αὐτοῦ, διότι αἱ ἰδιωτικαὶ βιβλιοθῆκαι δὲν ἀξίζουσιν οὔτε κἂν τοῦ ὀνόματος.

Ἐν τούτοις οὔτε οἱ φοιτηταὶ γνωρίζουσι ποῖα βιβλία ὑπάρχουσιν ἐντὸς τῆς βιβλιοθήκης, οὔτε οἱ καθηγηταὶ, καὶ ἐκ τῆς ἀγνοίας αὐτῆς ἐνδέχεται νὰ προκύψῃ καὶ κατάχρησις, ἤτις δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀποδειχθῇ, μὴ ὑπάρχοντος καταλόγου. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπάρχουσι κεφάλαια ἀφιερωθέντα ἀπὸ τοὺς ὁμογενεῖς ἡμῶν, τὸ εἰσόδημα τῶν ὁποίων προώρισται δι' ἀγορὰν βιβλίων, καὶ ἐν τούτοις προσκαλούμεναι αἱ σχολαὶ νὰ γνωμοδοτήσωσι ποῖα βιβλία εἰσὶν ἀναγκαῖα, ἀγνοοῦσι τί ν' ἀπαντήσωσι, διότι συνέβη ν' ἀγορασθῶσι βιβλία μεγάλης ἀξίας, τὰ ὁποῖα ὑπῆρχον ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ. Θεωρεῖ λοιπὸν ἀναγκαῖον πρὸς ταχεῖαν τοῦ ἔργου περαίωσιν νὰ αὐξηθῇ τὸ ποσὸν, καθ' ὅσον ἡ παροῦσα ἐποχὴ εἶναι μᾶλλον πρὸς τὴν ἐργασίαν αὐτὴν κατάλληλος.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι ἀρκεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ ζητηθὲν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 4 μὲ τὰς δύω προσθήκας τῶν δραχμῶν 680, κατὰ τὴν δήλωσιν τῆς 16 Ἰουνίου, καὶ τῶν ἤδη ζητουμένων 500· ἔχει δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 4. Ἔξοδα . . . . . 16140.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 5, παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐσύστησεν ἄλλοτε εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ συνδράμῃ τὸ ἀξιόλογον περιοδικὸν σύγγραμμα « ἡ Μέλισσα » καὶ ἐπειδὴ δὲν βλέπει εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ποσόν τι διὰ τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ, ὑπενθυμίζει εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν πραγματοποίησιν τῆς συστάσεως τῆς Βουλῆς.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι εἶδε τὴν τοιαύτην σύστασιν τῆς Βουλῆς, καὶ μετ' εὐχαριστήσεως παραδέχεται νὰ συνδράμῃ τοιαῦτα κοινωφελῆ συγγράμματα. Ὀφείλει δὲ νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι, ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν μαθητῶν δὲν γνωρίζουσι ξένας γλώσσας, δὲν ἔχουσιν ἄλλην βοήθειαν εἰς τὰς σπουδάς των εἰμὴ τὰς ἀτελεῖς σημειώσεις των, καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖται ποσόν τι πρὸς ἔκδοσιν διαφόρων διδακτικῶν συγγραμμάτων. Τὸ ὑπουργεῖον ὑπεσχέθη τὴν συνδρομήν του εἰς τὴν ἔκδοσιν τεσσάρων τοιούτων συγγραμμάτων, ὡς τῆς παθολογίας τοῦ Κ. Μακκᾶ καὶ ἄλλα, ἅτινα ἐὰν ἐκδοθῶσιν ἐντὸς τοῦ 1855, δὲν ἀρκεῖ ἡ ζητηθεῖσα πίστωσις τῶν 2000 δραχ. καὶ διὰ τοῦτο λαμβάνων ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν παρατήρησιν τοῦ προαγορεύσαντος καὶ τὴν σύστασιν τῆς Βουλῆς, ἐξαιτεῖται ν' ἀναβιβασθῇ τὸ ποσὸν δι' ἔκδοσιν συγγραμμάτων εἰς 4400.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι εἷς ἕνα τῶν προκατόχων του κατήγγει-

λεν ἄλλοτε, ὅτι ἄγαλμα πολύτιμον ὑπεξαιρεθὲν, μετεκομίσθη εἰς ξένον Κράτος, ὁ δὲ ὑπουργὸς ἐρωτηθεὶς περὶ τούτου, ἔδωκεν ὄχι τόσον εὐαρέστους πληροφορίας, ἀποκαλέσας μάλιστα τὴν πρᾶξιν κακούργημα. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἄγαλμα ἦτον τῷ ὄντι πολύτιμον διὰ τὴν σπανίαν αὐτοῦ τελειότητα, παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ ἐξετάσῃ περὶ τούτου, φροντίζων συγχρόνως ἵνα μὴ συμβαίνωσι τοιαῦται καταχρήσεις, διότι πολὺς γίνεται λόγος ὅτι ἀγάλματα μεταφέρονται ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐναντίον τοῦ περὶ τούτων νόμου.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι περὶ τοῦ ἀγάλματος δὲν δύναται ἐκ τοῦ προχείρου οὐδεμίαν νὰ δώσῃ πληροφορίαν. Ἐπειδὴ δὲ ὑπάρχει νόμος θεωρῶν ἱεροσυλίαν τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἀγαλμάτων, θέλει φροντίσει διὰ τὴν ἀκριβῆ καὶ αὐστηρὰν τοῦ νόμου ἐφαρμογὴν πρὸς ἀποφυγὴν πάσης τοιαύτης καταχρήσεως.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσαντος, ὅτι πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ καὶ τὴν προσοχὴν τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων, οἵτινες καπηλεύονται τὴν τιμὴν τῆς Ἑλλάδος, πωλοῦντες τοιαῦτα ἀγάλματα· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 5 δι' ἀναστάσεως, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 6, 7, 8, 9 καὶ 10, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρ. 5. Προσωπικὸν ἀρχαιολ. ὑπηρεσίας . . 8,070:20.
» 6. Ἔξοδα » . . 20,500.
Ἄρθρ. 7. Προσωπ. ἀστεροσκοπείου . . . 960.
» 8. Ἔξοδα » . . 1,300.
» 9. Προσ. βοτανικοῦ κήπου . . 1,920.
» 10. Ἔξοδα » . . 3,300. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 11 μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

Ἄρθρον 11.

«Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τοὺς λόγους, ἕνεκα τῶν ὁποίων ζητεῖται ἡ προσθήκη καθηγητῶν εἰς τὰ δύω ἐν Ἀθήναις γυμνάσια, ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι ἡ συρροὴ τῶν μαθητῶν προκύπτει ἐκ τῆς ἀτελείας ἢ μᾶλλον ἐλλείψεως καθηγητῶν ἐκ τῶν λοιπῶν Γυμνασίων τοῦ Κράτους, καὶ ἐντεῦθεν οἱ ἐν αὐτοῖς φοιτῶντες μὴ δυνάμενοι νὰ περιμένωσιν ἐπ' ἄπειρον τὴν συμπλήρωσιν τῶν κενῶν ἑδρῶν καὶ τὴν τακτικὴν παράδοσιν τῶν μαθημάτων, καταφεύγουσιν εἰς Ἀθήνας μὲ πολλὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ζημίαν αὐτῶν, καὶ παραδείγματα τούτου ἠδύνατο νὰ φέρῃ οὐκ ὀλίγα ἡ ἐπιτροπὴ πρὸς κύρωσιν τῶν λόγων της. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ ἐπαυξηθῇ ἡ δαπάνη διὰ προσθήκης νέων καθηγητῶν εἰς τὰ ἐν Ἀθή-

ναις γυμνάσια, ἤθελεν εἶσθαι προτιμότερον νὰ δοθῇ μεγαλειτέρα προσοχὴ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν λοιπῶν γυμνασίων τοῦ Κράτους, δυναμένην ν' ἀποκαταστήσῃ περιττὴν τὴν ζητουμένην προσθήκην, καὶ συγχρόνως νὰ ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια ὥστε νὰ γίνωνται ὅσον οἷόν τε σπανιώτεραι διδασκαλικαὶ μεταθέσεις, διὰ νὰ μὴ κατατρίβῃ εἰς μάτην ἡ νεολαία τὸν πολύτιμον αὐτῆς καιρὸν, ἀναμένουσα τὴν ἔλευσιν τοῦ διαδόχου μετὰ πολλοὺς μῆνας, καὶ ἄλλους πολλοὺς ὡσαύτως καταδαπανῶσα μεχρισοῦ συνοικειωθῇ μὲ τὸν τρόπον τῆς παραδόσεώς του

Ἐπειδὴ δὲ παρετηρήθη ὅτι ἐν ταῖς ἐπαρχίαις διατηρεῖται αὐστηροτέρα ἡ ἠθικὴ εἰς τὰς ἁπλᾶς τῶν νέων ψυχὰς παρὰ εἰς τὴν πρωτεύουσαν, ἔνθα πολλοὶ τῶν φοιτώντων ἐμπλέκονται προώρως εἰς τὰς πολιτικὰς τύρβας, ἤθελεν εἶσθαι καλὸν νὰ σκεφθῇ τὸ ὑπουργεῖον ὡρίμως, καὶ ἐμποδίσῃ τὴν μεγάλην συρροὴν εἰς τὰ γυμνάσια τῶν Ἀθηνῶν, χάριν τῶν ἠθικῶν καὶ ὑλικῶν συμφερόντων τῶν ἰδίων σπουδαστῶν, συμπληροῦσα τὰ ὑπάρχοντα γυμνάσια καὶ συνιστῶσα νέα ὅπου μεγαλειτέρα ὑφίσταται ἀνάγκη, ὡς εἰς Μεσολόγγιον κλπ.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους φρονοῦσα περιττὴν ἡ ἐπιτροπὴ τὴν προσθήκην τῶν καθηγητῶν, ἐὰν συμπληρωθῶσιν ἐντελῶς τὰ λοιπὰ γυμνάσια, δὲν προτίθεται νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἰδέαν της, ἐὰν ὁ Κ. ὑπουργὸς νομίζῃ ταύτην ἀπολύτως ἀναγκαίαν.

Παραδεχομένη δὲ τὴν περὶ προσθήκης καθηγητῶν τῆς ἀγγλικῆς εἰς τὰ ἐν Πάτραις καὶ Σύρῳ γυμνάσια καὶ τὴν αὔξησιν τοῦ μισθοῦ τοῦ εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις παραδίδοντος αὐτὴν, νομίζει ἀναγκαῖον νὰ συμπληρώσῃ τὰς παρατηρήσεις της προσθέτουσα, ὅτι μολονότι πρὸ πολλῶν ἐτῶν ὑπάρχουσι καθιδρυμένα τὰ ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα, καὶ οὐκ ὀλίγοι ἐξῆλθον ἐξ αὐτῶν νέοι, μολαταῦτα παρετηρήθη ὅτι ὀλίγοι τούτων ἐξῆλθον ἐντελῶς κάτοχοι τῆς γλώσσης καὶ ἐπιστήμης, εἰς ἣν ἐπεδόθησαν, αἰτία δὲ τούτων κυρίως εἶναι, κατὰ τὴν ἐπιτροπὴν, ἡ ὀλίγη κατὰ τὴν ἐξέτασιν αὐστηρότης εἴς τε τὰ γυμνάσια, καθ' ἣν ἐποχὴν δίδουσι τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ πανεπιστήμιον· ἀνάγκη ἑπομένως τὸ ὑπουργεῖον νὰ σκεφθῇ ὡρίμως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ διὰ καταλλήλων μέτρων θέσῃ φραγμὸν εἰς τὰ δεινὰ τῆς ἠμιμαθείας, τὰ ὁποῖα ἐπαπειλοῦσι νὰ καταπλημμυρήσωσι τὸν τόπον.

Καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς ἐκμάθησιν τῆς προγονικῆς ἡμῶν γλώσσης ἐπιπολαιότης προσκαίνει αὐξάνουσα, μὴ λαμβανομένου ποσῶς ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ γλῶσσα αὕτη τῶν Πλατώνων καὶ τοῦ Εὐαγγελίου λαβοῦσα τὸν πολιτισμὸν ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν καὶ μεταδώσασα αὐτὸν εἰς τὴν Δύσιν, προώρισται ἤδη νὰ μεταφέρῃ ἡ ἰδία αὐτὸν ἀπὸ τὴν Δύσιν εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑστίαν του. Ἀνάγκη ἑπομένως νὰ συστηθῇ δεόντως ἡ χρησιμότης τῆς βαθείας αὐτῆς ἐκμαθήσεως καὶ ἰδίως ἡ τῆς φιλοσοφικῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ διδασκαλίας, τιθεμένου ὡς ὅρου, ὅτι οὐδεὶς εἶναι δεκτὸς εἰς οἱανδήποτε σχολὴν, ἐὰν προηγουμένως δὲν φοιτήσῃ ἐφ' ὡρισμένον χρόνον εἰς τὴν φιλοσοφικήν.

Διὰ τῶν συνοπτικῶν τούτων παρατηρήσεων δὲν σκοπεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ῥυθμίσῃ τὰ τῆς παιδείας, ἀλλ' ἀτελῆ δίδει νύξιν διὰ νὰ προληφθῶσι δεόντως τὰ ἐκ τῆς ἠμιμαθείας ἐπαπειλοῦντα τὸν τόπον δεινὰ, ἀρίνουσα τὴν ἐξεύρεσιν τῶν μέσων εἰς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον. Ἐπειδὴ δὲ πάντες ἀναγνωρίζουν τὸ χρήσιμον τῆς γαλλικῆς γλώσσης, τὴν ὁποίαν ἐπιτυχῶς παραδίδει ὁ καθηγητὴς αὐτῆς Κ. Οἰκονομίδης, ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ καλὸν, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς προθυμίας καὶ τοῦ ζήλου αὐτοῦ, νὰ δοθῇ ἀνάλογος εἰς τὴν μισθοδοσίαν αὐτοῦ αὔξησις.»

Ἀκροώμενοι τὸν λόγον, ἀνέγνω πρῶτον ἀναφορὰν τῶν δημοτῶν τῆς πόλεως Μεσολογγίου, δι' ἧς ἐξαιτοῦνται τὴν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ σύστασιν ἑνὸς γυμνασίου. Μετὰ δὲ ταῦτα παρετήρησεν, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1846, ἡ Βουλὴ ὁρμωμένη ἀπὸ εὐγενῆ πρὸς τὴν παιδείαν καὶ τὴν ἠθικοποίησιν τοῦ λαοῦ αἰσθήματα, ἀπεράσισε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν σύστασιν γυμνασίων καθ' ὅλας τῶν νομῶν τὰς πρωτευούσας, ἰδίως δ' ἐπρότεινε τὴν σύστασιν τεσσάρων γυμνασίων ἐν Μεσολογγίῳ, ἐν Χαλκίδι, ἐν Λαμίᾳ καὶ Τριπόλει, ἐξ ὧν δύο μὲν, τὸ τῆς Λαμίας καὶ Τριπόλεως, ἐσυστήθησαν ἤδη, μένουσι δὲ τὸ τοῦ Μεσολογγίου καὶ τῆς Χαλκίδος. Κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1853 εἶχε τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν πρότασιν περὶ συστάσεως γυμασίου ἐν Μεσολογγίῳ, ἥτις σροδροτάτην καὶ διαρκῆ ἐπροκάλεσε συζήτησιν, ἀποῤῥιφθεῖσα μόλις διὰ μικροτάτης πλειονοψηφίας. Τὴν αὐτὴν πρότασιν, ὑποστηριζομένην ἤδη καὶ δι' ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Μεσσολογγίου καὶ ὑφ' ὅλων τοῦ νομοῦ ἐκείνου τῶν κατοίκων, ἐπαναλαμβάνει καὶ σήμερον. Ὁ νομὸς τῆς Ἀκαρνανοαιτωλίας περιέχων 110,000 κατοίκων, καὶ κείμενος ἐπὶ τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς, ἔχει παρὰ πάντα ἄλλον ἀνάγκην βελτιώσεως καὶ ἠθικοποιήσεως, ἡ δὲ Κυβέρνησις καὶ τὰ νομοθετικὰ Σώματα ὀφείλουσι νὰ φροντίσωσι διὰ τὴν ἠθικὴν μόῤῥωσιν τῶν κατοίκων τοῦ μέρους ἐκείνου. Ἐκτὸς δὲ τούτου, τίς δύναται ν' ἀρ-

νηθῇ τὴν σύστασιν γυμνασίου εἰς τὴν πόλιν τοῦ Μεσολογγίου· τὸ δοχεῖον τοῦτο τῶν δακρύων τόσων μητέρων, συζύγων καὶ τέκνων, διὰ τὸν ἡρωϊσμὸν τῆς ὁποίας οὐ μόνον οἱ Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ Ἄγγλοι καὶ Γάλλοι καὶ Γερμανοὶ μεγαλαυχοῦσιν; Ἂν δὲ ὁ ὑπουργὸς δυσκολεύηται νὰ παραδεχθῇ τοιαύτην δαπάνην ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, παρακαλεῖ αὐτὸν θερμῶς νὰ σημειώσῃ αὐτὴν ἀφεύκτως εἰς τὸν τοῦ ἑπομένου ἔτους.

Ἐπίσης δὲ ἀναγκαίαν θεωρῶν καὶ τὴν ἐν Χαλκίδι σύστασιν γυμνασίου, δὲν δύναται νὰ φέρῃ γνώμην ἐν γνώσει καὶ διὰ τοὺς νομοὺς Λακεδαίμονος καὶ Καλαμῶν, καθ' ὅσον ἀγνοεῖ τὰς ἀνάγκας τῶν μερῶν ἐκείνων. Πιστεύει ὅμως ὅτι ὁ νῦν ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός, ὁ τοσαύτην καλὴν διάθεσιν ἔχων ὑπὲρ τῆς παιδείας, θέλει φροντίσει δι' ὅλων ἐν γένει τῶν γυμνασίων τὴν συγκρότησιν.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι παρακολουθῶν τὸν προαγορεύσαντα, θέλει προσθέσει καὶ οὗτος ὀλίγας παρατηρήσεις διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν γυμνασίων τοῦ Κράτους, σύμφωνα μὲ τὰς εὐχὰς τῆς Βουλῆς, ἃς ἀπὸ τοῦ 1845 ἐξακολουθεῖ ἀπευθύνουσα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις ἔκτοτε προέβη εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῶν, συστήσασα δύω ἔτι γυμνάσια, τὸ τῆς Λαμίας καὶ Τριπόλεως. Ἀναγνοὺς δ' ἐνταῦθα ἐκθέσεις τῶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ παρελθόντων ἐτῶν ἐπιτροπῶν, καὶ πρακτικὰ διαφόρων συζητήσεων περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, παρετήρησεν ὅτι δύω ἐξάγονται συμπεράσματα ἐξ αὐτῶν, α. ὅτι ἡ μεγάλη συρροὴ μαθητῶν ἐν Ἀθήναις δὲν ἀποφέρει τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα, καὶ β'. ὅτι πολλαὶ προκύπτουσι δυσκολίαι εἰς τὴν εἰς Ἀθήνας μετάβασιν μαθητῶν, κατοικούντων μεμακρυσμένας πόλεις· ἡ αὔξησις λοιπὸν τῶν γυμνασίων ὄχι μόνον τὰ κωλύματα ταῦτα καταστρέφει, ἀλλ' ἔχει καὶ ἄλλο εὐάρεστον ἀποτέλεσμα, τὸ νὰ δύνανται καὶ αὐτοὶ οἱ πολῖται κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀργίας των νὰ ἀκροῶνται τῶν μαθημάτων τοῦ γυμνασίου. Ἐπειδὴ δὲ προτείνεται ὡς κώλυμα ἡ ἔλλειψις καθηγητῶν, νομίζει ὅτι ἡ πρόφασις αὕτη δὲν εἶναι ἰσχυρά, διότι κατ' ἔτος ἐξέρχονται ἀπὸ τοῦ πανεπιστημίου τελειοδίδακτοι, οἵτινες δύνανται ἐπιτυχῶς νὰ καθίξωσι τὰς θέσεις ταύτας. Ἐπίσης δ' ἀνίσχυραν ἀφορμὴν θεωρεῖ καὶ τὴν πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένην δαπάνην, διότι κατὰ προτίμησιν ὀφείλομεν νὰ εἱμεθα γενναιότεροι εἰς τὴν πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων ἡμῶν ἀπαιτουμένην δαπάνην, καθ' ὅσον εἰξεύρει ὅτι πολλοὶ γονεῖς ἀρῶνται τὰ δυστυχῆ αὐτῶν τέκνα ἡμιμαθῆ, διότι δὲν ἠδύναντο ν' ἀποστείλωσιν αὐτὰ εἰς Ἀθήνας

πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν των. Ἐξετάσας δὲ πόση ἀπαιτεῖται δαπάνη πρὸς σύστασιν ἑνὸς γυμνασίου, εὗρεν ὅτι ἀρκοῦσι δραχ. 20,760, καὶ ἐπομένως διὰ τὴν σύστασιν τῶν ὑπολειπομένων τεσσάρων γυμνασίων ἀπαιτοῦνται μέχρι τέλους τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους 27,000 δραχ, τὰς ὁποίας παρακαλεῖ καὶ τὸν ὑπουργὸν καὶ τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῶσιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ.

Ἐπέτυχεν ἕτερος, ὅτι χωρὶς νὰ προσβάλῃ τὸν εὐγενῆ ἐγωϊσμὸν τῆς Βουλῆς καὶ τὴν συναίσθησιν τῆς πατροπαραδότου ἡμῶν εὐκλείας, παρατηρεῖ, ὅτι καὶ οἱ ξένοι αὐτοὶ πολὺν δεικνύουσι σεβασμὸν εἰς τὰ ἔνδοξα τῆς ἐπαναστάσεώς μας μνημεῖα. Ἀλλὰ τί θέλει εἴπει ὁ περιηγητὴς Εὐρωπαῖος, ὅταν φθάσας εἰς τὸ Μεσολόγγιον, πληροφορηθῇ ὅτι δὲν ὑπάρχει γυμνάσιον ἐν τῇ πολει ἐκείνῃ; Πιστεύει λοιπὸν ὅτι ὁ ὑπουργὸς θέλει σπεύσει ἀμέσως εἰς σύστασιν τοιούτου οὐ μόνον ἐν τῷ Μεσολογγίῳ, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς τρεῖς ἄλλους νομοὺς, οἵτινες στεροῦνται τῶν ἀνωτέρων τούτων ἐκπαιδευτηρίων, διότι καὶ ἄτοπον καὶ ἄδικον εἶναι νὰ κατασταθῇ ἡ πρωτεύουσα ὁ μεγαλείτερος φορολόγος ὅλων τῶν ἄλλων τοῦ Κράτους μερῶν. Δὲν εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι ἐλλείπουσιν οἱ καθηγηταί, διότι ἂν τοῦτο ἦτον ἀληθὲς, δὲν ἤθελε παυθῇ ὁ ἀρχαῖος γυμνασιάρχης τῆς Λαμίας, τὸν ὁποῖον ὁ νῦν ὑπουργὸς παρακαλεῖται, πράττων ἔργον αὐστηρᾶς δικαιοσύνης, νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν θέσιν του.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι λαμβάνων ἀφορμὴν ὑπό τινος τῶν προαγορευσάντων, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ Σπάρτη καὶ πλειθυσμὸν ἀνάλογον ἔχει καὶ ἀνάγκην πρὸς σύστασιν ἑνὸς γυμνασίου, διότι νέοι ὀργῶντες πρὸς μάθησιν καὶ φύσιν δεξιὰν ἔχοντες, στεροῦνται τῶν ἀπαιτουμένων μέσων, καὶ δὲν δύνανται ἐξ ἀνεχείας νὰ μεταβῶσιν εἰς ἄλλα γυμνάσια πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν των. Ἐνῷ δὲ στερεῖται γυμνασίου ὁ νομὸς ἐκεῖνος, καὶ τὸ ὑπάρχον σχολεῖον ἐστὶν ἐλλειπὲς, διότι δὲν ἔχει οὔτε ἕνα διδάσκαλον τῆς γαλλικῆς γλώσσης, τοσοῦτον ἀναγκαίας εἰς τὴν μόρφωσιν τῶν νέων. Παρακαλεῖ διὰ τοῦτο τὸν ὑπουργὸν, εἰς τὰς περὶ συστάσεως γυμνασίων σκέψεις του νὰ μὴ λησμονήσῃ τὴν Σπάρτην, ἥτις δύναται νὰ καταστῇ ἀξία τοῦ ὀνόματος, ὅπερ φέρει, διὰ τῆς ἠθικῆς τῶν κατοίκων ἀναπτύξεως.

Παρετήρησε μετὰ τοῦτον ἕτερος, ὅτι χαίρων διὰ τὴν μεταξὺ ὑπουργοῦ καὶ Βουλῆς ὁμιλίαν ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως τῆς παιδείας καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους τῶν βουλευτῶν περὶ πολλαπλασιάσεως τῶν γυμνασίων, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι καλλίτερον ἤθελεν εἶσθαι ν' ἀφήσωμεν εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν ἐκλογὴν τῶν μερῶν ἐκείνων, εἰς ἃ ἀπαιτεῖται ἡ σύστασις τοιούτων ἐκπαιδευτικῶν καταστη-

μάτων, καὶ νὰ ἐκφράσωμεν τὴν εὐχὴν ἡμῶν ὑπὲρ τῆς συστάσεως μιᾶς ἐπιτροπῆς ἐξ ἀνδρῶν πεπαιδευμένων, ἥτις νὰ καθοδηγῇ τὸν ὑπουργὸν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καταλληλοτέρων μέτρων πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ τελειοποίησιν τῆς τε κατωτέρας καὶ ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως.

Λαβὼν εἶτα τὸν λόγον ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς ὁ βουλευτὴς τοῦ πανεπιστημίου, ἐξέθηκεν, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ πανεπιστήμιον, τοῦ ὁποίου ἔχει τὴν τιμὴν νὰ ἦναι καθηγητής, ὀφείλομεν νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι, συνισταμένου τοῦ πανεπιστημίου πρώτην φορὰν μετὰ δεκαπέντε αἰῶνας, τὰ πάντα ἦσαν εἰς ἀτέλειαν, καὶ ἑπομένως οἱ καθηγηταὶ δὲν ἠδύναντο νὰ μὴ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπείρους τῶν μαθητῶν στερήσεις χωρὶς νὰ τοὺς ἀδικήσωσιν. Ἤθελε δὲ εἶσθαι ἡ ἐσχάτη ἀδικία, ἐὰν τὸ πανεπιστήμιον τῆς Ἑλλάδος προσενέρετο μεθ' ὅσης αὐστηρότητος ὡς τὰ τῆς Εὐρώπης, καὶ μολαταῦτα πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς τιμῆς του δύναται ν' ἀναφέρῃ πρόσωπα δικαστῶν, οἵτινες ἐν αὐτῷ σπουδάσαντες, χωρὶς νὰ μεταβῶσιν εἰς Εὐρώπην, καὶ μάθησιν καὶ ἀκεραιότητα χαρακτῆρος ἔδειξαν. Ἐπίσης εὐάρεστα ἀποτελέσματα δύναται ν' ἀναφέρῃ καὶ τῶν ἄλλων σχολῶν, καὶ ἰδίως τῆς φιλοσοφικῆς, τῆς ὁποίας φοιτητής τις ἐκ Μεγαλοπόλεως συνέταξε διατριβὴν περὶ τοῦ Πολυβίου, ἥτις πλείστην περιποιεῖται τιμὴν οὐ μόνον εἰς τὸν συντάξαντα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν σχολήν. Ἤδη δὲ, καθ' ὅσον ἐκλείπουσι κατὰ μικρὸν αἱ ἐλλείψεις καὶ δυσχέρειαι, αὐξάνει καὶ ἡ αὐστηρότης τῶν ἐξετάσεων· ἐφέτος μάλιστα ἐκ πολλῶν ἐξετασθέντων μαθητῶν ὀλίγοι ἔτυχον διδακτορικοῦ διπλώματος, ὥστε καὶ οἱ καθηγηταὶ πάντες συμμερίζονται τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ γυμνάσια καὶ τὸν πολλαπλασιασμὸν αὐτῶν, οὐ μόνον ἡμεῖς συμφωνοῦμεν, ἀλλὰ καὶ ὁ ὑπουργὸς τῆς παιδείας, διότι μ' ὅσα καὶ ἂν λέγωσι περὶ Ἑλλάδος, οὐδεὶς εὐτυχῶς δύναται νὰ διαφιλονεικήσῃ τὸν ἄπειρον πρὸς τὴν μάθησιν ὀργανισμὸν τῶν Ἑλλήνων. Ἰδίως δὲ τὴν ἐν Μεσολογγίῳ σύστασιν γυμνασίου ἀπαιτοῦσι καὶ ἄλλοι ἱστορικώτεροι λόγοι. Ἡ πόλις τοῦ Μεσολογγίου εἶναι παντοτε ἔνδοξος, εἶναι, ὡς ἀποκαλεῖ αὐτὴν ποιητής τις, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἑνοῦται μετὰ τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας· «τὸ ἱερὸν προπυργιστήριον τῆς ἐλευθερίας.» Ὕστερον ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν δικαιολογεῖται καὶ ἡ ἐπανάστασις τῆς Ὁλλανδίας κατὰ τῆς Ἱσπανίας, ὀγδοήκοντα ὅλα ἔτη διαρκέσασα. Ἐντὸς δὲ τῆς Ὁλλανδίας ὑπῆρχε πόλις, Leit καλουμένη, παθοῦσα κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἐκείνην ὅσα καὶ τὸ Μεσολόγγιον, καὶ χρηματίσασα τὸ προπύργιον τῆς ὁλλανδικῆς ἐλευθερίας. Ἡ πόλις ἐκείνη μετὰ τὰς σκληροτέρας τοῦ πολέμου δοκιμασίας, ἃς ὑπέστη, διεσώθη ἐπὶ τέλους, τὸ δὲ Μεσολόγγιον οὐ μόνον ἐσώθη ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ἀλλ' ἡ ἱερὰ αὐτοῦ γῆ διεσκορπίσθη καὶ εἰς τὸν ἀέρα. Ἐν τούτοις ἡ ἱστορικὴ ἐκείνη πόλις τῆς Ὁλλανδίας, μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐλευθερίας, ἐζήτησε παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὴν σύστασιν γυμνασίου, τὸ ὁποῖον ἀπέφερε τοὺς ὡραιοτέρους καρποὺς, διότι ἡ κόνις, ἥτις εἶναι νωπὴ ἀπὸ τὰ αἵματα τῶν ἡρώων, περιέχει ἴσως μυστηριώδη τινὰ δύναμιν, καὶ διὰ τοῦτο πιστεύει ὅτι καὶ ἡ ἐν Μεσολογγίῳ σύστασις γυμνασίου ἐπίσης ὡραίους θέλει ἀποφέρει καρπούς.

Ἐπειδὴ δὲ περὶ γυμνασίων ὁ λόγος, καὶ ἐπειδὴ ὁ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμος περιέχει διάταξιν περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἐν ἀδείᾳ διατελούντων ὑπαλλήλων, πιστεύει ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν ἐνόησε βεβαίως νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν διάταξιν ταύτην καὶ εἰς τὰς μισθοδοσίας τῶν καθηγητῶν τοῦ πανεπιστημίου κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν παύσεων. Εἰς τὰ πανεπιστήμια τῆς Γερμανίας οἱ πλειότεροι τῶν καθηγητῶν, ἅμα ἐπελθούσης τῆς ὥρας τῶν παύσεων, ἀναχωροῦσιν εἰς ξένα κράτη οὐχὶ πρὸς διασκέδασιν, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς μάθησιν. Τοιούτων ἐκδρομῶν ἔχομεν ἡμεῖς πλειοτέραν ἀνάγκην, καὶ συμφέρει νὰ παρακινηθῶσιν οἱ καθηγηταὶ νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὴν Εὐρώπην, διὰ νὰ ἐλλείπωσιν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰ πανεπιστήμιά της, τοὺς ὀργανισμοὺς καὶ τὰς βιβλιοθήκας της, νὰ συναναστρέφωνται μετὰ τῶν καθηγητῶν, αὐξάνοντες οὕτω τὰς γνώσεις των πρὸς ὄρελος τῶν μαθητῶν.

Τὴν παρατήρησιν ταύτην ἐπέφερε, διότι καὶ ὑπουργὸς ὢν, τὴν αὐτὴν εἶχεν ἰδέαν καὶ περὶ δικαστῶν, καὶ πιστεύει ὅτι καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς θέλει συμμερισθῆ αὐτήν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀληθῶς, ἂν ἦτον δυνατὸν νὰ καταναγκάζῃ τις καὶ τοὺς καθηγητὰς καὶ τοὺς δικαστὰς νὰ ἐξέρχωνται κατ' ἔτος ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ἤθελε φέρει τοῦτο καρποὺς γενναίους κοινωνικῆς ὠφελείας. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ πρυτανεύων τοῦ πανεπιστημίου, ἐπεδίωξε τὴν εὐχὴν ταύτην τοῦ προαγορεύσαντος, φέρων τὴν δέουσαν ἑρμηνείαν ἐπὶ τοῦ 301 ἄρθρου τοῦ περὶ λογιστικοῦ νόμου, καὶ ἀρτίως διέπων τὰ οἰκονομικά, συνεννοηθεὶς μετὰ τῶν ἁρμοδίων ὑπουργῶν, ἔδωκεν εἰς τὸ ἄρθρον τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐπιθυμητὴν ἑρμηνείαν. Τελευταῖον δὲ καὶ δι' ἐγγράφων ἐκλήθησαν οἱ γυμνασιάρχαι νὰ διακοινώσωσι πρὸς τοὺς καθηγητὰς, ὅτι ἀνάγκη νὰ ἐξέρχωνται, εἰ δυνατὸν, ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐπὶ προσκτήσει νέων

παντοδαπῶν γνώσεων, τὰς ὁποίας νὰ μεταφέρωσιν εἰς τὴν ἑλληνικὴν χώραν· ὥστε τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι σήμερον λελυμένον. Ἡ γυμνασιακὴ ἐκπαίδευσις, ὡς καὶ ἡ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων, περιλαμβανομένη ὑπὸ τὸ γενικὸν ὄνομα *δευτερευούσης ἐκπαιδεύσεως*, εἶναι ἀναντιῤῥήτως τὸ σπουδαιότερον μέρος τῆς ἐκπαιδεύσεως παντὸς ἔθνους. Ἡ δευτερεύουσα ἐκπαίδευσις συντείνει εἰς τὸ νὰ σχηματίσῃ τοὺς νέους ἀληθεῖς πολίτας, διότι ἐντὸς τῶν γυμνασίων καὶ τῶν σχολείων ἡ διάνοια τῶν νέων ἀναπτύσσεται εἰς ὅλας τὰς γνώσεις. Τὰ γυμνάσια ἐπομένως καὶ τὰ σχολεῖα ἐράπτονται ὅλων τῶν χορδῶν τοῦ ἀνθρωπίνου νοὸς καὶ ἀποκαλύπτουσιν εἰς ἕκαστον πρὸς ποῖον σκοπὸν ἐστάλη ἐπὶ τὴν γῆν παρὰ τοῦ Ὑψίστου. Ἐντὸς τοῦ πανεπιστημίου εἰδικευόμεθα μόνον, πρὸς μίαν ἀφιερούμενοι ἐπιστήμην, ἀλλὰ τὰ γυμνάσια εἶναι ὁ τόπος τῆς κοινῆς συναντήσεως, ἀφ' οὗ θέλουσιν ἐξέλθει πολῖται αὐτονόμου πατρίδος. Δὲν θαυμάζει λοιπὸν ἐὰν διὰ τὰ δύω ταῦτα εἴδη τῆς ἐκπαιδεύσεως τοσαύτην ἐπιδεικνύει σπουδὴν ἡ ἐθνικὴ ἀντιπροσωπεία. Ἀλλ' ἡ εὐχὴ τῆς Βουλῆς εἶναι εὐχὴ ὑπάρχουσα ἐν αὐτῷ τῷ νόμῳ, εὐχὴ ἥτις δὲν ἐπληρώθη εἰσέτι. Ἡ Κυβέρνησις ἄρα ὀφείλει νὰ συμπληρώσῃ τὰ δέκα γυμνάσια, διότι νομῖς χηρεύων γυμνασίου, δὲν ἀπολαύει τοῦ ἀναλόγου μέρους ἐκ τῶν κοινωνικῶν ὠφελημάτων, καὶ ἀπορεῖ διὰ τί ἄλλοτε τὰ νομοθετικὰ σώματα τοσοῦτον ἐχρονοτριβήσαν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Καὶ ὁμολογεῖ μὲν ὅτι δύνανται νὰ ἐνυπάρχωσι δυσκολίαι τινές, ἀλλὰ καθῆκον τῆς Κυβερνήσεως εἶναι νὰ ἐξομαλύνῃ πᾶσαν δυσχέρειαν, ἵνα ῥυθῇ ἐπὶ τὸν ἱερὸν τοῦτον σκοπόν. Δὲν εἶναι βεβαίως ἀνίσχυρος ἡ ἰδέα ὅτι ὑπάρχει καθηγητῶν ἔλλειψις, ἀλλ' ὅσῳ προχωροῦμεν, τοσοῦτον καὶ αἱ δυσκολίαι αὗται ὑπερνικῶνται, καὶ ἂν ἡ δύω γυμνάσια εἶναι δυνατὸν νὰ καθιδρυθῶσιν ἐφέτος, ἰδίως δὲ εἰς Μεσολόγγιον, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει πᾶν ὅ,τι γενναῖον, ὅ,τι ἡρωϊκὸν καὶ περιπαθές. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν θέλει ἀποτρέψει αὐτὸν νὰ φροντίσῃ καὶ διὰ τὸ γυμνάσιον τῆς Χαλκίδος κλπ. Ἡ προταθεῖσα ὅμως αὔξησις 26,000 δραχμῶν εἶναι μεγάλη, καὶ διὰ τοῦ ἡμίσεως τοῦ ποσοῦ τούτου ὑπάρχεται νὰ διενεργήσῃ τὰ δέοντα.

Ἐπὶ δὲ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρεῖ, ὅτι ἐκφράσεις τινές, ἀντιζηλίας ἀπόζουσαι, ὑπαγορεύονται μὲν ἐξ εὐγενῶν αἰσθημάτων, ἀλλ' ὡς πᾶσα Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ προνοῇ, ὥστε ἡ καθέδρα νὰ μὴ ἀπορροφᾷ πολὺ μέρος τῶν δημοσίων ὠφελειῶν, οὕτω καὶ αἱ ἐπαρχίαι δὲν πρέπει νὰ δυσχεραίνωσι διά τινα ἀναγκαίαν ὑπεροχὴν τῆς πρωτευούσης. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι διάγομεν

ἐν τῇ πρωτευούσῃ ὡς ἐν τεχνητῷ τινι πολιτισμῷ, καὶ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ λοιποῦ Κράτους ὑπάρχει μία τις δυσαναλογία, ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ παιδευτήρια ἡ ὑπεροχὴ τῆς πρωτευούσης ἐστὶν ἀναγκαία. Τὰ καταστήματα ταῦτα, πλήρη καθ' ἑαυτὰ, φοιτῶνται καὶ ὑπὸ τῶν τέκνων τῶν ἐκτὸς ὁμογενῶν, ἀπανταχόθεν συῤῥεόντων ἵν' ἁρυσθῶσι τὸν ἑλληνικὸν πολιτισμόν. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν εὐπορώτεροι, ἐπιζητοῦντες τελειοτέραν διὰ τὰ τέκνα των ἀγωγὴν, πέμπουσιν αὐτὰ εἰς Ἀθήνας, ὅπου καὶ βουλευταὶ καὶ γερουσιασταὶ διαμένοντες, ἐκπαιδεύουσι τὰ ἴδια τέκνα. Ὡς δὲ οἱ πλεῖστοι τῶν δικαστῶν ὡς προβιβασμὸν θεωροῦσι διοριζόμενοι ἰσοβάθμως ἐν τῇ καθέδρᾳ, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ οἱ καθηγηταὶ ἐπιδιώκουσιν ὡς προβιβασμὸν τὴν τοιαύτην μετάθεσιν. Ὅταν δὲ καθηγητής τις ἐπὶ πολὺν διακριθῇ χρόνον εἰς τὸ καθῆκόν αὐτοῦ, ὁ ὑπουργὸς ἐνδίδωσι τότε καὶ τὸν καλεῖ εἰς Ἀθήνας, ὁσάκις τοῦτο δὲν βλάπτει τὴν ἐπαρχίαν. Ἡ ὑπεροχὴ λοιπὸν τῆς πρωτευούσης ἀντὶ νὰ ἦναι ἐπίῤῥονος, συντείνει εἰς γενναιοτέραν ἀνάπτυξιν πάντων. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ πανεπιστήμιον, ἔπρεπε κατ' ἀρχὰς νὰ ἐκλείψῃ πᾶσα σχεδὸν αὐστηρότης, νὰ ἀνοιχθῶσιν αἱ θύραι αὐτοῦ εἰς ἅπαντας τοὺς προσερχομένους, καὶ αἱ θύραι αὐταὶ ἠνεῴχθησαν καὶ δεκταὶ ἐγένοντο νέοι μὴ διανύσαντες τὰς ἐν τῷ γυμνασίῳ σπουδάς. Ὅτε δ' ἐβλέπομεν τὴν πανταχόθεν γινομένην εἰς αὐτὸ συῤῥοὴν, ἐπεικῶς ἐδεχόμεθα σχολαστικάς τινας περὶ πλειοτέρας αὐστηρότητος κρίσεις, καὶ διευκολύνομεν τοὺς φοιτῶντας, ἵνα ἐπεκταθῇ πανταχοῦ ἑλληνική τις ἐπιῤῥοή. Ἀλλὰ τὸ ἄνετον τοῦτο τῆς παραδοχῆς ἐλαττοῦται, καὶ κατὰ μικρὸν ἡ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ εἴσοδος ἀποβαίνει δυσκολωτέρα. Δὲν παραλέγεται δὲ τὴν ὑπό τινων ἐπιῤῥιπτομένην αἰτίασιν ὅτι δὲν ἐνισχύεται παῤ ἡμῖν ἡ ἑλληνικὴ παιδεία. Ἂν παρημελεῖτο τῷ ὄντι ἡ γλῶσσα τῆς ποιήσεως καὶ πεζογραφίας, ἂν ἐκειτο παρημελημένη ἡ ἑλληνικὴ Μοῦσα, ἡ προαιρετισμένη αὕτη λαμπὰς παντὸς αἰῶνος καὶ ἔθνους, τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι μέγα δυστύχημα. Ἀλλ' ἐν ᾧ θέλει καταβάλει πᾶσαν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου σπουδὴν, προτίθεται νὰ συγκαλέσῃ ἐν ὥρᾳ διακοπῶν τούς τε γυμνασιάρχας καί τινας τῶν ἐπισημοτέρων σχολαρχῶν, ἵνα ἀπὸ κοινοῦ συσκεφθῶσιν ἂν αἱ ἐπιῤῥιπτόμεναι αἰτιάσεις ἦναι ἀληθεῖς, καὶ νὰ ἐξετασθῇ πᾶσα τῆς δευτερευούσης παιδείας ἔλλειψις. Τὰ ἐνταῦθα ὅμως γυμνάσια, δύναται νὰ τὸ βεβαιώσῃ, δὲν ὑπόκεινται ποσῶς εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην, καὶ ἡ ἑλληνικὴ θεματογραφία προέβη εὐτυχῶς εἰς μέγαν βαθμὸν, ὥστε κατὰ τὰς ἐπερχομένας ἐξετάσεις θέλομεν ἔχει τὰ

πλέον εὐτυχῆ δείγματα. Τέλος περαίνει τὸν λόγον βεβαιῶν, ὅτι ὠφελούμενος ἐκ τῶν γενναίων τῆς Βουλῆς διαθέσεων, ὁσάκις πρόκειται περὶ ἐκκλησίας καὶ παιδείας, θέλει προσπαθήσει νὰ φέρῃ τὰς πλέον δυνατὰς βελτιώσεις ἐπ' ἀμφοτέρων τούτων τῶν κλάδων.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἂν παραδέχηται τὸ ἄρθρον μετὰ τῆς αἰτηθείσης διὰ δηλώσεως προσθήκης 2,200 δραχμῶν καὶ τῆς ἀνωτέρω ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ προταθείσης ἐκ 13,000, πρὸς σύστασιν τεσσάρων ἔτι γυμνασίων, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως μετὰ τῶν προσθηκῶν τούτων· ἔχει δ' ὡς ἐφεξῆς·

« Ἄρθρ. 11. Προσωπικὸν Γυμνασίων· . . . . 170,600. »

Ἀναγνωσθὲν δὲ καὶ τὸ 12 ἄρθρον, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 12. Ἔξοδα . . . . . 12,820. »

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 13 ἄρθρου, ἐξέθηκέ τις, ὅτι κατὰ τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ συνεστήθησαν δαπάνῃ δημοτικῇ δύω σχολεῖα ἐν τῷ δήμῳ Ἄρεως, ὅπου φοιτῶσι περὶ τοὺς 200 μαθητάς, ἀλλ' ἐξερχόμενοι ἐκεῖθεν, δὲν δύνανται νὰ μεταβῶσι δι' ἔλλειψιν μέσων εἰς τὸ ἐν Καλάμαις ἑλληνικὸν σχολεῖον, ἐντεῦθεν δὲ ματαιοῦται καὶ ἡ προκαταρκτικὴ αὐτῶν ἐκπαίδευσις. Διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ προσθέσῃ ὑπὲρ τοῦ δήμου τὴν ἀντιμισθίαν μόνην ἑνὸς ἑλληνοδιδασκάλου, τὰς δὲ λοιπὰς δεπάνας αὐτοῦ θέλει ἀναδεχθῇ ὁ δῆμος ἢ οἱ γονεῖς τῶν ἐκπαιδευομένων.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἀγορεύσαντος, εἷς μὲν ἐζητήσατο νὰ προστεθῇ εἷς ἔτι διδάσκαλος ἐν τῷ ἑλληνικῷ σχολείῳ τοῦ δήμου Σκοπέλου, ὡς μὴ ἐπαρκοῦντος τοῦ ἐν αὐτῷ ὑπάρχοντος ἑνὸς διδασκάλου· ἕτερος δέ τις συνέστησε νὰ διορισθῇ εἷς τὸ ἐν Καρπενησίῳ ἑλληνικὸν σχολεῖον καὶ εἷς σχολάρχης, καθ' ὅσον τὰ μαθήματα παραδίδονται ἀτελῶς, καὶ πρέπει νὰ ἦναι ὅσον ἐνεστὶ πλῆρες σχολεῖον, εἰς ὃ συρρέουσι καὶ ἐκ τῶν ἔξωθεν ἀδελφῶν μας.

Καὶ ἄλλου δὲ μετὰ τοῦτον ζητήσαντος νὰ διορισθῇ εἷς ἑλληνοδιδάσκαλος εἰς τὸ σχολεῖον Γαυρίου ἢ νὰ μετατεθῇ πρὸς τοῦτο εἷς ἐκ τοῦ ἑτέρου δήμου τῆς Ἄνδρου, ὅστις νὰ ἀναπληρωθῇ ἐκ τοῦ ὡρισμένου κληροδοτήματος· ἄλλος προσέθηκεν, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ δῆμος Γαυρίου περιλαμβάνει ἀρκετὸν πληθυσμόν, ἡ δὲ εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ ἑτέρου δήμου ἄγουσα ὁδὸς εἶναι καὶ μακρὰ καὶ πετρώδης, ἀνάγκη νὰ ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια, καθ' ὅσον μάλιστα ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἐκείνῃ ἀπαιτεῖται ἐξιδιασμένη φροντὶς διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν ἠθῶν. Προσέθηκε δὲ ὅτι τὸ γνωστὸν ἄλλοτε σχολεῖον τῆς Δημητσάνης, ὑπὸ πολλῶν καὶ ἤδη φοιτώμενον μαθητῶν, στερεῖται καὶ σχολάρχου καὶ διδασκάλων. Διὸ συνίστησι νὰ συμπληρωθῇ ἐπαξίως καὶ ἐν γένει νὰ καταρτισθῶσιν ὅσον ἔνεστι τὰ τῆς Πελοποννήσου σχολεῖα.

Τελευταῖον παρατηρήσαντος ἄλλου, ὅτι τὸ ἐν Κραβδάροις ἑλληνικὸν σχολεῖον τρία ἔτη στερεῖται διδασκάλου διὰ τὸ ἀνεπαρκὲς τῆς ἑκατονταδράχμου μισθοδοσίας, καὶ συστήσαντος εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ αὐξήσῃ ταύτην εἰς 130 δραχμὰς κατὰ μῆνα· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι, διὰ νὰ παύσωσιν αἱ λεπτολόγοι αὗται συστάσεις, καλὸν εἶναι νὰ λάβῃ ὁ ὑπουργὸς γενικὴν περὶ τῶν σχολείων τοῦ Κράτους πρόνοιαν, νὰ ἐκδώσῃ κανονισμὸν περὶ τούτων καὶ νὰ φέρῃ τὴν δέουσαν συμπλήρωσιν κατὰ τὴν ἀνάγκην.

Ἐνταῦθα παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Π. Κολποδῖνος.
Α. Ν. Πετμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΓ'.

Τῆς 23 Ἰουνίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν δεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι ὑποβάλλων πρὸς συζήτησιν νομοσχέδιον, ἀποβλέπον τὰ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν μελῶν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, νομίζει ἀναγκαίαν προεισαγωγικήν τινα ἀνάπτυξιν. Τὸ ζήτημα περὶ τοῦ ἂν συμφέρῃ τὰ μέλη τῶν νομοθετικῶν σωμάτων νὰ λαμβάνωσιν ἀντιμισθίαν τινὰ ἢ ἀποζημίωσιν, ἐλύθη διαφόρως εἰς τὰ διάφορα κράτη τὰ συνταγματικῶς διοικούμενα, διότι οὔτε αἱ περιστάσεις, οὔτε τὰ ἤθη ἦσαν παντοῦ τὰ αὐτά. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἔδωκεν ἀφορμὴν πολλῶν συζητήσεων εἰς τὴν ἐθνοσυνέ-

λευσιν, ἥτις ἀπεφάσισε τὴν ἀποζημίωσιν. Εἶχε δὲ δίκαιον τότε νὰ δεχθῇ τοιαύτην τοῦ ζητήματος λύσιν, ἐὰν ἡ ἀπόφασίς της περιωρίζετο εἰς ἁπλῆν τῆς ἀποζημιώσεως παραδοχήν. Ἀλλ' ἡ συνέλευσις προέβη καὶ πέραν ταύτης, διότι διὰ τῶν ἄρθρων **67** καὶ **69** τοῦ Συντάγματος προσδιώρισε καὶ τὸ ποσὸν τῆς μηνιαίας ἀποζημιώσεως. Ὁ ὅρος οὗτος ἐκ τῆς φύσεώς του δὲν δύναται νὰ ἦναι εἰμὴ μεταβλητός, καὶ ἐνδέχεται ἐντὸς τοῦ Συντάγματος νὰ εὑρεθῶσι διατάξεις, αἵτινες ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεώς των εἰσὶ μεταβληταί. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου π. χ. ἦτον δυνατὸν ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ὁ κατὰ τὰ **1844** θεωρηθεὶς ὡς ἐπαρκῶν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ γερουσιαστοῦ ἢ βουλευτοῦ μισθὸς νὰ διατελῇ τοιοῦτος ἐπὶ αἰῶνας, ἐν ᾧ ἡ τιμὴ τῶν πραγμάτων ὑπόκειται εἰς συνεχεῖς μεταβολὰς, καὶ δὲν δυναμεθα νὰ εἴπωμεν σήμερον, ὅτι ἡ αὐτὴ δαπάνη, ἥτις ἦτον ἀρκετὴ πρὸ ἐνδεκαετίας, ἀρκεῖ καὶ σήμερον εἰς τὴν ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκῶν ἑνὸς ἀτόμου; Ἐὰν λοιπὸν παραδεχθῶμεν ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ορισθὲν ποσὸν δὲν δύναται νὰ μεταβληθῇ, προσβάλλομεν τὸν σκοπὸν τοῦ Συντάγματος, ὅστις ἦτον ἡ ἀνεξαρτησία τῶν μελῶν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων. Ἀλλὰ πῶς δύνανται νὰ ἦναι ἀνεξάρτητα, ὅταν διὰ τῆς χορηγουμένης εἰς αὐτὰ ἀποζημιώσεως δὲν ἐπαρκῶσιν εἰς τὰς ἀνάγκας των; Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εἶχεν ἅπαξ ὁρισθῇ, αἱ δὲ συνέπειαι ἀνεκαλύφθησαν πρὸ πολλοῦ, ἐζητεῖτο ὁ κατάλληλος τῆς θεραπείας τρόπος, χωρὶς συγχρόνως νὰ προσβληθῇ καὶ τὸ σύνταγμα. Ἡ κυβέρνησις συνησθάνθη τοσοῦτον μᾶλλον τὴν ἀνάγκην τῆς θεραπείας, καθ' ὅσον ἐκ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως προήρχετο καὶ ἡ διάρκεια τῶν συνόδων ἐφ' ὅλον τὸ ἔτος, ὅπερ εἰς οὐδὲν συνταγματικὸν κράτος συμβαίνει, διότι πρέπει νὰ δίδεται καὶ εἰς τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν ὁ ἀναγκαῖος χρόνος οὐ μόνον πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν ψηφισθέντων νόμων, ἀλλὰ καὶ πρὸς παρασκευὴν νέων. Πρὸς ἐπιτυχίαν λοιπὸν τοῦ σκοποῦ τούτου, ἄνευ προσβολῆς τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος καὶ χωρὶς ζημίαν τῶν μελῶν ἀμφοτέρων τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, ἡ κυβέρνησις, ἀφ' οὗ σπουδαίως ἐμελέτησε τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, συνέταξε τὸ ἤδη ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον στηρίζεται εἰς τὰς ἀκολούθους βάσεις.

Τὸ Σύνταγμα προεῖδε μόνον τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῆς διάρκειας τῶν συνόδων, προσδιορίσαν αὐτὸν εἰς δύω μῆνας· δὲν ὥρισε δὲ καὶ τὸν ἀνώτατον, τὸν ὁποῖον ἐπομένως δυναμεθα ἤδη νὰ προσδιορίσωμεν, ὁδηγούμενοι ἐκ τῆς ἐνδεκαετοῦς πείρας, ἥτις ἀναδεικνύει ὡς μέσον ὅρον τῆς διαρκείας ἑκάστης συνόδου ἐν-

νέα ἢ δέκα μῆνας. Ἀφ' οὗ λοιπὸν εὕρωμεν τὸν μέσον τοῦτον ὅρον, χωρὶς νὰ μεταβάλωμεν τὸ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως **250** μὲν δραχμῶν διὰ τοὺς βουλευτὰς, **500** δὲ διὰ τοὺς γερουσιαστὰς, ὑπελογίσαμεν τὸ ποσὸν τοῦτο ἐπὶ τοῦ χρόνου τῆς διαρκείας τῶν δέκα μηνῶν. Ἔμενε τότε ἡ εὕρεσις τοῦ τρόπου τῆς ἀποδόσεως τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ, ἥτις ὅμως δὲν προσέβαλλε τὸ σύνταγμα, διότι ἔπρεπε νὰ ὁρισθῇ κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ βουλευτοῦ καὶ γερουσιαστοῦ, οἵτινες ἐρχόμενοι εἰς Ἀθήνας πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός των, ὑποχρεοῦνται ἀμέσως νὰ ὑποκύψωσιν εἰς δαπάνας τινὰς διὰ τὴν πρώτην ἀποκατάστασίν των. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῆς διαρκείας ὡρίσθη διὰ τοῦ Συντάγματος εἰς δύω μῆνας, ἐπροτάθη ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ μετὰ τὸ τέλος αὐτῶν νὰ δίδεται τὸ ἥμισυ τῆς ὅλης ἀποζημιώσεως τῶν δέκα μηνῶν, εἰς δὲ τὸ τέλος τῆς συνόδου, τὸ ἕτερον ἥμισυ· ἀλλ' εἰς τὴν πρότασιν ταύτην ἀπηντήθησαν προσκόμματά τινα, διότι, κατὰ τὸ Σύνταγμα, ἡ ἀποζημίωσις δίδεται ἐφ' ὅσον ἐργάζονται τὰ σώματα, καὶ ἑπομένως ἐὰν αἱ ἐργασίαι τῆς συνόδου περαιωθῶσιν ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν, δὲν πρέπει νὰ λάβωσιν ἀποζημίωσιν διὰ δέκα μῆνας. Τὸ ὑπουργεῖον ὅμως δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ τὴν ἐναντίαν ἰδέαν, ὁδηγηθὲν ἐκ τῆς σκέψεως ταύτης· ὑποθέσατε ὅτι ἄτομόν τι συμφωνεῖ μετά τινος ἄλλου ἐπὶ ὡρισμένῃ τιμῇ τὴν ἐντὸς χρόνου τινος, ὡρισμένου ἐπίσης, κατασκευὴν μιᾶς οἰκίας ἢ ἄλλου τινος πράγματος. Ἐὰν λοιπὸν ὁ ἀναδεχθεὶς τὴν ἐργολαβίαν τοῦ ἔργου τούτου περαιώσῃ αὐτὸ ταχύτερον τοῦ ὁρισθέντος χρόνου, ὁ δοὺς τὴν παραγγελίαν οὐ μόνον ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ὑποσχεθείσης τιμῆς, ἀλλὰ μάλιστα θέλει εὐχαριστήσει τὸν ἀναδεχθέντα τὸ ἔργον διὰ τὸν ζῆλον, ὃν περ ἐδείξεν εἰς τὴν ταχεῖαν αὐτοῦ περαίωσιν. Οὕτω λοιπὸν καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐὰν τὰ νομοθετικὰ Σώματα περαιώσωσι τὰς ἐργασίας των ταχύτερον τῶν δέκα μηνῶν, ἡ Κυβέρνησις οὐ μόνον ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐξόφλησιν τῆς ὅλης τῶν ἀποζημιώσεως, ἀλλὰ καὶ εὐχαριστίας ὀφείλει νὰ ὁμολογήσῃ διὰ τοῦτο εἰς τὰ μέλη αὐτῶν. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὴν Βουλὴν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον, νὰ τὸ ἐξετάσῃ καὶ φέρῃ διὰ τῆς ἐπιτροπῆς της τὰς παρατηρήσεις της, τὰς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἑτοίμη νὰ παραδεχθῇ.

Μετὰ ταῦτα εἰς τῶν γραμματέων ἀνέγνω τὸ νομοσχέδιον καὶ τὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀμίσθου τῆς θέσεως τῶν βουλευτῶν καὶ τῶν γερουσιαστῶν καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ἀποζημιώσεως αὐτῶν ἀνέκαθεν διήρεσαν τὴν κοινὴν γνώμην, ἑπομένως καὶ τὰ συντάγματα αὐτά. Οἱ μὲν ἀποῤῥίπτουσι τὴν ἀποζημίωσιν ὡς ἐξευτελίζουσαν τὰ καθήκοντα, οἱ δὲ παραδέχονται καὶ ὑποστηρίζουσιν αὐτὴν ὡς μέσον τεῖνον εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ τοὺς ἐκπληροῦντας τὰ καθήκοντα ταῦτα ἀνεξαρτήτους ἀπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ μᾶλλον ἐξηρτημένους ἀπὸ τοῦ φρονήματος τῶν συμπολιτῶν των. Τὴν τελευταίαν ταύτην γνώμην ὑπάσθη καὶ ἡ τελευταία ἐθνικὴ ἡμῶν Συνέλευσις, ἥτις ἐνέγραψεν αὐτὴν εἰς τὸν θεμελιώδη ἡμῶν νόμον.

Τὸ Σύνταγμα Κράτους τινός, καθὸ νόμος θεμελιώδης, πρέπει νὰ περιέχῃ μόνον τὰς γενικὰς διατάξεις. Προωρισμένον νὰ μένῃ ἐπ' ἀόριστον χρόνον ἀμετάβλητον καὶ ἀναλλοίωτον, ὁ ὀρθὸς λόγος ἀπαιτεῖ νὰ μὴ συμπεριλαμβάνῃ ὅρους ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των μεταβλητούς· ἀλλ' εἰς τὰ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν, ἡ ἐθνικὴ Συνέλευσις δὲν ἠκολούθησε δυστυχῶς τὸν κανόνα τοῦτον. Ἀντὶ νὰ κηρύξῃ τὴν ἀρχὴν μόνον καὶ νὰ ἐμπιστευθῇ πᾶν ὅ,τι παροδικὸν καὶ μεταβλητὸν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ἀπεράσισε νὰ ῥυθμίσῃ αὐτὴ τὰ καθέκαστα τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τοῦ θεμελιώδους νόμου, καὶ οὕτω κατέστρεψε τὸν σκοπόν, διὰ τὸν ὁποῖον ἐψήφιζεν αὐτήν.

Τοιαύτη μεταβλητὴ ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της διάταξις εἶναι ἡ προσδιορίζουσα τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως· ἡ ἀξία τῆς ἀποζημιώσεως δὲν μένει πάντοτε ἡ αὐτή, ἀλλὰ μεταβάλλεται μὲ τοὺς καιροὺς καὶ τὰς περιστάσεις, ὥστε ποσόν τι, τὸ ὁποῖον δικαίως θεωρεῖται εἰς ὡρισμένον τινὰ χρόνον ὡς ἀρκοῦν διὰ νὰ ζῇ τις ἀνεξαρτήτως καὶ ἀξιοπρεπῶς, παύει τοῦ νὰ ἦναι ἀρκοῦν κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον, ἀλλὰ κατὰ διάφορον χρόνον. Τοῦτο δὲ προέρχεται ἐκ τῆς μεταβολῆς, τὴν ὁποίαν λαμβάνουσιν αἱ τιμαὶ τῶν πρὸς τὸ ζῆν καὶ τῶν ἄλλων ἀναγκαίων, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία προσδιορίζεται ἀπὸ μυρία εὐμετάβλητα περιστατικά, ἀπὸ τὸ ποσὸν τῆς δαπανωμένης εἰς τὴν παραγωγὴν ἐργασίας, ἀπὸ τὴν σπάνιν ἢ τὴν ἀφθονίαν τῶν χρημάτων, ἀπὸ τὴν μείωσιν καὶ αὔξησιν τῶν τόκων, ἀπὸ τὴν τιμὴν τῶν ἡμερομισθίων, ἀπὸ τὴν τελειότητα ἢ ἀτέλειαν τῶν ἐργαλείων, τὴν μικροτέραν ἢ μεγαλειτέραν χρῆσιν τῶν μηχανῶν, τὴν ὀλιγωτέραν ἢ περισσοτέραν

εἰσαγωγὴν ξένων προϊόντων, τοὺς ἐλαφροτέρους ἢ βαρυτέρους δασμοὺς καὶ φόρους, τὴν ἐλευθερίαν ἢ τοὺς περιορισμοὺς τῆς ἐργασίας, καὶ ἀπὸ πολλὰ ἄλλα ἄστατα στοιχεῖα, μεταβαλλόμενα ἀπὸ τόπου εἰς τόπον καὶ ἀπὸ χρόνου εἰς χρόνον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τόπου. Ὅ,τι ἐνταῦθα ἐκτίθεται ὡς φυσικὸν καὶ δυνατόν, συνέβη ἤδη. Αἱ σήμερον τιμαὶ τῶν πραγμάτων δὲν εἶναι βεβαίως αἱ τοῦ **1844**, καὶ ἕκαστος δύναται ἀπὸ τοῦδε νὰ προΐδῃ καὶ προείπῃ, ὅτι, προϊόντος τοῦ χρόνου, ἡ σχέσις αὐτὴ τῶν χρημάτων πρὸς τὰ προϊόντα θέλει μεταβληθῇ ἔτι μᾶλλον. Ἐκ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ἀπεδείχθη ὅτι ἡ διδομένη ἀποζημίωσις ἔπαυσε πρό τινων ἐτῶν, ἐναντίον τοῦ σκοποῦ τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως, νὰ θέτῃ ὑπεράνω τῶν κοινῶν ἀναγκῶν τοὺς βουλευτὰς καὶ τοὺς γερουσιαστάς, καὶ μάλιστα τοὺς τελευταίους, ἀναγκασμένους τοὺς πλείστους ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των νὰ ζῶσι μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Τὰ πολλάκις ζητηθέντα καὶ δοθέντα ἔκτακτα βοηθήματα ἐπιμαρτυροῦσι τὴν ἀλήθειαν. Τοιουτοτρόπως, πλὴν τοῦ ὅτι ὁ νοῦς τοῦ Συντάγματος δὲν πραγματοποιεῖται, ἔχομεν τὴν ἀνωμαλίαν καὶ τὴν ἀνισότητα, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν φυσικῷ τῷ λόγῳ γεννώμενα παράπονα.

Ἡ Κυβέρνησις θέλουσα νὰ θεραπεύσῃ τὰς ὑπαρχούσας ἐλλείψεις, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ ἐξετάσῃ κατὰ πρῶτον ἂν ἡ θεραπεία ἦναι δυνατὴ, ἂν δὲν ἀντίκειται εἰς τὸν θεμελιώδη νόμον. Πεισθεῖσα ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐρευνῶν, ὅτι τὸ μὲν πνεῦμα τοῦ Συντάγματος δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ἀσφαλέστερον, τὸ δὲ γράμμα δὲν παραβιάζεται, προέβη εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ὑποβαλλομένου εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν νομοσχεδίου.

Τρία κυρίως ἄρθρα τοῦ Συντάγματος συνέχονται μὲ τὸ προκείμενον ζήτημα, καὶ ταῦτα εἶναι τὰ ἀφορῶντα τὴν διάρκειαν τῆς συνόδου τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, καὶ τὴν μηνιαίαν ἀποζημίωσιν τῶν βουλευτῶν καὶ τῶν γερουσιαστῶν, ἤτοι, τὰ ἄρθρα **47**, **67** καὶ **79**.

Τὸ ἄρθρον **47** ὁρίζει ὅτι ἡ διάρκεια ἑκάστης συνόδου δὲν δύναται νὰ ἦναι βραχυτέρα τῶν δύο μηνῶν.

Τὸ ἄρθρον **67** προσδιορίζει τὴν ἀποζημίωσιν τῶν βουλευτῶν εἰς **250** δραχμὰς κατὰ μῆνα, διαρκούσης τῆς συνόδου.

Τὸ ἄρθρον **79** ἀφορᾷ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν γερουσιαστῶν, τὴν ὁποίαν προσδιορίζει εἰς **500** δραχμὰς κατὰ μῆνα.

Τὸ κυριώτερον ἐνταῦθα ζήτημα εἶναι ἂν ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία, ἤτοι ὁ Βασιλεύς, ἡ Γερουσία καὶ ἡ Βουλὴ, δύνανται νὰ προσδιορίσωσιν ἐκ συμφώνου τὴν διάρκειαν τῆς συνόδου μακρο-

τέραν τῆς τῶν δύω μηνῶν. Λυομένου τοῦ ζητήματος τούτου, τὰ λοιπὰ λύονται σχεδὸν ἀφ' ἑαυτῶν.

Ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ἄρθρου **47** γίνεται καταφανὲς ὅτι ἡ διάταξις αὐτοῦ, ἀντιθέτως πρὸς τὰς διατάξεις ἄλλων συνταγμάτων, προσδιορίζει μόνον τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῆς διαρκείας τῆς συνόδου, οὐχὶ δὲ καὶ τὸν ἀνώτατον, τὸν ὁποῖον ἄφησεν ἐλεύθερον καὶ ἀπεριόριστον. Ἡ διάταξις δὲν θέλει νὰ διαρκῇ ἡ σύνοδος ὀλιγώτερον τῶν δύω μηνῶν, δὲν ἀπαγορεύει ὅμως τὸ νὰ διαρκῇ περισσότερον, καὶ μάλιστα ὁρίσασα τὸν ἐλάχιστον ὅρον, φαίνεται εὐνοϊκὴ πρὸς τὴν μεγαλειτέραν διάρκειαν. Αὐτὸ τοῦτο, ὡς γνωστόν, ἔλαβε χώραν εἰς τὰς πλείστας ἄχρι ταῦδε συνόδους, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία δὲν διεχωρίζετο ἀπὸ τῆς ἄλλης, εἰμὴ διά τινων ἡμερῶν. Τὸ νομοσχέδιον λοιπὸν δὲν παραδέχεται εἰμὴ ὅ,τι ὁ νόμος συγχωρεῖ καὶ ὅ,τι αἱ βουλευτικαὶ ἕξεις καθιέρωσαν· ἀλλ' εἰς βαθμὸν μετριώτερον. Πιθανὸν ἡ ἐπὶ δέκα μῆνας προσδιορισθεῖσα διάρκεια νὰ φανῇ εἷς τινας ὑπέρμετρος, καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει ν' ἀντείπῃ εἰς τοῦτο. Εἶναι ζήτημα συμφέροντος καὶ πρέποντος πλέον, καὶ οὐχὶ δικαίου. Εἰς τὸν προσδιορισμὸν ἡ Κυβέρνησις ἔλαβεν ὡς βάσιν τὸν μέσον ὅρον τῆς διαρκείας τῶν μέχρι ταῦδε ἐργασιῶν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, καὶ ἂν μέλλῃ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν πρότασιν τοῦ νομοσχεδίου, θέλει πράξει τοῦτο ὄχι δι' ἄλλο, εἰμὴ διότι διὰ τῆς προτάσεως ταύτης ζητεῖ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ Συντάγματος, ὅστις ἤτον ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ μὴ παρατείνωνται αἱ σύνοδοι ἐφ' ὅλον τὸ ἔτος, ἀπ' ἄλλου δὲ νὰ δώσῃ εἰς τοὺς βουλευτὰς καὶ γερουσιαστὰς μέσα ὑπάρξεως ἀνάλογα εἰς τὸν βαθμόν, ὄχι βεβαίως κατώτερα τῶν ὑποχρεώσεων τῆς θέσεώς των, καθ' ὅσον ὁ νόμος δὲν συνήφε μὲ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι καὶ διορίζεσθαι εἰς τὰς εἰρημένας θέσεις τὴν ὕπαρξιν ὡρισμένης τινὸς περιουσίας.

Προσδιορισθείσης τῆς διαρκείας τῆς συνόδου εἰς δέκα μῆνας, ἕπεται ὅτι δι' ὅλην ταύτην τὴν διάρκειαν ὁ μὲν βουλευτὴς θέλει λαμβάνει ἀποζημίωσιν δύω χιλιάδων πεντακοσίων δραχμῶν, ὁ δὲ γερουσιαστὴς πέντε χιλιάδων. Εἶναι ἄφευκτον παρακολούθημα τῶν ἄρθρων **67** καὶ **79** τοῦ Συντάγματος, τὰ ὁποῖα προσδιορίζουσιν ἀποζημίωσιν διὰ μὲν τὸν βουλευτὴν **250** δραχμῶν κατὰ μῆνα, διὰ δὲ τὸν γερουσιαστὴν **500** δραχμῶν.

Ἐνταῦθα ἴσως ἐγερθῇ ἡ ἔνστασις ὅτι, λαμβανομένης τῆς δεκαμήνου προθεσμίας ὡς βάσεως διὰ τὴν ἀποζημίωσιν, ἐνδέχεται ἡ σύνοδος νὰ διαρκέσῃ πέντε μόνον μῆνας, καὶ τότε ἡ

κατὰ μῆνα ἀποζημίωσις τοῦ μὲν βουλευτοῦ θέλει καταντᾷ εἰς **500** δραχμάς, τοῦ δὲ γερουσιαστοῦ εἰς **1000**, ἀποζημίωσις ἀντιφάσκουσα πρὸς τὰ εἰρημένα ἄρθρα τοῦ Συντάγματος. Ἡ ἔνστασις αὕτη ἔχει μὲν τὴν ἐμβριθειάν της, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀκαταμάχητος.

Ἀρ οὖ ἀπεδείχθη ὅτι ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία δὲν δύναται μὲν νὰ προσδιορίσῃ τὴν διάρκειαν τῆς συνόδου βραχυτέραν τῶν δύω μηνῶν, δύναται ὅμως νὰ προσδιορίσῃ αὐτὴν ἀνωτέραν, ἕπεται ὅτι ἂν προσδιορισθῇ εἰς δέκα μῆνας ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διαρκείας τῶν ἄχρι ταῦδε συνόδων, τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὸν αὐθαιρέτου προσδιορισμοῦ· προσδιορίζεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον μᾶς παρέχει τὸ κατὰ μῆνα ποσὸν ὡς μέτρον γενικὸν καὶ ἀμετάβλητον τῆς ὅλης ἀποζημιώσεως. Ὁμολογοῦμεν ὅτι δύναται νὰ συμπέσῃ, ὥστε αἱ ἐργασίαι τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων νὰ περαιωθῶσιν ἐντὸς προθεσμίας βραχυτέρας τῶν **10** μηνῶν, ἐντὸς ἐννέα, ἑπτὰ καὶ πέντε ἢ καὶ ὀλιγωτέρων ἀκόμη μηνῶν, καὶ εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ νομοσχεδίου μάλιστα εἶναι νὰ καταστήσῃ κανόνα γενικὸν τὴν ταχεῖαν περαίωσιν τῶν ἐργασιῶν τούτων. ἀλλ' ἤθελεν ἀντίκεισθαι καὶ εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ εἰς τὴν δικαιοσύνην, ἂν οἱ βουλευταὶ καὶ οἱ γερουσιασταὶ ἐτιμωροῦντο διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῆς ἀποζημιώσεως, ὁσάκις διὰ τῆς μεγαλειτέρας ἐπιμελείας των καὶ τῶν περισσοτέρων κόπων των, διὰ πυκνοτέρων καὶ μᾶλλον παρατεταμένων συνεδριάσεων, ἤθελον φέρει ἐντὸς πέντε μηνῶν εἰς πέρας ἔργα, τὰ ὁποῖα ἄλλως ἤθελον περαιωθῇ μετὰ δέκα ἢ ἑνδέκα μῆνας. Ἡ παραγνώρισις τῆς ἀληθείας ταύτης ἔφερε κατὰ μέγα μέρος τὸ κακὸν τοῦ νὰ συνεδριάζωσιν αἱ Βουλαὶ ἐφ' ὅλον τὸ ἔτος. Τὸ νομοσχέδιον ἐπιδιώκει τὸ ἐναντίον ἀποτέλεσμα, καὶ εἰς τὴν θεμελιώδη αὐτοῦ ἰδέαν ἀντὶ ἀτοπημάτων βλέπομεν τὰ ἑξῆς πλεονεκτήματα·

α. Αἱ Βουλαὶ θέλουν ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά των μετὰ πλειοτέρας ἐπιμελείας καὶ δραστηριότητος, καὶ περαιουμένων ταχύτερον τῶν ἐργασιῶν, τὰ μέλη αὐτῶν θέλουν κατατρίβει τὸ ἐπίλοιπον τοῦ χρόνου ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν ὑποθέσεων των πρὸς μεγαλειτέραν ὠφέλειαν τῶν οἰκογενειῶν των καὶ τοῦ τόπου.

β. Ἡ Κυβέρνησις θέλει ἔχει πλειότερον καιρὸν, διὰ νὰ διαρρυθμίζῃ ἀκριβέστερον τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν νεονομοθετημένων καὶ νὰ ἐνασχολῆται εἰς σχέδια γενικῆς ὠφελείας.

γ. Οἱ βουλευταὶ καὶ γερουσιασταὶ τιθέμενοι ὑπεράνω τῶν κοινῶν ἀναγκῶν, θέλουν καταλάβει θέσιν μᾶλλον ἀνεξάρτητον

ἀπέναντι τῆς Κυβερνήσεως, καὶ θέλει ἐκλείψει πρὸς τούτοις ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ δίδωνται εἰς τινας ἔκτακτα βοηθήματα, τὰ ὁποῖα πάντοτε ἔχουσι ταπεινωτικόν τι διὰ τοὺς λαμβάνοντας, δίδουσι δὲ καὶ ἀφορμὰς παραπόνων εἰς τοὺς μὴ λαμβάνοντας.

Τοῦτο εἶναι τὸ πνεῦμα τοῦ νομοσχεδίου, καὶ τοιοῦτοι οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὰς κυριωτέρας διατάξεις αὐτοῦ. Οἱ λόγοι τῶν δευτερευουσῶν διατάξεων ἐννοοῦνται ἀφ' ἑαυτῶν, καὶ εἶναι περιττὸν νὰ ἐκτεθῶσιν ἐνταῦθα· ἂν ἡ ἀνάγκη τὸ καλέσῃ, θέλομεν ἐκθέσει αὐτοὺς κατὰ τὴν συζήτησιν μὲ τὴν αὐτὴν προθυμίαν, μὲ τὴν ὁποίαν θέλομεν ἀποδεχθῆ πᾶσαν πρότασιν, τείνουσαν εἰς τὸ νὰ βελτιώσῃ ἡ συμπληρώσῃ τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **22** Ἰουνίου **1855**.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **22** Ἰουνίου **1855**.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. **1.** Ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα **67** καὶ **79** τοῦ Συντάγματος ἀποζημίωσις δίδεται ἐπὶ δέκα μῆνας, καὶ ἑπομένως προσδιορίζεται διὰ μὲν τοὺς βουλευτὰς εἰς δραχμὰς **2500** δι' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συνόδου, διὰ δὲ τοὺς γερουσιαστάς, εἰς δραχμὰς **5000** δι' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν των.

Ἄρθρ. **2.** Ἐν πεμπτημορίοις τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως θέλει πληρώνεσθαι εὐθὺς μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συνόδου, δύο πεμπτημόρια ἅμα λήξῃ ἡ πρώτη διμηνία, καὶ δύο μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συνόδου.

Ἄρθρ. **3.** Πλὴν τῆς ἀποζημιώσεως, τὴν ὁποίαν λαμβάνουσιν ὡς μέλη τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, ἕκαστος τῶν προέδρων αὐτῶν λαμβάνει ὡς τοιοῦτος τρεῖς χιλιάδας δραχμῶν περιπλέον δι' ἔξοδα ὀχήματος, πληρωτέας εἰς τὰς αὐτὰς προθεσμίας καὶ

κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν, αἵτινες προσδιορίσθησαν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ.

Ἄρθρ. **4.** Οἱ λόγῳ πολιτικῆς ἢ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἢ ἄλλως πως μισθοδοτούμενοι γερουσιασταὶ καὶ βουλευταὶ δὲν λαμβάνουσιν, εἰμὴ τὸ τυχὸν ἔλλειπον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ὁρισθείσης μηνιαίας ἀποζημιώσεως.

Οἱ εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην εὑρισκόμενοι γερουσιασταὶ καὶ βουλευταὶ λαμβάνουσι τὸ ἀνωτέρω συμπλήρωμα κατὰ μῆνα. Εἰς δὲ τὸ τέλος τῆς συνόδου δίδεται εἰς αὐτοὺς τὸ ἔλλειπον, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου **1** τοῦ παρόντος νόμου προσδιορισθέντος ὁλικοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρ. **5.** Διὰ τοὺς βουλευτὰς τοὺς ἐκλεχθέντας πρὸ τῆς συνόδου ἡ ἀποζημίωσις ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐναρξέως τῆς Βουλῆς, ἂν ἔδωκαν τὸν ὅρκον ἐντὸς τῶν ὀκτὼ πρώτων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐξετάσεως τῶν πληρεξουσίων ἐγγράφων των, ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ τῆς ὁρκοδοσίας, ἐὰν δὲν ἔδωκαν τὸν ὅρκον ἐντὸς τῆς εἰρημένης προθεσμίας.

Εἰς τοὺς βουλευτὰς τοὺς ἐκλεχθέντας διαρκούσης τῆς συνόδου, ἡ ἀποζημίωσις ὀφείλεται ὡσαύτως ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὁρκοδοσίας των.

Ἄρθρ. **6.** Ἀποζημίωσιν δὲν λαμβάνουσιν οἱ ἀπόντες γερουσιασταὶ καὶ βουλευταί, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἀπουσία αὐτῶν, ἐκτὸς ἂν, εἰς τὴν πρωτεύουσαν διατρίβοντες, κωλύωνται ὑπὸ ἀποδεδειγμένης ἀσθενείας.

Κατάλογοι ἀπουσίας, κρατούμενοι ὑπὸ τῶν προεδρείων καὶ ὑπογραφόμενοι κατὰ πᾶσαν συνεδρίασιν ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γραμματέως τοῦ Σώματος, θέλουν χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ προσδιορίζηται ὁ χρόνος τῆς ἀπουσίας ἑνὸς ἑκάστου.

Ἄρθρ. **7.** Τὸ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων **5** καὶ **6** ἀφαιρετέον ποσὸν προσδιορίζεται, διαιρουμένου τοῦ ὅλου ποσοῦ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. **1** ἀποζημιώσεως διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν τῆς συνόδου τῆς Βουλῆς ἢ τῶν ἐργασιῶν τῆς Γερουσίας, καὶ πολλαπλασιαζομένου τοῦ πηλίκου τούτου ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν τῆς ἀπουσίας ἑνὸς ἑκάστου.»

Παρελθόντων δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ἀπόντος τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῆς βρώμης, καὶ ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν εἰσπράττεται κατὰ τὸν νόμον τῆς 8 Ἀπριλίου τοῦ 1843. Τὸ καθιερούμενον διὰ τοῦ νόμου τούτου σύστημα τῆς κλίμακος ἐμποδίζει διὰ τῆς ὑψώσεως τοῦ τέλους τὴν ἐξαγωγὴν εἰς χρόνους δυστυχεῖς, καὶ προσφέρει διὰ τῆς ἐλαττώσεως αὐτοῦ τὰς δεούσας πρὸς ἐξαγωγὴν εὐκολίας εἰς ἔτη, καθ' ἃ ἡ παραγωγὴ εἶναι ἄφθονος.

Ἀλλὰ μεταξὺ τῶν δημητριακῶν καρπῶν συγκαταριθμεῖ ὁ μνησθεὶς νόμος καὶ τὴν βρώμην, ἐξ ἧς μικρὸν μέρος καταναλίσκεται εἰς τὸν τόπον, ἐνῷ παράγει ἄφθονον ποσόν. Τὸ πλεῖστον μέρος αὐτῆς ἐξοδεύεται εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κλίμακος ἐπιβαλλόμενον τέλος, ὅταν ὁ σῖτος πωλῆται ἀκριβά, ἐμποδίζει τὴν ἐξαγωγήν, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ χορηγηθῶσι πρὸς τοῦτο ὅλαι αἱ δυναταὶ εὐκολίαι.

Ὅτι ἡ παρεμπόδισις τῆς βρώμης καθίσταται ἀλυσιτελὴς εἰς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ, ὅστις προεκάλεσε τὸν προστατευτικὸν νόμον τῆς 8 Ἀπριλίου 1843, ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἀκολούθου περιστατικοῦ.

Ἀπὸ τὸν Ἰανουάριον τοῦ π. ἔτους ἐδόθη διὰ Β. διαταγμάτων ἡ ἄδεια νὰ ἐξαχθῶσιν ἑκατὸν χιλιάδες περίπου κοιλὰ βρώμης ἐκ τῆς παρελθούσης ἐσοδείας, ἀλλ' ἀπέναντι τοῦ ποσοῦ τούτου μόνον 25,000 ἐξήχθησαν, καὶ τοῦτο διότι τὸ τέλος ἦτον βαρὺ ἕνεκα τῆς ὑπερτιμήσεως τοῦ σίτου. Ἐκ τούτου προκύπτει ὅτι 75,000 κοιλὰ ἔμειναν εἰς τὸν τόπον, καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐποχὴ τῆς καταναλώσεως τοῦ προϊόντος αὐτοῦ εἶχε παρέλθει, ἕπεται ὅτι τὸ σημαντικὸν αὐτὸ ποσὸν ἔμεινεν ἄχρηστον, καὶ δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι κατὰ τὸ μεγαλείτερον μέρος ἐφθάρη μὲ προφανῆ ζημίαν τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν.

Κατὰ τὸν παρόντα μῆνα, καθ' ὃν ὁ μέσος ὅρος τῆς τιμῆς τοῦ σίτου φθάνει τὰς δραχμὰς 8:86, τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος ἐπὶ τῆς βρώμης ἀναβαίνει εἰς δρ. 1:26, κατὰ τὸν εἰρημένον νόμον, καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ σίτου δὲν θέλει ὑψωθῆ, πάλιν τὸ ἐκ δρ. 1:26 τέλος ἰσοδυναμεῖ μὲ ἀπαγόρευσιν, διότι προσιθέμενον εἰς τὴν ἀγοραίαν τιμὴν τοῦ καρποῦ, δίδει εἰς αὐτὸν ἀξίαν, τὴν ὁποίαν ἀδύνατον εἶναι νὰ ἐπιτύχωσιν οἱ ἔμποροι εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Τοιαύτη ἀπαγόρευσις, προσβάλλουσα οὐσιωδῶς τὴν παραγωγήν, χωρὶς νὰ βοηθῆται ὁ τόπος ἐν καιρῷ ἀφορίας, δὲν πρέπει νὰ προστατευθῇ. Ἡ ἐπίθεσις ὡρισμένου τέλους ἐπὶ τῆς βρώμης κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, καθ' ὃ ὁ σῖτος θέλει πωληθῇ εἰς

ὑψωμένας τιμάς, κατεδείχθη ἀναγκαιοτάτη, διότι καὶ τὴν παραγωγὴν ἐμψυχόνει, καὶ εἰς τὸ Δημόσιον προσφέρει τὰ νόμιμα δικαιώματα, καὶ τοὺς ἐμπόρους βάλλει εἰς θέσιν νὰ ῥυθμίζωσι τὰς ἐπιχειρήσεις των.

Ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ συνετάχθη τὸ ἐπισυνημμένον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως φέρομεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, καὶ διὰ τοῦ ὁποίου τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος ἐπὶ τῆς βρώμης προσδιορίζεται μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου ε. ἔ. εἰς λεπτὰ δώδεκα τὸ κοιλόν. Ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ συνήθης τιμὴ τῆς βρώμης εἶναι δρ. 2 τὸ κοιλόν, τὸ ἐκ λεπτῶν 12 ἐξαγωγικὸν τέλος ἀκολουθεῖ τὴν βάσιν τῶν 6 0|0, τὴν ὁποίαν καθιεροῖ ἡ τελωνικὴ διατίμησις δι' ὅλα τὰ ἐξερχόμενα εἴδη, διὰ τὰ ὁποῖα δὲν ὁρίζει εἰδικὸν τέλος.

Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ Βουλὴ ἐκτιμῶσα τὰς ἀρχὰς, εἰς ἃς βασίζεται τὸ πρόκειμενον νομοσχέδιον, θέλει ἐπισπεύσει τὴν ἐπιψήφισίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Ἰουνίου 1855.

Οἱ Ὑπουργοὶ

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ. Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.»

ΟΘΩΝ κτλ.

Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑπουργοὶ θέλουσιν ὑποβάλει εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον καὶ ὑποστηρίξει αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Ἰουνίου 1855.

ΟΘΩΝ.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ, Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος ἐπὶ τῆς βρώμης προσδιορίζεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου ε. ἔ, εἰς λεπτὰ δώδεκα ἐφ' ἑκάστου κοιλοῦ. Διὰ Β. διατάγματος δύναται νὰ παραταθῇ ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου καὶ πέραν τῆς 31 Δεκεμβρίου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρά τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἀναγγελθέντος ἐπομένως ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἰ-

και ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλ. κλπ. ὑπουργείου, ἐπανέλαβέ τις τὴν χθὲς μείνασαν ἐκκρεμῆ πρότασιν περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ καθηγητοῦ τῆς γαλλικῆς γλώσσης, παρατηρήσας, ὅτι εἶνα ἄδικον οἱ καθηγηταὶ ἄλλων ξένων γλωσσῶν, ἤττον ἀναγκαίων, νὰ λαμβάνωσι μισθὸν ἀνώτερον τοῦ τῆς γαλλικῆς, ἥτις ἐν Ἑλλάδι μάλιστα κατέστη σχεδὸν ἄφευκτος εἰς τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός, ὅτι παραδεχόμενος τὴν προτεινομένην αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος καθηγητοῦ, θεωρεῖ δικαίαν τὴν ἰσότητα εἰς ὅλους τοὺς καθηγητὰς τῶν ξένων γλωσσῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ἰσότης αὕτη πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τοὺς δύω καθηγητὰς τοῦ Διδασκαλείου.

Παρετήρησέ τις, ὅτι μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν θεωρεῖ ἄτοπον νὰ ἐπανέλθῃ ἡ Βουλὴ εἰς τὰ χθὲς ἀποφασισθέντα. Ἀπόκειται δὲ εἰς τὸν ὑπουργόν, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὰς χθὲς γενομένας παρατηρήσεις τοῦ Σώματος, ν' ἀποφασίσῃ τὰ δέοντα.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ῥητὴ διάταξις τοῦ Συντάγματος ἀπαγορεύει καὶ εἰς τὸν βουλευτὴν καὶ εἰς τὴν Βουλὴν νὰ προτείνῃ αὔξησιν μισθοδοσίας ὑπὲρ προσώπου, καὶ μολαταῦτα ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ συνεχῶς ἐπαναλαμβάνονται προτάσεις περὶ αὐξήσεως μισθῶν τῶν δικαστῶν καὶ ἄλλων ὑπαλλήλων, χθὲς δὲ μάλιστα ῥητὴ ἐγένετο πρότασις περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ γραμματέως τοῦ πανεπιστημίου, τροποποιηθεῖσα ὑπ' ἄλλου εἰς εὐχήν, ἥτις ἀμέσως καὶ ἐπραγματοποιήθη, σημειωθείσης εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς ἀπαιτουμένης προσθήκης. Ἡ Βουλὴ δύναται μὲν νὰ φέρῃ τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλ' οὐχὶ ἐπὶ μισθῶν, οἵτινες κανονίζονται δι' ὀργανικῶν νόμων, καὶ μόνον ὁ ὑπουργὸς δύναται διὰ νόμου πάλιν νὰ ζητῇ τὴν αὔξησιν μιᾶς μισθοδοσίας, ὅταν ἤθελε τὴν θεωρήσει ἀναγκαίαν, οὐχὶ ὅμως καὶ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Διὰ ταῦτα καὶ καθ' ὅσον ἡ οἰκονομικὴ ἡμῶν κατάστασις δὲν ἐπιτρέπει νὰ ἐξογκώνωμεν τὸν προϋπολογισμὸν διὰ τοιούτων αὐξήσεων, νομίζει ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ ἅπαξ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐκτεθέντων ἀτοπημάτων.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Συντάγματος οὐδεμία γίνεται πρότασις ὑπὸ βουλευτοῦ περὶ αὐξήσεως μισθοδοσίας προσώπου, ἀλλ' ἡ προκειμένη περίστασις δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀπαγορευτικὴν ταύτην διάταξιν τοῦ Συντάγματος, διότι, κατὰ τὸν ὑπάρχοντα περὶ γυμνασίων νόμον, ὁ μισθὸς τῶν καθηγητῶν προσδιορίζεται εἰς δρ. 250, ὁ δὲ περὶ οὗ ὁ λόγος καθηγητὴς ἐλάμβανε μόνον 200, καὶ ἑπομένως ἐγένετο παρατήρησις περὶ τῆς ἀδίκου ταύτης ἀνισότητος. Ἀφ' οὗ λοιπὸν καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἐσύστησεν εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν δικαίαν ταύτην αὔξησιν, καὶ πολλοὶ βουλευταὶ ἐπανέλαβον τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ δὲ ὑπουργὸς παρεδέχθη αὐτὴν κατὰ τὴν χθεσινὴν συζήτησιν, ἡ Βουλὴ ἐνόμισεν ὅτι ἐσημειώθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἡ ἀναγκαία αὔξησις. Ἤδη δὲ παρατηρήσασα τὴν ἔλλειψιν, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν προσθήκην.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός, ὅτι ἡ συζήτησις αὕτη συμφέρει νὰ κλείσῃ, καὶ ταχέως. Ἐπειδὴ ὅμως κατ' αὐτὴν ἐξετέθησαν καὶ τινες ἀρχαὶ ἐφαπτόμεναι τῶν καθηκόντων τῆς τε νομοθετικῆς καὶ νομοτελεστικῆς ἐξουσίας, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ φέρῃ ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις τινάς. Ὁ βουλευτὴς Γυθείου ἐξέθεσε μίαν ἀναντίῤῥητον ἀρχὴν τοῦ Συντάγματος, καθ' ἣν οὐδεὶς βουλευτὴς δύναται νὰ προτείνῃ αὔξησιν μισθοδοσίας ὑπὲρ προσώπου. Δύναται ὅμως νὰ προτείνῃ τοιαύτας αὐξήσεις ἐπὶ τῶν ὑπηρεσιῶν, ὡς π/. ἐπὶ τοῦ χθεσινοῦ ἀντικειμένου περὶ ἀγορᾶς νομισμάτων. Ὡς πρὸς δὲ τὴν γενομένην αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ γραμματέως τοῦ πανεπιστημίου, ὁ βουλευτὴς Εὐρυτανίας καὶ μετὰ τοῦτον ὁ τῆς Ὕδρας ἀπλῆν ἀπηύθυνον αὐτῷ εὐχήν, τὴν ὁποίαν καὶ παρεδέχθη. Τοιαύτη εὐχὴ εἶναι βέβαιον ὅτι κεῖται εἰς τὰ σύνορα τῆς προτάσεως, μένει ὅμως πάντοτε ἐκτὸς τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος.

Ἁπάντων δὲ εἰς τὸν τελευταῖον ἀγορεύσαντα, ὅστις, φαίνεται, δὲν ἐμελέτησε τὸν περὶ γυμνασίων νόμον, παρατηρεῖ, ὅτι ὁ νόμος οὗτος ἀρχόμενος ἀπὸ μισθοδοσίας πολὺ ἐλάσσονας τῶν 200 δρ, σταματᾷ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δρ. 180. Ἐν τούτοις πολλὰ ἐγένοντο παράπονα ἐκ μέρους μάλιστα τῶν ἐν Ἀθήναις καθηγητῶν περὶ τοῦ ἀνεπαρκοῦς τῆς μισθοδοσίας των, καὶ ἐκ τούτου ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1844 προσδιωρίσθησαν οἱ μισθοὶ τῶν μὲν καθηγητῶν τῶν ἀρχαίων γλωσσῶν εἰς δρ. 250, τῶν δὲ τῶν νεωτέρων, εἰς 200. Ἀκολούθως δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐξεδόθη διάταγμα ἀπὸ τὸν τότε διευθύνοντα τὸ ὑπουργεῖον Κ. Κωλέττην, διὰ τοῦ ὁποίου ἐκανονίσθησαν αἱ μισθοδοσίαι, δι' αὐτοῦ δὲ προσετέθησαν καὶ δύω καθηγηταὶ τῆς Γερμανικῆς καὶ Ἀγγλικῆς γλώσσης μὲ μισθὸν 250 δρ. κατὰ μῆνα. Εἰς τὸ

διάταγμα τοῦτο οὐδεμίαν ἐπέφερε μεταβολήν, ἀλλὰ θεωρεῖ συμφέρουσαν τὴν ἰσότητα εἰς τὰς μισθοδοσίας, καὶ ἐκ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς ὁρμώμενος, θέλει ἐξίσου κανονίσει ὅλων τῶν καθηγητῶν τῶν ξένων γλωσσῶν τὴν μισθοδοσίαν.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ παραδεχθεῖσα τὴν περὶ ἰσότητος γνώμην τοῦ ὑπουργοῦ, ἀρῆκεν εἰς αὐτὸν τὸν ἴσον προσδιορισμὸν τῆς μισθοδοσίας τῶν καθηγητῶν τῶν ξένων γλωσσῶν.

Ἐρωτηθεῖσα δὲ παριδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθ. **13** μὲ τὴν διὰ δηλώσεως ζητηθεῖσαν προσθήκην τῶν δρ. **2700**, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον **14**, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρ. **13**. Προσωπικὸν ἑλλ. σχολείων. . . . **221,700.**
» **14**. Ἔξοδα . . . . » . . . . . **7,720.**

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου **15** παρετήρησέ τις, ὅτι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ προσώπων, ἀλλὰ περὶ συλλογῶν τῆς φυσικῆς ἱστορίας. Πρύτανις δὲ ὢν ἄλλοτε τοῦ πανεπιστημίου, ἐνθυμεῖται τὰς ἀπείρους τοῦ καταστήματος τούτου ἐλλείψεις, ἕνεκα τῶν ὁποίων δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ γίνωσι παραδόσεις τοῦ μαθήματος τούτου, πολλαὶ δὲ πολύτιμοι συλλογαί, ἀποσταλεῖσαι ἐκ τῆς Εὐρώπης, ἐκινδύνευον νὰ καταστραφῶσιν ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ πρὸς διατήρησιν διαφόρων ἀντικειμένων ἀναγκαιοῦντος οἰνοπνεύματος. Ἐρωτᾷ λοιπὸν τὸν ὑπουργὸν ἂν τὸ σημειούμενον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσὸν ἀρκῇ πρὸς ἐκπλήρωσιν ὅλων τῶν ἀναγκῶν τοῦ τοσοῦτον σπουδαίου καταστήματος τῆς φυσικῆς ἱστορίας.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι αἱ ἐκτεθεῖσαι ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐλλείψεις εἰσὶν ἀληθεῖς. Ὑπάρχει ἑταιρία καὶ ταμεῖον τῆς φυσικῆς ἱστορίας, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἰσὶν ἐναποτεταμιευμένα ὅλα τὰ προϊόντα τῆς φύσεως, ὅσα ἢ ἔξωθεν ἀπεστάλησαν ἢ ἐντὸς τοῦ κράτους συνελέχθησαν. Εἶναι ὅμως βέβαιον ὅτι τὰ πρὸς συντήρησιν τοῦ καταστήματος τούτου μέσα εἰσὶν ἀνεπαρκῆ. Ἔρχονται ἀλλοδαποὶ ὁμογενεῖς, οἵτινες πολλαχῶς εὐεργετήσαντες τὴν Ἑλλάδα, ζητοῦσι τὸ κατάστημα τῆς φυσικῆς ἱστορίας, διὰ νὰ ἴδωσι ποῖα εἶναι τὰ ὀρυκτὰ, τὰ πτηνὰ, ἡ φύσις τέλος αὐτὴ τῆς Ἑλλάδος, καὶ δὲν εὑρίσκουσιν εἰμὴ κατάστημα ἀτελέστατον, πρὸς βελτίωσιν τοῦ ὁποίου δέχεται νὰ προστιθῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἓν εἰσέτι ποσὸν **600** δρ. Πρύτανις ὢν ἄλλοτε τοῦ πανεπιστημίου, ἀπετάθη εἰς ὅλους τοὺς ἰατροὺς, καὶ τοὺς παρεκάλεσε νὰ συντελέσωσιν εἰς τὸν σχηματισμὸν αὐτοῦ καὶ ἄλλων μνημείων δι' ἐκθέσεων περὶ τῶν παθολογικῶν ἀλλοιώσεων καὶ ὅλων τῶν

περιέργων τῆς φύσεως, ἀλλ' ἀγνοεῖ τοῦ μέτρου τούτου τὸ ἀποτέλεσμα· πιστεύει ὅμως ὅτι ἂν καταβληθῇ ἡ δέουσα προσπάθεια καὶ χορηγηθῶσι τ' ἀπαιτούμενα μέσα, θέλομεν φθάσει εἰς ἓν εὐάρεστον ἀποτέλεσμα.

Παρετήρησέ τις, ὅτι ἂν καὶ δὲν ἐναντιοῦται εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς προταθείσης προσθήκης ὡς λίαν μικρᾶς, θεωρεῖ ὅμως ἀσύμφορον τὴν αὔξησιν τῶν δαπανῶν, καὶ ζητεῖ μάλιστα τὴν περὶ τούτου γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος ὑπουργοῦ, ὅστις ὑπουργὸς ὢν πρὸ μικροῦ τῶν οἰκονομικῶν, γνωρίζει καλῶς τὴν παροῦσαν οἰκονομικὴν ἡμῶν κατάστασιν.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι διὰ τόσον μικρὰν δαπάνην καθίστατο περιττὴ πᾶσα παρατήρησις, καὶ ὅτι ἡ Ἑλλὰς διὰ τοιαύτας δαπάνας εἶναι πλουσία, πλουσιωτάτη μάλιστα, διότι δὲν ἔχει ἄλλον λόγον ὑπάρξεως παρὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πολιτισμοῦ, καὶ ἑπομένως γινόμενοι φειδωλοὶ εἰς τοιαύτας δαπάνας, φαινόμεθα ἀνάξιοι τοῦ προορισμοῦ ἡμῶν.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι οὐδεμίαν ἔδειξεν ἀντίστασιν εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ ποσοῦ, ἀλλὰ παρετήρησε μόνον, ὅτι εἰς τὰς δαπάνας ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἡμῶν κατάστασιν, διότι, ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς μέχρι τοῦδε ζητηθείσας ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ προσθήκας, θέλομεν εὕρει ποσὸν σημαντικὸν, τὸ ὁποῖον δικαιολογεῖ ἀρκούντως τὴν παρατήρησίν του. Ἑπομένως ὁ ὑπὸ συζήτησιν προϋπολογισμὸς ἐπεξειργάσθη ὑπὸ δύω ὑπουργῶν, οἵτινες λαβόντες ὑπ' ὄψιν ὅλας τὰς ἀναγκαιοτέρας ἀνάγκας, ἐσημείωσαν ἐν αὐτῷ τὰς ἀπαιτουμένας δαπάνας, καὶ πᾶσα νέα προσθήκη κρίνεται περιττὴ ἢ δευτερευούσης ἀνάγκης, ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ὁποίας ἠδύνατο ν' ἀναβληθῇ εἰς εὐτυχεστέρους καιρούς.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι χρηματίσας ἄλλοτε γραμματεὺς τοῦ καταστήματος τῆς φυσικῆς ἱστορίας ἐπὶ δύω ἔτη, παραδεχόμενος ἐν γένει τὴν ζητουμένην προσθήκην, παρατηρεῖ, ὅτι τότε ὑπῆρχον πολλαὶ συνδρομηταὶ, δι' ὧν καὶ τὰς συλλογάς του ἠύξανε καὶ εἰς τὰς πρὸς συντήρησίν του δαπάνας ἐπήρκει. Ἂν λοιπὸν αἱ συνδρομαὶ αὗται ἐξέλιπον, ἐπειδὴ τότε οὔτε αἱ 1400 δρ. ἀρκοῦσι πρὸς συντήρησιν τοῦ καταστήματος, προτείνει νὰ μετακομισθῶσιν αἱ ὑπάρχουσαι συλλογαὶ ἐντὸς τοῦ Πανεπιστημίου. Συμφωνεῖ δὲ καὶ οὗτος μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ λέγει μάλιστα, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπαίδευσιν πρέπει νὰ εἴμεθα γενναῖοι καὶ μέχρι σπατάλης, ἀφ' οὗ μάλιστα δυνάμεθα νὰ φανῶμεν φειδωλοὶ εἰς ἄλλας πάντη περιττὰς δαπάνας.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι αἱ συνδρομαὶ σχεδὸν ἔπαυσαν, καὶ ὅτι ἂν ὄχι διὰ νόμου, πραγματικῶς ὅμως τὸ κατάστημα εἶναι προσηρτημένον εἰς τὸ πανεπιστήμιον· παρετήρησέ τις, ἀπαντῶν εἴς τινα τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἂν ὁ συντάξας τὸν προϋπολογισμὸν ὑπουργὸς ἕνεκα τῶν πολλῶν αὐτοῦ ἀσχολιῶν καὶ φροντίδων δὲν προεῖδε μίαν δαπάνην, ὁ βουλευτὴς δύναται νὰ προτείνῃ αὐτὴν καὶ νὰ τὴν παραδεχθῇ ὁ ὑπουργός, διότι ἄλλως, δεσμεύεται ἡ ἐλευθερία τοῦ βουλευτοῦ. Προκειμένου δὲ περὶ τοσοῦτον μικρᾶς δαπάνης, οἵα ἡ αἰτηθεῖσα, οὔτε λόγος πρέπει νὰ γίνηται, διότι, ἂν ἡ Ἑλλὰς δὲν ἦναι εἰς θέσιν νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τοιαύτας δαπάνας, εἶναι περιττὸν καὶ νὰ ὑπάρχῃ.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ Καλαμῶν, ὅτι οὔτε τὴν δαπάνην ἠρνήθη οὔτε τὸ δικαίωμα τῆς Βουλῆς, ἀλλ' ἁπλῆν μόνον ἐπέφερε παρατήρησιν ὡς πρὸς τὴν αὔξησιν τῶν δαπανῶν, διότι εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὰς μέχρι τοῦδε παρουσιασθείσας πιστώσεις, καὶ ὅτι πρὸς ἐπέκτασιν τῆς παιδείας ἀπαιτεῖται πρῶτον νὰ φροντίσωμεν διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 15. ὡς καὶ ἕτερον, τὸ 16, προστεθὲν συνεπείᾳ τῆς χθὲς γενομένης προτάσεως ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, ἔχουσι δ' οὕτω·

«Ἄρθρ. 15. Συνδρομὴ εἰς τὴν φυσικὴν ἑταιρίαν. 1400.
» 16. Συνδρ. τοῦ περιοδ. συγγρ. ἡ Μέλισσα. 500.»

Γενομένης εἶτα καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. ἐκ δρ. 622,840:20 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Φίλωνα καὶ Ἰω. Σκαβέντσον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον Δ'. τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν,

Ναὶ ἢ Ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Νικόλαος Π. Καΐρης	
Δημήτριος Ὀρεινὸς	N	Ἀναγνώστης Γιανναυλίδης	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	N	Δημήτριος Τσόκρης	
Πέτρος Καμπάνης		Γεώργιος Τσόκρης	

Νικόλαος Ἰατρὸς		Βελισ. Νικολαΐδης	N
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἰωάννης Μπαλάφας	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N	Πέτρος Δελιγιάννης	N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	N
Σταῦρος Βλάχος		Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Νικόλαος Μπούκουρας	N
Σωτήριος Στράτος		Π. Καλποδῖνος	N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἐμ. Ἀντίπας	N
Φίλων Φίλωνος	N	Γ. Πανοπριφτόπουλος	N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Μ. Τριανταφυλλόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος		Χρῆστος Ράγκος	N
Κωνστ. Γριβογεώργης		Εὐθ. Κανελλόπουλος	N
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	N
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	N	Νικόλαος Ματθαίου	
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N	Ν. Χ. Παναγιώτου	N
Γεώργιος Κονδύλης	N	Σ. Κοπανίτσας	N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Ἐμμ. Μελετόπουλος	N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Α. Κορφιωτάκης	
Βασίλειος Νάνης	N	Γ. Γιατράκος	
Σταμάτ. Μήτσας	N	Λουκᾶς Στεφάνου	
Δ. Ζῶτος	N	Ἰω. Παπαλουκόπουλος	
Γ. Γιολδάσης	N	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	N
Ν. Γρανίτσας		Γ. Ν. Ρεβελιώτης	
Λύσανδρος Βιλαέτης	N	Παναγιώτης Βαρβογλῆς	
Στέφ. Στεφανόπουλος	N	Β. Π. Δημητρακόπουλος	N
Ἀνδρέας Λύγερινός		Ἀναγ. Δεδόπουλος	N
Σόλων Κρεστενίτης		Α. Μαυραιδῆς	N
Δημήτριος Ἀθανασίου		Γ. Κεφάλας	N
Γεώργιος Διαμάντης	N	Ἀναγ. Τσάκας	N
Ν. Δελένδας		Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος	N
Δ. Γαβρᾶς	N	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	N
Ν. Βαρβαρῆγος	N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	
Θ. Δ. Ζαΐμης	N	Παναγ. Παπατσώνης	
Ἀριστείδ. Ν. Πετμεζᾶς		Ἰω. Προβιλέγιος	N
Χ. Θεοχαρόπουλος		Ἰω. Ταταράκης	N
Ἠλ. Παπαδαῖος	N	Σ. Βαρότσης	N
Ἀθαν. Δανηλόπουλος	N	Χ. Σουμαρίπας	N
Γρηγόριος Καρφιωτάκης		Π. Δημητρακόπουλος	N
Ἰωάννης Ζάρκος	N	Π. Χρυσοβέργης	
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	N	Α. Παπαδημητριάδης	

Δ. Κυκοτάκης.	Ν	Γ. Νικολάου	Ν
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .		Γεώργιος Ναύτης	Ν
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . .	Ν	Μιχαὴλ Σολωμὸς	Ν
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης .	Ν	Ἀν. Ρενουάρδος	
Γεώρ. Μπάνης	Ν	Στ. Δάρας	Ν
Νικόλαος Ἱεράκος		Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .		Παναγ. Ψάθης	
Δημήτριος Πουλικάκος . .	Ν	Νικόλαος Νάζος	Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέας . .	Ν	Ἀναγ. Παπατσώρης . . .	Ν
Π. Χριστόπουλος	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος . .	Ν
Π. Κανελλόπουλος . . .	Ν	Κ. Πονηρόπουλος . . .	
Ν. Μοσχούλας	Ν	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . .	
Σπ. Πηλληκας	Ν	Δημήτριος Στάϊκος . . .	Ν
Νάκος Πανουργιᾶς		Α. Κιζάνης	Ν
Κωνσταντῖνος Βλάμης . .	Ν	Παντολ. Κουντουριώτης .	
Εὐθ. Κεχαγιας	Ν	Δημήτριος Βουδούρης . .	
Σιδ. Πράτσικας		Σταμάτιος Γ. Δοκός . .	Ν
Π. Πατρινός		Μ. Χουρμούζης	Ν
Χρ. Τσαλαμιδᾶς		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . .	
Περικλῆς Καλαμογδάρτης .	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . .	
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης .	
Ν. Α. Μπότασης	Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . .	Ν
Δ. Καλλέργης		Νικόλαος Β. Μπουδούρης .	
Κ. Δαρειώτης		Α. Μάντζαρης	Ν
Ἰω. Σκαβέντσος	Ν		

Ἐπὶ δὲ τοῦ κεφ. Δ'. λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι πολλὰ μέχρι τοῦδε ἐρρέθησαν περὶ τῆς ἀκροαματικῆς λεγομένης ἐκπαιδεύσεως, ὡς καὶ περὶ τῆς δευτερευούσης. Μέχρι τοῦδε ὁ λαὸς ἠδύνατο νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐφροντίσαμεν διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων ἡμῶν. Ἀλλ' ἔρχεται ἤδη πρὸς συζήτησιν καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς θεμελιώδους ἐκπαιδεύσεως, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὀφείλομεν νὰ ἐπιστήσωμεν πολὺ τὴν προσοχὴν ἡμῶν. Ἐπειδὴ δὲ χθὲς ἐρρέθη περὶ ἡμιμαθείας, δὲν πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἡμιμάθεια εἶναι ἡ μικρὰ ἐκπαίδευσις, διότι ὅσον μικρὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ἡ παιδεία τινός, εἶναι πάντοτε ἐπωφελὴς· ὅ,τι ὅμως θεωρεῖται βλαβερόν, εἶναι ἡ λεγομένη δοκισισοφία. Μὴ νομίσητε λοιπὸν ὅτι τὴν δημοτ. ἐκπαίδευσιν πρέπει νὰ παραβλέψητε ὡς ἀδιάφορον, ἐν ᾧ εἶναι ἡ ἀναγκαιοτέρα. Κακῶς δὲ ἀποκαλοῦμεν αὐτὴν κατωτέραν καὶ δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ καλῆται

προπαίδεια ἢ προκαταρκτικὴ ἐκπαίδευσις, καὶ πιστεύει ὅτι ὁ ὑπουργὸς δὲν θέλει ἐμμείνει εἰς τὴν ἡμαρτημένην ἔκφρασιν τοῦ Συντάγματος. Ἡ προκαταρκτικὴ λοιπὸν αὕτη ἐκπαίδευσις συνίσταται εἰς τὴν ἐκμάθησιν τοῦ ἀναγινώσκειν, γράφειν καὶ ἀριθμεῖν, καὶ αὐτὴ πρέπει νὰ διαδοθῇ μέχρι τῶν τελευταίων τοῦ λαοῦ τάξεων· εἰς τὴν διάδοσιν δὲ ταύτην ἐνδιαφέρεται καὶ ἡ κυβέρνησις, διότι ὁλόκληρος ἡ νομοθεσία ἡμῶν προϋποτίθησι πάντας γνωρίζοντας τοὐλάχιστον νὰ γράφωσι καὶ ν' ἀναγινώσκωσιν· Ἡ ὑπόθεσις δὲ αὕτη πρέπει νὰ ἦναι πραγματική, διότι ἄλλως ὁ γνωρίζων μόνον νὰ γράφῃ εἰς ἓν χωρίον, καθίσταται ὁ ἀριστοκράτης μιᾶς περιφερείας. Ἀπαιτεῖται λοιπὸν ἡ κυβέρνησις νὰ συνδράμῃ τὴν δημοτ. ἐκπαίδευσιν.

Ἐκτὸς δὲ τούτων σκοπὸς τῆς προπαιδείας εἶναι καὶ ἡ ἠθικοποίησις τοῦ λαοῦ. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πολλαὶ ἐξετέθησαν ἰδέαι, καὶ κατὰ τὸ 1798 τὸ Ἰνστιτοῦτον τῆς Γαλλίας ἔθεσε τὸ θέμα διὰ τίνων μέσων δύναται νὰ καταρτισθῇ ἡ ἠθικὴ τοῦ λαοῦ· καὶ ὁ μὲν Τρεσὺ ἐθεώρησεν ὡς ἰσχυρὰ μέσα τὴν μόρφωσιν τῶν δικαστηρίων, τὴν ποιν. νομοθεσίαν, ἰδίως δὲ καὶ θαυμασίως πως τὴν ἀκρίβειαν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους. Ὡς ἔγγιστα δὲ καὶ ὁ περίφημος οἰκονομολόγος Σέϋ τὴν αὐτὴν εἶχε γνώμην, ἀμφότεροι δὲ ὡς ἰσχυρὸν, ἀλλὰ δευτερεῦον μέσον παρεδέχοντο τὴν ἀγωγὴν καὶ ἐκπαίδευσιν τοῦ λαοῦ. Ὁ λαὸς τῆς Σκωτίας ὑπῆρξε κατ' ἀρχὰς λαὸς ἀγυρτῶν καὶ αἰσχροβίων· κατὰ δὲ τὸ 1669 τὸ Παρλαμέντον τῆς Σκωτίας πρὸς μόρφωσιν τοῦ λαοῦ ἀπεφάσισε νὰ συστήσῃ ἄπειρα σχολεῖα καὶ μάλιστα θρησκευτικά, καὶ παρετήρησαν, ὅτι μετὰ τριάκοντα ἔτη ἡ Σκωτία εὑρέθη εἰς πολὺ διαφέρουσαν κατάστασιν. Ὁ Βρούγαμ, ὁ πρώτιστος ῥήτωρ ὅλης τῆς Εὐρώπης, ἐνασχοληθεὶς πολλάκις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἠθέλησε ν' ἀνεύρῃ τὴν σχέσιν τῆς παιδείας πρὸς τὰς ἀθεμιτουργίας, καὶ εὗρεν ὅτι εἰς τ' ἀρκτικὰ μέρη, ὅπου ἡ προπαίδεια ἦτο ἐκτεταμένη, ἀνελόγει εἰς ἐγκληματίας πρὸς 4200, εἰς δὲ τὰ μεσημβρινὰ, ὅπου ἡ ἐκπαίδευσις αὕτη δὲν εἶχε προοδεύσει, ἡ ἀναλογία ἦτον ἑνὸς πρὸς τετρακοσίους. Αἱ στατιστικαὶ λοιπὸν αὗται ἀλήθειαι εἰσὶν ἀρκεταὶ νὰ μᾶς πείσωσιν ὅτι ὀφείλομεν νὰ μεταχειρισθῶμεν πᾶν μέσον πρὸ τελειοποίησιν τῆς προκαταρκτικῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἐν Ἑλλάδι δὲ μάλιστα ἔχομεν ἴδιον συμφέρον νὰ διαδοθῇ ἡ ἐκπαίδευσις αὕτη, διότι εἶναι ἄτοπον νὰ βλέπωμεν εἰς τὰ δικαστήρια Ἕλληνας, ἔχοντας ἀνάγκην διερμηνείας, διότι μέγα μέρος τῶν κατοίκων ἀγνοοῦσι καὶ αὐτὴν τὴν καθομιλουμένην γλῶσσαν.

Ἡ διάδοσις λοιπὸν τῆς προπαιδεύσεως οὐ μόνον εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν δήμων, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἐλάχιστα χωρία εἶναι ἰδιάζουσα τῆς Ἑλλάδος ἀνάγκη, καὶ πιστεύει ὅτι τὴν ἰδέαν ταύτην συμμερίζεται πληρέστατα καὶ ὁ ὑπουργός. Ἀλλὰ ποῖα εἶναι τὰ πρὸς τὴν διάδοσιν τῆς προπαιδείας ἀπαντώμενα προσκόμματα; Εἰς τὰ 1841 ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἀνέβαινεν εἰς 32000, ἂν δὲ καὶ ἔκτοτε παρῆλθον 15 ἔτη, καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος αὐξήσεν, ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν σήμερον ἀναβαίνει εἰς 36000. Ἡ στατιστικὴ τῶν μαθητῶν πρὸς τὸν πληθυσμὸν ἐν μὲν τῇ Ἀγγλίᾳ ἀναδείκνυσιν ἕνα μαθητὴν πρὸς 9 ἄτομα, ἐν τῇ Γερμανίᾳ ἕνα πρὸς 7 ἢ 8, ἐν τῇ Γαλλίᾳ ἕνα πρὸς 13, ἐν τῇ Ῥωσσίᾳ ἕνα πρὸς 3000 περίπου, ἐν τῇ Ἱσπανίᾳ ἕνα πρὸς 300, ἐν δὲ τῇ Ἑλλάδι ἕνα πρὸς 76, καὶ κατὰ τὰ 1840 ἕνα πρὸς 62, ἤδη δὲ ἕνα πρὸς 45. Ἡ Ἑλλὰς λοιπὸν ἐπέρχεται μετὰ τὴν Ῥωσσίαν καὶ Ἱσπανίαν. Ἡ τοιαύτη δὲ κατάστασις προέρχεται πρῶτον, διότι δὲν ὑπάρχουν ἀπανταχοῦ σχολεῖα προπαιδευτικά, δεύτερον, διότι δὲν ἔχομεν διδασκάλους, καὶ τρίτον, διότι οἱ διδάσκαλοι οὐ μόνον δὲν λαμβάνουσι μισθὸν ἀνάλογον, ἀλλὰ καὶ ὁ διδόμενος δὲν πληρόνεται τακτικῶς. Ἐκτὸς δὲ τούτου παρημελήθησαν καὶ οἱ κανονισμοὶ οἱ ἀφορῶντες τὴν τοιαύτην ἐκπαίδευσιν. Ἔχομεν δὲ πρὸς τούτοις καὶ ἕτερον κώλυμα, τὸ τῶν διδακτικῶν βιβλίων. Ἐν τῷ κανονισμῷ ὑπάρχει διάταξις, δυνάμει τῆς ὁποίας συσταίνεται παρὰ τῷ ὑπουργείῳ ἐπιτροπὴ πρὸς ἔκδοσιν βιβλίων· ἡ ἀρχὴ δ' αὕτη μετεβλήθη ἀκολούθως εἰς κανόνα, καὶ οὐδεὶς σήμερον δύναται νὰ ἐκδώσῃ βιβλίον ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν, καὶ ἐντεῦθεν ἀφορμὴ ἐδόθη ἐμπορίου πρὸς ζημίαν τῶν δυστυχῶν μαθητῶν. Τὸ τοιοῦτον, ἐν ᾧ εἶναι καὶ παράνομον, διότι δὲν δύναται ὁ ὑπουργὸς νὰ ἦναι δικαστής, καὶ ἀσύμφορον, διότι οὕτω καταντᾷ μονοπώλιον ἡ πώλησις ἑνὸς συγγράμματος, ἀντίκειται συγχρόνως καὶ εἰς τὸ Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπιτρέπει τὴν λογοκρισίαν. Ἐμποδίζει δὲ καὶ τὴν διάδοσιν τῶν βιβλίων καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν συγγραμμάτων, διότι ἕκαστος γνωρίζων ὅτι πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ἐκδόσεως ἑνὸς συγγράμματος ἀρκεῖ μόνη ἡ ἐξαγοραζομένη ἔγκρισις τοῦ ὑπουργείου, οὐδεμίαν αἰσθάνεται φιλοτιμίαν εἰς τὴν ἔκδοσιν συγγράμματος ἀξίου λόγου. Πῶς ὅμως ἐπεκράτησε τὸ σύστημα τοῦτο ἐν Ἑλλάδι; Εἰς τὴν Γερμανίαν οἱ καθηγηταὶ εἶναι ἐλεύθεροι νὰ μεταχειρίζωνται οἱανδήποτε διδακτικὸν βιβλίον, καὶ οἱανδήποτε μέθοδον θέλουν, εἰς κανὲν δὲ μέρος δὲν ἀπαιτεῖται σύστασις τοῦ ὑπουργ-

γείου. Κατὰ τὰ 1833 ἐν Γαλλίᾳ ἐξεδόθη ὁ τελευταῖος περὶ ἐκπαιδεύσεως νόμος, ἀλλ' οὐδεὶς ἐν αὐτῷ ἐγένετο λόγος περὶ διδακτικῶν βιβλίων. Κατὰ δὲ τὰ 1836 τὸ συμβούλιον συνέταξε κατάλογον τῶν βιβλίων ἐκείνων, ἅτινα ἔπρεπε νὰ ἦναι ἐν χρήσει, χωρὶς ὅμως νὰ συστήσῃ οὐδὲν ἐξ αὐτῶν. Ἐκ τοιαύτης τινὸς ἰδέας παρέλαβον, φαίνεται, καὶ εἰς τὸν κανονισμὸν τῶν σχολείων τὴν περὶ βιβλίων διάταξιν, χωρὶς διόλου νὰ δεσμεύωσι τὴν διάδοσιν τῆς ἐκπαιδεύσεως διὰ τῆς ἐγκρίσεως τῶν διδακτικῶν βιβλίων. Ἀλλ' ἴσως νομίσει τις ὅτι δὲν εἶναι κακὸν νὰ ἐπιβλέπῃ ἡ κυβέρνησις τὴν ἔκδοσιν τῶν διδακτ. βιβλίων πρὸς ἠθικόν τινα σκοπόν. Τοιαύτη ὅμως ἐπίβλεψις εἶναι πάντῃ περιττή, διότι οὐδεὶς βέβαια θέλει γράψει περὶ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον ν' ἀποδοκιμάζῃ ὁ τόπος. Μολαταῦτα δύναται μὲν τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἔχῃ τὴν ἐπίβλεψιν, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ ἐγκρίνῃ τὴν ἔκδοσιν ἑνὸς βιβλίου καὶ νὰ εἰσάγῃ αὐτὸ εἰς χρῆσιν τῶν σχολείων, διότι τοῦτο ἀντίκειται καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐλευθερίαν τῆς διδασκαλίας, εἰς μόνα δὲ τὰ ἐκκλησιαστικὰ βιβλία θεωρεῖται ἀναγκαία ἡ ἔγκρισις τῆς ἱερᾶς Συνόδου.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν συγγραφικὴν ἰδιοκτησίαν, ἐν Ἑλλάδι δὲν ὑπάρχει περὶ αὐτῆς νόμος, ἐκτὸς μιᾶς ἀτελοῦς διατάξεως ὑπαρχούσης ἐν τῷ ποινικῷ νόμῳ, κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ ὁ συγγραφεὺς ἑνὸς ἀλφαβηταρίου θεωρεῖται ἰδιοκτήτης.

Προτείνει λοιπὸν ἀ. νὰ ληρθῇ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου φροντὶς ὑπὲρ τῆς προπαιδεύσεως, καὶ περὶ τῆς ἱκανότητος τῶν δημοδιδασκάλων. β'. νὰ ἐκλείψῃ τὸ αἰσχρὸν ἐμπόριον τῶν διδακτικῶν βιβλίων, καὶ ν' ἀνατεθῇ εἰς μόνας τὰς ἐφορείας, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ὑπουργείου, ἡ ἐπὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων ἔρευνα. Συγχρόνως δὲ νὰ ληρθῇ πρόνοια περὶ τῆς βελτιώσεως αὐτῶν, καὶ νὰ δίδωνται δωρεὰν εἰς τοὺς παῖδας τῶν γεωργῶν, ποιμένων καὶ τεχνιτῶν· νὰ προπαρασκευασθῇ δὲ ἐγκαίρως καὶ ὁ περὶ συγγραφικῆς ἰδιοκτησίας νόμος.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι μεθ' ὅσα ὁ προαγορεύσας ἐξέθηκε, δι' ὧν ἀπεδείχθη ἡ ἀνάγκη τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως, αἱ παρατηρήσεις αὐτοῦ θέλουν εἶσθαι βεβαίως λίαν ἀσθενεῖς. Οὐδεὶς δύναται ν' ἀντείπῃ, ὅτι ἡ ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις θέλει εἶσθαι πάντοτε ἀτελὴς, ἐν ὅσῳ ἡ κατωτέρα μένει παρημελημένη. Λάβετε ὑπ' ὄψιν τὸν ἀριθμὸν τῶν φοιτώντων εἰς τὰ ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα, καὶ θέλετε ἰδεῖ κατὰ πόσον ὑπολείπεται ἐκείνου τῶν μαθητῶν τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως, διότι πάντες μὲν οἱ νέοι ἀνεξαιρέτως ἐκπαιδεύονται εἰς τὰ κατώτατα ταῦτα

σχολεῖα διὰ τὰς πρὸς τοῦτο ὑπαρχούσας εὐκολίας, ὀλίγοι ὅμως δύνανται νὰ ἐξακολουθήσωσι τὰς σπουδάς των εἰς τὰ ἑλλ. σχολεῖα καὶ τὰ γυμνάσια. Εἶναι βέβαιον, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι καὶ ἐξ αὐτῶν ἀκόμη τῶν φορολ. νόμων πηγάζει ἡ ἀνάγκη τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως, διότι μυρία ἀπαντᾷ προσκόμματα ὁ ἀγράμματος φορολογούμενος. Δυστυχῶς ὅμως ἡ κατωτέρα αὕτη ἐκπαίδευσις εἶναι παρημελημένη, καὶ πρέπει ν' ἀνεύρωμεν τὰ πρὸς βελτίωσιν αὐτῆς μέσα καὶ τὰς ἀφορμὰς τῆς τοιαύτης καταστάσεως. Διακόσιοι ἐννενήκοντα δῆμοι ὑπάρχουσι καθ' ὅλον τὸ κράτος, καὶ ἐν ᾧ, κατὰ τὸ Σύνταγμα, τὴν δημοτ. ἐκπαίδευσιν ὀφείλει νὰ συντρέχῃ ἡ κυβέρνησις, εἰς μόνον **181** δήμους χορηγεῖ τὴν συνδρομήν της, καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ πρώτη ἔλλειψις, διότι ἑκατὸν περίπου δῆμοι στεροῦνται τῆς κυβερνητ. συνδρομῆς. Τοῦτο δὲ προέρχεται ἴσως ἀπὸ τὴν ἀρχὴν, τὴν ὁποίαν παρεδέχθη, τοῦ νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὴν κατάστασιν τῶν δήμων, ἐν ᾧ ἡ κατάστασις εἶναι ἡ αὐτὴ, καὶ ἡ συνδρομὴ τῆς κυβερνήσεως καθίσταται ἀναγκαία καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς φαινομένους εὐπόρους δήμους, διότι ἔχουσι καὶ τόσας ἄλλας ἀνάγκας νὰ ἐκπληρώσωσι. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν περίοδον ῥητῶς ἀπεφάνθη τοὺς μὲν ϛ'. τάξεως δήμους νὰ συντρέχῃ κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς διὰ τὴν κατωτέραν ἐκπαίδευσιν ἀπαιτουμένης δαπάνης, τοὺς δὲ τῆς γ'. κατὰ τὰ δύω τρίτα, καὶ μολαταῦτα ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς Βουλῆς δὲν πραγματοποιεῖται παντοῦ, διότι εἰς τοὺς δήμους πχ. Στυρῶν καὶ Κονιστρίων τῆς ἐπαρχίας Καρυστίας, ἂν καὶ δήμους πτωχοτάτους, δὲν δίδεται πλέον ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἡ ἀπαιτουμένη βοήθεια. Ἀφίνων δὲ εἰς τὴν Βουλὴν νὰ κρίνῃ κατὰ πόσον πρέπει αἱ ἀποφάσεις αὐτῆς νὰ ἐκτελῶνται, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι ἡ ἔλλειψις αὕτη τῆς κυβερνήσεως συντελεῖ εἰς τὴν κακὴν κατάστασιν τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως, διότι οἱ δῆμοι βλέποντες αὐτὴν τὴν κυβέρνησιν μὴ ἐκπληροῦσαν τὰς ὑποχρεώσεις της, ὀλίγην καὶ αὐτοὶ δεικνύουσι φροντίδα, ἐν ᾧ ἡ Κυβέρνησις ὤφειλεν οὐ μόνον τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς νὰ ἐκτελέσῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιτηρῇ ὥστε καὶ οἱ δῆμοι αὐτοὶ νὰ ἐκπληρώσι τὰς ὑποχρεώσεις των. Ἀφ' οὗ δὲ ἡ ἀνάγκη τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἀπεδείχθη ἄφευκτος, νομίζει ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀφίνωμεν εἰς τὴν θέλησιν τοῦ ὑπουργοῦ νὰ συντρίχῃ κατ' ἐξαίρεσιν τοὺς δήμους, ἐναντίον ῥητῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς. Ἐκτὸς δὲ τῆς αἰτίας ταύτης, καὶ ὁ κακὸς διοργανισμὸς τῶν κατωτέρων ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων συντείνει εἰς τὴν τοιαύτην κατάστασιν τῆς κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως. διότι ὁ μαθητὴς βεβαρυμένος ὑπὸ πολλῶν μαθημάτων ὑπὲρ τὴν δύναμίν του, δὲν δύναται νὰ τύχῃ τῆς δεούσης προόδου, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ περιορίζωνται εἰς μόνον τὴν ἀνάγνωσιν, τὴν γραφὴν, τὴν ἱερὰν κατήχησιν καὶ τὴν στοιχειώδη ἀριθμητικὴν, τῶν ὁποίων ἄφευκτον ἀνάγκην ἔχει ὁ φοιτῶν εἰς τὰ τοιαῦτα προπαιδευτήρια. Περὶ τούτου δὲ ὑπάρχουσι καὶ γνωμοδοτήσεις διαφόρων δημοδιδασκάλων, καὶ νομίζει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ κανονίσῃ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο.

Ἐνταῦθα δὲ λαμβάνων ἀφορμὴν ἀπό τινα παρουσιασθεῖσαν δῆλωσιν πρὸς αὔξησιν τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἡ συνήθεια τοῦ ν' αὐξομειῶμεν τοὺς μισθοὺς διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι ἄνομος. Κατὰ τὸ περὶ συστάσεως τῶν δημοτ. σχολείων διάταγμα, προσδιορίζεται ὁ μισθὸς τῶν μὲν ἀ. τάξεως δημοδιδασκάλων εἰς **100** δρ. τῶν τῆς ϛ'. εἰς ὀγδοήκοντα καὶ καθεξῆς· ἀφ' οὗ δὲ τὸ διάταγμα τοῦτο ἔχει πλήρη ἰσχύν, δὲν δυνάμεθα ἡμεῖς σήμερον νὰ μεταβάλωμεν τὴν κανονισμένην αὐτῶν μισθοδοσίαν.

Τελευτῶν δὲ παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ σημειώσῃ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν πρὸς συνδρομὴν ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν δήμων, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι πρωθυστέρως βαίνομεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου, διότι χθὲς ὁλόκληρος ἐδαπανήθη συνεδρίασις περὶ γυμνασίων, καὶ ἐν τούτοις ἡ πρώτη βάσις τῆν κοινῆς ἐκπαιδεύσεως, τὰ ἀλληλοδιδακτικὰ σχολεῖα εἰσὶν ἀτελέστατα. Τὸ Σύνταγμα ὁρίζον ὅτι ἕκαστος συνεισφέρει ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἀναλόγως τῆς περιουσίας του, ἐννοεῖ καὶ ὅτι ἀπολαύει ἀναλόγως καὶ τῶν ἐκ τῆς κοινωνίας ὠφελειῶν. Ἀλλ' ἐνταῦθα οὐ μόνον εἰς ὁλόκληρον ἐπαρχίαν, ὡς τὴν τοῦ Ζυγοῦ, δὲν ὑπάρχει οὐδὲ ἓν σχολεῖον δημοτικὸν, ἀλλὰ καὶ τὰ διατηρούμενα εἰσὶν ἐλλειπῆ, ἐκ δὲ τῶν δημοδιδασκάλων ἄλλοι μὲν διακρίνονται ἐπὶ ἀμαθείᾳ, ἄλλοι δὲ προτιμῶσι νὰ γίνουν ἀγραφύλακες μᾶλλον, διότι ἀπηύδησαν ζητοῦντες τοὺς καθυστερουμένους μισθούς των. Ἀλλὰ καὶ τὰ λεγόμενα βιβλία διδακτικὰ ἀναλόγως τῆς ὑλικῆς των ἀξίας πωλοῦνται εἰς τὴν πλέον ὑπέρογκον τιμὴν, ἡ δὲ λέξις *ἐγκρίνεται* τοῦ ὑπουργείου σημαίνει «πλήρονε χωρικέ.» Καὶ δὲν προτίθεται μὲν νὰ κατακρίνῃ τινά, διότι πᾶσα ἐποχὴ ἔχει τὰς ἐλλείψεις καὶ δυσχερείας της, ἀλλὰ συνίστησιν εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ λάβῃ ὡς πρὸς τοῦτο ὑπ' ὄψιν δύω τοῦ Πολυμέρη διατριβάς, νὰ προνοήσῃ δὲ μάλιστα

ὑπὲρ τοῦ γυναικείου φύλλου, τοῦ ὁποίου ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις παρηγκωνίσθη δυστυχῶς εἰς βαθμὸν μέγαν.

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἤκουσε μετὰ πλείστης ἐπιστασίας τὰ περὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως λεχθέντα, ἤτις, οἱονδήποτε καὶ ἂν ἦναι τὸ ὄνομά της, ἐστὶν ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος τῆς κοινωνίας. Ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις ἀπευθύνεται πρὸς τὸν λαὸν καὶ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἐνεργεῖται, χωρὶς δὲ ταύτης οὐδ' αἱ περὶ ἰσότητος διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἔχουσι πλήρη ἐφαρμογήν. Τοιοῦτον ἄρα ἔχουσα στάδιον ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις, ἄλλο δὲν ἀναγνωρίζει ὅριον ἢ αὐτὴν τὴν ἔκτασιν τῆς κοινωνίας, ἥτις περιλαμβάνει ἀμφότερα τὰ φύλλα. Τὸ γυναικεῖον φύλλον, τὸ ἥμισυ τοῦτο τῆς ἀνθρωπότητος μέρος, δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀπόξενον τῆς δημοτικῆς παιδείας, διότι αἱ μητέρες μετὰ τοῦ γάλακτός των μᾶς ἐμπνέουσι τὰ πρῶτα αἰσθήματα τοῦ πατριωτισμοῦ, τῆς ἀγαπης, τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς ἠθικῆς, ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν ὑφίσταται κοινωνία. Ἐντεῦθεν πολλαὶ κατεβλήθησαν προσπάθειαι ἐκ μέρους τῶν κατὰ καιροὺς κυβερνώντων ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς ἐν γένει παιδείας, ἀλλ' ἐὰν δὲν εἴδομεν ἀναλόγους καρποὺς, μὴ λησμονῶμεν ὅτι οἱ ὄπισθεν ἐρχόμενοι δὲν ἀπαντῶσι τὰς δυσχερείας τῶν πρὸ αὐτῶν. Ὁ κατὰ τὰ 1852 ἐκδοθεὶς ὑπὸ τοῦ τότε ὑπουργοῦ στατιστικὸς πίναξ ὁρίζει εἰς 35,000 τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα διδασκομένων, ἀλλ' ἐν αὐτῷ δὲν περιέχονται καὶ οἱ ἐξ ἱερέων καὶ ἄλλων γραμματοδιδασκάλων διδασκόμενοι κατὰ τὰ χωρία. Εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦ παρασκευαζόμενον στατιστικὸν πίνακα θέλει περιλάβει καὶ τούτους, καὶ ὁ ἀριθμὸς θέλει ἀναβῆ, ὡς ἐλπίζει, εἰς 45,000. Καὶ δὲν εἶναι μὲν πολὺ μέγας ὁ ἀριθμὸς οὗτος, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ δυσάρεστος. Λισθάνεται ὅμως λύπην παρατηρῶν, ὅτι ἐκ τῶν ἁπαξ συσταθέντων δημοτικῶν σχολείων τριάκοντα ἤδη μένουσι κεκλεισμένα, τοῦτο δὲ σημαίνει ὅτι τριάκοντα λαμπάδες ὡρισμέναι νὰ διαπλάσωσι τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν πολλῶν, ἐσβέσθησαν ἐπὶ τοῦ παρόντος. Τὰ ἀτυχήματα ταῦτα δὲν ἦσαν γνωστὰ πρὸ ἑξαμηνίας, ὅτε ὁ προϋπολογισμὸς συνετάσσετο, καὶ ἐπόμενον ἦτον νὰ μὴ σημειωθῇ ἡ πρὸς θεραπείαν αὐτῶν δαπάνη. Εἰσαγαγὼν ἄρα τὴν διὰ δηλώσεως προσθήκην ἑξακισχιλίων δραχμῶν, ἐπλήρωσε μίαν εὐχὴν τοῦ ἀξιοτίμου προκατόχου του. Τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο ἔθηκε διὰ τοὺς τῆς γ'. τάξεως διδασκάλους, οἵτινες ἀνήκοντες εἰς τοὺς πενεστέρους τῶν δήμων, ἔχουσιν ἰδίως ἀνάγκην ὑποστηρίξεως. Ἂν δὲ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁρίζηται εἰς 50, 80 καὶ 100

δραχμὰς, ἀναλόγως τῆς τάξεως, ἡ μισθοδοσία τῶν διδασκάλων, ἡ διαταξις ὅμως αὐτὴ προστίθησι κατὰ ἐλάχιστον ὅρον καὶ τοῦτο θεωρεῖ ἀποχρῶσαν ἀπάντησιν εἰς τὰ ὑπό τινος τῶν βουλευτῶν ἐκτεθέντα. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἐκ τοσούτων δήμων, καταβαλλόντων τὸ ἥμισυ τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων, οἱ πλεῖστοι ἀπορεύγουσιν ὅλως τὴν πληρωμὴν, ἐντεῦθεν δὲ τροποποιῶν τὸν περὶ δήμων νόμον ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, προσέθηκε τὴν διάταξιν ὅτι πρὶν πληρωθῇ ὁ δημοδιδάσκαλος, δὲν λαμβάνει τὴν μισθοδοσίαν αὐτοῦ ὁ δήμαρχος. Ἐν τούτοις τὰ σχολάζοντα ἤδη τριάκοντα σχολεῖα ὑπάγονται εἰς τὰ τῆς γ'. τάξεως, περὶ ὧν ὑπεβλήθη ἡ δήλωσις, καὶ διὰ τὸ κατεπείγον τῆς ἀνορθώσεως αὐτῶν οὐ μόνον αὔξησε τὴν μισθοδοσίαν τῶν διδασκάλων κατὰ 10 δραχμὰς, ἀλλὰ καὶ ἡ ὅλη δαπάνη πίπτει ἐπὶ τετραμηνίαν εἰς βάρος τοῦ δημοσίου. Θέλομεν ὅμως ἰδεῖ νὰ ἀνοιχθώσι τριάκοντα σχολεῖα καὶ εὐτυχέστερον νὰ προαγγελθῇ μέλλον ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ λαοῦ. Ἐπειδὴ δὲ εἷς τῶν βουλευτῶν ἀνέφερεν ἀπόφασίν τινα τῆς Βουλῆς περὶ τῶν χορηγουμένων εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα βοηθειῶν, παρατηρεῖ, ὅτι μία τις ἀπόφασις τοῦ νομοθετικοῦ Σώματος δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς γνώμων διοικητικῆς ἐνεργείας, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὡς νόμος εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν. Κατὰ τὸ Σύνταγμα, εἰς τὴν κυβέρνησιν ἀνήκει νὰ ἐπιβλέπῃ τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν, καὶ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῶν δήμων νὰ παρέχῃ ἀνάλογον συνδρομήν. Ἐν ᾧ δὲ ἤδη 181 σχολεῖα, ἴσως δὲ καὶ 200, συντρέχονται ὑπὸ τοῦ δημοσίου, ἡ ὑπὲρ τούτων δαπάνη περιορίζεται εἰς 75,000 δραχμῶν, διότι τριάκοντα σχολεῖα διατελοῦσι κλειστὰ καὶ τὸ ἀνάλογον τούτων διανέμεται ὑπὲρ τῶν λοιπῶν. Ἕπεται ἄρα ὅτι ἅμα τῇ ἐνάρξει τῶν κεκλεισμένων δὲν θέλει ἐπαρκεῖ ἡ τεθειμένη ποσότης. Θέλει ὅμως ἐπιδιώξει πᾶσαν οἰκονομίαν, καὶ ὑπόσχεται νὰ διαθέσῃ τὰ βοηθήματα ἐν δικαιοσύνῃ, διότι τὸ κατὰ χάριν ἐνεργεῖν εἰς τὰ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύτεως εἶναι ἔγκλημα.—Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ ἑτέρου φύλλου, δυστυχῶς τριάκοντα σχολεῖα ὑπάρχουσι κορασίων καὶ τὸ δυστύχημα τοῦτο καθίστησι δυσκολώτερον ἡ σπάνη τῶν διδασκαλισσῶν. Ἄλλως τε ἡ ἀναδεχομένη τοιαύτην ἱερὰν ἐντολὴν, νεᾶνις εὐδήμων, ἀνάγκην ἔχουσα ὑποστηρίγματος, δὲν δύναται νὰ μεταβῇ εἰς τὴν θέσιν της ἄνευ τῶν οἰκείων. Ἐπομένως, διὰ τοὺς λόγους ἴσως τούτους, καὶ παρακαλούμεναι δὲν δέχονται νὰ μεταβῶσιν εἰς ἀπόκεντρα μέρη. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ὑπάρχει καὶ συναγωνισμός τις εἰ-

γενὴς μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν ἐκτὸς μερῶν, διὰ ζητοῦνται διδασκάλισσαι ἐκ τῆς ἑλληνικῆς χώρας, καὶ πολλαὶ δεχόμεναι εὐπραγοῦσι. Μὴ παραλειφθῇ δὲ καὶ ὁ λόγος ὅτι πολλαὶ ταχέως ἀσφαλίζουσι τὸ μέλλον αὐτῶν ἕνεκα τῆς ἀνατροφῆς καὶ τοῦ πνεύματός των, ἐντεῦθεν δὲ διὰ τοῦ ὑμεναίου ἡ δημοδιδασκαλία πάσχει. Ἀλλ' ἡ κυβέρνησις εἴτε παραλαμβάνουσα ὑποτρόφους ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν εἴτε διὰ τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τεθειμένης δαπάνης, εἶναι προθυμωτάτη ν' αὐξήσῃ τὰ σχολεῖα τῶν κορασίων. Θεωρεῖ δὲ ἀξίαν διορθώσεως καὶ τὴν γινομένην ἀναμιξ ἐκπαίδευσιν τῶν δύω φύλλων, διότι ἂν καὶ εἰς ὀλίγιστα μέρη καὶ ἐν ἀπαλῇ ἡλικίᾳ γίνεται τοῦτο, εἶναι ὅμως καὶ ἄτοπον καὶ ἐναντίον τῶν ἡμετέρων ἠθῶν. Ἐρχόμενος δὲ καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῆς τῶν βιβλίων ἐλευθερίας, ὁμολογεῖ ὅτι καὶ ὁ προκάτοχός του καὶ αὐτὸς συνησθάνθη τὸ μέρος τοῦτο τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐφ' ᾧ συνεστήθη ἐπιτροπὴ πολυμελεστάτη, ἵνα ἐξετασθῇ πῶς δύνανται νὰ συνταχθῶσι κάλλιον τὰ τοιαῦτα βιβλία, πῶς νὰ διανέμωνται εὐθυτέρα καὶ παίων ἄλλων ἔχομεν ἔτι χρείαν. Τὸ βέβαιον δὲ εἶναι ὅτι ἐνεκρίθησαν κατὰ καιροὺς βιβλία, ἅτινα δὲν ἦσαν ἐκ τῶν χρησιμωτέρων, καὶ ὅτι ὑπῆρξε καὶ ἰδιωτική τις ἐπὶ τούτων πλεονεξία. Ἀλλ' ἐν ᾧ τὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως ταύτης βιβλία διαιροῦνται εἰς μόνιμα, ἤτοι τοὺς τακτικοὺς πίνακας, καὶ εἰς μὴ μόνιμα διαφόρου εἴδους, συμφωνεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἐπιθεωρηθῶσι τὰ δεύτερα, ἂν καὶ δὲν ἀποδέχεται ὅσα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐξετοξεύθησαν. Καὶ εἶπε μὲν εἷς τῶν βουλευτῶν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ συνιστᾷ ἡ Κυβέρνησις τὰ βιβλία, ἀλλ' ἐφορεύουσα μόνον, νὰ καταργῇ τὰ μεμπτέα καὶ νὰ παύῃ τοὺς ποιοῦντας χρῆσιν αὐτῶν διδασκάλους· ἀλλὰ διὰ τοῦ τρόπου τούτου ὁ βουλευτὴς θέλει ὥστε τὸ ὑπουργεῖον νὰ περιορισθῇ εἰς ἔργα εἰσαγγελέως, κεκλημένου νὰ καταδιώκῃ καὶ τὸ ὄργανον τοῦ ἐγκλήματος καὶ τὸν κατεργαζόμενον τοῦτο. Τὸ ἔργον ὅμως ὁμοιομόρφου δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως εἶναι πολὺ μεγαλείτερον, εἶναι ἔργον ἐνεργείας, διευθύνσεως, κυβερνητικῆς ἐποπτείας. Καὶ ὅταν ἡ ἐποπτεία αὕτη ἐμποδισθῇ, προετοιμάζομεν τὴν ἠθικὴν ἀναρχίαν ἐπὶ τῆς παιδικῆς ἡλικίας. Θέλετε δούλους; ἀρχήσατε ἐκ τῶν δημοτικῶν σχολείων, καὶ θέλετε ἔχει δούλους. Ζητεῖτε ἐλευθέρους πολίτας; Θίσατε ὁμοιόμορφον σύστημα ἠθικῆς ἐπὶ τῆς ἀγνῆς ἡλικίας, καὶ θέλετε τὴν ἰδέαι ἐμπνεομένην ἐκ τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων, τῆς αὐτῆς φιλονομίας, τῆς αὐτῆς ἀρετῆς, τῆς αὐτῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὴν κοινωνίαν ἀγάπης, ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἐπιτηρῇ

κατ' εὐθείαν καὶ τὰς αὐτὰς ἐπιβάλλῃ ἀρχάς, τὰ αὐτὰ βιβλία. Ὁ περὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως νόμος ὁρίζει ὅτι θέλουσι δοθῇ ἰδιαίτεραι ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ὁδηγίαι περὶ τοῦ τρόπου τῆς παιδείας ταύτης καὶ τῶν ἀναγκαιούντων βιβλίων. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ συνεστήθη τῷ 1836 ἐπιτροπὴ, τῆς ὁποίας ἡ ἐνεργεια πιθανὸν νὰ ἐχαλαρώθη, ἀλλ' οὐχ ἧττον δὲν δυνάμεθα νὰ ἐμποδίσωμεν τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς κυβερνήσεως. Ὅσον ἡ δημασία ἐκπαίδευσις ἀνυψοῦται, τοσοῦτον πρέπει νὰ ἦναι ἐλεύθεροι οἱ διδάσκοντες νὰ διαποικίλωσι τὰς παραδόσεις αὐτῶν. Ἡ παράλληλος αὕτη, ἐφ' ὅσον προχωρεῖ, ἀρχίζει καὶ νὰ πλατύνηται, ὅταν δὲ φθάσωμεν εἰς τὸ πανεπιστήμιον, βλέπομεν τότε ὅτι ὁ καθηγητὴς δύναται νὰ ἔχῃ οἱονδήποτε σύστημα θέλει. Ἀλλ' εἰς τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν ἡ ἐπίβλεψις τῆς κοινωνίας διὰ τὸ ὁμοιόμορφον τῶν ἀρχῶν ἐστὶν ἀπαραίτητος.

Μετὰ ταῦτα περελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν **3** Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Α. Ν. Πετμεζᾶς.
Π. Κολποδῖνος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΖ'.

Τῆς 25 Ἰουνίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν δεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐκκλησ. ὑπουργείου ἐξέθηκέ τις, ὅτι τρεῖς τῶν συναδέλφων του πολλὰς καὶ ἐκτεταμένας ἔφεραν παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἀποδείξαντες ὅτι ἡ ἀναγκαία αὕτη ἐκπαίδευσις δὲν ἐξετάθη καθ' ὅλον τὸ κράτος. Τοῦτο ἀληθὲς ἐστὶ, καὶ διὰ τοῦτο ἀναλαβὼν ἄλλοτε τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως

ὑπουργείου, ἐρρόντισεν ἀμέσως νὰ πληροφορηθῇ ποῖοι δῆμοι στεροῦνται δημοτ. σχολείων, καὶ μετὰ λύπης ἐπληροφορήθη ὅτι πλέον τῶν ἑκατὸν δήμων ἀπὸ τοῦ **1835**, ὅτε ἐσυστήθησαν τὰ δημοτ. σχολεῖα, ἔμενον ἐν τῷ σκότει τῆς ἀπαιδευσίας, οὐχὶ ἐξ ὀλιγωρίας ἀλλ' ἐξ ἐλλείψεως τῶν μέσων. Τὸ κενὸν τοῦτο οὐ μόνον ὡς ὑπουργός, ἀλλὰ καὶ ὡς Ἕλλην ἐπιθυμῶν νὰ ἴδῃ συμπεπληρωμένον, καὶ λαβὼν ὑπὸ σπουδαίαν σκέψιν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἐπληροφορήθη ὅτι διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ ἡ Κυβέρνησις εἰς συνδρομὰς δι' ὅλους τοὺς δήμους, ἀπῃτοῦντο **30,000** δραχμῶν καὶ τὰ τῆς πρώτης διασκευῆς ὑλικὰ μέσα, ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ ἡ ἐπιβαλλομένη εἰς τοὺς δήμους ἀναλογία. Ἐζήτησα συγχρόνως νὰ μάθῃ ἐὰν τὸ πρὸς συνδρομὴν τῶν δήμων ὡρισμένον ποσὸν διετίθετο κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς περὶ τούτου διατάξεως τοῦ Συντάγματος, καὶ ἂν οἱ **189** δῆμοι, τοὺς ὁποίους ἡ Κυβέρνησις συνέτρεχεν, ἦσαν τῷ ὄντι ἄποροι. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον καταφυγὼν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, καὶ μὴ δυνηθεὶς νὰ ἀρυσθῇ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ἀπηυθύνθη δι' ἐγκυκλίου του πρὸς τοὺς νομάρχας καὶ ἐπάρχους, καὶ ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἔλαβε κατάλογον τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῶν δήμων, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου συνέταξε πίνακα ὅλων τοῦ κράτους τῶν δήμων, ἐξ οὗ κατεδεικνύεται ὅτι **47** δῆμοι, οἵτινες εἶχον περίσσευμα κατ' ἐλάχιστον μὲν ὅρον **400** δρ. κατ' ἔτος, κατ' ἀνώτατον δὲ **4000**, ἐλάμβανον ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν συνδρομὴν ἐναντίον τοῦ πνεύματος τῆς συνταγματικῆς διατάξεως. Ἀφαιρέσας λοιπὸν τὴν εἰς αὐτοὺς διδομένην συνδρομήν, προέβην εἰς τὴν σύστασιν δημοτ. σχολείων ἐν ἐκείνοις τοῖς δήμοις, ἐν οἷς δὲν εἶχον συστηθῇ ἕως τότε, καὶ οὕτω συνεκρότησε δεκαεννέα τοιαῦτα, σκοπὸν δὲ εἶχε νὰ λαμβάνῃ κατ' ἔτος πληροφορίας περὶ τῆς καταστάσεως τῶν δήμων, καὶ νὰ ἐπιφέρῃ τὰς δυνατὰς ἀφαιρέσεις πρὸς σύστασιν νέων σχολείων εἰς τοὺς στερουμένους τοιούτων δήμους. Ἀλλὰ καὶ οὕτω πάλιν κατεῖδεν ὅτι ἀδύνατον ἦτον νὰ ἐπαρκέσῃ ἡ κυβέρνησις εἰς τὴν καθ' ὅλους τοὺς δήμους τοῦ κράτους σύστασιν σχολείων δημοτικῶν. Δὲν ἀρκεῖ λοιπὸν νὰ καταδεικνύωμεν τὴν ἀνάγκην μόνην τῆς ἀναπτύξεως τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως, οὔτε νὰ παριστῶμεν τὰς ἐξ αὐτῆς ὠφελείας καὶ ν' ἀπαιτῶμεν τὴν συνδρομὴν τῆς κυβερνήσεως, χωρὶς συγχρόνως νὰ ὑποδεικνύωμεν καὶ τὰ μέσα τῆς συνδρομῆς. Δὲν εἶναι δὲ ἡ τῶν χρηματικῶν μέσων στέρησις τὸ μόνον κώλυμα τῆς μὴ συστάσεως σχολείων καθ' ὅλον τὸ κράτος, ἀλλὰ καὶ αἱ μεγάλαι καθυστερήσεις τοῦ

παρὰ τῶν δήμων πληρονομένου μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων, ἐξ οὗ φοβεῖται μάλιστα τὴν ἐντελῆ τοῦ μέρους τούτου τῆς ἐκπαιδεύσεως παραλυσίαν. Μὴ δυσπιστήσητε μανθάνοντες ὅτι εἰς τινας δημοδιδασκάλους καθυστεροῦνται ἑκτὼ καὶ δέκα ἐτῶν μισθοί, εἰς πλείστους δὲ δύω καὶ τριῶν ἐτῶν, τὸ κακὸν δὲ τοῦτο, ὡς πάντες γνωρίζομεν, προέρχεται ἐκ τῆς ἀδιαφορίας, ἣν πρὸς τοῦτο δεικνύουσιν αἱ δημοτ. ἀρχαί, καὶ διὰ ταῦτο θεωρεῖ ἀναγκαῖον εἰς τὸν περὶ δημοτ. σχολείων ὀργανισμὸν νὰ προστεθῇ ῥητὰ διάταξις, ὑποχρεοῦσα τὸν δήμαρχον εἰς τὴν ἀκριβῆ καὶ τακτικὴν πληρωμὴν τῆς πενιχρᾶς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων, οἵτινες στεροῦνται παλλάκις καὶ αὐτῶν τῶν καθημερινῶν των ἐξόδων, πολλοὶ δ' ἐξ αὐτῶν κατέντησαν καὶ εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ παραιτηθῶσι. Πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ τούτου ἓν μόνον εὑρίσκει μέσον. Ἐπειδὴ, κατά τινα νόμον, μέγα μέρος τῶν εἰσοδημάτων τῶν δήμων εἰσπράττονται παρὰ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ δημοσίου, ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ πληρόνῃ ἀλόκληρον τὴν τῶν δημοδιδασκάλων μισθοδοσίαν, νὰ κρατῇ δὲ τὸ εἰς τοὺς δήμους ἀναλογοῦν αὐτῆς μέρος ἐκ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος εἰσοδημάτων τοῦ δήμου. Ἂν δὲ καὶ δυσχερὲς τὸ ἔργον, θέλει ὅμως φέρει εὐάρεστα ἀποτελέσματα· ἄλλως, μ' ὅσην καὶ ἂν ἔχωμεν ὑμεῖς τε καὶ ὁ ὑπουργὸς καλὴν διάθεσιν, δὲν πρέπει ν' ἀναμένωμεν βελτίωσιν τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως. Ἐκτὸς δὲ τούτου θεωρεῖ ἐπίσης ἀναγκαίαν καὶ τὴν αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων, διότι μὲ μισθὸν **50** καὶ **80** δρ. δὲν δύνανται νὰ ἐπαρκῶσιν εἰς τὰς ἀνάγκας των, ὥστε νὰ ἐκπληρῶσι καὶ μετὰ ζήλου τὸ ἔργον των.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ περὶ τῆς ὁμοιομόρφου διδασκαλίας, ἀφίνων εἰς τὸν ὑπουργὸν ὡς ἁρμοδιώτερον νὰ παραδεχθῇ τὸν καταλληλότερον τρόπον, μεταβαίνει εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ θήλεως γένους, διὰ τὸ ὁποῖον ἓν μόνον κατάστημα ἔχομεν, χάρις εἰς τὰς γενναίας συνδρομὰς τῶν ὁμογενῶν ἡμῶν, τὸ τῆς φιλεκπαιδευτικῆς ἑταιρίας, τὸ ὁποῖον παράγει τὰς δημοδιδασκαλίσσας. Ἐπειδὴ ὅμως αἱ ἰδίαις δαπάναις ἐκπαιδευόμεναι νέαι δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ μετέλθωσι τὸ τῆς διδασκαλίσσης ἐπάγγελμα, ἔλαβε τὴν πρόνοιαν ἡ κυβέρνησις νὰ ἐκπαιδεύῃ ἐν τῷ καταστήματι αὐτῷ δαπάνῃ δημοσίᾳ εἴκοσι κοράσια ἐκ γονέων, οἵτινες ἢ ἐδυστύχησαν ἕνεκα τοῦ ἀγῶνος, ἢ ἀποθανόντες, ἀφῆκαν εἰς πενίαν τὰς οἰκογενείας των, ὑποχρεούμενα νὰ μετέλθωσι τὴν διδασκάλισσαν μετὰ τὸ πέρας τῶν σπουδῶν των. Ἀλλ' ἐπειδὴ δύσκολον εἶναι μία τις νέα νὰ με-

ταβαίνῃ μόνη εἰς ἐπαρχίας μακρὰν τῆς πατρίδος της, διὰ νὰ ἐξασκήσῃ τὸ ἐπάγγελμά της, καὶ ἐκ τούτου πολλαὶ ἐπαρχίαι θέλουσι μείνει ἐστερημέναι διδασκαλίσσης, προτείνει ν' αὐξηθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑποτρόφων εἰς ἀριθμὸν ἴσον μὲ τὸν τῶν ἐπαρχιῶν, νὰ λαμβάνηται δὲ ἀνὰ μία ὑπότροφος ἐξ ἑκάστης ἐπαρχίας, ἥτις μετὰ τὸ τέλος τῶν σπουδῶν της ἐπανερχομένη εἰς τὴν πατρίδα της, νὰ μετέρχηται τὸ ἐπάγγελμά της.

Τελευταῖον δὲ παρατηρεῖ ὡς πρὸς τὴν διὰ δηλώσεως ζητηθεῖσαν προσθήκην 6000 δρ. πρὸς αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας δημοδιδασκάλων τινῶν, οἵτινες ἀδυνατοῦν νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς ἀπολύτους ἀνάγκας των, ὅτι παραδεχόμενος τὴν ἀρχὴν, ἀντίκειται μόνον εἰς τὸν τρόπον τῆς αἰτήσεως, διότι, κατὰ τὸν περὶ συστάσεως δημοτικῶν σχολείων νόμον καὶ κατὰ τὸ Σύνταγμα, ἡ μισθοδοσία τῶν διδασκάλων πληρόνεται ὑπὸ τῶν δήμων, ἡ δὲ κυβέρνησις συντρέχει τοὺς δήμους, καὶ ἐπομένως τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ ζητῇ πίστωσιν διὰ μισθοδοσίαν δημοδιδασκάλων. Προτείνει λοιπὸν νὰ δοθῶσιν αὗται ὡς συνδρομὴ διὰ τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν, ὁ δὲ ὑπουργὸς δύναται νὰ μεταχειρισθῇ τὸ ποσὸν εἰς οἱανδήποτε ἐγκρίνῃ ἀνάγκην.

Παρελθὼν ἐνταῦθα ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀπόντος τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ δωρεᾶς γηπέδων πρὸς σύστασιν ἀγορῶν εἰς ὅλας τοῦ κράτους τὰς πόλεις, καὶ ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Αἱ ἀγοραὶ τῶν ἐδωδίμων θεωροῦμεναι ἀναγκαῖαι εἰς τὴν καθαριότητα καὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν πόλεων, συντελοῦσι μεγάλως καὶ εἰς τὴν ὑγείαν τῶν κατοίκων, καὶ καθιστῶσιν ἐρικτὴν τὴν ἐπὶ τῶν ἐδωδίμων ἀστυνομίαν.

Τὴν ἀνάγκην ταύτην συναισθανόμεναι πολλαὶ πόλεις τοῦ Βασιλείου, καὶ πρὸς τὴν θεραπείαν πρόσκαιρον τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀναγκαίων δημοτικῶν γηπέδων εὑρίσκουσαι, ἀπηύθυναν αἰτήσεις πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἐπικαλούμεναι τὴν συνδρομὴν αὐτῆς διὰ παραχωρήσεως ἐθνικῶν γηπέδων.

Ἰδίως οἱ δῆμοι Χαλκιδέων καὶ Ἄργους, ψηφισάμενοι ἐν τοῖς σχετικοῖς αὐτῶν προϋπολογισμοῖς τὴν ἀπαιτουμένην δαπάνην διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοιούτων ἀγορῶν, ἐζητήσαντο ὁ μὲν πρῶτος γηπεδόν τι ἐθνικὸν περὶ τὴν κάτω πόλιν τοῦ φρουρίου, ὁ δὲ τὴν ἄδειαν τοῦ νὰ κάμῃ, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνάγκης ταύτης, χρῆσιν τοῦ οἰκοπέδου, τὸ ὁποῖον ὁ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος

προσήνεγκεν εἰς τὴν πόλιν Ἄργους πρὸς ἀνέγερσιν ἐκκλησίας, ἥτις ὅμως δὲν ἀνηγέρθη ἐκλειψάσης τῆς τοιαύτης ἀνάγκης.

Εἰς τὴν πόλιν Πειραιῶς διὰ τοῦ σχεδίου αὐτῆς, τὸ ὁποῖον ἐνεκρίθη διὰ Β. διατάγματος, παρεχωρήθη πρὸς ἀνέγερσιν δημοτικῆς ἀγορᾶς τὸ ἀναγκαῖον γήπεδον περὶ τὰ ἔπακρα τῆς πλατείας Θεμιστοκλέους, ἐκ πήχεων τετραγωνικῶν 2572: 50 0|0. Πράξεις ὅμως μεταγενέστεραι ἐματαίωσαν τῆς παραχωρήσεως τὴν πραγματοποίησιν, ὡς θέλει εὐαρεστηθῇ ἡ Βουλὴ νὰ παρατηρήσῃ ἐκ τῶν κατωτέρω.

Διὰ τῆς ἀπὸ 16 Αὐγούστου 1836 διακηρύξεώς της ἡ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Γραμματεία τῆς Ἐπικρατείας ἐκθέσασα εἰς δημοπρασίαν ἐκποιήσεως, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 31 Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους Β. διατάγματος, τὸ ὁποῖον αὐτή τε καὶ ἡ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν προεκάλεσε, τὰ ἐθνικὰ οἰκόπεδα τοῦ Ι τετραγώνου τῆς πόλεως, ἐμπεριέλαβεν εἰς τὸ μέτρον τοῦτο καὶ τὴν διὰ τὴν ἀγορὰν προσδιωρισμένην ἐπιφάνειαν, διαιρεθεῖσαν εἰς 80 ἐργαστηρόπεδα, ἐξ ὧν ἐπωλήθησαν 39, περιέχοντα πήχεις τετραγωνικοὺς 1533, εἰς τιμὰς ὑπερόγκους ἐκ δραχμῶν 20-60 κατὰ Β. πηχυν. Πολὺ μετὰ τὴν ἐκποίησιν ὁ δήμαρχος Πειραιῶς ἐξέθεσεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ γενόμενον εἰς τὸν δῆμον ἀδίκημα, καὶ ἐξητήσατο τὴν θεραπείαν, ὑποσχόμενος τὴν σύστασιν καλῆς ἀγορᾶς καὶ τὴν ἀνέγερσιν στερεῶν κτιρίων, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἐπιγνοῦσα τὸ λάθος, ἐσκέφθη μὲν σπουδαίως περὶ τῆς θεραπείας, δὲν προέβη ὅμως εἰς ὁριστικήν τινα ἀπόφασιν.

Ἐν τούτοις οἱ τῶν ἐκποιηθέντων ἐργαστηροπέδων ἀγορασταὶ προβλέποντες τὰς μελλούσας δυσκολίας εἰς τὴν χρῆσιν τῶν διὰ δημοτικὴν ἀνάγκην προσδιωρισμένων γηπέδων, ἔσπευσαν οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν νὰ παραιτηθῶσι τῆς ἀγοραπωλησίας, δέκα δὲ τούτων ἀνήγειρον εὐτελεῖς τινὰς οἰκοδομὰς, ὧν αἱ μὲν κατέρρευσαν ἤδη, ἄλλαι δὲ εἰσὶν ἐτοιμόρροποι, καὶ ὀλίγισται εὑρίσκονται εἰς μετρίαν κατάστασιν.

Ἡ ἔκτασις τῶν ἐκποιηθέντων 39 ἐργαστηροπέδων περιέχει, ὡς ἀνωτέρω ἐσημειώθη, πήχεις τετραγωνικοὺς 1533, τὸ δὲ τίμημα αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς περίπου 45,000. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου μόνον δρ. 1,591:50 ἐπλήρωσαν οἱ ἐννέα ἐκ τῶν ἀγοραστῶν, ἐνῷ οἱ λοιποὶ 30 καθυστεροῦν τὸ ὅλον.

Ἕνεκα τῶν ἐκτεθέντων λόγων ὁ δῆμος Πειραιῶς, στερούμενος ἀγορᾶς τῶν ἐδωδίμων, καὶ χαλεπῶς φέρων τὴν διὰ τῶν ἀκόσμων παραπηγμάτων ἀσχημίαν καὶ ἀκαθαρσίαν τῆς πλατείας Ὄθωνος, ἀπαύστως ἐξαιτεῖται τὴν παραχώρησιν τῆς εἰς ἀγο-

ράν προσδιωρισμένης ἐπιφανείας, ἐπικαλούμενος πρὸς τοῦτο τοὺς ὅρους τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως.

Διὰ νὰ θεραπευθῶσιν αἱ περὶ συστάσεως ἀγορῶν ἀνάγκαι τῶν πόλεων καὶ κωμοπόλεων τοῦ Βασιλείου ἐν γένει, καὶ διὰ νὰ ἐξομαλυνθῶσιν ἰδίως τὰ προσκόμματα, τὰ ὁποῖα ἀπαντᾷ ἡ σύστασις καλῆς ἀγορᾶς εἰς Πειραιᾶ καὶ ἡ ἐν αὐτῇ τῶν ἀναγκαίων πωλητηρίων οἰκοδόμησις, ἐνεκρίθη νὰ συνταχθῇ τὸ παρὸν νομοσχέδιον, εἰς δύω περιοριζόμενον ἄρθρα, τὸ ὁποῖον κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς.

Διὰ τοῦ ἄρθρου Α. παραχωρεῖται εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ κωμόπολιν τοῦ Βασιλείου δωρεὰν τὸ ἀναγκαῖον γήπεδον ἐκ τῶν τυχὸν ἐν αὐταῖς ὑπαρχουσῶν ἀδιαθέτων ἐθνικῶν γαιῶν πρὸς ἀνέγερσιν λιθοκτίστου ἀγορᾶς ἐδωδίμων. Ὁ προσδιορισμὸς τῆς θέσεως, τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς προθεσμίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὀφείλουσι ν' ἀνεγείρωσι τοιαύτας οἰκοδομὰς, ἐπερυλάχθη κατὰ τὸ εἰκὸς εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Β. διατάγματος. Ὁ ὅρος τῆς προθεσμίας ἐθεωρήθη ἀναγκαῖος ὡς μέσον προτρεπτικὸν καὶ ἀσφαλιστικὸν τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ σκοποῦ, ἐφ' ᾧ γίνεται ἡ παραχώρησις.

Ὁλόκληρον τὸ Β'. ἄρθρον ἀφορᾷ τὴν ἀγορὰν τῆς πόλεως Πειραιῶς· διὰ τούτου παραχωρεῖται εἰς τὸν δῆμον ὁλοσχερὲς τὸ ἐκ πήχεων τετραγωνικῶν **2572 : 50 0/0** προσδιωρισμένον ἐν τῷ σχεδίῳ αὐτοῦ γήπεδον· καὶ τὸ μὲν ἀδιάθετον μέρος αὐτοῦ ἐκ πήχεων **1039 : 50** μεταβαίνει ἀμέσως εἰς τὴν κυριότητα αὐτοῦ, διὰ δὲ τὰ προεκπωληθέντα **39** ἐργαστηρόπεδα ἐκ πήχεων **1533** ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν ὁ δῆμος ν' ἀποζημιώσῃ τοὺς ἀγοραστὰς, ἀποδιδομένων αὐτῷ, διὰ νὰ συμψηφισθῇ πρὸς τὰς ἀποζημιώσεις, τῶν εἰσπραχθέντων χρημάτων, ἀπέναντι τοῦ τιμήματος καὶ τῶν πρὸς τοὺς ἀγοραστὰς ἀπαιτήσεων τοῦ δημοσίου.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὰ προεκτεθέντα ἐργαστηρόπεδα ἤθελον προσληφθῇ λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης δι' ἐκτιμήσεως, ἦτον ἐνδεχόμενον ἡ ἐκτίμησις ν' ἀποφέρῃ ποσὸν μικρότερον τοῦ τιμήματος, ἀνθ' οὗ ἠγοράσθησαν, καὶ νὰ γεννηθῇ ζήτημα ἂν τὸ δημόσιον ἢ ὁ δῆμος δύναται νὰ ζητήσῃ παρὰ τῶν ἀγοραστῶν τὴν ἀπότισιν τοῦ ὑπολοίπου, διὰ ταῦτα εἰς τὸ τέλος τοῦ παραγράφου ἐγένετο ἡ ἐξήγησις, ὅτι, ἐὰν μετὰ τὸν συμψηφισμὸν προκύψῃ ὑπόλοιπον χρέους, οἱ ἀγορασταὶ μένουσιν ἀκατάζητητοι.

Τοιαῦται εἶναι αἱ βάσεις, ἐφ' ὧν στηρίζεται τὸ προκείμενον νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Ἰουνίου 1855.

Οἱ ὑπουργοὶ

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ. Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Ἰουνίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ. Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Α') Παραχωρεῖται δωρεὰν εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ κωμόπολιν τοῦ Βασιλείου γήπεδον πρὸς ἀνέγερσιν λιθοκτίστου ἀγορᾶς ἐδωδίμων ἐκ τῶν ἐν αὐταῖς ἀδιαθέτων ἐθνικῶν γηπέδων.

Β') Ἡ θέσις καὶ ἡ ἔκτασις τοῦ γηπέδου, ὡς καὶ ἡ προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὀφείλουσιν οἱ δῆμοι ν' ἀνεγείρωσι τοιαύτας οἰκοδομὰς, προσδιορίζονται διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρ. 2.

Ἐκ τοῦ ἐν τῇ πόλει Πειραιῶς ὑπὸ τοῦ σχεδίου αὐτῆς προσδιωρισμένου δι' ἀγορὰν γηπέδου, κειμένου περὶ τὰ δυτικὰ ἔπαρκτα τῆς πλατείας Θεμιστοκλέους καὶ περιέχοντος ἐπιφάνειαν **2572** καὶ **50 0/0** Βασιλικῶν τετραγωνικῶν πήχεων, οἱ ἀδιάθετοι **1039** καὶ **50 0/0** μεταβαίνουσιν ἀμέσως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δήμου.

Τὸ τίμημα τῶν λοιπῶν ὑπὸ τοῦ δήμου Πειραιῶς λόγῳ δημοσίου ἀνάγκης προσληφθησαμένων **1533** τετραγωνικῶν Βασ. πήχεων, εἰς ἰδιώτας παραχωρηθέντων, ὡς καὶ τὸ τῶν ἐπ' αὐτῶν ὑπαρχουσῶν οἰκοδομῶν, καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ ταμείου Πειραιῶς.

Τὸ δημόσιον ἀποδίδει εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς τὰ μέχρι τοῦ-

δε ἐκ τῶν προκειμένων ἐκποιήσεων συνηγμένα χρήματα, καὶ παραχωρεῖ εἰς αὐτὸν, πρὸς συμψηφισμὸν τῶν ἀποζημιώσεων, ὅσα ἀπὸ τοὺς ἀγοραστὰς ἔχει νὰ λάβῃ. Μετὰ τὸν συμψηφισμὸν τοῦτον, ἐὰν ὑπάρξῃ τυχὸν ὑπόλοιπον χρέους πρὸς τὸ δημόσιον τῶν ἀγοραστῶν, μένουσιν οὗτοι ἀκαταζήτητοι.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐξέθηκέ τις μετὰ ταῦτα, ὅτι λαβὼν τὸν λόγον κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν ἐπὶ τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως, σκοπὸν εἶχε νὰ καταδείξῃ τὰς ἀφορμὰς τῆς κακῆς καταστάσεως, εἰς ἣν αὐτὴ εὑρίσκεται, καὶ νὰ προκαλέσῃ τὴν εὐχὴν τῆς Βουλῆς εἰς τὸ νὰ ληφθῶσι τὰ πρὸς βελτίωσιν αὐτῆς κατάλληλα μέσα. Δὲν ὥρισε δὲ τὰ μέσα ταῦτα, διότι οὐ μόνον δύσκολον εἶναι τὸ ἔργον. ἀλλὰ καὶ διότι ῥητῶς ἀπαιτεῖ τὸ Σύνταγμα νὰ συνταχθῇ εἰδικὸς νόμος περὶ τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως, κατακρίνων οὕτω σιωπηλῶς τὸ ἰσχύον σύστημα. Καὶ ὁ πρώην ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς βουλευτὴς Ἀττικῆς ἐξέθισε σήμερον τὴν ἐλεεινὴν τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως κατάστασιν, καὶ ὁ νῦν ὑπουργὸς εἶπε χθὲς, ὅτι τριάκοντα δημοτ. σχολεῖα ἐκλείσθησαν. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι, κατὰ τὸ Σύνταγμα, δὲν δύναται ἡ Κυβέρνησις ἀπ' εὐθείας νὰ συστήσῃ δημοτ. σχολεῖον, ἀλλὰ μόνον νὰ συντρέξῃ τὸν δῆμον, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ τοιαύτη τοῦ Συντάγματος ἑρμηνεία, ἐνῷ εἶναι σφαλερὰ, ἐπιφέρει καὶ προσκόμματα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως. Τὸ Σύνταγμα ἐπιβάλλει μὲν εἰς τὸν δῆμον τὴν δαπάνην, δὲν ἐμποδίζει ὅμως καὶ τὴν κυβέρνησιν τοῦ νὰ συστήσῃ δημοτ. σχολεῖον εἰς χωρία μάλιστα, ὅπου παντάπασιν ἀγνοεῖται καὶ αὐτὴ ἡ καθομιλουμένη γλῶσσα, ἡ δὲ Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἠθικὴν τῶν τοιούτων μερῶν μόρφωσιν, ἥτις μόνη δύναται νὰ συντείνῃ πρὸ παντὸς ἄλλου καὶ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ κράτους ἀσφάλειαν. Ὡς πρὸς δὲ τὰ διδακτικὰ βιβλία ὁ ὑπουργὸς, ἂν καὶ παρεδέχθη τὸ ἐπ' αὐτῶν γινόμενον αἰσχρὸν ἐμπόριον, ἐπιμένει ὅμως εἰς τὴν τοῦ ὑπουργείου ἔγκρισιν, διότι ὑπάρχει περὶ τούτου νόμος· ἀλλὰ παρατηρεῖ, ὅτι εἰς κανονισμὸς καὶ οὐχὶ νόμος, τεθεὶς εἰς ἐνέργειαν δυνάμει Β. διατάγματος, κανονίζει τὰ περὶ διδακτ. βιβλίων. Ἀλλὰ μετὰ ταῦτα τὸ Σύνταγμα διατάξαν νὰ συνταχθῇ νέος νόμος περὶ δημοτ. σχολείων, κατήργησεν, οὕτως εἰπεῖν, τὸν ὑπάρχοντα κανο-

νισμὸν, καὶ ὁ ὑπουργὸς δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὰς ἀντισυνταγματικὰς αὐτοῦ διατάξεις, ἡ δὲ περὶ ἐγκρίσεως τοῦ ὑπουργείου διάταξις οὐ μόνον ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα, ὡς ἀπέδειξεν εἰς τὴν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν ἀγόρευσίν του, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν διδακτικῶν βιβλίων, διότι ἕκαστος προτιθέμενος νὰ συγγράψῃ, καὶ εἰξεύρων ὅτι πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ συγγράμματός του ἀρκεῖ μόνη ἡ συνεννόησις μετὰ τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν ἔγκρισιν ὑπαλλήλων, οὐδεμίαν ἄλλην καταβάλλει προσπάθειαν καὶ ἐπιμέλειαν εἰς τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, πᾶς δὲ ἱκανὸς καὶ φιλότιμος συγγραφεὺς, μὴ ἀνεχόμενος νὰ ὑποκύψῃ εἰς αἰσχροκερδεῖς συμφωνίας, ἀποσύρεται τοῦ σταδίου, καὶ οὕτως ἡ συγγραφὴ περιορίζεται εἰς μικρὸν ἀριθμὸν προσώπων, ἅτινα μεταχειρίζονται αὐτὴν ὡς ἐμπόριον, καταστᾶσαν εἴδη μονοπωλίου, ἂν καὶ τὸ μονοπώλιον ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχει κατηργημένον. Ἐν τῇ Γερμανίᾳ, ὅπου τὸ σύστημα τῆς πρωτοπαιδεύσεως τοσοῦτον προώδευσεν, ὥστε καὶ ἡ Γαλλία αὐτὴ ἀπέστειλεν ἐπίτηδες σοβαρὸν πρόσωπον διὰ νὰ ἴδῃ ἐκ τοῦ πλησίον τὰς βάσεις τοῦ ἐκεῖ ἐπικρατοῦντος συστήματος, ἐκτὸς τῶν θρησκευτικῶν, πᾶν ἄλλο σύγγραμμα ἀφίεται ἐλεύθερον πρὸς χρῆσιν. Ἐν δὲ τῇ Γαλλίᾳ, ὅταν οἱ Ἰησουῖται κατέκτησαν τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ λαοῦ, καὶ συνέγραψαν διάφορα συγγράμματα, τὸ συμβούλιον, διὰ ν' ἀποκλείσῃ αὐτὰ, συνέταξε κατάλογον τῶν διδακτ. βιβλίων, τῶν ὁποίων ἡ χρῆσις ἔμενεν ἐλευθέρα ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ἐφορειῶν καὶ ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ ὑπουργείου. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς ὅτι ἄνευ τῆς τοιαύτης ἐγκρίσεως κινδυνεύει ἡ ἠθικὴ τῶν νέων διὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ τυχόντος βιβλίου, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, διότι ἡ ἠθικὴ δὲν μορφοῦται ἐκ τῶν ἀλφαβηταρίων, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ νέος μανθάνει ν' ἀναγινώσκῃ, ἀλλ' ἐκ τῶν διδασκάλων, οἵτινες ἔχουσιν ἄμεσον καὶ καθημερινὴν μετὰ τῶν παίδων σχέσιν, καὶ οἵτινες ἐπιτηροῦν τὴν διαγωγήν των. Ὑποθέσατε ὅτι εἰς ἓν χωρίον ὁ ἱερεὺς αὐτοῦ ἀναλαμβάνει τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἐκεῖ εὑρισκομένων νέων, καὶ δὲν ὑπάρχουσι βιβλία φέροντα τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὑπουργείου, οὔτε δύνανται οἱ γονεῖς αὐτῶν νὰ τὰ ἀποκτήσωσι διὰ τὴν μεγάλην αὐτῶν τιμήν. Πρέπει λοιπὸν νὰ μένωσιν ἀπαίδευτα τὰ παιδία ταῦτα;

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ὁμοιόμορφον τῆς διδασκαλίας, ἡ λέξις αὕτη ὁμοιάζει μίαν ὡραίαν εἰκόνα, ἥτις θαμβύνει τὴν ὅρασιν. Τὸ ὁμοιόμορφον ἐξετάσαντες ἐν Γερμανίᾳ, εἶδον ὅτι οὐδὲν ἔχει ἀποτέλεσμα, καὶ διὰ τοῦτο τὸ κατήργησαν, ἐνῷ ἡ ἐλευ-

θερία τῆς διδασκαλίας ἐπέφερεν ἀπανταχοῦ τοὺς ὡραιοτέρους καρπούς.

Προτείνει λοιπὸν ν' ἀπευθύνῃ ἡ Βουλὴ εἰς τὸν ὑπουργὸν εὐχὴν α'ν περὶ βελτιώσεως τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως, ἢ ν περὶ καταργήσεως τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἐγκρίσεως τῶν διδακτ. βιβλίων, καὶ τελευταῖον περὶ ἐκδόσεως νόμου κανονίζοντος τὰ τῆς συγγραφικῆς ἰδιοκτησίας.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ζητηθεῖσαν αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων, ἐπιμένει ὅτι δὲν δυνάμεθα διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ νὰ κανονίσωμεν αὐτὴν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται εἰδικὸς περὶ τούτου νόμος, διότι ὁ προϋπολογισμὸς ἀνοίγει μόναν πιστώσεις ἐπὶ ἀντικειμένων νομοθετημένων.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὑπουργὸς ἀπαντῶν εἰς αὐτὸν, εἶπε χθὲς, ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν Βουλῶν δύνανται μὲν νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ὁδηγοὶ εἰς τὴν κυβέρνησιν, δὲν εἶναι ὅμως καὶ ὑποχρεωτικαὶ, παρατηρεῖ, ὅτι ὑπέπεσεν εἰς ἀντίφασιν, διότι καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ζητουμένην αὔξησιν τῶν μισθῶν, θεωρεῖ ἰσχυρὰν τὴν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀπόφασιν τῶν Βουλῶν, δὲν παραδέχεται δὲ αὐτὴν ὡς ὑποχρεωτικὴν ὡς πρὸς τὴν ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου διδομένην εἰς τοὺς δήμους συνδρομήν. Ἀλλ' ἐὰν ὁ ὑπουργὸς δὲν θεωρῇ ὑποχρεωτικὴν μίαν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ὀφείλει αὐτη νὰ ἐπαναλάβῃ αὐτὴν καὶ νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὴν πραγματοποίησίν της, διότι ἄλλως, αἱ ἀποφάσεις της οὐδεμίαν θέλουσιν ἔχει σημασίαν.

Εἶπε δέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ὑπουργὸς ὢν ἄλλοτε τῆς παιδείας, ἠθέλησε νὰ πληροφορηθῇ ποῖοι δῆμοι λαμβάνουσι παρὰ τῆς κυβερνήσεως συνδρομὴν, καὶ ἂν ὦσι πάντες οὗτοι ἄποροι, εὗρε δὲ ὅτι 47 ἐξ αὐτῶν ἔχουσι περίσσευμα τετρακοσίων μέχρι τεσσάρων χιλιάδων δραχμῶν, ἀλλ' εἶναι ἀρά γε πραγματικὸν τὸ ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς φαινόμενον περίσσευμα; Ὄχι βέβαια, διότι τὰ προϋπολογιζόμενα ἔσοδα εἰσὶ πάντοτε ὑποθετικὰ, μία δὲ ἀφορία ἢ ἄλλη τις ἀφορμὴ καταστρέφει οὐ μόνον τὸ προσδοκώμενον περίσσευμα, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ πρὸς συντήρησίν των ἀπαιτούμενα μέτα. Ἐπιμένει λοιπὸν ὅτι πάντες οἱ δῆμοι τοῦ κράτους, καὶ αὐτὸς ἀκόμη τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Σύρου, ἔχουσιν ἀνάγκην τῆς συνδρομῆς τῆς κυβερνήσεως, διότι, καὶ ἂν ἔχωσι μικρόν τι περίσσευμα, ἔχουσιν ὅμως τόσας ἄλλας ἀνάγκας νὰ ἐκπληρώσωσι. Δὲν ἐνθυμεῖται δὲ ἂν ὑπουργοῦντος τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ Ἀττικῆς ἀφῃρέθη καὶ ἀπὸ τοῦ δήμου Στύρων ἡ συνδρομὴ τῆς Κυβερνήσεως,

ἐνῷ δύναται ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ δῆμος οὗτος εἶναι πενέστερος πάντων, καὶ ἑπομένως ὁ ἀφαιρέσας τὴν εἰς αὐτὰ διδομένην συνδρομὴν ὑπουργὸς, οἱοσδήποτε καὶ ἂν ἦτον, ἔπραξε τὴν μεγαλειτέραν ἀδικίαν.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ γυναικείου φύλου, θεωρεῖ ἐπίσης ἀναγκαίαν τὴν ἐκπαίδευσίν του, ὡς καὶ τὴν τοῦ ἄρρενος, καὶ ἐν τοσούτῳ σχολεῖα κορασίων δὲν ὑπάρχουν εἰμὴ εἰς ὀλίγα μόνον μέρη. Ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῆς μορφώσεως τοῦ φύλου αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ἰδίως ἡ μόρφωσις καὶ ἡ ἀνατροφὴ τῶν τέκνων ἡμῶν, γνωμοδοτεῖ καὶ οὗτος ν' αὐξηθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑποτρόφων κορασίων, καὶ νὰ λαμβάνηται μία ὑπότροφος παρ' ἑκάστης ἐπαρχίας.

Τελευταῖον δὲ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ διδακτικὰ βιβλία, ἀρίνειν εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ πράξῃ τὰ δέοντα, παρατηρεῖ δὲ μόνον, ὅτι τὸ ὁμοιόμορφον τῆς διδασκαλίας εἰς τὴν δημοτ. ἐκπαίδευσιν οὔτε ἀναγκαῖον οὔτε ἀποτελεσματικὸν δύναται νὰ ἦναι.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ συζητήσεις τῆς Βουλῆς πρέπει νὰ ἔχωσιν ἓν ἀποτέλεσμα, προτείνει νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον 10000 δρ., διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς συνδρομὴν ὅλων τῶν δήμων διὰ τὴν δημοτ. ἐκπαίδευσιν.

Προσθέντος δέ τινος, ὅτι καὶ ἂν εἰς ὅλους τοὺς δήμους συστήσωμεν σχολεῖα, δὲν θέλουν ἀρκέσει, διότι πολλῶν χωρίων τὰ παιδία δὲν δύνανται νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν δήμων, καὶ ὅτι τῶν χωρίων τούτων τὰ παιδία δύνανται νὰ διδάσκωνται οἱ ἱερεῖς τῶν χωρίων, ὑπὲρ τῆς μορφώσεως τῶν ὁποίων ὀφείλει ἡ κυβέρνησις νὰ λάβῃ ἰδιάζουσαν πρόνοιαν· λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι δὲν ἤλπιζε νὰ λάβῃ καὶ πάλιν τὸν λόγον περὶ δημοτ. ἐκπαιδεύσεως, ἀφ' οὗ μάλιστα οὐδέποτε τοιαύτη ἀνεφάνη σύμπνοια μεταξὺ κυβερνήσεως καὶ νομοθετικοῦ Σώματος, ὅση ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ὑπάρχουν τῷ ὄντι, ὡς εἶπεν ἄλλοτε, μεγάλαι ἀτέλειαι εἰς τὴν δημοτ. ἐκπαίδευσιν, καὶ μολαταῦτα ἤρχισεν ἤδη ν' ἀναφαίνηται κάποια πρόοδος. Μεταξὺ δὲ τῶν νοσημάτων τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως συγκαταλέγεται καὶ ἡ κακὴ αὐτῆς κυβέρνησις. Ὅταν νόμος τις δημιουργῇ ἓν οἱονδήποτε κατάστημα, τὴν ἐπιτήρησιν αὐτοῦ πρέπει ν' ἀναθέτῃ ἢ εἰς ἓν ἄτομον ἢ εἰς ἕνα σύλλογον. Κατὰ δὲ τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα, ὑπάρχουσιν ἐπιτροπαὶ ἐπιβλέπουσαι τὴν δημοτ. ἐκπαίδευσιν, ἀλλὰ δυστυχῶς μέλη τινὰ τῶν τοιούτων ἐπιτροπῶν, διαφεύγοντα πᾶ-

σαν ἐνέργειαν τοῦ ὑπουργείου, δὲν ἐξεπλήρωσαν παντοῦ προσηκόντως τὸ καθῆκόν των. Δὲν πρέπει ὅμως ν' ἀπελπιζώμεθα διὰ τοῦτο, διότι τοιαῦτα προσκόμματα ἀπηντήθησαν καὶ ἐν τῇ Γαλλίᾳ, ἀλλ' ὀφείλομεν νὰ ἐπιστήσωμεν πολὺ τὴν προσοχήν μας ὡς πρὸς τὴν συγκρότησιν τῶν τοιούτων ἐπιτροπῶν. Ἡ ἔλλειψις δ' αὐτὴ δὲν προέρχεται ἐκ τοῦ νόμου, ἀλλ' ἐκ τῆς κακῆς αὐτοῦ ἐφαρμογῆς, προερχομένης ἴσως ἀπὸ τὸ πολύπλοκον τοῦ νόμου. Μολαταῦτα, ἐὰν καταβληθῇ ἡ ἀπαιτουμένη φροντὶς πρὸς πλήρη τοῦ νόμου ἐφαρμογὴν, θέλομεν ἔχει δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν λίαν εὐχάριστον καὶ ἀνταποκρινομένην εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ μισθοδοσία τῶν δημοδιδασκάλων ἀποβαίνει ἀνεπαρκὴς, ἀλλὰ τὸ χείριστον πάντων εἶναι ἡ ἄτακτος αὐτῆς πληρωμὴ, καὶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐλπίζει νὰ ἐπιφέρῃ πλήρη θεραπείαν. Ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς ἐπρότεινε μίαν τινὰ βελτίωσιν, ἥτις προχείρως τῷ ἐπροτάθη καὶ ὑπ' ἄλλου· ἡ πρότασις αὕτη προκύπτει ἀπὸ πρόθυμον ὑπὲρ τῶν δημοδιδασκάλων ἐνέργειαν, ἀλλὰ δὲν ἀποδέχεται τὴν ὑπὸ τοῦ δημοσίου πληρωμὴν τοῦ εἰς τοὺς δήμους ἀναλογοῦντος μέρους τῆς μισθοδοσίας, διότι ὁ δῆμος ἀντιπροσωπεύων τὴν οἰκογενειακὴν, οὕτως εἰπεῖν, τῆς περιφερείας του συγκοινωνίαν, ὑποχρεοῦται καὶ νὰ δαπανᾷ διὰ τὴν οἰκογενειακήν του ἐκπαίδευσιν, τὸ δὲ δημόσιον συντρέχει μόνον τὸν δῆμον. Δὲν πρέπει δὲ νὰ φαινώμεθα οὕτως ὅτι δυσπιστοῦμεν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του, διότι τότε ἀποδεικνύομεν ὅτι ἀπελπιζόμεθα ἀπ' αὐτὴν τὴν ὕπαρξιν τῶν δήμων, αὐτῶν τῶν ἀκρογωνιαίων λίθων τῆς κοινωνίας μας. Ἀπ' αὐτῆς ὅμως ὁρμώμενοι τῆς ἰδέας, δυνάμεθα νὰ ἔλθωμεν εἰς ἓν ἀποτέλεσμα. Ἐπειδὴ οἱ ταμίαι τοῦ κράτους εἰσὶν ἐπιφορτισμένοι καὶ τὴν εἴσπραξιν δημοτ. τινων εσόδων, τὰ ἐξ αὐτῶν εἰσπραττόμενα νὰ καθιερωθῶσι διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων καὶ διὰ τὴν δημοτ. ἐκπαίδευσιν, καὶ τὸ μέτρον τοῦτο ἐλπίζει ταχέως νὰ ἐφαρμόσῃ.

Ἐκτὸς τοῦ ζητήματος τούτου ἀνεφύη καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Σύρου καταδειχθὲν, ὅπερ προκύπτει ἐκ τῶν καταχρήσεων τῶν προσηρτημένων εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν διδακτ. βιβλίων. Καὶ τὰς μὲν ἐκτεθείσας ἐλλείψεις δὲν ἠρνήθη, ἀλλὰ δὲν ἐπείσθη καὶ περὶ τοῦ καταγγελθέντος αἰσχροῦ ἐμπορίου, πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ ὁποίου θέλει καταβάλει πᾶσαν προσπάθειαν, ωστήσας μάλιστα ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴν ἐξ ἀρμοδίων προσώπων. Ἀποκρούει ὅμως τὴν ἐκτεθεῖσαν ἀρχὴν τῆς ἐλευθέρας χρήσεως τῶν διδακτικῶν βιβλίων, οὔτε δύναται νὰ ἀνατρέψῃ τὸ μέχρι τοῦδε ἐπικρατῆσαν σύστημα τῆς ἐγκρίσεως, καθ' ὅσον μάλιστα πολλοὶ περὶ τὰ τοιαῦτα ἀσχοληθέντες δοξάζουσιν, ὅτι δὲν πρέπει εἰς τὴν πρώτην βαθμίδα τῆς ἀναπτύξεως τοῦ νέου νὰ ἐνσταζωμεν τὴν ἀναρχίαν τῶν αἰσθημάτων. Ἐν τῇ Γερμανίᾳ ἐπικρατεῖ πλειοτέρα ἐλευθερία, ἥτις χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς μεγάλης θρησκευτικῆς μεταβολῆς, ἥτις κατήργησε τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Πάπα καὶ εἰσῆξεν ὅλας τὰς διαμαρτυρουμένας αἱρέσεις, αἱ δὲ κυβερνήσεις, αἵτινες ὑπεστάθησαν αὐτὰς, μετεχειρίζοντο τὴν παιδείαν ὡς ὄργανον οὐ μόνον ἠθικῆς ἀναπτύξεως, ἀλλὰ καὶ βαθυτέρας ἐντυπώσεως τοῦ προτεσταντισμοῦ. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ Κυβέρνησις, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ πάντες σχεδὸν διετέλουν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ προτεσταντισμοῦ, ὅπερ ἦν ὁμοιόμορφον, ἀφέθη ἐλεύθερος ὁ τρόπος τῆς διδασκαλίας. Εἰς ἄλλα ὅμως κράτη δὲν συμβαίνει τὸ αὐτό. Ἐν Γαλλίᾳ πχ. ἡ χειρ ἥτις ἀνέπλασε τὸ γαλλικὸν ἔθνος μετὰ τοὺς μεγάλους ἐκείνους κλονισμοὺς, ἠθέλησε νὰ ὀργανώσῃ μίαν ἐκπαίδευσιν ὁμοιόμορφον ἀπὸ τοῦ πανεπιστημίου μέχρι τοῦ τελευταίου σχολείου. Ἂν καὶ δὲν ἀσπάζεται τὴν ὑπερβολὴν ταύτην, δὲν ἐγκρίνει ὅμως καὶ τὸ νὰ ἐκδυθῇ ἡ Κυβέρνησις πᾶσαν ἐποπτείαν, διότι τοῦτο εἶναι μία ἀποβολὴ ἐξουσίας, εἶναι μία διακήρυξις τῆς κυβερνήσεως ὅτι εἶναι ἀναξία νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ λαοῦ. Ὡς πρὸς τὰ βιβλία ἐν Γαλλίᾳ τὸ κεντρικὸν συμβούλιον, τὸ ἔχον τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως, ἐγκρίνει τὰ δυνάμενα νὰ εἰσαχθῶσι πρὸς χρῆσιν τῶν δημοτ. σχολείων βιβλία ὑπὸ τὴν ἐφορείαν τῶν δημοτ. συλλόγων.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐκ δρ. 1000 ζητηθεῖσαν προσθήκην παρατηρεῖ, ὅτι ὁ τρόπος τῆς αἰτήσεως εἶναι συνταγματικώτατος. Ὡς πρὸς τὰς αὐξήσεις τῶν μισθῶν ἡμεῖς εἴμεθα καὶ αὐτῆς τῆς Γαλλίας αὐστηρότεροι, διότι κωλυόμεθα καὶ ἀπὸ τὴν γνωστὴν τοῦ συντάγματος διάταξιν. Ἐγένετο ὅμως πάντοτε χρῆσις αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος, καὶ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐξησιν μισθοδοσίας, θεωροῦσα τὸν προϋπολογισμὸν ὡς τὸν ἀνώτατον τῶν νόμων. Οὗτος ὅμως δὲν ὡρμήθη ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης, ἀλλ' ἐπειδὴ εὗρεν ἐν τῷ περὶ δημοτ. σχολείων νόμῳ τὸν ἐλάχιστον μόνον ὅρον τῆς μισθοδοσίας ὁριζόμενον, ἀπηυθύνθη εἰς τὴν Βουλὴν ζητῶν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιτρεπομένην αὔξησιν. Ἀλλ' εἶπεν ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς, ὅτι μόνος ὁ δῆμος δημιουργεῖ κατὰ τὸν νόμον τὴν δημοτ. ἐκπαίδευσιν, τὸ δὲ δημόσιον

συντρέχει. Ὁ δῆμος ὅμως, διὰ νὰ δημιουργήσῃ σχολεῖον, ἔχει ἀνάγκην δημοδιδασκάλου, τοῦτον δὲ θέλει μορφώσει τὸ δημόσιον, καὶ ἑπομένως οὐ μόνον δὲν ἀποκλείεται τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ σχηματίσῃ σχολεῖον, ἀλλ' ἔχει καὶ τὴν ὑποχρέωσιν· καὶ μάλιστα εἰς μέρη, ὅπου ὑπάρχει λῃστεία, ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει καὶ ἰδίαις δαπάναις νὰ συγκροτῇ σχολεῖα δημοτικά.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν προτεινομένην αὔξησιν πρὸς πλειοτέραν ἐπέκτασιν τῆς ὑπὸ τοῦ δημοσίου χορηγουμένης συνδρομῆς, ἐπειδὴ πραγματικῶς ἡ ὑπάρχουσα δὲν ἐπαρκεῖ, παραδέχεται νὰ προστεθῶσι καὶ ἕτεραι **6000** δρ.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. **1** μὲ τὴν ἐκ δρ. **6400** διὰ τῆς δηλώσεως τῆς **16** Ἰουνίου ζητηθεῖσαν προσθήκην, καὶ μὲ τὴν προταθεῖσαν καὶ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ παραδεχθεῖσαν ἐκ δρ. **6000**, ὡς καὶ τὸ ἄρθρ. **2** μὲ τὴν προσθήκην δρ. **300**, κατὰ τὴν ἰδίαν δήλωσιν. Ἔχουσι δ' οὕτω.

«Κερ. Δ. Δημοτικὴ ἐκπαίδευσις.

Ἄρθρ. **1.** Προσωπ. διδασκαλείου καὶ δημοτ.
σχολείων » » **110880.**
» **2.** ἔξοδα » » **4840.**»

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. ἐκ δρ. **115720** ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Κοκανίτσαν καὶ Σ. Δοκὸν, συνῆχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων **76**.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον Δ΄. τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν, Ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Γεώργιος Τσόκρης . . .
Δημήτριος Ὀρεινός . . . N	Νικόλαος Ἰατρός . . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Σκαρλάτος Σοῦτσος . . . .
Πέτρος Καμπάνης	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ἀνδρέας Μεταξᾶς . . . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης .	Σταῦρος Βλάχος . . . . .
Δημήτριος Τσόκρης . . .	Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . .

Σωτήριος Στράτος	Π. Κολποδῖνος . . . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N
Φίλων Φίλωνας . . . . . N	Γ. Πανοπριφτόπουλος . . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Νικόλαος Τσέλιος	Χρῆστος Ράγκος . . . . N
Κωνστ. Γριβογεώργης . . .	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . . N	Νικόλαος Ματθαίου . . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . N	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N
Γεώργιος Κονδύλης . . . N	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .	Α. Κορριωτάκης . . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Γ. Γιατράκος . . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . N	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .
Γ. Ι. Γιολδάσης . . . . N	Ι. Ν. Ταμπακόπουλος . . N
Ν. Α. Γρανίτσας	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . . N	Παναγιώτης Βάρβογλης . .
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . N	Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . N
Σόλων Κρεστενίτης . . .	Α. Μαυροειδὴς . . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου . . .	Γ. Κεφάλας . . . . . N
Γεώργιος Διαμάντης . . . N	Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N
Ν. Δελένδας	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος . N
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Κωνστ. Ι. Κουρκουμέλης . N
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Λεωνίδας Ν. Πετμεζᾶς . . .	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . . N
Γρηγόριος Κορριωτάκης . .	Π. Δημητρακόπουλος . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N	Π. Χρυσοβέργης . . . . .
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Ἰωάννης Μπαλάφας . . .	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . . N	Γεώργιος Μαδεμαχωρίτης . N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . . N	Νικόλαος Πιεράκος . . . .

Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	. .	Ἀν. Ρενουάρδος	. . . . .
Δημήτριος Πουλικάκος	. . N	Στ. Λάρας	. . . . . N
Γρηγόριος Πατριαρχέας	. . N	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . . . N
Π. Χριστόπουλος	. . . . N	Παναγ. Ψάθης	. . . . .
Π. Κανελλόπουλος	. . . N	Νικόλαος Νάζος	. . . . N
Νικόλαος Μοσχούλας	. . . N	Ἀναγν. Παπατσώρης	. . N
Σπ. Πήλλκας	. . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	. . N
Ν. Πανουργιᾶς	. . . . .	Κυριάκος Πονηρόπουλος	. .
Κωνσταντῖνος Βλάμης	. . N	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	. . . .
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	. . . . . N	Δημ. Σταΐκος	. . . . . N
Σιδέρης Πράτσικας	. . . .	Α. Κιζάνης	. . . . . N
Π. Πατρινός	. . . . .	Παντολ. Κουντουριώτης	.
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	. . . .	Δημήτριος Βουδούρης	. . .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης.	. N	Σταμάτιος Γ. Δοκός	. . . N
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	.	Μ. Χουρμούζης	. . . . N
Ν. Α. Μπάτσης	. . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	. . .
Δ. Καλλέργης	. . . . .	Γεώργιος Ριζόπουλος	. . .
Κ. Δαρειώτης	. . . . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	.
Ἰωάν. Σκαβέντζος	. . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	. . . N
Γ. Νικολάου	. . . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	. .
Γεώργιος Ναύτης	. . . . N	Α. Μάντσαρης	. . . . . N
Μιχαὴλ Σολωμὸς.	. . . . N		

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κεφ. ε. ἐξέθηκέ τις, ὅτι τὸ περὶ ὑποτροφίας κεφάλαιον ὑπηγορεύθη ἀπὸ τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ διευκολυνθῶσιν εἰς τὰς σπουδὰς τῶν μαθηταὶ ἄποροι καὶ υἱοὶ ἀγωνιστῶν. Πέρυσι μέλος ὢν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἐπιτροπῆς, εἶδε τὸν κατάλογον τῶν ὑποτρόφων, οἵτινες δυστυχῶς δὲν ἀνήκουν εἰς τὰς τάξεις αὐτὰς, ἀλλ' εἰσὶν υἱοὶ εὐπόρων, υἱοὶ καθηγητῶν καὶ γυμνασιαρχῶν, τοιοῦτοι δὲ εἰσὶ καὶ οἱ εἰς τὴν Εὐρώπην ἀποστελλόμενοι. Ἐκτὸς δὲ τούτου οὐδεμία ἐτηρήθη ἀναλογία καὶ ὡς πρὸς τοὺς τόπους, εἰς οὓς ἀνήκουσιν οὗτοι, διότι ἐξ ἑνὸς μὲν ἐλήφθησαν πέντε ὑπότροφοι, ἐξ ἄλλου δὲ οὐδείς, ἐνῷ ὅλαι αἱ ἐπαρχίαι ἀπαιτεῖται νὰ περιέχουν ἄνδρας πεπαιδευμένους· οὐδ' ὁ χρόνος δὲ τῆς ὑποτροφίας ἐτηρήθη, διότι πολλοὶ μένουσι τέσσαρα καὶ πέντε ἔτη ὑπότροφοι εἰς τὰ γυμνάσια καὶ τὸ πανεπιστήμιον. Ἡ αὐτὴ δὲ ἀνωμαλία ἐπικρατεῖ καὶ εἰς τὰ ὑπότροφα κοράσια, ἐν ᾧ, ἂν ταῦτα ἦσαν ἐκ τῆς ἀπόρου τάξεως, ἤθελον εὐχαρίστως ἀναδεχθῆ τὸ ἐπάγγελμα τῆς διδασκαλίσσης, καὶ οὕτω ἠθέλομεν δυνηθῆ νὰ στείλωμεν εἰς

ὅλας τὰς ἐπαρχίας διδασκαλίσσας. Καὶ χάριν λοιπὸν δικαιοσύνης καὶ χάριν τῆς διαδόσεως τῆς παιδείας συνίστησιν εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν ἀκριβῆ καὶ δικαίαν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ὡρίσθη ἡ προκειμένη δαπάνη.

Ἕτερος ἄλλος, ὅτι πολλάκις ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ λαμβάνωνται οἱ ὑπότροφοι κατ' ἀναλογίαν ἐξ ὅλων τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ νὰ ἐκπαιδεύωνται ἐν Εὐρώπῃ εἰδικήν τινα ἐπιστήμην, τὴν ὁποίαν ἐπανερχόμενοι, νὰ διδάσκωσιν ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον. Ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τούτων τῆς Βουλῆς δὲν ἐλήφθη ἡ ἐλαχίστη πρόνοια, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ πραγματοποιηθῶσι τοιῦτον εἰς τὸ μέλλον. Ἡ ἱστορία π. χ. ἐν ᾧ παραδίδονται εἰς τὴν ἰδιωτικὴν σχολὴν τοῦ ἀξιεπαίνου Παπαδοπούλου, εἶναι μάθημα ἐξόριστον ἐκ τῶν γυμνασίων μας, ὡς ἐπίσης στερούμεθα ἑνὸς μαθηματικοῦ, ἑνὸς ἀρχαιολόγου, καὶ ἡ τοιαύτη κατάστασις εἶναι ἀληθῶς ἐλεεινή. Ἐν ᾧ δὲ τοσοῦτοι κεῖνται θησαυροὶ ἐντὸς τῆς ἑλληνικῆς χώρας, ἡμεῖς δὲν ἔχομεν οὐδὲ ἕνα ὁρυκτολόγον. Τί δὲ νὰ εἴπῃ περὶ τοῦ γυναικείου φύλου ἡμῶν; Μένει δυστυχῶς ἐγκαταλελειμμένον καὶ ὀλίγη εἶναι ἡ ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως αὐτοῦ ληφθεῖσα φροντίς. Δι' ὅλα ταῦτα ἀπαιτεῖ τὸ Σῶμα νὰ λάβῃ τὴν δέουσαν πρόνοιαν ὁ ὑπουργός, διότι καὶ ἁμαρτία καὶ ἐντροπὴ εἶναι εἰς τοιαύτην νὰ διατελῶμεν κατάστασιν.

Ἕτερος δέ τις ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ φιλεκπαιδευτικὴ ἑταιρία, ἅμα τῇ συστάσει αὐτῆς, πρώτιστον ἐθεώρησε χρέος τὴν εὐρυτέραν τῶν φώτων διάδοσιν εἰς τὸ γυναικεῖον φῦλον· διὸ πᾶσαν κατέβαλε μέριμναν διὰ τὴν πλήρη τοῦ παρθεναγωγείου κατάρτισιν, καὶ εἴδομεν ἄχρι τοῦδε γιγαντιαίας ἐκ μέρους αὐτοῦ προόδους, διότι πολλαὶ μαθήτριαι εὐδοκίμως ἐπαγγέλλονται τὴν διδασκαλίσσαν εἰς πολλὰ μέρη ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ὡς εἰς Τραπεζοῦντα καὶ ἀλλαχοῦ. Ἀλλ' ἐνῷ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ ἀπαιτεῖται κατ' ἔτος δαπάνη 70,000 περίπου δραχμῶν, ἡ ἐπικρατήσασα ἰδέα ὅτι διατηρεῖται ὑπὸ τοῦ φιλογενεστάτου Ἀρσάκη, περιστάσεις ἄλλαι ἐλκύσασαι τὴν προσοχὴν καὶ τὰ μεγαλοδωρήματα τῶν ὁμογενῶν καὶ αἱ ἐκ τοῦ πολέμου παγκόσμιοι ἀνωμαλίαι διέκοψαν τὰ ἐξ αὐτῶν ἀποστελλόμενα βοηθήματα, ὥστε ἡ διατήρησις αὐτοῦ ἀποβαίνει ἀμφίβολος εἰς τὸ μέλλον. Ἐκ τούτου τὸ συμβούλιον τῆς ἑταιρίας ἐπεκαλέσθη μὲν τὴν ἀρωγὴν τῆς Κυβερνήσεως, εἰς τῆς ὁποίας τὰ αἰσθήματα πάντες πεποίθαμεν, ἀλλὰ τοιαύτη εἶναι ἡ τοῦ καταστήματος δυσπραγία, ὥστε ἀπὸ τριμηνίας ἤδη καθυστερεῖται καὶ ἡ μισθοδοσία τῶν διδα-

σκαλισσῶν. Ἐνόμισε διὰ τοῦτο καθῆκον νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ νομοθετικοῦ Σώματος τὴν ἐπὶ 10,000 δραχμὰς αὔξησιν τοῦ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσοῦ. Ὅτι δὲ ἡ ἑταιρία διὰ παντὸς μέσου προσπαθεῖ νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν ἐκ τοῦ παρθεναγωγείου ὠφέλειαν, ὡς ἀπόδειξιν φέρει ὅτι ἐν ᾧ αἱ εἰς ἰδωτικὰ παιδευόμεναι σχολεῖα πληρόνουσιν ἀνὰ 100 ἢ 80 δραχμὰς κατὰ μῆνα, τὰ δὲ τῆς ἐνδυμασίας των εἰσὶν εἰς βάρος αὐτῶν, ἡ ἑταιρία, μετὰ τῶν φορεμάτων κλπ. περιορίζει τὴν δαπάνην εἰς 60 δραχμάς, διὰ δὲ τὰς ὑποτρόφους εἰς 50 μόνον. Ἀλλ' ἐπέρχεται πρὸς πλειοτέραν δυσχέρειαν καὶ ἡ τῶν τροφίμων ὑπερτίμησις ἡ ἐπὶ δύω ἐξακολουθοῦσα ἔτη, ὥστε καὶ τοῦτο ἐπιβάλλει αὔξησιν 14 περίπου δραχμῶν τὸν μῆνα δι' ἑκάστην μαθήτριαν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἔλλειψιν διδασκαλισσῶν, παρατηρεῖ, ὅτι ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς ἑταιρίας πλῆθος ἐξῆλθε κορασίων ἐν διπλώματι διδασκαλισσῶν. Ἀλλ' ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου αἱ πλεῖσται εἰσὶν ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων μαθητριῶν, μόναι δὲ αἱ ὑπότροφοι νεάνιδες ὑποχρεοῦνται νὰ διδάξωσιν ἐπὶ τετραετίαν ὅπου ἤθελον ἀποσταλῆ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ κατὰ τοῦτο ἀρκεταὶ δυσκολίαι, διότι πῶς θέλετε νὰ μεταβῇ νέα τις, μόνη καὶ ἄνευ οἰκείων, ὅπου τὴν στέλλει ἡ Κυβέρνησις; Ἐντεῦθεν καὶ πολλαὶ τῶν ὑποτρόφων ἐξελθοῦσαι, δὲν ἐπλήρωσαν τὸν ὅρον τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης, ἐν ᾧ συγχρόνως τὰ 2|5 τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ εἰσὶν ἀπησχολημέναι ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ὅπου εὑρίσκουσιν ἀνετώτερον βίον καὶ συνδρομήν. Διὸ συμπεραίνων ὅτι εἶναι καλὸν τῷ ὄντι νὰ λαμβάνηται ἀριθμὸς ὑποτρόφων ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν, προτείνει νὰ τεθῇ ἐν τῷ 3 ἄρθρῳ τοῦ κεφαλαίου αὔξησις δεκακισχιλίων δραχμῶν.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα εἶναι σπουδαιότερον παντὸς ἄλλου, ἐπειδὴ διὰ τῆς παιδείας μόνης ὁ ἄνθρωπος καθίσταται εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ τὸ πολύτιμον τοῦτο δῶρον διανέμεται παρ' ἡμῖν καθ' ὅλας τὰς τάξεις; Δὲν αἰτιᾶται οὐδένα, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις, καίτοι θελήσασα, δὲν ἠδυνήθη νὰ κατορθώσῃ τι. Καὶ ἐξητάσθησαν μὲν σήμερον αἱ ἀνάγκαι τῆς ὑπαρχούσης παιδείας, ἀλλ' ἡ ὑπάρχουσα παιδεία δὲν ἀρκεῖ, διότι καὶ ἱερεῖς καὶ δημοτ. σύμβουλοι καὶ χωρὶς ὁλόκληρα διατελοῦσιν ἔτι ἐν ἀμαθίᾳ. Μὴν εἴπῃ δέ τις, ὅτι στερούμεθα τῶν πρὸς ἐκπαίδευσιν μέσων, ἐπειδὴ δὲν ἐλλείπουσι ταῦτα, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ χρῆσις καλή. Κυβέρνησις, δῆμοι καὶ οἱ ἔξωθεν φιλογενεῖς, ἰδοὺ αἱ πηγαὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν μέσων. Ἀλλ' ἐν ᾧ δικαιοῦνται πάντες νὰ μετέχωσι τῶν ἐκ τῆς παιδείας καλῶν,

διὰ τὴν δημοτικὴν παιδείαν φρονοῦσί τινες ὅτι τὸ ὅλον ἐγένετο, ἐπειδὴ συνεστήθη ἀνὰ μία σχολὴ ἐν ἑκάστῳ δήμῳ. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ παρθεναγωγεῖον, ἔλαβεν, ὡς γνωστὸν, ὑπαρξιν διὰ νὰ ἐκταθῇ ἡ παιδεία εἰς τὸ τρυφερὸν φῦλον, διὰ νὰ παραχθῶσι τὰ μέσα τῆς διαδόσεως καθ' ὅλον τὸ Κράτος. Ἀλλ' ἐν ᾧ δίδοται τὸ χαροποιὸν ἄκουσμα ὅτι αἱ διδασκάλισσαι ἡμῶν καὶ μέχρι Τραπεζοῦντος φέρουσι τὰ καλὰ τῆς παιδείας, ἡμεῖς δὲν ἔχομεν σχολὴν κορασίων οὐδ' εἰς τὰ Μέγαρα. Καὶ ἐν τούτοις τὸ παρθεναγωγεῖον δὲν συνεστήθη ἵνα γίνωνταί τινες σύμβουλοι τῆς ἑταιρίας καὶ ἐκπαιδεύωσι τὰ κοράσιά των. Ἂν δ' εὑρεθῇ διδασκάλισσά τις ἐν ἐπαρχίᾳ, δὲν εἶναι προϊὸν τοῦ καταστήματος τούτου, καὶ οἱ φιλογενεῖς μετὰ λύπης βλέπουσιν, ὅτι δὲν ἐπέρχεται ἀξία τῶν θυσιῶν των ὠφέλεια. Εἶναι καλὸν νὰ περιορίζηται ἡ παιδεία εἰς μίαν τάξιν; εἶναι καλὸν νὰ ἔχωμεν προνόμια καὶ εἰς τοῦτο; Καὶ παραδέχεται μὲν νὰ προτιμῶνται τὰ τέκνα τῶν ἐχόντων ἀξιώσεις ὑγωνιστῶν, ἀλλὰ μόνον ὅτε ἡ ἐνδεια δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἠθικὴν μόρφωσίν των. Τὸ δὲ νὰ πιστεύωσί τινες ὅτι « ὁ δουλεύων ἐν τῷ ναῷ ἐκ τοῦ ναοῦ τραφήσεται » εἶναι ἀπάτη, καθ' ὅσον ἔχει τὸ παρθεναγωγεῖον σκοπόν τινα ὑψηλότερον. Διὸ συμπεραίνει ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνωνται δεκταὶ ὡς ὑπότροφοι εἰμὴ αἱ δυνάμεναι νὰ ἀναλάβωσι μετὰ ταῦτα τὸ ἔργον διδασκαλίσσης.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ ἀγορεύσας βουλευτὴς αἰτιώμενος τῶν συμβούλων καὶ διευθυντῶν τοῦ καταστήματος εἶπεν, ὅτι καταχρῶνται καὶ εἰσάγουσιν ὑπότροφα τὰ κοράσιά των, προσκαλεῖ αὐτὸν νὰ ὀνομάσῃ ἓν τοιοῦτον μέλος, ἢ, ἂν δὲν δύναται, νὰ εὐλαβῆται πλειότερον ἀνθρώπους, οἵτινες καὶ θυσιάζουσι καὶ μοχθοῦσιν ὑπὲρ τῆς διαδόσεως τῆς παιδείας καὶ ὑποβάλλουσι τὰς πράξεις των εἰς τακτικὸν ἔλεγχον. Ἐὰν δ' ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψιν τὸν διοργανισμὸν τοῦ καταστήματος, δὲν ἤθελεν ἐκφραθῇ τοσοῦτον ἀποτόμως, προσβάλλων καὶ τὸ ἐθνικὸν αὐτὸ συμφέρον ἀπέναντι τῶν ἔξω εὐεργετῶν. Ἡ διαχείρισις τῆς ἑταιρίας ὑπάγεται εἰς τοὺς αὐτοὺς κανόνας καὶ τύπους τοῦ δημοσ. λογιστικοῦ, στηρίζεται εἰς προϋπολογισμὸν ἐγκρινόμενον ἀπὸ τὴν γενικὴν συνέλευσιν τῶν μελῶν τῆς ἑταιρίας, εἰς ἣν μόνην χρεωστεῖ τὸ συμβούλιον νὰ δώσῃ λόγον, καθὼς καὶ δίδει διὰ τῆς παρουσιάσεως ἐν λεπτομερείᾳ τοῦ ἀπολογισμοῦ, μετὰ τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ ὁποίου ἀπὸ ἐπὶ τούτῳ διωρισμένην ἐπιτροπὴν, καὶ τὴν παρουσίασιν τοῦ ἀποτελέσματος τοῦ ἐλέγχου, ἐνεργεῖται διὰ ψηφορορίας ἡ ἐκλογὴ τοῦ νέου συμβουλίου. Ἂν δὲ αἱ ἐπαρ-

χίαι στερῶνται σχολείων, πταίει διὰ τοῦτο ἡ ἑταιρία; Ὅ,τι εἶναι χρέος αὐτῆς, τὸ ἐκπληροῖ μετὰ θρησκευτικῆς ἀκριβείας. Διατηρεῖ δι' ἐξόδων της ὑποτρόφους, ταῖς δίδει δίπλωμα διδασκαλικὸν καὶ ὑποβάλλει κατάλογον εἰς τὴν Κυβέρνησιν, εἰς ἣν ἀπόκειται ὁ διορισμός των. Ἀλλ' ἂν ἐπαρχίαι τινὲς δὲν ἔχωσι τοιαῦτα σχολεῖα, μένει εἰς αὐτὰς νὰ ἐνεργήσωσιν ὅ,τι δέον. Ἐπίσης δὲ ἂν πολλαὶ τῶν ἐν Ἀθήναις κατοικουσῶν ἐκπαιδεύωνται ἀνεξόδως εἰς αὐτό, καὶ ἄλλαι ἐκ τῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους δι' ἐξόδων των ἐνδιαιτῶνται καὶ ἐκπαιδεύωνται ἐν τῷ καταστήματι, αἱ θύραι του εἶναι ἀνοικταὶ εἰς ὅλους, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι αὗται δὲν εἶναι ὑπόχρεοι νὰ κάμωσι τὴν διδασκάλισσαν εἰμὴ ἐὰν θελήσωσι, ἂν καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου οὐχ ἧττον διαδίδεται ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ καλοῦ φύλου.

Ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι ἀπέναντι τοῦ βουλευτηρίου βλέπομεν τὸ κατάστημα τῆς φιλεκπαιδευτικῆς ἑταιρίας, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξέρχονται αἱ μέλλουσαι νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν θυγατέρων ἡμῶν. Ὡς δὲ περὶ τοῦ πανεπιστημίου ἔλαβεν ἡ Βουλὴ τὴν δέουσαν πρόνοιαν, ὀφείλει νὰ φροντίσῃ καὶ περὶ τῆς φιλεκπαιδευτικῆς ἑταιρίας, καὶ τὴν αὐτὴν πρόνοιαν, τὴν αὐτὴν νὰ ἔχῃ προσπάθειαν καὶ διὰ τὰ δύο, διότι, ὡς εἶπε τις τῶν σοφῶν, ἡ ἠθικὴ τοῦ Ἕλληνος κατάστασις τότε διαπλάσσεται, ὅταν τὸ γυναικεῖον φῦλον ἐκπαιδευθῇ. Ἀλλ' ἐξ ὅσων ἐπληροφορήθη καὶ αὐτός, τὰ χρηματικὰ μέσα τοῦ σεμνοῦ τούτου καθιδρύματος δὲν εἶναι εἰς εὐχάριστον κατάστασιν δι' οὓς ἐξέθηκεν ὁ πρὸ αὐτοῦ λόγους, ὥστε κινδυνεύει νὰ μὴ δύναται νὰ διατηρῇ ὑποτρόφους. Στοχασθῆτε ὁποῖον ὄνειδος διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰ νομοθετικὰ σώματα, ἂν δι' ἔλλειψιν μικρῶν μέσων καταργηθῇ τὸ σύστημα τῶν ὑποτροφιῶν. Ἂν δὲ προχθὲς ἔτι καθείς ἡμῶν ἐζήτησε τὴν τῆς Κυβερνήσεως συνδρομὴν διὰ τὴν σύστασιν σχολείων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ του, πολὺ πλέον πρέπει νὰ ζητήσωμεν ταύτην ὑπὲρ τοῦ παρθεναγωγείου, ἔνθα ἐκπαιδεύονται ὅλων τῶν Ἑλλήνων αἱ θυγατέρες, ἵνα διαμορφώσωσι τὸ φῦλον αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὑπουργὸς εἶπε κατ' αὐτάς, ὅτι πολλαὶ τῶν διδασκαλισσῶν ἢ ἐξῆλθον εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἢ συνῆψαν γάμον, μεγαλειτέρα ἐπίκειται ἀνάγκη τοῦ νὰ συστήσωμεν εἰς τὴν προσοχήν του τὸ σοβαρὸν τοῦτο ἀντικείμενον. Ποῖα ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν δὲν ἔχει χρείαν σχολείων κορασίων; Πόσην ἑπομένως δὲν ἔχομεν χρείαν διδασκαλισσῶν; Τὸ κατ' αὐτόν, δὲν ἤθελε διστάσει νὰ προτείνῃ τὴν συνδρομὴν 10,000 δραχμῶν διὰ τὰς παρούσας ἀνάγκας τῆς ἑταιρίας, νὰ ἀναφέρῃ δὲ ὁ

ὑπουργὸς ἀπολύθως ποῖαι εἰσὶν αἱ ἀνάγκαι αὐτῆς καὶ ποίαν συνδρομὴν νομίζει ὅτι πρέπει νὰ παρέχῃ κατ' ἔτος ἡ Κυβέρνησις.

Ἑπέφερεν ἄλλος, ὅτι ζητεῖται σήμερον ἀνακούφισίς τις ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀρσακείου τοῦ ἐπιβαρυνομένου καὶ ἐκ τῶν κορασίων, ἃ εἰσάγει ἐν αὐτῷ τὸ δημόσιον· ζητεῖται ἀνακούφισίς τις ὑπὲρ τοῦ καταστήματος τούτου, δι' ὃ κατέθηκε τὸν ὀβολόν του καὶ ὁ ἰδιώτης καὶ ὁ πλούσιος, ἰδίως δὲ ὁ μεγαλόφρων Ἀρσάκης, καὶ ἐρχόμεθα ἡμεῖς σήμερον νὰ ἐπιβωμεν εἰς τὴν ἐνέργειάν του, νὰ διαφιλονεικήσωμεν τὴν διαχείρισιν αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἀνήκει εἰς τὴν συνδρομὴν ἐν γένει τοῦ ἰδιώτου! Ὁ κατ' αὐτὸν ἀγορεύσας τὸν τρόπον, ἂν ἦναι συνδρομητής, δύναται νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς ἑταιρίας καὶ ἐκεῖ νὰ ζητήσῃ λόγον. Κακῶς δὲ ἐχλεύασε καὶ τὴν εἰς Τραπεζοῦντα ἀποστολὴν Ἑλληνίδος διδασκαλίσσης, διότι οὐδὲν εὐκταιότερον, οὐδὲν ἐνδοξότερον ἄλλο ἢ τὸ νὰ μεταβαίνωσιν αἱ Ἑλληνίδες μας εἰς τὰ ἄκρα τῆς γῆς, ἀπόστολοι παιδείας καὶ ἐξευγενισμοῦ. Ἀλλ' ἂν τὰ Μέγαρα ἢ τὸ Ἄργος δὲν ἔχωσι σχολὴν κορασίων, μὴν ἦναι ἡ ἑταιρία ὑπόχρεως νὰ ἱδρύσῃ σχολὰς καθ' ὅλον τὸ Κράτος; Ὅ,τι δικαίωμα ἔχομεν ἡμεῖς, εἶναι νὰ ἐξετάσωμεν ἂν αἱ ὑπότροφοι τοῦ δημοσίου ἐκλέγωνται καταλλήλως· ὅ,τι δὲ ὀφείλομεν, εἶναι τὸ νὰ ἐκφράσωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν εἰς τοὺς ἱδρυτὰς ἐν γένει τοῦ παρθεναγωγείου, ἰδίως δὲ εἰς τὸν φιλότιμον Κ. Ἀρσάκην. Τὸ νὰ λέγωμεν ὅμως ὅτι συμβαίνουσι καταχρήσεις, εἶναι δολοφονία τοῦ καταστήματος, καὶ δὲν λέγει νὰ ἀποδοκιμασθῶσιν αἱ ἐκφράσεις τοῦ βουλευτοῦ, τὸν παρακαλεῖ ὅμως νὰ ἀνακαλέσῃ αὐτὸς ὅ,τι εἶπεν.

Ἀντέταξεν ὁ προκαλούμενος βουλευτής, ὅτι καὶ ὑπὸ τὴν τεθεῖσαν διάκρισιν τὸ Ἔθνος δὲν χωρίζεται τῶν ἔξω ὁμογενῶν, οἵτινες εἰς ἡμᾶς ἐπιβάλλουσι τὸ καθῆκον τῆς ἐπιβλέψεως, καὶ ἤθελον λυπηθῇ μάλιστα ἂν ἐμένομεν ἁπλοῖ θεαταί. Ὁ φιλογενὴς Ἀρσάκης καὶ οἱ λοιποὶ πάντες δὲν προσέφερον τὰ πλούτη των διὰ τὴν ἀποκλειστικὴν ἐκπαίδευσιν μιᾶς τάξεως· τὰ ἐνεπιστεύθησαν εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, τὸ δὲ ἔθνος τὸ ἀντιπροσωπεύουσιν αἱ Βουλαί. Καὶ ἔπειτα, προκειμένου περὶ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς παιδείας, δὲν ἔχομεν ἡμεῖς δικαίωμα ἐπιβλέψεως; Καὶ ποῖον ἄλλον ἐκτὸς ἡμῶν ἤθελον εὐχηθῇ οἱ κεφαλαιοῦχοι; Δὲν βλέπετε; Ὁ ἀείμνηστος καὶ ζηλωτὴς Στουρνάρης ἐπροτίμησε τὸ ἔθνος καὶ τῆς ἰδίας του κόρης. Τὰ χρήματα λοιπὸν ταῦτα ἐδόθησαν ἐπὶ σκοπῷ κοινῆς ὠφελείας. Πόσαι ἐξῆλθον τοῦ παρθεναγωγείου καὶ πόσαι ἠσπάσθησαν τὸ διδασκαλικὸν στάδιον;

Ἂς φέρωσιν ἐνταῦθα τὸν κατάλογον καὶ θέλει φανῇ ποίας παραδέχονται ὑποτρόφους. Δὲν ἐχλεύασε δὲ τὴν εἰς Τραπεζοῦντα ἀποστολὴν Ἑλληνίδος, ἀλλ' εἶπεν, ὅτι, ἐν ᾧ στερούμεθα ἡμεῖς τοιούτων σχολείων, δὲν πρέπει νὰ γοητευώμεθα διὰ τὴν ἀλλαχόσε ἀποστολὴν τινων διδασκαλισσῶν.

Ἐπὶ τέλους παρατηρεῖ, ὅτι τοιαύτης φύσεως καταστήματα ἡλικιωθέντα, δὲν ἐκπίπτουσιν ἐν εὐκολίᾳ, καὶ διὰ νὰ ἐκπέσωσι, πρέπει νὰ γίνηται κακὴ χρῆσις. Λέγων ὅμως ταῦτα, δὲν ἐννοεῖ νὰ μὴ χορηγήσωμεν τὴν ὑπὲρ τοῦ καταστήματος ζητηθεῖσαν ποσότητα, ἀλλ' ἀπαιτεῖ νὰ γίνηται καλὴ χρῆσις, ἵνα ἐξέλθωσιν ἀπ' αὐτοῦ αἱ προωρισμέναι διὰ τὴν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς Ἑλλάδα διδασκάλισσαι.

Ἀντεῖπεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι δὲν συμφέρει εἰς τὸν ἀγορεύσαντα νὰ ζητῇ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν ἔξωθεν γενομένων δοκιμάτων, διότι θέλει ἐξαχθῇ τότε ὅτι τινὲς ἔλαβον καὶ ἀλλαχόθεν γενναίας συνεισφοράς, δι' ὧν ἐπλήρωσαν τὰ ἴδια χρέη των. Ἐπειδὴ δὲ ὁ μακαρίτης Στουρνάρης ἐκάλεσε τὸ νομοθετικὸν Σῶμα εἰς διαχείρισιν τῆς περιουσίας του, δὲν ἔπεται ὅτι δικαιούμεθα διὰ τοῦτο νὰ ἀναμιχθῶμεν καὶ ὅπου δὲν ἔχομεν ἐντολήν. Ἂν οἱ τοῦ καταστήματος ἱδρυταὶ ἤθελον, ἠδύναντο βεβαίως νὰ μᾶς καλέσωσιν. Ἐπὶ τέλους τοιαῦται συζητήσεις δὲν ἔχουσιν ἀποτέλεσμα ἄλλο ἢ νὰ ψυχραίνωσι τοὺς ὁμογενεῖς διὰ τὰς ὑπὲρ ἡμῶν θυσίας των.

Ἐπέφερε τελευταῖον ὁ ὑπουργὸς, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς γενομένας κατὰ τῆς ἑταιρίας αἰτιάσεις, νομίζει ὅτι τὸ ζήτημα ἐξηντλήθη, ἐπειδὴ οὐ μόνον εὑρέθησαν οἱ ὑπερασπίσαντες αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ ἀπεδείχθη ὅτι τὸ κατάστημα ἐξέτεινε τὰ εὐεργετήματά του καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, γενόμενον προσιτὸν καὶ μέχρι Τραπεζοῦντος. Ἀλλ' ὁ ἐπιθυμῶν νὰ ἐξελέγξῃ τὰς πράξεις τῆς ἑταιρίας, ἀρκεῖ νὰ γίνῃ μέλος αὐτῆς, καὶ τότε δύναται ὅλα νὰ ἐξελέγξῃ, ὅλα νὰ φέρῃ εἰς φῶς. Ὅταν δὲ ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ ἀντὶ μεγάλου καλοῦ, ἀνακαλύψῃ κατάχρησιν, δύναται νὰ ἀναφέρῃ αὐτὴν εἰς τὸν ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως ὑπουργὸν, καὶ πᾶς ὑπουργὸς τοιοῦτος ἤθελεν εἶσθαι ἔνοχος, ἐὰν τότε δὲν ἐξεπλήρου τὴν ἐποπτείαν ἐν πλήρει εὐσυνειδησίᾳ, διότι θὰ ἦτον ἀνάξιον νὰ ὑποκρύπτηται δυσφημία ὅπου πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εὔκλεια. Ὡς πρὸς δὲ τὰς ὑποτροφίας παρατηρεῖ, ὅτι διαιροῦνται εἰς δύω· εἰς ὑποτρόφους ἐπὶ σκοπῷ περιθάλψεως, καὶ εἰς ὑποτρόφους μάλιστα πρὸς ἐπέκτασιν τῆς παιδείας, καὶ διὰ τὸ δεύτερον τοῦτο εἶδος εἰς ὅλους τοὺς περὶ ἐκπαιδεύσεως νόμους ὑπάρχουσι διατάξεις. Οὕτω καὶ εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα καὶ εἰς τὴν δημοκρατίαν τῶν γυμνασίων, ὁσάκις νέος τις διακρίνεται μὲ ῥοπὰς γενναίας καὶ πρὸς ἀτομικὴν εὔκλειαν καὶ πρὸς εὔκλειαν τῆς πατρίδος, ὁ νόμος προνοεῖ νὰ τὸν βοηθήσῃ πενόμενον, ἵνα ἀναπτύξῃ τὴν ἐν αὐτῷ διαπεπιστευμένην ἰδέαν. Ἐν γένει δὲ ὁ κανὼν οὗτος ἐπεδιώχθη μεθ' ὅσης ἐνεστιν ἀκριβείας, καὶ ἂν ἐγένοντο ἐξαιρέσεις τινές, ἡ προσωπικὴ ἐκλογὴ εἶναι ὁ σκόπελος, ἐφ' οὗ δύναται νὰ προσκόψῃ καὶ ὁ μᾶλλον ἀμερόληπτος ὑπουργός. Οὕτως ὁ ἔντιμος αὐτοῦ προκάτοχος ἐσπούδασε νὰ διανείμῃ τὰς ὑποτροφίας ἀναλόγως ὅσον οἷόν τε τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῆς ἀνάγκης, τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ὑπόσχεται ὅτι θέλει βαδίσει καὶ αὐτὸς, ὁδηγὸν ἔχων τὸ δίκαιον καὶ λυσιτελές. Ἐπὶ τοῦ προπαρελθόντος ὑπουργοῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐξεδόθη διάταγμα ὁρίζον, ὅτι ὑπότροφοι ἐκτὸς τοῦ κράτους δὲν ἀποστέλλονται ἢ οἱ τελειοδίδακτοι καὶ διακρινόμενοι ἐπὶ προόδῳ. Ἀλλ' αὐτὸς λέγει, ὅτι ὁ ἀποσταλησόμενος εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν οὐ μόνον πρέπει νὰ ἔλαβε δίπλωμα διδάκτορος, ἀλλὰ καὶ νὰ ἠρίστευσεν εἰς τὰς ἐξετάσεις, νὰ δίδεται δὲ ἡ ὑποτροφία ὡς ἄριστεῖον, προστιθεμένης καὶ τῆς πλήρους ἐπιδοκιμασίας τῶν καθηγητῶν· ἀλλ' ἰδίως νὰ προτιμῶνται οἱ τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς φοιτηταὶ διὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἀληθῶς σπάνιν τοιούτων καθηγητῶν. Ὡς πρὸς δὲ τὰς διδασκαλίσσας, ἐπειδὴ δι' οὓς προεξέθηκε λόγους τὸ μέρος τοῦτο τῆς στοιχειώδους διδασκαλίας ἀπαντᾷ προσκόμματα, ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἐκλέγῃ ὑποτρόφους μεταξὺ τῶν διαφόρων νομῶν ὅσας δίδουσιν ἐγγυήσεις ἐπιτυχίας, καὶ αὐταὶ νὰ ἐξέρχωνται διδασκάλισσαι τοῦ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις γυναικείου φύλου. Ἀφοῦ δὲ Βουλὴ καὶ Κυβέρνησις ὁμοφωνοῦσιν εἰς τοῦτο, μένει εἰς τὴν Βουλὴν τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ ἂν οἱ διορισμοὶ γίνωνται καταλλήλως ἢ συνεπείᾳ χαρίτων. Ἐπὶ τέλους μετὰ τὴν εἰσαχθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ δήλωσιν τῷ ἐγένοντο πολλὰ εὔλογοι περὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς ἑταιρίας παρατηρήσεις, διότι ὑπῆρξεν ἡ ἰδέα ὅτι διατηρεῖ τὸ κατάστημα ὁ ἀξιομίμητος Ἀρσάκης καὶ ἔπαυσαν τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ βοηθήματα. Εἶναι λοιπὸν πρόθυμος νὰ δεχθῇ τὴν προσθήκην τῶν 10,000 δραχμῶν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ λαμβάνωνται αἱ ὑπότροφοι ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ ἐπανερχόμεναι, νὰ ἐπιδίδωνται εἰς τὸ ἐπάγγελμα τῆς διδασκαλίας.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη ἓν ἕκαστον τῶν 5 ἄρθρων τοῦ κεφαλαίου δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως μετὰ τῆς ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου προσθήκης τῶν ἀνωτέρω 10,000 δραχμῶν. Ἔχουσι δὲ τὰ ἄρθρα οὕτω·

Κεφ. Ε'. ὑποτροφοι.

« Ἄρθρον 1. Μισθοὶ ὀρφανῶν . . . . δραχ. 3,960
» 2. Ταχτικῶν . . . . . » 16,200
» 3. Κορασίων . . . . . » 28,000
» 4. Εὐρώπης . . . . . » 6,960
» 5. Διδασκαλείου . . . . . » 9,000. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Ε'. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 64,120 δραχμὰς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Δοκὸν καὶ Ἐμμ. Ἀντίπαν, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 78.

Ἐπίσης δὲ γενομένης καὶ ἐπὶ τοῦ ΣΤ'. κεφαλαίου, αὐξηθέντος διὰ τῆς δηλώσεως εἰς δραχμὰς 1,405:47, ὁμοίας τῇ ἀνωτέρω ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον σχεδὸν ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 77. Ἔχει δ' οὕτω·

» Κεφ. ΣΤ'. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων . δραχ. 1,405:47.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Εὐθ. Κ ε χ α γ ι ᾶ ς.
Α. Ν. Π ε τ ι μ ε ζ ᾶ ς.
Π. Κ ο λ π ο δ ῖ ν ο ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΗ'.

Τῆς 27 Ἰουνίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν δεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν βουλευτῶν Α. Βιλαέτου καὶ Π. Κανελλοπούλου, ἡ Βουλὴ ἐχορήγησεν αὐτοῖς ὑπὸ τὸν ὅρον μηνιαίαν ἀπουσίας ἄδειαν.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἀναγνωσθὲν ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 1, ἔχον οὕτω·

« Κεφ. Α'. Κεντρικὴ διοίκησις.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικόν . . . . . 60720. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 2, ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον πρὸ μικροῦ διευθύνετο ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, περιείχετο καὶ μηνιαία δαπάνη ἐκ δραχ. 300 διὰ τὴν ἄμαξαν. Ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸ ἔξοδον τοῦτο, ἐφ' ὅσον τὸ ὑπουργεῖον διευθύνετο ὑπὸ τοῦ προέδρου. Ἐπῆλθε μετὰ ταῦτα ἡ μεταρρύθμισις τοῦ ὑπουργείου, καθ' ἣν ὁ πρόεδρος ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, οὗ τινος τὸν προϋπολογισμὸν συζητοῦμεν ἤδη, καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ δὲν ἐσημειώθη τοιαύτη τις δαπάνη. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐν τῷ Κεφ. τῷ περιέχοντι τὴν ἐκ δραχ. 9000 δαπάνην τῆς προεδρείας τοῦ ὑπουργ. συμβουλίου δὲν ἐσημειώθη δαπάνη τις διὰ τὴν ἄμαξαν τοῦ προέδρου, καὶ ἀφοῦ πάντες ἀναγνωρίζομεν τὴν ἀνάγκην μιᾶς τοιαύτης δαπάνης, προτείνει νὰ προστεθῇ ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ ἰδιαίτερον ἐπὶ τούτῳ ἄρθρον, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ χρησιμεύσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο δι' ἔξοδα ἁμάξης τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἀποδεξαμένη τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 2, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 2. Ἔξοδα ὑπηρεσίας . . . . . 10500.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 3 λαβών τις τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, προκειμένου περὶ τῶν δικηγορικῶν ἐξόδων, ἀπηύθυνεν εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν παρατήρησιν, ὅτι καὶ συμφερώτερον καὶ σκοπιμώτερον ἤθελεν εἶσθαι, ἐὰν εἶχε τρεῖς ἢ τέσσαρας δικηγόρους, ἔργον τῶν ὁποίων νὰ ἦναι ἡ ὑπεράσπισις τῶν δικῶν τοῦ δημοσίου. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς ἀντέκρουσε τὴν ἰδέαν του ταύτην διὰ τὸν λόγον, ὅτι δὲν ἤθελε νὰ καταστήσῃ οὕτω μονοπώλιον τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δικῶν τοῦ δημοσίου, καὶ διότι ἤθελε νὰ ἦναι ὁ ὑπουργὸς ἐλεύθερος ν' ἀναθέτῃ τὰς δίκας εἰς κατάλληλα πρόσωπα· ἤδη δὲ ἡ ἔκθεσις τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν ἔρχεται πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ἰδέας του, τὴν ὁποίαν καὶ παραδέχεται τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο. Ἂν δὲ καὶ τὸ μέτρον τοῦτο ἦναι τὸ ὀρθώτερον καὶ συμφερώτερον εἰς τὸ δημόσιον, πα-

ρατηρεῖ ὅμως, ὅτι ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ὑπὸ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς κυβερνήσεως δὲν εἶναι συνταγματικὸν νὰ ὑποστηρίζωνται ἀντιρατικαὶ πρὸς ἀλλήλας ἰδέαι.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὴν παρατήρησιν ταύτην ἀπέτεινεν ὁ προαγορεύσας, διότι δὲν ἐνόησε τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ δικηγόρου, τὸν ὁποῖον τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν συμβουλεύεται ἐνίοτε ἐπὶ νομικῶν ζητημάτων, καὶ τῶν δικηγόρων, οἵτινες ἀναλαμβάνουν τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δικῶν τοῦ δημοσίου, αἵτινες δυστυχῶς καθ' ἑκάστην πολλαπλασιάζονται, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὰς ἀναθέσωμεν εἰς τρεῖς ἢ τέσσαρας δικηγόρους ἐπὶ τῇ εὐτελεῖ ἀντιμισθίᾳ τῶν 1200 δρ. ἥτις δίδεται εἰς τὸν δικηγόραν, περὶ οὗ γίνεται λόγος ἐνταῦθα, ὅστις ἐν ᾧ ἐξασκεῖ τὸ δικηγορικόν του ἐπάγγελμα, ἔχει καὶ τὸ καθῆκον νὰ διεξάγῃ καί τινα νομικὰ ζητήματα, ἀναφυόμενα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 3, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 4 καὶ τὸ κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Καλαμῶν 5, ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 3. Ἀντιμισθία δικηγορικῶν συμβουλῶν . . 1200.
» 4. Ἀποστολὴ ὑπαλ. τοῦ ὑπουργείου . . . 1200.
» 5. Ἔξοδα ἁμάξης . . . . . 3600.»

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. ἐκ δραχ. 77200 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Κοπανίτσαν καὶ Χ. Ράγκον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω πίστωσιν διὰ ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον Α'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, Ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Δημήτριος Τσόκρης . . . .
Δημήτριος Ὀρεινὸς . . . . Ν	Γεώργιος Τσόκρης . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . Ν	Νικόλαος Ἰατρὸς . . . . .
Πέτρος Καμπάνης	Σκαρλάτος Σοῦτσος . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης .	Ἀνδρέας Μεταξᾶς . . . .

Σταῦρος Βλάχος	Κωνστ. Ἀμπρινόπουλος . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Νικόλαος Μπούκουρας . . Ν
Σωτήριος Στράτος	Π. Κολποδῖνος . . . . . Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . .	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . Ν
Φίλιων Φίλωνος . . . . . Ν	Γ. Πανοπριφτόπουλος . . Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Νικόλαος Τσέλιος	Χρῆστος Ράγκος . . . . Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης . . .	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . Ν
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος . Ν	Νικόλαος Ματθαίου . . . Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . . Ν
Γεώργιος Κονδύλης . . Ν	Σ. Κοπανίτσας . . . . . Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .	Α. Κορφιωτάκης . . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . Ν	Γ. Γιατράκος . . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . . Ν	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . . Ν	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .
Γ. Ι. Γιολδάσης . . . . Ν	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .
Ν. Α. Γρανίτσας	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης . . . Ν	Β. Π. Δημητρακόπουλος . Ν
Χ. Χ. Στεφανόπουλος . . . Ν	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . Ν
Ἀνδρέας Λύγερινός . . .	Α. Μαυροειδής . . . . . Ν
Σάλιων Κρεστενίτης . . .	Γ. Κεφάλας . . . . . Ν
Δημήτριος Ἀθανασίου . . .	Ἀναγνώστης Τσάκας . . . Ν
Γεώργιος Διαμάντης . . . Ν	Ἀλίξανδρος Μαυροκορδάτος . Ν
Ν. Δελένδας	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . Ν
Δ. Γαβρᾶς	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . Ν	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . Ν
Λεων. Ν. Πετμεζᾶς . . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . . Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .	Σ. Βαρότσης . . . . . Ν
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . Ν	Χ. Σουμαρίπας . . . . . Ν
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . Ν	Π. Δημητρακόπουλος . . . Ν
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . . Ν
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . Ν	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης . Ν	Δ. Κοκοτάκης . . . . . Ν
Βελισάριος Νικολαΐδης . . Ν	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . . Ν
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . Ν
Πέτρος Δελιγιάννης	Γεώργιος Μαθεμαχωρίτης . Ν
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . .

Νικόλαος Πιερράκος	N	Αν. Ρενουάρδος	N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Στ. Δάρας	
Δημήτριος Πουλικάκος	N	Ἰωάννης Σαγρέδος	N
Γρηγόριος Πατριαρχέας	N	Παναγιώτης Ψάθης	N
Π. Χριστόπουλος	N	Νικόλαος Νάζος	
Π. Κανελλόπουλος		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	N
Νικόλαος Μοσχούλας	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Σπ. Πήλλικας	N	Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Ν. Πανουργιᾶς		Γεώργιος Ι. Σταΐκος	
Κωνσταντῖνος Βλάμης	N	Δημήτριος Σταΐκος	N
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	N	Α. Κιζάνης	N
Σιδέρης Πράτσικας		Παντολέων Κουντουριώτης	
Π. Πατρινός		Δημήτριος Βουδούρης	N
Χρ. Τσαλαμιδᾶς		Σταμάτιος Γ. Δοκός	N
Περικλῆς Καλαμογδάρτης		Μ. Χουρμούζης	N
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Ν. Α. Μπότασης	N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	
Κ. Δαρειώτης		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Ἰω. Σκαβέντζος	N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	N
Γ. Νικολάου	N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Γεώργιος Ναύτης	N	Α. Μάντζαρης	N
Μιχαὴλ Σολωμὸς			

Ἀναγνωσθέντα εἶτα, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ κεφαλ. Β'. ἔχοντα οὕτω·

Κεφ. Β'. Διοίκησις ἐπαρχιῶν.

Ἄρθρ. 1. Προσωπ. τῶν νομαρχείων . . . . . 115200.
» 2. » ἐπαρχείων . . . . . 220320.
» 3. Ἔξοδα ὑπηρεσίας τῶν νομαρχείων . 15500.
» 4. Ὁμοίως τῶν ἐπαρχείων . . . . . 26760.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 5 μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

ΚΕΦ. Β'. Ἄρθρ. 5. Ἔκτακτα ἔξοδα.

«Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ζητεῖται προσθήκη δαπάνης πλέον τῆς περυσινῆς δρ. 6000, λόγῳ ἀμοιβῆς τῶν περὶ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν δημοτικῶν ἀπολογισμῶν ἐνασχοληθέντων διοικητικῶν ὑπαλλήλων· τὴν προσθήκην ταύτην θεωρεῖ ὅλως περιττὴν ἡ ἐπιτροπή, οὐ μόνον διότι ἀνοίγεται στάδιον εὐρύτατον ἀμοιβῆς εἰς πᾶσαν ἐποχὴν καὶ διὰ πᾶσαν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ περαιωθεῖσα, περιστρεφομένη ὅλως εἰς δημοτικὰ δικαιώματα καὶ

ὑποχρεώσεις, οὐδεμίαν ἄμεσον ὠφέλειαν παρήγαγεν εἰς τὸ δημόσιον· ἆρα δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιβαρυνθῇ τὸ ταμεῖον τοῦ Κράτους μὲ τοιαύτας ἀμοιβάς. Ἂν δὲ οἱ ἐργασθέντες ὑπάλληλοι ὑπηρέτησαν τὸ ὑπουργεῖον, ἔχει τοῦτο οὐκ ὀλίγα ἤθικὰ μέσα ν' ἀμείψῃ τοὺς κεκοπιακότας εἰς τὴν διαχείρισίν του, καὶ τόσον μᾶλλον, καθ' ὅσον, καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας ἡ ἐπιτροπή, εἷς τινας τῶν νομαρχῶν τὸ ἔργον τοῦτο ἐπεραίωσαν εἰδικοὶ ὑπάλληλοι ὑπὸ τῶν δήμων πληρονόμενοι τακτικῶς, ὅπου δὲ τοιοῦτος δὲν ὑπῆρχον, δύνανται τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐπιβάλῃ τὴν δαπάνην τῆς ὑποσχεθείσης ἀμοιβῆς εἰς βάρος τῶν ὠφεληθέντων δήμων, φέρον οὕτως εἰς ἰσότητα ὅλους τοὺς δήμους τοῦ Κράτους, χωρὶς νὰ δώσῃ αἰτίαν παραπόνων εἰς τοὺς δι' ἰδίων δαπανῶν ἐξελέγξαντας τοὺς ἀπολογισμούς των. Παραλειπτέαν λοιπὸν θεωρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ τὴν προσθήκην ταύτην.»

Λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἐξέθηκεν, ὅτι ἀπὸ τῆς συστάσεως τῶν δήμων, ἤτοι ἀπὸ τοῦ 1834 μέχρι τοῦ 1852, δὲν εἶχον δοθῇ ἀπολογισμοὶ τῶν δημοτικῶν ἐξόδων. Κατὰ δὲ τὸ 1852 ὁ ὑπουργὸς καὶ ὁλόκληρον τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἀνεγνώρισε τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ σύνταξις τῶν ἀπολογισμῶν ὅλων τῶν δήμων, ἥτις μόλις κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐπεραιώθη. Ἔπρεπε δὲ πρῶτον νὰ ἐπεξεργασθῶσιν οἱ ἀπολογισμοὶ οὗτοι ἀπὸ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, καὶ οὕτω νὰ περιέλθωσιν εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν ἐπάρχων καὶ νομαρχῶν. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων γενομένην ἐξέλεγξιν, βεβαίως ἡ δαπάνη αὕτη ἐπιβάρυνε τοὺς δήμους· ἀλλ' ἡ περαιτέρω ἐξέλεγξις, οὖσα ἔργον κυβερνητικὸν, δὲν δύναται νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸν δῆμον. Διὰ τοῦτο καὶ διότι τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐπαρχείων καὶ νομαρχιῶν δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ ἐπαρκέσῃ καὶ εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην ἄνευ μεγάλης προσθήκης κόπων, τὸ ὑπουργεῖον, ἀντὶ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν προσθήκην ὑπαλλήλων, ὑπεσχέθη ἀμοιβήν τινα εἰς ἐκείνους τῶν ὑπαρχόντων, οἵτινες ἤθελον ἐργασθῇ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὑπαρχόντων, οἵτινες ἤθελον ἐργασθῇ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐξελέγξεως. Τὴν ἐπίσημον ταύτην ὑπόσχεσιν τῆς Κυβερνήσεως, ἐπαναληφθεῖσαν ὑπὸ διαφόρων ὑπουργῶν, δὲν ἐνόμισεν οὔτε δίκαιον οὔτε ἀξιοπρεπὲς ν' ἀναιρέσῃ τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον, προκειμένου μάλιστα περὶ πτωχῶν τινων ὑπαλλήλων, καὶ διὰ τοῦτο ἐσημείωσεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὴν ζητουμένην δαπάνην. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ ἐξέλεγξις αὕτη, ὡς λέγει ἡ ἐπιτροπὴ, ὠφέλησε τοὺς δήμους, διότι ἀνέδειξεν ὑπολόγους πολλῶν χιλιάδων δραχμῶν, ἀλλὰ δὲν εἶναι συγχρόνως δίκαιον ὁλό-

χληρος ἡ δαπάνη νὰ ἐπιβαρύνῃ τοὺς δήμους, διότι αὐτοὶ ἐδαπάνησαν ἅπαξ διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου γενομένην ἐξέλεγξιν.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον 5 δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 5. Ἔκτακτα ἔξοδα . . . . . 16,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. ἐκ δρ. 393780 ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ προηγηθείσῃ καὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ κεφ. γ'. λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἂν δὲν ἀπατᾶται, ἡ πρὸ μικροῦ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν ζητηθεῖσα προσθήκη ἐκ δραχ. 147,000 ἀνήκει ἐν μέρει εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν κεφάλαιον· εἶπε δὲ ἐὰν δὲν ἀπατᾶται διότι μὴ τυπωθείσης τῆς ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργείου, ἥτις δικαιολογεῖ τὴν δαπάνην ταύτην, δὲν ἔχει εὐκρινῆ καὶ σαφῆ αὐτῆς γνῶσιν. Ἐπειδὴ δὲ κατά τινα προηγηθεῖσαν συνεδρίασιν ἔλαβον χώραν γεγονότα τινὰ, σχέσιν ἔχοντα μὲ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος προσθήκην, ὀφείλει καὶ εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ εἰς τὸν παρόντα σήμερον ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν καὶ εἰς ἑαυτὸν νὰ δώσῃ διασαφήσεις τινάς.

Παρουσιασθεῖσα ἡ δήλωσις εἰς τὴν Βουλὴν, ἀπεστάλη εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέλεγξιν, αὕτη δὲ ἔφερε τὴν ἐπ' αὐτῆς ἔκθεσίν της, καὶ τότε ὁ νεώτερος τῶν βουλευτῶν Ἠλείας συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ καὶ πρὸς τὴν ἐπικρατήσασαν τάξιν ἐζήτησε τὴν τύπωσιν τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων. Οὗτος δὲ ἀγνοῶν περὶ τίνος ἐπρόκειτο, καὶ βλέπων ὅτι ἡ αἴτησις τοῦ βουλευτοῦ ἐστηρίζετο εἰς τὸν κανονισμὸν, ὑπεστήριξε ταύτην, ὅτε ἡ ἀπερίσκεπτος διαγωγὴ ἑνὸς τῶν βουλευτῶν περιέπλεξε τὸ ζήτημα, διότι ἠθέλησε νὰ τῷ ἀποδώσῃ χαρακτῆρα, τὸν ὁποῖον δὲν εἶχεν. Ἡ πρότασις τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας στηριζομένη εἰς τὸν κανονισμὸν, ἦτον ἀνεπίδεκτος πάσης συζητήσεως, ἀλλ' ὁ βουλευτὴς Εὐρυτανίας διαστρέψας τὸ ζήτημα, διϊσχυρίσθη ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ τυπωθῶσι τὰ δικαιολογητικὰ τῆς δηλώσεως ἔγγραφα, διότι καὶ ἄλλαι τοιαῦται δηλώσεις παρουσιάσθησαν, καὶ ἐν τούτοις ἐπ' οὐδεμιᾷ ἐγένετο τοιαύτη πρότασις, ὁποία παρουσιάζεται σήμερον διὰ μίαν δήλωσιν ζητουμένην ὑπὸ τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, προσπαθήσας οὕτω ν' ἀποδώσῃ ὑπόκρυφόν τινα σκοπὸν εἰς τὴν ἄλλως ἀθῴαν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας. Παρόντος δὲ ἤδη

τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, θεωρεῖ ἀναγκαίαν μίαν τινα ἐξήγησιν πρὸς ἀποφυγὴν πάσης παρεξηγήσεως, ἥτις πιθανὸν νὰ προκύψῃ ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου διαγωγῆς τοῦ Κ. ἀντιπροέδρου καὶ βουλευτοῦ Εὐρυτανίας, ὅστις ἐζήτησε ν' ἀποδείξῃ ὅτι οἱ ὑποστηρίζοντες τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος πρότασιν σκοπὸν εἶχον νὰ προσβάλωσι κρύφα τὸν Κ. Μαυροκορδάτον. Ἀλλὰ τί ἔπραξεν οὗτος διὰ νὰ θεωρηθῇ ὅτι εἶχε τοιοῦτον τινα σκοπὸν ὑπόκρυφον; Ἀντικρούων τὸν διϊσχυρισμὸν τοῦ βουλευτοῦ Εὐρυτανίας, εἶπεν, ὅτι πράξεις ὑπουργοῦ, φερόμεναι δημοσίᾳ ἐνώπιον τῶν Βουλῶν πρὸς ἐξέλεγξιν, οὐδεμίαν ἔχουσιν ἀνάγκην μυστικότητος, διότι ἡ μυστικότης ἐπιβρίπτει ὁμίχλην εἰς τὰς πράξεις τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ τοιαύτη ὁμίχλη δὲν στέργει νὰ ἐπισκιάζῃ τὰς πράξεις τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξεν ἀείποτε φίλος. Αἱ φράσεις του αὐταὶ, ὑπαγορευθεῖσαι ἀπὸ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ βουλευτικοῦ αὐτοῦ καθήκοντος, ἦσαν ἀρκούντως σαφεῖς, οὐδένα περιέχουσαι σκοπὸν ὑπόκρυφον, οἷον ἠθέλησε ν' ἀποδώσῃ εἰς αὐτὰς ὁ βουλευτὴς Εὐρυτανίας, ὅστις διὰ τοιαύτης ψευδαφοσιώσεως ἐπιβλαβεστέρας ἐκείνης, ἣν ἄλλοτε τοσοῦτον ἐπιτυχῶς ἀνέπτυξεν ὁ τῆς Φθιώτιδος βουλευτὴς, προσπαθεῖ νὰ ἐπιδείκνυται ὑπερασπιστὴς τῶν πράξεων τοῦ ὑπουργείου. Ἠδύνατο μὲν νὰ τῷ ἀποδοθῇ ὀλίγη περὶ τὰ βουλευτικὰ πεῖρα, οὐχὶ ὅμως καὶ σκοπὸς ὑπόκρυφος ἐπὶ ἀντικειμένων μάλιστα, τὰ ὁποῖα παρουσιαζόμενα εἰς τὰς Βουλὰς πρὸς δημοσίαν συζήτησιν, οὐδεμίαν ἀπαιτοῦσι μυστικότητα. Ἡ τύπωσις τῆς ἐκθέσεως, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐστηρίζετο εἰς τὸν κανονισμὸν, ἤθελε διευκολύνει καὶ τοὺς βουλευτὰς ἅπαντας εἰς τὸ νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ζητουμένων δαπανῶν καὶ ψηφίσωσιν αὐτὰς ἐν γνώσει, ἐνῷ σήμερον πολλοὶ ἀγνοοῦσι ποῦ ἐδαπανήθη ἢ πρόκειται νὰ δαπανηθῇ ἡ ζητουμένη ποσότης, καὶ εἰς τὴν αὐτὴν εὑρισκόμενος καὶ οὗτος κατηγορίαν, θέλει εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ζητήσῃ σήμερον παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς διασαφήσεις τινάς.

Τελευτῶν δὲ παρατηρεῖ εἰς τὸν βουλευτὴν Εὐρυτανίας, διὰ νὰ παύσῃ τοῦ λοιποῦ πᾶσα ὑπόνοια ἡ αἰτίασις, ὅτι μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, θεωρουμένου μὲν ὡς σημαία πολιτικὴ, συνδέουσα αὐτὸν ἀναμνήσεις πατριωτισμοῦ καὶ πολιτικῆς αὐταπαρνήσεως· θεωρουμένου ὅμως ὡς ὀργάνου πολιτικοῦ συζήτματος, ἐπιρυλάττεται ἀνέπαφον τὸ δικαίωμα τῆς ἐξετάσεως, τῆς ἐγκρίσεως ἢ ἀποδοκιμασίας τοῦ στρατηγικοῦ μέρους τῆς πολιτικῆς πορείας του, καὶ ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἔθνους οὐδέποτε θέλει ἀπεκδυθῇ τοῦ δικαιώματος τούτου.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι εἶχε συνταχθῆ ὁ προϋπολογισμός, ὅτε ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ προϊδῆ ἡ Κυβέρνησις ὅλας τὰς ἀνάγκας καὶ νὰ σημειώσῃ τὴν ἀπαιτουμένην δαπάνην, ἀνεφάνησαν ἀκολούθως ἐλλείψεις τινές, τὰς ὁποίας ὤφειλε νὰ συμπληρώσῃ, καὶ τοῦτο ἔπραξε διὰ τῆς παρουσιασθείσης δηλώσεως. Τί δὲ συνέβη ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ὁποία τις πρότασις ἐγένετο, ἀγνοεῖ ἐντελῶς, καὶ διὰ τοῦτο οὐδεμίαν ἔχει νὰ φέρῃ παρατήρησιν ἄλλην.

Ἀπαντῶν δὲ ὁ βουλευτὴς Εὐρυτανίας εἰς τὸν πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσαντα παρετήρησεν, ὅτι θέλει εἰσθαι σύντομος εἰς τὴν ἀγόρευσίν του, καθ' ὅσον ἀποτείνεται πρὸς εἰδότας τὰ διατρέξαντα καὶ ἀκούοντας γνωρίζοντας τήν τε διαγωγὴν καὶ τὰ αἰσθήματά του, διότι καὶ ὡς πολίτης καὶ ὡς ἰδιώτης πολὺν ἤδη χρόνον συνδιαιτᾶται μετ' αὐτῶν. Συγχαίρων δὲ τὸν προαγορεύσαντα διά τε τὴν εὐγένειαν τῶν ἐκφράσεών του καὶ τὰς βαθείας κοινοβουλευτικὰς μελέτας του, εὔχεται μόνον νὰ συμφωνῶσιν οἱ λόγοι μὲ τὰ αἰσθήματα τῆς καρδίας του. Συγχρόνως δὲ τῷ παρατηρεῖ, ὅτι ὁ Κ. Μαυροκορδάτος δὲν ἔχει ἀνάγκην οὔτε ψευδοῦς οὔτε ἀληθοῦς ὑπερασπίσεως, διότι εἶναι ἀνώτερος πάσης ὑπερασπίσεως, ἐνῷ καὶ αὐτὸς δὲν ἐσυνείθισεν εἰς ψευδῆ ὑπεράσπισιν. Ἐπὶ τῆς προκειμένης δηλώσεως παραπεμφθείσης εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, αὕτη μετ' αὐστηρὰν καὶ ἀκριβῆ ἔρευναν πεισθεῖσα περὶ τῶν ἀναγκῶν, αἵτινες ἐπροκάλεσαν τὰς ζητουμένας δαπάνας, ἐπρότεινεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τῆς αἰτουμένης προσθήκης. Ἐπειδὴ δὲ τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα ὑπῆρχον ἐκτεθειμένα ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Βουλῆς, καὶ ἠδύνατο ὁ βουλόμενος νὰ λάβῃ γνῶσιν αὐτῶν, ἀφοῦ μάλιστα καὶ ἡ ἐπιτροπὴ μετὰ πολλῆς αὐστηρότητος ἐβασανισεν ἑκάστην δαπάνην, ἐθεώρησε περιττὸν καὶ ἄσκοπον τὴν προταθεῖσαν τύπωσιν τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, καὶ τὴν γνώμην του ταύτην συνεμερίσθη ἅπασα ἡ Βουλή. Τὴν δικαίαν δὲ καὶ ὁμόφωνον ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἔχων ὑπὲρ αὐτοῦ, δὲν καταδέχεται ν' ἀπαντήσῃ ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ εἰς τὸν Κ. Βουδούρην.

Ἐπήνεγκεν ὁ πρόεδρος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ δημοσιότης τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων μιᾶς πιστώσεως ἢ τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπαγορεύονται ἀπό τε τὸν κανονισμὸν καὶ τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ βουλευτὴς Ὕδρας ὑπέπεσεν εἰς λάθος, συγχύσας τὴν πίστωσιν μὲ τὴν δήλωσιν μιᾶς προσθήκης εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

Πᾶσαν δὲ τοιαύτην δήλωσιν ἡ Βουλὴ παραπέμπει εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν, ἥτις ὑποχρεοῦται νὰ ἐξετάσῃ τοὺς προκαλοῦντας τὴν προσθήκην λόγους, καὶ φέρῃ ἐπ' αὐτῆς τὴν γνώμην της, ὅπως ἐγένετο καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης δηλώσεως, καὶ ἑπομένως ἡ τύπωσις τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων δὲν ἤθελεν ἔχει ἀποτέλεσμα, διότι ἕκαστος βουλευτὴς καὶ τῶν ἐγγράφων ἠδύνατο νὰ λάβῃ γνῶσιν καὶ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ διασαφήσεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἤθελε βεβαίως πεισθῆ περὶ τῆς ἀνάγκης τῶν ζητουμένων δαπανῶν.

Ἕτερος δὲ λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ ἄλλου ἀντικειμένου, ἐξέθηκεν, ὅτι προκειμένου περὶ δαπάνης διὰ τὴν δημόσιον ὠφέλειαν, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ καταστήσῃ γνωστὸν εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἔθνους τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν τῆς ἐπαρχίας Παρνασσίδος, ἣν ἔχει τὴν τιμὴν ν' ἀντιπροσωπεύῃ. Ὁ τόπος οὗτος κατέστη πρό τινος χρόνου τὸ κέντρον λῃστρικῶν ἐπιδρομῶν, διότι ποτὲ μὲν χωρὶς ὁλόκληρα, ὡς ἡ Δεσφίνα, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ σκηνὴ τῶν τραγικωτέρων πράξεων, λεπλατοῦνται ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, ποτὲ δὲ πολῖται καθ' ὁδὸν ἢ φονεύονται, ἢ αἰχμαλωτιζόμενοι ἐλευθεροῦνται διὰ λύτρων, πᾶσα δὲ μεταξὺ τῶν δήμων συγκοινωνία διεκόπη. Οἱ κάτοικοι δὲν δύνανται οὔτε εἰς ἐπισκέψιν τῶν κτημάτων των νὰ μεταβῶσιν, εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου φρουροῦνται ἐντὸς τῶν οἰκιῶν των. Εἰς τὴν θέσιν Γαβριᾶς ὀγδοήκοντα διαβάται ἐλῃστεύθησαν, ἀπὸ δὲ τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου Ἀντικύρας οἱ λῃσταὶ ἀπαιτοῦσι μεγάλην χρηματικὴν ποσότητα, ἀπειλοῦντες αὐτοὺς, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως, νὰ παραδώσωσιν εἰς τὸ πῦρ τὰς θεμωνίας των. Οὕτω λοιπὸν διὰ τὴν ἐπαρχίαν Παρνασσίδος δὲν ὑπάρχει δημόσιος ἀσφάλεια, οὔτε ὑπέστη ποτὲ ἄλλοτε τόσα ἐκ τῆς λῃστείας μεγάλα παθήματα. Ποῖα δὲ τὰ αἴτια τῆς τοιαύτης ἐξαιρετικῆς τοῦ τόπου τούτου καταστάσεως; Οἱ ἐγγύτερον τὰ πράγματα γνωρίζοντες ἀποδίδουσι τὰ γινόμενα εἰς τὴν διάλυσιν τῆς ὁροφυλακῆς. Τὸ μέτρον τοῦτο ἀσπάζεται μὲν καὶ οὗτος, διότι δι' αὐτοῦ ἀντικατεστάθη τὸ στοιχεῖον τῆς ἀταξίας ὑπὸ στρατοῦ τακτικοῦ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτον μέτρον ἔκτακτον, ἐπόμενον ἦτον νὰ ἔχῃ καὶ συνέπειαν ἐκτάκτους, τὰς ὁποίας ὤφειλεν ἡ Κυβέρνησις νὰ προλάβῃ δι' ὅλων τῶν μέσων. Πιθανὸν ἀλλαχοῦ νὰ ἐλήφθησαν τὰ καταλληλα πρὸς ἐξασφάλισιν μέτρα, οὐχὶ ὅμως καὶ εἰς τὴν Παρνασίδα, ἂν καὶ πολλάκις μετὰ τοῦ συναδέλφου του ἐκθέσαντες εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἐλεεινὴν τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης κατάστασιν, ἐπεκαλέσθησαν καὶ ἀμέσως καὶ ἐμμέσως τὴν

πρόνοιαν τῆς κυβερνήσεως, καὶ ἐζήτησαν νὰ ἀποσταλῇ ἀνάλογος στρατιωτικὴ δύναμις, ἀλλὰ δυστυχῶς οὐδὲν ἔφερον μέχρι τοῦδε ἀποτέλεσμα. Ἐπειδὴ δὲ οἱ οὕτω δεινῶς πάσχοντες συμπολῖται του παραπονοῦνται καὶ διὰ τὴν ὀλιγωρίαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ διὰ τὴν τῶν ἀντιπροσώπων των, νομίζοντες ὅτι ἡμεῖς ἀδιάφοροι μένομεν εἰς τὰ παθήματά των, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον ν' ἀπευθύνῃ καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰς θερμὰς παρακλήσεις αὐτοῦ τε καὶ τοῦ συναδέλφου του, ὅπως ταχέως λάβῃ τὰ καταλληλότερα πρὸς ἐξόντωσιν τοῦ κακοῦ μέτρα, ἀποστέλλουσα πρὸ πάντων ἀνάλογον στρατιωτικὴν δύναμιν.

Τελευτῶν δὲ συνίστησι καὶ εἰς τὴν Βουλὴν ἀναφοράν τινα τῶν κατοίκων Δεσφίνης, ἣν παρακατίθησιν εἰς τὸ προεδρεῖον, διὰ τῆς ὁποίας ἐκτιθέντες τὰ μεγάλα δεινὰ, ἅτινα ὑπέστησαν ἐκ τῆς εἰς τὸ χωρίον αὐτῶν εἰσβαλούσης λῃστρικῆς συμμορίας, ἐξαιτοῦνται τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ζήτημα τῆς λῃστείας, τὸ ὁποῖον καὶ ἄλλοτε παρουσιάσθη εἰς τὰς Βουλὰς, σήμερον περιωρίσθη εἰς τὰ δεινὰ μιᾶς ἐπαρχίας, ἅτινα ὑπέστη ὑπό τινος λῃστρικῆς συμμορίας, ἥτις εἰσβαλοῦσα εἰς τὸ χωρίον Δεσφίνης, καὶ γενναίως ὑπὸ τῶν κατοίκων αὐτῆς ἀποκρουσθεῖσα, μεγάλας ἐπέφερε κατ' αὐτῶν ζημίας. Ἡ Κυβέρνησις ὅμως δὲν ἔπαυσε λαμβάνουσα ὅλα τὰ δυνατὰ καὶ καταλληλα μέτρα, ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων ὑπῆρξε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ὁ φόνος τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς συμμορίας αὐτῆς Καραχάλιου. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς ὅτι ἡ Παρνασὶς κατέστη κέντρον τῶν λῃστρικῶν ἐπιδρομῶν, διότι ἡ Βοιωτία καὶ ἡ Μεγαρὶς ἠσθάνθησαν πλειότερον τὰς συνεπείας τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ καταδίωξις καὶ καταστροφὴ τῆς λῃστείας δὲν εἶναι τόσον εὔκολος ἄνευ τῆς συνδρομῆς τῶν κατοίκων, διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ τοποθετήσῃ παντοῦ στρατὸν, ὥστε νὰ προλαμβάνῃ πᾶσαν ἐνέργειαν τῶν λῃστῶν, οἵτινες καταφεύγουν πάντοτε εἰς μέρη, ὅπου ἡ καταδίωξίς των ὑπὸ στρατοῦ τῆς Κυβερνήσεως ἀποβαίνει δύσκολος. Ἐπειδὴ δὲ ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι ἐζήτησε παρὰ τῆς Κυβερνήσεως νὰ σταλῇ εἰς Παρνασσὸν στρατιωτικὴ δύναμις, ἀλλὰ δὲν εἰσηκούσθη, παρατηρεῖ, ὅτι ἀμέσως ἐπέστειλε τὰ δέοντα εἰς τὸν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸν, ὅστις ἔπεμψεν εὐθὺς ἀρκοῦσαν δύναμιν κατὰ τὴν Βοιωτίαν, τὴν ὁποίαν οἱ στρατιωτικοὶ διοικηταὶ αὐτῆς διένειμαν ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης εἰς τὰ καταλληλότερα

μέρη. Ἡ Κυβέρνησις ἔπραξε καὶ πράττει πᾶν ὅ,τι δύναται πρὸς ἐξάλειψιν τῆς λῃστείας. ἀλλὰ δὲν δύναται καὶ νὰ ὑποσχεθῇ τὴν τελείαν αὐτῆς ἐξάλειψιν πρὶν ἡ ἐφαρμοσθῇ καθ' ὁλοκληρίαν τὸ ἤδη εἰσαγόμενον σύστημα τῆς τάξεως, διότι εἰς τὰς μεταβολὰς ἑνὸς συστήματος, τὸ ὁποῖον τοσαῦτα ἐπεκράτησεν ἔτη, συμβαίνουσι πάντοτε τοιοῦτοι κοινωνικοὶ σάλοι, ὅμοιοι μ' ἐκείνους τῆς θαλάσσης, οἵτινες συμπίπτουν εἰς τὰς μεταβολὰς τῶν ἀνέμων.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι παραδέχεται τὴν ἐξομολόγησιν τῆς κυβερνήσεως, ὅτι θέλει ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὴν τοῦ κράτους ἀσφάλειαν, καθ' ὅσον ἐπιτρέπουσι τοῦτο τὰ ὑπάρχοντα μέσα. Μ' ὅλον ὅμως τὸ σέβας, τὸ ὁποῖον ἀπονέμει εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν, δὲν παραδέχεται τὴν ἰδέαν ὅτι πρέπει νὰ ὁπλίζωνται καὶ οἱ πολῖται πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας· ἀρχὴ τοιαύτη, ἐν ᾧ δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀποτελεσματικὴ, συντείνει συγχρόνως εἰς τὴν ἀποσύνθεσιν τῶν κοινωνιῶν, διότι τότε θέλομεν ἐξομοιωθῇ μὲ τοὺς ἀγρίους, οἵτινες πλανῶνται ὡπλισμένοι καὶ ἀμυνόμενοι ὑπὲρ τῆς ἀτομικῆς των ἀσφαλείας· ἀλλ' ἐκεῖνοι δὲν πληρώνουσι τοὐλάχιστον φόρον, ἐν ᾧ ἡμεῖς πληρώνοντες φόρους πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν ζωὴν καὶ τὴν περιουσίαν ἡμῶν, ὑποχρεούμεθα συγχρόνως νὰ ἐκπληρώσωμεν ἔργα στρατιώτου. Ἡ Κυβέρνησις δύναται ν' αὐξήσῃ τοὺς φόρους, ἐὰν δὲν ἐπαρκῶσιν οἱ διδόμενοι, οὐχὶ ὅμως καὶ ν' ἀφαιρέσῃ τὸν πολίτην ἀπὸ τὸ ἔργον του, καὶ νὰ τὸν ῥίψῃ εἰς τὰς τάξεις τῶν στρατιωτῶν, διότι μεταβάλλουσα τοὺς φορολογουμένους εἰς στρατιώτας, δὲν θέλει εἶναι εἰς θέσιν οὔτε τοὺς μέχρι τοῦδε διδομένους φόρους νὰ εἰσπράττῃ. Ἀλλὰ δὲν βλέπει καὶ τὸν λόγον τοῦ νὰ δαπανῶμεν τοσα τὰ ἑκατομμύρια πρὸς συντήρησιν τοῦ στρατοῦ, τὸν ὁποῖον δυστυχῶς μεταχειριζόμεθα σήμερον εἰς ἔργα διασκεδάσεως, ἐν ᾧ οἱ πόλεις ἄνευ τῆς ἐλαχίστης στρατιωτικῆς δυνάμεως μένουσιν ἐκτεθειμέναι εἰς τὴν σκληρότητα τῶν λῃστῶν.

Ἐνταῦθα δὲ παρατηρήσαντός τινος, ὅτι οἱ συμπολῖται τοῦ ἀγορεύοντος ὀφείλουσι νὰ δράμωσιν αὐτοὶ εἰς καταδίωξιν τῶν λῃστῶν, καὶ οὐχὶ μετὰ τοσαύτης δειλίας νὰ μένωσιν ἔγκλειστοι εἰς τὰς οἰκίας των· ἀπήντησεν ὁ βουλευτὴς Παρνασσίδος, ὅτι ἀδίκως ἀπέδωκεν εἰς τοὺς συμπολίτας του ἰδιότητα, τὴν ὁποίαν εὐτυχῶς δὲν ἔχουσι, διότι καὶ καθ' ὅλον τὸν ἀγῶνα μετὰ παραδειγματικῆς ἐπολέμησαν γενναιότητος καὶ καρτερίας,

καὶ κατὰ τὸ 1832 νέα ἔδωκαν δείγματα τῆς ἀνδρίας των, καταπολεμήσαντες τοὺς συνταγματικοὺς λεγομένους, καὶ τὸ 1836, ὅτε ἡ λῃστεία ἔλαβε χαρακτῆρα ἀποστασίας, ποῖοι τὴν κατέπνιξαν παρὰ οἱ συμπολῖται του;

Ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ζήτημα τῆς λῃστείας εἶναι ἐκ τῶν ὀδυνηροτέρων τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, καὶ διὰ τοῦτο νομίζει ὅτι δὲν πρέπει νὰ δίδωμεν τοσαύτην δημοσιότητα, ἀλλὰ νὰ προκαλῶμεν τὰ ἐντονώτερα μέτρα τῆς κυβερνήσεως πρὸς κατάπαυσιν τοῦ κακοῦ, καὶ κατὰ τοῦτο, πιστεύει, συμφωνοῦμεν ἅπαντες. Θέλει ὅμως πολεμήσει μίαν ἀρχὴν καταστρεπτικήν. Παρ' ἡμῖν ἡ ἀστυνομία ἐν γένει ἐδόθη εἰς τοὺς δήμους, διότι ὁ νόμος ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτοὺς τὴν φυλακήν των. Δὲν ἕπεται ὅμως ἐκ τούτου ὅτι ἡ Κυβέρνησις δύναται ν' ἀδιαφορήσῃ, ἢ ὅτι τοὺς στρατιώτας θέλει τοὺς μεταχειρισθῇ εἰς ἄλλας ἀνάγκας, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ οἱ λαοὶ δὲν πρέπει νὰ μένωσιν ἀμέριμνοι ὡς πρὸς τὴν φύλαξιν τῆς περιουσίας καὶ τῶν οἰκογενειῶν των. Ὑρ' οἱανδήποτε μορφὴν καὶ ἂν λάβητε τὸ ζήτημα, ὁ προαγορεύσας δὲν δύναται νὰ ἔχῃ δίκαιον, διότι εἰς ὅλα τὰ κράτη ὑπάρχει στρατὸς ἰδιαίτερος, καθήκον ἔχων τὴν ἐξωτερικὴν ἄμυναν καὶ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς πατρίδος του κατ' ἐξωτερικῶν προσβολῶν, καὶ ἕτερος στρατὸς, κύριον ἔργον ἔχων τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν τῶν περιφερειῶν ἐκείνων, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐσχηματίσθη, καὶ ὁ στρατὸς οὗτος εἶναι ἡ ἐθνοφυλακή. Τοιαύτης δὲ μὴ ὑπαρχούσης, καταφεύγομεν εἰς ἄλλα μέτρα ἐπιτόπια καὶ οὐχὶ τοσοῦτον συντελεστικά. Ἐπίσης δὲ ὅταν δυνάμει ἑνὸς ἄρθρου τοῦ περὶ δήμων νόμου ἡ κυβέρνησις ἀπευθύνῃ εἰς τοὺς δήμους διὰ νὰ σχηματίσῃ δημοτοφυλακὴν, ἠθέλησε ν' ἀναπληρώσῃ τὴν ἔλλειψιν τῆς ἐθνοφυλακῆς, ἥτις εἶναι τὸ γνώρισμα τόσων εὐνομουμένων ἐθνῶν.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐπαρχίαν Παρνασσίδος, νομίζει ὅτι δὲν εὑρίσκεται ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ φόβου, ὡς ἠθέλησε νὰ παραστήσῃ ὁ προαγορεύσας· παρατηρεῖ δὲ, ὅτι καὶ ἡ ἐθνοφυλακὴ τῆς Φθιώτιδος ἐνισχύθη ἐξ ἑκατὸν ἔτι ἀνδρῶν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως μισθοδοτουμένων, καὶ δύω νέοι λόχοι τῆς γραμμῆς ἀπεστάλησαν, καὶ ἑπομένως δὲν ἔχει δίκαιον νὰ παραπονῆται ὁ βουλευτὴς Παρνασσίδος διὰ τὴν ὀλιγωρίαν τῆς κυβερνήσεως. Ἐν γένει δὲ σήμερον ὀλίγα μέρη διατελοῦν εἰσέτι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς λῃστείας, καὶ ταῦτα εἰσὶν ἡ Βοιωτία καὶ Λοκρὶς, αἵτινες πρὸ 15 ἐτῶν ὑπῆρξαν ἡ ἑστία τῆς λῃστείας, ἥτις ὅμως

σφοδρῶς καταπολεμηθεῖσα ἐφέτος, τοσοῦτον κατεκερματίσθη, ὥστε ἐλπίζεται ἡ ἐντελὴς καταστροφή της.

Τελευτῶν δὲ παρατηρεῖ, ὅτι ἡ κυβέρνησις ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα, καὶ χαίρει μάλιστα ὅταν καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου καταγγέλλωνται λῃστρικὰ κινήματα, ἀλλ' ὡς εἶπε καὶ ὁ πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, πρὸς τελείαν καταστροφὴν τῆς λῃστείας ἀπαιτεῖται καὶ ἡ συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, ἡ δὲ Κυβέρνησις ὀφείλει σήμερον εὐγνωμοσύνην εἰς τοὺς λαοὺς, διότι μετὰ ζήλου πολλαχοῦ καὶ ἀποτελεσματικῶς συνέδραμον τὴν Κυβέρνησιν εἰς καταδίωξιν τῆς λῃστείας.

Ἐπανερχόμενος ὁ βουλευτὴς Ὕδρας εἰς τὸ περὶ δηλώσεως ζήτημα, ἐξέθηκεν, ὅτι ὠφελούμενος ἀπὸ τὴν πρόκλησιν τοῦ βουλευτοῦ Καλαμῶν, τοῦ καὶ προέδρου τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, ἐρωτᾷ αὐτὸν ἐὰν τὸ ἐν τῇ δηλώσει σημειούμενον ποσὸν ἐκ δρ. 30000 δι' ἐνοίκια τῶν ὑπὸ τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ κατεχομένων οἰκιῶν ἦναι εἰς βάρος τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ἢ ἂν πληρώνωνται διὰ λογαριασμὸν τῆς Γαλλίας, ἐπειδὴ γνωρίζει, ὅτι ὁ ἀγγλικὸς στρατὸς πληρώνει τὰ ἐνοίκια τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατεχομένων οἰκιῶν δι' εἰδικῶν ἐνταλμάτων καὶ διὰ χρημάτων τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως. Ἐκ τῆς πληροφορίας δὲ ταύτης θέλει νὰ φθάσῃ εἰς λεπτήν τινα ἐκτίμησιν τῆς ὀφειλομένης εἰς τὸν συμμαχικὸν στρατὸν εὐγνωμοσύνης, ὅστις διὰ τῆς ἠπιότητός του καὶ τῆς ἐν γένει διαγωγῆς του καὶ αὐτὸ τὸ ἀπηνὲς τῆς κατοχῆς κατεσίγασεν. Ἐπειδὴ δὲ δημοτικά τινα συμβούλια ἐξέφρασαν ἰδίας εὐχαριστίας εἰς τὸν γαλλικὸν στρατὸν, διότι κατεσκεύασε μίαν πλατεῖαν ἢ μίαν ὁδὸν, νομίζει ὅτι τὰ ἴσα ὀφείλονται καὶ εἰς τὸν ἀγγλικὸν, ὅστις τοσοῦτον ἔδειξε σέβας εἰς τὰς ἰδιοκτησίας τῶν πολιτῶν καὶ ἀπῄλλαξεν αὐτοὺς ἀπὸ τὴν ἐνοχὴν τῆς κυβερνήσεως.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ Καλαμῶν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὤφειλε μόνον νὰ ἐξετάσῃ ἐὰν ἐν τῇ δηλώσει περιέχωνται καὶ τὰ ἔξοδα δι' ἐνοίκια τοῦ συμμαχικοῦ στρατοῦ, καὶ ὅτι ἀπόκειται εἰς τὸν προαγορεύσαντα νὰ παραδεχθῇ ἢ ν' ἀπορρίψῃ ταῦτα· διεσάφησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι καθ' ὅσον ἐνθυμεῖται, αἱ δι' ἐνοίκια τῶν οἰκιῶν, εἰς ἃς ἐνοικιεῖ ὁ γαλλικὸς στρατὸς, γινόμεναι πληρωμαὶ ἐθεωρήθησαν πάντοτε ὡς προκαταβολαὶ, ἐν ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως.

Οὕτω δ' ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 1 μὲ τὴν

προσθήκην δρ. 10000, κατὰ τὴν ἄλλοτε παρουσιασθεῖσαν δήλωσιν, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 2, ἔχοντα οὕτω·

«Κεφ. Γ. Δημόσιος ἀσφάλεια.

Ἄρθρ. 1. Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας . . . . . 240,000.
» 2. Διοικητικὴ ἀστυνομία . . . . . 62,940.»

Ἀναγνωσθὲν δὲ καὶ τὸ ἄρθρ. 3 μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἄρθρ. 3—4. Ἐνοίκια φυλακῶν καὶ μισθοὶ δεσμοφυλάκων.

Τὴν ἀνάγκην τοῦ χωρισμοῦ τῶν πολιτικῶς κρατουμένων ἀπὸ τοὺς ὑποδίκους καὶ καταδίκους συνομολογοῦσα πληρέστατα ἡ ἐπιτροπή, παραδέχεται εὐχαρίστως τὴν προτεινομένην αὔξησιν καὶ θέλει ἐπικροτήσει εἰς τὴν ταχυτέραν πραγματοποίησιν αὐτοῦ, διότι οὐ μόνον ἄδικον, ἀλλὰ καὶ ἀπάδον τῇ φιλανθρωπίᾳ καὶ τῇ ἠθικῇ θεωρεῖται ὁ συναγελασμὸς καὶ ἡ συνδιαίτησις εἷς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μέρος τῶν πραγματικῶς καταδικασθέντων κακούργων τῆς κοινωνίας, μὲ τοὺς κατὰ πρόληψιν νομικὴν ἀθώους ὑποδίκους, καὶ τούτων μὲ τοὺς πολιτικῶς κρατουμένους. Ἑκάστη δὲ τῶν τάξεων τούτων εἰς ἰδιαιτέρας κατηγορίας ὑποκειμένη, δὲν πρέπει νὰ διατελῇ εἰς τὸ αὐτὸ μέτρον τῆς ποινῆς ἐν ᾧ αὕτη διαφέρει οὐσιωδέστατα, οὐδὲ νὰ ὑπάρχῃ ὁ ἐκ τοῦ κρότου τῶν ἁλύσσεων ἦχος καθ' ἑκάστην εἰς τὴν ἀκοὴν τοῦ ἐκ τῆς ἀνεχείας καταπιεζομένου ὀφειλέτου ὡς ἐπίμετρον τῆς ζημίας καὶ καταστροφῆς τῆς ἐπιχειρήσεώς του, οὐδ' ἡ βαναυσολογία τοῦ ἐξαχρειωθέντος καταδίκου ὡς μόλυσμα εἰς τὴν εὐαισθησίαν τοῦ μετ' ὀλίγον ἀποδιδομένου εἰς τοὺς κόλπους τῆς κοινωνίας ἀθώου ὑποδίκου· ἀλλ' ἑκάστη τούτων εἰς ἰδιαίτερον τοποθετουμένη οἴκημα, ἂς εὐγνωμονῇ εἰς τὴν πατρικὴν μέριμναν τῶν κυβερνώντων, διὰ τοῦ παραδεχομένου μέτρου, καὶ ἂς ἐξέρχηται τῶν φυλακῶν ἄμεμπτος καὶ ἀκηλίδωτος, ὡς εἰσῆλθε, καὶ ἀξίως τῆς προόδου τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς κοινωνίας, τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ μέρος. »

Ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 4, 5, καὶ 6, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 3. Ἐνοίκια καὶ σκεύη φυλακῶν . . . . 12,000.
» 4. Μισθοὶ δεσμοφυλάκων . . . . . 13,000.
» 5. Διατήρησις καταδίκων . . . . . 164,300.
» 6. Ποινικὰ ἐργοστάσια . . . . . 2,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. ἐκ δρ. 494240 ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς ἀνωτέρω, καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ

ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κεφ. Δ'. παρετήρησέ τις, ὅτι ἐν ᾧ σημειοῦται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἡ ἀναγκαία δαπάνη διὰ τριάκοντα πέντε ἰατρούς, αἱ δ' ἐπαρχίαι εἰσὶ τριάκοντα ἓξ, κατὰ τὸ φύλλον τῆς λεπτομερείας, ἀπεκλείσθη τοῦ πλεονεκτήματος τούτου μόνη ἡ ἐπαρχία Σκοπέλου, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ προσθέσῃ καὶ τὴν δι' ἕνα εἰσέτι ἰατρὸν ἀπαιτουμένην δαπάνην.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι εἷς τινας ἐπαρχίας εὑρίσκονται ἰατροί, οἵτινες δὲν εἶναι μόνον πρακτικοί, ἀλλ' ἔχουσι καί τινα ἐπιστημονικὴν ἱκανότητα, καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας αὐτὰς ἡ κυβέρνησις δὲν διατηρεῖ ἰατρούς. Ὅπου ὅμως δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι, ἐκεῖ ἐξ ἀνάγκης ἡ κυβέρνησις διορίζει ἐπαρχιακοὺς ἰατρούς. Δὲν εἶναι δὲ καὶ εὔκολος ἡ εὕρεσις ἰατρῶν ἐπιστημόνων, εἰς οὓς δυνάμεθα νὰ ἐμπιστευθῶμεν τὴν ὑγείαν τῶν πολιτῶν, διότι οἱ περὶ τὴν ἐπιστήμην δόκιμοι δὲν δέχονται νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας. Ἐσημειώθη δὲ δαπάνη μόνη διὰ 35 ἰατροὺς, διότι δὲν ὑπῆρχε χωριστὴ πρό τινος χρόνου ἡ ἐπαρχία τοῦ Ἄργους.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι καὶ ἡ ἐπαρχία Λεβαδίας ἔχει ἀνάγκην ἰατροῦ, καθ' ὅσον ὁ ἐκεῖ ὑπάρχων, ἂν καὶ ἐπιστήμων, ὡς ἐκ τοῦ γήρατος ὅμως δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου· προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἐξ ἀνάγκης μέχρι τοῦδε ἐχορηγεῖτο ἡ ἄδεια τοῦ μετέρχεσθαι τὸν ἰατρὸν καὶ εἰς τινας ἐμπειρικούς. Ἐπειδὴ δὲ ἤδη ἐξέλιπεν ἡ ἀνάγκη αὕτη, πολλῶν κατ' ἔτος ἐξερχομένων ἀπὸ τοῦ πανεπιστημίου, ἡ κυβέρνησις πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν της ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καταπαύουσα τὰς τοιαύτας ἀδείας.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη διὰ ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 1 ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 2, ἔχοντα οὕτω·

«ΚΕΦ. Δ'. Δημόσιος ὑγεία.

Ἄρθρ. 1. Δημόσιοι ἰατροί. 72,500.
» 2. Μαιευτικὸν κατάστημα. 4,860. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 3, ἐφ' οὗ ἐζητήθη διὰ δηλώσεως τῆς 11 Μαΐου προσθήκη δρ. 360, παρατηρήσαντός τινος, ὅτι ἡ κυβέρνησις ὀφείλει νὰ λάβῃ πρόνοιαν διὰ τὰ δημόσια λουτρὰ τοῦ κράτους, ἐξ ὧν πλεῖστα ἰαματικώτατα ἀπεδείχθησαν, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι εὐχῆς ἔργον ἦτον εἰς τὰ δεδοκιμασμένα λουτρὰ νὰ ἀνεγερθῶσιν εὐρύχωρα καταστήματα. Ἀλλ'

ὅπου ὑπάρχουσι τοιαῦτα ὕδατα, οἱ δῆμοι αὐτοὶ ἢ ἑταιρίαι ἀναλαμβάνουσι τὴν ἀνέγερσιν καὶ διεύθυνσιν καταστημάτων, διότι εἶναι δύσκολον ἡ κυβέρνησις νὰ ἐπαρκῇ καὶ εἰς τὰ τοιαῦτα ἀντικείμενα.

Ἐρωτήσαντός τινος ἐὰν ὁ Κ. Χατζόπουλος ἀπέτεινεν εἰς τὴν κυβέρνησιν πρότασιν ἐπωφελῆ διὰ τὰ λουτρὰ τῆς Κύθνου, καὶ ὁποίαν ἔδωκεν αὐτῇ ἀπάντησιν· ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἐγένοντο κατὰ καιροὺς προτάσεις τινές, τὰς ὁποίας θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν ἡ κυβέρνησις, καὶ νομίζει μάλιστα ὅτι δὲν πρέπει νὰ εἴμεθα καὶ ῥειδωλοὶ εἰς τὴν ἀπονομὴν προνομίων ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 3 μὲ τὴν προσθήκην τῶν δρ. 360, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 4, 5 καὶ 6, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 3. Δημόσια λουτρά. . . . . 2,400.
» 4. Θεραπευτήρια σπυροκώλου . . . . . 20,000.
» 5. Ὑγιεινομεῖα. . . . . 198,360.
» 6. Λοιμοκαθαρτήρια . . . . . 13,020.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 7 παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι εἶχον ὑποβληθῆ ἅπασαι αἱ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀναγκαῖαι προσθῆκαι, ὅτε αἴρνης εὐρέθημεν περικυκλωμένοι ὑπὸ τῆς χολέρας, καὶ ὠφείλομεν νὰ λάβωμεν τὰ ἀναγκαῖα ἐξασφαλιστικὰ μέτρα, διὰ τὰ ὁποῖα ἐθεωρήθη ἀναγκαία ἡ ἐκ δρ. 13000 ζητουμένη προσθήκη.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 7, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 7. Ἔκτακτα ὑγειονομικά. . . . . 357,00.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. ἐκ δρ. 346,800 ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προηγηθείσαις, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76.

Ἀναγνωσθέντα δὲ ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ κεφ. ε. μὲ τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 ἐκ δρ. 600 δηλωθεῖσαν ἄλλοτε προσθήκην. Ἔχουσι δ' οὕτω·

«ΚΕΦ. Ε'. Δημόσιος οἰκονομία.

Ἄρθρ. 1. Δενδροκομεῖον Ἀθηνῶν . . . . . 7,150.

» 2. Γεωργικὸν σχολεῖον εἰς Τίρυνθα . . 49,071:2.
» 3. Σχολεῖον τῶν τεχνῶν. . . . . 25,202.
» 4. Χορηγίαι ὑποτρόφων . . . . . 6,800.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 5 ἐξέθηκέ τις, ὅτι πρό τινων ἐτῶν δι' ἐξόδων τοῦ δημοσίου καὶ συνδρομῇ τοῦ δήμου Ἀθηνῶν ἀπεστάλη εἰς τὴν Εὐρώπην εἷς νέος, Παναγιώτης Στεφόπουλος, διὰ νὰ σπουδάσῃ τὴν ὑφαντικήν. Περαιώσας δὲ τὰς σπουδάς του εἰς Βιέννην καὶ εἰς Ἰταλίαν, ὅπου ἐξεμαθε καὶ τὴν στριπτικήν, καὶ μεταβὰς ἐνταῦθα, ἠγόρασε διὰ δανείου τῆς κυβερνήσεως καὶ διὰ συνδρομῆς ἄλλων τινῶν μηχανὰς διὰ δρ. 15780, καὶ ἤρχισε νὰ ἐργάζηται, κατασκευάσας μάλιστα καὶ μανδύλια διὰ τὸν ναύσταθμον. Ἀλλὰ δυστυχῶς μηδεμίαν ἄλλην λαβὼν συνδρομὴν, εὑρέθη εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, τὴν δὲ μηχανὴν ἐπώλησεν ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ καταστήματος ἀπέναντι ὀφειλομένων ἐνοικίων διὰ δρ. 1100, ἐν ᾧ ἡ κυβέρνησις ἔδωκε διὰ τὴν ἀγορὰν αὐτῆς δρ. 6000, ἡ δ' ἐγγύησις, τὴν ὁποίαν παρ' αὐτοῦ ἔλαβε, συνίσταται ἐκ προικώων κτημάτων τῆς ἀδελφῆς του. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὸν ὑπουργὸν ν' ἀνακτήσῃ τὴν μηχανὴν ταύτην, δίδων ἓν μικρὸν κέρδος 50 ἢ 100 δρ. εἰς τὸν τελευταῖον ἀγοραστήν, καὶ νὰ συντρέξῃ συγχρόνως τὸ κατάστημα, τὸ ὁποῖον ἔδιδεν ἐλπίδας προόδου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξαγορὰν τῆς μηχανῆς, ἐὰν ὁ νέος προστηνέχθη μετὰ καλῆς πίστεως, θέλει ἐκπληρώσει τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος. Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ συντρέχῃ ἡ κυβέρνησις ὅλα τὰ καταστήματα, ἅτινα δὲν δύνανται νὰ συντηρηθῶσιν ἐκ τῆς ἐργασίας των, τοῦτο ἀποβαίνει ἀδύνατον, καθ' ὅσον μάλιστα τὰ πρώτην φορὰν συστηνόμενα ἐργοστάσια δὲν εὐδοκιμοῦσι συνήθως διὰ τὰς μεγάλας δαπάνας, αἵτινες ἀπαιτοῦνται εἰς τὴν πρώτην ἀποκατάστασίν των. Παρατηρεῖ δὲ συγχρόνως, ὅτι τοιαῦτα ἐν Ἑλλάδι καταστήματα εἶναι δύσκολον νὰ προοδεύσωσι, διότι δὲν δύνανται νὰ ἔλθωσιν εἰς συναγωνισμὸν μὲ τὰ καταστήματα τῆς Εὐρώπης, ἅτινα διὰ τῶν μηχανῶν καὶ ἄλλων μέσων δὲν ὑπόκεινται εἰς μεγάλας δαπάνας.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ ἄρθρ. 5, ἔχον οὕτω·

«Ἄρθρ. 5. Βραβεῖα καὶ συνδρομαὶ πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς βιομηχανίας . . . . . 24,000.»

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα καὶ τὰ ἄρθρα 6—11, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἑφεξῆς·

«Ἄρθρ. 6. Ἐθνικὴ Τράπεζα . . . . . 4,800.
» 7. Γεωμετρικά . . . . . 30,860.
» 8. Γεν. διεύθ. τῶν ταχυδρομείων . . 32,705.96
» 9. Διεύθ. τῶν κατ' ἐπαρχίας ταχυδρομείων. 46,248.
» 10. Μετακομιδὴ γραμμάτων . . . . 88,728.
» 11. Ἀπόδοσις δικαιωμάτων . . . . 60,000.»

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ 12 ἄρθρον μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἡ ἐπιτροπὴ εἶχε τὸ ἐνδόσιμον νὰ πιστεύσῃ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον γινώσκον πρὸ παντὸς ἄλλου τὴν ἐκ τῆς ἀποξηράνσεως τῶν ἑλῶν καὶ τελμάτων προσγινομένην εἰς τε τὸ δημόσιον καθὼς καὶ εἰς τὴν ὑγείαν τῶν περιοίκων ὠφέλειαν, ἤθελε προθυμοποιηθῇ ν' αὐξήσῃ μᾶλλον τὸ τοιοῦτον κονδύλιον πρὸς ἐπέκτασιν τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ καὶ οὐχὶ πρὸς περιορισμόν· πεισθεῖσα ὅμως ὅτι θέλει ἐκπληρώσει τὴν ἔλλειψιν ταύτην κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἑπομένου ἔτους, ἀναγκάζεται νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ ἐνταῦθα ὅτι ἐν προοιμίῳ ἤρχισε, καὶ ἰδίως, ὅτι οὐδεμία τοιαύτης φύσεως ἐργασία πρέπει νὰ μένῃ ἡμιτελὴς, ὡς δυστυχῶς συνέβη κατὰ τὴν ἐπιχειρισθεῖσαν ἀποξήρανσιν τοῦ κατὰ τὴν Λακεδαίμονα ἕλους, μὲ διπλῆν ζημίαν τοῦ δημοσίου, ἀσκόπως δαπανήσαντος ἱκανὴν χρημάτων ποσότητα, καὶ οὐκ εὐκαταφρονήτου ἐκτάσεως γαιῶν ἀρίστης ποιότητος στερουμένου, ἐν ᾧ, ἐὰν διὰ μικρᾶς εἰσέτι δαπάνης ἐπεραίονεν ἐντελῶς τὴν ἀποξήρανσιν, ἤθελεν ἐξασφαλίσει διὰ παντὸς καὶ τὴν ἔκτασιν τῶν γαιῶν εἰς τὴν καλλιέργειαν καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν πρόσοδον εἰς τὸ δημόσιον, τὸ ὁποῖον διπλασίως ἀπήλαυσε τὰ δαπανηθέντα κατὰ τὸ πρῶτον τῆς καταβολῆς ἔτος. Ἡ παρατήρησις αὕτη δύναται κάλλιστα νὰ ἐπεκταθῇ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον εἰς ὅλας τὰς ἐπὶ τοῦ τοιούτου εἴδους ἐπιχειρήσεις τῆς κυβερνήσεως, καὶ εἶναι καλὸν νὰ ἐκλείψῃ ὁλοσχερῶς, τιθεμένου ὡς ὅρου τοῦ νὰ μὴ ἅπτηται ἄλλου τινὸς ἔργου πρὶν περαιώσῃ ἐντελῶς τὸ ἤδη ἐπιχειρισθέν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι πολλῶν τοιούτων ἀποξηράνσεων δεόμεθα, οὐχ' ἧττον ὅμως καθίσταται ὠφελιμωτέρα ἡ καθυμιαία ἀποξήρανσις αὐτῶν, παρὰ ἡ ἐπιπόλαιος καὶ ἡ ἡμιτελὴς, διότι τὰ ἔργα ταῦτα δὲν γίνονται χάριν ἐφημέρου διασκεδάσεως, ἀλλὰ χάριν διαρκοῦς ὠφελείας, εἰς τὴν ὁποίαν κυρίως πρέπει νὰ περιστρέφηται ὅλη ἡ κυβερνητικὴ ἐνέργεια καὶ προσπάθεια. Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει ἐκλέξει τὰς μᾶλλον κατεπειγούσας καὶ ὠφελιμωτέρας ἀποξηράνσεις, καὶ προθυμοποιηθῇ νὰ συμπεριλάβῃ τὴν περὶ αὐτῶν δαπάνην εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἑπομένου ἔτους, ἔχον πάντοτε ὑπ' ὄψιν του ὅτι τοιαῦται δαπάναι εἶναι αἱ μᾶλλον ἀναγκαιότεραι καὶ ἐπωφελέστεραι.»

Εἰπόντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ εἰρὴ τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ὀρθωτάτη, ἐπειδὴ εἰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ἐπέρχεται εἰμὴ μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἔργου, καὶ ὅτι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1856 θέλομεν ἔχει ὅλας τὰς ἀρξαμένας τοιαύτας ἐργασίας· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἑπεται·

«12. Ἀποξήρανσις ἑλῶν καὶ τελμάτων . . . . 29,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Ε'. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 404,564.98 δραχμὰς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Ράγκου καὶ Ἰωαν. Ἀντίπα, συνήχθη, κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφ. Ε'. τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Φίλων Φίλωνος	N
Δημήτριος Ὀρτινός		Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	N
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Νικόλαος Τσέλιος	
Πέτρος Καμπάνης		Κωνστ. Γριβογεώργης	N
Νικόλαος Π. Καΐρης	N	Δ. Π. Πετροπουλάκης	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος	N
Δημήτριος Τσόκρης		Ἀναγν. Παπαθανασίου	N
Γεώργιος Τσόκρης		Γεώργιος Κονδύλης	N
Νικόλαος Ἰατρὸς	N	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Σκαρλάτος Σούτσος		Ἰωάννης Ἀποστολίδης	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Βασίλειος Νώνης	N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Σταμάτιος Μήτσας	N
Σταῦρος Βλάχος		Δημήτριος Ζώτος	N
Ἀνδρέας Ἴσκος		Γ. Ἰω. Γιολδάσης	N
Σωτήριος Στράτος		Ν. Λ. Γρανίτσας	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	N

Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . N	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . .
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . N	Α. Μαυροειδὴς . . . . . N
Σόλων Κρεστενίτης . . .	Γ. Κεφάλας . . . . .
Δημήτριος Ἀθανασίου . . .	Ἀναγνώστης Τσάκας . . N
Γεώργιος Διαμάντης . . .	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας . . . . . N	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . N
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Ἀλέξανδρος Καυμουνδοῦρος .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Λεων. Ν. Πετμεζᾶς	Ἰω. Ταταράκης . . . . . N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .	Σ. Βαρότσης . . . . .
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . . N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N	Π. Δημητρακόπουλος . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Δ. Χρυσοβέργης . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος. . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Ἡσταθίου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης	Γεώργιος Μαθεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . . N	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολποδῖνος . . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . N
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Γ. Πανοπριφτόπουλος . . . N	Π. Χριστόπουλος . . . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . . N
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . . N
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . N	Σπ. Πήλληκας . . . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Π. Πατρινός . . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Λουκᾶς Στεφάνου	Νικόλαος Α.Χ. Ἀναργύρου .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Ν. Α. Μπότασης . . . . N
Ι. Ν. Ταμπακόπουλος . . .	Δ. Καλλέργης . . . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N	Ἰω. Σκαβέντζος . . . . . N

Γ. Νικολάου . . . . . N	Δημήτριος Στάϊκος . . . N
Γεώργιος Ναύτης	Α. Κιζάνης . . . . . N
Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N	Παντολέων Κουντουριώτης .
Ἀνδρέας Ῥενουάρδος . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Στ. Δάρας	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . N
Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N	Μ. Χουρμούζης . . . . N
Παναγιώτης Ψάθης	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Νικόλαος Νάζος . . . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . .
Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N	Εὐαγέλης Κοντογιάννης . .
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Κυριάκος Πονηρόπουλος . .	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Γεώργιος Ι. Στάϊκος	Α. Μάντσαρης . . . . . N

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι ὁ νῦν ἀντιβασιλεὺς τῆς Ἰρλανδίας, ὁ κόμης Καρλαΐλ, περιελθὼν κατὰ τὸ 1853 καὶ 54 τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Τουρκίαν, συνέγραψε τὴν περιήγησίν του, τὴν ὁποίαν μετὰ προθυμίας τὸ ἔθνος αὐτοῦ ἀναγινώσκει, διότι ἐν διαστήματι ἑνὸς περίπου ἔτους πέντε ἐκδόσεις αὐτῆς ἐγένοντο. Ὁ εὐγενὴς καὶ βαθύνους οὗτος συγγραφεὺς ἔγραψε πολλὰ ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, ἐθαύμασε τὰς ἀρετὰς τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Βασιλείας του, καὶ διεκήρυξε πρὸς φωτισμὸν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ κόσμου μίαν μεγάλην ἀλήθειαν, τὸ ἀνεξίθρησκον τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας. Ὅταν δὲ ἡ ἀλήθεια κηρύττηται ὑπὸ τοιούτων ἀνδρῶν, ἕκαστος γνωρίζει ὁποῖα εἰσὶ τὰ ἀποτελέσματα. Πρὸς τὸν ἔνδοξον λοιπὸν τοῦτον ἄνδρα, πρὸς τὸν μεγαλόνουν καὶ φιλαλήθη τοῦτον συγγραφέα προτείνει νὰ ἐκφράσῃ ἡ Βουλὴ τὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην της, νὰ ἀνατεθῇ δὲ εἰς τὸν Κ. πρόεδρον ὅπως διευθύνῃ ἀντίγραφον τῶν εὐχαριστηρίων τῆς Βουλῆς πρὸς τὸν ἀντιβασιλέα τῆς Ἰρλανδίας, τὸν Κόμητα Καρλαΐλ.

Ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι γνωρίσας προσωπικῶς τὸν ἔνδοξον τοῦτον ἄνδρα, συνδιελέχθη πολλάκις μετ' αὐτοῦ ἐν Ἀθήναις· ἂν δὲ καὶ δὲν ηὐτύχησε νὰ ἴδῃ τὸ σύγγραμμα, δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι ἔγραψεν ἐπάξιως τῶν εὐγενῶν ἐντυπώσεών του. Διὸ νομίζει ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ προαγορεύσαντος.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἀποδεξαμένη τὴν πρότασιν ὁμοφώνως, ἀνέθηκεν εἰς τὸν Κ. Πρόεδρον νὰ διευθύνῃ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης εἰς τὸν ἀντιβασιλέα τῆς Ἰρλανδίας, τὸν Κόμητα Καρλαΐλ.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγέλλει ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ, διελύσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐθ. Καχαγιᾶς.
Α. Ν. Πετιμεζᾶς.
Π. Καλποδίνος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΘ'.

Τῆς 28 Ἰουνίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν 10 τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀκολούθως ἡ Βουλὴ εἰς μὲν τὸν Ἰω. Σαγρέδον ἐχορήγησε μηνιαίαν ἄπουσίαν ἄδειαν ὑπὸ τὸν ὅρον, εἰς δὲ τὸν Α. Δανηλόπουλον ἐπέτρεψε νὰ μεταβῇ εἰς Τρίπολιν, προσκαλούμενος μάρτυς ἐπὶ ποινικῆς τινος ὑποθέσεως.

Ἀναγγελθέντος δὲ ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἀναγνωσθὲν ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ κεφαλαίου ς', ἔχον οὕτω·

«ΚΕΦ. ΣΤ'. Δημόσιοι οἰκοδομαί.

Ἄρθρ. 1. Μισθοὶ καὶ ἔξοδα ὑπηρεσίας. . . . . 4000.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 2 παρετήρησέ τις, ὅτι μετὰ τὴν πυρπόλησιν μάλιστα τοῦ βουλευτηρίου, ἡ ἀνάγκη ἀνεγέρσεως δημοσίων καταστημάτων κατέστη μᾶλλον ἐπαισθητὴ, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὸν Κ. πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου νὰ λάβῃ ταχίστην περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πρόνοιαν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι σκοπὸν εἶχεν ἡ κυβέρνησις νὰ σημειώσῃ ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρῳ τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν πρὸς ἀνέγερσιν καταστήματος τῶν Βουλῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶχε περαιωθῇ τὸ σχέδιον, καὶ ἐπειδὴ τὸ ἔτος προεβαινε καὶ ἑπομένως ἀδύνατος καθίστατο ἡ ἔντὸς αὐτοῦ ἔναρξις τῆς οἰκοδομῆς, ἀνέβαλε τὴν σημείωσιν τῆς δαπάνης διὰ τὸν προϋπολογιστὴν τοῦ ἑπομένου ἔτους. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι

δύω ἐγένοντο σχέδια, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἐφάνη λίαν πολυδάπανον καὶ ἀκατάλληλον εἰς τὴν παροῦσαν ἡμῶν κατάστασιν, τὸ δ' ἕτερον θέλει ὑποβληθῇ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν θέλουσι λάβει μέρος καὶ μέλη ἀμφοτέρων τῶν σωμάτων.

Οὕτω δ' ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάτεως τὸ ἄρθρον 2, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. Ἐπισκευὴ δημοσίων οἰκοδομῶν . . . 16000.»

Κενοῦ δὲ ὄντος τοῦ ἄρθρου 3, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. ς', ἀναβαίνοντος εἰς δρ. 20,000, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Δ. Σταίκου καὶ Π. Χρυσοβέργη, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτοκόλλου ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον ς'. τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, Ναὶ ἢ Ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Δάντος		Γ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν
Δημήτριος Ὁρεινός	Ν	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου.	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Γεώργιος Κονδύλης	Ν
Πέτρος Καμπάνης		Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Νικόλαος Π. Καΐρης		Ἰωάννης Ἀποστολίδης	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Βασίλειος Νώνης	Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Σταμάτιος Μήτσας	Ν
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Δημήτριος Ζῶτος	Ν
Νικόλαος Ἰατρός		Γ. Ι. Γκιολδάσης	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ν. Α. Γρανίτσας	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Λύσανδρος Βιλαέτης	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Σ. Χ. Στρανόπουλος	Ν
Σταῦρος Βλάχος		Ἀνδρέας Λύγερινός	Ν
Ἀνδρέας Ἴσσης		Σόλων Κρεστενίτης	
Σωτήριος Στράτος		Δημήτριος Ἀθανασίου	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Φίλων Φίλωνος		Ν. Δελένδας	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ν	Α. Γκιβᾶς	Ν
Νικόλαος Τσέλιος		Ν. Βαρδαρῆγος	Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Α. Ν. Πετιμεζᾶς	

Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ηλίας Παπαδαΐος . . . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . .
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N	Π. Δημητρακόπουλος . . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Κωνσταντίνος Δημητριάδης. N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . N
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης	Γεώργ. Μαδεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . . N	Γεώργ. Μπάνης . . . . N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . N	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . N
Π. Καλποδίνος	Δημήτριος Πουλικάκος . .
Ἐμμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Γ. Πανοπριφτόπουλος . . . N	Π. Χριστόπουλος . . . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος. . . . N
Χρῆστος Ράγκος . . . . . N	Νικόλαος Μυσχούλας . . N
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . N	Σπ. Πηλληκας . . . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Διδέρης Πράτσικας . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Π. Πατρινός . . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Χρ. Τσαλαμιδᾶς. . . . .
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Λουκὰς Στεφάνου	Νικόλαος Α. Χ. Αναργύρου .
Ἰω. Παπαλουκόπουλος . . .	Ν. Α. Μπότασης . . . . N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Γ. Ν. Ρεβελιώτης . . .	Ἰω. Σκαβέντζος . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Α. Μαυροειδὴς	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . . N
Γ. Κεφάλας	Ἀν. Ρενουάρδος . . . . . N
Ἀναγ. Τσάκας . . . . . N	Στ. Δαρας . . . . . N
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Κωνς. Ἰω. Κουρκουμέλης . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . .
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .	Νικόλαος Ναζος . . . . .
Παναγ. Παπατσώνης . . .	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Ἰω. Ταταράκης	Κυριάκος Πονηρόπουλος . N

Γεώργιος Ι. Στάϊκος	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Δ. Στάϊκος . . . . . N	Γεώργιος Ριζόπουλος . . .
Α. Κιζάνης	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Πανταλέων Κουντουριώτης .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . .
Δημήτριος Μπουδούρης . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Μ. Χουρμούζης . . . . . N	

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κεφαλαίου Ζ'. μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

ΚΕΦ. Ζ'. Ἄρθρ. 1—2. Ὁδοποιΐα.

«Ἡ ἐπιτροπὴ εἶδε μετ' εὐχαριστήσεως τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου κεφαλαίου αὔξησιν τῆς δαπάνης, καὶ τὸ εἶδος τῶν ἐπιχειρισθησομένων ὁδῶν, γεφυρῶν κτλ. εἰς τὴν ὑπουργικὴν ἔκθεσιν· ἐπειδὴ δὲ πλείονα τούτων οὐδὲ ν' ἀποπερατωθῶσιν ἐντὸς τοῦ ἔτους δύνανται, οὔτε τὰ οἰκονομικὰ μέτρα ἐπιτρέπουσιν, εὔχεται ὥστε νὰ εὑρεθῇ εἰς τὴν εὐάρεστον θέσιν νὰ ἴδῃ ταῦτα πάντα περαιωμένα κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἑπομένου ἔτους, καὶ εἰς τὴν ἔτι εὐαρεστοτέραν τοῦ νὰ ἐπιψηφίσῃ νέας δαπάνας διὰ τὴν κατασκευὴν νέων δρόμων καὶ γεφυρῶν πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς συγκοινωνίας, ὅθεν δύνανται ν' ἀπορρέυσωσι πολλὰ ὠφελήματα εἰς τὴν ἐμπορίαν καὶ τὴν κατανάλωσιν τῶν προϊόντων. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ μέχρι τοῦδε παραδειγματισμὸς πολλὰς παρέχει ἀμφιβολίας περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν δαπανῶν, ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγκάζεται νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ληφθῇ ἓν ὁριστικὸν μέτρον ὥστε ἢ νὰ ἐκτελῆται ἀναγκαίως τὸ ὑπὲρ οὗ ἐπιψηφίζεται ἡ δαπάνη ἔργον, ἢ νὰ παραλείπηται ὁλοσχερῶς εἰς τὸν σχετικὸν προϋπολογισμόν, διὰ νὰ μὴ φαίνωνται ματαιούμεναι αἱ ἀποφάσεις τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων καὶ αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως. Ἐπειδὴ δ' ὁ λόγος περὶ ὁδοποιΐας καὶ γεφυροποιΐας, ἡ ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν της τὰ ἀπὸ Τριπόλεως εἰς Ναύπλιον καὶ ἀπὸ Στυλίδος εἰς Λαμίαν σχετικὰ ἔργα, ἀναγκάζεται νὰ ἐπιστήσῃ ἀρμοδίως τὴν προσοχὴν τῶν ἐπιστατούντων τὰ ἔργα ὑπαλλήλων, καθ' ὅσον εἶναι λυπηρὸν νὰ εὑρίσκηται εἰς τὸ αὐτὸ τῆς ἐνάρξεως σημεῖον πᾶσα ἐργασία, καὶ ἔτι λυπηρότερον νὰ ὑποτίθηται αὕτη ὅλως ἐφήμερος καὶ νὰ κατασκευάζηται ἐφημέρως, διαιωνιζομένης τῆς δαπάνης, χωρὶς νὰ φθάσῃ ποτὲ εἰς ἐντελῆ πέρας ἡ τοσοῦτον ἀναγκαία κατασκευὴ τῶν δημοσίων ὁδῶν καὶ γεφυρῶν, εἰς δὲ τὸ ὑπουρ-

γεῖον τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ λάβῃ ἐξασφαλιστικώτερα ὑπὲρ τῆς περαιώσεως τῶν τοιούτων ἔργων μέτρα, ἐμπιστευομένη εἰς τοὺς ἱκανωτέρους καὶ ἐμπειροτέρους τῶν μηχανικῶν τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐπιτασσίαν αὐτῶν.»

Ἐξεθηκέ τις, ὅτι ἡ ἀπὸ Στυλίδος εἰς Λαμίαν ἄγουσα ὁδὸς, παραιωθεῖσα κατὰ τὰ τρία πέμπτα σχεδόν, παρημελήθη ἐκτοτε, καὶ ἑπομένως κινδυνεύει νὰ καταστραφῇ, καὶ οὕτω νὰ μὴ παιωθῶσιν ὅλαι αἱ μέχρι τοῦδε γενόμεναι δαπάναι.

Τὴν αὐτὴν δὲ ἀποτείναντος καὶ ἑτέρου παρατήρησιν διὰ τὴν εἰς Λεβαδίαν φέρουσαν, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι σύμφωνα μὲ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, τὰς εὐχὰς τῆς Βουλῆς καὶ μὲ τὰς παρατηρήσεις τῶν προαγορευσάντων, εἰσῆρπασε τὴν ὁδοποιΐαν ὡς μίαν τῶν ἀναγκαιοτέρων ἀναγκῶν διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ ὁδοποιΐα καὶ ἡ δι' ἀτμοπλοίων συγκοινωνία θέλουσιν ἔχει τὰ μᾶλλον εὐάρεστα ἀποτελέσματα, καὶ διὰ τοῦτο ἐν ᾧ ἱκανὴν ποσότητα προσέθηκεν εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον. Ἐλαβε συγχρόνως ὑπ' ὄψιν καὶ τὸν κατὰ τὸ 1852 ψηφισθέντα νόμον περὶ ὁδοποιΐας, καὶ εὗρεν ἐν αὐτῷ διατάξεις τινὰς πολὺ ῥητικὰς διὰ τὸν λαὸν, τὰς ὁποίας ὅμως ἐφρόντισε νὰ καταστήσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον ἐπαισθητὰς διὰ τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ἐκδοθεισῶν ὁδηγιῶν, ἀφ' οὗ δὲν ὑπῆρχε πλέον καιρὸς πρὸς ψήφισιν νέου νόμου, καὶ ἤδη θέλει ἐπισπεύσει τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, ἥτις εἶχεν ἀναβληθῇ μέχρι τοῦδε διὰ τὴν ἔλλειψιν ὁδηγιῶν.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς ὁδοὺς Στυλίδος καὶ Λεβαδίας, διὰ μὲν τὴν πρώτην, ἐκτὸς τῶν ἤδη σημειωμένων δι' ὁδοποιΐαν, μένουσιν εἰσέτι χρήματα καὶ ἐκ τῆς πιστώσεως τῆς διὰ τὴν ὁδὸν αὐτὴν αἰτηθείσης, καὶ θέλει διατάξει τὴν ἐξακολούθησιν καὶ περαίωσιν τοῦ ἔργου. Ὡς πρὸς δὲ τὴν τῆς Λεβαδίας ἐπληροφορήθη ὅτι ὑπάρχουσιν ἐλλείψεις τινες, ἡ πρὸς διόρθωσιν τῶν ὁποίων ἐργασία δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀρχίσῃ πρὸ τῆς ἐποχῆς τῶν βροχῶν. Ὑπάρχει δὲ καὶ ἑτέρα ὁδὸς, ἡ ἀπὸ Ναυπλίου εἰς Τριπόλιτζαν φέρουσα, τῆς ὁποίας πολλὰ μέρη καταστράφησαν καὶ διότι τὰ μέρη ἦσαν βραχώδη, καὶ διότι ὁ ἐπιστατήσας μηχανικὸς δὲν εἶχε τὴν ἀπαιτουμένην δι' ἔργα τοιαῦτα πεῖραν, οὐδ' ἔχομεν μηχανικοὺς ἐπιστήμονας τοιούτους, καὶ εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ζητήσωμεν ἔξωθεν μηχανικοὺς, ἑνόντας τὴν πεῖραν μετὰ τῆς ἐπιστήμης, διὰ τὴν ἐπιτήρησιν ἔργων τοιούτων καὶ πρὸς γύμνασιν τῶν ἡμετέρων ἀξιωματικῶν. Ἐπειδὴ δὲ πολλὴν ἔχομεν ἀνάγκην μηχανικῶν καὶ δι' ἄλ-

λας ἀναγκαίας ἐργασίας, ἐφρόντισε νὰ παρακαλέσῃ τὸν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸν, ὥστε οἱ ἀπορριπτόμενοι προσεχῶς μαθηταὶ νὰ καταταχθῶσιν εἰς τοῦτον τὸν κλάδον τοῦ στρατοῦ.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι διὰ τὴν ἀπὸ Ἄργους εἰς Ναύπλιον ὁδὸν πρὸ τριῶν ἐτῶν πληρώνονται δυόδια, χωρὶς οὐδεμία νὰ γίνῃ ἐπ' αὐτῆς διόρθωσις, καὶ τοῦ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι θέλει φροντίσει νὰ πληροφορηθῇ περὶ τούτου· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1, ὡς καὶ τὸ τηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 2, ἔχοντα οὕτω·

«ΚΕΦ. Γ'. Ὁδοποιΐα.

Ἄρθρ. 1. Ἐπισκευὴ δημ. ὁδῶν . . . . . 73000.

» 2. Κατασκευὴ » . . . . . 116500.»

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. ἐκ δρ. 189 500 ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ ἀνωτέρω καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ πρωτοκόλλου ὅμοιον τῷ προαγορευθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Ἀναγνωσθέντα ἑπομένως αἱ ἐπὶ τοῦ κεφ. ἡ. παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαι ὡς ἑξῆς·

ΚΕΦ. Η'. Ἄρθρ. 1. 2.

Ἀνέγερσις φάρων καὶ καθαίρεσις λιμένων.

«Παραδεχομένη τὰ διὰ τοῦ κεφαλαίου τούτου ζητούμενα ποσὰ ἡ ἐπιτροπὴ πρὸς πραγματοποίησιν τῶν ὑπὲρ ὧν ζητοῦνται σκοπῶν, νομίζει ἀναγκαῖον νὰ σημειώσῃ ἐνταῦθα, ὅτι ἡ Ἑλλὰς προωρισμένη διὰ τοῦ ναυτικοῦ της νὰ εἰσάγῃ ζένα κεφάλαια πρὸς ἀντιστάθμισιν τῶν ἐξαγομένων ἐκ τῶν ἀντικειμένων τῆς πολυτελείας, ἔχει πρωτίστην ἀνάγκην νὰ περιποιηθῇ τοὺς λιμένας, αὐτὰ τὰ τελευταῖα ἄσυλα καταφυγῆς τῆς ἑλληνικῆς περιουσίας· ὀφείλει ἑπομένως ἡ Κυβέρνησις νὰ μόνον τὴν καθαίρεσιν τῶν κυριωτέρων ἐξ αὐτῶν νὰ ἐνεργήσῃ ἰδίαις δαπάναις, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνέγερσιν φάρων καὶ προκυμαιῶν, ὡς τὴν τῆς Ἀνδρου κλπ., ἐξασφαλίζουσα δι' αὐτῶν τὴν τύχην τῶν ναυτιλλομένων, καθ' ὅσον τὰ ὁλικὰ αὐτῆς μέσα ἐπιτρέπουσι, καὶ καθ' ὅσον ἄνευ τῆς κυβερνητικῆς συνδρομῆς ὀλίγιστα τοιαῦτα ἔργα δύνανται νὰ περαιωθῶσιν ἰδιωτικῶς ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως κεφαλαίων.»

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ἐξεθηκέ τις, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ κατασκευῆς λιμένος ἐν Κατακόλῳ νομοσχεδίου ἐξέθεσε τὴν κατάστασιν τοῦ λιμένος Καλάμου καὶ παρεκάλεσε τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομ. ὑπουργὸν νὰ φέρῃ ταχέως νομοσχέδιον περὶ παραστάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ περὶ ἐπιβολῆς φόρου νόμου,

καὶ συγχρόνως ν' ἀποσταλῇ εἰς Κάρυστον μηχανικὸς πρὸς ἔναρξιν τῶν προκαταρκτικῶν ἐργασιῶν. Τὴν αἴτησίν του ταύτην ἡ Βουλὴ ἐσύστησεν εἰς τὸν παρόντα τότε ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργόν, ὅστις ὑπεσχέθη νὰ συνεννοηθῇ περὶ ταύτης μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν. Ἐπειδὴ δὲ πάρεστι σήμερον ὁ ἀρμόδιος ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ἐπαναλαμβάνει τὴν πρόκλησίν του, τὴν ὁποίαν πιστεύει ὅτι θέλει ταχέως πραγματοποιήσει ὁ ὑπουργός, καθ' ὅσον ἡ ἰσχὺς τοῦ ὑπάρχοντος νόμου λήγει τὴν ἑβδόμην τοῦ ἐλευσομένου Ἰουλίου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἀποστολὴν μηχανικοῦ, ἐπειδὴ δὲν ἔχομεν ἄλλον ἔμπειρον περὶ τὰ τοιαῦτα ἐκτὸς τοῦ ἐπιφορτισμένου τὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου, θέλει διατάξει αὐτὸν νὰ μεταβῇ ἐπὶ τούτῳ εἰς Κάρυστον ἅμα δυνηθῇ. Ὡς πρὸς δὲ τὸ ζητούμενον νομοσχέδιον, οὐδεμίαν δυσκολίαν ἔχει νὰ φέρῃ ταῦτο, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τοῦ νὰ παρακατατίθενται εἰς τὴν τράπεζαν τὰ εἰσπραττόμενα χρήματα πρὸς ἀποφυγὴν πάσης καταχρήσεως.

Ἐπήνεγκέ τις, ὅτι ἡ εὐφορωτέρα καὶ παραγωγικωτέρα νῆσος εἶναι ἡ Νάξος, ἥτις ὅμως δυστυχῶς στερεῖται λιμένος, πρὸς κατασκευὴν τοῦ ὁποίου ἀπαιτοῦνται **130.000** περίπου δραχμαί. Οἱ κάτοικοι παραδέχονται νὰ πληρώνωσιν ἓν διπλοδέκατον, προσφέροντες συγχρόνως καὶ τὴν προσωπικήν των ἐργασίαν, καὶ ἑπομένως παρακαλεῖται τὸ ὑπουργεῖον νὰ φέρῃ εἰς τὰς Βουλὰς τὸ ἀπαιτούμενον νομοσχέδιον. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν αὐτὴν εὑρίσκονται κατηγορίαν καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Θήρας, ἕτοιμοι ὄντες καὶ οὗτοι νὰ καταβάλωσι πᾶσαν θυσίαν εἰς τὴν κατασκευὴν λιμένος, ἐπικαλεῖται καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τὴν πρόνοιαν τῆς κυβερνήσεως.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἡ ἀμέλεια καὶ ἀκηδεία εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους ὑπῆρξεν ἓν τῶν πρώτων χαρακτηριστικῶν τῶν παρελθουσῶν κυβερνήσεων. Χαίρει δὲ βλέπων ὅτι ἡ παροῦσα δεικνύει μίαν τινα φροντίδα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ὑλικῶν τοῦ ἔθνους συμφερόντων, καὶ διὰ τοῦτο ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἐπὶ ἀντικειμένου λίαν οὐσιώδους, ἀφορῶντος τὴν ἀσφάλειαν τῶν ναυτιλλομένων. Τὸ ἀντικείμενον δὲ εἶναι ἡ ἔλλειψις φάρου μεταξὺ Ἄνδρου καὶ Καφηρέως, ὅθεν διερχόμενα τὰ πλοῖα, διατρέχουσι τὸν μεγαλείτερον κίνδυνον, καὶ σημαντικαὶ ζημίαι συμβαίνουσι συνεχῶς οὐ μόνον εἰς πλοῖα ἑλληνικά, ἀλλὰ καὶ εἰς ξένα, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ἡ κυβέρνησις ἔχει

καὶ ἠθικὸν συμφέρον εἰς τὴν ταχεῖαν ἀναπλήρωσιν τῆς τοσοῦτον ἐπιβλαβοῦς ταύτης ἐλλείψεως. Ἀμφιβάλλει ὅμως ἂν πρέπει νὰ ζητήσῃ ἀμέσως τὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ προσθήκην τῆς πρὸς ἀνεγερσιν φάρου εἰς τὸ μνησθὲν μέρος ἀναγκαιούσης δαπάνης, ἢ νὰ παρακαλέσῃ τὸν ὑπουργόν, ἐπειδὴ συνέπεσε νὰ ἦναι εἰς Λονδῖνον ὁ ἀξιόλογος ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ μας Κ. Τομπάζης, νὰ προσκαλέσῃ αὐτὸν νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ ἐν Λονδίνῳ ὑδρογραφικοῦ γραφείου τὰς ἀναγκαίας περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πληροφορίας πρὸς ἀσφαλεστέραν καὶ ἐπιτυχεστέραν τοῦ ἔργου ἐπιχείρησιν.

Παρατηρήσαντος δέ τινος εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ προσβάλωμεν τὸ παρελθὸν, τὸ ὁποῖον αὐτὴ ἡ ἰδία Βουλὴ ὑπεστήριζε, καὶ τὸ ὁποῖον οὐ μικρὰ ἀπήντα εἰς τὴν πορείαν του προσκόμματα, ὅτι λαῶν τὸν λόγον ἐξέθηκεν ἕτερος· ὅτε τὸ πάλαι συνεμάχησεν ἡ Νάξος μετὰ τῶν Ἀθηναίων, οἱ νικηταὶ ἐκδικούμενοι, καὶ τὸν στολίσκον αὐτῆς κατέκαυσαν καὶ τὸν λιμένα κατέστρεψαν, ἀλλὰ μέχρι τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, αἱ δὲ βάσεις αὐτοῦ ἔμειναν στερεαί. Οἱ προπάτορες τῶν κατοίκων τῆς νήσου δὲν ἐσκέφθησαν περὶ ἐπισκευῆς τοῦ λιμένος, ἀ. διότι διατελοῦντες ὑπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγὸν, δὲν ἠδύναντο νὰ πράξωσι τι, β'. διότι τὸ ἐμπόριον ἦτον νεκρὸν, καθ' ὅσον τὰ προϊόντα τοῦ τόπου καὶ ὀλίγα ἦσαν καὶ οὐδεμίαν εἶχον ἀξίαν, καὶ γ'. διότι οἱ γονεῖς των δὲν εἶχον τόσας ἀνάγκας, ὅσας σήμερον ἕνεκα τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς πολυτελείας, ἥτις εἰσήχθη εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν. Ἅμα ἐξερράγη ἡ ἑλληνικὴ ἐπανάστασις, συνέρρευσαν εἰς τὴν Νάξον πανταχόθεν, καὶ τότε καὶ τὸ ἐμπόριον ἀνεπτύχθη καὶ τὰ πάντα ὑπερετιμήθησαν. οἱ δὲ κάτοικοι ἐκ τοῦ συμφέροντός των ὁρμώμενοι, ἐπεδόθησαν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς καὶ εἰς τὴν δενδροφυτείαν, καὶ ὅλα τοῦ τόπου τὰ προϊόντα ἔφθασαν εἰς τὴν ἀκμήν των. Ἀλλὰ μετὰ τὸ πέρας τοῦ πολέμου πάντες οἱ εἰς Νάξον καταφυγόντες ἐπανῆλθον εἰς τὰς πατρίδας των, ἡ δὲ νῆσος ἔμεινε πάλιν ἐρήμη ὡς πρότερον, ἔχουσα ἓξ μόνον πλοιάρια, τὰ μὲν τρία ταξειδεύοντα μέχρι Κωνσταντινουπόλεως, τὰ δ' ἕτερα τρία μέχρι Σύρου καὶ Θήρας· τότε δὲ πρώτην φορὰν ἀπεδείχθη ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπισκευῆς τοῦ λιμένος, ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ ἔθνος δὲν εὑρίσκετο εἰς κατάστασιν εὐτυχῆ.

Μετὰ τὴν τρίτην Σεπτεμβρίου οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἐπαρχίας του οὐδέποτε ἔπαυσαν παρακαλοῦντες τὴν κυβέρνησιν νὰ λάβῃ πρόνοιαν ὑπὲρ τῆς δυστυχοῦς ταύτης νήσου, μεχρισοῦ

κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ **1846**, συμβάσης τρομερᾶς τρικυμίας, κατεστράφησαν καὶ τὰ μικρὰ καὶ ὀλίγα πλοιάρια, ἅτινα ἐσώζοντο. Τότε δὲ συνελθόντα τὰ δημοτικὰ συμβούλια, ὡς καὶ τὸ ἐπαρχιακὸν, ἐψήφισαν τὴν ἐπιβολὴν διπλοῦ δεκάτου, ἀνὰ ἓν ἡμερομίσθιον ἐφ' ἑκάστης οἰκογενείας, καὶ ἄλλους ἐπὶ τῶν πλοίων φόρους, ἐπεκαλέσαντο δὲ καὶ τὴν ἀρωγὴν τῆς κυβερνήσεως καὶ οὕτως ἐπεστάλησαν τὰ πρακτικὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἀναγνωρίσαν τὴν ἀνάγκην, διέταξε τὸν ἀξιωματικὸν τοῦ μηχανικοῦ Μπουγιούκαν, ὅστις μεταβὰς εἰς Νάξον, συνέταξε τὸν προϋπολογισμὸν τῆς ἀναγκαιούσης δαπάνης, ἥτις ἀνέβαινεν εἰς **130000** δρ., τὸ δὲ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν ἐσημείωσεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ **1848** εἶναι πέντε χιλιάδας δρ. ἀλλὰ δυστυχῶς ἐπελθούσης τῆς τρομερᾶς ἐκείνης ἀνταρσίας, ἡ κυβέρνησις δὲν ἠδυνήθη νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν δαπάνην.

Ἡ Νάξος, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, περιέχει καὶ τὸ πολύτιμον προϊὸν τῆς σμύριδος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἂν καὶ ἔχουσι δικαίωμα ἰδιοκτησίας οἱ κάτοικοι, ὑπεστήριξαν ὅμως τὸ δημόσιον ἐναντίον τῶν ἀπαιτήσεων ξένων, λαβόντες ῥητὴν παρὰ τοῦ τότε ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ὑπόσχεσιν, ὅτι ἡ κυβέρνησις θέλει συντρέξει εἰς τὴν τοῦ λιμένος ἐπισκευήν.

Παρακαλεῖ λοιπὸν τὸν Κ. Ηρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν ἵνα οὐ μόνον σπεύσῃ νὰ φέρῃ εἰς τὰς Βουλὰς τὸν περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἀπαιτούμενον νόμον, ἀλλὰ νὰ σημειώσῃ καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοὐλάχιστον τοῦ προσεχοῦς ἔτους μίαν τινὰ ποσότητα, ἄνευ τῆς ὁποίας εἶναι ἀδύνατον νὰ πραγματοποιηθῶσιν αἱ δίκαιαι ἀξιώσεις τῶν κατοίκων.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀναγνωρίζων ὅλας τὰς προταθείσας ἀνάγκας, παρατηρεῖ μόνον ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ προβῶμεν συγχρόνως εἰς ὅλων αὐτῶν τὴν θεραπείαν. Ἡ κατασκευὴ μάλιστα λιμένος ἐν Νάξῳ εἶναι μία ἀπὸ τὰς πρώτας ἀνάγκας, εἰς τὰς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ στήσῃ τὴν προσοχήν της, ἀλλὰ δυστυχῶς ἐκτὸς τῶν χρηματικῶν μέσων, στερούμεθα καὶ τῶν εἰς ἔργα τοιαῦτα ἀναγκαίων μηχανῶν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν περὶ φόρου πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Ὕδρας, θέλει ἐπιστείλει εἰς τὸν ἐν Λονδίνῳ Τομπάζην τὰ δέοντα, ἵνα ληφθῶσιν αἱ ἀναγκαῖαι πληροφορίαι. Παρατηρεῖ δὲ συγχρόνως, ὅτι ἡ κυβέρνησις προτίθεται νὰ κατασκευάσῃ φάρον εἰς Σαίναρον, ὅπου ἡ ἀνάγκη παρίσταται ἐπίσης σημαντικὴ, καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ὁποίου προϋπελογίσθησαν ἑβδομήκοντα

περίπου χιλιάδες δραχμῶν, αἵτινες θέλουν ἀφεύκτως σημειωθῆ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ προσεχοῦς ἔτους.

Ἑτέρωθέ τις, ὅτι εὐχαριστῶν τὸν βουλευτὴν Φθιώτιδος διὰ τὴν ὁποίαν ἀπέτεινεν εἰς τὴν κυβέρνησιν σύστασιν ὑπὲρ τοῦ λιμένος τῆς Θήρας, πρασίθηκεν ὅτι ἡ νῆσος αὕτη ἔχει πεντήκοντα πλοῖα **200—400** τόνων, ἐκτὸς πολλῶν ἄλλων μικροτέρας χωρητικότητος, καὶ πληρόνει κατ' ἔτος εἰς τὸ δημόσιον **250** χιλιάδας δραχμῶν ἐκ τῶν διαφόρων αὐτῆς προϊόντων, καὶ ἐν τοσούτῳ στερεῖται δυστυχῶς λιμένος ἀσφαλοῦς καὶ εὐρυχώρου, καὶ ἕνεκα τούτου οὐ μικρὰς ὑποφέρουσιν οἱ κάτοικοι ζημίας. Κατὰ τὸ **1848** ἅπαντες οἱ πλοίαρχοι ἀπεστάλησαν εἰς τὸν ὑπολιμενάρχην, πρατείνοντες νὰ πληρόνωσιν ἐπὶ πέντε ἔτη **25** λεπτὰ κατ' ἔτος ἐφ' ἑκάστου τόνου πρὸς κατασκευὴν λιμένος. Τὴν ἀναφορὰν των ταύτην ὁ ὑπολιμενάρχης ἀπέστειλεν εἰς τὸν λιμενάρχην Σύρου, οὗτος δὲ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ δυστυχῶς οὐδεμία ἐδόθη ἀπάντησις. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὸν ὑπουργὸν νὰ λάβῃ πρόνοιαν ὑπὲρ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, τὸ ὁποῖον οὐ μόνον τοὺς κατοίκους, ἀλλὰ καὶ τὸ δημόσιον θέλει ὠφελήσει.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. **1**, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον, ἔχοντα οὕτω·

«ΚΕΦ. Β'. Λιμένες.

Ἄρθρ. **1**. Ἀνέγερσις φάρων . . . . . **11,000.**

» **2**. Κάθαρσις λιμένων . . . . . **20,000** »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. ἐκ δρ. **31000** ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προηγηθείσαις καὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτροπευθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων **74**.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου **1** τοῦ κεφ. Θ'. ἐπρότεινέ τις νὰ σημειοῦται κατ' ἔτος ποσόν τι πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς ἐπισκευῆς τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Εἰρήνης, ἐν ᾧ συνέρχονται πολλάκις τοῦ ἔτους καὶ Βασιλεῖς, καὶ πρέσβεις καὶ ὑπουργοί.

Ἕτερος δὲ παρετήρησεν, ὅτι ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν δρ. **4500**, αἱ μὲν **2,000** θέλουν χρησιμεύσει διὰ τὰ ὑδραγωγεῖα Ναυπλίας, Πύλου καὶ Χαλκίδος, αἱ δὲ **2500** διὰ τὰ ὑδραγωγεῖα δύω χωρίων τῶν Καλαβρύτων. Καὶ τὴν μὲν πρώτην δαπάνην παραδέχεται ὡς ἀναγκαίαν, διότι εἰς τὰς πόλεις αὐτὰς σταθμεύει στρατὸς· καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν δευτέραν, οὐδένα ἄλλον ἀπαντᾷ λόγον εἰμὴ τὴν ἀνέχειαν τοῦ δήμου, ἥτις ὅμως εἶναι τὸ χαλα-

κτηριστικὸν ὅλων τῶν δήμων τοῦ κράτους, καὶ ἑπομένως ἡ πρέπει νὰ βοηθῶσι τοιαῦται βοήθειαι εἰς ὅλους τοὺς δήμους, ἢ ἄλλως, ν' ἀπαλειφθῇ καὶ ἡ σημειωθεῖσα, πρὸς ἀποφυγὴν δικαίων παραπόνων ἐκ μέρους τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν ἕνεκα τῆς παρ' λόγου ταύτης ἐξαιρέσεως.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι ἡ Βουλὴ καθιέρωσεν ἄλλοτε τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ συντρέχῃ ἡ κυβέρνησις τοὺς ἀπόρους δήμους, προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν ἀρχήν, ἣν ἐξέθηκεν ὁ βουλευτὴς Περνασίδος, ὅτι πρέπει ἢ ὅλους τοὺς δήμους νὰ συντρέξῃ ἡ κυβέρνησις ἢ οὐδένα, διότι τότε τίποτε καλὸν δὲν θὰ γίνῃ· ἡ κυβέρνησις εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ καὶ τὰς ἀνάγκας καὶ τὴν κατάστασιν τῶν δήμων, καὶ νὰ συντρέχῃ ποτὲ μὲν τοῦτον, ποτὲ δ' ἐκεῖνον ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης.

Ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου σκοπὸν εἶχε νὰ εἴπῃ ὅ,τι καὶ ὁ προαγορεύσας. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι, ὅταν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, δὲν εἶχε κυρίως νὰ ἐπιφέρῃ μεταβολὰς, ἐξετάσας δὲ εὗρεν ὅτι τῷ ὄντι ὁ δῆμος Καλαβρύτων εἶχε μεγίστην ἀνάγκην τῆς συνδρομῆς τῆς κυβερνήσεως. Ὅ,τι δὲ ἔπραξεν ἡ κυβέρνησις σήμερον διὰ τὸν δῆμον τοῦτον, θέλει πράξει τὸ ἐρχόμενον ἔτος δι' ἄλλον δῆμον, ὅπου ἡ ἀνάγκη παρίσταται μᾶλλον κατεπείγουσα, διότι ἄλλως, πάντες οἱ δῆμοι θέλουσι μείνει ἀβοήθητοι. Τότε δὲ μόνον ἠδύνατο νὰ ἐγερθῇ παράπονον δίκαιον, ὅταν συνεχῶς ἀπηντῶντο ἐν τῷ προϋπολογισμῷ βοήθειαι ὑπὲρ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ δήμου.

Ἐπανέλαβεν ὁ τὴν ἀπάλειψιν προτείνας, ὅτι ἡ κυβέρνησις δύναται νὰ δίδῃ δάνεια εἰς τοὺς ἀνάγκην ἔχοντας δήμους, οὐχὶ δὲ καὶ βοηθείας, αἵτινες εἰς σπανίας καὶ ἐξαιρετικὰς μόνον δίδονται περιστάσεις, ὡς ἐκείνην τῶν Θηβῶν, διότι ἄλλως, τοιαῦται βοήθειαι ἰσοδυναμοῦσι μὲ ἐπιστροφὴν τῶν φόρων. Προτιμώτερον λοιπὸν νὰ ἐλαττώσωμεν τοὺς φόρους, ἐὰν ὦσιν ὑπερβολικοί, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ τοὺς ἐπιστρέφωμεν διὰ τοιούτων ἐξαιρετικῶν μάλιστα βοηθειῶν, αἵτινες δύνανται νὰ διεγείρουν δίκαια παράπονα, καὶ διὰ τοῦτο ἐπιμένει εἰς τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ποσοῦ τῶν 2,500 δραχμῶν.

Τὴν πρότασιν δὲ ταύτην, ὑποστηριχθεῖσαν καὶ ὑπ' ἄλλου, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, ἀπέρριψε μὴ ἀναστάσα· παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον, ἔχον οὕτω·

«ΚΕΦ. Θ'. Βοήθειαι.

«Ἄρθρ. 1. Γενικαί . . . . . 4,500.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 2 παρετήρησέ τις, ὅτι τὴν δημοσιογραφίαν θεωρεῖ ὡς συγχρὸν τῆς κοινῆς γνώμης, πρὸς διάγνωσιν τῆς ὁποίας ὁ σφυγμὸς πρέπει ν' ἀρίστηται ἐλεύθερος καὶ οἱ παλμοί αὐτοῦ ἀνεπηρέαστοι. Δὲν παρευρέθη εἰς συζητήσεις προϋπολογισμῶν παρελθόντων ἐτῶν, νομίζει ὅμως ὅτι δὲν ἐσημειοῦτο ἐν αὐτοῖς ποσὸν διὰ συνδρομὰς ἐφημερίδων, μολονότι πιστεύει ὅτι τοιαύτη δαπάνη ἐγίνετο καὶ τότε, καὶ κατὰ τοῦτο τοὐλάχιστον θεωρεῖ εἰλικρινεστέραν τὴν παροῦσαν Κυβέρνησιν, ἥτις ῥητῶς σημειοῖ αὐτὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ.

Δὲν ἀναγνωρίζει ὅμως τὴν ἀνάγκην συνδρομῆς ἐφημερίδων, ἥτις ἐκτὸς τοῦ ὅτι διαφθείρει τὴν ἐλευθεροτυπίαν, καταστρέφει συγχρόνως καὶ τὴν εἰς πᾶν ἀντικείμενον ἀπαιτουμένην ἰσότητα τοῦ συναγωνισμοῦ. Ἡ κυβέρνησις δύναται μὲν νὰ ἔχῃ μίαν τινὰ ἐφημερίδα ἐπίσημον ἢ ἡμιεπίσημον ἀνεγνωρισμένην, καὶ ἀντιπροσωπεύουσαν τὰς ἀρχάς της, σήμερον μάλιστα ὅτε ὑπάρχει μία τις ἐξωτερικὴ κατὰ τοῦ ἔθνους ἡμῶν τάσις, δὲν δύναται ὅμως νὰ χορηγῇ χρηματικὰς συνδρομὰς εἰς ἄτομα, ἅτινα ἐμπορεύονται τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἰδεῶν των καὶ τὴν ἱκανότητά των, διότι ἐφημερίδες ἐπὶ μισθῷ γραφόμεναι δηλητηριάζουσι τὴν κοινὴν γνώμην, καὶ ἀντίκεινται εἰς τὸ συνταγματικὸν ἡμῶν πολίτευμα.

Παρετήρησεν ὁ πρόεδρος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, ὅτι καὶ εἰς αὐτὴν ἐφάνη ὑπέρογκον τὸ δι' ἐφημερίδας σημειούμενον ποσὸν, ἀλλ' ἐξετάσασα ἐπληροφορήθη ὅτι ἐκ τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ πληρώνονται συνδρομαὶ καὶ εἰς εὐρωπαϊκὰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ συγγράμματα, μικρὸν δὲ μόνον ποσὸν δαπανᾶται εἰς συνδρομὰς ἐγχωρίων ἐφημερίδων. Τοιαύτας συνδρομὰς ἐχορήγουν καὶ αἱ παρελθοῦσαι κυβερνήσεις χωρὶς νὰ σημειῶσι διακεκριμένως τὸ ποσὸν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, καὶ κατὰ τοῦτο τοὐλάχιστον θεωρεῖ εἰλικρινεστέραν τὴν διαγωγὴν τοῦ παρόντος ὑπουργείου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐὰν τῷ ὄντι ἦλθον παρὼν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους ὁ βουλευτὴς Ὕδρας, ἤθελεν ἰδεῖ ὅτι διὰ συνδρομὰς ἐφημερίδων ἐσημειοῦτο ποσὸν ἐκ δρ. 18000, τὸ ὁποῖον καὶ παρεδέχθη ἡ Βουλή. Ἀποχρώσης δὲ τὴν ἰδέαν, ὅτι αἱ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως συντρεχόμεναι ἐφημερίδες δηλητηριάζουσι τὴν κοινὴν γνώμην. Τοὐναντίον μάλιστα λέγει, ὅτι ἡ κυβέρνησις ὀφείλει διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς ὀργάνων ν' ἀπαντᾷ εἰς τὰς ἄλλας ἐκείνας ἐφημερίδας, αἵτινες ἐπὶ μισθῷ ὑπηρετοῦσαι, ζητοῦν νὰ δηλη-

στηριάσωσι τὰ ἀληθῆ τοῦ ἔθνους συμφέροντα διὰ τῆς παραμορφώσεως τῆς ἀληθείας, καὶ ἤθελεν εἶσθαι ἁμάρτημα τῷ ὄντι κυβερνητικὸν, ἐὰν ἐσυγχώρει νὰ κυκλοφορῶσιν ἀρχαὶ ὀλέθριαι καὶ καταστρεπτικαὶ ἄνευ ἀπαντήσεων. Ἡ κυβέρνησις, ἀντιπρόσωπος ἀρχῶν καὶ ἰδεῶν, τὰς ὁποίας θεωρεῖ συμφερούσας εἰς τὸ ἔθνος, ὀφείλει νὰ ὑποστηρίζῃ τὰς ἐφημερίδας ἐκείνας, αἵτινες παραδέχονται καὶ ὑπερασπίζονται τὰς ἀρχάς της, καὶ να τὰς συνιστᾷ εἰς τὰς ὑπαλλήλους ἀρχὰς, διὰ να βλέπωσιν ἐν αὐταῖς τὴν διαγωγὴν τῆς κυβερνήσεως, ἣν ὑπηρετοῦσι, καὶ τὰς ἀρχὰς τὰς ὁποίας ὀφείλουν ν' ἀκολουθῶσιν.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἐρχόμενος εἰς βοήθειαν τοῦ βουλευτοῦ Ὕδρας, ὑποστηρίζει καὶ οὗτος τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ ἀργυρώνητος τύπος δηλητηριάζει τὴν κοινὴν γνώμην, καὶ τοῦτο ἀπέδειξε πολλάκις ἡ εὐστροφία ἐφημεριδογράφων τινῶν, οἵτινες τὸν χθὲς μὲν κατ' αὐτοὺς ῥάπτην ἀποκαλοῦσι σήμερον ἀξιότιμον, εἰς ὃν τινα δὲ χθὲς ἔψαλλον *ὡσαννά*, σήμερον κράζουσι *σταυρωθείτω*, καὶ ὡς νὰ ἔχουν τὴν δύναμιν τοῦ Παναγιωτάτου, μακαρίτην γράφουσι σήμερον τὸν ὁποῖον ἀφορισμένον χθὲς ἐθεώρουν, διότι τοιαῦτα εἰσὶ τ' ἀποτελέσματα τῆς διαφθορᾶς τοῦ τύπου.

Ἐπίσης δὲ παραδέχεται ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ ἔχῃ μίαν ἐφημερίδα, ἥτις νὰ ὑπερασπίζηται τὰς πράξεις της, διότι, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπεν ὑπουργός τις ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου, «φοβοῦ τὰς διαβολὰς κἂν ψευδεῖς ὦσι.»

Ἐπανέλαβεν ὁ βουλευτὴς Ὕδρας, ὅτι ἐὰν, ὡς διϊσχυρίσθη ὁ ὑπουργὸς, αἱ ἐφημερίδες, τὰς ὁποίας τὸ ὑπουργεῖον συντρέχει, ὑποστηρίζωσιν ἀρχὰς ὑγιεῖς καὶ στηριζομένας εἰς τὴν κοινὴν γνώμην, ἐφημερίδες τοιαῦται, εἰς τὰς ὁποίας ἀνοίγεται καὶ τοῦ πτωχοτέρου πολίτου ἡ θύρα, δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην ὑπουργικῶν συνδρομῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν συνδρομῶν εἶναι ἡ ἀληθεστέρα ἐκτίμησις τῆς κοινῆς γνώμης ὑπὲρ μιᾶς ἐφημερίδος, καὶ τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἐπικαρτυρεῖ ἡ γηραιὰ Ἀθηνᾶ, ἥτις ἀπὸ τῆς γεννήσεώς της ἐξακολουθεῖ τὰς αὐτὰς ὑποστηρίζουσα ἀρχάς.

Ἀνταπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ Ἀθηνᾶ δὲν ἀγοράζεται, ἀλλ' ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἀγοράζει ἀντίτυπα αὐτῆς καὶ ἀποστέλλει εἰς τοὺς ὑπαλλήλους της δι' ὃν πρὸ μικροῦ ἐξέθηκε λόγον· ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι μέχρι τοῦδε συζητοῦμεν τὴν φύσιν τῆς δαπάνης, χωρὶς νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ ποσὸν αὐτῆς. Ἐν τῷ ἀναλυτικῷ πίνακι σημειοῦται ἓν ποσὸν δρ. 60,000 διὰ βοηθείας δυστυχῶν, ἔξοδα κηδειῶν καὶ συνδρομὰς ἐφημερίδων. Καὶ ἄλλοτε ἀπέτεινε τὴν παρατήρησιν, ὅτι, κατὰ τὸν περὶ δημοσίου

λογιστικοῦ νόμον, πᾶσα ἑτεροφυὴς δαπάνη πρέπει νὰ σημειοῦται εἰς χωριστὸν ἄρθρον· ἀλλὰ ποία σχέσις μεταξὺ βοηθειῶν ἐνδεῶν, κηδειῶν καὶ συνδρομῆς ἐφημερίδων; Ὁ πρόεδρος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς εἶπεν, ὅτι ἐξ εἰλικρινείας τὸ ὑπουργεῖον ἐτημείωσεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοιαύτην δαπάνην, ἀλλ' ὤφειλε συγχρόνως νὰ διακρίνῃ καὶ τὸ ποσὸν, διότε οὕτω θὰ εὑρεθῇ εἰς δύσκολον θέσιν ποίαν νὰ διατηρήσῃ ἀναλογίαν δαπάνης διὰ τὰ τριακοντικείμενα, διὰ τὰ ὁποῖα ἐνωτικῶς ζητεῖται τὸ ποσὸν τῶν 60,000. Ἂν δὲ καὶ πιστεύσι, ὅτι καὶ ἡ παρατήρησις αὕτη δὲν θέλει γίνει δεκτὴ, χαίρει ὅμως διότι καταδεικνύει ἀντιφάσκον τὸ ὑπουργεῖον.

Ἀπήντησεν ὁ πρόεδρος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, ὅτι ἐκλείψαντος τοῦ συστήματος τοῦ νὰ ὑποδιαιρῶνται τὰ ἄρθρα εἰς ἐδάφια, ὁ ὑπουργὸς δύναται ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου νὰ συμπεριλάβῃ πλειοτέρας δαπάνας, τὰς ὁποίας διαθέτει κατὰ τὴν ἀνάγκην τῶν διαφόρων αἰτίων.

Προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν συζητοῦμεν σήμερον τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον, τοῦ ὁποίου πολλαὶ διατάξεις ἀποδαίνουσι σχεδὸν ἀπραγματοποίητοι. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου παρατηρεῖ, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τὸ ποσὸν ἑκάστης δαπάνης, διότι δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ προϊδῃ ἐν παραδείγματι πόσοι θέλουν ἀποθάνει ἐντὸς τοῦ ἔτους, διὰ νὰ σημειώσῃ ὡρισμένον ποσόν. Ὅ,τι δὲ ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν, εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς καταχρήσεως, καὶ σκοπὸν τοιοῦτον βέβαια δὲν ἀνακαλύπτει.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον 2 δι' ἀναστάσεως μετὰ τῆς προσθήκης τῆς γενομένης διὰ τῆς δηλώσεως ἐκ δραχμῶν 47,000, ἔχον οὕτω·

«Ἄρθρ. 2. Ἰδιαίτεραι. . . . . 115,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. Θ'. ἐκ δραχ. 119,500, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ τελευταίου ι'. «ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων» ἄνευ ἄρθρου καὶ ἐκ δρ. 31,938:19, ἰδίας ψηφορορίας, ὁμοίας ταῖς ἀνωτέρω καὶ ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολόκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια σχεδὸν πρὸς ἄλληλα, ὧν τὸ ἓν προσαρτᾶται ἐνταῦθα, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν μὲν πίστωσιν τοῦ κεφ. Θ'., διὰ ψήφων 72 κατὰ 1 τὴν δὲ τοῦ κεφ. ι'. διὰ ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον Θ΄. τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, Ναὶ ἢ Ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Δημήτριος Ἀθανασίου	
Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Ν. Δελένδας	
Πέτρος Καμπάνης		Δ. Γαβρᾶς	Ν
Νικόλαος Καΐρης		Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Θρασ. Α. Ζαΐμης	Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Λεωνίδ. Ν. Πετμεζᾶς	
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Χ. Θεοχαρόπουλος	
Νικόλαος Ἰατρός		Ἠλ. Παπαδαῖος	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἀθαν. Δανηλόπουλος	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Σταῦρος Βλάχος		Κωνστ. Δημητριάδης	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Βελ. Νικολαΐδης	
Σωτήριος Στράτος		Ἰωάννης Μπαλάφας	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Πέτρος Δελιγιάννης	
Φίλων Φίλωνος		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος		Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Π. Κολοδίνος	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Ἐμ. Ἀντίπας	Ν
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Γεώρ. Πανοπριοτόπουλος	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Γεώργιος Κανδύλης	Ν	Χρῆστος Ράγκος	
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς		Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Ἐμμ. Τσοῦχλος	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	
Δημήτριος Ζῶτος	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ν
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	Ν	Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Νικόλαος Γρανίτσας		Α. Κορφιωτάκης	Ν
Λύσανδρος Βιλαέτης		Γεώρ. Γιατράκος	
Σ. Χ. Στεφανόπουλος		Λουκᾶς Στεφάνου	
Ἀνδρέας Λύγερινὸς		Ἰω. Παπαλουκόπουλος	
Σόλων Κρεστενίτης		Ἰω Ν. Ταμπακόπουλος	

Γ. Ν. Ῥεθελιώτης		Σιδέρης Πράτσικας	
Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Παν. Πατρινός	
Ἀναγν. Δεδόπουλος	Ν	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	
Α. Μαυρογενὴς		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν
Γ. Κεράλας		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Ἀναγν. Τσάκας	Ν	Ν. Α. Μπότασης	Ν
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	Ν	Κ. Δαρειώτης	
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν	Ἰω. Σκαβέντζος	
Ἀλέξ. Κουμουνδοῦρος	Ν	Γ. Νικολάου	Ν
Παναγ. Παπατσώνης		Γεώργιος Ναύτης	
Ἰωάννης Προβιλέγιος	Ν	Μιχαὴλ Σολωμὸς	Ν
Ἰωάννης Ταταράκης	Ν	Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Σ. Βαρότσης	Ν	Στ. Δάρας	Ν
Χ. Σουμαρίπας	Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Παναγ. Ψάθης	
Π. Χρυσοβέργης	Ν	Νικόλαος Νάζος	Ν
Α. Παπαδημητριάδης		Ἀναγ. Παπατσώρης	Ν
Δ. Κοκοτάκης	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	Ν
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος	Ν
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Γ. Μαδεμοχωρίτης		Δ. Στάϊκος	Ν
Γεώργιος Μπάνης	Ν	Α. Κιζάνης	
Νικόλαος Πιεράκος		Παντολέων Κουντουριώτης	
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Δημήτριος Βουδούρης	Ο
Δημήτριος Πουλικάκος	Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκός	Ν
Γρηγόρ. Πατριαρχέας	Ν	Μ. Χουρμούζης	Ν
Π. Χριστόπουλος	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Π. Κανελλόπουλος	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	
Νικόλ. Μοσχούλας	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	Ν
Σπ. Πήλληκας	Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Νάκος Πανουργιᾶς		Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Κωνστ. Βλάμης	Ν	Α. Μάνσταρης	Ν
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν		

Μετὰ ταῦτα ἀναγγείλας ὁ πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Α. Ν. Πετιμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΖ'.

Τῆς 1 Ἰουλίου 1835.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ἐγένετο ἡ παρατήρησις ὅτι εἶναι ἄτοπον νὰ συζητῇ ἡ Βουλὴ προϋπολογισμὸν ἀπάντος τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν, ὅτι κωλυόμενος πρὸς στιγμὴν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, θέλει φθάσει μετὰ μικρὸν, καὶ ὅτι εἰς πᾶσαν ἀμφιβολίαν δύναται ὁ βουλόμενος ν' ἀποταθῇ πρὸς αὐτὸν, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα τοῦ κεφαλαίου Α', ἅτινα ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

«Κεφάλαιον Α'. Στρατὸς τῆς γραμμῆς.

Ἄρθρ. 1. Μισθοὶ ἀξιωματικῶν . . . δρ. 980,471:36.

» 2. » ὑπαξ καὶ στρατιωτῶν. » 1,026,719:14.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου, ἐκ δραχμῶν 2,007,093:50, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἰωάν. Σκαβίντσον καὶ Γ. Ἀντωνόπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὡθὲν προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν διὰ ψήφων 72 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλ. Α. τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, Ναὶ ἢ Ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Σκαρλάτος Σοῦτσος	
Δημήτριος Ὀρεινός		Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Ἀνδρέας Μεταξᾶς	
Πέτρος Καμπάνης		Σταῦρος Βλάχος	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Ἀνδρέας Ἴσκος	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Σωτήριος Στράτος	
Δημήτριος Τσάκρης		Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	
Γεώργιος Τσάκρης		Φίλων Φίλωνος	Ν
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ν

Νικόλαος Τσέλιος		Χρῆστος Ῥάγκος	
Κωνστ. Γριβαγεώργης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Ἀναγν. Παπαθανασίου	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Α. Κορφιωτάκης	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Σταμάτ. Μήτσας	Ν	Λουκᾶς Στεφάνου	
Δ. Ζώτος	Ν	Ἰω. Παπαλουκόπουλος	
Γ. Γιολδάσης	Ν	Ἰω. Ταμπακόπουλος	
Ν. Γρανίτσας		Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	
Λύσανδρος Βιλαέτης	Ν	Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν	Ἀναγ. Δεδόπουλος	
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	Ν	Α. Μαυροειδὴς	Ν
Σόλων Κρεστενίτης		Γ. Κεφάλας	Ν
Δημήτριος Ἀθανασίου		Ἀναγ. Τσάκας	Ν
Γεώργιος Διαμάντης		Ἀλέξ. Μαυροκαρδάτος	
Ν. Δελένδας	Ν	Κωνστ. Κουρκουμέλης	Ν
Δ. Γαβρᾶς	Ν	Ἀλέξανδ. Κουμουνδοῦρος	
Ν. Βαρβαρῆγος	Ν	Παναγ. Παπατσώνης	
Θρασύβουλος Ζαΐμης	Ν	Ἰω. Προβιλέγιος	Ν
Λεωνίδ. Ν. Πετμεζᾶς		Ἰω. Ταταράκης	Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος		Σ. Βτράτσης	Ν
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν	Χ. Σουμαρίπας	Ν
Ἀθαν. Δανηλόπουλος	Ν	Π. Δημητρακόπουλος	
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Π. Χρυσοβέργης	Ο
Ἰωάννης Ζάρκος	Ν	Α. Παπαδημητριάδης	
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	Ν	Δ. Κοκοτάκης	Ν
Βελισ. Νικολαΐδης	Ν	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	
Ἰωάννης Μπαλάφας		Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν
Πέτρος Δελιγιάννης		Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γεώργιος Μπάνης	Ν
Κωνστ. Ἀαμπρινόπουλος		Νικόλαος Πιεράκος	Ν
Νικόλαος Μπούκουρας	Ν	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Π. Κολποδῖνος	Ν	Δημήτριος Πουλικάκος	Ν
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν	Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν
Γ. Πανοπριρτόπουλος	Ν	Π. Χριστόπουλος	Ν
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος		Π. Κανελλόπουλος	

Νικόλαος Μοσχούλας	. . . N	Παναγιώτης Ψάθης	. . .
Σπ. Ηλίληκας	. . . . N	Νικόλαος Νάζος	. . . . N
Ν. Πανουργιᾶς	. . . . .	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	. N
Κωνσταντῖνος Βλάμης	. . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	. . N
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	. . . . . N	Κυριάκος Πυνηρόπουλος	. . .
Σιδέρης Πράτσικας	. . . .	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	. . . .
Π. Πατρινός	. . . . .	Δημήτριος Στάϊκος	. . . N
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	. . . .	Α. Κιζάνης	. . . . . N
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	. N	Παντολέων Κουντουριώτης	.
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	. .	Δημήτριος Μπουδούρης	. . .
Ν. Α. Μπότσης	. . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκός	. . . . N
Κ. Δαρειώτης	. . . . .	Μ. Χουρμούζης	. . . . . N
Ἰω. Σκαβέντζος	. . . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	. .
Γ. Νικολάου	. . . . . N	Γεώργιος Ριζόπουλος	. . .
Γεώργιος Ναύτης	. . . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	.
Μιχαὴλ Σολωμός	. . . . N	Λύγερινός Ἀβέρωφ	. . .
Ἀν. Ρενουάρδος	. . . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	. .
Στ. Δάρρας	. . . . . N	Α. Μάντσαρης	. . . . . N
Ἰωάννης Σαγρέδος	. . . . N		

Ἀκοῶν τις ἐπομένως τὸν λόγον, παρετήρησεν, ὅτι τὴν 29 Ἰουλίου 1853 ἐξεδόθη νόμος κανονίζων τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν κατηργήθη τὸ ἕως τότε ἰσχύον ὀργανικὸν διάταγμα· ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ προϋπολογισμὸς ἐξακολουθεῖ νὰ συντάσσηται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὀργανικοῦ ἐκείνου διατάγματος, καὶ οὕτω νὰ μένῃ εἰς ἀχρηστίαν νόμος κυρωθεὶς ὑπό τε τῶν Σωμάτων καὶ τοῦ Βασιλέως. Τὴν παρατήρησιν ταύτην ἀποτείνει εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ παύσῃ τοὐλάχιστον εἰς τὸ μέλλον τὸ ἄτοπον τοῦτο.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργός, ὅτι κατὰ τὸν μῆνα Αὔγουστον τοῦ 1852 ὑπεβλήθη παρὰ τοῦ τότε ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων νομοσχέδιον κανονίζον τὰς ἀποδοχὰς τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1853 καὶ 1854 συνταχθεὶς οὐ πολὺ μετὰ ταῦτο, ἐβασίσθη ὡς πρὸς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἀξιωματικῶν εἰς τοὺς ὅρους τοῦ διαληφθέντος νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἐπιψηφισθὲν ὑπὸ τῶν Βουλῶν, ἐδημοσιεύθη ὡς νόμος διὰ τοῦ ἀριθ. 24 τῆς ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 1853. Ἀλλὰ διὰ νὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν, κατὰ τὸ 6 ἄρθρον αὐτοῦ, ἀπῃτεῖτο νὰ κανονισθῶσι διάφορα ἀντικείμενα διὰ Β. διατάγματος. — Ἐπειδὴ

δὲ τοιοῦτον διάταγμα δὲν ἐξεδόθη, οὔτε ἐπὶ τοῦ προκαλέσαντος τὸν νόμον Σ. Μηλίου, οὔτε ἐπὶ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ Σ. Σούτσου, καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὰ φαινόμενα ἡ διὰ τοῦ νόμου ὁριζομένη διατίμησις ἐθεωρήθη ὡς πλημμελὴς κατά τε τὴν διαίρεσιν καὶ ἐν μέρει κατὰ τὸ ποσὸν τῶν ἀποδοχῶν, ὁ νόμος αὐτὸς ἔμεινεν ἀνενέργητος, ἡ δὲ μισθοδοσία τῶν ἀξιωματικῶν καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1853 καὶ 1854 ἐπληρώνετο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παλαιᾶς διατιμήσεως. Ὁ νῦν ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν εἰς τοιαύτην στάσιν εὑρὼν τὰ πράγματα, ἠκολούθησε τὴν αὐτὴν τάξιν, μὴ θελήσας νὰ μεταβάλῃ τὰ καθεστῶτα, καθ' ὅσον μάλιστα ἐθεώρησεν ἡμαρτημένους τινὰς τῶν ὅρων τοῦ νόμου. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1855 ἔπρεπε νὰ συνταχθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐνεκαθεν ἐνεργείας διατιμήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν, κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ὁποίας γίνεται μέχρι σήμερον ἡ πληρωμὴ αὐτῶν. Ἐντεῦθεν δ' ἐξηγοῦνται αἱ διαφοραί, αἵτινες ὡς πρὸς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἀξιωματικῶν φαίνονται μεταξὺ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐτῶν 1853 καὶ 1854 καὶ τοῦ ἔτους 1855, διότι οἱ μὲν δύο πρῶτοι ἐβασίσθησαν ἐπὶ τῆς διατιμήσεως τοῦ νόμου, ὁ δὲ τοῦ 1855 ἐπὶ τῆς τοῦ διατάγματος, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξακολουθεῖ νὰ γίνηται καὶ ἡ πληρωμή. Πλὴν δὲ θέλει ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια πρὸς κατάπαυσιν τῆς τοιαύτης ἀνωμαλίας.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ τὴν παρατήρησιν ἀπευθύναντος, ὅτι πρέπει ἢ νὰ προκαλεσθῇ τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 τοῦ νομοσχεδίου μνημονευόμενον Β. διάταγμα, ἢ νὰ τροποποιηθῇ ὁ νόμος, ἐὰν φαίνηται ἐλλιπωματικός, οὐδέποτε ὅμως καὶ νὰ μένῃ ἐν ἀχρηστίᾳ· ἐγένετο ὁμοία τῇ ἀνωτέρω ψηφοφορία ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλαίων 2 καὶ 3, ἄνευ ἄρθρων, ἐχόντων οὕτω·

«Κεφ. 2. Τροφαί. . . . . 500,000.

» 3. Νομή. . . . . 210,000.»

Ἐξ ἧς συνήχθη καθ' ἓν τῶν πρωτοκόλλων, προσαρτώμενον ἐνταῦθα, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἑκατέραν τῶν πιστώσεων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφ. Γ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, Ναὶ ἢ Ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δουκᾶς Λόντος	Δημήτριος Ὀρσινός . . . . N

Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . Ν
Πέτρος Καμπάνης . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .
Δημήτριος Τσόκρης . . . Ν
Γεώργιος Τσόκρης . . . Ν
Νικόλαος Ἰατρός . . . .
Σκαρλάτος Σοῦτσος . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς . . . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . .
Σωτήριος Στράτος . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . Ν
Φίλων Φίλωνος . . . . . Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . Ν
Κων. Γριβογεώργης . . . Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος . Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . Ν
Γεώργιος Κονδύλης . . . Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . Ν
Σταμάτιος Μήτσας . . . Ν
Δημήτριος Ζῶτος . . . . Ν
Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . . Ν
Ν. Α. Γρανίτσας . . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης . . . .
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . Ν
Ἀνδρίας Αὐγερινάς . . . .
Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Δημήτριος Ἀθανασίου . . .
Γεώργιος Διαμάντης . . .
Ν. Δελένδας . . . . . Ν
Α. Γαβρᾶς . . . . . Ν
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . Ν
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . Ν
Ἀεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . Ν

Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . Ν
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . Ν
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . Ν
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . Ν
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης . Ν
Βελισάριος Νικολαΐδης . . Ν
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . . Ν
Κων. Λαμπρινόπουλος . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . Ν
Π. Κολποδῖνος . . . . . Ν
Ἐμμ. Ἀντίπας . . . . . .
Γ. Παναπριωτόπουλος . . . Ν
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . Ν
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . .
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . Ν
Σ. Κοπανίτσας . . . . . Ν
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . .
Α. Κορφιωτάκης . . . .
Γ. Γιατράκος . . . . . Ν
Λουκᾶς Στεράνου . . . . .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . Ν
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . Ν
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . .
Α. Μαυροειδής . . . . . .
Γ. Κεφάλας . . . . . Ν
Ἀναγνώστης Τσάκας . . . Ν
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Κων. Ἰω. Κουρκουμέλης . Ν
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .
Παναγιώτης Παπατσώνης .
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . Ν
Ἰω. Ταταράκης . . . . . Ν

Σ. Βαρότσης . . . . . Κ. Δαρειώτης . . . . . .
Χ. Σουμαρίπας . . . . . Ν Ἰω. Σκαβέντζος . . . . . Ν
Π. Δημητρακόπουλος . . Ν Γ. Νικολάου . . . . . Ν
Π. Χρυσοβέργης . . . . Ν Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . . Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . Ν
Δ. Κοκοτάκης . . . . . Ν Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . Ν
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . Ν Στ. Δάρας . . . . . Ν
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . Ν Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . Παναγιώτης Ψάθης . . . . .
Γεώργιος Μπάνης . . . . Ν Νικόλαος Νάζος . . . . .
Νικόλαος Πιεράκος . . . . Ἀναγνώστης Παπατσώρης . Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . . Δημ. Πολυχρονόπουλος . . Ν
Δημήτριος Παυλικάκος . . Ν Κυριάκος Πονηρόπουλος . . Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . Ν Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . .
Π. Χριστόπουλος . . . . Ν Δημ. Σταΐκος . . . . . Ν
Π. Κανελλόπουλος . . . Ν Α. Κιζάνης . . . . . Ν
Νικόλαος Μασχούλας . . . Ν Παντελέων Κουντουριώτης .
Σπ. Πάλλικας . . . . . Δημήτριος Βουδούρης . . .
Ν. Πανουργιᾶς . . . . . Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . Ν
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . Ν Μ. Χουρμούζης . . . . . Ν
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . Ν Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Σιδέρης Πράτσικας . . . . Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . .
Π. Πατρινὸς . . . . . Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . Ν
Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . . Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . Ν
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . Ν Νικόλαος Β. Μπουδούρης .
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . Ν Α. Μάντσαρης . . . . . Ν
Ν. Α. Μπότασης . . . .

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ κεφαλαίου Δ'. ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναπτάσεως, ἔχοντα οὕτω·

«Κεφάλαιον Δ'. Ἱματισμὸς καὶ ἀποσκευή.

Ἄρθρ. 1. Ἱματ. καὶ ἀποσκ. ἐπὶ τῆς καταθέσεως. 310000.
» 2. Ἱματ. καὶ ἀποσκ. ἐκτὸς τῆς καταθέσεως. 32640:89.
» 3. Ἀπρόβλεπτος ζημία ἐνδυμάτων. . . . 2000.
» 4. Χορήγησις σκευῶν καθαριότητος. . . . 4000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου ἐκ δραχμῶν 348.640:89 ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προηγηθείσαις ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέπτας, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν ταῖς προηγηθείσαις, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Ἀναγνωσθέντα δὲ τὰ ἄρθρα 2, 3 καὶ 4 τοῦ κεφαλαίου Ε'.

κενοῦ ὄντος τοῦ ἄρθρου 1, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστ[ο]σεως, ἔχοντα οὕτω·

«Κεφάλ. Ε'. Ὁπλισμός.

Ἄρθρ. 2. Συντήρησις ὅπλων. . . . . 8440:80.
» 3. Πολεμεφόδια καὶ ὁπλισμὸς φρουρίων. 60000.
» 4. Τύμπανα, Σάλπιγγες . . . . . 3572.»

Γενομένης εἶτα καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου ἐκ δραχ. 72012:80, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου ς'. «Ἱππωνεία» ἐκ δραχ. 33250, ἄνευ ἄρθρου ψηφοφορίας, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθεισῶν ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἑκατέραν τῶν πιστώσεων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἕκτης ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον Ζ'. τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, Ναὶ ἢ Ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Γεώργιος Κονδύλης	
Δημήτριος Ὁρεινός	Ν	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	
Πέτρος Καμπάνης		Βασίλειος Νώνης	Ν
Νικόλαος Π. Καλ[ι]ης		Σταμάτιος Μήτσας	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίλης		Δημήτριος Ζῶτος	Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Γ. Ι. Γιολδάσης	Ν
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Ν. Α. Γρανίτσας	
Νικόλαος Ἰατρ[ο]ς		Λύσανδρος Βιλαέτης	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Δ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ἀνδρέας Λύγερινός	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Σόλων Κρεστενίτης	
Σταῦρος Βλάχος		Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Σωτήριος Στράτος		Ν. Δελεγδας	Ν
Ἀντώνιος Γ[ε]ωργαντᾶς	Ν	Δ. Γαβρᾶς	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ν	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Α. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν
Γ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	

Ἰωάννης Ζάρκος	Ν	Α. Παπαδημητριάδης	
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	Ν	Δ. Κοκοτάκης	Ν
Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	Ν
Ἰωάννης Μπαλάφας		Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν
Πέτρος Δελιγιάννης		Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γεώργιος Μπάνης	Ν
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Νικόλαος Πιεράκος	
Νικόλαος Μπούκουρας	Ν	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Π. Κολποδῖνος	Ν	Δημήτριος Πουλικάκος	
Ἐμ. Ἀντίπας		Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν
Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν	Π. Χριστόπουλος	Ν
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος		Π. Κανελλόπουλος	Ν
Χρῆστος Ράγκος		Νικόλαος Μοσχούλας	Ν
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν	Σπ. Ἠλλήνας	
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος		Ν Πανουργιᾶς	
Νικόλαος Ματθαίου		Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν
Ν. Χ. Παναγιώτου		Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν
Σ. Κοπανίτσας	Ν	Σιδέρης Πράτσικας	
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν	Π. Πατρινὸς	
Α. Κορφιωτάκης		Χρ. Τσαλαμιδᾶς	
Γ. Γιατράκος	Ν	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν
Λουκᾶς Στεφάνου		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	Ν
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος		Ν. Α. Μπότασης	
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	Ν	Κ. Δαρειώτης	
Γ. Ν. Φεβελιώτης		Ἰω. Σκαβέντσος	Ν
Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Γ. Νικολάου	
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος		Γεώργιος Ναύτης	
Α. Μαυροειδὴς		Μιχαὴλ Σολωμὸς	Ν
Γ. Κεφάλας	Ν	Ἀν. Ρενουάρδος	Ν
Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν	Στ. Ἄτρας	Ν
Ἀλιξανδρος Μαυροκορδάτος	Ν	Ἰωάννης Σαγρεδὸς	
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν	Παναγιώτης Ψάθης	
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος		Νικόλαος Νάζος	
Παναγιώτης Παπατσώννης		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Ἰω. Προβιλέγιος	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	Ν
Ἰω. Ταταράκης	Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος	Ν
Σ. Βαρότσης		Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Χ. Σουμαρίπας	Ν	Δ. Στάϊκος	Ν
Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Α. Κιζάνης	Ν
Π. Χρυσοβέργης	Ν	Παντολέων Κουντουριώτης	

Δημήτριος Μπουδούρης . . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . Ν
Σταμάτιος Γ. Δυκός . . .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . Ν
Μ. Χουρμούζης . . . . . Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης .
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν
Γεώργιος Ῥιζόπουλος . .	

Ἀνεγνώσθησαν ἑπομένως τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφαλαίου Ζ'. 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ κεφαλαίου Η'. 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. Θ'. καὶ 1. 2 καὶ 3 τοῦ κεφ. Ι'., ἅτινα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

«Κεφάλαιον Ζ'. Ἱπποσκευή.

Ἄρθρ. 1 Ἀντικατάστασις Ἱπποσκευῆς . . . . 10,000.
» 2. Συντήρησις » . . . . 7,774.

Κεφ. Η'. Στρατωνισμός.

Ἄρθρ. 1. Ἀντικατάστασις στρατωνισμοῦ . . . 26,960.
» 2. Συντήρησις » . . . 57,056.
» 3. Ἐνοίκια ἰδιωτικῶν οἰκιῶν . . . . . 30,000.
» 4. Φυλακεῖα . . . . . 14,000.

Κεφ. Θ'. Θεραπεία ἀσθενῶν.

Ἄρθρ. 1. Νοσηλεία ἀξιωματικῶν . . . . . 1,500.
» 2. « στρατοῦ. . . . . 118,480.

Κεφ. Ι'. Στρατιωτικὴ ἐκπαίδευσις.

Ἄρθρ. 1. Σχολεῖον εὐελπίδων . . . . . 92,343.
» 2. Δαπάνη διδασκομένων ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν. . . . . 10,800.
Ἄρθρ. 3. Σχολεῖα ταγμάτων . . . . . 6,600.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων, συγκειμένων τοῦ μὲν Ζ'. ἐκ δραχμῶν 17,774, τοῦ δὲ Η'. ἐκ δραχ. 128,016, τοῦ Θ'. ἐκ δραχ. 119,950 καὶ τοῦ Ι'. ἐκ δραχμῶν 109,743, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἑκάστην τῶν πιστώσεων τούτων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76.

Ἐνταῦθα διαδεξαμένου τὴν ἕδραν τοῦ ἀντιπροέδρου, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ κεφαλαίου ΙΑ'., ἅτινα ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

«Κεφάλαιον ΙΑ'. Ἔξοδα γραφείου.

Ἄρθρ. 1. Τῶν σωμάτων καὶ καταστημάτων . . 28680.
» 2. Ἐπιμίσθια γραφέων . . . . . 6000.
» 3. Ὑπομνηματάρια ὑπαξιωματικῶν . . . 600.»

Γενομένης εἶτα καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου ἐκ δραχ. 35280, ὡς καὶ ἐφ' ἑκάστου τῶν κεφαλαίων ΙΒ'. ΙΓ'. καὶ ΙΔ'. ἀνευ ἄρθρων, ἐχόντων οὕτω·

«Κεφ. ΙΒ'. Ὁδοιπορίαι καὶ μετακομίσεις . . . 40,000.
» ΙΓ'. Στρατολογία . . . . . 12,000.
» ΙΔ'. Δωρεαὶ καὶ βοήθειαι . . . . . 2,000 »

ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς ἀνωτέρω ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Βαρδαρῆγον καὶ Ἰω. Σκαβέντσον, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76.

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως τὰ ἄρθρα τῶν κεφαλαίων ΙΕ', ΙΣ' καὶ ΙΖ', ἅτινα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως μὲ τὴν ἐκ δραχμῶν 11,319:53 προσθήκην εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ κεφαλ. ΙΣ'. δι' ἀνέγερσιν περιταποθήκης, κατὰ τὴν ἄλλοτε παρουσιασθεῖσαν δήλωσιν, ἔχουσι δ' οὕτω·

«Κεφ. ΙΕ'. Στρατιωτικὴ δικαιοσύνη.

Ἄρθρ. 1. Δαπάναι στρατοδικείων . . . . . 10000.
» 2. Συντήρησις φυλακισμένων . . . . . 12045.

Κεφ. ΙΣ'. Οἰκοδομαί.

Ἄρθρ. 1. Συντήρησις δημοσίων κτιρίων . . . 50000.
» 2. Νέαι οἰκοδομαί . . . . . 11319:53.

Κεφ. ΙΖ'. Μισθὸς ἀργίας καὶ ἀπομάχων.

Ἄρθρ. 1. Μισθοὶ ἀργίας . . . . . 138895:20.
» 2. » ἀπομάχων . . . . . 84435.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων, τοῦ μὲν ΙΕ' ἀναβαίνοντος εἰς δραχμὰς 22,045, τοῦ δὲ ΙΣ'. εἰς 61,319:53 καὶ τοῦ ΙΖ'. εἰς 223,330:20, ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ προηγηθείσῃ καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια σχεδὸν ταῖς ἐπὶ τῶν προηγηθέντων κεφαλαίων, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἑκάστην τῶν ἀνωτέρω πιστώσεων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Κενοῦ δὲ ὄντος τοῦ κεφαλαίου ΙΗ', ἀνεγνώσθη τὸ ΙΘ'. μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἡ λογιστικὴ ὑπηρεσία τῶν κατὰ νομοὺς μοιραρχιῶν διευθύνεται μέχρι σήμερον ὑπὸ ὑπαξιωματικῶν, εἰς τὰ πρόσωπα τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἠθικὴ ἐκείνη βαρύτης, ἥτις ἀπαιτεῖται εἰς διευθυντὴν ἑνὸς κλάδου, καὶ μάλιστα χρηματικὴν ἔχοντος διαχείρισιν, καὶ ἐντεῦθεν ἀκολουθεῖ πολλάκις τὸ ἄτοπον τοῦ νὰ διαχειρίζωνται, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς, οἱ μοίραρχοι τὴν δοσολαψίαν τοῦ ταμείου τῶν μοιραρχιῶν. Ἀνάγκη ἑπομένως νὰ διορισθῶσιν ἀξιωματικοὶ (καταλυματίαι) ὡς διευ-

θυνταὶ τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων, καὶ ἐκδοθῶσιν αὐστηραὶ διαταγαὶ τοῦ νὰ μὴ δύναταί τις νὰ μεταχειρισθῇ τὸ κεφάλαιον τῶν ταμείων τούτων εἰς ἄλλο τι, ἀλλ' εἰς μόνην τὴν κυρίως στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, σύμφωνα μὲ τοὺς ὑπάρχοντας νόμους καὶ κανονισμούς.»

Γενομένης δ' ἐπ' αὐτοῦ, ἔχοντος οὕτω·

«Κεφ. ΙΘ'. Χωροφυλακή . . . . . 880,009:50 »

ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προηγηθείσαις, ὑπὸ τῶν ἰδίων ψηφολεκτῶν ἐπιτροπηθείσης, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Κενοῦ δὲ ὄντος τοῦ κεφαλαίου Κ'. ἀνεγνώσθη τὸ ΚΑ'. μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

ΚΕΦ. ΚΑ'. Φάλαγξ.

«Τὸ σῶμα τοῦτο συγκροτούμενον ἀπὸ τὰ λείψανα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, καθίσταται ἄξιον καλλιτέρας τύχης παρ' ἐκείνης, εἰς ἣν σήμερον διατελεῖ, διότι ὁ διδόμενος τοῖς φαλαγγίταις μισθὸς οὐ μόνον δὲν ἐπαρκεῖ εἰς διατροφὴν αὐτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, ἐν ὅσῳ διαμένουσιν εἰς τὰς πόλεις κλπ. οὐδ' ὁ βαθμός των αὐτὸς διατελεῖ εἰς πρόοδον· ἄρα ἀνάγκη πᾶσα πρὸς ἀνακούφισιν αὐτῶν κατὰ τὰ ἔσχατα τοῦ βίου των καὶ τοῦ δημοσίου ταμείου, νὰ διαλυθῇ τὸ σῶμα τοῦτο, καὶ ὅσοι μὲν ἐξ αὐτῶν θελήσουσι νὰ προικοδοτηθῶσι, νὰ λάβωσιν ἀμέσως τὰ γραμμάτια καὶ τὰς ἀποδοχάς αὐτῶν ἐφάπαξ, οἱ δὲ λοιποὶ νὰ μεταφερθῶσιν εἰς τοὺς συνταξιούχους ἢ καὶ εἰς ἐνεργητικὴν ὑπηρεσίαν οἱ τὴν ἱκανότητα καὶ τὰ πρὸς τοῦτο ἔχοντες προσόντα, καὶ ἀφεθῇ ἐλευθέρα ἡ διαμονὴ αὐτῶν εἰς τοὺς οἰκείους τόπους εἴτε μὲ πλήρη τὸν μισθόν, τὸν ὁποῖον σήμερον λαμβάνουσιν, εἴτε καθ' ἓν τρίτον ὀλιγώτερον, εἰθ' ὅπως δήποτε ἄλλως ἤθελε κριθῇ ὠφελιμώτερον δι' αὐτούς.

Ἐπειδὴ δὲ μέχρι τοῦδε πολλαὶ καταχρήσεις ἔλαβον χώραν, πολλῶν ἐξ αὐτῶν προικοδοτηθέντων, προβιβασθέντων καὶ μεταφερθέντων εἰς ἐνέργειαν, ἐνῷ ἄλλοι διατελοῦσιν εἰς τὸν ὁποῖον ἀπ' ἀρχῆς ἔλαβον βαθμόν, ἀνάγκη νὰ γίνῃ ἀκριβὴς ἐξέλεγξις πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν τοιούτων προσώπων, διὰ νὰ ὑποχρεωθῶσιν εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν γραμματίων, διότι εἶναι ὅλως ἄδικον, νὰ τύχωσι τινὲς διπλῶν ὠφελειῶν, ἐνῷ ἄλλοι διαμένουσιν εἰς τὴν ἀρχικήν των κατάστασιν.

Τοιουτοτρόπως ἀμειβομένων τῶν ἀγωνιστῶν τούτων ἐπὶ τὸ δικαιότερον, καὶ διαλυομένου τοῦ σώματος τῆς φάλαγγος ὡς

ὅλως ἀχρήστου εἰς τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν, καὶ αὐτοὶ ἐπανέρχοντες εἰς τὰς ἑστίας, ἔνθα δύνανται νὰ ζήσωσιν ἀνετώτερον διὰ τῆς μικρᾶς ἀντιμισθίας των, καὶ τὸ δημόσιον ἀπαλλάττεται τῶν συνεχῶν ἀπαιτήσεων πρὸς ἱκανοποίησιν παλαιῶν ἐκδουλεύσεων διὰ νέων προβιβασμῶν, ἐναντίον τοῦ ἀρχικοῦ σκοποῦ τῆς συστάσεώς των.

Ἐν τούτοις εἴτε διὰ τοῦ προτεινομένου μέτρου εἴτε δι' ἄλλου καταλληλοτέρου πρέπει νὰ κανονισθῶσιν ὁριστικῶς τὰ περὶ τοῦ σώματος τούτου, διότι εἶναι σκληρὸν νὰ ἐνδιαιτῶνται περὶ τὰ ἔσχατα τοῦ βίου των μακρὰν τῶν ἑστιῶν των οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως.

Τὰς ὀλίγας ταύτας σκέψεις ἐθεώρησεν ἀναγκαίας ἡ ἐπιτροπὴ νὰ θέσῃ διὰ τῆς Βουλῆς ἐνώπιον τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ὅπως θέσῃ αὐτὸν εἰς θέσιν νὰ σκεφθῇ περὶ ὁριστικοῦ τινος μέτρου ὑπὲρ αὐτῶν ὅσον οἷόν τε τάχιον.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, παρετήρησεν ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι τινὲς τῶν ἀπαιτουσῶν ἀνωτέρου βαθμοῦ ἀξιωματικὸν θέσεων, ἀναπληρούμεναι ὑπὸ ὑποδεεστέρων, χορηγοῦσιν αὐτοῖς δικαίωμα εἰς ἀπολαυὴν τοῦ μισθοῦ τῆς θέσεως ἡ ἐπιμισθίου· τὸ τοιοῦτον ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἄτοπον, διότι ἡ πρέπει ἑκάστη τῶν θέσεων νὰ διέπηται ὑπὸ ἀξιωματικοῦ ἔχοντος τὸν νόμιμον βαθμόν, ἢ ἂν διὰ λόγους ὑπηρεσίας αὕτη ἀναπληροῦται ὑπὸ κατωτέρου, δὲν πρέπει νὰ παρέχῃ αὐτῷ καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπολαυῆς τοῦ περιπλέον μισθοῦ, ὡς μέχρι τοῦδε γίνεται, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι ὁ μισθὸς κανονίζεται διὰ τοῦ νόμου ὑπὸ τοῦ βαθμοῦ καὶ οὐχὶ τῆς θέσεως ἥτις ἀμείβει τὸν διέποντα αὐτὴν κατώτερον ἀξιωματικὸν ἠθικῶς ἐνώπιον τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ προϊσταμένου ὑπουργοῦ. Ἄρα πρέπει νὰ καταπαύσῃ πλέον τὸ τοιοῦτον ἄτοπον, τὸ ὁποῖον ἄλλως τε εἶναι πρόξενον πολλῶν παραπόνων καὶ συγχρόνως καταπατήσεων κεκτημένων δικαιωμάτων.»

Ἐπὶ τούτοις λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς πλησίον τῶν ἄλλων βελτιώσεων, τὰς ὁποίας ἐπέφερεν εἰς τὸν τακτικὸν στρατόν, ἔλαβε πρόνοιαν καὶ περὶ τῆς φαλαγγος καὶ ἐχει ἕτοιμον τὸ διάταγμα, κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς φάλαγγος δύνανται ν' ἀπέλθωσιν εἰς τὰς οἰκίας των, ὅπου νὰ λαμβάνωσι τὸν μισθόν των.

Παρετήρησέ τις, ὅτι συμφωνεῖ μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, διότι πραγματικῶς τὸ σῶμα τοῦτο οὐ μόνον κατέστη πληγὴ τοῦ δημοσίου ταμείου, ἀλλὰ καὶ δίκαια ἐγείρει παράπονα μεταξὺ πολιτῶν καὶ Κυβερνήσεως διὰ τὰ συμβαίνοντα

ἀδικήματα. Παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι ὑπάρχει ψήφισμα τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως περὶ συστάσεως μιᾶς ἐπιτροπῆς, ἔργον τῆς ὁποίας θέλει εἶσθαι ἡ ἐξέλεγξις τῶν ἀπονεμηθέντων βαθμῶν καὶ τῶν παραπόνων τῶν ἀδικηθέντων, καὶ τὸ ψήφισμα τοῦτο ὀφείλει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Κυβέρνησις εἰς τὰς περὶ τοῦ σώματος τούτου ἀποφάσεις της.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι σκοπὸς τῆς συστάσεως τοῦ σώματος τῆς φάλαγγος ἦτο ν' ἀνταμείψῃ τοὺς ἀγωνιστὰς καὶ νὰ χορηγήσῃ εἰς αὐτοὺς πόρον ζωῆς, ἀλλ' ὁ σκοπὸς οὗτος διαφόρους ὑπέστη τροποποιήσεις, διότι τινὲς μὲν τῶν φαλαγγιτῶν ἐξακολουθοῦν νὰ διαμένωσιν εἰς τὰς τετραρχίας μισθοδοτούμενοι, ἄλλοι δὲ ἔλαβον γραμμάτια, ἐκ τῶν ὁποίων τινὲς μὴ δυνηθέντες νὰ τὰ πραγματοποιήσωσιν, ἠναγκάσθησαν νὰ τὰ ἐκποιήσωσιν εἰς ἐκπεσμένην τιμὴν, καὶ πάλιν ἐπανῆλθον εἰς τὴν ἐνεργὸν λεγομένην φάλαγγα. Τὰ περιστατικὰ δὲ ταῦτα παρακαλεῖται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὁ ὑπουργὸς πρὸς ἀποφυγὴν δικαίων παραπόνων. Ὑπάρχουν δὲ καὶ τινες ἄλλοι, οἵτινες βαθμολογηθέντες, οὔτε μισθὸν οὔτε γραμμάτια ἔλαβον, καὶ ἐκ τούτων δύο μένουσιν ἐπὶ τούτῳ ἐνταῦθα, καὶ ἐπομένως εἶναι δίκαιον ν' ἀπονεμηθῇ καὶ εἰς αὐτοὺς τὸ δίκαιόν των.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν ἀπαντήσαντος, ὅτι θέλουσι ληφθῇ ὑπ' ὄψιν αἱ γενόμεναι παρατηρήσεις, καὶ ὅτι οἱ ἀδικούμενοι δύνανται ν' ἀναφερθῶσιν εἰς τὸν ὑπουργὸν, βέβαιοι ὄντες ὅτι θέλουσιν εἰσακουσθῇ αἱ δίκαιαι ἀπαιτήσεις των· ἐγένετο ἐπὶ τοῦ κεφ. ΚΑ'. «φάλαγξ» ἐκ δραχ. 101,510:02 ψηφοφορία ὁμοία ταῖς προηγηθείσαις, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτετραμμένων ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς ἀνωτέω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν εἰρημένην πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Ἐπὶ δὲ τοῦ κεφ. ΚΒ'. παρετήρησέ τις, ὅτι ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων εἰσὶ δαπάναι καθυστερούμεναι· ἡ καθυστέρησις δ' αὕτη δύναται νὰ προκύψῃ ἢ ἐξ ἀδιαφορίας τῶν δικαιούχων ἢ ἐξ ἀρνήσεως τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ἐπεθύμει λοιπὸν νὰ μάθῃ ἂν ἡ ἄρνησις αὕτη ἐστηρίζετο εἰς λόγον τινὰ ἰσχυρὸν ἢ προήρχετο ἐκ κακῆς μόνον τοῦ ὑπουργοῦ θελήσεως, καὶ ἂν ὁ νῦν ὑπουργὸς, ὅστις παρεδέχθη τὴν πλημμὴν τοιούτων καθυστερημάτων, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους οἱ προκάτοχοί του ἠρνοῦντο τὴν τοιαύτην πληρωμὴν, διότι ἐὰν παραδεχθῶμεν ἀνεξετάστως τοιαύτας αἰτήσεις παρελθόντων ἐτῶν ἄνευ τινὸς δικαστικῆς ἀποφάσεως, θέλομεν ἀνοίξει ἀθεράπευτον πληγὴν εἰς τὸ δημόσιον

ταμεῖον, οὔτε πρέπει ὁ ὑπουργὸς νὰ σημειοῖ αὐθαιρέτως εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν κεκλεισμένων χρήσεων τοιαῦτα ποσὰ, ἐν ᾧ ἐν τῷ κεφαλαίῳ αὐτῷ σημειοῦνται ὅσα μόνον διὰ τοῦ ἀπολογισμοῦ κατεδείχθησαν ὡς ὀφειλόμενα πληρωτέα.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι ἐκ τῶν ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν κεφαλαίῳ περιλαμβανομένων ποσῶν, ὅσα μὲν ἦσαν ἐπιδεκτικὰ ἀμφισβητήσεώς τινος, ἠναγκάσθη ὁ ὑπουργὸς νὰ τὰ πληρώσῃ δυνάμει δικαστικῶν ἀποφάσεων, ὡς τὸ τοῦ Μοράνδη καὶ ἄλλα· ὅσα δ' ἐθεώρησεν ἀδιαφιλονείκητα, ταῦτα ἀπεράσισε νὰ ἐξοφλήσῃ χωρὶς νὰ φέρῃ εἰς θέσιν τοὺς μὲν δικαιούχους νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰ δικαστήρια, τὸ δὲ δημόσιον νὰ ὑποστῇ δαπάνας ἄνευ ἀποτελέσματος. Τοιαῦτα ποσὰ ἐμπεριείχοντο καὶ εἰς τῶν ἄλλων ὑπουργείων τοὺς προϋπολογισμούς, ἡ δὲ Βουλὴ τὰ παρεδέχθη ἀσυζητητί, διότι ἐσκέφθη ὅτι ὁ ὑπουργὸς παρεδέχθη τοιαύτας ὀφειλὰς μετὰ προηγουμένην ἔρευναν, καὶ ἀφ' οὗ ἐπληροφορήθη ὅτι αἱ ἀπαιτήσεις τῶν δικαιούχων ἐστηρίζοντο εἰς τὸ δίκαιον.

Ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ἐσύγχυσε τὰς ἀναπληρωματικὰς πιστώσεις μὲ τὰ ἔξοδα τῶν κλεισμένων χρήσεων, διότι ἡ μὲν ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ζητεῖται ὁσάκις ποσόν τι ὡρισμένον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐξαντλήθη, ἀλλ' ἐν τῷ κεφαλαίῳ τῶν κλεισμένων χρήσεων σημειοῦνται τὰ ποσὰ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ὀφείλονται εἴς τινα, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐκκαθάρισις καὶ ἀναγνώρισις δὲν ἐγένετο ἐντὸς μιᾶς χρήσεως διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων ἢ δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν. Δὲν παραδέχεται δὲ καὶ τὴν ἰδέαν ὅτι τὸ δημόσιον πρέπει νὰ παραπέμπῃ εἰς τὰ δικαστήρια τοιαύτας ἀπαιτήσεις, διότι οὕτω ὑποβάλλεται μόνον εἰς ἔξοδα ἄνευ τινὸς ὠφελείας.

Οὕτω δὲ γενομένης ἐπὶ τοῦ κεφαλ. ΚΓ'. «Κεκλεισμέναι χρήσεις» ἐκ δραχμῶν 223690:49, κατὰ τὴν διὰ δηλώσεως γενομένην προσθήκην, ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς ἀνωτέρω καὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτετραμμένων ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ τὸ ὠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ κεφαλαίου διὰ ψήφων 72 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ ΚΓ'. κεφάλαιον τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος . . . . . | Δημήτριος Ὀρεινός . . . . Ν

Ἀντώνιος Βενιζέλος		Σκαρλάτος Σοῦτσος	
Πέτρος Καμπάνης		Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	
Νικόλαος Π. Καΐρης		Ἀνδρέας Μεταξᾶς	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Σταῦρος Βλάχος	
Δημήτριος Τσάκρης		Ἀνδρέας Ἴσκος	
Γεώργιος Τσάκρης		Σωτήριος Στράτος	
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος		Χρῆστος Ῥάγκος	Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Γεωρ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Ἀναγνώσ. Παπαθανασίου	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Α. Κορφιωτάκης	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Λουκᾶς Στεφάνου	
Δημήτριος Ζῶτος	Ν	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	Ν	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	
Ν. Α. Γρανίτσας		Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	
Λύσανδρος Βιλαέτης		Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ν	Α. Μαυροειδής	Ν
Σόλων Κρεστενίτης		Γ. Κεφάλας	
Δημήτριος Ἀθανασίου		Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν
Γεώργιος Διαμάντης		Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	
Ν. Δελένδας	Ν	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν
Δ. Γαβρᾶς	Ν	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	
Ν. Βαρβαρῆγος	Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης	
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν	Ἰω. Προβιλέγιος	Ν
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς	Ν	Ἰω. Ταταράκης	Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος		Σ. Βαρότσης	
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν	Χ. Σουμαρίπας	Ν
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος		Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Π. Χρυσοβέργης	Ν
Ἰωάννης Ζάρκος	Ν	Α. Παπαδημητριάδης	
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	Ν	Δ. Κοκοτάκης	Ν
Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν	Ἰωάν. Ἀμβροσιάδης	Ν

Ἰωάν. Μπαλάφας		Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν
Πέτρος Δελιγιάννης	Ν	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	Ν
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γεώργιος Μπάνης	Ν
Κωνσταντ. Λαμπρινόπουλος		Νικόλαος Πιεράκος	Ν
Νικόλαος Μπούκουρας	Ν	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Π. Κολποδῖνος	Ν	Δημήτριος Πουλικάκος	Ν
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν	Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν
Π. Χριστόπουλος	Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Π. Κανελλόπουλος		Παναγιώτης Ψάθης	
Νικόλαος Μοσχούλας		Νικόλαος Νάζος	Ν
Σπ. Πηλλήκας	Ν	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Ν. Πανουργιᾶς		Δημ. Πολυχρονόπουλος	Ν
Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	Ν
Σιδέρης Πράτσικας		Δημήτριος Στάϊκος	
Π. Πατρινός		Α. Κιζάνης	Ν
Χρ. Τσαλαμιδᾶς		Παντολέων Κουντουριώτης	
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν	Δημήτριος Μπουδούρης	
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου		Σταμάτιος Γ. Δοκός	Ν
Ν. Α. Μπότασης		Μ. Χουρμούζης	Ν
Κ. Δαρειώτης		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Ἰω. Σκαβέντζος	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	
Γ. Νικολάου	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Γεώργ. Ναύτης	Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Μιχαὴλ Σολωμός	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν	Α. Μάντσαρης	Ν
Στ. Δάρας	Ν		

Ἐπὶ δὲ τοῦ κεφ. 23 «Ἔκτακτα ἔξοδα» ἐκ δραχ. 20.000, ἐρωτήσαντός τινος πρὸς τίνα σκοπὸν ἐτέθη ἡ δαπάνη αὕτη, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐπροκλήθη ἐκ τῆς παρουσίας τοῦ συμμαχικοῦ στρατοῦ, ἀλλ' ὅτι οὐδεμία αὐτῆς χρῆσις ἐγένετο μέχρι τοῦδε.

Οὕτω δ' ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου αὐτοῦ ψηφοφορία ὁμοία τῇ προηγηθείσῃ, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον 23 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . Ν
Δημήτριος Ὀρεινός . . . Ν	Πέτρος Καμπάνης . . . . Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης . . . Ν	Ἀθαν. Δανηλόπουλος . . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Δημήτριος Τσόκρης	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . Ν
Γεώργιος Τσόκρης . . . Ν	Κωνσαντῖνος Δημητριάδης . Ν
Νικόλαος Ἰατρός . . . . Ν	Βελισ. Νικολαΐδης . . . . Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . . Ν
Σταῦρος Βλάχος	Κων. Λαμπρινόπουλος . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Νικόλαος Μπούκουρας . . Ν
Σωτήριος Στράτος	Π. Κολποδῖνος . . . . Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . Ν	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . Ν
Φίλων Φίλωνος . . . . . Ν	Γ. Πανοπριφτόπουλος . . Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . . Ν	Μιχαὴλ Τριανταρυλλόπουλος .
Νικόλαος Τσέλιος	Χρῆστος Ῥάγκος . . . . Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης . . . Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . Ν
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . . Ν	Νικόλαος Ματθαίου . . . Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . Ν	Ν. Χατσῆ Παναγιώτου . . Ν
Γεώργιος Κονδύλης. . . . Ν	Σ. Κοπανίτσας . . . . Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .	Α. Κορφιωτάκης . . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . Ν	Γ. Γιατράκος . . . . .
Σταμάτ. Μήτσας . . . . Ν	Λουκᾶς Στεφάνου . . . .
Δ. Ζῶτος . . . . . Ν	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .
Γ. Γιολδάσης . . . . . Ν	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .
Ν. Γρανίτσας	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης . . . Ν	Β. Π. Δημητρακόπουλος . .
Σ. Χ. Στερανόπουλος . . . Ν	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Α. Μαυροειδῆς . . . . . Ν
Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεφάλας . . . . . Ν
Δημήτριος Ἀθανασίου . . .	Ἀναγνώστης Τσάκας . . . Ν
Γεώργιος Διαμάντης . . .	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .

Ν. Δελένδας	Κωνστ. Κουρκουμέλης . . Ν
Δ. Γαβρᾶς . . . . . Ν	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .
Ν. Βαρβαρῆγος	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . Ν	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . Ν
Ἀεωνίδ. Πετμεζᾶς	Ἰω. Ταταράκης . . . . . Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .	Σ. Βαρότσης . . . . .
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . Ν	Χ. Σουμαρίπας . . . . .
Π. Δημητρακόπουλος . . . Ν	Ἰω. Σκαβέντζος . . . . . Ν
Π. Χρυσοβέργης . . . . Ν	Γ. Νικολάου . . . . . Ν
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Γεώργιος Ναύτης . . . .
Δ. Κοκοτάκης . . . . . Ν	Μ. Σολωμός . . . . . Ν
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . . Ν	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . Ν
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . Ν	Στ. Δάρας . . . . . Ν
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Γεώργιος Μπάνης . . . . Ν	Παναγιώτης Ψάθης . . . .
Νικόλαος Πιεράκος	Νικόλαος Νάζος . . . . Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . Ν	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . Ν
Δημήτριος Πουλικάκος . . Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Π. Χριστόπουλος . . . . Ν	Γεώργιος Στάϊκος . . . . .
Π. Κανελλόπουλος . . . Ν	Δημήτριος Στάϊκος . . . Ν
Νικόλαος Μοσχούλας . . . Ν	Α. Κιζάνης . . . . . Ν
Σπ. Πήλληκας . . . . . Ν	Παντολέων Κουντουριώτης .
Ν. Πανουργιᾶς	Δημήτριος Μπουδούρης . . .
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . Ν	Σταμάτιος Δακός . . . . Ν
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . Ν	Μ. Χουρμούζης . . . . . Ν
Σιδέρης Πράτσικας	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Π. Πατρινός	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . .
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . Ν
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Ν. Α. Μπότασης . . . . Ν	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν
Κ. Δαφειώτης	

Τελευταῖον ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀναγγέλλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἀ.) ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου· β'.) ἡ τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων νομοσχεδίου καὶ γ'. ἡ μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.
Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
Δ. ΖΩΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Λ. Ν. Πετιμεζᾶς.
Π. Κολποδῖνος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΑ'.

Τῆς 2 Ἰουλίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν 10 τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, ἀλλὰ πρὶν ἢ ἐγκριθῶσι παρετήρησέ τις, ὅτι τὸ διὰ δηλώσεως προστεθὲν ποσὸν τῶν δραχμῶν 198,072:95 εἰς τὸ κεφ. 22, πρέπει ν' ἀποτελέσῃ χωριστὸν ἐδάφιον, ὡς ἀνῆκον εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ 1853, ὑπὸ τὸν τίτλον « Κεκλεισμέναι χρήσεις » χρῆσις τοῦ 1853. Τῆς δὲ Βουλῆς παραδεξαμένης τὴν προταθεῖσαν διαίρεσιν, ἐγκριθέντα τὰ πρακτικὰ ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐγένετο ἐπομένως ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Ἰω. Ταμπακοπούλου καὶ Κ. Κουρκουμέλη ἡ μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων, καθ' ἣν ἔλαχον οἱ Κ. Κ. βουλευταὶ ὡς ἑφεξῆς·

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον 1855.

Α.	Β.	Γ.
Δ. Γαβρᾶς	Σ. Στράτος	Α. Μεταξᾶς
Α. Μάντσαρης	Α. Μαυροειδὴς	Ἀναγ. Παπαθανασίου.
Α. Ἴσκος	Ἰω. Ζάρκος	Δ. Τσάκρης
Κ. Λαμπρινόπουλος	Χ. Σουμαρίπας	Α. Γεωργαντᾶς
Περ. Καλαμογδάρτης	Γ. Τσιγκουράκος	Α. Ῥενουάρδος
Ἰω. Σκαβέντζος	Δ. Μπουδούρης	Α. Βιλαίτης
Μ. Σολωμός	Σιδ. Πράτσικας	Γρ. Κορφιωτάκης
Π. Χρυσοβέργης	Βιλ. Νικολαΐδης	Ἰω. Ἀποστολίδης
Β. Νόνης	Ν. Μπούκουρας	Ἰω. Ταταράκης
Σ. Μήτσας	Ἀλ. Καυμουνδοῦρος	Σ. Πήλληκας
Α. Ἀδέρωφ	Α. Μαυροκορδάτος	Εὐθ. Κιχαγιᾶς
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Λ. Στεφάνου	Ν. Ματθαίου
Γ. Νικολάου	Λ. Λόντος	Γ. Ἀντωνόπουλος
Γ. Πανοπριφτόπουλος	Π. Ψάθης	Ν. Καΐρης
Π. Κολποδῖνος	Δ. Κοκοτάκης	Ἀν. Κορφιωτάκης
Γ. Διαμάντης	Δ. Πουλικάκος	Ἀντ. Γρίβας
Δ. Ὀρεινὸς	Ἰω. Παπαλουκόπουλος.	Ν. Βαρβαρῆγος
Κ. Δημητριάδης	Ἐμμ. Ἀντίπας	Εὐθ. Κανελλόπουλος
Π. Χριστόπουλος	Κ. Γιαννουλίδης.	Γ. Ναύτης
Ν. Νάζος	Π. Δημητρακόπουλος	

Δ.	Ε.	Ϛ.
Χ. Ταλαμιδᾶς	Π. Κουντουριώτης	Π. Πατρινός
Ἰω. Εὐσταθίου	Γ. Μπάνης	Εὐαγ. Κοντογιάννης
Α. Κιζάνης	Φ. Φίλωνος.	Ἐμ. Τσοῦχλος
Γ. Τσόκρουμέλης	Ν. Χ. Ἀναργύρου	Ν. Πανουργιᾶς
Κ. Κουρκης	Β. Δημητρακόπουλος	Γ. Κεφάλας
Χ. Θεοχαρόπουλος	Κ. Δαρειώτης	Α. Διβόπουλος
Θ. Ζαΐμης	Π. Καμπάνης	Στ. Βλάχος
Γερμ. Μαυρομιχάλης	Γ. Γιατράκος	Δ. Στάϊκος
Δ. Ζῶτος	Α. Δανηλόπουλος	Ν. Δελένδας
Ἡλ. Καλογερᾶς	Α. Παπατσώρης	Σ. Βαρότσης
Ἰω. Ταμπακόπουλος	Κ. Τσοκαλᾶς	Α. Παπαδημητριάδης
Ἰωάν. Ἀμβροσιάδης	Δ. Καλλιφρονᾶς	Α. Αὐγερινὸς
Ν. Χ. Παναγιώτου	Γ. Γιολδάσης	Ἰω. Σαγρέδος
Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν. Μπότασης	Μ. Χουρμουζης
Γ. Ῥεβελιώτης	Γ. Πατριαρχέας	Εὐθ. Κανελλόπουλος
Ν. Μπουδούρης	Δ. Πετιμεζᾶς	Σ. Σοῦτσος
Ν. Γρανίτσας	Ἰω. Μπαλάφας	Ν. Πειράκος
Π. Δελιγιάννης	Δ. Πολυχρονόπουλος	Γ. Ι. Στάϊκος
Δημ. Ἀθανασίου	Κ. Βλάμης.	Γ. Ῥιζόπουλος.

Ζ.		
Γ. Κονδύλης	Π. Παπατσώνης	Ἡλ. Παπαδᾶτος
Ν. Μοσχούλας	Σόλων Κρεστενίτης	Μ. Τριανταφυλλόπουλος
Κ. Πανηρόπουλος	Γ. Μαδεμοχωρίτης	Ἀντ. Βενιζέλος.
Ν. Ἰατρὸς	Χ. Ῥάγκος	Ἰω. Προβιλέγιος
Ν. Τσίλιος	Σ. Δάρας	Κ. Γριβογεώργης
Α. Τσάκας	Σ. Δοκὸς	Σ. Κοπανίτσας
Δ. Πετροπουλάκης		

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν βουλευτῶν Π. Χριστοπούλου, Ν. Μοσχούλα, Δ. Ὀρεινοῦ καὶ Φίλωνος ἡ Βουλὴ ἐχορήγησεν ὑπὸ τὸν ὅρον, εἰς μὲν τοὺς τρεῖς πρώτους μηνιαίαν ἀπουσίας ἄδειαν, εἰς δὲ τὸν τελευταῖον δεκαπενθήμερον.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς δηλώσεως τῆς 10 Μαΐου, ἀνεγνώσθη τὸ ά. ἄρθρον τοῦ 1 κεφ., ἐφ' οὗ λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι σκοπὸν εἶχε γενικὰς νὰ ἐπιφέρῃ παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως τοῦ ναυτικοῦ, καὶ νὰ προκαλέσῃ μίαν αὔξησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου πρὸς βελτίωσιν τῆς τοιαύτης κακῆς καταστάσεως. Ἀλλ' ἐπειδὴ συγχρόνως ἀντὶ τῆς αὐξήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου ἤθελε προτείνη ἐλάττωσιν εἰς ἐκεῖνον τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, καὶ ἐπειδὴ ἡ Βουλὴ ἐπεψήφισεν ἤδη αὐτὸν, ἀναγκαζό-

μενος νὰ τροποποιήσῃ τὰς ἰδέας του, περιορίζεται νὰ παρακαλέσῃ μόνον καὶ τὴν Βουλὴν καὶ τὸν ὑπουργὸν νὰ παραδεχθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 μίαν ἐλάττωσιν ἐκδραχ. 5,400, ἀφορώμενης τῆς μισθοδοσίας τῶν ἤδη προστεθέντων δύω ἐπιθεωρητῶν ὡς πάντῃ περιττῶν, καθ' ὅσον ὁμολογούμενον εἶναι, ὅτι καὶ ὁ μέχρι τοῦδε ὑπάρχων οὐδεμίαν εἶχεν ἐπιθεωρήσεως ἐργασίαν, καὶ μόνον χάριν οἰκονομίας προσώπου ἐδημιουργήθη ἡ θέσις αὕτη. Τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο σκοπὸν ἔχει νὰ μεταφέρῃ εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς ἐκπαιδεύσεως, ὅπου ἡ ἀνάγκη ὑπάρχει ἀδιαφιλονείκητος.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι δὲν θεωρεῖ ἀρκοῦσαν ἀφορμὴν πρὸς ἐλάττωσιν τῆς δαπάνης τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος γενομένην παρατήρησιν, ὅτι μέχρι τοῦδε οὐδεμία ἐγένετο ἐπιθεωρήσεως ἐργασία, διότι πιθανὸν τοῦ λοιποῦ ν' ἀναπτυχθῇ ἡ ὑπηρεσία αὕτη, καὶ νὰ ὑπάρχῃ πραγματικὴ ἡ ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως τῶν ἐπιθεωρητῶν. Ἀπόκειται λοιπὸν εἰς τὸν ὑπουργόν, ὅστις γνωρίζει τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας νὰ παραδεχθῇ ἢ νὰ ἀρνηθῇ τὴν προτεινομένην ἐλάττωσιν.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι οὐδεμίαν ἔχει δυσκολίαν νὰ παραδεχθῇ τὴν προταθεῖσαν ἐλάττωσιν, καθ' ὅσον αἱ δύω θέσεις τῶν ἐπιθεωρητῶν, δημιουργηθεῖσαι φαίνεται, πρὸς οἰκονομίαν προσώπων εἰσὶν ὅλως περιττᾶι, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα οὐδεμία ἐγένετο μέχρι τοῦδε χρῆσις τοῦ ποσοῦ, καὶ τὴν εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς ἐκπαιδεύσεως μεταφορὰν τοῦ ποσοῦ, προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός, ὅτι ἐρρόντισεν ὥστε εἰς τὸ γυμνάσιον Σύρου καὶ εἰς ἓν ἕτερον εἰσέτι μέρος νὰ ὑπάρχωσι καὶ καθηγηταὶ τῆς ναυτικῆς.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 ὡς διὰ τῆς δηλώσεως ἐτροποποιήθη καὶ μὲ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν δραχμῶν 5,400, καθὼς καὶ τὸ ἑπόμενον β', ὡς ἐπίσης διὰ τῆς δηλώσεως ἐτροποποιήθη· ἔχουσι δ' οὕτω·

« Κεφ. 1. Μισθὸς ἐνεργείας.

Ἄρθρ. 1.	Μισθὸς ἀξιωματικῶν	281,300.
» 2.	» Ὑπαξιωμ. καὶ ναυτικ. . . .	298,550. »

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου ἐκ δρ. 579,850 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Χρυσοβέργην καὶ Ἰλ. Παπαδαῖον, συνήχθη κατὰ τὸ ᾧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 77.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφ. Α'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	. . . . .	Σόλων Κρεστενίτης	. . . .
Δημήτριος Ὀρεινός	. . . . N	Δημήτριος Ἀθανασίου	. . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Γεώργιος Διαμάντης	. . . N
Πέτρος Καμπάνης	. . . .	Ν. Δελένδας	. . . . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . .	Δ. Γαβρᾶς	. . . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. .	Δ. Βαρβαρῆγος	. . . . . N
Δημήτριος Τσόκρης	. . .	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	. . N
Γεώργιος Τσόκρης	. . . . N	Δεων. Π. Πετιμεζᾶς	. . . .
Νικόλαος Ἰατρός	. . . . .	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	. N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	. . . .	Ἠλίας Παπαδαῖος	. . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . .	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	. N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . . .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. .
Σταῦρος Βλάχος	. . . . .	Ἰωάννης Ζάρκος	. . . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	. N
Σωτήριος Στράτος	. . .	Βελισσάριος Νικολαΐδης	. . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . N	Ἰωάννης Μπαλάφας	. . . .
Φίλων Φίλωνος	. . . . . N	Πέτρος Δελιγιάννης	. . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	. . N
Νικόλαος Τσέλιος	. . . . N	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	. .
Κωνσταντῖνος Γριβογεώργης	N	Νικόλαος Μπούκουρας	. . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . .	Π. Κολποδῖνος	. . . . . N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	. N	Ἐμ. Ἀντίπας	. . . . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου.	N	Γ. Πανοπιρτόπουλος	. . N
Γεώργιος Κονδύλης	. . . N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. . .	Χρῆστος Ράγκος	. . . . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . .	Ἐλευθέριος Κανελλόπουλος	. N
Βασίλειος Νώνης	. . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	. . . N
Σταμάτης Μήτσας	. . . N	Νικόλαος Ματθαίου	. . . .
Δημήτριος Ζῶτος	. . . . N	Ν. Χ. Παναγιώτου	. . . .
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	. . . N	Σ. Κοπανίτσας	. . . . . N
Ν. Α. Γρανίτσας	. . . . .	Ἐμμ. Μελετόπουλος	. . . N
Λύσανδρος Βιλαέτης	. . . .	Α. Κορφιωτάκης	. . . . .
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	. . .	Γ. Γιατράκος	. . . . . N
Ἀνδρέας Δύγενινός	. . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου	. . . . .

Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	Εὐθ. Κεχαγιᾶς N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	Σιδέρης Πράτσιας
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Π. Πατρινός
Β. Π. Δημητρακόπουλος N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς
Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος	Περικλῆς Καλαμογδάρτης N
Α. Μαυροειδὴς	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου
Γ. Κεφάλας N	Ν. Α. Μπότασης N
Ἀναγνώστης Τσιάκας N	Κ. Δαρειώτης
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	Ἰωάν. Σκαβέντζος N
Κωνς. Ἰω. Κουρκουμέλης N	Γ. Νικολάου N
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	Γεώργ. Ναύτης N
Παναγιώτης Παπατσώνης	Μιχαὴλ Σολωμός N
Ἰω. Προβιλέγιος N	Ἀν. Ῥενουάρδος N
Ἰω. Ταταράκης N	Στ. Δάρας N
Σ. Βαρότσης N	Ἰωάννης Σαγρέδος N
Χ. Σουμαρίπας	Παναγιώτης Ψάθης
Π. Δημητρακόπουλος N	Νικόλαος Νάζος
Π. Χρυσοβέργης N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης N
Α. Παπαδημητριάδης	Δημ. Πολυχρονόπουλος N
Δ. Κοκοτάκης N	Κυριάκος Πενηρόπουλος N
Ἰω. Ἀμβροσιάδης N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος
Ἰωάννης Εὐσταθίου N	Δημήτρ. Στάϊκος N
Γεώργ. Μαδεμοχωρήτης	Α. Κιζάνης N
Γεώργιος Μπάνης N	Παντολέων Κουντουριώτης
Νικόλαος Πιεράκος	Δημήτρ. Μπουδούρης N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	Σταμάτιος Γ. Δοκός
Δημήτριος Πουλικάκος N	Μ. Χουρμούζης
Γρηγόριος Πατριαρχέας N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς
Π. Χριστόπουλος N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος
Π. Κανελλόπουλος N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης N
Νικόλαος Μοσχούλας N	Λύγερινὸς Ἀβέρωφ N
Σπ. Πήλληκας	Νικόλαος Δ. Μπουδούρης
Ν. Πανουριᾶς	Α. Μάντσαρης
Κωνσταντῖνος Βλάμης N	

Ἐγένετο εἶτα ὁμοία ψηφοφορία καὶ ἐπὶ τοῦ κεφ. 2 «Τροφαὶ» ἄνευ ἄρθρων, περιορισθέντος εἰς δραχ. 137,803 κατὰ τὴν ἀνωτέρω δήλωσιν, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι

ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα τῶν κεφαλαίων 3, 4 καὶ 5, ὡς ἐτροποποιήθησαν, ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτω·

« Κεφ. 3. Ὁπλισμός.

Ἄρθρ. 2. Συντήρησις ὅπλων . . . . . 1200.

» 3. Πολεμοφόδια . . . . . 3000.

Κεφ. 4. Στρατωνισμός

Ἄρθρ. 2. Συντήρησις . . . . . 1352.

» 3. Ἐνοίκιον καταστημάτων . . . . . 5,262.

Κεφ. 5. Θεραπεία ἀσθενῶν.

Ἄρθρ. 1. Ἔξοδα νοσηλίας ἀξιωματικῶν . . . . 1000.

» 2. » Ὑπαξ. καὶ ναυτῶν . . . . . 6570.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων, συγκειμένων τοῦ μὲν κεφ. 3 ἐκ δραχ. 4,200, τοῦ δὲ 4 ἐκ δραχ. 6614 καὶ τοῦ 5 ἐκ δρ. 7570, ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προηγηθείσαις, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἑκάστην τῶν πιστώσεων τούτων διὰ ψήφων 75.

Ἐπὶ δὲ τοῦ κεφ. 6, λαβὼν τὸν λόγον ὁ τὴν ἐπὶ τοῦ 1 προτείνας ἐλάττωσιν ἐξέθηκεν, ὅτι παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ μεταφέρῃ ἐνταῦθα τὸ ἀφαιρεθὲν ποσὸν τῶν δραχ. 5,400, τὸ ὁποῖον νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸν διορισμὸν τεσσάρων διδασκάλων τῆς ναυτικῆς εἰς τὰς πόλεις Ὕδρας, Σπετσῶν, Γαλαξειδίου καὶ Σκιάθου, αἵτινες ἀντιπροσωπεύουσι τὸν ἀνώτερον ἀριθμὸν τοῦ ἐμπορικοῦ ἡμῶν ναυτικοῦ, πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν ναυτικῶν ἡμῶν, διότι κατὰ τὸν ὑπάρχοντα νόμον δὲν δύναταί τις νὰ γείνῃ διευθυντὴς πλοίου ἄνευ προηγουμένων ἐξετάσεων. Ἀλλὰ πῶς θέλει πραγματοποιηθῇ ἡ διάταξις αὕτη τοῦ νόμου, ἀφοῦ τὰ μέσα ἐλλείπουσι; πῶς δυνάμεθα ν' ἀπαιτῶμεν ἐξετάσεις ἐπὶ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύναντο νὰ σπουδάσωσι, διότι οὔτε σχολεῖα, οὔτε διδάσκαλοι τῆς ναυτικῆς ὑπάρχουσιν. Ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν συνεπὴς πρὸς τὰ νενομοθετημένα, ὀφείλει νὰ χορηγήσῃ καὶ τὰ πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῶν ἀπαιτούμενα μέσα.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἀρκεῖ πρὸς πραγματοποίησιν τῆς προτάσεως τοῦ προαγορεύσαντος, τὴν ὁποίαν ἄλλως συμμερίζεται καθ' ὁλοκληρίαν, καὶ ὅτι ἀφοῦ προηγουμένως ἐξετάσῃ σπουδαιότερον τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἀφοῦ δυνηθῇ νὰ προσδιορίσῃ τὴν ἀναγκαιοῦσαν δα-

πάνην, εὕρῃ δὲ καὶ τὸ καταλληλον προσωπικὸν τῶν διδασκάλων καθ' ὅσον στερούμεθα τοιούτων, θέλει προβῆ ἀμέσως εἰς τὴν σύστασιν τριῶν τοιούτων σχολείων ἐν Ὕδρᾳ, Σπέτσαις καὶ Γαλαξειδίῳ, καὶ θέλει ζητήσει τότε παρὰ τῶν Βουλῶν διὰ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τὴν ἀπαιτουμένην δαπάνην, προσέθηκέ τις, ὅτι οὐδεὶς μὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἀνάγκην τῆς συστάσεως ναυτικῶν σχολείων, καὶ τὰ ἐκ ταύτης προκύψοντα εὐάρεστα ἀποτελέσματα, ἀλλὰ νομίζει, ὅτι δὲν πρέπει τυχαίως νὰ προέλθωμεν σήμερον εἰς μίαν τινα ἀπόφασιν, ἀλλὰ νὰ ἀφήσωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν πραγματοποίησιν τῆς γενομένης προτάσεως, τὴν ὁποίαν ἅπασα ἡ Βουλὴ συμμερίζεται.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι δὲν ἀρκεῖ νὰ σημειώσωμεν ἡμεῖς σήμερον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὴν δαπάνην, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ νόμος ὀργανικός, ὅστις θέλει κανονίσει καὶ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸν μισθὸν τῶν διδασκάλων, καὶ τὰ μέρη, ὅπου θέλουν συστηθῆ τοιαῦτα σχολεῖα καὶ τῶν ἄλλων ὀργανισμῶν αὐτῶν. Ἀρκεῖ λοιπὸν νὰ ἐκφράσῃ ἡ Βουλὴ σήμερον τὴν εὐχήν της περὶ συστάσεως ναυτικῶν σχολείων, συνιστῶσα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ταχείαν αὐτῆς πραγματοποίησιν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι καὶ διὰ τὸ γυμνάσιον τοῦ Μεσολογγίου ἂν καὶ δὲν ὑπῆρχε νόμος ὀργανικός, ἡ Βουλὴ μολαταῦτα προσέθηκεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὴν ἀναγκαιοῦσαν δαπάνην, ὥστε ἡ ἔλλειψις νόμου δὲν ἀρκεῖ νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ σήμερον ἀπὸ τοῦ νὰ παραδεχθῶμεν καὶ ἐνταῦθα τὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ προσθήκην τῆς δαπάνης, καθ' ὅσον μάλιστα πρόκειται διὰ τὴν μόρφωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ, τὸ ὁποῖον τοσαῦτα ὑπόσχεται εἰς τὸ ἔθνος ἀγαθά.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐνῷ ἀπαιτοῦμεν αὔξησιν τῶν δαπανῶν, ὀφείλομεν συγχρόνως νὰ σκεπτώμεθα καὶ πόθεν θέλομεν πορισθῆ τὰς τοιαύτας δαπάνας, διότι ἄλλως θέλομεν εὑρεθῆ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐλαττώσωμεν δαπάνας ἄλλας, αἵτινες καὶ οὐσιωδέστεραι καὶ μᾶλλον κατεπείγουσαι δύνανται νὰ ἦναι. Τὸ σύνταγμα ἀπηγόρευσεν εἰς τὴν Βουλὴν νὰ προτείνῃ αὔξησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι μόνον τὸ ὑπουργεῖον εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ καὶ τὴν ἀνάγκην μιᾶς δαπάνης, καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ ταμείου, καὶ κατὰ συνέπειαν εἶναι ἁρμόδιον νὰ ῥυθμίζῃ τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων ἀναλόγως πρὸς τὰ ἔσοδα. Νομίζει λοιπὸν, ὅτι ἀρκεῖ ἡ Βουλὴ νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐχήν της, τὸ δὲ ὑπουργεῖον θέλει προθύμως πραγματοποιήσει αὐτὴν, ἐὰν ἡ οἰκονομικὴ τοῦ Κράτους κατάστασις ἐπιτρέπῃ τοιαύτην δαπάνην.

Ἀπήντησεν ὁ τὴν πρότασιν ὑποβαλών, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ αὐξήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλὰ περὶ μεταθέσεως ἑνὸς ποσοῦ ἀπὸ κεφαλαίου εἰς κεφάλαιον, οὔτε πρέπει νὰ φαινώμεθα τοσοῦτον φειδωλοὶ διὰ μίαν τόσον εὐτελῆ δαπάνην, προκειμένου μάλιστα περὶ τάξεως πολιτῶν τοσοῦτον ἀναγκαίας, ἐνῷ ἀφειδῶς δαπανώμεθα εἰς συνδρομὰς ἐφημερίδων καὶ εἰς ἄλλα ἐπουσιώδη ἀντικείμενα. Ἀφοῦ δὲ πρῶτον ἡ Κυβέρνησις ἐνομοθέτησεν ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ γείνῃ πλοίαρχος ἄνευ ἐξετάσεως, πῶς ἔρχεται σήμερον καὶ λέγει, ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν οἱ κατάλληλοι διδάσκαλοι; ἐν ᾧ λοιπὸν ἐγνώριζεν, ὅτι ἐλλείπουσι τὰ μέσα, πῶς ἀπήτησεν ἀπὸ τοὺς δυστυχεῖς πλοιάρχους ὅρον ἀπραγματοποίητον;

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, παρετήρησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι δύω ἐξετέθησαν γνῶμαι, ἡ τοῦ βουλευτοῦ Ὕδρας περὶ μεταθέσεως τῶν δρ. 5,400 εἰς τὸ συζητούμενον κεφάλαιον ὑπὸ τὸν τίτλον « ναυτικὴ ἐκπαίδευσις εἰς τὸ ἐσωτερικόν » καὶ ἡ τοῦ βουλευτοῦ Καλαμῶν, καθ' ἣν ἡ Βουλὴ ν' ἀπευθύνῃ μόνον εἰς τὸ ὑπουργεῖον εὐχὴν περὶ συστάσεως ναυτικῶν σχολείων, χωρὶς νὰ σημειωθῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἡ προτεινομένη ποσότης, καθ ὅσον μάλιστα δὲν φαίνεται καὶ ἀρκοῦσα.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα πρῶτον ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Ὕδρας ὡς ἀπωτέρας, παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως. Ἐπομένως παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 ὡς καὶ τὸ προστεθὲν 3, ἔχοντα οὕτω·

« Κεφ. 6. Ἐκπαίδευσις.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν . . . . . 1920.
» 2. Εἰς τὸ ἐξωτερικόν . . . . . 5136.
» 3. Διδασκαλία τῆς ναυτικῆς εἰς τὸ ἐσωτερικ. 5400.»

Γενομένης εἶτα ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου ἐκ δραχμῶν 12456 ψηφοφορίας, ὁμοίας ταῖς προηγηθείσαις, ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα τῶν κεφαλαίων 7, 8, 9 καὶ 10, ἅτινα ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

«Κεφάλαιον 7. Έξοδα γραφείων.

Άρθρ. 1. Τῶν καταστημάτων καὶ τῶν πλοίων . 12180.
» 2. Ἀντιμισθία γραφείων . . . . . 1800.

Κεφ. 8. Οἰκοδομαί.

Άρθρ. 1. Συντήρησις καταστημάτων . . . . . 2000.
» 2. Νέαι οἰκοδομαί . . . . . 10000.

Κεφ. 9. Φάρος καὶ φανοί.

Άρθρ. 1. Ἐπιτήρησις φάρων καὶ φανῶν 10388:50
» 2. Ἐπισκευαί . . . . . 1000.

Κεφ. 10. Στόλος.

Άρθρ. 1. Συντήρησις τῶν πλοίων . . . . . 70000.
» 2. Συντήρησις τῶν λέμβων τῶν λιμένων . 1000.
» 3. Ἐπισκευαὶ τῶν πλοίων . . . . . 100000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων, ἀναβαίνοντος τοῦ μὲν 7 εἰς δραχμὰς 13980, τοῦ 8 εἰς 12000· τοῦ 9 εἰς 11388:50 καὶ τοῦ 10 εἰς 171000, ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προηγηθείσαις, καὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 6, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἑκάστην τῶν ἀνωτέρω πιστώσεων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Ἐγένετο ἀκολούθως ὁμοία ψηφοφορία ἐπὶ τῶν κεφαλαίων 11, 12, 13 καὶ 14 ἄνευ ἄρθρων, ἔχόντων οὕτω·

«Κεφ. 11. Κατασκευὴ πλοίων . . . . . 203102.
» 12. Ὁδοιπορία καὶ μετακομίσεις . . . 2000.
» 13. Ναυτολογία . . . . . 500.
» 14. Ναυτικὴ δικαιοσύνη . . . . . 800»

ἐπιτηρηθεῖσα ὑπὸ τῶν ἰδίων ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἑκάστην τῶν ἀνωτέρω πιστώσεων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Ἐπὶ δὲ τοῦ κεφαλαίου 15 παρετήρησέ τις, ὅτι τὰ λείψανα τῶν πυρπολιστῶν δυσπραγοῦν, καὶ εἶναι ἄδικον καὶ σκληρὸν οἱ ἔνδοξοι οὗτοι ἀγωνισταὶ νὰ τείνουν χεῖρα ἐπαίτου.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι οἱ πλεῖστοι τούτων ἀντημείφθησαν, καὶ ὅτι περὶ τῶν λοιπῶν θέλει ληφθῇ πρόνοια, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφαλαίου 15, ἔχοντα οὕτω·

«Κεφ. 15. Μισθοὶ ἀργίας.

Άρθρ. 1. Μισθὸς ἐπιτάκτων . . . . . 251,615.
» 2. Μισθὸς ἀπομάχων . . . . . 8,176.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου ἐκ δραχ.

259,791, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 16 «Προκαταβολαὶ» ἐκ δραχμῶν 1000, ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προηγηθείσαις, καὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη, καθ' ἓν τῶν πρωτοκόλλων, προσαρτώμενον ἐνταῦθα, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἑκατέραν τῶν ἀνωτέρω πιστώσεων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον 15 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Ἀουκᾶς Λόντος	Δημήτριος Ζῶτος . . . . N
Δημήτριος Ὀρεινός . . . . N	Γ. Ι. Γιολδάσης . . . . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Ν. Α. Γρανίτσας . . . . . N
Πέτρος Καμπάνης	Λύσανδρος Βιλαέτης . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . N
Δημήτριος Τσόκρης	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Γεώργιος Τσόκρης . . . N	Δημήτριος Ἀθανασίου . . N
Νικόλας Ἰατρός	Γεώργιος Διαμάντης . . . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Ν. Δελένδας . . . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Δ. Γαβρᾶς . . . . . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N
Σταῦρος Βλάχος	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ἀτωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . .
Σωτήριος Στράτος	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . . N	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Κωνσταντῖνος Δημητριάδης. N
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Βελισάριος Νικολαΐδης . . N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .
Ἀναγνώστης Παπαβασιλείου . N	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Γεώργιος Κανδύλης . . . N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .	Νικόλαος Μπούκουρας . . N
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Π. Κολπωδίνος . . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N

Γ. Παναπριωτόπουλος . . .	Π. Χριστόπουλος . . . . Ν
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος. .	Π. Κανελλόπουλος . . . Ν
Χρῆστος Ῥάγκος	Νικόλαος Μοσχούλας . . . Ν
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . Ν	Σπ. Πηλλήκας . . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . Ν	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . Ν
Ν. Χ. Παναγιώτου	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . Ν
Σ. Κοπανίτσας	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . Ν	Π. Πατρινός . . . . .
Α. Κορριωτάκης	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Γ. Γιατράκος . . . . . Ν	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . Ν
Λουκᾶς Στεράνου	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Ν. Α. Μπότασης . . . . Ν
Ἰωάννης Ν. Τσμπακόπουλος. Ν	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Γ. Ῥεβελιώτης	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . Ν
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . Ν	Γ. Νικολάου . . . . . Ν
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . .	Γεώργιος Ναύτης . . . . Ν
Α. Μαυροειδής	Μιχαὴλ Σαλωμός . . . . Ν
Γ. Κεφάλας . . . . . Ν	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . Ν
Ἀναγνώστης Τσάκας . . . Ν	Στ. Δάρας . . . . . Ν
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . Ν	Παναγιώτης Ψάθης . . . .
Ἀλέξανδρος Κουμουνδούρος .	Νικόλαος Νάζος . . . . .
Παναγιώτης Παπατσώνης . .	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . Ν
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . Ν
Ἰω. Ταταράκης . . . . . Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος . . .
Σ. Βαρότσης . . . . . Ν	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . . .
Χ. Σουμαρίπας	Δημήτριος Σταΐκος . . . Ν
Π. Δημητρακόπουλος . . . Ν	Α. Κιζάνης . . . . . Ν
Π. Χρυσοβέργης . . . . Ν	Παντολέων Κουντουριώτης .
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Δημήτριος Μπουδούρης . . Ν
Δ. Κοκοτάκης . . . . . Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . .
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . Ν	Μ. Χουρμούζης . . . . . Ν
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . .
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . .
Γεώργιος Μπάνης . . . . Ν	Εὐαγγέλης Κονταγιάννης . .
Νικόλαος Ἱεράκος	Λύγερωὸς Ἀβέρωφ . . . Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Α. Μάντσαρης . . . . .
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . Ν	

Ἀναγνωσθέντος τελευταίου καὶ τοῦ κεφαλαίου 17 μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

«Τελευταῖον παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπή, ὅτι εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν κλεισμένων χρήσεων ἐσημειώθησαν ὑπὲρ τοῦ Ν. Δραγούμη δραχ. 18,550 διὰ καθυστεροῦντας δῆθεν μισθοὺς αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ 1839 μέχρι τοῦ 1843, ἐν ᾧ, καθ' ἃς ἔλαβε πληροφορίας, διὰ τὴν ποσότητα ταύτην ὁ δικαιοῦχος οὗτος ἐκινήθη ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ὑπὸ τῶν ὁποίων δὲν ἐξεδόθη εἰσέτι δικαστικὴ ἀπόφασις. Τοιαύτης οὔσης λοιπὸν τῆς θέσεως τῆς πρακειμένης ὑποθέσεως, ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ἄτοπον νὰ παραδεχθῇ τὸ ἔξοδον πρὶν τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, καὶ τόσον μᾶλλον, καθ' ὅσον οὐ μόνον ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ ἐκ παραδρομῆς ἐσημειώθη, ἀλλὰ καὶ ὡς προαναγνώρισις ἀνυπάρκτων δικαιωμάτων δύναται νὰ ἐκληφθῇ. Διὰ τοὺς λόγους τούτους προτείνει τὴν διαγραφὴν καὶ ἑπομένως τὴν ἀπόρριψιν τοῦ κονδυλίου τούτου.»

Καὶ τοῦ ὑπουργοῦ παραδεχθέντος τὴν ἀφαίρεσιν τῶν δραχ. 18,550 κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησέ τις, ὅτι καὶ κατὰ τὴν χθεσινὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τῶν κλεισμένων χρήσεων εἶπεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔπρεπε νὰ παραδεχθῇ τὴν πληρωμὴν διαφόρων ποσοτήτων ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ὁ δὲ ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν τῷ ἀπήντησεν, ὅτι χρέη ἀδιαριλονείκητα τὸ δημόσιον ὀφείλει νὰ πληρώνῃ, χωρὶς νὰ παραπέμπωνται εἰς τὰ δικαστήρια, διὰ νὰ μὴν ὑποβάλληται εἰς ἔξοδα ἄνευ ἀποτελέσματος. Τὴν δ' αἰτιολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι δῆθεν τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 18,550 ἐσημειώθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, θεωρεῖ οὐ μόνον ἀ ἰσχυράν, ἀλλὰ καὶ ἐπιῤῥίπτουσαν μομφὴν εἰς πρόσωπον σεβαστόν, τὸν πρώην ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργόν. Νομίζει λοιπὸν ὅτι ἀφοῦ ἅπαξ ἐσημειώθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, κατὰ τὴν χθὲς ἐκφρασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἀρχήν, δίκαιον εἶναι νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὸ ποσὸν τοῦτο.

Ἀπήντησεν ὁ πρόεδρος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ ἀνάπτυξις τῶν παρατηρήσεων ἀποδεικνύει τὴν μέριμναν, μεθ' ἧς αὐτὴ εἰργάσθη. Ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου ποσά, διότι ἄλλα μὲν ἐξ αὐτῶν ἐστηρίζοντο εἰς δικαστικὰς ἀποφάσεις, ἄλλα δὲ ἦσαν ἀδιαφιλονείκητα. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ πρακειμένου ζητήσασα ἡ Βουλὴ παρὰ τοῦ ὑπουργείου πληροφορίας, ἔμαθε παρὰ τοῦ

ἁρμοδίου ὑπουργοῦ, ὅτι συζητηθὲν ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ποσὸν ἀπερρίφθη, καὶ ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ὑπουργοῦ ἐσημειώθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑπὸ τοῦ συντάξαντος τὸν προϋπολογισμὸν ὑπαλλήλου. Ἐπειδὴ δὲ ὁ δικαιοῦχος κατέφυγεν εἰς τὰ δικαστήρια, ἐπιδίκου οὔσης τῆς ὑποθέσεως, ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε καλὸν νὰ προηγηθῇ ἡ τοῦ δικαστηρίου ἀπόφασις, καὶ μετὰ τοῦτο νὰ σημειωθῇ τὸ ποσὸν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἐὰν ἡ ἀπόφασις ἦναι ὑπὲρ τοῦ δικαιούχου.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι συζήτησις ἀφορῶσα πολίτην ἔντιμον παρακαλεῖ νὰ παύσῃ, διότι ἀντίκειται καὶ εἰς τὴν θέλησιν κἀι εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ φίλου του. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι τόσον ποσὸν δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ σημειωθῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, καὶ παραδέχεται μᾶλλον ὅτι μετέβαλε τοῦτο γνώμην, καθ' ὅσον μάλιστα εἰξεύρει ὅτι περὶ τοῦ ποσοῦ τούτου ὑπάρχει ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὸ 1844 ὑπουργικοῦ συμβουλίου. Παρατηρεῖ δὲ συγχρόνως, ὅτι διὰ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως τὸ ποσὸν τοῦτο θέλει διπλασιασθῇ διὰ τῆς προσθήκης τῶν τόκων, καὶ πιστεύει ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δίκης θέλει ἀποβῇ ὑπὲρ τοῦ δικαιούχου, διότι καὶ κατὰ τὸν ναυτικὸν κανονισμὸν τῆς Γαλλίας, ὁ ὑπάλληλος ὑποβαλλόμενος εἰς ἀνακρίσεις καὶ παυόμενος ἐπὶ τούτῳ προσωρινῶς, δικαιοῦται ν' ἀπαιτήσῃ τοὺς μισθοὺς του διὰ τὸ διάστημα τοῦτο, ἐὰν ἐκ τῶν ἀνακρίσεων ἀποδειχθῇ ἀθῷος. Χάριν ὅμως τῆς ὑπολήψεως τοῦ φίλου του προτείνει καὶ οὗτος τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ποσοῦ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως.

Οὕτω δὲ παραδεχθείσης τῆς Βουλῆς τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 18,550, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου ψηφοφορία ὁμοία ταῖς προηγηθείσαις καὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὁμοίων τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ κεφ. 17 «ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων» ἐκ δρ. 33,500:24 παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Ὁ δὲ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1. μ. μ.

ὁ πρόεδρος.

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιάς.
Α. Ν. Πετιμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΒ'.

Τῆς 4 Ἰουλίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνήγγειλαν ἐν πρώτοις τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ β'. καὶ ς'. μὴ συμπληρωθέντων, ὅτι ἐξελέξαντο προέδρους μὲν τοὺς ΚΚ. Δ. Ὀρεινὸν, Δ. Τσάκρην, Θ. Ζαΐμην, Β. Δημητρακόπουλον καὶ Σταμ. Δοκόν· γραμματεῖς δὲ τοὺς Κ. Δημητριάδην, Α. Ρενουάρδον, Ι. Ταμπακόπουλον, Α. Πετιμεζᾶν καὶ Α. Βενιζέλον. Μέλη δὲ τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς τοὺς Π. Χριστόπουλον, Α. Ρενουάρδον, Α. Κιζάντην καὶ Δ. Παλυχρονόπουλον, καὶ εἰσηγητὰς ἐπὶ μὲν τοῦ νομοσχεδίου περὶ σιδηροδρόμου ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ, τὸ μὲν ἁ. τὸν Ν. Νάζον, τὸ δὲ δ'. τὸν Ι. Εὐσταθίου καὶ τὸ ἑ. τὸν Κ. Σλάμην· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ βουλ. ἀποζημιώσεων, τὸ ἁ. τὸν Κ. Δημητριάδην, τὸ γ'. τὸν Σ. Πηλλκκαν, τὸ δ'. τὸν Δ. Ζῶτον καὶ τὸ ἑ. τὸν Δ. Παλυχρονόπουλον, τὸ δὲ ζ'. ἀνέβαλε τὴν ἐκλογὴν εἰς ἄλλην συνεδρίασιν· Ἐπὶ τοῦ περὶ ἀγορῶν, τὸ ἁ. τὸν Σ. Χ. Στεφανόπουλον, τὸ γ'. τὸν Ἀντώνιον Γεωργαντᾶν, τὸ δ'. τὸν Ἐμμ. Μελετόπουλον καὶ τὸ ς'. τὸν Πατριαρχέαν. Ἐπὶ τοῦ περὶ ἐξαγωγῆς τῆς βρώμης, τὸ ἁ. τὸν Γ. Διαμάντην, τὸ δ'. τὸν Δ. Ἀθανασίου καὶ τὸ ἑ. τὸν Α. Δεδόπουλον.

Παρελθὼν εἶτα ἓν μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ κράτους ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1855 νομοσχέδιον, καὶ παρατηρήσασα ὅτι διὰ τῶν γενομένων κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων προσθαφαιρέσεων, μεταβάλλονται τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ νομοσχεδίου ποσὰ ὡς ἑρεξῆς·

α) Εἰς συντάξεις	δρ.	502,800
β') Εἰς ἀποζημιώσεις βουλευτ. Σωμάτων .	»	530,000

Τοῦ ὑπουργείου	τῶν Ἐξωτερικῶν	δραχ.	575,850:32
»	τῆς Δικαιοσύνης	»	1,385,462:40
»	τῶν Ἐσωτερικῶν	»	2,108,583:17
»	Ἐκκλησιαστικῶν	»	1,011,523:55
»	Στρατιωτικῶν	»	5,467,694:93
»	Οἰκονομικῶν	»	944,935:93
»	Ναυτικῶν	»	1,457,855:46
ε) Εἰς ἔξοδα διοικήσεως κτλ.		δρ.	1,394,329.

ατινα ἀναβιβάζουσι τὸ ὁλικὸν ποσὸν τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς δραχμὰς 20,736,384:56, προτείνει τὴν διόρθωσιν τοῦ Α' ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, καὶ τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ κατὰ τὰ λοιπά, ὡς ἔχει, ἐπιρυλαττομένου παντὸς λογιστικοῦ λάθους.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 4 Ἰουλίου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ι. Ν. Ταμπακόπουλος, Δημήτριος Ζῶτος
Ἐμ. Μελετόπουλος, Α. Κιζάνης,
Κ. Δημητριάδης, Δ. Ὀρεινός.
Εὐθύμ. Κανελλόπουλος, Ν. Μπούκουρας.
Γ. Διαμάντης.»

Λαβών τις ἑπομένως τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι πρὸ μικροῦ, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ βουλευτοῦ Τήνου, ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ ἐκφρασθῇ ἡ ἐθνικὴ εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν Λόρδον Καρλάϊν διὰ τινας καλὰς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐκφράσεις του, περιεχομένας ἔν τινι συγγράμματί του. Παρετήρησε δὲ τότε, ὅτι καλὸν εἶναι νὰ μὴ γίνῃ τοιαύτη τις τῆς Βουλῆς ἔκρασις, πρὶν ἢ μεταφρασθῇ τὸ σύγγραμμα, καὶ λαβωσι γνῶσιν αὐτοῦ οἱ βουλευταί. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τοιαῦται πράξεις ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς εἰσὶν ὅλως περιτταί, καθ' ὅσον ὑπάρχον ἄλλα μέσα τῆς ἐπιδοκιμασίας ἑνὸς συγγράμματος, καὶ μάλιστα ἡ δημοσιογραφία· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ εἰς ἄλλας περιστάσεις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκφράσεως εὐγνωμοσύνης εἰς τοὺς ὑπὲρ Ἑλλάδος γράφοντας, ὁ βουλευτὴς Τήνου εἶχεν ἀφορμὴν εἰς τὴν πρότασίν του μίαν προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Σώματος. Ἐπειδὴ ὅμως πληροφορεῖται ὅτι ἐν τῷ συγγράμματι τούτῳ περιέχονται καὶ τινες ἐκφράσεις περὶ ἀντικειμένων, τῶν ὁποίων ὁ συγγραφεὺς δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἀκριβῆ γνῶσιν, καὶ ἐστηρίχθη εἰς πληροφορίας ἐσφαλμένας, διὰ ταῦτα ἐπιμένων εἰς τὴν πρώτην πρότασίν του, ἐπαναλαμβάνει νὰ εἴπῃ, ὅτι πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ ἀποστολὴ ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν, ἀφοῦ ταῦτα δὲν ἀπεστάλησαν, μέχρι τῆς μεταφράσεως τοῦ συγγράμματος.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ Τήνου, ὅτι μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως δέχεται τὴν περὶ ἀναβολῆς καὶ τὴν περὶ μεταφράσεως πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, διότι μετὰ τὴν μετάφρασιν θέλει ἐκτιμηθῇ ἡ πρότασίς του· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Καρυστίας.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθὲν τὸ 1 ἄρθρον τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1855 νομοσχεδίου, ὡς ἐτροποποιήθη εἰς τὰ καθέκαστα κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2 καὶ 3, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρον 1. Τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1855 προσδιορίζονται εἰς δραχμὰς εἴκοσιν ἑκατομμύρια, ἑπτακοσίας τριάκοντα ἓξ χιλιάδας, τριακοσίας ὀγδοήκοντα τέσσαρας καὶ λ. 56, καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο χορηγοῦνται εἰς τοὺς ὑπουργοὺς πιστώσεις, καταλογιζόμεναι κατὰ τὸν ἐπισυνημμένον γενικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων καὶ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν προσηρτημένων εἰς αὐτὸν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων ὡς ἑρεξῆς·

Α'. Εἰς χρέος δημόσιον, ἤτοι εἰς τόκους καὶ χρεολύσιον τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων δανείου . . . . . δραχμ. 3,835,473:58

Εἰς προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα αὐτοῦ .	»	50,376:22
Εἰς χρέος ἐσωτερικὸν καὶ τόκους . .	»	251,500.
Εἰς συντάξεις	»	502,800.
Β'. Εἰς τὴν βασιλικὴν χορήγησιν . . .	»	1,000,000.
Γ'. Εἰς ἀποζημιώσεις τῶν βουλ. Σωμάτων.	»	530,000.
Δ. Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὑπουργ. τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων.	»	575,850:32
Τῆς δικαιοσύνης	»	1,385,462:40
Τῶν ἐσωτερικῶν	»	2,108,583:17
Τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως	»	1,011,523:55
Τῶν στρατιωτικῶν	»	5,467,694:93
Τῶν ναυτικῶν	»	1,457,855:46
Τῶν οἰκονομικῶν	»	944,935:93
Ε'. Εἰς τὰ ἔξοδα διοικήσεως ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων	»	1,394,329
Τ'. Εἰς διαφόρους πληρωμάς	»	220,000
Τὸ ὅλον, δραχμ.		20,736,384:56.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸ ἄρθρον 1 ἔξοδα θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν κυρωθέντων ἐσόδων τῆς χρήσεως **1855**, ἀναπληρούμενα ὡς πρὸς τὴν ἐτησίαν διαχείρισιν διὰ τῶν ὑπολοίπων τῶν προγενεστέρων χρήσεων, τὰ ὁποῖα δὲν διετέθησαν εἰς πληρωμὴν ἐξόδων τῶν ἐτῶν ἐκείνων.

Ἄρθρ. 3. Ἐκτὸς τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου χορηγουμένων πιστώσεων, ἐὰν αὗται ἄνευ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπηρεσίας δὲν ἐξαρκέσωσι διὰ τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως **1855**, ἐπιτρέπεται νὰ δοθῶσι διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἄρθρων τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν·

Τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης.

Διὰ τὴν διατροφὴν τῶν ὑποδίκων.
Δι' ἀποζημίωσιν μαρτύρων.
Δι' ἔξοδα μεταφορᾶς ὑποδίκων.
Δι' ἔξοδα ἐκτελέσεως θανατικῶν ἀποφάσεων.

Τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν.

Διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας.
Διὰ διατροφὴν καταδίκων.

Τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν.

Διὰ ποσοστὰ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων.
Διὰ δικαιώματα καὶ προμηθείας χαρτοσήμου.

Διὰ παραχωρήσεις ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν εἰς τοὺς δήμους.

Δι' ἔξοδα καλλιεργείας τῶν ἁλικῶν καὶ μετακομίσεις τῶν ἁλάτων.»

Γενομένης εἶτα καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Δανηλόπουλον καὶ Π. Καιελλόπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72· ἔχει δ' οὕτως.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

«Ἄρθρ. 1. Τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος **1855** προσδιορίζονται εἰς δραχμὰς εἴκοσιν ἑκατομμύρια, ἑπτακοσίας τριάκοντα ἓξ χιλιάδας, τριακοσίας ὀγδοήκοντα τέσσαρας καὶ λ. 56, καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο χορηγοῦνται εἰς τοὺς ὑπουργοὺς πι-

τώσεις, καταλογιζόμεναι κατὰ τῶν ἐπισυνημμένων γενικῶν πινάκων τῶν ἐξόδων καὶ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν προσκομισθέντων εἰς αὐτὸν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων ὡς ἑρεξῆς·

Α. Εἰς χρέος δημόσιον, ἤτοι εἰς τόκους καὶ χρεωλύσιον τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων δανείου δραχ.	3,835,473:58
Εἰς προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα αὐτοῦ	50,376:22
Εἰς χρέος ἐσωτερικὸν καὶ τόκους	251,500 —
Εἰς συντάξεις	502,800 —
Β'. Εἰς τὴν Βασιλικὴν χορήγησιν	1,000,000 —
Γ'. Εἰς ἀποζημ. τῶν βουλευτ. Σωμάτων . .	530,000 —
Δ'. Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὑπουργείων τοῦ βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερ. σχέσεων	575,850:32
Τῆς Δικαιοσύνης	1,385,462:40
Τῶν Ἐσωτερικῶν	2,108,583:17
Τῶν Ἐκκλ. καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως	1,811,523:55
Τῶν Στρατιωτικῶν	5,467,694:93
Τῶν Ναυτικῶν	1,457,855:46
Τῶν Οἰκονομικῶν	944,935:93
Ε'. Εἰς τὰ ἔξοδα διοικήσεως ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων	1,394,329 —
Ϛ'. Εἰς διαφόρους πληρωμάς	220,000 —
Τὸ ὅλον, δραχ. . . .	20,736,384:56

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸ ἄρθρον 1 ἔξοδα θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν κυρωθέντων ἐσόδων τῆς χρήσεως **1855**, ἀναπληρούμενα ὡς πρὸς τὴν ἐτησίαν διαχείρισιν διὰ τῶν ὑπολοίπων τῶν προγενεστέρων χρήσεων, τὰ ὁποῖα δὲν διετέθησαν εἰς πληρωμὴν ἐξόδων τῶν ἐτῶν ἐκείνων.

Ἄρθρ. 3. Ἐκτὸς τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου χορηγουμένων πιστώσεων, ἐὰν αὗται ἄνευ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπηρεσίας δὲν ἐξαρκέσωσι διὰ τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως **1855**, ἐπιτρέπεται νὰ δοθῶσι διὰ Βασ. διαταγμάτων ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἄρθρων τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν·

Τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης.

Διὰ τὴν διατροφὴν τῶν ὑποδίκων.
Δι' ἀποζημίωσιν μαρτύρων.

Δι' ἔξοδα μεταφορᾶς ὑποδίκων.
Δι' ἔξοδα ἐκτελέσεως θανατικῶν ἀποφάσεων.

Τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας.
Διὰ διατροφὴν κατα δίκων.

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Διὰ ποσοστὰ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων.
Διὰ δικαιώματα καὶ προμηθείας χαρτοσήμου.

Διὰ παραχωρήσεις ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν εἰς τοὺς δήμους.

Δι' ἔξοδα καλλιεργείας τῶν ἁλικῶν καὶ μετακομίσεως τῶν ἁλάτων.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1855, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Νικόλαος Ταέλιος . . . . N
Δημήτριος Ὀρεινός . . . . N	Κωνστ. Γριβογεώργης . . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Γ. Δ. Ταγκουράκος . . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης . . .	Ἀναγν. Παπαθανασίου . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .	Γεώργιος Κονδύλης . . . N
Δημήτριος Τσόκρης . . . N	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .
Γεώργιος Τσόκρης . . . . N	Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .
Νικόλαος Ἰατρός	Βασίλειος Νώνης . . . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Σταμάτιος Μήτσας . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Δ. Ζῶτος . . . . . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Γ. Γιολδάσης . . . . . N
Σταῦρος Βλάχος	Ν. Γρανίτσας . . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Λύσανδρος Βιλαέτης . . . .
Σωτήριος Στράτος	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . . N	Δημήτριος Ἀθανασίου . . . N

Γεώργιος Διαμάντης . . . N	Κωνστ. Κουρκουμέλης . . .
Ν. Δελένδας . . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .
Δ. Γαβρᾶς	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Ν. Βαρβαρῆγος	Ἰω. Ταταράκης . . . . . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . . N
Α. Ν. Πετιμεζᾶς . . . . N	Σ. Βαρότσης . . . . .
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N	Π. Δημητρακόπουλος . . . N
Ἀθαν. Δενηλόπουλος . . . N	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Δ. Παπαδημητριάδης . . .
Ἰωάννης Ζάρκος	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Κωνστ. Δημητριάδης . . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . N
Βελισ. Νικολαΐδης . . . . N	Ἰωάν. Βύτσαθίου . . . . N
Ἰωάννης Μπαλάφας	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Γεώργιος Μπάνης . . . . N
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . . N	Νικόλαος Πιεράκος . . . .
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Π. Κολπαδίτης	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Ἐμ. Ἀντίπας	Π. Χρ.στόπουλος . . . . N
Γ. Πανοπριστόπουλος . . . N	Π. Κανελλόπουλος . . . . N
Μιχ. Τριανταφυλλόπουλος . .	Νικόλαος Μασχούλας . . . N
Χρῆστος Ῥάγκος	Σπ. Πήλληκας . . . . . N
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . N	Ν. Πανουριᾶς . . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Νικόλαος Ματθαίου	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου	Σιδέρης Πράτσικας . . . N
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Π. Πατρινὸς . . . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Ἀ. Γιατράκος . . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Λουκᾶς Στεφάνου	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Ν. Α. Μιώτασης . . . . .
Ἰω. Ταμπακόπουλος . . . N	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . . N	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . N	Γεώργ. Ναύτης . . . . .
Α. Μαυροειδὴς	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Γ. Κεφάλας	Ἀνδρ. Ῥενουάρδος . . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας . . .	Σταμ. Δάρας . . . . .
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .

Παναγιώτης Ψάθης	Δημήτριος Μπουδούρης . . .
Νικόλαος Νάζος . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δακός . . . N
Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N	Μ. Χουρμούζης . . . . . N
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . .
Κυριάκος Πονηρόπουλος . N	Γεώργ. Ριζόπουλος . . . .
Γεώργ. Ι. Στάϊκος	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Δημήτρ. Στάϊκος . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀδέρωρ . . . . N
Α. Κιζάνης . . . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Παντολέων Κουντουριώτης .	Α. Μάντσαρης . . . . .

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν βουλευτῶν Π. Χρυσοβέργη καὶ Δ. Τσόκρη, ἡ Βουλὴ ἐχορήγησεν ὑπὸ τὸν ὅρον εἰς μὲν τὸν πρῶτον ὀκταήμερον, εἰς δὲ τὸν δεύτερον μηνιαίαν ἀπουσίας ἄδειαν.

Τελευταῖον ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ διὰ τὸ κατεπεῖγον καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ε. Κεχαγιᾶς.
Δ. Πετιμεζᾶς

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΓ'.

Τῆς 8 Ἰουλίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν 10 π. μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνήγγειλεν ἐπομένως ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9562 ἐγγράφου του ἀπὸ 7 Ἰουλίου ἐζήτησε νὰ ἐπενεχθῇ μεταβολή τις εἰς τὸν εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου, κατὰ τὴν ἐφεξῆς ἔκθεσιν·

Πρὸς τὸν κύριον πρόεδρον τῆς Βουλῆς.

«Κατόπιν τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἀπὸ 18 Μαΐου Β. διάταγμα, καθ' ὃ ἐζητήθη ἡ μείωσις τῶν ποσῶν διαφόρων κεφαλαίων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ καταρτισθῇ ἐκ τῆς μειώσεως

ταύτης εἰδικὸν κεφάλαιον πρὸς κατασκευὴν τριῶν γολετῶν ἄνευ αὐξήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἐν τῷ διατάγματι τούτῳ ἀναβιβάζεται ἐσφαλμένως ἡ ποσότης τῆς μειώσεως εἰς δραχμὰς 203,402, ἐνῷ κατ' ὀρθὸν λογισμὸν αὐτὴ ἔπρεπε νὰ φθάσῃ εἰς μόνον δραχμὰς 198,402 καὶ ἐξ αὐτῶν νὰ σχηματισθῇ τὸ κεφάλαιον 11. Ἡ διαφορὰ τῶν 5,000 δραχμῶν προέκυψεν ἀπὸ ἐσφαλμένην σημείωσιν τοῦ λειψάνου τῆς εἰς τὸ κεφ. Α. ἄρθρ. 1 γενομένης ἀφαιρέσεως, ἐν ᾧ ἡ πρώτη αἰτηθεῖσα πίστωσις αὐτοῦ κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν εἶναι δραχ. 310,360
καὶ ἐζητήθη διὰ τοῦ διατάγματος νὰ περιορισθῇ εἰς δραχ. 286,700
Ἔπρεπε νὰ ἐλαττωθῇ κατὰ δραχ. 23,660
ἀλλ' ἐν τῷ διατάγματι τὸ ποσὸν τῆς ἐλαττώσεως ἐσημειώθη μὲ δραχ. 28,660
διαφορὰ . . . 5,000.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν θέλει ἔχει ὡς ἐφεξῆς·

Κατὰ τὴν ἀρχικὴν κατάστασίν του δρ. . 1,471,405:46·
ἀφαιροῦνται τὰ διαγραφέντα ἐκ τῶν ἐξόδων τῶν κλεισμ. χρήσεων κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν 18,550
μένει ὑπόλοιπον δραχ. . . 1,452,855:46.
Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη κατὰ τὴν συζήτησιν . . 1,457,855:46
Διαφορὰ ἐπὶ πλέον . . . 5,000.

Λαμβάνω λοιπὸν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, Κ. πρόεδρε, ἵνα φέρητε τὴν παροῦσάν μας ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς, πρὸς τὸ τέλος τοῦ νὰ ἐλαττώσῃ τὸν ὑπ' αὐτῆς ἐπιψηφισμένον προϋπολογισμὸν τοῦ προκειμένου ὑπουργείου κατὰ δραχ. 5,000, τροποποιουμένων ὀρθῶς τῶν κεφαλαίων 1 καὶ 2 κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἤτοι περιοριζομένων, τῆς μὲν ζητηθείσης μειώσεως τοῦ κεφαλαίου 1 ἄρθρου 1 ἀπὸ δραχμὰς 28,660 εἰς δρ. 23,660, τῆς δὲ πιστώσεως τοῦ κεφαλ. 2 ἀπὸ δραχ. 203,402, εἰς δραχ. 198,402.»

Προσέθηκε δέ, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ προστεθῇ καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον Ε'. ἄρθρον 10 τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἡ ποσότης τῶν δραχμῶν 4,500 διὰ τὴν δι' ἐργολαβίας ὑπηρεσίαν τῶν πεζῶν καὶ ἐφίππων ταχυδρόμων, κατὰ τὸ ἀπὸ 12 Ἀπριλίου 1855 Β.

διάταγμα καὶ τὴν ἀπὸ 10 Μαΐου ε. ε. ἔκθεσιν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, ἥτις παρελείφθη κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Τῆς δὲ Βουλῆς συναινεσάσης εἰς τὴν ἀνωτέρω διόρθωσιν τῶν προϋπολογισμῶν, καθ' ἣν τὰ μὲν ἔξοδα τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου προσδιορίζονται εἰς δραχμὰς 1,452,855:46, τὰ δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν εἰς δραχ. 2,113,083:17, καὶ ἐπομένως τὸ σύνολον τῶν ἐξόδων τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς δραχμὰς 20,735,884:56, ἐνεκρίθη ν' ἀποσταλῇ ἀντίγραφον τῶν πρακτικῶν τοῦ μέρους τούτου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον.

Οὕτω δὲ ἀναγνωσθέντα καὶ ἐγκριθέντα, ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνήγγειλε μετὰ ταῦτα τὸ μὲν ἀ. τμῆμα, ὅτι ἐξελέξατο πρόεδρον τὸν Ν. Βούκουραν, γραμματέα δὲ τὸν Γ. Τσιγκουράκον, καὶ εἰσηγητὰς ἐπὶ μὲν τῶν ἀναφορῶν καὶ τοῦ περὶ κατασκευῆς σιδηροδρόμου νομοσχεδίου τὸν Ἐμ. Ἀντίπαν, ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων τὸν Ἰω. Χάρκον, ἐπὶ τοῦ περὶ ἐξαγωγῆς τῆς βρώμης τὸν Π. Δημητρακόπουλον, καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ κατασκευῆς ἀγορῶν τὸν Ν. Βούκουραν.

Τὰ δὲ γ'. καὶ ζ'. ὅτι ἐξελέξαντο ἐπίσης, ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ κατασκευῆς σιδηροδρόμου τὸν Εὐθ. Κανελλόπουλον καὶ Ἡλ. Παπαδαῖον, ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ ἐξαγωγῆς τῆς βρώμης τὸν Γ. Ἀντωνόπουλον καὶ Κ. Πονηρόπουλον· προσέθηκε δὲ τὸ ζ'. ὅτι ἐξελέξατο καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ ἀγορῶν τὸν Γ. Κονδύλην, ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν βουλευτῶν τὸν Στ. Δηκόν.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν βουλευτῶν Ἐμ. Ἀντίπα, Γρ. Πατριαρχέα καὶ Ν. Πιεράκου, ἡ Βουλὴ ἐχορήγησεν αὐτοῖς ὑπὸ τὸν ὅρον μηνιαίαν ἄδειαν ἀπουσίας.

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς διὰ τὴν ἀ. σύνοδον τῆς δ'. περιόδου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν μεσημβρίαν.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Α. Ν. Πετιμεζᾶς.
Η. Κολποδῖνος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΔ'.
Τῆς 14 Ἰουλίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθη ἡ συνέχεια τῶν πρακτικῶν τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως, ἅτινα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Λαβών τις ἐν πρώτοις τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν πρό τινων ἡμερῶν νομοσχέδιον περὶ κατασκευῆς δημοσίων ἀγορῶν, διὰ τοῦ ὁποίου παραχωρεῖται δωρεὰν εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς ἐπὶ τούτῳ μία τις ἔκτασις ἐθνικῆς γῆς. Πολλοὶ δὲ κάτοικοι τοῦ Πειραιῶς ἀναφέρονται ἤδη ἐγγράφως εἰς τὴν Βουλήν, βεβαιοῦντες ὅτι ἡ γῆ αὕτη δύναται νὰ πωληθῇ ἀντὶ 250,000 δραχμῶν, τὰς ὁποίας διὰ τῆς προκειμένης παραχωρήσεως θέλει στερηθῇ τὸ δημόσιον. Τὴν ἀναφορὰν ταύτην παρακαταθέτων εἰς τὸ προεδρεῖον, ἀφίησιν εἰς τὴν Βουλὴν ν' ἀποφασίσῃ ὅ,τι ἐγκρίνει.

Αὕτη δὲ ἀπεφάσισε νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀγορῶν εἰσηγητικὴν ἐπιτροπήν.

Παρελθόντες εἶτα οἱ εἰσηγηταὶ τῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν περὶ ἐξαγωγῆς βρώμης καὶ ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων ἐκ δραχμῶν 448,931:63 νομοσχεδίων, ἀνέγνωσαν ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους τῆς βρώμης, καὶ ἐκτιμήσασα τοὺς προκαλοῦντας τὸ μέτρον τοῦτο λόγους, ἐκτεθειμένους εἰς τὴν αἰτιολογικὴν τοῦ ὑπουργοῦ ἔκθεσιν, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Ἰουλίου 1855.

Γ. Διαμάντης — Γ. Α. Ἀντωνόπουλος
Δ. Ἀθανασίου — Π. Δημητρακόπουλος
Σ. Α. Βαρότσης — Ὁ Εἰσηγητὴς
Κ. Ν. Πονηρόπουλος.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῶν καὶ ἐκτάκτων πιστώσεων ἐκ δραχμῶν 448,731:63 τοῦ ἔτους 1854 εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ σας ἐμελέτησεν ἀποχρώντως τὰ ἐν αὐταῖς περιεχόμενα.

Καὶ περὶ μὲν τῆς ἐκ δραχ. 50,000 ἐκτάκτου πιστώσεως,

λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπὸ 31 Μαΐου ΙΑ' καὶ ἀπὸ 17 Ἰουλίου ΑΔ'. τοῦ 1854 πράξεις τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ ὅσας ἄλλας συνέλεξεν ἀκριβεῖς πληροφορίας, καὶ πεισθεῖσα ἡ πλειονοψηφία ὅτι τὸ ποσὸν αὐτὸ ἐπιβαρύνει τὸ δημόσιον ἀπὸ ἔξοδα καθυστεροῦντα, ἅτινα ἡ Ἑλλην. Πρεσβεία παρὰ ταῖς Αὐλαῖς Μονάχου καὶ Βερολίνου ἔκαμε, παραδέχεται ταύτην ὡς ὀρθὴν καὶ δικαίαν, ἀλλὰ περὶ τοῦ τίτλου, ὑφ' ὃν τὸ ποσὸν αὐτὸ πρόκειται νὰ σημειωθῇ, κατὰ μικρὸν διεφώνησε καὶ ἀντὶ τῆς ἐπιγραφῆς, «ἔξοδα ἀπρόβλεπτα» παραδέχεται νὰ καταλογισθῇ ὑπὸ τὸ κεφάλ. 5 τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου τοῦ ἔτους 1854 « ἔξοδα καθυστεροῦντα κλεισμένων χρήσεων, ἄρθρ. 2 » «ἔξοδα τῆς ἐν Μονάχῳ καὶ Βερολίνῳ ἑλληνικῆς πρεσβείας ἀπὸ τὸ ἔτος 1834 ἕως τὸ 1839 » Ἐν δὲ μέλος σκεφθὲν ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο δύναται νὰ χορηγηθῇ ἐκτάκτως πρὸς τὸν πρέσβυν δι' ἀποζημίωσιν τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ὑπέστη κατὰ τὴν ἐν Μονάχῳ καὶ Βερολίνῳ διαμονήν του χάριν τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, ἐπρότεινε ν' ἀναχθῇ εἰς κεφάλαιον ἴδιον 7 « ἀποζημιώσεις δι' ἐκτακτα ἔξοδα τῆς ἐν Μονάχῳ καὶ Βερολίνῳ πρεσβείας ἀπὸ τοῦ 1834 μέχρι τοῦ 1839.»

Ἐπὶ τῶν λοιπῶν πιστώσεων μηδεμίαν παρατήρησιν ἐπιφέροντες, περιοριζόμεθα μόνον εἰς ἐκείνην τοῦ κεφ. Γ. τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν « Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας. »

Καὶ ἐνταῦθα ἡ ἐπιτροπή σας διαφωνεῖ ὡς πρὸς τὸν τίτλον, ὑφ' ὃν τὸ χρηματικὸν τοῦτο ποσὸν πρέπει νὰ σημειωθῇ· καὶ ἡ μὲν μειονοψηφία αὐτῆς, ἔχουσα βάσιν τῶν σκέψεών της τὸ αἰτιολογικὸν τῶν πράξεων τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου μέρος, ἐγκρίνει ὡς καλῶς ἔχουσαν τὴν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ κατάταξιν τοῦ ποσοῦ τούτου, ἡ δὲ πλειονοψηφία τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς τοιαύτης δαπάνης *ὡς βοηθήματα* θεωροῦσα ἀνοίκειον καὶ προσβλητικὸν συναμα εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀνωτάτου τούτου νομοθετικοῦ σώματος, εὑρίσκει ὀρθὸν ἡ πίστωσις αὕτη νὰ θεωρηθῇ ὡς προκαταβολή. Διὸ ἐγκρίνει αἱ πιστώσεις αὗται νὰ καταλογισθῶσιν ἐν τῷ ἰδίῳ κεφαλαίῳ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν τοῦ ἔτους 1854 ὑπὸ τὸν τίτλον «κεφ. 25 προκαταβολαί.»

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Ἰουλίου 1855.

Ἡ Ἐπιτροπή

Φ. Φιλώνος	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ὁ Εἰσηγητὴς
Ἐμμ. Ἀντίπας	Σ. Πηλλήκας.	Δημητ. Ζῶτος.»

Ἀνέγνωσεν ἑπομένως τὸ ς'. τμῆμα ὅτι ἐξελέξατο πρόεδρον μὲν τὸν Στ. Βλάχον, γραμματέα δὲ τὸν Α. Λύγερινόν, καὶ εἰσηγητὰς ἐπὶ μὲν τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς σιδηροδρόμου τὸν Μ. Χουρμούζην, ἐπὶ δὲ τῶν βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων τὸν Ἐμ. Τσοῦχλον, ἐπὶ τοῦ περὶ ἐξαγωγῆς βρώμης τὸν Σ. Βαρότσην καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ κατασκευῆς ἀγορῶν τὸν Γ. Κεφάλαν.

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον, ἀνεγνώσθησαν τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα αὐτοῦ. Ἓν δὲ μέλος τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς ἐζήτησε νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ ἄρθρον 4 τοῦ κεφ. Γ'. ἕτεραι δραχ. 106, αἵτινες ὀφειλόμεναι δι' ἀγορὰν τυπογραφικοῦ χάρτου, παρελείφθησαν κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω προσθήκην.

Ἀναγνωσθείσης εἶτα καταστάσεώς τινος, ἐν ᾗ σημειοῦνται τὰ εἰς τινας βουλευτὰς καὶ ὑπαλλήλους ὀφειλόμενα χρήματα, ἅτινα εὑρισκόμενα ἐν τῷ κιβωτίῳ τοῦ ταμείου τῆς Βουλῆς, ἀπωλέσθησαν κατὰ τὸν ἐμπρησμὸν τοῦ καταστήματος, ἐπρότεινε τὸ αὐτὸ μέλος τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς νὰ σημειωθῶσιν ἐν τῷ ἀπολογισμῷ δραχ. 125, ὀφειλόμεναι εἰς τὸν βουλευτὴν Χρ. Ῥάγκον δι' ἀποζημίωσιν 15 ἡμερῶν, αἵτινες κατὰ λάθος δὲν εἶχον συμπεριληφθῇ εἰς τὰς καταστάσεις τῆς παρελθούσης συνόδου.

Παρατηρηθέντος δέ, ὅτι κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1854 αἱ Βουλαὶ δὲν εἰργάζοντο, καὶ ὅτι κατὰ λάθος ἐσημειώθη ὅτι ὀφείλονται εἰς τὸν βουλευτὴν Γ. Ἀντωνόπουλον δρ. 66:66 δι' ἀποζημίωσιν τοῦ μηνὸς ἐκείνου· ἀπήντησεν ὁ ἀνωτέρω βουλευτής, ὅτι τῷ καθυστεροῦνται ἐκ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου καὶ οὐχὶ τοῦ Ὀκτωβρίου, ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ ἐπενεχθῇ ἡ ἀνήκουσα διόρθωσις.

Ἕτερος δέ τις ἐπρότεινε νὰ ἀποδοθῇ εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ μακαρίτου Α. Κοντάκη ἡ ἀποζημίωσις τῶν 40 ἡμερῶν τῆς ἀναβολῆς, ἀφοῦ ἐγκαρτερήσας ἐνταῦθα διὰ νὰ παρευρεθῇ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Σώματος, ἐγένετο θῦμα τῆς νόσου.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι τὸ περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ μακαρίτου Κοντάκη ζήτημα ἀπησχόλησεν ἀρκούντως καὶ τὸ προσωρινὸν προεδρεῖον, οὗ εἶχε τὴν τιμὴν ν' ἀποτελῇ μέρος, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἀπηύθυνε τὴν αἴτησίν του ὁ υἱὸς τοῦ μακαρίτου Κοντάκη. Ἐρωτήσαν τὸ προεδρεῖον τὴν διεύθυνσιν τῆς ἀστυνομίας περὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ θανάτου του, ἐπληροφορήθη ὅτι ἀπεβίωσε πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ ἀναβολῆς διατάγματος, καὶ ἑπομένως κατ' οὐδένα τρόπον δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν συμπεριλάβῃ εἰς τὴν κατάστασιν. Ἔχον δυως ὑπ' ὄψιν τὴν θέσιν τῆς οἰκογενείας τοῦ μακαρίτου Κοντάκη καὶ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα αὐτοῦ

ἐκδουλεύσεις, ἀπεφάσισε νὰ συστήσῃ τὴν ἀναφορὰν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν ἀνάλογος τις βοήθεια· ἀλλ' ὁ υἱὸς τοῦ ἀποβιώσαντος ἐπέμεινε ζητῶν δικαιωματικῶς τὴν ἀποζημίωσιν, καὶ δὲν ἔπαυσε νὰ ζητηθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ βοήθεια, καὶ διὰ τοῦτο τὸ προεδρεῖον δὲν προέβη εἰς τὸ μέτρον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνει καὶ πάλιν νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Βουλὴν ὡς τὸ καταλληλότερον, καθ' ὅσον ἡ Βουλὴ ἀφ' ἑαυτῆς δὲν δύναται οὔτε βοήθειαν νὰ δώσῃ οὔτε ἀποζημίωσιν νὰ ἐγκρίνῃ ὑπὲρ ἀπόρου ἀποβιώσαντος.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ διαφιλονεικῶμεν τοσοῦτον εὐτελὲς ποσὸν εἰς τὴν πολυμελῆ καὶ ἀδύνατον οἰκογένειαν ἑνὸς ἀγωνιστοῦ γέροντος καὶ βουλευτοῦ συγχρόνως, ὅστις θέλων νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Σώματος, ἀπέθανεν ἐκ τῆς νόσου, ἐνῷ ἠδύνατο φεύγων νὰ σωθῇ.

Ἕτερου δέ τινος προτείναντος νὰ δοθῇ τὸ ζητούμενον ποσὸν ὡς βοήθεια, οὐχὶ δὲ ὡς ἀποζημίωσις· παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι πρό τινος χρόνου κατὰ τὴν συζήτησιν περὶ τῶν καθυστερουμένων εἰς διαφόρους βουλευτὰς ἀποζημιώσεων ἡ Βουλὴ διαιρέσασα ταύτας εἰς ἀποζημιώσεις καθυστερουμένας ἀπὸ τοῦ **1853** καὶ εἰς καθυστερουμένας ἀπὸ τοῦ **1851**, περὶ τῶν πρώτων ἀπεφάσισε νὰ παραπεμφθῶσιν αὐταὶ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ἐκκαθαρίσῃ αὐτὰ, καὶ πληρώσῃ εἰς τοὺς δικαιουμένους βουλευτὰς τὴν καθυστερουμένην ἀποζημίωσίν των. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐπραγματοποίησε μέχρι τοῦδε τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς καὶ ἐκ τούτου παραπονοῦνται οἱ ἔχοντες λαμβάνειν, παρακαλεῖ τὸν πρόεδρον ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Σώματος. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς ἀποζημιώσεις τοῦ **1854**, ἀπεφάσισε νὰ συζητηθῶσιν αὐταὶ μετὰ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς παρελθούσης συνόδου, ἐφ' ᾧ ἐπιλαμβανόμενος σήμερον τοῦ ζητήματος τούτου, παρατηρεῖ ὅτι ὁ ταμίας τῆς Βουλῆς διϊσχυρίζεται ὅτι εἰς οὐδένα βουλευτὴν δὲν καθυστερεῖται ἀποζημίωσις, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ ἀπολογισμῷ σημειουμένων, καὶ διὰ τοῦτο γνωμοδοτεῖ ν' ἀπορριφθῶσιν αἱ τοιαῦται αἰτήσεις ὡς ἀντικείμεναι εἰς τὸν κανονισμὸν τῆς Βουλῆς.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ μακαρίτου Κοντάκη ζήτημα, ἦλθε καὶ οὗτος συμφωνήσει νὰ πληρωθῇ εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ ἡ ἀποζημίωσις τῶν **40** ἡμερῶν, ἂν τὸ περὶ τούτου ζήτημα δὲν ὑπῆρχε λελυμένον ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπανέλθωμεν. Παραδέχεται ὅμως νὰ συστηθῇ ἡ ἀναφορὰ τοῦ υἱοῦ του εἰς τὸ

ἐπὶ τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ τῷ δοθῇ μία τις βοήθεια, ὡς ἐδόθησαν καὶ εἰς τοὺς γεροντοτάτους, τὸ ὁποῖον δὲν προσβάλλει καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς οἰκογενείας τοῦ μακαρίτου, διότι τοιαῦται βοήθειαι δίδονται συνήθως εἰς σημαντικὰς οἰκογενείας.

Ἐπήνεγκεν ἓν μέλος τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ὅταν αὕτη παρηγγέλθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς νὰ φέρῃ ἐνώπιόν της ἔκθεσιν περὶ τῶν καθυστερουμένων βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων, συμπεριέλαβεν ἐν αὐτῇ καὶ τινας βουλευτάς, εἰς οὓς καθυστερεῖται ἡ ἀποζημίωσις τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τῆς παρελθούσης συνόδου. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ταμίας τοῦ Σώματος διαβεβαιοῖ ὅτι εἰς οὐδένα τῶν βουλευτῶν δὲν καθυστερεῖται ἡ ἀποζημίωσίς του, ἀπαντᾷ, ὅτι οὐδεὶς τῶν βουλευτῶν ἔχει παρ' αὐτοῦ ἀπαίτησίν τινα, ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος βουλευταὶ ἦσαν ἀπόντες κατὰ τὸν μῆνα Ἀπρίλιον οὐχὶ ἐν ἀδείᾳ δι' οἰκιακὰς των ὑποθέσεις, ἀλλὰ διὰ λόγους γνωστοὺς τοῖς πᾶσι καὶ κατὰ παραγγελίαν τῆς Κυβερνήσεως, νομίζει ὅτι δικαιοῦνται νὰ λάβωσι καὶ διὰ τὸν μῆνα αὐτὸν τὴν ἀποζημίωσίν των. Ἀπόκειται ὅμως εἰς τὴν Βουλὴν ν' ἀποφασίσῃ ὅ,τι αὐτῇ δόξει, καθ' ὅσον ὑπαγόμενος καὶ οὗτος εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος βουλευτῶν, δὲν θέλει νὰ προβῇ εἰς πλειοτέρας ἐξηγήσεις, δι' ὧν ἠδύνατο σαφέστερον νὰ καταδείξῃ τὸ δίκαιον τῶν τοιούτων ἀπαιτήσεων.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ μακαρίτου Κονδάκη, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοιαύτην αἴτησιν, ἀφοῦ ἦσαν βουλευτὴν ἀποθανόντα· ἐὰν δ' ἡ Βουλὴ ἐγκρίνῃ, συμφωνεῖ καὶ οὗτος νὰ συστηθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ δώσῃ ἀνάλογον βοήθειαν εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μακαρίτου.

Τελευταῖον ὡς πρὸς τὰς δραχ. **1117**, αἵτινες ἐκάησαν εὑρεθεῖσαι ἐν τῷ κιβωτίῳ, ἡ ἐπιτροπὴ πεποιθεία εἰς τὴν τιμιότητα τοῦ ταμίου, οὐδόλως ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ καὶ νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ.

Ἐπρότεινε μετὰ ταῦτα ἕτερος νὰ σημειωθῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ καὶ ἡ καθυστερουμένη δύω μηνῶν μισθοδοσία τοῦ γραφέως Ῥαΐση, ὅστις μετὰ τὴν λῆξιν τῆς παρελθούσης συνόδου ἐξακολουθῶν νὰ ἐργάζηται, δὲν ἐμισθοδοτήθη διὰ τοὺς Μάϊον καὶ Ἰούνιον.

Ἀλλὰ παρατηρηθέντος, ὅτι τοιαύτας ἀπαιτήσεις ἔχουσι καὶ οἱ συντάκται, αἵτινες ὅμως εἶναι πάντη ξέναι τῆς προκειμένης συζητήσεως· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀ. ἐὰν παραδέχηται νὰ σημειωθῶσιν ἐν τῷ ἀπολογισμῷ δραχ. **125** ὡς ὑπόλοιπον πληρωτέον

εἰς τὸν βουλευτὴν Χ. Ῥάγκον δι' ἀποζημίωσιν τοῦ ἡμίσεως μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ 1854, ἀπέῤῥιψε τὴν προσθήκην τοῦ ποσοῦ μὴ ἀναστᾶσα, ὡς ἐπίσης ἀπέῤῥιψε καὶ τὴν προσθήκην τῶν δραχμῶν 1020, καθυστερουμένων εἰς τοὺς βουλευτὰς Στ. Μήτσαν, Κ. Τσουκαλᾶν, Γ. Τσιγκουράκον, Δ. Πετροπουλάκην καὶ Χ. Τσαλαμιδᾶν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον.

Τελευταῖον προκειμένου νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ καὶ διὰ τὴν τοῦ μακαρίτου Κοντάκη ἀποζημίωσιν, παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ εἰς τὴν αὐτὴν ὑπάγεται κατηγορίαν καὶ ὁ μακαρίτης Α. Καϛανᾶς, καὶ ἐπειδὴ ἐνδέχεται καὶ τούτου οἱ κληρονόμοι νὰ ζητήσωσι τὴν ἀποζημίωσίν του, ἀνάγκη ἡ Βουλὴ νὰ προβῇ εἰς γενικωτέραν τινὰ λύσιν.

Οὕτω δὲ ὁ πρόεδρος ἔθεσε τὸ ἑπόμενον θέμα· « ἡ ἀποζημίωσις τῶν 40 ἡμερῶν, ἡ ἀποδοθεῖσα εἰς τοὺς βουλευτὰς τοὺς μέχρι τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Σώματος ἀριχθέντας κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἀνήκει καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους τῶν ἀποβιωσάντων βουλευτῶν Α. Κανδάκη καὶ Α. Καστανᾶ; » Ἐρωτηθεῖσα δὲ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τοῦ θέματος, ἀπήντησεν ἀπορατικῶς μὴ ἀναστᾶσα. Ἀλλὰ γενομένης ἀναστάσεως, ὅτι δὲν διεκρίθη τὸ ἀποτέλεσμα, ὁ πρόεδρος ἠθέλησε νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ψηφοφορίαν· πολλοὶ ὅμως τῶν βουλευτῶν εἶπαν, ὅτι κηρυχθέντος τοῦ ἀποτελέσματος, δὲν πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνηται ἡ ψηφοφορία, ἐκτὸς ἂν ἡ πλειοψηφία τῆς Βουλῆς ἀπαιτήσῃ τοῦτο. Ἑπομένως καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου πρέπει πρῶτον νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ ἐὰν ἀμφιβάλλῃ ἐπὶ τοῦ ἀποτελέσματος. Οὕτω δὲ ἐρωτηθεῖσα, ἀπήντησεν ἀπορατικῶς μὴ ἀναστᾶσα.

Ἀκολούθως δὲ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸν ἀπολογισμὸν μὲ τὴν προσθήκην τῶν δραχμῶν 106 ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ κεφ. Γ'. Ἔχει δὲ τὸ σύνολον τοῦ ἀπολογισμοῦ οὕτως·

Ἀπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν Α'. σύνοδον τῆς Δ'. περιόδου.

Κεφάλαιον	Ἄρθρον	Διασάφησις Κονδυλίων.	Ποσὰ κατ' ἄρθρον Δραχ.	Λ.	Ποσὰ κατὰ κεφάλαιον Δραχ.	Λ.
Α.	1	Βουλευτικαὶ ἀποζημιώσεις	120949		120949	
		Προσωπικὸν γραφείου.				
Β'.	1	Μισθὸς βιβλιοφύλακος καὶ τοῦ πρωτοκολλίστου	2400			
	1	Ὁμοίως τῶν δύω συντακτῶν	2100			
	3	» Βοηθητικοῦ προσωπικοῦ	3475			
	4	» Ὑπηρετῶν	1070			
	5	» Κλητήρων	2783		12128	
					133077	

		Ὑλικὸν κτλ. Μεταφορά			133077	
Γ'.	1	Προμήθεια γραφικῆς ὕλης	310			
	2	Συνδρομὴ ἐγχωρίων καὶ ξένων ἐφημερίδων.	1217	48		
	3	Δεκτικὰ πρακτικῶν τῆς Βουλῆς καὶ δύω γεωγραφικῶν χαρτῶν τοῦ ἀναγνωστηρίου	193	45		
	4	Τυπογραφικὸς χάρτης διὰ τὰ νομοσχέδια ἐκθέσεις κλπ.	177			
	5	Προμήθεια ἐλαίου διὰ τοὺς φανοὺς τοῦ βουλευτηρίου	110			
	6	Ἀνθράκων καὶ καυσοξύλων	214			
			2115	93	2115	93
Δ'.		Ἐπισκευαὶ κτλ.				
	1	Δι' ἐπισκευὴν τῶν θερμαστρῶν, λαμπτήρων, προσθήκην ὑέλων κτλ.	151	65	151	65
Ε'.		Ἔκτακτοι δαπάναι.				
	1	Δι' ἀγώγια ἁμαξῶν κλπ.	222	70	222	70
		Τὸ ὅλον δραχ.			135,567	28

Σημείωσις τῶν ὑπαρχόντων εἰς τὸ ταμεῖον κατὰ τὸν ἐμπρηστὰν τοῦ καταστήματος χρημάτων, ἀνηκόντων εἰς τοὺς κατωτέρω βουλευτὰς καὶ λοιποὺς.

Αὐξ. ἀριθ.	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Ποσὸν Δραχ.	Λ.	Παρατηρήσεις.
1	Ν. Δελένδας	350		Ἀποζ. Ἰανουαρ. καὶ 15 ἡμερῶν Φεβρ. 1854
2	Γ. Ἀντωνόπουλος	66	66	Ἀποζ. Ἀπριλίου 1854.
3	Σ. Πράτσικας	16	66	Ἀποζ. Μαρτίου 1854.
4	Λουκᾶς Λόντος	187	50	Τριῶν μηνῶν κατάσχεσις.
5	Γ. Πατριαρχέας	125		Δύω » »
6	Ἀντ. Γεωργαντᾶς	31	25	Ἑνὸς μηνὸς »
7	Γ. Παράσχος	100		Δύω » »
8	Ἰω. Πηλείδης	240		Πληρωθεῖσαι παρὰ τοῦ ταμείου, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας του, καὶ μὴ σημειωθεῖσαι εἰς τὰς καταστάσεις.
		1117	07	

Τελευταῖον παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς σιδηροδρόμου ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπή, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ κατασκευῆς σιδηροδρόμου μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς νομοσχέδιον, καὶ ἐκτιμήσασα τὴν χρησιμότητα αὐτοῦ καὶ τὰ καλὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα θέλει παρέξει ὡς ἐκ τῆς ἑνώσεως, οὕτως εἰπεῖν, τῶν δύω πόλεων, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Ἰουλίου 1855.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ

Ἠλ. Παπαδαῖος, Μ. Χουρμούζης,
Ἐμμ. Α·τίπας, Ἰω. Εὐσταθίου.
Κ. Δ. Βλάμης, Ὁ εἰσηγητὴς
Ν. Α. Νάζος.»

Ὁ δὲ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν περὶ ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων ἐκ δραχμῶν 448,731: 63 καὶ περὶ ἐξαγωγῆς τῆς βρώμης νομοσχεδίων, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ. οἱ γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Π. Κολποδῖνος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΕ'.

Τῆς 15 Ἰουλίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Λαβών τις ἐν πρώτοις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ Καλαμῶν καταδιώκει τὸν δήμαρχον καὶ τὸν πρόεδρον τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ δήμου Κορώνης τῆς ἐπαρχίας Πυλίας διὰ παραβιάσεις, λαβοῦσας δῆθεν χώραν κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Πυλίας, προϊόν τῆς ὁποίας ὑπῆρξαν οἱ Κ. Κ. Δ. Καλλέργης καὶ Κ. Δαρειώτης. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι τὸ περὶ καταδιώξεως τοιούτων παραβιάσεων ζήτημα ἐλύθη ἄλλοτε ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ μολαταῦτα ἐναντίον τῆς

ἀποφάσεως ἐκείνης ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ ἐξακολουθεῖ τὴν καταδίωξιν τῶν κατὰ τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς γινομένων παραβιάσεων, τῶν ὁποίων ἡ ἐξέλεγξις ἀπόκειται εἰς μόνην τὴν Βουλήν. Τὸ ἐγκλημα θέλει καὶ οὗτος νὰ καταδιώκηται καὶ τιμωρῆται παντοῦ καὶ πάντοτε, ἀλλὰ δὲν παραδέχεται τὴν ἐπέμβασιν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας εἰς καθήκοντα κοινοβουλευτικά, διότι τοιαύτη ἐπέμβασις δύναται νὰ ἔχῃ τὰς ὀλεθριωτέρας συνεπείας. Τότε τρεῖς εἰσαγγελεῖς τοῦ Κράτους δύνανται νὰ παραλύωσι τὸ νομοθετικὸν τοῦτο Σῶμα, κηρύττοντες τὰς ἐκλογὰς παρανόμους, ἡμᾶς δὲ προϊόντα παραβιάσεων καὶ ἐγκλημάτων. Ἐπειδὴ δὲ οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος καταδιωκόμενοι ἀπέστειλαν αὐτῷ ἀναφοράν, δι' ἧς ἐκθέτουσι πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ κατὰ τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς παράπονά των, (ἀνέγνω δὲ ταύτην συναινέσει τοῦ Σώματος) ἐξαιτεῖται νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου πρὸς διάκρισιν τῶν καθηκόντων τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας ἀπὸ τὰ τῆς Βουλῆς, καθ' ὅσον μάλιστα γνωρίζει ὅτι καὶ ἄλλη τις τοιαύτη καταδίωξις πρόκειται κατ' αὐτὰς νὰ ἐνεργηθῇ.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἂν καὶ δὲν ἔχει λεπτομερῆ γνῶσιν τῶν διατρεξάντων, νομίζει ὅμως ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὕτη διήνυσε τὴν τακτικήν της πορείαν, διότι ἡ ἀνακριτικὴ ἀρχὴ ἀνακαλύψασα ἔγκλημά τι κατὰ τὴν ἐκ ἔργειαν μιᾶς πράξεως, ἐπελήφθη τῆς καταδιώξεως τοῦ ἐγκλήματος, ζητήσασα τὴν περὶ τούτου ἄδειαν τῆς προϊσταμένης τοῦ ἐγκληματήσαντος ἀρχῆς, ἥτις δὲν ἠδύνατο ν' ἀναστείλῃ τὴν ἐνέργειαν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, ἀρνουμένη τὴν ἄδειαν τῆς εἰς δίκην παραπομπῆς του. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ζήτημα, ἂν τὰ δικαστήρια δύνανται νὰ ἐπεμβαίνωσιν εἰς ἀντικείμενα ἀφορῶντα τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς, τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ἕτοιμον νὰ ἔλθῃ εἰς μίαν περὶ τούτου συζήτησιν μετὰ τῆς Βουλῆς, ὅταν αὕτη ἐγκρίνῃ. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου παρατηρεῖ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐνδιεφέρετο μάλιστα νὰ καταδειχθῇ ἡ ἀλήθεια, καθ' ὅσον προκειμένου περὶ τῆς ἐκλογῆς ἑνὸς συναδέλφου των, δὲν ἤθελον νὰ ὑπάρχῃ οὐδ' ἴχνος μομφῆς.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Πυλίας, ἧς βουλευταὶ ἀνεδείχθησαν οἱ Κ.Κ. Δ. Καλλέργης καὶ Κ. Δαρειώτης, τῶν ὁποίων ὁ ἕτερος δὲν ἔδωκε μέχρι τοῦδε τὸν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἀπαιτούμενον ὅρκον, νομίζει ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἐρωτήσῃ αὐτὸν ἂν δέχηται τὴν ἐκλογήν, καὶ τότε νὰ τὸν προσκαλέσῃ νὰ δώσῃ τὸν ὅρκον, διότι

ἄλλως, δικαίως δύναταί τις νὰ ὑποθέσῃ μετὰ τὰ σήμερον μάλιστα λεχθέντα, ὅτι ὁ Κ. Καλλέργης ἀναγνωρίζων τὸ παράνομον τῆς ἐκλογῆς του, δὲν ἠθέλησε ν' ἀναδειχθῇ βουλευτὴς διὰ τοιαύτης ἐκλογῆς παρανόμου.

Ἀπαντήσαντος δέ τινος, ὅτι ὁ στρατηγὸς Καλλέργης οὐ μόνον ἀγνοεῖ ἂν τῷ ὄντι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς ἔλαβον χώραν παραβιάσεις ἢ οὔ, ἀλλ' ἀγνοεῖ ἴσως ἐπίσης καὶ ὅτι ἐξελέχθη βουλευτής· ἐπανέλαβεν ὁ τὴν ἀναφορὰν παρουσιάσας, ὅτι χαίρει διότι καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς δὲν ἐθεώρησε πολιτικὸν τὸ ζήτημα, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ὁποίου θέλομεν πληροφορηθῇ ὅτι ἡ ἐνεργουμένη καταδίωξις εἶναι προϊὸν ἑνὸς ἐπιτοπίου σχολαστικισμοῦ, ὅστις μάλιστα ἐζήτησε ν' ἀνεύρῃ τὸ ἔγκλημα καὶ ὅπου δὲν ὑπῆρξε. Ἁπάντων δὲ εἰς τὸν προαγορεύσαντα, παρετήρησεν, ὅτι ὁ στρατηγὸς Καλλέργης οὐ μόνον γινώσκει ὅτι ἐξελέχθη βουλευτής, ἀλλὰ καὶ εὐχαριστήρια ἀπέστειλεν εἰς τοὺς ἐκλογεῖς του.

Ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἀναφορᾶς πείθεται ἕκαστος, ὅτι τὰ πάντα εἰσὶν ἀποτέλεσμα ἐπιτοπίων παθῶν, ὡς καὶ ὁ προαγορεύσας ἐβεβαίωσεν. Ὡς πρὸς δὲ τὸ ζήτημα, οὐδεὶς βέβαια φρονεῖ ὅτι ἡ ἐξουσία δύναται νὰ ἐπέμβῃ εἰς πράξεις ὑπαγομένας εἰς κοινοβουλευτικὴν ἐξέλεγξιν, ἀλλὰ καὶ ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας. Νομίζει δὲ ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ προβῇ εἰς οὐδεμίαν ἀπόφασιν, διότι οἱαδήποτε καὶ ἂν ἦναι αὕτη, ὁ ὑπουργὸς δὲν δύναται πλέον νὰ συμπράξῃ μεθ' ἑνὸς ὑπαλλήλου, ὅστις τοσοῦτον ἐν τῇ ἀναφορᾷ του καταφέρεται κατ' αὐτοῦ. Νομίζει διὰ τοῦτο ἀξιοπρεπέστερον εἰς τὴν Βουλὴν ν' ἀφήσῃ ἐλεύθερον τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐνεργήσῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, βεβαία οὖσα ὅτι αἱ πράξεις του θέλουν στηρίζεσθαι εἰς τὸν νόμον. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ περὶ τοῦ στρατηγοῦ Καλλέργη λεχθέντα, παρατηρεῖ, ὅτι ἀπέρυγε μέχρι τοῦδε νὰ δώσῃ τὸν ὅρκον τοῦ βουλευτοῦ ἐξ εὐγενοῦς ὁρμώμενος αἰσθήματος, διότι προκειμένου μετὰ μικρὸν ἡ Βουλὴ νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ μιᾶς κατηγορίας, ἥτις ἐκπηγάζει ἀπ' αὐτοῦ, δὲν θέλει νὰ φανῇ ὅτι διὰ τῆς παρουσίας του ἐπηρεάζει τὰς πεποιθήσεις τοῦ Σώματος. Μετὰ δὲ τὸ πέρας τῆς ὑποθέσεως θέλει σπεύσει νὰ δώσῃ τὸν ὅρκον καὶ ἀποτελέσῃ μέρος τοῦ Σώματος.

Ἀπήντησεν ὁ τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἀποτείνας, ὅτι ὁ στρατηγὸς Καλλέργης ἠδύνατο νὰ ὁρκισθῇ καὶ νὰ μὴ λάβῃ μέρος

εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Σώματος μέχρι τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐκκρεμοῦς κατηγορίας, ὡς ἔπραξε καὶ ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς Κ. Μεταξᾶς, ὅστις εἰς δυσχερεστέραν εὑρισκόμενος θέσιν, ἔδωκε μὲν τὸν ὅρκον διὰ νὰ μὴν ἀφήσῃ κενὴν τὴν θέσιν τοῦ βουλευτοῦ, ἀλλ' ἀπέχει τοῦ νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Σώματος, κωλυόμενος ἐξ ἑνὸς εὐγενοῦς ἐπίσης αἰσθήματος. Φρονεῖ λοιπὸν ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ μάθῃ, ἂν ἡ Ὑλία ἀντιπροσωπεύηται ὑπὸ τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ τῶν ἀντιπροσώπων της ἢ ὄχι.

Ἀνταπαντήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ Βουλὴ κατὰ τὸν κανονισμὸν ἓν μόνον δικαίωμα ἔχει, νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὴν ἐπαρχίαν ὅτι ὁ ὑπ' αὐτῆς ἐκλεχθεὶς βουλευτὴς δὲν ἐκπληροῖ τὸ καθῆκόν του· παρετήρησέ τις ἐπὶ τοῦ ζητήματος περὶ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας εἰς παραβιάσεις, κατὰ τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς λαβούσας χώραν, ὅτι αἱ προηγούμεναι τῆς Βουλῆς ἀποφάσεις δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἰσχὺν νόμου, καὶ ὅτι ἐπειδὴ τὸ ζήτημα, ἐξεταζόμενον μάλιστα ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ περιορισμοῦ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, εἶναι λίαν σπουδαῖον, ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἐπανέλθῃ εἰς σπουδαίαν καὶ σοβαρὰν ἐπ' αὐτοῦ συζήτησιν.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ὥρισεν ὡς ἡμέραν συζητήσεως τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀντικειμένου τὴν πρώτην σινεδρίασιν μετὰ τὴν συζήτησιν τῶν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει συμεισουμένων τριῶν ναυμοσχεδίων.

Μετὰ ταῦτα ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἐπιστολαὶ καὶ παράπονα τῶν συμπολιτῶν του πολλὰ καὶ δίκαια τὸν ἀναγκάζουσι ν' ἀπευθύνῃ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν μίαν ἐρώτησιν, μηδὲν ἔχουσαν πολιτικὸν σκοπὸν, ἀλλ' ἁπλῶς τὰ συμφέροντα τῶν συμπολιτῶν του ἀφορῶσαν. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι πολλοὶ πλοίαρχοι Ἕλληνες παραπονοῦνται, α.) ὅτι ἐπετράπη εἰς πλοῖα πλοίαρχοι Ἕλληνες παραπονοῦνται, α.) ὅτι ἐπετράπη εἰς πλοῖα ξένης ἐπικρατείας νὰ φέρωσιν ἑλλην. σημαίαν, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπιτραπῇ, καὶ β'.) ὅτι ἐδόθη ὑπὸ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλλην. πρεσβείας ἡ ἄδεια τοῦ νὰ διοικοῦν πλοῖα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔφερον δίπλωμα πλοιάρχου, καὶ τοῦτο ἐναντίον ῥητῆς τοῦ νόμου διατάξεως. Καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην περίστασιν προκύπτει ζημία εἰς τὰ συμφέροντα τῶν Ἑλλήνων ἐμποροπλοιάρχων, διότι οὕτω πλατύνεται ὁ συναγωνισμὸς τῶν πλοίων, ἐνῷ ὁ περιορισμὸς τῆς δυναμοπλοΐας εἰς μόνα τὰ ἑλληνικὰ καὶ αὐστριακὰ πλοῖα, ὑπερετίμα τοὺς ναύλους τῶν πλοίων. Ἡ δὲ δευτέρα περίστασις δίδει εὐλό-

γους ὑποψίας καταχρήσεων, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ ἐξετάσῃ περὶ τῶν δύω τούτων ἀντικειμένων καὶ φέρῃ ταχέως τὴν ἀνήκουσαν διόρθωσιν πρὸς κατάπαυσιν τῶν δικαίων παραπόνων ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων ἐμποροπλοιάρχων.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ περὶ δουναβοπλοΐας ζήτημα ἐπασχόλει σπουδαίως τὸ ὑπουργεῖον. Ὁμολογεῖ δὲ, ὅτι τοιαῦτα παράπονα τῷ ἀπηυθύνθησαν καὶ ἄλλοθεν, ἀλλὰ πιστεύει ὅτι δὲν ἔχουσιν ὑπόστασιν. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν πρώτην περίστασιν, ἐπειδὴ πολλὰ ἑλληνικὰ πλοῖα διέμενον ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἀργίᾳ, αἴφνης δὲ ἠνεώχθη τὸ στόμιον τοῦ Δουνάβεως εἰς τὰ πλοῖα τῶν αὐδετέρων δυνάμεων, ἠθέλησαν νὰ τεθῶσιν ἀμέσως εἰς κίνησιν, ἀλλ' ἐστερήθησαν πλοιάρχων, καὶ ἠναγκάσθησαν ν' ἀπευθυνθῶσιν εἰς τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον τῆς πρεσβείας, ὁ διευθυντὴς τοῦ ὁποίου ἔχων ὑπ' ὄψιν τὸ ἔκτακτον τῆς περιστάσεως καὶ τὴν εἰς τὰ πλοῖα ταῦτα προκύψουσαν ζημίαν διὰ τὴν ἔλλειψιν πλοιάρχων, ἐφωδίασε μὲ ἀδείας προσωρινὰς ἄτομά τινα, τὰ ὁποῖα ἂν καὶ μὴ ἔχοντα δίπλωμα, ἠδύναντο ὅμως νὰ κυβερνήσωσιν ἓν πλοῖον. Τὸ ὑπουργεῖον μαθὸν τὸ τοιοῦτον, ἐζήτησεν ἀμέσως πληροφορίας, ὁ δὲ διευθυντὴς τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου ἀπήντησεν, ὅτι ἠναγκάσθη ν' ἀναλάβῃ τὴν τοιαύτην εὐθύνην ἀπέναντι τῆς Κυβερνήτεως διὰ τὸ ὅλως ἐξαιρετικὸν τῶν περιστάσεων καὶ πρὸς τὸ συμφέρον αὐτὸ τοῦ ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ. Τὸ ὑπουργεῖον μολαταῦτα ἀπηγόρευσεν αὐστηρῶς εἰς τὸ ἑξῆς τὴν χορήγησιν τοιούτων ἀδειῶν.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν β'. περίστασιν, φρονεῖ ὅτι τὰ παράπονα τῶν Ἑλλήνων πλοιάρχων εἰσὶν ἄτοπα καὶ ὑπερβολικά. Εἰξεύρομεν ὅτι ἓν ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἐγέννησεν ἀδιάκοπα παράπονα μεταξὺ τῆς ἑλληνικῆς πρεσβείας καὶ τῆς Υ. Πύλης εἶναι τὸ ζήτημα τῆς εἰθαγενείας διαφόρων πλοίων τῆς Χίου, τῶν Ψαρρῶν καὶ ἄλλων τοιούτων μερῶν, ἅτινα ἔφερον τὴν ἑλλην. σημαίαν. Ἡ εἰς τοιαῦτα λοιπὸν πλοῖα χορήγησις τῆς ἑλλην. σημαίας φαίνεται ὅτι ἔδωκεν ἀφορμὴν τῶν παραπόνων, τῶν ὁποίων ἠχὼ ὑπῆρξεν ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς Ὕδρας. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπῆρχον καὶ ὀλίγα πλοῖα, ἅτινα ἐκ τῆς διακοπῆς τῶν μετὰ τῆς Τουρκίας σχέσεων τῆς Ἑλλάδος ἠναγκάσθησαν νὰ μεταβάλωσι σημαίαν, καὶ ἤδη ἐζήτησαν νὰ ἐπαναλάβωσι τὴν ἑλληνικήν. Δὲν εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι τοιαύτη ἄδεια ἐδόθη καὶ εἰς σαρδηνικὰ ἢ τουρκικὰ πλοῖα, διότι τοῦτο ἠδύνατο πραγματικῶς νὰ ἔχῃ λυπηρὰς συνεπείας διὰ τὸ ἑλληνικὸν

ναυτικόν. Ἐν γένει δὲ παρατηρεῖ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐπέστησε πολὺ τὴν προσοχήν του εἰς τὸ ζήτημα τῆς δουναβοπλοΐας, καὶ δὲν θέλει ἐπιτρέψει τὴν ἐλαχίστην παραβίασιν τῶν συμφωνιῶν, ἅτις δύναται νὰ συνεπιφέρῃ τὴν στέρησιν τόσον πολυτίμου προνομίου διὰ τὰ ἑλληνικὰ ἐμπορικὰ πλοῖα. Διὰ τοῦτο ἂν καὶ δὲν θεωρεῖ ἔσιμα τὰ παράπονα, ἔσπευσε μολαταῦτα νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν πρεσβείαν κατάλογον τῶν ἑλληνικῶν πλοίων, ἐκ τοῦ ὁποίου θέλει πεισθῇ ἕκαστος κατὰ πόσον τὰ παράπονα ταῦτα ἔχουσι ἀληθείας.

Ἐπανέλαβεν ὁ βουλευτὴς Ὕδρας, ὅτι τὰ παράπονα δύνανται μὲν νὰ ὦσι ὑπερβολικά, οὐχὶ ὅμως καὶ ὅλως ἀβάσιμα, διότι σήμερον μάλιστα ἐπληροφορήθη ὅτι ἡ λιμενικὴ ἀρχὴ τῆς Σύρου ἐκράτησεν ἓν πλοῖον, φέρον ψευδῶς τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν. Πιστεύει ὅμως ὅτι ὁ ὑπουργὸς θέλει προνοήσει νὰ παύσῃ τὸ τοιοῦτον ἀτόπημα.

Ἀναγγελθέντος εἶτα ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων νομοσχεδίου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Στερανόπουλον καὶ Δ. Στάϊκον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὑφ' ἕν προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν ψηφίσασα διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων ἐκ δραχμῶν 448 731:63,

Ναὶ ἢ Ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .
Δημήτριος Ὀρεινὸς . . . . N	Ἀνδρέας Μεσαξᾶς . . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . .	Σταῦρος Βλάχος . . . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Ἀνδρέας Ἰσκος . . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης . . .	Σωτήριος Στράτος . . . .
Ἀναγνωστὴς Γιαννουλίδης .	Ἀντωνίος Γεωργαντᾶς . . N
Δημήτριος Τσόκρης	Φίλων Φίλωνος . . . . . N
Γεώργιος Τσόκρης	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . .
Νικόλαος Ἰατρὸς	Νικόλαος Τσέλιος . . . . N
Σκαρλάτος Σούτσος	Κωνστ. Γριβογεώργης . . N

Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . Ν
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . Ν	Νικόλαος Ματθαίου . . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . Ν
Γεώργιος Κανδύλης . . . Ν	Σ. Κοπανίτσας . . . . . Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . Ν	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . Ν	Α. Κορφιωτάκης . . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . Ν	Γ. Γιατράκος . . . . . Ν
Σταμάτιος Μήτσας . . . Ν	Λουκᾶς Στεφάνου . . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . . Ν	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	Ἰωάν. Ν. Ταμπακόπουλος . Ν
Ν. Α. Γρανίτσας	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . .
Αὐσανδρος Βιλαέτης	Β. Π. Δημητρακόπουλος . . Ν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . Ν	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . Ν	Α. Μαυρειδής . . . . .
Σόλων Κρεττενίτης	Γ. Κεφάλας . . . . . Ν
Δημήτριος Ἀθανασίου . . Ν	Ἀναγνώστης Τσάκας . . .
Γεώργιος Διαμάντης	Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας . . . . . Ν	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . .
Δ. Γαβρᾶς . . . . . Ν	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . Ν
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης .
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . .	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . Ν
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . Ν
Χαρ. Θεοχαρόπουλος . . . Ν	Σ. Βαρότσης . . . . . Ν
Ἰλίας Παπαδαΐος . . . . Ν	Χ. Σουμαρίπας . . . . . Ν
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . .	Π. Δημητρακόπουλος . . . Ν
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . Ν	Π. Χρυσοβέργης . . . . .
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . Ν	Δ. Παπαδημητριάδης . . .
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης . Ν	Δ. Κοκοτάκης . . . . Ν
Βελισάριος Νικολαΐδης . . Ν	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . Ν
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . Ν
Πέτρος Δελιγιάννης	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . . Ν	Γεώργιος Μπάνης . . . . Ν
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . .
Νικόλαος Μπουκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης .
Π. Κολποδῖνος . . . . . Ν	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . Ν	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . Ν
Γ. Πανοπριφτόπουλος . . .	Π. Χριστόπουλος . . . . Ν
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . . Ν
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . Ν	Νικόλαος Μοσχούλας . . . Ν
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Σπ. Πήλληκας . . . . . Ν

Ν. Πανουριᾶς	Νικόλαος Νάζος . . . . Ν
Κωνστ. Βλάμης . . . . Ν	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . Ν
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . Ν
Σιδέρης Πράτσικας	Κυριάκος Ποντρόπουλος . . Ν
Π. Πατρινός	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . Ν
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Δημήτριος Στάϊκος . . . .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .	Α. Καΐζάνης . . . . . Ν
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .	Παντολέων Κουντουριώτης .
Ν. Α. Μπότασης	Δημ. Μπουδούρης . . . . Ν
Κ. Δαρειώτης	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . Ν
Ἰω. Σκαβέντσος . . . . Ν	Μ. Χουρμούζης . . . . . Ν
Γ. Νικολάου . . . . . Ν	Καλαμάρις Τσουκαλᾶς . . .
Γεώργιος Ναύτης	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . .
Μιχαὴλ Σολωμός . . . . Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . Ν
Ἀν Ῥενουάρδος . . . . . Ν	Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ . . . . Ν
Στ. Δάρας . . . . . Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Ἰωάννης Σαγρέδος	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν
Παναγιώτης Ψάθης	

Ἀνεγνώσθη εἶτα τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἐφ' οὗ λαβών τὸν λόγον ἐν μέλος τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ἐξέθηκεν, ὅτι διαφωνῶν μετὰ τῶν ἄλλων μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν 50,000 δρ. τῶν ἐν τῷ πίνακι σημειουμένων ὡς ἔξοδα ἀπρόβλεπτα τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν, ὀφείλει νὰ δώσῃ τὸν λόγον τῆς διαφωνίας του καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν γνώμην του. Δὲν ἐναντιοῦται οὔτε δύναται νὰ ἐναντιωθῇ ὡς πρὸς τὴν ἐν γένει ἐπικύρωσιν τοῦ ποσοῦ, ἀλλ' ἐπιθυμεῖ νὰ φαίνηται ἡ ἀλήθεια τοῦ πράγματος, καὶ ὄχι νὰ καλύπτηται ὑπὸ ἄλλην δῆθεν αἰτίαν, διότι *ἔξοδα καθυστεροῦντα κλεισμένων χρήσεων*, ὡς ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἠθέλησε νὰ χαρακτηρίσῃ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ποσόν, ἐννοοῦνται ἔξοδα ἀνεγνωρισμένα καὶ στηριζόμενα εἰς νόμον ἢ εἰς τὸν προϋπολογισμόν, ἐν ᾧ τὸ ποσὸν τῶν 50,000 δραχμῶν οὔτε εἰς νόμον οὔτε εἰς τὸν προϋπολογισμὸν στηρίζεται, ἀλλ' ἐδόθη εἰς τὸν πρέσβυν τῆς Ἑλλάδος ὡς μία τις προσθήκη τῆς κανονικῆς του μισθοδοσίας διὰ τὰ μεγάλα ἔξοδα, εἰς ἃ ὑπέκυψεν ὡς πρέσβυς ἐν Μονάχῳ, ἐπιφορτισμένος συναμα καὶ τὴν ἐν Βερολίνῳ πρεσβείαν, καὶ ἀναγκαζόμενος νὰ μεταβαίνῃ ἅπαξ τοῦ ἔτους καὶ ἐκεῖ, ἡ δὲ προσθήκη αὕτη μὴ στηριζομένη εἰς νόμον, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ θεωρηθῇ

ὡς μία ἀποζημίωσις, καὶ διὰ τοῦτο ἐπρότεινε νὰ χαρακτηρισθῇ ὑπὸ τὸν ἀληθῆ αὐτὸν τίτλον.

Ἐπήνεγκεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν τῆς δαπάνης οὐδεμία προέκυψε διαφωνία μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἅτινα καὶ ὀρθὴν καὶ δικαίαν ἐθεώρησαν αὐτήν, ἀλλὰ μόνον, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῆς, ἡ μὲν πλειοψηφία λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ ἄλλα τοιαῦτα ποσά, ἅτινα ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐτέθησαν εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν κεκλεισμένων χρήσεων, ἠθέλησε νὰ σημειωθῇ ὑπὸ τὸ κεφάλαιον τοῦτο τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου καὶ ἡ προκειμένη δαπάνη· ὁ προαγορεύσας ὅμως ἐνόμισεν ὅτι, ἐπειδὴ ἡ δαπάνη αὕτη δὲν ἐστηρίζετο εἰς νόμον ἢ εἰς προϋπολογισμόν, δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔξοδον κλεισμένων χρήσεων, ἀλλ' ὡς ἀποζημίωσις. Ἀπόκειται ὅθεν εἰς τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ θατέραν τῶν γνωμῶν τούτων, αἵτινες κατὰ τύπους μόνον ἀπ' ἀλλήλων ἀφίστανται.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι, ἐπειδὴ πρὸ ὀλίγων μόνον ἡμερῶν ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας, ἔναυλοι εἰσὶν εἰσέτι αἱ οἰμωγαὶ τοῦ πτωχοῦ λαοῦ, ὅστις ὑπὸ τὸ βάρος τῆς πτωχείας ἑτοίμως πληρώνων τοὺς φόρους του, δικαιοῦται νὰ γνωρίζῃ τοὐλάχιστον ποῦ καὶ πῶς διατίθενται οὗτοι, καὶ δυσανασχετεῖ κατά τε τῆς κυβερνήσεως καὶ κατ' αὐτῶν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ὁσάκις ἀκούει ὅτι σπαταλῶνται ἄνευ ἀπολύτου ἀνάγκης, ἐν ᾧ ὁ δυστυχὴς φορολογούμενος δέκα μόνον ὀφελῶν δραχμὰς, σύρεται εἰς τὰς φυλακὰς μεχρισοῦ ἐξορλήσῃ τὸ μικρὸν χρέος του, διότι τοῦτο ἀπαιτοῦσιν αἱ ἀνάγκαι τοῦ κράτους.

Ἐπὶ τῆς προκειμένης δαπάνης φιλονεικεῖται μόνον ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτῆς, ἀλλ' οὗτος προβαίνων μακρότερον, θέλει νὰ πληροφορηθῇ καὶ ἂν ἐξ ἀνάγκης ὑπηγορεύθη αὕτη, καὶ ἂν ἐστηρίζετο εἰς νόμον, διότι ἄλλως δὲν δύναται νὰ ψηφίσῃ ὑπὲρ αὐτῆς.

Μεταβαίνων δὲ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης ζητουμένης πιστώσεως, ἐπαναλαμβάνει νὰ εἴπῃ καὶ πάλιν, ὅτι τοιαύτη αὔξησις εἶναι πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ λυπηρά, διότι θεωρεῖται ὡς συνέπεια τῆς αὐξήσεως τῶν ἐγκλημάτων. Παρατηρεῖ δὲ συγχρόνως, ὅτι πολλαὶ συμβαίνουσι καταχρήσεις ἐκ μέρους τῶν δεσμοφυλάκων καὶ τῶν δικαστικῶν κλητήρων. Πολλοὶ ὑπόδικοι οὐ μόνον διατρέφονται ἐξ ἰδίων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς δεσμοφύλακας διατρέφουσι, καὶ μολαταῦτα οἱ δεσμοφύλακες δὲν παύουν νὰ σειμειῶσιν ἔξοδα διατροφῆς αὐτῶν, τὰ ὁποῖα δυστυχῶς ἐπικυροῦν καὶ οἱ εἰσαγγε-

λεῖς ἀνεξετάστως. Πολλοὶ δὲ κλητῆρες λαμβάνοντες διαφόρους κλήσεις νὰ ἐπιδώσωσιν, ἐνῷ τὰς ἐπιδίδουσι διὰ μιᾶς καὶ δικαιοῦνται νὰ λάβωσιν ἓν μόνον δικαίωμα, αὐτοὶ χρονολογοῦσι κατὰ διαφόρους ἐποχὰς τὰ ἐπιδοτήρια, καὶ οὕτω λαμβάνουσι τριπλᾶ καὶ τετραπλᾶ δικαιώματα. Τοιαῦτα ἀτοπήματα γνωρίζει ὁ ἴδιος ὅτι συνέβησαν εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ δικαστηρίου τῆς ἐπαρχίας του, ἕτοιμος ὢν νὰ τ' ἀποδείξῃ, καὶ πιστεύει ὅτι καὶ εἰς ἄλλας ἐπαρχίας λαμβάνουσι χώραν πρὸς ζημίαν τοῦ δημοσίου, καὶ διὰ τοῦτο ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ πρὸς κατάπαυσιν τῶν τοιούτων καταχρήσεων.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον λαβὼν τὸν λόγον, ὅτι ἐκτιμῶν τὸν πατριωτισμὸν τοῦ προαγορεύσαντος καὶ τὴν συναίσθησιν τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντός του, παρατηρεῖ μόνον αὐτῷ, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφάνη ὑπερβολικός. Ζητεῖ νὰ μάθῃ ἂν ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος δαπάνη στηρίζηται εἰς νόμον τινα, ἀλλὰ τότε οὐδ' αὐτὸς ἤθελεν ἀπαιτήσει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποζημίωσις καὶ οὐδεμία ἤθελε προκύψει διαφωνία. Ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸ ποσὸν, διότι ἐπείσθη ὅτι ὁ πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος ὑποστὰς μεγάλας δαπάνας, ἠναγκάσθη νὰ χρεωθῇ· ἂν ὅμως ὁ προαγορεύσας θεωρῇ παράνομον καὶ ἄδικον τὴν τοιαύτην δαπάνην, δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν ψῆφόν του.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας, ὅτι ἠναγκάσθη νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην του, διότι τὰ ζητήματα λύονται δι' ἀναστάσεως, καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ φανῇ ὅτι σιωπᾷ ἐπὶ τοιαύτης δαπάνης, τὴν ὁποίαν οὗτος θεωρεῖ παράνομον, ἀφ' οὗ δὲν στηρίζεται εἰς νόμον, καὶ οὔτε ὡς ἀποζημίωσιν δύναται νὰ τὴν παραδεχθῇ, διότι οὔτε εἰς ἔγκρισιν τινα στηρίζεται, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει ν' ἀποῤῥιφθῇ.

Ἐπέτρεψεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ κατὰ τῆς προκειμένης δαπάνης ἀγορεύσας, ἀπὸν τῆς πρωτευούσης, εἶναι δίκαιον νὰ πεισθῇ ἐπί τινι νόμῳ ἐγένετο δεκτὴ ἡ δαπάνη, τῷ παρατηρεῖ, ὅτι ὁ νόμος οὗτος ἐστὶν ἡ καλὴ πίστις τοῦ προσώπου, τὸ ἀνέπαφον τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ, ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας, καὶ τὰ χρῆτα, εἰς ἃ ἕνεκα ταύτης ὑπέκυψε· νόμος ἐστὶ τὸ Μεσολόγγιον, εἰς ὃ καθωραΐσθη τὸ ὄνομά του, καὶ ἡ εὐγενὴς ἔνδεια, εἰς ἣν χάριν τοῦ ἔθνους του περιῆλθε. Καὶ ἤδη λοιπὸν προσερχόμενος εἰς τὰς Βουλὰς, λέγει· «ἐδαπάνησα τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, δὲν ἔχω νὰ τὸ ἀποδώσω καὶ ἐξορλήσατέ το ὑμεῖς.» Νόμος ἄρα εἶναι ἡ τιμιότης τοῦ

προσώπου, καὶ μόνον τὰ κακῶς γενόμενα ἔξοδα ἀφισθέτουνται. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι καὶ τὸ ὑπουργεῖον καὶ τὴν Βουλὴν ἔπεισεν ἡ καλὴ πίστις τοῦ προσώπου, καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ τῷ δίδεται ἡ ζητουμένη δαπάνη.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι μετὰ τὰ λεχθέντα παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἡ προκειμένη συζήτησις παύει καὶ ὑπουργεῖον καὶ Βουλὴ συναντῶνται. Τὸ μειονοψηφοῦν μέλος εἶπον, ὅτι δὲν παραδέχεται νὰ καταλογισθῇ τὸ ποσὸν μεταξὺ τῶν κλεισμένων χρήσεων, καθ' ὅσον ἀπαιτεῖται νὰ ζητηθῇ ἐπὶ ἐγγράφων, οὐδὲν ἄλλο εἶπεν ἢ ὅτι δέχεται τὴν δαπάνην, ἐπειδὴ ἔχει ἀκλόνητον πίστιν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ αἰτοῦντος καὶ πείθεται ὅτι καλῶς ἐδαπανήθησαν. Ἡ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἡ ἱστορία τοιούτων τινῶν προσώπων, καὶ πᾶς τις πρέπει νὰ δεχθῇ τὴν δαπάνην, διότι τὴν ζητεῖ ἀνὴρ ἐπάξιος πάσης πίστεως, καὶ ὁ ἀνὴρ οὗτος ἔχει δικαιώματα πολὺ μεγαλείτερα εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους.

Εἴπεθηκε δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι καθ' ἣν ἐποχὴν διωρίσθη τῷ 1834 πρέσβυς εἰς Μόναχον καὶ Βερολῖνον, ἡ ἐτησία μισθοδοσία του εἶχεν ὁρισθῇ εἰς 12,000 φιορινίων τοῦ Ῥήνου, ἤτοι, εἰς 28,000 δραχ. ὡς ἔγγιστα. Καὶ τότε μὲν παρετήρησεν, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπαρκῇ τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀλλ' ὁ Ἀρμανσπέργης τῷ εἶπεν, ὅτι πρέπει νὰ μεταβῇ εἰς τὴν θέσιν του καὶ ἡ κυβέρνησις δὲν θέλει τῷ ἀρνηθῇ πᾶσαν ἀναγκαίαν δαπάνην. Οὕτω λοιπὸν μεταβὰς εἰς Μόναχον, εἶδεν ἀμέσως ὅτι ἡ ἐτησία μισθοδοσία του οὔτε διὰ καθαρτικὰ ἔξοδα ἦτον ἀποχρῶσα. Φθάνει μετὰ ταῦτα εἰς Βερολῖνον, καὶ ἐν διαστήματι 40 ἡμερῶν παρατηρεῖ, ὅτι δὲν τῷ ἐπήρκουν ὅσα ἤθελε δαπανήσει ἐν Μονάχῳ ἐπὶ τέσσαρας μῆνας. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ παρελείπων καὶ θανάτους τέκνων καὶ ἄλλας οἰκογενειακὰς δυσχερείας, αἵτινες ὅμως οὐχὶ μικρὰς συνεπιφέρουν δαπάνας, λέγει μόνον, ὅτι μετέβη ἐκ νέου εἰς Βερολῖνον, ὅπου ὁλόκληρον διανύσας τριμηνίαν, ἐδαπάνησεν ὅσα οὐδ' ἐπὶ ἐννέα μῆνας ἤθελε δαπανήσει ἐν Μονάχῳ. Ἔκτοτε λοιπὸν ἐζήτησεν ἀμέσως τὴν ἀναγκαίαν δαπάνην, οὐδ' ἐνόησεν ὅτι δὲν ἤθελον τῷ δοθῇ τὰ ἔκτακτα ἔξοδα, ὅτα διὰ νὰ μεταβῇ εἰς Βερολῖνον καὶ ἀντιπροσωπεύσῃ τὸ ἔθνος ἐβιάσθη νὰ δαπανήσῃ. Εἶχεν ἐν τούτοις δανεισθῇ 9,000 φράγκων παρὰ τοῦ Εἰχταλ, καὶ ἐξακολουθοῦντος τοῦ τόκου, τὸ ποσὸν τοῦτο ἀνεβῇ εἰς 50,000. Ἐσχάτως λοιπὸν κληθεὶς εἰς Ἀθήνας, ὡς τίμιος ἀνὴρ ὡμολόγησεν ὅτι δὲν δύναται διὰ τὸν λόγον τοῦτον νὰ σπεύσῃ ἀπαρεμποδίστως. Διὸ

συμπεραίνει ὅτι, ἂν ἡ Βουλὴ θέλῃ, δύναται νὰ σημειώσῃ τὸ ποσὸν εἰς ἄλλο κεφάλαιον ἢ καὶ νὰ μὴ τὸ παραδεχθῇ ὅλως.

Εἰπόντος δὲ τοῦ κατὰ τὴς δαπάνης ἀγορεύσαντος, ὅτι πεισθεὶς ἐκ τῶν εἰρημένων, ἀποσύρει τὴν πρότασίν του· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ποσὸν δι' ἀναστάσεως, μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ σημειωθῇ κατὰ τὴν ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην τοῦ μειονοψηφοῦντος μέλους. Ἔχει δὲ ὡς ἐγένετο δεκτὸν οὕτω·

« Κεφ. Ζ'. Ἄρθρ. 1. Ἀποζημιώσεις δι' ἔκτακτα ἔξοδα τῆς ἐν Μονάχῳ καὶ Βερολίνῳ πρεσβείας ἀπὸ τοῦ 1834 μέχρι τοῦ 1839 . . . . . δραχ. 50,000

Ἄρθρ. 2. Ἔξοδα ἐπανόδου . . . . . 16,996:63. »

Ἀναγνωσθεισῶν μετὰ ταῦτα τῶν ἐπὶ τῶν κεφαλ. Ζ'. καὶ Η'. τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου ζητουμένων πιστώσεων, ἐξέθηκεν ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς, ὅτι εὐχαριστεῖ τὸν μικρὸν ἀνωτέρω ἀγορεύσαντα βουλευτὴν δι' ὅσας καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλαίων τούτων ἔφερε παρατηρήσεις, αἵτινες καὶ ἄλλοτε ἀνεπτύχθησαν ἐν τῇ Βουλῇ. Δυσκολεύεται δὲ νὰ πιστεύσῃ ὅτι οἱ δισμοιρίλακες συντάττουσιν ἰδανικοὺς καταλόγους ἐξόδων καὶ ἐγκρίνουσιν αὐτοὺς οἱ εἰσαγγελεῖς ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἐρεύνης. Ἂν ὁ προαγορεύσας κατονομάζων ῥητὸν πρόσωπον, ἔλεγε π. χ. ὅτι ὁ εἰσαγγελεὺς τοῦ ἐν Σπάρτῃ δικαστηρίου ὑπέκυψεν εἰς τὸ ἄτοπον τοῦτο, μὴ ἀμφιβάλλῃ ὁ βουλευτὴς ὅτι ἤθελε λάβει τὰ πλέον ἔντονα μέτρα. Ἀλλ' ὅταν ἀορίστως ἐκφράζεται περὶ ὅλων, ὁ ὑπουργὸς δὲν ἔχει τί νὰ ἐνεργήσῃ. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν κλητήρων λεχθέντα, παρατηρεῖ, ὅτι διὰ νόμου εἶναι σαφῶς ὡρισμένον, ὅτι οἱ κλητῆρες λαμβάνουσι μιᾶς πορείας ἀποζημίωσιν, ὅταν τὴν αὐτὴν διερχόμενοι γραμμὴν, ἐνεργῶσι τὸ καθῆκον αὐτῶν εἰς δήμους παρακειμένους, ὥστε καὶ κατὰ τοῦτο ὑπάρχει ἡ ἀναγκαία ἀσφάλεια. Ἀλλ' ἐν ᾧ καλῶς ἀνέφερε πάντα ταῦτα, ἵνα πλειοτέρα ἔτι καταβληθῇ προσοχὴ, δὲν δύναται ὅμως νὰ παραδεχθῇ πᾶν τὸ λεγόμενον, ὅταν ἀορίστως καὶ γενικῶς ἀναφέρεται. Διὸ παρακαλεῖ τὸν ἀγορεύσαντα νὰ εἴπῃ ῥητὰ γεγονότα, ἵνα φροντίσῃ νὰ καταβληθῶσιν ἀμέσως τὰ πρόσωπα.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ἐπείσθη μὲν ἐκ τῶν λόγων τοῦ ὑπουργοῦ, καλὸν ὅμως εἶναι νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ παρὰ τοῦ βουλευτοῦ ἐκτεθέντα· προσέθηκεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τοσαύτη καταβάλλεται προσοχὴ, ὥστε προχθὲς ἔτι ἐλαττώνων τὰς δαπάνας

ἀνακριτικοῦ τινος ὑπαλλήλου, περιώρισε τὴν ἀποζημίωσιν αὐτοῦ εἰς ὅσας ἡμέρας ἐνέκρινεν.

Ἁπάντων ὁ προκαλέσας τὴν συζήτησιν βουλευτής, εἶπεν, ὅτι ἆρ' οὐ ἐζήτησε νὰ ὑποστηρίξῃ τοὺς λόγους του δι' αὐτῶν τῶν ἐν τῷ ὑπουργείῳ ἐγγράφων, δὲν ἐπίστευεν ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἤθελεν ἀμφιβάλλει εἰς ὅσα εἶπε. Διὰ νὰ πιστεύσῃ δὲ ὅτι δὲν ἦσαν οἱ λόγοι του κενοὶ φράσεων, θέλει ἀποδείξει ὅτι ἀνώτεροι ὑπάλληλοι, ἀπόντες τῶν χρεῶν των, συντάσσουσι ψευδεῖς μισθοδοτικὰς καταστάσεις καὶ λαμβάνουσι τοὺς μισθοὺς αὐτῶν ὡς παρόντες.

Ἀντιπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἄλλον ἔχει χαρακτῆρα ἡ ὑπόθεσις αὕτη καὶ μένει ἐκκρεμὴς ἐν τῷ ὑπουργείῳ· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὴν δαπάνην δι' ἀναστάσεως, ἔχουσαν οὕτω·

«Κεφ. Γ'. Ἄρθρ. 4. Διατροφὴ ὑποδίκων δραχ. 20,000.
» Γ'. » 4. Ἀποζημιώσεις μαρτύρων » 50,000.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ Γ'. κεφαλαίου τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἡ πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἔκθεσις τοῦ ὑπουργείου τούτου δημιουργοῦσα εἶδος τι νέας θέσεως, ἀναφέρει ὅτι ἐκ τοῦ κεφαλαίου τῆς δημοσίας ἀσφαλείας κατ' ἀνάγκην τὸ ὑπουργεῖον ἔδωκεν ἀποζημίωσιν εἰς τινας τῶν γερουσιαστῶν, οἵτινες ἐμμείναντες ἐν τῇ πρωτευούσῃ, παρέσχον τὴν συνδρομήν των εἰς τὴν κυβέρνησιν· παρουσιάζεται δὲ ἡ ἀποζημίωσις αὕτη καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψιν βοηθείας. Ἐν πρώτοις λοιπὸν ἐξετάζων τὸ ζήτημα ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς ἀποζημιώσεως, λέγει, ὅτι ἡ κυβέρνησις δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ ἡ πληρωμὴ εἶναι παρανομος. Ἀφ' οὗ δὲ τὸ Σύνταγμα ὁρίζει ὅτι οὐδεμία σύνταξις ἢ ἀμοιβὴ δίδεται ἄνευ νόμου, οὐδεὶς δὲ ὀργανισμὸς προβλέπει ἐπιβοηθητικὰ πρόσωπα, ἐπόμενον εἶναι ὅτι παρανόμως ἐδόθη ἡ ἀποζημίωσις. Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψιν βοηθείας ἐξετάζων τὸ ζήτημα, παρατηρεῖ, ὅτι αἱ βοήθειαι χορηγοῦνται εἰς ἀποδεδειγμένους ἐνδείας, εἰς οἰκογενείας ἀγωνιστῶν ἀπορφανισθείσας, εἰς ἔξοδα κηδειῶν καὶ τὰ τοιαῦτα. Ὅταν δὲ διανέμωνται συνδρομαὶ εἰς πρόσωπα γερουσιαστῶν, ὅταν δίδωνται αὗται ἀνὰ 500 καὶ 1000 δραχμάς, μεταξὺ δὲ τούτων περιλαμβάνωνται καὶ οἱ εὐπορώτεροι, λογικῶς ἡ δαπάνη αὕτη δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὰ βοηθήματα; Βεβαίως ὄχι. Ἐὰν δὲ οἱ γερουσιασταὶ οὗτοι ἢ ἔχωσιν ἀξιώσεις ἀγωνιστῶν ἢ ἄλλως πάσχωσιν ἐξ ἐνδείας, ἠδύνατο τὸ ὑπουργεῖον νὰ θεραπεύσῃ τὰς ἀνάγκας των διὰ

νόμου, οὐχὶ δὲ διὰ τοῦ τρόπου τούτου, καθ' ὃν ἐνδέχεται νὰ γίνῃ ἡ διανομὴ δυσαναλόγως καὶ πρὸς τὰ δικαιώματα καὶ πρὸς τὰς ἀνάγκας των. Δὲν παραδέχεται δὲ καὶ τὴν γνώμην τῆς πλειονοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς, ἀποφαινομένης νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ δαπάνη ὡς προκαταβολή, διότι ἂν καὶ προτείνει τοῦτο ἵνα ἐπισκιάσῃ τὴν τῆς Γερουσίας ταπείνωσιν, ἐκτὸς τοῦ ὅτι σιωπᾷ τὸν τρόπον τῆς ἀποδόσεως, διὰ τὴν προκαταβολὴν ἀπαιτοῦνται κατὰ τὸν λογιστικὸν νόμον διατυπώσεις, αἵτινες δὲν ἐρυλάχθησαν. Ἀποκρούει δὲ καὶ τὴν τῆς μειοψηφίας γνώμην τοῦ νὰ θεωρηθῇ τὸ ποσὸν ὡς βοήθημα, διότι τὸ εἶδος τοῦτο τῆς βοηθείας εἶναι καταχρηστικόν. Διὸ προτείνει ν' ἀπορριφθῇ ὁλοτελῶς ἡ δαπάνη, ἢ κἂν, κατὰ τὸ ἧττον, δύω κακῶν προκειμένων, τὸ μὴ χεῖρον βέλτιστον, ν' ἀποδοθῇ δι' ἀναλόγου κρατήσεως ἐκ τῆς μελλούσης ἀποζημιώσεως τῶν γερουσιαστῶν.

Ἐπέρατον ἄλλος, ὅτι ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἐκθέσει γινομένου λόγου περὶ προσφύγων, ἀναφέρεται πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι τὴν συνδρομὴν τῆς κυβερνήσεως ἀπαιτεῖ καὶ ἡ φιλανθρωπία καὶ τὸ συμφέρον τῆς δημοσίου ἀσφαλείας. Ἀλλ' οἱ γερουσιασταὶ δὲν εἶναι βεβαίως ἐπίφοβοι εἰς τὴν πατρίδα, καὶ ἠδύναντο νὰ τοῖς δοθῶσι βοήθειαι ἐξ ἄλλου τινὸς κεφαλαίου. Ἐνυπάρχει δὲ καὶ εἰς τὸν τρόπον τῆς διανομῆς πικρά τις εἰρωνεία καὶ ὕβρις πρὸς τὸ γερουσιαστικὸν Σῶμα, ἐπειδὴ, ἐν ᾧ ὁ ἄλλοτε βαθύπλουτος Δάμπρος Νάκος καὶ ἄλλοι πάσχουσι σήμερον, διὰ τοὺς τοιούτους μὲν εἶναι εἰρωνεία νὰ συναριθμῶνται μετὰ τοῦ εὐπορουῦντος συναδέλφου των, διὰ δὲ τοὺς εὐπόρους, ὕβρις τὸ νὰ λαμβάνωσι βοήθειαν ὡς οἱ ἐνδεεῖς. Ἀποκρούει δὲ τὴν ἰδίαν νὰ σημειωθῇ ἡ δαπάνη ὡς προκαταβολή, καθ' ὅσον ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου σημαίνει τοῦτο «ὀλίγην εὐγλωττίαν καὶ πολλὰς ψήφους.» Διὸ προτείνει ἕκτακτόν τινα λύσιν ὡς εἶναι ἕκτακτον καὶ τὸ ζήτημα· νὰ παραπεμφθῇ δηλονότι εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ αὐτὴ νὰ ἀποφασίσῃ.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι εἰς οὐδεμίαν περίστασιν ἐπιλήφθη ἡ Βουλὴ ζητήματος ἐμβριθεστέρου, διότι τοῦτο εἶναι πρόδρομος ἄλλου, περὶ οὗ θέλει ἀποφασίσει μετ' ὀλίγον ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ παραπέμψωμεν τὸ ζήτημα εἰς τὴν Γερουσίαν, ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ σπεύσῃ ὑπὲρ αὐτῆς, νὰ τείνῃ ἐπικουρικὴν χεῖρα καὶ νὰ ὑψώσῃ αὐτὴν εἰς τὴν θέσιν, ἀφ' ἧς κατέβη. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι ἐκ τοῦ συνόλου τῶν γερουσιαστῶν 26 μὲν ἐλαβον τὴν ἐκ τῆς κυβερνήσεως συνδρομήν, 27 δὲ ἀριθμοῦνται οἱ μὴ μετασχόντες αὐτῆς. Ἐκ δὲ τῶν πρώτων

ὑπάρχουσι καὶ γερουσιασταὶ, οἵτινες μισθοδοτούμενοι ἐπὶ βαθμῷ ἄλλῳ, οὐχ ἧττον ἔλαβον βαθμήματα. Διὰ ποῖον ἐντοῦτοις λόγον οἱ 26 οὗτοι γερουσιασταὶ ἀντεμείφθησαν; ποῖαι εἰσὶν αἱ συνδρομαὶ, ἃς προσέφερον εἰς τὴν ἐξουσίαν; Τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ τὰς εἴπῃ, ἵνα εὐγνωμονήσωμεν καὶ ἡμεῖς. Ἂν δὲ ἀπ' ἐναντίας ἡ χορήγησις ἦναι ἕλιος, πρέπει τὸ ἕλιος τοῦτο νὰ τὸ ἀποκρούσωμεν, καὶ νὰ λάβῃ ἡ Γερουσία τὴν ἀληθῆ θέσιν της. Αὐτοὶ μάλιστα οἱ γερουσιασταὶ ἔπρεπε νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι εἶναι δύναμις ἠθικὴ, ἥτις δὲν καταβαίνει ἀπὸ τὸ ὕψος της, ὅτι πιθανὸν νὰ χρησιμεύσωσι μετ' ὀλίγον δικασταὶ ὑπουργοῦ κατηγγελλομένου. Πῶς θέλομεν κατευνάσει τὴν συνείδησιν ἡμῶν, ὅταν ἀκουσθῇ τότε· «Τὸ σῶμα τὸ καταδικάσαν τὸν Μήλιον εἶχεν ἀνοικτὸν λογαριασμὸν μετὰ τοῦ ὑπουργείου;» Ὅτι δὲ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς εἶπε πρὸ ὀλίγου περὶ τοῦ Κ. Καλλέργη. δὲν δύναταί τις νὰ ἐφαρμόσῃ καὶ ἐνταῦθα, ὁ δὲ ἀνοικτὸς οὗτος λογαριασμὸς δὲν διαφεύγει πᾶσαν ἀβρότητα; Διὰ τοῦτο προτείνει ἢ νὰ ἐκπεσθῇ ἡ ποσότης ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν 26 γερουσιαστῶν ἢ νὰ λάβωσι κἂν καὶ οἱ λοιποὶ, ὅπως φέρωμεν εἰς ἴσην θέσιν τοὺς γερουσιαστὰς πάντας.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι σκοπὸν δὲν εἶχε νὰ λάβῃ τὸν λόγον, καὶ ἐνόμιζε μάλιστα ὅτι τὸ ζήτημα ἤθελε λυθῇ σιωπηλῶς, ἐπειδὴ ὅτι καὶ ἂν ἐγένετο περίσκεψις πρὸς ἀποφυγὴν ὀνομάτων, ὑπῆρξεν ἓν εἶδος δημοσιότητος. Ἀλλ' ἀφ' οὗ ἡ συζήτησις προχωρεῖ ἐκτυλισσομένη, ὑπομιμνήσκει ὅτι ὅλως ἐκτάκτοι ἦσαν αἱ περιστάσεις, καθ' ἃς πρῶτος ὁ Κ. Ἀμβροσιάδης ὡς ὑπουργὸς ἔδωκε συνδρομὴν εἰς τινας ἐκ τῶν γερουσιαστῶν, εὑρεθέντας εἰς δυσχερῆ θέσιν· τὸ δὲ νῦν ὑπουργεῖον καὶ περιστάσεις μᾶλλον ἐκτάκτους διῆλθε καὶ ὑπὸ πλήθους ἀπαιτήσεων περιεκυκλώθη. Ἐπισκηψάσης δ' ἐν τῷ μεταξὺ καὶ τῆς βροτολοιγοῦ νόσου, τὸ ὑπουργεῖον ἠδύνατο ν' ἀδιαφορήσῃ καὶ νὰ κωφεύσῃ πρὸς ἄνδρας ἀγωνιστὰς πενομένους; Ὁ νόμος ἦτον ἀσπλαγχνος· ἔπρεπε νὰ συνταυτισθῇ καὶ καὶ ἡ κυβέρνησις μὲ τὴν ἀσπλαγχνίαν τῶν λογιστικῶν τύπων; Καὶ δὲν ἀποκρούει μὲν οὐδὲ κατὰ διάνοιαν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν, ἀλλ' εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἀδύνατον ἦτον εἰς τὴν κυβέρνησιν ν' ἀποφύγῃ τὸ μέτρον τῶν προκαταβολῶν, ἀφ' οὗ, ὡς εἶπεν, εἶχε προαγηθῇ ἡ ἀρχή των. Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν δὲν ἀρνεῖται τὴν εὐθύνην, ὑφ' ἣν ἐνήργησεν εἰς περιστάσεις τοιαύτας, καὶ ἡ Βουλὴ δύναται μὲν νὰ ἀπαγορεύσῃ ὁμοίας εἰς τὸ μέλλον πράξεις, ἀλλὰ δὲν δύναται καὶ νὰ μὴ δώσῃ ἀμνηστείαν

εἰς τὴν κυβέρνησιν δι' ὅ,τι ἐν ἀκμῇ πραγμάτων ἐνήργησεν. Ἐπειδὴ δὲ εἰς γερουσιαστὴς ἔντιμος ὑπείκων εἰς δεινὰς περιστάσεις, ἐδέχθη προκαταβολήν τινα ἐκ τῶν χειρῶν οὐχὶ τοῦ ὑπουργοῦ ἀλλὰ τοῦ ἔθνους, δὲν παραδέχεται διὰ τοῦτο ὅτι ἀπέβαλε πᾶσαν ἀνεξαρτησίαν, καὶ δὲν παραδέχεται τοῦτο οὔτε διὰ τοὺς χορηγήσαντας οὔτε διὰ τοὺς λαβόντας τὴν συνδρομήν. Τοιαύτην ἀναξίαν ὑπόνοιαν ἀποκρούει καὶ δι' ἐκείνους καὶ διὰ τὴν κυβέρνησιν. Ἔπειτα δὲν ἔχει ἡ Γερουσία καὶ ἄλλα καθήκοντα ἐμβριθῆ, ἐκτὸς τῆς δίκης ὑπουργοῦ κατηγορουμένου; Καὶ ὅμως ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ἐδέχθη τὸ μέτρον τῆς προκαταβολῆς, ἂν καὶ ἡ ἀπάντησις προηγήθη, εἰπόντος ἄλλου, ὅτι προκαταβολὴ σημαίνει «ἀπαγόρευσιν λόγου» καθ' ὅσον ἡ προκαταβολὴ εἶναι χρέος ἀποδοτέον, ἡ εἴσπραξις τοῦ ὁποίου κεῖται εἰς χεῖρας τῆς κυβερνήσεως. Συγκεφαλαιῶν λοιπὸν λέγει, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἀναγνωρίζει τὴν εὐθύνην τῆς πράξεώς του, καθ' ὅσον ὤφειλε νὰ θεραπεύσῃ ἐκεῖνα τὰ δυστυχήματα, ἡ δὲ Βουλὴ πρέπει νὰ ἐπιψηφίσῃ τὴν δαπάνην, ἀπαγορεύουσα πᾶσαν αὐτῆς ἐπαναλῆψιν εἰς τὸ μέλλον.

Ὑποστηρίζαντος δὲ καὶ ἄλλου τὸ συμπέρασμα τοῦ ὑπουργοῦ, ἐπέφερεν ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ δαπάνη, καθ' ἃ ὁ ὑπουργὸς ὡμολόγησεν, εἶναι ἀδικαιολόγητος. Ἵνα δὲ προληφθῇ καὶ ἡ ἐξηγηθεῖσα περὶ τῆς Γερουσίας προσπάθεια, ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἀπεφήνατο νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ δαπάνη ὡς προκαταβολὴ, εἰς δὲ τὸ ὑπουργεῖον ἀπόκειται νὰ εἰσπράξῃ αὐτὴν ὡς γνωρίζει. Ἄλλως τε πιθανὸν νὰ ἐγερθῶσιν αἱ αὐταὶ ἀπαιτήσεις καὶ παρὰ τῶν ἐξαιρεθέντων γερουσιαστῶν, ἂν δὲν ἀποδοθῶσι τὰ ληφθέντα, καὶ τότε τὸ κακὸν νὰ αὐξήσῃ. Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὴν δαπάνην ὡς προκαταβολήν.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι δὲν εἶναι τοσοῦτον προσβλητικὴ ἡ διάδοσις τῶν ὀνομάτων, ὡς ἤθελησε νὰ εἴπῃ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅταν ἡ ἀπονομὴ τοιούτων βαθμημάτων εἰς πρόσωπα εὔπορα καὶ μηδεμίαν ἔχοντα ἀνάγκην κυβερνητικῆς βοηθείας, περὶ ὧν καὶ ὁ τύπος αὐτὸς ἐποίησε λόγον· ἄλλως τε ἡ διάδοσις τῶν ὀνομάτων τῶν λαβόντων τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος χρήματα γερουσιαστῶν ἐγένετο πρῶτον ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον διὰ τοῦ νομοσχεδίου καὶ τῶν πρακτικῶν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, καὶ ἂν ἡ διάδοσις θεωρῆται κατὰ τὸν ὑπουργὸν ἐξευτελεστική, εἰς τοῦτο παραίτιον εἶναι τὸ ὑπουργεῖον. Δὲν εἶναι δὲ ἰσχυρὸν δικαιολόγημα, ὅτι εὗρε τὴν ἀρχὴν ταύτην καθιερω-

μένην ἀπὸ τὸ προκάτοχον ὑπουργεῖον, διότι καὶ ἐκεῖνο ἐπίσης ἀδικαιολόγητον εἶναι ὡς πρὸς τὴν πρᾶξιν ταύτην.

Ἀναγνωρίζει, εἶπεν ὁ ὑπουργός, ὅτι ὁ νόμος δὲν ἐπιτρέπει τοιαύτην δαπάνην, ἀλλ' ἡ κυβέρνησις ἠναγκάσθη ἕνεκα τῶν δυστυχῶν περιστάσεων νὰ παραβλέψῃ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ νόμου. Τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι τῷ ὄντι δικαιολόγημα ἱκανόν, ἂν αἱ βοήθειαι αὐταὶ ἐδίδοντο εἰς τοὺς ἀξίους τῷ ὄντι βοηθείας ἐκ τῶν Κ. γερουσιαστῶν. Ἀλλ' ἀνελίσσομεν, εἶπεν ὁ ἴδιος ὑπουργός, τὴν εὐθύνην ταύτην, ὑμεῖς δὲ δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἀρνηθῆτε τὴν ἀμνηστείαν, τὸ ἔκτακτον τῶν περιστάσεων ὑπ' ὄψιν ἔχοντες· ἀλλ' αὐτὸς ἀπαντᾷ, ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει τοὐναντίον ν' ἀρνηθῇ τοιαύτην ἀμνηστείαν, διότι ἡ πρᾶξις τοῦ ὑπουργείου, ὅπως φαίνεται, δὲν εἶχε καθαρὸν τὸν σκοπὸν τῆς βοηθείας, ἀλλ' ἕτερόν τινα ὑποκεκρυμμένον, καὶ εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ἡ προτεινομένη ἀπὸ τὸν ὑπουργὸν καὶ ἐπιζητουμένη τρόπον τινὰ ἀμνηστεία εἶναι ἀσυγχώρητος. Ἐπομένως, ἐπειδὴ ὁ λαὸς στενάζει ἐν ταῖς φυλακαῖς διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν φόρων του, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ σπαταλᾶται ὁ δημόσιος πλοῦτος, διδομένων βοηθημάτων εἰς πρόσωπα βαθύπλουτα.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς ἐκτεθείσας ὑποψίας περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν γερουσιαστῶν, ἔχει τοσαύτην πεποίθησιν εἰς τὸ σεβαστὸν τοῦτο Σῶμα, ὥστε δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ ὅτι μία τις βοήθεια ἦτον ἱκανὴ νὰ τοὺς διαφθείρῃ. Μᾶς διεβεβαίωσε δὲ ὁ ὑπουργός, ὅτι τοιαῦται βοήθειαι δὲν θέλουσι λάβει πλέον χώραν, καθ' ὅσον καὶ αἱ ἔκτακτοι ἐκεῖναι περιστάσεις δὲν εἶναι πιθανὸν νὰ ἐπανέλθωσιν. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς ὡς ἄνθρωπος νὰ εὐχηθῇ μόνον δύναται, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐπάνοδον τῶν δυστυχῶν καὶ ἐκτάκτων ἐκείνων περιστάσεων, καὶ τότε βεβαίως θέλουν εὑρεθῇ πάλιν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ διανείμωσι τοιαύτας βοηθείας, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ ὀφείλει ἀπὸ τοῦδε νὰ ἀποῤῥίψῃ τὸ ποσὸν, περὶ οὗ ὁ λόγος, διὰ νὰ τεθῇ εἰς ῥαγμὸς εἰς τοιούτου εἴδους πράξεις, παραβιαζούσας προφανῶς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς κειμένους νόμους, ἢ τοὐλάχιστον νὰ ἀποφασίσῃ νὰ εἰσπραχθῇ τὸ ποσὸν αὐτὸ κατ' ἀναλογίαν ἀπὸ τὰς μελλούσας ἀποζημιώσεις τῶν λαβόντων τὰς τοιαύτας προκαταβολὰς ἡ βοηθείας γερουσιαστῶν.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι καὶ ὡς μέλος τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου καὶ ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἀναγκαζόμενος νὰ λάβῃ τὸν λόγον, παρατηρεῖ πρῶτον, ὅτι ἓν προηγούμενον δὲν ἔπρεπε νὰ ληφθῇ ὡς βάσις. Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑπῆρχεν ἓν ποσὸν διὰ

βοηθήματα, τοῦ ὁποίου ἡ χρῆσις ἀφίνετο ἐλευθέρα εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν, οὗ ἀπεστάλει καὶ οὗτος μέρος, διένειμε τοιαῦτα βοηθήματα οὐχὶ μόνον εἰς πρόσωπα ἐντελῶς ἄπορα, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄτομα κατέχοντα ὑψηλὰς ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσεις, τῶν ὁποίων ὅμως τὰ ὀνόματα δὲν ἦτον δίκαιον νὰ περιέλθωσιν εἰς τὴν δημοσιότητα. Τὸ ὑπουργεῖον ὠφειλεν ἁπλῶς νὰ ζητήσῃ τὸ ποσὸν τῶν 50,000 δρ. διὰ βοηθήματα ἐν γένει, καὶ ἡ Βουλὴ ἔχουσα εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐμπιστοσύνην, ἤθελε βεβαίως παραδεχθῇ τὴν ζητουμένην πίστωσιν. Ἀφ' οὗ ὅμως ἐξετέθησαν δυστυχῶς τὰ ὀνόματα τῶν βοηθηθέντων τότε ἕνεκα τῶν περιστάσεων, ἐπειδὴ ἤδη αἱ περιστάσεις ἐκεῖναι παρῆλθον καὶ τὰ πρόσωπα ταῦτα εἶσιν ἤδη εὔπορα, θεωρεῖ δίκαιον ν' ἀποδώσωσιν ὅσα ἔλαβον.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ὑπάρχουσιν οἰκογένειαι μεγάλων ἀγωνιστῶν, αἵτινες διανυκτερεύουσιν ἐν τῷ σκότει, διότι δὲν ἔχουσι ν' ἀγοράσωσιν ἔλαιον. Διατί, ἐρωτῶσι τινες, ἡ κυβέρνησις δὲν ἔδειξεν εἰς τὰς οἰκογενείας αὐτὰς τὴν αὐτὴν προθυμίαν, τὴν ὁποίαν ἔδειξεν εἰς τὰ μέλη ἑνὸς Σώματος, τὸ ὁποῖον ἐκ τῆς θέσεώς του δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὰς πράξεις της; Διατί νὰ μὴ δώσῃ τοὐλάχιστον ἅπαξ βοήθειαν εἰς τὰ πρόσωπα ταῦτα, ἀλλὰ νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τακτικῶς κατὰ μῆνα τὴν τοιαύτην βοήθειαν ὡσανεὶ μισθόν; Διατί να μὴ περιορίσῃ τὰς συμπαθείας της εἰς μόνους τοὺς ἀπόρους γερουσιαστὰς, ἀλλὰ νὰ ἐπεκτείνῃ τὰς βοηθείας της καὶ εἰς εὐπόρους; Καὶ τέλος διατί νὰ δημοσιεύσῃ τὰ ὀνόματά των; Διὰ νὰ ἐξευτελίσῃ βέβαια ἓν Σῶμα, τοῦ ὁποίου ἡ ψῆφος ἔχει μεγίστην ἐπιρροὴν εἰς τὰς κυβερνητικὰς πράξεις, καὶ δικαίως εἶπεν ὁ βουλευτὴς Τῦρας, ὅτι μία βοήθεια, οὕτω διδομένη, προσβάλλει τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας, καὶ ἡμεῖς σήμερον ὀφείλομεν νὰ συντρέξωμεν τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα, εἰς ἃ ἐδόθησαν τὰ βοηθήματα, διὰ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν πρώτην αὐτῶν θέσιν, καὶ νὰ μὴ δυνηθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ εἴπῃ ποτὲ πρὸς αὐτούς, ὅτι πρῶται αὐτοὶ διὰ τῆς διαγωγῆς των παρεβίασαν τὴν περὶ τῶν ἀποζημιώσεων διάταξιν τοῦ Συντάγματος, καὶ οὕτως ἀπολέσῃ τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας τὴν μεγάλην ἀξίαν του. Ἀλλ' ἐπταίσαμεν, λέγουσι σήμερον οἱ ὑπουργοὶ, ὑμεῖς δὲ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἔκτακτον τῶν περιστάσεων, ὀφείλετε νὰ δώσητε ἀμνηστείαν. Παρεβίασα τὸν νόμον, εἶπεν ἄλλοτε ὁ Ἐπαμινώνδας, διὰ νὰ σώσω τὴν πατρίδα, καὶ ἡ πατρίς του τὸν ἐσυγχώρησεν· ἀλλὰ παρεβίασα τὸν νόμον διὰ νὰ ἐξοντοκομήσω μίαν οἰκογένειαν, δὲν εἶναι λόγος

ἱκανὸς νὰ δικαιολογήσῃ τὴν παραβίασιν τοῦ νόμου. Μὴ ἐπιτρέψητε λοιπὸν τὸ πρῶτον τοῦτο πρὸς τὴν παραβίασιν τῶν νόμων βῆμα, διότι τότε, καὶ ἂν θελήσητε, δὲν θὰ δυνηθῆτε νὰ σταματήσητε τὰς τοιαύτας παραβιάσεις, αἵτινες ἀλλεπάλληλοι θέλουν σᾶς παρουσιασθῆ, καθ' ὅσον θέλουν ἐνεργεῖσθαι ἄνωθεν. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ παραδεχθῶμεν τὰ τοιαῦτα βοηθήματα, διότι τίποτε δὲν δύναται νὰ τὰ δικαιολογήσῃ, καὶ διότι, ὅπως ἐδόθησαν, θέλουσιν ἔχει ὡς συνέπειαν ἢ τὴν διαφθορὰν ἢ τὴν καταρρόνησιν τοῦ Σώματος. Ὀφείλομεν ἐντελῶς ν' ἀπορρίψωμεν τὸ ποσὸν, διότι, καὶ ἂν ὡς προκαταβολὴν τὸ παραδεχθῶμεν, αἱ συνέπειαι θέλουν εἶσθαι αἱ αὐταὶ, καθ' ὅσον μεταξὺ κυβερνήσεως καὶ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας θέλει ὑπάρχει εἰς λογαριασμὸς ἀδιάκοπος. Ἐὰν δὲ παραδεχθῶμεν σήμερον τὰ βοηθήματα ταῦτα, τὸ μέσον τοῦτο δὲν θέλει ἀρά γε χρησιμεύσει ὡς δέλεαρ διὰ τὸ μέλλον, ὅτε ἡ διάρκεια τῶν Βουλῶν θέλει εἶσθαι συντομωτέρα;

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι οἱ προαγορεύσαντες ποτὲ μὲν ἀνύψωσαν τὸ ζήτημα εἰς τὴν περιωπὴν τῆς δημοσίας ἠθικῆς, καὶ ἄλλοτε τὸ κατεβίβασαν εἰς ἁπλοῦν λογιστικόν. Ὁ βουλευτὴς τοῦ πανεπιστημίου ἀνεγνώρισεν ὅτι ἡ κυβέρνησις δὲν ἠδύνατο ν' ἀρνηθῇ βοήθειαν ζητουμένην ὑπ' ἀνδρῶν ἐπισήμων, ἀλλ' εἶπεν, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ δημοσιευθῶσι τὰ ὀνόματά των, ἐνῷ ἡ κυβέρνησις οὕτως ἐφάνη μᾶλλον εἰλικρινὴς, καὶ ἐπειδὴ τὸ ποσὸν ἦτον ἀρκετὰ μέγα, ἠθέλησε νὰ καταδείξῃ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ προκαλεσθεῖσαν ἕνεκα τῶν ἐκτάκτων περιστάσεων. Χωρὶς δὲ νὰ εἴπῃ, ὡς ὁ Ἐπαμινώνδας, ὅτι παρηνόμησε διὰ νὰ σώσῃ τὴν πατρίδα, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι οἱ ὑπουργοὶ εὑρίσκονται ἐνίοτε εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ πράξωσί τι μὴ στηριζόμενον εἰς τὸν νόμον, καὶ ἔχουν τὴν γενναιότητα ν' ἀναλάβωσι τὴν εὐθύνην τῆς πράξεώς των. Τοῦτο εἶναι ἓν δικαίωμα συνταγματικὸν, τοῦ ὁποίου γίνεται συνεχῶς χρῆσις ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ τοῦτο ἐπράξαμεν καὶ ἡμεῖς ὡς ὑπεύθυνοι συνταγματικοὶ ὑπουργοὶ, καὶ ἐρχόμεθα σήμερον νὰ ζητήσωμεν τὴν ἐπιδοκιμασίαν σας. Δίδοντες δὲ τοιαῦτα βοηθήματα, σκοπὸν δὲν εἴχομεν νὰ διαφθείρωμεν συνειδήσεις, ἀλλὰ νὰ ἔλθωμεν εἰς βοήθειαν τινῶν ἐκ τῶν γερουσιαστῶν, τῶν ὁποίων ἡ πτωχεία εἶναι ὁ λαμπρότερος ἔπαινος, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ κηρύττωσί τινες ὅτι ἐξηυτελίσθη τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας, τὸ ὁποῖον συγκρατεῖται ἐκ τῶν τιμιωτέρων καὶ ἐναρετωτέρων ἀνδρῶν, ἐκ σεβασμίων ἀγωνιστῶν, οἵτινες μεγάλας ἀπώλεσαν περιουσίας διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος των, καὶ σήμερον εὑρίσκονται

εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δέχωνται τοιαύτας περιβάλψεις. Ἐὰν δὲ εἰς τὰς δεινὰς ἐκείνας περιστάσεις, μεταξὺ πολλῶν πτωχῶν, ἐδόθη τοιοῦτον βοήθημα καὶ εἰς τινα εὔπορον, ἡ κυβέρνησις δὲν ἠδύνατο ν' ἀρνηθῇ τοιαύτην αἴτησιν, ζητοῦσα λογαριασμὸν τῆς περιουσίας του διὰ νὰ ἴδῃ ἂν πτωχὸς ἢ πλούσιος ἦτον.

Ἀποκρούει λοιπὸν τὴν ἰδέαν ὅτι τὰ βοηθήματα ταῦτα ἠδύναντο νὰ ἐξευτελίσωσι τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας, καὶ λέγει μάλιστα, ὅτι ὁ τοιαύτην ἔχων ἰδέαν εἶναι ἄξιος πολλῆς κατακρίσεως.

Ἐπανέλαβέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς λησμονεῖ συνήθως τὰς ἰδίας αὐτοῦ φράσεις, ὁμολόγησεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον παρηνόμησεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀλλ' ἀπήντησε τὴν ἀμνηστείαν τῆς Βουλῆς. Εἶχε λοιπὸν δίκαιον οὗτος ἀρνηθεὶς τὴν ἀμνηστείαν, διότι νομίζει ὅτι ἡ κυβέρνησις διὰ τῶν βοηθημάτων τούτων σκοπὸν εἶχε νὰ ἐξευτελίσῃ τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας, ἀφ' οὗ μάλιστα ἐδημοσίευσε καὶ τὰ ὀνόματα τῶν βοηθηθέντων. Οὐδεὶς ἀρνεῖται ὅτι ἡ Γερουσία περιέχει τὰ ἱερὰ λείψανα τοῦ ἀγῶνος, ὅτι συγκροτεῖται ὑπὸ τῶν ἐξοχωτέρων ἀνδρῶν, οἵτινες εἰς τοὺς ὤμους των ἔφερον τὴν ἐπανάστασιν, καὶ ὅτι ἡ πτωχεία των εἶναι ὁ λαμπρότερος τίτλος τῆς ἀληθοῦς δόξης των, καὶ ἐπομένως τοιοῦτοι ἄνδρες εἶναι ἀνώτεροι παντὸς ἐξευτελισμοῦ. Οὐχ ἧττον ὅμως ἡ πρᾶξις αὕτη τῆς κυβερνήσεως ἔτεινεν εἰς τὸ νὰ ἐξευτελίσῃ αὐτούς, καὶ τοῦτο ἐνόησεν οὗτος διὰ τῆς πρώτης ἀγορεύσεώς του, τὴν ὁποίαν παρεξηγῶν ὁ προαγορεύσας ὑπουργὸς, ἐνόμισεν ὅτι ἠδύνατο οὕτω νὰ τὸν δυσφημίσῃ.

Τελευτῶν λοιπὸν ἐπαναλέγει, ὅτι δὲν παραδέχεται τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ποσὸν, διότι κακῶς ἐδαπανήθη, καὶ διότι τοιαῦται βοήθειαι, οὕτω διδόμεναι, δύνανται νὰ παρεξηγηθῶσιν ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης.

Ἐνταῦθα δὲ κλεισθείσης τῆς συζητήσεως, παρετήρησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι δύω ὑπάρχουσι γνῶμαι, ἐφ' ὧν πρόκειται νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλή· ἡ μία ἡ τῆς πλειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις προτείνει νὰ σημειωθῇ τὸ ποσὸν εἰς τὸ 25 κεφ. τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου ὑπὸ τὸν τίτλον «προκαταβολαὶ» καὶ ἡ δ'. ἡ τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης περὶ ἀπορρίψεως τοῦ ποσοῦ.

Οὕτω δὲ γενομένης ἐπὶ τῆς τελευταίας γνώμης ὡς ἀπωτέρας ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Λύγερινὸν καὶ Γ. Τσιγκουράκον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπέρριψεν αὐτὴν διὰ ψήφων 64 κατὰ 10.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Μεσσηνίας περὶ ἀπορρίψεως τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 50,000, Ναί, ἢ Ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λάντος	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . Ο
Δημήτριος Ὀρτινός . . . . Ο	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Δημήτριος Ἀθανασίου . . Ο
Πέτρος Καμπάνης . . . . Ο	Γεώργιος Διαμάντης . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης . . .	Ν. Δελένδας . . . . . Ο
Ἀναγν. Γιαννουλίδης . . .	Δ. Γοβρᾶς . . . . . Ο
Δημήτριος Τσόκρης	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . Ν
Γεώργιος Τσάκρης	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . Ο
Νικόλαος Ἰατρός	Λεων. Ν. Πετμεζᾶς . . . .
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . Ο
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . Ο	Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . Ο
Ἀνδρέας Μετκιζᾶς	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . .
Σταῦρος Βλάχος	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . Ο
Σωτήριος Στράτος	Κωνστ. Δημητριάδης . . . Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Βελισάριος Νικολαΐδης . . Ο
Φίλων Φίλωνος . . . . . Ο	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . Ν	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . Ο
Κωνστ. Γριβαγιώργης . . Ν	Κωνστ. Δαμπρινόπουλος . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . Ο	Π. Κολοκοτρώνης . . . . .
Ἀναγν. Παπαθανασίου . . Ο	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . Ο
Γεώργιος Κανδύλης . . . Ο	Γ. Πανοπριοτόπουλος . . .
Ἐλευθ. Καλογερᾶς . . . . Ν	Μιχ. Τριανταφυλλόπουλος . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . Ν	Χρῆστος Ῥάγκος . . . . Ο
Βασίλειος Νώνης . . . . Ο	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . Ο	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . Ο
Δημήτριος Ζῶτος . . . Ο	Νικόλαος Ματθαίου . . . .
Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . Ο	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . . Ο
Ν. Α. Γρανίτσας	Σ. Κοπανίτσας . . . . . Ο
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	Ἐμ. Μελετόπουλος . . . Ο
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . Ν	Α. Κορριωτάκης . . . . .

Γ. Γιατράκος . . . . . Ο	Κωνσταντῖνος Βλάμπης . . Ο
Λουκᾶς Στεφάνου	Εὐθ Κεχαγιᾶς . . . . . Ο
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . Ο	Π. Πατρινός . . . . .
Γ. Ν. Ριβελιώτης	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . Ο	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .
Ἀναγν. Δεδόπουλος . . .	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Α. Μαυροειδής	Ν. Α. Μπότασης . . . . .
Γ. Κεφάλας . . . . . Ο	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Ἀναγν. Τσάκας	Ἰωάννης Σκαβέντσος . . . Ο
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος. Ο	Γ. Νικολάου . . . . . Ο
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης .	Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος Ν	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . Ο
Παναγ. Παπατσώνης . . .	Ἀν. Ρενουάρδος . . . . Ο
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . Ο	Στ. Δάρας . . . . . Ο
Ἰω. Ταταράκης . . . . Ο	Ἰωάννης Σαγιέδος . . . . .
Σ. Βαϊόπουλος . . . . . Ο	Παναγιώτης Ψάθης . . . .
Χ. Σουμαρίπας	Νικόλαος Νάζος . . . . Ο
Π. Δημητρακόπουλος . . Ο	Ἀναγν. Παπατσώρης . . Ο
Π. Χρυσοβέργης	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . Ο
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Κυριάκος Πανηρόπουλος . Ο
Δ. Κοκοτσάκης . . . . Ο	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . Ο	Δημήτριος Στάϊκος . . . Ο
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . Ο	Α. Κιζάνης . . . . . Ο
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης .	Παντολέων Κουντουριώτης .
Γεώργιος Μπάνης . . . . Ο	Δημήτριος Μπουδούρης . . Ν
Νικόλαος Πιεράκος	Σταμάτιος Γ. Δακός . . . Ο
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Μ. Κουρμούζης . . . . . Ο
Δημήτριος Πουλικάκος . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . Ο	Γεώργιος Ριζόπουλος . . .
Π. Χριστόπουλος . . . . Ο	Εὐαγγέλλης Κοντογιάννης . Ο
Π. Κανελλόπουλος . . . Ο	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . Ο
Νικόλαος Μοσχούλας . . . Ο	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . Ο
Σπ. Πηλλήκας . . . . . Ο	Α. Μάντσαρης . . . . . Ο
Ν. Πανουργιᾶς	

Ὁμοίας δὲ ψηφοφορίας γενομένης καὶ ἐπὶ τῆς γνώμης τῆς πλειοψηφίας, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπέρριψε καὶ ταύτην διὰ ψήφων **60** κατὰ **11**.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς τῆς πλειοψηφίας περὶ κατατάξεως τοῦ χορηγηθέντος εἰς τινας γερουσιαστὰς ποσοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «προκαταβολαί,» ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . .
Δημήτριος Ὀρεινός . . . . Ο	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . Ο
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . . Ο	Δημήτριος Ἀθανασίου . . Ο
Νικόλαος Π. Καΐρης	Γεώργιος Διαμάντης . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης .	Ν. Δελένδας . . . . . Ο
Δημήτριος Τσόκρης	Δ. Γαβρᾶς . . . . . Ο
Γεώργιος Τσόκρης	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . Ν
Νικόλας Ἰατρός	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . Ο
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . Ο	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . Ο
Σταῦρος Βλάχος	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Σωτήριος Στράτος	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . Ο
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . Ο	Κωνσταντῖνος Δημητριάδης. Ο
Φίλων Φίλωνος . . . . . Ν	Βελισάριος Νικολαΐδης . . Ο
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . Ο	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . .	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . . Ο
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Κωνστ. Δαμπρινόπουλος . .
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . . Ο	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . Ο	Π. Κολπσδῖνος . . . . . Ο
Γεώργιος Κ νδύλης . . . Ο	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . Ο	Γ. Πανοπριρτόπουλος . . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος. .
Βασίλειος Νώνης . . . . Ο	Χρῆστος Ῥάγκος . . . . Ν
Σταμάτιος Μήτσας . . . Ο	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . . Ο	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . Ο
Γ. Ι. Γιολδάσης . . . . Ο	Νικόλαος Ματθαίου . . . .
Ν .Α. Γρανίτσας	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . Ο
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	Σ. Κοπανίτσας . . . . . Ο

Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . Ο	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . Ο
Γ. Γιατράκος . . . . . Ο	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . Ν
Λουκᾶς Στεφάνου	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Π. Πατρινός . . . . .
Ἰωάννης Ν. Ταμπακόπουλος. Ο	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Γ. Ῥεβελιώτης	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . Ο	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . .
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος .	Ν. Α. Μπάτσης . . . . .
Α. Μαυροειδῆς	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Γ. Κεράλας . . . . . Ο	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . Ο
Ἀναγνώστης Τσάκας . . .	Γ. Νικολέου . . . . . Ο
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος . Ο	Γεώργιος Ναύτης . . . .
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης .	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . Ο
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . Ν	Ἀν. Γενουάρδος . . . . . Ο
Παναγιώτης Παπατσώνης . .	Στ. Δάρας . . . . . Ο
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . Ο	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Ἰω. Ταταράκης . . . . . Ο	Παναγιώτης Ψάθης . . . .
Σ. Βαρότσης . . . . . Ο	Νικόλαος Νάζος . . . . Ν
Χ. Σουμαρίπας	Ἀναγνώστης Παπατσώρτς . Ο
Π. Δημητρακόπουλος . . . Ο	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . Ο
Π. Χρυσοβέργης	Κυριάκος Πονηρόπουλος . . Ο
Α. Παπαδημητριάδης . .	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Δ. Κοκοτάκης . . . . . Ο	Δημήτριος Στάϊκος . . . Ο
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . Ο	Α. Κιζάνης . . . . . Ο
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . Ο	Παντολέων Κουντουριώτης .
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .	Δημήτριος Μπουδούρης . . Ν
Γεώργιος Μπάνης . . . . Ο	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . Ν
Νικόλαος Πιεράκος	Μ. Χουρμούζης . . . . . Ο
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . .
Δημήτριος Πουλικάκος . .	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . .
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . Ο	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Π. Χριστόπουλος . . . . Ο	Αὐγερινὸς Ἀξέρωφ . . . Ο
Π. Κανελλόπουλος . . . Ο	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . Ο
Νικόλαος Μοσχούλας . . . Ο	Α. Μάντσαρης . . . . . Ο
Σπ. Πηλίκηκας . . . . . Ν	

Παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ ποσὸν τὸ χορηγηθὲν εἰς τινας γερουσιαστάς, συμφώνως μὲ τὸν λεπτομερῆ πίνακα τοῦ ὑπουργείου.

Παρεδέχθη εἶτα δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καθ' ὑπουργείον τὸν

Ὑπουργεῖον	Κεφάλαιον	Ἄρθρον	Ὀνομασία κεφαλαίων καὶ ἄρθρων
Ἐξωτερικῶν	VII	1	Ἀποζημιώσεις εἰς ἔκτακτα ἔξοδα τῆς ἐν Μονάχῳ καὶ Βερολίνῳ Πρεσβείας ἀπὸ τοῦ 1834 — 1839.
		2	Ἔξοδα ἐπανόδου . . . . .
Δικαιοσύνης	Ζ	1	Διατροφὴ ὑποδίκων . . . . .
	Η	1	Ἀποζημιώσεις μαρτύρων . . . .
Ἐσωτερικῶν	Γ	1	Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας . . . .
	Ι		Ἐπαρχεῖον Ἄργους . . . . .
	ΙΑ		Ἔξοδα ἐκθέσεως ἑλλην. προϊόντων.
	ΙΒ		Κατασκευὴ ὑγειονομ. καταγωγίων.
	ΙΓ		Νόσω ἐπιδημικαὶ . . . . .
Ναυτικῶν	10		Συντήρησις ἀγορασθέντων πλοίων .
Οἰκονομικῶν	25		Ἐκτύπωσις χαλκονομισμάτων . .
	26		Δάνεια . . . . .

πίνακα τῆς πιστώσεως, ἔχοντα οὕτω·

Χρονολογία τοῦ Β. Διατάγματος			Τῆς ἐφημερίδος, δι' ἧς ἐδημοσιεύθη τὸ διάταγμα		Ποσὰ					
			Ἔτος	Ἀριθμ. φύλλου	Κατὰ Διάταγμα		Κατ' ἄρθρον		Ὁλικὰ καθ' ὑπουργεῖον	
1834	Μαΐου . .	2	1835	5	50,000		50000			
»	Αὐγούστου	31	»	»	16,946	63	16946	63	66946	63
»	Ὀκτωβρίου	11	1834	44	20,000		20000			
»	»	»	»	»	50,000		50000		70000	
»	Ἰουλίου.	3	»	23	10,000					
»	Αὐγούστου	21	»	32	10,000					
»	Σεπτεμβρ.	26	1835	8	7,000					
»	Ὀκτωβρίου	19	1834	46	10,000					
»	Νοεμβρίου	8	»	49	30,000					
»	»	30	»	54	5,000					
1835	Ἰανουαρίου	8	1835	2	30,000		102000			
1834	Μαΐου.	22	1834	18	4,055		4055			
»	Ἰουνίου .	4	»	»	10,000					
»	Ὀκτωβρ.	7	»	44	10,000		20000			
»	Αὐγούστου	15	»	31	10,000		10000			
»	»	19	»	»	30,000					
»	Νοεμβρίου	8	»	49	40,000					
»	»	21	»	53	30,000					
1835	Ἰανουαρ.	8	1835	2	30,000		100000		236055	
1834	Ὀκτωβρίου	22	1834	46	50,000		50000		50000	
»	Σεπτεμβρ.	6	»	34	5,730		5730			
»	Νοεμβρίου	27	»	54	20,000		20000		25730	
							Τὸ ὅλον . . .		448731	63

Τελευταῖον δὲ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 2, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 1. Αἱ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν χορηγηθεῖσαι διὰ Βασ. διαταγμάτων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄρθρων 15 καὶ 16 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου ἔκτακτοι καὶ ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις ἐπὶ τῆς χρήσεως 1854 ἐκ δρ. 448,731:63 ἐπικυροῦνται, διαιροῦμεναι καθ' ὑπουργεῖα ὡς ἑξῆς·

Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν	. . .	δραχ.	66,946:63
»	Δικαιοσύνης . . .	»	70,000
»	Ἐσωτερικῶν . . .	»	237,055
»	Ναυτικῶν . . .	»	50,000
»	Οἰκονομικῶν . . .	»	25,730
			448,731:63

Ἄρθρ. 2. Αἱ ἀνωτέρω πιστώσεις θέλουν ἐπιβαρύνει τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν ἑκάστου ὑπουργείου, κατὰ τὴν εἰς τὸν ἐσώκλειστον πίνακα κατάταξίν των, καὶ θέλουν πληρωθῆ ἀπὸ τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως 1854.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ συνόλου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3. Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Π. Κολποδῖνος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΣΤ'.

Τῆς 18 Ἰουλίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐγένετο ἐν πρώτοις ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 448,731:63 νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἀλ. Κουμουνδοῦρον καὶ Κ. Δημητριάδην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 70· ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον 1.

Αἱ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν χορηγηθεῖσαι διὰ Β. διαταγμάτων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄρθρων 15 καὶ 16 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου ἔκτακτοι καὶ ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις ἐπὶ τῆς χρήσεως 1854 ἐκ δραχμῶν 448,731:63 ἐπικυροῦνται, διαιρούμεναι καθ' ὑπουργεῖα ὡς ἑξῆς·

Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν		δραχμὰς	66,946:63.
»	τῆς δικαιοσύνης	»	70,000.
»	τῶν ἐσωτερικῶν	»	236,055.
»	τῶν ναυτικῶν	»	50,000.
»	τῶν οἰκονομικῶν	»	25,730.
	Τὸ ὅλον, δραχ. .		448,731:63.

Ἄρθρον 2.

Αἱ ἀνωτέρω πιστώσεις θέλουν ἐπιβαρύνει τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν ἑκάστου ὑπουργείου, κατὰ τὴν εἰς τὸν ἐσώκλειστον πίνακα κατάταξίν των, καὶ θέλουν πληρωθῆ ἀπὸ τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως τοῦ 1854.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	. . . . .	Σταῦρος Βλάχος	. . . . N
Δημήτριος Ὀρεινός	. . . . N	Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . .	Σωτήριος Στράτος	. . . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . . N	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . N
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . .	Φίλων Φίλωνος	. . . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. .	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . .
Δημήτριος Τσόκρης	. . . .	Νικόλαος Τσέλιος	. . . . N
Γεώργιος Τσόκρης	. . . .	Κωνστ. Γριβογεώργης	. . N
Νικόλαος Ἰατρός	. . . . .	Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . N
Σκαρλάτος Σούτσος	. . .	Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	. . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. .	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου.	N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .	Γεώργιος Κονδύλης	. . . N

Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .	Α. Κορφιωτάκης . . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Γ. Γιατράκος . . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . . N	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .
Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . . N	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N
Ν. Α. Γρανίτσας	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Ἀύσανδρος Βιλαέτης	Β. Π. Δημητρακόπουλος . N
Σ. Χ. Στερανόπουλος . . . N	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος .
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . N	Ν. Μαυρειδής . . . . . N
Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεφάλας . . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου . . . N	Ἀναγν. Τσάκας . . . . .
Γεώργιος Διαμάντης . . .	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας . . . . . N	Κωνστ. Ἰω. Κορκουμέλης .
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Παναγ. Παπατσώνης. . . .
Θρασύβουλος Ζαΐμης . . . N	Ἰωάν. Προβιλέγιος . . . N
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N	Χ. Σουμακίπας . . . . . N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . .	Π. Δημητρακόπουλος . . .
Γρηγόριος Καρφιωτάκης . . N	Π. Χρυσοβέργης . . . . .
Ἰωάννης Ζάρκος	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . N
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης	Γεώργιος Μαδιμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . N	Γεώργιος Μπάνης . . . . N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . N	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολποδῖνος . . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Γ. Πανοπιρτόπουλος . . .	Π. Χριστόπουλος . . . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . . N
Ἐλευθέριος Κανελλόπουλος . .	Σπ. Πηλληκας . . . . .
Ἐμμ. Τσοῦχλος . . . . . N	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου	Κωνστ. Βλάμης . . . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . . .

Π. Πατρινὸς	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .	Δημήτριος Στάϊκος . . . N
Ν. Α. Μπίτασης . . . . N	Α. Κιζάνης . . . . . N
Κ. Δαρειώτης	Παντολέων Κουντουριώτης .
Ἰω. Σκαβέντσος . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Γ. Νικολάου . . . . . N	Σταμάτιος Δακὸς . . . . N
Γεώρ. Ναύτης	Μ. Χουρμουζῆς . . . . . N
Μιχαὴλ Σολωμὸς	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . N	Γεώργιος Ριζόπουλος . . .
Στ. Δάρας	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Ἰωάννης Σαγρέδος	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Παναγιώτης Ψαθᾶς	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . N
Νικόλαος Νάζος	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Ἀναγν. Παπατσώρης . . . N	

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τῶν περὶ ἐξαγωγῆς τῆς βραβείας καὶ κατασκευῆς σιδηροδρόμου νομοσχεδίων, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ πρώτου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὠδε προταρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῆς βραβείας νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . .
Δημήτριος Ὀρεινός . . . . N	Ἀνδρέας Μεταξᾶς . . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . .	Σταῦρος Βλάχος . . . . N
Πέτρος Καμπάνης . . . N	Ἀνδρέας Ἴσακος . . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης	Σωτήριος Στράτος . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N
Δημήτριος Τσάκρης . . .	Φίλων Φίλωνος . . . . . N
Γεώργιος Τσύκρης	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . . .
Νικόλαος Ἰατρός	Νικόλαος Τσέλιος . . . . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Κωνσταντῖνος Γριβογεώργης N

Δ. Π. Πετροπουλάκης . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . N	Νικόλαος Ματθαίου . . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου. N	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N
Γεώργιος Κονδύλης . . . N	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . N	Α. Κορφιωτάκης . . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Γ. Γιατράκος . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . . N	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N
Ν. Α. Γρανίτσας	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Ἀύσανδρος Βιλαέτης	Β. Π. Δημητρακόπουλος . N
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . .	Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος . . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . N	Α. Μαυροειδὴς . . . . . N
Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεφάλας . . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου . . N	Ἀναγνώστης Τσάκας . . .
Γεώργιος Λιαμάντης . . .	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας . . . . . N	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . .
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος N
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Λεων. Π. Πετιμεζᾶς	Ἰω. Ταταράκης . . . . N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Σ. Βαρύτσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . .	Π. Δημητρακόπουλος . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N	Π. Χρυσοβέργης . . . . .
Ἰωάννης Ζάρκος	Δ. Παπαδημητριάδης . . .
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελισσάριος Νικολαΐδης . . N	Ἰω. Ἀμβροσιάδης . . . . N
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης	Γεώργ. Μαδεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . N	Γεώργιος Μπάνης . . . . N
Κωνστ. Δαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . N	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολποδῖνος . . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Γ. Πανοπριρτόπουλος . . .	Π. Χριστόπουλος . . . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . . N
Ἐλευθέριος Κανελλόπουλος N	Σπ. Ἠλλήνικας . . . . .

Ν. Πανουριᾶς	Νικόλαος Νάζος . . . . .
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Σιδέρης Πράτσικας	Κυριάκος Πενηρόπουλος . . N
Π. Πατρινὸς	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . .
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Δημήτρ. Σταΐκος . . . . N
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N	Α. Κιζάνης . . . . . N
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .	Παντολέων Κουντουριώτης .
Ν. Α. Μπότασης . . . . N	Δημήτρ. Μπουδούρης . . .
Κ. Δαρειώτης	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Ἰωάν. Σκαβέντσος . . . . N	Μ. Χουρμούζης . . . . N
Γ. Νικολάου . . . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Γεώργ. Ναύτης	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . .
Μιχαὴλ Σιλωμός	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Στ. Δάρας	Νικόλαος Δ. Μπουδούρης . N
Ἰωάννης Σαγρέδος	Α. Μαντσαρης . . . . . N
Παναγιώτης Ψάθης	

Ἀναγνωσθὲν δὲ ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, μεθ' ὃ ἐπανελήφθη καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἡ αὐτὴ ψηφοφορία, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτοκόλλων ὁμοίων σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 75. Ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Τὸ ἐξαγωγικὸν τέλος ἐπὶ τῆς βρώμης προσδιορίζεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου ε. ε. εἰς λεπτὰ δώδεκα ἐρ' ἑκάστου κοιλοῦ. Διὰ Β. διατάγματος δύναται νὰ παραταθῇ ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου καὶ πέραν τῆς 31 Δεκεμβρίου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προέβη εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ σιδηροδρόμου νομοσχεδίου, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο ψηφοφορία ὁμοία ταῖς προηγηθεί-

σαις, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφορορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 75 κατὰ μιᾶς.

Πρωτόκολλον ψηφορορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ σιδηροδρόμου νομοσχεδίου, Ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . N
Δημήτριος Ὀρεινὸς . . . . N	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Δημήτριος Ἀθανασίου . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης	Γεώργιος Διαμάντης . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης .	Ν. Δελένδας . . . . . N
Δημήτριος Τσόκρης	Δ. Γαβρᾶς . . . . . N
Γεώργιος Τσόκρης	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N
Νικόλαος Ἰατρὸς	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Λεωνίδας Ν. Πετμεζᾶς . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ἠλίας Παπαδαῖος . . . N
Σταῦρος Βλάχος . . . . O	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N
Σωτήριος Στράτος	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Κωνσταντῖνος Δημητριάδης . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Βελισάριος Νικολαΐδης . . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ἰωάννης Μπαλάρας . . . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . . N	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . . N	Νικόλαος Μπούκουρας . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου .	Π. Κολποδῖνος . . . . . N
Γεώργιος Κονδύλης . . . N	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Γ. Πανοπριφτόπουλος . . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . . N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Χρῆστος Ράγκος . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . N
Δημήτριος Ζῶτος . . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N
Γ. Ι. Γιολδάσης . . . . N	Νικόλαος Ματθαίου . . .
Ν. Α. Γρανίτσας	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N
Λύσανδρος Βιλαέτης . . .	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N

Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Λουκᾶς Στεράνου	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Π. Πατρινός . . . . .
Ι. Ν. Ταμπακόπουλος . . N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . .
Γ. Ν. Θεοδελιώτης	Περικλῆς Καλαμογδάρτης. . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . N	Ν. Α. Μπότασης . . . . N
Α. Μαυροειδὴς	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Γ. Κεράλας . . . . . N	Ἰωάν. Σκαβέντσος . . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας . . .	Γ. Νικολάου . . . . . N
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Κωνστ. Ι. Κουρκουμέλης .	Μιχαὴλ Σολωμὸς. . . . . N
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N	Ἀν. Ρενουάρδος . . . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης . .	Στ. Δάρας . . . . .
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . .
Ἰω. Ταταράκης . . . . . N	Παναγ. Ψάθης . . . . .
Σ. Βαρότσης . . . . . N	Νικόλαος Νάζος . . . . N
Χ. Σουμαρίπας . . . . . N	Ἀναγν. Παπατσώρης . . N
Π. Δημητρακόπουλος . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Π. Χρυσοβέργης	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Δημ. Στάϊκος . . . . . N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . N	Α. Κιζάνης . . . . . N
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N	Παντολ. Κουντουριώτης . .
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Γεώργιος Μπάνης . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Νικόλαος Πιεράκος	Μ. Χουρμούζης . . . . N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Γεώργιος Ριζόπουλος . . .
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Π. Χριστόπουλος . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ . . . N
Π. Κανελλόπουλος	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . N
Νικόλαος Μοσχούλας . . . N	Δ. Μάντσαρης . . . . . N
Σπ. Πήλλικας	

Οὕτω δ' ἀναγνωσθὲν, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 1 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 1. Τῇ Βασιλικῇ ἐγκρίσει δύναται νὰ παραχωρηθῇ εἰς ἰδιώτην ἢ ἑταιρίαν δικαίωμα ἀποκλειστικὸν πρὸς σύστασιν σι-

δηροδρόμου ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 2 ἄρθρου, παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ τιθεμένη διάρκεια τῶν 55 ἐτῶν τῷ φαίνεται σύντομος, καθ' ὅσον ἐμποδίζεται οὕτω ὁ συναγωνισμὸς καὶ ὀλιγώτεροι προσέρχονται ἐργολάβοι. Διὸ πρωτείνει νὰ παραταθῇ ὁ ὅρος εἰς 100 ἢ 90 ἔτη, ὡς γίνεται καὶ πολλαχοῦ τῆς Εὐρώπης, εἰς δὲ τὴν Κυβέρνησιν ἀπόκειται νὰ παραδειχθῇ μετὰ ταῦτα τὴν δι' ὀλιγώτερα ἔτη προσφερομένην ἐργολαβίαν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ἡ ἀνωτέρω πρότασις εἶναι δεῖγμα πλειοτέρας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐμπιστοσύνης, ἀλλ' αὕτη ἠθέλησε νὰ περιορίσῃ ἑαυτήν, καὶ ἔθηκεν ὡς ὅρον προθεσμίας τὸν ἤδη ὁρισθέντα ἐπὶ τοῦ ἐν Γαλλίᾳ κατασκευαζομένου νέου σιδηροδρόμου. Ἄλλως τε, ἐπειδὴ ἡ παράτασις τοῦ χρόνου συνεπιφέρει καὶ τὴν μείωσιν τῶν διοδίων, ἤδη δὲ δὲν δυνάμεθα νὰ ἐλαττώσωμεν αὐτά, τὸ ὑπουργεῖον ἠρκέσθη νὰ περιορίσῃ τὴν προθεσμίαν, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ ἐπὶ τῷ ὅρῳ τούτῳ πολλοὶ εἰσὶ πρόθυμοι ν' ἀναλεχθῶσι τὸ ἔργον. Συμφέρει δὲ τοῦτο, ἀφ' οὗ ἄλλως δύω ἑταιρίαι δύνανται συνεννοούμεναι, νὰ ζητήσωσι τὸν ἀνώτερον ὅρον, καὶ ἡ Κυβέρνησις μὴ οὖσα περιωρισμένη ὑπὸ τοῦ νόμου, θέλει ὑποχρεωθῇ διὰ πολιτικοὺς ἴσως λόγους νὰ κάμῃ τὴν παραχώρησιν. Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους νομίζει ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραταθῇ ἡ προθεσμία. Ἂν ὅμως ἡ Βουλὴ τὸ θεωρῇ ἀναγκαῖον, οὐδ' αὐτὸς δυσκολεύεται νὰ συναινέσῃ.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἡ πρότασίς του ἀπέβλεπε τὴν εὐρυτέραν τοῦ συναγωνισμοῦ ἐνέργειαν, ἐξ ἧς πλειοτέρα ἤθελεν εἶσθαι ἡ ὠφέλεια τοῦ δημοσίου· ἐτέρφεν ἄλλος ὅτι μετὰ τὰς εἰλικρινεῖς ἐξηγήσεις τοῦ ὑπουργοῦ, διαβεβαιώσαντος πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅτι ἐπὶ τῷ τιθεμένῳ ὅρῳ τῆς προθεσμίας πολλοὶ εἶπον, ὅτι δέχονται τὴν ἐργολαβίαν, δὲν βλέπει τὴν ἀνάγκην νὰ θέσωμεν τὴν Κυβέρνησιν εἰς δύσκολον θέσιν τοῦ νὰ παραδεχθῇ εἰς τὴν συμφωνίαν τὸν τεθησόμενον ἀνώτατον ὅρον, ὃν ὁ προαγορεύσας ἐκρότεινεν. Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ 2 ἄρθρον, ὡς καὶ τὰ μετ' αὐτὸ 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 καὶ 10 δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. Ἡ διάρκεια τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος δύναται νὰ προσδιορισθῇ μέχρι πεντήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ παραχωρήσεως αὐτοῦ Β. διατάγματος.

Τῆς ἐκδόσεως τοῦ διατάγματος τούτου προηγεῖται ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν παρακατάθεσις τριάκοντα χιλιάδων δραχμῶν εἰς μετρητὰ ἢ εἰς τραπεζικὰς μετοχάς, λόγῳ ἐγγυήσεως τῆς ἐκπληρώσεως τῶν διὰ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου ἐπιβαλλομένων αὐτῷ ὑποχρεώσεων.

Ἄρθρ. 3. Ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 ἀναφερομένου Β. διατάγματος ὁ ἐργολάβος ὀφείλει νὰ κάμῃ ἔναρξιν τῶν πρὸς σύστασιν τοῦ σιδηροδρόμου ἐργασιῶν, καὶ ν' ἀποπερατώσῃ αὐτὰς ἐντὸς δύω ἐτῶν τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἐὰν ὁ ἐργολάβος δὲν κάμῃ ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν, ἢ δὲν ἀποπερατώσῃ αὐτὰς καὶ θέσῃ εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸν σιδηρόδρομον ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω ταχθεισῶν προθεσμιῶν, θέλει κηρύττεσθαι δι' ἀποφάσεως τοῦ νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας ἔκπτωτος τοῦ παραχωρηθέντος εἰς αὐτὸν δικαιώματος. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν τὸ ἐν τῇ ἐθνικῇ Τραπέζῃ λόγῳ ἐγγυήσεως παρακατατεθειμένον ποσὸν μεταβαίνει αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ διατυπώσεώς τινος εἰς τὴν πλήρη κυριότητα τοῦ δημοσίου· εἰς τὴν δευτέραν, τὸ μὲν παρακατατεθὲν ποσὸν γίνεται τοῦ δημοσίου, τὰ δὲ πρὸς σύστασιν τοῦ σιδηροδρόμου ληφθέντα ἀκίνητα κτήματα ἢ ἐγερθέντα κτίρια καὶ ἄλλα ἔργα ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκθέσῃ, ὅπως εὑρίσκονται, εἰς δημοπρασίαν διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐργολάβου, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ ν' ἀναδεχθῶσι καὶ φέρωσιν εἰς πέρας τὸν σιδηρόδρομον οἱ ἀγορασταί. Πρὸ τούτου ὅμως θέλει δοθῇ εἰς τὸν ἐργολάβον πεντεκαίδεκα μηνῶν τελευταία προθεσμία.

Καθ' ὅλην τῶν ἐργασιῶν τὴν διάρκειαν ὁ ἐργολάβος ἐξακολουθεῖ νὰ λαμβάνῃ παρὰ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης τοὺς κανονισμένους τόκους τῆς χρηματικῆς παρακαταθήκης.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ σιδηρόδρομος χαρακτηρίζεται ἔργον δημοσίας ἀνάγκης, ἑπομένως ὁ ἐργολάβος ἔχει δικαίωμα εἰς καταναγκαστικὴν ἐκποίησιν ἐπ' ἐκείνων τῶν γηπέδων καὶ οἰκοπέδων, τὰ ὁποῖα ἤθελον κριθῇ ἀναγκαῖα·

1) Εἰς τὸν σιδηρόδρομον καὶ εἰς τὸ περίφραγμα αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς οἰκίσκους τῶν ἐπιστατῶν καὶ ὁδοφυλάκων.

2) Εἰς τὴν σύστασιν κτιρίων καὶ καταστημάτων κατὰ τοὺς σταθμοὺς καὶ τὰ ἐπιβατήρια καὶ ἀποβατήρια μέρη.

3) Εἰς τὴν ἐξόρυξιν καὶ μεταφορὰν χωμάτων, καθ' ὅσον ἡ προσωρινὴ αὐτῶν χρῆσις ἤθελεν ἀποδειχθῇ μὴ ἀρκοῦσα.

4) Εἰς τὴν τυχὸν κατασκευὴν ὁδῶν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ τεθῶσιν εἰς συνάφειαν καὶ ἄλλα μέρη μετὰ τοῦ σιδηροδρόμου.

Τὰ ἐθνικὰ γήπεδα καὶ οἰκόπεδα, τὰ ὁποῖα ὁ σιδηρόδρομος καὶ τὰ παραρτήματά του ἤθελαν καταλάβει, θέλουν παραχωρηθῆ δωρεὰν εἰς τὸν ἐργολάβον, ὑπόχρεων νὰ πληρώσῃ μόνον τὴν ἀξίαν τῶν ἐπ' αὐτῶν τυχὸν οἰκοδομημάτων καὶ φυτειῶν.

Ἄρθρ. 5. Περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκποιήσεως εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς ἐνδιαλαμβομένας εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἀποφασίζει ὁ νομάρχης, ἀκούων τὴν γνώμην πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, διοριζομένης παρ' αὐτοῦ καὶ συγκειμένης ἐξ ἑνὸς μηχανικοῦ, ἑνὸς δικηγόρου, ἑνὸς ἰδιοκτήτου, ἑνὸς ἐμπόρου καὶ τοῦ δημάρχου τοῦ δήμου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ κτῆμα. Δύνανται δὲ ἀμφότερα τὰ μέρη νὰ ἐκκαλέσωσι τὴν ἀπόφασιν τοῦ νομάρχου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ὁ κύριος τοῦ κτήματος, τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἐκποίησις, ἢ ὁ ἐπίτροπος αὐτοῦ ἔχει δικαίωμα νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν, λογιζομένων ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν αὐτὴ ἤθελε τῷ κοινοποιηθῆ.

Ἄρθρ. 6. Τῆς ἐκποιήσεως προηγεῖται πάντοτε ἀποζημίωσις ἐπὶ τῇ βάσει ἐκουσίου συμβιβασμοῦ· ἐν ἀποτυχίᾳ αὐτοῦ, ἡ ἀποζημίωσις ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ βάσει ἐκτιμήσεως, γενομένης ὑπὸ ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἐκ τοῦ νομάρχου ὡς προέδρου αὐτῆς, τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, τοῦ δημάρχου, ἑνὸς πληρεξουσίου τοῦ ἐργολάβου καὶ ἑνὸς τοῦ κυρίου τοῦ κτήματος. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀποφασίζει διὰ πλειονοψηφίας, ἔχουσα μέτρον τῆς ἐκτιμήσεως οὐχὶ τὴν ἀξίαν, τὴν ὁποίαν ἔλαβε τὸ κτῆμα διὰ τοῦ συστηθησομένου σιδηροδρόμου ἢ παραρτήματός τινος αὐτοῦ, ἀλλὰ τὴν ὁποίαν εἶχε πρὶν ἡ κατασκευὴ τοῦ σιδηροδρόμου ἢ τοῦ παραρτήματος κοινοποιηθῆ. Καθορισθείσης τῆς ἀποφάσεως καὶ ἐνεργουμένης τῆς ἀποζημιώσεως, ὁ κύριος τοῦ κτήματος ὑποχρεοῦται νὰ παραδώσῃ αὐτὸ εἰς τὸν ἐργολάβον, καὶ, χρείας οὔσης, καταναγκάζεται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 7. Πλὴν τοῦ δικαιώματος τῆς καταναγκαστικῆς ἐκποιήσεως, παραχωρεῖται εἰς τὸν ἐργολάβον καὶ δικαίωμα παραδοχῆς χάσεως ξένων γαιῶν πρὸς ἐξόρυξιν χωμάτων, λίθων, χαλίκων καὶ ἄμμου, καὶ πρὸς σύστασιν διαμέσων ὁδῶν πρὸς μετακόμισιν τοῦ ὑλικοῦ.

Ἡ ἀποζημίωσις διὰ τὴν παροδικὴν χρῆσιν τῶν γαιῶν τούτων γίνεται ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ διὰ τὴν καταναγκαστικὴν ἐκποίησιν· ὡς μέτρον δὲ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως λαμβάνεται ἡ ἐκ τῆς χρήσεως ἐλάττωσις τῆς ἀξίας τῶν γαιῶν.

Ἄρθρ. 8. Ἡ ξυλεία, ὁ σίδηρος καὶ ἅπαν ἐν γένει τὸ πρὸς κατασκευὴν τοῦ σιδηροδρόμου ἀναγκαῖον ὑλικόν, πρὸς δὲ καὶ τὰ ὀχήματα, αἱ φορτηγαὶ ἅμαξαι, αἱ ἀκίνητοι καὶ κινηταὶ μηχαναί, τὰ παντὸς εἴδους ἐργαλεῖα, τὰ προσδιωρισμένα εἰς τὴν σύστασιν καὶ τὴν κατὰ πρῶτον πλήρη ἐνέργειαν τοῦ σιδηροδρόμου, ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς παντὸς τέλους κατὰ τὴν εἰς τὸ Κράτος εἰσαγωγήν των.

Ἄρθρ. 9. Ἄνευ ἀδείας τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν δὲν δύναται ὁ ἐργολάβος ν' ἀπαλλοτριώσῃ κἀνὲν τῶν εἰς τὸν σιδηρόδρομον ἢ τὰ παραρτήματα αὐτοῦ ἀνηκόντων γηπέδων, οἰκοπέδων ἢ κτιρίων.

Ἄρθρ. 10. Πρὸς μεταφορὰν ἀνθρώπων καὶ πραγματειῶν διὰ τοῦ σιδηροδρόμου θέλει γίνεσθαι χρῆσις τῆς δυνάμεως τοῦ ἀτμοῦ. Χρῆσις ἄλλης φυσικῆς δυνάμεως δὲν δύναται νὰ γίνῃ, εἰμὴ μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 11 ἄρθρου εἷς μὲν παρετήρησεν, ὅτι εἶναι πολλὰ τὰ ὁριζόμενα δι' αὐτοῦ 75 λεπτὰ διὰ τὴν πρώτην θέσιν· ἕτερος δέ τις ἀντεῖπεν, ὅτι ἀπ' ἐναντίας ἡ Βουλὴ ὀφείλει ν' αὐξήσῃ τὰ ὠφελήματα, διότι κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἐπεκτείνεται ὁ συναγωνισμός.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 11. Κατὰ τὴν παραχώρησιν τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος θέλουν προσδιορισθῆ δι' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτοῦ αἱ διὰ τὴν μεταφορὰν τιμαί, εἰς τῶν ὁποίων τὴν εἴσπραξιν ὁ ἐργολάβος ἔχει δικαίωμα. Ἡ τιμὴ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀνθρώπων δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῆ ἀνωτέρα τῶν 75 λεπτῶν δι' ἕκαστον ἄτομον εἰς τὰ ὀχήματα τῆς πρώτης τάξεως, καὶ 50 εἰς τὰ τῆς δευτέρας. Ἡ τιμὴ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν πραγματειῶν θέλει προσδιορισθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατ' εἶδος διαιρέσεως αὐτῶν εἰς τρεῖς τάξεις· καὶ διὰ μὲν τὰς τῆς πρώτης τάξεως δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ 50 λεπτά, διὰ δὲ τὰς τῆς δευτέρας τὰ 40 λεπτὰ καὶ διὰ τὰς τῆς τρίτης τὰ 30 λεπτὰ τὰς ἑκατὸν ὀκάδας.

Αἱ τιμαὶ αὗται δὲν ἰσχύουσι διὰ τὰς ὀγκώδεις καὶ ἀδιαιρέτους πραγματείας, αἵτινες ζυγίζουσι πλέον τῶν διακοσίων ὀκάδων, οὔτε δι' ἐκείνας, αἵτινες, ἔχουσαι ὄγκον ἡμίσεως κυβικοῦ Β. πήχεως, ζυγίζουσιν ὀλιγώτερον τῶν ἑκατὸν ὀκάδων. Ἡ τιμὴ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν τοιούτων πραγματειῶν θέλει προσδιο-

ρίζεσθαι δι' ἰδιαιτέρας μεταξὺ τῶν φορτωτῶν καὶ τοῦ ἐργολάβου συμφωνίας.»

Ἀνεγνώσθησαν εἶτα τὰ ἄρθρα 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 καὶ 19, ἅτινα ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 12. Πλὴν τῶν διὰ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου καὶ ἐξ ἄλλων ἀσυνομικῶν λόγων ἀπηγορευμένων πραγματειῶν, ὅλων τῶν λοιπῶν τὴν μεταφορὰν ὀφείλει νὰ διευκολύνῃ ὁ ἐργολάβος ἄνευ διακρίσεως προσώπων, ἐπιφυλαττομένων ὅμως τῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν παραχωρηθέντων δικαιωμάτων διὰ τὴν στρατιωτικὴν, ναυτικὴν καὶ ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν (ἄρθρ. 20 § γ').

Ἄρθρ. 13. Τὰς μεταξὺ τοῦ ἐργολάβου καὶ τῶν ἰδιωτῶν περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ τιμολογίου διαφορὰς λύει δι' ἀποφάσεώς του ὁ νομάρχης, ἐπιφυλαττομένης τῆς προσφυγῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἄρθρ. 14. Παραχωρεῖται εἰς τὸν ἐργολάβον τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργῇ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἀστυνομίαν τῆς ὁδοῦ δι' ἰδίων ὑπαλλήλων, οἵτινες διαφρουτίζουν αὐτὴν κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν ἐκδοθησόμενον κανονισμόν· οἱ ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου διοριζόμενοι ἔχουσι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀστυνομικὰ αὐτῶν καθήκοντα, τὰς ἰδιότητας τῶν δημοσίων ἀστυνομικῶν ὀργάνων.

Ἄρθρ. 15. Ὁ ἐργολάβος ὀφείλει νὰ διατηρῇ τὸν σιδηρόδρομον καὶ τὰ διαμετακομιστικὰ μέσα διηνεκῶς εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε ἡ μεταφορὰ νὰ γίνηται ἀσφαλῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπιχειρήσεως· δύναται δὲ νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς τοῦτο διοικητικῶς.

Ἄρθρ. 16. Δι' ἄλλων ἐργολάβων σύστασις δευτέρου σιδηροῦ δρόμου, ὅστις ἔχων τὴν αὐτὴν μὲ τὸν πρῶτον διεύθυνσιν, νὰ ἑνώνῃ τὰς δύο πόλεις, δὲν συγχωρεῖται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος.

Ἄρθρ. 17. Ὁ ἐργολάβος δύναται κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τῇ Βασιλικῇ ἐγκρίσει νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας σιδηρόδρομον, καὶ νὰ συστήσῃ καὶ κλάδους αὐτοῦ, ἐφαρμοζομένων εἰς τοὺς νέους τούτους σιδηροδρόμους ὅλων τῶν ὅρων τοῦ παρόντος νόμου, πλὴν τοῦ περὶ διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον συντελευτᾷ μὲ τὸ τῆς κυρίας ὁδοῦ καὶ δὲν δύναται νὰ ἐκταθῇ πέραν αὐτοῦ ἄνευ νόμου.

Ἄρθρ. 18. Ἂν ὁ ἐργολάβος τοῦ ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας σιδηροδρόμου δὲν θέλει νὰ ἐπιχειρήσῃ, ἔχων τὴν προτίμη-

σιν ἐπὶ ἴσοις ὅροις, τὴν ἐξακολούθησιν αὐτοῦ ἢ τὴν σύστασιν κλάδων, δύναται ἡ τοιαύτη ἐπιχείρησις νὰ παραχωρηθῇ εἰς ἄλλους. Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται τότε, καθ' ὅσον αἱ ἀνάγκαι τῆς κινήσεως τοῦ σιδηροδρόμου τὸ ἐπιτρέπουσι, καὶ καθ' ὅσον δὲν ἤθελε συμφωνήσει ἰδιαιτέρως μὲ τοὺς ἐργολάβους τῶν προσθέτων ὁδῶν, νὰ συγχωρῇ εἰς τούτους νὰ ἐνεργῶσι τὴν μεταφορὰν οἱ ἴδιοι διὰ τοῦ σιδηροδρόμου του, καὶ προσέτι ν' ἀνεγείρωσιν ἐπ' αὐτοῦ δι' ἰδίων ἐξόδων τ' ἀναγκαῖα καταστήματα.

Διὰ τὴν ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἐνδεχομένην ζημίαν καὶ βλάβην λαμβάνει παρὰ τῶν εἰρημένων ἐργολάβων πλήρη ἀποζημίωσιν. Τὸ ποσὸν αὐτῆς προσδιορίζεται, ἐν ἐλλείψει ἑκουσίου συμβιβασμοῦ, ὑπὸ τοῦ νομάρχου καὶ τεσσάρων πραγματογνωμόνων, διοριζομένων τῶν μὲν δύο ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου τοῦ Πειραϊκοῦ σιδηροδρόμου, τῶν δὲ ἄλλων ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου τοῦ νέου σιδηροδρόμου.

Ἄρθρ. 19. Ληξάσης τῆς διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος, ὁ σιδηρόδρομος μεθ' ὅλων τῶν ἀκινήτων παραρτημάτων αὐτοῦ, τιθέμενος ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου εἰς καλὴν κατάστασιν, μεταβαίνει αὐτοδικαίως εἰς τὴν πλήρη κυριότητα τῆς Κυβερνήσεως, ἀναλαμβανούσης τὴν ἐνέργειάν του ἢ ἀπ' εὐθείας ἢ δι' ἐνοικιάσεως πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου.

Τὰ λοιπὰ μετακομιστικὰ μέσα, ἤτοι τὰς μηχανὰς, ἁμάξας, καὶ ἄλλα κινητὰ δύναται νὰ προσαποκτήσῃ ἡ Κυβέρνησις δι' ἰδιαιτέρας μετὰ τοῦ ἐργολάβου συμφωνίας.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 20 ἄρθρου ἐρωτήσαντός τινος ἂν ἐκ τῆς κατασκευῆς τοῦ σιδηροδρόμου θέλει καταστραφῇ ἡ ὑπάρχουσα ἤδη ἁμαξωτὴ ὁδὸς, καὶ τοῦ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι ὁ σιδηρόδρομος θέλει λάβει ἄλλην διεύθυνσιν· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 20, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 20. Ἡ Κυβέρνησις θέλει διαπραγματευθῇ μετὰ τοῦ ἀναδεχθησομένου τὴν ἐπιχείρησιν ἐργολάβου καὶ ἀποφασίσει ἀπὸ κοινοῦ·

α') Τὴν γραμμὴν τοῦ σιδηροδρόμου καὶ τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς δι' ὅλων τῶν διαμέσων σημείων·

β') Τὸ εἶδος τῆς κατασκευῆς τοῦ σιδηροδρόμου καὶ τὰ ἀφορῶντα τὰ μετακομιστικὰ μέσα·

γ') Τὰ περὶ διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος·

δ') Τὸ τιμολόγιον·

ε') Τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῶν καθ' ἑκάστην ἀναχωρήσεων καὶ τὴν ταχύτητα τῆς κινήσεως·

ς') Τὰς σχέσεις τῆς ἐργολαβίας πρὸς τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων, καὶ πρὸς τὴν στρατιωτικὴν καὶ ναυτικὴν διοίκησιν·

ζ') Τὰς ὀφειλομένας ἀπὸ τοῦ ἐργολάβου ἀποζημιώσεις διὰ τὴν τυχὸν ἀπώλειαν ἢ βλάβην τῶν μεταφερομένων πραγμάτων·

η') Τὰ ἀφορῶντα τὴν περίστασιν, καθ' ἣν ὁ ἐργολάβος ἤθελε παύσει ἐκπληρῶν τοὺς γενικοὺς ἢ μερικοὺς ὅρους τῆς συμφωνίας·

θ') Τὰ περὶ μετοχῶν καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν μετόχων, ἐὰν ἡ ἐργολαβία παραχωρηθῇ εἰς ἑταιρίαν, καὶ περὶ τῶν σχέσεων αὐτῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ πρὸς τὸ κοινόν·

ι') Τ' ἀφορῶντα τὸ ἐφορευτικὸν τῆς Κυβερνήσεως δικαίωμα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐγένετο τελευταῖον καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 76· ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Τῇ Βασιλικῇ ἐγκρίσει δύναται νὰ παραχωρηθῇ εἰς ἰδιώτην ἢ ἑταιρίαν δικαίωμα ἀποκλειστικὸν πρὸς σύστασιν σιδηροδρόμου ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 2.

Ἡ διάρκεια τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος δύναται νὰ προσδιορισθῇ μέχρι πεντήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ παραχωρήσεως αὐτοῦ Β. διατάγματος.

Τῆς ἐκδόσεως τοῦ διατάγματος τούτου προηγεῖται ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν παρακαταθεσις τριάκοντα χιλιάδων δραχμῶν εἰς μετρητὰ ἢ εἰς τραπεζικὰς μετοχὰς, λόγῳ ἐγγυήσεως τῆς ἐκπληρώσεως τῶν διὰ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου ἐπιβαλλομένων αὐτῷ ὑποχρεώσεων.

Ἄρθρ. 3.

Ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 ἀναφερομένου Β. διατάγματος ὁ ἐργολάβος ὀφείλει νὰ κάμῃ ἔναρξιν τῶν πρὸς σύστασιν τοῦ σιδηροδρόμου ἐργασιῶν, καὶ ν' ἀποπερατώσῃ αὐτὰς ἐντὸς δύω ἐτῶν τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς

αὐτῆς ἡμέρας. Ἐὰν ὁ ἐργολάβος δὲν κάμῃ ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν ἢ δὲν ἀποπερατώσῃ αὐτὰς καὶ θέσῃ εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸν σιδηρόδρομον ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω ταχθεισῶν προθεσμιῶν, θέλει κηρύττεσθαι δι' ἀποφάσεως τοῦ νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας ἔκπτωτος τοῦ παραχωρηθέντος εἰς αὐτὸν δικαιώματος. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν τὸ ἐν τῇ ἐθνικῇ Τραπέζῃ λόγῳ ἐγγυήσεως παρακατατεθειμένον ποσὸν μεταβαίνει αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ διατυπώσεώς τινος εἰς τὴν πλήρη κυριότητα τοῦ δημοσίου· εἰς τὴν δευτέραν, τὸ μὲν παρακατατεθὲν ποσὸν γίνεται τοῦ δημοσίου, τὰ δὲ πρὸς σύστασιν τοῦ σιδηροδρόμου ληφθέντα ἀκίνητα κτήματα ἢ ἐγερθέντα κτίρια καὶ ἄλλα ἔργα ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκθέσῃ, ὅπως εὑρίσκονται, εἰς δημοπρασίαν διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐργολάβου, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ ν' ἀναδεχθῶσι καὶ φέρωσιν εἰς πέρας τὸν σιδηρόδρομον οἱ ἀγοράσται. Πρὸ τούτου ὅμως θέλει δοθῆ εἰς τὸν ἐργολάβον τεσσάρων μηνῶν τελευταία προθεσμία.

Καθ' ὅλην τῶν ἐργασιῶν τὴν διάρκειαν ὁ ἐργολάβος ἐξακολουθεῖ νὰ λαμβάνῃ παρὰ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης τοὺς κανονισμένους τόκους τῆς χρηματικῆς παρακαταθήκης.

Ἄρθρ. 4.

Ὁ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιὰ σιδηρόδρομος χαρακτηρίζεται ἔργον δημοσίας ἀνάγκης, ἑπομένως ὁ ἐργολάβος ἔχει δικαίωμα εἰς καταναγκαστικὴν ἐκποίησιν ἐπ' ἐκείνων τῶν γηπέδων καὶ οἰκοπέδων, τὰ ὁποῖα ἤθελον κριθῆ ἀναγκαῖα·

1) Εἰς τὸν σιδηρόδρομον καὶ εἰς τὸ περίφραγμα αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς οἰκίσκους τῶν ἐπιστατῶν καὶ ὁδοφυλάκων.

2) Εἰς τὴν σύστασιν κτιρίων καὶ καταστημάτων κατὰ τοὺς σταθμοὺς καὶ τὰ ἐπιβατήρια καὶ ἀποβατήρια μέρη.

3) Εἰς τὴν ἐξόρυξιν καὶ μεταφορὰν χωμάτων, καθ' ὅσον ἡ προσωρινὴ αὐτῶν χρῆσις ἤθελεν ἀποδειχθῆ μὴ ἀρκοῦσα.

4) Εἰς τὴν τυχὸν κατασκευὴν ὁδῶν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ τεθῶσιν εἰς συνάφειαν καὶ ἄλλα μέρη μετὰ τοῦ σιδηροδρόμου.

Τὰ ἐθνικὰ γήπεδα καὶ οἰκόπεδα, τὰ ὁποῖα ὁ σιδηρόδρομος καὶ τὰ παραρτήματά του ἤθελον καταλάβει, θέλουν παραχωρηθῆ δωρεὰν εἰς τὸν ἐργολάβον, ὑπόχρεων νὰ πληρώσῃ μόνον τὴν ἀξίαν τῶν ἐπ' αὐτῶν τυχὸν οἰκοδομημάτων καὶ φυτειῶν.

Ἄρθρ. 5.

Περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκποιήσεως εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς ἐνδιαλαμβανομένας εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀποφασίζει ὁ νομάρχης, ἀκούων τὴν γνώμην πενταμελοῦς

ἐπιτροπῆς, διοριζομένης παρ' αὐτοῦ καὶ συγκειμένης ἐξ ἑνὸς μηχανικοῦ, ἑνὸς δικηγόρου, ἑνὸς ἰδιοκτήτου, ἑνὸς ἐμπόρου καὶ τοῦ δημάρχου τοῦ δήμου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ κτῆμα. Δύνανται δὲ ἀμφότερα τὰ μέρη νὰ ἐκκαλέσωσι τὴν ἀπόφασιν τοῦ νομάρχου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ὁ κύριος τοῦ κτήματος, τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἐκποίησις, ἢ ὁ ἐπίτροπος αὐτοῦ ἔχει δικαίωμα νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν, λογιζομένων ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν αὐτὴ ἤθελε τῷ κοινοποιηθῇ.

Ἄρθρ. 6.

Τῆς ἐκποιήσεως προηγεῖται πάντοτε ἀποζημίωσις ἐπὶ τῇ βάσει ἐκουσίου συμβιβασμοῦ ἐν ἀποτυχίᾳ αὐτοῦ, ἡ ἀποζημίωσις ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ βάσει ἐκτιμήσεως, γινομένης ὑπὸ ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἐκ τοῦ νομάρχου ὡς προέδρου αὐτῆς, τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, τοῦ δημάρχου, ἑνὸς πληρεξουσίου τοῦ ἐργολάβου καὶ ἑνὸς τοῦ κυρίου τοῦ κτήματος. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀποφασίζει διὰ πλειονοψηφίας, ἔχουσα μέτρον τῆς ἐκτιμήσεως ὄχι τὴν ἀξίαν, τὴν ὁποίαν ἔλαβε τὸ κτῆμα διὰ τοῦ συστηθησομένου σιδηροδρόμου ἢ παραρτήματός τινος αὐτοῦ, ἀλλὰ τὴν ὁποίαν εἶχε πρὶν ἡ κατασκευὴ τοῦ σιδηροδρόμου ἢ τοῦ παραρτήματος κοινοποιηθῇ. Ἐκδοθείσης τῆς ἀποφάσεως καὶ ἐνεργουμένης τῆς ἀποζημιώσεως, ὁ κύριος τοῦ κτήματος ὑποχρεοῦται νὰ παραδώσῃ αὐτὸ εἰς τὸν ἐργολάβον, καὶ, χρείας οὔσης, καταναγκάζεται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 7.

Πλὴν τοῦ δικαιώματος τῆς καταναγκαστικῆς ἐκποιήσεως, παραχωρεῖται εἰς τὸν ἐργολάβον καὶ δικαίωμα παροδικῆς χρήσεως ξένων γαιῶν πρὸς ἐξόρυξιν χωμάτων, λίθων, χαλίκων καὶ ἄμμου, καὶ πρὸς σύστασιν διαμέσων ὁδῶν πρὸς μετακόμισιν τοῦ ὑλικοῦ.

Ἡ ἀποζημίωσις διὰ τὴν παροδικὴν χρῆσιν τῶν γαιῶν τούτων γίνεται ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ ἡ διὰ τὴν καταναγκαστικὴν ἐκποίησιν· ὡς μέτρον δὲ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως λαμβάνεται ἡ ἐκ τῆς χρήσεως ἐλάττωσις τῆς ἀξίας τῶν γαιῶν.

Ἄρθρ. 8.

Ἡ ξυλεία, ὁ σίδηρος καὶ ἅπαν ἐν γένει τὸ πρὸς κατασκευὴν τοῦ σιδηροδρόμου ἀναγκαῖον ὑλικόν, πρὸς δὲ καὶ τὰ ὀχήματα, αἱ φορτηγαὶ ἅμαξαι, αἱ ἀκίνητοι καὶ κινηταὶ μηχαναί, τὰ παντὸς εἴδους ἐργαλεῖα, τὰ προσδιωρισμένα εἰς τὴν σύστασιν καὶ τὴν κατὰ πρῶτον πλήρη ἐνέργειαν τοῦ σιδηροδρόμου, ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς παντὸς τέλους κατὰ τὴν εἰς τὸ Κράτος εἰσαγωγήν των.

Ἄρθρ. 9.

Ἄνευ ἀδείας τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν δὲν δύναται ὁ ἐργολάβος ν' ἀπαλλοτριώσῃ κἀνὲν τῶν εἰς τὸν σιδηρόδρομον ἢ τὰ παραρτήματα αὐτοῦ ἀνηκόντων γηπέδων, οἰκοπέδων ἢ κτιρίων.

Ἄρθρ. 10.

Πρὸς μεταφορὰν ἀνθρώπων καὶ πραγματειῶν διὰ τοῦ σιδηροδρόμου θέλει γίνεσθαι χρῆσις τῆς δυνάμεως τοῦ ἀτμοῦ. Χρῆσις ἄλλης φυσικῆς δυνάμεως δὲν δύναται νὰ γίνῃ, εἰμὴ μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 11.

Κατὰ τὴν παραχώρησιν τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος θέλουν προσδιορισθῇ δι' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτοῦ αἱ διὰ τὴν μεταφορὰν τιμαί, εἰς τῶν ὁποίων τὴν εἴσπραξιν ὁ ἐργολάβος ἔχει δικαίωμα. Ἡ τιμὴ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀνθρώπων δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ ἀνωτέρα τῶν 75 λεπτῶν δι' ἕκαστον ἄτομον εἰς τὰ ὀχήματα τῆς πρώτης τάξεως, καὶ 50 εἰς τὰ τῆς δευτέρας. Ἡ τιμὴ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν πραγματειῶν θέλει προσδιορισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατ' εἶδος διαιρέσεως αὐτῶν εἰς τρεῖς τάξεις· καὶ διὰ μὲν τὰς τῆς πρώτης τάξεως δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ 50 λεπτά, διὰ δὲ τὰς τῆς δευτέρας τὰ 40 λεπτὰ καὶ διὰ τὰς τῆς τρίτης τὰ 30 λεπτὰ τὰς ἑκατὸν ὀκάδας.

Αἱ τιμαὶ αὗται δὲν ἰσχύουσι διὰ τὰς ὀγκώδεις καὶ ἀδιαιρέτους πραγματείας, αἵτινες ζυγίζουσι πλέον τῶν διακοσίων ὀκάδων, οὔτε δι' ἐκείνας, αἵτινες, ἔχουσαι ὄγκον ἡμίσεως κυβικοῦ Β. πήχεως, ζυγίζουσιν ὀλιγώτερον τῶν ἑκατὸν ὀκάδων. Ἡ τιμὴ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν τοιούτων πραγματειῶν θέλει προσδιορίζεσθαι δι' ἰδιαιτέρας μεταξὺ τῶν φορτωτῶν καὶ τοῦ ἐργολάβου συμφωνίας.

Ἄρθρ. 12.

Πλὴν τῶν διὰ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου καὶ ἐξ ἄλλων ἀστυνομικῶν λόγων ἀπηγορευμένων πραγματειῶν, ὅλων τῶν λοιπῶν τὴν μεταφορὰν ὀφείλει νὰ διευκολύνῃ ὁ ἐργολάβος ἄνευ διακρίσεως προσώπων, ἐπιφυλαττομένων ὅμως τῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν παραχωρηθέντων δικαιωμάτων διὰ τὴν στρατιωτικήν, ναυτικὴν καὶ ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν (ἄρθρ. 20, § ς').

Ἄρθρ. 13.

Τὰς μεταξὺ τοῦ ἐργολάβου καὶ τῶν ἰδιωτῶν περὶ ἐφαρ-

μαρχῆς τοῦ τιμολογίου διαφοράς λύει δι' ἀποφάσεώς του ὁ νομάρχης, ἐπιφυλαττομένης τῆς προσφυγῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἄρθρ. 14.

Παραχωρεῖται εἰς τὸν ἐργολάβον τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργῇ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἀστυνομίαν τῆς ὁδοῦ δι' ἰδίων ὑπαλλήλων, οἵτινες διαφυλαττίζουσιν αὐτὴν κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν ἐκδοθησόμενον κανονισμόν.

Οἱ ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου διοριζόμενοι ἔχουσι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀστυνομικὰ αὐτῶν καθήκοντα, τὰς ἰδιότητας τῶν δημοσίων ἀστυνομικῶν ὀργάνων.

Ἄρθρ. 15.

Ὁ ἐργολάβος ὀφείλει νὰ διατηρῇ τὸν σιδηρόδρομον καὶ τὰ διαμεταφορικὰ μέσα διηνεκῶς εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε ἡ μεταφορὰ νὰ γίνηται ἀσφαλῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπιχειρήσεως· δύναται δὲ νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς τοῦτο διοικητικῶς.

Ἄρθρ. 16.

Δι' ἄλλων ἐργολάβων σύστασις δευτέρου σιδηροῦ δρόμου, ὅστις ἔχων τὴν αὐτὴν μὲ τὸν πρῶτον διεύθυνσιν, νὰ ἑνώνῃ τὰς δύο πόλεις, δὲν συγχωρεῖται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος.

Ἄρθρ. 17.

Ὁ ἐργολάβος δύναται κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, τῇ Βασιλικῇ ἐγκρίσει, νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας σιδηρόδρομον καὶ νὰ συστήσῃ καὶ κλάδους αὐτοῦ, ἐφαρμοζομένων εἰς τοὺς νέους τούτους σιδηροδρόμους ὅλων τῶν ὅρων τοῦ παρόντος νόμου, πλὴν τοῦ περὶ διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον συντελευτᾷ μὲ τὸ τῆς κυρίας ὁδοῦ καὶ δὲν δύναται νὰ ἐκταθῇ πέραν αὐτοῦ ἄνευ νόμου.

Ἄρθρ. 18.

Ἂν ὁ ἐργολάβος τοῦ ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας σιδηροδρόμου δὲν θελήσῃ νὰ ἐπιχειρήσῃ, ἔχων τὴν προτίμησιν ἐπὶ ἴσοις ὅροις, τὴν ἐξακολούθησιν αὐτοῦ ἢ τὴν σύστασιν κλάδων, δύναται ἡ τοιαύτη ἐπιχείρησις νὰ παραχωρηθῇ εἰς ἄλλους. Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται τότε, καθ' ὅσον αἱ ἀνάγκαι τῆς κινήσεως τοῦ σιδηροδρόμου τὸ ἐπιτρέπουσι, καὶ καθ' ὅσον δὲν ἤθελε συμφωνήσει ἰδιαιτέρως μὲ τοὺς ἐργολάβους τῶν προσθέτων ὁδῶν, νὰ συγχωρῇ εἰς τούτους νὰ ἐνεργῶσι τὴν μεταφορὰν οἱ ἴδιοι διὰ τοῦ σιδηροδρόμου του, καὶ προσέτι ν' ἀνεγείρωσιν ἐπ' αὐτοῦ δι' ἰδίων ἐξόδων τ' ἀναγκαῖα καταστήματα.

Διὰ τὴν ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἐνδεχομένην ζημίαν καὶ βλάβην λαμβάνει παρὰ τῶν εἰρημένων ἐργολάβων πλήρη ἀποζημίωσιν. Τὸ ποσὸν αὐτῆς προσδιορίζεται, ἐν ἐλλείψει ἐκουσίου συμβιβασμοῦ, ὑπὸ τοῦ νομάρχου καὶ τεσσάρων πραγματογνωμόνων, διοριζομένων τῶν μὲν δύο ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου τοῦ Πειραϊκοῦ σιδηροδρόμου, τῶν δὲ ἄλλων ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου τοῦ νέου σιδηροδρόμου.

Ἄρθρ. 19.

Ληξάσης τῆς διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος, ὁ σιδηρόδρομος μεθ' ὅλων τῶν ἀκινήτων παραρτημάτων αὐτοῦ, τιθέμενος ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου εἰς καλὴν κατάστασιν, μεταβαίνει αὐτοδικαίως εἰς τὴν πλήρη κυριότητα τῆς Κυβερνήσεως, ἀναλαμβανούσης τὴν ἐνέργειαν του ἢ ἀπ' εὐθείας ἢ δι' ἐνοικιάσεως πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου.

Τὰ λοιπὰ μετακομιστικὰ μέσα, ἤτοι τὰς μηχανάς, ἁμάξας, καὶ ἄλλα κινητά, δύναται νὰ προσαποκτήσῃ ἡ Κυβέρνησις, δι' ἰδιαιτέρας μετὰ τοῦ ἐργολάβου συμφωνίας.

Ἄρθρ. 20.

Ἡ Κυβέρνησις θέλει διαπραγματευθῇ μετὰ τοῦ ἀναδεχθησομένου τὴν ἐπιχείρησιν ἐργολάβου, καὶ ἀποφασίσει ἀπὸ κοινοῦ·

α') Τὴν γραμμὴν τοῦ σιδηροδρόμου καὶ τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς δι' ὅλων τῶν διαμέσων σημείων·

β') Τὸ εἶδος τῆς κατασκευῆς τοῦ σιδηροδρόμου καὶ τὰ ἀφορῶντα τὰ μετακομιστικὰ μέσα·

γ') Τὰ περὶ διαρκείας τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος·

δ') Τὸ τιμολόγιον·

ε') Τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῶν καθ' ἑκάστην ἀναχωρήσεων καὶ τὴν ταχύτητα τῆς κινήσεως·

ς') Τὰς σχέσεις τῆς ἐργολαβίας πρὸς τὴν γεν. διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων, καὶ πρὸς τὴν στρατιωτικὴν καὶ ναυτικὴν διοίκησιν·

ζ') Τὰς ὀφειλομένας ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου ἀποζημιώσεις διὰ τὴν τυχὸν ἀπώλειαν ἢ βλάβην τῶν μεταφερομένων πραγμάτων·

η') Τὰ ἀφορῶντα τὴν περίστασιν, καθ' ἣν ὁ ἐργολάβος ἤθελε παύσει ἐκπληρῶν τοὺς γενικοὺς ἢ μερικοὺς ὅρους τῆς συμφωνίας·

θ') Τὰ περὶ μετοχῶν καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν μετόχων, ἐὰν ἡ ἐργολαβία παραχωρηθῇ εἰς ἑταιρίαν, καὶ περὶ τῶν σχέσεων αὐτῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ πρὸς τὸ κοινόν·

ί.) Τ' ἀφορῶντα τὰ ἐρωτευτικὰ τῆς Κυβερνήσεως δικαίωμα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς σιδηροδρόμου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . . N
Δημήτριος Ὀρεινός . . . . N	Ν. Α. Γρανίτσας . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Σ. Χ. Στερανόπουλος . . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης . . .	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Δημήτριος Τσόκρης	Δημήτριος Ἀθανασίου . . N
Γεώργιος Τσόκρης	Γεώργιος Διαμάντης . . .
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν. Δελένδας . . . . . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Δ. Γαβρᾶς . . . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N
Σταῦρος Βλάχος . . . . . N	Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N
Σωτήριος Στράτος	Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . .
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ἰωάννης Ζάρκος. . . . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Κωνσταντίνος Δημητριάδης . N
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Βελισάριος Νικολαΐδης . . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος . N	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Ἀναγν. Παπαθανασίου . . N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . . N
Γεώργιος Κονδύλης . . . N	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Νικόλαος Μπούκουρας . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . N	Π. Κολποδίνος . . . . . N
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Γ. Πανοπριφτόπουλος . . .
Δημήτριος Ζῶτος . . . . N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .

Χρῆστος Ῥάγκος . . . . . N	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N	Σπ. Ηγλέζος . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου	Ν. Παπουργιᾶς . . . . .
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Π. Πατρινός . . . . .
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Λουκᾶς Στερφάνου	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Νικόλαος Α.Χ. Ἀναργύρου .
Ι. Ν. Ταμπακόπουλος . . N	Ν. Α. Μπότασης . . . . N
Γ. Ν. Ῥιβελιώτης	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N	Ἰω. Σκαβέντζος . . . . . N
Ἀναγνώστης Δεβόπουλος . .	Γ. Νικολάου . . . . . N
Λ. Μαυρουδῆς . . . . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας . . .	Α. Ρενουάρδος . . . . .
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Στ. Δέρας . . . . .
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης .	Ἰωάννης Σαγρεδὸς . . . .
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . .
Παναγιώτης Παπατσώνης . .	Νικόλαος Νάζος . . . . N
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N
Ἰω. Ταταράκης . . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Σ. Βαρότσης . . . . . N	Κυριάκος Πονηρόπουλος . . N
Χ. Σουμαρίπας . . . . . N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Π. Δημητρακόπουλος . . . N	Δημήτριος Στάϊκος . . . N
Π. Χρυσοβέργης	Α. Κιζάνης . . . . . N
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Παντολέων Κουντουριώτης .
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Δημήτριος Βαυδούρης . . .
Ἰωάννης Ἀμβρυσιάδης . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκος . . . N
Ἰωάννης Κύσταθίου . . . N	Μ. Χουρμούζης . . . . N
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Γεώργιος Μπάνης . . . . N	Γεώργιος Ριζόπουλος . . .
Νικόλαος Πιερράκος . . .	Εὐαγέλης Κοντογιάννης . . N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ . . . .
Δημήτριος Ηουλιάκος . . .	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . N
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Π. Χριστόπουλος . . . . N	

Ἐζήτησεν εἶτα ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς νὰ ἐπιτραχυνθῇ ἡ συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ περὶ τουρκικῶν νομισμάτων νομοσχεδίου, καθ' ὅσον ὡς ἐκ συνθήματος κατ' αὐτὰ θέλουν πλεῖστα τοιαῦτα εἰσαχθῇ ἐντὸς τοῦ Κράτους.

Ἀπαντήσαντος δέ τινος, ὅτι ὁ ὑπουργὸς δύναται καὶ ἄνευ νόμου νὰ διατάξῃ τὰ ταμεῖα νὰ δέχωνται τὰ τουρκικὰ νομίσματα ἀντὶ δραχ. 4:90, διότι τόση εἶναι ἡ πραγματικὴ αὐτῶν ἀξία, ὁ πρόεδρος διεβεβαίωσεν, ὅτι θέλει παρακαλέσει τὴν ἐπιτροπὴν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν εἰς τὴν Βουλὴν παρουσίασιν τῆς ἐκθέσεώς της.

Ἕτερος δέ τις ἐξέθηκεν, ὅτι πρὸ ἑνὸς μηνὸς ὑπάρχουσιν ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐσωτερικῶν τὰ πρακτικὰ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Μεσσήνης, καὶ παρ' ἐλπίδα δὲν ἐστάλησαν μέχρι τοῦδε εἰς τὴν Βουλήν. Τοιαύτη βραδύτης εἶναι πρωτοφανὴς παρανομία καὶ παραβίασις πρωτότυπος τοῦ Συντάγματος. Εἶναι καὶ λυπηρὸν καὶ ἄτοπον ὑπάλληλοι τοῦ ὑπουργείου νὰ κρατῶσι τὰ πρακτικὰ καὶ οὕτω νὰ μένῃ ἐκκρεμὴς μιᾶς ἐπαρχίας ἡ βουλευτικὴ ἐκλογή. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὴν Βουλὴν νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ὑπουργείου τὰ πρακτικά.

Ἡ δὲ Βουλὴ συνεφώνησε μετὰ τῆς ἀνωτέρω προτάσεως.

Ἀναγνωσθέντα εἶτα τὰ πρακτικά, καθ' ὅσον δὲν ὑπῆρχεν ἀντικείμενον διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν, ἐνεκρίθησαν καὶ ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Π. Κολοκοδῖνος.
Λ. Ν. Πετιμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΖ'.

Τῆς 24 Σεπτεμβρίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνέγνω εἰς τῶν γραμματέων ἔγγραφον κοινοποίησιν τοῦ διορισθέντος προέδρου τοῦ νέου ὑπουργικοῦ συμβουλίου, δι' οὗ ἀγγέλλεται εἰς τὸ Σῶμα ὁ σχηματισμὸς τοῦ ὑπ' αὐτὸν ὑπουργείου ὡς ἑξῆς·

« Κύριε Πρόεδρε!

« Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς διὰ τῶν ὑπὸ χθεσινὴν ἡμερομηνίαν Ὑψηλῶν Αὐτῆς διαταγμάτων εὐηρεστήθη νὰ μὲ διορίσῃ πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ Αὐτῆς συμβουλίου καὶ ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν· ἐδιώρισε δὲ πρὸς τούτοις·

Ὑπουργὸν ἐπὶ τοῦ Β. οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων τὸν Κ. Σ. Τρικούπην, γερουσιαστήν.

Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν τὸν Κ. Ν. Σιλιβέργον, ἀναθέσασα αὐτῷ καὶ τὴν προσωρινὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων ὑπουργείου μέχρι τῆς ἐκ Λονδίνου ἐλεύσεως τοῦ μέχρι τοῦδε ἐκεῖ πρέσβεως Κ. Σ. Τρικούπη.

Ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης τὸν Κ. Μ. Ποτλῆν, ἀναθέσασα αὐτῷ καὶ τὴν προσωρινὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου.

Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν τὸν Κ. Σμολένσκην, καὶ ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν ναυτικῶν τὸν Κ. Ἀθ. Μιαούλην.»

Ὁ Πρόεδρος Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ. »

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον, ἐξέθηκέ τις, ὅτι τὴν 3ην λήγοντος μηνὸς, περὶ τὸ 71 ἔτος τῆς ἡλικίας του ἀπεβίωσεν ὁ διάσημος φιλέλλην, ὁ κατέχων περιφανῆ θέσιν εἰς τὴν νέαν ἱστορίαν μας, ὁ στρατηγὸς Φαββιέρος. Ὁ εὐγενὴς οὗτος ἀνὴρ ἀφιερώσας καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμά του εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς Πατρίδος ἡμῶν, δικαίως εὐλογεῖται οὐ μόνον ὑπὸ τῶν συναγωνιστῶν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ πάντων ἐν γένει τῶν Ἑλλήνων. Ἀτρόμητος ἐν ταῖς μάχαις, καρτερικὸς πρὸς τὰς δυστυχίας, ἕνα μόνον εἶχε σκοπὸν καὶ εὐχήν, τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος. Ἰδίως δὲ εἰς αὐτὸν ὀφείλεται ἡ παρ' ἡμῖν ἀνάπτυξις τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, διότι μὲ μόνον 500 πολεμιστάς, φορτωμένους πυρίτιδα καὶ κενὰ φέροντας ὅπλα, διέσχισε τὰς πολιορκούσας τὴν ἀκρόπολιν ταύτην ὀρδὰς, καὶ διὰ τοῦ σημήνους αὐτῶν εἰσῆλθεν ἐντὸς τοῦ φρουρίου. Ἄνδρα τοιοῦτον ἡ ἱστορία δικαίως ἀναγράφει μεταξὺ τῶν εὐεργετῶν τῆς Ἑλλάδος. Προτείνει λοιπὸν νὰ ἐκφράσῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἐθνικὴν αὐτῆς λύπην ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ ἐνδόξου τούτου φιλέλληνος καὶ ν' ἀποστείλῃ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ.

Τὴν πρότασιν ταύτην ὑποστηρίζων, προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ὁ σεβαστὸς ἡμῶν Βασιλεὺς πιστὸς καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην διερμηνεὺς τῶν αἰσθημάτων τοῦ ἔθνους, προέλαβε τὴν ἐπίσημον ταύτην ἔκφρασιν, καὶ διὰ τῆς Κυβερνήσεώς Του διέταξε τριήμερον εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν πένθος ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ ἀοι-

δίμου τούτου φιλέλληνος. Τοῦτο δὲ λέγων πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος λεχθέντων, ἀσμένως ὑποστηρίζει καὶ αὐτὸς τὴν πρότασιν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη ὁμοφώνως τὴν ἀνωτέρω πρότασιν καὶ ἀνέθηκεν εἰς τὸν πρόεδρον τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυκλοφορίας τῶν τουρκικῶν νομισμάτων εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Ἡ τῶν εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ μελετήσασα τὸ περὶ τουρκικῶν νομισμάτων ὑποβληθὲν νομοσχέδιον, λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ φέρῃ εἰς γνῶσιν ὑμῶν τὴν γνωμοδότησιν αὐτῆς.

Προκειμένου δὲ λόγου περὶ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τοσοῦτον ἐφάπτεται τῶν συμφερόντων ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν πολιτῶν, ἀπὸ τοῦ πρώτου ἄρχοντος μέχρι τοῦ τελευταίου πένητος, ἡ ἐπιτροπὴ σας ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ διερευνήσῃ τὴν ἐν γένει κατάστασιν τοῦ νομισματικοῦ ἡμῶν συστήματος, τοῦ ὁποίου τὴν πλημμελὲς χρῄζει τῆς συντόνου προσοχῆς καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Κυβερνήσεως. Ἐντεῦθεν δὲ ὁμωμένη δὲν ἐδίστασε νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν κρίσιν ὑμῶν ἐν ἐκτάσει τὰς ἑξῆς σκέψεις καὶ παρατηρήσεις.

Ἓν ἐκ τῶν πρώτων καὶ ψηλαφητῶν γνωρισμάτων τῆς εὐνομίας τῶν Ἐπικρατειῶν εἶναι ἀναντιῤῥήτως καὶ τὸ παρ' αὐταῖς ἰσχύον νομισματικὸν σύστημα, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου διενεργοῦνται αἱ συναλλαγαὶ τῶν πολιτῶν. Καὶ ἐπειδὴ ἡ τελειοποίησις αὐτοῦ σκοπεῖ κυρίως τὴν ὅσον ἔνεστι μεγαλειτέραν διευκόλυνσιν τῶν συναλλαγῶν, κατορθουμένην διὰ τῆς παραδοχῆς ἐντέχνων τινῶν συνδυασμῶν καὶ ἰδίως λογιστικῶν, καταβάλλεται μεγίστη προσοχὴ παρὰ τῆς δημοσίας Ἀρχῆς, ἵνα μὴ οἱ συνδυασμοὶ οὗτοι χρησιμεύσωσιν εἰς τὴν κερδοσκοπίαν ὡς ὄργανα ἀπάτης τῶν ἁπλουστέρων πολιτῶν· ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὡς καλὸν καὶ τέλειον νομισματικὸν σύστημα θεωρεῖται ἐκεῖνο, ὅπερ, ἐν ᾧ ἀφ' ἑνὸς διευκολύνει τὰς συναλλαγὰς τῶν πολιτῶν, ἀφ' ἑτέρου προφυλάττει αὐτοὺς ἀπὸ τὸν δόλον καὶ τὴν ἀπάτην.

Δυστυχῶς τὸ παρ' ἡμῖν ἰσχύον νομισματικὸν σύστημα, καὶ δυσκολίας μεγάλας παρεμβάλλει εἰς τὰς συναλλαγὰς καὶ τὴν

κερδοσκοπίαν συνάμα ὑποθάλπει πρὸς βλάβην τοῦ γενικοῦ συμφέροντος. Αἰτία δὲ τούτων εἶναι ἡ ἐσφαλμένη καὶ ἀήθης εἰς ὅλας τὰς Ἐπικρατείας παραδοχὴ τῆς ἀρχῆς τῆς *διατιμήσεως τῶν ξένων νομισμάτων*, τὰ ὁποῖα γενόμενα δεκτὰ παρὰ τοῦ δημοσίου Ταμείου, καὶ διδόμενα ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ ὡρισμένῃ σχετικῇ τιμῇ πρὸς τὴν τῆς ἡμετέρας *δραχμῆς*, λαμβάνουσι νόμιμον κυκλοφορίαν παρ' ἡμῖν.

Ἕκαστος ἐννοεῖ ὅτι, διατιμωμένων τῶν ξένων ἐν γένει νομισμάτων, ἐχόντων διάφορον βάρος πολυτίμου μετάλλου καὶ πρὸς ἄλληλα καὶ πρὸς τὴν νομισματικὴν ἡμῶν μονάδα (τὴν δραχμὴν), ἄμεσος συνέπεια τῆς διατιμήσεως ταύτης εἶναι ὄχι βεβαία ἡ παρ' ἡμῖν αὔξησις τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, ἤτοι τοῦ νομίσματος, ἀλλ' ὁ πολλαπλασιασμὸς διαφόρων νομισματικῶν ἀξιῶν, τῶν ὁποίων ὁ πρὸς τὴν δραχμὴν λόγος εἶναι εἰς ἅπαντα σχεδὸν κλασματικὸς (α). Ἕνεκα δὲ τούτου καὶ καιρὸς δαπανᾶται καὶ κόπος πολὺς πρὸς τὸν καταλογισμὸν καὶ τὴν ἐλαχίστης ποσότητος λόγου χάριν, ἡ διατίμησις τῶν Γαλλικῶν νομισμάτων, ἤτοι τοῦ φράγκου ἀντὶ δραχμῆς **1,11**, τοῦ πενταφράγκου ἀντὶ δραχμῶν **5,58**, τοῦ εἰκοσαφράγκου ἀντὶ δραχμῶν **22,33**, τί ἄλλο ἐπέφερεν εἰμὴ τὴν εἰς τὰς χρηματικὰς δοσοληψίας εἰσαγωγὴν τριῶν νέων ἀνωμάλων χρηματικῶν ἀξιῶν;

Ἀλλ' ὀλίγον τὸ κακὸν τοῦτο λογίζεται ὡς πρὸς ἄλλα ἔτι μείζονα, προελθόντα ἀπὸ προφανῆ καὶ ἀσύγγνωστα λάθη, λαβόντα χώραν κατὰ τὴν διατίμησιν τῶν ξένων νομισμάτων, λάθη, ἕνεκα τῶν ὁποίων πρῶτον μὲν ἅπαν τὸ ἐθνικὸν ἡμῶν νόμισμα, τὸ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου ἐκτυπωθὲν, ἐφυγαδεύθη ὑπὸ τῆς κερδοσκοπίας, ἀντικατασταθὲν διὰ ξένων νομισμάτων· δεύτερον δὲ κατέστη ἐπιζήμιος εἴς τε τοὺς ἰδιώτας καὶ τὸ δημόσιον ἡ ἐκτύπωσις νέων ἐθνικῶν νομισμάτων, καὶ τρίτον, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι ἤθελον ἐκτυπωθῇ, πάλιν καὶ ταῦτα ἡ κερδοσκοπία παραχρῆμα ἤθελεν ἀνταλλάξει διὰ ξένων, ὡς τὰ πρῶτα.

Τὰ λάθη ταῦτα εἶναι δύο· τὸ μὲν, διότι δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ δαπάνη τῆς κατασκευῆς τοῦ ἡμετέρου νομίσματος κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ πρὸς τὰ ξένα, ἤτοι κατὰ τὴν διατίμησιν αὐτῶν, ἀλλὰ, βάρος πρὸς βάρος καὶ τίτλος πρὸς τίτλον, προσδιωρίσθη καὶ ἀνάλογος σχετικὴ ὀνομαστικὴ τιμὴ τῶν ξένων, ὡσανεὶ καὶ ταῦτα ἐπίσης διευκόλυνον τὰς συναλλαγὰς ἡμῶν, ὅπως τὰ ἐθνικά, ἐν

(α) Εἰς μόνα τὰ Ἱσπανικὰ καὶ Μεξικανικὰ τάλληρα εἶναι ἀκέραιος διατιμώμενα ἀκριβῶς πρὸς δραχμὰς 6.

ὦ ἐκεῖνα μετενεχθέντα ἔξωθεν ὡς ἐμπόρευμα, ἔπρεπε νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἁπλοῦς ὄγκος χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, ὅστις, διὰ νὰ κοπῇ εἰς νόμισμα, θέλει φυσικῷ τῷ λόγῳ ἐπιφορτισθῇ μὲ τὴν ἀναγκαίαν πρὸς τοῦτο δαπάνην. Ἑπομένως ἡ ἀνάλογος σχετικὴ τιμὴ τῶν ξένων νομισμάτων ἔπρεπε νὰ ἦναι ἠλαττωμένη εἰς τὴν διατίμησιν κατὰ τὸ ἔξοδον τῆς μετατυπώσεως αὐτῶν εἰς ἐθνικά, ὥστε ἡ ἀπαιτουμένη δαπάνη τῆς μετατυπώσεως νὰ καλύπτηται ἀπὸ τὴν διαφορὰν ταύτην· λόγου χάριν, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι ἡ δαπάνη τῆς ἐν γένει κατασκευῆς τοῦ νομίσματος εἶναι **1** τοῖς **100**, ὅσον εἶναι συνήθως, τὸ πενταφράγκον ἔπρεπε νὰ διατιμηθῇ πρὸς δραχμὰς **5,52** ἀντὶ **5,58**. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἐννοεῖται, ὅτι οὐδεμία ζημία ἤθελε προκύψει ἐκ τῆς μετατυπώσεώς του εἰς ἐθνικὸν νόμισμα, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον, ὅτι ἡ δαπάνη τῆς μετατυπώσεως ἐμπεριέχεται εἰς τὴν ὑλικὴν αὐτοῦ ἀξίαν. Ἔπειτα δὲ, προκειμένου περὶ ἀποστολῆς μεταλλικοῦ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν, προκαλουμένης ἀπὸ τὰς μετὰ τῶν ἄλλων ἐθνῶν συναλλαγὰς ἡμῶν, ἐννοεῖται, ὅτι τὰ ξένα ἤθελον προτιμᾶσθαι τῶν ἐθνικῶν, διότι ἐκ τῶν πρώτων προκύπτει κέρδος **1** τοῖς **100**, τὸ ὁποῖον ἀφῃρέθη ἀπὸ τὴν διατίμησιν αὐτῶν σχετικῶς μὲ τὴν ἀξίαν τῶν ἐθνικῶν, κατασταθέντων ἐκ τούτου ἐπίσης ἀκριβωτέρων ἀπὸ τὰ ξένα, ὅπως καὶ ἀπὸ τὸν ἁπλοῦν ὄγκον χρυσοῦ ἢ ἀργύρου. « *Τὸ νὰ παραλείψῃ τις* (supprimer) *τὸ ἔξοδον τῆς κατασκευῆς τοῦ νομίσματος*, λέγει ὁ **Michel Chevalier**, *εἶναι τὸ ἴδιον ὡς νὰ ἐνθαρρύνῃ τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ ἐθνικοῦ ἐμπορεύματος* (*νομίσματος*). »

Τὸ δεύτερον λάθος τῆς διατιμήσεως εἶναι τὸ ἑξῆς· Διὰ πολλῶν ἐπιστημονικῶν δοκιμασιῶν παρετηρήθη, ὅτι καὶ τὰ χρυσᾶ νομίσματα καὶ τὰ ἀργυρᾶ, καὶ τοι συγκεκιρνώμενα κατὰ τὴν κατασκευὴν μεθ' ἑτερογενοῦς τινος σκληροτέρου μετάλλου, ἰδίως δὲ χαλκοῦ, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ν' ἀντέχωσι πλειότερον εἰς τὴν τριβὴν (α), μ' ὅλον τοῦτο ἡ φθορὰ τῶν μὲν χρυσῶν φθάνει κατ'

(α) Κατὰ τὰς γενομένας χημικὰς καὶ φυσικὰς ἐρεύνας ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ συντελεστικωτέρα τοῦ ἐκ χαλκοῦ κράματος ἀναλογία πρὸς τὸ ὁλικὸν βάρος τοῦ νομίσματος, διὰ τὴν ἀντίστασιν αὐτοῦ κατὰ τῆς τριβῆς, εἶναι 1 πρὸς 12· εἰς τὴν Γαλλίαν ὅμως καὶ τὰς νεωτεριζούσας Ἑπικρατείας, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν, χάριν τοῦ δεκαδικοῦ συστήματος ὁ συγκερασμὸς τοῦ νομίσματος γίνεται κατὰ τὸ 1/10 ἐκ χαλκοῦ. Διὰ τοῦτο ὁ βαθμὸς τοῦ συγκερασμοῦ, ὀνομαζόμενος τ ί τ λ ο ς (titre), τοῦ ἡμετέρου νομίσματος εἶναι 9/10 ἤ 900/1000, ὁ ἐστὶν 1 μόριον χαλκοῦ καὶ 9 πολυτίμου μετάλλου.

ἔτος μέχρι τοῦ **1/800**, τῶν δὲ ἀργυρῶν μέχρι τοῦ **1/200**. Ἐν τούτοις ἡ φθορὰ αὕτη, ἥτις εἶναι σημαντικὴ εἴς τινα ξένα νομίσματα, ἰδίως δὲ εἰς τὰ τῆς Γερμανίας, τῶν ὁποίων τὰ τεταριμένα δὲν ἀναχωνεύονται (**refondre**), ὡς φαίνεται, δὲν ἐλήφθη ὁλοτελῶς ὑπ' ὄψιν ἀπὸ τοὺς συντάξαντας τὴν διατίμησιν, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχικῆς αὐτῶν νομίμου βαρύτητος προσδιώρισαν καὶ τὴν σχετικὴν τιμήν· τὰ τοιαῦτα δὲ μειοβαρῆ νομίσματα, λαβόντα δυνάμει νόμου ὀνομαστικὴν ἀξίαν ἀνωτέραν τῆς ἐσωτερικῆς, ἐπόμενον ἦτο να εἰσάξῃ ἡ κερδοσκοπία εἰς τὸν τόπον πρὸς ἀντικατάστασιν καὶ τῶν ἐθνικῶν καὶ τῶν ἰσοβαρῶν (σωστῶν) ξένων νομισμάτων, καὶ ὡς ἐκ τούτου τὰ Γερμανικὰ νομίσματα, ἰδίως δὲ αἱ σοβέντζικαι, αἵτινες εἰσὶ τετριμέναι, κατεστάθησαν τὸ ἐπικρατέστερον παρ' ἡμῖν εἰς τὰς ἐσωτερικὰς ληψοδοσίας νόμισμα, καὶ ἐπειδὴ, ὡς εἴπομεν, μεταξὺ τῆς πραγματικῆς καὶ ὀνομαστικῆς ἀξίας τῶν μειοβαρῶν καὶ τῶν ἄλλων ἰσοβαρῶν νομισμάτων ὑπάρχει οὐ μικρὰ διαφορὰ, τὰ δεύτερα, εἰς περίστασιν καθ' ἣν πρόκειται ν' ἀποσταλῶσιν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν, ὑπερτιμῶνται, ἀλλ' ἡ ὑπερτίμησις αὕτη εἶναι ἰδανικὴ καὶ ὄχι πραγματικὴ, διότι δὲν δίδονται εἰς ἀνταλλαγὴν αὐτούσιοι δραγμαί, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων γίνεται ἡ συμφωνία, ἀλλὰ ξένα μειοβαρῆ νομίσματα. Τοῦτο δὲ καταδεικνύεται ἔτι σαφέστερον καὶ ἀπὸ τὴν ἐπικρατοῦσαν παρ' ἡμῖν διαρκῆ ὑπερτίμησιν τῶν χρυσῶν ἐν γένει νομισμάτων, διὰ τὰ ὁποῖα προσφέρεται ἐπικαταλλαγὴ (agio) συνήθως **1** καὶ **2** τοῖς **0/0**, ἐν ᾧ εἰς ὅλας τὰς Ἑπικρατείας, αἵτινες μεταχειρίζονται τὸν ἄργυρον καὶ τὸν χρυσὸν συναμα ὡς νόμισμα, ἐπὶ ὡρισμένῃ σταθερᾷ σχετικῇ τιμῇ (α),

(α) Τὸ κυριώτερον χαρακτηριστικὸν τοῦ νομίσματος, θεωρουμένου ὡς γενικοῦ μέτρου τῆς ἀξίας τῶν πραγμάτων, εἶναι τὸ ὁ μ ο ι ό σ η μ ο ν τῆς ἀρχικῆς μονάδος αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ χρυσὸς εἶναι πολυτιμότερος τοῦ ἀργύρου, ὅσα Ἔθνη μεταχειρίζονται ἀμφότερα τὰ μέταλλα ταῦτα ὡς νόμισμα, εἶναι βεσμένα νὰ προσδιορίζωσι διὰ νόμου τὴν μεταξὺ τούτων σχετικὴν τιμὴν, ἀφ' ἧς ἐξαρτᾶται τὸ ἰ σ ά ξ ι ο ν δύο διαφόρων ποσοτήτων· λ. χ. ἂν ὑποθέσωμεν, ὅτι ὁ χρυσὸς εἶναι διπλασίως πολυτιμότερος τοῦ ἀργύρου, ἐννοεῖται, ὅτι δύω γραμμαὶ ἀργύρου θέλουν ἰσοδυναμεῖ ἢ ἀνταλλάσσεσθαι ἀντὶ μιᾶς χρυσοῦ· ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἀρχὴ κατακρίνεται παρ' ὅλων τῶν νομισματολόγων καὶ ἀκριβεστέρων κριτικῶν, ὡς ἐναντία τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων, διότι ὅπως εἶναι ἀδύνατον νὰ προσδιορίσῃ τις σταθερῶς τὴν σχετικὴν ἀξίαν δύο διαφόρων πραγμάτων, οὕτω καὶ τῶν ἀνωτέρω μετάλλων. « Ἡ φύσις, λέγει ὁ **Rondy Raguet**, δὲν ἐκέλευσε 1 οὐγγία χρυσοῦ ν' ἀξίζῃ πάντοτε τόσας οὐγγίας ἀργύρου, μήτε 1 λίτρα χαλκοῦ ν' ἀλλάζηται πάντοτε ἀντὶ τό-

καταστα θέντος τοῦ χρυσοῦ εὐθηνοτέρου ἀπὸ τὸν ἄργυρον, κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν, εἰσήχθησαν χρυσᾶ νομίσματα πρὸς ἀνταλλαγὴν τῶν ἀργυρῶν, χάριν βέβαια κερδοσκοπίας παρ' ἡμῖν ὅμως ὄχι μόνον δὲν συνέβη τὸ τοιοῦτον, ἀλλὰ μάλιστα, ὡς ἀνεφέραμεν, καὶ ὑπερτιμῶνται τὰ χρυσᾶ· διότι ἐν ᾧ ἡ σχετικὴ τιμὴ τοῦ χρυσοῦ πρὸς τὸν ἄργυρον εἶναι νενομισμένη παρ' ἡμῖν 1 πρὸς 15 1/2 (6), προσφερομένων ὅμως εἰς ἀνταλλαγὴν ὄχι αὐτουσίων δραχμῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος μειοβαρῶν ἀργυρῶν νομισμάτων, τῶν ὁποίων ἡ ὀνομαστικὴ ἀξία εἶναι, ὡς ἐρρέθη, ἀνωτέρα τῆς πραγματικῆς, ἡ σχέσις αὕτη ἀποβαίνει πράγματι κατωτέρα τῶν 15 1/2 καὶ ἑπομένως ἡ ἀνταλλαγὴ αὐτῶν διὰ χρυσῶν, τὰ ὁποῖα εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἰσοβαρῆ, καθίσταται ἐπιζήμιος παρ' ἡμῖν.

Οὕτως ἄρα συμφωνοῦνται μὲν ἅπασαι αἱ συναλλαγαὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δραχμῆς, ἀλλὰ πραγματοποιοῦνται διὰ ξένων νομισμάτων, φερόντων, δυνάμει τῆς διατιμήσεως, ὀνομαστικὴν ἀξίαν ἀνωτέραν τῆς πραγματικῆς, ἤτοι διὰ νομισμάτων νόθων, οὕτως εἰπεῖν· διότι ἐν ᾧ, κατὰ τὸν περὶ ἐθνικοῦ νομίσματος τοῦ 1833 νόμον, 4 γραμμαὶ καὶ 29 ὑποχιλιόγραμμα καθαροῦ ἀργύρου ἀποτελοῦσι τὴν δραχμὴν, κατὰ τὴν πλημμελῆ διατίμησιν, καὶ ὀλιγώτερον τούτου βάρος πάλιν ὀνομάζεται δραχμή. « Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι, ὡς λέγει ὁ Dupré de Saint-Maur, δὲν συμφωνοῦσι τὴν ἀξίαν τῶν πραγμάτων πρὸς χάριν ὀνομασιῶν ἢ ἤχων, ἀλλὰ δὲ ἀξίαν ἐσωτερικὴν, ἥτις οὐδὲν ἄλλο εἶναι, ἢ ποσότης ἀργύρου ἢ χρυσοῦ, τὴν ὁποίαν ἡ δημοσία Ἀρχὴ ἐγγυᾶται ὡς ὑπάρχουσαν εἰς τεμάχιόν τι (pièce) ὑφ' οἱανδήποτε ὀνομασίαν. »

Τὸ νόμισμα, Κύριε, εἶναι μὲν μέτρον τῆς ἀξίας τῶν πραγμάτων, ἀλλ' ὄχι, ὅπως ἄλλοτε ἐσφαλμένως ἐφρόνουν, καὶ ἁπλοῦν μετρικὸν σημεῖον, ἀλλὰ καθαρὸν ἐμπόρευμα, ἤ, μᾶλλον εἰπεῖν, ἀντάλλαγμα. Τοιούτου δὲ ὄντος, ἡ οὐσία τῆς δραχμῆς πρέπει νὰ μᾶς ἐνδιαφέρῃ, καὶ οὐχὶ βέβαια μόνη ἡ ὀνομασία αὐτῆς· ἄλλως ἂν διατηρῶμεν τὸ ἀρχικὸν ὄνομα τῆς δραχμῆς, ἀνεχώμεθα δὲ ἐπὶ τῶν ξένων νομισμάτων καὶ ὀλιγώτερον βάρος ἀργύρου τοῦ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὁρισθέντος διὰ τὴν ἀρχικὴν μονάδα, τὴν δραχμὴν, ν' ἀποτελῇ ἐπίσης δραχμὴν, τότε βεβαίως ἐμβαίνομεν εἰς τὸ ὁλέθριον σύστημα τῆς νοθεύσεως τοῦ νομίσματος, σύστημα, διὰ τοῦ ὁποίου πολλαὶ Κυβερνήσεις, καὶ ἰδίως ἡ τῶν Σουλτάνων, ἐγύμνωσαν ἄλλοτε τοὺς ὑπηκόους αὐτῶν· ἀλλ' αὗται τοὐλάχιστον ἐζημίωσαν μὲν τὸν λαὸν, ὠφέλησαν ὅμως τὸ δημόσιον ταμεῖον, ἐν ᾧ παρ' ἡμῖν σήμερον ὠφελοῦνται κερδοσκόποι τινὲς ἐπὶ καινῇ βλάβῃ, ὥστε ἡμεῖς πάσχομεν ἐξ ἀπειρίας, ἀλλ' εἰς στενὰ, ἐννοεῖται, ὅρια, ὅ,τι ἔπαθον ἄλλοι ἐξ ἰδιοτελείας τῶν Ἀρχόντων.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις τὸ ταχύτερον νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ τῆς θεραπείας τοῦ κακοῦ, ἥτις βέβαια δὲν εἶναι δύσκολος. Τρεῖς δὲ, ὡς νομίζει ἡ ἐπιτροπὴ, εἰσὶν οἱ τρόποι τῆς θεραπείας.

α) Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἐπιχειροῦσα τὴν μετατύπωσιν τῶν ξένων νομισμάτων εἰς ἐθνικὰ ἐν τῷ νομισματοκοπείῳ αὐτῆς, ὑποσχεθῇ τὴν ἀνταλλαγὴν αὐτῶν ἐντὸς ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος, μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ὁποίου νὰ ἐπέλθῃ ἡ κατάργησις τῆς ὑπαρχούσης διατιμήσεως, λαμβανομένων τοῦ λοιποῦ τῶν ξένων νομισμάτων ὡς ὄγκου χρυσοῦ ἢ ἀργύρου παρὰ τοῦ νομισματοκοπείου, κατὰ τὰ νενομισμένα.

β) Ἐὰν μεταῤῥυθμισθῇ διὰ νόμου ἡ ὑπάρχουσα διατίμησις, ὑποτιμωμένων τῶν ξένων νομισμάτων α) κατὰ τὴν ἀπαιτουμένην διὰ τὴν μετατύπωσιν δαπάνην καὶ β') κατὰ τὴν ὡς ἐκ τῆς τριβῆς εἴς τινα ἐξ αὐτῶν ἐπελθοῦσαν μείωσιν τοῦ βάρους, ὥστε μετατυπωμένων τῶν ξένων νομισμάτων εἰς ἐθνικὰ, νὰ μὴ ἐπέλθῃ ζημία τις εἰς τὸν ἐνεργοῦντα τὴν μετατύπωσιν.

σων λιτρῶν σιδήρου, ἢ 1 λίτρα βαμβακίου ἀντὶ τόσων λιτρῶν ἀλεύρου. Εἶναι δῆλον, προσθέτει, ὅτι οὐδεὶς φυσικὸς νόμος δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ διὰ τὸν χρυσὸν καὶ ἄργυρον, χωρὶς νὰ ἐφαρμόζηται ἐπίσης ἐφ' ὅλων τῶν λοιπῶν προϊόντων ἢ ἐμπορευμάτων. » Διὰ ταῦτα ἡ Ἀγγλία ἀπὸ τοῦ ἔτους 1816 κατήργησε τὴν νομισματικὴν χρῆσιν τοῦ ἀργύρου, παραδεχθεῖσα μόνον τὴν τοῦ χρυσοῦ, καὶ ὡς σ υ μ π λ ή ρ ω μ α (billon) ἐπιτρέψασα τὴν χρῆσιν τῶν ἀργυρῶν σελλινίων, τῶν ὁποίων τὴν νομισματοκόπησιν ἐπεφύλαξεν ὑπὲρ μόνου τοῦ Δημοσίου. Ἡ δὲ Ὁλλανδία καὶ τὸ Βέλγιον ἔπραξαν πρὸ ὀλίγου τὸ ἐναντίον, παρεδέχθησαν δηλαδὴ τὴν νομισματικὴν χρῆσιν μόνον τοῦ ἀργύρου, καὶ κατήργησαν τὴν τοῦ χρυσοῦ. Τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἀντικείμενον ἐπασχόλει πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἰδίως τὴν Γαλλίαν, ἥτις ὅμως διατηρεῖ τὸ μικτὸν σύστημα, ἐπὶ ὡρισμένῃ σχετικῇ τιμῇ τοῦ χρυσοῦ πρὸς τὸν ἄργυρον 1 πρὸς 15 1/2 (ἀκριβῶς 15 65/129)· ἀπέχει δὲ νὰ λάβῃ ἀποφασιστικὸν περὶ τούτου μέτρον, φοβουμένη μὴ διὰ τῆς καταργήσεως τοῦ χρυσοῦ (ὡς προτείνεται) ἐπέλθῃ καὶ ἡ φυγάδευσις αὐτοῦ.

(6) Κατὰ τὸ ἀπὸ 8/20 Φεβρουαρίου 1833 διάταγμα τῆς Ἀντιβασιλείας προσδιωρίσθησαν διὰ μὲν τὴν ἀ ρ γ υ ρ ᾶ ν δ ρ α χ μ ὴ ν 4 γραμμαὶ καὶ 29 ὑποχιλιόγραμμα καθαροῦ ἀργύρου, διὰ δὲ τὸ χ ρ υ σ ο ῦ ν ε ἰ κ ο σ ά δ ρ α χ μ ο ν 5 γραμμαὶ καὶ 199 ὑποχιλιόγραμμα καθαροῦ χρυσοῦ, ὅ ἐστι 26 ὑφεκατόγραμμα (ἀκριβῶς 25,995) διὰ τὴν μίαν ἢ διὰ τὸ εἰκοστόν· ἑπομένως 0,26 χρυσοῦ πρὸς 4,029 ἀργύρου εἶναι ὡς 1 πρὸς 15 1/2 (ἀκριβῶς 15,499 ἐπὶ τῷ ἀκριβεῖ ὅρῳ τῶν 25,995).

γ') Ἂν ἐλαττωθῇ διὰ νόμου τὸ ἀρχικὸν βάρος τῆς δραχμῆς, (ἄνευ ὅμως μεταβολῆς τῆς διατιμήσεως) ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε μετατυπωμένων τῶν ξένων νομισμάτων εἰς *νέα ἐθνικά*, νὰ καλύπτηται καὶ πάλιν ἡ δαπάνη τῆς μετατυπώσεως ἀπὸ τὸ πλεονάζον εἰς τὰ ξένα ποσὸν τοῦ πολυτίμου μετάλλου, ἢ τἀνάπαλιν, ἀπὸ τὴν μείωσιν τοῦ βάρους τῆς δραχμῆς (α).

Ἂς ἐξετάσωμεν δὲ ἤδη ποῖος ἐκ τῶν ἀνωτέρω τριῶν τρόπων εἶναι προτιμότερος κατὰ τὴν ἐφαρμογήν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν καὶ τοῦ συμφέροντος τῶν τε πολιτῶν καὶ τοῦ δημοσίου.

Ὁ πρῶτος τρόπος εἶναι μὲν ὀρθότερος καὶ δικαιότερος, ἀλλὰ δύσκολος εἰς τὴν ἐφαρμογήν, διότι ἐκτὸς τῆς μεγάλης ζημίας, τὴν ὁποίαν θέλει ὑποστῆ τὸ Δημόσιον διά τε τὸ ἔξοδον τῆς μετατυπώσεως τῶν ξένων καὶ τὴν ἐκ τῆς τριβῆς ὑπάρχουσαν φθοράν τινων, πρέπει νὰ ἦναι ἐφωδιασμένον τὸ δημόσιον ταμεῖον καὶ μὲ ἱκανὴν ποσότητα χρημάτων, διὰ νὰ δυνηθῇ ν' ἀνταλλάξῃ ἐντὸς τοῦ ὁρισθησομένου διαστήματος τὰ παρουσιαζόμενα ξένα νομίσματα. Εἶναι δὲ ἀναγκαῖος ὁ προσδιορισμὸς τοῦ διαστήματος τούτου διὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ξένων, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπαρχούσης διατιμήσεως, διότι ἄνευ τούτου, ὡς ἐρρέθη, ἡ κερδοσκοπία θέλει ἐξάγει τὰ ἐθνικὰ νομίσματα, εἰσάγουσα ἀντ' αὐτῶν ξένα μειοβαρῆ.

Ὁ δεύτερος εἶναι μὲν εὔκολος κατὰ τὴν ἐφαρμογήν, διότι τὸ Δημόσιον οὔτε ζημίαν σημαντικὴν θέλει ὑποστῆ, οὔτε ἀνάγκην χρημάτων θέλει ἔχει πρὸς ἐκτέλεσιν τούτου, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον, ὅτι λαμβάνον τὰ ξένα νομίσματα εἰς κατωτέραν παρὰ τὴν σημερινὴν τιμήν, θέλει τὰ μεταβάλει βαθμηδὸν εἰς ἐθνικά, καλυπτομένης τῆς ἐν γένει δαπάνης ἀπὸ τὴν ὑποτίμησιν τῶν ξένων, σχετικῶς πρὸς τὴν δραχμήν· ἀλλ' ὁ τρόπος οὗτος θέλει φέρει ζημίαν πρῶτον εἰς τοὺς εὐρεθησομένους μὲ χρηματικὰς ποσότητας κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς μεταρρυθμίσεως, καὶ δεύτερον εἰς τοὺς ὀφειλέτας, οἵτινες λαβόντες τὰ ξένα νομίσματα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπαρχούσης διατιμήσεως, θέλουν τ' ἀποδώσει ὑποτετιμημένα, ἢ εἰς δραχμὰς αὐτουσίους, ἐνῷ δὲν ἔλαβον τοιαύτας· μὲ ἄλλους λόγους, θέλουσιν ἀποδώσει πλειοτέραν ποσότητα ἀργύρου ἢ χρυσοῦ παρ' ὅσην ἔλαβον.

Μένει λοιπὸν ὁ τρίτος τρόπος, ὅστις καὶ εὔκολος εἶναι κατὰ

(α) Ἡ ἐλάττωσις τόσου τοῦ πολυτίμου μετάλλου, καθὼς καὶ τοῦ ἐπιμίγματος ἢ κράματος θέλει γίνει ἀνάλογος πρὸς τὴν ὑπάρχουσαν μεταξὺ αὐτῶν σχέσιν, ἵνα διατηρηθῇ ὁ αὐτὸς τίτλος καὶ πάλιν.

τὴν ἐφαρμογὴν ὅπως ὁ δεύτερος, καὶ πᾶσαν σχεδὸν ζημίαν προλαμβάνει.

Εἶναι ἀληθές, Κύριοι, ὅτι ὡς ἀντίθετος τοῦ δευτέρου, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἀντὶ τῆς ἐλαττώσεως τῆς τιμῆς τῶν ξένων νομισμάτων μειωθήσεται τὸ βάρος τῆς δραχμῆς, θέλει προξενήσει ζημίαν τινὰ εἰς τοὺς δανειστάς, οἵτινες θέλουν λάβει δραχμὰς ὀλιγωτέρου βάρους. Ἀλλὰ μήπως ἔλωκαν οὗτοι πραγματικὰς δραχμὰς, ἢ μήπως πληρονόμενοι σήμερον διὰ ξένων μειοβαρῶν νομισμάτων, καὶ αὐχὶ διὰ δραχμῶν, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ὑποθετικὴν ταύτην ζημίαν; Τί ὠφελεῖ ἂν τὰ συμβόλαια ἀναφέρουν μὲν δραχμὰς, πραγματοποιοῦνται ὅμως διὰ ξένων νομισμάτων; **95** λεπτὰ, ὅσον διατιμᾶται ἡ σβάντζικα, ἀποτελοῦσιν ἀκριβῶς τὰ **19/20** τῆς δραχμῆς, ἀλλὰ μία σφάντζικα πεπαλαιωμένη καὶ ἐκ τούτου τετριμμένη περιέχει καὶ τὰ **19/20** τῶν γραμμῶν **4,029** ἀργύρου; πολλοῦ γε καὶ δεῖ· καὶ μολαταῦτα, Κύριοι, ὁ δανειστὴς λαμβάνει αὐτὴν δυνάμει τῆς διατιμήσεως ἀντὶ **95** λεπτῶν· ἑπομένως ὑρίσταται καὶ σήμερον ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ζημία, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι αὕτη εἶναι ἀνεκτὴ διὰ τὰ ξένα μὲν, ἀλλὰ νόμιμον κυκλοφορίαν ἔχοντα νομίσματα.

Ἀφοῦ λοιπὸν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ξένα μειοβαρῆ νομίσματα, ἔχομεν ὄνομα μόνον, καὶ ὄχι τὸ ἀντιστοιχοῦν αὐτῷ ἀρχικῶς πρᾶγμα, ἔχομεν δηλαδὴ τὴν νενομισμένην μονάδα, τὴν δραχμὴν, καὶ ὄχι ἀκριβῶς τὸ βάρος αὐτῆς, διὰ τίνα λόγον νὰ μὴ ἐφαρμόσωμεν καὶ ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου νομίσματος ὅ,τι γίνεται καὶ εἰς τὰ ξένα, λαμβάνοντες προσέτι ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ἔξοδον τῆς κατασκευῆς τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος; Ἐὰν ἀντὶ τῶν γραμμῶν **4,029** ἀργύρου προσδιορίσωμεν διὰ τὴν νέαν δραχμὴν γραμμὰς **3,960** (α),

(α) Σμικρυνομένης τῆς μεταλλικῆς οὐσίας τῆς δραχμῆς ἀπὸ γραμ. 4,029 εἰς 3,960 καθαροῦ ἀργύρου, θέλει σμικρυνθῇ συνάμα καὶ ἡ τοῦ εἰκοσαδράχμου ἀπὸ γραμ. 5,199 εἰς 5,110 καθαροῦ χρυσοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει, ἐννοεῖται, τῆς παραδεδεγμένης νομίμου σχετικῆς ἀξίας τοῦ χρυσοῦ πρὸς τὸν ἄργυρον 1 πρὸς 15 1/2, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐκτυπώσεως καὶ χρυσῶν προσέτι ἐθνικῶν νομισμάτων.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἅπασαι σχεδὸν, ὡς προανεφέραμεν, αἱ Ἐπικράτειαι, ἀναγνωρίζουσαι τὸ πλημμελὲς τοῦ μικτοῦ συστήματος, σκέπτονται, κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν, περὶ τῆς παραδοχῆς θατέρου τῶν πολυτίμων μετάλλων ὡς νομίσματος, καταργουμένης οὕτω τῆς μεταξὺ αὐτῶν αὐθεντικῆς ἢ ἐπισήμου (officielle), οὕτως εἰπεῖν, σταθερᾶς σχετικῆς ἀξίας, ἥτις εἶναι ἀναπόφευκτος ἀνάγκη τοῦ μικτοῦ συ-

ὅ ἐστι, ὀλιγώτερον κατὰ 69 ὑποχιλιόγραμμα, ἰσοδυναμοῦντα μὲ 1 λεπτὸν καὶ 3/4 αὐτοῦ ὀνομαστικῆς ἀξίας, τὸ δὲ ἔξοδον τῆς ἀνατυπώσεως καθὼς καὶ ἡ ζημία τῆς τριβῆς καλύπτεται ἀπὸ τὴν μείωσιν ταύτην τῆς ποσότητος τοῦ ἀργύρου τῆς δραχμῆς, ἐννοεῖται, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δύναται πάραυτα νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν μετατύπωσιν τῶν ξένων νομισμάτων ἐν τῷ νομισματοκοπείῳ αὐτῆς καὶ ἄνευ χρηματικῶν πρὸς τοῦτο κιραλαίων· διότι αὐταὶ αἱ εἰσπράξεις τοῦ Δημοσίου δύνανται νὰ μεταβάλλωνται βαθμηδὸν εἰς ἐθνικὰ νομίσματα.

Τὸ ἔξοδον τῆς ἐκτυπώσεως εἰς ἄλλας Ἐπικρατείας δὲν ὑπερβαίνει τὸ 1 τοῖς 0|0 (α)· ἀλλὰ παρ' ἡμῖν βέβαια θέλει εἶσθαι μεγαλείτερον· διὰ τοῦτο, καθὼς ἀκόμη καὶ διὰ τὸ μειοβαρὲς τινῶν νομισμάτων, πρέπει ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐλάττωσις τῆς ποσότητος τοῦ ἀργύρου νὰ γίνῃ μέχρι τοῦ 1 καὶ 3/4 τοῖς 0|0.

Ἡ μείωσις αὕτη τῆς μεταλλικῆς φύσεως τῆς δραχμῆς δὲν δύναται νὰ κατακριθῇ ὡς νόθευσις τοῦ νομίσματος ἡμῶν, διότι δὲν γίνεται χάριν ἰδιοτελείας, ἀλλὰ πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐσφαλμένων, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἀπεμακρύνθημεν τῆς ἀληθείας τῶν πραγμάτων· ὁ λέγων ὅτι ἔχει 100 δραχμὰς, διότι εἶναι κάτοχος 105 σβαντζίκων καὶ 25 λεπτῶν, εὑρίσκεται εἰς ἀπάτην, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον, ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν ἔχει αὐτουσίους δραχμὰς, δὲν κέκτηται οὔτε τὴν παρὰ τοῦ νόμου ὁριζομένην ποσότητα ἀργύρου. Ἄρα προκειμένου ἤδη, πρῶτον μὲν περὶ κατασκευῆς ἐθνικοῦ νομίσματος, διὰ τοῦ ὁποίου ἀποκλειστικῶς θέλουν διενεργεῖσθαι τοῦ λοιποῦ αἱ συναλλαγαὶ ἡμῶν ὀνόματι καὶ πράγματι, δεύτερον δὲ περὶ νομισποιήσεως, οὕτως εἰπεῖν, τῆς ὁπωσδήποτε ἐπελθούσης διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ νομίμου βάρους τῆς δραχμῆς, καὶ τοῦ ὑποτιθεμένου, ὡς ὑπάρχοντος ἐν τοῖς ξένοις νομίσμασι, δὲν νοθεύομεν βέβαια τὸ νόμισμα ἡμῶν, ἀλλὰ μάλιστα τὸ φέρομεν εἰς τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ σημερινὴν σημασίαν· δὲν πράττομεν ἄλλο τι παρὰ διὰ νὰ συνελκύσωμεν καὶ ἡ σκιὰ σώματος, τὸ ὁποῖον ὁπωσδήποτε ἐξέλιπε.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι κατὰ γενικὸν κανόνα, πᾶσα ἀλλοίωσις τοῦ

στήματος, διότι ἄλλως εἶν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἑνότης τῆς νομισματικῆς μονάδος ἐξ ἑκατέρων τῶν μετάλλων ταύτων. Ἡ λύσις ὅμως τοῦ ζητήματος τούτου εἶναι πρόωρος δίδασα δι' ἡμᾶς εἰσέτι.

(α) Εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅπου τὰ μὲν Νομισματοκοπεῖα ἀνήκουσιν εἰς τὸ Δημόσιον, ἡ δὲ ἐκτύπωσις τῶν νομισμάτων παραχωρεῖται εἰς ἰδιώτας ἐπιχειρηματίας, ἐπὶ μὲν τῶν ἀργυρῶν εἶναι προσδιωρισμένον 3/4 τοῖς 0/0 ὡς ἀνώτατος ὅρος, ἐπὶ δὲ τῶν χρυσῶν 2 τοῖς 1000.

νομίσματος (διατηρουμένης τῆς αὐτῆς ὀνομασίας), ἤτις γίνεται διὰ μειώσεως, εἴτε τοῦ βάρους αὐτοῦ εἴτε τοῦ τίτλου, ἢ καὶ ἀμφοτέρων συνάμα, πάντοτε ὀνομάζεται νόθευσις, ἀλλ' ἀληθὴς καὶ πραγματικὴ νόθευσις εἶναι ἐκείνη, ἤτις γινομένη κυρίως παρὰ τῶν Κυβερνήσεων ἔχει καὶ σκοπὸν ἰδιοτελῆ, συνιστάμενον εἰς τὴν ἐξόφλησιν ποσῶν ἀνωτέρας ἀξίας, δι' ἴσων μὲν ἀριθμητικῶς ποσῶν, ἀλλὰ κατωτέρας ἀξίας, ὡς περιεχόντων τῶν δευτέρων νομισμάτων ὀλιγωτέραν ποσότητα χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, διὰ τοῦτο καὶ ἄμεσος συνέπεια τῆς τοιαύτης νοθεύσεως εἶναι ἡ ὕψωσις τῆς τιμῆς τῶν πραγμάτων, ἀναλόγως τῆς γενομένης νοθεύσεως τοῦ νομίσματος. Ἡ προκειμένη ὅμως ἀλλοίωσις ὑπαγορευομένη ἀπὸ ὀρθὸν λόγον, καὶ οὖσα φανερὰ καὶ ἄδολος παντὸς πλαγίου σκοποῦ, δὲν δύναται φυσικῇ τῷ λόγῳ νὰ συνεπιφέρῃ τὴν ἐλαχίστην σύγχρουσιν συμφερόντων, εἶναι πάντοτε φάρμακον, ἀλλ' ὄχι καὶ δηλητήριον. Διὰ ταῦτα ἡ Ἐπιτροπή σας συνιστᾷ τὸν τελευταῖον τρίτον τρόπον κατὰ προτίμησιν τῶν ἄλλων δύο.

Ὁπωσδήποτε ὅμως τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν τριῶν τιθεμένου εἰς ἐνέργειαν, ἐννοεῖται, Κύριοι, ὅτι ἀμέσως καὶ τὸ ἀπὸ 7/19 Ἀπριλίου 1843 Β. Διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπιτρέπεται ἡ ἐκτύπωσις ἐθνικῶν νομισμάτων παρὰ τῷ νομισματοκοπείῳ ἡμῶν διὰ λογαριασμὸν τῶν ἰδιωτῶν ἐπὶ πληρωμῇ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκτυπώσεως, θέλει λάβει ζωήν· διότι ἐνόσῳ ὑπάρχει ἡ ἐσφαλμένη αὕτη σχετικὴ τιμὴ τῶν ξένων νομισμάτων πρὸς τὸ ἐθνικὸν, οὐδεὶς βέβαια δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἐκτύπωσιν, ἄνευ ἐπαισθητῆς ζημίας, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἀντὶ νὰ φέρῃ τις ἐξωθεν πλίνθους (ingots) χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, διὰ τὴν νομισματοκόπησιν τῶν ὁποίων θέλει ὑποστῆ ἔξοδον ἀνώτερον ἐνταῦθα, εἶναι συμφερώτερον βέβαια νὰ φέρῃ ξένα νομίσματα καὶ μάλιστα μειοβαρῆ, ὅπως τωόντι συμβαίνει.

Διϊσχυρίζονται τινες, ὅτι μόνον μεταξὺ τῶν πλίνθων καὶ τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἡ διαφορὰ τῶν ἐξόδων τῆς ἐκτυπώσεως, ὡς πρὸς τὴν σχετικὴν μεταξὺ αὐτῶν τιμὴν, ὄχι δὲ καὶ μεταξὺ τῶν ξένων νομισμάτων, ἐπειδὴ ταῦτα, ὡς λέγουσιν, ἀφοῦ ἅπαξ ἐπεφορτίσθησαν μὲ τὴν δαπάνην τῆς κατασκευῆς εἰς τὰς οἰκείας Ἐπικρατείας, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἁπλοῦς ὄγκος χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, ἀλλ' ὡς ἄλλα ἐθνικὰ νομίσματα, ἢ κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν σφαλερὰν (α) μᾶλιστα φράσιν ὅτι

(α) Λέγομεν σφαλερὰν διότι μόνον κατὰ τὴν σύγκρισιν τῆς σχετικῆς ὀνομαστικῆς ἀξίας τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος πρὸς τὴν τῶν ξένων

« ὅπως λογαριάζεται τὸ ἔξοδον τῆς κατασκευῆς ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος, *προστιθέμενον εἰς τὴν ἀξίαν αὐτοῦ*, οὕτω πρέπει νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ ἐπὶ τῶν ξένων νομισμάτων, καὶ *νὰ προστίθεται εἰς τὴν ἀξίαν αὐτῶν*, κατὰ τὴν διατίμησίν των. »

Ἀλλὰ λανθάνονται· διότι ἡ κατασκευὴ ἐν γένει τοῦ νομίσματος συνίσταται μὲν κυρίως εἰς τὴν ὁμοιόβαθμον καθάρισιν ἢ λαγαρισμὸν (raffinage) τοῦ πολυτίμου μετάλλου, καὶ εἰς τὸ ἰσοβαρὲς κόψιμον τῶν παραδεδεγμένων τεμαχίων, ἀλλὰ τόσον τὸ πρῶτον καθὼς καὶ τὸ δεύτερον, ἀντικείμενα ὅλως αὐθαίρετα ὄντα, κανονίζονται διὰ νόμου κατὰ τὸ δοκοῦν ἑκάστῃ Ἐπικρατείᾳ, καὶ ἐκ τούτου διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων· (6) λ. χ. ὁ νόμιμος τίτλος τοῦ ἡμετέρου νομίσματος εἶναι **900|1000**, τὸ δὲ βάρος τῆς νομισματικῆς ἡμῶν μονάδος, ὀνομαζομένης *δραχμῆς* σύγκειται ἐκ γραμμῶν **4,029** καθαροῦ ἀργύρου, ἐνῷ τῶν Γερμανικῶν νομισμάτων ὁ μὲν τίτλος εἶναι, τινῶν μὲν **830|1000**, τινῶν δὲ **580/1000**, τὸ δὲ βάρος τῆς νομισματικῆς μονάδος, ὀνομαζομένης *Φιωρίνιον*, σύγκειται ἐκ γραμμῶν **11,638** καθαροῦ ἀργύρου.

Ἡμεῖς προσέτι χάριν εὐκολωτέρου ἀριθμητικοῦ καταλογισμοῦ,

ἢ τῶν πλίνθων δύναταί τις νὰ διακρίνῃ καὶ ἐπομένως νὰ καταλογίσῃ ὅπως δήποτε τὴν δαπάνην τῆς κατασκευῆς τοῦ νομίσματος, ἄλλως οὐδεμίαν σημασίαν δύναται νὰ ἔχῃ ἡ φράσις αὕτη, διότι τί ἄλλο θὰ εἴπῃ τὸ ἔξοδον νὰ προστίθηται εἰς τὴν ὀνομαστικὴν ἀξίαν τοῦ νομίσματος, παρὰ ν' ἀποτελῇ μέρος τῆς ὀνομαστικῆς αὐτοῦ ἀξίας, τὸ δὲ ἀντιστοιχοῦν μὲ τὴν δαπάνην ταύτην μερίδιον τοῦ πολυτίμου μετάλλου νὰ κρατῆται ἀπὸ τὸ ὁλικὸν βάρος τῆς νομισματικῆς μονάδος; Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀντικείμενον τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀρχικῆς δόσεως τοῦ πολυτίμου μετάλλου τοῦ ἀποτελοῦντος τὴν νομισματικὴν μονάδα, πρᾶγμα ὅλως αὐθαίρετον καὶ ὄχι βέβαια τῆς διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ νομίσματος ἀπαιτουμένης δαπάνης· λ. χ. ἂν ἀπ' ἀρχῆς ἀντὶ τῶν 4,029 ἀργύρου προσδιωρίζοντο 4 ἢ καὶ 3 μόνον γραμμαὶ διὰ τὴν δραχμὴν, οὐδεμίαν ἄλλην σημασίαν ἤθελεν ἔχει τὸ τοιοῦτον παρ' ὅτι ἡ δραχμὴ ἤθελεν ἔχει μικροτέραν πραγματικὴν ἀξίαν, ὁ ἐστὶ ἀσθενεστέραν ἀνταλλακτικὴν δύναμιν, καὶ τοι ἐπίσης διαιρουμένην εἰς 100 λεπτά, ἀλλὰ μικρότερα βέβαια τῶν ἤδη ὑπαρχόντων. Προσδιορίσθη δὲ ἡ ἀνωτέρω κλασματικὴ πυκνότης τοῦ ἀργύρου, διὰ ν' ἀποτελῇ, ὡς φαίνεται, ἡ δραχμὴ τὸ 4|6 ἀκριβῶς τοῦ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν γνωστοῦ εἰς τὴν Ἀνατολὴν Ἱσπανικοῦ διστήλου.

(6) Εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι, ἂν μία κοινὴ διὰ ὅλας τὰς Ἐπικρατείας ὑπῆρχε νομισματικὴ μονάς, ἔστω καὶ ὑπὸ διάφορον ὀνομασίαν, ὅπως ὑπάρχει ταυτὴ μεταξὺ τῆς Γαλλίας, τοῦ Βελγίου καὶ Πεδεμοντίου.

ἐκόψαμεν κανονικὰς καθ' ἡμᾶς νομισματικὰς ἀξίας, ἀνταποκρινομένας εἰς τὸ παραδεχθὲν δεκαδικὸν σύστημα, ἤτοι τέτταρα τῆς δραχμῆς, ἡμίσεα, μονόδραχμα, πεντάδραχμα ἀργυρᾶ, καὶ εἰκοσάδραχμα ἐκ χρυσοῦ. Οἱ Γερμανοὶ ὅμως ἔχοντες διάφορον παρὰ τὸ ἐδικόν μας σύστημα, ἔκοψαν τὰς οἰκείας δι' αὐτοὺς νομισματικὰς ἐπὶ τῆς ἀξίας, ἤτοι εἰκοσάρια (τὰς σραέντσικας, τὸ 1|3 τῶν **60** κρειτζαρίων, εἰς ἃ ὑποδιαιρεῖται ἡ νομισματικὴ αὐτῶν μονάς), ὁλόκληρα φιορίνια (τὰ ἡμίσεα τοῦ ταλλήρου), διπλᾶ φιορίνια (τὰ ὁλόκληρα τάλληρα), ἀνταποκρινόμενα ὅλα ταῦτα εἰς τὸ νομισματικὸν αὐτῶν μετρικὸν σύστημα.

Προκειμένου ὅμως νὰ λάβωσι τὰ γερμανικὰ ταῦτα νομίσματα νόμιμον παρ' ἡμῖν κυκλοφορίαν, ἀναγομένης τῆς ὀνομαστικῆς αὐτῶν ἀξίας εἰς τὴν τῆς ἡμετέρας δραχμῆς, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπαρχούσης διατιμήσεως, ἐνοεῖται ὅτι θέλουσιν εἰσαχθῆ εἰς τὰς ληφθησομένας ἡμῶν τρεῖς ἀνώμαλοι νομισματικαὶ ἀξίαι, ὡς τῶν **95** λεπτῶν διὰ τὴν σράντσικαν, τῶν δρ. 2,89 διὰ τὸ ἥμισυ τοῦ ταλλήρου, καὶ τῶν δρ. 5.78 διὰ τὸ ὁλόκληρον τάλληρον, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμητικὸς καταλογισμὸς καθίσταται ἐπίπονος καὶ δύσκολος. Ὅ,τι δὲ συμβαίνει διὰ τὰ ἀνωτέρω νομίσματα, τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὰ τῶν ἄλλων ἐπικρατειῶν. Τί ὠφελεῖ λοιπὸν ἂν τὰ ξένα ἐν γένει νομίσματα ἐπροστίθησαν μὲν εἰς τὰς οἰκείας ἐπικρατείας μὲ τὴν δαπάνην τῆς κατασκευῆς, δὲν ἀνταποκρίνονται ὅμως εἰς τὸ νομισματικὸν ἡμῶν σύστημα; Εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ θέλῃ τις νὰ ὑπολογίσῃ τὸ ἔξοδον τοῦ σχηματισμοῦ εἰς τὴν ὑλικὴν ἀξίαν ἑνὸς φορέματος, τὸ ὁποῖον μὴ κατασκευασθὲν ἀρχικῶς δι' αὐτόν, δὲν ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὸ σῶμά του.

Ἀλλ' ἐνταῦθα δύναταί τις νὰ παρατηρήσῃ, καὶ πολὺ ὀρθῶς, ὅτι εἶναι ὅλως περιττὴ ἡ διατίμησις τῶν ξένων νομισμάτων. Τὸ εἴπομεν καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνομεν, ὅτι εἰς ὅλας τὰς ἐπικρατείας μόνον διὰ τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος ἐνεργοῦνται αἱ συναλλαγαί, ὅλα δὲ τὰ λοιπὰ ξένα νομίσματα μεταξὺ μὲν τῶν ἰδιωτῶν ἔχουσιν ἐμπορεύσιμον ἀξίαν, ὡς πᾶν ἄλλο ἐμπόρευμα, παρὰ δὲ τῷ νομισματοκοπείῳ κανονισμένην, ὡς τὴν τῶν πλίνθων (lingots, ὡς νὰ ἦσαν καὶ ταῦτα ἁπλῆ ὕλη χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, ἥτις διὰ νὰ κοπῇ εἰς ἐθνικὸν νόμισμα, θέλει ἐπιπροστεθῆ μὲ τὸ κανονισμένον ἔξοδον τῆς κατασκευῆς.

Ταῦτα, Κύριοι, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ Ἀντιβασιλεία, ὡς *προσωρινὸν* μέτρον παραδέχθη τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διατίμησιν τῶν ξένων νομισμάτων, καὶ διὰ τοῦτο ῥητῶς ἀναφέρεται εἰς τὸν ἴδιον περὶ ἐθνικοῦ νομίσματος νόμον (ἄρθρ. 16), ὅτε «προσωρινῶς

καὶ μέχρι νεωτέρας διαταγῆς θέλουν εἶσθαι δεκτὰ . . . .

Δυστυχῶς ὅμως ἡ διατίμησις αὕτη ἕνεκα τῶν σφαλμάτων, ἅτινα εἰσεχώρησαν ὡς πρὸς τὴν βάσιν αὐτῆς, διαιωνίσθη· ἀντὶ δὲ νὰ σκεπτώμεθα τίνι τρόπῳ νὰ ἐξέλθωμεν τῆς σκολιᾶς ταύτης ὁδοῦ, καὶ νὰ φροντίσωμεν διὰ τὴν ταχυτέραν ἀντικατάστασιν τῶν ξένων νομισμάτων μὲ ἐθνικόν, πρὸς ἱκανοποίησιν καὶ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν φιλοτιμίας, ἐπιδιώκοντες οὕτω τὴν ἐν γένει κατάργησιν τῆς διατιμήσεως τῶν ξένων νομισμάτων, ὁ πρώην ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐπλούτισε τὴν ῥηθεῖσαν διατίμησιν, προσθεὶς εἰς αὐτὴν πρό τινος καιροῦ καὶ τὰ χρυσᾶ ἀμερικανικὰ νομίσματα διὰ Β. διατάγματος. Διὰ δὲ τὰ τουρκικὰ νομίσματα, ἐπειδὴ ὑπάρχει νόμος ἀπαγορεύων καὶ αὐτὴν τὴν ἐμπορεύσιμον κυκλοφορίαν των, εἰσήγαγε μὲν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ἀλλὰ πρὸ ἑνὸς ἤδη ἔτους περίπου διέταξε δι' ἐγκυκλίου τὰ δημόσια ταμεῖα νὰ τὰ δέχωνται, καὶ τὸ χείριστον μάλιστα, εἰς ἀνωτέραν τιμὴν τῆς πραγματικῆς αὐτῶν ἀξίας, ὅπερ συνέτεινεν εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς κυκλοφορίας των, καὶ κατὰ συνέπειαν εἰς τὴν ὑπὸ τῶν κερδοσκόπων ὅσον οἷόν τε μεγαλειτέρου ποσοῦ εἰσαγωγήν.

Διὰ τοῦτο δὲ ἡ Ἐπιτροπή σας, μὴ δυναμένη ν' ἀποφύγῃ ἤδη καὶ τούτων τῶν νομισμάτων τὴν διατίμησιν, εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ παραδεχθῇ μὲν τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου ὡς μέτρον, ἐννοεῖται, προσωρινὸν ἀναφορικῶς μὲ τὰ περὶ ῥιζικῆς μεταῤῥυθμίσεως τοῦ νομισματικοῦ ἡμῶν συστήματος προεκτεθέντα, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν τοῦ ἄρθρου 2 διάταξιν περὶ προσδιορισμοῦ τῆς τιμῆς τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος νομισμάτων διὰ Β. διατάγματος· διότι τοῦτο φρονεῖ ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι εἶναι ἀντικείμενον νομοθετικὸν καὶ οὐχὶ νομοτελεστικόν, καθ' ὅσον τὰ Β. διατάγματα ἐκδίδονται πρὸς ἐκτέλεσιν ἤδη νόμων (ἄρθρ. Συντάγμ. 28)· νόμον δὲ κανονίζοντα τὰ περὶ τῆς διατιμήσεως τῶν ξένων νομισμάτων δὲν ἔχομεν, ἀλλ' ἁπλῶς διατίμησιν τινῶν ἐξ αὐτῶν, ἤτοι τὴν τοῦ **1833**, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δύναταί τις βεβαίως ἐξ ἀναλογίας νὰ ὁδηγηθῇ εἰς τὴν διατίμησιν νέων νομισμάτων, ἀκολουθῶν τὴν παραδεχθεῖσαν εἰς ταύτην βάσιν· ἀλλ' ἀφ' οὗ διὰ νόμου ῥητοῦ δὲν κανονίζονται γενικαὶ περὶ διατιμήσεως διατάξεις, τίς μᾶς ἐγγυᾶται ὅτι κατὰ τὸ δοκοῦν ἑκάστῳ ὑπουργῷ δὲν θέλει προσδιορίζεσθαι ἀπολύτως ἡ τιμὴ τῶν ξένων νομισμάτων; Πρόσφατον τούτου παράδειγμα ἔχομεν τὴν ἄνω μνημονευθεῖσαν διαταγὴν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅστις ὑπείκων εἰς ἀναπόδραστον μὲν ἀνάγκην, ὡς ὁ ἴδιος ἐν τῇ ἐκθέσει του λέγει·

ἀλλ' ἀνατρέπουσαν ἐν τούτοις τὴν βάσιν τοῦ νομισματικοῦ ἡμῶν συστήματος, ἐπέτρεψε τὴν παραδοχὴν τῶν τουρκικῶν νομισμάτων παρὰ τῶν δημοσίων ταμείων ἀντὶ δρ. **5,20**, ἐν ᾧ ἡ πραγματικὴ αὐτῶν ἀξία σχετικῶς πρὸς τὴν δραχμὴν δὲν εἶναι ἀνωτέρα τῶν δρ. **4,95**, καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸ μὲν ἑλληνικὸν τάλληρον, περιέχον γραμ. **20,147** καθαροῦ ἀργύρου, εἶναι δεκτὸν κατὰ τὴν ὀνομαστικὴν αὐτοῦ ἀξίαν ἀντὶ δρ. **5**, τὸ δὲ τουρκικόν, καὶ τοι περιέχον ὀλιγωτέραν ποσότητα καθαροῦ ἀργύρου, ἤτοι γραμ. **19,961**, εἶναι δεκτὸν σήμερον ἀντὶ δρ. **5,20**, ὅ ἐστιν ἠλαττώθη διὰ τῆς ἐγκυκλίου ἡ διὰ νόμου ἀποτελοῦσα τὴν νομισματικὴν ἡμῶν μονάδα ποσότης τοῦ ἀργύρου ἀπὸ γραμ. **4,029** εἰς γραμ. **3,839**, ἤτοι κατὰ **5** τοῖς **100**! Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἀφ' οὗ ἡ ἐκτύπωσις ἐθνικοῦ νομίσματος πρέπει νὰ στηρίζηται εἰς νόμον (ἄρθρ. **34** Συντάγμ.), κατὰ μείζονα λόγον καὶ ἡ διατίμησις τῶν ξένων νομισμάτων, λαμβανόντων νόμιμον κυκλοφορίαν, πρέπει ἐπίσης νὰ στηρίζηται εἰς νόμον. Ἐπειδὴ δέ, ὡς εἴπομεν, δὲν ἔχομεν τοιοῦτον νόμον, ἡ ἐπιτροπή σας θεωρεῖ, Κύριοι, καὶ νόμιμον καὶ ἀσφαλέστερον τὸν ἐντὸς τοῦ ἰδίου νομοσχεδίου προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων τουρκικῶν νομισμάτων. Ἐπὶ τούτῳ δὲ ἡ Ἐπιτροπή σας στηριζομένη εἰς τὴν ἐπίσημον πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ὑποβληθεῖσαν ἔκθεσιν τοῦ τε διευθυντοῦ τοῦ νομισματοκοπείου καὶ πραγματογνωμόνων περὶ τοῦ βάρους καὶ τοῦ τίτλου τῶν νεωτέρων τουρκικῶν νομισμάτων, προτείνει τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ **2** ἄρθρου διὰ τοῦ ἑξῆς·

«Ἄρθρ. **2.** Ἡ τιμή, εἰς ἣν τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ κατονομαζόμενα νομίσματα θέλουν εἶσθαι παραδεκτὰ εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, προσδιορίζεται ὡς ἑξῆς·

	Μετρικὸν βάρος μετάλλου εἰς γραμμάς			Σχετικὴ ἀξία νομίσματος	
	Καθαρὸν πολύτιμον	Ἐπίμιγμα	Ὁλικὸν	Δραχ.	Λ.
Ἀργυροῦν τάλλ. τῶν 20 γρ. περιέχον	19,961	4,089	24,050	4	95
Χρυσοῦν φλωρ. τῶν 100 » »	6,608	0,602	7,210	25	42
» ἥμισυ αὐτοῦ 50 » »	3,304	0,301	3,605	12	71

Παρατηρητέον ἐνταῦθα, ὅτι ἡ σχετικὴ τιμὴ τῶν ἀνωτέρω νομισμάτων πρὸς τὴν τῆς δραχμῆς ἐκανονίσθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπαρχούσης καὶ τῶν ἄλλων ξένων νομισμάτων διατιμήσεως, διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁποιανδήποτε ἐπανορθωτικὸν μέτρον ληφθῇ ποτε διὰ τ' ἄλλα, θέλει ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς ταῦτα.

Ἀναντιῤῥήτως ὁ παρὼν νόμος θέλει μὲν ἐπιφέρει ζημίαν οὐ μικρὰν εἴς τε τοὺς ἰδιώτας καὶ τὸ δημόσιον διὰ τὸ εἰς χεῖρας τῶν τυχὸν εὑρεθησόμενον ποσὸν, ἀλλὰ χωρὶς νὰ θεωρηθῇ οὗτος παραίτιος τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ζημίας, ἔρχεται τοὐναντίον πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν ἡμαρτημένων καὶ πρὸς κατάπαυσιν μάλιστα τῆς ἐπαπειλουμένης ἔτι μεγαλειτέρας ζημίας.

Ἐπὶ τέλους ἡ ἐπιτροπή σας, Κύριοι, ἀφοῦ κατέδειξε τὸ πλημμελὲς τοῦ νομισματικοῦ ἡμῶν συστήματος, ὑποδείξασα συνάμα καὶ τὸν τρόπον τῆς θεραπείας, πέπεισθεν ὅτι ἡ Βουλὴ ἐκτιμῶσα τὴν σπουδαιότητα τοῦ πράγματος, θέλει συστήσει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ὅσον οἷόν τε ταχυτέραν εἰσαγωγὴν νόμου περὶ τῆς ἐν γένει τακτοποιήσεως αὐτοῦ, τοῦ ὁποίου αἱ ἐλλείψεις προξενοῦσιν οὐ μόνον ὑλικὴν βλάβην εἰς τὸν τόπον, ἀλλὰ καὶ ἠθικήν· διότι *ἡ χρῆσις ξένων νομισμάτων ἀντὶ ἐθνικῶν* δὲν εἶναι ἔνδειξις πενίας, ὅπως ἐσφαλμένως τινὲς φρονοῦσιν, ἀλλ' ἀπόδειξις ἐλαττωματικῆς διοργανώσεως· διὰ τοῦτο καὶ αἱ ἐλάχισται καὶ αἱ ἐνδεέστεραι, ἀλλὰ καλῶς διωργανισμέναι Ἐπικράτειαι, ἔχουσι σήμερον ἴδιον ἐθνικὸν νόμισμα, τὸ ὁποῖον διευκολύνει τὰς συναλλαγὰς τῶν πολιτῶν, ὅπως ἡ ἐθνικὴ γλῶσσα τὴν διαμοιβὴν τῶν ἰδεῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Ἰουλίου 1855.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ

Χρ. Ῥάγκος, Ν. Α. Χ. Ἀναργύρειος,
Γ. Δ. Ταϊγκουράκος, Ἰω. Εὐσταθίου.

Ὁ εἰσηγητὴς Ε. Ι. Κεχαγιᾶς.

Ἐπίσης δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν εἰσηγητὴς ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῶν, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ διελθοῦσα τὰς πρὸς τὴν Βουλὴν δοθείσας ἀναφορὰς διαφόρων πολιτῶν ἀπὸ ἀριθ. 32—47, γνωμοδοτεῖ.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 32 ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν τῆς ἀναφερομένης καὶ τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ πατρός της καὶ ἐνεργήσῃ ὅ,τι δίκαιον καὶ νόμιμον.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 33 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ περιθάλψῃ αὐτὸν ἀναλόγως.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 34 νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς αἰτήσεις τοῦ ἀναφερομένου, τὴν ἐνεστῶσαν ἀξίαν περιθάλψεως κατάστασίν του, καὶ προνοήσῃ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀναλόγως τῶν ἐκδουλεύσεών του.

Ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην φρονεῖ ὅτι εἶναι δίκαιον καὶ ἀξιοπρεπὲς οἱ ὑπηρετήσαντες τὴν πατρίδα φιλέλληνες νὰ μὴ παραβλέπωνται, ἀλλὰ ν' ἀνταμείβωνται ἀναλόγως τῶν ἐκδουλεύσεων, τὰς ὁποίας προσήνεγκον. Εἰς τὸν Κ. Σχιάμπουργ πρέπει νὰ δοθῇ ὅ,τι ὀφείλεται, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐξαιτεῖται ὅπως τὸ ὑπουργεῖον πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐνεργειῶν του.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 35 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου καὶ ἐνεργήσῃ ὅ,τι δίκαιον.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 36 νὰ διαβιβασθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἐν καιρῷ τοῦ περὶ συντάξεων νομοσχεδίου.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 37 νὰ διαβιβασθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα ἐξετάσῃ καὶ ἐνεργήσῃ ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ὅ,τι δίκαιον.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 38 συνιστᾶται εἰς τὴν Βουλήν, εἰς ἣν ἐναπόκειται νὰ ἀποφασίσῃ ὅ,τι ἐγκρίνει ὑπὲρ ἑνὸς βιβλίου τοσοῦτον χρησίμου ὡς ἐκ τῆς πραγματευομένης ἐν αὐτῷ ὕλης.

Αἱ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 39 καὶ 40 νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν τὰ παρὰ τῶν ἀναφερομένων ἐκτιθέμενα.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 41 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν, διὰ νὰ λάβῃ πρόνοιαν ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας τοῦ γυμνασιάρχου Σερούλου.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 42 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα λάβῃ γνῶσιν τῶν ἐκτιθεμένων καὶ ἐνεργήσῃ ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων του.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 43 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον, ἁρμόδιον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν πρόταξιν τοῦ ἀναφερομένου.

Αἱ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 44 καὶ 45 ἀναφοραὶ νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν καὶ φροντίσῃ ὅπως ἐφαρμόζηται ἀκριβῶς ὁ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων νόμος.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 46 ἀναφορὰ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, εἰς ὃ ὑπομιμνήσκονται αἱ διατάξεις τοῦ Γ' Ψηφίσματος τῆς ἐθνοσυνελεύσεως ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὰ δικαιώματα τῆς ἀναφερομένης συμβιβάζονται πρὸς αὐτὰς καὶ ἄχρι τοῦδε δὲν ἐφαρμόσθησαν.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 47 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ παράπονα τῆς ἀναφερομένης καὶ ἐπιφέρῃ τὴν δέουσαν θεραπείαν.

Ἡ ἐπιτροπὴ διδοῦσα τέλος εἰς τὴν παροῦσαν ἔκθεσίν της, θεωρεῖ καθῆκόν της νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι καὶ κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν σύνοδον ἐσυζητήθησαν ἱκαναὶ ἀναφοραὶ διαφόρων πολιτῶν, διευθύνθησαν εἰς τὰ ἁρμόδια ὑπουργεῖα, ἀλλ' ἄχρι τοῦδε ἡ Βουλὴ διατελεῖ εἰς πλήρη ἄγνοιαν τῶν πεπραγμένων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Ἰουλίου 1855.

Ὁ εἰσηγητὴς Παναγ. Χριστόπουλος.»

Ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Ἐμμ. Ἀντίπα καὶ Σ. Δασκοῦ ἡ διὰ τὸν ἐνεστῶτα μῆνα κλήρωσις τῶν τμημάτων· ἔλαχον δὲ τὰ ὀνόματα τῶν βουλευτῶν ὡς ἕπεται.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον 1855.

Α.	Β.	Γ.
Μ. Σολωμός	Γ. Νικολάου	Δ. Στεφάνου
Λ. Βιλαέτης	Χ. Τσαλαμιδᾶς	Δ. Ζῶτος
Δ. Ὀρεινὸς	Κ. Δαρειώτης	Β. Π. Δημητρακόπουλος
Σ. Κοπανίτσας	Ἰω. Ἀμβροσιάδης	Ἐμ. Τσοῦχλος
Α. Δεδόπουλος	Στ. Μήτσας	Β. Νώνης
Χ. Θεοχαρόπουλος	Γ. Δ. Τσιγκουράκος	Π. Καλαμογδάρτης
Α. Γεωργαντᾶς	Ἰω. Ζάρκος	Λ. Τσάκας
Σ. Κρεστενίτης	Δ. Πετροπουλάκης	Ν. Παναυργιᾶς
Λ. Ἀβέρωφ	Ν. Νάζος	Ν. Γρανίτσας
Ν. Μοσχούλας	Κ. Τσουκαλᾶς	Ν. Α. Βαρβαρῆγος
Δ. Στάϊκος	Α. Παπαδημητριάδης	Ν. Ματθαίου
Κ. Βλάμης	Σ. Πηλλήκας	Γ. Ῥιζόπουλος
Γ. Ι. Στάϊκος	Δ. Λόντος	Ν. Μπότσης
Ν. Τσέλιος	Α. Κορφιωτάκης	Α. Ν. Πετιμεζᾶς
Δ. Πολυχρονόπουλος	Γ. Μαδεμοχωρίτης	Π. Κανελλόπουλος
Κ. Λαμπρινόπουλος	Α. Λύγερινὸς	Θ. Α. Ζαΐμης
Σ. Βασάτσης	Π. Καλποδίνος	Α. Μαυροκορδάτος
Χ. Ῥάγκος	Ι. Ν. Ταμπακόπουλος	Α. Κουμουνδοῦρος
Ι. Προβιλέγιος	Α. Γιαννουλίδης	Π. Καμπάνης.
Φ. Φίλωνος.	Δ. Δημητρακόπουλος.	

Δ.	Ε.	Ζ.
Σ. Σοῦτσος	Κ. Πονηρόπουλος	Μ. Χουρμούζης
Δ. Τσόκρης	Α. Μεταξᾶς	Δ. Ἀθανασίου
Ἠλ. Παπαδαῖος	Ε. Κεχαγιᾶς	Χ. Παναγιώτου
Γ. Ναύτης	Σ. Γ. Δοκὸς	Γ. Γιολδάτης
Ἀντ. Γρίβας	Ν. Πιεράκος	Γ. Πανοπριφτόπουλος
Στ. Δάρας	Ν. Ἰατρὸς	Ι. Ἀποστολίδης
Κ. Ι. Κουρκουμέλης	Π. Παπατσώνης	Π. Χρυσοβέργης
Λ. Κιζάνης	Εὐαγ. Κοντογιάννης	Α. Παπαθανασίου
Β. Νικολαΐδης	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Σ. Στράτος
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Α. Παπατσώρης	Α. Βενιζέλος
Ἰω. Παπαλουκόπουλος	Π. Ψάθης	Σ. Πράτσικας
Δ. Πουλικάκος	Α. Μαυρειδῆς	Δ. Κοκοτάκης
Γ. Ν. Ῥαβελιώτης	Γ. Κονδύλης	Μ. Τριανταφυλλόπουλος
Π. Δελιγιάννης	Ν. Π. Καΐρης	Γ. Πατριαρχέας
Κ. Δημητριάδης	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Π. Πατρινὸς
Γ. Μπάνης	Δ. Καλλιφρονᾶς	Γ. Διαμάντης
Γ. Εὐσταθίου	Λ. Ῥενουάρδος	Γ. Μαυρομιχάλης
Γ. Κορφιωτάκης	Α. Δανηλόπουλος	Κ. Γριβογεώργης
Ν. Μπούκουρας.	Ἐμμ. Ἀντίπας.	Ἰω. Σκαβέντζος.

Δ. Γαβρᾶς	Ἐμ. Μαλιτόπουλος	Ἀνδ. Ἴκος
Γ. Τσόκρης	Δημ. Βουδούρης	Ε. Καλογερᾶς
Γ. Κεφάλας	Ν. Α. Χ. Ἀναργύρου	Ι. Μπαλάφας
Ι. Σαγρέδος	Ν. Βουδούρης	Ἰω. Ταταράκης
Π. Κουντουριώτης	Ν. Δελένδας	Α. Μάντσαρης.
Σ. Βλάχος	Ν. Γιατράκος	
Π. Χριστόπουλος	Χ. Σουμπρίπας	

Γενομένης δὲ κληρώσεως ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας καὶ διὰ τὴν ἐκλεχθησομένην συγχαρητήριον ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ ὀνόματος τῆς Α. Μ. τῆς Σεβαστῆς ἡμῶν Βασιλίσσης, ἔλαχον οἱ ΚΚ. Α. Βενιζέλος, Α. Λόντος, Σ. Στεφανόπουλος, Α. Παπατσώρης, Ν. Βουδούρης, Γ. Νικολάου, Ν. Νάζος, Π. Καμπάνης, Δ. Πολυχρονόπουλος καὶ Δ. Ὀρεινός.

Κληρωθεῖσαι δὲ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας καὶ αἱ βουλευτ. ἐκλογαὶ Μεσσήνης καὶ Μαντινείας, ἔλαχον ἡ μὲν τούτων εἰς τὸ Ε'. τμῆμα, ἡ δὲ τῆς Μαντινείας εἰς τὸ Ζ'. τμῆμα, ἡ δὲ τῆς Μαντινείας εἰς τὸ Ζ'.

Ἀκολούθως προσῆλθον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὰ μέλη τοῦ νέου ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὁ δὲ πρόεδρος αὐτοῦ λαβὼν τὸν λόγον, ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ηὐδόκησε ν' ἀναθέσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων, αὐτοὶ δὲ συναισθανόμενοι καθῆκον ἱερὸν νὰ διενεργήσωσι πᾶν τὸ ἐπ' αὐτοῖς κατὰ τὰς προκειμένας περιστάσεις, ἀνεδέξαντο τὸ ἐπαχθὲς τῆς Κυβερνήσεως βάρος. Καὶ δὲν ἀγνοοῦσι μὲν ὅτι δι' αὐτοὺς εἶναι μέγα τὸ βάρος

τοῦτο, ἀλλ' ἀνατιθέντες τὰς ἐλπίδας των εἰς τὴν φρόνησιν τοῦ ἔθνους, καὶ εἰς τὴν ἀγωγὴν τῶν Βουλῶν πεποιθότες, ἀνέλαβον τὸ ἔργον, ἵνα ἐνεργήσωσι πᾶν ὅ,τι δυνηθῶσι καλὸν ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους.

Ἀπήντησεν εἰς τῶν βουλευτῶν, ὅτι ἡ ἐποχή, καθ' ἣν ἀνέλαβον τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων, εἶναι τῷ ὄντι δεινή, καὶ διὰ τοῦτο ἂν δὲν συγχαίρῃ τοὺς ὑπουργούς, εἶναι ὅμως ἐπαίνων ἄξιοι, διότι εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἀναδεχόμενοι τὸ βάρος τῆς ἐξουσίας, προσφέρουσι θυσίαν ἀγνοῦ πατριωτισμοῦ. Μὴ ἀμφιβάλλουσι διὰ τοῦτο ὅτι θέλουσι τύχει παρὰ τῆς Βουλῆς ὅλης τῆς προθύμου καὶ δυνατῆς συνδρομῆς.

Τῆς δὲ Βουλῆς ἐπιβεβαιωσάσης τὴν ὑπόσχεσιν, παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ τριμήνου πιστώσεως, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι.

«Ψηφισθέντα ὑφ' ὑμῶν τὸν προϋπολογισμὸν ἔσπευσα νὰ φέρω ἐν δέοντι εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας. Ἀλλὰ δι' αἰτίας ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεως τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἠδυνήθη εἰσέτι ἡ ἐν τῷ νομοθετικῷ Σώματι συζήτησις αὐτοῦ, καὶ οὕτως ἀνεπιψήφιστος μένει ὁ προϋπολογισμός.

Αἱ ἀνάγκαι τοῦ Κράτους, σοβαραὶ ὡς πρὸς τὴν φύσιν των, δὲν ἐπιτρέπουσιν αὐτῷ τὴν ἀναβολὴν τῆς τῶν δαπανῶν πληρωμῆς, καθ' ὅσον ἄλλως παρέπεται νὰ ζημιωθῇ ἡ ὑπηρεσία τοῦ Κράτους. Ἀλλὰ πιστώσεως μὴ ὑπαρχούσης, ἀνάρμοστος καθίσταται πᾶσα πληρωμή. Εὑρίσκεται λοιπὸν ἐν ἀνάγκῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ ζητήσῃ πίστωσιν ἀπέναντι τοῦ περὶ οὗ προείρηται προϋπολογισμοῦ.

Διὰ τοῦ συναπτομένου νομοσχεδίου, ὅπερ κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως φέρω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν Ὑμῶν, Κύριοι, χορηγεῖται εἰς τὴν Κυβέρνησιν πίστωσις διὰ τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Αὐγούστου, Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου ε. ε. Ἐθεωρήθη δ' ἀναγκαία ἡ διὰ τριμηνίαν πίστωσις, καθ' ὅσον πολὺ ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ βραδύνῃ καὶ μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου ἡ ὑπὸ τῆς Γερουσίας συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ νὰ εὑρεθῇ οὕτως ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἀκαπόδραστον ἀνάγκην νὰ αἰτῆται νέαν πίστωσιν.

Πιστεύω λοιπόν, Κύριοι, ὅτι τὸ κατεπείγον τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κράτους ἐκτιμῶντες, θέλετ' ἐπιψηφίσει μετὰ σπουδῆς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, καθ' ὅσον μάλιστα θεμελιοῦται ἐφ' ὧν ἐψηφίσατε ἤδη.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Σεπτεμβρίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν Ν. ΣΛΗΒΕΡΓΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ὅπως ἔχει, ὑποβληθήσεται τῇ Βουλῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὑποστηρίξοντος αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Αὐγούστου 1855.

Ο Θ Ω Ν

ΑΥΚΟΥΡΓΟΣ Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ κάμῃ χρῆσιν ποσότητος, ἴσης τῷ τεταρτημορίῳ τῆς ὁλικῆς ποσότητος τοῦ ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ὑποβληθέντος εἰς τὴν Γερουσίαν προϋπολογισμοῦ τοῦ 1855, διὰ τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Αὐγούστου, Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου 1855, καὶ ἀπέναντι αὐτοῦ τοῦ ἰδίου προϋπολογισμοῦ.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἀποδεξαμένης δὲ τῆς Βουλῆς τὴν ἄμεσον τοῦ νομοσχεδίου συζήτησιν διὰ τὸ κατεπείγον αὐτοῦ, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Αὐγερινὸν καὶ Ν. Νάζον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ χρήσεως τοῦ τεταρτημορίου τοῦ ψηφισθέντος ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς προϋπολογισμοῦ διὰ τὸ 1855, Ναὶ ἢ Ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Ν	Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν
Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν	Σκαρλάτος Σοῦτσος	
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . .	Ν	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Ν
Πέτρος Καμπάνης . . .	Ν	Ἀνδρέας Μεταξᾶς	
Νικόλαος Π. Καΐρης . . .	Ν	Σταῦρος Βλάχος	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .		Ἀνδρέας Ἴσκος	
Δημήτριος Τσόκρης		Σωτήριος Στράτος	
Γεώργιος Τσόκρης		Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	

Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Γ. Πανοπριρτόπουλος . . . N
Αντώνιος Φ. Γρίβας . . . N	Μ. Τριανταφυλλόπουλος . .
Νικόλαος Τσέλιος	Χρῆστος Ῥάγκος . . . . . N
Κωνστ. Γριβαγεώργης . . .	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος . . N	Νικόλαος Ματθαίου . . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου. N	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . .
Γεώργιος Κονδύλης . . . N	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . .	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . N	Α. Κορφιωτάκης. . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Γ. Γιατράκος . . . . . N
Σταμάτ. Μήτσας . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . .
Δ. Ζῶτος . . . . . N	Ἰω. Παπαλουκόπουλος . .
Γ. Γιολδάσης . . . . . N	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N
Ν. Γρανίτσας	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης . . .	Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N
Στέρ. Στεφανόπουλος . N	Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . N
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . N	Α. Μαυροειδὴς . . . . . N
Σόλων Κρεστενίτης . . .	Γ. Κεφάλας . . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου . . N	Ἀναγ. Τσάκας . . . . . N
Γεώργιος Διαμάντης . . .	Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος . . .
Ν. Δελένδας	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης .
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος. .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . N	Παναγ. Παπατσώνης . . .
Θ. Α. Ζαΐμης . . . . . N	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . .
Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς . . N	Ἰω. Ταταράκης . . . . .
Χ. Θεοχαρόπουλος	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλ. Παπαδαῖος . . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . . N
Ἀθαν. Δανηλόπουλος . . .	Π. Δημητρακόπουλος . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . N	Π. Χρυσοβέργης . . . . .
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης. . .
Κωνσταντῖνος Δημητριάδης. N	Δ. Κοκοτάκης. . . . . N
Βελισ. Νικολαΐδης . . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . N
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώρ. Μπάνης . . . . .
Κωνς. Λαμπρινόπουλος . N	Νικόλαος Πιεράκος . . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολποδῖνος . . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . N
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N

Π. Χριστόπουλος	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Π. Κανελλόπουλος	Παναγ. Ψάθης . . . . . N
Ν. Μοσχούλας	Νικόλαος Νάζος . . . . N
Σπ. Πηλλήκας . . . . . N	Ἀναγ. Παπατσώρης . . . N
Νάκος Πανουργιᾶς	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .	Κ. Πονηρόπουλος . . . .
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . .
Σιδ. Πράτσικας	Δημήτριος Σταΐκος . . . N
Π. Πατρινός	Α. Κιζάνης . . . . . N
Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N	Παντολ. Κουντουριώτης . .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N	Δημήτριος Βουδούρης . . . N
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Ν. Α. Μπότασης . . . . N	Μ. Χουρμούζης . . . . N
Κ. Δαρειώτης	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . .
Ἰω. Σκαβέντσος	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Γ. Νικολάου . . . . . N	Εὐαγγέλης Κονταγιάννης . .
Γεώργιος Ναύτης . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . N
Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . N
Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Στ. Δάρας . . . . . N	

Οὕτω δ' ἀναγνωσθὲν, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 1 καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως.

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ὁμοία καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων ἐπίσης 75. Ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ κάμῃ χρῆσιν ποσότητος, ἴσης τῷ τεταρτημορίῳ τῆς ὁλικῆς ποσότητος τοῦ ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ὑποβληθέντος εἰς τὴν Γερουσίαν προϋπολογισμοῦ τοῦ 1855, διὰ τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Αὐγούστου, Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου 1855, καὶ ἀπέναντι αὐτοῦ τοῦ ἰδίου προϋπολογισμοῦ.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ συζήτησις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 β.. μ.

Ὁ πρόεδρος

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Π. Κολοδίνος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΗ'.

Τῆς 28 Σεπτεμβρίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Εἷς τῶν βουλευτῶν Τριφυλίας ἀνέγνω, ἀδεία τῆς Βουλῆς, ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Κυπαρισσίας, δι' ἧς ἐξαιτοῦνται τὴν ἐκ τοῦ φόρου τῶν καταστραφεισῶν ἀμπέλων ἀπαλλαγήν των. Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει δὲ τοῦ προέδρου, ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ σταλῇ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπήν. Ἀναγγελθέντος ἐπομένως ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τῆς ἐπὶ τῶν διαφόρων ἀναφορῶν ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἀνεγνώσθησαν αἱ ὑπ' ἀριθ. **32, 33, 34, 35, 36** καὶ **37** περιλήψεις, ἔχουσαι οὕτως·

«Ἀριθ. **32.** Ἀναφορὰ ἐκ Θήρας ἀπὸ **4** Μαΐου **1855** τῆς Εὐγενίας Ἀντωνίου Ζάνου, δι' ἧς ἐκτίθησι τὰς πρὸς τὴν πατρίδα σημαντικὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ ἀποβιώσαντος πατρός της Εὐαγγέλη Μαντσαράκη, καὶ ἐξαιτεῖται ἀπέναντι αὐτῶν προικοδότησιν, σύνταξιν καὶ βαθμολόγησιν τοῦ συζύγου της.

Ἀριθ. **33.** Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν ἀπὸ **1** Ἰουνίου **1855** τοῦ Δημητρίου Ἰωάννου Ἠπειρώτου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται χρηματικήν τινα περίθαλψιν πρὸς συντήρησιν τῆς οἰκογενείας του.

Ἀριθ. **34.** Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν ἀπὸ **29** Μαΐου **1855** τοῦ Βαρῶνος Σχιαμβούργ, δι' ἧς ἐπαναλαμβάνει ἐκθέτων τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, τὴν ἐνεστῶσαν ἐλεεινὴν κατάστασίν του, καὶ ἐπικαλεῖται τὴν πατρικὴν πρόνοιαν τῆς Βουλῆς ὑπὲρ τῶν ἀνεγνωρισμένων δικαιωμάτων του, τὰ ὁποῖα εἰς οὐδὲν λογίζονται.

Ἀριθ. **35.** Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν ἀπὸ **31** Μαΐου **1855** τοῦ

Κυρίτση Μαργαρίτου, δι' ἧς ἐκτίθησι τὰς πολυειδεῖς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, τὴν ἐνεστῶσαν ἀξίαν οἴκτου κατάστασίν του, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ ληφθῇ πρόνοια ὅπως ὑποβληθῇ τὸ περὶ συντάξεως αὐτοῦ νομοσχέδιον, κατὰ τὰ προαποφασισμένα.

Ἀριθ. **36.** Ἀναφορὰ ἀπὸ **29** Μαΐου **1855** τῆς Μαρίας Μπουγιουκλῆ, δι' ἧς ἐκτιθεῖσα τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ τε πατρὸς καὶ τοῦ συζύγου της, ἐξαιτεῖται ἀνάλογον σύνταξιν.

Ἀριθ. **37.** Ἀναφορὰ ἀπὸ **13** Ἰουνίου **1855** τοῦ Σταματίου Κιούση, δι' ἧς ἀναφέρει ὅτι δύω χωροφύλακες διαβάντες μετὰ τοῦ ἀγροτικοῦ ὑπαστυνόμου Χαλκοκονδύλη, ἐρήμψαν φώσφορον εἰς τὰς ἐκεῖ κατατεθειμένας θημωνίας, καὶ κατέκαυσαν αὐτάς. Ἐπικαλεῖται δὲ τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἐπανόρθωσιν τῆς ἐξ **600** κοιλῶν περίπου σίτου προκυψάσης ζημίας.»

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰς ἐπ' αὐτῶν γνώμας τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσας οὕτως·

«Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν **32** ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν τῆς ἀναφερομένης καὶ τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ πατρός της καὶ ἐνεργήσῃ ὅ,τι δίκαιον καὶ νόμιμον.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. **33** νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ περιθάλψῃ αὐτὸν ἀναλόγως.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. **34** νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς αἰτήσεις τοῦ ἀναφερομένου, τὴν ἐνεστῶσαν ἀξίαν περιθάλψεως κατάστασίν του, καὶ προνοήσῃ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀναλόγως τῶν ἐκδουλεύσεών του.

Ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην φρονεῖ ὅτι εἶναι δίκαιαν καὶ ἀξιοπρεπὲς οἱ ὑπηρετήσαντες τὴν πατρίδα φιλέλληνες νὰ μὴ παραβλέπωνται, ἀλλὰ ν' ἀνταμείβωνται ἀναλόγως τῶν ἐκδουλεύσεων, τὰς ὁποίας προσήνεγκον. Εἰς τὸν Κ. Σχιάμβουργ πρέπει νὰ δοθῇ ὅ,τι ὀφείλεται, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐξαιτεῖται ὅπως τὸ ὑπουργεῖον πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐνεργειῶν του.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. **35** νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου καὶ ἐνεργήσῃ ὅ,τι δίκαιον.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. **36** νὰ διαβιβασθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἐν καιρῷ τοῦ περὶ συντάξεων νομοσχεδίου.

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. **37** νὰ διαβιβασθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερι-

κῶν ὑπουργεῖον, ἵνα ἐξετάσῃ καὶ ἐνεργήσῃ ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ὅ,τι δίκαιον.»

Ἀναγνωσθείσης δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. **38** περιληψεως ἀναφορᾶς τοῦ Α. Σγούτα, δι' ἧς ἐξαιτεῖται τὴν συνδρομὴν τῆς Βουλῆς εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν πηγῶν τοῦ Ἀρμενοπούλου, διεσάφησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος βιβλίον, περιέχον τὰς διαφόρους πηγὰς τῶν ἐν τῷ Ἀρμενοπούλῳ νόμων, καθίσταται λίαν ἀναγκαῖον καὶ διὰ πάντα πολίτην, καὶ ἰδίως διὰ τοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖ δίκαιον νὰ διορίσῃ ἡ Βουλὴ ἀνάλογον χρηματικὴν συνδρομὴν πρὸς ἔκδοσιν τοῦ ἀξιολόγου αὐτοῦ βιβλίου.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι καὶ ὁ Κ. Γ. Ῥάλλης, πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου, προτίθεται νὰ ἐκδώσῃ ἐκ νέου τοὺς κώδηκας μετὰ πολλῶν προσθηκῶν, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει νὰ ὁρίσῃ καὶ ὑπὲρ τῆς ἐκδόσεως ταύτης ἡ Βουλὴ χρηματικήν τινα συνδρομήν.

Ἐπὶ τούτοις ἐπρότεινέ τις νὰ συστηθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. **38** ἀναφορὰ εἰς τὰ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργεῖα, τὰ ὁποῖα, συνεννοούμενα, νὰ προσδιορίσωσιν ἀνάλογον συνδρομὴν πρὸς ἔκδοσιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος βιβλίου, ἀφ' οὗ προηγουμένως τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης ἐκτιμήσει τὴν χρησιμότητα αὐτοῦ. Κατὰ δὲ τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Σώματος διὰ τὴν ἐπομένην σύνοδον νὰ προσδιορίσῃ καὶ ἡ Βουλὴ χρηματικόν τι ποσόν, καθ' ὅσον ληγούσης ἤδη τῆς συνόδου, δὲν ἔχει διαθέσιμον ποσὸν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Ἐπιφυλαχθέντος δὲ καὶ τοῦ βουλευτοῦ Εὐρυτανίας νὰ ἐπαναλάβῃ τότε τὴν πρότασίν του περὶ συνδρομῆς τῶν κωδήκων τοῦ Κ. Ῥάλλη, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω γνώμην.

Ἀναγνωσθεισῶν εἶτα τῶν ὑπ' ἀριθ. **39** καὶ **40** ἑπομένων περιληψεων·

«Ἀριθ. **39**. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν ἀπὸ **13** Ἰουλίου **1855** τῆς Βασιλικῆς Π. Καραγιάννη, δι' ἧς ἐξαιτεῖται νὰ παραχωρηθῇ εἰς αὐτὴν ἡ ἀπὸ **20** Μαΐου **1842** διὰ Β. διατάγματος ἀποφασισθεῖσα προίκισίς της.

Ἀριθ. **40**. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν ἀπὸ **20** Ἰουνίου **1855** τῆς Ἄννης Ἀαούπη, δι' ἧς ἐκτίθησι τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ φονευθέντος ἐν πολέμῳ συζύγου της, καὶ αὐτῆς τῆς ἰδίας, δραξάσης τὰ ὅπλα ἐπὶ κεφαλῆς ἱκανῶν στρατιωτῶν, δι' ἰδίων της ἐξόδων, καὶ ἐξαιτεῖται, δυνάμει τοῦ ἐπισυνημμένου

μαρτυρικοῦ, ἀνάλογον σύνταξιν πρὸς συντήρησιν τῆς ὑπάρξεώς της.»

Ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐπ' αὐτῶν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτως·

«Αἱ ὑπ' ἀριθ. **39** καὶ **40** νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν τὰ παρὰ τῶν ἀναφερομένων ἐκτεθέμενα.»

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. **41** περιλήψεως, ἔχούσης οὕτως·

«Ἀριθ. **41**. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν ἀπὸ **13** Ἰουνίου **1855** τῆς Κατίγκως Σερουίου, δι' ἧς ἐκτίθησι τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου της καὶ ἐσχάτως γυμνασιάρχου Σύρου, καὶ ἐξαιτεῖται ἀνάλογον σύνταξιν, συμφώνως μὲ τὸ ὑποβληθὲν πρὸ πολλοῦ εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον.»

Παρετήρησέ τις, ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐγένετο λόγος ὑπὲρ τῆς πασχούσης οἰκογενείας τοῦ μακαρίτου Σερουίου, καὶ ἤδη ἐπαναλαμβάνει νὰ εἴπῃ, ὅτι εἰς τοσαύτην περιῆλθε πενίαν, ὥστε στερεῖται καὶ αὐτῶν τῶν τῆς πρώτης ἀνάγκης ἐξόδων, ἐν ᾧ συγχρόνως πάσχουσα, ἀποθνήσκει ἄνευ ἰατρικῆς ἐπισκέψεως ἡ ἑτέρα τῶν ἀδελφῶν διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν πρὸς ἀγορὰν φαρμάκων καὶ πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἰατροῦ ἀναγκαιούντων. Ἡ τοιαύτη δὲ κατάστασις τῆς οἰκογενείας ἑνὸς τῶν τοσοῦτον μοχθησάντων ὑπὲρ τῆς ἐν Ἑλλάδι διαδόσεως τῶν φώτων καὶ τῆς νεορᾶς ἀναπτύξεως τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας, ἐλκύουσα τὴν συμπάθειαν παντὸς εὐαισθήτου, προστρίβει ἐνταυτῷ καὶ μῶμον εἰς τὸ ἔθνος ἡμῶν, διότι φαίνεται καταῤῥονοῦν τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ὑπωσδήποτε αὐτῷ ὑπηρετησάντων, καὶ ἀπορεῖ πῶς ἡ ἐπιτροπὴ ἠρκέσθη εἰς τὸ νὰ διευθύνῃ ἁπλῶς τὴν ἀναφορὰν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ π.ώτην ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργὸς εἶχε ζητήσει χρηματικόν τι ποσὸν διὰ προσωρινὴν περίθαλψιν τῶν τοιούτων οἰκογενειῶν, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν οὐ μόνον νὰ συστήσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ὑπὸ συζήτησιν ἀναφορὰν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργοῦ εἰς τὴν δικαίαν διανομὴν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ποσοῦ.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι δὲν δυσκολεύεται νὰ παραδεχθῇ τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, ἂν καὶ ἀγνοεῖ ἐντελῶς τὴν κατάστασιν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος οἰκογενείας. Φρονεῖ ὅμως ὅτι ἂν ἡ Βουλὴ ἐπιθυμῇ τὴν πραγματοποίησιν τῶν συστάσεών της, ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι καὶ μᾶλλον εἰς αὐτὰς φειδωλή. Ἡ Βουλὴ πολλάκις καὶ στενῶς ἐσύστησεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν δικαιοτά-

τας αἰτήσεις οἰκογενειῶν τῶν μᾶλλον διακεκριμένων στρατηγῶν τῆς Ἑλλάδος, τῶν ὁποίων καὶ τὰ μεγάλα δικαιώματα καὶ ἡ σημερινὴ κατάστασις ἦσαν γνωστὰ εἰς πάντα Ἕλληνα, καὶ μολαταῦτα οὐδεμία τοιαύτη σύστασις ἐπραγματοποιήθη δυστυχῶς μέχρι τοῦδε. Διὰ ταῦτα, καὶ ἐπειδὴ, ὡς εἶπεν, οὔτε ἡ κατάστασις τῆς ἀναφερομένης οὔτε ὁ βαθμὸς τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς εἰσὶ γνωστὰ, οὔτε πρόκειται σήμερον περὶ ἐξελίξεως δικαιωμάτων ἢ νόμου τινὸς περὶ συντάξεων, θεωρεῖ ἀρκοῦσαν καὶ ὡς τοιαύτην ὑποστηρίζει τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἐπειδὴ αἱ συστάσεις τῆς Βουλῆς δὲν εἶναι ἐπιταγὴ διὰ τὴν Κυβέρνησιν, καὶ ἐπειδὴ πολλὰς τοιαύτας ἀναφορὰς ἐσυστήσαμεν πολλάκις ἄλλοτε εἰς τὸ ὑπουργεῖον, θεωρεῖ καὶ ἄδικον καὶ λυπηρὸν συγχρόνως νὰ διευθύνωμεν ἄνευ συστάσεως τὴν ἀναφορὰν τοῦ μακαρίτου Σερούϊου.

Προσθέντος δὲ τοῦ προέδρου, ὅτι περὶ τῆς οἰκογενείας τοῦ μακαρίτου Σερούϊου, ὡς καὶ περὶ τῆς τοῦ μακαρίτου Γενναδίου, ἐγένετο καὶ ἄλλοτε λόγος, ἡ δὲ Βουλὴ ἐσύστησεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἀντικατασταθείσης τῆς λέξεως *διευθυνθῇ* διὰ τῆς λέξεως *συστηθῇ*, κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Καρυστίας· ἔχει δ' οὕτως·

«Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 41 νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν, διὰ νὰ λάβῃ πρόναιαν ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας τοῦ γυμνασιάρχου Σερούϊου.»

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42 περιλήψεως, ἐχούσης οὕτως·

«Ἀριθ. 42. Ἀναφορὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ δήμου Ἀντικύρας τῆς 8 Ἰουνίου ε. ε. δι' ἧς ἀναφέρει τὴν συμβᾶσαν λῃστείαν εἰς τὸν δῆμον αὐτοῦ, τοὺς φόνους καὶ τὰς κακώσεις, τὰς ὁποίας ὑπέστησαν οἱ κάτοικοι, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ συσταθῇ ἡ διαγωγὴ τῶν κατοίκων ἔνθα ἀνήκει διὰ τὴν παραδειγματικὴν ἀντίστασιν αὐτῶν, ὅπως χορηγηθῇ ἀνάλογος ἀμοιβὴ εἴς τε τοὺς διαπρέψαντας καὶ εἰς τὰ ὀρφανὰ τῶν φονευθέντων.»

Παρετήρησέ τις, ὅτι, ὅταν ἄλλοτε ὑπέβαλεν οὗτος εἰς τὴν Βουλὴν τὴν προκειμένην ἀναφοράν, ἐξέθεσε συνάμα καὶ τὰ δυστυχήματα, ὅσα ὑπέστησαν οἱ κάτοικοι Ἀντικύρας ἐκ τῶν λῃστῶν, καὶ τὴν διαγωγὴν αὐτῶν εἰς τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας. Ἐπειδὴ δὲ τὸ χαρακτηριστικὸν πάσης Κυβερνήσεως εἶναι ἡ ἀκριβὴς τῶν ὑποσχέσεών της ἐκπλήρωσις, καὶ ἐπειδὴ

ἐπισήμως ὑπεσχέθη αὐτῇ ἀνάλογον ἀμοιβὴν εἰς τὸν φονεύσαντα καὶ καταδιώξαντα λῃστὰς, θεωρεῖ καὶ ἄδικον καὶ ἀνάξιοπρεπὲς ν' ἀρνῆται ἤδη τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὑποσχέσεών της εἰς μίαν ὁλόκληρον κοινωνίαν, ὅτις τοσαῦτα ὑποστᾶσα δεινὰ κατεδίωξεν ἀποτελεσματικῶς τὴν λῃστείαν, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ συστήσῃ στενῶς εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀναφορὰν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, καὶ φρονεῖ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἔπραξεν ἀδίκημα, περιορισθεῖσα εἰς ἁπλῆν μόνον αὐτῆς διεύθυνσιν.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ἔχει διατακτικήν τινα δύναμιν ἐπὶ ἀντικειμένων τοιούτων, καὶ ἑπομένως ἡ ἐπιτροπὴ γνωρίζουσα τὸ καθῆκόν της, ἠρκέσθη εἰς τὸ νὰ διευθύνῃ τὴν ἀναφορὰν εἰς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον, εἰς ὃ ἀπόκειται νὰ πράξῃ τὰ κατὰ νόμον.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι θεωρεῖ καὶ δίκαιον καὶ συμφέρον ν' ἀμείβωνται οἱ καταδιώκοντες τὴν λῃστείαν, διότι ἄλλως δὲν δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν τὴν ἐξάλειψιν τοῦ μεγάλου τούτου κακοῦ. Παρατηρεῖ δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅτι ἡ παρελθοῦσα Κυβέρνησις ὀκνηρῶς εἶχε νὰ πραγματοποιήσῃ τὰς ὑποσχέσεις της, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργεῖτο εἰς τὸ νὰ συλλέξῃ πληροφορίας περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παθόντων καὶ περὶ τῶν συντελεστάντων εἰς τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας. Συμφωνεῖ λοιπὸν καὶ οὗτος εἰς τὸ νὰ συσταθῇ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀναφορά.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς μὲ τὴν προταθεῖσαν μεταβολὴν τῆς λέξεως «διευθυνθῇ,» ἔχει δὲ οὕτως·

«Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν 42 νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ὡς λάβῃ γνῶσιν τῶν ἐκτεθειμένων καὶ ἐνεργήσῃ ὅτι ἐκ τῶν καθηκόντων του.»

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43 περιλήψεως, ἐχούσης οὕτως·

«Ἀριθ. 43. Ἀναφορὰ Χριστοδούλου Γεωργιάδου ἀπὸ 25 Ἰουνίου ε. ε. δι' ἧς ἐξαιτεῖται τὴν συνδρομὴν τῆς Βουλῆς εἰς τὴν ἔκδοσιν ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, χάριν τῆς σπουδαζούσης νεολαίας καὶ τῆς περὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ ὡς ἐνασχολουμένης.»

Ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἑπομένην γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 43 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον, ἁρμόδιον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν πρότασιν τοῦ ἀναφερομένου.»

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα αἱ ὑπ' ἀριθ. 44 καὶ 45 ἐπόμεναι περιλήψεις·

«Ἀριθ. 44. Ἀναφορὰ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1855 ἐκ Θήρας, διαφόρων φορολογουμένων τοῦ δήμου Ἐμπορίου τῆς Θήρας, δι' ἧς ἀναφέρουσιν ὅτι ὑποχρεοῦνται νὰ πληρώσωσιν ἔγγειον φόρον διὰ τοὺς παραγομένους ἐντὸς τῶν ἀμπέλων δημητριακοὺς καρποὺς, ἐναντίον τοῦ περὶ φορολογίας νόμου, καὶ ἐξαιτοῦνται τὴν δικαίαν θεραπείαν καὶ ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τοῦ φορολογικοῦ νόμου.

Ἀριθ. 45. Ἀναφορὰ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1855 ἐκ Θήρας διαφόρων φορολογουμένων τοῦ δήμου Καλλίστης, δι' ἧς ἐκτιθέσιν, ὅτι ὑποχρεοῦνται ἐναντίον τοῦ φορολογικοῦ νόμου νὰ πληρόνωσιν ἔγγειον φόρον διὰ τοὺς παραγομένους ἐντὸς τῶν ἀμπέλων δημητριακοὺς καρποὺς καὶ ἐξαιτοῦνται τὴν δέουσαν θεραπείαν.»

Καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα ὡς ἑξῆς·

«Αἱ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 44 καὶ 45 ἀναφοραὶ νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν καὶ φροντίσῃ ὅπως ἐφαρμόζηται ἀκριβῶς ὁ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων νόμος.»

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐξέθηκεν, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμου, ἐγένετο λόγος καὶ ἀπεφασίσθη, ὅτι ὅταν ἐντὸς ἑνὸς κτήματος ὑπαγομένου εἰς τὴν κατὰ στρέμμα φορολογίαν, σπείρωνται καὶ ἄλλα τινὰ εἴδη, φορολογεῖται τὸ ἐπικρατέστερον προϊόν. Βουλευταί δέ τινες παρετήρησαν τότε, ὅτι ἐντὸς τῶν ἀμπέλων σπείρεται καὶ κριθὴ, καὶ ἠρώτησαν ἐὰν ἡ κριθὴ αὕτη θέλει φορολογεῖσθαι ἰδίᾳ, ἡ δὲ Βουλὴ ἀπήντησεν ἀποφατικῶς, συμφωνήσαντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ μετὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Σώματος, ἡ δὲ διαβεβαίωσις αὕτη τοῦ ὑπουργοῦ ἐσημειώθη ἐν τοῖς πρακτικοῖς. Ἀπορεῖ δὲ πῶς ἐναντίον τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς καὶ τῆς διαβεβαιώσεως τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ οἰκονομικὴ ἀρχὴ τῆς νήσου Θήρας ζητεῖ νὰ ὑπαγάγῃ εἰς χωριστὴν φορολογίαν τὴν ἐν ταῖς ἀμπέλοις σπειρομένην κριθὴν, καὶ νομίζει, ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν ἵνα διατάξῃ τὸν ἔφορον Θήρας ν' ἀπέχῃ τοιαύτης παρανόμου ἀπαιτήσεως.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ὑπάρχουσιν ἀμπελοι συσταδὸν περυτευμέναι καὶ ἕτεραι σποράδην, καὶ ζητήσαντος νὰ σαφηνισθῇ ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἀφορᾷ μόνον τὰς συσταδὸν περυτευμένας, προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι αἱ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ φορολογικοῦ νόμου γενόμεναι παρατηρήσεις, ὧν

ἐμνήσθη ὁ εἰσηγητὴς, ἀπέβλεπον τοὺς ὑψίμους καρποὺς, διότι τὸ διὰ δηλώσεως σύστημα τῆς φορολογίας τῶν ἀμπέλων εἶναι παλαιὸν, καὶ δὲν δυνάμεθα ἡμεῖς σήμερον νὰ φέρωμεν νεωτερισμοὺς, ἀλλὰ ν' ἀφήσωμεν τὰ πράγματα ὡς μέχρι τοῦδε ἐγίνοντο.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι συμφωνῶν μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος παρατηρεῖ, ὅτι καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του ἐντὸς τῶν ἀμπέλων ὑπάρχουν καὶ συκέαι, αἵτινες ὅμως ὑπόκεινται εἰς χωριστὴν φορολογίαν. Τὸ προκείμενον ζήτημα ἀποβλέπων τῶν φορολογικῶν νόμων εἶναι λίαν σπουδαῖον, καὶ νομίζει ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ προέλθῃ εἰς ἀπόφασίν τινα, πρὶν ἢ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ διαταφήσεις.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἀντὶ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ σταλῶσιν αἱ ὑπ' ἀριθ. 44 καὶ 45 ἀναφοραὶ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, νὰ προσκληθῇ δὲ καὶ ὁ ὑπουργὸς διὰ νὰ δώσῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας καὶ διαταφήσεις εἰς τὴν πρώτην συνεδρίασιν μετὰ δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀποστολῆς τῶν ἀναφορῶν· νὰ σταλῇ δὲ καὶ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν.

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46 περιλήψεως, ἐχούσης ὡς ἑξῆς·

«Ἀριθ. 46. Ἀναφορὰ ἀπὸ 8 Ἰουνίου 1855 ἐκ Δυρραχίου τῆς χήρας Παναγιώτας Π. Κεφάλα, δι' ἧς ἐκτίθησι τὰς πρὸς τὴν πατρίδα σπουδαίας ἐκδουλεύσεις τοῦ μακαρίτου συζύγου της καὶ ἐξαιτεῖται νὰ τῇ δοθῇ τὸ ἀνῆκον πιστωτικὸν γραμμάτιον ἀπέναντι τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ.»

Λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ὁ μακαρίτης Κεφάλας ἦτον εἷς ἐκ τῶν διακεκριμένων στρατηγῶν τῆς Πελοποννήσου, καὶ τῶν πρώτων ἀγωνιστῶν τῆς Ἑλλάδος, καὶ μολαταῦτα ἡ οἰκογένειά του σήμερον λιμοκτονεῖ. Ἡ περίστασις αὕτη λυπηρὰ καθ' ἑαυτὴν, προστρίβει καὶ εἰς τὸ ἔθνος τὴν μεγαλειτέραν μομφήν. Ταῦτα δὲ ἀναγνωρίζουσα καὶ ἡ Βουλὴ πολλάκις ἐποίησε λόγον ὑπὲρ τῶν οἰκογενειῶν τῶν μαρτύρων τῆς ἐπαναστάσεως, αἵτινες ἀπέναντι τῶν μεγάλων αὐτῶν δικαιωμάτων τείνουσι σήμερον χεῖρα ἐπαίτιδα. Πολλάκις ἐζητήσαμεν νὰ ἐλκύσωμεν τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἔχῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος τὰς λυπηροτέρας συνεπείας, διότι ἕκαστος βλέπων τὴν ψυχρὰν αὐτὴν ἀδιαφορίαν τοῦ ἔθνους θέλει τοῦ λοιποῦ προτάττει τὸ ἀτομικὸν του συμφέρον καὶ αὐτῆς τῆς δόξης τῆς πατρίδος του, ἄλλα

δυστυχῶς οὔτε αἱ εὐχαὶ, οὔτε αἱ παρατηρήσεις τῆς Βουλῆς εἰσηκούσθησαν μέχρι τοῦδε. Ἂν δὲ καὶ οἱ λόγοι του δὲν ἀφορῶσι τὸ μᾶλις χθὲς συγκροτηθὲν ὑπουργεῖον, εἰς τοῦ ὁποίου τὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα ἔχει πλήρη πεποίθησιν, παρακαλεῖ ὅμως τὴν Βουλὴν νὰ ἐκφράσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν της εἰς τὸ νὰ ληφθῇ ταχεῖα πρόνοια ὑπὲρ τῶν τοιούτων οἰκογενειῶν.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ σταλῇ μετὰ τῆς ἐπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον διὰ τὰ περαιτέρω.

«Ὑπ' ἀριθ. 46 ἀναφορὰ νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, εἰς ὃ ὑπομιμνήσκονται αἱ διατάξεις τοῦ Γ'. ψηφίσματος τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὰ δικαιώματα τῆς ἀναφερομένης συμβιβάζονται πρὸς αὐτὰς καὶ ἄχρι τοῦδε δὲν ἐφημοσθησαν.»

Ἀνεγνώσθη τελευταῖον καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 47 περίληψις, ἔχουσα ὡς ἑξῆς·

«Ἀριθ. 47. Ἀναφορὰ ἀπὸ 20 Ἰουνίου 1855, ἐξ Ἀθηνῶν, τῆς Ἑλένης Χ. Μπέκα, δι' ἧς ἐξαιτεῖται κατ' ἐπανάληψιν νὰ τῇ χορηγηθῇ τὸ ἀνῆκον γραμμάτιον ἀπέναντι τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου της καὶ προικοδότησις τῆς θυγατρός της.»

Καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς μετὰ τῶν παρατηρήσεών της ὡς πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς τὰ διάφορα ὑπουργεῖα ἀποστελλομένας ἀναφοράς· ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 47 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ παράπονα τῆς ἀναφερομένης καὶ ἐπιφέρῃ τὴν δέουσαν θεραπείαν.»

«Ἡ ἐπιτροπὴ διδοῦσα τέλος εἰς τὴν παροῦσαν ἔκθεσίν της, θεωρεῖ καθῆκόν της νὰ παρατηρήσῃ ὅτι, καὶ κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν σύνοδον ἐσυζητήθησαν ἱκαναὶ ἀναφοραὶ διαφόρων πολιτῶν, διευθύνθησαν εἰς τὰ ἁρμόδια ὑπουργεῖα, ἀλλ' ἄχρι τοῦδε ἡ Βουλὴ δικτελεῖ εἰς πλήρη ἄγνοιαν τῶν πεπραγμένων.»

Ἐπὶ τούτων δὲ λαβὼν τὸν λόγον ὁ εἰσηγητὴς παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν ἀναγκαίας τὰς τοιαύτας παρατηρήσεις, καθ' ὅσον ἡ Βουλὴ μέχρι τοῦδε ὑπῆρξεν ἁπλῆ μηχανὴ, διαβιβάζουσα εἰς τὰ διάφορα ὑπουργεῖα τὰς ἀναφορὰς τῶν πολιτῶν, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ οὔτε τὸ ἀποτέλεσμα τῶν συστάσεών της, οὔτε κἂν τὸν λόγον τῆς μὴ πραγματοποιήσεως αὐτῶν.

Παρετήρησεν ἕτερος ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς φέρων τὸν λόγον, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τίποτε ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τῆς ἀναφερομένης, κωλυομένη ὑπὸ τοῦ ψηφίσματος τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως, καθ' ὃ ἡ ἐξέλεγξις τῶν τοιούτων δικαιωμάτων ἀνατίθεται εἰς ἐπιτροπὴν, τῆς ὁποίας ὅμως ἡ σύστασις ἀποβαίνει ἀδύνατος. Ἀνάγκη λοιπὸν παρίσταται νὰ ἄρῃ πρῶτον ἡ Βουλὴ τὸ κώλυμα τοῦτο καὶ ὕστερον νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν πραγματοποίησιν τοιούτου εἴδους αἰτήσεων.

Ἐπὶ δὲ τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς προσέθηκέ τις, ὅτι οἱ πολῖται ἀναφερόμενοι εἰς τὴν Βουλὴν ὁρμῶνται ἐξ ἀκαταμαχήτων ἀφορμῶν, ἐξ ὧν ἀναγκάζονται ν' ἀναθέσωσι τὰς ἐλπίδας των εἰς τὴν μεσολάβησιν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους, καὶ διὰ τοῦτο δίκαιον ἦτον νὰ γνωρίζῃ ἡ Βουλὴ τὰ αἴτια, διὰ τὰ ὁποῖα μία τις αἴτησις πολίτου δὲν πραγματοποιεῖται, διὰ νὰ ἦναι εἰς θέσιν νὰ δίδῃ εἰς τὸν ἀναφερόμενον πολίτην ὁριστικήν τινα ἀπάντησιν, καὶ διὰ τοῦτο ὑποστηρίζει ὡς ὀρθὰς τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τοῦ ἐν τῇ ἐκθέσει ἐπιλόγου της ἀπαιτεῖ τὴν πραγματοποίησιν τῶν δικαίων συστάσεων τῆς Βουλῆς, καὶ μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς συμφωνεῖ καὶ αὐτὸς, διότι ἄλλως θεωρεῖ ματαίαν τὴν τοιαύτην ἐργασίαν τοῦ Σώματος. Μία δὲ τῶν τοιούτων συστάσεων εἶναι καὶ ἡ ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Κ. Ν. Πετμεζᾶ, δι' ἧς ἐζητεῖτο χρηματικήν τινα βοήθειαν πρὸς ἀνέγερσιν τῆς πυρποληθείσης οἰκίας του. Ἡ Βουλὴ λαβοῦσα τὴν αἴτησιν ταύτην, ἑνὸς τῶν διακεκριμένων προμάχων τῆς πατρίδος, καὶ ἀναγνωρίσασα τὸ δίκαιον τῆς αἰτήσεως, ἐσύστησε αὐτὴν σταθερὰ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἐπραγματοποιήθη αὕτη μέχρι τοῦδε, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν σύστασιν εἰς τὴν νέαν Κυβέρνησιν, διότι καὶ ἄδικον καὶ σκληρὸν εἶναι νὰ μένῃ ἄτεγκτος ὁ γηραιὸς οὗτος ἀγωνιστὴς, εἰς μάτην ἐπικαλούμενος τοῦ ἔθνους τὴν συνδρομήν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως α'. τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 47 ἀναφορᾶς, ὡς ἀνωτέρω ἐτέθη, καὶ β'. τὰς τελευταίας παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς ὡς καὶ τὴν ἀνωτέρω πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Εὐρυτανίας περὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ συνταγματάρχου Ν. Πετμεζᾶ.

Τελευταῖον παρατηρήσας ὁ πρόεδρος, ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ λάβῃ εἰς πρώτην συνεδρίασιν τὸ περὶ ἀπόντων μελῶν τῶν

ἐπιτροπῶν μείναν ἐκκρεμὲς ζήτημα, καθ' ὅσον καὶ πάλιν παρουσιάζεται τοιαύτη τις περίστασις, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ

Οἱ γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Α. Ν. Πετιμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΘ'.

Τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν· ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἀναγγείλας ὁ πρόεδρος ὅτι ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν διωρίσθη ὁ Κ. Κοντόσταυλος, ὑπουργὸς δ' ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὁ Κ. Χ. Χριστόπουλος καὶ ὅτι ἀνετέθη προσωρινῶς ἡ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν διεύθυνσις εἰς τὸν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸν Κ. Μ. Ποτλῆν, προτέθηκεν, ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς ἀνακρίσεως τοῦ πρώην ὑπουργοῦ Σ. Μηλίου ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς παραιτήσασα πρὸ ἡμερῶν τὰς ἐργασίας της, εἶναι ἑτοίμη νὰ ὑποβάλῃ τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς· ἐφ' ᾧ ἐρωτᾶται ἡ Βουλὴ ἂν θέλῃ νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ ἔκθεσις σήμερον.

Ἀπαντησάσης δὲ τῆς Βουλῆς καταφατικῶς, ἀνέγνω εἰς τῶν γραμματέων τὴν ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἐφ' ἧς προσεκλήθημεν εἰς ἀνάκρισιν τῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης καταμηνυθεισῶν εἰς τὴν Βουλὴν πράξεων τοῦ πρώην ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, γερουσιαστοῦ Σ. Μηλίου, ἠσχολήθημεν ἀενδότως εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος τούτου, προτιθέμενοι τὸ ὅσον ἔνεστι ταχύτερον πέρας τῶν ἐργασιῶν μας.

Ἡ ἀνάκρισις ἔπρεπε νὰ γίνῃ πρὸς βεβαίωσιν μιᾶς ἑκάστης τῶν Π'. μηνυθεισῶν πράξεων. Κατὰ νομικὴν δὲ ἀνάγκην, δὲν ἠδυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν εἰμὴ ὡς ἁπλᾶς πληροφορίας τὰς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν ἐνεργηθείσας καὶ εἰσαχθείσας εἰς τὴν Βουλὴν ἀνακριτικὰς ἐκθέσεις, αἵτινες ἐγένοντο περὶ πράξεων τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπουργοῦ, πρὸ τοῦ ὑπάρξῃ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ τῆς ἀνακρίσεως αὐτῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ πρὸς λοιπὸν ἐνήργησεν ἐξ ἀρχῆς τὴν ἀνάκρισιν ὅλων τῶν πράξεων.

Ἄπειρα ἔγγραφα ἀποδεικτικά, τὰ ὁποῖα ὤφειλε νὰ λάβῃ καὶ ἔλαβε παρὰ τῶν ὑπουργείων τῶν στρατιωτικῶν καὶ ἐσωτερικῶν ὡς χρήσιμα εἰς τὴν ἀνάκρισιν, πολλοὶ μάρτυρες, τοὺς ὁποίους ἐζήτησε καὶ ἠναγκάσθη νὰ φέρῃ ἔξωθεν, διάφορα παρεμπίπτοντα τῆς ἐν τῇ φυλακῇ θέσεως τοῦ Σ. Μηλίου διέκοψαν ἐνίοτε καὶ ἐπερράδυναν τὰς ἐργασίας τῆς ἐπιτροπῆς. Μ' ὅλα ταῦτα πρὸ τριῶν περίπου μηνῶν ἔφθασεν εἰς τὸ πέρας τῆς ἀνακρίσεως καὶ ἀνήγγειλε τοῦτο εἰς τὴν Βουλήν. Δύω δ' ἕτεραι πράξεις, αἵτινες, ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, παρεπέμφθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιτροπήν, παρέσχον τὴν ἐργασίαν, ἐξ ἧς ἐβράδυνε μέχρι τοῦδε ἡ ἀποπεράτωσις τῆς ἀνακρίσεως καὶ ἡ εἰσαγωγὴ αὐτῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Τηρήσαντες αὐστηρῶς τὰ τεθέντα ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὅρια τῶν ἐργασιῶν ἡμῶν, φέρομεν, Κύριοι, ἅπαντα τὰ τῆς ἀνακρίσεως ἔγγραφα, οἷον ἐκθέσεις, μαρτυρίας, ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα καὶ τὰ τῆς ἀλληλογραφίας τῆς ἐπιτροπῆς, συμφώνως μὲ τὰ προαγορευμένως ἐπὶ ὁμοίας ὑποθέσεως ἐνεργηθέντα, καὶ μὲ τὰς ἀρχὰς τῆς ποινικῆς δικονομίας (ἄρθρ. 206). Δὲν ἠδυνάμεθα δὲ νὰ ἐκφράσωμεν γνώμην περὶ τοῦ ἐκ τῆς ἀνακρίσεως ἐξαγομένου, διότι ἀπόκειται τοῦτο εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν εἰσαγγελτῶν, ὀφείλουσαν νὰ φέρῃ πρότασιν περὶ τοῦ συνεπείᾳ τῆς ἀνακρίσεως ψηφιστέου, καὶ νὰ ἐκφράσῃ τὴν κρίσιν αὐτῆς περὶ τῶν ἐκ τῆς ἀνακρίσεως ἐξαγομένων πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐφ' ὧν μέλλει νὰ στηρίξῃ τὴν πρότασίν της.

Ἐθεωρήσαμεν ὅμως χρήσιμον καὶ ἀναγκαῖον νὰ ἐκθέσωμεν ἐν τῇ παρούσῃ σύνοψιν τῶν μαρτυριῶν καὶ ἐγγράφων τῆς ἀνακρίσεως πρὸς εὐκολίαν τῶν Κυρίων βουλευτῶν, παρατηροῦντες, ὅτι διὰ τῆς ἐκθέσεως ταύτης δίδεται περίληψις τῆς ἰδίας, τὴν ὁποίαν ἕκαστος πλατύτερον καὶ ἐντελέστερον δύναται νὰ λάβῃ διὰ τῆς προσεκτικῆς ἀναγνώσεως, συγκρίσεως καὶ ἐκτιμήσεως τῶν ἀνακριτικῶν ἐγγράφων.

Ἐν τούτοις ἡ ἐπιτροπὴ ὑμῶν λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς κατὰ τοῦ ἀνωτέρω πρώην ὑπουργοῦ Σ. Μηλίου ὑποβληθείσας εἰς τὸ Σῶμα διὰ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ καταγγελίας, καὶ ἐνεργήσασα ἐπὶ τούτων τὰς ἀναγκαίας ἀνακρίσεις, συμπληροῖ τὸ καθῆκον αὐτῆς, ὑποβάλλουσα περίληψιν τῶν ἐφ' ἑκάστης τῶν καταγγελιῶν εἰσαχθέντων ἐγγράφων, ὡς καὶ τῶν κατατεθεισῶν ἀνακρίσεων.

Άρχομένη λοιπόν άπό τής 1 τών κατά τού μνησθέντος πρώην ύπουργού καταγγελιών, έχούσης ούτω·

« 1. Κατά τό διάστημα, καθ' ό ό κατηγορούμενος διεπέ» λεσεν ώς ύπουργός τών στρατιωτικών, τά ψηφισθέντα κατά τούς » προϋπολογισμούς έξοδα γραφείου τού ύπουργείου τών στρατιω» τικών άνέβαινον κατά τό έτος 1851 εις δραχμάς 9,624.

»	1852	»	9,644.
»	1853	»	7,200.
		Τό όλον, δραχμάς	26,468.

» Έδαπανήθησαν όμως καί κατελογίσθησαν εις βάρος » τού δημοσίου κατά τό έτος τού 1851 δραχμαί 18,811:42

»	1852	»	22,120:80
»	1853	»	20,696:77
		Τό όλον, δραχμαί	61,628:99.

» Προκύπτει όθεν ύπέρβασις δραχμών 35,160:99, ύπέρβασις, » ήτις έγένετο παρ' αύτού, καταργηθείσης τής έπιτροπής τής » συμπραττούσης άνέκαθεν, κατά τόν κανονισμόν τού ύπουργείου » τών στρατιωτικών, εις τόν προσδιορισμόν τών γραφικών έξό» δων, καί συνυπογραφούσης τάς άποδείξεις πρός πληρωμήν αύτών, » καί διά τήν οποίαν ύπέρβασιν, δυνάμει τού κεφαλαίου Γ'. άρθρου » 10 τού περί λογιστικότητος νόμου, είναι προσωπικός ύπόλογος » ό διατάξας τήν πληρωμήν ύπουργός. Πράξις προβλεπομένη καί » τιμωρουμένη ύπό τών άρθρων 394 καί 487 τού ποινικού νόμου. »

Παρατηρεί, ότι συνυπεβλήθησαν έπ' αύτής, διά τού έπί τής δικαιοσύνης ύπουργού, τά έπόμενα έγγραφα·

α) Ή άπό 17 Αύγούστου 1854 πρός τό έπί τών στρατιωτικών ύπουργείον άναφορά τού προέδρου τής έξεταστικής έπιτροπής Κ. Νικολαΐδου, δι' ής ύποβάλλει έκθεσιν τών έκ τής άνακρίσεως έξαχθέντων έπί τε τού κεφαλαίου τούτου καί έπί διαφόρων άλλων τής καταγγελίας.

β) Δέκα τρείς πρωτόγραφοι έξετάσεις, ένεργηθείσαι ύπό τής μνησθείσης έπιτροπής· ήτοι, ή τών ΚΚ. Ν. Ζώρα, Κ. Χειμωνίου, τού αύτού Χειμωνίου, Ν. Ζώρα, Δ. Ζάνου, Δ. Ρίζου, Μ. Κριτσαβοπούλου, Γ. Μαριολοπούλου, Μ. Λαμνή, Γ. Μοσχοπούλου (τρείς), καί τού ένωμοτάρχου Η. Κλήρη, περιλαμβάνουσαι, έκτός τής άνωτέρω καταγγελίας, καί διαφόρους άλλας έκ τών εις τήν Βουλήν ύποβληθεισών.

γ) Άναφοραί Νικολάου Ζώρα άπό 2 Ιουλίου, 17 Ιουλίου καί 2 Αύγούστου 1854 πρός τό έπί τών στρατιωτικών ύπουργείον,

δι' ών άποδίδει ούτος διαφόρους εις τόν πρώην ύπουργόν Σ. Μήλιον κατηγορίας.

δ) Άναφορά άπό 16 Ιουλίου 1854 Γ. Μαριολοπούλου πρός τό έπί τών στρατιωτικών ύπουργείον, δι' ής έξαιτείται τήν έπί τής ύπουργίας Σ. Μηλίου ύποσχεθείσαν αύτώ άπονομήν βαθμού καί τήν άπότισιν καθυστερούντων μισθών του.

ε) Άναφορά τού ύπεπιμελητού Ιωσήφ Πιττακού, άπό 28 Ιουλίου 1854, πρός τό αύτό ύπουργείον, δι' ής ύποβάλλων έκθεσιν τής ένεργηθείσης ύπ' αύτού έκτάκτου έπιθεωρήσεως τού φρουραρχικού ταμείου Άθηνών, ποιεί μνείαν πολλών τών έν τώ καταγωγίω έγγράφων τού έπί τής δικαιοσύνης ύπουργού άναφερομένων καταγγελιών.

ς) Σημείωσις πληρωμών, γενομένων εις διαφόρους άπό τής 4 Αύγούστου 1850 μέχρι 5 Όκτωβρίου 1853 παρά τού φρουραρχείου Άθηνών εις λογαριασμόν τού έπί τών στρατιωτικών ύπουργείου.

ζ) Έπιστολή τού ύπεπιμελητού Δ. Ρίζου, περί προκαταβολής 200 δραχμών εις τόν λοχαγόν Ιωάν. Πασχάλην, καί

η) Άποδεικτικών παραλαβής αύτών.

Έζητήθησαν δέ ύπό τής έπιτροπής καί έλήφθησαν συμπληρωτικώς έπί τού κεφαλαίου τούτου τής καταγγελίας·

1) Έγγραφον, ύπ' άριθ. 7518, τού έπί τών στρατιωτικών ύπουργείου άπό 18 Μαρτίου τ. ε., δι' ού άποστέλλονται· α) άντίγραφον διαταγής τού ύπουργείου ύπ' άριθ. 17925 τού 1846 περί διαχειρίσεως τών γραφικών έξόδων· β') αί άποδείξεις καί λοιπά δικαιολογητικά έγγραφα τών γενομένων γραφικών έξόδων τού ύπουργείου κατά τό 1851, 1852 καί τινας μήνας τού 1853· γ') βιβλίον τών διαχειριστών τών γραφικών έξόδων τού ύπουργείου, καί δ') άντίγραφον διαταγής, ύπ' άριθ. 18832, τής 3 Όκτωβρίου 1853, δι' ής φέρονται εις έξοδα δημοσίας άσφαλείας αί ληφθείσαι ώς μυστικά έξοδα 4,026 δραχμαί.

2) Έγγραφον, ύπ' άριθ. 10099, τού έπί τών στρατιωτικών ύπουργείου άπό 16 Απριλίου τ. ε., δι' ού άποστέλλεται άντίγραφον πρωτοκόλλου παραδόσεως τών γραφικών έξόδων παρά τού Γ. Μοσχοπούλου, έπικαταλυματίου, πρός τόν έπικαταλυματίαν Εύστρ. Φάλλην. Έν τώ πρωτοκόλλω δέ τούτω σημειούται καί χρεωστική άπόδειξις τού πρώην ύπουργού Σ. Μηλίου διά τάς άνωτέρω 4,026 δραχμάς.

3) Έγγραφον έπίσης τού αύτού ύπουργείου, ύπ' άριθ. 9784, τής 18 Απριλίου τ. ε., δι' ού άποστέλλεται πρός τήν έπιτροπήν

ἀπολογισμὸς τῶν ψηφισθέντων γραφικῶν ἐξόδων ὑπὸ τῶν προϋπολογισμῶν τοῦ **1848** μέχρι τοῦ **1853**, καὶ τῶν ἀπέναντι τούτων γενομένων καθ' ὑπέρβασιν δαπανῶν κατὰ τὰ τελευταῖα τρία ἔτη, καὶ

4) Ἔγγραφον, ὑπ' ἀριθ. **11671**, τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου ἀπὸ 3 Μαΐου τ. ε., δι' οὗ διευθύνεται πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν ἰδιόχειρος τοῦ ἐπικαταλυματίου Β. Μαργέλου σημείωσις περὶ τῶν ἀνωτέρω **4,026** δραχμῶν.

Ἐπὶ τοῦ πρώτου τούτου κεφαλαίου τῆς καταγγελίας ἀνεκρίθησαν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὑμῶν οἱ ἑξῆς μάρτυρες· Γ. Μοσχόπουλος, ἐπικαταλυματίας, Μ. Γεωργαντᾶς, Ἰωσὴφ Πιττακός, Γ. Παπαδάκης, ὑπεπιμεληταί, Ν. Ζώρας, ἀνθυπασπιστής, Ἱλαρίων Τουρέτ, φρούραρχος Ἀθηνῶν, Εὐστρ. Πίσσας, ὑποστράτηγος, Δημ. Ῥίζος, ὑπεπιμελητής, Μ. Ἀαμνῆς, καταλυματίας, Γ. Μοσχόπουλος ἐκ νέου, Εὐστρ. Ῥάλλης, ἐπικαταλυματίας, καὶ Ἐμμ. Φωτιάδης, ὑπεπιμελητής.

Ἐκ τούτων δ' ἐξετασθεὶς πρῶτον ὁ ἐπικαταλυματίας

Γ. Μοσχόπουλος,

Ἐξέθηκεν·

α Ὅτι κανονισμὸς διὰ τὴν διαχείρισιν τῶν γραφικῶν ἐξόδων δὲν ὑπῆρξε ποτὲ ἐν τῷ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείῳ, κατὰ δὲ τὸ **1847** συνεστήθη διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ἐπιτροπή, συγκειμένη ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Κ. Ῥάλλη· ὅτι ἐκ τῶν γραφικῶν ἐξόδων ἐγίνοντο διάφορα εἴδη δαπανῶν (τὰ ὁποῖα ἠρίθμησεν), ὑπὸ δὲ τῆς ἐπιτροπῆς διαχειρίζοντο μόνον τὰ ἔξοδα τοῦ γραφείου τοῦ ὑπουργείου καί τινα ἄλλα, περὶ ὧν δὲν ἐγίνετο προϋπολογισμὸς εἰδικός· ὅτι οἱ λογαριασμοὶ τῶν δαπανῶν ἐγίνοντο κατὰ μῆνα, καὶ συνοδευόμενοι μὲ ἀποδεικτικὰ τῶν λημμάτων, διεβιβάζοντο ὑπογεγραμμένοι παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὸ στρατιωτικὸν λογιστήριον, ἵνα ἐξελεγχθῶσιν, ἀλλ' ὅτι ἀγνοεῖ ἂν ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ Σ. Μηλίου ἐγένετο ὑπέρβασις τοῦ προϋπολογισθέντος ποσοῦ.

Τῷ ἐπεδείχθησαν ἐνταῦθα τὰ σταλέντα αἰτήσει τῆς ἐπιτροπῆς δικαιολογητικὰ ἔγγραφα τῶν γραφικῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου κατὰ τὰ ἔτη **1851**, **1852** καὶ ἐν μέρει **1853**, ἐφ' ὧν παρετήρησεν, ὅτι ἀποτελοῦσι ταῦτα δαπάνην τῶν γραφικῶν ἐξόδων μόνου τοῦ ὑπουργείου, ἀλλ' ὅτι ἔξοδά τινα, ὡς τὰ τῆς ἀμάξης τοῦ ὑπουργοῦ, δὲν ἔπρεπε νὰ συμπεριλαμβάνωνται εἰς αὐτά, ἀλλ' εἰς ἄλλα κεφάλαια.

Τῷ ἐπεδείχθη ἔπειτα ἡ ἀνωτέρω σημειουμένη ὑπ' ἀριθμὸν

18832 διαταγὴ τοῦ πρώην ὑπουργοῦ Σ. Μηλίου, περὶ τῶν πληρωθεισῶν *ὡς μυστικὰ ἔξοδα* **4,026** δραχμῶν. Ἀπήντησε δέ, ὅτι ἀναγνωρίζει τὴν διαταγὴν, καθ' ὅσον, ἀφ' οὗ ὁ Κ. Μήλιος διωρίσθη ὑπουργός, μετ' ὀλίγον ἦρχισε νὰ λαμβάνῃ χρήματα παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν γραφικῶν ἐξόδων ἐπιτροπῆς δι' ἀποδείξεών του, λόγῳ κοινῆς ἀσφαλείας καὶ τάξεως· ὅτι, προκειμένου ν' ἀποδημήσῃ ὁ μάρτυς ἐκτὸς τοῦ κράτους, ἠρώτησε τὸν ὑπουργὸν τί πρέπει νὰ κάμῃ τὰς ἀποδείξεις, οὗτος δὲ τὸν παρήγγειλε νὰ τῷ ὑποβάλῃ λογαριασμὸν τῶν ἐξόδων, ἵνα διατάξῃ· ὅτι, ἀφ' οὗ ὁ ὑπουργὸς παρεδέχθη τὸν λογαριασμόν, διέταξε τὸν μάρτυρα νὰ συντάξῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μερικῶν ἀποδείξεων μίαν ἀπόδειξιν γενικὴν, τὴν ὁποίαν ἀφ' οὗ ὑπέγραψε, τῷ εἶπεν, ὅτι δύναμει αὐτῆς θέλει παραδώσει εἰς τὸν διάδοχόν του τὴν ὑπηρεσίαν· καὶ ὅτι, ἐπικειμένης μετὰ ταῦτα τῆς ἐκ τοῦ ὑπουργείου παραιτήσεώς του, ἐξέδωκε τὴν ἀνωτέρω ἐπιδειχθεῖσαν διαταγήν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ὁ μάρτυς ὑπήγαγε τὴν δαπάνην τῶν **4,026** δραχμῶν εἰς τὸ **11** ἄρθρον τῶν γραφικῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου· ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο ἔλαβεν ὁ ῥηθεὶς Μήλιος ἀφ' ὅτου εἰσῆλθεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον μέχρις Ὀκτωβρίου τοῦ **1852**, ἀνὰ **100**, **200** καὶ μικροτέρας ἄλλοτε ποσότητας μέχρι τῶν **40** δραχμῶν. Ποτὲ ὅμως δὲν ἔλαβε ποσὸν ἀνώτερον τῶν **300**, οὐδὲ γνωρίζει ἂν ἐξ αὐτῶν ἐπληρώθησαν οἱ τέκτονες τῆς οἰκίας του, ὡς δὲν παρετήρησεν ἐπίσης πνεῦμα σφετερισμοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργοῦ τούτου πρὸς ἴδιον ὄφελος· ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν γραφικῶν ἐξόδων ἐπιτροπὴ δὲν διελύθη ποτὲ, ὁ δὲ ὑπουργὸς ἐλάμβανε τὰ εἰρημένα ποσὰ ὁ ἴδιος, καθ' ὅσον ἐβλέποντο «λόγῳ δημοσίας ἀσφαλείας καὶ τάξεως.» δὲν ἐνθυμεῖται δὲ ἂν καὶ ἄλλοι ὑπουργοὶ ἐλάμβανον τοιαῦτα ἔξοδα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον· ὅτι διαταγὴ ἀκυροῦσα τὰ περὶ συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἐξεδόθη ποτὲ, ἀλλὰ κατὰ μὲν τὸ **1847** ἀποσπάσεις εἰς ἔκτακτον ὑπηρεσίαν, ἀνεπληροῦτο ὑπὸ τοῦ ἑτέρου μέλους τῆς ἐπιτροπῆς, βραδύτερον δὲ, ἐπὶ Σταΐκου, τεθέντος εἰς ἀργίαν τοῦ συναδέλφου του, ἐξεπλήρου ἐπίσης μόνος αὐτὸς τὴν ὑπηρεσίαν· ὅτι ὁ Κ. Μήλιος συνεπλήρωσεν ἔπειτα τὴν ἐπιτροπὴν, διορίσας καὶ ἕτερον μέλος, τὸ ὁποῖον ὅμως ἀπεστάλη μετά τινα καιρὸν εἰς ὑπηρεσίαν, καὶ οὕτω πάλιν εἰργάζετο αὐτὸς μόνος μέχρι τοῦ διορισμοῦ τοῦ Κ. Καλλέργη· ὅτι ἐπὶ τῆς μνησθείσης ὑπηρεσίας του ὅλα τὰ γραφικὰ ἔξοδα ἐνηργοῦντο κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῆς περὶ συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς διαταγῆς, καὶ μόνον ἐζήτησεν οὗτος, ὥστε αἱ ἀποδείξεις τῶν δαπανῶν νὰ θεωρῶνται ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ, ἐφ' ᾧ καὶ τὰ χρήματα ἐλαμβάνοντο

ἀπὸ τοῦ ϕρουραρχείου δι' ἀποδείξεως ἐπιθεωρημένης παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ· καὶ ὅτι τέλος ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ Κ. Μηλίου ἡ δαπάνη τῶν γραφικῶν ἦτον ἀνωτέρα ἢ ἐπὶ τῆς ὑπουργίας ἄλλων, διότι ηὐξήθησαν αἱ δαπάναι δι' οὓς ἀριθμεῖ ἐν τῇ καταθέσει του λόγους. Αἱ δαπάναι δὲ αὗται δὲν ἐνηργοῦντο ὑπὸ τῶν προκατόχων τοῦ Κ. Μηλίου ὑπουργῶν. »

Μετὰ τοῦτον ἐξετασθεὶς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς Σας ὁ ὑπεπιμελητὴς

Μ. Γεωργαντᾶς,

Κατέθηκεν·

« Ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ Σ. Μηλίου τὰ γενόμενα καθ' ὑπέρβασιν γραφικὰ ἔξοδα ἐπληρώνοντο ἀπὸ τὰς λαμβανομένας προκαταβολὰς ἀπέναντι τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου, αἰτία δὲ τῆς ὑπερβάσεως εἶναι τὸ ἀνεπαρκὲς τοῦ σχετικοῦ κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ· ὅτι ἐκ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἐγίνοντο διάφορα ἔξοδα, ἐν οἷς ἠρίθμησε καὶ τὰ *μυστικά*, εἰπών, ὅτι χρησιμεύουσι πρὸς ἀνακάλυψιν ληστρικῶν ἐπιχειρημάτων καὶ χάριν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ἀπειλουμένης· ὅτι αἱ πληρωμαὶ αὗται ἐγίνοντο ἢ ἀπ' εὐθείας εἰς πρόσωπον ὡρισμένον, ἢ εἰς τὸν ὑπουργὸν αὐτόν, ὅστις ἐποίει χρῆσιν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ δὲν ἐνθυμεῖται ἂν καὶ ἐπὶ τῆς ὑπουργίας ἄλλων ἐνηργοῦντο τοιαῦτα ἔξοδα· ὅτι, ἂν ἐδίδοντο ἀποδείξεις ἢ ἐγίνετο ἔλεγχος τῶν τοιούτων ἐξόδων ἀγνοεῖ, καὶ γνωρίζει ἁπλῶς ὅτι ὁ Σ. Μήλιος ἐνήργησε τοιαύτας δαπάνας, ἐπειδὴ πολλάκις παρήγγειλε δι' αὐτοῦ τὸν Κ. Μαυρογόπουλον νὰ τῷ φέρῃ 50 ἢ 100, ἴσως δὲ καὶ 200 δραχμάς· ὅτι μίαν ἡμέραν ἔδωκεν ὁ ὑπουργὸς ἐνώπιόν του εἴς τινα μὲν 100 δραχμὰς χωρὶς νὰ λάβῃ ἀπόδειξιν, εἰς ἕτερον δὲ πάλιν δραχ. 50, τὰ πρόσωπα ὅμως ταῦτα καὶ τὴν αἰτίαν τῆς πληρωμῆς δὲν δύναται νὰ ἀναφέρῃ· ὅτι πολλάκις τὸ ὑπουργεῖον χρεοῦται μὲ ἔξοδα γραφείου, ἀνήκοντα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν σωμάτων, ἐντεῦθεν δὲ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ἐξέλεγξις τῶν γραφικῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου, χωρὶς νὰ μὴ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν καὶ οἱ λογαριασμοὶ τῶν σωμάτων.

Τῷ ἐπεδείχθησαν οἱ λογαριασμοὶ τῶν γραφικῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου κατὰ τὰ ἔτη **1851**, **1852** καὶ μέρος τοῦ **1853**. Διελθὼν δὲ τὸ περιεχόμενον τούτων, κατέθηκεν, ὅτι διάφορα ποσὰ τῶν ἐξόδων ἀνήκουσιν ἢ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων, ἢ εἰς ἄλλα κεφάλαια τῶν προϋπολογισμῶν ἢ καὶ εἰς τὰς κεκλεισμένας χρήσεις (ὅρα κατάθεσιν μάρτυρος)· ὅτι ἐκ τῶν μυστικῶν ἐξόδων ὁ ὑπουργὸς Σ. Μήλιος ἐδαπά-

νησεν εἰς ἐποχάς τινας πρὸς ἐξόντωσιν τῆς ληστείας, εἰς τὰ Χριστουγεννιάτικα καὶ εἰς τὰ τοῦ Μακρυγιάννη, ἡ δὲ ἐπὶ τῶν γραφικῶν ἐξόδων ἐπιτροπὴ μὴ καταργηθεῖσα ἐπὶ τῆς ὑπουργίας αὐτοῦ, ἐμφαίνεται εἰς πᾶσαν ἐπιταγὴν πληρωμῆς. »

Ἐξετασθεὶς δὲ καὶ ὁ ὑπεπιμελητὴς

Ἰωσὴφ Πιττακός,

Κατέθηκεν·

« Ὅτι ἂν ἡ ἐπὶ τῶν γραφικῶν ἐξόδων ἐπιτροπὴ διετέλει ὑπάρχουσα καὶ ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ Κ. Μηλίου, τοῦτο δύναται νὰ ἐξαχθῇ ἐκ τοῦ βιβλίου, ἐν ᾧ ἐγγράφονται τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα ἐν γένει τῶν γραφικῶν· ὅτι κατὰ τὸ **1851—1853** ἐγένετο ὑπέρβασις τῶν γραφικῶν ἐξόδων, καθ' ὅσον ἀποδεικνύεται τοῦτο ἐκ διαφόρων ἐκθέσεων, ἀλλὰ δὲν ἐνθυμεῖται ποῖον τῆς ὑπερβάσεως τὸ ποσόν· ὅτι **4,000** περίπου δραχμῶν, ὡς εἶδεν ἐκ τῶν ἐγγράφων, ἐσημειώθησαν διαταγῇ τοῦ ὑπουργοῦ Σ. Μηλίου ἐπὶ τῶν γραφικῶν ἐξόδων ὡς ἔξοδα ἀσφαλείας, ἀπὸ δὲ τὸ στρατιωτικὸν λογιστήριον δύναται νὰ ἐξακριβωθῇ ἂν καὶ ἐπὶ τῆς ὑπουργίας ἄλλων ἐγίνοντο ὑπερβάσεις τοιαῦται· ὅτι δὲν ἤκουσεν ἂν, ὑπουργούντων καὶ ἄλλων, ἐσημειώθησαν ὡς ἔξοδα ἀσφαλείας ὑπερβάσεις τοιούτου εἴδους, καὶ γνωρίζει μόνον ὅτι εἴς τινας προϋπολογισμοὺς ἐσημειοῦτο ἐν εἰδικῷ κεφαλαίῳ ποσόν τι δι' ἔκτακτα ἔξοδα, ἀλλὰ ταῦτα δὲν ἐχρησίμευον εἰς ἔξοδα ἀσφαλείας, τὰ ὁποῖα εἰς μόνον ἀνήκουσι τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν· ὅτι ἕκαστον στρατιωτικὸν σῶμα ὀφείλει νὰ περιορίζηται ἐντὸς τῆς *στερεᾶς* αὐτοῦ χορηγήσεως τῆς ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ σημειουμένης, καὶ ὅτι αὐτὸς ὑπηρετῶν ἐν τῷ ὑπουργείῳ ἀπὸ τοῦ **1850** μέχρις Ἀπριλίου τοῦ **1852**, μετετέθη δι' ἀσθένειαν εἰς ἑτέραν θέσιν, κατὰ δὲ τὸ **1854** ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πρώτην ὑπηρεσίαν. »

Ἐξητάσθη ἐπίσης καὶ ὁ ὑπεπιμελητὴς

Γ. Παπαδάκης,

Ὅστις ὑπέβαλε τὰ ἑξῆς·

« Ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ Σ. Μηλίου ἐγένοντο ὑπερβάσεις ἐπὶ τῶν γραφικῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν βιβλίων δύναται νὰ ἐξαχθῇ μέχρι τίνος ποσοῦ ἔφθασαν· πιθανὸν δὲ νὰ ὑπελογίσθησαν εἰς ταύτας καὶ δαπάναι μὴ ἀνήκουσαι εἰς τὰ γραφικὰ ἔξοδα· ὅτι αὐτοὶ περιωρίσθησαν εἰς μόνην τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ ληφθέντος δι' ἔξοδα ἀσφαλείας ποσοῦ τῶν **4,000** δραχμῶν, διότι δὲν εἶδώρησαν ἀξιόποινον τὴν ὑπέρβασιν, ὡς οὖσαν συνήθη εἰς τὰ ὑπουργεῖα· ὅτι δὲν ἐνθυμεῖται ἂν τοιαῦται ὑπερβάσεις ἐγένοντο καὶ ἐπὶ

τῶν προκατόχων τοῦ Κ. Μηλίου, καθ' ὅσον δὲν διηρεύνησαν τὰς λεπτομερείας τῆς προκειμένης ὑπερβάσεως· ὅτι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ὑπουργείου δὲν σημειοῦνται ἔξοδα ἀσφαλείας, οὐδὲ γνωρίζει ἂν ἄλλοι ὑπουργοὶ ἐνεργήσαντες τοιαύτας δαπάνας, τὰς ἐσημείωσαν ἐπὶ τῶν γραφικῶν, ὡς δὲν γνωρίζει ἐπίσης ποῦ ἐδαπανήθησαν αἱ ἀνωτέρω 4,000 δραχμῶν· ὅτι ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν γραφικῶν ἐξόδων ὑπῆρχε κατὰ διαταγὴν ὑπουργοῦ τινος, ἀλλ' ἀγνοῶν ἂν ὑρίστατο καὶ ἐπὶ Σ. Μηλίου, παρατηρεῖ, ὅτι, κατὰ τὰς περὶ τούτου διατάξεις, ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ. »

Ἀνέκρινε μετὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὸν ἀνθυπασπιστὴν

Ν. Ζώραν,

Ὅστις διελθὼν ἐν πρώτοις ὅσας ὑπέστη καταδιώξεις ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ Σ. Μηλίου, κατέθηκεν ἐπὶ τοῦ πρώτου κεφαλαίου τῆς καταγγελίας·

« Ὅτι διὰ τοῦ Γ. Μοσχοπούλου καὶ λοχίου τινος Κριτσαβοπούλου, ἐπιστατούντος τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ὑπουργοῦ, ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ φρουραρχείου 3,000 δραχμῶν, λόγῳ μὲν γραφικῶν ἐξόδων, ἀλλ' ἐδαπανήθησαν εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν· καὶ ὅτι τὰ χρήματα ταῦτα ἐλήφθησαν καὶ ἐπληρώθησαν διὰ τοῦ ῥηθέντος Κριτσαβοπούλου, χωρὶς νὰ μετενεχθῶσι ποσῶς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον. »

Ἐξετασθεὶς δὲ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου καὶ ὁ φρούραρχος Ἀθηνῶν

Ἱλαρίων Τοιρέτ,

Ὑπέβαλεν·

« Ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπουργίας Σ. Μηλίου δὲν διετηρήθη ἡ παραδεδεγμένη τῶν πληρωμῶν τάξις καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ γραφικὰ ἔξοδα, ἐπειδὴ ὁ Κ. Μήλιος διέταξε τὸ φρουραρχικὸν ταμεῖον νὰ πληρόνῃ ἀπεριορίστως, ὁσάκις ἡ ἐπὶ τῶν γραφικῶν ἐξόδων ἐπιτροπὴ ἤθελε καμεῖ αἴτησιν· ὅτι ἐκ τούτου ἀπὸ τοῦ 1851 — 1853 κατ' ἔτος ἐπληρόνοντο ὑπὲρ τὰς 8,000 δραχ. περιπλέον, περὶ δὲ τῆς ὑπερβάσεως ταύτης ὁ τότε φρούραρχος Κ. Πίσσας συνεχῶς μὲν τῷ ἔκαμνε παρατηρήσεις, ἀλλὰ καὶ δὲν τὸν ἀπέτρεπε τῆς πληρωμῆς· ὅτι ἄλλα μὲν ἀποδεικτικὰ ὑπεγράφοντο τακτικῶς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς πάσης, μὴ θεωρούμενα καὶ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ, τινὰ δὲ ὑπεγράφοντο ὑπὸ μόνου τοῦ Μοσχοπούλου καὶ ἐθεωροῦντο ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ, ἐν ᾧ τὴν πρώτην ἠκολούθησαν τάξιν οἱ προγενέστεροι ὑπουργοί· ὅτι περὶ τῆς ἀταξίας ταύτης οὐδ' ὁ φρούραρχος οὐδ' αὐτὸς ἐποίησαν λόγον, ὡς μὴ δυνάμενοι ν' ἀπευθύνωσι τοιαύτας εἰς τὸν ὑπουργὸν παρατηρήσεις, ὑπεύθυνον ὄντα διὰ τὰς πράξεις αὐτοῦ· ὅτι, ἂν ὁ φρούραρχος ἴσως ἠδύνατο νὰ φέρῃ τινὰ παρατήρησιν, δὲν ἦτον ἀναγκαῖον νὰ λάβῃ ἀφορμὴν παρ' αὐτοῦ, καθ' ὅσον ὁ φρούραρχος πρῶτος ἐλάμβανε γνῶσιν τῶν παρουσιαζομένων ἀποδεικτικῶν· καὶ ὅτι τὸ φρουραρχικὸν ταμεῖον ἐνεργεῖ μὲν τὰς πληρωμὰς ἐπὶ τῇ βάσει κανονισμοῦ, ἀλλὰ πᾶσα διαταγὴ τοῦ ὑπουργείου εἶναι κανονισμὸς δι' αὐτό. »

Ἀνακριθεὶς μετὰ ταῦτα καὶ ὁ ὑποστράτηγος

Εὐστράτιος Πίσσας,

Κατέθηκεν·

« Ὅτι ἐπὶ τῶν προκατόχων τοῦ Κ. Μηλίου ὑπουργῶν οἱ ἔμποροι φέροντες τὰς ἀποδείξεις των ἐπιθεωρημένας ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῶν γραφικῶν ἐξόδων ἐπιτροπῆς, προσέρχοντο μὲ διαταγὴν τοῦ ὑπουργείου εἰς τὸ φρουραρχικὸν ταμεῖον, καὶ οὕτως ἐπληρόνοντο πάντοτε· ὅτι ὅμως ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ Σ. Μηλίου ἐπληρόνοντο καὶ ἄνευ τοιούτων διαταγῶν ἢ συνημμένων λογαριασμῶν τῶν ἐμπόρων διάφορα ποσά, συνεχῶς δὲ καὶ δι' ἰδίων ἐνδείξεων τοῦ ὑπουργοῦ, φερουσῶν τὴν ὑπογραφήν του· ὅτι συνέβη νὰ δοθῶσι τοιαῦτα χρήματα καὶ ἄνευ τινὸς ἀποδείξεως δι' ἁπλῆς ὑπαλλήλων ἀποστολῆς, ἐφ' ᾧ ἀπέπεμψέ ποτε λογιστήν τινα, προσελθόντα εἰς τὸ ταμεῖον ἄνευ διαταγῆς ἢ ἀποδείξεως· ὅτι ὁ λογιστὴς οὗτος, τοῦ ὁποίου δὲν ἐνθυμεῖται τὸ ὄνομα, φέρων μετ' οὐ πολὺ προσυπογεγραμμένην ἀπόδειξιν τοῦ ὑπουργοῦ, ἔλαβε τὴν αἰτηθεῖσαν ποσότητα· ὅτι καὶ ἄλλοτε εἶδε τὸν ἐπικαταλυματίαν Μοσχόπουλον, ὅστις, πολιτικὴν ἐνδεδυμένος στολὴν καὶ κύπτων ὑπὸ βάρος, ἐξήρχετο τοῦ ταμείου· ἐξετάσας δὲ, ἐπληροφορήθη ὅτι ἦτον αὐτὸς ὁ Μοσχόπουλος καὶ ἔλαβεν 700 δραχμὰς ὡς ἀπὸ μέρους τοῦ ὑπουργοῦ· ὅτι ἐπέπληξε τότε τὸν ταμίαν Κ. Φωτιάδην, συμβουλεύων αὐτῷ νὰ μὴ ἀνοίγῃ τὸ ταμεῖον ἐν ἀπουσίᾳ τῶν ἄλλων μελῶν, οὐδὲ νὰ δίδῃ χρήματα ἄνευ διαταγῆς τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου· ὅτι αἱ δραχμαὶ αὗται κατελογίσθησαν εἰς βάρος τῶν γραφικῶν ἐξόδων, ἐπελθούσης δὲ προσεχῶς τῆς ἀποστολῆς, ὡς εἶπε, τοῦ λογιστοῦ, ἠρώτησε διὰ ζώσης τὸν ὑπουργὸν ἂν τῷ ὄντι ἐπέμφθη κατὰ διαταγήν του, οὗτος δὲ ἀπήντησεν, ὅτι δὲν εἶχεν ἀποστείλει οὐδένα· ἀλλ' ὅτι μάλις ἐπανῆλθεν εἰς τὸ φρουραρχεῖον, καὶ ὁ εἰρημένος λογιστὴς, φέρων ἀπόδειξιν τοῦ ὑπουργοῦ, ἔλαβε τὴν ὀλίγον πρότερον ζητηθεῖσαν ποσότητα, ἐντεῦθεν δὲ δὲν ἀνέφερε πρὸς τὸν ὑπουργὸν καὶ περὶ τοῦ ταμίου Φωτιάδου. »

Ἐπίσης δ' ἀνεκρίθη καὶ ὁ ὑπεπιμελητής·

Δ. Ῥίζος,

Ὅστις κατέθηκεν·

« Ὅτι κατὰ τὰ ἔτη **1851—1853** ἐγένοντο ὑπερβάσεις ἐπὶ τῶν γραφικῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου· ἂν δὲ καὶ δὲν ἐνθυμεῖται τὸ ποσόν, αἰτία ὅμως τῆς ὑπερβάσεως εἶναι τὸ ἀνεπαρκὲς τῶν προϋπολογιζομένων κατ' ἔτος ἐξόδων· ὅτι διὰ τοῦτο μάλιστα ἐξεδόθη χάριν οἰκονομίας τῷ **1846** ἢ **1847** διαταγὴ τοῦ τότε ὑπουργοῦ, δι' ἧς ἀνετίθετο εἰς ἐπιτροπὴν ἡ διαχείρισις τῶν γραφικῶν ἐξόδων· ὅτι ἡ εἰρημένη διαταγὴ ἐτηρήθη καὶ ὑπὸ τῶν ἐπιγενεστέρων ὑπουργῶν, ὡς μὴ ἐκδοθείσης ἄλλης, ἀκυρούσης αὐτήν· ἂν δὲ κατὰ περιόδους ἡ διαχείρισις τῶν γραφικῶν ἐγίνετο ὑφ' ἑνὸς ὑπαλλήλου, συνέβαινε τοῦτο ἐκ τῆς ἀπουσίας τοῦ συνεπιτρόπου αὐτοῦ· ἀλλ' ὅτι ἐκ τῆς συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς δὲν παρήχθη μεγάλη ὠφέλεια, ἐπειδή, καθ' ὅσον ἐνθυμεῖται, ὑπῆρξε πάντοτε μικρὰ ἢ μεγάλη ὑπέρβασις· ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ Σ. Μηλίου, κατ' ἀρχὰς μὲν ὑρίστατο πλήρης ἡ ἐπιτροπή, μετὰ ταῦτα δὲ διὰ τὴν ἀπουσίαν ἑνὸς τῶν μελῶν περιωρίσθη ἡ διαχείρισις εἰς ἕνα, ἀλλ' οὐχὶ πάντοτε τὸν αὐτόν, ὑπάλληλον· ὥστε ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιτροπὴ δὲν κατηργήθη ὑπὸ τοῦ Σ. Μηλίου· ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπουργίας αὐτοῦ ἐπληρώθησαν ἐκ τῶν γραφικῶν καὶ μυστικὰ ἔξοδα, ἀλλὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἐγνώρισεν ὅτε ἐξεδόθη ἡ περὶ τῆς καταλογίσεως τῶν διαταγῶν· ἀγνοεῖ δὲ καὶ τὴν ἐποχὴν καὶ τὸν λόγον, δι' ὃν ἐπληρώθησαν ταῦτα· ὅτι δὲν ἐνθυμεῖται ἂν ἐγένοντο ἢ ὄχι καὶ ἄλλοτε μυστικαὶ δαπάναι, ἀλλ' ὑπουργοῦντος τοῦ στρατηγοῦ Σχινᾶλτ, ἐνθυμεῖται ὅτι κατελογίσθησαν τοιαῦτα ἔξοδα ἄνευ δικαιολογητικῶν ἐγγράφων διὰ Β. διατάγματος. »

Ἀνακριθεὶς δὲ καὶ ὁ καταλυματίας

Μ. Λαμπῆς,

Ὑπέβαλεν·

«Ὅτι ἐπὶ τῶν γραφικῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τὸ φρουραρχεῖον ἔβιδε προκαταβολὰς δυνάμει ἀποδείξεως τῆς ἐπὶ τῶν ἐξόδων τούτων ἐπιτροπῆς, θεωρημένης καὶ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ· ὅτι ἡ τάξις αὕτη ἐτηρήθη καὶ διατελεῖ τηρουμένη μέχρι σήμερον, ἀλλ' αἱ ἀποδείξεις ὑπογράφονται ὑπὸ μόνης τῆς ἐπιτροπῆς· ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ Σ. Μηλίου κατ' ἀρχὰς μὲν ὑπέγραφον δύο μέλη, μετὰ ταῦτα δὲ μόνος ὁ Κ. Μοσχόπουλος, ἐπιθεωροῦντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ· καὶ ὅτι τὸ φρουραρχικὸν ταμεῖον

ἐνεργεῖ τὰς πρὸς πληρωμὴν διαταγὰς ἐπὶ τῇ βάσει γενικοῦ δι' ὅλα τὰ στρατιωτικὰ ταμεῖα κανονισμοῦ. »

Ἀκολούθως ἐξετασθεὶς ἐκ νέου ὁ ἐπικαταλυματίας

Γ. Μοσχόπουλος,

Κατέθηκεν·

« Ὅτι πολλάκις μεταβαίνων εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ φρουραρχείου, ἐλάμβανε χρήματα (ἴδε τὴν χρῆσιν αὐτῶν ἐν τῇ καταθέσει), ἀλλ' ἐν στολῇ πολίτου δὲν ἐνθυμεῖται νὰ προσῆλθε ποτέ· ὅτι, λαμβάνων ἐπὶ τῶν γραφικῶν, ἔφερε πάντοτε καὶ ἀπόδειξιν ὑπογεγραμμένην μὲν ὑπ' αὐτοῦ, θεωρημένην δὲ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ· ὅτι ἐντὸς τῶν ἀποδείξεων τούτων δὲν περιέλαβε σημειώσεις ἐμπόρων, ἀλλ' ὁ διευθυντὴς τοῦ Β'. τμήματος ἐπὶ τῇ βάσει μηνιαίων λογαριασμῶν διέταττε τὴν ἀπότισιν τῶν πρὸς αὐτοὺς ὀφειλομένων· ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ Κ. Σταΐκου ἐξεδόθη ἡ προσκαλοῦσα τὸ φρουραρχεῖον διαταγὴ νὰ πληρώνῃ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν γραφικῶν ἐξόδων ἐπιτροπὴν ἀπεριορίστως· καὶ ὅτι ἄνευ διαταγῆς ἢ ἀποδείξεως πρὸς τὸ φρουραρχεῖον δὲν ἐνθυμεῖται νὰ ἔλαβε ποτὲ χρήματα, ἀλλὰ ταιαύτη τοῦ φρουραρχείου ἐμπιστοσύνη προσθέτει τι εἰς τὸν χαρακτῆρά του. »

Ἀνεκρίθη δὲ καὶ ὁ ἐπικαταλυματίας

Εὐαρτ. Ῥάλλης,

Ὅστις κατέθηκεν·

« Ὅτι, ὑπουργοῦντος τοῦ Σ. Μηλίου, ἡ ἐπὶ τῶν γραφικῶν ἐξόδων ἐπιτροπὴ διετηρεῖτο, καθ' ὅσον δὲν ἐνθυμεῖται διαταγήν τινα καταργοῦσαν τὴν ὕπαρξιν αὐτῆς· ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐνήργει πληρωμὰς καθ' ὑπουργικὴν παραγγελλομένας διαταγήν, ὁπόταν δὲ παρουσιάζετο ἔκτακτος πληρωμή, ἐζήτει διαταγὴν τοῦ ὑπουργοῦ περὶ τούτου· ὅτι κατὰ τὸ **1851—1853** ἐγένοντο ὑπερβάσεις, ὡς καὶ ἐπὶ ἄλλους ἐνιαυτούς, ἐπειδὴ πᾶσα μικρὰ δαπάνη, μὴ προβλεφθεῖσα ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπληρώνετο ἐκ τῶν γραφικῶν ἐξόδων. »

Τέλος ἀνέκρινεν ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὸν ὑπεπιμελητὴν

Ἐμμ. Ψωτιάδην,

Ὅστις κατέθηκεν·

« Ὅτι τὰ γραφικὰ ἔξοδα τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου ἐπληρώνοντο ἐν εἴδει προκαταβολῶν ἀπὸ τοῦ φρουραρχικοῦ ταμείου εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἐξόδων τούτων ἐπιτροπήν, ἐπὶ ἀποδείξει αὐτῆς, θεωρημένῃ ἀεὶποτε ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ· ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν χορηγούντων γραφικὴν ὕλην εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐπληρώνοντο κατ' εὐθεῖαν ὑπὸ τοῦ φρουραρχείου, ἀλλὰ διαταγῇ πάντοτε τοῦ

ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργῶν· ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπουργίας Σταΐκου ἐξεδόθη διαταγή, προσκαλοῦσα τὸ φρουραρχεῖον νὰ πληρώνῃ ἀπερισκέπτως εἰς τὴν ἐπὶ τῶν γραμμίων ἐξόδων ἐπιτροπήν, ἀλλὰ δὲν ἐθυμεῖται ἂν καὶ ἐπὶ Σ. Μηλίου ἀνανεώθη τοιαύτη διαταγή· ὅτι ἐπ' ὀνόματι τῆς ἐπιτροπῆς ἐλάμβανε χρήματα παρὰ τοῦ φρουραρχείου συνήθως μὲν ὁ Γ. Μοσχόπουλος, ἐκτάκτως δὲ καὶ ἕτερα πρόσωπα, ὡς ὁ κλητὴρ τοῦ ὑπουργείου καὶ ἄπαξ ἴσως ὁ λοχίας Κριτσαβόπουλος· ὅτι τοιαῦται πληρωμαὶ ἐνηργοῦντο, καθ' ὅσον ἐνθυμεῖται, ἁπαξ ἢ δὶς τοῦ μηνός, κατὰ τὸν αὐτὸν σχεδὸν πάντοτε τρόπον, καθ' ὃν ἐνηργοῦντο καὶ ἐπὶ τῆς ὑπουργίας ἄλλων· ὅτι ὁ φρούραρχος Κ. Πίσσας οὐδεμίαν τῷ ἀπηύθυνε περὶ τοῦ τρόπου τῆς πληρωμῆς παρατήρησιν, καὶ μόνον ἀπήτει, ὁσάκις ἐγίνοντο πληρωμαὶ κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν ἐπιτροπήν, νὰ τῷ προϋποβάλλωνται αἱ ἀποδείξεις· ὅτι πιθανὸν νὰ ἦλθε ποτὲ ἐν στολῇ πολίτου ὁ ἐπικαταλυματίας Μοσχόπουλος εἰς τὸ ταμεῖον, ἄνευ ἀποδείξεως ὅμως δὲν ἐνθυμεῖται ποτὲ νὰ ἔδωκε χρήματα οὐδ' εἰς αὐτὸν οὐδ' εἰς ἄλλον οὐδένα· ὅτι ἐπίσης δὲν ἐνθυμεῖται ἂν ἕτερός τις ὑπάλληλος τοῦ ὑπουργείου προσῆλθε κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸν ἀπέπεμψεν, ἀλλ' οἱοσδήποτε καὶ ἂν ἤρχετο ἄνευ ἀποδείξεως καὶ διαταγῆς, ἐννοεῖται ὅτι ἤθελεν ἀποπέμψει αὐτόν. »

Βλέπουσα ἡ ἐπιτροπή σας ἐπὶ τῶν σχετικῶν κεφαλαίων τῶν καταγγελιῶν 2 καὶ 5, ἐχόντων ὡς ἑρεξῆς·

« 2. Κατὰ τὸν ἐν τῇ σχετικῇ δικογραφίᾳ λογαριασμόν, »ἔλαβε περιπλέον τῆς μισθοδοσίας του δραχμὰς 3,419·62, αἱ »ὁποῖαι κατὰ τὴν ἔξοδόν του ἐκ τοῦ ὑπουργείου ἐσημειώθησαν »εἰς τὰς προκαταβολάς, ἐν ᾧ τοῦτο ἀντιβαίνει εἰς τὸν περὶ »λογιστικοῦ νόμον, ὁρίζοντα ὅτι αἱ τοιαῦται προκαταβολαὶ »γίνονται διὰ Β. διαταγμάτων καὶ εἰδικῶν ἐπὶ τούτῳ πιστώ»σεων (Κεφ. Η'. ἄρθρ. 134, 134, 135). Οὕτω δὲ παρεβίασε τὴν »διάταξιν τῶν ἄρθρων 486, 394 καὶ 487 τοῦ ἰδίου ποινικοῦ »νόμου. »

« 5. Τὸ 1850, Σεπτεμβρίου 9, ἐξεδόθη διαταγὴ ὑπ' ἀριθ. »15887, δι' ἧς ὁ αὐτὸς διέταξε τὸ φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν νὰ »προκαταβάλῃ εἰς αὐτὸν δραχμὰς 3,000 καὶ νὰ ἑνώσῃ αὐτὰς μὲ »τὸ παλαιὸν χρέος του, χωρὶς νὰ προκαλέσῃ Β. διάταγμα. Τὸ »χρέος τοῦτο ἑνωθὲν μὲ τὸ παλαιὸν, ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς »10,585, κατὰ τὴν ἐν τῇ διιογραφίᾳ κατάστασιν. Διὰ δὲ τὸ »ἀρχικὸν ἐκ δραχμῶν 5,000 χρέος του, δοθεισῶν κατὰ τὸ 1840 »διὰ Β. διατάγματος, δὲν ἐλογίσθη ὁ τόκος πρὸς 8 0|0, ὡς

»ἀρίζει τὸ Β. διάταγμα, καὶ πρὸς ἐλάττωσιν αὐτοῦ οὐδεμία »κράτησις ἐγίνετο ἐκ τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ ἀπὸ τὴν 6'. τριμη»νίαν τοῦ 1851 μέχρι τῆς ἐξόδου του, (ἐπὶ παραβάσι τῶν ἄρθρ. »486 καὶ 487 τοῦ ποινικοῦ νόμου). »

Παρατηρεῖ, ὅτι ὑπὸ μὲν τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ συνεπεβλήθησαν ἐπὶ τῶν κεφαλαίων τούτων·

α'. Λογαριασμὸς τῶν λήψεων καὶ πιστώσεων τοῦ πρώην ὑπουργοῦ Σ. Μηλίου, ἐξ οὗ ἐμφαίνονται τὰ πλέον τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ ληφθέντα· καὶ

β'. Σημείωσις τῶν προκαταβληθεισῶν αὐτῷ ποσοτήτων καὶ τῶν γενομένων ἐπὶ τοῦ μισθοῦ του κρατήσεων.

Ὑπὸ δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου ἀπεστάλη πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν ἔγγραφον ὑπ' ἀριθ. 9908 τῆς 26 Ἀπριλίου π. ἐ., ἐν ᾧ περιλαμβάνονται· α'. λογαριασμὸς καὶ σημείωσις ὁμοιαι τοῖς δύο προηγηθεῖσι, καὶ β'. ἀντίγραφον διαταγῆς πρὸς τὸ φρουραρχεῖον, περὶ προκαταβολῆς 3,000 δραχμῶν εἰς τὸν τότε ὑπουργὸν Σ. Μήλιον.

Ἐπὶ τῶν δύο τούτων κεφαλαίων τοῦ κατηγορητηρίου ἀνέκρινεν ἡ ἐπιτροπὴ τοὺς ἑξῆς μάρτυρας· Μ. Γεωργαντᾶν, Ἰωσὴφ Πιττακόν, Γ. Παπαδάκην, Δ. Ῥίζον, Εὐστρ. Φάλλην καὶ Ἐμμ. Φωτιάδην. Ἐκ τούτων δὲ ἐξετασθεὶς πρῶτον ὁ ὑπερμελητὴς

Μ. Γεωργαντᾶς,

Κατέθηκεν ἐπὶ τοῦ 2 κεφαλαίου·

« Ὅτι ὁ ὑπουργὸς Σ. Μήλιος ἔλαβε διὰ μισθοὺς αὐτοῦ ποσὸν ἀνώτερον τῆς μισθοδοσίας του, ἀλλ' ἔλαβε τοῦτο, ἀφ' οὗ προηγήθησαν αἱ ἐπὶ τῶν βιβλίων ἀναγραφαί, καὶ, ὡς νομίζει, πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου· ὅτι ἡ πρὸ τῆς παύσεως αὐτοῦ ἐκδοθεῖσα διαταγὴ σκοπὸν εἶχε τὴν τακτοποίησιν τοῦ ἀνοικτοῦ, ὡς εἶπεν, λογαριασμοῦ τούτου, καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐκ τῆς μισθοδοσίας του ἀποτίσεως τοῦ ποσοῦ· ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν προκαταβολὴν τρισχιλίων δραχμῶν, ἀγνοεῖ ἂν ὁ Σ. Μήλιος ἔλαβε τοιαύτην, ἀλλὰ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ λογιστικοῦ νόμου ποτὲ μὲν ἐπροκάλουν οἱ ὑπουργοὶ Β. διατάγματα, ποτὲ δὲ οὐχὶ διὰ τὰς διδομένας προκαταβολάς· καὶ ὅτι τὰ τῆς μισθοδοσίας, ὡς καὶ αἱ προκαταβολαὶ τῶν ὑπουργῶν, ἐξελέγχονται ὑπὸ τοῦ στρατιωτικοῦ λογιστηρίου. »

Ἀνακριθεὶς δὲ καὶ ὁ ὑπερμελητὴς

Ἰωσὴφ Πιττακός,

Κατέθηκεν·

« Ὅτι ἐν τῷ ἐγγράφῳ αὐτοῦ ἐκθέσει σημειοῦται τὸ ποσὸν, τὸ

ὁποῖον ὁ ὑπουργὸς Σ. Μήλιος ἔλαβε περιπλέον τῆς μισθοδοσίας του, ἀλλ' ἵνα βεβαιωθῇ τοῦτο, πρέπει νὰ γίνῃ ἐξέλεγξις ὑπὸ τοῦ λογιστηρίου· καὶ ὅτι γνωρίζει μὲν ὅτι ὁ Σ. Μήλιος ἔλαβε προκαταβολὴν τρισχιλίων δραχμῶν, ἀλλὰ δὲν ἐνθυμεῖται ἂν ὑπῆρξε Β. διάταγμα, δυνάμει τοῦ ὁποίου τὸ ποσὸν τοῦτο ἠνώθη μὲ τὸ παλαιὸν χρέος του.»

Ἀνεκρίθη μετὰ ταῦτα καὶ ὁ ὑπεπιμελητὴς

Γ. Παπαδάκης,

Ὅστις ὑπέβαλεν·

«Ὅτι ἂν ὁ ὑπουργὸς Σ. Μήλιος ἔλαβε περιπλέον τῆς μισθοδοσίας του 3,419 δραχμάς, περὶ τούτου πραγματεύεται ἡ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσις· καὶ ὅτι διὰ τὴν γενομένην προκαταβολὴν τῶν 3,000 δρ. δὲν ὑπῆρξε Β. διάταγμα, ἀλλὰ καὶ περὶ τούτου γίνεται μνεία ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς εἰρημένης ἐπιτροπῆς.»

Ἐξετασθεὶς δὲ καὶ ὁ ὑπεπιμελητὴς

Δ. Ῥίζος,

Κατέθηκεν ἐπὶ τοῦ 2 κεφαλαίου·

«Ὅτι ὁ Σ. Μήλιος κατὰ τὴν ὑπουργίαν αὐτοῦ δὲν ἐλάμβανε τακτικῶς τὴν μισθοδοσίαν του, καὶ ἐπομένως ἡ παραλαβὴ ποσοῦ ἀνωτέρου ἀπεδείχθη μετὰ τὴν ἐκ τοῦ ὑπουργείου παραίτησίν του· ὅτι δὲν ὑπάρχει διαταγὴ περὶ ἐγγραφῆς ποσοῦ τινος ἐν ταῖς προκαταβολαῖς, ἐκτὸς ἂν ἐξεδόθη κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ὑπουργείου ἀπουσίαν του· ὅτι δὲν ἐνθυμεῖται ἂν μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Σ. Μηλίου ἐξεδόθη διαταγὴ περὶ ἐγγραφῆς τοῦ ποσοῦ ἐν ταῖς προκαταβολαῖς, καθ' ὅσον οὔτε ἀνάγκη τοιαύτης διαταγῆς ὑπῆρχεν, ἐπειδὴ ὁσάκις ἀξιωματικός τις λάβῃ πλέον τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ, σημειοῦται τὸ πλεόνασμα εἰς τὰς προκαταβολὰς μέχρι τῆς εἰσπράξεώς του· ὅτι αἱ περὶ πληρωμῆς τῆς μισθοδοσίας του Κ. Μηλίου διαταγαὶ ἔφερον τὴν κράτησιν τοῦ 1|4 πρὸς ἀπόδοσιν τῶν περιπλέον ληφθέντων, καὶ ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ 5 τοῦ κατηγορητηρίου κεφάλαιον, δὲν ἔχει νὰ καταθέσῃ τι, ὡς μὴ ἐργαζόμενος τότε ἐν τῷ ὑπουργείῳ.»

Ἐπίσης δ' ἐξετασθεὶς καὶ ὁ ἐπικαταλυμπατίας

Εὐστρ. Ῥαλλης,

Κατέθηκεν ἐπὶ τοῦ 5 κεφαλαίου·

«Ὅτι διαφόρους ἔτυχε νὰ ἴδῃ προκαταβολάς, ἐν αἷς καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Κ. Μηλίου, ὑποθέτει δὲ ὅτι ὑπῆρχε Β. διάταγμα, ἐπειδὴ ἄλλως δὲν ἐχορήγει τὴν προκαταβολὴν ἡ ἐπιτροπή· ἀλλ' ὅτι εἰδικῶς δὲν γνωρίζει τι περὶ τῆς ἐκ 3,000 δραχμῶν προκαταβολῆς τῆς ἀναφερομένης ἐνταῦθα.»

Τέλος δ' ἀνακρίθεις, κατέθηκεν ἐπὶ τοῦ 5 κεφαλαίου καὶ ὁ ὑπεπιμελητὴς

Ἐμμ. Φωτειάδης·

«Ὅτι ἐδόθη μὲν εἰς τὸν Σ. Μήλιον προκαταβολὴ ἐκ 3,000 δραχμῶν, ἀλλ' ἂν ἠνώθη μετὰ τοῦ παλαιοῦ χρέους του ἢ συνεψηρίσθη, δὲν ἐνθυμεῖται, γνωρίζει δὲ μόνον ὅτι Β. διάταγμα δὲν ἐξεδόθη πρὸς τοῦτο· ὅτι τοιαῦται προκαταβολαὶ ἀπέναντι καθυστερουμένων αἰτήσεων ἐγίνοντο καὶ εἰς ἄλλους, αἵτινες μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ συνεψηρίσθησαν· ὅτι τὸ ὁρυσσαρχικὸν ταμεῖον ἐπλήρονεν ἐν γένει τὰς προκαταβολὰς δυνάμει ὑπουργικῶν διαταγῶν, εἰς τινας τῶν ὁποίων ἐγίνετο μνεία καὶ Β. διατάγματος, ὁσάκις ἐπροκαλεῖτο. Εἰπὼν δὲ, ὅτι ἡ αὐτὴ τάξις ὑπῆρχε καὶ ἐπὶ τῶν προκατόχων τοῦ Κ. Μηλίου ὑπουργῶν, προσέθηκεν ὁ μάρτυς εἰς ἐπανόρθωσιν τῆς ἐπὶ τοῦ 1 κεφαλαίου καταθέσεώς του, ὅτι εἰς τὸν Κριτσαβόπουλον δὲν ἔλεγε ποτε χρήματα ὡς ταμίας τοῦ ὁρυσσαρχείου, ἀλλ' ὅτι τυχὸν ἄλλοτε εἰς τὸ ταμεῖον, εἶδεν αὐτὸν λαμβάνοντα χρήματα ἐπὶ τῶν γραφικῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου.»

Ἐπιληρθεῖσα δὲ ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τοῦ 3 κεφαλαίου τῶν καταγγελιῶν, ἔχοντος ὡς ἑπεται·

«3. Κατὰ τὸ ἔτος 1852 ὁ αὐτὸς Σ. Μήλιος διέταξε διὰ »τῆς ὑπ' ἀριθ. 2145 μυστικῆς διαταγῆς του νὰ ἐξοδεύσῃ ἡ μοι»ραρχία Ἀττικῆς χρηματικὰ ποσὰ λόγῳ ἀσφαλείας δημοσίου, »ἤτοι, 2,900· ταῦτα δὲ κατελογίσθησαν εἰς ἔξοδα τῆς μοιρα»ρχίας, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 13813 διαταγῆς του, κατὰ τὰς τε»λευταίας ἡμέρας τῆς παύσεώς του, καὶ ἄνευ δικαιολογητικῶν ἐγ»γράφων, ἐν ᾧ τοιαῦται δαπάναι ἐπιτρέπονται μόνον εἰς τὸ »ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, εἰς ὃ ἐπὶ τούτῳ χορηγεῖται ἐτη»σίως ἀνάλογος πίστωσις παρὰ τῶν Βουλῶν. (Κατὰ παράβασιν »τοῦ ἄρθρου 394 τοῦ ποινικοῦ νόμου).

«Ἐκτὸς τῆς παρανόμου αὐτῆς πληρωμῆς, ὑπάρχει εἰς τὸ ται»μεῖον τῆς ἰδίας μοιραρχίας ἀπόδειξις τοῦ ποτὲ διευθυντοῦ τῆς »διοικητικῆς ἀστυνομίας Κ. Δούκα τῆς 27 Φεβρουαρίου 1852 »διὰ δραχμὰς 1,046, πληρωθείσας αὐτῷ δυνάμει διαταγῆς τοῦ »εἰρημένου ὑπουργοῦ, παρακλασθείσης τῆς αὐτῆς διατάξεως.»

Παρατηρεῖ καὶ ἐνταῦθα, ὅτι ὑπὸ μὲν τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ συνυπεβλήθη ἡ ἀνωτέρω ἀπόδειξις παραλαβῆς τοῦ Κ. Δούκα, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 27 Ἰανουαρίου (οὐχὶ Φεβρουαρίου) 1852. Αἰτήσει δὲ τῆς ἐπιτροπῆς ἀπεστάλησαν·

α. Ἔγγραφον, ὑπ' ἀριθ. 6857, τῆς 19 Μαρτίου τ. ε., δι' οὗ

τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον διευθύνει ἀναφορὰν τοῦ Κ. Δούκα, περικλείουσαν ἕπτὰ ἀποδείξεις πληρωμῆς διαφόρων προσώπων, δευτέραν ἀναφορὰν αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. **4004**, δύο ὑπενθυμίσεις τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου ὑπ' ἀριθ. **1899** καὶ **1901**, καὶ ἀπάντησιν τοῦ ἰδίου Δούκα ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **5261** αἰτήσεως τῆς μοιραρχίας Ἀττικῆς· καὶ

ϛ'. Ἐγγράφων, ὑπ' ἀριθ. **9995**, τῆς **26** Ἀπριλίου τ. ε., διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείων διευθύνει· α) ἀντίγραφον ὑπ' ἀριθ. **2143** (οὐχὶ **2145**, ὡς ἀναφέρει τὸ κατηγορητήριον) μυστικῆς διαταγῆς τοῦ πρώην ὑπουργοῦ Σ. Μηλίου· β') ἀντίγραφον διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου, ὑπ' ἀριθ. **8805**, πρὸς τὸν εἰσηγητὴν τοῦ 2 στρατοδικείου, περὶ εὑρέσεως κλπ. τῆς ἀνωτέρω διαταγῆς· γ') ἀντίγραφον ἐπίσης τῆς ὑπ' ἀριθ. **18833** (καὶ οὐχὶ **13813**, ὡς ἐν τῷ κατηγορητηρίῳ ἐγγράφῳ) διαταγῆς τοῦ Κ. Μηλίου, καὶ δ') ἐγγράφων, ὑπ' ἀριθμὸν **13178**, τῆς **19** Μαΐου ε. ε., δι' οὗ τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον ἀποστέλλει, ἀ. ἀντίγραφον ἡμερησίας διαταγῆς, ὑπ' ἀριθ. **5524**, τῆς 1 Ἀπριλίου **1851**, περὶ τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ περὶ τὸν Ἰωάννην Λαδόπουλον ἀποσπάσματος τελεσφόρου καταδιώξεως τῆς λῃστείας· καὶ ϛ'. ἐπίσης ἀντίγραφον εὐχαριστηρίου διαταγῆς καὶ δεκαδράχμου ἄωρεᾶς εἰς ἕκαστον τῶν ἀριστευσάντων δέκα ἀνδρῶν τοῦ ῥηθέντος ἀποσπάσματος.

Καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου δὲ τούτου ἀνεκρίθησαν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς οἱ Κύριοι Δ. Κ. Δούκας, Ρ. Παλαμίδης, Μ. Γεωργαντᾶς, Δ. Ῥίζος καὶ Γ. Πτολεμαῖος, ταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς.

Ἐκ τούτων δὲ ὁ μὲν *Δ. Κ. Δούκας*

ὑπέβαλεν·

«Ὅτι ἔλαβε μὲν, διαταγῇ τοῦ ὑπουργοῦ Σ. Μηλίου, **1,046** δραχμὰς ἐκ τῆς μοιραρχίας Ἀττικῆς, ἀλλὰ δὲν ἐνθυμεῖται τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἔλαβεν αὐτάς· ὅτι πρὸς τοῦτο ἐγένετο συνεννόησις μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ Κ. Παλαμιδου, ἵνα πληρωθῇ τὸ ποσὸν ἐκ τοῦ κεφαλαίου τῆς δημοσίας ἀσφαλείας· ὅτι διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐπέμφθησαν ἔκτοτε εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ὅλαι αἱ ἀποδείξεις τῆς χρήσεως τῶν δαπανηθέντων· ὅτι τὸ ἀνωτέρω ποσὸν ἔλαβεν ἐντὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἀστυνομικῶν ἐξόδων, πάντοτε δὲ αἱ τοιαῦται δαπάναι χορηγοῦνται παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου· ὅτι κατὰ τὴν προκειμένην περίστασιν, μὴ ὑπαρχόντων χρημάτων ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, τῷ ἐδόθησαν διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν· καὶ ὅτι τὰ τοιαῦτα φύσεως

ἔξοδα δὲν συμπεριελαμβάνοντο εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν τακτικῶν ἐξόδων τῆς ἀστυνομίας.»

Ὁ δὲ γερουσιαστὴς *Ρ. Παλαμίδης*·

«Ὅτι δὲν ἐνθυμεῖται τὴν περίστασιν πληρωμῆς τοιαύτης, ἂν ὅμως ἐγένετο κατὰ συνεννόησιν ἀμφοτέρων τῶν ὑπουργείων, τοῦτο δύναται νὰ ἐξακριβωθῇ διὰ τοῦ Κ. Χρυσάνθου· ὅτι τοιαῦτα ἔξοδα ἐπληρώθησαν καὶ ἄλλοτε εἰς τὸν Κ. Δούκαν παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, πιθανὸν δὲ ἡ ἀναφερομένη ποσότης νὰ τῷ ἐπληρώθη καὶ προφορικῇ συνεννοήσει τῶν δύω ὑπουργῶν.»

Ὁ δὲ *Μ. Γεωργαντᾶς*·

«Ὅτι ὁ ὑπουργὸς Σ. Μήλιος εἶχεν ἐκδώσει, λόγῳ δημοσίας ἀσφαλείας, διαταγὴν μυστικὴν διὰ ποσὸν, νομίζει, ἀνώτερον τῶν **2,800** δραχμῶν· ὅτι τοιαῦται μυστικαὶ δαπάναι ἐνηργοῦντο καὶ ἄλλοτε ὑπὸ μοιράρχων καὶ ἄλλων ἀξιωματικῶν, διαταγῇ τοῦ ὑπουργείου, ἀλλ' εἰς περιστάσεις ἐκτάκτους· ὅτι ἡ παρὰ τοῦ Σ. Μηλίου ἐκδοθεῖσα διαταγὴ ἀπέβλεπε, νομίζει, τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας καὶ τὰ κατὰ τοὺς πρόσφυγας συμβάντα· ὅτι οἱ λαμβάνοντες τοιαῦτα ἔξοδα ἔδιδον εἰς τὸν ὑπουργὸν σημείωσιν, αἰτιολογοῦσαν τὴν δαπάνην, ἀλλ' ὁ μὲν Μήλιος δὲν παρέδωκε σημείωσίν τινα εἰς τὰ ἀρχεῖα, ἄλλοι δὲ ἀγνοεῖ τί ἐνήργουν, καὶ ὅτι ἔξοδα δημοσίας ἀσφαλείας εἶσι τὰ πρὸς ἀνακάλυψιν συνωμοσιῶν ἐν γένει καὶ λῃστρικῶν συστάσεων, μὴ προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ· ὅτι ἐδόθησαν εἰς τὸν διευθυντὴν Δ. Κ. Δούκαν **1,046** δραχμαί, ἀλλὰ συγκαταθέσει, φρονεῖ, τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, διότι ἐκλήθη βραδύτερον τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον νὰ πληρώσῃ τὴν ποσότητα εἰς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν· καὶ ὅτι τοιαῦται προκαταβολαὶ ἐγίνοντο καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου τούτου διὰ τὰ μυστικὰ ἔξοδα τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου.»

Κατέθηκε δὲ καὶ ὁ *Δ. Ῥίζος*·

«Ὅτι, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ποσότητα τῶν **2,900** δραχμῶν, οὐδὲν ἄλλο γνωρίζει ἢ τὴν διαταγὴν τῆς καταλογίσεως αὐτῶν εἰς ἔξοδα τῆς μοιραρχίας· ὅτι δὲν ἔχει γνῶσιν τῆς γενομένης εἰς τὸν διευθυντὴν Κ. Δούκαν πληρωμῆς **1,046** δραχμῶν, καὶ ὅτι πολλάκις τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον ἐνήργησε προκαταβολὰς εἰς βάρος τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν.»

Τελευταῖον ὑπέβαλε καὶ ὁ *Γ. Πτολεμαῖος*·

«Ὅτι ὁ ὑπουργὸς Σ. Μήλιος τὸν διέταξε νὰ καταλογίσῃ εἰς ἔξοδα τῆς ὑπ' αὐτὸν μοιραρχίας Ἀττικῆς **2,900** δραχμὰς, ὡς

δαπανηθείσας λόγῳ δημοσίας ἀσφαλείας· ὅτι τοιαῦτα ἔξοδα ἐγένοντο, καθ' ὅσον γνωρίζει, καὶ ἐπὶ τῆς πρωθυπουργίας τοῦ μακαρίτου Κωλέττου, ὅτε ὁ μάρτυς διεύθυνε τὴν μοιραρχίαν Φθιώτιδος· ὅτι ἐνήργησε τότε τοιαύτης φύσεως ἔξοδα, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὁ Κωλέττης αὐτός, τῷ τὰ ἐπλήρωσε διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ ὡς μυστικὰ ἔξοδα τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ὅτι αἱ ἀνωτέρω **2,900** δραχμαὶ ἐδαπανήθησαν εἰς κατασκόπευσιν λῃστρικῶν συμμοριῶν.»

Ἐκτὸς δὲ τούτων ἀνακριθέντες, αἰτήσει τοῦ Σ. Μηλίου, καὶ οἱ Κύριοι Δ. Σκυλοδήμος, Ἀθανάσιος Βαλτινός, Ἰω. Λαδόπουλος, Β. Σκαλτσοδήμος, Δ. Κ. Δούκας, Γ. Μοσχόπουλος, Γ. Πτολεμαῖος καὶ Ἰω. Τυπάλδος, ὑπέβαλον ὡς ἑξῆς·

Καὶ πρῶτον ὁ ἀντισυνταγματάρχης

Δ. Σκυλοδήμος

Κατέθηκεν·

«Ὅτι ὁ ὑπουργὸς Σ. Μήλιος ἔπεμψεν αὐτῷ ἅπαξ μὲν **250** δραχμάς, τὰς ὁποίας ἐνεχείρισεν εἰς τὸν λοχαγὸν Ντοῦζον, ἵνα τὰς προσφέρῃ εἰς τοὺς διευκολύναντας τὸν φόνον τοῦ ἀρχιλῃστοῦ Γεωργαγγέλου, βραδύτερον δὲ τῷ ἔπεμψεν ἄλλας **200**, τὰς ὁποίας διένειμεν εἰς τοὺς συντελέσαντας πρὸς σύλληψιν τοῦ λῃστάρχου Σπαθοΐλα· ὅτι καὶ κατὰ τὸ **1853**, διατρίβων ἐν Ἀθήναις, ἔλαβε παρὰ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργοῦ **300** δραχμάς, τὰς ὁποίας διένειμεν εἰς διαφόρους πρὸς κατασκόπευσιν τῶν κατὰ τὰ μεθόρια διαμενόντων λῃστῶν· ὅτι τὰ δύο πρῶτα ποσὰ τῷ ἀπέστειλεν ὁ ὑπουργὸς εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια δι' ἐπιστολῶν του, τὰς δὲ **300** τῷ ἐνεχείρισεν ὁ ἴδιος ἐν Ἀθήναις· ὅτι διὰ τὰ ποσὰ ταῦτα οὐδ' ἀποδείξεις ἔλαβε πληρωμῆς οὐδὲ λογαριασμὸν ἔδωκε, καθὼς ἐπίσης δὲν ἐρρόντισε νὰ μάθῃ ἐκ τίνος ταμείου ἢ κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῷ ἐδόθησαν.»

Κατέθηκε δὲ μετὰ τοῦτον καὶ ὁ ἀντισυνταγματάρχης

Ἀθανάσιος Βαλτινός·

«Ὅτι κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ **1851**, ὅτε τὸ ἀπόσπασμα τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ Λαδοπούλου κατεδίωξε τὸν ἀρχιλῃστὴν Καλαμάταν, τὰ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖα τῷ ἔπεμψαν χρηματικόν τι ποσόν, ἵνα διανείμῃ αὐτὸ κατ' ἄνδρα εἰς τὸ ἀπόσπασμα· ὅτι κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους, πληγωθέντων εἰς ἄλλην συμπλοκὴν δύω στρατιωτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον ἔδωκεν εἰς ἕκαστον ἀνὰ **30** δραχμάς, ἐπίσης δὲ τὴν αὐτὴν ποσότητα καὶ εἰς ἕτερον, πληγωθέντα εἰς νέαν μετὰ τοῦ Καλαμάτα συμπλοκήν· ὅτι

τὸ ὑπουργεῖον δι' ἡμερησίας αὐτῷ διαταγῆς ἀνήγγειλε τὴν γεννησομένην εἰς τοὺς ὑπὸ τὸν Λαδόπουλον ἀμοιβήν, ἀλλὰ δὲν ἐνθυμεῖται πῶς ἐγένετο ἡ πληρωμὴ αὐτῆς· καὶ ὅτι τελευταῖον οὔτε ὁ μάρτυς ἐζήτησέ ποτε χρήματα, οὔτε ὁ ὑπουργὸς τῷ ἔπεμψεν ἰδιαιτέρως πρὸς κατασκόπευσιν τῆς λῃστείας.»

Ἐπίσης δὲ κατέθηκεν ὁ ὑπολοχαγὸς

Ι. Λαδόπουλος·

«Ὅτι αὐτὸς δὲν ἔλαβέ ποτε χρήματα διὰ τοὺς ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του χρατιώτας, ἀλλὰ τὰ ἐπὶ τῶν χρατιωτικῶν καὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖα, πρὸς ἀμοιβὴν καταδιώξεώς τινος τῆς λῃστείας, ἀπένειμαν διὰ τοῦ καταλυματίου τοῦ τάγματος ἀνὰ **10** δραχμὰς εἰς ἕκαστον στρατιώτην τοῦ ἀποσπάσματός του, καὶ εἰς πολίτας τινὰς μετασχόντας τοῦ ἔργου· ὅτι τῷ **1852** κληθεὶς νὰ ἀναλάβῃ τὴν κατὰ τὴν Μεγαρίδα δίωξιν τῆς λῃστείας, συνέστησεν ὡς μυστικὸν ὁδηγόν του Κουντουριώτην τινά, ὅστις παρουσιασθεὶς εἰς τὸν ὑπουργόν, εἶπεν, ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ μένῃ ἀφανής, ἵνα μὴ κακοποιηθῇ παρὰ τῶν λῃστῶν· ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἀποστείλας τοῦτον εἰς Μεγαρίδα, παρήγγειλε τὸν μάρτυρα νὰ τηρήσῃ κρυπτὸν τὸν διορισμόν του, αὐτῷ δὲ προσβαλὼν τοὺς λῃστάς, τῇ συνδρομῇ τούτου, ἠνάγκασε τοὺς περισωθέντας ν' ἀποχωρήσωσιν ἐκ τῆς Μεγαρίδος· ὅτι ἀγνοεῖ μὲν τὰς μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ συμφωνίας τοῦ ὁδηγοῦ του, ἀλλ' ἄνευ πληρωμῆς δὲν ἀνελάμβανε βεβαίως τὸ ἔργον, κατὰ δὲ τὴν ἐπὶ τρεῖς μῆνας ὑπηρεσίαν του ποτὲ δὲν ἐζήτησε παρὰ τοῦ μάρτυρος χρήματα.»

Ἐξετασθεὶς δὲ καὶ ὁ ταγματάρχης

Βασίλειος Σκαλτσοδήμος,

Κατέθηκεν·

«Ὅτι, ἀφ' οὗ ἡ λῃστεία κατεδιώχθη ἐντόνως, προσέφυγεν εἰς τὸ σύστημα τῶν ἐπιδρομῶν, καὶ ἐκ τοῦ ὀθωμανικοῦ ὁρμωμένη, εἰσέβαλλεν εἰς τὸ κράτος· ἵνα προλαμβάνωνται λοιπὸν αἱ κινήσεις της, συνενοήθη ἰδίᾳ μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅστις τῷ ἐχορήγησε τὰ πρὸς κατασκόπευσιν μέσα· ὅτι τῷ **1852** λαβὼν ἐπὶ τούτῳ **800** δραχμάς, τὰς ἐδαπάνησεν εἰς κατασκόπευσιν τῆς μεθορίου γραμμῆς, δοὺς πρὸς τοῦτο καὶ εἰς τὸν λοχαγὸν Βαϊρακτάριν **350** δραχμάς, καὶ ἀμοιβὴν εἰς στρατιώτην τινά, φονευθέντα ἔπειτα, διὰ τὰς κατὰ τῆς λῃστείας ἐνεργείας του· ὅτι τὸ ἀνωτέρω ποσὸν ἔλαβεν εἰς γραμμάτια δι' ἐπιστολῆς τοῦ ὑπουργοῦ ἠμιεπισήμου, ἣν δὲν διετήρησε, καὶ ἰδιαιτέρως ἀπαντήσας ὅτι ἔλαβεν αὐτά, δὲν ἔδωκεν ἀπόδειξιν τῆς παραλαβῆς των οὐδὲ λογαριασμὸν τῆς δαπάνης· ὅτι καὶ προσωπικῶς εἶχε συνεν-

νοηθῆ μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ πρὸ τῆς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μεταβάσεώς του, καὶ μετὰ ταῦτα πεισθεὶς ἐκ τῶν πραγμάτων, παρέστησεν αὐτῷ τὴν ἀνάγκην τοιούτων ἐξόδων· ὅτι τὸ μέτρον τῆς εἰς τὸ ὀθωμανικὸν ἀποστολῆς κατασκόπων συνετέλεσε τὰ μέγιστα κατὰ τῆς λῃστείας, διότι καὶ ὁ Γελαδοβορὸς ἅμα εἰσελθών, ἐφονεύθη μετὰ τῶν ὀπαδῶν του, καὶ ὁ ἀρχιλῃστὴς Κίτρος τὴν αὐτὴν ἔλαβε μοῖραν, καὶ ἡ μετὰ τοῦ Καλαμάτα ἐπὶ τῆς ὁμόρου γῆς συμπλοκὴ εἰς τὸ μέτρον ὀφείλεται τοῦτο· ὅτι διὰ τῆς κατασκοπείας ἐπίσης ἐπρολήφθησαν πολλὰ τῶν λῃστῶν σχέδια, εἰς δὲ τὸ χωρίον Ῥάγης τὸ μεταβατικὸν ἀνεκτήσατο τὰ ὑπ' αὐτῶν λῃστευθέντα, τὰ ὁποῖα, ἀναβαίνοντα εἰς δεκαεπτὰ χιλιάδας δραχμάς, ἀπεδόθησαν εἰς τοὺς κατοίκους· ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν χρημάτων ἐδαπανῶντο εἰς καταδείκτας ἐντὸς τοῦ ὀθωμανικοῦ διαιτωμένους, οἵτινες φοβούμενοι διὰ τοῦτο, δὲν ἐδίδαν ἀποδείξεις, καὶ ὅτι ἐπὶ μόνου τοῦ Σ. Μηλίου ἐλήφθη τὸ κατὰ τῶν λῃστῶν τοῦτο μέτρον.»

Κατέθηκε δ' ἐπίσης καὶ ὁ *Δ. Κ. Δούκας*·

«Ὅτι ὁ ὑπουργὸς Μήλιος λαμβάνων ἀπ' εἰθείας εἰδήσεις περὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ κράτους, ἀνεκάλυψε πρῶτος τὰ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Μίλβιτς, καὶ ἀνέθεσεν εἰς αὐτὸν νὰ ἐνεργήσῃ ὡς διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας· ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἐδαπάνα διὰ τὰς τοιαύτας ἀνακαλύψεις, καὶ πολλάκις ἔδωκε χρήματα εἰς τὸν λεχαγὸν Φράγγον, ὃν διώρισεν ἔπειτα καὶ πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς λῃστείας. Γνωρίζει δὲ περιπλέον ὅτι, ἐπειδὴ Βλάχος τις καταδιώξας τοὺς λῃστὰς, ἔπαθεν ὑπ' αὐτῶν, οὐ μόνον τὸν περιέθαλψεν ὁ ὑπουργός, ἀλλὰ καὶ τὸν υἱόν του διώρισεν ὁδηγὸν καὶ αὐτὸν μυστικὸν καταδείκτην.»

Κατέθηκε δὲ καὶ ὁ *Γ. Μαυρόπουλος*·

«Ὅτι διὰ τοῦ κλητῆρος τοῦ ὑπουργείου ὁ Σ. Μήλιος ἔδωκε λόγῳ βοηθείας εἰς τὸν ὑπολοχαγὸν Στουρνάρην **100** δραχμὰς ἐκ τῶν μυστικῶν ἐξόδων τῶν 4,000 δραχμῶν, αἵτινες κατελογίσθησαν εἰς τὰ γραφικά· ὅτι καὶ εἰς ἕτερόν τινα ἐδόθη, τῇ συστάσει τοῦ Κ. Κοπανίτσα, βοήθειά τις, ἐδόθησαν δὲ καὶ εἰς τὸν λοχαγὸν Φράγγον δραχμαὶ **100**, καὶ εἰς πεζοδρόμιόν τινα δραχ. ὡς ἔγγιστα **40**. Τὰ ποσὰ δὲ ταῦτα ἐπλήρωσεν ὁ μάρτυς ἐντολῇ τοῦ ὑπουργοῦ Σ. Μηλίου.»

Κατέθηκε μετὰ ταῦτα ὁ *Γ. Πτολεμαῖος*·

«Ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ Σ. Μηλίου ἐπῆλθον τὰ τῆς συνωμοσίας τοῦ Μίλβιτς, τὰ κατὰ τὸν Μακρυγιάννην καὶ αἱ καταγγελίαι τοῦ Ἠλ. Πανᾶ, ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἐκ προσώπων διαφόρων ἐλάμβανεν εἰδοποιήσεις καὶ μεθ' ὅλων τῶν ἀρχῶν συ-

νενοεῖτο ὁ ὑπουργὸς περὶ τῆς κοινῆς ἀσφαλείας· ὅτι ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἐδαπάνα καὶ χρήματα, καθ' ὅσον ἐσπέραν τινὰ ζητήσας παρ' αὐτοῦ **600** δραχμάς, τὰς ἔδωκεν ἐνώπιόν του εἰς τρία πρόσωπα, τὰ ὁποῖα οὐδόλως γνωρίζει· καὶ ὅτι τὸ ἀνωτέρω ποσὸν συνεψήφισεν ὁ μάρτυς εἰς τὴν αἰτίαν οἰκοπέδου τινός, τὸ ὁποῖον ἠγόρασε παρὰ τοῦ μνησθέντος ὑπουργοῦ.»

Τελευταῖον δὲ κατέθηκε καὶ ὁ διωκτήρ·

Ἰω. Τσιμίλης·

«Ὅτι κατὰ τὸ **1852** εἰς τὸν ὑπουργὸν Μήλιον ἀνετέθη ἡ ἐσωτερικὴ τοῦ κράτους ἀσφάλεια· α) ἐπὶ τῆς καταγγελθείσης συνωμοσίας τοῦ Μίλβιτς· β) ἐπὶ τῆς ὑπὸ Λεωνίδου τινὸς Βούλγαρη διακοινωθείσης· γ) ἐπὶ τῆς μηνύσεως τοῦ Ν. Στυρανίδου κατὰ τοῦ ὑποστρατήγου Μακρυγιάννη· δ) ἐπὶ τῆς μηνύσεως τοῦ Ἠλ. Πανᾶ κατὰ διαφόρων προσώπων, καὶ ε) διὰ τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας, ἵνα ὡς ἀνατεθείσαν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον· ὅτι εἶχεν ἀνατεθῇ ἡ τοῦ κράτους ἀσφάλεια εἰς τὸν ὑπουργὸν Μήλιον, ἐπειδὴ καθ' ὅλας τὰς ἀνωτέρω συνωμοσίας περιεπλέκοντο καὶ πρόσωπα στρατιωτικῶν (ἴδε κατάθ. Μαρτυρ.). Ἐξ ὅσων δὲ ἠδυνήθη νὰ κρίνῃ ἐκ πείρας καὶ ἐκ τῶν περιστάσεων, οἱ ἐνασχολούμενοι νὰ διαβιβάζωσι πληροφορίας εἰς τὸν ὑπουργὸν, χωρὶς νὰ ἦναι ὑπόχρεοι, δὲν ἔπρεπε τοῦτο ἄνευ ἀπαζημιώσεως· ὅτι εἰς τὴν περίστασιν τοῦ Βούλγαρη μόνος ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἐπιδείξας αὐτῷ τὰς ἐπιστολὰς, τὸν προσεκάλεσε νὰ ἐνεργήσῃ ὡς εἰσαγγελεύς. Ἐπίσης δὲ τὰ κατὰ τὸν Μακρυγιάννην πρῶτον ἐπληροφορήθησαν εἰς τὸν ὑπουργὸν τοῦτον διὰ τοῦ Κ. Λεβίδου, ὡς καὶ ἐξ μῆνας πρότερον εἰς αὐτὸν εἶχον μηνυθῇ ἐκ Λαμίας, ἐκ δὲ τῶν ἐκδοθέντων βουλευμάτων ἐμφαίνεται ἡ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω μηνύσεων ἐνέργεια τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας.»

Προῆλθε μετὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ καὶ εἰς τὸ **4** κεφάλαιον τοῦ κατηγορητηρίου, ἔχον οὕτω·

«**4**. Κατελογίσθησαν εἰς ἔξοδα εἰς τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν κατὰ τὴν δ'. τριμηνίαν τοῦ **1851** δραχ. 10,000 δι' ἀγορὰν σχεδίων χάρτου τῶν ὁμόρων ἐπαρχιῶν τῆς Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας, πωληθέντος παρὰ τοῦ λοχαγοῦ Νικολαΐδου· ἀλλ' ἐκ τῆς προσεκτικῆς ἀνακρίσεως προκύπτει ὅτι μέγα μέρος τῶν 10,000 δραχμῶν τούτων ἐπληρώθησαν εἰς τοὺς κτίστας τῆς οἰκίας του. (Παρεβιάσθη δὲ διὰ τῆς πράξεως ταύτης τὸν διάταξιν τοῦ ἄρθρου **484** τοῦ αὐτοῦ ποινικοῦ νόμου).»

Ἐφ' οὗ ὑπὸ μὲν τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ συνεπεβλήθησαν·

α.) Ἔντυπος ἀγγελία περὶ ἐκδόσεως χωρογραφικοῦ χάρτου τῶν ὁμόρων ἐπαρχιῶν Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας.

β) Β. Διάταγμα τῆς 19 Μαΐου 1853, ὑπ' ἀριθ. 21094, περὶ ἀγορᾶς τοῦ χάρτου τούτου.

γ) Διαταγὴ τοῦ ὑπουργείου, ὑπ' ἀριθ. 2476, πρὸς τὸ φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν, περὶ πληρωμῆς τοῦ ἀντιτίμου αὐτοῦ.

δ) Διαταγὴ, ὑπ' ἀριθ. 18294, περὶ ἐγγραφῆς ἑπτὰ ἀντιτύπων χαρτῶν εἰς τοὺς καταλόγους τῆς βιβλιοθήκης τοῦ ὑπουργείου.

ε) Διαταγὴ πρὸς τὸ φρουραρχεῖον, ὑπ' ἀριθ. 5784, περὶ πληρωμῆς 2,000 δραχμῶν εἰς τὸν λοχαγὸν Β. Νικολαΐδην.

ς') Διαταγὴ πρὸς τὸ αὐτὸ φρουραρχεῖον, ὑπ' ἀριθ. 6046, περὶ πληρωμῆς αὐτῶν ἐκ τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου.

ζ) Ἐπίσης διαταγὴ, ὑπ' ἀριθ. 5909, περὶ ἀποστολῆς ἑνὸς ἀντιτύπου χάρτου εἰς τὴν σχολὴν τῶν Εὐελπίδων.

η) Διαταγὴ, ὑπ' ἀριθ. 7657, πρὸς τὸν λοχαγὸν Β. Νικολαΐδην, περὶ συντάξεως τοπογραφικοῦ χάρτου τῆς Λακωνίας.

θ) Διαταγὴ, ὑπ' ἀριθ. 7733, περὶ συνοδίας τοῦ ῥηθέντος λοχαγοῦ.

ι) Διαταγὴ, ὑπ' ἀριθ. 7734, περὶ πληρωμῆς 2,400 δραχμῶν πρὸς τὸν ἴδιον.

ια) Διαταγὴ ἐπίσης, ὑπ' ἀριθ. 10238, περὶ πληρωμῆς 2,000 δραχμῶν ἀπέναντι τοῦ ἀντιτίμου τοῦ χάρτου Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας.

ιβ) Ὁμοία διαταγὴ ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν, περὶ πληρωμῆς ἴσου ποσοῦ διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον.

ιγ) Ἐπιστολὴ Κ. Φωστηροπούλου τῆς 20 Μαρτίου 1854, περὶ πωλήσεως τοῦ χάρτου κατὰ τὰς δύω Ἠγεμονίας, καὶ κατάλογος συνδρομητῶν.

ιδ) Ἑτέρα ἐπιστολὴ Ἰω. Δάλλα τῆς 9|21 Ἰουνίου 1854, περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου.

ιε) Ἔκθεσις ἀνακρίσεων Ἀντ. Γεωργίου, ἐμπόρου, καὶ Ἀθαν. Πολιτοπούλου, λοχαγοῦ, περὶ σχεδιαγραφήσεως καὶ διανομῆς τοῦ χάρτου.

ις') Ἀντίγραφον διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου, ὑπ' ἀριθ. 806, περὶ προσκολλήσεως τοῦ λοχαγοῦ Β. Νικολαΐδου παρὰ τῇ ἐπιθεωρήσει τοῦ μηχανικοῦ.

ιζ) Ἔγγραφον τῆς ἐπιθεωρήσεως τοῦ μηχανικοῦ, ὑπ' ἀριθ. 846, δι' οὗ δίδονται διάφοροι περὶ τοῦ χάρτου πληροφορίαι.

ιη) Ἔκθεσις ἐνεργηθείσης ἐρεύνης τῶν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ ὑπουργείου εὑρισκομένων χαρτῶν.

ιθ) Ἔγγραφον τοῦ εἰσαγγελέως τοῦ στρατοδικείου, ὑπ' ἀριθμὸν 410, περὶ ἀγορᾶς ὁμοίων χαρτῶν.

κ) Ἔγγραφον, ὑπ' ἀριθ. 15309, τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, περὶ ἀποστολῆς χάρτου τῆς Ἑλλάδος.

κα) Ἔγγραφον, ὑπ' ἀριθ. 42, τῆς καταχωρίσεως τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, περὶ τοῦ χάρτου τῶν ὁμόρων ἐπαρχιῶν.

κβ) Ἀντίγραφον ἐκθέσεως (σελ. 4.) τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, περὶ τῆς γενομένης πρὸς ἐκτύπωσιν τοῦ χάρτου δαπάνης.

κγ) Ἀντίγραφον ἐξετάσεως τριῶν μαρτύρων.

κδ) Ἀπόσπασμα ἐξ ἀναφορᾶς τοῦ ὑπεπιμελητοῦ Ἰω. Πιττακοῦ, περὶ ἐπιθεωρήσεως τοῦ φρουραρχικοῦ ταμείου, καὶ

κε) Ἡ σχεδιαγράφησις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται χάρτου μετὰ τοῦ αὐστριακοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐγνωγραφήθη.

Ἐπέμφθη δὲ καὶ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν ἔγγραφον, ὑπ' ἀριθ. 10903, δι' οὗ ἀποστέλλονται συνημμένως·

α) Ἐγκύκλιος τοῦ ὑπουργοῦ Σ. Μηλίου, ὑπ' ἀριθ. 3507, πρὸς τὰ διάφορα ὑπουργεῖα περὶ ἐκδόσεως τοῦ ἀνωτέρω χάρτου.

β') Ἀπάντησις, ὑπ' ἀριθ. 11062, τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου.

γ') Ἀπάντησις τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου, ὑπ' ἀριθ. 7187, μετὰ μιᾶς πρὸς τοὺς εἰσαγγελεῖς ἐγκυκλίου.

δ') Ἀναφορὰ τοῦ ὑποπροξένου Βάρνης, ὑπ' ἀριθ. 90· ἑτέρα, ὑπ' ἀριθ. 54, τοῦ ὑποπροξένου Πρεβέζης· ἐπίσης ἑτέρα τοῦ νομάρχου Φθιώτιδος, ὑπ' ἀριθ. 6560, περὶ συνδρομῶν ὑπὲρ τῆς ἐκδόσεως τοῦ χάρτου.

ε) Ἔγγραφον, ὑπ' ἀριθ. 11104, τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου διὰ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, καὶ

ς') Ἀπάντησις τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ὑπ' ἀριθ. 18690.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου δὲ τούτου ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπὴ τὰς ἑξῆς μαρτυρίας· τὴν τοῦ λοχαγοῦ Β. Νικολαΐδου, τοῦ Μ. Γεωργαντᾶ, Δ. Ῥίζου, Γ. Μοσχοπούλου, καὶ Μ. Κριτσαβοπούλου, ἀνθυπασπιστοῦ.

Ἐκ τούτων δὲ ἀνακρίσεις ἐν πρώτοις ὁ λοχαγὸς

Β. Νικολαΐδης,

Κατέθηκεν·

α Ὅτι τῷ 1850 ὁ τότε συνταγματάρχης Σ. Μήλιος κατεγί-

νετο εἰς τὴν σύνταξιν χάρτου καὶ ὑπομνήματος, περιγραφόντων ὑπὸ στρατιωτικὴν ἔποψιν τὰς χώρας τῆς Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας· ὅτι, μὴ δυνάμενος αὐτὸς μόνος νὰ φθάσῃ πρὸς τὸν σκοπόν, τῷ ἐπρότεινε να ἀναδεχθῇ τὴν ἐργασίαν, ὑποσχόμενος νὰ καταθέσῃ αὐτὸς τὴν δαπάνην καὶ τῷ παράσχῃ τὰ ἀναγκαῖα συρτικὰ μέσα· ὅτι, δεχθεὶς τὴν πρότασιν, μετέβη εἰς τὰς ῥηθείσας χώρας, ὅπου διέτριψεν ἐν αὐξίᾳ περὶ τοὺς δέκα μῆνας, λαμβάνων τὰς κανονισμένας ἀποδοχὰς, 50 δρ. κατὰ μῆνα· ὅτι ἀρυσθεὶς τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ἐπανῆλθεν ἐνταῦθα, καὶ λαβὼν ἐν τῷ ὑπουργείῳ ὑπηρεσίαν, ἠσχολεῖτο ἰδίως περὶ τὴν τελειοποίησιν τοῦ χάρτου καὶ τοῦ πονήματος· ὅτι τὸ μὲν πόνημα ἐλιθογραφήθη εἰς ὀκτὼ ἀντίτυπα, τὰ ὁποῖα μετὰ τῶν χειρογράφων ἔλαβεν ὁ Σ. Μήλιος, ὁ δὲ χάρτης, καίτοι συντεταγμένος, ἐξηκολούθει τελειοποιούμενος· ὅτι, καθ' ἃ ἔλεγεν ὁ Σ. Μήλιος, ὁ χάρτης ἔμελλε νὰ τεθῇ εἰς τὸ σχηματισθησόμενον τοπογραφικὸν τμῆμα τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου. Ἐπειδὴ ὅμως, τῷ εἶπεν, ἀπηύδησε δαπανῶν εἰς τόκους, ἀπεφάσισε νὰ τυπώσῃ τὸν χάρτην καὶ μέρος τοῦ μνησθέντος πονήματος· ὅτι ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ἐπροκλήθησαν δι' ἀγγελιῶν αἱ ἀναγκαῖαι συνδρομαί, ἐζήτησε δὲ καὶ πληροφορίας ἐκ τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἐργοστασίων, ἵνα πέμψῃ τὸν χάρτην πρὸς ἐκτύπωσιν· ὅτι, μεταμεληθεὶς ἔπειτα, ἠθέλησε νὰ τὸν πωλήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως χρησιμεύσῃ εἰς τὸ τοπογραφικὸν τμῆμα τοῦ ὑπουργείου, καὶ εἶπεν εἰς αὐτὸν νὰ ἐνεργήσῃ εἰκονικὴν πώλησιν· ὅτι, δεχθεὶς οὗτος, παρέδωκε τὰ πάντα εἰς τὸν ἐπικαταλυματίαν Ῥάλλην, ὁ δὲ ὑπουργὸς δι' ἐκθέσεώς του πρὸς τὴν Α. Μ. ὑπελόγισεν εἰς δαπάνας καὶ τόκους 10,000 δραχμῶν, καὶ ἐπὶ τῇ ἐκθέσει ταύτῃ ἠγοράσθη ὁ χάρτης ἀντὶ τῆς ῥηθείσης ποσότητος· ὅτι ἐξ αὐτῆς ἔλαβε προκαταβολικῶς καὶ εἰς δύο δόσεις 4,000 δραχμῶν, τὰς ὁποίας ἔδωκεν εἰς τὸν ἴδιον· ἐκ δὲ τῆς Ἀκαρνανίας διώρισε διὰ συμβολαίου ἐπίτροπον αὐτοῦ τὸν ἐπικαταλυματίαν Μοσχόπουλον, ἵνα, λαβὼν τὰς ὑπολοίπους δραχμὰς, ἀποδώσῃ καὶ ταύτας εἰς τὸν ὑπουργόν· ὅτι ἐπιμόνως αἰτήσει τοῦ Σ. Μηλίου ἔδωκεν αὐτῷ ἀπόδειξιν, ὅτι καὶ ἡ δαπάνη καὶ ἡ ὠφέλεια, ὡς καὶ ἡ ζημία, ἀνήκουσιν εἰς αὐτὸν μόνον, ὁ δὲ μάρτυς οὐδεμίαν ἔχει ἀπαίτησιν· ὅτι ὁ χάρτης καὶ τὸ πόνημα εἶχον παραδοθῇ εἰς τὸν ἐπικαταλυματίαν Ῥάλλην, πέρυσι δὲ τὸν Μάρτιον ἰδὼν αὐτὸν λιθογραφημένον, ἐπληροφορήθη ὅτι ὁ Σ. Μήλιος ἔτυχε τῆς ἀδείας νὰ τυπώσῃ αὐτὸν ἐν τῷ Β. λιθογραφείῳ, καὶ ὅτι, ὡς τῷ εἶπεν ὁ Μήλιος, τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον ἀπορασίσαν νὰ τυπώσῃ ἐκ τοῦ προχείρου ὀλίγα ἀντίτυπα,

παρεχώρει καὶ εἰς αὐτὸν ἀριθμόν τινα· ὅτι καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ Κ. Μήλιος τῷ ἐπρότεινε τὴν ἰχνογράφησιν τοῦ χάρτου, ἦτον ὑπασπιστὴς τῆς Α. Μ, καὶ κατὰ μὲν τὴν ἐντεῦθεν ἀποδημίαν του τῷ ἔδωκεν ἐν προκαταβολῇ 1,250 δραχμὰς, κατὰ δὲ τὴν ἐν Τουρκίᾳ διατριβήν του διαφόρους δόσεις, ὥστε τὸ ὅλον συμποσοῦται εἰς 7,000 περίπου· ὅτι πρὸς τελειοποίησιν τοῦ χάρτου μικραί τινες δαπάναι ἐγένοντο διὰ τὰς ἔξωθεν λαμβανομένας πληροφορίας, ἄλλα δὲ ἀσήμαντα ἔξοδα ἐνήργει ἐνταῦθα ὁ Κ. Μήλιος· ὅτι ὁ χάρτης ἐν πάσῃ περιπτώσει ἔχει ἀξίαν 10,000 δραχμῶν, ἀλλ' ἐκ καρδοσκοπίας μὲν δὲν ὡρμήθη ὁ Μήλιος εἰς τὸ ἔργον, τίς δὲ ὁ σκοπὸς τῆς συντάξεώς του ἀπόκειται εἰς αὐτὸν νὰ εἴπῃ· καὶ ὅτι, γινομένης ἐργασίας τινὸς ἐπὶ τοῦ χάρτου, ἐδίδεν ἀποδείξεις ὁ μάρτυς, καὶ δυνάμει αὐτῶν ἐπληρώνοντο οἱ δικαιοῦχοι. Γνωρίζει δὲ ὅτι πολλάκις ἐπλήρωνεν ἡ Κυρία Μηλίου. »

Ἐξετασθεὶς δὲ καὶ ὁ *Μ. Γεωργαντᾶς*,

Κατέθηκεν·

« Ὅτι ὁ λοχαγὸς Νικολαΐδης ἐπιφορτισθεὶς τὴν σύνταξιν τοῦ χάρτου παρὰ τοῦ Σ. Μηλίου, ἐπώλησεν αὐτὸν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀντὶ 10000 δραχμῶν· ὅτι πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ τῆς ἀγορᾶς Β. διατάγματος ἐδόθησαν καὶ προκαταβολαὶ ἐπὶ τῆς ὑπαρχούσης εἰς τὰ στρατιωτικὰ ταμεῖα γενικῆς προκαταβολῆς τῆς ὑπηρεσίας· ὅτι ἐδόθησαν ἐπίσης καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ διατάγματος, ἡ δὲ ὅλη ποσότης κατελογίσθη ὑπὸ τὸν τίτλον « πορεῖαι καὶ μετακομίσεις » εἰς τὸ ΙΒ'. κεφάλ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1854· ὅτι ἐπὶ τούτῳ ἀναφέρει ἡ ἔκθεσις τοῦ ὑπουργείου, ὅτι « ηὐξήθη τὸ κεφάλαιον λόγῳ ἐκτάκτων ἀποστολῶν, » τὴν δὲ ποσότητα τοῦ τιμήματος ἔλαβεν ὁ Νικολαΐδης ἢ ὁ ἐπίτροπός του, ἀλλ' ἀγνοεῖ πῶς διέθεσαν ταύτην (καὶ τοῦτο λέγει ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεως, ἂν μέρος τοῦ ποσοῦ ἐδαπανήθη διὰ τὴν οἰκίαν τοῦ Σ. Μηλίου.) »

Ἐπίσης δὲ ἀνακριθεὶς καὶ ὁ *Δ. Ῥίζος*,

Ὑπέβαλεν·

« Ὅτι ὑπάρχει μὲν Β. διάταγμα, ἐγκρῖνον τὴν ἀγορὰν χάρτου ἀντὶ 10,000 δραχμῶν, ἀλλ' ἀγνοεῖ ἂν πρὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ ἐδόθησαν προκαταβολαὶ, καθ' ὅσον ὡς ἀόριστοι, δὲν ἦτον χρεία νὰ κοινοποιηθῶσιν εἰς τὸ λογιστήριον. »

Ἐξετασθεὶς δὲ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὑμῶν καὶ
ὁ Γ. Μοσχόπουλος,

Κατέθηκεν·

« Ὅτι ὁ λοχαγὸς Β. Νικολαΐδης, ἀσχολούμενος περὶ τὴν ἰχνο-

γράφησιν χάρτου τῶν μεθορίων ἐπαρχιῶν, ἐπώλησεν αὐτὸν ἀκο-
λούθως εἰς τὴν Κυβέρνησιν δυνάμει Β. διατάγματος· ὅτι ἐν τῷ
μεταξὺ διατριβῶν εἰς Γύθειον, τὸν κατέστησε διὰ συμβολαίου
ἐπίτροπόν του, ἵνα λάβῃ ἐκ τοῦ φρουραρχείου 6,000 δραχμῶν
καὶ τὰς δώσῃ εἰς τὸν Σ. Μήλιον· ὅτι, λαβὼν αὐτὰς ἐκ διαλειμ-
μάτων, τὰς ἀπέδωκε κατὰ τὴν παραγγελίαν, ἐνθυμεῖται δὲ μά-
λιστα ὅτι καὶ ὁ Κριτσαβόπουλος, ἐπιστάτης τῆς οἰκοδομῆς τοῦ
Μηλίου, τῷ ἐζήτησέ ποτε 1,000 δραχμάς· ὅτι, ἐρωτήσας πρῶ-
τον τὸν ἐντολέα, ἔλαβε τὸ ποσὸν ἐκ τοῦ φρουραρχείου καὶ ἐντὸς
αὐτοῦ τὸ ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Κριτσαβόπουλον, ἀγνοεῖ δὲ διὰ
ποῖον λόγον ὁ Νικολαΐδης ἔδωκε τὴν μνησθεῖσαν ποσότητα εἰς
τὸν Μήλιον· ὅτι ἀποδείξεις παρελαβῆς τῶν χρημάτων δὲν ἐζή-
τησεν, οὐδ' ἔγραψεν εἰς τὸν Νικολαΐδην ὅτι τὰ χρήματα ἐπλη-
ρώθησαν, ὡς μὴ ἔχων οὐδεμίαν τοιαύτην παραγγελίαν· ὅτι τὰς
ἀνωτέρω 1,000 δραχμὰς μετεχειρίσθη ὁ Κριτσαβόπουλος εἰς τὴν
οἰκοδομὴν τοῦ Μηλίου, ἀλλ' ὁ μάρτυς αὐτὸς ποτὲ δὲν ἔδωκε
χρήματα εἰς τοὺς κτίστας, καὶ ὅτι πιθανὸν νὰ ἔδωκεν εἰς τὸν
Κριτσαβόπουλον ἐκ τῶν ἰδίων χρημάτων τοῦ ὑπουργοῦ, τὰ
ὁποῖα εἶχε παρ' αὐτοῦ λάβει ἵνα δαπανᾷ εἰς λογαριασμόν του.»

Τελευταῖον ἀνεκρίθη καὶ ὁ ἀνθυπασπιστὴς

Μ. Κριτσαβόπουλος,

Ὅστις ὑπέβαλεν·

« Ὅτι ἐπιστατῶν εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ Σ. Μηλίου,
ἐλάμβανε τὰ ἀναγκαῖα χρήματα παρὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ,
ἀλλὰ περὶ τὰ τέλη, ἀσθενησάσης τῆς Κυρίας, ἔλαβε μικρὰ ποσὰ
παρὰ τοῦ Κ. Μοσχοπούλου· ὅτι τὰ ποσὰ ταῦτα νομίζει ὅτι
ἀναβαίνουσι περὶ τὰς 2,500 δραχμῶν, τὰς ὁποίας ἐλάμβανεν
ἐκ διαλειμμάτων ἐκ τῆς οἰκίας πάντοτε τοῦ Μοσχοπούλου· ὅτι
ἀγνοεῖ πόθεν οὗτος ἐπορίζετο τὰ χρήματα ταῦτα, καὶ μόνον
γνωρίζει ὅτι τῷ τὰ ἔδιδε συναινέσει τοῦ ὑπουργοῦ, οὐδέποτε δὲ
αὐτὸς ἔλαβε χρήματα ἐκ τοῦ φρουραρχείου. »

Χωροῦσα ἡ ἐπιτροπὴ εἰς ἀντικείμενον νέον, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν
τὸ 6 κεφάλαιον τοῦ κατηγορητηρίου, ἔχον ὡς ἀκολούθως·

« 6. Ὅτι κατὰ τὴν 6ην τριμηνίαν τοῦ 1852 ἐπροκλήθη παρὰ
» τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν ἡ διάλυσις τοῦ κεραμείου
» Ἀθηνῶν, ὅπερ ὑπήγετο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὑπουργείου
» τῶν οἰκονομικῶν. Ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐκποιήσεως τοῦ
» καταστήματος ἐκείνου δὲν φαίνεται νὰ ἠγόρασεν οὐδὲν ὁ ὑ-
» πουργὸς τότε Σ. Μήλιος διὰ λογαριασμόν του, ἐν ᾧ ἐκ τῆς

» προεισαγωγικῆς ἀνακρίσεως προκύπτει, ὅτι μέρος τοῦ κερα-
» μείου μετεφέρθη εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅπου εὑρίσκεται. Προκύ-
» πτει δὲ ἐκ τῆς αὐτῆς προανακρίσεως, ὅτι καὶ ἐκ τοῦ νοσο-
» κομείου Ἀθηνῶν μετεφέρθη τὸ ὑλικὸν παραπήγματός τινος
» εἰς τὴν τότε οἰκοδομουμένην οἰκίαν τοῦ αὐτοῦ τότε ὑπουργοῦ·
» (παρέβη δὲ οὕτω τὸ ἄρθρ. 395 τοῦ ποινικοῦ νόμου).

» Σὺν τούτοις ἐξάγεται ἐκ τῶν σχετικῶν ἐγγράφων, ὅτι ἐξε-
» δόθη διαταγὴ τοῦ ὑπουργείου τῆς 29 Μαρτίου 1852, ὑπ'
» ἀριθ. 4494, διὰ τῆς ὁποίας ἡ διεύθυνσις τοῦ μηχανικοῦ διε-
» τάχθη νὰ διαγράψῃ ἐκ τοῦ ὑλικοῦ τοῦ κεραμείου ὡς ἄχρη-
» στα τὰ ἑξῆς·

8,166 τοῦβλα μικρά,
8,355 » μεγάλα,
400 κορωνίδας,
2,000 λύχνους, χωρὶς ὅμως νὰ ἐπιθεωρηθῶσι
» τὰ εἴδη ταῦτα, κατὰ τὰς διατάξεις, παρ' οἰκονομικοῦ τινος
» ἐπιθεωρητοῦ καὶ ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀχρηστία. (Πρᾶξις προβλεπο-
» μένη καὶ τιμωρουμένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 487 τοῦ αὐτοῦ ποινι-
» κοῦ νόμου.) »

Ἐπὶ τούτου δὲ ἐλήφθη κατ' αἴτησιν τῆς ἐπιτροπῆς ἀντίγρα-
φον τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 4494 διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου, περὶ
διαγραφῆς ἀχρήστου ὑλικοῦ. Ἐξετάσθησαν δὲ οἱ ἑπόμενοι μάρ-
τυρες· Μ. Γεωργαντᾶς, Λ. Σμόλεντς, Ἀθ. Πολιτόπουλος, Δ. Ἰγ-
γλέσης, Μ. Κριτσαβόπουλος, Ν. Ζώρας καὶ Γ. Μοσχόπουλος.

Ἐκ τούτων δὲ κατέθηκεν ὁ *Μ. Γεωργαντᾶς*·

« Ὅτι τὸ κεραμεῖον Ἀθηνῶν ἀνῆκεν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονο-
μικῶν ὑπουργεῖον, τὸ δὲ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν διεχει-
ρίζετο τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ εἰς λογαριασμὸν ἐκείνου. Ἐκ τούτου
δὲ ἡ διάλυσις τοῦ καταστήματος ἐπροκλήθη ἐξ ἀμφοτέρων τῶν
ὑπουργείων, ὡς μὴ εὐοδουμένου τοῦ σκοποῦ τῆς συστάσεώς του.
ὅτι δὲν ἐνθυμεῖται ἂν κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1852 ἐξεδόθη δια-
ταγὴ περὶ διαγραφῆς ἀχρήστου ὑλικοῦ, κατ' ἄλλας ὅμως ἐποχὰς
τοιαῦται διαταγαὶ ἐξεδίδοντο, οὐχὶ ἐξ ἐπαγγέλματος πάντοτε,
ἀλλ' ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ διευθυντοῦ· ὅτι τὸ κεραμεῖον ἐχρεοῦτο
μὲ διάφορα πήλινα εἴδη, ἐξ ὧν ἐπειδὴ πολλὰ συνετρίβοντο,
ἔπρεπε νὰ διαγραφῶσιν ἐκ τῶν λογαριασμῶν τοῦ κεραμείου,
ἵνα ἐπέλθῃ ἐξίσωσις· συνήθως δὲ τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔπεμπε νὰ
ἐξετάσῃ τὰ τῆς ζημίας, διότι ἡ ἐξακρίβωσις πηλίνων σκευῶν
εἶναι πρᾶγμα ἀδύνατον· ὅτι δὲν ἐνθυμεῖται ἂν ὁ διευθύνων τὸ
κατάστημα συνέταττε πρωτόκολλον περὶ τῶν γινομένων συν-

τριμμάτων, οὐχ ἧττον ὅμως ἐβεβαίου τὴν ἀπώλειαν καὶ ἐπὶ τῇ ἀναφορᾷ αὐτοῦ διετάσσετο ἡ διαγραφή· ὅτι κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἐποχὴν διευθυντὴς τοῦ καταστήματος ἦτον ὁ λοχαγὸς Πολιτόπουλος, ὑπὸ τὰς διαταγὰς διατελῶν τοῦ Δ. Ἰγγλέση, ἀρχηγοῦ τῆς διευθύνσεως, καὶ τοῦ Κ. Σμόλεντς, ἀρχηγοῦ τοῦ μηχανικοῦ, ὅστις ἐνήργει πᾶσαν περὶ τοιούτων ἀντικειμένων εἰσήγησιν· ὅτι κατὰ τὴν διάλυσιν τοῦ κεραμείου ὁ Σ. Μήλιος ἔλαβεν ἐκεῖθεν τοῦβλα καὶ ὑλικόν, ὁ δὲ Μοσχόπουλος ἐπλήρωσε ταῦτα εἰς τὸν Πολιτόπουλον ἐκ τῆς μισθοδοσίας τοῦ ὑπουργοῦ. Πρὸ τῆς διαλύσεως δὲ τοῦ κεραμείου δὲν ἦτον ὡς πρὸς τοῦτο ἀνάγκη δημοπρασίας.»

Κατέθηκε δὲ καὶ ὁ συνταγματάρχης

Α. Σμόλεντς·

«Ὅτι τὸ κεραμεῖον Ἀθηνῶν ὑπήγετο ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ἐπειδὴ ὅμως ἀπέβαινεν ἐπιζήμιον, κατὰ τὸ 1852 ἢ 1853 ἐκλήθη τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον νὰ παραλάβῃ αὐτό, διὰ δὲ τοῦ Κ. Θεοινοῦ καὶ Πολιτοπούλου ἐγένετο ἡ παράδοσις· ὅτι ὁ Σ. Μήλιος, ζητήσας, ἔλαβε πρὸ ἢ μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ κεραμείου ὑλικὸν τοῦβλων καὶ ξυλείας ἑνὸς παραπήγματος, τὴν δὲ ἀξίαν αὐτῶν ἐπλήρωσεν, ὡς τῷ εἶπεν ὁ λοχαγὸς Πολιτόπουλος, ἀλλ' ἀγνοεῖ ἂν μέρος ἢ τὸ ὅλον αὐτῆς· ὅτι μετὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ἀμφότερα τὰ ὑπουργεῖα συνεφώνησαν περὶ τῆς διαλύσεως τοῦ καταστήματος, καὶ ἐγένετο αὕτη διὰ τῶν εἰρημένων προσώπων· διαγραφὴ δὲ ὑλικοῦ δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἄνευ διαταγῆς, καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ διὰ τὰ ἀναφερόμενα εἴδη· ὅτι αἱ διαταγαὶ αὗται στηρίζονται ἐπὶ ἐκθέσεως τοῦ διαχειριζομένου τὸ ὑλικὸν καὶ προηγουμένης ἐπιθεωρήσεως τοῦ ἀχρήστου εἴδους, δύναται δὲ νὰ ἐρωτηθῇ ἡ διεύθυνσις ἂν διέγραψέ ποτε ὑλικὸν ἄνευ τῆς τάξεως ταύτης· καὶ ὅτι ἡ ὑποδεικνυομένη τάξις στηρίζεται εἰς ἐσωτερικόν τινα κανονισμὸν τοῦ ὑπουργείου «περὶ διαχειρίσεως τοῦ ὑλικοῦ συνταγμάτων καὶ ταγμάτων.»

Ἐπίσης δὲ κατέθηκε καὶ ὁ λοχαγὸς

Ἀθ. Πολιτόπουλος·

«Ὅτι, ἀποφασισθείσης τῆς διαλύσεως τοῦ κεραμείου διὰ τὸ ἐπιζήμιον αὐτοῦ, ἐξέθηκε συνεπείᾳ διαταγῆς τὸ ὑλικὸν εἰς δημοπρασίαν, τὰ δὲ ἐντεῦθεν χρήματα παρέδωκεν εἰς τὸ ὀρυκταρχεῖον μετὰ τῶν πρακτικῶν τῆς δημοπρασίας καὶ τῶν ἄλλων ἐγγράφων· ὅτι ὁ Σ. Μήλιος προσωπικῶς δὲν ἠγόρασεν ἐκ τοῦ ὑλικοῦ τούτου, ἀλλ' ὁ Κ. Μοσχόπουλος τῷ ἔδωκε πλέον τῶν 100 δραχ. ἐπ' ὀνόματι ἄλλου ἀγοραστοῦ, τοῦ ὁποίου δὲν ἐνθυμεῖται τὸ ὄνομα· ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διευθύνσεώς του ὁ Σ. Μήλιος οὔτε ἠγόρασεν οὔτε ἄλλως πως ἔλαβεν ὑλικὸν ἐκ τοῦ κεραμείου· ἐν γένει δὲ οὐδεὶς ἔλαβε χωρὶς νὰ πληρώσῃ, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦτον ὑπόλογος· ὅτι δὲν γνωρίζει ἂν ἐκ τοῦ διαλυθέντος κεραμείου ἔλαβε ξυλείαν ὁ ῥηθεὶς Μήλιος, ἐκτὸς ἂν ἠγόρασε δι' ἄλλου προσώπου, οὐδ' ἐνθυμεῖται εἰδικῶς νὰ διετάχθη περὶ τῆς διαγραφῆς ὑλικοῦ, δι' ὃ ἐρωτᾶται· ὅτι αὐτὸς πληροφορούμενος ἐκ διαλειμμάτων ὅτι ὑπάρχουσιν ἐφθαρμένα τοῦβλα, ὑπέβαλλεν ἔκθεσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτοῦ ἐνηργεῖτο πάντοτε ἡ διαγραφή· ὅτι κατὰ συνέπειαν ποτὲ μὲν ἐστέλλοντο ἐπιθεωρηταί, ποτὲ δὲ ὄχι πρὸς ἐξέτασιν τοῦ διαγραφησομένου ὑλικοῦ, ἀλλὰ δὲν ἐνθυμεῖται τὰ περὶ τῆς εἰδικῆς περιστάσεως, δι' ἣν ἐρωτᾶται· καὶ ὅτι ἡ περὶ διαγραφῆς διαταγὴ ἐποίει μνείαν τῶν ἀποσταλησομένων ἐπιθεωρητῶν, ἀλλ' ἠδύνατο καὶ νὰ παραλειφθῇ τοῦτο, ὁσάκις τῷ ἀνηγγέλλετο προφορικῶς ἡ ἀποστολὴ τοῦ προσώπου.»

Κατέθηκε δὲ μετὰ τοῦτον καὶ ὁ λοχαγὸς

Δ. Ἰγγλέσης·

«Ὅτι τὸ κεραμεῖον Ἀθηνῶν παρεδόθη εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, καὶ αὐτό, νομίζει, ἐνήργησε τὴν διάλυσίν του· δὲν ἐνθυμεῖται δὲ ἂν ἡ διεύθυνσις διετάχθη νὰ διαγράψῃ ἐκ τοῦ ὑλικοῦ τὰ ἀναφερόμενα εἴδη, ἀλλ' ἐκ τῶν βιβλίων καὶ τῶν διαταγῶν δύναται νὰ σαφηνισθῇ τοῦτο· ὅτι εἰς τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον ὑπῆρχον δύω κλίμακες πρόχειροι, ὅτε δὲ κατεσκευάσθησαν ἄλλαι, ἐρρίφθη κατὰ μέρος τὸ ὑλικὸν τῶν πρώτων καὶ ἐξ αὐτοῦ πολλάκις ἐλαμβάνετο καύσιμος ὕλη· ὅτι μίαν ἡμέραν ἐπληροφορήθη, ὅτι πέμψαντες ἔκλεψαν ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Μηλίου, μετέφερον τὸ ὑλικὸν τοῦτο, αὐτὸς δὲ δὲν ἠρεύνησεν ἄλλο, ἀκούσας ὅτι μετηνέχθη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὑπουργοῦ. Ἐν γένει δ' ἡ ἀξία τοῦ ὑλικοῦ τούτου δὲν ὑπερέβαινε τὰς 30—35 δραχ. καὶ ἦτον ἄχρηστον δι' οἰκοδομήν.»

Ἐξετασθεὶς δὲ κατέθηκε καὶ ὁ *Μ. Κρητικόπουλος·*

«Ὅτι ἀπὸ τὰς ἀχρήστους κλίμακας τῶν δύω πτερύγων τοῦ νοσοκομείου ἔλαβε, διαταγῇ τοῦ Κυρίου Ἰγγλέση, ὑλικὸν μὴ ὑπερβαῖνον τὰς 40 δραχμάς, πρὸς κατασκευὴν παραπήγματος διὰ τὸ ὑλικὸν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Σ. Μηλίου· καὶ ὅτι μετέφερεν ἐπίσης διὰ τὴν οἰκοδομὴν 3—4000 τοῦβλα ἐκ τοῦ κεραμείου

Ἀθηνῶν, ἀλλ' ἀγνοεῖ ἂν ὁ Σ. Μηλιος ἐπλήρωσε τὴν ἀξίαν των.»

Ἐπίσης δὲ κατέθηκεν ὁ *Ν. Ζώρας*·

« Ὅτι ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ κεραμείου μετηνέχθησαν χιλιάδες τούβλων καὶ ξυλείας εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σ. Μηλίου, τὸ δὲ περίσσευμα ταύτης, διότι εἶχε μεταφέρει καὶ ἐκ τοῦ νοσοκομείου, ἔμενε μέχρι τοῦ παρελθόντος Αὐγούστου ἐν τῇ οἰκίᾳ του· καὶ ὅτι κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ **1854** ἐζητήσατο νὰ κατασχεθῇ ἡ ξυλεία αὕτη, ἀλλ' ἀγνοεῖ ποία ἐγένετο ἐνέργεια ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς του.»

Τελευταῖον δὲ ἀνακριβεὶς καὶ ὁ *Γ. Μοσχόπουλος*,

Κατέθηκεν·

« Ὅτι εἰς χεῖρας τοῦ Κ. Σμόλενς ὑπῆρχε λογαριασμός τις ἐκ **200** περίπου δραχμῶν, καὶ τοῦτον διετάχθη ὑπὸ τοῦ Σ. Μηλίου νὰ ἐξοφλήσῃ, δὲν ἐνθυμεῖται δὲ ἂν τὸν ἐξώφλησεν· ὅτι ὁ λογαριασμὸς θ' ἀπέβλεπεν ἀφεύκτως ὑλικὸν ἐκ τοῦ κεραμείου, καὶ ἂν ἐξώφλησεν αὐτὸν, ἐνήργησε τὴν ἐξόφλησιν εἰς χεῖρας τοῦ Κ. Πολιτοπούλου· καὶ ὅτι δὲν ἐνθυμεῖται ποίαν ὑπογραφὴν ἔφερεν ὁ λογαριασμὸς, τὴν δὲ πληρωμὴν ἐνήργησε βεβαίως ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων χρημάτων τοῦ Μηλίου. »

Παρακολουθοῦσα ἡ ἐπιτροπὴ τὴν αὐτὴν τοῦ κατηγορητηρίου γραμμὴν, ἐπελήφθη καὶ τοῦ **7** κεφαλαίου, ἔχοντος ὡς ἑξῆς·

« **7.** Δι' ὑπουργικῆς διαταγῆς, ἀριθ. **15479**, διέταξε νὰ προ»καταβληθῶσιν εἰς τὸν Ν. Πιεράκον δραχμαὶ **1,000**· ἑπομένως »δι' ἑτέρων διαταγῶν, ἀριθ. **7551** καὶ **8107**, προκατέβαλον εἰς »τὸν ἴδιον ἑτέρας **4,000** δραχμὰς ἄνευ Β. διαταγμάτων, (παρα»βιάσας οὕτω τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου **497** τοῦ ἰδίου ποινικοῦ »Νόμου). »

Ἐπὶ τούτου δ' ὑπεβλήθησαν αἰτήσει τῆς ἐπιτροπῆς ὑμῶν ἀντίγραφα τῶν ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. **15479**, **7551** καὶ **8107** διαταγῶν τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου. Ἀνεκρίθησαν δ' οἱ ΚΚ. Ν. Πιεράκος, Μ. Γεωργαντᾶς καὶ Δ. Ῥίζος, ἐξ ὧν κατέθηκε πρῶτον ὁ συνταγματάρχης

Ν. Πιεράκος·

« Ὅτι κατὰ τὸ **1850** ἔλαβε διαταγὴ τοῦ Σ. Μηλίου προκαταβολὴν **1,000** δραχμῶν, ὡς ἐλάμβανε καὶ ἀπὸ τῶν πρὸ αὐτοῦ ὑπουργῶν μεγαλείτερα πολλάκις ποσὰ, τὰ ὁποῖα ἐπληρόνοντο κρατήσει τοῦ **1/4** τῆς μισθοδοσίας του· ὅτι ἔλαβεν ἐπίσης **4,000** δραχμῶν οὐχὶ ὡς Ν. Πιεράκος, ἀλλ' ὡς διοικητὴς Τετραρχίας

ὅτε τὸ **1852** διετάχθη κατεπειγόντως νὰ συγκεντρώσῃ αὐτὴν εἰς Λακωνίαν· ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο καὶ ἕτερα ἐκ τῶν ἰδίων ἐδαπάνησεν εἰς τὴν σπουδαίαν τῶν Χριστουγεννιάτικων ἐποχήν· ὅτι ἡ Τετραρχία του ἐπληρόνετο δι' ἄλλων χρημάτων, ἡ δὲ ῥηθεῖσα ποσότης ἐχρησίμευσεν εἰς ἔκτακτα ἔξοδα· ὅτι ἀκολούθως ἔδωκε λογαριασμὸν εἰς τὸ ὑπουργεῖον μετ' ἀποδείξεων, ἀλλὰ τὰ ὑπουργεῖον, διευθυνόμενον καὶ τότε ὑπὸ τοῦ Σ. Μηλίου, δὲν παρεδέχθη τὴν δαπάνην, ἐκτὸς **446** δραχμῶν δι' ὁδοιπορικὰ ἔξοδα· ὅτι, ἀφ' οὗ τῷ ἐζητήθη ἡ συμπλήρωσις τοῦ ποσοῦ, τὸ φρουραρχικὸν ταμεῖον διετάχθη ἄνευ τῆς συναινέσεώς του νὰ ὑπολογίσῃ αὐτὸ ὡς προκαταβολὴν, καὶ ἔκτοτε τῷ κρατεῖται τὸ ἥμισυ τῆς μισθοδοσίας του· ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καὶ προφορικῶς καὶ ἐγγράφως ἐξέφρασε τὰ παράπονά του, ἐφ' ᾧ ἔλαβε χώραν ἐπίσημος μετὰ τοῦ ὑπουργείου ἀλληλογραφία· δὲν γνωρίζει δὲ ἂν τὰ λόγῳ προκαταβολῆς χορηγούμενα ἢ πρὸς ἐφόδιον Τετραρχίας, δίδωνται συνεπείᾳ Β. διατάγματος· καὶ ὅτι τὴν ἀνωτέρω ποσότητα ἐξηκολούθησε ζητῶν καὶ παρὰ τοῦ Κ. Σούτσου καὶ παρὰ τοῦ νῦν ὑπουργοῦ, ὅπερ ἐμφαίνει ὅτι ἐκ μόνης τῷ ἐδόθη ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας. Συνωδεύοντο δὲ τὰ χρήματα ταῦτα μὲ διαταγὴν ἁπλῶς πρὸς τὴν Τετραρχίαν.»

Κατέθηκε δὲ καὶ ὁ *Μ. Γεωργαντᾶς*·

« Ὅτι ἡ μὲν ἐκ **1,000** δραχμῶν προκαταβολὴ τοῦ Πιεράκου δὲν ἐνθυμεῖται πόθεν πηγάζει, ἡ δ' ἐκ **4,000** τῷ ἐδόθη ἐπὶ τῶν χριστουγεννιάτικων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ὑπὸ τὴν διοίκησίν του Τετραρχίας· ὅτι ἔδωκε μετὰ ταῦτα λογαριασμὸν τῆς δαπάνης, ὅστις ὅμως ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, καὶ κατὰ συνέπειαν ὑπεχρεώθη εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ ποσοῦ διὰ τῆς κρατήσεως τοῦ **1/4** τῆς μισθοδοσίας του.»

Ἐπίσης δὲ κατέθηκεν ὁ *Δ. Ῥίζος*·

« Ὅτι ἀγνοεῖ μὲν τὰ περὶ τῆς προκαταβολῆς τῶν **1,000** δραχμῶν, ἀλλ' αἱ **4,000** ἐπέμφθησαν τῷ Πιεράκῳ εἰς Λακωνίαν πρὸς μισθοδότησιν τῆς ὑπ' αὐτὸν Τετραρχίας· ὅτι, δαπανηθέντος τοῦ ποσοῦ πρὸς ἄλλας ἀνάγκας, τὸ ὑπουργεῖον ἐβιάσθη νὰ πληρώσῃ ἐκ νέου τὴν Τετραρχίαν, ἐντεῦθεν δ' ἡ εἰς βάρος τοῦ Κ. Πιεράκου καταλόγισις τῶν **4,000** δραχμῶν.»

Μεταβαίνουσα καὶ ἐπὶ τοῦ **8** κεφαλαίου τῶν καταγγελιῶν, ἔχοντος οὕτως·

« **8.** Ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων προκύπτει, ὅτι »τὸ πλεῖστον τῶν ἐνεργηθεισῶν χορηγήσεων ἄρτου καὶ λοιπῶν

ἀντικειμένων τῆς ὑπηρεσίας, καθ' ὃ διάστημα ἦτον ὑπουργός, ἐγένετο ἄνευ δημοσίων καὶ τακτικῶν μειοδοσιῶν, ἀλλὰ διὰ πλαγίων μέσων μὲ ζημίαν τοῦ δημοσίου, ἀναβαίνουσαν εἰς μεγάλην ποσότητα καὶ ὑπὲρ τὰς 70,000 δραχ. (κατὰ παράβασιν τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 487).»

Παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπή σας, ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ὑπεβλήθησαν, αἰτήσει αὐτῆς, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 7984 τῆς 18 Ἀπριλίου τ. ἔ. ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, τὰ ἑπόμενα ἔγγραφα·

α) Ἀντίγραφον διαταγῆς, ὑπ' ἀριθ. 9869, τῆς 16 Μαΐου 1853, μετ' ἐκθέσεως συμφωνιῶν διὰ τὴν ἐπὶ πλειοδοσίᾳ προμήθειαν ἄρτου τῆς φρουρᾶς.

β) Ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. 10598 ἀπὸ 2 Ἰουνίου 1853 διαταγῆς, περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἐνεργηθείσης πλειοδοσίας, μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῆς πρακτικῶν.

γ) Ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. 11507 ἀπὸ 17 Ἰουνίου 1853 ἐπίσης ἀκυρωτικῆς διαταγῆς, μεταβαλλούσης τὸν συναγωνισμὸν εἰς μειοδοσίαν.

δ) Ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. 4908|5260 ἀπὸ 29 Ἰουνίου 1853 ἀναφορᾶς τοῦ φρουραρχείου Ἀθηνῶν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ὑποβάλλοντος τὰ πρακτικὰ τῆς ἀνωτέρω μειοδοτικῆς δημοπρασίας.

ε) Ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ὑπ' ἀριθ. 12784, τῆς 29 Ἰουνίου 1853 πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, περὶ παραδόσεως σίτου ἐν Ἀθήναις.

ς) Ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. 14318 ἀπὸ 23 Ἰουλίου 1853 ἐξ ἐπαγγέλματος διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου πρὸς τὸ φρουραρχεῖον, δι' ἧς παραχωρεῖται ἡ προμήθεια εἰς τὸν Ν. Μπόνην, καὶ ἀντίγραφα τῶν ἐπὶ τούτῳ συμφωνιῶν καὶ τοῦ συμβολαίου.

ζ) Αἴτησις θεραπείας ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1853 τοῦ ἀναφανέντος μειοδότου Ἰωάν. Ἀναγνωστοπούλου.

η) Ἀντίγραφον διαταγῆς, ὑπ' ἀριθμ. 7118, τῆς 6 Μαΐου 1852, περὶ παρατάσεως τῆς τῶν ἀχύρων προμηθείας ἐπὶ δύο μῆνας.

θ) Ἓξ πρωτότυφοι ἀναφοραὶ σφραγιστῶν προτάσεων περὶ ἐργολαβίας τῶν ἀχύρων, καὶ αἴτησις θεραπείας Γ. Χ. Δημητρίου.

ι) Ἐπίσης δύο πρὸς τὴν Α. Μ. ἀναφοραὶ, ἐξ ὧν ἡ μία περὶ ἀρνησιδικίας τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς μειοδοτικῆς προσφορᾶς τῶν ἀχύρων.

ια) Ἀντίγραφον προσφορᾶς Κ. Θεοδοσιάδου ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1852 διὰ τὴν προμήθειαν τῆς κριθῆς, καὶ ἔγκρισις ταύτης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10583 τῆς 16 Ἰουλίου 1852 διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου, καὶ

ιβ) Ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. 11137 ἀπὸ 16 Ἰουλίου 1852 διαταγῆς τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, περὶ παραχωρήσεως τῆς προμηθείας τῶν ἀχύρων εἰς τὸν Θ. Εὐθυμίου.

Ἐξητάσθησαν δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου οἱ ἑπόμενοι μάρτυρες· Μ. Γεωργαντᾶς, Ἰω. Πιττακός, Ν. Ζώρας, Ἱλαρίων Τουρέτ, Εὐστράτιος Πίσσας, Μ. Λαμνῆς, Δ. Ῥῆζος, Ἀνάργυρος Ζάννης, ἀντισυνταγματάρχης, καὶ Κ. Λεβίδης, δημοσιογράφος.

Ἐκ τούτων δὲ κατέθηκε πρῶτον ὁ

Μ. Γεωργαντᾶς·

«Ὅτι ὅλαι αἱ χορηγήσεις ἢ προμήθειαι ἐνηργοῦντο ἐπὶ Σ. Μηλίου διὰ μειοδοσιῶν, κατὰ τὸ περὶ τούτου Β. διάταγμα, μετὰ δὲ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον, ἐνηργοῦντο συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις αὐτοῦ· ὅτι ἠθέλησεν ἔπειτα, κατὰ τὰς περὶ τούτου συστάσεις τῶν Βουλῶν, νὰ λάβῃ σῖτον παρὰ τοῦ δημοσίου καὶ τὸν μεταποιήσῃ εἰς ἄρτον, ἐφ' ᾧ ἔθηκε τὴν προμήθειαν εἰς μειοδοσίαν ἐπ' ἀνταλλαγῇ σίτου· ὅτι τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον προσέφερε τὸν σῖτον εἰς τὴν φρουρὰν πρὸς δραχ. 4:76, καὶ ἑπομένως ὁ Μήλιος ἠκύρωσε δύω δημοπρασίας, ὡς μὴ ἀντιστοιχούσης τῆς αἰτουμένης τοῦ σίτου τιμῆς πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ ὡρισμένην τιμὴν τοῦ ἄρτου (ἴδε τὸν λογαρ. ἐν τῇ κατάθ.)· ὅτι ἐγένετο καὶ τρίτη διὰ χρημάτων μειοδοσία, ἀλλὰ καὶ ταύτης μὴ συμφερούσης, ὁ ὑπουργὸς ἐξελέξατο τὴν μᾶλλον προσεγγίζουσαν τῷ προϋπολογισμῷ προσφοράν, ὑποβαλὼν τὸν ἐργολάβον καὶ εἰς νέας ὑποχρεώσεις· ὅτι ἐξ αὐτῶν ὠφελήθη τὸ δημόσιον 2-3,000 δραχμῶν, ὁρισθείσης καὶ τῆς τοῦ ἄρτου βελτιώσεως καὶ ἄλλων γενομένων συμφωνιῶν· ὅτι ἡ προμήθεια τῶν ἀχύρων τῆς ἐνταῦθα φρουρᾶς παρεταθη ἐπὶ δύω μῆνας, ὅπως ὁ Κ. Λεβίδης παραιτηθῇ τῶν πρὸς τὸ δημόσιον ἀπαιτήσεών του· ὅτι μία τούτων ἦν ἡ ὑπὸ τοῦ ἀγγλικοῦ στόλου γενομένη αὐτῷ ζημία κατὰ τὸ 1850, καὶ ἑτέρα, ἡ ἐντὸς τῆς πόλεως ὑποχρεωτικὴ τῶν ἀποθηκῶν του μεταφορά· ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπουργίας Σ. Μηλίου ἐδαπανήθησαν πολὺ ὀλιγώτερα διὰ τὰς τοῦ στρατοῦ προμηθείας, ἐπειδὴ καὶ στερεώτερον ἦτον τὸ ὑλικὸν καὶ ἀπ' εὐθείας ἐφέρετο ἐξ Εὐρώπης (ἴδε ἐν τῇ κατάθ. παραβολὴν τοῦ προϋπολ. 1850 πρὸς τὸν τοῦ 1853).»

Κατέθηκε μετὰ ταῦτα ὁ *Ἰω. Πιττακός·*

«Ὅτι προμήθειά τις ἀχύρων εἶχε προταθῆ νὰ γένῃ ἐπὶ πολλὰ

ἔτη ἄνευ δημοπρασίας, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ μάρτυς ἀντέτεινεν ὡς διευθυντὴς, ἡ προμήθεια ἐμποδίσθη· ὅτι αἱ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς προμήθειαι παρεῖχον ὠφελείας εἰς τὸ δημόσιον, ἀλλὰ τὸ σύστημα τοῦτο προϋπῆρχεν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ διατελεῖ μέχρι τοῦδε ὑπάρχον· ὅτι περὶ τῆς παραταθείσης ἐπὶ δεκαεννέα προμηθείας ἀχύρου, ὡς καὶ περὶ ἄλλων ἀντικειμένων, πραγματεύεται ἡ ἀπὸ **28** Ἰουλίου **1854** ἔκθεσις αὐτοῦ, καὶ δύνανται νὰ ἐρωτηθῶσιν ἐπὶ τῶν παραγράφων **13—15** οἱ Κ. Πίσσας, Τουρέτ καὶ Λαμνῆς· ὅτι, κατὰ τὸν περὶ δημοπρασιῶν νόμον, ἡ ἁρμοδία ἀρχὴ ἠδύνατο νὰ προμηθεύσῃ τὸ ἄχυρον καὶ ἀπ' εὐθείας, καθ' ὅσον ἐπρόκειτο περὶ προσωρινοῦ νόμου καὶ ἔβλεπε τὴν ἐκ τῆς παρατάσεως ζημίαν· ὅτι δὲν ἐνθυμεῖται ἂν ἐγένετο καὶ ἄλλοτε προμήθεια ἐκ τῶν ἀλωνίων, ἀλλ' ἦτον εὔκολον νὰ γίνῃ, ἀφ' οὗ, ὡς ἐρημίζετο, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐτιμᾶτο τὸ ἄχυρον πρὸς **2 1/2** λεπτὰ τὴν ὀκάν.»

Κατέθηκε δὲ καὶ ὁ *Ν. Ζώρας*·

«Ὅτι, τεθείσης τῆς προμηθείας τοῦ ἄρτου εἰς συναγωνισμόν, τὸ φρουραρχεῖον ἔπεμψε τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐπ' ὀνόματι τοῦ μειοδότου Ἰω. Ἀναγνωστοπούλου· ὅτι, ἐπειδὴ Μπόνης τις ἐμειοδότησε δι' ἀναφορᾶς αὐτοῦ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ὁ Ἀναγνωστόπουλος δι' ἑτέρας ἀναφορᾶς μειοδοτήσας πλέον ἐκείνου, ἐζήτησε νὰ γίνῃ καὶ νέα δημοπρασία· ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς Μήλιος ἐναντίον τῶν κανονισμῶν καὶ πρὸς βλάβην τοῦ δημοσίου διέταξε τὴν ἀπ' εὐθείας συμφωνίαν τοῦ ἄρτου μετὰ τοῦ Μπόνη· ὅτι τῷ **1851** ἔγινεν ἡ προμήθεια τῆς νομῆς πρὸς ἑπτὰ λεπτὰ τὴν ὀκάν διὰ δέκα μῆνας, ἵνα λήγῃ ἡ συμφωνία τὴν **1** τοῦ Ἰουλίου· ὅτι μετὰ τὴν προθεσμίαν, ὁ Κ. Μήλιος διέταξεν ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ τιμῇ τὴν ἐπὶ δύω μῆνας παράτασιν τῆς χορηγήσεως ἐκ μέρους τοῦ Κ. Λεβίδου· ὅτι τὸ φρουραρχεῖον μάτην ἀντέστη κατὰ τῆς ἐπιζημίου ταύτης διαταγῆς, ἡ δὲ νέα ἐργολαβία ἐγένετο, ἀφ' οὗ παρῆλθον πλέον οἱ τῆς συγκομιδῆς μῆνες, ὅτε πᾶς τις ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ τὴν νομὴν ἐπὶ τιμῇ ἀνωτέρᾳ.»

Ἐπίσης δὲ ὑπέβαλε καὶ ὁ

Ἱλαρίων Τουρέτ·

«Ὅτι, ληξάσης τῷ **1852** τῆς μετὰ τοῦ Λεβίδου συμφωνίας, παρετάθη διαταγῇ τοῦ ὑπουργοῦ ἡ προμήθεια τῶν ἀχύρων ἐπὶ δύω μῆνας, ἐν ᾧ, ἂν ἐξετίθεντο εἰς δημοπρασίαν, ἀντὶ τῶν **7 1/2** ἠδύναντο νὰ ληφθῶσι πρὸς **3** λεπτὰ τὴν ὀκάν· ὅτι τὰς παρατηρήσεις ταύτας δὲν ἀπέτεινε μὲν πρὸς τὸν ὑπουργὸν, οὐχ ἧττον ὅμως ἦλθεν εἰς ἐξηγήσεις μετὰ τῶν Κ. Γεωργαντᾶ καὶ Ῥάλλη· καὶ ὅτι ποτὲ ἄλλοτε δὲν ἐγένοντο τοιαῦται προμήθειαι ἄνευ δημοπρασίας.»

Ἐξετασθεὶς μετὰ ταῦτα καὶ ὁ

Εὐστρ. Πίσσας,

Κατέθηκεν·

«Ὅτι ἕνα μῆνα πρὶν λήξῃ προμήθειά τις, τὸ φρουραρχεῖον ζητοῦν τὰς διαταγὰς τοῦ ὑπουργείου, ἐξέθετεν εἰς δημοπρασίαν τὸ ἀναγκαιοῦν εἶδος, ἀλλ' ὑπουργοῦντος τοῦ Σ. Μηλίου, ἐγένετο ἐξαίρεσις τῆς τάξεως ταύτης, ἅπαξ μὲν ἐπὶ τῆς προμηθείας τοῦ ἄρτου καὶ ἅπαξ ἐπὶ τῆς τῶν ἀχύρων· ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἄρτον, εἰσήχθη ἡ ὑπόθεσις καὶ εἰς τὰς Βουλάς, ἐπειδὴ ὁ πρώην ἐργολάβος αὐτοῦ ἐπλειοδότησε δι' ἀναφορᾶς του ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐδέχθη τὴν προσφοράν, καί τοι γενομένων δύω ἢ τριῶν μειοδοσιῶν· ὅτι, κλεισθείσης ἔπειτα συμφωνίας ἐν τῷ ὑπουργείῳ, διετάχθη τὸ φρουραρχεῖον νὰ συνάψῃ συμβόλαιον ὑπὸ τοὺς διαγεγραμμένους παρὰ τοῦ ὑπουργείου ὅρους· ὅτι, ἀφ' οὗ ἐξεδόθη ἡ περὶ προμηθείας τῶν ἀχύρων παράτασις, ἡ τοῦ φρουραρχείου ἐπιτροπὴ παρετήρησεν ἰδίᾳ, ὅτι ἡ παράτασις ἦτον ἐπιζήμιος, καθ' ὅσον ἠδύνατο νὰ προμηθευθῇ τὸ ἄχυρον πρὸς **4** λεπτὰ ἐκ τῶν ἀλωνίων· ὅτι ἀγνοεῖ μὲν τοὺς λόγους τῆς παρατάσεως ταύτης, ἀλλ' ἡ ἐντεῦθεν ζημία εἶναι πραγματικὴ καὶ διπλασία τοῦ καταναλισκομένου ὑπὸ τῆς φρουρᾶς ποσοῦ τῶν ἀχύρων· ὅτι ἐπὶ τῆς προμηθείας τοῦ ἄρτου δὲν ἐγένετο ἄλλη πλέον τῶν **30** μερίδων προσφορὰ, εἰμὴ ἡ δι' ἀναφορᾶς τοῦ Ἀναγνωστοπούλου πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ἃς ἐπελήφθησαν καὶ αἱ Βουλαί· ὅτι ὁ ὑπὸ τοῦ Μπόνη χορηγούμενος ἄρτος ἦτον καλλιτέρας ποιότητος, ἐπειδὴ καὶ ὁ σῖτος, ὃν ἐλάμβανεν, ἦτον ἐπίσης καλλίτερος, ἐν ᾧ ἐπὶ Ἀναγνωστοπούλου συνεχῶς σημειοῦται ἡ κακὴ τοῦ ἄρτου ποιότης, καθ' ὅσον τῷ ἐδίδετο καὶ σῖτος βεβλαμμένος καὶ φθειριῶν· ὅτι πρὸς ἔλεγχον τοῦ ἄρτου διωρίζετο ὁ ὑποφρούραρχος Ζάννης καὶ ἀνὰ εἷς τῶν ἀξιωματικῶν τῶν σωμάτων, κατ' ἐναλλαγὴν προσκαλούμενοι, τὰς δὲ περὶ τῶν ἀχύρων παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς δὲν μετεβίβασεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὡς ἀντιβαίνοντος τούτου εἰς τὴν στρατιωτικὴν πειθαρχίαν.»

Κατέθηκε δὲ καὶ ὁ *Μ. Λαμνῆς*·

«Ὅτι αἱ ἐργολαβίαι τοῦ ἀχύρου συνήθως ἐγίνοντο κατὰ τὸν Ἰούνιον, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ Σ. Μηλίου παρετάθη ἅπαξ καὶ ἐπὶ τὸν

Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον· ὅτι ἡ παράτασις αὕτη ἐθεωρήθη ἐπιζήμιος παρὰ τῶν φρουραρχικῶν ὑπαλλήλων, ἐπειδὴ κατὰ τοὺς ἀνωτέρω μῆνας ἦτον δυνατὸν νὰ γίνῃ ἡ προμήθεια 3 λεπτὰ τὴν ὀκάν· ὅτι ὁ μειοδότης ἔχων ὑπ' ὄψιν τὴν ὠφέλειαν ταύτην, ἤθελεν ἀναδεχθῆ τὴν ἐργολαβίαν ἐπὶ τιμῇ πολὺ ἐπωφελεστέρᾳ διὰ τὸ δημόσιον, ἀλλ' αἱ παρατηρήσεις αὗται δὲν ὑπεβλήθησαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον· ὅτι πρὸ τῆς ὑπουργίας τοῦ Σ. Μηλίου ἡ ἐργολαβία ἐνηργεῖτο πάντοτε κατὰ τὸν Ἰούνιον, ἀλλὰ, μετὰ τὴν γενομένην παράτασιν, ἐνηργεῖτο ἀπὸ τῆς 1 Σεπτεμβρίου, καὶ ἤδη ἀρχεται πάλιν ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου μηνός. »

Ἐπίσης δὲ κατέθηκεν ὁ *Δ. Ῥίζος*·

« Ὅτι, ὅσον ἀφορᾷ τὴν τοῦ ἄρτου προμήθειαν, νομίζει ὅτι συμφωνία κατ' εὐθείαν μετὰ τοῦ ὑπουργείου καὶ ἄνευ προηγουμένης μειοδοσίας ποτὲ δὲν ἐγένετο. Ὡς διευθυντὴς δὲ τοῦ λογιστηρίου ἀγνοεῖ τὰ περὶ παρατάσεως τῆς προμηθείας τῶν ἀχύρων. »

Κατέθηκε δὲ μετὰ τοῦτον καὶ ὁ ἀντισυνταγματάρχης
Α. Ζάννης·

« Ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπουργίας Μηλίου ἡ προμήθεια τοῦ ἄρτου τῆς φρουρᾶς ἐγίνετο ἐπ' ἀνταλλαγῇ σίτου, ἐργολάβος δὲ ἦν ὁ Νικόλαος Μπόνης, ὅστις, καὶ τοι λαμβάνων ἀθηναϊκὸν σῖτον, ἐχορήγει ἄρτον καλὸν καὶ εὐπρέστει εἰς τὴν φρουράν· ὅτι οἱ ἀδελφοὶ Ἀναγνωστόπουλοι, ἂν καὶ τοῖς ἐδίδετο σῖτος τῆς Ἀταλάντης, δὲν εὐηρέστησαν ὅμως, καὶ συνεχῶς ὑπῆρχον παράπονα ἐναντίον των, δικαιολογουμένων ἐπὶ τῇ φθειριάσει τοῦ σίτου κλπ· ὅτι ἐπιτροπὴ συστηθεῖσα, ἀνεγνώρισε μὲν τὸ βεβλαμμένον αὐτοῦ, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἠδύνατο νὰ δοθῇ καλλίτερος ἄρτος· ὅτι ἀγνοεῖ τίς ἐκ τῶν ἐργολάβων ἔφερεν ὠφελείας πρὸς τὸ δημόσιον, ἀλλ' ὁ Μπόνης ὑπὲρ πάντα ἐν γένει ἔδωκε καθαρώτερον ἄρτον· ὅτι ἐν ἔτος μάλιστα ζημιωθείς, ἔκλαιε διὰ τὴν καταστροφήν του, ἀλλ' ἐν τῇ τιμιότητι αὐτοῦ ἐπίσης διετέλει χορηγῶν τὸν καλλίτερον ἄρτον· ὅτι τὰ παράπονα τῆς φρουρᾶς διὰ τὸν ἄρτον τῶν Ἀναγνωστοπούλων διεβίβαζεν αὐτὸς εἰς τὸν φρούραρχον, ἂν δὲ ὑπεβάλλοντο παρ' αὐτοῦ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀγνοεῖ· καὶ ὅτι μίαν ἡμέραν, ἕνεκα τῆς κακῆς ποιότητος τοῦ δοθέντος ἄρτου, ἠγοράσθη ἄλλος ἐκ τῆς ἀγορᾶς καὶ ἡ τιμὴ αὐτοῦ ὑπελογίσθη εἰς βάρος τῶν Ἀναγνωσταπούλων. »

Τέλος ἀνακριβεὶς καὶ ὁ *Κ. Λεβίδης*.

Κατέθηκεν·

« Ὅτι τὴν προμήθειαν τῶν ἀχύρων τῆς φρουρᾶς εἶχεν ἀναλάβει αὐτὸς ἀπὸ τῆς 1 Σεπτεμβρίου 1852 μέχρι 1 Σεπτεμβρίου 1853, ἀφ' οὗ δύω ἐγένοντο δημοπρασίαι καὶ οὐδεμία ἐπεκυρώθη διὰ τὸ ὑπέρογκον τῆς προσενεχθείσης τιμῆς· ὅτι, γενομένης καὶ τρίτης δημοπρασίας κατὰ τὸν Ἰούλιον ἢ ἀρχὰς Αὐγούστου, ἔφθασεν ἡ ἐργολαβία εἰς ἐκπεσμένην τιμήν, καὶ τότε παρεχωρήθη εἰς αὐτὸν, ἀφ' οὗ ἐμειοδότησεν ὑπὸ τὸν τελευταῖον ὅρον τῆς δημοπρασίας· ὅτι ἡ τῶν ἀχύρων προμήθεια συνήθως ἤρχετο ἀπὸ 1 Ἰουλίου ἢ Αὐγούστου, ἀλλὰ τῷ 1852, ἐπειδὴ δὲν ἠδυνήθη τὸ δημόσιον νὰ ἐπιτύχῃ τιμῆς συμφερούσης ἐν ταῖς δημοπρασίαις, ὁ δὲ καιρὸς τῆς νέας προμηθείας ἤγγιζεν ἤδη, παρετάθη ἡ παλαιὰ μέχρι 1 Σεπτεμβρίου· ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐνηργήθη ἡ τελευταία δημοπρασία, ἥτις ἔφερε τὸ ἐπιδιωκόμενον ἀποτέλεσμα, διότι ἡ τιμὴ τοῦ ἀχύρου κατέβη εἰς λεπτὰ 5 1/8, ἐν ᾧ αἱ πρὸ αὐτῆς δημοπρασίαι ἀπὸ τοῦ 1848 μέχρι τοῦ 1852 ἔφερον τιμὴν μεταξὺ 7 1/2 λεπτῶν καὶ 9· ὅτι ἡ παράτασις τῆς προμηθείας ἐξηκολούθησεν ἐπὶ τῇ αὐτῇ συμφωνίᾳ, κατωτέρα οὖσα τῆς εἰς τὴν δημοπρασίαν ἀναβάσης τιμῆς, ἐργολάβος δὲ τῆς προμηθείας ἦτον ὁ Εὐθύμ. Θωμᾶ· ὅτι ἡ ἐργολαβία αὐτοῦ δὲν ἦταν πρὸς λογαριασμὸν τοῦ μάρτυρος, ἐπειδὴ ὅμως τὸν συνέτρεχεν εἰς διαφόρους ἐργολαβίας, εἶχε συμφέρον νὰ λάβῃ τὰ χρήματά του· δὲν ἐνθυμεῖται δὲ ἂν εἶπέ τι εἰς τὸν Μήλιον, ἀλλ' ἡ παράτασις ἦτον ὑπαγόρευσις δημοσίας ἀνάγκης· ὅτι, ἐπειδὴ ὁ ἀποκλεισμὸς τῶν Πειραιῶς στόλος εἶχε συλλάβει δύο γολέτας αὐτοῦ, φερούσας ἄχυρον τῆς φρουρᾶς, εἰδοποίησε τὸ φρουραρχεῖον ὅτι ἀνωτέρα δύναμις τὸν ἐμποδίζει εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών του· ὅτι ἐπιτροπὴ στρατιωτικὴ ἐνεργήσασα αὐτοψίαν ἐντὸς τῶν ἀποθηκῶν αὐτοῦ, εὗρεν ὅτι πραγματικῶς δὲν ὑπῆρχεν ἡ 4—5 ἡμερῶν τροφὴ διὰ τὸ ἱππικόν· ὅτι ἀνέφερε τότε εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὅτι θέλει ἐξακολουθήσει τὴν προμήθειαν, ἀλλ' ἐπὶ τῇ τρεχούσῃ ἐν Ἀθήναις τιμῇ, ἐφ' ὅσον θέλει βεβαιωθῆ νὰ μεταφέρῃ διὰ ξηρᾶς τὴν νομὴν καὶ ἐκ τῶν ἀπωτέρων χωρίων· ὅτι, διαλυθέντος τοῦ ἀποκλεισμοῦ, τὸ ὑπουργεῖον ἐκεῖνο, ὡς καὶ μετὰ ταῦτα τὸ τοῦ Σ. Μηλίου, ἐθεώρησαν ἔγκλημα ν' ἀκούσωσι τὰς δικαίας αἰτήσεις του, ἐφ' ᾧ ὑπέβαλεν αἴτησιν θεραπείας καὶ ἡ ὑπόθεσις ἔμεινεν ἐκκρεμὴς· ὅτι ἀπὸ τοῦ 1833 ἀόλλως τοῦ δημοσίου δι' ὁποιουδήποτε εἴδους ἀποζημιώσεως δὲν εἰσῆλθεν εἰς τὸ ταμεῖον αὐτοῦ, ἐπίσης δὲ ἄνευ δημοπρασίας δὲν ἔλαβεν ἐργολα-

βίαν τινα, ἀλλ' ὁσάκις, καὶ ἐπὶ Βαυαρῶν ὑπουργῶν καὶ μετὰ ταῦτα, τὸ δημόσιον ἀπετύγχανεν εἰς τὰς δημοπρασίας, ἠρωτᾶτο ἂν δέχηται αὐτὸς ἐπὶ τιμῇ ἐκπεσμένῃ, καὶ ποτὲ μὲν ἐδέχετο, ποτὲ δὲ ὄχι. »

Ἀνεκρίθησαν δ' ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, αἰτήσει τοῦ ὑποστρατήγου Σ. Μηλίου, καὶ οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ Ἐμμ. Χάν, Ἀρτέμιος Μίχου καὶ Ἰω. Πασχάλης, ἐξ ὧν ὁ μὲν συνταγματάρχης

Ἐμμ. Χάν

Κατέθηκεν·

« Ὅτι περὶ τὰ **1851** ἢ **1852** ὁ ἄρτος τῆς φρουρᾶς ἐχορηγεῖτο ὑπὸ τοῦ Ἀναγνωστοπούλου καὶ ἐλλειπὴς καὶ εἰς κακίστην ποιότητα, ἐκ τούτου δὲ οὐ μόνον συνεχῆ ὑπῆρχον παράπονα, ἀλλὰ καὶ πολλάκις ὑπεχρεώθη ὁ ἐργολάβος ν' ἀναπληροῖ τὸ ἔλλειπον· δὶς δὲ μάλιστα ἀπερρίφθη ὁ ἄρτος αὐτοῦ καὶ ἠγοράσθη ἕτερος ἐκ τῆς ἀγορᾶς. Ἀλλὰ μετὰ ταῦτα, παραχωρηθείσης τῆς προμηθείας εἰς ἄλλον, δὲν ὑπεβλήθη εἰς αὐτὸν, διοικητὴν ὄντα τοῦ τάγματος, οὐδὲν παράπονον κατὰ τοῦ ἐργολάβου. »

Κατέθηκε δὲ καὶ ὁ ἀντισυνταγματάρχης

Ἀρτέμιος Μίχου·

« Ὅτι ἀρότου Μπόνης τις ἀνεδέχθη τὴν τοῦ ἄρτου χορήγησιν, ἡ ποιότης αὐτοῦ ἦτον πολὺ καλλιτέρα, ἐν ᾧ ἐκ τῆς χορηγίας τοῦ Ἀναγνωστοπούλου ποτὲ δὲν ἦτον ὁ στρατὸς ηὐχαριστημένος· ὅτι, ὑπουργοῦντος τοῦ Σ. Μηλίου, ἀνέλαβε τὴν προμήθειαν ὁ ῥηθεὶς Μπόνης, ἀλλ' ἀγνοεῖ ποῖοι λόγοι ὑπηγόρευσαν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ. »

Τελευταῖον δὲ κατέθηκε καὶ ὁ ταγματάρχης

Ἰω. Πασχάλης·

« Ὅτι ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀναγνώστοπούλου χορηγούμενος ἄρτος πάντοτε σχεδὸν ἦτον καὶ ἐλλειπὴς καὶ κακίστης ποιότητος, ἐφ' ᾧ καὶ ἀπερρίφθη πολλάκις· καὶ ὅτι ὁ ὑπουργὸς Μήλιος θεραπεύων τὰ διηνεκῆ παράπονα τοῦ στρατοῦ, ἀνέθετο τὴν προμήθειαν εἰς τὸν Μπόνην, ἔκτοτε δὲ εἶχεν ὁ στρατὸς καλλίστης ποιότητος ἄρτον. »

Ἐπιληφθεῖσα δὲ καὶ τῶν ἑρεξῆς κεφαλαίων **9** καὶ **10**·

« **9.** Ἐπίσης προκύπτει ἐκ τῶν ἰδίων βαρεῖα ὑπόνοια ὡς »πρὸς τὴν προμήθειαν **20,000** ὀκάδων νίτρου διὰ τὸ ὁπλοστάσιον, »διότι διὰ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐνηργήθη ἡ προμήθεια, προσηνέχθη »ζημία εἰς τὸ δημόσιον δραχ. **3,966**, ἐφ' ᾧ ἡ διεύθυνσις τοῦ ὁπλο-

»στασίου πολλὰ ἐπρόλαβε νὰ παρατηρήσῃ· (παραβιασθείσης τῆς »αὐτῆς **487** διατάξεως τοῦ ποινικοῦ νόμου).

« **10.** Δι' ὑπουργικῆς του διαταγῆς διέταξε τὸ φρουραρχεῖον »Ἀθηνῶν καὶ ἐπλήρωσε δὶς τὴν ποσότητα **740** δραχμῶν, ὡς ἐξά»γεται ἐκ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ δικογραφίᾳ· (κατὰ παράβασιν τοῦ »ἄρθρου **484** τοῦ ποινικοῦ νόμου). »

Παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπή σας, ὅτι ἐπὶ τοῦ **9** κεφαλαίου συνυπεβλήθη παρὰ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ ἀναφορὰ τῆς ἐν Ναυπλίῳ διευθύνσεως τοῦ ὁπλοστασίου, ὑπ' ἀριθ. **1152**, ἀπὸ **17** Μαρτίου **1854**, πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, δι' ἧς θεωρεῖται ὑπερβάλλουσα ἡ τιμὴ τῆς ἐκ Τεργέστης γενομένης προμηθείας **10,000** ὀκάδων νίτρου.

Ἐπὶ τῶν κεφαλαίων δὲ τούτων ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ ἑξῆς μαρτυρίαι· ἡ τοῦ Μ. Γεωργαντᾶ, τοῦ Ἰω. Πιττακοῦ, Γ. Παπαδάκη, Ν. Ζώρα καὶ Δ. Ῥίζου, ἐξ ὧν κατέθηκεν ὁ

Μ. Γεωργαντᾶς.

« Ὅτι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ **1853** εἶχε σημειώσει **10,000** δραχ. δι' ἀγορὰν νίτρου, ἀλλ' ἡ διεύθυνσις τοῦ ὁπλοστασίου δὲν παρεδέχθη τὴν προσθήκην, εἰποῦσα, ὅτι ἔχει ἀρκετὸν ἐν ταῖς ἀποθήκαις νίτρον· ὅτι ὀλίγους ὕστερον μῆνας ἡ διεύθυνσις ἀναφέρουσα ὅτι ἔχει ἀνάγκην, ἐπρότεινε τὴν ἀγορὰν νίτρου παρὰ τοῦ ἐμπόρου Πατεράκη, ὑποβαλοῦσα καὶ δεῖγμα νίτρου μὴ ἐκκαθαρισμένου· ὅτι ἡ ἀντίφασις αὕτη τῆς Διευθύνσεως, τὸ ἀκαθάριστον τοῦ νίτρου καὶ διάφοροι ἄλλοι λόγοι (ἴδε καταθ. μάρτυρος) ἔπεισαν τὸν ὑπουργὸν νὰ φέρῃ ἐκ Τεργέστης καθαρισμένον τὸ νίτρον· ὅτι πρὸς ἀγορὰν αὐτοῦ ἐγένετο πλειοτέρα δαπάνη, ἀλλ' ἠγοράσθη νίτρον καθαρισμένον, ἐν ᾧ συγχρόνως ἐπρολαμβάνοντο καὶ οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω λόγων κίνδυνοι· ὅτι ἡ προμήθεια τοῦ νίτρου ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Κ. Γιαννικέση διὰ **10,000** ὀκάδων, καὶ συγκριθὲν πρὸς τὸ ἐκ Μασσαλίας δεῖγμα, ἐκρίθη καλλιτέρας ποιότητος, ἂν καὶ κατά τι πλέον ἀκριβόν· καὶ ὅτι, παραβληθὲν καὶ πρὸς τὸ τοῦ Πατεράκη, ἐθεωρήθη ὑπὸ τῶν Κ. Ζιμπρακάκη καὶ Κωνσταντέλη ἀσυγκρίτως καλλίτερον, καὶ ἀναλόγως πλέον εὐθηνόν· ὅτι ἐπὶ Σ. Μηλίου δὲν διετάχθη δὶς ἡ πληρωμὴ **740** δραχ., τοιοῦτον δέ τι συνέβη ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ μακαρίτου Τσαβέλλα, καὶ ὅτι ἀπεδόθη τότε ἡ πρᾶξις εἰς λάθος, ἀλλ' ἀγνοεῖ ἐὰν διωρθώθη. »

Ἐξετασθέντες δὲ ἐπὶ τοῦ **10** κεφαλαίου καὶ οἱ ΚΚ.

Ἰω. Πιττακὸς καὶ Γ. Παπαδάκης,

Ὁ μὲν ὑπέβαλεν·

«Ὅτι ἡ περὶ πληρωμῆς τῶν **740** δραχμῶν διαταγὴ δὲν

εξεδόθη επί τοῦ Μηλίου, ἀλλ' εἰς ἐποχὴν ἄλλην, τῷ **1844**· ὁ δὲ Παπαδάκης, ὅτι ἐξεδόθη ἐπὶ τῆς ὑπουργίας Τσαβέλλα, εἰσηγητοῦ ὄντος τοῦ Κ. Ῥίζου. »

Ἐξετασθεὶς δὲ καὶ ὁ

Ν. Ζώρας,

Κατέθηκεν ἐπὶ τοῦ **9** κεφαλαίου·

«Ὅτι διὰ τὴν προμήθειαν τοῦ νίτρου ὁ ἔμπορος Πατεράκης εἶχε προσφέρει τιμὴν λίαν συμφέρουσαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλ' ἡ ἀναφορὰ αὐτοῦ ἐξηλείφθη, νομίζει, σχισθέντος τοῦ φύλλου τῆς καταχωρίσεως. Οὕτω δὲ τὸ νίτρον ἐλήφθη ἀλλαχόθεν διὰ τιμῆς πολὺ ἀνωτέρας.»

Τελευταῖον δὲ ἐξετασθεὶς καὶ ὁ

Α. Ῥῖζος,

Εἶπεν·

«Ὅτι δὲν γνωρίζει τι περὶ τῆς γενομένης προμηθείας τοῦ νίτρου.»

Ἐπὶ τέλους δὲ διεργομένη καὶ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ κατηγορητηρίου, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὰ κεφάλαια **11**, **12** καὶ **13**, ἔχοντα ὡς ἑρεξῆς·

« **11**. Δωροδοκίαν, ἀποδεικνυομένη ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐπιστολῶν, καὶ ἰδίως ἐκ τῆς ἀχρονολογήτου τοῦ Ἰω. Ἀλλα καὶ τῆς ἀπὸ **30** Ἰουλίου **1850** τοῦ Κωνσταντίνου Ἀλλα.

« **12**. Πλαστογραφίαν, ἐξαγομένη ἐκ τῶν πιστοποιήσεων τῆς **5** Φεβρουαρίου καὶ **10** Ἀπριλίου τοῦ **1852**, ὑπογεγραμμένων παρὰ τοῦ Δ. Κωνσταντίνου Δούκα, Γεωργίου Βάγια καὶ Δ. Τσόκρη, ὑπαρχουσῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ, καὶ ἀποδεικνυομένη ἐκ τῶν ὀλίγων ἐξετάσεων, ἃς ἐνήργησεν ὁ εἰσηγητής.

« **13**. Ἀπάτη, ἐξαγομένη καὶ ἀποδεικνυομένη ἐκ τῶν διαφόρων ἐκθέσεων, Β. διαταγμάτων καὶ λοιπῶν σχετικῶν ἐγγράφων, εὑρισκομένων ἐν τῇ δικογραφίᾳ. Αἱ πράξεις αὗται προβλέπονται καὶ τιμωροῦνται ἀπὸ τὰ ἄρθρα **255** καὶ **456** τοῦ ποινικ. νόμου.»

Ἐπὶ τούτων δὲ συνυπεβλήθησαν παρὰ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ τὰ ἑπόμενα ἔγγραφα·

α') Ἀναφορὰ τοῦ εἰσηγητοῦ τοῦ **2** διαρκοῦς στρατοδικείου, ὑπ' ἀριθ. **431**, τῆς **20** Σεπτεμβρίου **1854**, πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, μετὰ καταλόγου ἐπισυναπτομένων ἐγγράφων.

β') Ἀντίγραφα τεσσάρων ἐκθέσεων πρὸς τὴν Α. Μεγαλειότητα, ὑπ' ἀριθ. **7267**, **11877**, **15441** καὶ **15445** τοῦ **1852** ἔτους, περὶ ἀπονομῆς ἀργυροῦ ἀριστείου εἰς τοὺς Κωνστ. Ἀλλαν, Ἰω. Π. Τσαρκούλην καὶ Νικ. Κοσσύφην.

γ') Β. διάταγμα τῆς **5** Ὀκτωβρίου **1853**, ὑπ' ἀριθ. **20737**, περὶ ἀπονομῆς ἐπιτίμου βαθμοῦ ὑπολοχαγοῦ εἰς τὸν Κωνσταντῖνον Ζῶτον. Ἐπισυνάπτονται δ' ἐν αὐτῷ καὶ ἔκθεσις τοῦ ὑπουργοῦ ἀνυπόγραφος, ὑπ' ἀριθ. **17752**, ἀντίγραφον συναινέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀρχαίων ἀπαιτήσεων ἐπιτροπῆς, πιστοποιητικὸν τῶν ΚΚ. Δ. Τσόκρη, Δ. Κ. Δούκα καὶ Γ. Βάγια, δύω πρὸς τὸν εἰρημένον Ζῶτον κοινοποιήσεις τοῦ ὑπουργείου, ὑπ' ἀριθ. **18828**, καὶ ἔκθεσις ἀνυπόγραφος, ὑπ' ἀριθ. **17753**, περὶ τῆς εἰς αὐτὸν ἀπονομῆς ἀργυροῦ ἀριστείου.

δ') Β. διάταγμα τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας, ὑπ' ἀριθ. **20717**, περὶ ἀπονομῆς ἐπιτίμου βαθμοῦ λοχαγοῦ εἰς τὸν Κωνσταντῖνον Ἀλλαν. Ἐπισυνάπτονται δ' ἐπίσης ἔκθεσις τοῦ ὑπουργοῦ ἀνυπόγραφος, συναίνεσις τῆς ἐπιτροπῆς, πιστοποιητικὸν ὅμοιον, καὶ δύω πρὸς τὸν Ἀλλαν κοινοποιήσεις, ὑπ' ἀριθ. **18829**.

ε') Ἀναφορὰ τοῦ μοιράρχου τῆς πρωτευούσης, ὑπ' ἀριθ. **4843**, τῆς **3** Ἰουλίου **1854**, περὶ ἐνεργηθείσης ὑπ' αὐτοῦ κατ' οἶκον ἐρεύνης ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Κ. Μηλίου· ἔκθεσις κατασχέσεως ὅπλων καὶ χρημάτων, ὑπ' ἀριθ. **4906**, ἀνάκρισις τῆς Κυρίας Διώχνως Μηλίου καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου Λογοθέτου.

ς') Ἀναφορὰ, ὑπ' ἀριθ. **20**, τῆς **5** Ἰουλίου **1854** τοῦ ὑπομοιράρχου Π. Ἀβραάμ., καὶ ἀνάκρισις νέα τῆς Κυρίας Δ. Σ. Μηλίου.

ζ') Ἀνάκρισις Ἀντωνίου Γεωργίου καὶ ἔκθεσις κατ' οἶκον ἐρεύνης ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, τῇ **6** Ἰουλίου **1854**.

η') Ἔκθεσις ἀποσφραγίσεως τῶν ἐγγράφων αὐτοῦ ὑπὸ χρονολογίαν **8** Ἰουλίου **1854**, ἀλληλογραφία μετὰ τῶν Κωνστ. Ἀλλα, Ἰω. Κ. Ἀλλα, Ἀθ. Παλαιολόγου καὶ Π. Τσιτσίνια (ἐπιστολαὶ **11**), τρεῖς ἰδιαίτεραι αὐτοῦ σημειώσεις καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. **1452** φύλλον τοῦ Αἰῶνος.

θ') Διαταγὴ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ὑπ' ἀριθ. **14459** τῆς **3** Ἰουλίου **1854**, πρὸς τὸν εἰσηγητὴν τοῦ στρατοδικείου Κ. Γενναταν, περὶ ἐπιτοπίου ἐν Μονεμβασίᾳ ἀνακρίσεως τοῦ Σ. Μηλίου.

ι') Ἀναφορὰ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὑπ' ἀριθ. **186**, τῆς **15** Ἰουλίου **1854**, καὶ ἔκθεσις ἀνακρίσεως τοῦ Κ. Σ. Μηλίου.

ια') Ἀναφορὰ τοῦ μοιράρχου Ἀττικῆς ἀπὸ **3** Ἰουλίου **1854**, ὑπ' ἀριθ. **4876**, πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, περὶ σφραγίσεως τοῦ ὑπωγείου τῆς οἰκίας τοῦ Κ. Μηλίου.

ιβ') Διαταγὴ τοῦ ὑπουργείου, ὑπ' ἀριθ. **14587**, **16160** καὶ **16161**, ἀπὸ **21** Ἰουλίου **1854**, πρὸς τὸν εἰσηγητὴν τοῦ

στρατοδικείου, περὶ ἐνεργείας ἀνακρίσεων ἐπὶ τῶν ἀποδιδομένων τῷ Κ. Μηλίῳ.

ιγ') Ἑτέρα ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν διαταγή, περὶ προσδιορισμοῦ ποινῆς καὶ προφυλακίσεως τοῦ ὑποστρατήγου Σ. Μηλίου.

ιδ') Ἀναφορὰ ἀπὸ 21 Ἰουλίου **1854** τῆς κυρίας Δ. Σ. Μηλίου, περὶ ἀποσφραγίσεως τοῦ ὑπωγείου τῆς οἰκίας αὐτῆς.

ιε) Ἀπόφανσις τοῦ εἰσηγητοῦ ἀπὸ **24** Ἰουλίου **1854**, ὑπ' ἀριθ. **215**, περὶ ἀποσφραγίσεως αὐτοῦ, ἀναφορὰ τοῦ ὑπομοιράρχου Π. Λβραὰμ καὶ ἔκθεσις τῆς **26** Ἰουλίου **1854**, περὶ τῆς ἐνεργηθείσης ἀποσφραγίσεως.

ις') Διαταγὴ τοῦ ὑπουργείου, ὑπ' ἀριθ. **16872** τῆς **28** Ἰουλίου **1854**, πρὸς τὸν εἰσηγητὴν τοῦ στρατοδικείου, μεθ' ἑνὸς καταλόγου ἐπιτίμων ἀξιωματικῶν.

ιζ') Ἔκθεσις τεσσάρων ἀνακρίσεων, ἐνεργηθεισῶν ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ· ἤτοι, τῶν Κ.Κ. Ἀντων. Γεωργίου, Παναγ. Δάλλα, Δ. Κ. Δούκα καὶ Γ. Βάγια.

ιή) Ἀπόσπασμα τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου (1 Ἰουνίου) **1834** Β. διατάγματος περὶ καταλλήλου ἀπονομῆς τοῦ ἀριστείου, καὶ ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς Συνελεύσεως περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου.

ιθ') Κλήσεις τῶν ἀνωτέρω τεσσάρων μαρτύρων καὶ ἐπιδοτήρια ὑπὸ τοὺς ἀριθ. **5672**, **5736**, **6072** καὶ **6072**.

κ') Ἀναφορὰ ἄνευ ἡμερομηνίας τοῦ Ἰω. Μηλίου περὶ ἀποδόσεως ὅπλων αὐτοῦ, γνωμοδότησις τοῦ εἰσηγητοῦ, ὑπ' ἀριθ. **416**, τῆς **20** Αὐγούστου **1854**, καὶ διαταγὴ τοῦ ὑπουργείου, ὑπ' ἀριθ. **19218**, περὶ ἀποδόσεως μέρους αὐτῶν.

κά) Ἀναφορὰ τοῦ εἰσηγητοῦ ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου **1854**, ὑπ' ἀριθ. **421**, ἐπίσης περὶ ἀποδόσεως ὅπλων, καὶ διαταγὴ τοῦ ὑπουργείου, ὑπ' ἀριθ. **20475**.

κβ') Ἔκθεσις καταγραφῆς τῶν ὑπολειπομένων ὅπλων, ὑπὸ χρονολογίαν **7** Σεπτεμβρίου **1854**, ἀναφορὰ τῆς καταχωρίσεως τοῦ ὑπουργείου, ὑπ' ἀριθ. **47**, περὶ δειγμάτων ὁπλισμοῦ, καὶ σημείωσις αὐτῆς ὑπὸ στοιχ. Χ'.

κγ') Ἀντίγραφον Β. διατάγματος ἀπὸ **17** Ὀκτωβρίου **1852**, περὶ βαθμολογίας εἰς τὴν φάλαγγα τῶν Ἰω. Σταύρου Τήρα καὶ Μιχαὴλ Μπατουβάνου ἢ Θηβίου.

κδ') Ἔγγραφον τοῦ εἰσηγητοῦ, ὑπ' ἀριθ. **427**, ἀπὸ **11** Σεπτεμβρίου **1854**, πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν ἀρχαίων ἀπαιτήσεων ἐπιτροπήν, περὶ τῶν εἰρημένων Ἰω. Στ. Τήρα καὶ Μ. Μπατουβάνου.

κέ) Ἐπιδοτήριον κλήσεως τοῦ Μ. Μπατουβάνου, ὑπ' ἀριθ. **7041**, καὶ ἔκθεσις ἀνακρίσεως αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ταγματάρχου Ν. Γκέκα.

κς') Ἀναφορὰ τοῦ ἐν Γαλαζίῳ Ἕλλην. προξένου, ὑπ' ἀριθ. **840**, τῆς **21** Σεπτεμβρίου **1854**, περὶ ἐλλείψεως ἀριστευούχων καὶ ἐπιτίμων ἀξιωματικῶν ἐν Γαλαζίῳ.

κζ') Ἀναφορὰ ἐπίσης τοῦ ἐν Βραΐλᾳ Ἕλλην. προξένου ἀπὸ **13** Σεπτεμβρίου **1854**, ὑπ' ἀριθ. **852**, μεθ' ἑνὸς καταλόγου ἀριστευούχων, καὶ ἀναφορὰ τοῦ ἐν Βλαχίᾳ Ἕλλην. προξενείου, ὑπ' ἀριθ. **3706**, ἀπὸ **23** Ὀκτωβρίου **1854**, μετὰ καταλόγου ὁμοίου.

κή) Ἀντίγραφα δύω πωλητηρίων, ὑπὸ τοὺς ἀριθ. **1368** καὶ **1369** καὶ ὑπὸ χρονολογίαν **6** Ὀκτωβρίου **1853**, δι' ὧν οἱ ὑπολοχαγοὶ Ἰω. Σταύρου Τήρας καὶ Βασίλειος Μπόλης ἢ Βάρφης πωλοῦσιν εἰς τὴν κυρίαν Διώχνους Σ. Μηλίου τὰ ἐκ **4,320** δραχ. ραλαγγιτικὰ γραμμάτιά των.

Ἐλήφθησαν δὲ καὶ αἰτήσει τῆς ἐπιτροπῆς διὰ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ·

α.) Ἀντίγραφον συμβολαίου, ὑπ' ἀριθ. **1094**, δι' οὗ ὑποθηκεύεται ἡ οἰκία τῆς κυρίας Διώχνους Σ. Μηλίου ἀντὶ ἑξακισχιλίων δραχμῶν, διδομένων αὐτῇ παρὰ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης εἰς δάνειον.

β'.) Ἐπίσης ἀντίγραφον συμβολαίου ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀριθμόν, δι' οὗ ὑποθηκεύεται ἡ οἰκία εἰς δευτέραν ὑποθήκην ἀντὶ **13,000** δραχμῶν, διδομένων εἰς τὴν κυρίαν παρὰ τοῦ Α. Γεωργίου ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐν Βασσαραβίᾳ Νικολάου Κοσσύρη, καὶ

γ'.) Ἔγγραφον τοῦ πρωτοπαρχείου Ἀθηνῶν, ὑπ' ἀριθ. **2725**, τῆς **21** Μαρτίου τ. ἐ. μεθ' ἑνὸς πιστοποιητικοῦ, ὑπ' ἀριθ. **495**, τοῦ ὑποθηκοφύλακος Ἀθηνῶν, περὶ τῶν ἀνωτέρω δύω ὑποθηκεύσεων τῆς οἰκίας.

Ἐλήφθησαν δὲ ὑπ' ὄψιν ἐπὶ τῶν κεφαλαίων τούτων αἱ ἑξῆς μαρτυρίαι· ἡ τοῦ Ἀντ. Γεωργίου, ἐμπορακτηματίου, ἡ τοῦ Δ. Κ. Δούκα, συνταγματάρχου, τοῦ Δ. Τσάκρη, ὑποστρατήγου, τοῦ Γ. Βάγια, συνταγματάρχου, τοῦ Μ. Γεωργαντᾶ καὶ Δ. Ῥίζου.

Ἐκ τούτων δὲ ὁ μὲν Ἀντώνιος Γεωργίου ἐξετασθείς, κατέθηκεν·

α Ὅτι ἀγνοεῖ ἂν ὁ Κωνστ. Δάλλας, συγγενής του, καὶ ὁ Κωνστ. Ζῶτος ἦλθον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ γνωρίζει ὅτι εἶχον δικαιώματα, ἐπειδὴ δι' ἀναφορᾶς των πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, καὶ δι' ἄλλης πρὸς τὴν Α. Μ. ποιοῦντες μνείαν τῶν ἐκδουλεύσεών των, ἀνέφερον ὅτι εὐρέθησαν καὶ εἰς τὴν πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου· ὅτι γνωρίζει ταῦτα, ἐπειδὴ

ἀντίγραφον τῆς μιᾶς τῶν ἀναφορῶν εἶχον πέμψει αὐτῷ, δι' ἧς ἐζήτουν μάλιστα βαθμολογίαν ἀνωτέραν, καθὸ μετασχόντες τοῦ ἀγῶνος ὡς ἀρχηγοί, συνεπείᾳ δὲ τῶν αἰτήσεών των ἐβαθμολογήθησαν· ὅτι ἀγνοεῖ ἂν μετὰ τοῦ Ζώτου ἀντήλλαξεν ἄπαξ ἐπιστολήν, ἀλλὰ μετὰ τοῦ Δάλλα καὶ Ἀθ. Παλαιολόγου ἐτήρει τακτικὴν ἀλληλογραφίαν, καὶ παρὰ τοῦ Δάλλα μάλιστα πολλάκις ἔλαβε χρήματα ὑπὲρ τῶν σπουδαζόντων ἐνταῦθα υἱῶν του· ὅτι ἔλαβεν ἐπίσης καὶ 13,000 δραχ. παρὰ τοῦ ἐξαδέλφου του Ν. Κοσσύρη, τὰς ὁποίας ὡς ἐπίτροπος αὐτοῦ ἐδάνεισεν εἰς τὴν Κ. Διώχνων Σ. Μηλίου· ὅτι ἐκ τῶν ῥηθέντων πιθανὸν ὁ Δάλλας νὰ ἔγραψε τῷ Μηλίῳ ὡς συγγενὴς τῆς κυρίας, χρήματα δὲ ἢ πράγματα ἄλλα ποτὲ δὲν ἔπεμψαν εἰς αὐτὸν διὰ μέσου τοῦ μάρτυρος· ὅτι ὁ Δάλλας οὗτος ἔγραψε πρὸς τὴν κυρίαν, ἐπειδὴ, ὅτε ὁ υἱός του ἀνεχώρει ἐντεῦθεν, συνωμίλησε μετ' αὐτῆς, ἔγραψε δὲ καὶ ὁ μάρτυς πρὸς τὸν Δάλλαν ν' ἀναδεχθῇ τὰ δάνεια τῆς Κυρίας καὶ λάβῃ αὐτὸς τὴν οἰκίαν εἰς ὑποθήκην· ὅτι συνεπείᾳ τούτων ἀπήντησαν ἀμφότεροι, μάλιστα δὲ ὁ υἱὸς πρὸς τὸν μάρτυρα κατ' εὐθεῖαν, ὅτι ὁ πατήρ του ἐδέχετο τὴν περὶ δανείου πρότασιν.

Ἐνταῦθα ἐπιδειχθείσης πρὸς τὸν μάρτυρα τῆς ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1853 ἐπιστολῆς τοῦ Κ. Δάλλα, ἐβεβαίωσεν οὗτος ὅτι διὰ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἐδέχθη τὴν πρότασιν ὁ Δάλλας, τῷ ἔγραψε δὲ καὶ ὅτι ἔδωκε χρήματα πρὸς τὸν υἱόν του, ἵνα προσφέρῃ χρυσοῦν ὡρολόγιον εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ Κ. Μηλίου· ὅτι, προκειμένου νὰ διαθέσῃ ὁ Δάλλας μέρος τῆς περιουσίας αὐτοῦ εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν, τὸν προέτρεψεν ὁ μάρτυς νὰ δανείσῃ ἐπὶ τῷ αὐτῷ τόκῳ καὶ τὴν Κυρίαν Μηλίου, καθ' ὅσον καὶ ἀσφάλεια ὑπῆρχε διὰ τῆς ὑποθήκης καὶ εἰς συγγενῆ ἐχαρίζετο· ὅτι τὸ χρυσοῦν ὡρολόγιον προσέφερεν ἐπίσης χάριν τῆς συγγενείας, ἀφ' οὗ μάλιστα διὰ τὴν περιουσίαν τοῦ Δάλλα εἶναι δῶρον ἀσήμαντον.

Τῷ ἀνεγνώσθη περικοπὴ τῆς ἐπιστολῆς (ἴδε καταθ. μάρτυρος) ἐφ' ἧς ἀπήντησεν, ὅτι διὰ τῶν 500 ῥωσίων ἐννοεῖται τὸ δάνειον τῆς Τραπέζης, δι' οὗ ἐπεβαρύνετο ἡ οἰκία πρὸ τῆς ἐπ' ὀνόματι τοῦ Κοσσύρη ὑποθήκης, ἀλλ' ἐν γένει οὐδὲν τῶν ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ περικοπῇ ἔλαβε γώραν· ὅτι ὁ Ν. Κοσσύρης καὶ Ἰω. Τσαγκαύλης γνωρίζει, ὅτι ἀποταθέντες εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἐζήτησαν ἀμοιβὴν τῶν ἐκ τοῦ ἀγῶνος δικαιωμάτων των, ἀλλ' οὐδὲ βαθμοὶ πρὸς τούτους ἐδόθησαν οὐδὲ χρυσοῦς σταυροὺς εἰς τὸν Δάλλαν· ὅτι δὲν ἀνέφερε κἂν εἰς τὸν Μήλιον περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ δανείου ἐκπτώσεως 300 ῥωσίων χάριν τῶν βαθμῶν, διότι καὶ

τὴν αὐστηρότητα τοῦ Μηλίου δὲν ἀγνοεῖ καὶ ἡ συνείδησίς του δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἀναπαυμένη.

Ἀναγνωσθεισῶν δ' εἰς τὸν μάρτυρα καὶ δύω περικοπῶν (ἴδε καταθ. μάρτυρ.) ἐκ τῆς ἀχρονολογήτου τοῦ Ἰω. Δάλλα ἐπιστολῆς, ἀπήντησεν οὗτος, ὅτι διὰ μὲν τῆς πρώτης περικοπῆς ἐννοεῖ ὁ γράφων, ὅτι ἐπραγματοποίησε τὴν περὶ δανείου ἐπιθυμίαν τῆς κυρίας Μηλίου, ἐπὶ δὲ τῆς ἑτέρας οὐδὲν ἄλλο γνωρίζει ἢ ὅτι εἶχον δικαιώματα οἱ ἀναφερόμενοι καὶ ἐζήτησαν τὴν ἀμοιβὴν αὐτῶν· ὅτι τὰς ἐπιστολὰς ταύτας λαβὼν ὁ μάρτυς, δὲν τὰς ἐπέδειξεν εἰς τὸν Μήλιον, ἡ δὲ μοιραρχία ἐνεργήσασα κατ' οἶκον ἔρευναν, κατέσχεν αὐτὰς καὶ διαφόρους ἄλλας ἐπιστολάς του· ὅτι οἱ ῥηθέντες Δάλλας καὶ Ζώτος ὠφέλησαν καὶ προτίθενται νὰ ὠφελήσωσι πολὺ τὴν Πατρίδα, ἀπόδειξις δὲ ὅτι εἰς τῶν ὁμογενῶν, ὁ Ἀναστάσιος Σούρλης, διέθεσε, προτροπῇ τοῦ Δάλλα, τὴν ἐξ ἑνὸς ἑκατομμυρίου περιουσίαν του ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος· καὶ ὅτι ἀγνοῶν ἂν ἡ περὶ τούτου διαθήκη ἐστάλη ἐνταῦθα, ἐπίσης εὑρίσκεται εἰς ἄγνοιαν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ συνετάχθη. »

Κατέθηκε δὲ καὶ ὁ συνταγματάρχης

Δ. Κ. Δούκας·

« Ὅτι ἀναγνωρίζει ὡς γνησίας τὰς ἐν τοῖς ἐπιδειχθεῖσι πιστοποιητικοῖς ἀπὸ 10 Ἀπριλίου 1852 καὶ 5 Φεβρουαρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὑπογραφάς του, περὶ στρατιωτικῶν ἐκδουλεύσεων τῶν Κ. Ζώτου καὶ Κ. Δάλλα· ὅτι τοιαῦτα πιστοποιητικὰ συνήθως δίδονται κατ' αἴτησιν διαφόρων, προσῆλθον δὲ καὶ εἰς αὐτὸν ἓν ἢ δύω πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐνθυμεῖται, καὶ αἰτήσει αὐτῶν ὑπέγραψε καλῇ τῇ πίστει· ὅτι τὸν Κωνσταντῖνον Δάλλαν καὶ Κ. Ζώτον δὲν ἐνθυμεῖται ἂν τοὺς ἐγνώρισεν, ὑπέγραψε δὲ τὰ πιστοποιητικὰ των ἐν τῇ οἰκίᾳ του, χωρὶς νὰ τῷ ἀναφέρῃ τις περὶ τῶν ἐκδουλεύσεων αὐτῶν καὶ χωρὶς νὰ γνωρίζῃ εἰς τί ἔμελλον νὰ χρησιμεύσωσιν ἢ εἰς τί ἐχρησίμευσαν τὰ πιστοποιητικά· ὅτι περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἐξητάσθη καὶ πρότερον ὑπὸ τοῦ Κ. Γεννατᾶ, ὑπέγραψε δὲ τὰ πιστοποιητικὰ ταῦτα οὐχὶ ἐν γνώσει τῶν περιεχομένων, ἀλλ' ἕτοιμα ὡς τῷ παρουσιάσθησαν, οὐδ' ἐνθυμεῖται ἂν ἦσαν ὑπογεγραμμένα καὶ ὑφ' ἑτέρων· ὅτι δὲν γνωρίζει τὸν χαρακτῆρα τῆς τῶν πιστοποιητικῶν γραφῆς, ἀλλ' ὡς εἶπε καὶ ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ, ὑπέγραψε, φαίνεται, αἰτήσει τινὸς τῶν ὁπλαρχηγῶν, καὶ ὁπλαρχηγοὺς ἐννοεῖ τοὺς ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος *μπουλουκιῶδας*· καὶ ὅτι ὁ ὑποστράτηγος Μήλιος ποτὲ δὲν παρεκίνησεν αὐτὸν νὰ ὑπογράψῃ, οὔτε ἠδύνατο νὰ τῷ ἀπευθύνῃ τοιαύτην ἀπαίτησιν. »

Ἐπίσης δ' ἐξετασθεὶς καὶ ὁ ὑποστράτηγος

Δ. Τσάκρης,

Κατέθηκεν·

« Ὅτι ἀναγνωρίζει μὲν ὡς γνησίας τὰς ἐν τοῖς ἀνωτέρω πιστοποιητικοῖς ὑπογραφάς του, ἀλλ' εἰς ποῖον τόπον καὶ κατ' αἴτησιν τίνος ὑπέγραψε ταῦτα, δὲν ἐνθυμεῖται· ὅτι ἐπίσης δὲν ἐνθυμεῖται ἂν κατὰ τὸν Φεβρουάριον καὶ Ἀπρίλιον τοῦ **1852** διέτριβεν εἰς Ἀθήνας, ἀλλ' ἀφ' οὗ ὑπέγραψε τὰ πιστοποιητικά, ὑποθέτει ὅτι διέμενεν ἐνταῦθα· ὅτι δὲν ἐνθυμεῖται τὰ ὀνόματα Ζώτος καὶ Δάλλας, καθὼς ἐπίσης ἂν εἰς τὰ πιστοποιητικὰ ἦσαν πρὸ αὐτοῦ ὑπογεγραμμένοι καὶ ἄλλοι, συνήθως ὅμως, διὰ νὰ ὑπογράψῃ, ἢ πρέπει νὰ γνωρίζῃ τὸ πρόσωπον ἢ νὰ βασισθῇ εἰς τὴν ὑπογραφὴν ἑτέρου τινὸς ὁπλαρχηγοῦ· ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος δὲν ἐξεστράτευσεν εἰς Μεσολόγγιον, τὸ δὲ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον εἶναι πλῆρες πιστοποιητικῶν αὐτοῦ δι' ἐκδουλεύσεις ἀγωνιστῶν· ὅτι δὲν γνωρίζει τι περὶ τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ Κωνστ. Δάλλα καὶ Ζώτου, οὐδ' ἤκουσέ τι περὶ βαθμολογίας αὐτῶν, πρῶτον δὲ ἤδη ἐξετάζεται ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· ὅτι ὁ Σ. Μήλιος ποτὲ δὲν τῷ εἶπε νὰ ὑπογράψῃ τοιαῦτα πιστοποιητικά, οὐδὲ γνωρίζει τὸν χαρακτῆρα τῆς γραφῆς αὐτῶν. Δὲν ἐνθυμεῖται δὲ νὰ ἔδωκέ ποτε τὴν ὑπογραφήν του ἐπὶ χαρτοσήμου ἀγράφου. »

Κατέθηκε δ' ἐξετασθεὶς καὶ ὁ συνταγματάρχης

Γ. Βάγιας·

« Ὅτι ἀναγνωρίζει τὰς ἐν τοῖς πιστοποιητικοῖς ὑπογραφάς του, ἔθηκε δὲ ταύτας αἰτήσει τοῦ τότε ὑπουργοῦ Σ. Μηλίου· ὅτι μίαν ἡμέραν, ἐν ᾧ ἀνεχώρει ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ὁ ὑπουργὸς τὸν ἠρώτησεν ἐὰν ἐνθυμῆται τὸν ἐξάδελφόν του, ὅστις μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ὑπῆρξεν εἰς τὴν πρώτην τοῦ Μεσολογγίου πολιορκίαν· ὁ δὲ μάρτυς ἀπήντησεν, ὅτι δὲν εὑρέθη εἰς τὴν πολιορκίαν ταύτην, ἀλλ' εἶδεν ἀμφοτέρους ἐν Ἀνατολικῷ ἐπὶ τῆς πολιορκίας τοῦ Σκόδρα, μετὰ δὲ τὴν δολοφονίαν τοῦ ἀδελφοῦ του δὲν εἶδε πλέον αὐτούς· ὅτι ὁ Σ. Μήλιος τῷ εἶπε τότε, ὅτι κατὰ τύχην ἐμπορευόμενοι εἰς τὸ ἐξωτερικόν, καὶ ἐπειδὴ ὑπηρέτησαν κατὰ τὸν ἀγῶνα, θέλει νὰ τοῖς προσφέρῃ βαθμόν τινα ἢ ἀριστεῖον, ὡς λίαν χρήσιμα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ· ὅτι τῷ παρουσίασε τότε τὰ δύω πιστοποιητικὰ ἵνα τὰ ὑπογράψῃ· ἐπειδὴ δὲ ἠθέλησε ν' ἀναγνώσῃ αὐτά, τῷ εἶπεν, ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ ἀνάγνωσις, καθ' ὅσον ὁ ἴδιος θέλει τὰ ἐξελέγξει, οὕτω δὲ ὑπέγραψε καλῇ τῇ πίστει, χωρὶς οὐδὲ τὸ ὄνομα οὐδὲ τὸ ἐπίθετον τῶν προσώπων νὰ τῷ ἀναφέρῃ ὁ ὑπουργός· ὅτι τῷ ὡμίλησε μόνον περὶ δύω ἐξαδέλφων αὐτοῦ, τὰ δὲ πιστοποιητικὰ ἐκεῖντο ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐν ᾧ ἡ συνδιάλεξις ἐγένετο μὴ παρόντος ἄλλου τινός· ποτὲ δὲ ἄλλοτε δὲν τῷ εἶχε ζητήσει νὰ ὑπογράψῃ τοιαῦτα πιστοποιητικά· ὅτι τῷ **1823** ἐγνώρισε τῷ ὄντι τὸν ἀδελφὸν τοῦ Μηλίου καὶ ἕτερόν τινα μετ' αὐτοῦ, ὃν ἀπεκάλει ἐξάδελφόν του, ἀλλὰ δὲν ἐνθυμεῖται οὐδὲ τὸ ὄνομα οὐδὲ τὸ ἐπίθετον αὐτοῦ. Ὁ ἀδελφὸς δὲ οὗτος τοῦ Μηλίου ὢν *μπουλουξῆς*, ἠρίθμει στρατιώτας τινάς, ἐν οἷς καὶ τὸν ῥηθέντα ἐξάδελφόν του· ὅτι ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἐξητάσθη καὶ ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ Γενναταῖ, δὲν ἦσαν δὲ ὑπογεγραμμένοι καὶ ἄλλοι ἐπὶ τῶν πιστοποιήσεων οὐδὲ γνωρίζει τὸν χαρακτῆρα τῆς γραφῆς αὐτῶν. »

Κατέθηκε δὲ καὶ ὁ

Μ. Γεωργαντᾶς·

« Ὅτι δὲν γνωρίζει ἂν ἐδόθησαν βαθμοὶ εἰς τὸν Δάλλαν καὶ Ζώτον, οὔτε ἂν ὁ Μήλιος ἐλάμβανεν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς χρήματα. Δὲν ὑπενόησε δὲ οὐδ' ἐγνώρισέ τι ἀπατηλὸν εἰς τὰς ἐκθέσεις τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ τοὐναντίον αἱ ὑπὸ τοῦ μάρτυρος συνταχθεῖσαι ἐστηρίζοντο εἰς τοὺς νόμους καὶ τοὺς κανονισμούς. »

Προσέθηκε δὲ καὶ ὁ

Δ. Ῥίζος·

« Ὅτι δὲν ἐγνώρισεν οὔτε ἤκουσέ ποτε περὶ δωροδοκίας ἢ ἀπάτης τοῦ Κ. Μηλίου περὶ τὴν ἔκδοσίν τινος διατάγματος. »

Μετὰ τὸ κατηγορητήριον ἔγγραφον τῆς **24** Φεβρουαρίου τ. ε, τοῦ ὁποίου τὰ σχετικὰ ἔγγραφα καὶ αἱ ἀνακρίσεις περαιοῦνται ἐνταῦθα, διεβιβάσθη, ὡς γνωστόν, τῇ **21** Μαρτίου **1855** ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ καὶ ἑτέρα πρὸς τὸν Κύριον πρόεδρον τῆς Βουλῆς κατηγορία, ἣν τὸ νομοθετικὸν τοῦτο σῶμα παρέπεμψεν ἐπίσης διὰ τῆς κατὰ τὴν συνεδρίασιν ΜΒ'. ἀποφάσεώς του εἰς τὴν παροῦσαν ἐπιτροπήν.

Ἐπιλαμβανομένη λοιπὸν καὶ ταύτης, δι' ἧς κατηγορεῖται ὁ Κ. Σ. Μήλιος, « ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπουργίας αὐτοῦ εἰσήχθησαν ἐν τῇ »στρατιωτικῇ τῶν Εὐελπίδων σχολῇ, ἄνευ Β. διαταγμάτων, οἱ »Σπ. Ἀναγνωσταρᾶς, Α. Κουντουριώτης καὶ Π. Ὀρεινός·» παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπή σας, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πρῶτον τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. προέδρου τῆς Βουλῆς διευθυνθὲν ὑπ' ἀριθ. **425** τῆς **17** Μαρτίου τ. ε. ἔγγραφον τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς, ἐν ᾧ συνάπτεται ὀνομαστικὸς πίναξ τῶν ἀπὸ τοῦ **1850** μέχρι τοῦ **1853** καταταχθέντων ἐν τῇ σχολῇ μαθητῶν.

Ἐλήφθη δὲ συμπληρωτικῶς, αἰτήσει τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἐγγράφον, ὑπ' ἀριθ. **10924**, τῆς 3 Μαΐου τ. ε. τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, δι' οὗ ἀποστέλλονται·

α'. Ἀντίγραφον τοῦ ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου **1850** Β. διατάγματος, καὶ ἀντίγραφον τῆς ἀπὸ 24 Νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὑπ' ἀριθ. **19117** διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου, δι' ὧν κατατάσσονται ἐν τῇ τῶν Εὐελπίδων σχολῇ οἱ ἐν αὐτοῖς ἀναφερόμενοι μαθηταί.

β'. Ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. **2954** ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου **1852** ὑπουργικῆς διαταγῆς, ἀπρωτοκολλήτου ἐν τῷ ὑπουργείῳ, δι' ἧς εἰσάγονται ὡς ἀκροαταί, ἄνευ Βασιλικῶν διαταγμάτων, δώδεκα νέοι.

γ'. Ἐπίσης ἀντίγραφα τῶν ἀπὸ 29 Φεβρουαρίου καὶ 3 Νοεμβρίου **1852** ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς **2954** καὶ **18371** διαταγῶν, δι' ὧν εἰσάγονται ὡς ἀκροαταὶ οἱ Α. Κουντουριώτης καὶ Π. Ὀρεινός.

δ'. Ἀντίγραφον ὁμοίας διαταγῆς, ὑπ' ἀριθ. **4872**, τοῦ **1853** ὑπὲρ τοῦ νέου Παπαζαφείρη.

ε'. Ἀντίγραφον τοῦ ἀπὸ 13 Φεβρουαρίου **1853** Β. διατάγματος, δι' οὗ καταπάσσονται ἐν τῇ σχολῇ διάφοροι μαθηταί, καὶ

ς'. Ἀντίγραφον τῆς ἀπὸ 31 Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὑπ' ἀριθ. **3209** διαταγῆς τοῦ ὑπουργοῦ Σ. Σούτσου, περὶ ἐνεργείας τοῦ ἀνωτέρω Β. διατάγματος.

Ἀρκουμένη ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν περίληψιν τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων, καὶ μὴ ἔχουσα νὰ ἐνεργήσῃ ἀνάκρισίν τινα, βαίνει καὶ ἐπὶ τὴν τελευταίαν κατηγορίαν, τὴν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος εἰσαχθεῖσαν ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ἔχουσαν οὕτως (ἴδε συνεδριάσεις ΞΔ'. καὶ ΟΔ').

«Ὁ πρώην ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς Σ. Μήλιος παρεχώρησε γραμμάτια φαλαγγιτικά, ἕκαστον ἀξίας **4,320** δραχμῶν, εἰς τοὺς Στέρον Κάλιον, Βασίλειον Μπόλην, Ἰωάννην Σταυροτήραν καὶ Μιχ. Μπατουβάνον, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 12 καὶ 17 Ὀκτωβρίου **1852** καὶ ὑπ' ἀριθ. **2143**, **2145**, **2141** καὶ **2142**, ἐν ᾧ δύνανται νὰ λάβωσι βαθμὸν μόνον· α') οἱ ἐγγεγραμμένοι εἰς τὰ μητρῶα τοῦ **1833** καὶ **1835**. β') ὅσοι δι' ἀναφορᾶς των ὑπέβαλον εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀποδεικτικὰ διασήμων ὁπλαρχηγῶν, ὅτι ἔλαβον μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα. γ') ὅσοι διαταγῇ τοῦ ἀρχηγοῦ ἔλαβον μέρος ὑπὲρ τῶν καθεστώτων ἐναντίον στασιαστικῶν κινημάτων· καὶ δ') οἱ υἱοὶ τῶν ἀγωνιστῶν. Ἀλλὰ καὶ οἱ εἰς τὰς τέσσαρας ταύτας κατηγορίας ἀνήκοντες ὠφείλον

δι' ἀναφορᾶς των εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ ζητήσωσι τὸν βαθμόν. Ἐξετάζοντες δὲ αὐτὰ τὰ τέσσαρα ἄτομα, εἰς ἃ ὁ Μήλιος ἀπένειμε τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ, πληροφορούμεθα ὅτι οὐ μόνον εἰς οὐδεμίαν τῶν κατηγοριῶν τούτων ἀνήκουσιν, ἀλλ' ὅτι οὐδ' ἀναφορά τις αὐτῶν ὑπάρχει ἐν τῷ ὑπουργείῳ, οὔτε ἔκθεσις τοῦ ὑπουργοῦ πρὸς τὸν Βασιλέα, δικαιολογοῦσα τὴν περὶ βαθμολογίας αὐτῶν πρότασιν.

«Πρὸς τούτοις δέ, ἐν ᾧ οἱ εἰς τὰς τελευταίας τρεῖς κατηγορίας ὑπαγόμενοι ἐπεκράτησε συνήθεια νὰ λαμβάνωσι κατὰ πρῶτον βαθμὸν ἀνθυπολοχαγοῦ τῆς τιμῆς, οἱ τέσσαρες οὗτοι ἔλαβον ἀμέσως πραγματικὸν βαθμὸν ὑπολοχαγοῦ καὶ γῆν ἐθνικήν, καὶ τοι εἰς οὐδεμίαν τάξιν ἀνήκοντες.»

Ἐπὶ τῆς κατηγορίας δὲ ταύτης κατὰ πρῶτον ἔλαβεν ἡ ἐπιτροπή σας ὑπ' ὄψιν ἔγγραφον τοῦ Κ. προέδρου τῆς Βουλῆς, ὑπ' ἀριθ. **360**, τῆς 23 Ἰουνίου τ. ε., ἐν ᾧ ἐσωκλείεται ἀπόσπασμα τῶν ἀνωτέρω δύο συνεδριάσεων. Αἰτήσει δὲ τῆς ἐπιτροπῆς ὑπεβλήθησαν·

1. Ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ὑπ' ἀριθ. **17526**, τῆς 12 Ἰουλίου **1855**, δι' οὗ ἀποστέλλονται· α'. ἀντίγραφον τῆς ἀπὸ 24 Δεκεμβρίου **1850** ὑπ' ἀριθ. **21360** διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου, περὶ συστάσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀρχαίων ἀπαιτήσεων ἐπιτροπῆς· β'. ἀντίγραφον τῆς ἀπὸ 9 Φεβρουαρίου **1844**, πρωτοκολληθείσης τῷ **1851**, ἀναφορᾶς τοῦ Μιχ. Μπατουβάνου, μετὰ τοῦ ἐν αὐτῇ ἐγκλείστου πιστοποιητικοῦ τῶν ἀγώνων του· γ'. ἀντίγραφον Β. διατάγματος, ὑπ' ἀριθ. **18091**, τῆς 17 Ὀκτωβρίου **1852**, δι' οὗ ἀπονέμεται βαθμὸς ὑπολοχαγοῦ εἰς τοὺς Ἰωάννην Σταυροτήραν καὶ Μ. Μπατουβάνον· καὶ δ'. ἀντίγραφον ἐπίσης τοῦ ὑπ' ἀριθ. **17850** ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου **1852** Β. διατάγματος, περὶ βαθμολογίας πέντε ἀτόμων, ἐν οἷς καὶ ὁ Στ. Κάλιος καὶ Βασίλειος Μπόλης.

2. Ἔγγραφον τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου, ὑπ' ἀριθ. **18734**, τῆς 22 Ἰουλίου τ. ε., δι' οὗ ἐπιστρέφεται διορθωθεῖσα ἡ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. **21360** διαταγή. Ἀποστέλλεται δὲ καὶ ἀντίγραφον· α'. τῆς ἀπὸ 20 Μαΐου **1850** ὑπ' ἀριθ. **8015** διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου περὶ συστάσεως ὁμοίας ἐπὶ τῶν ἀρχαίων ἀπαιτήσεων ἐπιτροπῆς· καὶ β'. ἐπίσης ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. **14919** ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου **1844** διαταγῆς περὶ τῆς πρώτης συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης.

3. Ἔγγραφον τοῦ παρὰ τῷ ἐλεγατικῷ συνεδρίῳ ἐπιτρόπου, ὑπ' ἀριθ. **2515**, τῆς **16** Ἰουλίου τ. ε., ἐν ᾧ ἐγκλείεται ἡ κατὰ

τὸ 1826 περὶ ταξιαρχίας τοῦ Β. Μπόλη διαταγή.

4. Ἀπάντησις τῆς διευθύνσεως τῆς ἀστυνομίας, ὑπ' ἀριθ. 5268, τῆς 8 Ἰουλίου τ. ε. περὶ διαμονῆς τῶν βαθμολογηθέντων ὡς ἀνωτέρω τεσσάρων ἀτόμων· καὶ

5. Τῆς αὐτῆς Διευθύνσεως δύω ἀπαντήσεις, ὑπ' ἀριθ. 5471 καὶ 5486, τῆς 15 Ἰουλίου τ. ε. περὶ ἐμφανίσεως τοῦ Μ. Μπατουβάνου ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου ἄρθρου τῆς κατηγορίας ἀνέκρινεν ἡ ἐπιτροπὴ τὸν ταγματάρχην Ἰωάννην Κομπότην καὶ τὸν Μ. Μπατουβάνον, ἔμπορον καὶ ὑπολογαγὸν τῆς Β. φάλαγγος.

Ἐκ τούτων δὲ ὁ μὲν *Ἰω. Κομπότης*

Κατέθηκεν·

« Ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν ἀρχαίων ἀπαιτήσεων ἐπιτροπὴ ὑπήγετο εἰς τὸ τῆς δικαιοσύνης τμῆμα τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, οὗ τινος ὢν διευθυντὴς τῷ 1851, προήδρευσε καὶ τῆς ἐπιτροπῆς μέχρι τοῦ 1852, διατελέσας ἔπειτα εἰσηγητὴς αὐτῆς· ὅτι καθῆκον εἶχεν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἐξελέγχῃ τὰς περὶ βαθμῶν ἢ συντάξεων ἀπαιτήσεις, καὶ ν' ἀποφαίνηται πρὸς τὸν ὑπουργὸν ἂν οἱ αἰτοῦντες ἔχωσι τοιοῦτον δικαίωμα· ὅτι κυρίως ἐντολὴ τῆς ἐπιτροπῆς ἦτον νὰ ἐξετάζῃ ἂν οἱ ἀναφερόμενοι εἰσὶν ἐγγεγραμμένοι εἰς τὰ μητρῶα, ἀλλὰ δὲν τῇ ἀπηγορεύετο νὰ γνωμοδοτῇ καὶ ὑπὲρ ἄλλων, ἐὰν συνώδευον τὰς αἰτήσεις αὐτῶν μετὰ πιστοποιήσεων φερεγγύων, διότι πολλοί, φέροντες βαθμὸν κατὰ τὸν ἀγῶνα, ἐξ ἀνωτέρων περιστάσεων συνέβη νὰ μὴ παρουσιασθῶσιν εἰς τὰς ἐπὶ τῶν βαθμολογιῶν ἐπιτροπάς· ὅτι εἷς τούτων εἶναι καὶ Μπατουβάνος τις, διατελέσας εἷς τῶν πολεμιστῶν τοῦ ἀγῶνος, ὡς τοῦτο ἐμφαίνεται ἐκ πιστοποιήσεως, ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τῶν στρατηγῶν Γρίβα, Ηλαπούτα, Δελιγιάννη καὶ λοιπῶν· ὅτι ἐπίσης ἐπροτάθη εἰς τὸν ὑπουργὸν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἄλλος τις Βασίλειος Μπόλης, ὡς ἀναφερόμενος ἐν τῷ μητρώῳ τῆς ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου σχηματισθείσης ταξιαρχίας καὶ μὴ δυνηθεὶς νὰ παρουσιασθῇ ἐγκαίρως εἰς τὰς ἐπιτροπάς· ὅτι ἀγνοεῖ ἂν ἡ ἐπὶ τῶν ἀρχαίων ἀπαιτήσεων ἐπιτροπὴ ὑπῆρχε καὶ πρὸ τῆς ὑπουργίας τοῦ Σ. Μηλίου, δὲν ἐνθυμεῖται δὲ ἂν ἐπροτάθησαν ὑπ' αὐτῆς καὶ τὰ ὀνόματα Στ. Καλίου καὶ Ἰω. Σταυροτήρα· ὅτι, ἂν ἐγένετο πρότασις εἰς τὴν Α. Μ. πρέπει νὰ εἶχον τὰ ἀνωτέρω προσόντα, καθ' ὅσον ὁ ὑπουργὸς Μήλιος ἦτον εἰς ἄκρον φειδωλὸς περὶ τὰς βαθμολογίας, ἀρνηθεὶς εἷς τε τὸν Γρηγοριάδην, τὸν Χρηστακόπουλον καὶ Πο-

νηρόπουλον νὰ ὑποβάλῃ πρότασιν ὑπὲρ τῶν ἀγώνων των· καὶ ὅτι τέλος ὁ Σ. Μήλιος οὐδέποτε τῷ ἐζήτησεν ἐμπιστευτικῶς νὰ γνωμοδοτήσῃ ἡ ἐπιτροπὴ ὑπὲρ τῶν ἀνωτέρω βαθμολογηθέντων προσώπων ἢ ἄλλων. »

Κατέθηκε δὲ καὶ ὁ *Μ. Μπατουβάνος*·

« Ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ Σ. Μηλίου ἔλαβε τὸν βαθμὸν αὐτοῦ, καθὸ ἀγωνισθεὶς κατά τε τὴν Στερεὰν καὶ τὴν Πελοπόννησον, καὶ διατελέσας ἐπὶ Κυβερνήτου εἰκοσιπένταρχος ὑπὸ τὴν γενικὴν τοῦ Μακρυγιάννη πολιταρχίαν τῆς Πελοποννήσου· ὅτι, ἵνα βαθμολογηθῇ, ὑπέβαλεν ἀναφορὰν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἐσώκλειστα ἔχων πιστοποιητικὰ, ὑπὸ τοῦ Νικηταρᾶ, Δελιγιάννη, Γρίβα, Ηλαπούτα, Μηλίου καὶ Βέϊρη ὑπογεγραμμένα· ὅτι τοιαύτας ἀναφορὰς μὲ πιστοποιήσεις καὶ πρότερον εἶχεν ὑποβάλει εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἐπὶ δὲ τοῦ Σ. Μηλίου ἐνηργήθη τὸ δίκαιόν του. »

Τελευταῖον δ' ἀνακριβείς ἐπανειλημμένως ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου τῶν κατ' αὐτοῦ καταγγελιῶν, ὑπέβαλεν εἰς τὴν ἀνακριτικὴν ἐπιτροπὴν ὁ ὑποστράτηγος, πρώην ὑπουργὸς Σ. Μήλιος ἑπτὰ παραρτωμένας ἐνταῦθα καταθέσεις του (ἴδε στοιχ. Α', Β', Γ', Δ', Ε', Ϛ' καὶ Ζ').

Περαίνουσα ἐνταῦθα τὸ ἔργον αὐτῆς ἡ ἐπιτροπὴ, νομίζει ὅτι ἐκ τῶν δημοσιευτέων ἐγγράφων δύνανται νὰ παραλειφθῶσιν αἱ ἰδιωτικαὶ ἀποδείξεις πληρωμῶν, καὶ ἄλλα τοιαύτης φύσεως ἔγγραφα, τῶν ὁποίων γνῶσιν δύναται νὰ λάβῃ ἕκαστος τῶν βουλευτῶν ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Βουλῆς.

Ἀθήνησι, τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Δ. Καλλιφρονᾶς, πρόεδρος, Α. Κουμουνδοῦρος,
Στ. Βλάχος, Γ. Α. Ναύτης,
Ἰω. Ζάρκος.»

Ἐρωτηθεῖσα δὲ ἡ Βουλὴ, παρεδέχθη νὰ τυπωθῇ πρὸς τὸ παρὸν μόνη ἡ ἔκθεσις, καὶ μετὰ ταῦτα θέλει ἀποφασίσει ἂν πρέπει νὰ τυπωθῶσιν ὅλα τὰ ἀφορῶντα τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἔγγραφα.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ Κ. Ἀξελοῦ εἰσηγητὴς τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ὑπὲρ τοῦ ἐκδοθησομένου ὑπ' αὐτοῦ εἰρετηρίου τῶν Βασ. ἐφημερίδων, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν πρὸς αὐτὴν δι' ἀποράσεώς της παραπεμφθεῖσαν ἀναφορὰν

τοῦ Κ. Κωνσταντίνου Ἀξελοῦ, καὶ ἐκτιμήσασα τὴν χρησιμότητα τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθησομένου εὑρετηρίου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τῆς αἰτήσεως τοῦ ἐκδότου, καὶ γνωμοδοτεῖ ὅπως συνδράμῃ αὐτὴ εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ προκειμένου βιβλίου κατὰ πεντήκοντα τοὐλάχιστον σώματα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1855.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Χρ. Ῥάγκος, Γ. Δ. Τσιγκουράκος,
Κ. Δαμπρινόπουλος, Χ. Τσαλαμιδᾶς.»

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον, ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἐν τῷ ἀξιολόγῳ προγράμματι τοῦ νέου ὑπουργείου γίνεται μνεία καὶ περὶ τῆς διαθρυλλήτου οὐδετερότητος· ἀλλὰ περὶ ταύτης μὴ σκεφθῇ πλειότερον τὸ ὑπουργεῖον, διότι οὐδεὶς Ἕλλην ἔχει τὴν ἀφροσύνην νὰ λακτίσῃ πρὸς κέντρα, καὶ πάντες θέλομεν δείξει θρησκευτικὸν σέβας εἰς τὴν θέλησιν τῶν εὐεργετῶν μας, ἀφ' οὗ μάλιστα πεποίθαμεν ὅτι καὶ πάλιν θέλουσι δείξει δι' ἔργων τὴν πρὸς ἡμᾶς στοργήν των, διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ λυπῆται ἡ γενναία ψυχὴ των διὰ τὴν σημερινὴν ἡμῶν θέσιν. Τὸ πλεῖστον λοιπὸν τῆς μερίμνης των ἂς ἀφιερώσωσιν οἱ ὑπουργοὶ εἰς τὴν ἀσφάλειαν τῶν πολιτῶν ἀπὸ τῆς ἐθνοκτόνου λῃστείας, εἰς τὴν ἐξάλειψιν τῆς χολέρας καὶ τὴν ταχεῖαν προμήθειαν σίτου κατὰ τῆς ἐπαπειλούσης τὸν τόπον πείνης. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο ἡ γνωστὴ τιμιότης τῶν ὑπουργῶν, οὐδ' ἡ εὐγενὴς προθυμία, μεθ' ἧς ὑπήκουσαν εἰς τοῦ Ἡγεμόνος τὴν πρόσκλησιν· ἀπαιτεῖται καὶ τὸ ἀποφασιστικόν, τὸ ὁποῖον δὲν βλέπει μεταξὺ τῶν ἄλλων πλεονεκτημάτων των. Ἂς ἐνθαῤῥυνθῶσι λοιπὸν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἡ Βουλὴ ἐν αὐταπαρνήσει τοῖς ὑπεσχέθη συνδρομήν, καὶ καθὼς ἡμεῖς ἐμακαρίσαμεν τὴν πατρίδα ὡς ὁ παλαιὸς Σπαρτιάτης, ὅστις μὴ ἐγκριθείς, ἔλεγε διότι ἡ πατρίς του ἔχει τριακοσίους βελτίονας, οὕτω καὶ οἱ ὑπουργοὶ ἂς ὠφεληθῶσιν ἐκ τῆς προθέσεως τῆς Βουλῆς, ἥτις θέλουσα νὰ ὑποστηρίξῃ κυβέρνησιν ἰσχυράν, θέλει λυπηθῇ ἐὰν ἴδῃ ὅτι ὡς ὁ ἰξίων ἐνηγκαλίσθη νεφέλην. Ἰδίως δὲ ἂς προσέξωσιν οἱ ὑπουργοὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς ὑπαλληλίας, καὶ ἀποκρούοντες τὰς συστάσεις, ἂς πνίξωσι πᾶσαν ἀδυναμίαν, διότι ὅλα ταῦτα συντείνουσιν εἰς τὸν ἐκφαυλισμὸν τῆς ὑπηρεσίας, καὶ εἶναι δυστύχημα νὰ μὴ

δύναται ὁ διάδοχος νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῶν πλημμελημάτων τοῦ προκατόχου του.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ὁ προαγορεύσας ἐπιχειρῶν νὰ ἀποτείνῃ συμβουλὰς εἰς τὴν κυβέρνησιν, τὸ ὁποῖον συνήθως πράττει, ἐπὶ τοῦ προκειμένου μάλιστα ἔχει τοσοῦτῳ περισσότερον ἄδικον, καθ' ὅσον οὔτε ἀνάγκη ὑπῆρχεν οὔτε ἀφορμή, τὸ δὲ ν' ἀπονέμωμεν συμβουλὰς ἄνευ τινος ἀφορμῆς, εἶναι ἄκαιρος ματαιοσπουδία. Καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν οὐδετερότητα, τῆς ὁποίας ὁ προαγορεύσας ἔκαμε μνείαν, εἰπών, ὅτι περὶ αὐτῆς δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ γενῇ λόγος, διότι πάντες οἱ Ἕλληνες γνωρίζουσι τὸ συμφέρον των καὶ θέλουσιν ἀκριβῶς τὴν φυλάξει, ἀληθῶς πᾶς λόγος ἀποβαίνει περιττὸς, ἐπειδὴ εἶναι ὑπόσχεσις ἐπισήμως δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἡμῶν, εἶναι ὑπόσχεσις τῆς Βουλῆς διὰ τῆς πρὸς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως συνομολογηθεῖσα, καὶ ἀγαπῶντες ἅπαντες ἐγκαρδίως τὸν Σ. ἡμῶν Βασιλέα, τοῦ ὁποίου τὰς ὑποσχέσεις ὡς ἱερὰς σεβόμεθα ἀείποτε μὲ θρησκευτικὴν εὐλάβειαν καὶ ἀφοσίωσιν, δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία τις εἰς οὐδένα, ὅτι καὶ τὴν προκειμένην σοβαρὰν ὑπόσχεσιν θέλομεν τηρήσει ἀκριβέστατα, καὶ τοσοῦτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον ἅπαντες οἱ Ἕλληνες κατενόησαν ὅτι εἰς τὴν τήρησιν αὐτῆς, ἀπέναντι τῶν εὐεργετίδων δυνάμεων, εὑρίσκουσι τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὸ συμφέρον των. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας ἠθέλησεν ἰδίως νὰ δώσῃ συμβουλὰς ὡς πρὸς τρία ἄλλα οὐσιωδῆ ἀντικείμενα· ἤτοι, τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας, τὴν ἀπομάκρυνσιν τῆς χολέρας καὶ τὴν πρόληψιν τῆς σιτοδείας· καὶ ἐπειδὴ συγχρόνως ἀνέφερεν ὅτι ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν ἐλλείπει τὸ προσὸν τῆς ἀποφασιστικότητος, ἀναγκάζεται νὰ εἴπῃ, ὅτι εἰς τὴν ἰδέαν του ἐνυπάρχει πλάγιος τις σκοπὸς, διότι εἶναι γνωστὸν ἤδη, καὶ ἔχει καὶ αὐτὸς τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσῃ τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι ἡ κυβέρνησις ὡς πρὸς τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας ἔλαβεν ἅπαντα τὰ ἀναγκαῖα καὶ δραστήρια μέτρα, ὡς ἔπραξεν ἐπίσης καὶ κατὰ τῆς θεοστυγοῦς χολέρας, ὥστε οὔτε νὰ ἐπικριθῶσι δύνανται, οὔτε συμβουλῶν ἀνάγκη ὑπάρχει. εἰς πρὸς δὲ τὴν σιτοδείαν, ἂν καὶ τὸ προλαβὸν ὑπουργεῖον ἦτο εἰς ὥραν καταλληλοτέραν διὰ νὰ προβλέψῃ τὰ ἀναγκαῖα σιτηρὰ καὶ προλάβῃ τὴν σιτοδείαν, μολαταῦτα τὸ ἐνεστὼς μ' ὅλας τὰς δυσχερείας, δὲν ἔλειψε πάραυτα ἀπ' ἀρχῆς τῆς συστάσεώς του νὰ λάβῃ ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα. Τὸ προσὸν δὲ τῆς ἀποφασιστικότητος, τὸ ὁποῖον ἐσύστησεν ὁ προαγορεύσας, ἄλλοι εἶχον δικαίωμα νὰ τὸ ζητήσωσιν· ἡ κυβέρνησις ὅμως προβλέπει

μὲ φρόνησιν καὶ μετριοπάθειαν, καὶ εἶναι ἀξιέπαινος, διότι ἡ ἀποφασιστικότης εἰς τινα πράγματα ἤθελε προσβάλει τὴν φιλοτιμίαν τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου καὶ δυσαρεστήσει καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον. Ὅλοι λοιπὸν οἱ φόβοι τοῦ προαγορεύσαντος δὲν ἔχουν ὑπόστασιν, καὶ δὲν πρέπει, ὅταν ἀφορμὴ δὲν ὑπάρχῃ καὶ ὅταν τὸ καλὸν προενεργῆται, νὰ δίδωμεν ἀνωφελεῖς συμβουλὰς, ἐπειδὴ ὑποτίθεται τότε ἢ ὅτι δὲν βλέπομεν τὰ πραττόμενα, ἢ ὅτι ἐκ προθέσεως ζητοῦμεν ἀφορμὴν λόγων.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἐκ μόνης ὁρμηθεὶς τῆς ἰδέας τοῦ νὰ ἐνθαῤῥύνῃ τὴν κυβέρνησιν, οὐδὲ τὸ παρελθὸν οὐδὲ τὸ ἐνεστὼς μέμφεται· καὶ ὅτι μάλιστα παραδειγματισθεὶς τὰ λάθη τῶν προκατόχων, σκοπὸν εἶχε τὴν ὠφέλειαν καὶ οὐχὶ τὸν ἔπαινον τοῦ νῦν ὑπουργείου· ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας σκοπὸν εἶχεν, ὡς λέγει, νὰ δώσῃ συμβουλὰς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἡ κυβέρνησις τὸν εὐχαριστεῖ διὰ τοῦτο. ἐν δὲ τῷ προγράμματι αὐτῆς μνησθεῖσα τῶν ἰδίων ἀντικειμένων, σημαίνει ὅτι τὰ θεωρεῖ σπουδαιότατα. Μὴ παρουσιασθείσης ὅμως ἐλλείψεώς τινος ἐπ' αὐτῶν, ἴσως δὲν ἦτον ἔγκαιρος ἡ παραίνεσις. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ὑπὸ τοῦ δευτέρου βουλευτοῦ ἐκτεθέντα, ἐκφράζει τὰ εὐχαριστήριά της ἡ κυβέρνησις διὰ τὰς ὑπὲρ αὐτῆς εἰλικρινεῖς ἐξηγήσεις του.

Παρελθὼν ἐνταῦθα ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ 50,000 δραχμῶν ἕνεκα τῆς ἐνσκηψάσης κατὰ τὸν νομὸν Αἰτωλίας χολέρας, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι.

«Ἡ ἐνσκήψασα δυστυχῶς νόσος τῆς χολέρας εἰς τὸν νομὸν Αἰτωλίας, καὶ μάλιστα εἰς Μεσολόγγιον, ἔνθα προξενεῖ σημαντικὴν φθοράν, ἠναγκασε τὸ ὑπουργεῖον νὰ λάβῃ ἔκτακτα ὑγειονομικὰ μέτρα, οἷον τὸν διορισμὸν ἐκτάκτων ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων, τὴν σύστασιν ὑγειονομικῶν καταστημάτων, λοιμοκαθαρτηρίων, ὑγειονομικῶν σταθμῶν κτλ. Τὰ μέτρα ταῦτα καὶ ἡ ὀφειλομένη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως βοήθεια πρὸς τοὺς πάσχοντας διὰ τῆς ἀποστολῆς ἰατρῶν καὶ ἄλλων ἀναγκαίων εἰς σωτηρίαν τῆς ζωῆς των, ἀπαιτοῦσι δαπάνας οὐ μικράς.

Ἡ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειωθεῖσα ὑπὸ τὸ κεφάλαιον Δ', ἄρθρ. 7 ἐδάφ. 2 πίστωσις 13,000 ἐξηντλήθη ἤδη καὶ παρουσιάζεται ἀνάγκη τῆς δαπάνης 50,000 εἰσέτι δραχμῶν, ἂν μάλιστα διαδοθῇ περαιτέρω τὸ κακόν. Λαβὼν ἑπομένως τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας τὸ ἐσώκλειστον νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Α. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ, Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἕνεκα τῆς ἐνσκηψάσης χολέρας εἰς τὸν νομὸν Αἰτωλίας χορηγεῖται ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. 50,000 καταλογισθησομένη ὑπὸ τὸ κεφ. Δ'. « Δημόσιος ὑγεία » ἄρθρ. 7 «ἔκτακτα ὑγειονομικὰ » τοῦ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Ἀποδεξαμένης δὲ τῆς Βουλῆς τὴν ἄμεσον τοῦ νομοσχεδίου συζήτησιν διὰ τὸ κατεπείγον αὐτοῦ, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἰω. Ταμπακόπουλον καὶ Α. Ρενουάρδαν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 50,000 εἰς τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ κεφ. Δ΄. «Δημόσιος ὑγεία» τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	
Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν	Σόλων Κρεστενίτης	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου	
Πέτρος Καμπάνης		Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Νικόλαος Καΐρης		Ν. Δελένδας	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Δ. Γαβρᾶς	Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Θρασ. Α. Ζαΐμης	Ν
Νικόλαος Ἰατρός		Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς	
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Χ. Θεοχαρόπουλος	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Ἰλ. Παπαδαῖος	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ἀθαν. Δανηλόπουλος	Ν
Σταῦρος Βλάχος		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Σωτήριος Στράτος		Κωνστ. Δημητριάδης	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Βελ. Νικολαΐδης	
Φίλων Φίλωνος		Ἰωάννης Μπαλάφας	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	
Νικόλαος Τσέλιος		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν
Κώνστ. Γριβογεώργης	Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Π. Κολποδῖνος	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Ἐμ. Ἀντίπας	Ν
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Γεώρ. Πανοπιρτόπουλος	Ν
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς		Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Χρῆστος Ράγκος	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Ἐμμ. Τσοῦχλος	
Δημήτριος Ζῶτος	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	
Νικόλαος Γρανίτσας		Σ. Κοπανίτσας	Ν
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος		Α. Κορφιωτάκης	Ν

Γεώρ. Γιατράκος		Κων. Βλάμης	Ν
Λουκᾶς Στεφάνου		Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν
Ἰω. Παπαλουκόπουλος		Σιδέρης Πράτσικας	
Ἰω Ν. Ταμπακόπουλος		Παν. Πατρινός	
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Χρ. Τσαλαμιδᾶς	
Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν
Ἀναγν. Δεδόπουλος	Ν	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Α. Μαυροειδής		Ν. Α. Μπότασης	Ν
Γ. Κεφάλας		Κ. Δαρειώτης	
Ἀναγν. Τσάκας	Ν	Ἰω. Σκαβέντσος	
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	Ν	Γ. Νικολάου	Ν
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν	Γεώργιος Ναύτης	
Ἀλέξ. Κουμουνδοῦρος	Ν	Μιχαὴλ Σολωμὸς	Ν
Παναγ. Παπατσώνης		Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Ἰωάννης Προβιλέγιος	Ν	Στ. Δάρας	Ν
Ἰωάννης Ταταράκης	Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Σ. Βαρότσης	Ν	Παναγ. Ψάθης	
Χ. Σουμαρίπας	Ν	Νικόλαος Νάζος	Ν
Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Ἀναγ. Παπατσώρης	Ν
Π. Χρυσοβέργης	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	Ν
Α. Παπαδημητριάδης		Κυριάκος Πονηρόπουλος	Ν
Δ. Κοκοτάκης	Ν	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	Ν	Δ. Στάϊκος	Ν
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν	Α. Κιζάνης	
Γ. Μαδεμοχωρίτης		Παντολέων Κουντουριώτης	
Γεώργιος Μπάνης	Ν	Δημήτριος Βουδούρης	
Νικόλαος Πιεράκος		Σταμάτιος Γ. Δοκός	Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Μ. Χουρμούζης	Ν
Δημήτριος Πουλικάκος	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Γρηγόρ. Πατριαρχέας	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	
Π. Χριστόπουλος	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	Ν
Π. Κανελλόπουλος	Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Νικόλ. Μοσχούλας	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Σπ. Πήλληκας	Ν	Α. Μάνσταρης	Ν
Νάκος Πανουργιᾶς			

Ἀναγνωσθὲν οὕτως ἐγένετο δεκτὸν τὸ 1 καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ὁμοίας ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον

σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 70, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἕνεκα τῆς ἐνσκηψάσης χολέρας εἰς τὸν νομὸν Αἰτωλίας χορηγεῖται ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δρ. 50,000, καταλογισθησομένη ὑπὸ τὸ κερ. Δ'. «Δημόσιος ὑγεία» ἄρθρ. 7 «ἔκτακτα ὑγειονομικὰ» τοῦ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἀναγνωσθέντα δὲ ἀμέσως τὰ πρακτικὰ διὰ τὸ κατεπεῖγον, ἐνεκρίθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Α. Ν. Πετιμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΑ'.

Τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ τουρκικοῦ νομίσματος νομοσχεδίου, λαβὼν τὸν λόγον ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐξέθηκεν, ὅτι πρὶν ἢ ἐπιληφθῆ ἡ Βουλὴ τῆς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως, θεωρεῖ ἀναγκαῖον ν' ἀποφανθῆ αὕτη ἐπὶ τῆς συστάσεως, τὴν ὁποίαν διὰ τῆς ἐκθέσεώς της ἡ ἐπιτροπὴ ἀποτείνει πρὸς τὴν Κυβέρνησιν περὶ βελτιώσεως τοῦ νομισματικοῦ ἡμῶν συστή-

ματος. Ἂν δὲ καὶ εἶναι ἀρκούντως σαφὴς ἡ ἔκθεσις, αἰσθάνεται ὅμως τὴν ἀνάγκην νὰ προσθέσῃ ὀλίγα τινὰ πρὸς πλειοτέραν αὐτῆς κατάληψιν. Καὶ πρῶτον παρατηρεῖ, ὅτι ἐπικρατεῖ παρ' ἡμῖν ἡ σφαλερὰ ἰδέα τοῦ ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ἐθνικὸν νόμισμα, διότι δὲν ἔχομεν χρυσὸν καὶ ἄργυρον. Τὴν ἰδέαν αὐτὴν ὀνομάζει σφαλερὰν, διότι οἱ ταύτην ἔχοντες συγχύζουσι τὴν ἀπόκτησιν τῆς ὕλης μετὰ τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ νομίσματος, ἐν ᾧ ἡ μὲν ἐκτύπωσις εἶναι ἔργον κυβερνητικὸν, μόνη δὲ ἡ τῆς ὕλης ἀπόκτησις εἶναι ἀντικείμενον πλούτου. Ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της δὲν γνωμοδοτεῖ πῶς νὰ πληρωθῶσι χρημάτων τὰ ταμεῖα τοῦ Κράτους, ἀλλὰ ζητεῖ νὰ μεταβληθῶσι τὰ ξένα νομίσματα εἰς ἐθνικὰ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῆς σφραγίδος τῆς φερούσης τὸ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως. Τὸ νομισματοκοπεῖον δυνάμεθα εὐστόχως νὰ παραβάλωμεν πρὸς τὸ τυπογραφεῖον, ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ὁποίου οὐδεμίαν ἔχει ἀνάγκην ὕλης, διότι τῷ χορηγοῦσιν αὐτὴν οἱ πολῖται.

Δύω εἴδη νομίσματος ὑπάρχουσι, τὰ ὀνομαζόμενα νόμιμα, καὶ τὰ συμπληρωματικὰ, ὄντα κιβδηλα. Εἰς τὰ δεύτερα, ὁποῖα εἶναι τὰ ἐκ χαλκοῦ, δὲν ἐνυπάρχει τοσοῦτον ἀκριβὴς ἀξία, ὅσην παριστῶσι, καὶ ταῦτα μόνα αἱ Κυβερνήσεις ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐκτυπώσωσι πρὸς τὸ συμφέρον των. Τὰ δὲ νόμιμα, ὁποῖα εἶναι τὰ ἐκ χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, δύναται ἕκαστος νὰ ἐκτυπώσῃ, χορηγῶν τὴν ὕλην εἰς τὸ νομισματοκοπεῖον. Ἀλλὰ πῶς ἔλομεν εὕρει τὴν ὕλην διὰ νὰ τὴν μετασχηματίσωμεν εἰς νόμισμα; Ὁ χρυσὸς καὶ ὁ ἄργυρος δὲν εἶναι εἰμὴ ἐμπόρευμα, καὶ ἐπομένως δυνάμεθα νὰ προμηθευθῶμεν τοιοῦτον ὡς προμηθευόμεθα καὶ τὰ λοιπὰ ἐμπορεύματα. Ἐκτὸς δὲ τούτου αὐτὰ τὰ ἤδη ὑπάρχοντα νομίσματα δυνάμεθα νὰ τὰ μεταβάλωμεν εἰς ἐθνικὸν νόμισμα, χωρὶς νὰ λείψωμεν ἄλλης ὕλης ἀνάγκην, διότι καὶ τὰ νομίσματα πολλῶν τῆς Εὐρώπης δὲν κόπτονται νόμισμα μόνον ἐκ χρυσοῦ ἢ ἀργύρου ἀκατεργάστου, ἀλλὰ καὶ ξένων ἐπικρατειῶν νομίσματα μεταβάλλουσιν εἰς ἐθνικά. Παρ' ἡμῖν δυστυχῶς δὲν γίνεται τοῦτο, διότι αὐτὸς ὁ περὶ νομισμάτων νόμος ἐκήρυξε πόλεμον κατὰ τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν νομίσματος, ὁρίσας τὴν τιμὴν τῶν ξένων νομισμάτων, χωρὶς νὰ ὑπολογίσῃ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως καὶ τὴν ἐκ τῆς τριβῆς προσγινομένην εἰς πᾶν νόμισμα φθοράν, καὶ ἐκ τούτου ἡ εἰσαγωγὴ ξένων καὶ ἐρθαρμένων νομισμάτων ἐφυγάδευσε τὸ ἐθνικὸν ἡμῶν νόμισμα πρὸς τὸ συμφέρον ὀλίγων τινῶν κερδοσκόπων. Ἀλλὰ τίς ἡ ἀνάγκη ἐθνικοῦ νομίσματος, δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ἀφ' οὗ καὶ διὰ τῶν ξένων ἐκπλη-

ροῦμεν τὰς ἀνάγκας ἡμῶν; Ἡ ἀνάγκη αὕτη δὲν εἶναι προϊὸν ἁπλῆς μόνον ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας, ἀλλ' ὑπαγορεύεται καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ συμφέροντος καὶ τῆς ταχύτητος τῶν ὑπολογισμῶν, διότι καὶ ταχύτερον καὶ εὐκολώτερον δυνάμεθα νὰ ἐκτελῶμεν τοὺς λογαριασμούς μας διὰ τῶν δραχμῶν καὶ πενταδράχμων παρὰ διὰ τῶν ξένων νομισμάτων τῶν περιεχόντων κλάσματα, ὡς τὰ γερμανικὰ, γαλλικὰ καὶ τουρκικὰ ταλλήρα. Ὡς δὲ χάριν τῆς ταχυτέρας καὶ εὐκολωτέρας συγκοινωνίας κατασκευάζομεν ὁδοὺς ἀμαξιτὰς καὶ σιδηροδρόμους, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωμεν καὶ νόμισμα ἐθνικὸν ἄνευ κλασματικῆς ἀξίας. Εἶναι δὲ καὶ λυπηρὸν μετὰ τριακονταετῆ βασιλείαν νὰ μὴ ἔχωμεν ἐθνικὸν νόμισμα, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ αὐτὴ ἡ Τουρκία ἐβελτίωσε τὸ νομισματικὸν αὐτῆς σύστημα.

Παρακαλεῖ διὰ ταῦτα τὴν Βουλὴν νὰ συστήσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἐν τῇ ἐκθέσει εὐχῆς τῆς ἐπιτροπῆς περὶ βελτιώσεως τοῦ νομισματικοῦ ἡμῶν συστήματος· πιστεύει δὲ ὅτι καὶ ὁ νῦν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀναγνωρίζων τὴ ἀνάγκην, θέλει σπεύσει εἰς τὴν τοῦ ἀντικειμένου τούτου πραγματοποίησιν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ τὴν κυκλοφορίαν τῶν ξένων νομισμάτων, διότι δὲν εἶχε τ' ἀπαιτούμενα κεφάλαια, ἵνα, θεωροῦσα τὸ ξένον νόμισμα ὡς ἐμπόρευμα, ἀγοράσῃ αὐτὸ καὶ τὸ μεταβάλῃ εἰς ἐθνικόν. Ἐκάκισεν ὁ προαγορεύσας τὴν Κυβέρνησιν, διότι ἔπραξε τὸ λάθος νὰ προσδιορίσῃ τὴν τιμὴν τῶν ξένων νομισμάτων, χωρὶς ν' ἀφαιρέσῃ τὸ ἔξοδον τῆς ἐκτυπώσεως· ἀλλὰ καὶ τὰ ξένα νομίσματα εἰσὶ βεβαρυμένα μὲ τὸ ἔξοδον τοῦτο, καὶ ἑπομένως δὲν ἠδύνατο νὰ τὰ ἐπιδικάσῃ καὶ πάλιν μὲ τὸ αὐτὸ ἔξοδον. Δὲν ἐμπορεῖ δὲ νὰ θεωρηθῇ λάθος ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος δὲν ὑπελόγισε τοιαύτην δαπάνην, καθότι ἠθέλησεν αὐτὸ νὰ δώσῃ πλειοτέραν ἀξίαν εἰς τὴν κυκλοφορίαν τοῦ ἑλληνικοῦ νομίσματος. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν διατίμησιν τῶν ξένων νομισμάτων, τὴν ὁποίαν ὁ προαγορεύσας προσέβαλε, παρατηρεῖ, ὅτι αὐτὴ προῆλθεν ἐκ τῆς ἀνάγκης, διότι ἂν ἡ Κυβέρνησις ἐμπόδιζε τὴν κυκλοφορίαν αὐτῶν, ἤθελεν ἀναγκασθῇ νὰ θέσῃ εἰς κυκλοφορίαν χαρτονόμισμα, τὸ ὁποῖον βεβαίως δὲν παρέχει τοσαύτην ἀσφάλειαν.

Τέλος δὲ ὁ προαγορεύσας ὑπεστήριξε τὴν ἰδέαν τῆς ἐκτυπώσεως ἐθνικοῦ νομίσματος καὶ διὰ τὴν εὐκολίαν τῶν δοσοληψιῶν, τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν θεωρεῖ ὡς ἰσχυρὸν ἐπιχείρημα πρὸς ἀπαγόρευσιν τῆς κυκλοφορίας τῶν ξένων νομισμάτων. Ἐκ δὲ τῶν τριῶν τρόπων θεραπείας, οὓς προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ, τοὺς μὲν δύω πρώτους θεωρῶν πλημμελεῖς, ἀφίησιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ σκεφθῇ καὶ ἀποφασίσῃ ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν τοῦ τρίτου, ἂν καὶ οὗτος περιέχει μικράν τινα νόθευσιν διὰ τῆς μειώσεως τοῦ βάρους τῆς δραχμῆς.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ἀφορμὴν ἐκ τοῦ νομοσχεδίου, προέβη εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ ἐξέλεγξιν τοῦ νομισματικοῦ ἡμῶν συστήματος, καὶ τὰς παρατηρήσεις αὐτῆς παραδέχεται καὶ οὗτος ὡς ὀρθὰς ὡς πρὸς τὸ πλημμελὲς αὐτοῦ. Ὁ περὶ νομισμάτων νόμος τοῦ **1833** ἐν τῷ **3** αὐτοῦ ἄρθρῳ λέγει, ὅτι εἰς τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος δὲν θέλει ὑπολογισθῇ ἡ δαπάνη τῆς ἐκτυπώσεως, διότι εἰς τὰ ἐν Μονάχῳ καὶ Παρισίοις ἐκτυπωθέντα δὲν εἶχεν ἐπίσης ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τοιαύτη δαπάνη, καὶ ἑπομένως ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπολογίσῃ τοιαύτην οὔτε διὰ τὰ ἐνταῦθα ἐκτυπωθησόμενα, διότι τότε ἤθελεν ἐλαττωθῇ τὸ βάρος τῶν δευτέρων. Ὁ αὐτὸς δὲ νόμος διὰ τοῦ ἄρθρου **15** ῥητῶς διατάττει νὰ γίνωνται αἱ πληρωμαὶ εἰς νόμισμα ἐθνικὸν, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου **16** ἐπέτρεψε προσωρινῶς τὴν κυκλοφορίαν εὐρωπαϊκῶν τινων νομισμάτων πρὸς εὐκολίαν τῶν συναλλαγῶν. Ἐντεῦθεν δὲ προῆλθεν ἡ ἀνάγκη τῆς διατιμήσεως αὐτῶν σχετικῶς πρὸς τὴν δραχμὴν, ἀλλὰ μὴ ὑπολογισθείσης τῆς δαπάνης τῆς ἐκτυπώσεως καὶ τῆς ἐκ τῆς τριβῆς φθορᾶς, ὅλον τὸ ἐθνικὸν ἡμῶν νόμισμα μετεβῆ εἰς τὴν Τουρκίαν, μεθ' ἧς ἔχομεν τὰς μεγαλειτέρας ἐμπορικὰς σχέσεις, διότι εἰς τὴν μετατύπωσίν του ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις εὗρισκεν ἱκανὸν συμφέρον. Ἂν δὲ καὶ ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπέβαλε διὰ νόμου αὐστηροτάτας ποινὰς κατὰ τῆς κυκλοφορίας τοῦ τουρκικοῦ νομίσματος, ὁ νόμος αὐτὸς ἔπεσεν ἀμέσως εἰς ἀχρηστίαν, διότι ὑπερίσχυσεν ἡ ἀνάγκη τοῦ ἐμπορίου. Κατὰ τὸ **1853** τὸ ὑπουργεῖον βλέπων τὴν πλημμύραν τοῦ τουρκικοῦ νομίσματος, ἠθέλησε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν κυκλοφορίαν αὐτοῦ διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῆς ἀξίας του, ἀλλ' ἡ ἰδέα αὕτη χωρὶς νὰ πραγματοποιηθῇ ὑπῆρξε μόνον ἀφορμὴ κέρδους εἰς τινας κερδοσκόπους. Ἠθέλησεν ἔπειτα τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐμποδίσῃ τὴν εἰς τὰ ταμεῖα τοῦ Κράτους παραδοχὴν αὐτῶν, ἀλλ' ἕνεκα τούτου εἰς πολλὰ μέρη ἔπαυσαν σχεδὸν αἱ εἰσπράξεις, διότι οἱ ὀφειλέται τοῦ δημοσίου δὲν εἶχον ἄλλο νόμισμα, καὶ οὕτω πάλιν ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη ν' ἀνακαλέσῃ τὴν περὶ μὴ παραδοχῆς αὐτῶν διαταγήν της. Ἐκ τούτων ὅθεν ὅλων ἐξάγεται

ὅτι ἡ παραδοχὴ τῶν τουρκικῶν νομισμάτων δὲν εἶναι ἔργον τοῦ προκατόχου ὑπουργείου, ἀλλ' ὑπῆρχε καθιερωμένη ἀπὸ τοῦ 1853.

Ὅτι δὲ τὸ νομισματικὸν ἡμῶν σύστημα εἶναι πλημμελὲς οὐδεὶς ἀρνεῖται, καὶ αὐτὴ δὲ ἡ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζουσα τοῦτο, ἐσχημάτισε πρὸ πολλοῦ ἐπιτροπὴν, ἀλλὰ τὸ ἔργον δὲν εἶναι τοσοῦτον εὔκολον, ὅσον παρίσταται ἐν τῇ ἐκθέσει. Δύναται διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς ν' ἀποτείνῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον εὐχὴν μόνον περὶ βελτιώσεως τοῦ νομισματικοῦ συστήματος.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης ἀποδεξαμένου τὴν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἀποτεινομένην εὐχὴν ὡς δικαίαν, λαβὼν καὶ πάλιν τὸν λόγον ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐξέθηκεν, ὅτι ἀφ' οὗ καὶ ἡ Βουλὴ συνεμερίσθη καὶ τὸ ὑπουργεῖον παρεδέχθη τὴν εὐχὴν τῆς ἐπιτροπῆς περὶ βελτιώσεως τοῦ νομισματικοῦ ἡμῶν συστήματος, ἔρχεται ἤδη εἰς ἕν ἄλλο ζήτημα. Κατὰ τὸ πολίτευμα ἡμῶν, πᾶσα πρᾶξις ὑπουργικὴ ἀπαιτεῖται νὰ στηρίζηται εἰς νόμον· ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ τινες κατεπεῖγουσαι περιστάσεις, καθ' ἃς τὸ ὑπουργεῖον πράττει συναλλαγάς, μίαν εὐθύνην, καὶ ἀκολούθως εἰσάγει τὸ νομοσχέδιον πρὸς νομιμοποίησιν τῆς πράξεώς του. Τοιαῦτα νομοσχέδια ὀνομάζονται νόμοι ἀμνηστείας, καὶ τοιοῦτον εἶναι τὸ ἤδη ὑπὸ συζήτησιν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ πρώην ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς δύω παρεβίασε νόμους, τὸν περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς κυκλοφορίας τοῦ τουρκικοῦ νομίσματος, καὶ τὸν περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ βάρους τῆς δραχμῆς. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν πρώτην περίστασιν, ἡ Βουλὴ ἐπιεικῶς φερομένη, ἔχουσα δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν συναλλαγῶν καὶ τὴν ἔλλειψιν ἄλλου νομίσματος, δύναται ν' ἀμνηστεύσῃ τὸν ὑπουργὸν, διότι ἐξ ἀνάγκης ἐπέτρεψε τὴν κυκλοφορίαν. Ὡς πρὸς δὲ τὴν δευτέραν περίστασιν, ἀφ' οὗ διὰ νόμου ὡρίσθη τὸ βάρος τῆς δραχμῆς εἰς **4** γραμμὰς καὶ 29 ὑποχιλιόμετρα, ὁ ὑπουργὸς, ὅστις ὥρισε τὴν ἀξίαν τοῦ τουρκικοῦ ταλλήρου εἰς δραχμὰς 5:20, ἠλάττωσεν αὐθαιρέτως τὸ βάρος τῆς δραχμῆς, καὶ οὕτως οὐ μόνον τὸ δημόσιον ταμεῖον ἐζημίωσεν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς πολίτας, ἐλαττώσας τὴν περιουσίαν των. Τοῦτο δ' ἔπραξεν ὁ ὑπουργὸς ἐκεῖνος, ὅστις παντοῦ καὶ πάντοτε διεκήρυττε τὴν καλὴν πίστιν εἰς τὰς συναλλαγὰς τοῦ δημοσίου μετὰ τῶν πολιτῶν. Διὰ τὴν πρᾶξιν λοιπὸν ταύτην νομίζει ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἀποδοκιμασίαν της.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι δὲν συμφωνεῖ ὡς πρὸς τὴν ἀποδοκιμασίαν κατὰ τῶν περὶ τουρκικῶν νομισμάτων ληφθέντων μέτρων, ἅτινα πιθανὸν μὲν νὰ μὴ ἦναι ὀρθὰ, ἀλλ' ὑπηγορεύθησαν ἐκ τῆς ἀνάγκης καὶ ἄνευ σκοποῦ τινος δολίου. Ἐκ δὲ τῶν λεχθέντων καταδεικνύεται μάλιστα ὅτι ἡ ἔλλειψις δὲν δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸν δεῖνα ἢ δεῖνα ὑπουργὸν, ἀλλ' εἰς τὸ πλημμελὲς τοῦ νομισματικοῦ ἡμῶν συστήματος.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι πασίγνωστος καὶ ἀδιαφιλονείκητος εἶναι ἡ ἀνάγκη, ἥτις ὑπηγόρευσεν εἰς τὸν ὑπουργὸν τὸ μέτρον τοῦ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν παραδοχὴν τῶν τουρκικῶν νομισμάτων, διότι πολλαχοῦ εἶχον σταματήσει αἱ εἰσπράξεις τῶν ταμείων. Ἐὰν δὲ τὸ μέτρον τοῦτο ἦναι ἀξιοκατάκριτον καὶ καταστρεπτικὸν, οὐχ ἧττον ὅμως καὶ ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ ἀναγνωρίζει ὅτι πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ θυσία τις, καὶ ἡ θυσία αὕτη εἶναι ἡ ἐλάττωσις τοῦ βάρους τῆς δραχμῆς. Ἀφ' οὗ δὲ ἡ Βουλὴ, ἄνευ κατεπειγούσης ἀνάγκης, βιάζεται νὰ καταφύγῃ εἰς τοιαῦτα μέτρα, πολὺ μᾶλλον ἐδικαιοῦτο τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ καταφύγῃ εἰς ἓν μέτρον πρὸς ἀποφυγὴν μεγαλειτέρων ἐνδεχομένων κακῶν, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ὁ ὑπουργὸς ἐκεῖνος ἐδικαιοῦτο νὰ τύχῃ τοὐλάχιστον τῆς ἀνοχῆς τοῦ Σώματος τούτου.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἶναι λίαν σπουδαῖον, καὶ σπουδαιότερον ἔτι καθίσταται δι' ὅσα μέχρι τοῦδε ἐξετέθησαν καὶ δι' ὅσα ἔν τε τοῦ ὑπουργοῦ καὶ ἐν τῇ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκθέσει ἀπαντῶνται. Οὐχ ἧττον δὲ καὶ διὰ τὴν ἐξ αὐτοῦ προσκυφουσαν εἰς τε τὸ δημόσιον ταμεῖον καὶ εἰς τὸ κράτος ζημίαν ἐκ 200.000 τοὐλάχιστον δραχμῶν. Ἀναγνόντες τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ θεωρήσαντες ἤδη ὅτι διὰ νόμου ἀπηγορεύθη ἡ κυκλοφορία τοῦ τουρκικοῦ νομίσματος πρὸ ποινῆς δημεύσεως, καὶ μολαταῦτα σᾶς λέγει, ὅτι αὐτὸς ἀναλαβὼν πᾶσαν εὐθύνην διὰ μιᾶς ἁπλῆς ἐγκυκλίου, ἐπέτρεψε τὴν κυκλοφορίαν τοῦ νομίσματος ἐκείνου, τὸ ὁποῖον εἰς νόμος ἐδήμευσεν. Ἤδη δ' ἔρχεται διὰ νόμου νὰ καθιερώσῃ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ τουρκικοῦ νομίσματος, ἀφ' οὗ εἶδεν ὅτι ἡ ἐθνικὴ Τράπεζα δὲν παρεδέχετο εἰς τὸ ταμεῖόν της αὐτὸ, καὶ οὕτω πολλὰ ἀπηντῶντο ἐμπόδια εἰς τὴν κυκλοφορίαν των. Ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ τουρκικοῦ νομίσματος καὶ ἡ σράντσικα, καὶ τὸ μεξικανικὸν τάλληρον καὶ ἄλλα τινὰ χρυσᾶ ἀμερικανικὰ νομίσματα δὲν ἔχουσι τὴν πραγματικὴν ἀξίαν, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὸ ὑπουργεῖον, ἀφ' οὗ λάβῃ ὑφ' ὄψιν καὶ τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, νὰ φέρῃ

γενικὸν περὶ νομίσματος νόμον πρὸς ἀποφυγὴν τοσούτων ἀτοπημάτων. Πρέπει ὅμως ἡ Βουλὴ σήμερον μετασχηματιζομένη εἰς δικαστήριον, νὰ μεμφθῇ τὸν ὑπουργὸν ἐκεῖνον, ὅστις παρεβίασε τὸν νόμον τοῦ 1833 ; Δὲν ἀπαιτεῖ μὲν τοιοῦτό τι, οὐχ ἧττον ὅμως δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ὀνομάσῃ τὴν πρᾶξιν τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅσον ἐζήτησε νὰ τὴν δικαιολογήσῃ ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, τολμηράν, καὶ ἡ Βουλὴ ὡς τοιαύτην ὤφειλε νὰ τὴν ἀποδοκιμάσῃ, διὰ νὰ ἐννοήσωσιν οἱ κατὰ καιροὺς ὑπουργοὶ ὅτι οὐδεμία ἀνάγκη, ὅσον μεγάλη καὶ ἂν θεωρηθῇ, δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ μίαν νόμου παράβασιν.

Ἀντιπαρετήρησέ τις, ὅτι ὁ νόμος τοῦ 1833, τὸν ὁποῖον ἐθεώρησάν τινες ὡς παραβιασθέντα, διετέλει εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς του εἰς ἀχρηστίαν, διότι ποτὲ οὔτε καταγγελία τις ἐγίνετο, οὔτε καταδίωξις κατὰ τῶν παραβατῶν, καθ' ὅσον μία τοιαύτη καταδίωξις ἠδύνατο νὰ φέρῃ γενικὴν ἀναστάτωσιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν συναλλαγῶν. Τοῦτο δὲ ἰδόντες οἱ εἰσαγγελεῖς καὶ θέλοντες νὰ δικαιολογήσωσι τὴν σιωπηλὴν, οὕτως εἰπεῖν, κατάργησιν ἑνὸς νόμου, ὅστις ἐξηκολούθει νὰ ὑπάρχῃ, ἀπεφάνθησαν ὅτι ὁ νόμος τοῦ 1833 ἀπέβλεπε μόνον τὰ κατὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτοῦ ὑπάρχοντα παλαιὰ τουρκικὰ νομίσματα, καὶ ὅτι οὐδεμίαν εἶχεν ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ νέου τουρκικοῦ νομίσματος, τοῦ ὁποίου τὴν κυκλοφορίαν οὐδεὶς νόμος νεώτερος ἀπηγόρευσεν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ὑπάρχει νόμος ἀπαγορεύων τὴν κυκλοφορίαν τοῦ τουρκικοῦ νομίσματος, οἱ δ' εἰσαγγελεῖς παρέβησαν τὸ καθῆκον τῶν ἐξηγήσαντες τὸν νόμον ἐκεῖνον ἐναντίον τοῦ γράμματος αὐτοῦ, διότι οὐδείς, οὔτε ἡ Κυβέρνησις αὐτή, δύναται ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει νὰ καταργῇ νόμον διὰ διαταγμάτων ἢ δι' ἐγκυκλίων. Ἑπομένως οὔτε ἡ παράνομος σιωπηλὴ κατάργησις τοῦ νόμου, οὔτε ἡ μὴ καταδίωξις τῶν παραβατῶν αὐτοῦ δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν τελευταίαν πρᾶξιν τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ. Οὐχ ἧττον ὅμως νομίζει ὅτι δὲν εἶναι ἤδη καιρὸς νὰ προέλθωμεν εἰς ἀποδοκιμασίαν τινὰ ἐναντίον ὑπουργοῦ ἀπόντος, καὶ παρακαλεῖ τὸν μὲν προτείναντα ν' ἀποσύρῃ τὴν περὶ ἀποδοκιμασίας πρότασίν του, τὴν δὲ Βουλὴν νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐνταῦθα προκειμένου νὰ γενῇ ἡ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία, ἐζήτησάν τινες νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ περὶ τοῦ ἀνωτέρω ἀντικειμένου συζήτησις, ἵνα σαφέστερον καταδειχθῇ ἡ ἀνάγκη, ἥτις ἔκαμε τὸν ὑπουργὸν νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν κυκλοφορίαν

τοῦ τουρκικοῦ νομίσματος. Πολλῶν δὲ ζητούντων τὸν λόγον ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς ἰδέας αὐτῆς, ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῇ προτάσει πολλῶν ἀνέβαλε διὰ τὴν ἄωρον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, ὁ δὲ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ε. Κεχαγιᾶς
Δ. Πετιμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΑ'.

Τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ κυκλοφορίας τῶν τουρκικῶν νομισμάτων νομοσχεδίου, παρετήρησε τις, ὅτι, ἐπειδὴ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτῶν, συνεχῶς ἀναφέρεται ἡ φράσις « ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, » νομίζει ὅτι πρὶν ἢ τὸ Σῶμα ἀποφανθῇ περὶ τούτου, πρέπει νὰ διακριθῇ α') ἂν ἦναι παράβασις τοῦ νόμου ἡ ἐντὸς τοῦ Κράτους κυκλοφορία τῶν τουρκικῶν νομισμάτων, καὶ β') τίς ὁ ἐπιτρέψας τὴν κυκλοφορίαν ὑπουργός.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἐν περιπτώσει τοιαύτη καλὸν εἶναι νὰ ζητηθῶσιν ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου ὅλα τὰ σχετικὰ τῆς ὑποθέσεως ἔγγραφα, ἤδη δὲ νὰ ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις ἐωσοῦ γίνῃ ἡ κατάθεσις τῶν ἐγγράφων· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν, ἀποφηναμένη νὰ ζητηθῶσι τὰ ἔγγραφα.

Οὕτω δὲ γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Στάϊκον καὶ Δ. Πολυχρονόπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ κυκλοφορίας τῶν τουρκικῶν νομισμάτων νομοσχεδίου, Ναὶ ἢ Ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Σόλων Κρεστενίτης	
Δημήτριος Ὁρεινός		Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Πέτρος Καπάνης	Ν	Ν. Δελένδας	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Δ. Γαβρᾶς	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν
Γεώργιος Τ. Ὁκρης	Ν	Α. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	
Σκαλάτος Σοῦτσος		Ἠλίας Παπαδαῖος	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γρηγόριος Κορριωτάκης	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Ἀνδρέας Ἰσαάκ		Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	Ν
Σωτήριος Στράτος		Βελισάριος Νικολαΐδης	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Ἰωάννης Μπαλάσας	
Φίλων Φίλωνος	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀντώνιος Φ. Γριβέας		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	Ν
Κωνστ. Γριβογιώργης	Ν	Νικόλαος Μπούκουρας	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Π. Κολποδῖνος	
Γ. Δ. Τσιγκουράκος		Ἐμ. Ἀντίπας	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Γ. Πανοπριφτόπουλος	
Γεώργιος Κονδύλης		Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Χρῆστος Ράγκος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Ν
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Δημήτριος Ζῶτος	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	
Γ. Ι. Γιολδάσης		Σ. Κοπανίτσας	Ν
Ν. Α. Γρανίτσας		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης		Α. Κορφιωτάκης	
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Ἀνδρέας Λύγερινός	Ν	Λουκᾶς Στεφάνου	

Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος		Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	Ν	Σιδέρης Πράτσικας	
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Π. Πατρινὸς	Ν
Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Ν
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	Ν	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Α. Μαυροειδὴς		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Γ. Κεφάλας	Ν	Ν. Α. Μπότασης	
Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν	Κ. Δαρειώτης	
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	Ν	Ἰω. Σκαβέντζος	
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης		Γ. Νικολάου	
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	Ν	Γεώργιος Ναύτης	
Παναγιώτης Παπατσώνης	Ν	Μιχαὴλ Σολωμὸς	Ν
Ἰω. Προβιλέγιος		Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Ἰω. Ταταράκης		Στ. Δάρας	Ν
Σ. Βαρότσης	Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Χ. Σουμαρίπας		Παναγιώτης Ψάθης	
Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Νικόλαος Νάζος	Ν
Π. Χρυσοβέργης		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Α. Παπαδημητριάδης	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	Ν
Δ. Κοκοτάκης		Κυριάκος Πονηράπουλος	
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	Ν	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	Ν
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν	Δ. Στάϊκος	Ν
Γεώργιος Μαθεμοχωρίτης		Α. Κιζάντης	Ν
Γεώργιος Μπάνης		Παντολέων Κουντουριώτης	Ν
Νικόλαος Πιερράκος		Δημήτριος Μπουδούρης	Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Σταμάτιος Γ. Δοκός	
Δημήτριος Πουλικάκος		Μ. Χουρμούζης	Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέας		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Π. Χριστόπουλος		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Π. Κανελλόπουλος	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Νικόλαος Μοσχούλας	Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Σπ. Πηλληκας	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	Ν
Ν. Πανουργιᾶς		Α. Μάντσαρης	
Κωνσταντῖνος Βλάμης			

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ **1** ἄρθρου, ἐπὶ τῇ παρατηρήσει τινος διεσάφησεν ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης, ὅτι, ἀφοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου γίνεται δεκτὸν τὸ τουρκικὸν τάλληρον, ἀναμφιβόλως ἐνόει ὁ συντάξας τὸ νομοσχέδιον ὅτι ἐπιτρέπεται καὶ ἡ κυκλοφορία τῶν κλασμάτων αὐτοῦ.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ συστήσασα νὰ σημειωθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἡ ἐπεξήγησις αὕτη, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναςάσεως, ἔχον ὡς ἐφεξῆς·

« Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται ἡ ἐντὸς τοῦ Κράτους κυκλοφορία καὶ ἡ παρὰ τῶν δημοσίων ταμείων παραδοχὴ τῶν ἑπομένων τουρκικῶν νομισμάτων, ὅσων ἡ ἐν τῷ νομισματοκοπείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκτύπωσις χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους Αἰγήρας **1255** καὶ ἐντεῦθεν, ἤτοι·

1. Ταλλήρου ἀργυροῦ τῶν **20** γροσίων.
2. Φλωρίου χρυσοῦ τῶν **100** »
3. Τοῦ ἡμίσεως αὐτοῦ τῶν **50** »

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 2 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως·

« Ἐπειδὴ δὲ νόμον περὶ διατιμήσεως τῶν ξένων νομισμάτων δὲν ἔχομεν, ἡ ἐπιτροπή σας θεωρεῖ, Κύριοι, καὶ νόμιμον καὶ ἀσφαλέστερον τὸν ἐντὸς τοῦ ἰδίου νομοσχεδίου προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων τουρκικῶν νομισμάτων. Ἐπὶ τούτῳ δὲ ἡ ἐπιτροπή σας στηριζομένη εἰς τὴν ἐπίσημον πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ὑποβληθεῖσαν ἔκθεσιν τοῦ τε διευθυντοῦ τοῦ νομισματοκοπείου καὶ πραγματογνωμόνων περὶ τοῦ βάρους καὶ τοῦ τίτλου τῶν νεωτέρων τουρκικῶν νομισμάτων, προτείνει τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ 2 ἄρθρου διὰ τοῦ ἑξῆς·

« Ἄρθρ. 2. Ἡ τιμή, εἰς ἣν τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ κατονομαζόμενα νομίσματα θέλουν εἶσθαι παραδεκτὰ εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, προσδιορίζεται ὡς ἐφεξῆς·

	Μετρικὸν βάρος μετάλλου εἰς γραμμάς			Σχετικὴ ἀξία νομίσματος	
	Καθαρὸν πολύτιμον	Ἐπίμιγμα	ὁλικὸν	Δρ.	Λ.
Ἀργυροῦν τάλληρ. τῶν 20 γρ. περιέχον	19,961	4,089	24,050	4	95
Χρυσοῦν φλωρ. τῶν 100 » »	6,608	0,602	7,210	25	42
» ἥμισυ αὐτοῦ 50 » »	3,304	0,301	3,605	12	71

Ἐπὶ ταύτης δὲ παρετήρησέ τις, ὅτι ὁ προσδιορισμὸς τῆς τιμῆς ξένων νομισμάτων εἶναι ἔργον **Β.** διατάγματος, καὶ διὰ τοῦτο παντάχοῦ σχεδὸν ἡ διὰ **Β.** διαταγμάτων ἢ καὶ δι' ἁπλῆς ἐγ-

κυκλίου ἐνεργεῖται. Ἄλλως, ἐὰν ἀπῃτεῖτο νόμος, κατ' ἀνάγκην ἔπρεπε δι' ἕκαστον τῶν παρ' ἡμῖν δεκτῶν ξένων νομισμάτων νὰ ὑπάρχῃ καὶ νόμος. Διὸ τὸ νομοσχέδιον ἔχει καλῶς καὶ δὲν πρέπει νὰ τροπολογηθῇ.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἡ διὰ **Β.** διατάγματος διατίμησις τῶν νομισμάτων φέρει πολλάκις ἢ ἐλάττωσιν τοῦ δημοσίου πλούτου ἢ ὑπερτίμησιν αὐτοῦ ἐπὶ βλάβῃ τῶν πολιτῶν. Τὸ δὲ ἄτοπον τοῦτο βεβαιοῦται μάλιστα ἐκ τῶν χθὲς περὶ τουρκικῶν νομισμάτων λεχθέντων, διότι, ἐνῷ ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη τὰ νομίσματα ταῦτα δὲν εἰσήγοντο ἐν τοῖς ταμείοις ἡμῶν, πρὸ διετίας ἐθεωρήθη ἀναγκαία ἡ εἰσαγωγὴ τῶν ἐναντίων αὐστηροτάτων περὶ τούτου νόμων, καὶ εἰσήχθησαν δι' ἐγκυκλίου οὐχὶ ἐπὶ μικρᾷ βλάβῃ. Ἐντεῦθεν δέ, ἐνῷ τὰ τουρκικὰ νομίσματα ἐφέροντο παρ' ἡμῖν ὡς ἐμπόρευμα, καὶ ἀνεβιβάζετο ἡ ἀξία των ἀναλόγως τῆς τιμῆς τῶν ἄλλων νομισμάτων, ἐπιτραπείσης τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῶν, ἐπλημμύρησαν εἰς τὸ Κράτος μὲ ζημίαν τοῦ δημοσίου. Ἐπειδή, ὁσάκις ἔχουσα ἡ Κυβέρνησις νὰ λαμβάνῃ, δέχεται τὸ τάλληρον πρὸς **5:20**, ἐλαττόνει τὸ ἐξαφλούμενον δικαίωμά της· ἀλλ' ἐντεῦθεν καὶ δήμευσις προέρχεται τῆς ἰδιωτικῆς περιουσίας, διότι, κυκλοφοροῦντος τοῦ ὀθωμανικοῦ ταλλήρου πρὸς 5:20, ἐλαττόνει τὴν ἀξίαν του ἡ Κυβέρνησις καθ' ἣν στιγμὴν πολλοὶ χρεῶνται τοῦ δημοσίου ἐμελλον νὰ πληρώσωσι δι' αὐτοῦ, ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἐλάττωσις τῆς ἰδιωτικῆς περιουσίας ἐπισυμβαίνει, καὶ εἰσπραξις παράνομος ἐνεργεῖται, λαμβάνοντας τοῦ δημοσίου πλειότερα τῶν ὀφειλομένων. Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν τούτων πάντων ἡ τιμὴ αὐτῶν πρέπει νὰ κανονισθῇ διὰ νόμου, καὶ διὰ τοῦτο ὑποστηρίζει τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι δὲν θεωρεῖ νομοθετικῶν ἀντικείμενον τὸν προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς ξένων νομισμάτων, ἀλλ' ἁπλοῦν νομοτελεστικὸν ἔργον, διότι μονὰς μετρικοῦ βάρους ἔχομεν τὴν δραχμήν, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης ὡρίσθη ἡ τιμὴ τῶν λοιπῶν νομισμάτων, ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης θέλει ὁρισθῇ καὶ ἡ τῶν τουρκικῶν. Τίς ἡ ἀνάγκη λοιπὸν νὰ προνοήσωμεν τοῦτο διὰ νόμου, ἀφοῦ μετρικὸν βάρος ἔχομεν τὴν δραχμὴν καὶ ἀπὸ ταύτης δὲν δυνάμεθα νὰ ἐκκλίνωμεν; Ἄλλως τε, ἐὰν τὸ τουρκικὸν νόμισμα ῥηγῇ διὰ τῆς τριβῆς ἢ ἐλαττωθῇ τὸ βάρος αὐτοῦ, πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ ἀσχολῆται εἰς τὴν συνεχῆ τούτου ἔρευναν ἢ νὰ συστήσῃ ἐπιτροπὴν εἰς τοῦτο κυρίως ἀσχολουμένην; Τὸ ἔργον λοιπὸν εἶναι νομοτελεστικόν, ἀρκεῖ δὲ νὰ

προσθέσωμεν ἐν τῷ ἄρθρῳ, ὅτι μετρικὸν ἡμῶν βάρος εἶναι ἡ δραχμή, καὶ οὔτε φόβος ὑπάρχει ζημίας οὔτε παρανομία τις θέλει συμβῆ.

Ἐπέφερεν ὁ εἰσηγητής, ὅτι δὲν ἐδίσταζε νὰ δεχθῇ τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, ἐὰν δὲν ἀντέκειτο πρὸς τὸ **28** ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ τὰ Β. διατάγματα ἐκδίδονται πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπαρχόντων νόμων. Ὅταν δὲ δὲν ἔχωμεν νόμον, ὁρίζονται ἐν γένει τὰ περὶ διατιμήσεως τῶν ξένων νομισμάτων, ὅταν εἰς ἁπλῆν περιοριζώμεθα διατίμησιν τινων ἐξ αὐτῶν, δὲν πρέπει ν' ἀρεθῇ εἰς τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν ὁ προσδιορισμὸς τῶν ξένων νομισμάτων, διότι εἴδομεν τὰ μέχρι τοῦδε γενόμενα ἄτοπα. Ἂν δὲ ἀλλαχοῦ ὁρίζηται ἡ τιμὴ διὰ Β. διαταγμάτων, ἐκεῖσε ὅμως ὁ διευθυντὴς τοῦ νομισματοκοπείου εἶναι ἰδιώτης καὶ ὄχι Κυβέρνησις, καὶ κόπτων τὸ μέταλλον, δὲν δίδει αὐτὸ ὡς νόμισμα, ἀλλ' ὡς ἁπλῆν ὕλην.

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι ζητοῦντες τινὲς νὰ κανονίσωσι διὰ νόμου τὴν ἀξίαν τῶν ὀθωμανικῶν νομισμάτων, ἐλησμόνησαν ὅτι ταῦτα εἶναι ἐμπόρευμα, τὸ ὁποῖον ζητοῦσι νὰ κανονίσωσιν. Ἀλλὰ τότε διὰ τί νὰ μὴ κανονίσωσι διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ τὴν ἀξίαν τῶν σιτηρῶν; Τὰ ξένα νομίσματα, ἂν καὶ συγχωρεῖται παρ' ἡμῖν ἡ κυκλοφορία των, δὲν ἔχουσιν ὅλην τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἡμετέρων, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἔχωσι τιμήν τινα σταθεράν, ἐωσοῦ ἐπέλθῃ ὁ κανονίσων αὐτὴν νόμος. Ἄλλως τε ὁ διὰ νόμου προσδιορισμὸς τῆς τιμῆς των συγκαλύπτει τὴν πρᾶξιν τοῦ ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν εἶναι ὑπεύθυνον εἰς ὅ,τι συνέπραξαν ὅλα τὰ σώματα. Καὶ ἐν τούτοις ἐνῷ ἡ Κυβέρνησις θέλει ὁρίσει διὰ τοῦ νομισματοκοπείου της τὴν τιμὴν τῶν τουρκικῶν νομισμάτων, ἡ Βουλὴ μέλλει νὰ παραδεχθῇ αὐτὴν ἐν ἀγνοίᾳ, ὡς καὶ σήμερον πρόκειται νὰ τὴν παραδεχθῇ κατὰ τὸν φερόμενον ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὅρον. Ἀλλ' ἂν ἀνεχώμεθα ἐπί τινα ἔτι χρόνον τὸ τουρκικὸν νόμισμα, ἐν τῷ μεταξὺ ὁ μεταβάλλων τὴν ἀξίαν του ὑπουργός, αὐτὸς καὶ μόνος εἶναι ὑπεύθυνος. Καὶ ἐπροτάθη μὲν ὑπό τινος νὰ σημειωθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ ὡς μετρικὴ μονὰς ἡ δραχμή, ἀλλὰ κάλλιον εἶναι νὰ μείνῃ ὡς ἔχει τὸ ἄρθρον, διότι ἐὰν τὸ τουρκικὸν τάλληρον ἐλαττωθῇ διὰ μιᾶς εἰς **4:95**, θέλει γεννήσει τοῦτο οὐχὶ μικρὰν σύγχυσιν περὶ τὴν δασολῆψίαν. Προτιμότερον λοιπὸν εἶναι ν' ἀρεθῇ τὸ ἔργον εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἵνα, γινομένης τῆς ἐλαττώσεως βαθμηδόν, φθάσωμεν κατ' ὀλίγον εἰς τὴν διόρθωσιν τοῦ κακοῦ. Ἄλλως τε διὰ τῆς ἀμέσου ἐλαττώσεως τῆς τιμῆς του θέλομεν ὠφελήσει καὶ πάλιν τοὺς εἰσαγαγόντας τὸ τουρκικὸν τάλληρον ὡς ἐμπόρευμα, οἵτινες ἀφοῦ τὸ ἀντήλλαξαν πρὸς **5:20**, θέλουσι τὸ ἀναλάβει πρὸς **4:95** ἐπὶ διπλῇ ζημίᾳ τῆς κοινωνίας, ἵνα ἐμπορευθῶσιν αὐτὸ ἀλλαχοῦ.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητής, ὅτι τὸ τουρκικὸν τάλληρον εἶναι μὲν τῷ ὄντι ἐμπόρευμα, ἀλλὰ συγχρόνως εἶναι καὶ μέτρον ἀξίας, καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ τροποποιῶμεν τὸ μέτρον, αὐξάνοντες ἢ μειοῦντες αὐτὸ προχείρως. Ἡ νόμιμος κυκλοφορία τῶν νομισμάτων διὰ μόνης δίδεται τῆς διατιμήσεως· ὅταν δὲ ὡς βάσιν ἔχωμεν νόμον τοιοῦτον, δυνάμεθα νὰ μεταβάλλωμεν τὴν τιμὴν διὰ Β. διαταγμάτων. Δὲν παραδέχεται δὲ ὅτι βαθμηδὸν πρέπει νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ἀληθῆ ἀξίαν τῶν τουρκικῶν νομισμάτων, διότι οὐ μόνον πρέπει διὰ μιᾶς νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ κακὸν τοῦτο, ἀλλὰ καὶ δύναται νὰ εἴπῃ ἡ κοινωνία, ὅτι τὸ δημόσιον τότε ἐνήργησε τὴν ἐλάττωσιν, ὅτε τὰ ταμεῖα του ἀπηλλάγησαν νομισμάτων τοιούτων.

Ἄλλος δέ τις ἐπέφερεν, ὅτι καὶ αὐτὸς ἀσπάζεται τὴν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ διάταξιν, ἀλλὰ μὲ τὴν προσθήκην τῆς ἀναλογίας ἐπὶ τὸ μέτρον, ἃ ἔθηκεν ὁ ἀρχικὸς νόμος· ἂν δὲ δὲν σαφηνίζηται τοῦτο, νὰ προστεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ ὡς μέτρον ἡ δραχμή. Ἀγνοῶν δὲ ἂν ὑπάρχωσι λόγοι, δι' οὓς ἐγκρίνει τὸ ὑπουργεῖον τὴν βαθμιαίαν ἐλαττωσιν τῆς τιμῆς, ἀποδέχεται τὸν διὰ Β. διατάγματος προσδιορισμὸν αὐτῆς, διότι πᾶσα διὰ νόμου τοιαύτη πρᾶξις θέτει φέρει βραδύτητα καὶ βλάβην ἐπομένως οὐχὶ μικράν. Ἐκτὸς δὲ τούτου τίς ἐγγυᾶται τῷ ὄντι ὅτι δύναται νὰ γίνῃ καὶ χειροτέρευσις τοῦ τουρκικοῦ νομίσματος; Ἐν περιπτώσει δὲ τοιαύτῃ δὲν πρέπει νὰ προληφθῇ τὸ κακὸν ἀμέσως; Οὕτως ἄρα μὴ ἀποδεχόμενος τὴν βαθμιαίαν ἐλάττωσιν, ὑποστηρίζει τὸν διὰ Β. διατάγματος προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς. Ἐπειδὴ δὲ λόγος ἐγένετο περὶ παρανόμου εἰσαγωγῆς τῶν τουρκικῶν νομισμάτων ὑπὸ τοῦ προλαβόντος ὑπουργείου, παρατηρεῖ, ὅτι δὲν ἔδωκε πρῶτον ἐκεῖνο τὴν ἄδειαν τῆς εἰσαγωγῆς των, διότι εὗρεν αὐτὰ ἐν πλήρει κυκλοφορίᾳ. Δὲν παρηνόμησαν ὅμως οὐδ' οἱ πρὸ αὐτῶν ἐπιτρέψαντες τὴν εἰσαγωγήν των, καθ' ὅσον ὁ ἀπαγορευτικὸς τοῦ **1833** νόμος, ἐμποδίζων τὴν εἰσαγωγὴν τῶν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὑπαρχόντων τουρκικῶν νομισμάτων, δὲν ἠδύνατο νὰ προϊδῃ καὶ τὰ εἰς τὸ μέλλον τυπωθησόμενα, ὅπως ἀποφασίσῃ καὶ περὶ αὐτῶν. Ἡ πρώτη ἐν τούτοις ἐγκύκλιος τοῦ προλαβόντος ὑπουργείου οὐ μόνον δὲν ἐπέτρεπε τὴν χρῆσιν τουρκικῶν νομισμάτων, ἀλλ' ἀπῄτει ὥστε κατὰ τὴν γενικὴν τῶν

ταμείων ἐπιθεώρησιν νὰ τεθῶσιν αὐτὰ κατὰ μέρος, ἵνα ἴδῃ τὸ ὑπουργεῖον τίς θέλει εἶσθαι ἡ ἐκ τῆς ἀπαγορεύσεώς των ζημία· ἀλλὰ πανταχοῦ σχεδὸν τοῦ Κράτους ὑπῆρχον μόνον νομίσματα τουρκικά, καὶ ἐπειδὴ ἐκωλύοντο αἱ εἰσπράξεις, μετὰ ἕνα μῆνα τὸ ὑπουργεῖον ἠναγκάσθη νὰ τὰ παραδεχθῇ, ἀλλὰ καὶ ἡ πρᾶξις αὕτη ἦτον, ὡς εἶπε, συνέχεια τῆς ἕως τότε ἐξακολουθούσης κυκλοφορίας των.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ περιορίσῃ τὸ ὑπουργεῖον ὥστε νὰ ἐλαττώσῃ ἀμέσως τὴν τιμὴν τῶν τουρκικῶν ταλλήρων· α) διότι ἂν ἡ ἀξία των δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς δραχ. 4:95, δὲν πρέπει νὰ ζημιώσωμεν τὸν Ἕλληνα, ἵνα ὠφεληθῶσιν, ὡς εἶπεν, ἐκ νέου ὀλίγοι κερδοσκόποι, καὶ β) διότι ἡ ἄμεσος αὐτῶν ἐλάττωσις θέλει φέρει δυσαρεσκείας εἰς τὸν λαὸν, αἵτινες δὲν πρέπει, εἰς τὰς παρούσας μάλιστα περιστάσεις, νὰ προκαλῶνται. Ἀφοῦ δὲ τὸ ὑπουργεῖον ἀσπασθῇ τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, θέλει φέρει κατὰ τὴν προσεχῆ σύνοδον γενικὸν περὶ νομισμάτων νόμον, εἶναι δίκαιον νὰ ἐμπιστευθῇ τὸ Σῶμα πλειότερον εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀφοῦ ἐπὶ μικρὸν θέλει διαρκέσει ἡ σημαντικὴ αὕτη ἀνωμαλία.

Ἐπὶ τούτοις ἀποσύραντος τοῦ εἰσηγητοῦ τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην, ἐπίσης δὲ καὶ τοῦ βουλευτοῦ Καρυστίας τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τροπολογίαν του· ἐπερωλάχθη τις ν᾽ ἀποδείξῃ κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς ἐγκυκλίου γεννησομένην συζήτησιν, ὅτι αἱ ὑπὲρ αὐτῆς παρατηρήσεις τοῦ βουλευτοῦ Μεσολογγίου εἰσὶν ἐσφαλμέναι, καθ᾽ ὅσον, εἶπε, τὰ τουρκικὰ νομίσματα εἷς τι τὸ Κράτος καὶ τὰ ταμεῖα μετὰ τὴν ἐγκύκλιον ἐκείνην τοῦ ὑπουργείου ἐπλημμύρησαν.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ 2 ἄρθρον δι᾽ ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον ὡς ἑπεται·

« Ἄρθρ. 2. Ἡ τιμὴ, καθ᾽ ἣν τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ κατονομαζόμενα νομίσματα θέλουσιν εἶσθαι παραδεκτὰ εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα, προσδιορίζεται πάντοτε διὰ Β. διατάγματος, δημοσιευομένου διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. »

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ᾽ ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον σχεδὸν ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73. Ἔχει δ᾽ οὕτως·

ΟΘΩΝ κ.τ.λ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται ἡ ἐντὸς τοῦ Κράτους κυκλοφορία καὶ ἡ παρὰ τῶν δημοσίων ταμείων παραδοχὴ τῶν ἑπομένων τουρκικῶν νομισμάτων, ὅσων ἡ ἐν τῷ νομισματοκοπείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκτύπωσις χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους Αἰγήρας 1255 καὶ ἐντεῦθεν, ἤτοι

1. Ταλλήρου ἀργυροῦ τῶν 20 γροσίων,
2. Φλωρίου χρυσοῦ τῶν 100 »
3. Τοῦ ἡμίσεως αὐτοῦ τῶν 50 »

Ἄρθρ. 2. Ἡ τιμὴ, καθ᾽ ἣν τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ κατονομαζόμενα νομίσματα θέλουσιν εἶσθαι παραδεκτὰ εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα, προσδιορίζεται πάντοτε διὰ Β. διατάγματος δημοσιευομένου διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ᾽ Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Προσελθὼν ὁ περιλειπόμενος βουλευτὴς Λακεδαίμονος Ἀναγν. Κορφιωτάκης, ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῆς συνεδριάσεως ταύτης προσαρτώμενον τῆς ὁρκωμοσίας πρωτόκολλον.

Ἐξέθηκε μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος, ὅτι πρὸ πολλοῦ εἰσήχθησαν εἰς τὴν Βουλὴν δύω νομοσχέδια περὶ ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων τῆς χρήσεως τοῦ 1854, ἀλλ᾽ αἱ ἐπιτροπαὶ, εἰς ἃς παρεπέμφθησαν, μείνασαι πρὸ πολλοῦ ἐλλειπεῖς, δὲν δύνανται νὰ φέρωσι τὰς ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων ἐκθέσεις, ἐνῷ ἡ ψήφισις αὐτῶν ἐστὶν ἀναγκαία. Ὑπενθυμίζων δὲ ὅτι ἐν περιπτώσει ὁμοίᾳ ἡ Βουλὴ χαρακτηρίσασα ὡς κατεπείγον τὸ νομοσχέδιον περὶ παραχωρήσεως ἐθνικῶν κτημάτων εἰς τὸν Π. Δημάκην, ἐπελήφθη αὐτοῦ ἄνευ ἐκθέσεως, ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν αὐτὴν καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου λύσιν.

Τῆς δὲ Βουλῆς συναινούσης, ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν ἀνωτέρω δύω νομοσχεδίων, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Α. Ν. Πετιμεζᾶς.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ.

«Σήμερον, τὴν δεκάτην ὀγδόην Ὀκτωβρίου 1855, ἐμφανισθεὶς

ὁ βουλευτὴς Λακεδαίμονος Κ. Α. Κορφιωτάκης, ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος ἀπαιτούμενον ὅρκον ὡς ἑφεξῆς.

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Συνταχθὲν τὸ παρὸν πρωτόκολλον ὁρκομωσίας, ὑπογράφεται ὑπό τε τοῦ προεδρείου, τοῦ ὁρκισθέντος καὶ τοῦ ἱερέως.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. Ζαΐμης.

Οἱ γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Α. Κορφιωτάκης

Ὁ Ὁρκισθείς
Ὁ Ἱερεύς
Ἰσίδωρος Καπούλης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΒ'.

Τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τινός, ὁ πρόεδρος διεβεβαίωσε τὴν Βουλὴν ὅτι ἤδη θέλει σταλῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομ. ὑπουργεῖον ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν, καὶ προσκληθῇ ὁ ὑπουργὸς ν' ἀποστείλῃ τὰ κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν ζητηθέντα ἔγγραφα ἐπὶ τοῦ περὶ τουρκικῶν νομισμάτων ἀντικειμένου.

Ἀναγγείλας ὁ πρόεδρος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τῶν δύω νομοσχεδίων περὶ ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως **1854**, παρετήρησεν, ὅτι, ἐπειδὴ ἀμφότερα τὰ νομοσχέδια ἀφορῶσι μίαν καὶ τὴν αὐτὴν χρῆσιν, καὶ ἐπειδὴ ἐν τῷ ἑτέρῳ αὐτῶν ὑπάρχει κεφάλαιον καὶ ἄρθρον, εἰς ὃ δύναται νὰ προστεθῇ καὶ τὸ ἐκ δρ. **50,000** ποσὸν τοῦ ἑτέρου νομοσχεδίου διὰ προμήθειαν ὅπλων, καλὸν νομίζει νὰ συγχωνευθῶσιν εἰς ἓν τὰ νομοσχέδια ταῦτα, προστιθεμένου τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ εἰς τὸ κεφ. 5 ἄρθρ. 1 «ἀντικατάστασις ὁπλισμοῦ».

Τῆς δὲ Βουλῆς ἀποδεξαμένης τὴν πρότασιν, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ συγχωνευθέντος νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Βουδούρην καὶ Δ. Πολυχρονόπουλον, ἐξ ὧν συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ συγχωνευθέντος νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ **1854** προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτ. ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Ν	Ν. Γρανίτσας	
Δημήτριος Ὀρεινός		Λύσανδρος Βιλαέτης	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	Ν
Νικόλαος Π. Καλφης	Ν	Σόλων Κρεστενίτης	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν
Δημήτριος Τσάκρης	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Γεώργιος Τσάκρης	Ν	Ν. Δελένδας	Ν
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Δ. Γαβρᾶς	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Θρασύβουλος Ζαΐμης	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν
Σωτήριος Στράτος		Ἀθαν. Δανηλόπουλος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Φίλων Φίλωνος	Ν	Ἰωάννης Ζάρκος	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	Ν
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Βελισ. Νικολαΐδης	
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκης		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν
Ἀναγν. Παπαθανασίου	Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	Ν
Γεώργιος Κονδύλης		Νικόλαος Μπούκουρας	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Π. Κολποδῖνος	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Ἐμ. Ἀντίπας	Ν
Βασίλειος Νώνης	Ν	Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν
Σταμάτ. Μήτσας	Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Δ. Ζῶτος		Χρῆστος Ράγκος	Ν
Γ. Γιολδάσης		Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν

Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . .	Ν	Νικόλαος Μασγούλας . . .	
Νικόλαος Ματθαίου . . .	Ν	Σπ. Πήλληκας	Ν
Ν. Χ. Παναγιώτου . . .	Ν	Ν. Πανουργιᾶς	Ν
Σ. Κοπανίτσας	Ν	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .	
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . .	Ν	Ἀθ. Κεχαγιᾶς	Ν
Α. Κορφιωτάκης	Ν	Σιδέρης Πράτσικας	
Γ. Γιατράκος	Ν	Π. Πατρινός	Ν
Λευκᾶς Στεράνου		Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Ν
Ἰω. Παπαλευκόπουλος .		Περικλῆς Καλαμογδάρτης .	
Ἰω. Ταμπακόπουλος . .	Ν	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .	
Γ. Ν. Ῥιβελιώτης . . .		Ν. Α. Μπότασης	
Β. Π. Δημητρακόπουλος .	Ν	Κ. Δαρειώτης	
Ἀναγ. Δεβέτσουλος . . .	Ν	Ἰω. Σκαβέντσος	
Α. Μαυροειδὴς		Γ. Νικολάου	
Γ. Κεφάλας	Ν	Γεώργιος Ναύτης	
Ἀναγ. Τσάκας	Ν	Μιχαὴλ Σολωμός	Ν
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος .		Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Κωνστ. Κουρκουμέλης . .		Στ. Δάρης	Ν
Ἀλέξανδ. Κουμουνδοῦρος .		Ἰωάννης Χαγέδος	Ν
Παναγ. Παπατσώνης . .		Παναγιώτης Ψάθης . . .	
Ἰω. Περδικάρης		Νικόλαος Νάζος	Ν
Ἰω. Ταταράκης		Ἀναγνώστης Παπατσώρης .	Ν
Σ. Βερόπουλος	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος . .	Ν
Χ. Σουμαρίπας	Ν	Κυριάκος Πανηρόπουλος . .	
Π. Δημητρακόπουλος . .		Γεώργιος Ι. Σταϊκος . . .	
Π. Χρυσοβέργης		Δημήτριος Σταΐκος . . .	Ν
Α. Παπαδημητράκης . .	Ν	Ι. Κιζάνης	Ν
Δ. Κοκοτάκης		Παντολέων Κουντουριώτης .	Ν
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . .	Ν	Δημήτριος Μπόμπουρης . .	Ν
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . .	Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . .	Ν
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης. .		Μ. Χουρμούζης	Ν
Γεώργιος Μπάνης. . . .		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . .	
Νικόλαος Πιερράκος . . .		Γεώργιος Ῥιζόπουλος . .	Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης .		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης .	
Δημήτριος Πουλικάκος . .		Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Γρηγόριος Πατριαρχέας .		Νικόλαος Β. Μπουμπούρης .	Ν
Π. Χριστόπουλος		Α. Μάντσαρης	Ν
Π. Κανιλλόπουλος . . .	Ν		

Ἀναγνωσθὲν οὕτω τὸ 1 καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον μετὰ τῆς ἐρριμένης προσθήκης, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74. Ἔχει δ' οὕτως.

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν ἀναπληρωτικὴ πίστωσις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ διὰ τὸ ἔτος 1854 δραχμῶν ἑνὸς ἑκατομμυρίου τριακοσίων τεσσαρήκοντα τεσσάρων χιλιάδων, ἀριθ. δραχ. 1,344,000, ἐπὶ τῶν ἑξῆς κεφαλαίων καὶ ἄρθρων·

Κεφ.	1	ἄρθρ.	2	Μισθὸς ἀξιωματικῶν	Δραχ. 115,000
»	1	»	2	» στρατοῦ . . .	» 160,000
»	2	»	μόνον	τροφαί	» 177,500
»	3	»	ὁμοίως	νομή	» 60,000
»	4	»	1	ἱματισμὸς ἐπὶ τῇ καταβέσει	» 240,000
»	4	»	2	ὁμ. ἐκτὸς	» 10,000
»	4	»	4	σκεύη καθαριότητος . . .	» 600
»	5	»	1	ἀντικατάστασις ὁπλισμοῦ .	» 250,000
»	5	»	3	πολεμεφ. καὶ ὑλικὸν πολέμου	» 116,500
»	5	»	5	σάλπιγγες, σάλπιγγες . .	» 13,500
»	6	»	μόνον	ἱππωνία	» 28,000
»	7	»	1	ἀντικατάστασις ἱππασκευῆς .	» 7,500
»		»	2	συντήρησις	» 5,000
»	8	»	1	ἀντικατάστασις στρατωνισμοῦ	» 20,000
»	8	»	3	ἐνοίκια ἰδιωτικῶν οἰκιῶν .	» 15,000
»	8	»	4	φυλακεῖα	» 1,000
»	9	»	2	νοσηλεῖα στρατοῦ . . .	» 17,000
»	10	»	2	σχολείων Εὐελπίδων . .	» 20,000
»	11	»	1	ἔξοδα γραφείων	» 9,000
»	11	»	2	ἐπιμίσθια γραφέων . . .	» 2,700
»	11	»	3	ὑπομνηματάρια νεοπροβιβασθέντων	» 600
»	12	»	μόνον	ὁδοιπορίαι καὶ μετακομίσεις	» 34,000
»	12	»	ὁμ.	στρατολογία	» 7,500
»	15	»	1	δαπάναι στρατοδικείων .	» 1,600

»	15	»	2 συντήρησις φυλακισμένων . »	2,000
»	16	»	1 συντήρησις οἰκοδομῶν . . »	5,000
»	19	»	μόνον χωροφυλακή . . . . . »	75000.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἀναγνωσθέντα δὲ ἀμέσως τὰ πρακτικὰ διὰ τὸ κατεπεῖγον, ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ὁ Πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Λ. Ν. Πετιμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΓ'.

Τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πληρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, νομοσχέδιον, α') περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 60,000 ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου *γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας*· καὶ β') περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 20,000 διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν ἑλληνικῶν προϊόντων εἰς τὴν ἐν Παρισίοις παγκόσμιον ἔκθεσιν. Ἔχουσι δὲ μετὰ τῶν ἐκθέσεων αὐτῶν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι,

«Ἡ διὰ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ε. ε. τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου προβλεφθεῖσα πίστωσις ἐκ δραχμῶν 240,000 διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας ἀποδεικνύεται ἀνεπαρκὴς ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν εἰς αὐτὴν ἀναγομένων δαπανῶν μέχρι τέλους τοῦ τ. ε. Εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη νὰ χορηγηθῆ ἀναπληρωτικὴ πίστωσις, ὑπολογισθεῖσα εἰς δραχμὰς 60,000, ἵνα δυνηθῆ ἡ Κυβέρνησις ν' ἀνταποκριθῆ εἰς τὴν διατήρησιν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας κατὰ τὰς παρούσας περιστάσεις.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον λαβὼν τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως, σπεύδω νὰ ὑποβάλω ὑπ' ὄψιν σας τὸ ἐσώκλειστον νομοσχέδιον, ὅπερ παρακαλῶ διὰ τὸ κατεπεῖγον νὰ ἐπιψηφίσητε εἰ δυνατὸν ταχύτερον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Ὀκτωβρίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν
Λ. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ. Λ. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται ἀναπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν ἑξήκοντα χιλιάδων, ἀριθ. 60,000, δι' ἔξοδα δημοσίου ἀσφαλείας, καταλογισθησομένη εἰς τὸ κεφάλαιον Γ'. ἄρθρ. 1 «γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας» τοῦ διὰ τὸ ε. ε. ἔτος εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἐξαντληθείσης τῆς χορηγηθείσης πιστώσεως ἐκ δραχμῶν εἴκοσι χιλιάδων πρὸς παρασκευὴν καὶ ἀποστολὴν προϊόντων τῆς βιομηχανίας τοῦ ἔθνους εἰς τὴν ἐν Παρισίοις παγκόσμιον ἔκθεσιν, παρίσταται ἤδη ἀνάγκη νὰ χορηγηθῆ νέα πίστωσις πρὸς πληρωμὴν τῶν γενομένων δαπανῶν εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν ἑλληνικῶν προϊόντων ἔν τε τῷ παλατίῳ τῆς βιομηχανίας, ἐν τῷ παραρ-

τήματι καὶ ἐν τῷ τῶν ὡραίων τεχνῶν, περιλαμβάνουσαν ὁμοῦ ἔκτασιν πλέον τῶν ἑκατὸν τετραγωνικῶν μέτρων, ἥτις διὰ νὰ καλυφθῇ, ἔδέησε νὰ ληφθῇ φροντὶς περὶ προμηθείας καὶ ἑτέρων προϊόντων.

Αἱ ἀπαιτούμεναι δὲ εἰσέτι δαπάναι μετὰ τὴς ἀποζημιώσεως τῆς προδιορισθείσης διὰ Β. διατάγματος εἰς τὸν ἀποσταλμένον εἰς Παρισίους ὡς μέλος τῆς ἐκεῖ ἑλληνικῆς ἐπιτροπῆς τμηματάρχην παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείῳ κύριον Σ. Σπηλιωτάκην ὑπολογίζονται εἰς δραχμὰς εἴκοσι χιλιάδας.

Ἀφ' οὗ ἐνεκρίθη νὰ λάβῃ μέρος καὶ ἡ Ἑλλὰς εἰς τὸν εἰρηνικὸν τοῦτον ἀγῶνα τῶν ἐθνῶν, ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐθεώρησε καὶ πρέπον καὶ συμφέρ ν ἑαυτῷ ν' ἀντιπροσωπευθῇ εὐπρεπέστερον εἰς τὴν ἐν Παρισίοις παγκόσμιον ἔκθεσιν.

Ὑποβάλλων οὖν εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τὸ ἀνῆκον νομοσχέδιον περὶ τῆς χορηγήσεως τῆς ἀναγκαιούσης πιστώσεως τῶν δραχμῶν εἴκοσι χιλιάδων πρὸς πληρωμὴν τῶν ὀφειλομένων καὶ ἀπαιτουμένων εἰσέτι δαπανῶν, ἐξ ὧν τὸ πλεῖστον μέρος προκατεβλήθη παρὰ τοῦ ἐν Μασσαλίᾳ ἑλληνικοῦ προξένου Κυρίου Τσιτσίνια, παρακαλῶ αὐτὴν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐπιψήφισίν του ὡς κατεπείγουσαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Ὀκτωβρίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν εἰκονικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Ὀκτωβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ, Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1.

Χορηγεῖται ἔκτακτος πίστωσις ἐκ δραχμῶν εἴκοσι χιλιάδων,

ἥτις θέλει χρησιμεύσει εἰς πληρωμὴν διαφόρων ἐξόδων διὰ τὴν εἰς Παρισίους ἔκθεσιν τῶν ἑλληνικῶν προϊόντων.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ποσότης αὕτη θέλει καταλογισθῇ εἰς τὸν διὰ τὸ τρέχον ἔτος εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν ὑπὸ ἰδιαίτερον κεφάλαιον ΙΑ'. « ἔξοδα ἐκθέσεως ἑλληνικῶν προϊόντων. »

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Ἐπὶ δὲ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προεδρου, ἀποδεξαμένης τῆς Βουλῆς τὴν ἄμεσον τῶν νομοσχεδίων συζήτησιν διὰ τὸ κατεπεῖγον αὐτῶν, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ πρώτου τούτων ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Μ. Χουρμούζην καὶ Ἐμμ. Ἀντίπαν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 60,000 ἐπὶ τοῦ κεφ. Γ'. ἄρθρ. 1 « γεν. μέτρα ἀσφαλείας » τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Ν	Ἀνδρέας Ἰσκος	
Δημήτριος Ὀρεινός		Σωτήριος Στράτος	
Ἀντώνιος Πενιζέλος	Ν	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Φίλων Φίλωνος	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Νικόλαος Τσέλιος	Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	
Σκαρλάτος Σούτσος		Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Γεώργιος Κονδύλης	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν

Βασίλειος Νώνης	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Σταμάτ. Μήτσας	Ν	Λουκᾶς Στεφάνου	
Δ. Ζῶτος	Ν	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	
Γ. Γιολδάσης		Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	Ν
Ν. Γρανίτσας		Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	
Λύσανδρος Βιλαέτης		Β. Π. Δημητρακόπουλος	
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	Ν	Α. Μαυροειδὴς	Ν
Σόλων Κρεστενίτης		Γ. Κεφάλας	
Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν	Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν
Γεώργιος Διαμάντης		Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	
Ν. Δελένδας	Ν	Κωνστ. Κουρκουμέλης	
Α. Γαβρᾶς	Ν	Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	
Ν. Βαρβαρῆγος	Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης	
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν	Ἰω. Προβιλέγιος	
Λεωνίδας Πετιμεζᾶς	Ν	Ἰω. Ταταράκης	
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν	Σ. Βαρότσης	Ν
Ἠλίας Παπαδαῖος		Χ. Σουμαρίπας	Ν
Ἀθαν. Δανηλόπουλος		Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Π. Χρυσοβέργης	
Ἰωάννης Ζάρκος		Α. Παπαδημητριάδης	Ν
Κωνσαντῖνος Δημητριάδης	Ν	Δ. Κοκοτάκης	
Βελισ. Νικολαΐδης		Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	Ν
Ἰωάννης Μπαλάφας		Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν
Πέτρος Δελιγιάννης		Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν	Γεώργιος Μπάντης	
Κωνσ. Λαμπρινόπουλος		Νικόλαος Πιεράκος	
Νικόλαος Μπαΰκουρας		Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Π. Κολποδῖνος		Δημήτριος Πουλικάκος	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν	Γρηγόριος Πατριαρχέας	
Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν	Π. Χριστόπουλος	
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος		Π. Κανελλόπουλος	Ν
Χρῆστος Ῥάγκος	Ν	Νικόλαος Μοσχούλας	
Κύθ. Κανελλόπουλος	Ν	Σπ. Πηλλήκας	
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Ν	Ν. Πανουργιᾶς	Ν
Νικόλαος Ματθαίου	Ν	Κωνσταντῖνος Βλάμης	
Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν	Κύθ. Κεχαγιᾶς	Ν
Σ. Κοπανίτσας	Ν	Σιδέρης Πράτσικας	
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν	Π. Πατρινὸς	Ν
Α. Κορριωτάκης		Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Ν

Περικλῆς Καλαμογδάρτης		Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	Ν	Γεώργιος Στάϊκος	Ν
Ν. Α. Μπότασης		Δημήτριος Στάϊκος	Ν
Κ. Δαρειώτης		Α. Κιζάνης	Ν
Ἰω. Σκαβέντζος		Παντολέων Κουντουριώτης	Ν
Γ. Νικολάου		Δημήτριος Μπουδούρης	Ν
Γεώργιος Ναύτης		Σταμάτιος Δοκός	Ν
Μ. Σολωμὸς	Ν	Μ. Χουρμούζης	Ν
Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Στ. Δάρας	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Παναγιώτης Ψάθης		Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Νικόλαος Νάζος	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	Ν
Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν	Α. Μάντσαρης	
Δημ. Πολυχρονόπουλος	Ν		

Οὕτω δὲ ἀναγνωσθὲν τὸ **1** καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως.

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ὁμοία ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ψηφοφορία, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ἀπαράλλακτον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων **73**. Ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν ἑξήκοντα χιλιάδων, ἀριθ. **60,000**, δι' ἔξοδα δημοσίου ἀσφαλείας, καταλογισθησομένη εἰς τὸ κεφάλαιον Γ'. ἄρθρ. **1** «γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας» τοῦ διὰ τὸ ε. ε. ἔτος εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προβὰσης δ' ἔπειτα τῆς Βουλῆς καὶ εἰς τὴν ψῆφισιν τοῦ ἑτέρου ἐξ **20,000** δραχμῶν νομοσχεδίου, εἰς μὲν παρετήρησεν, ὅτι γινομένων τοιούτων ἐξόδων, πρέπει νὰ εἴμεθα προσεκτικώτεροι, ἵνα μὴ δαπανῶντες γινώμεθα καταγέλαστοι, διότι, ὡς μανθάνει, ἐγένοντο δαπάναι διὰ νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν παγ-

κόσμιον ἔκθεσιν τὰ εὐτελέστερα προϊόντα· ἄλλος δὲ τις προσέθηκεν, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐπεψηφίσθησαν δὶς αἱ ἀναγκαῖαι δαπάναι, καὶ ἐνοχλεῖται ὅτι ὡρίσθησαν τὰ ἀπαιτούμενα ἔξοδα. Διὰ τὸν λόγον λοιπὸν τοῦτον δὲν δέχεται καὶ τὴν προσθήκην τοῦ αἰτουμένου τούτου ποσοῦ.

Ἄλλος δέ τις παρετήρησεν, ὅτι, ἀφ' οὗ ἡ προηγηθεῖσα Κυβέρνησις ἔπεμψεν ἐπίτιμον πρόσωπον, ἵνα συνοδεύσῃ τὴν ἀποστολὴν τῶν προϊόντων, ἡ παροῦσα Κυβέρνησις δὲν δύναται χάριν τῆς ἀξιοπρεπείας της ἢ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν δαπάνην, καθ' ὅσον τὸ ἐθιμὸν τῆς Κυβερνήσεως πρόσωπον εἶναι πάντοτε τὸ αὐτό. Δὲν εἶναι δὲ φρόνιμος νὰ παρουσιασθῇ καὶ νέα αἴτησις, καθ' ὅσον ἡ παγκόσμιος ἔκθεσις λήγει τὴν 15 Νοεμβρίου καὶ ἐπομένως δὲν θέλουσιν ἀπαιτηθῇ νέα ἔξοδα.

Ἕτερος δὲ τις ἐπέφερεν, ὅτι συμφωνεῖ μὲν καὶ αὐτὸς ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τας γενομένας δαπάνας, ἀλλὰ δὲν ἐννοεῖ καὶ τὴν ἀνάγκην ἀποστολῆς προσώπου εἰς τὴν παγκόσμιον ἔκθεσιν, ἥτις ἀσκόπως ἐπροκάλεσε τὴν μεγάλην αὐτὴν δαπάνην.

Προσθέντος δὲ καὶ ἄλλου, ὅτι εἰς τὴν γενικὴν ταύτην τῶν ἐθνῶν ἐκθεσιν ἔπρεπε βεβαίως νὰ λάβῃ μέρος καὶ ἡ Ἑλλάς· ἂν δὲ τὰ ὑφ' ἡμῶν ἀποσταλέντα προϊόντα δὲν ἦσαν τὰ ἄριστα, τοῦτο εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς πτωχείας ἡμῶν, τὴν ὁποίαν οὔτε πρέπει οὔτε δυνάμεθα νὰ κρύψωμεν· Ἁπάντων ἕτερος εἷς τινα τῶν προαγορευσάντων, παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἀποστολὴ ὑπαλλήλου δὲν ἐγένετο πολυτελείας χάριν, ἀλλ' ὑπαγορεύθη ἐκ τῆς ἀνάγκης, διότι ἅπασαι αἱ Κυβερνήσεις συνώδευσαν τὰ προϊόντα των μεθ' ἑνὸς τοιούτου, καὶ τοῦτο κατ' αἴτησιν, νομίζει, τῆς ἐπιτροπῆς τῆς παγκοσμίου ἐκθέσεως. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι ἡ τοιαύτη ἀποστολὴ θέλει ἔχει καὶ πραγματικὴν ὠφέλειαν, διότι ὁ ἀποσταλεὶς ὑπάλληλος ἰδὼν τὰ προϊόντα τῶν ἄλλων ἐθνῶν, θέλει φωτίσει τὴν Κυβέρνησιν ὡς πρὸς τὰς ἐλλείψεις τῶν ἡμετέρων.

Οὕτω δὲ γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἐμ. Ἀντίπαν καὶ Μ. Χουμουζίην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν διὰ ψήφων 69 κατὰ 2.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 20,000 διὰ τὴν ἀποστολὴν ἑλλην. προϊόντων εἰς τὴν ἐν Παρισίοις ἔκθεσιν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Ν	Σόλων Κρεστενίτης	
Δημήτριος Ὀρεινός		Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Ν. Δελένδας	Ν
Νικόλαος Π. Κατρὶς	Ν	Λ. Γαβρᾶς	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Δημήτριος Τσάκρης	Ν	Θρασύβουλος Δ. Ζαΐμης	Ν
Γεώργιος Τσάκρης	Ν	Ἀεων. Ν. Πετριτζὰς	Ν
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν
Σαχλάτος Σοῦτσος		Ἠλίας Παπαδαῖος	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ἀθανάσιος Δανιλόπουλος	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Ἰωάννης Ζάρκος	
Ἀνδρέας Ἴσαις		Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	Ν
Σωτήριος Στράτος		Βελισάριος Νικολαΐδης	
Ἀντώνιος Γιωργαντᾶς	Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας	
Φίλων Φίλωνος	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Νικόλαος Μπούκουρας	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Π. Κολποδίνος	
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος		Ἐμμ. Ἀντίπας	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Γ. Πανοπριστόπουλος	Ν
Γεώργιος Κονδύλης		Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Χρῆστος Ράγκος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ο	Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν
Βασίλειος Νώνης	Ν	Ἐμμανουὴλ Τσουχλος	Ν
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Δημήτριος Ζῶτος	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν
Γ. Ι. Γιολτάσης		Σ. Κοπανίτσας	Ν
Ν. Α. Γρανίτσας		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης		Α. Κορζιωτάκης	
Σ. Χ. Στερανόπουλος	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Ἀνδρέας Λύγερινός	Ν	Λουκᾶς Στεφάνου	

Ἰω. Παπαλουκόπουλος . . .	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . Ν
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . Ν	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . .	Π. Πατρινὸς . . . . . Ν
Β. Π. Δημητρακόπουλος . .	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . Ν
Ἀναγ. Διδόπουλος . . . . Ν	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .
Α. Μαυροειδὴς . . . . . Ν	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου Ν
Γ. Κεφάλας	Ν. Α. Μπότασης . . . . .
Ἀναγ. Τσάκας . . . . . Ν	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος . . .	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . .
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . .	Γ. Νικολάου . . . . .
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .	Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Παναγ. Παπατσώνης . . .	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . Ν
Ἰω. Προβιλέγιος	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . Ν
Ἰω. Ταταράκης	Στ. Δάρας . . . . . Ν
Σ. Βαρότσης . . . . . Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . Ν
Χ. Σουμαρίπας . . . . . Ν	Παναγιώτης Ψάθης . . . .
Π. Δημητρακόπουλος . . . Ν	Νικόλαος Νάζος . . . . .
Π. Χρυσοβέργης	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . Ν
Α. Παπαδημητριάδης . . Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . Ο
Δ. Κοκοτάκης	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . Ν	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . Ν
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . Ν	Δημήτριος Στάϊκος . . . . Ν
Γεώργ. Μαδεμοχωρίτης . .	Α. Κιζάνης . . . . . Ν
Γεώργ. Μπάνης	Παντολέων Κουντουριώτης . Ν
Νικόλαος Πιεράκος	Δημήτριος Βαυδούρης . . . Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . Ν
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Μ. Χουρμούζης . . . . Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέας . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Π. Χριστόπουλος	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . Ν
Π. Κανελλόπουλος . . . Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Αὐγερινὸς Ἀξέρωφ . . . .
Σπ. Πήλλικας	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . Ν
Ν. Πανουργιᾶς . . . . . Ν	Α. Μάντσαρης . . . . .
Κωνσταντίνος Βλάμης . . .	

Ἀναγνωσθὲν δὲ καὶ τὸ μοναδικὸν ἄρθρον, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως.

Ἐγένετο τελευταῖον καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέπτας, ἐξ ἧς συνήχθη,

κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον διὰ ψήφων 69 κατὰ 2, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον 1.

Χορηγεῖται ἔκτακτος πίστωσις ἐκ δραχμῶν εἰκοσακισχιλίων, ἀριθ. 20,000, ἥτις θέλει χρησιμεύσει εἰς πληρωμὴν διαφόρων ἐξόδων διὰ τὴν εἰς Παρισίους ἔκθεσιν τῶν ἑλληνικῶν προϊόντων.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ποσότης αὕτη θέλει καταλογισθῆ εἰς τὸν διὰ τὸ τρέχον ἔτος εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν ὑπὸ ἰδιαίτερον κεφάλαιον ΙΑ'. «Ἔξοδα ἐκθέσεως ἑλληνικῶν προϊόντων.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ ταῦτα παρετήρησέ τις, ὅτι τὰ δάση κατὰ μικρὸν καταστρέφονται, καὶ ἀπαιτεῖται ἀφεύκτως νὰ ληφθῆ περὶ αὐτῶν ἡ δέουσα πρόνοια, ἵνα προληφθῆ ἡ ἐπικειμένη ἐντελὴς αὐτῶν καταστροφή. Ἂν δὲ καὶ ἰδία ἀπέτεινεν εἰς τοὺς ὑπουργοὺς τὰς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου παρατηρήσεις του, οὐχ ἧττον θεωρεῖ ἀναγκαῖον καὶ ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιστήσῃ ἐπ' αὐτοῦ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ὡς μανθάνει, ἔλαβε πρόνοιαν περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν, καὶ πρόκειται νὰ παρουσιάσῃ τὸ περὶ τούτου ἀπαιτούμενον νομοσχέδιον. Ἐπικειμένης ὅμως τῆς λήξεως τῆς συνόδου, πρὸς ἀποφυγὴν βραδύτητος παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ταχίστην εἰσαγωγὴν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου.

Ἀπαντήσαντος δέ τινος, ὅτι περὶ ἀμφοτέρων τῶν ἀντικειμένων ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε τὴν δέουσαν πρόνοιαν, καὶ ὅτι προτίθεται ἐγκαίρως νὰ παρουσιάσῃ νομοσχέδια, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Εὐθ. Κεχαγιᾶς.

Α. Ν. Πετιμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΔ'.

Τῆς 22 Ὀκτωβρίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ· α) νομοσχέδιον περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς παντὸς δημητριακοῦ καρποῦ ἢ ζυμαρικοῦ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, καὶ β') νομοσχέδιον ἰδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 60,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου τῆς χρήσεως τοῦ 1855 μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεων, ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ συγκομιδὴ τῶν καρπῶν καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος δὲν ἐφάνη εὐτυχὴς, ἐξομοιουμένη μὲ τὴν τοῦ παρελθόντος ἔτους, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ τόπος ἐπρομηθεύθη ἐν σημαντικῶν ποσῶν ξένων γεννημάτων πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν του.

Ἐπειδὴ μεγάλη εἰσαγωγὴ ξένων γεννημάτων δὲν ἐλπίζεται, ἐθεωρήθη ἔργον κυβερνητικῆς προνοίας ν' ἀπαγορευθῇ διὰ νόμου ἡ ἐξαγωγὴ τῶν τροφίμων τῆς πρώτης ἀνάγκης, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐξασφαλισθῇ ὁ τόπος κατὰ πᾶσαν ἐνδεχομένην σιτοδείας.

Ὑποβάλλοντες ὅθεν κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως τὸ περὶ τούτου νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν, ἐξαιτούμεθα τὴν ταχείαν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισίν του, κρίνοντες περιττὸν νὰ ἐφέρωμεν παρατηρήσεις εἰς τὰ καθέκαστα, διότι αἱ διατάξεις εἶναι σαφεῖς καὶ ἀνεπίδεκτοι περαιτέρω ἀναπτύξεως.

Οἱ ὑπουργοὶ

ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο ΘΩΝ κ.τ.λ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ παρὰ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Ὀκτωβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΒΟΥΓΑΡΗΣ, Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴ δημητριακῶν καρπῶν, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς βρώμης, παξιμαδίων, γαλετῶν, ὀρυζίων, ὀσπρίων, γεωμήλων, ἄρτου καὶ παντὸς εἴδους ζυμαρικῶν, μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1856.

Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη δύναται νὰ παραταθῇ διὰ Β. διατάγματος καὶ πέραν τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, ἢ καὶ νὰ καταργηθῇ πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης, ἐὰν ἤθελον ἐκλείψει οἱ λόγοι τῆς ἀπαγορεύσεως.

Ἀνεξαρτήτως διαρκούσης τῆς ἀπαγορεύσεως, δύναται, εἰς ἐξαιρετικάς τινας περιστάσεις, νὰ ἐπιτραπῇ *ἡ ἐξαγωγὴ διαταγῇ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν*. Ἡ ἀπαγόρευσις ὅμως αὕτη δὲν ἰσχύει διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς λιμένας προστρεμιζομένων πολεμικῶν πλοίων, εἰ δὲ τὰ ἐμπορικὰ ἐπιτρέπεται νὰ ἐφοδιάζωνται μὲ τὰς ἀναγκαίας τροφὰς μέχρις ἑνὸς μηνὸς τὸ πολὺ ἀπὸ λόγου τῆς ἀποστάσεως τοῦ τόπου, ἔνθα πρόκειται νὰ πλεύσωσι, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ πληρώματος.

Ἄρθρ. 2. Ὁ παραβάτης τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διατάξεως ὑποβάλλεται παρὰ τῆς ἀρμοδίας τελωνικῆς ἀρχῆς εἰς πρόστιμον λεπτῶν μὲν 50 ἐφ' ἑκάστης ὀκᾶς δημητριακῶν καρπῶν καὶ ἀλεύρων, δραχμῆς δὲ μιᾶς ἐφ' ἑκάστης ὀκᾶς παξιμαδίων, γαλετῶν, ὀρυζίων, ὀσπρίων, γεωμήλων, ἄρτου καὶ παντὸς εἴδους ζυμαρικῶν, ὁ δὲ πλοίαρχος ἰδίως τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 53 τοῦ ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1836 περὶ ἀστυνομίας τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας Β. διατάγματος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Τὰ ψηφισθέντα διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ τρέχοντος ἔτους ἔξοδα διὰ τὰς ἀποζημιώσεις τῶν ἐνόρκων καὶ τῶν μαρτύρων ἐξαντλοῦνται ὅσον οὔπω. Ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των τὰ ἔξοδα ταῦτα δὲν δύνανται ἀκριβῶς νὰ ὑπολογισθῶσιν, ἐξαρτώμενα ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐγκληματικῶν ὑποθέσεων.

Ἡ πληθὺς τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς κρατουμένων ὑποδίκων καὶ τὸ ὥριμον τῶν ἐγκληματικῶν ὑποθέσεων ἠνάγκασαν τοὺς προκα-

τύχους μου νὰ συστήσωσιν ἐν μὲν τῇ πρώτῃ συνόδῳ τῶν κακουργιοδικῶν τοῦ τρέχοντος ἔτους πέντε δικαστήρια ὁρκωτά, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἑπτά, καὶ τὰ μὲν πρῶτα διήρκεσαν ἐπὶ πολύ, τὰ δὲ δεύτερα πρό τινος ἤδη ἤρξαντο τῶν ἐργασιῶν των.

Ἡ σύστασις τῶν εἰρημένων δικαστηρίων καὶ οἱ εἰς τὰ πλημμελειοδικεῖα καὶ τὰς ἀνακριτικὰς ἀρχὰς προσερχόμενοι ἑκάστοτε μάρτυρες ἀπερρόφησαν τὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειωθεῖσαν πίστωσιν διὰ τὰς ἀποζημιώσεις τῶν ἐνόρκων καὶ τῶν μαρτύρων, καὶ ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμον, τὰ ἔξοδα ταῦτα εἰσὶ κατεπείγοντα, ὧν ἡ πληρωμὴ δὲν δύναται ν' ἀναβληθῇ, ἀλλὰ παραχρῆμα πρέπει νὰ γίνηται· διὰ ταῦτα ὑποβάλλεται εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 60,000, ὅπερ παρακαλοῦνται νὰ ἐπιψηφίσωσιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Ὀκτωβρίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης
Μ. ΠΟΤΑΗΣ. »

Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὡς ἔχει, καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Ὀκτωβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ, Μ. ΠΟΤΑΗΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν 60,000 ἐπὶ μὲν τοῦ κεφαλ. Δ'. ἄρθρ. 2, ἀποζημιώσεις συνέδρων καὶ ἐνόρκων, δρ. 10,000· ἐπὶ δὲ τοῦ κεφ. Ι'. ἄρθρ. 4, ἀποζημιώσεις μαρτύρων, δραχ. 50,000 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1855.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Ἐπὶ δὲ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἀποδεξαμένης τῆς Βουλῆς τὴν ἄμεσον τῶν νομοσχεδίων ἐπιψήφισιν διὰ τὸ κατεπεῖγον αὐτῶν, προὐτέθη ἡ συζήτησις τοῦ πρώτου τούτων, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον, παρετήρησέ τις, ὅτι πρό τινων μηνῶν ἐπιψήφισεν ἡ Βουλὴ τὸν περὶ πομπῆς τῶν πλοιάρχων νόμον, οἵτινες φορτόνοντες σίτους ἐν ταῖς παραδουναβίοις ἡγεμονίαις, ἤθελον μεταφέρει τὰ φορτία των ἀλλαχοῦ ἢ ὅπου ὑπεσχέθη ἡ Κυβέρνησις πρὸς τὴν παραχώρητιν ταύτην τῆς Ῥωσσίας. Ἀλλ' ἐνῷ ἀπὸ μόνον τὸν λιμένα τῆς Σύρου διῆλθον τέσσαρα ἑκατομμύρια κοιλῶν, δὲν ἔφειναν παντάπασιν εἰς τὸν τόπον, ἀλλ' ἐτέθησαν ἐπὶ μικρὸν εἰς τὴν διαμετακόμισιν, καὶ ἐντεῦθεν μετεβιβάσθησαν εἰς ἄλλας χαίας, διότι *διαμετακόμισις* σημαίνει, οὕτως εἰπεῖν, πλοῖον ἱστάμενον ἐπ' ἀγκύρας καὶ ἕτοιμον ν' ἀποπλεύσῃ. Καὶ ὅμως ἂν τὰ γεννήματα ταῦτα ἔμενον εἰς τὸν τόπον καὶ ἐπιβάλλετο φόρος τις ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς αὐτῶν, καὶ σιτηρὰ ἐλλείμιν ἔχει ἄρθονα καὶ τὸ δημόσιον ἤθελεν ὠφεληθῇ, χωρὶς νὰ παρεξηγηθῇ καὶ ἡ ὑπόστρεπτις ἡμῶν δι' ὃ φοβεῖται μὴ ἐμποδισθῇ πρὸς τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα ἡ ἐκ τοῦ Δουνάβεως ἐξαγωγή. Ἂν δὲ τὰ ἐκεῖθεν φερόμενα γεννήματα ἐξελληνίζοντο παρ' ἡμῖν, οἱ πλοίαρχοι ἠδύναντο, ἵνα μὴ πληρώνωσι τὸν ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς φόρον, καὶ νὰ πωλῶσιν αὐτὰ ἐντὸς τοῦ Κράτους σίγι ἐπὶ μικρᾷ ὠφελεία. Μὴ γενομένου δὲ τούτου, ἐντεῦθεν καὶ ἡ παρ' ἡμῖν ὑπερτίμησις τῶν σιτηρῶν.

Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ σποδαῖον τοῦτο ζήτημα σχετίζεται πρὸς τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον, προτείνει νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις του, ἵνα λυθῇ τὸ ἀνωτέρω ζήτημα, τοῦ ὁποίου ἔδωκε σήμερον ἁπλῆν ἰδέαν, χωρὶς νὰ ἐμποδίζωμεθα ἀπὸ εἴδος τι μυστικισμοῦ, ὅστις ἀπάδει πρὸς τὰς βουλευτικὰς συζητήσεις.

Ἀντέτεινεν ἕτερος, ὅτι κακῶς ἐφέρθη ἐντεῦθεν ἡ περὶ μυστικισμοῦ αἰτίασις, διότι αἱ βουλευτικαὶ συζητήσεις εἶναι τῷ ὄντι ἐλεύθεραι καὶ οὐδεὶς εἶχε τὴν ἰδέαν νὰ ἐπιβάλλῃ μυστικισμόν. Ἡ φρόνησις ὅμως καὶ αἱ περιστάσεις ἐπιβάλλουσιν ἐνίοτε σιωπήν, ἥτις μὴ τηρουμένη, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ καλὰς συνεπείας. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου πάντες γνωρίζουσιν ὅτι ὁ τόπος ἔχει ἀνάγκην σίτου, καὶ ἂν δὲν ληφθῇ πρόνοια, ἐπαπειλούμεθα ἀπὸ λιμοῦ ὀλεθρίου. Ἀλλ' ἐνῷ ἔρχεται νὰ προλάβῃ τὸ νομοσχέδιον τὴν ἀνάγκην ταύτην, δὲν ἐννοεῖ ὁποίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ περὶ πομπῆς τῶν πλοιάρχων μνησθὲν ζήτημα. Καὶ εἶπε μὲν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἔπρεπε νὰ πληρώνηται φόρος ἐξαγωγῆς ἐπὶ

τῶν ἀπὸ τοῦ Δουνάβεως φερομένων σιτηρῶν, ἀλλ' ἐν ᾧ ἐντεῦθεν ἤθελεν ὠφεληθῇ τὸ ταμεῖον, ἡ ναυτιλία μεγάλας ἤθελεν ὑποστῇ ζημίας καὶ τὸ ἐμπόριον ἀπαντήσει πολλὰ προσκόμματα. Διὸ νομίζει ὅτι δὲν πρέπει νὰ συγχέωνται τὰ δύω ζητήματα ταῦτα, καὶ καλὸν εἶναι νὰ σπεύσωμεν εἰς τὴν ψήφισιν νομοσχεδίου, τοσοῦτον ἀναγκαίου εἰς τὴν τοῦ τόπου ἐξασφάλισιν κατὰ τῆς σιτοδίας.

Καὶ ἄλλος τις προσέθηκεν, ὅτι ἐπιτραπείσης καὶ εἰς τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα τῆς ἀπὸ τοῦ Δουνάβεως ἐξαγωγῆς σίτου, γνωστὸν εἶναι ὅτι ὁ περὶ ποινῆς τῶν πλοιάρχων νόμος ἐλαβε χώραν ἐκ τοῦ τεθέντος ὑπὸ τῆς ρωσσικῆς Κυβερνήσεως ὅρου, ἵνα μετάσχῃ καὶ ἡ Ἑλλὰς τῆς παρεχωρουμένης εἰς τὰς οὐδετέρας δυνάμεις εὐκολίας. Ἀπατᾶται ὅμως ὁ κατὰ πρῶτον εἰπὼν, ὅτι τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα μόλις προσορμιζόμενα εἰς τοὺς λιμένας μας, ἀνεχώρουν ἀμέσως. διότι ἐρχόμενα, ἀπεβίβαζον τὸ φορτίον αὐτῶν, καὶ ἀκολούθως ἢ ἔμενον ἢ μετέφερον αὐτὸ ἀλλαχόσε κατὰ τὸ ἰδιον αὐτῶν συμφέρον, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς δύναται νὰ παρεμποδίσῃ ἢ νὰ ῥυθμίσῃ. Ἂν δὲ παρεπονέθη ἡ Ῥωσσία, μόνα τὰ ὑπὸ γαλλικῶν ἢ ἀγγλικῶν πλοίων προμηθευόμενα σιτηρὰ μετεβιβάζοντο εὐθὺς ἀλλαχόσε, καὶ τοῦτο δὲν ἠδυνάμεθα ἡμεῖς νὰ τὸ ἐμποδίσωμεν. Ἐντεῦθεν, μόλις ἐγένετο ἡ ἐξήγησις αὕτη, ἡ Ῥωσσία ἔπαυσε πάσης παρατηρήσεως ἄλλης. Κακῶς δὲ εἶπεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι διὰ τὴν ἄμεσον τῶν γεννημάτων ἐξαγωγὴν προῆλθε καὶ ἡ παρ' ἡμῖν ὑπερτίμησις τοῦ σίτου, διότι ἡ πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης ὑπερτίμησις τῶν γεννημάτων ὡς συνέπειαν φέρει τὴν ἄφθονον ἐξαγωγὴν ἐγχωρίων σίτων καὶ ἐπομένως τὴν ὑπερτίμησιν αὐτῶν ἐν τῷ τόπῳ. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν διαμετακόμισιν δὲν ἔμενον, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας, οἱ ἐκ τοῦ Δουνάβεως φερόμενοι σῖτοι, ἀλλὰ μόνοι οἱ ἐκ τοῦ Ἰσμαηλίου, οἵτινες, ὡς ἐλεύθεροι πάσης ὑποχρεώσεως, ἠδύναντο νὰ μεταφέρωνται ἀλλαχοῦ τὴν ἰδίαν ὥραν. Ἤδη ὅμως ἀπαγορευομένης τῆς ἐξαγωγῆς διὰ νόμου, ἐννοεῖται ὅτι τοῦ λοιποῦ θέλει παύσει πᾶσα ἐξαγωγή.

Ἐπέφερεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι συνιστῶν τὴν φρόνησιν εἰς τῶν ἀγορευσάντων, ἔπρεπε νὰ ἀναφέρῃ καὶ τὴν περίστασιν καὶ τοὺς λόγους τοὺς προκαλοῦντας τὸ εἶδος τοῦτο τῆς φρονήσεως, διότι ἄλλως ἡ σύστασίς του ἤθελεν εἶσθαι λέξις κενή. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὑπουργεῖον μόνον εἶναι εἰς θέσιν νὰ δώσῃ ἀκριβεῖς ἐπὶ τοῦ προκειμένου πληροφορίας, περιμένει ὥστε ὁ ἐνταῦθα παρὼν ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης νὰ ἐξηγήσῃ ἂν τὰ

καταπλέοντα μὲ σιτηρὰ τοῦ Δουνάβεως ἑλληνικὰ πλοῖα ἀποβιβάζωσι τὸ φορτίον αὐτῶν εἰς τὸν τόπον ἢ, ὡς εἶπε, τὸ ἐναποθέτωσιν ἁπλῶς ἐν τῇ διαμετακομίσει. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἐπληροφορήθη ὅτι, ἐπειδὴ ἐμποδίζεται ἡ ἐξαγωγὴ τοῦ εἰς Τεργέστην φερομένου ἐκ τῶν Πγεμονειῶν σίτου, τὰ πλοῖα τῶν οὐδετέρων δυνάμεων βεβαιωθέντα ὅτι δὲν ἐμποδίζεται παρ' ἡμῖν ἡ ἐξαγωγὴ, καταπλέουσι καὶ ταῦτα εἰς λιμένας ἑλληνικοὺς, ὅθεν ἀποπλέουσιν ὅταν θέλουν. Περιμένει λοιπὸν νὰ δώσῃ ὁ ὑπουργὸς τὰς ἀναγκαίας καὶ περὶ τούτου ἐξηγήσεις. Καλῶς δὲ διϊσχυρίσθη τις ὅτι ἡ διὰ τοῦ φόρου τῆς ἐξαγωγῆς ὠφέλεια τοῦ δημοσίου ἤθελεν εἶσθαι ἐπιβλαβὴς εἰς τὸν τόπον, διότι ἡ τοῦ δημοσίου ὠφέλεια οὐ μόνον συντελεῖ εἰς τὸ νὰ γίνῃ ὁ σῖτος εὐωνότερος, ἀλλὰ καὶ φέρει εἰς θέσιν τὸ δημόσιον νὰ δαψιλεύσῃ, ὡς γίνεται καὶ ἀλλαχοῦ, ἐπαισθήτας εἰς τοὺς ἀρτοποιοὺς βοηθείας. Ἄλλως τε, ἐν ᾧ διὰ τοῦ μέτρου τούτου ἠδύνατο τὸ δημόσιον νὰ φορολογῇ ὅλα τὰ ἐκ τοῦ Κράτους ἡμῶν διαβαίνοντα πλοῖα, συγχρόνως ὁ ἐπὶ μόνης τῆς ἐξαγωγῆς ἐπιβαλλόμενος φόρος παρέχει τὸ συμφέρον εἰς τοὺς ἐμπόρους νὰ πωλῶσι τοὺς σίτους των ἐντὸς τοῦ Κράτους. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς ὅτι ἐκ τοῦ τοιούτου φόρου θέλει ζημιωθῇ ἡ ναυτιλία, διότι φόρος εἰς 3 ἢ 4 τοῖς 100 ὁριζόμενος, δὲν εἶναι ἐπαισθητὸς καὶ πληρώνεται ἄλλως ὑπὸ τοῦ ἀγοράζοντος τὸν σῖτον καταναλωτοῦ. Ἐκτὸς δὲ τούτου δὲν εἶναι δίκαιον νὰ συνεισφέρῃ καὶ ἡ ναυτιλία εἰς τὰ κοινὰ βάρη; Ἐν ᾧ δὲ φορολογεῖται τοσοῦτον ἡ γεωργία, εἶναι δικαία, εἶναι συνταγματικὴ ἡ ἀνισότης αὕτη τῶν φόρων; Διὸ ἐπιμένει εἰς ὅσα καὶ διὰ τῆς πρώτης ἀγορεύσεώς του ἐξέθηκεν.

Ἀπαντήσαντος δέ τινος τῶν πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἐὰν αὐστριακὰ ἢ ἄλλα οὐδέτερα πλοῖα καταπλέωσιν εἰς τοὺς λιμένας ἡμῶν, τοῦτο δὲν ἀνήκει εἰς τὴν ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν νὰ τὸ ἐξετάσῃ, καὶ εἰς μόνας ἀπόκειται τὰς Κυβερνήσεις αὐτῶν νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς τηρήσεως τῶν ὑποσχεθέντων· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι οὔτε ὁ καιρὸς ἐπιτρέπει οὔτε εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις συμφέρει νὰ καταβῶμεν εἰς λεπτομερείας τοῦ παρεμπεσόντος τούτου ζητήματος, καὶ ἐπειδὴ ἠθέλομεν εὑρεθῇ εἰς κύκλον ἀδιέξοδον ὅλως, εὔχεται νὰ μὴ προβῇ τὸ Σῶμα πλειότερον καὶ νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀνὰ χεῖρας νομοσχεδίου. Ἐπειδὴ ὅμως ἐγένοντο παρατηρήσεις τινὲς ἄδικοι κατὰ τῆς ἑλληνικῆς ναυτιλίας, θεωρεῖ χρέος του νὰ εἴπῃ, ὅτι εἰς οὐδεμίαν ἴσως ἐποχὴν ἄλλην ἡ ναυτιλία τῆς Ἑλλάδος δὲν ὑπέστη ὅσας

ὑπομένει σήμερον ζημίας. Ὁλόκληροι καταστάσεις τῶν ναυτικῶν νήτων, μεταβληθεῖται εἰς κεφάλαια, μένουσι νεκραὶ καὶ ἀποκεκλεισμέναι εἰς διαφόρους ρωσσικοὺς λιμένας, τὰ δὲ μικρὰ ἐκ σιτηρῶν ὠφελήματά των δὲν ἐπαρκοῦσιν οὐδ' εἰς τῶν τόκων τὴν πληρωμήν. Ἀποκρούων λοιπὸν ὅτι ἡ ἑλληνικὴ ναυτιλία παρουσιάζεται προοιμιοῦχος, παρατηρεῖ, ὅτι μόνον αὐτῆς προνόμιον εἶναι τὸ νὰ παρέχῃ μεγάλας εἰς τὸ δημόσιον ὠφελείας, καὶ εἰς τὴν ἐξήγησιν ταύτην ἀρκούμενος, συνίστησι καὶ αὖθις νὰ κλείσῃ πᾶσα περαιτέρω συζήτησις.

Ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι προκληθεὶς νὰ διασαφήσῃ ἂν τὰ ἐκ τοῦ Δουνάβεως καταπλέοντα ἑλληνικὰ πλοῖα ἀποβιβάζωσι τὸν σῖτον αὐτῶν εἰς τὸν τόπον ἢ ἁπλῶς τὸν ἐναποθέτωσιν ἐν τῇ διαμετακομίσει, παρατηρεῖ, ὅτι κατὰ τοῦτο δὲν δύνανται αἱ τελωνιακαὶ ἀρχαὶ ἢ νὰ συμπορῶνται μὲ τοὺς τελωνιακοὺς καὶ περὶ ποινῆς τῶν πλοιάρχων νόμους. Ἤδη δὲ, ἀπαγορευομένης διὰ τοῦ προκειμένου νόμου τῆς τῶν γεννημάτων ἐξαγωγῆς, καθιεροῦται ἡ ἀπαγόρευσις πάσης τοιαύτης ἐξαγωγῆς. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν δευτέραν τοῦ βουλευτοῦ ἐρώτησιν, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος δὲν ἔχει ὑποχρέωσίν τινα ἀπέναντι τῆς Ῥωσσίας νὰ ἐξετάσῃ τί ἐνεργοῦσιν οἱ πλοίαρχοι τῶν οὐδετέρων δυνάμεων, καὶ ἂν ὁ παρ' αὐτῶν φερόμενος εἰς τοὺς λιμένας μας σῖτος εἰσάγηται πρὸς κατανάλωσιν ἢ πρὸς μεταφορὰν αὐτοῦ εἰς ἄλλα μέρη.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ παρεμβληθὲν ζήτημα εἶναι σπουδαῖον, ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ψηφίσῃ μὲν τὸ ἀνὰ χεῖρας νομοσχέδιον, νὰ ἀναβάλῃ δὲ τὴν λύσιν τοῦ ἀνωτέρω ζητήματος εἰς ἄλλην τινὰ συνεδρίασιν· ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι δὲν θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν ἀναβολὴν ταύτην, ἐπειδὴ διὰ τοῦ προκειμένου νόμου ὅλα τὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα φερόμενα ἔξωθεν σιτηρὰ θέλουσιν ὑπάγεσθαι εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐξαγωγῆς. Ἐπειδὴ δὲ δι' αὐτὸ τοῦτο μάλιστα ὁ ἀνὰ χεῖρας νόμος κατεπείγει, παρακαλεῖ νὰ θεωρηθῇ ὡς τοιοῦτος καὶ νὰ προδῇ τὸ Σῶμα εἰς τὴν ψῆφισίν του.

Ἐπὶ τούτοις γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Θεοχαρόπουλον καὶ Ν. Καίρην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὑφ' ἡμᾶς προσαρτώμενον τῆς ψηφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν πλειψηφεῖ δι' ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Ν	Σόλων Κρεττενίτης	
Δημήτριος Ὀρεινός		Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Ν. Δεληγιάννης	Ν
Νικόλαος Π. Καίρης	Ν	Δ. Γαβρᾶς	Ν
Ἀναγνώστης Γιανναυλίδης	Ν	Β. Βαρβαρίγος	Ν
Δημήτριος Τσάκρης	Ν	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν
Γεώργιος Τσάκρης		Α. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Νικόλαος Ἰατρός		Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν
Σκορλάτος Σούτσος		Ἠλίας Παπαδάκης	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ἀθαν. Δεληλόπουλος	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Σταῦρος Βλάχος		Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Κωνστ. Δημητριάδης	Ν
Σωτήριος Στράτος		Βελισ. Νικολαΐδης	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας	
Φίλων Φίλωνος	Ν	Πέτρος Δεληγιάννης	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Νικόλαος Μπούκουρας	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Π. Κολποδῖτος	
Γ. Δ. Τσιγκουράκος		Ἐμ. Ἀντιπᾶς	Ν
Ἀναγν. Παπαθανασίου	Ν	Γ. Πανοπριστόπουλος	Ν
Γεώργιος Κονδύλης		Μιχ. Τριανταφυλλόπουλος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Χρῆστος Ράγκος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν
Βασίλειος Νώνης	Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Ν
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Α. Ζῶτος	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν
Γ. Γιωλδάσης		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Ν. Γρανίτσας		Σ. Κοπανίτσας	Ν
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης		Α. Κερφιωτάκης	
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ν	Λουκᾶς Στεφάνου	

Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . Ν
Ἰω. Ταμπακόπουλος . . . Ν	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Π. Πατρινός . . . . . Ν
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . Ν	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . Ν	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .
Α. Μαυροειδής . . . . . Ν	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Γ. Κεφάλας . . . . . Ν	Ν. Α. Μιώτασης . . . . .
Ἀναγνώστης Τσάκας . . Ν	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος . . .	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . .
Κωνστ. Κουρκουμέλης . . .	Γ. Νικολάου . . . . .
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .	Γεώργ. Ναύτης . . . . .
Παναγιώτης Παπατσώνης . .	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . Ν
Ἰω. Προβιλέγιος	Ἀντ. Ρενουάρδος . . . . Ν
Ἰω. Ταταράκης	Σταμ. Δάρας . . . . . Ν
Σ. Βαρότσης . . . . . Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . Ν
Χ. Σουμαρίπας . . . . . Ν	Παναγιώτης Ψάθης . . . .
Π. Δημητρακόπουλος . . . Ν	Νικόλαος Νάζος . . . . Ν
Π. Χρυσοβέργης	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . Ν
Α. Παπαδημητριάδης . . Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . Ν
Δ. Κοκοτάκης	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . Ν	Γεώργ. Ι. Σταΐκος . . . . Ν
Ἰωάν. Εὐσταθίου . . . . Ν	Δημήτρ. Σταΐκος . . . . Ν
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .	Α. Κιζάνης . . . . . Ν
Γεώργιος Μπάνης	Παντολέων Κουντουριώτης . Ν
Νικόλαος Πιεράκος	Δημήτριος Μπουδούρης . . Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . Ν
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Μ. Χουρμουζης . . . . . Ν
Γρηγόριος Πατριάρχέκς . . Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . .
Π. Χριστόπουλος	Γεώργ. Ριζόπουλος . . . . Ν
Π. Κανελλόπουλος	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Λύγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . Ν
Σπ. Πήλληκας	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . Ν
Ν. Πανουριὰς . . . . . Ν	Α. Μάντσαρης . . . . .
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .	

Ἀναγνωσθέντος οὕτω τοῦ 1 ἄρθρου, ἠρώτησέ τις ἐὰν ἔμπορος εἰσάγων παρ' ἡμῖν σῖτον, ἵνα κατασκευάσῃ δίπυρον, δύναται νὰ ἐξαγάγῃ αὐτόν.

Ἀπήντησε δὲ ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι τοῦτο θέλει εἶσθαι ἐξαιρετικὴ περίπτωσις, καθ' ἣν, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις πεισθῇ

ὅτι δὲν μειοῦται ὁ ἐγχώριος σῖτος, δύναται νὰ τὸ ἐπιτρέψῃ. Ἄλλως εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις δὲν πρέπει νὰ εἴμεθα ἀποκλειστικοί, διότι ἐνδέχεται αὐταὶ αἱ ἐμπόλεμοι δυνάμεις νὰ ζητήσωσιν αὖριον τὴν κατασκευὴν τοιούτου διπύρου.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὸ 1 καὶ 2 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ὁμοίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ψηφοφορίας, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον σχεδὸν ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον 1.

Ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴ δημητριακῶν καρπῶν, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς βρώμης, ἀλεύρων, παξιμαδίων, γαλετῶν, ὀριζίων, ὀσπρίων, γεωμήλων, ἄρτου καὶ παντὸς εἴδους ζυμαρικῶν, μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1856.

Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη δύναται νὰ παραταθῇ διὰ Β. διατάγματος καὶ πέραν τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, ἢ καὶ νὰ καταργηθῇ πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης, ἐὰν ἤθελον ἐκλείψει οἱ λόγοι τῆς ἀπαγορεύσεως.

Ὡσαύτως, διαρκούσης τῆς ἀπαγορεύσεως, δύναται εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἐξαγωγὴ, διαταγῇ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν. Ἡ ἀπαγόρευσις ὅμως αὕτη δὲν ἰσχύει διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς λιμένας προσορμιζομένων πολεμικῶν πλοίων· εἰς δὲ τὰ ἐμπορικὰ ἐπιτρέπεται νὰ ἐφοδιάζωνται μὲ τὰς ἀναγκαίας τροφὰς, μέχρις ἑνὸς μηνὸς τὸ πολὺ, ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως τοῦ τόπου, ἔνθα πρόκειται νὰ πλεύσωσι, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ πληρώματος.

Ἄρθρον 2.

Ὁ παραβάτης τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διατάξεως ὑποβάλλεται παρὰ τῆς ἁρμοδίας τελωνιακῆς ἀρχῆς εἰς πρόστιμον λεπτῶν μὲν 50 ἐφ' ἑκάστης ὀκᾶς δημητριακῶν καρπῶν καὶ ἀλεύρων, δραχμῆς δὲ μιᾶς ἐφ' ἑκάστης ὀκᾶς παξιμαδίων, γαλετῶν, ὀριζίων, ὀσπρίων, γεωμήλων, ἄρτου καὶ παντὸς εἴδους ζυμαρικῶν, ὁ δὲ πλοίαρχος ἰδίως τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ ἀπὸ 13 Δεκεμβρίου 1836 περὶ ἀστυνομίας τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας Β. διατάγματος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερου-

σίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προεβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἑτέρου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως νομοσχεδίου, καὶ γενομένης ὁμοίας ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 60000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου, καὶ ἡ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΨΗΦΑΣΑΝΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Ν	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν
Δημήτριος Ὀρεινός		Βασίλειος Νώνης	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Σταμάτιος Μέττας	Ν
Πέτρος Καμπανὴς	Ν	Δημήτριος Ζώτος	Ν
Νικόλαος Π. Κυΐτης	Ν	Γ. Ἰω. Γιολδάσης	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Ν. Α. Γρανίτσας	
Δημήτριος Τσάκρης	Ν	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	
Γεώργιος Τσάκρης	Ν	Σ. Χ. Στεργιόπουλος	Ν
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	Ν
Σκαρλάτος Σούτσος		Σόλων Κρεστενίτης	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γεώργιος Διαμάντης	
Σταῦρος Βλαχὸς	Ν	Ν. Δελιγιάννης	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ι. Γαβρᾶς	Ν
Σωτήριος Στρατὸς		Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Θεμ. Ἀνδρούτσος Α. Ζαΐμης	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Δεων. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν
Νικόλαος Τσίλιος	Ν	Ἰλίας Παπαδαΐης	
Κων. Γριβογεώργης	Ν	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος		Ἰωάννης Ζάρκος	
Ἀναγνώστης Παπαβασιλείου	Ν	Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	Ν
Γεώργιος Κονδύλης		Βελισάριος Νικολαΐδης	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας	

Πέτρος Δελιγιάννης		Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	
Γ. Α. Λυτωνόπουλος	Ν	Γεώργιος Μπάνης	
Κων. Δαμπρινόπουλος		Νικόλαος Πιτσάκος	
Νικόλαος Μπενάκουρας		Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Π. Κολοκοτρώνης		Δημήτριος Πανουκάκος	
Ἐμμ. Ἀντίπας	Ν	Γρηγόριος Πατριαρχέας	
Γ. Παναγιωτόπουλος	Ν	Π. Χριστόπουλος	
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος		Π. Κανελλόπουλος	Ν
Χρῆστος Ῥάγκος	Ν	Νικόλαος Μοσχούλας	
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν	Σπ. Πετμεζᾶς	
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Ν	Ν. Παναγιᾶς	Ν
Νικόλαος Ματθαίου	Ν	Κωνσταντῖνος Βλάχος	
Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν
Σ. Κοπανίτσας	Ν	Σιδέρης Πρέτσικας	
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν	Π. Πατρινὸς	Ν
Α. Κορφιωτάκης		Χρ. Τσαλαμίδας	Ν
Γ. Γιατράκος	Ν	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Λουκᾶς Στεράνου		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	Ν
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος		Ν. Α. Μπότσαρης	
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	Ν	Κ. Δαρειώτης	
Γ. Ν. Βεζελιώτης		Ἰω. Σκουζέντσος	
Β. Π. Δημητρακόπουλος		Γ. Νικολάου	
Ἀναγνώστης Δεληγόπουλος	Ν	Γεώργιος Ναούτης	
Α. Μαυροειδὴς	Ν	Μιχαὴλ Σολωμὸς	Ν
Γ. Κεφάλας		Ἀν. Ῥενσυάρδος	Ν
Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν	Στ. Δάρας	Ν
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος		Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Κων. Ἰω. Κουμουνδοῦρος		Παναγιώτης Ψάθης	
Ἀλέξανδρος Κουρκουμέλης		Νικόλαος Νάζος	Ν
Παναγιώτης Παπατσώνης		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Ἰω. Προβιλέγιος		Δημ. Πολυχρονόπουλος	Ν
Ἰω. Τατσάκης		Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Σ. Βαρότσης	Ν	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	Ν
Χ. Σουμαρίπας	Ν	Δημ. Σταΐκος	Ν
Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Α. Κιζάνης	Ν
Π. Χρυσοβέργης		Παντολέων Κουσουριώτης	Ν
Α. Παπαδημητριάδης	Ν	Δημήτριος Βουδούρης	Ν
Δ. Κοκοτάκης		Σταμάτιος Γ. Δοκὸς	Ν
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	Ν	Μ. Χουρμούζης	Ν
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	

Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . Ν
Εὐαγγέλης Κοντογιάννης .	Α. Μάντσαρης . . . . .
Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	

Ἀναγνωσθὲν οὕτω τὸ 1 καὶ μοναδικὸν ἄρθρον, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ὁμοίας ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν ψηφοφορίας, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον σχεδὸν ὅμοιον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76. Ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν ἑξήκοντα χιλιάδων, ἀριθ. **60.000**, ἐπὶ μὲν τοῦ κεφαλαίου Δ'. ἄρθρ. **2** (ἀποζημιώσεις συνέδρων καὶ ἐνόρκων) δραχ. **10,000**· ἐπὶ δὲ τοῦ κεφαλαίου Η. ἄρθρου **4** (ἀποζημιώσεις μαρτύρων) δραχ. **50,000** τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους **1855**.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρετήρησέ τις μετὰ ταῦτα, ὅτι χθὲς γενομένου λόγου περὶ τῆς καταστροφῆς τῶν δασῶν, διεβεβαίωσέ τις τῶν βουλευτῶν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον σκέπτεται νὰ φέρῃ νόμον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ἐρωτᾷ λοιπὸν σήμερον τὸν ὑπουργὸν ἂν τῷ ὄντι τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβε πρόνοιαν περὶ τοῦ τοσοῦτον σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης ἀπαντήσαντος, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει λάβει ὑπὸ σκέψιν τὸ ζήτημα, παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἐκτὸς τοῦ σήμερον ἐπιψηφισθέντος νομοσχεδίου περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν, ὁ τόπος ἔχει ἀνάγκην καὶ εἰσαγωγῆς ἄλλων, διότι τὰ ὑπάρχοντα δὲν ἀρκοῦσι ν' ἀπαντήσωσι μέχρι τέλους τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν νὰ προμηθευθῆ ἔξωθεν ποσὸν ἀνάλογον καὶ ἀποστείλῃ ἐξ αὐτοῦ εἰς τὰς ἐπαρχίας, πολλαὶ τῶν ὁποίων μαστίζονται ἀπὸ τοῦδε ὑπὸ τὰς σιτοδείας.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι ἐκ περιστάσεως εἶναι εἰς θέσιν νὰ

πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβε πρόνοιαν νὰ μεταφέρῃ εἰς Πειραιᾶ 60000 κοιλῶν σίτου, ἑτέρας δὲ 50000 προμηθεύεται νὰ προμηθευθῇ ἐξ Ἀλεξανδρείας.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης διεβεβαιώσαντος τὴν Βουλὴν ὅτι διετάχθη ἤδη ἡ ἀγορὰ αὐτῶν, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐθ. Καχαγιᾶς.
Α. Ν. Πετιμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΕ.

Τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν δαπανῶν τῆς Βουλῆς διὰ τὴν λήγουσαν σύνοδον, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐπεξειργάσθη μετ' ἐπιστασίας τὸν ἀπολογισμὸν τῆς διαχειρίσεως τοῦ ταμίου τῆς Βουλῆς Κ. Α. Ἀβέρωφ κατὰ τὴν λήγουσαν ἤδη σύνοδον.

Εὑροῦσα δ' αὐτὸν βασιζόμενον εἰς τὸν ἐπιψηφισθέντα προϋπολογισμὸν καὶ τὰς γενομένας πληρωμὰς ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν ἐνταλμάτων τοῦ προέδρου καὶ δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, ὑποβάλλει εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Σώματος.

Κατὰ τὸν πίνακα τοῦ ἀπολογισμοῦ τούτου, θέλετε παρατηρήσει, Κύριοι, ὅτι αἱ προϋπολογισθεῖσαι διὰ τῶν δύω προϋπολογισμῶν τῆς 28 Φεβρουαρίου καὶ 8 Ἰουνίου τ. ἐ. δαπάναι ἀναβαίνουσιν εἰς δραχμὰς 355,963· τὰ δαπανηθέντα, ἐπὶ μὲν τῆς

διαχειρίσεως τοῦ ταμείου Κ. Ἀβέρωφ, εἰς δραχ. . 290,525:94,
ἐπὶ δὲ τοῦ προσωρινοῦ προεδρείου . . . . . 8,268.

Τὸ ὅλον δραχ. . 298,793:94.

Τὰ ληφθέντα παρὰ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου δι' ἐνταλμάτων τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν ἐπὶ τῇ βάσει αἰτήσεων τοῦ προεδρείου, ὑπὸ μὲν τοῦ ταμείου Κ. Ἀβέρωφ εἰς δρ. 294,032:61, ὑπὸ δὲ τοῦ προσωρινοῦ προεδρείου, εἰς δραχμὰς 8,268· τὸ ὅλον δραχ. 302,300:61. Τὰ δὲ μένοντα διαθέσιμα, ἐκ μὲν τῶν προϋπολογισθέντων δραχ. 57,169:06, ἐκ δὲ τῶν ληφθέντων χρημάτων εἰς δραχ. 3,506:67, προκυπτούσας ἐκ τοῦ κανονίου τῆς ἀγορᾶς βιβλίων, τῆς συνδρομῆς τῆς γεωργικῆς ἐφημερίδος καὶ τοῦ τυπογραφικοῦ χάρτου.

Ἡ ἐπιτροπὴ σας θεωρεῖ καθῆκόν της νὰ παρατηρήσῃ ὅτι, ἐν ᾧ οὐδεμία ὑπερβασις ἐγένετο τῶν προϋπολογισθέντων οὔτε κατὰ κεφάλαιον οὔτε κατ' ἄρθρον, καὶ ἐν ᾧ δὲν ἔμεινεν ἐκκρεμὴς κἀμμία ἀπαίτησις, κατελείφθη μολαταῦτα περίσσευμα δραχμῶν 57,169, προκῦπτον ἀπὸ τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τοῦ κανονισμοῦ ἐπὶ τῆς ἀπουσίας τῶν κυρίων βουλευτῶν καὶ ἀπό τινα ἄλλα κονδύλια μετὰ φειδοῦς ὑπὸ τοῦ Κ. προέδρου διαχειρισθέντα.

Ἡ Βουλὴ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν οὕτως ἔχοντα τὸν ἀπολογισμόν, θέλει διαβεβαιωθῇ ἐκ νέου, ὅτι ὁ ταμίας αὐτῆς Κ. Ἀβέρωφ ἐτήρησε καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον εἰς τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτῷ χρηματικὴν διαχείρισιν αὐστηρὰν ἀκρίβειαν, καὶ τὴν ἐγνωσμένην τιμιότητα, μεθ' ἧς διεκρίθη καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Ὀκτωβρίου 1855.

Ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ

Χρ. Ῥάγκος, Κ. Λαμπρινόπουλος,
Χ. Τσαλαμιδᾶς.

Ἀπολογισμὸς τῆς διαχειρίσεως τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς

Προυπολογισθέντα.

Διαίρεσις Κεφ.	Διαίρεσις Ἄρθρ.	Διακρίσεις κονδυλίων	Ποσὰ κατ' ἄρθρον Δραχ.	Λ.	Ποσὰ κατὰ κεφάλαια Δραχ.	Λ.	Ἀκριβέστερα ποσὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν Δραχ.	Λ.
Α.	1	Ἀποζημίωσις τῶν Κ. βουλευτῶν κατ' ὅλην τὴν σύνοδον	267408				294032	61
	2	Ὁρισμὸς ἐπὶ τῆς συνόδου τῶν 40 ἡμερῶν	36000					
	3	Ὁρισμὸς κληρωθέντων κατὰ τὸν διαιρέσιμον	5742		309150			
Β.	1	Μισθὸς τοῦ ἀρχιγραμματέως καὶ πρωτοκολλητοῦ ἐπὶ ἓν ἔτος	4800					
	2	Δύο συντακτῶν ὡσαύτως	4800					
	3	Ἑνὸς λογιστοῦ καὶ τοῦ ἀρχιστρώτορος ὁμοίως	3600					
	4	Δύο βοηθητικοῦ προσωπικοῦ	4000					
	5	Δύο κλητήρων	2160					
	6	Μισθώσεως κλητήρων καὶ χιλίων	5625					
	7	Ἀντιμισθία τῶν ἀναγκαίων διὰ τὸν διαιρέσιμον	1246		26231			
		Ὑλικὰ ἔξοδα.						
Γ.	1	Προμήθεια γραφικῆς ὕλης	750					
	2	Τυπογραφικὰ χαρτὶ δι' ἐφημερίδα, ἐκθέσεις κλπ.	2000					
	3	Συνδρομὴ περιοδικῶν συγγραμμάτων, ἀγορὰ βιβλίων καὶ ἀντικαταστάσεις τῶν ἀπολεσθέντων	3600					
	4	Συνδρομὴ ξένων ἐφημερίδων	2100					
	5	Ὁρισμὸς ἐγχωρίων	1600					
	6	Δεσιὰ τῶν βιβλίων τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ ἀναγνωστηρίου	1000					
	7	Φωτισμὸς τοῦ καταστήματος τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ ἀναγνωστηρίου καθ' ὅλην τὴν σύνοδον	200					
	8	Διὰ προμήθειαν καπνοῦ	150		10800			
		Ἐπικαιρικὰ κλπ.						
Δ.	1	Ἄγορὰ ἐπίπλων καὶ σκευῶν τοῦ βουλευτηρίου	2290					
	2	Ἀνάπλασις τοῦ ἀναγνωστηρίου	572					
	3	Ἄγορὰ τῶν ἐπίπλων αὐτοῦ	250		3112			
Ε.	1	Ἀπροσδιορίστους δαπάνας	1550	(α)				
	2	Ἀκατάσχετος δαπάνας τοῦ προέδρου καθ' ὅλην τὴν σύνοδον	2000					
	3	Ὁμοίως τοῦ προέδρου τῆς παρελθούσης συνόδου	2000		5550			
		Καθυστερούντα.						
Στ	1	Εἰς τὸν βιβλιοδέτην Ἀγγελόπουλον διὰ δέκατα βιβλίων τῆς Ε. συνόδου τῆς γ. περιόδου	300					
	2	Εἰς τὸν συντάκτην Σ. Σοφιανὸν πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας του μετὰ τὴν λῆξιν τῆς παρελθ. συνόδου	200					
	3	Εἰς τὸν ἀστυφύλακα Ἀθ. Χριστοδούλου πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας του	420					
	4	Εἰς τοὺς χρηματίσαντας κλητῆρας μετὰ τὴν λῆξιν τῆς Βουλῆς Χ. Ἀναγνωστόπουλον καὶ Α. Κυριακάλλην	200		1120		294032	61
					355963			

(α) Αἱ 1000 δραχ. ἐδόθησαν χρηματικῶς διὰ καλλιτέρευσιν τοῦ ἀριστικοῦ κήπου τοῦ καταστήματος.

Παρατηρήσεις.

Εἰς βάρος τοῦ προυπολογισμοῦ καταλογίζονται τὰ ἑξῆς:

(α) Ἀποζημίωσις τῶν βουλευτῶν τοῦ Διακρίσιμου δραχ. 5742
(β) Τῶν ἐπιπλείων τοῦ μηνὸς Διακρίσιμου " 1216
(γ) Τῶν ἐδίων τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου " 1270
8228,

αἵτινες ἐπληρώθησαν διὰ καταστάσεων τοῦ προσωπικοῦ προεδρείου καὶ δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ ταμείου Κ. Ἀβέρωφ· ἀφαιρουμένων τοῦ ποσοῦ τούτου, τὰ μένοντα ἐκ τῶν προϋπολογισθέντων διαθεσίμων ἀνέβαινεν εἰς δραχ. 57,169.06.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Ὀκτωβρίου 1855.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ Κάτοπτρον

Χρ. Ῥάγκος, Κ. Λαμπρινόπουλος, Χ. Τσαλαμιδᾶς.

κατὰ τὴν Β'. Σύνοδον τῆς Δ'. Περιόδου.

Δαπανηθέντα.

Διαίρεσις Κεφ.	Διαίρεσις Ἄρθρ.	Διακρίσεις κονδυλίων.	Ποσὰ κατ' ἄρθρον Δραχ.	Λ.	Ποσὰ κατὰ κεφάλαια Δραχ.	Λ.	Παρατηρήσεις
Α.	1	Ἀποζημιώσεις τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐπὶ μίαν ὅλην	234462	46			
	2	Ὁρισμὸς ἐπὶ τῆς συνόδου τῶν 40 ἡμερῶν	18693	15			
	3	Ὁρισμὸς κληρωθέντων κατὰ τὸν διαιρέσιμον			253155	61	
Β.	1	Μισθὸς τοῦ ἀρχιγραμματέως καὶ τοῦ πρωτοκολλητοῦ ἐπὶ ἓν ἔτος	3600				
	2	Ὁρισμὸς δύο συντακτῶν ἐπὶ ὅλον μῆνα	3600				
	3	Ἑνὸς λογιστοῦ καὶ τοῦ ἀρχιστρώτορος ὁμοίως	2700				
	4	Ὁμοίως τῶν βοηθητικοῦ προσωπικοῦ	3965				
	5	Ὁμοίως δύο κλητήρων	1620				
	6	Ὁμοίως κλητήρων καὶ χιλίων	5625				
	7	Μισθώσεως τοῦ δικτύου προσωπικοῦ διὰ τὸν διαιρέσιμον			21110		
		Ὑλικὰ ἔξοδα.					
Γ.	1	Προμήθεια γραφικῆς ὕλης	650				
	2	Ὁμοίως τυπογραφικοῦ χάρτου διὰ τὰς ἐκθέσεις, συμπεριλήψεως καὶ τῶν πρακτικῶν	1890	35			
	3	Συνδρομὴ περιοδ. συγγραμμάτων, ἀγορὰ βιβλ. κλπ.	386				
	4	Συνδρομὴ ξένων ἐφημερίδων	1701	38			
	5	Ὁμοίως ἐγχωρίων	806	50			
	6	Δεσιὰ τῶν εἰς βιβλιοθήκην ἀποσταλέντων πρακτικῶν κλπ.	932	75			
	7	Φωτισμὸς τῶν φυλακίων τοῦ καταστήματος καὶ τοῦ ἀναγνωστηρίου	117	50			
	8	Προμήθεια καπνοῦ	80		6594	48	
		Ἐπικαιρικὰ κλπ.					
Δ.		Ἀγορὰ ἐπίπλων καὶ σκευῶν τοῦ βουλευτηρίου	2219	10			
	1	Ἀνάπλασις τοῦ ἀναγνωστηρίου	560				
	2	Ἀγορὰ νέων ἐπίπλων αὐτοῦ	250				
	3	Δεσιὰ ἀριστοδικτύου δαπάνης	1516	75	3029	10	
Ε.	1	Ἀκατάσχετος δαπάνης τοῦ προέδρου καθ' ὅλην τὴν σύνοδον	2000				
	2	Ὁμοίως τοῦ προέδρου τῆς παρελθούσης συνόδου	2000		5516	75	
		Καθυστερούντα.					
Στ	1	Εἰς τὸν βιβλιοδέτην Ἀγγελόπουλον διὰ δέκατα βιβλίων τῆς Ε. συνόδου τῆς γ. περιόδου	300				
	2	Εἰς τὸν συντάκτην Σ. Σοφιανὸν	200				
	3	Εἰς τὸν Ἀθανάσιον Χριστοδούλου, ἀστυφύλακα	400				
	4	Εἰς τοὺς χρηματίσαντας κλητῆρας μετὰ τὴν λῆξιν τῆς Βουλῆς Χ. Ἀναγνωστόπουλον καὶ Α. Κυριακάλλην	200		11		
			Δραχ.		290525	94	

Ἀνακεφαλαίωσις.

Προϋπολογισθέντα Δραχ. 355.963
Δαπανηθέντα " 298,793.94
περίσ. τοῦ προϋπολογισμοῦ " 57169.06

Διαχείρισις Δραχ.
Ἀκριβέστερα " 302,300.61
κληρωθέντα " 298,793.94
περίσσευμα τῶν λογ/σμων 3,506.67

Ὁ ταμίας τῆς Βουλῆς

Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ.

Μετὰ ταῦτα λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ὁ γερουσιαστὴς Γ. Γλαράκης δὲν ὑπάρχει πλέον εἰς τὴν ζωήν. Περὶ τοῦ ἀοιδίμου τούτου ἀνδρὸς ἂς τῷ συγχωρηθῇ νὰ εἴπῃ ὀλίγας λέξεις.

Ὁ Γεώργιος Γλαράκης ἀνήκει εἰς τὴν χορείαν τῶν μεγαλουργῶν ἐκείνων ἀνδρῶν, οἵτινες ἐπεχείρησαν καὶ ἐπραγματοποίησαν τὸ μέγα ἔργον τὸ ἀναπείσαν τοὺς τάφους τῶν προγόνων, τὸ καταπλῆξαν καὶ συγκινήσαν τὴν οἰκουμένην, τὸ ἀποτινάξαν τὸν βαρὺν καὶ μακροχρόνιον ζυγὸν τῆς δουλείας, τὸ ἀποκατεστῆσαν τὴν Ἑλλάδα αὐτόνομον, βασιλευομένην, συνταγματικὴν, ἐφάμιλλον πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα καὶ ἀξίαν τῶν συμπαθειῶν τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Ὁ Γεώργιος Γλαράκης, ἀνήκει εἰς τὴν χορείαν τῶν μεγαλουργῶν ἐκείνων ἀνδρῶν τῆς ἐπαναστάσεώς μας, οἵτινες ἀνὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἐδοξάσθησαν, καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ἀνήκει ὁ ἔπαινος, ὁ θαυμασμὸς, ἡ δόξα, ἡ τιμὴ, τὸ ἄβιον σέβας. Ὁ Γ. Γλαράκης ἐχρημάτισε·

α') Ὡς γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν (ἐπὶ Φλέσσα ὑπουργοῦ) καὶ τῆς Ἀστυνομίας ἀπὸ τοῦ **1823** μέχρι τοῦ **1826**.

β') Ὡς γενικὸς γραμματεὺς τῆς ἐπικρατείας ἐπὶ διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπὸ τοῦ **1826—1827**.

γ') Ὡς γραμματεὺς τῆς ἐπικρατείας ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ συγχρόνως ἐπὶ τῶν ναυτικῶν, ἐπὶ ἀντικυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ **1827** μέχρι τῆς ἐλεύσεως τοῦ Κυβερνήτου, ὅτε ἦτο συγχρόνως διωρισμένος μέλος καὶ γραμματεὺς τοῦ περὶ εἰρηνοποιήσεως μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ὀθωμανικῆς Πύλης συμβουλίου, τὸ ὁποῖον ἡ ἐν Τροιζῆνι ἐθνικὴ Συνέλευσις κατέστησε διὰ τοῦ ΙΣ'. ψηφίσματός της, καὶ ὑπέγραψεν ὡς τοιοῦτον τὴν παραδοχὴν τῆς πρώτης ἐν Λονδίνῳ Συνδιασκέψεως μεταξὺ τῶν τριῶν συμμάχων Δυνάμεων, Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ρωσσίας 6 Ἰουλίου **1827**. ἥτις εἶναι ἡ πρώτη ἐπίσημος πρᾶξις μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν τριῶν προστατίδων δυνάμεων.

δ') Ὡς γραμματεὺς τῆς ἐπικρατείας ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ συγχρόνως ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ἐπὶ τοῦ Κυβερνήτου ἀπὸ τοῦ **1831** μέχρις Ἀπριλίου **1832**.

ε) Ὡς νομάρχης Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος ἀπὸ τοῦ **1833—1836**.

ς') Διοικητὴς Μεσσηνίας **1837**.

ζ') Ὡς ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ναυτικῶν καὶ συγχρόνως ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως **1838** καὶ **1839**.

η) Ὡς Γερουσιαστὴς ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου **1845**.

θ') Ὡς ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ συγχρόνως ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν **1847** καὶ **1848**.

ι) Ὡς ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν κατὰ τὸ **1849**, ὅτε μετετέθη ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον.

Πρᾶξάτε δὲ ιά) Ὡς πληρεξούσιος εἰς τὰς ἐθνικὰς συνελεύσεις τῆς Τροιζῆνος κατὰ τὸ **1827** καὶ τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὰ **1843—1844**, διεκρίθη ἐπὶ πατριωτισμῷ καὶ ἀριλακερδείᾳ.

Διὰ τῶν ὀλίγων τούτων λέξεων δὲν προτίθεται βεβαίως νὰ ῥαψῳδήσῃ ἀπὸ τοῦ βήματος τὰς ἐντίμους καὶ πολυειδεῖς ἐκδουλεύσεις τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Γλαράκη, διότι ἡ ῥαψῳδία τῶν πράξεων τοιούτων ἀνδρῶν ἀνήκει εἰς τὴν ἱστορίαν, οὐδὲ νὰ συγκινήσῃ τὴν Βουλὴν ὑπὲρ τοῦ τεθνεῶτος, διότι τὰ ὑπὲρ τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος αἰσθήματα τῶν βουλευτῶν εἶναι γνωστά· ἀλλὰ προτίθεται νὰ ἐκπληρώσῃ καθῆκόν ἄλλο, καθῆκον ἀναπόρευκτον, χριστιανικόν, ἱερόν, ὑπαγορευόμενον ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην καὶ ἀπὸ τὴν ὀρθὴν πολιτικὴν, δηλ. νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῶν βουλευτῶν ἐπὶ τῆς εἰς δεινὴν πενίαν ἐγκαταλελειμμένης οἰκογενείας τοῦ ἐνδόξου τούτου νεκροῦ, καὶ νὰ ἐπικαλεσθῇ ὁλόκληρον τῶν πατριωτισμῶν αὐτῶν ὑπὲρ αὐτῆς.

Προτείνει λοιπὸν ὅπως ἐκφράσῃ ἡ Βουλὴ τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν της εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἵνα, ἐλλείψει νόμου περὶ συντάξεων, ἐξακολουθῇ χορηγοῦσα ἰσάριθμον τῇ γερουσιαστικῇ ἀποζημιώσει τοῦ μακαρίτου βοηθειαν εἰς τὴν μὴ ἔχουσαν οὐδὲ τῆς ἡμέρας τὸν ἄρτον οἰκογένειάν του, μέχρις οὗ ληφθῇ ὁριστικόν τι μέτρον περὶ αὐτῆς.

Ἐπήνεγκεν ἔπειτα, ὅτι παραδεχόμενος ὡς ὀρθὰς καὶ δικαίας τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, προστίθησιν, ὅτι ἡ αὐτὴ τοῦ μακαρίτου Γλαράκη τύχη ἀναμένει αὔριον καὶ τὸν βαθύπλουτον ἄλλοτε καὶ πολυκτήμονα Δαμπρον Νάκον, καὶ ὅλους ἐν γένει τοὺς ἀληθεῖς τοῦ ἔθνους ἀγωνιστάς, οἵτινες πάσχουσι τὸ ἐναντίον ἀφ' ὅ,τι ὁ θεὸς Κρόνος, ὅστις κατέτρωγε τὰ τέκνα αὐτοῦ, ἐν ᾧ οἱ ἀγωνισταὶ σήμερον καταβιβρώσκονται ἀπὸ τῶν τέκνων των. Τί δὲ πράττομεν ἡμεῖς οἱ τοῦ ἔθνους ἀντιπρόσωποι ἀπέναντι τῆς τοιαύτης τῶν γηραιῶν ἀγωνιστῶν ἐλεεινῆς καταστάσεως; Ἐκφράζομεν τὸν λύπην ἡμῶν ἐπὶ τῷ θανάτῳ ἑκάστου αὐτῶν, ἢ τὸ πολὺ, πρὶν ἡ πυρποληθῇ τὸ κατάστημα τῆς Βουλῆς, ἀνηρτῶμεν πινακίδα φέρουσαν τὸ ὄνομα τοῦ ἀποβιώσαντος, ψιθυρίζοντες τελευταῖον καὶ μίαν ὑπὲρ αὐτῶν συγχώρησιν, ὡσανεὶ ἐκεῖνοι εἶχον τὴν ἀνάγκην τῆς συγχωρήσεως ἡμῶν ἢ ὡς

νὰ μὴν εἴχομεν πλειοτέραν ἀνάγκην τῆς συγχωρήσεως ἐκείνων ἡμεῖς, οἵτινες ἐπιζῶντες ἀνεχόμεθα τοῦ μὲν Κρεββατᾶ ἡ χήρα νὰ λαμβάνῃ 18 μόνον δραχμῶν μηνιαίαν σύνταξιν, ἄλλων δὲ ἀγωνιστῶν αἱ οἰκογένειαι νὰ λιμώττωσιν, ἐπαίτιδα χεῖρα τείνουσαι, ἐνῷ πρόσωπα μηδόλως τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος μετασχόντα πολλαχῶς καὶ ἀρθόνως τιμῶνται καὶ ἀμείβονται. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι πολλὰς πολλάκις ἀπηυθύναμεν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν εὐχὰς περὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου, οὐδέποτε ὅμως ἠρωτήσαμεν ποῖον ὑπῆρξε τῶν εὐχῶν μας τὸ ἀποτέλεσμα. Ἐνῷ δὲ οἱ στρατιωτικοὶ δυνάμει τῶν ψηφισθέντων ἐσχάτως νόμων ἀφίνουσιν εἰς τὴν οἰκογένειαν των μετὰ θάνατον μίαν τινὰ σύνταξιν, οἱ ἐπὶ δέκα ὅλα ἔτη βαστάσαντες τὸ βαρύτατον τοῦ ἀγῶνος φορτίον κληροδοτοῦσιν εἰς τὰς οἰκογενείας των πενίαν καὶ χρέη.

Θεωρεῖ λοιπὸν ἀναγκαῖον, παραιτοῦσα πλέον ἡ Βουλὴ τὰς εὐχάς, ν' ἀπαιτήσῃ ἐπιμόνως ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ τάχιστα πρόνοιαν ὑπὲρ τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀποβιωσάντων καὶ ἀποθνησκόντων ἀγωνιστῶν, διότι καὶ ἄπρεπὲς καὶ ἄδικον εἶναι, ὡς σήμερον ἡ τοῦ μακαρίτου Γλαράκη, αἱ οἰκογένειαι τῶν μαρτύρων τῆς ἐπαναστάσεως νὰ στερῶνται τοῦ ἄρτου τῆς ἡμέρας.

Προσθέντος δέ τινος, ὅτι εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν εὑρίσκονται ἅπασαι αἱ τῶν ἀγωνιστῶν οἰκογένειαι, καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ λάβῃ γενικὸν περὶ αὐτῶν μέτρον· παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ ἓν προσωρινὸν μέτρον ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας τοῦ μακαρίτου Γλαράκη, καὶ συγχρόνως νὰ λάβῃ ἀμέσως πρόνοιαν ὑπὲρ ὅλων ἐν γένει τῶν τοιούτων οἰκογενειῶν, καὶ παρουσιάσῃ ὅσον τάχιστα τὸ περὶ τούτου νομοσχέδιον.

Τῆς δὲ Βουλῆς παραδεξαμένης τὴν ἀνωτέρω γνώμην μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ σταλῇ καὶ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον· παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, νομοσχέδιον περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἓξ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου δι' ἀγορὰν ξενικοῦ σίτου, καὶ ἔλθοντες ἐπ' αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἡ γνωστὴ τῶν σιτηρῶν ὑπερτίμησις ἐνέπνευσε σπουδαίους περὶ ἀπειλουμένης σιτοδείας φόβους, τοὺς ὁποίους συνεμεριζόθημεν ἅπαντες. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Κυβέρνησις ἐνόμισε χρέος της εἰς τοιαύτην περίστασιν νὰ προλάβῃ τὸ μέγα τοῦτο κακὸν, τοῦ

ὁποίου αἱ συνέπειαι εἶναι ἀνυπολόγιστοι, προέβη εἰς τὸ μέτρον τῆς ἀγορᾶς ἑκατὸν περίπου χιλιάδων κοιλῶν ξενικοῦ σίτου, ἅτινα θέλει μεταχειρισθῆ ἀναλόγως τῶν παρουσιασθησομένων ἀναγκῶν εἰς τὸν τόπον. Διὰ τὸν σῖτον τοῦτον ἀπαιτεῖται ἔκτακτος πίστωσις περὶ τὸ ἓν καὶ ἥμισυ ἑκατομμύριον δραχμῶν, τοῦ ὁποίου θέλει δοθῆ ἐν καιρῷ ἀκριβὴς λογαριασμός. Κατὰ συνέπειαν ὑποβάλλεται κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας τὸ ἐσώκλειστον νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου τὴν σπουδαιότητα εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θέλετε ἐκτιμήσει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Ὀκτωβρίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τὴν 22 Ὀκτωβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον 1.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ἔκτακτος πίστωσις δραχμῶν ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου δι' ἀγορὰν ἑκατὸν χιλιάδων περίπου κοιλῶν ξενικοῦ σίτου καὶ δι' ἔξοδα συντηρήσεως καὶ πωλήσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρον 2.

Τῆς ἀγορᾶς καὶ τῆς πωλήσεως τοῦ σίτου τούτου θέλει κρατηθῆ ἰδιαίτερος λογαριασμὸς, τοῦ ὁποίου τὸ ἀποτέλεσμα θέλει συμπεριληφθῆ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς χρήσεως τοῦ 1855.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἀκολούθως ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ ἡ Βουλὴ ἀπεδέξατο τὴν ἄμεσον τοῦ νομοσχεδίου συζήτησιν ὡς κατεπείγοντος, καὶ γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Αὐγερινὸν καὶ Χ. Θεο-

χαρόπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχ. 1,500,000 δι' ἀγοράν σίτου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος		Ν. Α. Γρανίτσας	
Δημήτριος Ὁρεινός	Ν	Λύσανδρος Βιλαέτης	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Σ. Χ. Στερανόπουλος	Ν
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης		Σόλων Κρεστενίτης	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Δημήτριος Ἀθανασίου	
Δημήτριος Τσάκρης		Γεώργιος Διαμάντης	
Γεώργιος Τσάκρης		Ν. Δελένδας	Ν
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Δ. Γαβρᾶς	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Σταῦρος Βλάχος		Χαρίλαος Θεοχαράπουλος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν
Σωτήριος Στράτος		Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Γρηγόριος Κορριωτάκης	
Φίλων Φίλωνος	Ν	Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ν	Κωνσταντῖνος Δημητριάδης	Ν
Νικόλαος Τσέλιος		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Ἰωάν. Μπαλάφας	
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Πέτρος Δελιγιάννης	Ν
Γεωρ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν
Ἀναγνώσ. Παπαθανασίου	Ν	Κωνσταντ. Δαμπρινόπουλος	
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Π Κολποδῖνος	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Ἐμ. Ἀντίπας	Ν
Βασίλειος Νώνος	Ν	Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Δημήτριος Ζῶτος	Ν	Χρῆστος Ράγκος	Ν
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν

Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος		Νικόλαος Μαχούλας	
Νικόλαος Ματθαίου	Ν	Σπ. Πήλλιας	Ν
Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν	Ν. Παναγιᾶς	
Σ. Κοπανίτσας	Ν	Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν
Α. Κορριωτάκης		Σιδέρης Πράτσικας	
Γ. Γιατράκος	Ν	Π. Πατρινός	
Λουκᾶς Στεφάνου		Χρ. Τσαλαμιδᾶς	
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Ν. Α. Μπότασης	
Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Κ. Δαρειώτης	
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	Ν	Ἰω. Σκαβέντσος	Ν
Α. Μαυροειδής	Ν	Γ. Νικολάου	Ν
Γ. Κεφάλας		Γεώργ. Ναύτης	Ν
Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν	Μιχαὴλ Σολωμός	Ν
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος		Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν	Στ. Δάρας	Ν
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος		Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Παναγιώτης Παπατσώνης		Παναγιώτης Ψάθης	
Ἰω. Προβιλέγιος	Ν	Νικόλαος Νάξος	Ν
Ἰω. Ταταράκης	Ν	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	
Σ. Βαρότσης	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	Ν
Χ. Σκυμαρίπας	Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Π. Δημητρακόπουλος		Γεώργιος Ι. Στάϊκος	Ν
Π. Χρυσοβέργης	Ν	Δημήτριος Στάϊκος	
Α. Παπαδημητριάδης		Α. Κιζάνης	Ν
Δ. Κοκοτάκης		Παντολέων Κουντουριώτης	
Ἰωάν. Ἀμβροσιάδης		Δημήτριος Μπουδούρης	
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκός	Ν
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	Ν	Μ. Χουρμούζης	Ν
Γεώργιος Μπάνης	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Νικόλαος Πιεράκος	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Δημήτριος Παυλικάκος	Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	
Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Π. Χριστόπουλος	Ν	Α. Μάντσαρης	Ν
Π. Κανελλόπουλος			

Οὕτω δὲ ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ νομοσχεδίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἑκάστου ἀναστάσεως.

Έγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου δμοία ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ψηφοφορία, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγουμένῳ, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων **74**. Ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον **1**.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ἔκτακτος πίστωσις δραχμῶν ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου δι' ἀγορὰν ἑκατὸν περίπου χιλιάδων κοιλῶν ξενικοῦ σίτου καὶ δι' ἔξοδα συντηρήσεως καὶ πωλήσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρον **2**.

Τῆς ἀγορᾶς καὶ τῆς πωλήσεως τοῦ σίτου τούτου θέλει κρατηθῇ ἰδιαίτερος λογαριασμός, τοῦ ὁποίου τὸ ἀποτέλεσμα θέλει συμπεριληφθῇ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς χρήσεως τοῦ **1855**.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ ταῦτα προὐτέθη ἡ συζήτησις τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς τῆς Δ'. συνόδου καὶ μιᾷ δεμιᾷ ἀντιρρήσεως γενομένης, ἡ Βουλὴ ἐψηφίσατο, παρεδέχθη αὐτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

Απολογισμός της διαχειρίσεως των εξόδων της Βουλής κατά την Β'. Σύνοδον της Δ'. Περιόδου.

Προυπολογισθέντα.

Διαιρ. Κεφ.	Διαιρ. Άρθρ.	Διακρίσεις αναβολών	Ποσά κατ' άρθρα Δραχ.	Λ.	Ποσά κατά κεφάλαια Δραχ.	Λ.	Αχρέωτα επί τη συνεχεία των Οικονομ. Δραχ.	Λ.
Α.	1	Αποζημίωσις του Κ. μελετητού επί έξοδα της συνόδου	267408				297032	61
	2	Ορεινόν επί τη συνόδω του 40 ημερών	36000					
	3	Ορεινόν, πληρωθέν κατά τον διαρρέοντα	5742	—	309150			
Β.	1	Μισθός του αρχιγραμματέως και πρωτοκολλητού επί τα ίδια	4800					
	2	Δύο συντακτών εκάστου	4800					
	3	Εξ αγγελτού επί του αρχιστίφους γραφείου ομοίως	3600					
	4	Δύο βοηθητικά προσωπικά	4000					
	5	Δύο επιτρόπων	2160					
	6	Μισθώσεως αιθούσης και μικρών	5625					
	7	Αντιτίμου τών δικαίων δια τον διαρρέοντα	1246	—	26231			
		Υλικά εξ.						
Γ.	1	Προμήθεια γραφικής ύλης	750					
	2	Υπογραφικά χάρτης δια αναγνώσεις, λεπίσεις κλπ.	2000					
	3	Συνδρομή περιοδικών συγγραμμάτων, αγορά βιβλίων και φυτοκατάστασις του οικοδομείου	3000					
	4	Συνδρομή Ελλην. Εφημερίδων	2100					
	5	Ορεινός εγγράφου	1600					
	6	Δεσίματα των βιβλίων της Βουλής και του Διαγωνιστηρίου	1000					
	7	Φωτισμός του αντιστοίχατος της Βουλής και του Διαγωνιστηρίου επί έξοδα την συνόδου	200					
	8	Δύο προμήθειαι σκευών	150	—	10800			
		Κτηματικά εξ.						
Δ.	1	Άγορά έπιπλων και σκευών του βουλευτηρίου	2290					
	2	Διόρθωσιν του διαγωνιστηρίου	572					
	3	Αγορά των ενεκεν αλλού	250	—	3112			
Ε.	1	Δ' εκτροφείου δαπάνης	1550					
	2	Δ' ιατρικών δαπάνης επί προμήθειαι εκάστης της συνόδου	2000					
	3	Συνδρομή του αρχιάτρου της παρελθούσης συνόδου	2000	—	5550			
		Καθυστερούντα.						
Στ	1	Εις τον βιβλιοδ. Αγγελόπουλον δια δύτικα βιβλίων εις Σ. συνόδου της γ. περιόδου	300					
	2	Εις τον συντάκτην Σ. Σαμαρά προς συμπλήρωσιν της μισθώσεως του μηνός του λήξαντος της παρελθούσης συνόδου	200					
	3	Εις τον εισπράκτορα Αθ. Χριστοδούλου προς συμπλήρωσιν της μισθώσεως των	420					
	4	Εις τους χρηματίσαντας αλιτήρας μισθ. την λήξιν της Βουλής Χ. Αναγνωστόπουλον και Α. Κυριτσόπουλον	200		1120		294032	61
					[355963]			

Δαπανηθέντα.

Διαιρ. Κεφ.	Διαιρ. Άρθρ.	Διακρίσεις αναβολών	Ποσά κατ' άρθρα Δραχ.	Λ.	Ποσά κατά κεφάλαια Δραχ.	Λ.	Περιττεύσαντα
Α.	1	Αποζημίωσις του ΚΚ. μελετητού επί μηνός δίου	234469	46			
	2	Ορεινόν επί τη συνόδω των 40 ημερών	18693	15			
	3	Ορεινόν, πληρωθέν κατά τον διαρρέοντα			253155	61	
Β.	1	Μισθός του αρχιγραμματέως επί τοις πρωτοκολλητού επί δίον μήνα	3600				
	2	Ομοίως δύο συντακτών επί δίον μήνα	3600				
	3	Εξ αγγελτού επί του αρχιστίφους γραφείου ομοίως	2700				
	4	Ομοίως του βοηθητικού προσωπικού	3965				
	5	Ομοίως δύο επιτρόπων	1620				
	6	Ομοίως αιθούσης επί μισθώ	5625				
	7	Μισθώσεως του δικαίου τριακοστού τον του διαρρέοντος			21110		
Γ.		Υλικά εξ.					
	1	Προμήθεια γραφικής ύλης	680				
	2	Ομοίως υπογραφικά χάρτης δια τας λιθίνας, αγορασθέν επί τριακοστού	1890	35			
	3	Συνδρομή περιοδ. συγγραμμάτων, αγορά βιβλ. κλπ.	386				
	4	Συνδρομή Ελλην. Εφημερίδων	1701	38			
	5	Ομοίως εγγράφου	806	50			
	6	Δεσίματα των εις Βιβλιοδ. φυσικολλήτων τριακοστών κλπ.	932	75			
	7	Φωτισμός του φαλανίου του αντιστοίχατος επί τοις δικαίωμασι	117	50			
	8	Προμήθειαι σκευών	80				
		Κτηματικά εξ.			6594	48	
Δ.		Άγορά επίπλων επί σκευών του βουλευτηρίου	2219	10			
	1	Διόρθωσις του διαγωνιστηρίου	560				
	2	Αγορά ενεκεν επίπλων κλπ.	250				
	3	Δ' εκτροφείου δαπάνης	1516	75	3029	10	
Ε.	1	Δ' ιατρικών δαπάνης επί προμήθειαι επί τοις της συνόδου	2000				
	2	Συνδρομή του αρχιάτρου της παρελθούσης συνόδου	2000	—	5516	75	
		Καθυστερούντα.					
Στ	1	Εις τον βιβλιοδέτην Αγγελόπουλον δια δύτικα βιβλίων εις Σ. συνόδου της γ. περιόδου	300				
	2	Εις τον συντάκτην Σ. Σαμαρά	200				
	3	Εις τον Αθανάσιον Χριστοδούλου, εισπράκτορα	400				
	4	Εις τους χρηματίσαντας αλιτήρας μισθ. την λήξιν της Βουλής Χ. Αναγνωστόπουλον και Α. Κυριτσόπουλον	200	—	1100		
		Δραχ.			290525	94	Διαθέσιμον 3506.67

Ἐρωτήσαντος δέ τινος τὸν πρόεδρον ὁποῖον ὑπῆρξε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς περὶ τῶν καθυστερουμένων βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων, ἀπήντησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη κατὰ τὴν γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Καρυστίας νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, τῆς γενομένης κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ διὰ τὴν Β΄. σύνοδον τῆς γ΄. βουλευτικῆς περιόδου. Τὸ προεδρεῖον κοινοποιήσαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ Σώματος, ἐζητήσατο ἐπανειλημμένως τὴν ἐκτέλεσίν της, ἀλλ᾽ οὐδεμίαν ἔλαβεν ἀπάντησιν. Ἐπειδὴ δέ τινες τῶν δικαιούχων ἀπηύθυναν εἰς τὸ ὑπουργεῖον αἴτησιν θεραπείας, φαίνεται ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἠρνήθη τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἡ ἄρνησις τοῦ ὑπουργείου ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς προέρχεται, κατ᾽ αὐτὸν ἐκ τοῦ ἐσφαλμένου τῆς ἀποφάσεως, διότι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ ἐντείλῃ πληρωμὴν ἄνευ ἐνταλματος τῆς Βουλῆς. Προτείνει λοιπὸν νὰ συστηθῇ ἡ προκειμένη ὑπόθεσις εἰς τὸ κατὰ τὴν νέαν σύνοδον συγκροτηθησόμενον προεδρεῖον, τὸ ὁποῖον νὰ συμπεριλάβῃ τὰ καθυστερούμενα ποσὰ εἰς τὸν συνταχθησόμενον προϋπολογισμὸν, μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ὁποίου νὰ ἐκδώσῃ τὸ ἀνῆκον ἔνταλμα, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου τὸ ὑπουργεῖον θέλει διατάξει τὴν πληρωμήν.

Οὕτω δὲ τῆς Βουλῆς συναινεσάσης ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω γνώμης τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος, ὁ πρόεδρος ἀνέγνω ἔκθεσιν τῶν κατὰ τὴν προεδρείαν αὐτοῦ πράξεων τοῦ Σώματος, ἔχουσαν οὕτω·

Κύριοι!

«Φθάνοντες ἤδη εἰς τὸ τέλος τῆς βουλευτικῆς συνόδου, ἂς ῥίψωμεν ἐπ᾽ ὀλίγων βλέμμα ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν ἡμῶν.

Ἂν καὶ ἡ ἔναρξις τῆς λημούσης συνόδου ἐγένετο κατὰ τὴν **1** Δεκεμβρίου **1854**, ὁ νόμιμος ὅμως πρὸς συνεδρίασιν ἀριθμὸς βουλευτῶν μόλις κατηρτίσθη τὴν 2 Φεβρουαρίου ε. ε. ἕνεκα τῆς λαοφθόρου χολέρας, ἥτις ἠνάγκασε πολλοὺς τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ν᾽ ἀπομακρυνθῶσι τῆς πρωτευούσης καὶ νὰ ἐπανέλθωσι βραδέως. Ἐκτὸς τῆς μάστιγος τῆς χολέρας ἐπῆλθεν, ὡς γνωρίζετε, καὶ ἄλλο λυπηρὸν γεγονὸς, ὅπερ συνέτεινεν εἰς τὴν βραδέως γενομένην ἔναρξιν τῶν νομοθετικῶν ἐργασιῶν. Ἡ πυρπόλησις τοῦ παλαιοῦ βουλευτηρίου ἐγέννησε τὴν ἀνάγκην καταστήματος νέου, εἰς ὃ προσωρινῶς νὰ συνέρχωνται ἥ τε Βουλὴ καὶ Γερουσία.

Ἀλλ᾽ ἡ παραχωρηθεῖσα πρὸς τοῦτο προτάσει τῆς Κυβερνήσεως ὑπὸ τῆς ἀκαδημαϊκῆς συγκλήτου βόρειος πλευρὰ τοῦ πανεπιστημίου ἔπρεπε νὰ διασκευασθῇ καὶ διακοσμηθῇ καταλλήλως, ἵνα χρησιμεύσῃ πρὸς τὸν σκοπὸν, δι᾽ ὃν παρεχωρήθη. Τὸ ἐπιτετραμμένον τὸ ἔργον τοῦτο ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν διεσκεύασε κατὰ τὸ ἐνὸν τὴν πλευρὰν ταύτην, καὶ διὰ τῶν γενομένων μετὰ ταῦτα διὰ τοῦ προεδρείου τροποποιήσεων καὶ διασκευῶν τὸ παραχωρηθὲν τῇ Βουλῇ τμῆμα ἠδυνήθη νὰ οἰκονομήσῃ τὰς ἀνάγκας αὐτῆς καὶ τοῦ γραφείου της.

Οὕτω λοιπὸν μόλις κατὰ τὴν **2** Φεβρουαρίου ἤρξαντο τὰ βουλευτικὰ ἔργα. Ἡ σύνοδος ὅθεν αὕτη πραγματικῶς διήρκεσε μῆνας ἐννέα, καθ᾽ οὓς σπουδαῖα ἔργα ἐνομοθετήθησαν καὶ ἀξιόλογοι συζητήσεις ἀντήχησαν ἐντὸς τοῦ περιβόλου τούτου.

Εἰσήχθησαν καθ᾽ ὅλην τὴν σύνοδον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως νομοσχέδια **37**, ἐξ ὧν ἐπεψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς **25**, ἔμειναν δ᾽ ἐκκρεμῆ δύω μόνον. Μεταξὺ τούτων, Κύριοι, τὰ ὁποῖα ἔτυχαν τῆς λευκῆς ψήφου ὑμῶν, πολλὰ πρὸ καιροῦ ἐζητοῦντο καὶ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ὑπηγορεύοντο. Τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως τῶν νόμων, τὸ ὁποῖον τὸ Σύνταγμα καθιέρωσεν ὑπὲρ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, πρό τινος καιροῦ εἶχε μείνει νεκρὸν· κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην ἀνεφάνη ζωηρὸν καὶ ἐνεργόν.

Τρεῖς προτάσεις νόμων ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν Βουλήν· ἡ τοῦ Κ. Κεχαγιᾶ περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν φόρου· ἡ τοῦ Κ. Ἠλλήκα περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου, λειψάνου βαρβαρότητος καὶ παραγνωρίσεως τοῦ σκοποῦ τῆς ποινῆς καὶ αὐτῆς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως· καὶ ἡ τοῦ Κ. Χουρμούζη περὶ καταργήσεως τοῦ νόμου τῆς **27** Ἰανουαρίου **1853**, νόμου αὐστηροῦ. Ἐκ τῶν προτάσεων τούτων, αἵτινες διέτρεξαν ὅλην τὴν δύσκολον διαδικασίαν, τὴν καθιερουμένην περὶ αὐτῶν ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ, ἡ πρώτη μὴ τυχοῦσα τῆς λευκῆς ὑμῶν ψήφου, δὲν ἔλαβε τὴν τύχην νὰ καταστῇ προβούλευμα καὶ διαβιβασθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν· ἀλλ᾽ ὁ πατὴρ αὐτῆς ἔχει δικαιώματα εἰς τὸν ἔπαινον ὑμῶν, καὶ δι᾽ ὃν ὑπέστη ἀγῶνα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἰδέας του καὶ διὰ τὰς ὁποίας ἔκαμεν οἰκονομικὰς μελέτας πρὸς καταρτισμὸν αὐτῆς. Αἱ δύω ἕτεραι τυχοῦσαι τῆς λευκῆς ὑμῶν ψήφου, διεβιβάσθησαν ὡς προβουλεύματα εἰς τὸ ἕτερον σεβαστὸν νομοθετικὸν Σῶμα· ἐπιψηφισθέντα δὲ καὶ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ἀναμένουσιν ἤδη τὴν Βασιλικὴν κύρωσιν διὰ νὰ καταστῶσι νόμοι τοῦ Κράτους. Ἂς ἐλπίσωμεν δὲ ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ.

δὲν θέλει διστάσει νὰ δώσῃ τὴν λευκὴν ψῆφον αὐτῆς εἰς τὰ ἔργα ταῦτα.

Ἡ Βουλή, Κύριοι, κατὰ τὴν λήγουσαν σύνοδον ἐκλήθη πρὸς ἐνέργειαν σπουδαίου καὶ σοβαροῦ καθήκοντος διὰ τῆς εἰσαγωγῆς διαφόρων κατηγοριῶν κατὰ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ Κ. Μηλίου. Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς τῆς μελλούσης νὰ ἐνεργήσῃ τὴν περὶ τούτων ἀνάκρισιν, τῶν ὁποίων ἡ ἐκλογὴ ἀνετέθη εἰς ἐμὲ κατ' ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, διορισθέντα τὴν 6 Μαρτίου, ἤρξαντο ἀμέσως τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν καὶ μετὰ πολλοὺς κόπους ἐπεραίωσαν πρὸ ὀλίγου τὸ ἔργον αὐτῶν. Παρὰ τῇ ἐπιτροπῇ ταύτῃ ἐξετέλεσε χρέη γραμματέως ὁ εἷς τῶν συντακτῶν Κ. Γ. Παράσχος, ἐκπληρώσας προθύμως καὶ προσηκόντως τὸ ἔργον αὐτοῦ. Διὸ ἡ ἐπιτροπὴ δι' ἐγγράφου αὐτῆς πρὸς τὸν Πρόεδρον συνίστησεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἀπόδοσιν 800 δραχμῶν.

Περὶ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῆς Βουλῆς ἀνάγκη νὰ λεχθῶσιν ὀλίγα. Τὸ ἀναγνωστήριον τῆς Βουλῆς, κοινωφελὲς ἵδρυμα ὀφειλόμενον εἰς τὸ φιλόμουσον τῶν Προέδρων καὶ τῶν Βουλῶν τῆς α΄. καὶ β΄. περιόδου ἰδίως, ἔπαθε τὰ πάνδεινα ἔντιμα τῆς πυρπολήσεως τοῦ βουλευτηρίου. Τὸ οἰκοδόμημα ἐβλάβη, τὰ ἐν αὐτῷ εὑρισκόμενα πολύτιμα ἑθνικὰ ἀρχεῖα καὶ τὰ βιβλία ἐκτοπισθέντα τῶν θέσεών των, ἀνεμίχθησαν πρὸς ἄλληλα καὶ ἀπετέλεσαν μέγαν σωρὸν ἐντὸς τῆς αἰθούσης. Τὸ οἰκοδόμημα ἐπεσκευάσθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν. Διὰ τῶν φροντίδων δὲ τοῦ ἐφόρου τοῦ βουλευτηρίου Κ. Ταμπακοπούλου καὶ τῆς ἀκαμάτου ἐπιμελείας τοῦ ἀρχειοφύλακος Κ. Τερτσέτη, θρησκευτικῶς ἀφιερωθέντος εἰς τὸ ἔργον του, τὰ βιβλία καὶ τὰ ἔγγραφα διαχωρισθέντα ἐτέθησαν εἰς τὰς οἰκείας θέσεις αὐτῶν. Τὰ χρήσιμα ἔπιπλα ἠγοράσθησαν διὰ τῶν γενναίως παραχωρηθέντων ὑπὸ τῆς Βουλῆς χρηματικῶν μέσων καὶ τὸ ἀναγνωστήριον ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὰς ἀρχαιρεσίας ἠνεῴχθη εἰς τοὺς φιλομούσους καὶ φιλαναγνώστας φοιτητὰς αὐτοῦ.

Ἡ Βουλὴ φιλόμουσος καὶ γενναία ἀείποτε δεικνυομένη, ἐπεψήφισεν εἰς τὸν προϋπολογισμόν της ποσὸν τρισχιλίων δραχμῶν πρὸς ἀγορὰν βιβλίων. Ζητήσας τὴν γνώμην ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ὑπὸ τοῦ Κ. Ἐφόρου καὶ τῶν βουλευτῶν ΚΚ. Πήλλκα καὶ Ναούτη, καὶ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ πανεπιστημίου Κ. Δωμ. Κυριακοῦ, ἔγραψα νὰ προμηθεύσῃ μέρος τούτων ὁ ἐν Μασσαλίᾳ πρόξενος τῆς Α. Μ. Κ. Τσετσίνιας, διηνεκῶς παρέχων τὴν συνδρομήν του εἰς τῆς Βουλῆς τὴν ὑπηρεσίαν.

Ἐλάλησα ἀνωτέρω περὶ τῶν ἀρχείων τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἐπα-

ναστάσεως, τὰ ὁποῖα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ κοινοβουλευτικοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου παρεδόθησαν εἰς τὴν Βουλήν.

Τὰ ἔγγραφα ταῦτα, πολύτιμα κειμήλια τῆς ἱστορίας τῆς ἐνδόξου παλιγγενεσίας μας, πρέπει νὰ ἐπισύρωσι τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς. Εἶναι ἀνάγκη δαπάνης διὰ νὰ ἐξασφαλισθῶσιν ἀπὸ πᾶν τυχαῖον περιστατικὸν πυρκαϊᾶς· ἀλλὰ τί σημαίνει, Κύριοι, δαπάνη τις, ὅταν πρόκειται νὰ γίνῃ αὕτη ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως ἐγγράφων, τόσον χρησίμων εἰς τὴν ἱστορίαν ἡμῶν;

Συνήθεια ἐπεκράτησε, κύριοι, τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς ν' ἀποστέλλωνται πρὸς τὰς Βουλὰς ἄλλων ἐπικρατειῶν, αἵτινες πρὸς ἡμᾶς ἀνταποστέλλουσι τὰ ἐδικά των. Ἡ ἀποστολὴ αὕτη τῶν ἡμετέρων πρακτικῶν δὲν ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν βουλευτικὴν περίοδον, καὶ ἕνεκα τούτου, φαίνεται, ἀνεστάλη καὶ ἡ εἰς τὴν Βουλὴν ἀποστολὴ τῶν πρακτικῶν τῶν Βουλῶν τῶν ἄλλων ἐθνῶν. Μόνον ἡ Βελγία ἀπέστειλεν ἡμῖν διὰ τοῦ ἐν Λιέγῃ Ἕλλην. Προξένου τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων. Τὴν διακοπεῖσαν ταύτην συνήθειαν ἔπρεπε νὰ ἐπαναλάβωμεν πρὸς ἐκπλήρωσιν ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς.

Συνήχθησαν λοιπὸν τὰ πρακτικὰ τεσσάρων Συνόδων, ἐδέθησαν καὶ διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου ἐπέμφθησαν πρὸς τὰς Βουλὰς τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας, Ρωσσίας, τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, τοῦ Βελγίου, Ἱσπανίας, Βαυαρίας, Σουηδίας, Σαξωνίας, Ἀννόβερ, Πορτογαλλίας, Βυτεμβέργης, Σαρδηνίας, Βάδεν καὶ εἰς τὸ νομοθετικὸν Σῶμα τῆς Ἑπτανήσου. Διὰ τῆς ἐξακολουθήσεως δὲ τῆς ἀποστολῆς ταύτης θέλομεν ἔχει εἰς τὴν βιβλιοθήκην τὰ πρακτικὰ τῶν συζητήσεων τῶν Βουλῶν ἐθνῶν πεφωτισμένων, χρήσιμα εἰς ἀρτισύστατον συνταγματικὴν πολιτείαν.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ γραφείου τῆς Βουλῆς ἐξετελέσθη ἀξιολόγως διὰ τοῦ ζήλου, τῆς ἱκανότητος καὶ τῆς περὶ τὰ βουλευτικὰ ἔργα ἐμπειρίας τοῦ διευθυντοῦ αὐτοῦ Κ. Μ. Παρίση. Ὁ ἀρχαῖος οὗτος ὑπάλληλος ὑπηρετῶν πρὸ δέκα ἐτῶν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς, κατέστη χρήσιμος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ, καὶ ἄξιον τῆς μερίμνης τῆς Βουλῆς εἶναι νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ τῆς βελτιώσεως τῆς τύχης αὐτοῦ.

Ὁ λογιστὴς τοῦ ταμείου Κ. Πηλείδης καὶ ὁ γραφεὺς Κ. Ῥαΐσης εἰσὶν ἀξιέπαινοι διὰ τὴν ἀκρίβειαν αὐτῶν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των.

Περὶ τοῦ ἑνὸς τῶν συντακτῶν ἀνέφερα ἀνωτέρω. Εὐχαρίστως δὲ προσθέτω ἤδη, ὅτι καὶ οὗτος καὶ ὁ ἕτερος τῶν συντα-

κτῶν Κ. Σοφιανὸς ἐξεπλήρωσαν τὰ κύρια ἔργα αὐτῶν μετ' ἀξιεπαίνου ζήλου καὶ ἱκανότητος. Τὸ ἔργον τῶν συντακτῶν παρ' ἡμῖν, παρ' οἷς ἡ γνῶσις τῆς στενογραφίας ἐστὶν ἄγνωστος καὶ τὰ πρακτικὰ δὲν εἶναι ἡ κατὰ τὸν κανονισμὸν συνοπτικὴ ἔκθεσις τῶν τῆς Βουλῆς ἐργασιῶν, ἀλλ' ἐκτενὴς καὶ σχεδὸν πλατεῖα, ἔκθεσις ὅλων τῶν συζητήσεων, καθίστανται, κύριοι, λίαν δυσχερές. Καὶ ὅμως ἀμιμήτως οἱ συντάκται εὐδόκιμοι καὶ ἀκριβεῖς περὶ τὸ ἔργον των ἀνεδείχθησαν.

Ἡ χρηματικὴ διαχείρισις, εἰς τὸν ταμίαν καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπὴν ἀνατεθειμένη, ὑπῆρξεν ἀξιόλογος. Τὰ προϋπολογισθέντα ἔξοδα τῆς Βουλῆς καθ' ὅλην τὴν Σύνοδον ἀναβαίνουσιν ἐκ τοῦ ἀπολογισμοῦ, ὡς ἴδατε, εἰς δραχμὰς **355,963.** ἐξ ὧν ἐδαπανήθησαν εἰς βουλευτικὰς ἀποζημιώσεις, μισθοὺς ὑπαλλήλων, καὶ λοιπὰ ἔξοδα τῆς ὑπηρεσίας δραχ. **298,793:94:** ἐπήγαγεν ὅθεν ἐλάττωσις δρ. **57,167,06,** προκύπτουσα ἀπὸ τὴν ἀκριβῆ τοῦ κανονισμοῦ τήρησιν καὶ ἀπὸ ἄλλα τινὰ κονδύλια μήπω διατεθέντα. Δὲν πρέπει δὲ νὰ λησμονήσητε, Κύριοι, ὅτι ἕνεκα τοῦ ἐμπρησμοῦ τοῦ βουλευτηρίου τὸ Προεδρεῖον ἠναγκάσθη, πρὸς μόρφωσιν τοῦ γραφείου, νὰ προμηθευθῇ πολλὰ ἔπιπλα καὶ σκεύη, δι' ἃ ἐγένετο ἀνάγκη δαπάνης ἐκτάκτου. Διὰ τῆς τηρηθείσης δὲ τάξεως καὶ οἰκονομίας ὅ,τε ταμίας καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπὴ χορηγοῦσι παράδειγμα ἀξιομίμητον εἰς τοὺς διαδόχους των. Καλῶν περὶ ὑπαλλήλων, δὲν ἀνέφερά τι περὶ τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, διότι κυρίως τοιοῦτον μόνιμον δὲν ὑπάρχει. Κατ' ἔθος ἐπικρατῆσαν, τὸ διδόμενον διὰ βοηθητικὸν προσωπικὸν ποσὸν χορηγεῖται περιοδικῶς συστάσει βουλευτῶν εἰς ἐνδεεῖς νέους, σπουδάζοντας εἰς τὰ διάφορα τῆς πρωτευούσης ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα καὶ ἐργαζομένους ὀλίγας καθ' ἑβδομάδα ὥρας εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς.

Κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἡμετέρου προϋπολογισμοῦ ἐράνη ἔτι τοιαύτη ἦτον καὶ τοῦ Σώματος ἡ διάθεσις. Τὸ προεδρεῖον, συμφώνως μὲ τὰ προηγούμενα καὶ τὴν διάθεσιν τῆς Βουλῆς, ἐξηκολούθησε τὴν αὐτὴν τάξιν, προσλαμβάνων κατὰ σύστασιν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν νέους τοιούτους. Τὸ μέτρον ὅμως τοῦτο, καὶ τοι φιλάνθρωπον καὶ γενναῖον, παρέσχε μεγάλας δυσκολίας εἰς τὴν γραφικὴν ὑπηρεσίαν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς ληγούσης συνόδου προβαίνουσιν εἰς τὴν περαίωσιν τῆς τυπώσεως αὐτῶν. Τὰ δὲ χειρόγραφα, ἀποτελοῦντα δύω ὀγκώδεις τόμους, θέλουσιν ὑποβληθῇ εἰς τὴν ὑπογραφήν σας, κατὰ τὸν κανονισμόν.

Ταῦτα εἶχον νὰ ἐκθέσω πρὸς ὑμᾶς, Κύριοι· ἡ φρόνησις, ὁ πατριωτισμός, ἡ αὐταπάρνησις ὑμῶν κατὰ τὴν λήγουσαν σύνοδον, εἰσὶν ἀνώτερα παντὸς ἐπαίνου. Διὰ τῆς συνδρομῆς δὲ, τὴν ὁποίαν μοὶ ἐχορηγήσατε, διὰ τῆς ἀγάπης, μεθ' ἧς μ' ἐτιμήσατε, διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης, ἣν ἐδείξατε πρὸς τὸ προεδρεῖον, διευκολύνατε τὸ δύσκολον ἔργον τῆς διευθύνσεως τῶν συζητήσεων, πολλάκις ζωηροτάτων. Ἐρειδόμενος ἐπὶ τῆς συνδρομῆς ταύτης, ἐπροσπάθησα νὰ διατηρήσω κατὰ τὰς συζητήσεις τὴν γαλήνην καὶ ἀξιοπρέπειαν, ἄνευ τῶν ὁποίων χάνει κατά τι τὴν μεγάλην αξίαν του ἡ ἐλευθερία τοῦ ῥήματος. Βοηθούμενος δὲ ὑπὸ τοῦ ζήλου πάντων τῶν μελῶν τοῦ προεδρείου, κατέβαλα πᾶσαν προσπάθειαν διὰ νὰ δικαιώσω τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν.

Ἀφίνων μετ' οὐ πολὺ τὴν ἕδραν τοῦ προέδρου, ἀποδίδω ὑμῖν, Κύριοι συνάδελφοι, τὴν εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὰς εὐγενεῖς πρὸς ἐμὲ διαθέσεις ὑμῶν. Μετ' ὀλίγον ἄρχεται νέα σύνοδος, ἥτις θέλει μᾶς συνενώσει ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ περιβόλου. Σπουδαῖα ἔργα, πιστεύω, θέλουσιν ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλήν· δεικνύοντες τὸν αὐτὸν πατριωτισμὸν καὶ τὴν αὐτὴν φρόνησιν, θέλομεν προσφέρει νέας ἐκδουλεύσεις εἰς τὸν Θρόνον καὶ εἰς τὴν πατρίδα.»

Ἐπὶ δὲ τῇ προτάσει τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος ἡ Βουλὴ ὁμοφώνως ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας της εἴς τε τὸ προεδρεῖον ὁλόκληρον, καὶ ἰδίως εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ Σώματος, διὰ τὴν δραστηριότητα, τὴν ἀκρίβειαν καὶ τὸν ζῆλον, μεθ' ὧν ἐξεπλήρωσε καθ' ὅλην τὴν σύνοδον τὰ σοβαρὰ καὶ ἐυθύνης ἔργα του.

Ἀνεγνώσθη εἶτα διὰ τὸ κατεπείγον ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης, ἀποβλέπον τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ σήμερον ὑποβληθέντος νομοσχεδίου περὶ τῆς ἐκ δραχ. **1,500,000** ἐκτάκτου πιστώσεως, καὶ ἐγκριθὲν ὑπεγράφη παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Τελευταῖον ἓν μέλος τῆς ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ Σ. Μηλίου ἐζήτησε ν' ἀπορανθῇ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῆς προτάσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἣν ὁ πρόεδρος διὰ τῆς ἐκθέσεως αὐτοῦ ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸ Σῶμα, περὶ ἀπονομῆς δραχμῶν ὀκτακοσίων εἰς τὸν γραμματεύσαντα παρ' αὐτῇ Γ. Παράσχον, συντάκτην τῶν πρακτικῶν.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ νὰ δοθῇ ἡ ποσότης ὀκτακοσίων δραχμῶν εἰς τὸν ἀνωτέρω ὑπάλληλον.

Μετὰ ταῦτα παρετήρησέ τις, ὅτι ὅσοι δικαίαν θεωρεῖ τὴν ἐπι-

ψηφισθεῖσαν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Γ. Παράσχου ποσότητα, ἐπὶ τοσοῦτον νομίζει δίκαιον νὰ δοθῇ ἀνάλογος ἀποζημίωσις καὶ εἰς τὸν ἕτερον συντάκτην Σ. Σοριανὸν δι' οὓς κατέβαλε κόπους εἰς τὴν σύνταξιν τῶν πρακτικῶν, ἀναπληρώσας πολλάκις τὸν παρὰ τῇ ἀνακριτικῇ ἐπιτροπῇ ἀσχολούμενον συνάδελφόν του. Προτείνει διὰ τοῦτο νὰ δοθῶσι καὶ εἰς αὐτὸν δραχμαὶ πεντακόσιαι.

Καὶ ἕτερος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι ἐπίσης θεωρεῖ δίκαιον νὰ δοθῶσι πεντακόσιαι δραχμαὶ καὶ εἰς τὸν πρωτοκολλιστὴν Μ. Παρίσην, ὅστις πολλοὺς κατέβαλε κόπους εἰς τὰς ἀνατεθειμένας αὐτῷ ἐργασίας καὶ μετ' ἀκριβείας καὶ ἱκανότητος ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν του.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως ἀμφοτέρας τὰς προτάσεις τοῦ νὰ δοθῶσιν ἀνὰ πεντακόσιαι δραχ. εἰς ἑκάτερον τῶν ὑπαλλήλων τούτων, καὶ ἠνέῳξε πίστωσιν 1,800 δραχμῶν εἰς λογαριασμὸν τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς ὑπὲρ τῶν ἀνωτέρω τριῶν ὑπαλλήλων.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Δ. Ν. Πετιμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΓ'.

Τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1855.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τινός, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ διατεθῶσιν ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ληγούσης συνόδου δραχμαὶ χίλιαι πεντακόσιαι ὑπὲρ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ γραφείου Δ. Ραΐση, Ἰωάννου Ηλειδου, τῶν δύω εὐταξιῶν, τῶν διαρκῶν κλητήρων, τοῦ κλητῆρος τοῦ ἀναγνωστηρίου καὶ τοῦ διατελέσαντος ἐν τῇ ἀνακριτικῇ ἐπιτροπῇ χωροφύλακος Γ. Διονυσίου.

Ἐπὶ τῇ προτάσει δ' ἑτέρου ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ ἐκφρασθῶσιν αἱ εὐχαριστίαι αὐτῆς πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ Σώματος Κ.

Λεβέρῳ διὰ τὴν μετ' ἀκριβείας καὶ τιμιότητος ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν του.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ μέρους τούτου τῶν πρακτικῶν καὶ ἐγκριθέντος, παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ περὶ τῆς λήξεως τῆς Β'. συνόδου τῆς Δ'. περιόδου Βασ. διάταγμα, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 30 τοῦ Συντάγματος κηρύττομεν τὴνλῆξιν τῆς Β'. συνόδου τῆς Δ'. βουλευτικῆς περιόδου.

Ὁ Ἡμέτερος πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Κ. Δ. Βούλγαρης θέλει κοινοποιήσει τὸ παρὸν διάταγμα εἰς τὴν Γερουσίαν, ὁ δὲ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς Κ. Μ. Ποτλῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Ὀκτωβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ. Μ. ΠΟΤΛΗΣ.»

Ὁ δὲ πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἐβεβαίου ὅτι θέλει καταχωρίσει τὸ παρὸν διάταγμα εἰς τὰ πρακτικά.

Ὁ πρόεδρος
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Εὐθ. Κεχαγιᾶς.
Δ. Ν. Πετιμεζᾶς.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Αἰγιαλεία	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .
Λουκᾶς Λόντος	Ἀνδρέας Μεταξᾶς . . . . .
Δημήτριος Ὀρεινός	Σταῦρος Βλάχος . . . . .
Αἴγινα	Βάλτος
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . .
Ἄνδρος	Σωτήριος Στράτος . . . .
Πέτρος Καμπάνης	Βοιωτία
Νικόλαος Π. Καΐρης . . .	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .	Φίλων Φίλωνος . . . . .
Ἄργος	Βόνιτσα καὶ Ξηρόμερον
Δημήτριος Τσόκρης	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . . .
Γεώργιος Τσόκρης	Νικόλαος Τσέλιος . . . .
Νικόλαος Ἰατρὸς	Κωνστ. Γριβογεώργης . .
Ἀττικὴ	Γύθειον
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .

Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος . .

Δωρὶς

Ἀναγν. Παπαθανασίου . . .
Γεώργιος Κονδύλης . . . .

Ἐπίδαυρος Λιμηρὰ

Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .

Ἑρμιονὶς

Βασίλειος Νώνης . . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . .

Εὐρυτανία

Δημήτριος Ζῶτος . . . .
Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . .
Ν. Α. Γρανίτσας . . . .

Ἦλις

Λύσανδρος Βιλαέτης . . .
Σ. Χ. Στερανόπουλος . . .
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . .
Σόλων Κρεστενίτης . . . .

Θῆβαι

Δημήτριος Ἀθανασίου . . .
Γεωργιος Διαμάντης . . .

Θήρα

Ν. Δελένδας . . . . . .
Δ. Γαβρᾶς . . . . . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . .

Καλάβρυτα

Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . .
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . .
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .
Ἠλίας Παπαδᾶτος . . . .

Καλάμαι

Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Ἰωάννης Ζάρκος. . . . . .

Καρυστία

Κωνσταντῖνος Δημητριάδης .
Βελισάριος Νικολαΐδης . .
Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .

Καρύταινα

Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .

Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . .

Κῖα

Π. Κολποδῖνος . . . . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . .

Κορινθία

Γ. Πανοπριστόπουλος . . .
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Χρῆστος Ράγκος . . . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .

Κυνουρία

Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . .
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . .

Λακεδαίμων

Σ. Κοπανίτσας . . . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . .
Α. Κορφιωτάκης . . . . .
Γ. Γιατράκος . . . . . .

Λακρὶς

Λουκᾶς Στεφάνου . . . . .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .

Μαντίνεια

Ι. Ν. Ταμπακόπουλος . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . .
. . . . . .

Μεγαρὶς

Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . .
Α. Μαυρειδὴς . . . . . .

Μεγαλόπολις

Γ. Κεφάλας . . . . . .
Ἀναγνώστης Τσάκας . . .

Μεσολόγγιον

Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης .

Μεσσήνη

Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος.
Παναγιώτης Παπατσώνης . .

Μῆλος

Ἰω. Προβιλέγιος . . . . .
Ἰω. Ταταράκης . . . . .

Νάξος.

Σ. Βαρότσης . . . . . .
Χ. Σουμαρίπας . . . . .
Π. Δημητρακόπουλος . . .

Ναυπακτία.

Π. Χρυσοβέργης . . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . .
Δ. Κοκοτάκης . . . . .

Ναυπλία

Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . .

Ξηρομέρι.

Γεώργιος Μαθεμοχωρίτης . .
Γεώργιος Μπάνης . . . .

Οἰτυλον

Νικόλαος Πιερράκος . . . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Γρηγόριος Πατριαρχέας . .

Ὀλυμπία

Π. Χριστόπουλος . . . . .
Π. Κανελλόπουλος . . . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . .

Πανεπιστήμιον

Σπ. Πηλληκας . . . . .

Παρνασὶς

Ν. Πανουργιᾶς . . . . . .
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . .
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . .

Πάτραι

Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Π. Πατρινός . . . . . .
Χρ. Ἰσαλαμιδᾶς . . . . .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .

Πέτσαι

Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Ν. Α. Μπότασης . . . . .

Πυλία

. . . . . .
Κ. Δαρειώτης . . . . . .

Σκιάθος

Ἰω. Σκαβέντζος . . . . .
Γ. Νικολάου . . . . . .

Σύρος

Γεώργιος Ναύτης . . . . .
Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . .
Α. Ῥενουάρδος . . . . . .
Στ. Δάρας . . . . . .

Τῆνος

Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Παναγιώτης Ψάθης . . . .
Νικόλαος Νάζος . . . . .

Τριφυλία

Ἀναγνώστης Παπατσώρης .
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Κυριάκος Πονηρόπουλος . .

Τριχωνία

Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Δημήτριος Στάϊκος . . . .

Τροιζηνία

Α. Κιζάνης . . . . . .

Ὕδρα

Παντολέων Κουντουριώτης .
Δημήτριος Βουδούρης . . .
Σταμάτιος Γ. Δάκος . . .

Φθῶτις

Μ. Χουρμούζης . . . . .
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . .
Εὐαγέλης Κοντογιάννης . .

Χαλκὶς

Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . .
Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Α. Μάντσαρης . . . . . .

Ψαρά.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β'. ΤΟΜΟΥ.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΟΙΣ ΤΟΥ Β'. ΤΟΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ Β'. ΣΥΝΟΔΟΝ ΤΗΣ Δ'. ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Συνεδρίασις ΜΓ'. τῆς 21 Ἀπριλίου 1855. Σελὶς

Χορήγησις ἀδειῶν, ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐγγείου φόρου κτλ. νομοσχεδίου, καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 3

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου 7

Πρωτοκόλλου ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς διὰ τὴν φορολογίαν τῶν ἀμπέλων ὑποβληθείσης τροπολογίας, καὶ ἀπόρριψις αὐτῆς . . . 22

Ἀπόρριψις τῶν λοιπῶν τροπολογιῶν καὶ παραδοχὴ τοῦ 2 ἄρθρ. 24

Συνεδρίασις ΜΔ'. τῆς 22 Ἀπριλίου 1855.

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, καὶ παραδοχὴ διαφόρων ἄρθρων 36

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 41

Πρόταστις περὶ ταχυτέρας συζητήσεως τοῦ περὶ καθυστερούντων ἐκ προικοδοτήσεων νομοσχεδίου, παραδοχὴ αὐτῆς καὶ χορήγησις ἀδείας ἀπουσίας 43

Συνεδρίασις ΜΕ'. τῆς 25 Ἀπριλίου 1855.

Χορήγησις ἀδειῶν, καὶ διακείνωσις ἀνακριτικοῦ ἐγγράφου, δι' οὗ ζητοῦνται πληροφορίαι περὶ τοῦ γενομένου ἐμπρησμοῦ τοῦ Βουλευτηρίου . . . . . »

Ἀναβολὴ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, καὶ ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ καθυστερούντων ἐκ προικοκτησιῶν νομοσχεδίου 44

Συνεδρίασις ΜΣ'. τῆς 26 Ἀπριλίου 1855.

Συζήτησις ἐπὶ τῆς περὶ ἐμπρησμοῦ τοῦ βουλευτηρίου αἰτήσεως τοῦ ἀνακριτοῦ 50

Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως καὶ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ κλ. 52

Ἐξακολούθησις τῆς ἀνωτέρω συζητήσεως καὶ 54

Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς 60

Συνεδρίασις ΜΖ'. τῆς 27 Ἀπριλίου 1855.

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ καθυστερούντων ἐκ προικοκτησιῶν νομοσχεδίου 61

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας . . 64

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου 67

Σελ.
Παραδοχὴ αὐτοῦ καὶ συζήτησις ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου 72
Παραδοχὴ ἐπίσης αὐτοῦ 84

Συνεδρίασις ΜΗ'. τῆς 28 Ἀπριλίου 1855.

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβλητέας ποινῆς εἰς τοὺς παραβαίνοντας τοὺς τύπους τῆς ἀπὸ τοῦ Δωνάβεως μεταφορᾶς δημητριακῶν καρπῶν· ἄμεσος ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 86
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 88
Εἰσαγωγὴ προτάσεως περὶ μεταβολῆς τοῦ περὶ διαμονῆς τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν νόμου· χορήγησις ἀδείας ἀπουσίας καὶ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ καθυστερούντων ἐκ προικοκτησιῶν νομοσχεδίου 89
Παραδοχὴ τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 92
Συζήτησις ἐπὶ τῶν λοιπῶν, καὶ 93
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 97
Πρωτοκόλλων ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου 99
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς νέας βουλευτικῆς ἐκλογῆς Κυνουρίας ἕνεκα τοῦ ἀποβιώσαντος βουλευτοῦ Α. Κονέκη . . . 101
Παραδοχὴ ὡς βουλευτοῦ τῆς ἐπαρχίας τοῦ Ν. Χ. Παναγιώτου . 105

Συνεδρίασις ΜΘ'. τῆς 29 Ἀπριλίου 1855.

Ἐκλογὴ εἰσηγητῶν τῶν τιμημάτων . . . . . »
Ὁρκωμοσία τοῦ ἀντιστόρου βουλευτοῦ Καρυστίας· αἴτησις ἀποζημιώσεως βουλευτῶν διὰ τὴν ἐπὶ 40 ἡμέρας γενομένην ἀναβολήν· πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας 106

Συνεδρίασις Ν'. τῆς 2 Μαΐου 1855.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τιμημάτων 107
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων· α) ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου, καὶ . . . 108
β') ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου· εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως καὶ νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1855 109
Χορήγησις ἀδείας 111

Συνεδρίασις ΝΑ'. τῆς 3 Μαΐου 1855.

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 25,400 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου . . . . . »
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 112
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου, καὶ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Πανεπιστημίου 114
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ εἰσαχθέντος περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου. 120

Σελ.
Ἐξακολούθησις τῆς αὐτῆς περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου προτάσεως 121
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτῆς καὶ πρωτοκόλλων ψηφοφορίας . . 128

Συνεδρίασις ΝΒ'. τῆς 4 Μαΐου 1855.

Χορήγησις ἀδείας καὶ ἐξακολούθησις τῆς κατ' ἄρθρον συζητήσεως τῆς ἀνωτέρω προτάσεως 131
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου αὐτῆς, καὶ 132
Πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 133
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου, καὶ πρωτοκόλλων ψηφοφορίας ἐπ' αὐτῆς 135
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 137

Συνεδρίασις ΝΓ'. τῆς 6 Μαΐου 1855.

Ἀνάγνωσις καὶ ἐπικύρωσις πρακτικῶν 138

Συνεδρίασις ΝΔ'. τῆς 9 Μαΐου 1855.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπῆς περὶ καθυστερουμένων βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων κλπ. . . . . »
Χορήγησις ἀδειῶν καὶ ἀνάπτυξις τῆς προτάσεως περὶ μεταβολῆς τοῦ περὶ διαθεσίμων ἀξιωματικῶν νόμου 142
Παραδοχὴ τῆς προτάσεως ὡς συζητητέας 147

Συνεδρίασις ΝΕ'. τῆς 11 Μαΐου 1855.

Ὁρκωμοσία τοῦ βουλευτοῦ Νάξου Δ. Δημητρακοπούλου· χορήγησις ἀδειῶν, καὶ ἀνάγνωσις ἀναφορᾶς τῆς χήρας Γ. Γενναδίου »
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ στρατολογίας κλ. νομοσχεδίου τοῦ 1855, καὶ πρωτοκόλλων ὁρκωμοσίας 148

Συνεδρίασις ΝΣ'. τῆς 12 Μαΐου 1855.

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ στρατολογίας κτλ. νομοσχεδίου 149
Ὑποβολὴ προτάσεως ἐπ' αὐτῆς· ἀπόρριψις τοῦ ψηφοφορητέου τῆς προτάσεως καὶ ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου· πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 159
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου 162

Συνεδρίασις ΝΖ'. τῆς 14 Μαΐου 1855.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους τοῦ 1855 163
Ἐπίσης ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ αὐτοῦ ἔτους . 174

Συνεδρίασις ΝΗ'. τῆς 23 Μαΐου 1855.

Χορήγησις ἀδειῶν· ἀνακοίνωσις ἀρχαιρεσιῶν τῶν ταμιάτων· πρότασις περὶ ἐνάρξεως τῶν συνεδριάσεων κατὰ τὴν 8 Π. Μ... 199
Πρωτοκόλλων ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς προτάσεως 200

Σελ.

Ὁρκωμοσία τοῦ βουλευτοῦ Τριφυλίας Α. Παπατσώρη· εἰσαγωγὴ ἐκθέσεων καὶ νομοσχεδίων, α') περὶ παραδυγῆς τῶν τουρκικῶν νομισμάτων ὑπὸ τῶν ταμείων τοῦ Κράτους 202

β') Περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ 50,000 δραχμῶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου διὰ τὸ 1854 205

γ') Περὶ προσθήκης 360 δραχμῶν διὰ μισθοδοσίαν φυλάκων τῶν ἐν Κύθνῳ λοιμοκτῶν 207

δ') Περὶ τροποποιήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου διὰ κατασκευὴν τριῶν γαλετῶν, καὶ . . . 208

Γενικὸς πίναξ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου 209

ε') Περὶ ἀναπληρωτικῶν ἐκτάκτων πιστώσεων, γενομένων διὰ Β. διαταγμάτων ὡς ἐφεξῆς 210

1) Περὶ συστάσεως ὑπαρχείου εἰς Ἄργος 214

2) Περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως πρὸς ἀποστολὴν Ἑλληνικῶν προϊόντων εἰς τὴν ἐν Παρισίοις παγκόσμιον ἔκθεσιν 215

3) Ἐπίσης δι' ἔξοδα προσφύγων καὶ μέτρα ἀσφαλείας . . 216

4) Ἐπίσης δι' ἐκτακτα ὑγειονομικὰ μέτρα κατὰ τῆς ἐνσκηψάσης χολέρας 218

5) Ἐπίσης διὰ χρηματικὰ βοηθήματα ὑπὲρ διαφόρων γερουσιαστῶν 225

6) Ἐπίσης δι' ἀπονομὴν 50,000 δραχμῶν εἰς τὸν Κ. Μαυροκορδάτον, πληξοῦτιον τῆς Ἑλλάδος ἐν Γαλλίᾳ . . . 228

7) Ἐπίσης δι' ἐκτύπωσιν διλίπτων καὶ μονολέπτων ἀξίας δραχμῶν ἑξακισχιλίων 231

8) Περὶ νέας πιστώσεως διὰ τὴν εἰς Παρισίους ἀποστολὴν Ἑλληνικῶν προϊόντων 235

9) Ἐπίσης δι' ἐξακολούθησιν τῆς χορηγουμένης εἰς τινας γερουσιαστὰς βοηθείας 236

10) Περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως διὰ διατροφὴν ὑποδίκων καὶ ἔξοδα μαρτύρων 237

11) Περὶ νέας πιστώσεως ὑπὲρ τῶν ἐν Ἀθήναις ἀπόρων γερουσιαστῶν 239

12) Ἐπίσης διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας, διὰ ἀνάγκας τοῦ συμμαχικοῦ στρατοῦ κτλ. 240

13) Ἐπίσης δι' ὑγειονομικὰ μέτρα κατὰ τῆς χολέρας . . 242

14) Ἐπίσης πρὸς διατήρησιν τῶν ἀνωτέρω γερουσιαστῶν . 244

15) Ἐπίσης διὰ δάνειον 20,000 δραχμῶν εἰς τὸν δῆμον Ἀθηναίων 244

16) Ἐπίσης δι' ὑγειονομικὰ μέτρα κατὰ τῆς χολέρας . . . 247

17) Ἐπίσης διὰ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον καὶ διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας 248

18) Περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως διὰ τὴν ἐκ Τεργέστης μεταφορὰν τῶν Β. πλοίων ἡ Ἀριάδνη, ὁ Περσεὺς καὶ ὁ Ὀρτυξ καὶ ἑτέρας ἐκ δραχμῶν 17,946· 63 ἐπὶ τῶν ἀπροβλέπτων ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου 251

Σελ.

ς') Δήλωσις προσθήκης ἐπὶ τῶν κεκλεισμένων χρήσεων τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου 252

Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους τοῦ 1855 256

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ α. κεφαλαίου 260

Ἐπιψήφισις τοῦ α. κεφαλαίου καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . 264

Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας 266

Συνεδρίασις ΝΘ'. τῆς 24 Μαΐου 1855.

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 4 ἄρθρου τοῦ δ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους 267

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου 274

Ἐπιψήφισις τοῦ δ'. κεφαλαίου καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . 275

Ἐπιψήφισις τοῦ γ'. κεφαλαίου· ἐπερώτησις περὶ τῆς ἐνοικιάσεως τῆς σμύριδος, καὶ συζήτησις ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ δ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ 278

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου αὐτοῦ 280

Συνεδρίασις Ξ'. τῆς 26 Μαΐου 1855.

Βἰακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ 5 ἄρθρου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων . . . . . »

Ἐπιψήφισις τοῦ δ'. κεφαλαίου αὐτοῦ καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 291

Ἐπιψήφισις τοῦ ε. κεφαλαίου 293

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ ς'. κεφαλαίου 294

Ἐπιψήφισις τοῦ ς'. κεφαλαίου 296

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ ζ'. κεφαλαίου 297

Ἐπιψήφισις τῶν κεφαλαίων ζ'. καὶ ἡ. 298

Συνεδρίασις ΞΑ'. τῆς 27 Μαΐου 1855.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων· α) περὶ συστάσεως ἐφημερίδος τῆς Βουλῆς πρὸς δημοσίευσιν τῶν πρακτικῶν αὐτῆς, καὶ 299

β') Ἐπὶ τῶν ὑποβεισῶν εἰς τὴν Βουλὴν ἀναφορῶν 301

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τοῦ 1855 νομοσχεδίου 302

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου αὐτοῦ καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας . . 304

Συνεδρίασις ΞΒ'. τῆς 3 Ἰουνίου 1855.

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου ἀγγιλλοντος τὴν τοῦ ὑπουργείου μεταβολὴν· χορήγησις ἀδείων ὑπὸ ἐπιφύλαξιν, καὶ ἀνάγνωσις συμπληρωτικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς 307

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ α. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου 308

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 321

Εἰσαγωγὴ Β. διατάγματος περὶ προσθήκης δρ. 314,533· 39 ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου 324

Σελ.

Συζητήσεις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ γ'. κεφαλαίου τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ (περὶ συντάξεων) 325

Συνεδρίασις ΞΓ'. τῆς 4 Ἰουνίου 1855.

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 327
Ἔπεσης ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, καὶ περὶ βαθμολογίας τῶν Στέφου Καλίου, Β. Βάρφη κλπ., ὡς καὶ περὶ τῆς ἐν Ἀθήναις παρασκευαζομένης βαρθολομαίας νυκτός 329
Ἐπιψήφισις τοῦ γ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, καὶ 332
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 333
Ἀνάγνωσις μυστικῆς διαταγῆς τῆς 28 Ἰουλίου 1851 περὶ τῆς ἀνωτέρω κατονομασθείσης βαρθολομαίας νυκτός 335

Συνεδρίασις ΞΔ'. τῆς 7 Ἰουνίου 1855.

Χορήγησις ἀδειῶν· εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως καὶ νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως πρὸς ἀνέγερσιν πυριταποθήκης 341
Σύστασις περὶ ἐγκαίρου εἰσαγωγῆς τῶν πιστώσεων, καὶ συζήτησις περὶ τούτου 343
Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεων καὶ νομοσχεδίων· α) περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐν τῷ πολυτεχνείῳ διδασκάλου τῆς ζωγραφικῆς, καὶ 345
β') Περὶ προσθήκης ὀραχ. 23,832: 70 ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου διὰ διαφόρους ἀποστολὰς καὶ ἀνάγκας 347
Εἰσαγωγὴ νέων κατὰ τοῦ ὑποστρατήγου Σ. Μηλίου κατηγοριῶν περὶ ὑπερόγκου ἐνοικιάσεως τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ περὶ παρανόμου ἀπονομῆς βαθμῶν εἰς τοὺς Στέφον Κάλιον, Β. Βάρφην κλπ. 349
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου 351
Ἐπιψήφισις τοῦ ζ'. κεφαλαίου αὐτοῦ καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 352
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ ἡ. κεφαλαίου, περὶ καθυστερούντων 354
Ἐπιψήφισις τοῦ ἡ. κεφαλαίου καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . 356
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Θ'. κεφαλαίου 359

Συνεδρίασις ΞΕ'. τῆς 8 Ἰουνίου 1855.

Ἐπιψήφισις τοῦ ιε'. κεφαλαίου τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 362
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ κδ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ (περὶ κυκλοφορίας τῶν τουρκικῶν νομισμάτων κλπ.) . 367
Ἐπιψήφισις τοῦ κδ'. κεφαλαίου· πρωτοκόλλου ψηφοφορίας, καὶ πέρας τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ 374
Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως καὶ νομοσχεδίου περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐπὶ 8 Αὐγούστου 1850 ΡΟΕ'. νόμου 376

Σελ.

Συνεδρίασις ΞΤ'. τῆς 9 Ἰουνίου 1855.

Ἐπερώτησις περὶ τῆς μίγρι τοῦδε ἀναστολῆς τοῦ ὑπάρχοντος περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν νόμου 383
Μηνιαία κλήρωσις τῶν τιμημάτων 384
Κλήρωσις τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Σύρου, καὶ ἐπιψήφισις τοῦ συμπληρωτικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς . . 385
Συζήτησις ἀναφορῶν 388
Ἀνάπτυξις τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς συνομολογηθείσης κατὰ τὴν 27 Μαΐου 1855 μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας ἐμπορικῆς συνθήκης 392
Εἰσαγωγὴ αὐτῆς 395

Συνεδρίασις ΞΖ'. τῆς 10 Ἰουνίου 1855.

Ἀρχαιρεσίαι τῶν τμημάτων, καὶ ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος περὶ καταργήσεως τοῦ περὶ διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν νόμου 406
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συνομολογηθείσης ἐμπορικῆς συνθήκης, καὶ παρατηρήσεις ἐπ' αὐτῆς 407
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ τῆς ἀνωτέρω συνθήκης νομοσχεδίου, καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 408
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἄμεσος τῶν πρακτικῶν ἐπικύρωσις. Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκδοθείσης ὑπὸ τοῦ πρώην ὑπουργοῦ Μηλίου μυστικῆς διαταγῆς τῆς 28ης Ἰουλίου 1851 410
Ἀπόρριψις τοῦ Σώματος ἐπ' αὐτῆς 418

Συνεδρίασις ΞΗ' τῆς 14 Ἰουνίου 1855.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν ὑποβληθεισῶν διαφόρων ἐκλύσεων.. 419
Χορήγησις ἀδειῶν καὶ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου 421
Ἐπιψήφισις τοῦ α'. κεφαλαίου αὐτοῦ, καὶ 422
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 423
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ δ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ 424
Ἐπιψήφισις τοῦ δ'. κεφαλαίου αὐτῶ καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 426
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ γ'. κεφαλαίου 428
Ἐπιψήφισις τοῦ γ'. κεφαλαίου καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας . 432
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ δ'. κεφαλαίου 434
Πέρας τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου.. 436

Συνεδρίασις ΞΘ'. τῆς 15 Ἰουνίου 1855.

Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεώς τε καὶ δηλώσεως περὶ προσθήκης 147,000 δραχμῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου 437
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Σύρου . . . 443

Σελ.

Παραδοχὴ Σ. Δάρα ὡς βουλευτοῦ Σύρου . . . . . »

Συζήτησις περὶ τῶν κατὰ τὰ λουτρὰ τῆς Κύθνου τολμηθέντων ὑπὸ διαφόρων ὑπαλλήλων κατὰ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας πολιτῶν 444

Ἀρχαιρεσίαι τῶν τμημάτων, καὶ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου 447

Ἐπιψήφισις τοῦ ἀ. κεφαλαίου αὐτοῦ καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 449

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ δ'. κεφαλαίου 451

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ δ'. κεφαλαίου 452

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ε'. κεφαλαίου 453

Συνεδρίασις Ο'. τῆς 16 Ἰουνίου 1855.

Ὁρκωμοσία τοῦ βουλευτοῦ Σύρου Σ. Δάρα 454

Ἐπιψήφισις τοῦ ς'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου, καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας . . . 455

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ζ'. κεφαλαίου 457

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 4 ἄρθρου τοῦ η'. κεφαλαίου 460

Ἀνακοίνωσις εἰσηγητῶν τοῦ γ'. τμήματος· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1850 ΡΟΕ'. νόμου (περὶ κατασκευῆς λιμένος ἐν Κατακεύλῳ)· πέρας τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου· εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως καὶ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς σιδηροδρόμου ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας. 461

Πρωτοκόλλου ὁρκωμοσίας 476

Συνεδρίασις ΟΑ'. τῆς 17 Ἰουνίου 1855.

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ κατασκευῆς λιμένος ἐν Κατακεύλῳ νομοσχεδίου . . . . . »

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, καὶ 478

Πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 479

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 481

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς ὑποβληθείσης δηλώσεως περὶ προσθήκης 147,000 δραχμῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου 487

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων περὶ καθυστερουμένων εἰς διαφόρους βουλευτὰς ἀποζημιώσεων κλπ. 488

Πρότασις περὶ ἐκτυπώσεως τῶν συνοδευόντων τὴν περὶ προσθήκης 147,000 δραχμῶν δήλωσιν ἐγγράφων 489

Ἀπόρριψις αὐτῆς 490

Συνεδρίασις ΟΒ'. τῆς 18 Ἰουνίου 1855.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς εἰσαχθείσης προτάσεως περὶ καταργήσεως τοῦ περὶ διαμονῆς τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν νόμου· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς, καὶ 491

Πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 492

Σελ.

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου, καὶ εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως καὶ νομοσχεδίου περὶ προσθέτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 16,675:74 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου . . 494

Συζήτησις ἐπὶ τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ παραχωρήσεως γαιῶν εἰς τοὺς Κρῆτας 496

Συζήτησις ἐπὶ τῆς περὶ καθυστερουμένων βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων ἐκθέσεως τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς 501

Συνεδρίασις ΟΓ'. τῆς 20 Ἰουνίου 1855.

Παρατηρήσεις περὶ τῶν εἰσαχθεισῶν κατὰ τοῦ πρώην ὑπουργοῦ Σ. Μηλίου δύο νέων κατηγοριῶν 504

Λύσις τοῦ ἀνωτέρω περὶ βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων ζητήματος· ἐπιψήφισις τοῦ ἀ. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας . 506

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 4 ἄρθρου τοῦ δ'. κεφαλαίου αὐτοῦ 508

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 7 ἄρθρου 510

Συνεδρίασις ΟΔ'. τῆς 21 Ἰουνίου 1855.

Συζήτησις ἐπὶ τῶν εἰσαχθεισῶν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος νέων κατὰ τοῦ ὑποστρατήγου Σ. Μηλίου κατηγοριῶν 514

Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς ἑτέρας τούτων 526

Συνεδρίασις ΟΕ'. τῆς 22 Ἰουνίου 1855.

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ γ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου 527

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 4 ἄρθρου αὐτοῦ 528

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου 530

Ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ 11 ἄρθρου (περὶ γυμνασίων) 531

Προτάσεις ἐπὶ τοῦ 13 ἄρθρου περὶ ἐνισχύσεως διαφόρων δημοτικῶν σχολείων 540

Συνεδρίασις ΟΣ'. τῆς 23 Ἰουνίου 1855.

Προεισαγωγικὴ ἀνάπτυξις τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ παρ' αὐτοῦ εἰσαγομένου περὶ ἀποζημιώσεως τῶν μελῶν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας νομοσχεδίου 541

Εἰσαγωγὴ αὐτοῦ μετὰ τῆς ἐκθέσεως 543

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῆς βριώμης, καὶ ἐκθέσεως ἐπ' αὐτοῦ 549

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου (περὶ ἰσότητος τῆς μισθοδοσίας τῶν καθηγητῶν ξένων γλωσσῶν) 552

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 15 ἄρθρου τοῦ γ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ 554

Ἐπιψήφισις τοῦ κεφαλαίου καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας . . . 556

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ δ'. κεφαλαίου (περὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἀμφοτέρων τῶν φύλων κλ.) 558

Σελ.

Συνεδρίασις ΟΖ'. τῆς 25 Ἰουνίου 1855.

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ ἀντικειμένου 567
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ δωρεᾶς γηπέδων πρὸς σύστασιν ἀγορῶν καθ' ὅλον τὸ Κράτος 570
Ἐξακολούθησις τῆς αὐτῆς συζητήσεως περὶ δημοτικῆς παιδείας ἐπὶ τοῦ δ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου 574
Ἐπιψήφισις τοῦ κεφαλαίου καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας . . . 580
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ε. κεφαλαίου τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ (περὶ ὑποτρόφων ἐν γένει) 582
Πέρας τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ 590

Συνεδρίασις ΟΗ'. τῆς 27 Ἰουνίου 1855.

Χορήγησις ἀδειῶν . . . . . »
Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου 591
Ἐπιψήφισις τοῦ ε. κεφαλαίου καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας . . 592
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ δ'. κεφαλαίου 594
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ γ'. κεφαλαίου (περὶ τῆς ζητηθείσης ἐκτυπώσεως τῶν συνοδευόντων τὴν ὁλόωσιν πραγματείας 147,000 ὁραχ. ἐγγράφων, καὶ περὶ αὐξήσεως τῶν ἐκ τῆς ληστείας κακῶν) 596
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ε. κεφαλαίου 604
Πρότασις περὶ ἐκφράσεως τῶν εὐχαριστηρίων τῆς Βουλῆς πρὸς τὸν κόμητα Καρλαὶλ ἀνθ' ὅσων ὑπὲρ Ἑλλάδος ἔγραψε· παραδοχὴ τῆς προτάσεως 614

Συνεδρίασις ΟΘ'. τῆς 28 Ἰουνίου 1855.

Χορήγησις ἀδειῶν· ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου 615
Ἐπιψήφισις τοῦ ς'. κεφαλαίου αὐτοῦ καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 615
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ζ'. κεφαλαίου αὐτοῦ (περὶ ἀδοποιΐας) 615
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἡ. κεφαλαίου (περὶ κατασκευῆς φάρων καὶ λιμένων) 617
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ θ'. κεφαλαίου (περὶ βαθέων εἰς ἀνάγκας δήμων κτλ.) 621
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2ου ἄρθρου (περὶ συνδρομῆς τῆς δημοσιογραφίας) 623
Πέρας τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ, καὶ 625
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 626

Συνεδρίασις Π'. τῆς 1 Ἰουλίου 1855.

Ἐπιψήφισις τοῦ α. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου, καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας . . 628

Σελ.

Παρατηρήσεις περὶ ἀχρηστίας τοῦ ἀπὸ 29 Ἰουλίου 1853 νόμου τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν 630
Ἐπιψήφισις τοῦ δ'. καὶ γ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 631
Ἐπιψήφισις τοῦ ς'. κεφαλαίου καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας . . 634
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ κά. κεφαλαίου (Φάλαγξ) 638
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ κβ'. κεφαλαίου (κεκλεισμέναι χρήσεις). . . . 640
Ἐπιψήφισις αὐτοῦ καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 641
Ἐπιψήφισις τοῦ τελευταίου κγ'. κεφαλαίου (ἔκτακτα ἔξοδα ἕνεκα τοῦ συμμαχικοῦ στρατοῦ) καὶ 643
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 644

Συνεδρίασις ΠΑ'. τῆς 2 Ἰουλίου 1855.

Διόρθωσις πρακτικῶν καὶ μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων . . 646
Χορήγησις ἀδειῶν, καὶ συζήτησις τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ἀ. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου . . . 647
Ἐπιψήφισις τοῦ ἀ αὐτοῦ κεφαλαίου, καὶ 646
Πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 649
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ς'. κεφαλαίου (περὶ ναυτικῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τὸ ἐσωτερικόν) 651
Παραδοχὴ τῆς ἐπὶ τούτου προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Ὕδρας, καὶ ἐπιψήφισις τῶν κεφαλαίων ς'. μέχρι ιε'. 653
Πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 655
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ιζ'. κεφαλαίου (περὶ τοῦ ἐν ὀνόματι τοῦ Ν. Δραγούμη σημειουμένου ποσοῦ) 657
Πέρας τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ 658

Συνεδρίασις ΠΒ'. τῆς 4 Ἰουλίου 1855.

Ἀρχαιρεσίαι τῶν τμημάτων, καὶ ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους νομοσχεδίου . . . 659
Πρότασις περὶ ἀναβολῆς τῶν πρὸς τὸν κόμητα Καρλαὶλ εὐχαριστηρίων τῆς Βουλῆς 660
Παραδοχὴ τῆς προτάσεως, καὶ ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους νομοσχεδίου 661
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου αὐτοῦ, καὶ 662
Πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 664
Χορήγησις ἀδειῶν καὶ ἄμεσος τῶν πρακτικῶν ἐπικύρωσις . . 666

Συνεδρίασις ΠΓ'. τῆς 8 Ἰουλίου 1855.

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ περὶ ἐλαττώσεως κονδυλίων τινῶν τοῦ ἐπιψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου . . . . . »
Πρότασις περὶ προσθήκης 4,500 ὁραχμῶν ἐν τῷ ἐπιψηφισθέντι προϋπολογισμῷ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου . . . 667
Συναίνεσις τῆς Βουλῆς εἰς ἀμφότερα· ἄμεσος ἐπικύρωσις τῶν πρακτικῶν· ἀρχαιρεσίαι τῶν τμημάτων καὶ χορήγησις ἀδειῶν. 668

Σελ.

Συνεδρίασις ΠΔ'. τῆς 14 Ἰουλίου 1855.

Παρακατάθεσις ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Πειραιῶς περὶ τῆς εἰς τὸν ἴδιον αὐτῶν παραχωρουμένης δι' ἀγορὰν ἐθνικῆς γῆς· ἀνάγνωσις ἐκθέσεων ἐπὶ τοῦ περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους τῆς βρώμης νομοσχεδίου, καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ ἀναπληρωματικῶν ἐκτάκτων πιστώσεων ἐκ δραχ. 448,731: 63 669
Ἀρχαιρεσίαι τοῦ ς'. τμήματος 670
Συζήτησις τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον 671
Παραδοχὴ αὐτοῦ 674
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ κατασκευῆς σιδηροδρόμου μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς νομοσχεδίου 675

Συνεδρίασις ΠΕ'. τῆς 15 Ἰουλίου 1855.

Συζήτησις περὶ ἐνεργουμένης δικαστικῆς καταδιώξεως τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν Κορώνης λόγῳ παραδιάσεων κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Πυλίας 676
Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως· περὶ χορηγηθείσης ἀδείας εἰς πλοῖα ξένα νὰ φέρωσι τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν κλπ. 679
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀναπληρωματικῶν ἐκτάκτων πιστώσεων ἐκ δραχμῶν 448,731: 63 νομοσχεδίου, καὶ πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 681
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου αὐτοῦ (περὶ τοῦ χορηγηθέντος εἰς τὸν Κ. Μαυροκορδάτον ποσοῦ 50,000 δραχμῶν) 683
Συζήτησις ἐπὶ τῶν κεφαλαίων περὶ διατροφῆς ὑποδίκων καὶ ἀποζημιώσεως μαρτύρων 687
Ἔπεισης ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τῆς γενικῆς ἀσφαλείας (περὶ χορηγηθείσης εἰς τινας τῶν γερουσιαστῶν συνδρομῆς) 688
Πρότασις περὶ ἀπορρίψεως τοῦ χορηγηθέντος αὐτοῖς ποσοῦ . . 695
Πρωτοκόλλων ψηφοφορίας καὶ ἀπόρριψις τῆς προτάσεως . . . 696
Πρωτοκόλλων ψηφοφορίας καὶ ἀπόρριψις τῆς περὶ τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς 698
Παραδοχὴ τοῦ ποσοῦ 699
Παραδοχὴ τοῦ πίνακος τῆς πιστώσεως καθ' ὑπουργεῖον 700

Συνεδρίασις ΠΣ'. τῆς 18 Ἰουλίου 1855.

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ ἀνωτέρω περὶ ἀναπληρωματικῶν ἐκτάκτων πιστώσεων νομοσχεδίου 702
Πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 703
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους τῆς βρώμης νομοσχεδίου, καὶ πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 705
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 707
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ κατασκευῆς σιδηροδρόμου μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς νομοσχεδίου, καὶ πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 708
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου 710

Σελ.

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου, καὶ 716
Πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 722
Πρότασις περὶ ταχείας ἀποστολῆς τῶν πρακτικῶν τῆς ἐκλογῆς Μεσσήνης εἰς τὴν Βουλήν· παραδοχὴ τῆς προτάσεως· ἄμεσος τῶν πρακτικῶν ἐπικύρωσις 724

Συνεδρίασις ΠΖ'. τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1855.

Ἔγγραφος κτινοποίησις τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ὑπὸ τὸν Κύριον Δ. Βούλγαρην νέου ὑπουργείου· πρότασις ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ ἀοιδίμου Φιλέλληνος Φαβιέρου 725
Παραδοχὴ τῆς προτάσεως καὶ ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ κυκλοφορίας τῶν τουρκικῶν νομισμάτων νομοσχεδίου 726
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν 740
Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων 742
Κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ ὀνόματος τῆς Σ. Βασιλίσσης· κλήρωσις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν Μεσσήνης καὶ Μαντινείας· προσφώνησις εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ προέδρου τοῦ νέου ὑπουργικοῦ συμβουλίου 743
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως, καὶ ἔκθεσις ἐπ' αὐτοῦ 744
Ἄμεσος ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καὶ πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 745
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 747

Συνεδρίασις ΠΗ'. τῆς 28 Σεπτεμβρίου 1855.

Ἀνάγνωσις ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Τριφυλλίας, αἰτουμένων τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτῶν ἐκ τοῦ φόρου τῶν καταστραφεισῶν ἀμπέλων· συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν ἀναφορῶν 748

Συνεδρίασις ΠΘ'. τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1855.

Ἀνακοίνωσις τῶν διορισμῶν τῶν ΚΚ. Α. Κοντοσταύλου καὶ Χ. Χριστοπούλου ὡς ὑπουργῶν, καὶ τῆς εἰς τὸν Κ. Ποτλὴν προσωρινῆς ἀναθέσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῶν καταμηνυθεισῶν πράξεων τοῦ πρώην ὑπουργοῦ Κυρίου Σ. Μηλίου 758
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ ἐκτυπώσεως τῆς ἐκθέσεως ταύτης· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ Κ. Ἀξελοῦ περὶ ἐκδόσεως εὑρετηρίου 809
Παραδοχὴ αὐτῆς καὶ παραινετικὴ προσφώνησις πρὸς τὸ σχηματισθὲν νέον ὑπουργεῖον 810
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ 50.000 δραχμῶν ἕνεκα τῆς ἐνσκηψάσης κατὰ τὴν Αἰτωλίαν χολέρας 812
Ἄμεσος ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ 813
Πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 814
Παραδοχὴ τοῦ συνόλου καὶ ἐπικύρωσις τῶν πρακτικῶν 816

Σελ.

Συνεδρίασις Ἡ'. τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1855.

Συζητήσεις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ κυκλοφορίας τῶν τουρκικῶν νομισμάτων νομοσχεδίου . . . . . »

Συνεδρίασις ΗΑ'. τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1855.

Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως καὶ ἀπόφασις περὶ προσαγωγῆς τῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀναγκαίων ἐγγράφων· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου 823
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 824
Συζητήσεις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου αὐτοῦ 826
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 830
Ὁρκωμοσία τοῦ βουλευτοῦ Κ. Α. Κορφιωτάκη· ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ ἡμίσου συζητήσεως δύω νομοσχεδίων περὶ πιστώσεων ἕνεκα τῆς μὴ συμπληρώσεως τῶν ἁρμοδίων ἐπιτροπῶν· πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας 831

Συνεδρίασις ΗΒ'. τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1855.

Συγχώνευσις εἰς ἓν τῶν δύω περὶ ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων νομοσχεδίων ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1854 832
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας . . 833
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 835
Ἄμεσος ἐπικύρωσις τῶν πρακτικῶν 836

Συνεδρίασις ΗΓ'. τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1855.

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων μετ' ἐκθέσεων· α) περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 60,000 ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, καὶ . . . . . »
β') Ἐκ δραχμῶν 20,000 διὰ τὴν ἀποστολὴν Ἑλληνικῶν προϊόντων εἰς τὴν ἐν Παρισίοις παγκόσμιον ἔκθεσιν 837
Ἄμεσος ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ πρώτου τῶν νομοσχεδίων τούτων, καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 839
Παραδοχὴ τοῦ συνόλου, καὶ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἑτέρου νομοσχεδίου περὶ ἀποστολῆς προϊόντων 841
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ 842
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 843
Σύστασις περὶ ἁσπῶν καὶ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς σιτηρῶν 845

Συνεδρίασις ΗΔ'. τῆς 22 Ὀκτωβρίου 1855.

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων μετ' ἐκθέσεων· α) περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς δημητριακῶν καρπῶν καὶ παντὸς εἴδους ζυμαρικοῦ, καὶ 846
β') Περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 60,000 δι' ἀποζημιώσεις ἐνόρκων τε καὶ μαρτύρων 847

Σελ.

Ἄμεσος συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ πρώτου τούτων 849
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς 852
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 853
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 855
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ ἑτέρου νομοσχεδίου περὶ ἀποζημιώσεως ἐνόρκων τε καὶ μαρτύρων· πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . 856
Παρατηρήσεις περὶ προφυλάξεως τῶν δασῶν καὶ εἰσαγωγῆς σίτου 858

Συνεδρίασις ΗΕ'. τῆς 24 Ὀκτωβρίου 1855.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν δαπανῶν τῆς ληγούσης Συνόδου 859
Πίναξ τοῦ ἀπολογισμοῦ 862
Ἀγόρευσις περὶ τοῦ ἐν πενίᾳ τελευτήσαντος ἀειμνήστου Γ. Γλαράκη, καὶ περὶ τοιούτων ἐν γένει ἀγωνιστῶν 864
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς· εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐξ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου δραχ. δι' ἀγορὰν ξενικοῦ σίτου 866
Ἄμεσος ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ 867
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 868
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου, καὶ παραδοχὴ τοῦ ὑποβληθέντος ἀπολογισμοῦ τῶν δαπανῶν τῆς ληγούσης Δ'. Συνόδου 870
Πίναξ τοῦ ἀπολογισμοῦ 872
Ἐρώτησις περὶ τῶν καθυστερουμένων βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων καὶ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τοῦ Κ. προέδρου περὶ τῶν κατὰ τὴν προεδρείαν αὐτοῦ πράξεων τοῦ Σώματος 874
Εὐχαριστήρια τῆς Βουλῆς εἰς τὸ προεδρεῖον· ἄμεσος ἐπικύρωσις ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν, ἀφορῶντος τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 1,500,000 νομοσχεδίου· ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ὑπὲρ τοῦ Συντάκτου Γ. Παράσχου, γραμματεύσαντος παρὰ τῇ ἀνακριτικῇ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ Σ. Μηλίου ἐπιτροπῇ 879
Πρότασις ὑπὲρ τοῦ ἐτέρου Συντάκτου Σ. Χορτιανοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Πρωτοκολλίστου Μ. Παρίση, καὶ παραδοχὴ τῆς προτάσεως· 880

Συνεδρίασις ΗΣ'. τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1855.

Ἀπόφασις ὑπὲρ τινων ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς, τῶν δύω εὐταξιῶν κλπ., εὐχαριστήσεως πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ Σώματος Κ. Ἀβέρωφ »
Ἄμεσος ἐπικύρωσις τῶν πρακτικῶν· ἀνάγνωσις τοῦ περὶ τῆς λήξεως τῆς Δ'. Συνόδου Β. Διατάγματος καὶ κατάλογος τῶν ὀνομάτων τῶν βουλευτῶν 881

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΟΣ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ